

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W3CN4612	ImageGroup:	I3CN4614
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་བདེན་གཉིས་ཤིང་རྟ། yon tan rin po che'i mdzod kyi rgya cher 'grel pa bden gnyis shing rta/
Author:	to-be-supplied to-be-supplied
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a
Place:	n/a
Publisher:	n/a
Date:	n/a
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor, Cambridge, Mass. 02138.

༡༡། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་
བདེན་གཉིས་གིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

སྤྲེགས་བམ་གཉིས་པ།
རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་སྤྱིང་བས་མཛོད།

གསེར་ལྗོངས་ལྷ་མ་ཡུང་ལྷ་རིག་པར་བསྐྱོད་སྤྱོད་བྲུ་ཆེན་མོ།

༥ མཉམ་མེད་སྟོན་མཆོག་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་ན་མོ།

༣༣། །སྒོ་བ་དཔོན་པདྨ་འབྲུང་གནས་ལ་ན་མོ།

༄༅། །རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་གླིང་པ་ལ་ན་མོ།

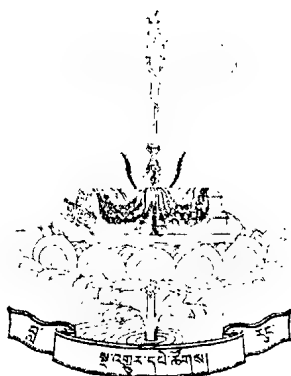

༡༡། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ཀྱི་སྐྱ་ཆེར་འབྲེལ་བ་

བདེན་གཉིས་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་

བཞུགས་སོ། །

སྐྱེགས་བམ་གཉིས་པ།

རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་སྤྱིང་བས་མཛད།

༄༅། །དཀར་ཆག་

རབ་བྱེད་བདུན་པ།..... ༡

རབ་བྱེད་བརྒྱད་པ།..... ༣༤

རབ་བྱེད་དགུ་པ།..... ༡༡༢

༡༡། ཡོན་ཏན་མཛོད་འགྲེལ་བདེན་གཉིས་གིར་རྟེན་ སྤྱེགས་བམ་གཉིས་པ་བཞུགས།

༡༡། རྟེན་ལྟར་སྤྱེགས་སུ་སོང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དངོས་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་
མར་མཆན་ཉིད་དབྱེ་བའི་བྱིར། ཐེག་དམན་རྫོང་བྱང་བྱང་རྩལ་སེམས་ཀྱི་ཁམས། །
རིགས་ལས་ཉམས་པ་ཉན་རང་སྤྱོས་བུའི་སེམས། རྟོང་ཉིད་སྤྱིང་རྫོང་དེད་དཔོན་
མཐུས་སད་ནས། ཐེག་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་ཀུན་མཁེན་གྱིར་དུ་འགྲོ། རྟེན་ལ་སྤྱིད་པ་མཐའ་
དག་མའི་འོབས་ལྟར་མཐོང་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་། ཉན་མོངས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་
ཐར་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྤྱོས་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ནས་མཐོ་རིས་ཀྱི་
བདེ་དཔལ་ལྟར་སྤྱིར་སྤྱོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཞི་བདེའི་ཐར་པ་ཙམ་ཉན་རང་གི་ལམ་
ལ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱོན་ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་ཆ་སྤྱེགས་རེ་བ་ཡིན་པས་རང་གི་
དོན་ཡང་མཐར་ཐུག་པ་མ་རྫོགས་ན། གཞན་དོན་རྒྱལ་པོ་ཆེ་འབྲུག་པ་ལྟ་ཅི་སྤྱོས།
རྒྱ་དེས་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་གཞན་པར་གྱི་ཡུར་བ་ལ་མི་སྤྱེགས་པར་རྫོང་འུལ།
ལྟར་ཀའི་རྒྱ་བྱར་ལྟ་བུའི་ཞི་བདེའི་རྩམ་ན་བྱང་རྩལ་སེམས་ཀྱི་མཐུ་ཉམས་པ་དེ།
མཐར་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་
རིགས་སད་དགོས་པས་ན། རྟོང་ལྟར་པ་ནམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་འཇུག་དོགས་ནི་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཉེ་པར་བྱིན་བསྐྱེད་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་དོན་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་
མཐུ་མེད་པའི། ཐེག་པ་གཉིས་པོ་གཏན་དུ་སྤྱང་བྱས་གིར། རྩལ་རྒྱལ་ཐེག་པ་སྤྱིང་
རྫོང་མཐུན་པ་ལ། གཞན་ཐན་རོ་གཅིག་རང་བཞིན་དེ་དག་འཇུག་ཅིས་སོ། རྒྱ

གང་གིས་ན། རང་དོན་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་ནི་གིན་རྒྱུ་མྱོངས་པའི་དུད་འགོ་དང་ཡང་
 ཐུན་མོང་གི་སྤྱད་པ་ཡིན་ལ། སྤྱེས་སུ་ཆེན་པོའི་རང་ཚུལ་ནི་སེམས་ཙན་གཞན་གྱི་ཕན་
 བདེ་ཁོ་ན་ལ་མ་ཐའ་གཅིག་རྒྱ་གཞོལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་དཔོན་ཙན་གོ་མྱིས། གིན་རྒྱ་
 རྟེན་སྤྱིའི་རྒྱ་ཁམས་འགའ་ཏ་ལྷགས་ཀྱང་རང་ཉིད་བཟའ། གིན་རྒྱ་སྤྱོད་པས་གདུངས་
 པའང་ཚུ་ཞིག་རྟེན་ན་དགའ་མགུར་འབྱུང་། །འདི་ནི་སྤྱེས་སུ་གཞན་དོན་བྱེད་པར་
 བརྩོན་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདིའི་བརྗེད་བག་ཡིན་ཏེ་དེ་བདེ་སྤྱེས་སུའི་རྩལ་དེ་
 འཕགས། །ཞེས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། བརྗེད་བག་དང་། སྤྱེས་སུའི་རྩལ་
 གྱི་རང་བཞིན་མཐུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་འགོ་བ་གཞན་གྱི་དོན་འཁུར་དུ་འཁྱེར་བའི་.....
 ཐབས་སུ་འགོ་བར་རིགས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས། འཇིག་རྟེན་མ་རིག་དུང་སྤྱིན་
 འཕྲིགས་པ་འགོ་བ་འབྲུག་གྱུར་པ། །སྤྱག་བསྐྱེད་མེ་རབ་འབར་བའི་ནང་དུ་དབང་
 མེད་ལྟར་མཐོང་ནས། །ཐོད་ལ་མེ་ཆེན་མཆོད་པ་ལྷ་སུར་ཡིད་བྱེལ་བརྩོན་པ་གང་། །
 འདི་ན་དེ་དག་སྤྱེས་སུ་ཡིན་ཏེ་མཁས་པའང་དེ་དག་ཡིན། །ཅེས་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །
 སྤྱིན་སོགས་པ་རོལ་བྱིན་པ་རྣམས་པ་ལྟའི། །རོ་བོ་ལུང་དུ་མ་བཟན་ལྷགས་ཁམས་སུ། །
 རྣམས་པར་ཉམས་པ་ཐབས་ཤེས་གསེར་འབྱུར་ཅིས། །ཐེབས་པའི་མོད་ལ་རིན་ཐང་
 ཆེན་པོར་བྱེད། །འདི་ལྟར་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལྷ་པོ་ཡང་། ཤེས་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་བྱིན་པས་མ་ཟིན་པའི་དུས་ན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ལུང་དུ་མ་བཟན་
 པའི་ལྷགས་ཁམས་ལྷ་སུ་ཉིད་དོ། །

དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་གཙོ་
 བོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་བྱང་དུ་འབྲེལ་བ་གསེར་འབྱུར་གྱི་ཅི་ལྷ་སུས་ཐེབས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་རྒྱ་མཐོར་བ་ཡིན་ལ། འབྲུག་སྤྱིའི་ཆ་ནས་པ་རོལ་རྒྱ་བྱིན་པའི་ཐེགས་པ་ཆེན་པོ་

དང་། གསང་ལྷགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་གསུངས་ཀྱི། གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་བྱང་
 རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ནམ་མཁུས་པ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་ལ། དེ་མེད་
 བ་སྒྲིང་ཆད་བསྒྲོམ་པ་དང་། རྒྱལ་བྱིས་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྷར་སྒྲིང་གི་ང་རྒྱལ་
 བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡོད་ཀྱང་དམན་པའི་ལམ་ཉིད་དེ། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་དང་ཚུགས་འཛོལ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་མི་
 ཆོག་སྟེ། གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འགོ་དགོས་པ་ནི་གལ་པོ་ཆེ་ཡིན་པས་
 བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་གོ་ཡུལ་དུ་རྒྱས་འདེབས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་སྒྲིང་པོ་
 བཀོད་པ་ལས། དུགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གང་ཕྱིར་སྒྲིང་རྗེའི་ཐབས་དང་སྒྲིང་
 ཉིད་ཀྱི། ཤེས་རབ་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས། སྒྲིང་པ་ཆད་མེད་བཞི་
 པའི་ས་མཁན་ཀྱི། སྒྲོན་འཇུག་གཉིས་དང་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབས་ལས་སྟེ། དེ་ལ་
 སྒྲིང་རྗེས་ནི་ཞི་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་འགོག་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲིད་པའི་མཐར་ལྷུང་
 བ་འགོག་པའི་བྱང་ཆོས་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། མ་ཐམ་པས། ཤེས་
 པས་སྒྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། སྒྲིང་རྗེས་ནི་ལ་མི་གནས་དང་། བྱང་ཏན་འདས་དང་
 འཁོར་མི་གནས། ཞེས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་མེད་ན། གཤོག་པ་ཅིག་
 ཤོས་ཆག་པའི་འདབ་ཆགས་ལ་འཕྱར་བའི་རྩས་པ་མེད་པ་ལྷར་ལམ་མི་ཆོད་པའི་རྩལ།
 ཏོ་ཏ་མཛོད་ལས། སྒྲིང་རྗེ་དང་བྲལ་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཞུགས་གང་། དེས་ནི་ལམ་མཆོག་
 རྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཏེ་སྒྲིང་རྗེ་འབའ་ཞིག་སྒྲོམ་ནའང་། འཁོར་བ་འདི་ནས་
 ཐར་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། གང་ཡང་གཉིས་པོ་སྒྲིང་བར་རྩས་པ་དེ། འཁོར་བར་མི་

གནས་ཕྱ་ངན་འདས་མི་གནས། །ཞེས་དང་། །འཕགས་པ་སྒོ་བྲོས་མི་ཟད་པས་
བསྟན་པ་ལས། །དེ་ལ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ཐབས་ནི་གང་། །ཤེས་རབ་མངོན་པར་
བསྐྱབ་པ་ནི་གང་ཞེན། །གང་གི་ཕྱིར་མཉམ་པར་གཞག་པ་ན་སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བས་
ན་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་འཛིག་པ་དེ་ནི་དེའི་ཐབས་སོ། །
གང་གི་ཕྱིར་ཞི་བ་དང་རབ་རྒྱ་ཞི་བར་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་པོ། །ཞེས་
སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་བདུད་བདུལ་བའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་བཀའ་
སྤྱུལ་རྟོ། །དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོས་བཟུང་ནས། །དེ་སྒྲིབ་པའི་ཆོག་གང་ལས་
སྒྲེ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ་ཆོས་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་དང་། །ཐེག་ཆེན་གྱི་
བསྟན་པ་ལ་དཀོན་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་སྒྲེན་བཞི་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཡོད་
ཀྱང་། །འདིར་ལས་དང་པོ་ལ་ཚད་མེད་བཞིས་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་ས་མཁན་ལྟ་བུ་བྱས་
ནས་སྒྲོན་འཇུག་གཉིས་དང་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབས་པ་ལས་སྐྱེ་བའོ། །དེ་སྐྱད་དུ་ཡུམ་
བར་མ་ལས། །རབ་འབྱོར་དེ་ལ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བྱམས་
པ་ཆེན་པོ་དང་། །སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། །དགའ་བ་ཆེན་པོ་དང་། །བཏང་སྒྲོམས་ཆེན་པོ་
བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལ་ཕྱིར་ཚད་མེད་ཀྱི་སྐྱོད་ན་རྣམ་གངས་བཞིར་བསྟན་ཏེ། །སྒྲོབ་དཔོན་བརྟན་གུལ།
འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། །ཆོགས་ཚད་མེད་པ་དང་།
ཆོས་ཚད་མེད་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་
སེམས་ཅན་མང་ཉུང་འདི་ཙམ་མོ་ཞེས་དཔག་པར་མི་རྩས་པ་དང་། །གཉིས་པ་ནི་བསོད་
ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུའམ་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། །གསུམ་
པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་།

བཞི་པ་ནི་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་ཐ་མི་དང་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་ངོ་
བོར་གནས་པའོ། རྟེན་ལས་བྱམས་པའི་དམིགས་རྣམ་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱམས་པའི་
ངོ་བོ་གཞན་བདེ་འདོད་པ་ཡིན། ལྷག་པའི་མ་ཡིས་སྤྲུལ་རིམ་བཞིན་དུ། ལྷས་དང་
ལོངས་སྤྱོད་དགེ་བ་ཀྱན་སྤངས་ནས། གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་གནོད་པ་བཟོད་ལ་
བསྐྱབ། རྟེན་ལ་བྱམས་པ་ནི་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ངེས་འབྱེད་ཆ་བཞི་ལ་གནས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ། ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་
པ་དང་། ངན་སོང་གི་གནས་དེ་དང་དེར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་མཐོང་ནས། དེ་དག་ལ་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བཟོད་མི་རུས་པ་སྦྱེ་ཞིང་། འདི་དག་
དང་བདག་གཉིས་ཀ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་བས་ཕན་ཚུན་གཉིན་
བཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྱུར་པ་མེད་པ་ཤེས་པའི་རྒྱས་ཀྱན་ལ་སྤྲུག་ཅིག་པ་ལ་
བརྟེན་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བྱམས་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྦྱེས་ནས། དེ་དག་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་
ལས་ཐར་ཏེ་བདེ་བ་ལ་གནས་པའི་ཐབས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཅིང་། དེའི་དོན་དུ་
སྦྱོན་ལམ་འདེབས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ས་དང་པོ་བརྟེས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི། འདི་
ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞིག་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་
ལ་ཞེན་པས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་དུ་འཁོར་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
འབྲས་ལ་སྤྱོད་པ་འདི་རེ་སྤྲུག། འདི་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཕན་གདགས་ནས་ཆོས་ཉིད་
རྟོགས་པར་ཤོག་ཅིག་སྟེ། སྦྱོན་ལམ་འདེབས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྦྱོན་ནས་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་སྦྱེ་བས་ན་ཆོས་ལ་དམིགས་

པའི་བྱམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ནས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ས་བརྟེས་པ་མན་ཆད་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟོག་མེད་ལྷན་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་བྱམས་པ་སྟེ་ཞིང་པན་འདོགས་པར་
 མཛད་དེ། དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་ཅོར་བྱ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད་
 གྲང་རི་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་པན་འདོགས་པ་སྟེ། སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་བྱམས་པ་
 ཆེན་པོ་རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བས་ན་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །དེ་དག་ལ་བྱང་ས་ལས། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་སྤྲུལ་སྟེགས་ཅན་དང་
 སྤུང་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་དང་སྤུང་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་དང་སྤུང་མོང་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཁྱར་འཁྱེར་བའི་ཙ་བ་ནི་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ་སྟོ་
 གྲོས་མི་ཟད་པས་བརྟན་པ་ལས། བརྟན་པ་ལྟར་དུ་ཉིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ཀྱི་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མི་ཟད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཐོན་དུ་འགོ་བཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །བརྟན་པ་ལྟར་དུ་ཉིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟིང་རྩེ་
 མིའི་ཐོག་གི་དབང་པོའི་ཐོན་དུ་འགོ་བཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་འབྲུབ་པའི་ཐོན་དུ་འགོ་བཡིན་ནོ། །
 ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟེད་པ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་རབ་ཏུ་མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་གཅིག་རབ་ཏུ་བཟུང་ཞིང་རྟོགས་པར་བགྱིས་ན་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་དེའི་ལག་རྒྱ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །ཚེས་གཅིག་པོ་གང་ཞེ་
ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་འོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ནི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་མཐིལ་དུ་མཆིས་པ་
ལགས་སོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་དཔའ་བགྱིས་ན་ལམོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་
ལམོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་དཔྱད་གི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་མཆིའོ། །

བཙམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔའི་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གང་དུ་མཆིས་པ་
དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་མཆིའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་དཔའ་བགྱིས་ན་
སྟོག་གི་དབང་པོ་མཆིས་ན་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །བཙམ་
ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མཆིས་ན་བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔའི་ཚས་གཞན་
རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྟིང་རྩེའི་མེམས་དེ་ལན་ཅིག་ཉམས་སུ་སྦྱང་ཡང་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་
དུ་འགྱུར་བར་སྒྲ་ཞིང་། མེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་མོས་པ་ཐ་དད་ཅིང་བྱེད་པ་ངན་
པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གནས་ལ་བྱ་དཀའ་བ་དང་ཞུམ་པ་ཐོབ་པ་མང་དུ་མཆིས་་་་
ནས་ཐེག་པ་དམན་པར་ལྷུང་བ་ཡོད་དེ། སྒྲོ་བ་དཔོན་རྟ་དབྱངས་ཀྱི་དོན་དམ་བྱང་
རྒྱུ་གྱི་མེམས་བསྐྱེམ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོན་མ་ལས། ཁ་ཅིག་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་
ཀྱང་། རྣམ་པར་དཔེན་དོན་མ་ཤེས་པས། ཁྱི་ལམ་ཡུལ་གྱི་བདེ་བ་བཞིན། །རེ་
ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་སྒྲར་ཉམས་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟིང་རྩེས་མེམས་དེ་ལན་
ཅིག་ཐོབ་པ་ལའང་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་ནས་རེ་འཕེལ་དུ་གོམས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་བ་དུ་
མས་འཕུག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་བྱང་རྒྱུ་གྱི་མེམས་དེ་གཞན་གྱིས་ཡང་
དག་པར་འཛིན་དུ་བརྟག་པ་ལས་ཀྱང་སྦྱེ་ཞིང་། བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔའི་མིང་ཙམ་

འཕོབ་མོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཐུས་བདག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་
 ཟེལ་ཀྱིས་ནོན་པ་ལས་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཁྱད་པར་ཆེ་བར་བཅོམ་
 ལུན་འདས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་
 བཀའ་སྐྱུལ་རྟེ། ཉེའི་ཕྱིར་སྒྲོབ་དཔོན་དཔའ་བོས། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ནི་རིན་པོ་ཆེ། །
 རྩོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ས་བོན་རྟེ། ཉེ་བའ་ཁྱོད་ཁོ་ནས་སྤྱིང་བོར་མཐུན། ཉེ་གཞན་
 སྐྱེ་བོས་འོལ་མི་དགྲ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལ་ལུན་པའི་གང་ཟག་གིས་བྱམས་པའི་དམིགས་རྣམ་ལ་
 བསྐྱབ་པ་ནི། བདག་ཉིད་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཀྱི་འཕྲང་ལས་བཅས་མ་ཐག་
 པ། དབང་བོ་ཡུལ་ལ་སད་པས་བདེ་སྐྱག་གི་ཆོར་བ་ཕྱ་མོ་རྒྱན་ཆད་ཉམས་སུ་ཕྱོད་
 ཡང་བྱུང་དོར་གང་ཡང་མི་ཤེས་ཤིང་། འཕུ་སྤྱིན་ལྟ་བུའི་ལུས་མི་གཙང་ལུན་ལྷོན་
 ཀྱིས་གཏུམས་པ། དྲིང་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དེ་མས་བང་དུ་བྱངས། ལྷས་དང་ཕྱི་དོར་
 བྱས། ཤེའི་དྲོད་ལ་ཐུར། ལུ་ཞོས་བསྐྱེད་བསྐྱིངས། མིག་བྱམས་པར་བལྟས། མི་
 གཙང་བ་ལག་པས་དོར། གནོད་པ་བཟོད་པར་བྱས། སྒྲོད་ལམ་མི་མཐུན་པ་ཡང་
 སྤྱིང་དུ་སྐྱག་པར་བལྟས། ཆེ་སྟེ་གི་ཡིས་དོགས། འབྲིང་སྟེ་ན་ཡིས་དོགས། ལྷང་སྟེ་
 ལྷོགས་ཀྱིས་དོགས། སྒྲོམ་ཀྱིས་དོགས། འབྲུགས་ཀྱིས་དོགས་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 སྤངས། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དོན་དུ་གཉེར་ནས་ཆེར་བསྐྱེད་པའི་ཆོ། ཁོར་ཡོད་དགྲ་
 ཕྱིན། བཅེ་གདུངས་ལ་བརྟེན་པ་སྤངས་ནས་ལུའི་དོན་དུ་སྤྲིག་པ་དང་། སྐྱག་བསྐྱེལ་
 དང་། གཏམ་ངན་ལ་ཁྱད་དུ་གསང། ལུས་དང་སྒྲོག་ཀྱང་ཅི་མི་སྐྱམ་པར་བལྟས་པ་
 ཡིན་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་དྲིན་དུ་མི་གཙོ་བ་སུ་ཞིག་ཕྱིད། དེ་སྐད་དུ་སྒྲོབ་
 སྤྱིང་ལས། བྱིས་པ་བང་ན་བཙའ་བ་ཅི་ཡང་མི་རྣམས་པས། གང་གིས་རུ་ཞོ་བྱམས་

པའི་གྲགས་ཀྱིས་གཟགས་འབྲངས་པ། །ངལ་བ་མང་བསྟེན་བྱམས་པ་བསྟེན་པ་དེ་
 དག་འདིར། ཤིན་ཏུ་མ་རབས་ཞིག་ནའང་སྤོང་བར་སུ་ཞིག་སྟོ། །གང་གི་ཁོང་ན་
 འདི་སྐབས་རྟེན་ནས་གནས་གནས་ཤིང་། །གང་གིས་བཅུ་བཞེས་མེམས་ཀྱིས་ཟོན་
 བྱས་འདི་བྲངས་པ། །ཉོན་མོངས་དེ་དག་སྐྱག་བསྐྱེད་སྐྱབས་མེད་འདི་བོར་ནས། །
 འགོ་བ་མ་རབས་ཐ་ཤལ་ཞིག་ནའང་སུ་ཞིག་སྟོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་རེ་དང་
 བོ་མའི་བྱད་ལ་སྟེས་བྱའི་རྣམ་པར་གྲུབ་པ་དང་མི་ལྟན་པ། ལུས་པ་དང་མཐུ་ཞན་པ།
 སྐྱ་ལྟེ་དང་བདེ་ལག་མེད་པ། འཕུ་སྟོགས་སྐྱམ་ལ་འཕོན་པ་ལྟ་བུ་དེ་མས་སྟོ་དུ་མ་ནས་
 བསྐྱངས། འདྲའ་དང་བཤེས་གཉེན་བསྐྱབས་པས་ད་ལྟ་བུ་ཐུག་ཚད་ནས་ཐར་པ་
 བཞིན་དུ་རང་མགོ་རང་གིས་འཕོན་པ་དེ་མའི་བྱིན་ཡིན། དེ་ལྟར་ད་རེས་ཀྱིས་མས་
 བསྐྱངས་པ་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གཞན་དང་གཞན་དག་རྣམས་.....
 གྲང་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བདག་གི་མ་དང་གཉེན་བཤེས་སུ་མ་གྱུར་པ་གཅིག་
 གྲང་མེད་དེ་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས། མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ཤུག་ཆོག་གྲུ་ཅམ། ཞེས་
 སྐར་བྲངས་པ་བཞིན་དང་། སྟོབ་སྤྱིང་ལས། གང་དག་ལྟན་ཅིག་འདུས་ནས་བགད་
 ཅིང་ཅེས་པ་དང་སྐྱ་བྲངས་དགའ་འདུན་བྱས་ཤིང་གཅིག་ཏུ་ཟོས་འབྲངས་དང་། དུས་
 གྱི་རིམ་པས་མེ་ཏོག་རྩ་རྒྱན་དེངས་བྱས་དང་། །གནས་སྐབས་ཅི་ཞིག་ལྟར་མཉམ་མི་
 མཉམ་བྱས་པ་ཡི། །ཉེ་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཁོངས་སུ་རྒྱུད་ཐུར་པ། །སྟོང་གི་ནང་
 དུ་ལྱུང་བ་ལྟ་བུར་སྐྱང་བཞིན་དུ། །སྟེ་ཤིའི་འཕོས་པས་ངོ་མ་གྲེས་པ་དེ་བོར་ནས། །
 གལ་ཏེ་གཅིག་ཐར་བྱེད་ན་དེ་ལས་ཁྲེལ་བོར་མེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་འོ། །མ་
 བྱས་ཤིང་གཉེན་བཤེས་སུ་གྱུར་རེས་དེ་ལྟའི་མ་དང་གཉེན་བཤེས་བཞིན་དུ་ཕན་པ་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་བཏགས་པའི་བྱིན་ཅན་གྱི་སྐྱག་ཡིན་པས་ལུས་ཉེན་དང་སྤང་ཚུལ་གཞན་

དུ་འཕྲིས་པ་ལ་མྱོངས་པའི་དབང་གིས་ཕྱོགས་རིས་སུ་མི་གཙོད་པར་བྱས་པ་ཤིས་་་་
 ཤིང་དྲིན་དུ་གཞོ་བས་ལན་གདགས་ཤིང་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱི་བཏུ་དགོས་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཡུམ་བར་མ་ལས། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་འདི་ལྟར་
 ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱ་ཞྩ། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ལྟ་ཡུལ་བའི་ལྟའི་བདེ་བ་ལུན་
 སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་
 ལ་སྙིང་དུ་མི་སྟག་པ་ལ་སྤང་བ་དང་། གཞན་འབྱོར་ལུན་ཚོགས་ལ་མི་བཟོད་པ་དང་།
 བར་མ་ཡལ་བར་འདོར་བ་གསུམ་ནི་བྱམས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་དེའི་་་་་་
 གཉེན་པོར་ཆོ་རབས་སྤྲ་མའི་བྱས་པ་ཤིས་ཤིང་དྲིན་དུ་གཞོ་བ་འདི་རྣམས་པ་ཆེ་བ་ཉིད་
 རོ། །དེ་ཡང་སློ་བཅོས་པའི་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ་ནི། ཚད་མེད་བཞིའི་རྒྱ་ཆེར་
 འགྲེལ་ལས། སེམས་ཅན་སྙིང་དུ་སྟག་པ་དང་། ཐ་མལ་བ་དང་། སྙིང་དུ་མི་སྟག་པ་
 ཡིན་པའི་རྣམ་པ་འདི་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། སེམས་ཅན་སྙིང་དུ་སྟག་པ་ལ་ཡང་གསུམ་
 དུ་དབྱེ་ཞྩ། རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་དུ་འོ། །སེམས་ཅན་ཐ་མལ་བ་དང་མི་སྟག་པ་ལ་
 ཡང་གསུམ་དུ་དབྱེ་ཞྩ། རབ་འབྲིང་ཐ་མ་སྟེ་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་བྱས་ལ། ཐོག་མར་
 འབྲིང་ཅམ་དུ་སྟག་པ་དེ་ལ་མ་ལ་སོགས་པར་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་མོ། །དེ་གོ་མས་པ་དང་
 ཐ་མལ་བ་ཀུན་རབ་དང་འབྲ་བར་བསྐྱེད་མོ། །

དེ་ནས་རྩེད་ཐད་མི་སྟག་པ་རབ་དང་འབྲ་བར་བསྐྱེད་མོ། །དེ་གོ་མས་པ་དང་མི་སྟག་
 པ་འབྲིང་སྟག་པ་རབ་དང་འབྲ་བར་བསྐྱེད་མ། དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་མི་སྟག་པ་ལ་ཡང་ཕ་མ་
 དང་འབྲ་བར་བྱ་ཞྩ། དེ་ལྟར་གོ་མས་པའི་དམིགས་པ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ཕ་མ་ལ་སོགས་པ་གཉེན་དུ་མ་གྱུར་པ་མེད་པ་དང་། དེ་
 ལྟར་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཐོག་མར་བྱིམ་གང་གི་མི་ཅམ་ལ་བསྐྱེད་པ་ནས་རིམ་གྱིས་ཏེ།

དེ་ནས་ནི་མཐའ་ཡས་པར་བསྐྱོམ་མོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གོམས་པའི་ཆད་ནི་སེམས་
 ཅན་གང་མཐོང་ཡང་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་གཞོད་པ་གཞོད་ལ། བན་འདོགས་པའི་སྒྲིུ་
 བ་དང་། སུན་སྒྲུམ་ཚོགས་པ་མཐོང་ཡང་དེ་ལ་འགན་སེམས་དང་ཕྱོག་དོག་མི་སྒྲིུ་བར་
 འདི་ནི་འདི་བས་ཀྱང་ཆེ་རིང་བ་དང་། ཉན་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འབྱོར་བར་གོག་
 ཅིག་སྒྲུམ་དུ་འོང་ཞིང་ཡན་པ་འབའ་ཞིག་སྒྲོ་ལ་འཆར་པའི་ཚུལ། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས།
 དབུམས་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་མང་དུ་བསྐྱོམས་ཤིང་བརྟན་པར་བྱས་པས་འགོ་བ་
 མཐོང་ན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡིན། ཁོང་ཁྱོད་བ་མེད་པ་ཡིན། ཅེས་དང་། དེའི་ཕན་ཡོན་ནི།
 ཐར་པ་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་སུ་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་རྣམ་དག་ན། །
 བསྐྱལ་པ་གཅིག་གི་བར་དག་ཏུ། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ནི་བསྐྱངས་པ་ལས། སྒྲེས་སུའི་
 རྒྱད་ཅིག་དགའ་བ་ཙམ། །དེ་བས་བྱམས་པ་སྦྱད་པ་མཚོག་ །གང་གིས་འཛིག་རྟེན་
 ཁམས་འདི་རྩ། །ལུས་དང་ངག་ཡིད་སྤིག་སྦྱད་དེ། །ངན་སོང་གསུམ་དུ་ལྷུང་ངེས་
 ཀྱང་། །བྱམས་པ་དེ་ཡིས་འཕམ་དུ་འབྱུངས། །ཞེས་དང་། མདོ་གཞན་དག་ལས།
 རིགས་ཀྱི་སུ་བྱམས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱོམ་པ་སྟན་ལས་མ་ལངས་པ་ལ་ཡོན་.....
 འབུལ་བར་བྱེད་པ་ནི་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 དང་། གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། སྒོ་བ་དཔོན་འཕགས་པས། ལྷ་
 མི་དགའ་བར་གྱུར་པ་དང་། །དེ་དག་ཀྱང་ནི་བསྐྱང་བ་དང་། །དུག་དང་མཚོན་གྱིས་
 མི་གཞོད་དང་། །ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་མང་དང་། །འབད་བ་མེད་པར་དོན་ཐོབ་དང་།
 རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་སྒྲིུ་འགྱུར་ཏེ། །བྱམས་
 ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པོ་འཐོབ། །ཅེས་སོ། །

སྟིང་རྗེའི་དམིགས་རྣམ་བཤད་པའི་ཕྱིར། །སྟིང་རྗེའི་ངོ་པོ་གཞན་གྱི་སྒྲུག་བསྐལ་ལ། །

བཟོད་མི་ཡོད་པའི་སེམས་སྟོབས་དྲག་པོ་དང་། །འགྲོ་དྲག་མཐའ་དག་སྟག་བསྐལ་
 རྒྱ་འབྲས་ཀྱི། །མཐའ་ལ་གཙུར་མཐོང་མཆི་མ་སྟོང་བ་ཡིན། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ།
 སྟག་བསྐལ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྗེ་ནི་སྟག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་
 གསུམ་མཐ། བརྒྱད་ཀྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་གི་སྟག་བསྐལ་སྟིང་རྗེ་
 ཆེན་པོའི་སྟོས་སེལ་བ་དང་། ཉེས་པ་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྗེ་
 བློ་སྟག་བསྐལ་གསུམ་མཐ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་སྟེ་གཞི་མི་དགེ་བ་ལ་སྟོད་པའི་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་སྟིང་རྗེས་སེལ་བ་དང་། རྟེན་དང་མི་
 ལྡན་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྗེ་ནི་སེམས་
 ཅན་དེ་དག་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མ་ཕྱད། ཆོས་མ་ཐོས། སྤང་དོར་མི་ཤེས་
 པའི་རང་བཞིན་ལ་སྟེ་རྗེས་ཕན་གདགས་ནས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་
 ལས་ཐོག་མ་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་འཇུག་སྟོ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་རྣམ་པ་སེམས་
 ཅན་སྟག་བསྐལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་ནས་དེའི་ཁུར་འབྱེད་པའོ། །ཁུར་མ་བྱེད་ན་
 སེམས་ཅན་སྟག་བསྐལ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་བདེ་བ་དང་ཕྱད་ན་རེ་དགའ་སྟམ་པའི་
 བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྗེ་ནི་ཉན་རང་ལའང་ཡོད་པས་འདིར་སྟིང་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བར་
 བྱས་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ཐེག་ཆེན་པའི་བྱུང་ཆོས་ཡིན་
 པས་སོ། །

སྟོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོས་ཁྲིམ་པ་ལས། སྟོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོད་པེར་ན་ཆོང་དཔོན་ནམ། ཁྲིམ་
 བདག་གཅིག་ལ་ལུ་གཅིག་ལ། འདོད་པ། སྟག་པ། སངས་པ། ཡིད་དུ་འོང་བ།
 མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་ལ་བྱེད་པས་མི་གཙང་བའི་
 དོང་དུ་ལྷུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བྱེད་དེའི་མ་དང་གཉེན་གྱིས་བྱེད་དེ་མི་གཙང་

བའི་དོང་དུ་ལྷུང་བ་དེ་མཐོང་ལ། མཐོང་ནས་ཀྱང་ཆོ་རེ་ཆེན་པོས་འདེབས་ཤིང་
 ལྷུང་ན་བྱེད་ལ་སྒྲེ་སྒྲགས་འདོན་རྟེ། མི་གཙང་བའི་དོང་དེར་ཞུགས་ནས་ཁྱེའུ་དེ་འདོན་
 པར་ནི་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཁྱེའུ་དེའི་པ་སྒྲགས་དེར་སོང་སྟེ་དེས་སུ་གཅིག་སུ་དེ་མི་
 གཙང་བའི་དོང་དེར་ལྷུང་བར་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་རིངས་པ་རིངས་པར་
 བརྟེན་བའི་ཚུལ་གྱིས་སུ་གཅིག་པོ་དེ་འདོན་པའི་སྒྲོས་སྟེང་པར་བྱས་ཏེ་སྒྲུག་ཐོ་བ་
 མེད་པར་མི་གཙང་བའི་དོང་དེར་བབས་ཏེ་སུ་གཅིག་སུ་ལྷུང་བར་གྱུར་རྟེ། །ཞེས་མི་
 གཙང་བའི་དོང་ནི་ཁམས་གསུམ་ལ། སུ་གཅིག་སུ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་མ་དང་
 གཉེན་བཤེས་ནི་དོང་གི་ཁར་སྒྲེ་སྒྲགས་འདོན་གྱང་། བར་དུ་འགྲོ་མི་རྣམས་པའི་དབུས་
 ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ལ་སྟིང་རྗེ་ཉེ་ཆོ་བ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲུག་
 བསུལ་སེལ་བར་མི་རྣམས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟིང་སྟོབས་ནི་དེའི་པ་དང་འབྲ་
 སྟེ། ལྷག་བསམ་གྱི་སྟོབས་གིས་གཞན་དོན་ལ་བདག་ཉིད་མི་བསྐྱུང་བར་འཇུག་
 རྣམས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་བདག་ཅག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། འདི་ལྟར་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་འབྲོག་དགོན་པ་འཛིགས་པ་ཅན་དུ་འབྱུངས་པའི་དམུས་ཡོང་ལྟ་
 སུ། སྤང་དོར་གྱི་མིག་ནི་ཡོང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཡོང་ཁྱིད་དང་ནི་བྲལ།
 སྦྱོན་པའི་བཟང་བརྟུང་ནི་མེད། ཚུལ་ཁྱིམས་གྱི་སྒྲེལ་མས་ནི་བོར། བཟོད་པའི་
 གཡང་ལྷགས་ནི་རལ། བཙོན་འགྲུས་གྱི་གོམ་པ་ནི་འཛོར། བསམ་གཏན་གྱི་རལ་
 སྒྲེགས་དང་ནི་བྲལ། ཤེས་རབ་གྱི་འཁར་བས་སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་བསལ་ལ་ལ་ནི་
 སེམས་ཅན་དམུལ་པ་ཆེན་པོར་བཙོ་ཞིང་བསྐྱེད་གོ། །ལ་ལ་ནི་ཡི་དྲགས་གྱི་གྲོང་ཁྱིམ་
 དུ་བགྲེས་ཤིང་ཉམ་ཐག་གོ། །ལ་ལ་ནི་དུད་འགྲོའི་འཛིག་རྟེན་ན་མནར་ཞིང་སྦྱོད་དོ། །

ལ་ལ་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་ན་འཐབ་ཅིང་ཚོད་དོ། །ལ་ལ་ནི་ལྷ་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་ནས་
འཕོ་ཞིང་ལྷུང་ངོ། །ལ་ལ་ནི་མིའི་འགོ་བ་ན་སྒྲེ་ག་ན་འཛིའི་སྐྱག་བསྐྱལ་ལ་སྦྱོད་དོ། །
དེ་ལྷ་དྲུག་པོ་ཀུན་ཀྱང་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་པ། ལས་ཀྱི་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་
བ། ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོས་གཟིར་བ། དངོས་སམ་བརྒྱད་ནས་ངན་སོང་གི་འཇིགས་
པ་དང་བཅས་པ། ལ་ལ་ནི་ད་ལྷ་བདེ་ཞིང་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ལྷ་ར་སྤང་ཡང་སྐྱག་
བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ལ་སྦྱོད་པ་སྟེ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་དགའ་བ། ལ་ལ་ནི་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་
འབྲས་བུ་ལ་སྦྱོད་པ་སྟེ་ངན་སོང་ལ་སོགས་པས་མནར་ཞིང་ཉམ་ཐག་པས་ནམ་.....
མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ད་ལྷ་ཡི་སྦྱོད་རྒྱལ་དང་།
སྤྲད་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་དག་པར་གཞིག་པས་སྟིང་ཇེ་སྟེ་བའི་རྒྱ་ངེས་པར་མངོན་དུ་
བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྐྱག་བསྐྱལ་ལས་བྲལ་འདོད་དང་། བདེ་བ་དང་ཐུད་འདོད་ཀྱི་
བྱམས་པ་དང་སྟིང་ཇེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་མ་མཐོང་སྟེ་བྱམས་པ་ནི་ཞེ་སྤང་མེད་
པའི་སེམས་དང་། སྟིང་ཇེ་ནི་འདོད་ཆགས་མེད་པའི་སེམས་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་
བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱ་འབྲས་འཛོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་ལས་དང་པོ་བའི་གང་ཟག་གིས་རྫོན་པས་དམ་ལ་གཞག་པའི་རི་དྲགས་དང་།
བཤས་རར་ཁྲིད་པའི་དུད་འགོ་དང་། བཙོན་དོང་དུ་རྒྱད་པ་དང་། མཛེ་ཕོ་ལ་གྱིས་
མནར་བ་དང་། དབུལ་ཕོངས་ཀྱིས་གཏུགས་པ་དང་། བཤེས་མེད་ཀྱི་ལོང་བ་དང་།
མགོན་སྐྱབས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱོག་ཆགས་ལ་སོགས་མདོར་ན་དུག་བསྐྱལ་གིན་ཏུ་
དོས་དྲག་པོས་གཅོས་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཐོག་མར་བཏད་དེ་ཤས་མི་བཟོད་
པའི་སྟིང་ཇེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་སྤྲེལ་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གོམས་ནས་རིམ་གྱིས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྷ་དམིགས་པའི་སྟིང་ཇེ་ལ་

བརྟེན་ནས་གཞན་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ལྷག་བསམ་གྱི་ཁུར་འབྱེར་བར་ལུས་ཏེ།
 རི་དྲགས་གྱི་ཕུ་སར་རྩོན་པས་གཏུགས་པའི་ཆེ། འབྲོས་ལམ་ན་ཡོད་པའི་སྒྲིག་ཆགས་
 བ་མེ་མིག་པའི་འག་རྩ་གཞར་གྱིས་དོགས་ནས་སྒྲིམ་འབྱུང་གིན་འབྲོས་པ་དེ་སྟིང་རྩེ་
 གོམས་པའི་མཐུ་བརྟས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་མ་སྦྱངས་པའི་སྟིང་རྩེ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་བྱམས་པ་ལ་
 སྟིང་རྩེར་འབྱུལ་བ་སྟེ། སྒྲིགས་རིས་གྱི་བྱམས་པ་ཁྲ་དང་སྦྱང་གི་ལའང་ཡོད་དེ་རང་
 གི་བྱ་སྦྱང་ལ་བརྟེ་ཞིང་བསྐྱར་ངོ་། །དེའི་སྟིང་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། སྟིང་རྩེ་ཆེན་
 བོ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཡངས་པ་ཆད་མ་ངེས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟོམ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་
 ཅན་འདི་དག་སྒྲིག་བསྐྱེལ་གྱི་མེ་ཕྱེ་འབར་བའི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལས་
 ཐར་པའི་ཐབས་མི་ཤེས། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་ཕྱག་གིས་
 ཀུན་ནས་དཀྱིས་གིང་། གང་དག་ལྟ་བུ་བརན་པ་རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་གྱིས་གཟིར་བར་
 བྱུར་གྱང་། ལམ་སྟོན་གྱི་སྒྲ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་དང་ཕྱད་པ་ནི་ལྷ་དུམ་སྒྲ་རའི་
 མེ་རྟོག་ལྟ་བུར་དཀོན་ལ། གལ་ཏེ་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕྱད་གྱང་རང་རང་
 གི་ལས་རན་དང་འགལ་སྟེན་སྒྲ་ཚོགས་པས་བར་དུ་གཅོད་པས་ཐར་པའི་ལམ་རྣལ་
 མར་འགོ་བ་གིན་རྩ་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ད་དུང་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བར་འཁོར་
 ཞིང་སྒྲིག་བསྐྱེལ་བྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་ཐ་ལ་གཡང་བ་འདི་དག་སྟོན་ཆད་བདག་གི་ཕ་མ་
 དང་གཉེན་བཤེས་སུ་མ་བྱུར་བ་གཅིག་གྱང་མེད་ན། རྒྱབས་དང་མགོན་གྱིས་སྦངས་
 བ། ལོག་པའི་ལམ་ལ་རིག་པ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་འདི་ལས་བདག་གིས་གདོན་པར་
 ཤོག་ཅིག འདི་དག་སྒྲིག་བསྐྱེལ་ལས་ཐར་ནས་བདེ་བ་ཆད་མེད་པ་ལ་རྟག་པ་རྒྱུན་

དུས་ཤིང་པར་ཤོག་ཅིག་སྐྱེ་དུས་ཤིང་ཐག་པ་ནས་བསམ་སྟེ། དེའི་ཆོ་ལ་རོལ་ལ་འབྲུང་
བ་དེའི་ཁྱར་རང་ཉིད་ལ་བབས་ནས་མཆི་མ་སྒོངས་ཤིང་སྒྱི་བྱང་བྱེད་པའི་སྒྱིང་རྩེ་གས་
མི་བཟོད་པ་སྒྱི་བ་དང་། ལྷང་རག་དང་ཟང་ཟིང་གི་སྒོ་ནས་པ་རོལ་གྱི་སྒོག་སྒྱོབ་པ་དང་།
དབུལ་ཐོངས་བསལ་བ་ལ་སོགས་དངོས་སུ་ཐན་པའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི་སྒྱིང་རྩེ་.....
མཉམ་པར་ཞུགས་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ། བསམ་སྒྱུར་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་སེམས་ཅན་
ལ་གཞོད་པ་བྱེད་བཞིན་དུ། ཁ་སྐད་ཅམ་དུ་སྒྱིང་རྩེ་བ་སྐད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་ཐེར་
འབུམ་བསག་པ་ཅམ་ནི་འདབ་ཆགས་སྒྲུ་མ་ཐན་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་བྱམས་དང་སྒྱིང་རྩེའི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རྩེས་
སུ་འབྲེལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི་སེམས་ཅན་མཁྱེན་པའི་ལམ་མ་ཞོར་བ་ཡིན་ཏེ་སྒྲུབ་
ཞབས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ལས། སྒྱིང་པོ་མེད་པའི་ཆོས་འདི་ནི། རྟོག་པ་ལས་ནི་
མ་ལུས་འབྱུང་། གང་རྟོག་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད། རེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་གྲོལ་བ་ཡིན། །
ཅས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ལྟར་སྒྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
རྒྱ་མ་ཞོར་བ་ཡིན་ཏེ་མདོ་ལས། གང་ལ་མགོ་མཆིས་པ་དེ་ལ་འཆོ་བ་མཆིས་སོ། །
གང་ལ་སྒྱིང་རྩེ་མཆིས་པ་ལ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་མཆིས་སོ། གང་ལ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་
སེམས་མཆིས་པ་ལ་སངས་རྒྱུས་མཆིས་སོ། ཞེས་སོ། རེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཉི་མེད་དང་
དག་ཅན་གྱི་ནམ་པར་རྟོག་པ་དང་འབྲེལ་མ་ཆད་པའི་སྒྱིང་རྩེ་ནི་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱགས་
ཉིད་དེ། བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྒྱིང་རྩེ་སྒྱེ་སྒྲུ་པའི་གང་ཟག་དག་གིས་སྒྱུད་པ་མི་
བསྐྱུན་པའི་རིགས་ཅན་ལ་མཐོང་ཆོས་སྒྱུར་ཐུང་མཛོན་དུ་ཐུང་ན། དེ་ནི་སྒྱིང་རྩེའི་
ཡུལ་དུ་མི་འབྱུང་བོ་ཞེས་སྐད་ཞེན་དུ་བཏྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྱིང་རྩེ་སྒྱེ་
པའི་རྒྱ་འབྲས་འཇིག་པར་འབྱུར་ཏེ། དཔུལ་བར་ལྷང་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་

ཀྱང་དེའི་རྒྱ་བརྒྱབ་པ་མཐོང་ན་སྙིང་རྩེ་སྤྱོད་བའི་ཡུལ་དུ་ག་ལ་ཞིག་སྟེ། སྙེམ་དབང་གིས་དེར་ལྷུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྙིང་རྩེའི་ཕན་ཡོན་ལ་བྱོད་པ་བསྐྱེད་ནས་ཕྱགས་རིས་མེད་པའི་སྙིང་རྩེ་ལ་བློ་སྤྱད་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱད་ས་པས་གནོད་སེམས་དང་ཆགས་སྤང་མེད་པའི་སེམས་ལས་སྤྱ་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྙིང་པོ་མཆོག་ལས། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ནི་སེམས་ལས་སྤྱ་རུང་བ་དང་། འཆོབ་མེད་བ་དང་། དགའ་བས་བརྒྱན་པའི་མཆོག་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དགའ་བའི་དམིགས་རྣམ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དགའ་བའི་རོ་བོ་གཞན་དག་སྤུན་ཆོགས་ལ། །སྤྱོད་བའི་སེམས་འདུག་ཀྱང་ལ་ལེགས་སྒོན་བསྒོམ། །རང་རང་མཐུ་ཡིས་ཐོབ་ལ་དགའ་བྱེད་ཅིང་། །ཕྱིན་ཆད་དེ་དང་མི་འབྲལ་སྒོན་བ་ཡིན། །དེ་ལ་འད་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཆད་མེད་བཞིའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་དགའ་བ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཟང་ཟིང་གི་འབྱོར་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འབྱོར་བ་དང་། བདེ་བའི་འབྱོར་བ་དང་ལྷན་པས་དགའ་བའོ། །བདག་གི་ཆོགས་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པ་ལ་དམིགས་པའི་དགའ་བ་ནི་བདག་ཉིད་དགེ་བའི་ཆོགས་ཆེ་བ་ལ་དམིགས་ནས་དགའ་བའི་དོན་ནོ། །

དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རོ་ལ་དམིགས་པའི་དགའ་བ་ནི་བདག་དང་གཞན་ཆོས་ཐོས་པའི་རོ་དང་། བསམ་བ་དང་སྒོམ་པའི་རོ་རྟེན་པའི་སྒོ་ནས་དགའ་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་པ་ལས་སྐབས་འདིར་ནི་དང་པོའི་དོན་ཉམས་སྤྱོད་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་བདེ་ཞིང་སྤྱིད་བ་དང་། འབྱོར་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྷན་བ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱགས་དང་བྲལ་བ་དག་མཐོང་ན། འདིའི་བདེ་འབྱོར་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་འདི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་གྲོག་ཅིག འདི་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཡོད་དོ་ཅིག་སྤྱིད་ལ་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པར་གྲོག་ཅིག དེ་ལྟ་བུའི་གནས་

སྐབས་བདག་གིས་ནམ་ཞིག་མཐོང་བའི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་ཕྱོད་བར་འགྱུར། ད་དུང་
འདིའི་སྟེང་དུ་ཆོ་རིང་བ་དང་། ཉན་མེད་བ་དང་། དག་བའི་བསམ་པ་བྱུང་བར་ཅན་
སྟེ་བ་དང་། རྟིག་བའི་བསམ་པ་ལས་ལྷོག་བ་དང་། གནས་སྐབས་སུ་ལྷ་མའི་བདེ་
འབྲས་དང་། མཐར་ཐུག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བའི་བདེ་བ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་
རུངས་སྟམ་དུ་བྱ་སྟེ། ཉི་ཁྲི་ལས། སེམས་ཅན་གང་དག་རང་རང་གི་བདེ་བས་འབྱོར་
བ་མཐོང་ན་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདེ་བ་འདི་དང་མི་འབྲལ་བར་ཤོག་ཅིག ལྷ་
མའི་བདེ་བ་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བའི་བདེ་བ་དང་ལྷན་པར་.....
གྱུར་ཅིག་སྟམ་མོ། །

ཞེས་པ་སྟེ། བྱུང་བར་འགྲན་སེམས་དང་ཐུག་དོག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་
བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་བཞིན་དུ་སྒོ་བཙོས་ནས་ལེགས་སྒོམ་འབངས་ཞིག་སྟེ་བའི་བསམ་
པ་བཟང་པོ་ལ་སྒོ་བར་བྱ་བ་ནི་དགའ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་ལ།
ཞར་བྱུང་དུ་བདག་གི་དག་བའི་རྩ་བ་མངོན་དུ་འདུ་བྱས་བ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་
བའི་ཤར་རབ་བསྐྱེད་པ་ལའང་དགའ་བ་བསྐྱོམས་ནས་སྒྲན་ཆད་བྱོད་པ་སྟེ་བའི་
ཐབས་ལ་འབད་ཅིང་། དེ་དག་ཀྱན་གྱང་མཐར་ཐུག་ཞེན་པའི་ཐག་པས་མ་བཅིངས་
པར་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་དུ་བརྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་བྱུལ་པོ་ལས། སྐྱུ་མ་
བྱེད་པ་དག་གིས་གཞུགས་སྐྱུལ་ནས། ཏྲ་དང་གྲང་པོ་ཤིང་ཏྲ་སྒྲ་ཆོགས་བྱས། །དེ་ལ་
ངེ་བཞིན་སྣང་བ་གང་ཡང་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས།།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགའ་བའི་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་དག་བ་
དང་། ཤེས་རབ་གསུམ་ལ་སོགས་པའང་མེད་སྣང་སྐྱུ་མའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་
བྱས་ལ་བསྟོ་བས་བྱས་གདབ་བོ། །ཁན་ཡོན་ནི། གནས་སྐབས་སུ་རང་གི་སེམས་

ལ་ཐུག་དོག་དང་ཐུག་རྩ་མེད་པས་བག་པེ་བས་ཤིང་། ཞི་བདེ་ལུན་གྱིས་འབྲུབ་ལ།
མཐར་ཐུག་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཚུལ། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། དགའ་བ་དང་ལྷན་
པའི་སེམས་ཡངས་པ་ཆད་མེད་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་
མི་འཕྲོག་པ་གང་གིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་མངོན་པར་མཐོ་བ་ཉིད་
ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་སོ། །

བཏང་སྟོམས་བསྟོམས་པའི་ཚུལ། བཏང་སྟོམས་རོ་བོ་བྱམས་སྣང་འདལ་བ་སྟེ།
ཕྱོགས་དང་རིས་ཆད་མཉམ་པ་ཉིད་བརྟུན་ནས། །དབྱ་དང་གཉེན་དང་བར་མའི་འདྲ་
ཤེས་གསུམ། །ཕན་འདོགས་ལུལ་ལ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་སྒྱུད། །རྣམ་པའི་དམིགས་
བཅས་དམིགས་མེད་ཅི་ཡིས་སྒྱུར། །དེ་ལ་གཉིས། བཏང་སྟོམས་གྱི་གོ་དོན་གཞལ་
བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བཏང་སྟོམས་སོ། །སྤྲ་མ་ནི་བཟང་རན་ལ་
སོགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་གྱི་དབྱེ་བས་ལ་མེད་པར་གཉིས་ཀ་མགོ་སྟོམས་པར་བྱ་བའི་
ཐ་ཆོག་སྟེ། འདི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་པོ་ལ་མཚོན་ན། བདག་གིས་ལོངས་
སྟོང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྟེན་པ་ན་དེ་ལ་དགའ་སྟེ་ཆགས་པ་ཡང་མེད་ན། འགྲིབས་
སམ་མ་རྟེན་ན་ཡི་ཆད་པ་མེད་པ་ཆོས་ཉིད་དེ། རྟེན་མ་རྟེན་མཉམ་པའི་བཏང་སྟོམས་
སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཉ་ཅང་དགའ་བ་མི་སྟེ་ན། ཁྱོ་
ཞིང་བདེག་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྣང་ཞེན་གྱི་དངོས་འཛིན་རྒྱུ་བས་བདེ་སྟུག་བཏང་སྟོམས་
སོ། །བདག་གི་རིགས་གཞུགས་དང་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟོད་པས་སེམས་གཟེངས་མཐོ་
བར་གྱུར་ན་ནི། སྟོན་བྱས་ཤིང་སྒྱུར་བའི་ཕྱོགས་ལ་མི་བཟོད་པ་ཆོས་ཉིད་དེ། དེ་
གཉིས་ཀ་ལས་ལོག་པ་ནི་བསྟོད་སྒྲུབ་ལ་དགའ་སྟུག་མེད་པའི་བཏང་སྟོམས་སོ། །
རང་གི་ཡོན་ཏན་གཞན་གྱིས་ཤེས་ན་དགའ་ཞིང་སྟེ་བོ་མང་པོས་ཐོས་ཤིང་མ་གཤགས་

པས་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་གཉིས་ཀ་མེད་ན་གྲགས་པ་དང་། མ་གྲགས་པ་ལ་དགའ་
 རུག་མེད་པའི་བཏང་སྟོམས་ཏེ། བདག་གི་དོན་དུ་ཆོས་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་སྟོན་ལ་
 མགོ་སྟོམས་ན་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བཏང་སྟོམས་ཀྱང་རང་གིས་བསྐྱབ་པར་
 སྒྲ་སྟེ། བྱོགས་རིས་ཞིག་པ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་
 འདུལ་བ་ལུང་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་ཚུན་མཉམ་ཁིང་སྟོམས་
 པའི་སེམས་སུ་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ནི། འདི་ལྟར་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་མེད་པས་
 སེམས་ཅན་རེ་རེ་ནས་བསམས་ན། དག་དང་གཉེན་དུ་མ་གྱུར་པ་མེད་ཕྱིར་དེ་ལ་
 ཆགས་སྒྲུབ་བྱ་བ་མི་རིགས་ཏེ། དག་དང་གཉེན་གྱི་བྱོགས་རིས་ནི་ད་རེས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་
 འདིའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ནམ། རང་གི་དགར་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་
 འབྱུང་བའང་ཡོད་དེ། གཅིག་གོས་ཀྱིས་དགར་བལྟ་ལ་གཅིག་གོས་ཀྱིས་བྱམས་པའི་
 སེམས་དང་ལྡན་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་དགེ་སྦྱོང་ལེགས་པའི་སྐར་མ་བཞིན་ནོ། །
 ཅི་སྟེ་དངོས་སམ་བརྒྱད་ནས་གནོད་པ་བྱས་པ་ལ་དཔག་ནས་དགར་འཛིན་དགོས་ན།
 ཆེ་རབས་སྒྲ་མར་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་གནོད་པ་བྱས་པའི་མཐའ་མི་གཏུགས་ལ། ད་ལྟའང་
 གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཉིད་རུག་བལྟལ་བའི་རྒྱ་དེ་ལ་མི་འདོད་པས་གཅོས་པ་
 དང་། སྦྱོད་པ་རན་པས་འབྲུགས་པ་དང་། བྱས་པ་མི་གཞོ་བར་ཞོལ་བ་སོགས་ཆགས་
 སྒྲུབ་སྒྲ་ཆོགས་མཛོན་སུམ་པར་བསྐྱེད་པས་དག་བཞིན་དོན་ལ་གནས་པ་ཡོད། བན་
 གདགས་པས་གཉེན་དུ་འཛིན་ན་ད་ལྟའི་དགས་ཀྱང་ཆེ་རབས་སྒྲ་མར་རེས་འགའ་
 བྱི་ལ་མ་བྱས། རེས་འགའ་ནི་གཉེན་བཤེས་བྱས། རེས་འགའ་ནི་དབུལ་ཕོངས་བསལ།
 རེས་འགའ་ནི་སྟོག་ལས་བསྐྱབས་པས་དྲིན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ན། དེ་རེས་ཀྱི་དག་དང་

དགར་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ནི་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀ་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་རྒྱུན་ཐར་
 ལུས་འཁོན་དང་དབྱེན་དུ་བཅོས་པ་ཁོན་མང་། སྦྱིར་ཡང་དག་གཉེན་གྱི་ཕྱོགས་རིས་
 ཆེན་པོ་ནི་ལྷོན་ཤིང་རྣམས་པའི་ཡལ་ག་ལ་འཇུ་བ་བཞིན་བདག་ཉིད་ལྷུང་ཞིང་པ་རོལ་
 བསྐྱལ་པའི་རྒྱ་ཁོན་ཡིན། སེམས་ཀྱི་ཁུར་དུ་ཆགས་སྒྲུང་ལས་ལྷི་བ་ཡོད་པ་མིན་པས་
 ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་བདེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད། ཁྱད་པར་ཐོས་
 པ་ཉུང་ཞིང་། མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་གཏི་མུག་ལ་
 གོམས་པ། དུན་པ་རྣལ་དུ་མི་གནས་པ། ཤེས་པ་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་
 པས། དེ་ལ་དག་ཟུན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་ཏེ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་བསྐྱུན་ན་
 གཉེན་དུ་བཤེས་པའང་མངོན་སུམ་ན། དག་གཉེན་གཉིས་ཀ་བར་མའི་རང་བཞིན་
 དུ་བཏང་སྟོམས་ནས། རང་ཉིད་བདེ་ན་དགའ་བ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གྲང་བདེ་ན་
 དགའ། རང་སྐྱུག་བསྐྱལ་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གྲང་སྐྱུག་བསྐྱལ་མི་འདོད།
 འདོད་པ་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མི་དགོ་བའི་ལས་ལ་སྦྱོད་པ་
 འདི་དག་ལ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་སྟོན་ནས་ཕན་འདོགས་སྟོམས་པ་ཉིད་དུ་བྱའོ་སྟུམ་
 པ་སྟིང་ཐག་པ་ནས་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་དང་ཆབས་གཅིག་འགོ་བ་འདི་དག་ཆགས་
 སྒྲུང་གི་མེ་ཆོགས་གཏུམ་པོས་དགོ་བའི་ལྷོན་ཤིང་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཉེ་བར་ཞི་ནས།
 ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཁོང་ཁོ་བའི་མེད་ཅིང་། བཏང་སྟོམས་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ལས་སུ་
 རུང་བར་ཤོག་ཅིག་སྟུམ་དུ་སྟོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། འདུལ་བ་ལུང་
 ལས། ཕན་པའི་ལན་དུ་ཕན་པ་མཆོག །གནོད་པའང་མ་བར་མ་རིགས་པ་མིན། །ཞེས་
 པས་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཕན་མི་འདོགས་གནོད་མི་བྱེད་པའི་བར་མར་འདུག་
 པ་མ་ཡིན་པར། ཕན་པ་འབང་ཞིག་བསྐྱབ་པའི་ཡུལ་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་བཏང་

སྒྲུབས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་པའི་ཡན་ཡོན་གྱིས་ཆགས་སྤང་གི་ཕྱོགས་སུ་སེམས་
 རྣམ་པར་མི་གཡང་བས། སྒོ་ལས་སུ་རུང་བ་མཐར་ཐུག་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་
 ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ། ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚད་མེད་བཞི་བོ་འང་ཡུལ་སོ་སོར་སྟེན་རིམ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི།
 ཆོས་མཛོན་པའི་ཐེ་སྟོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་ཕྱོད་བ་ཐོན་པ་ལ་
 གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། རྣམ་པ་སྒྱི་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱས་འདེབས་པ་ནི། ས་ཚོད་ཆེ་བ་
 ལྟར་སྤང་ཡང་དོན་ལ་གཅིག་ལ་འང་ངེས་པ་མི་སྟེ་བ་བྱིས་པའི་མདུན་དུ་ཟེའོག་ཁ་སྟེ་བ་
 ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་སྟེ་ལས། སེམས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པ་
 དང་བཅས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཚད་མེད་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཉིད་སྟེ། ཞེས་
 པ་ལྟར་དམིགས་ཡུལ་འགོ་བ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་རེ་རེ་ནས་ཕྱོད་བ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་
 བར་བྱས་པས། བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་རྒྱད་ལ་སྟེ་བའི་རྒྱར་འགོ་ཞིང་བསམ་པ་
 བཟང་བོ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་ལ། རྗེས་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་
 བའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་དང་། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དམིགས་པ་ལ་བདག་ཏུ་བལྟ་བ་ཐམས་
 ཅད་སྒྲུ་མ་དང་། མི་ལམ་ལྟ་བུ། གསོག་དང་། གསོབ་དང་། ཡ་མ་བརྒྱ་བ་རང་བཞིན་
 གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་དུན་པར་བྱས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་པར་
 འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་མདོ་ལས། མི་རྟོག་པ་དང་མི་
 དམིགས་པ་ནི་བྱང་རྒྱབ་པོ། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་ཡོད་དོ། །
 ད་ནི་ཚད་མེད་བཞིའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞི་སྟོང་བར་སྟོན་པ་ནི།
 འདོད་པའི་བྱམས་པ་སེར་སྒྲའི་སྟིང་རྗེ་དང་། །ར་རྒྱལ་དགའ་བ་གཉི་ལྷག་བཏང་

སྟོམས་དང་། བར་པའི་ལམ་མིན་ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞིའི། རྟོགས་དང་ཉེ་བ་
དམིགས་བཅས་རྣམ་པར་སྤངས། ཉེ་ལ་སེམས་ཡང་དག་པར་མ་བསྐྱེད་ཅིང་། བར་
པ་འདོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཟིན། རྟོའི་རྣམ་པ་ཀྱན་རྫོང་བ་འབའ་ཞིག་གིས་
རང་གི་བྱ་དང་། ཉེ་དུ་མཛའ་བཤེས་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་ལ་བྱམས་ཤིང་གཞན་ལ་
ཅང་མི་སེམས་པ་ནི་རྣམ་པ་བྱམས་པར་ཤར་ཀྱང་ངོ་བོ་འདོད་ཆགས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་བདག་གིར་བརྩུང་བའི་རྟ་དང་། མ་ཉེ་དང་། བ་སྤང་ལ་སོགས་པ་
ལྟ་བུར་སྟོང་རྗེ་ནས་འཁོལ་དུ་མི་འཇུག་ཅིང་། སྟོག་ཆགས་གཞན་དག་ལ་དེ་ལས་ལྡོག་
པ་ནི་སྟོང་རྗེར་བརྟུས་པའི་སེར་སྒོའོ། རང་དང་རང་གི་རྟོགས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་
དང་། བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ་ལ་དགའ་བ་བསྟོམ་ལ་བར་མ་ལ་སོགས་དེ་ལས་ལྡོག་པ་ནི་
ར་རྒྱལ་ལམ་ཕྱག་དོག་དང་ཉེའོ། ཆོར་བ་ལུང་མ་བསྟན་ཡན་གཞོད་ཀྱི་ཡུལ་གང་ཡང་
མ་རིག་པའི་བཏང་སྟོམས་ནི་གཏི་མུག་གི་རྟོགས་དང་འབྲེལ་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྦྱིད་པར་
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཐར་པའི་ལམ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ། སྟོན་པ་བྱགས་རྗེ་
ཆེན་པོས་སྟོང་པོ་མཆོག་ལས། ཤུ་རིའི་བྲ། འདི་ལ་སེམས་ཡང་དག་པར་མ་བསྐྱེད།
རྗེས་སུ་མ་བསྐྱེད་པའི་བྱམས་པ་དང་། སྟོང་རྗེ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་
བཞི་ནི་ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞི་སྟེ། སྦྱིད་པར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་
པའོ། སེམས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད། རྗེས་སུ་བསྐྱེད་པའི་བྱམས་པ་དང་། སྟོང་རྗེ་
དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་བཞི་ནི་ཆད་མེད་པ་བཞི་སྟེ། བྱང་ན་ལས་འདས་
པའི་ལམ་དུ་འདུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སོ། བར་པའི་སེམས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་
ཆད་མེད་བཞི་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞི་པོ་ལ་འདགནས་སྤྲེལས་
ཀྱི་འབྲས་སུ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་སུད་མེད་སུ་རྒྱུར་བས་སུ་པོ་གཞུ་བརྒྱལ་

དུས་གཉིས་ཀ་གཅིག་ལ་གཅིག་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པའི་རང་དུ་ཆེད་
 དུས་བྱས་པས་ཆངས་པའི་གནས་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་
 ལྟས། སེམས་གསལ་གཅིག་སྟེས་འབྲས་བུ་གང་། ཆངས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་ལྟར།
 ཞེས་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ལ་མ་བྱ་ཆར་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆགས་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱིས་གཟིར་བའི་སྟིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་འང་མདོ་ནི་རྒྱན་
 ལས། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པས། ཉེས་པ་རྣམ་པ་མང་ལ་རེག་ ཅེས་
 པ་ལྟར་འདོད་པའི་སར་སྟེ་བ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་སམ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་
 སུ་སྟེ་བ་སྟེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར། མཛོད་ལས། ཁམས་གཉིས་ལས་
 སྟེས་སྟིང་འོད་ཆགས། ཞེས་པས་མཛོན་ཏེ་གཞན་གསུམ་པོ་འང་འཁོར་བའི་རྒྱ་ལས་
 མི་འདའ་སྟེ། སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་ནི་དེ་ལས་ལྟག་པ་ཅན་ཡིན་
 པས་སོ། །འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆད་མེད་བཞི་པོ་ནི་ཉན་རང་ལ་
 སོགས་པ་ལའང་མེད་ན། སོ་སོ་སྟེ་བའི་ཆོགས་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། མདོ་ནི་རྒྱན་ལས།
 འཇིག་རྟེན་བྱང་རྒྱུ་རང་སངས་རྒྱས་པ་ཡི། །དག་བཙུམ་རྣམས་ལའང་བྱམས་པ་དེ་
 མེད་ན། །དེ་ལས་གཞན་ལ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པ། །རི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་འདས་པ་
 མ་ཡིན་འགྱུར། ཞེས་སོ། །

འོ་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ན་ཞི་བའི་
 ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡི། །དམིགས་པའི་ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ལྟར་
 ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི། རྣམ་པའི་བསྟོམ་རྒྱུ་ལ་སྟོབས་སུ་གྱུར་པ་ལས།
 བྱང་རྒྱུ་སེམས་གཉིས་སྟེ་བའི་རྒྱར་འགོ་བས། །བྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་ཆད་མེད་བཞི་
 རུ་འདོད། །འདི་ལྟར་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་འཁོན་མེད་

པའི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་ཤར་གྱང་། དེ་ལ་བདེན་ཞེན་དང་དངོས་པོར་བལྟ་
བའི་མཚན་ཉིད་ལས་ལྡོག་པ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚས་ཉིད་སྦྱ་མ་ལྟ་བུའི་
ཅིས་ཟེན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར། བཙམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ནི་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་རང་གི་སེམས་ཡང་དག་
པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་ཐབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་
ལ་དམིགས་པ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་དཔའ་བོའི་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་སྒྲོམ་པ་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མ་ལས། ཇི་ལྟར་སྣང་ཞིང་གཤམ་པའི་ཚས། དེ་ལྟར་
གྲུབ་ཅིང་བདེན་པ་མིན། ལྷ་ཚོགས་ཅིར་ཡང་འཕྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མིག་
འཕྱུལ་རྣམ་པ་བཞིན། ཁོ་ལོ་ཉིད་མེད་ནམ་མཁའ་འདྲ། རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་ལས་བྱུང་
བའི་ཕྱིར། ཤིན་རུ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་རྒྱ་འབྲས་བཞིན། །
བདེན་པ་མ་གྲུབ་རྩྱུ་མི་ལྡོག་ ཅིས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་མེད་བཞི་པོ་འང་། བསྒྲོམ་རྒྱུ་གོ་རིམ་ཅན་དང་ངེས་པ་མེད། དམིགས་
པའི་ཡུལ་གང་སྒྲེ་བར་སྒྲེ་ལ་གང་དང་། དེ་ལ་དཀྱུས་སུ་བཤད་པ་ནི་གོ་རིམ་གྱི་ངེས་པ་
ཅན་ཏེ། ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོས་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། དགའ་བ་ཆེན་པོ་དང་། བཏང་
སྒྲོམས་ཆེན་པོ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་། རྣམས་སུ་ལྟའི་དེ་ལོན་ཉིད་དང་སྦྱར་
ནས་གསུངས་པའང་བརྟག་གཉིས་ལས། དང་པོར་བྱམས་པ་བསྒྲོམ་པར་བྱ། གཉིས་
པར་སྙིང་རྗེ་རྣམ་བསྒྲོམ་ཞིང་། གསུམ་པར་དགའ་བ་བསྒྲོམ་པ་དང་། གུན་གྱི་མཐར་
ནི་བཏང་སྒྲོམས་སོ། ཞེས་སོ། འེས་པ་མེད་པ་ནི་དབུ་མ་རྒྱུན་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་
སུ་འབྲངས་ནས་སྒྲེ་སྒྲེ་བ་ལ་དམིགས་པ་བཏང་སྒྲོམས་ཐོག་མར་འདོན་པའི་རིམ་

པའང་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་སྟོབ་བསལ་
 ཉེ་སེམས་སྟོམས་པ་ཉིད་སྟོན་དུ་བསྐྱབ་པའི་སྤྱད་དུ་ལོ། ། དེ་སྤྱད་དུ་སྟོབ་དཔོན་དཔའ་
 བོའི་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་རྩབ་སེམས་སྟོམ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཆད་མེད་སྟོ། །
 བཏང་སྟོམས་ས་གཞི་ལེགས་བདལ་ལ། ། བྱམས་པའི་རྩ་བོས་རྣམ་བརྩས་ནས། །
 རབ་ཏུ་དགའ་བས་རྣལ་འབྱོར་བས། ། སྤྱིང་རྗེའི་ས་བོན་ལེགས་པར་གདབ། ། ཅེས་
 བཤད་པས་གང་སྟེ་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་པོ། ། སྤྱོད་དུ་བྱང་བའི་ཤེས་བྱེད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །
 ཆད་མེད་པ་འདི་དག་ཀྱང་རྒྱུན་བཞི་ལས་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་
 རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ནི་རྒྱུའི་རྒྱུན་ནོ། ། བཞི་པོའི་ཆད་ཉིད་ལུང་སྟོན་པའི་
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་བདག་པོའི་རྒྱུན་ནོ། ། རང་རང་གི་ཡུལ་མངོན་དུ་རྒྱུར་པ་
 བྱི་དམིགས་པའི་རྒྱུན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བསྟོམས་པའི་ཐན་ཡོན་དང་། མ་བསྟོམས་པའི་ཉེས་དམིགས་གོམས་པ་དེ་
 མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཏེ། མདོ་ལྟེ་རྒྱུན་ལས་ཀྱང་། བདེ་དང་སྤྱུག་བསྐྱལ་རང་བཞིན་
 ལས། ། བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའི་བྱམས་པ་སྟེ། ། རྒྱུ་དང་བཤེས་གཉེན་རང་བཞིན་
 ལས། ། སྟོབ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིང་རྗེ་སྟེ། ། ཞེས་དང་། བྱང་པར་སེམས་དང་སེམས་བྱང་
 ལྟར་འབྲེལ་བའི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་དག་ནི་འཁོར་བའི་དུས་ན་བདག་རྒྱུན་ལ་སོགས་
 པ་བཞི་པོས་བསྐྱེད་ལ། ། རྒྱུའི་རྒྱུན། བདག་པོའི་རྒྱུན། དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་གསུམ་
 གྱིས་སྟོམས་འཇུག་རྣམ་གཉིས་བསྐྱེད་ཅིང་། བེམ་པོ་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་རྒྱུ་དང་།
 རྟོད་གཤེར་ལ་སོགས་པའི་བདག་རྒྱུན་ལས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ནི། མངོན་པ་མཛོད་
 ལས། བཞི་ཡིས་སེམས་དང་སེམས་བྱང་རྣམས། ། གསུམ་གྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་
 རྣམ་གཉིས། ། གཞན་ནི་གཉིས་པོ་དག་ལས་སྟེ། ། ཞེས་སོ། ། དེ་ཡང་གོ་རིམ་ལ་དག་

གྲོལ་དུ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར། འོན་ཀྱང་བྱམས་བསྐྱེད་མས་ཆགས་པའི་རྟེན་གྱུར་ན། །
 ཉེ་རིང་བལ་བའི་བཏང་སྟོམས་བསྐྱེད་པར་སྟོ། །བྱམས་བ་བསྐྱེད་པ་དེ་གཉེན་
 བཤེས་ལྟ་བུའི་རིས་ཅན་དུ་མཐོང་ནས་ཆགས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་ན། །བཏང་སྟོམས་
 བསྐྱེད་པས་དེའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པོ། །དེ་ཉིད་མོངས་ནས་ལུང་མ་བསྟན་གྱུར་ན། །
 སྤྱིང་རྗེར་སྟོས་པས་སྟུག་བཟུལ་རྒྱ་འབྲས་འགོག། །བཏང་སྟོམས་ཀྱི་སེམས་དེ་པན་
 མི་འདོགས་པའི་ལུང་མ་བསྟན་དུ་ལུང་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟུག་བཟུལ་གྱི་རྒྱ་ལ་
 སྟུང་ཅིང་འབྲས་བུས་གཟིར་བའི་གནས་ལ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པས་བཏང་སྟོམས་
 ཐ་ཤལ་བ་དེ་འགོག་གོ། སྤྱིང་རྗེ་སྟོབས་ཞན་རིས་སྟུ་ཆད་པ་ན། །དགའ་བར་སྟོས་
 པས་དམན་སེམས་སྟེ་བ་འགོག། སྤྱིང་རྗེ་ཉི་ཆོ་བ་སྟེས་ཀྱང་ཉེས་པའི་ཆ་ཅན་ཕྱོགས་
 རིས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་ན་མི་མཐུན་པའི་ཡུལ་གྱི་བདེ་འབྱོར་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པས་
 པས་དམན་སེམས་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོར་འབྱུར་བའོ། །དགའ་བས་སེམས་ཆོད་
 སྟོས་པའི་ཡུལ་གྱུར་ན། །བྱམས་སོགས་མཐའ་དབུས་བརྗེས་ནས་སྟེལ་མར་བསྐྱེད། །
 གཞན་གྱི་བདེ་འབྱོར་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བར་གྱུར་ན།
 བྱམས་བ་དང་དགའ་བ། སྤྱིང་རྗེ་དང་བཏང་སྟོམས་སྟེལ་མར་བསྐྱེད་ཞིང་། དེའང་
 བཏང་སྟོམས་ནས་སྤྱིང་རྗེ་བསྐྱེད་ཞིང་དེ་ནས་བྱམས་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་རྒྱུར་ཏེ། བྱམས་
 པ་ནས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་འབྱིང་། བཏང་སྟོམས་ནས་བྱམས་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཆེན་
 པོ་སྟེ། ཡུམ་བར་མ་ལས། འདི་ལྟར་བྱམས་བ་བསྐྱེད་མོ། །དགའ་བ་བསྐྱེད་མོ། །
 སྤྱིང་རྗེ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་གོ། །བཏང་སྟོམས་ལེན་ཏོ། །ཞེས་ཐོད་ཀྣམ་དུ་ཡར་
 འཛོང་མར་མཛོང་ལ་རྩལ་སྦྱངས་བར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་བྱམས་པའི་གོགས་
 སྤྱིང་རྗེས། སྤྱིང་རྗེའི་གོགས་དགའ་བས། དགའ་བའི་གོགས་བཏང་སྟོམས་ཀྱིས།

བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་གོགས་བྱམས་པས་འགོག་པའི་ལུགས་ཡོད་ཀྱིས། འདིར་ནི་སེམས་
 ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞིའི་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་བཞིན་དུ་འབྲེལ་
 ཆེ་བས་དེ་ཉིད་འགོག་པའི་ཐབས་གཙོ་བོར་བཤད་ཀྱིས་དེ་སྐད་དུ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་
 ལས་ཀྱང་། བརྟན་པ་ཚངས་པའི་མི་མཐུན་སྤང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོགས་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །
 དམིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འཇུག །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་བྱེད། །ཅེས་
 དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། གཞན་དུ་མི་རྟོག་པས། བདེ་བ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་དང་། བར་
 མའི་ལུལ་གསུམ་ལས་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་འོ། །རྗེ་ལྟར་དམིགས་པ་
 འཇུག་ན། བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་ཅམ་བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་ལུལ། ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉམ་
 ཐག་པ་དང་། ཆགས་སྤང་ཅན་ལྷག་བསྐྱེད་རྒྱ་འབྲས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ལྷག་བསྐྱེད་
 ཀྱི་ལུལ། དགའ་བ་ནི་སྦྱིད་པ་སྟེ་བདེ་བའི་ལུལ་གསུམ་ལ་སློབ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐུན་མོང་བ་བཤད་དོ། །

ད་ནི་ཚད་མེད་བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་བུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པས་རྣམ་
 སྤྱོད་མངོན་པར་མཐོ། །འདོད་པར་ལྟ་མའི་ལུས་དང་ངེས་ལེགས་གཉིས། །རྒྱ་མཐུན་
 བྱེད་པ་དེ་འདྲ་ལྟར་བས་ནི། །མི་མཐུན་སྟོགས་དང་བྲལ་ཞིང་བདེ་བ་འཐོབ། །དབང་
 གིས་ཡིད་འོང་བདེ་དགའི་ལུལ་ལ་སྦྱོད། །བྱེད་པ་བཞི་པོ་སྟོབས་སུ་གྱུར་པ་ཡི། །དོན་
 གཉིས་འབྱོར་པའི་ཡོན་ཏན་འཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །དེའང་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུས་
 གནས་སྐྱབས་སུ་མངོན་མཐོ་ལྟ་མའི་ལུས་རྟེན་གཉིས་འགྲུབ་ནས། །རྟེན་དེས་ཚོགས་
 གཉིས་རྫོགས་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་པ་དང་། སེམས་བཞི་པོ་སྦྱེ་བ་དང་། བག་
 མེད་པའམ་རྒྱུན་མི་བཟད་པས་ཀྱང་སེམས་དེ་གཏན་ནས་འཕྲོག་པར་མི་རུས་པའི་
 ལུལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཚངས་པའི་གནས་པས་གནས་པ་ཡི། །སློབ་ལྡན་རྟག་ཏུ་

འདོད་པར་སྒྲེ། །དེར་ནི་ཚོགས་ནུམས་ཐོགས་བྱེད་ཅིང་། །སེམས་ཅན་དག་གྲང་ཡོངས་
 སྒྲིན་བྱེད། །ཀྱན་རྒྱུ་ཚངས་དང་མི་འབྲལ་བ། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ། །བག་
 མེད་ཐུར་གྲང་དེ་ཡི་སྒྲེན། །མི་བཟད་པས་གྲང་མི་འཁྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། མཐར་
 རྟག་པེས་ལེགས་ཀྱི་འབྲས་སུ་བྱང་རྒྱུ་བ་པའང་རྒྱན་ལས། །འཛོ་སྤངས་བྱང་
 རྒྱུ་བ་མཚོག་གི་ས་བོན་ནི། །བདེ་བ་སྦྱེད་དང་གཏུང་བྱེད་འདོད་པའི་རྒྱ། །དོ་བོ་ཉིད་
 སྒྲིན་ཚོས་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །རྒྱལ་སྤྱས་ནུམས་ལ་བྱང་རྒྱུ་བ་ཐག་མི་རིང་། །ཞེས་འཛོ་
 བ་སྤངས་པ་ནི་བྲལ་འབྲས་དང་། བྱང་རྒྱུ་བ་ཀྱི་ས་བོན་བྱེད་པ་ནི་བདག་འབྲས། །གཞན་
 ལ་བདེ་བ་བསྦྱེད་པའི་བྱིར་རང་དཀའ་སྦྱད་ཀྱི་གཏུང་བ་བཟོད་པ་ནི་བྱེད་པའི་འབྲས་
 རུ་སྟེ། བཞི་པོ་གོ་མས་པ་ལས་ཚེ་རབས་གཞན་ལའང་དེ་ལྟར་སྒྲིན་ཅིང་འཁྱུབ་པ་ནི་
 རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་སུ་འོ། །དེ་ནི་ཡུང་དང་ཡུང་གི་ཚོག་དོན་ལྟར་བཀྲལ་བ་སྟེ། རང་
 གཞུང་དུ་དངོས་བསྟན་བཤད་ན། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་སུར་རྟག་རྒྱུ་ཚང་མེད་
 བཞི་བསྒྲོམ་པར་སྒྲེ་ལ། བྱིང་བ་རྒྱ་མཐུན་པས་གནོད་སེམས་དང་། རྣམ་པར་འཛོ་
 བ་དང་། ཆགས་སྤང་དང་། དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བའི་
 བདེ་བ་ལ་ཕྱག་པར་འཁྱུར་རོ། །

དབང་གི་འབྲས་སུར་བྱམས་པས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། སྙིང་རྩེ་བདེ་བ་དང་། དགའ་
 བས་སྒྲུན་ཤིང་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་མང་བས་དགའ་བ་དང་། བཏང་སྒྲོམས་ཀྱིས་སྒྲེ་
 དགུ་མཛའ་ཞིང་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ལ་སྦྱོད་པའོ། །བྱེད་པའི་འབྲས་སུ་ནི་
 ཚད་མེད་བཞི་པོ་བསྒྲོམས་པས་རང་རང་གི་བྱེད་པ་བཞི་པོ་ཆེས་ཆེར་འཁེལ་ཏེ་རྒྱལ་
 སྤྱས་ནུམས་ལ་རང་བཞིན་དུ་རྟག་པར་སྒྲེ་བ་དང་། གོ་མས་པ་ལས་སྒྲེ་བ་དང་། ཡུལ་
 མཐོང་བ་ལས་སྒྲེ་བ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་པ་ལས་སྒྲེ་བར་རྒྱན་ལས། སྙིང་

རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བརྩེ་བ་འདི། །རང་བཞིན་དང་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པ་དང་། །
དེ་སྒྲིན་གོམས་པར་བྱས་དང་ལྷན་པ་དང་། །མི་མཐུན་ཚུགས་ཉམས་རྣམ་དག་ཐོབ་
པ་བཞི། །ཞེས་པ་ལྟར་ལས་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཐོབ་ཅིང་རང་དོན་དུ་བདེ་བ་
དང་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་དང་། །གཞན་དོན་གྲང་བཞི་པའི་མཚན་ཉིད་དང་
མཐུན་པར་འབད་མེད་དུ་འབྱོན་པའི་ཡིན་ཏན་འཐོབ་པའོ། །ཁྱད་པར་གྱི་འབྲས་ལུ་
ནི། །བྱམས་པ་འབྱོངས་པས་འགོ་ལ་བྱ་ལྟར་བརྩེ། །ཞེས་པ་མེད་ཅིང་གཞན་གྱི་ཡིད་
དུ་འོང་། །བྱམས་པའི་དོ་བོ་སྟོང་ལ་རང་བཞིན་མེད། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལོངས་སྟོང་
རྫོགས་པ་འཐོབ། །དེ་ལ་བྱམས་པའི་རྒྱ་པོས་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་བསྐྱེད་པས་འགོ་བ་ཀྱུན་
ལ་བྱ་གཅིག་པའི་མ་ལྟར་སྟོང་སྟུག་པར་གྱུར་ནས་ཞེ་སྤང་གི་ཐ་བ་རྒྱབ་མོ་ནམ་ཡང་
ཞེ་བར་འགྱུར་རོ། །མ་ལ་བྱ་དགའ་བ་དེ་ཡང་བྱམས་པའི་མཐུ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་བདག་གི་དབང་དུ་འདུ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར་རོ། །

རང་གི་སེམས་རྒྱད་བྱམས་པས་བསྒྲོས་པ་དེའི་ཆེ་ཞེ་སྤང་ལ་བརྟེན་པའི་གནས་མེད་
ཅིང་། །བྱམས་པའི་དོ་བོ་འང་བརྟགས་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་
ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་རྒྱ་མཚོའི་བདག་ཉིད་ལོངས་སྟོང་
རྫོགས་པའི་སྐྱེ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། །བྱམས་པས་ཞེ་སྤང་གནས་སུ་དག །མེ་ལོང་
ཡེ་ཤེས་ལོངས་སྟོང་རྫོགས། །ཞེས་སོ། །སྟིང་རྗེ་འབྱོངས་པས་གཞན་གྱི་སྟུག་བསྐྱེད་
གྲང་། །བདག་གི་ཁུར་འགྲོ་འཆེ་བ་བྲལ་བའི་སེམས། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་སྟོང་
ཉིད་སྟིང་རྗེར་འབྲེལ། །སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དུ་འགྲུབ། །གང་གི་ཆེ་སྟིང་དུ་
སྟུག་པའི་བྱ་རྒྱུད་དུ་ལ་རིམས་ནད་དྲག་པོས་བཏབ་པའི་མ་ནི་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
པའི་སེམས་ཀྱིས་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོར་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་གྱུར་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་པ་

དེ་ལས་གདོན་པའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་ལས་ཟས་ཀྱི་བྱ་བའང་ཡིད་ལ་མི་དྲན་པར་
 འགྱུར་བ་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པར་ཞུགས་
 པའི་ཆེ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པའི་མིང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་འཆེ་བའི་སེམས་རྣམ་པར་དག་
 པས་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་ནོན་པའི་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་ཅིང་མནར་
 སེམས་པ་མཐའ་དག་གི་རྩ་བ་ཆོད་ཅིང་། སྒྲིང་རྗེའི་ངོ་བོའང་སྒྲོང་བ་ཉིད་དང་བྱུང་
 དུ་འབྲེལ་པས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིང་རྗེས་
 འདོད་ཆགས་གནས་སུ་དག །ཀྱུན་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ། །ཞེས་སོ། །དགའ་བ་
 འབྱོངས་པས་སྤག་དོག་རྩ་བ་ཆོད། །འབྱོར་བ་བརྟན་ཅིང་ཞི་བདེ་རྒྱན་མི་འཆད། །
 བསམ་གཏན་དགའ་བ་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། །བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་མཆོག་
 ཐོབ། །དགའ་བ་ནི་སེམས་ལ་བྱག་རྩ་མེད་པའི་ཆོད་ཡིན་ཏེ། །རང་གི་རྒྱུད་ཉིས་པའི་
 སྒྲོན་གྱིས་མ་གོས་པས་འགྲོད་པ་མེད་པ་དང་། །བྱད་པར་ཐོབ་པར་བྱ་བ་མཐའ་དག་
 མངོན་སུམ་དུ་ཐོབ་པས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་མིང་ལའང་དེ་རྣམས་དུ་གྲགས་ཤིང་། རང་
 གི་སེམས་སྤག་དོག་དང་ལྷན་པའི་ཆེ། འབྱོར་བ་ལོངས་སྒྲོད་སྒྲན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་
 ལྷན་པར་གྱུར་གྱང་། །གཞན་གྱི་དཔལ་ལ་མི་བཟོད་པའི་དགའ་བ་ཐང་ཅིག་གྱང་
 ཉམས་སུ་སྒྲོང་བར་མི་འགྱུར་ལ། འདིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་ཞིང་སྒྲིད་པ་
 དང་། ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་དངོས་དང་བརྒྱད་ནས་སྒྲོད་པ་མཐའ་དག་ལ་དགའ་བ་
 བྱད་པར་ཅན་འབྱོངས་པས་རང་གི་འབྱོར་བ་བརྟན་ཅིང་། །ཞི་བདེའི་སྒོ་རྒྱན་མི་འཆད་
 པས་བསམ་གཏན་ལའང་ཆེར་མ་མེད་པར་གྱུར་ནས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་བྱད་
 པར་ཅན་ཉམས་སུ་སྒྲོང་ཞིང་། སྤག་དོག་གནས་སུ་དག་པ་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ལ་མངའ་དབང་ཐོབ་ནས་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེའི་མཛད་པ་དང་ཕྱིན་ལས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་

འགྲུར་བ་ནི། དགའ་བས་ཐུག་དྲི་གནས་སུ་དག ། དབྱ་བ་ཡེ་ཤེས་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ། །
 མཛད་པ་ལྟན་གྲུབ་དམ་པའོ། །ཞེས་སོ། །བཏང་སྟོམས་འབྱོརས་པས་བདག་གཞན་
 དག་གཉེན་མཉམ། །ང་རྒྱལ་མེད་ཅིང་ཟབ་ཞིའི་རྟོགས་པ་སྟེ། །སྒོངས་པ་མེད་ཅིང་
 ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དང་། །ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་མངོན་དུ་འཕྱོང་པར་འགྲུར། །བཏང་
 སྟོམས་མཐར་ཕྱིན་པས་ལ་ལར་རྗེས་སུ་ཆགས། །ལ་ལར་ཁོང་ཁྱོད་པས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྟོམས་པར་མི་འགྲུར་བས། །དག་གཉེན་དང་བར་མར་འཛིན་
 པའི་ཐྱོགས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཡུལ་ལ་མཉམ་ཞིང་། །དེ་ལྟར་
 མཉམ་པས་བདག་ཉིད་གཟེངས་བསྟོད་པའི་ང་རྒྱལ་གྲུང་རང་བཞིན་དུ་བག་ལ་ཞར་
 འགྲུར་བ་དང་། །དངོས་པོར་འཛིན་པའམ། །དངོས་མེད་ལ་ཞེན་པའི་མཐའ་གཉིས་
 སུ་ལྟར་ནས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དབྱ་མར་མི་སྟོམས་པའང་། །རང་བཞིན་དུ་ཟབ་པ།
 ཞི་བ་སྟོས་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་བཏང་སྟོམས་པའི་རྟོགས་པ་བྱད་པར་ཅན་སྟེ་
 ཞིང་། །དེ་ལྟར་སྟེས་ན་སྒོངས་པའི་རང་བཞིན་གཏི་མུག་གི་ཁམས་གནས་སུ་དག་ནས་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། །ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་མངོན་དུ་འཕྱོང་པའི་ཚུལ། །བཏང་
 སྟོམས་བཏང་སྟོམས་ཆེན་པོ་ཡིས། །ང་རྒྱལ་གཏི་མུག་གནས་སུ་དག །མཉམ་ཉིད་
 ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་བདག །བྱང་ཆུབ་དོ་རྗེའི་སྒྲུ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་རྣམས་བསྟར་
 མོ་ལས་གསལ་དོ། །

ད་ནི་ཆད་མེད་བཞིའི་ཡོན་ཏན་ལ་རང་གཞུང་གི་གྲུབ་མཐའི་རྒྱ་འབྲས་མཉམ་པ་ཉིད་
 དུ་རྟོགས་པར་བསྐྱགས་ནས་མཇུག་བསྟར་བ་ནི། །དེ་ལྟའི་ཆད་མེད་བཞི་ཡི་ཡོན་ཏན་
 བོ། །རྒྱ་འབྲས་ཤིན་ཏུ་མཐའ་ཡས་བསྟར་བ་མེད། །ལམ་ངན་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་
 སྤྱིད་པའི་རྒྱ། །སྟོང་ཉིད་སྟིང་རྗེར་འགལ་ལ་མི་བསྟེན་པར། །ཐར་པ་དྲི་མེད་རྒྱལ་

སྤྲུལ་དམ་པའི་ལམ། རྟོག་པ་ཞིབ་འདི་དག་ལ་གོམས་འཆལ་ལོ། འདི་ནི་རྒྱལ་བ་
མཐའ་དག་གི་གཤེགས་ཤུལ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ངོ་བོ་ཉིད་མཉམ་པའི་ཐར་ལམ་ཁྱད་
པར་ཅན་ཏེ། དཔལ་ཐེང་གི་མདོ་ལས། གང་གིས་ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱེད་མས་པ། རྟེ་
ནི་བདེ་གཤེགས་ཀྱན་གྱིས་དགོངས། ཀྱན་རྒྱལ་ཏན་ཆད་མེད་དེ། བཅས་མཁའི་
ལམ་ལས་རབ་འདས་པའོ། ཞེས་སོ། འདི་ལྟར་རྒྱུད་ཐེག་པ་པལ་མོ་ཆེས་སྤྲུལ་གཉིས་
སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་མ་ས་བོན་ནི་ཆོག་ས་གཉིས་སྤྲུལ་དོད་པ་དང་། སྤྲུལ་སྤྲུལ་དག་བྱེད་
སྦྱིབ་པ་གཉིས་ཆོག་ས་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐབས་ཤེས་ཟབ་མོས་འབྱུང་པ་དེ་རྒྱུན་
དུ་འདོད་པས་དོན་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེས་སྟོང་པོ་ཅན་བསྐྱབ་པ་ལ་མདོ་མཐུན་ཅིང་། ཁྱད་
པར་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་དོན་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་ལེ་
ལྷན་ཡིན་པའི་བྱིར་ལམ་དུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྟར་སྤྲུང་བ་ཡིན་པས་གསར་བྱུང་མི་འདོད་
ལ། དེ་དང་སྤྲུལ་གྱི་སྤྲེ་སྦྱོད་ལས་འགོ་བ་ཀྱན་གྱང་རང་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་གནས་པ་གཉིས་གཞིའི་རང་དུ་གཅིག་ཅིང་ལམ་ཡང་ཆོག་ས་
གཉིས་དང་ཐབས་ཤེས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ། འབྲས་བུ་ཡང་སྤྲུང་དང་ལེ་ཤེས་སྤྲུལ་ཐ་མི་དང་
པས་ན་སྟོན་གྱི་དུས་ན་བྱོན་པའི་མཆོག་གཟིགས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པ་བྱི་ནང་
དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། རྟེ་སྤྲུང་དུ་སའི་སྦྱོད་འགྲེལ་ལས། ཆད་མེད་པ་འདི་བཞི་ནི་
ཐར་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ལམ་ལོག་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

རི་ལྟར་ལོག་ན། མུ་སྟེགས་ཅན་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་འདི་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ།
འདི་ལྟར་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ལྟ་བུ་ནི་བདག་ལ་སོགས་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་
དང་ལྷན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། རྟེ་ལྟར་
ཡིན་པས་དེ་ལ་ཐར་པ་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་མི་ལྷན་པས་

ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་དེ་དག་མཐའ་གཅིག་པའི་ཐུང་འདས་
ལ་གཞོལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཐར་བ་བྱི་མ་མེད་པ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་
ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀར་ལྡན་པས་རྟོག་པ་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །
དེ་བས་ན་དེ་དག་མི་གནས་པའི་ཐུང་ལས་འདས་པ་ལ་གཞོལ་བར་འགྱུར་རོ། །
འདི་ལྟར་གེ་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་འཁོར་བར་མི་ལྟང་ལ། ཐབས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
ནི་ཐུང་ལས་འདས་པར་མི་ལྟང་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟུང་བ་ལས།
ཡང་དག་པ་ཐེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འཇུག་གོ། །དེ་ཡང་འདི་སྟུང་དུ་བདག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་
དག་པ་ཐེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྟོ་འདི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། དེ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེས་བསྐྱལ་བས་ལྷག་པའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལྷག་པའི་སེམས་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསམ་པ་ཡོངས་
སྤྱོད་གས་པར་བྱས་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་
པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ནི་དོན་དམ་པ་མཐོང་ཡང་ཀུན་རྫོབ་མི་གཅོད་ལ། ཀུན་རྫོབ་མ་བཅད་པས་
སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ཡོན་ཏན་
རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་དགའ་བའི་ཆར་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཆད་མེད་བཞིའི་ཆོམས་ཏེ་རབ་
བྱེད་བདུན་པའི་འགྲེལ་བའོ། །

དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རང་བཞིན་ཆད་མེད་བཞིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་སུ་རུང་བར་བྱས་
ནས། འཇུག་པའི་ངོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དོན་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཕྱིར།
རྟེན་པ་གང་གི་དོན་ལ་ཡོན་གྱི་མཆོག །ཆད་མེད་རྣམ་བཞིས་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་

སེམས། མཐོན་འཇུག་ཤིང་རྟེན་སྒྲུབ་ཐབས་ལ་བྱངས་པས། ཞི་བདེའི་ལྟ་བ་ངན་པ་
 ཉམས་པར་བྱེད། ཅེས་ཚིག་གི་རྒྱན་སྦྱེད་བྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་སྤང་གཉེན་གྱི་
 རྒྱལ་དུ་བཤད་པ་སྟེ། རྟེན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡོན་སྟོབས་པ་
 བཞིན། ཚད་མེད་པ་རྣམ་པ་བཞིས་རྒྱ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རིན་
 པོ་ཆེ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལུན་སྒྲུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། བྱུང་པའི་དབང་པོས་བསྐྱལ་པ་
 གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་དགོངས་ཤིང་དབྱད་པར་མཛོད་པས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ཚོས་གཅིག་པོ་འདི་ལས་མ་གཟིགས་ཏེ། བྱམས་པས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་
 པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཚོས་གཅིག་དང་ལྡན་ན། རན་སོང་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་
 སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོའ་ལག་རྒྱ་མི་འགོ་ལ། ལྷུང་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་བྱང་རྒྱུ་རྒྱ་འཛང་རྒྱ་སྟེ། ཚོས་གཅིག་པོ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷག་པའི་བསམ་
 པ་ལུན་སྒྲུམ་ཚོགས་པ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ། བྱམས་པ། ཚོས་དེ་དང་ལྡན་ན།
 རན་སོང་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོའི་ལག་རྒྱ་མི་འགོ་ལ། ལྷུང་དུ་སྒྲ་
 ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་རྒྱ་འཛང་རྒྱ་ལོ། ཞེས་སོ། །

འཕགས་པ་ཉན་རང་གི་ལམ་ནི་རང་ཉིད་ཞི་བདེའི་སྟོང་བཅས་པས་རེ་ཞིག་ངལ་
 གསོའི་བརྟེན་གནས་ལ་ཆགས་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་ཅན་ཉིད་དེ། སར་ཏས། སྤྱིང་རྩེ་དང་
 བྲལ་སྟོང་པ་ཉིད་བཞུགས་གང་། །དེ་ནི་ལམ་མཚོག་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། །
 དེའི་ཕྱིར་རང་དོན་ལ་དམིགས་པའི་གཡོ་དང་སྒྲུ་མེད་པ་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཞེས་
 བཤེ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྤྲེ་སྟོད་ལས་ལྷུང་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་བྱང་རྒྱུ་རྒྱ་འཛང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་
 ལ་བསྐྱབ་པ་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། སྤྲིག་སྤྲིག་འཁོར་པའི་བཙོན་རར་

བཅིངས་ནུམས་ཀྱང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་མོད་ལ་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི། །མིང་གི་ཅོད་
བན་འཐོབ་ལ་རབ་དགའ་ནས། །འདི་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་ཀྱང་བསྟེ་སྟངས་ཀྱི་འདི་
ལྷ་རྒྱལ་ནས་སྤྲུལ་གྱི་ཡན་ཡིན་ལ་དམིགས་ནས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་པར་འོས་ཏེ། །ཞེས་
སྤང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིག་པ་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོགས་གནས་ཏུ་ནུམ་
པ་མང་པོས་འཁོར་བའི་བཙོན་ར་སྟེ་སྤྱིད་པས་བཅིངས་པའི་བྱིམ་ན་ཉོན་མོངས་པ་དག་
ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སྤྲུལ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མོད་སྤྱད་ཅིག་མ་དེ་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ནུམས་
གྱི་སྤྲུལ་གྱི་མང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་ཐུག་བྱ་བའི་
གནས་སུ་འོས་པ་ནི། རྩོད་པོ་བཞོད་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ནི་ལྷ་
དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་སྦྱང་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་བསྐྱུགས་པ་
ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
སྐྱེ་བར་བཤད་ན་འཆིང་བས་ཀྱན་ནས་དཀྱིས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བར་རུང་
སྟམ་ན། དེ་ནི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་
བདེའ་ཅན་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་འདྲ་སྐྱེ་བར་ཟབ་མེའི་
མདོ་སྟེ་ནུམས་ལས་བཤད་པ་རིག་པར་བྱའོ། །

དེའི་མི་མཐུན་སྟོགས། ལས་ཉོན་སྤྲུག་ནག་འཁྲིགས་པའི་སྤྱིན་དཔར་ནས། །གཏུམ་
པོའི་སྒྲོག་འོད་འཕྲུག་ལྷའི་དགེ་བ་ལ། །སྤྲུལ་འགར་གོམས་པའི་བསོད་ནམས་ཅམ་
པོ་པ། །རྒྱ་མིང་བཞིན་དུ་འབྲས་བུས་རྩ་བ་སྤྲད། །འདི་ལྷ་ར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དམ་
པས་མ་ཟིན་པའི་དགེ་བ་ནི་ལྷ་མིའམ། །ཉན་ཐོས་སམ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་
བུ་ཅམ་ཞིག་འཐོབ་ནས་སྤྲར་བུས་པ་གཏན་ཟད་དུ་འགྲོ་ཏེ། །དཔེར་ན་རྒྱ་མིང་དང་
འདས་བྱ་དང་སྤྱིག་མ་ནུམས་རང་གི་འབྲས་བུ་སྤྱིན་པ་དང་རྩ་བ་བསྐྱུམས་པར་འགྱུར་

ཏེ་མཐོང་ཚེས་སུ་སྒྲིག་མའི་ལྷེ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་
ལས། དྲེལ་མོ་རང་གི་མངལ་གྱིས་དང་། །འདམ་བུ་སྒྲིག་མ་འབྲས་བུ་དང་། །ཁྱེད་ཤིང་
འབྲས་བུས་ལུང་བ་ལྟར། །ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐབས་དེས་མ་ཟེན་པའི་སྒྲིག་
པ་དང་རྩལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་ཕྱོགས་དག་གིས་ཀྱང་ས་བཅད་པ་མེད་དེ་ཟེར་
བ་རྩལ་པོས་སྒྲིག་མ་འདྲེག་པ་བཞིན་ནོ། །བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་འང་བྱིས་པ་ལྟ་ཁང་
བལྟ་བ་དང་འདྲ། ཅ་རྒྱུད་དང་རྩོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པ་འང་ནམ་དུས་ལ་ས་འོག་ཏུ་འགོ་
བའི་སྒྲོག་ཆགས་དང་མཛུངས། ཐབས་གྱིས་མ་ཟེན་པའི་གསང་སྒྲགས་དང་དགེ་བ་
སྤྲུགས་བྱེད་ལའང་ཡོད། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམས་པས་ཡི་དྲགས་སུ་འཕངས་པ་ལ་
ལྟོས། ལྷན་པར་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་རིགས་ལ་གནས་ཀྱང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
པའི་ཆར་འབབ་ཅིང་སྐྱོམ་སེམས་ལ་མངོན་པར་རྟོག་པ་ཡོད་དེ་ཡ་མོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས།
དེ་ནས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ལ་བདུད་འདི་སྐད་དུ་སྒྲི་སྟེ། ལྷན་མངོན་པར་རྩོགས་
པར་སངས་རྒྱས་པ་ན་མིང་འདི་འོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱེད་པ་དང་། བྱང་རྩལ་
སེམས་དཔའ་དེ་དེའི་རྩེས་སུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ལྟས་གང་
ཡིན་པ་དེ་དག་མེད་པར་ཡང་དེས་བདག་ལུང་བསྟན་ཏེ་སྐྱམ་དུ་སྐྱོམ་སེམས་སུ་བྱེད་
དེ། དེ་དེས་སྐྱོམ་སེམས་སུ་བྱེད་ཅིང་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་གཞན་ལ་ཡང་བརྟན་
པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཐབས་མི་མཁས་ཤིང་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་ཏེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མ་ཟེན་
ཅིང་སྒྲིག་པའི་གྲོགས་པོའི་ལག་ཏུ་སོང་བས་ཉན་ཐོས་གྱི་སའམ། རང་སངས་རྒྱས་
གྱི་སར་ལུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱོམ་སེམས་དང་བཅས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་
ལུང་བའི་རྩ་བ་བཞི་བས་ཀྱང་ཆེས་ལྷི་སྟེ། འདི་ཡང་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་བདུད་

གྱི་ལས་སུ་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་བའི་པན་ཡོན་གྱི་སྒྲོན་ནས་སྒྲོ་
བ་བསྐྱེད་པ། ས་གཞི་བཟང་པོས་བསྐྱེན་པའི་ཞིང་ས་ལ། །དགེ་བའི་ལོ་རྟོག་སྤུན་
སུམ་ཚོགས་པ་ལྟར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལྷན་གྱིང་སྤྱིད་པ་ན། །འབྲས་སྤྲུམ་མང་ཞིང་
ཞི་བའི་བར་དུ་འཕེལ། །ས་གཞི་བཟང་པོར་ས་བོན་རིམ་བུ་བཏབ་ཀྱང་རྒྱས་གིང་འཕེལ་
བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་དཔག་བསམ་གྱི་ལྷན་པ་ནི་བསྐླལ་པ་མ་ཞིག་གི་བར་དུ་
འབྲས་སྤྲུམ་པ་མེད་པར་རིམ་འཕེལ་དུ་འགོ་བར་ཟམ་རྟོག་བཞེད་པ་ལས་བཤད་པ་
ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དམའ་པའི་ལྷན་གྱིང་ནི་རྒྱད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ཞིང་རྒྱུ་མཐུན་པའི་
འབྲས་སྤྲུམ་ཉག་པར་འབྱེན་ཞིང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ།
བྱམས་པས་ཁྱུས་པར། བྱམས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། རྒྱུ་མཚོ་ཆེན་པོར་རྒྱག་དེ་
སྟེད་ཅིག་འབབ་པ་དེ་དག་བསྐླལ་པའི་བར་དུ་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བྱམས་པ་དེ་
བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཟིན་པའི་དགེ་བ་ཡང་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་
ཆུབ་རྒྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བྱམས་པ། ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ་
དཔེར་ན། འབྲུང་ཁུངས་བཟང་པོར་གང་ཅི་ཡང་རུང་བའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་རྒྱས་
གིང་འཕེལ་བ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་བ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་
འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་འང་ཡིན་པའི་རྒྱལ། ལས་ཉོན་འདུ་བྱེད་སྤྲུག་
བསྐྱལ་ཀྱན་གྱི་སྟོན། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྟོག་ཐ་རྒྱུམས་ཅན། །སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་ཁྱིམ་ལྟར་རབ་བཟུང་ལས། །གདོན་པའི་སྤྱིང་སྟོབས་ཆེན་པོ་སེམས་བསྐྱེད་
ཡིན། །འདི་ལྟར་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ནི་ཉེས་པ་དུ་མའི་སྟོན་དུ་གྱུར་པ་ལས་དང་
ཉོན་པའི་མེ་འོབས་ཆེན་པོས་བསྐྱོར་ཞིང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྤོན་གདུག་པ་ཅན་དང་.....

འགོགས་པས་རྟག་ཏུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ། གྲུག་ཏུ་རྟོག་པའི་བྲ་རྒྱལ་བྲག་པོས་ཐར་པའི་
གྲུག་ཟིངས་བཞིག་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་དེ་ལ་བྱིས་ལྟར་དུ་དགའ་
ཞིང་བརྒྱུད་བས་ནམ་ཡང་ཐར་པའི་གོ་སྐབས་དགའ་བ་ལས་གདོན་པར་ནུས་པ་ནི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་མདོ་
ལས། མི་གང་ལ་ལ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་དང་བྲལ་བ་བླ་མེད་ཞིང་འཇུག་པ། །དེ་ནི་རན་
སོང་རན་འགྲའི་ལམ་དང་མི་ཁོམ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་གཅོད། །དེ་ནི་ལྟ་དང་མི་ཡི་
ལམ་རྣམས་རབ་ཏུ་དབྱེ་ཞིང་རྣམ་པར་སྦྱངས། །ལོང་བར་མི་འཇུག་འོན་པར་མ་ཡིན་
དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཆང་བར་འཇུག། །ཞེས་དང་། སྦྱོང་འཇུག་ལས། སྤིང་པའི་སྐྱུག་
བསྐྱེལ་བརྒྱ་ཕྱག་གཞམ་འདོད་ཅིང་། །སེམས་ཅན་མི་བདེ་བསལ་བར་འདོད་པ་དང་།
བདེ་མང་བརྒྱ་ཕྱག་སྦྱད་པར་འདོད་པས་ཀྱང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་རྟག་ཏུ་བཏང་
མི་བྱ། །ཞེས་སོ། །

དེའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའི་ཕྱིར། གང་ལ་རང་དོན་སེམས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །བཀྲམ་
པ་ཟས་དང་སྒྲོམ་པ་རྒྱར་གདུང་བཞིན། །སེམས་ཅན་འབའ་ཞིག་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི། །གོ་འཕང་གཉེར་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་གྲགས། །འདིར་སྦྱེས་སུ་ཆེན་པོའི་
ལམ་ནི་སྤིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ན། རང་དོན་ཅམ་དུ་གནས་
སྐབས་ཀྱི་མདོན་མཐོ་ལ་དམིགས་པའམ། ཆོ་འདི་ལ་ཆེ་ཐང་དུ་མི་བྱེད་ཀྱང་། ཕྱི་མའི་
བདེ་འབྲས་ལ་དམིགས་པ་སྦྱེས་སུ་རྒྱུད་དུ་བྱུང་པར་པའི་སེམས་དང་། བདག་ཉིད་
འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ཅམ་པའི་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ལ་དམིགས་པ་ཅན་ཉན་རང་གི་སྒོ་
ཅན་སྦྱེས་སུ་འབྲིང་གི་ལམ་གཉིས་ལས་ཀྱང་ལོག་ནས། བདག་ཅག་གི་སྦྱོན་པས་
དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་དུ་ཚོགས་བསགས་པ་དང་། ཐ་མར་མདོན་

པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་
 དོན་ཏུ་བསྐྱབས་པ་བཞིན་ཏུ་རང་དོན་ཡིས་བར་དོར་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་
 སྐྱུག་བསྐྱེད་ཟད་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏུ་བཀྲེས་པས་ཟས་འཛོལ་བ་དང་། ཚད་ནད་ཅན་
 སྒོམ་གྱིས་གཏུང་བ་བཞིན་ཏུ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་དང་། རིམ་གཉིས་གྱི་ལམ་ལ་
 བསྐྱབས་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི་སྐྱུག་པའི་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་.....
 སེམས་རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མགོན་པོ་བྱམས་པས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་
 གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་སོ། །དེ་བས་ན་
 སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལྟ་གྱི་གང་ཟག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་བྲལ་བ་
 ཅུམ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་པའི་ནང་ནས་འཐོན་ཞིང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་གྱི་རྒྱུའི་
 གཙོ་བོའང་སྤངས་པས་ཐ་སྟད་གྱི་ཤེས་བྱ་དང་། རྒྱན་སྒྲོམ་གྱི་གོ་ཡུལ་ཅུམ་དུ་ངས་
 པའི་དོན་ཟབ་མོ་རྟོགས་སོ་སྟུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་ཡོད་
 །ཀྱང་ཐེག་དམན་དུ་ལྟར་བ་ཡིན་ནོ། །བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་ཉི་ཆེ་བ་ཉན་རང་ལའང་
 ཡོད་དེ། མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་བསྐྱབ་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་སེལ་
 བའི་ཁྱར་རང་ཉིད་གྱི་འབྱེད་བའི་སྟོང་སྟོབས་དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྒྱད་ཏུ་
 རིན་ཆེན་ཐང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་
 ལམ་དང་། །སྟོད་པ་ཡོངས་བསྟོ་མ་བཤད་དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་
 འགྱུར། །ཞེས་བཤད་དོ། །

དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་སྟོལ་བའི་ཁྱར་སྟེས་ཀྱང་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ན་བདག་གིས་
 སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་ཡང་རྫོགས་པར་བྱ་མི་རུས་ལ། དེ་བས་འཁོར་ལོས་
 བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་འཇམ་ཚངས་དབང་ལྷ་ལྷུང་གྱུར་ཀྱང་མི་རུས། དེ་བས་དག་བཙུམ་

བ་གཉིས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་གནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཉུང་ཟད་ཅམ་ཐར་བ་ལ་དགོད་པར་
 ལུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ལ་དགོད་པར་མི་ལུས་པས། འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་
 གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་ལུས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་
 ཉལ་གཅིག་ལ་ཡོད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་འདོད་པ་བསྐྱེད་དེ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པས། བདག་ཉིད་
 དང་ནི་འཛིག་རྟེན་འདིས། ལྷ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། ཉེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས། རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཉེ་སེམས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་རོ་བོ་སློན་འཇུག་གི་བྱུང་པར་སློན་པའི་ཕྱིར། དེའང་འབྲས་བུར་དམ་འཆའ་
 སློན་པའི་སེམས། བསྐྱབ་བྱ་བདག་གཞན་མཉམ་དང་བརྗེ་བ་དང་། བདག་བས་
 གཞན་གཅེས་གསུམ་རྟུ་བཞག་པའང་། བསྐྱབ་པའི་མདོ་བསྐྱས་ཡིན་གྱི་དེའི་རོ་བོ།
 བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་བཞི་ལ་ཡང་དག་གནས། རྒྱུ་ལ་དམ་བཅའ་འཇུག་པའི་
 སེམས་ཡིན་ཏེ། ཉེ་ཡི་བསྐྱབ་བྱ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག སྤྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་
 རྣམས་ལ་བརྟེན། ཉེ་སྐད་རྟུ་བྱམས་པས་ཞུས་པའི་མདོར། བྱམས་པ་དེ་ལ་གཞན་
 ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཡང་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། དགའ་བ་ཆེན་
 པོ་དང་། བཏང་སྤྱོམས་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་པ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་དུག་ཞེ། ཞེས་སོ། །

དེ་ལ་སློན་སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདུན་པས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་སློབ་པས་འབྲས་
 བུར་དམ་འཆའ་ལ། འཇུག་པ་ནི་དེའི་ཆོས་ལ་དངོས་སུ་སྤྱོད་པས་རྒྱུ་ལ་དམ་འཆའ་
 བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིང་པོ་བཀོད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་ནི་གང་སྤྱོད་
 མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྟེན་པར་དཀའ་བའོ། ཉེ་བས་

ཀྱང་སེམས་སྒྲིན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་མངོན་པར་ཞུགས་
 པ་དེ་ནི་ཆེས་རྟེན་པར་དགའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སྟོན་དཔོན་ཞི་བ་ལྷས་དཔེ་
 ལ་སྦྱར་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མདོར་བསྟན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་ཞི། །
 བྱང་ཆུབ་སྟོན་པ་ཉིད་དང་ནི། བྱང་ཆུབ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བར་འདོད་
 དང་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་རི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་
 གྱི། །བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྲྱགས་བསྟོད་པ་ལ་ངེས་པར་ཡིད་
 གྱིས་དམ་བཅས་པའི་སྦྱེས་བྱས་དེའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་ཞུགས་པ་ལྟར་བདག་སངས་
 བྱས་སུ་ཡུར་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཟབ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་ཐོབ་.....
 པར་འདོད་པའི་སེམས་ཉེ་བར་བརྟན་པའི་སྟོན་སྟོན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོན་པ་
 ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ནི་འཇུག་པར་བཞག་གོ། །དེ་བས་ན་སྟོན་པ་མ་བཟུང་བ་
 དེ་མིན་ཏུ་སྟོན་པའི་སེམས་དང་། བཟུང་ནས་འཇུག་པའི་སེམས་ཡིན་པས། སྟོན་པ་
 ལ་བསྐྱབ་པར་མི་བརྟོན་ན་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔལ་ཡེ་ཤེས་གྲགས་པའི་སྟོན་
 རིམ་ལས། དེ་ལ་དང་པོ་མགོན་པོ་ཡི། །གསོལ་བའི་རྣམ་པ་ཡང་དག་བཤད། །གཉིས་
 པ་སྦྱིན་སོགས་ལ་འཇུག་པ། །འཇུག་པའི་རྣམ་པར་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། །ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པ་དང་། དགེ་བའི་ལྗེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལས་
 བྱང་ཆུབ་ཏུ་མོས་པའི་སེམས་དེ་ནི་བདག་སངས་བྱས་སུ་ཡུར་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་
 གྱི་དོན་བྱའོ་ཞེས་དད་པས་ཉེ་བར་བརྟན་པར་བྱ་བའི་སྟོན་དང་། བྱ་བདག་གིས་ཀྱང་
 ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྟོན་པའི་
 སེམས་ཡིན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲུང་བ་ལ་སོགས་པས་དེ་ལ་འཇུག་པ་ན། བྱང་

ལུ་ཏུ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ནམ་པ་གཉིས་སོ། །ཞེས་དང་། སྤྱི་བོ་སྤྱོད་ཏི་
 ཅ་ནཱའི་འགྲེལ་པ་རང་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། བསྐྱུས་ན་སློན་པ་དང་འཇུག་པ་གཉིས་སོ། །
 དེ་ཡང་ལོ་ཐོག་ནམས་ཀྱི་ས་བོན་བཞིན་དུ་བྱང་ལུ་མཆོག་གི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་རྒྱལ། །དེའི་བསྐྱུས་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་བསྐྱོག་པའི་རྒྱལ་བྲིམས་ནི་ཉེས་སྤྱོད་ཐམས་
 ཅད་ལས་ལོག་པའོ། །འཇུག་པའི་རྒྱལ་བྲིམས་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གོམས་པའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པས་སྒོམ་པ་སྐྱང་བ་གཅིག་པོས་མི་ཆོག་པར་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་དེའི་
 རོན་པོ་ཡིན་ལོ། །དེ་བས་ན་དེ་ལྟར་མི་རུས་པ་དག་གིས་སློན་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་
 པར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ནི་བྱ་བ་མང་
 ལ་བྱེད་པ་མང་བ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་
 དུ་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱུས་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་
 བར་ལ་སློབ་མི་བཟོད་ན་འདི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་བྱང་ལུ་པ་འདུན་པ་
 དང་། དད་པ་དང་། རོན་དུག་ཉེར་བ་དང་། སློན་པ་འདི་འགྲོ་ཡང་རུང་། འགྲོ་ཡང་
 རུང་། འདུག་ཀྱང་རུང་། ཉལ་ཡང་རུང་། སད་ཀྱང་རུང་། ཟ་ཡང་རུང་། འཐུང་ཡང་
 རུང་། ཏྲག་ཏུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བྱན་པར་གྱིས་ཤིག་ ཡིད་ལ་གྱིས་ཤིག་ སྒོམས་ཤིག་
 སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ལུ་པ་སེམས་དཔའ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་།
 སོ་སོ་སྐྱོ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བདག་གི་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་
 བའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་མཆོག་གིས་རྗེས་སུ་
 ཡི་རང་བར་གྱིས་ཤིག་ རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ལུ་པ་སེམས་
 དཔའ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཉན་ཐོས་ནམས་ལ་མཆོད་པར་སྤུལ་ཅིག་ སྤུལ་
 བས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྱིས་ཤིག་ དེ་ནས་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་།
 སངས་རྒྱུ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉིན་གཅིག་བཞིན་
 ཏུ་དུས་གསུམ་ཏུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོས་ཤིག
 རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་དེ་ལྟར་ཞུགས་ལ་རྒྱལ་པོ་གྱིས་ཤིག་རྒྱལ་པོའི་སྤྱིད་ཀྱང་མི་ཉམས་
 སོ། །བྱང་ཆུབ་གྱི་ཚོགས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་འདིས་སྟོན་
 པའི་མཚན་ཉིད་ལེགས་པར་བསྟན་ཅིང་སྟིགས་མའི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཕན་པ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཁོ་པོའི་སྒྲ་མ་ཀུན་མཁུན་ཆེན་པོས་ཀྱང་སྟོན་པ་
 བྱི་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཆ་དེ་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་སྦྱོར་བས་ལག་ལེན་ལ་བྱབ་
 པར་བྱེད་པའི་ཆ་གཉིས་པོ་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་ལྟེ་ཆེན་
 གྱིས་གཅད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་བསྐྱེད་བར་མཛད་ཅིང་བྱུང་པར་དོན་གྱི་ཆ་ནས།
 སེམས་བསྐྱེད་པས་ནི་སེམས་བྱུང་ཞར་ལ་སྐྱེ། སེམས་ཀྱི་དོན་གྱི་རོ་བོ་རང་སྟོབས་
 རིག་ ཅིས་སེམས་ནི་དོན་གྱི་རོ་བོ་རིག་པ་བརྒྱལ་བ་ལས་སངས་པ་ལྟ་བུ་རང་སྟོབས་
 ཀྱིས་རིག་ལ། སེམས་བྱུང་དོན་གྱི་བྱུང་པར་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་སྤྱ་རགས་ལ་དབྱེད་
 པས་སྒྲུང་བ་དཀར་དམར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་པ་ལྟར། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་
 མཚུངས་པར་འཇུག་པས་རོ་བོ་བསྐྱེད་པས་བྱུང་པར་ཞར་ལ་ཐོབ་པར་བཞེད་དེ། དཔུས་
 མཐའ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། དེ་ཡི་བྱུང་པར་སེམས་ལས་བྱུང་།
 ཞེས་བཤད་པས་སོ། །

སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་ངོ་། །རང་བཞིན་རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་ནི། དབྱེ་བའི་
 སྟོན་སྐྱེ་འཕགས་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལྟོས་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་གསུམ། །བྱུང་པར་ཚོགས་སྦྱོར་ལམ་ན་མོས་པས་སྦྱོད། །དང་པོའི་ས་ནས་

བདུན་པར་ལྷག་བསམ་དག །དག་ས་གསུམ་ན་ནམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་
ས་ན་སྒྲིབ་པ་སྤངས་ཏེ་བཞི། །དེ་བཞིན་ལམ་ལཱའི་རྗེས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ལ། །ལ་
རོལ་ཕྱིན་པ་དུག་ལྷོས་དེ་སྐྱེད་གངས། །ས་མཚམས་དབྱེ་བ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་སོགས། །
བསམ་པས་སྒྲོན་དང་འཇུག་པས་བྱབ་ལ་འདུ། །དེ་ལྟར་སྒྲོན་འཇུག་ཏུ་གྲགས་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པོ་དེ་འང་སྐྱེས་ལུ་གཅིག་ཉིད་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མིང་ཐ་དང་
དུ་འགྱུར་བ་ལྟར་ཕྱོགས་དང་པོ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། །འཕགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ནི། ལྷང་འདས་ལས། ཀྱུན་རྫོབ་དོན་དམ་དབྱེ་བ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
ནི་ནམ་པ་གཉིས། །ཞེས་ཕྱི་རོལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། །ནང་སེམས་ཉིད་
ལ་དམིགས་པའི་དབྱེ་བས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཚན་ཉིད་མེད་ཅིང་ཡེ་ནས་འོད་གསལ་བ་ནམ་པར་
དག་པ་དེ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ། །དེ་དང་མཐུན་པའི་སེམས་སྣ་ན་མ་སྐྱེས་པའི་
སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དེ་
གཉིས་རྒྱ་དང་འབྲས་ལཱའི་ནམ་པ་ཅན་དུ་བསྟན་ཏོ། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལྷོས་ནས་
གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ནི། ལུམ་བར་མ་ལས། གང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དང་།
དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེད་པའི་སེམས་དང་། སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཏེ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་འདི་གསུམ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་ཚུལ་བྲིམས་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་པ་གསུམ་
དང་དུ་བྲལ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །

བཞི་ཚན་གྱིས་དབྱེ་བ་ནི། ཆོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་མོས་པས་སྒྲུབ་པ་དང་། ས་དང་
པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། །དག་པ་ས་གསུམ་ན་ནམ་པར་
སྒྲིན་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། མདོ་མེད་

རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། །
 རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་གཞན་དུ་འདོད། །དེ་བཞིན་སྦྱིབ་པ་སྦྲངས་པའོ། །ཞེས། ཚོགས་
 སྦྱོར་དུ་ཀུན་གཞི་དང་། ཚོགས་བརྒྱད་བག་ཆགས་དང་བཅས་པས། རང་ངོའི་ཁམས་
 ཉི་མ་ལྟ་བུ་བསྐྱིབས་ནས་མི་མཐོང་སྟེ། ཚོག་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དུས་སུ་འཛིན་པས་དོན་
 སྤྱིའི་རྒྱལ་དུ་འཇལ་ལ་དད་པས་མོས་པ་སྦྱོད་ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་དང་པོ་
 རས་བདུན་པའི་བར་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ལོག་པས། ཞིང་ཁམས་དང་ཡོན་
 ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་མངོན་དུ་གཟིགས་ཤིང་། ཁམས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་ཕྱོགས་
 གཅིག་དག་པས་སྦྱིན་དབར་གྱི་ཉི་ཟེར་བཞིན་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཐོང་བ་གསལ་བས་ལྷག་
 བསམ་དག་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

དག་པའི་ས་གསུམ་དུ་སྒོ་ལྔ་དང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལོག་རྒྱལ་ནི། ས་བརྒྱད་པར་
 ཡིད་ཤེས་ལོག་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དགྲུ་པར་སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་
 ལོག་པས་ཞིང་ཁམས་དག་པ་དང་། བརྒྱུ་པར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལོག་པས་ཡེ་ཤེས་
 ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྦྱོན་ལམ་དང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱའོ། །རྒྱན་མཐར་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་བག་ཆགས་ཀུན་གཞི་
 དང་བཅས་པ་ལོག་པས་སྦྱིབ་པ་སྦྲངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་འང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སར་སྦྱོབ་ལམ་པ་ལྟར་ཆོག་ལས་བྱུང་བ་དང་། འཁོར་བའི་ཤེས་པ་ཅན་ད་གཟོད་
 ཐོབ་བྱའི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་མེད་ཀྱང་། ཁམས་དེའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་
 དུ་གྱུར་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཛད་པ་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་།
 དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཡང་ཐོབ་ལ་ཉམས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་དེ་དོར་བ་མེད་
 པའི་སྦྱང་བ་ཉིད་དང་མི་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་བཞིར་མིང་།

འགྱུར་བའང་ཆའི་སྒོ་ནས་བཞག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལམ་ལྔ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
 བའང་། ཉི་ཁྲི་ལས། ལས་དང་པོ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་
 བྱས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་མཐོང་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་
 གྲོལ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟེ།
 རབ་འབྱོར། འདི་ལ་མ་ཞུགས་པ་གཞུག་པར་བྱའོ། །ཞུགས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བར་
 བྱའོ། །ལྷའི་མིག་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །འཕགས་པའི་ལམ་བདེན་སྒོམ་པར་བྱའོ། །སངས་
 རྒྱུ་གྱི་སྦྱར་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཆོགས་དང་། སྦྱར་བ་དང་། མཐོང་
 བ་དང་། བསྒོམ་པ་དང་། མི་སྦྱོབ་པའི་ལམ་ལྔའི་གོ་རིམས་དང་སྦྱར་ནས་བསྟན་
 པའོ། །པ་རོལ་རྩ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་ལྷོས་ནས་རྣམ་པ་དུག་རྩ་ཕྱི་བཞི། ལྷ་མ་ལས། པ་
 རོལ་རྩ་ཕྱིན་པ་དུག་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཡངས་པ། ཆད་མེད་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་དུ་མ་གྱུར་པ་སྟེ། ཞེས་ཉན་རང་གི་སེམས་ནི་མཐུ་
 རྒྱུང་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནས་ཐུང་ན་ལས་མི་འདའ་བས་བྱང་རྒྱུ་དམ་པའི་
 གེགས་སུ་ཆེ་བའི་རྒྱལ། དཔྱལ་བར་འགྲོ་བ་བྱང་རྒྱུ་ལ། །གཏན་གྱི་གེགས་བྱེད་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་ནི་རང་སངས་རྒྱུ། །འདི་གཉིས་གཏན་གྱི་གེགས་སུ་འགྱུར་།
 ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་ལམ་བྱང་དཔགས་པའི་བྱང་པར་དང་བཅས་
 བསྟན་པའོ། །པ་རོལ་རྩ་ཕྱིན་པ་བརྩུ་ལ་བལྟོས་ནས་ས་མཚམས་བརྩར་དབྱེ་བའང་།
 འཕགས་པ་དད་པའི་སྦྱོབས་བསྐྱེད་པ་ལས། ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཞེན། གང་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་བསྐྱུ་བ་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པའོ། །

ཤེས་རབ་གང་ཞེན། གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་པ་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པའོ། །
 ཞེས་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་འདུབའི་པ་རོལ་རྩ་ཕྱིན་པ་བརྩུ་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་

ས་བརྩུ་པས་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པར་གསུངས་ན། དེ་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་
 ལྟོས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྲེལ་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་ཆའང་ཐབས་སུ་འགྱུར་པའི་ཚུལ་འཕགས་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མཛོན་པར་
 བྱང་རྒྱུ་པའི་རྒྱད་ལས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ནི་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་
 པོའི་རྩ་བ་ཅན། བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ཐབས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། དགེ་བའི་ལྷས། དེ་ལྟར་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛིག་པའི་བསམ་གཏན་
 གྱིས་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་བརྩུ་བསྟོམས་ནས། ཞེས་སྤྱིད་བྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་
 བསྟན་ཏོ། །ས་འཚམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ནི། འཕགས་པ་བྱམས་པས།
 དེ་ཡང་ས་གསེར་རྩ་བ་མེད། །གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཚོ། །རྩོམ་རི་
 སྟན་བཤེས་གཉེན་དང་། །ཡིད་བཞིན་ཐོར་བྱ་ཉི་མ་གྲ། །རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་
 པོ་ཆེ། །བཞོན་པ་བཀོད་མའི་རྒྱ་དང་ནི། །སྤྱི་སྟན་རྒྱུ་པོ་སྤྱིར་རྣམས་ཀྱིས། །རྣམ་པ་
 ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སོ། །ཞེས་དཔེ་དེ་དག་གི་དོན་དཔལ་ཡེ་ཤེས་གྲགས་པའི་འབྲེལ་པ་
 ལྟར་བཤད་ན། སྟོན་པའི་སེམས་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། འཇུག་པའི་སེམས་རྣམ་པ་
 བརྩུ་དགྲར་འདོད་པ་ལས། སྟོན་པའི་སེམས་ནི་འདུན་པ་དང་། བསམ་པ་དང་།
 ལྷག་པའི་བསམ་པ་གསུམ་སོ། །

དེ་ལ་འདུན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲེས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པར་
 འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་ས་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་པ་དང་། འབྲེས་
 པ་ནི་ཕྱིན་དུག་གི་མཚན་ཉིད་དེ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བྱིར་གསེར་བཟང་པོ་ལྟ་བུའོ། །
 ལྷག་པའི་སེམས་དང་འབྲེས་པ་ནི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་རྩ་རྩ་བའདུན་བསྟོམ་
 པར་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་དེས་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་འདོད་

པས་སྒྲ་བ་ཆོས་པ་ལྟ་བུའོ། །འཇུག་པའི་སེམས་རྣམས་པ་བརྟུང་གཏུ་ནི། སྦྱར་བ་འདྲིས་
 པ་གཅིག་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྟུང་དང་། དེའི་སྤྲེང་དུ། མངོན་
 པར་ཤེས་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ལྡན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་
 ལྡན་པ་དང་། ཞི་གནས་ལྟག་མཐོང་དང་། གཞུངས་དང་སྦོབས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
 སྦྱང་མོས་ཚལ་དང་། བཤོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱང་དང་ལྡན་པའོ། །
 དེ་ལ་སྦོན་པའི་གསུམ་ནི་ཆོགས་ལམ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལས་དང་
 བོ་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཞག་གོ། །འདིར་འཇུག་པའི་དང་བོ་སྦྱར་བ་མེ་ལྟ་བུ་ནི་
 སྦྱར་ལམ་བཞིའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པ་གཉེར་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱལ་
 བྲིམས་རིན་པོ་ཆེའི་འབྲུང་གནས་ལྟ་བུ་དང་། བཟོད་པ་མཆོ་ལྟ་བུ་དང་། བཙོན་འགྲུམ་
 རོ་རྩེ་ལྟ་བུ་དང་། བསམ་གཏན་རི་ལྟ་བུ་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲན་ལྟ་བུ་དང་། ཐབས་ལ་
 མཁས་པ་བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུ་དང་། སྦོན་ལམ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་ལྟ་བུ་དང་།
 སྦོབས་ཉི་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྦྱང་བྱངས་ལྟ་བུ་ནི་རྒྱུའི་གནས་
 སྐབས་ཉེ་མཐོང་བ་དང་སྦོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྦྱོད་ལུལ་ཅན་ས་དང་པོ་ནས་བརྟུ་པའི་བར་
 ལ་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །

མངོན་ཤེས་རྒྱལ་བོ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོགས་གཉིས་མཛོད་ཁང་ལྟ་བུ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་དང་། སྦྱིང་རྩེ་དང་ལྟག་མཐོང་བཞོན་
 པ་བཟང་བོ་ལྟ་བུ་དང་། གཞུངས་དང་སྦོབས་པ་བཀོད་མའི་རྒྱ་མིག་ལྟ་བུ་ལྟ་ནི། རྩད་
 པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པས་དག་པའི་ས་གསུམ་ཀ་ལ་ཁྲབ་པོ། །ཆོས་ཀྱི་དགའ་
 སྦོན་སྒྲ་སྒྲན་ལྟ་བུ་དང་། བཤོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་རྒྱུ་བོ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་
 དང་མཆུངས་པར་ལྡན་པ་སྦྱིན་ལྟ་བུ་གསུམ་ནི་ས་བརྟུ་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དེ་ཡེ་ཤེས་

དང་ཕྱིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
ལྟར་མཛོན་པར་གེས་པ་ལ་སོགས་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་བརྒྱད་པོ་ནི་འབྲས་བུའི་གནས་
སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གྲགས་ཀྱང་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་
ལས་རྣམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ། སྦྱིན་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་ཉི་
ཤུ་ཅུ་གཉིས་པོ་ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བརྩུ་པའི་བར་དུ་གསུངས་པས། བརྩུ་གཅིག་
ཀྱན་ཏུ་འོད་གྱི་འབྲས་བུ་དང་མི་སྦྱོར་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ལ་ཚོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་
པའི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལས། འཇུག་པའམ། ཟད་པའི་མཐའ་མི་དམིགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ས་མཚམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བསྟན་ནས་དེ་ནི་སྦྱོན་འཇུག་སོ་
སའི་ཡོན་ཏན་ལ་ངེས་པ་འདྲན་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་རང་ཉིད་ལེགས་པ་དོན་གཉེར་
ནས། རྟག་ཏུ་གཙོད་པ་མེད་པའི་སྒོ་འཕར་ནང་། སྦྱོང་བའི་ཡིད་ལ་འབྲུགས་པ་མི་
སྟེར་བ། དེ་ལ་གཏན་པ་མེད་པའི་མཚོན་སྦྱིན་ཞེས། །བསྐྱགས་པར་འོས་ན་མཐའ་
དག་སེམས་ཅན་དོན། །ཕན་པའི་སྦྱོན་སེམས་ཐང་གཅིག་སྦྱིས་པས་ཀྱང་། །ངན་
སོང་སྒོ་གཙོད་ལྟ་མིའི་གནས་རིགས་སུ། །བདེ་བ་བསྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཟད་མི་གེས། །
འདི་ལྟར་རང་དོན་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་པ་ཉི་ཆོ་བས་བྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་
སྦྱིན་ལྟར་སྦྱིན་པའི་དོན་དུ་སྒོ་ལ་གཏན་པ་མེད་པར་བྱས་ནས། སྦྱོང་བའི་ཡིད་འདོད་
པ་དང་འགལ་བར་མི་བྱེད་པ་གང་སུ་དག་ཀྱང་སྦྱེ་བོས་བཀྱར་བ་ཡིན་ཏེ་སྦྱོང་འཇུག་
ལས། འགྲོ་བ་རྩུང་ཟད་ནར་མའི་ཟས་སྦྱོར་བ། །སྤང་ཅིག་ཟས་ཙམ་སྦྱིན་པར་བྱེད་
པ་དང་། །བརྟན་བཅས་ཉིན་བྱེད་བྱེད་འགྲངས་བྱེད་པ་ཡང་། །དགེ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་
ཞེས་སྦྱེ་བོས་བཀྱར། །ཞེས་དུས་རེས་འགྲའ་བའི་བསོད་ནམས་རྒྱུད་དུ་དག་ཀྱང་
འཛིག་རྟེན་ན་བསྐྱགས་པར་བྱེད་ཅིང་། གཏན་པ་མེད་པའི་མཚོན་སྦྱིན་གཅིག་གིས་

འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་དབང་ལྷག་ཏུ་གྱུར་ན། སྤྱིང་རེ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲིམ་མི་
 དགོས་པར་ལྷག་པའི་བསམ་པས་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མི་བདེ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱངས་
 དང་མཐའ་མི་གཏུགས་པ་བསལ་བའི་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་ལྟ་ཅི་སྟོས། བ་ན་གྲུང་
 ཅན་ཅམ་བསལ་ལོ་སྟམ་དུ་ཡན་འདོགས་པའི་བསམ་པ་ཅན་དེ་ནི་ཆད་མེད་པའི་བསོད་
 ཅམས་དང་འགྲོགས་ནས་རན་སོང་གི་སྟོ་འགོགས་ཤིང་། ལྟ་དང་མི་ཁྱད་པར་ཅན་
 ཀྱི་གནས་རིགས་སུ་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཟད་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་ན་སྟོད་འཇུག་
 ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གྲུང་ནད་ཅམ། །བསལ་ལོ་སྟམ་དུ་བསམས་ན་ཡང་།།
 ཡན་འདོགས་བསམ་པ་དང་ལྷན་ཏེ། །བསོད་ནམས་དབག་མེད་ལྷན་འགྱུར་ན། །
 སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མི་བདེ་བ། །དབག་ཏུ་མེད་པ་བསལ་འདོད་ཅིང་། །རེ་རེའང་ཡོན་
 ཏན་དབག་མེད་དུ། །བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་དང་། ཡན་པར་བསམས་
 པ་ཅམ་གྱིས་གྱང་། །སངས་རྒྱས་མཆོད་ལས་ཁྱད་འཕགས་ན། །སེམས་ཅན་མ་ལུས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི། །བདེ་དོན་བརྩོན་པ་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་སོ། །

དེ་སྐད་དུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་འགྲེལ་ལས་གྱང་། །སེམས་ཅན་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི། །གོ་འཕང་སྒྲ་མེད་རྟེན་འགྱུར་ན། །ལྟ་དང་མི་ཡི་ཡོངས་སྟོད་གང་། །ཆངས་དང་
 དབང་པོ་དྲག་པོ་དང་། །འཛིག་རྟེན་སྟོང་བས་རྟེན་དེ་དག །སེམས་ཅན་པན་པ་ཅམ་
 ཞིག་གིས། །མ་དངས་པ་ནི་འགྲོ་གསུམ་འདིར། །འགའ་ཡང་མེད་ལ་མཆར་ཅི་ཡོད།།
 ཅས་སོ། །ཁྱད་པར་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཏེ། །དངོས་སུ་སྟོར་བས་ཁྱབ་
 པའི་ཆོ་ག་ལ། །གང་ནས་བཟུང་སྟེ་ལྷོག་པ་མེད་པའི་སེམས། །འགྲོ་སྟོལ་དམ་བཅའ་
 ཤིན་ཏུ་ཡིད་བརྟན་པ། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བག་མེད་གཉིད་ལོག་གྱང་། །བསོད་ནམས་
 རྒྱན་ཆགས་ཉིད་དུ་འགྲེལ་འགྱུར་བ། །སྟོད་པའི་ས་ལས་འཐད་པ་དང་བཅས་བཤད། །

འདི་ལྟར་སྒྲོན་པ་ལ་འཁོར་བའི་ཆོ་འབྲས་སུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ད་ལྟར་
 འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱི་ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་
 བ་མ་ཡིན་པས། མགོན་པོ་བྱམས་པས། རིགས་ཀྱི་སྤྱད་ཚུབ་ཏུ་སྒྲོན་པ་འདི་ཡང་
 རྟེན་པར་དགའོ། །དེ་བས་ཀྱང་གང་དག་སྒྲུན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཚུབ་ཏུ་འཇུག་པ་དེ་ཡང་ཆེས་རྟེན་པར་དགའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱ་གང་གིས་
 ན་འདིར་འཇུག་པའི་སེམས་ནི་ལྷ་མ་ལས་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ་སྒྲིབ་འཇུག་ལས། བྱང་
 ཚུབ་སྒྲོན་པའི་སེམས་ལས་ནི། འཁོར་ཆོ་འབྲས་སུ་ཆེ་འབྱུང་ཡང་། ཇི་ལྟར་འཇུག་
 པའི་སེམས་བཞིན་དུ། བསོད་ནམས་རྒྱན་ཆགས་འབྱུང་བ་མིན། ཞེས་དང་།
 འཇུག་པའི་སེམས་ལས་བསོད་ནམས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
 རིགས་དང་ལྡན་པ་དག་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་བས་གསོལ་བ་མ་
 བཏབ་ཏུ་ཐེན་ཀྱང་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་ནས་བཟུང་སྟེ་
 སེམས་ཅན་ཁམས། །མཐའ་ཡས་རབ་ཏུ་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར། །མི་ལྡོག་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་
 ལུ། །སེམས་དེ་ཡང་དག་སྒྲུངས་གྱུར་བ། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གམ། །
 བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་གྲགས། །རྒྱན་མི་འཆད་པར་དུ་མ་ཞིག །ནམ་
 མཁའ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིངས་བདང་འཁོར་བའི་
 བཅོན་རར་བསྐྱམས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་ལས་རབ་ཏུ་དགོལ་བའི་ཕྱིར། འཁོར་
 བ་ཇི་སྟིང་གནས་ཀྱི་བར་སེམས་དེ་ལས་མི་ལྡོག་ཅིང་དམ་བཅའ་བརྟན་པའི་འཇུག་
 སེམས་དེ་ནི་དུས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བག་མེད་པའམ། གཉིད་ལོག་པར་གྱུར་ཀྱང་མི་
 དགེ་བ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་
 ལ་བྱམས་དང་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གྲགས་ལས་དགེ་བའི་རྒྱན་བར་མི་

འཆད་པ་ནི་སྤོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། རིགས་གྱི་བ། བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་དང་ལྷན་པ་དེའི་ལུས་དང་དག་དང་སེམས་གྱི་བརྩམས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་ཡོད་
 པ་ཉེ་དྲག་ཏུ་དག་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་རོ་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་མ་བསྟན་
 དང་། དག་བའི་ཕྱོགས་གང་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མཛོད་གྱུར་གྱིས་འབྲེལ་དུ་མ་ཟེན་
 གྱང་། ཐོབ་ལ་མཉམས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེས་ཐོག་མར་ཟེན་པའི་རྒྱས་ཆུ་ཐིགས་
 རྒྱལ་ཆེན་པོ་ལ་འབྲེལ་པ་བཞིན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དག་བའི་རྒྱན་དེའི་སེམས་ལ་
 རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ། ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་དབང་
 གིས་ཟད་མི་ཤེས་པའི་བསོད་ནམས་གྱི་རྒྱན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་འབྱུང་པ་
 བྱིད་པལ་སྦྱིན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་གང་། །གལ་
 ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་ཡོད་ན། བཅ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀའ་ལྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་
 ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དུག་གི་ཆེ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ནི་ཀུན་མྱོངས་
 པས་བདེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ནི་ཐར་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
 གློ་སྟོབས་ཅན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཆོགས་བརྒྱུམས་པའི་རྒྱལ་བཤད་པ། བསྐྱེད་
 པ་མང་པོའི་ཆོགས་གྱང་འདུམས་པར་འགྱུར། །ལྷགས་དང་གྲུང་པོའི་ཤིང་ཏེ་ལྷ་
 སོགས། །བགྲོད་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྤྱར་བུལ་མཐའ་ཡས་ལྟར། །གློ་སྟོབས་ཆེན་
 པོའི་ཐབས་བརྩོན་ཤེས་རབ་གྱིས། །གངས་མེད་གསུམ་གྱི་དམ་བཞག་འཛིག་པ་
 ཡིན། །དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དབང་པོ་གིན་ཏུ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ནི་གངས་མེད་
 སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ཉེ་ཆོགས་སྦྱོར་གཉིས་སུ་གསུམ་ས་བརྩུ་པོ་རེ་རེ་ལའང་གསུམ་
 གསུམ་མོ། །འབྲིང་པོས་ནི་བདུན་ཏེ། ཆོགས་སྦྱོར་གཉིས་ལ་གཉིས་གཉིས། མཐོང་

ལམ་དུ་གཅིག་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་དུ་གཉིས་སོ། རྩོན་པོས་ནི་གསུམ་སོ། རྩོད་དུ་
 དབྱམ་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མར། དབང་པོ་རྩོན་པོ་ནི་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་
 མཛོན་པར་འཛང་བྱུ་ལ། དབང་པོ་འབྲིང་ནི་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་བདུན་གྱིས་སོ། །
 དབང་པོ་རྩལ་པོ་ནི་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་སུམ་རྩ་ཅ་གསུམ་གྱིས་སོ། །ཞེས་རྩོན་
 པོའི་མཐའ་ཡང་གངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་བཞག་གོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་དང་
 པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་དབང་པོ་རྩལ་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་འདྲེས་མར་བསྐྱེད་པ་
 དང་། རྩང་ཟད་བརྟན་པ་དང་། རྩང་ཟད་ཀྱང་མི་བརྟན་པ་དང་། སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟན་ཅིང་གྲས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་།
 སྟིང་རྩེ་དང་། ཕྱིར་དྲུག་དང་། རྩོན་པ་བཞི་དང་། བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་བརྩོན་པའི་
 གྲོ་སྟོབས་ཀྱི་བྱང་པར་ལས་ཚོགས་གཉིས་རིམ་གྱིས་སྟོམས་པར་གསོག་པ་དང་།
 སེམས་སྟོབས་ཆེན་པོས་དུས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལའང་ཚོགས་བསྐྱལ་པ་མང་པོ་འདུམས་
 པས་གངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་དམ་བཅའ་འཛིག་པའི་རྒྱལ་བཀོད་པ་ལྷུང་སུལ་གྱིས་
 དཔེ་ལྷས་བསྟན་ཏེ། དེས་པ་དང་མ་དེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས། འཇམ་
 དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྟ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྟ་གས་ཀྱི་ཤིང་
 རྩ་ལྟ་སུས་འགོ་བ་དང་། ལྟ་པོ་ཆེའི་ཤིང་རྩ་ལྟ་སུས་འགོ་བ་དང་། ཉི་མ་དང་རྩ་བ་
 ལྟ་སུས་འགོ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྩ་འཕྱལ་ལྟ་སུས་འགོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་
 པའི་རྩ་འཕྱལ་ལྟ་སུས་འགོ་བའོ། །ལྟ་གས་ཀྱི་ཤིང་རྩ་ལྟ་སུས་འགོ་བ་དང་། ལྟ་པོ་
 ཆེའི་ཤིང་རྩ་ལྟ་སུས་འགོ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྩམས་ནི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་
 ལྟོག་གོ། ཉི་མ་དང་རྩ་བ་ལྟ་སུས་འགོ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྩ་འཕྱལ་ལྟ་སུས་འགོ་
 བ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རྩ་འཕྱལ་ལྟ་སུས་འགོ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

ནམས་ནི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ཕྱོགས་ལོ། རེ་ལ་ལྷགས་ཀྱི་ཤིང་རྩ་ལྟ་བུས་འགྲོ་བའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞེན། དཔེར་ན་སྒྲིམ་བུ་ལ་ལ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
ལཱི་རྩལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྩལ་སྟེད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདའ་བར་འདོད་ནས་དེ་
ལྷགས་ཀྱི་ཤིང་རྩ་ལ་ཞོན་ཏེ་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་དེ་ཡུན་རིང་ཞིག་ལོན་ནས་དཔག་
ཚད་བརྒྱར་ཕྱིན་པ་ལས། དེ་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོས་བསྐྱོག་ནས་དཔག་ཚད་
བརྒྱད་ཅུར་དེད་དེ་ཕྱིར་ལུལ་ན། སྒྲིམ་བུ་དེ་ལྷགས་ཀྱི་ཤིང་རྩས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
དེ་དག་འདའ་བའམ། བསྐྱལ་བ་ནས་བཛོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བཛོད་དུ་མེད་པའི་
བསྐྱལ་བར་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་འདའ་བར་རྒྱས་སམ། གསོལ་བ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། བོ་སྐབས་མ་མཆིས་སོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་བ། དེ་བཞིན་དུ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་བྱང་ཆུབ་རྩ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མི་འཛིན་མི་གྲོག་ཁ་ཏོན་དུ་མི་བྱེད། རྩལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་
བར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྣམས་ལ་བསྟེན་ཅིང་། དེ་དག་དང་ལྡན་ཅིག་རྩ་བསྟེན་
བར་བྱེད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་གྲོག་ཅིང་ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད་ལ། དཔྱད་ཅིང་ཀུན་རྒྱུབ་
བར་བྱེད་ལ། གཞན་ཡང་གྲོག་རྩ་འཇུག་པ་ནས། ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་བར་བྱེད་ན། དེ་
ནི་ཤེས་རབ་རྩལ་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་ལས་སྤར་དངས་
ནས་ཕྱིར་ཕྱོགས་ལོ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་
ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྩལ་པོར་འགྱུར་ཞིང་ཉམས་
བར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་ལྷགས་ཀྱི་ཤིང་རྩ་ལྟ་བུས་འགྲོ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །
དེ་ལ་གྲུང་པོ་ཆེའི་ཤིང་རྩ་ལྟ་བུས་འགྲོ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞེན། དཔེར་

ན་གང་ལ་ལ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་སྟེང་འདའ་བར་འདོད་དེ། ཡན་ལག་
བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་གྲུང་པོ་ཆེའི་གིང་རྟ་ལ་ཞོན་ནས་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ། དེས་ལོ་
བརྒྱས་དཔག་ཆད་ཉིས་སྟོང་དུ་སོན་པ་ལས། རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་ལའོར་ཆེན་པོས་ལམ་
དེ་ལས་ཐྱིར་དེད་དེ་ལྷོག་པ་ནས་གོ་སྐབས་མ་མཆིས་པའི་བར་དུ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་
གང་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་འཆར་ཞིང་སྟོག་ལ་ཁ་ཉོན་
བྱེད་ཅིང་རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་བརྟེན་
པ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྟོག་ཅིང་གེས་པར་བྱེད་པའི་བར་འདི་ནི་གྲུང་པོ་ཆེའི་
གིང་རྟ་ལྟ་བུས་འགོ་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའོ། །

ཉི་མ་དང་རྩ་བ་ལྟ་བུས་འགོ་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ཞེན། དཔེར་ན་ལ་ལ་
ཞིག་དེ་སྟེང་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདའ་བར་འདོད་དེ། དེ་ཉི་མ་དང་རྩ་བ་ལྟ་
བུས་འགོ་བས་ལམ་དུ་ཞུགས་ན་དེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ཐམས་ཅད་ལས་འདའ་
བར་རྒྱས་སམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ན་འདའ་བར་
རྩོམ་གས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྩལ་པ། དེ་བཞིན་དུ་གང་ལ་ལ་ཞིག་
གིས་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྣམས་ལ་མི་བསྟེན་པ་ནས་
ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་བར་དུ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཆོགས་བཅད་
གཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྟོག་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱེད་པའི་བར་
འདི་ནི་རྩ་བ་དང་ཉི་མ་ལྟ་བུས་འགོ་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྩ་
འབྲལ་ལྟ་བུས་འགོ་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ཞེན། དཔེར་ན་ལ་ལ་ཞིག་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་སྟེང་འདའ་བར་འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྩ་འབྲལ་གྱིས་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་འདའ་བར་རྒྱས་སམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་

རྩོགས་ཏེ་སྤྱར་དུ་ནི་མི་འདའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་སྤྲུལ་པ། དེ་བཞིན་
 དུ་གང་ལ་ལ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ལ་མོས་པ། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་གྲོག་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 ལ་གྲུས་པ་དང་བཅས། ཞེས་དང་བཅས་པར་དེ་ལ་གཞོལ་ཞིང་དེ་ལ་འབད་དེ། དེ་
 དག་དང་བསྟེན་ཅིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛོལ་བ་དང་། ཀུན་འཛིན་ཅིང་འཆང་
 བ་ཡིན་ཏེ། སློག་གི་ཕྱིར་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མི་གཏོང་ཞིང་རབ་ཏུ་གྲུས་པས་མེ་རྟག་
 དང་གདན་གྱི་བར་གྱིས་མཛོད་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ལོབས་
 པ་རྣམས་ལ་མི་བརྟན་པ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་ལྟ་བུས་འགོ་བའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའོ། །

དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩ་འབྲུལ་ལྟ་བུས་འགོ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 གང་ཞེན། དཔེར་ན་ལ་ལ་ཞིག་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་སྟེད་འདའ་བར་འདོད་དེ།
 དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་འགོ་ན།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་འདའ་བར་རུས་
 སམ། གསོལ་པ། བཙམ་ལྡན་འདས་རྩོགས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་སྒྲིད་ཅིག་ཙམ་གྱིས་
 འདའ་འོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་སྤྲུལ་པ། དེ་བཞིན་དུ་གང་ལ་ལ་བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། རབ་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མོས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ་
 མཁས་པ་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱབས་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 དང་། བུམས་པ་དང་། སྟིང་རྗེ་དང་། ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་དང་། རྟོན་པ་བཞི་དང་།
 བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་ལས་བཙོན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཡང་དེ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པ་དེ་ནི།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩ་འབྲུལ་ལྟ་བུས་འགོ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ་ཞེས་

གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྷགས་དང་གྲང་པོ་ཆེའི་གིང་རྩ་ལྟ་བུ་སྤྱད་འགྲོ་བ་ནི་སྔོན་སྤྱོད་
 མི་བརྟན་པའོ། །ཁྱེ་བ་དང་ཉི་མ་ལྟ་བུ་སྤྱད་འགྲོ་བ་ནི་སྔོན་སྤྱོད་བརྟན་པའོ། །ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་ལྟ་བུ་སྤྱད་འགྲོ་བ་ནི་ས་དང་པོ་ནས་བརྟན་པའི་བར་རོ། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་རྩ་འབྲུལ་ལྟ་བུ་སྤྱད་འགྲོ་བ་ནི་ནམ་པར་སྤྲིན་པའི་སྤྱད་འགྲོ་བ་སྤྱད་པ་དང་།
 ས་པོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་སྟེང་པ་ལ་བཤད་དོ། །དེའི་འཕགས་པ་དགོད་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་
 ས་པོ་ན་ས་ལ་ལྷང་བ་བཞིན། །སེམས་མཆོག་བསྟེད་པ་མི་གཙོ་སྟེས་པ་གཙོ། །ཞེས་
 བརྟན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྟེད་པ་ཙམ་ནི་སྔོན་སྤྱོད་པའི་རྩ་ལ་བྱང་ཆུབ་དམ་
 པའི་ས་པོ་ན་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱིས། དེ་མི་ཉམས་གིང་གོང་འཕེལ་དུ་སྤྱད་པ་ལ་
 ཐེག་པ་དམན་པའི་ལམ་གཤམས་སུ་ཆེ་བས་འདི་ལྟར་ཉན་རང་གི་ལམ་ནི་ཉན་མོངས་
 པ་བྱེ་བྲག་པའི་གཉེན་པོ་ཙམ་དུ་འགྲོ་བ་དཔེར་ན་སྤྲན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པ་རེས་ནད་
 བྱེ་བྲག་པ་རེ་སེལ་བ་བཞིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ལྟའི་བདུད་ཅི་དང་མཆུངས་
 ཏེ། དེས་ནད་མཐའ་དག་པ་དྲུངས་ནས་འཕྱིན་པ་ལྟར་ཉན་མོངས་པ་མཐའ་དག་གི་
 གཉེན་པོར་འགྲོ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མ་ལོར་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་
 ཕྱིར་སྤྲིང་སྟོབས་རྒྱུང་ཞིང་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལས་ལྟོག་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མཁས་པ་ནམས་
 བྱི་དེད་དཔོན་སྤྲིང་རྗེ་ཆེན་པོས་མི་ནག་མདུང་ཐུང་ཅན་བསད་པས་བསྐལ་བ་བཞི་
 ཁྲིའི་ཆོགས་འདུམས་པ་དང་། བུམ་ཟེའི་ཁྲེའུ་སྐར་མ་ལ་དགའ་བས་ཆོང་དཔོན་གྱི་
 སུ་མོ་འདོད་པས་ཉན་པ་ལ་སྤྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཀུན་སྟོང་གིས་དེ་སྟོག་ལས་སྟོབ་པའི་
 ཕྱིར་ཆོངས་སྟོད་བཏང་བས་ཆོགས་བསྐལ་བ་ཉི་ཁྲེའུ་མས་པ་བཞིན་གངས་མེད་
 གསུམ་རི་ལྟ་བུ་གསོག་མི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་བྱི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་

བསྟན་པ་ལས། མ་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན། །པ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། །མགོན་
པོ་རྣམས་ནི་དེ་ལས་སྟེ། །ཆོས་ལ་དགའ་བ་རྒྱུ་ཡིན། །བྱམས་དང་སྟིང་རྩེ་ལུ་
ཡིན། །ཆོས་དང་བདེན་གཉིས་དེ་ཡི་ལུ། །སྟོང་པའི་དོན་སེམས་བྱིམ་ཡིན་ནོ། །དེ་
བཞིན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ནི། །རི་དགར་དབང་བྱེད་སྟོང་མའོ། །མཛེས་པོ་བྱང་
ཆུབ་ཡན་ལག་སྟེ། །སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རིགས་འཕྱུར། །དེ་གོགས་རྟག་ཏུ་
འགོགས་པ་ནི། །པ་རོལ་བྱིན་པ་དུག་རྣམས་སོ། །མངོན་ཤེས་དེ་ཡི་བཞིན་པ་སྟེ། །
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་མེད། །ཁ་ལོ་བསྐྱར་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ལམ་ནི་ཞིབ་པའི་ཡན་
ལག་བརྒྱད། །ཅེས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོད་ཀྱི་ལུས་མ་ཆང་བ་མེད་པ་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་རེ་ཞིག་གང་ལས་སྟེ་བའི་སྟོབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། །སྟོབས་གསུམ་ལས་
ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟེ་བས། །སྟིང་རྩེ་ཆེད་ཆོགས་བསག་སྟབས་སུ་འགོ། །བསམ་
དང་སྟོང་བ་རྒྱ་ཡི་སྟོབས་སུ་བཤད། །དེ་ལ་ཐོག་མར་སྟེ་བའི་རྒྱ་ལ་མཁས་པར་བྱ་སྟེ།
དེ་ནས་གཟུང་བ་དང་། བསྐྱབ་པ་དང་། སྐྱར་བ་དང་། སྟེལ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་
བྱ་བའི་རྒྱ་ལ་འཕགས་པ་བྱམས་པ་འཕྲུག་པའི་མདོ་དང་། རྒྱའི་རྒྱ་ལ་པོ་རྒྱ་མཆོས་ལྷས་
པ་དང་། བསྟན་ནམས་ཐམས་ཅད་སྟེད་པའི་མདོ་དང་། རམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱིས་ལྷས་
པ་ལས་བསྟན་ཅིང་། འདིར་ཆོག་འདི་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་བསམ་པའི་སྟོབས་སྟིང་རྩེ་
ཆེན་པོ་ལ་སྟོ་འབྱོརས་པ། །སྟོང་པའི་སྟོབས་ཆོགས་བསག་པ་དང་། རྒྱའི་སྟོབས་
སྟབས་འགོ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱས་པ་ལས་སྟེ་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དམ་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་རྒྱ་ལ་ཡང་ཡང་སྟོས་ཟིན་ལ། དེ་རྟེན་དུ་
རྣམ་སྟངས་མཛོད་བྱང་ལས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །

ཅ་བ་ནི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སེམས་ཀྱི་སྒྲིང་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འང་
 དྲན་པ་དང་གེས་བཞིན་རྒྱུ་མི་འཆད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྒྲིང་མས་
 པའི་བྱམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བློ་སྒྲིང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་སྒྲིངས་
 བ་དབང་པོ་རྣམས་དང་པོ་བ་སྒྲིང་རྗེ་ལ་གོམས་པ་རྒྱུད་བ་རྣམས་ལ་སེམས་བསྒྲིང་
 རྣམས་མ་མི་སྒྲིང་ལ། དེ་མ་སྒྲིངས་ན་སྒྲིང་བ་ཉིད་ཀྱི་གེས་རབ་ཟབ་མོ་དང་ཡང་འབྲེལ་ཆད་
 བར་འཇུག་ཏེ། ཡིན་པ་ལྟེན་ལ། ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི། །ཡང་དག་སེམས་
 བྱི་བསྒྲིང་བར་བྱ། །གང་ཡང་མི་མཉམ་ཉིད་གནས་ན། །ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་ལས་
 གོལ་བའི། །ཡེ་གེས་དེ་ནི་སྒྲིང་མི་འཇུག། །ཞེས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་ལས་དང་པོ་བ་ནི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་
 སེམས་ལ་ན་ཅིག་སྒྲིངས་ཀྱང་འགོ་བའི་ཁམས་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་བསྐྱུ་ཞིང་ཕྱེད་པ་དང་པས་
 བསྐྱུ་བ་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲིང་བོ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་
 མི་གནས་ཤིང་ཆོའདི་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་བྱ། བཟོད་པའི་གོ་གྲོན། བྲེ་མའི་གཏམ་
 མི་སྒྲིང་། ཡ་རོལ་མགུ་བར་བྱ་བ་དང་། འདོད་པ་རྒྱུད་བ་དང་། ཆོག་གེས་བ་དང་། ཞི་
 བ་དང་། ལུལ་བ་དང་། ཆོས་བརྒྱད་མགོ་གཞོན་བ་དང་། དངོས་པོ་ལ་མ་ཆགས་པ་
 དང་། གཞན་མི་སྒྲིང་བ་དང་། གཞན་གྱི་སྤྲིག་སྤྲིན་མི་བྱ་བ་དང་། རྩོད་པ་ཡོད་པའི་
 རྩོགས་ནས་དཔག་ཆད་བརྒྱའི་ཡ་རོལ་ཏུ་འགོ་བ་དང་། མགོན་པོ་སྤྲུལ་གྱིས་འཁོར་
 བའི་ཉེས་དམིགས་བདུན་གསུངས་པ་སོགས་དྲན་པར་བྱས་ནས། རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་
 འབང་ཞིག་གི་དོན་ལ་བསམ་ཞིང་། ཡེ་མ་རྟོ་འདི་རྣམས་འཁོར་བ་ནས་ནས་ཞིག་
 གདོན་རྣམས་པར་འཇུག། གྱི་རྟུང་འདི་རྣམས་སྤྲུག་བསྐྱུ་གྱིས་གཟིར་བ་སྒྲིང་རེ་རྗེ་
 སྒྲིང་བྱ་དྲན་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲིང་བ་ལས། སངས་རྒྱུས་ཐེག་པ་འདི་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་

འདོད་གང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་མའི་འདུ་ཤེས་དང་། །ཡན་པའི་
 སེམས་དང་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་གནས་པར་བྱ། །ཐ་བ་མེད་ཅིང་བྱང་ལ་ཆོག་
 འཇམ་སྒྲ་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། །ཡུམ་ལས་ཀྱང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་པ་རོལ་པོས་
 ཉེས་པ་ཆེན་པོ་བྱས་ཀྱང་། །དེ་དང་བརྩོད་པ་མི་བྱེད་པར་དེ་ལ་གནོད་པ་དང་སེམས་
 འཕྲགས་པར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གསོད་ན་ཡང་དེ་ལ་ཞེ་སྤང་བར་མི་བྱའོ། །སེམས་
 ཅན་སྟུ་ལའང་ཞེ་སྤང་བར་མི་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཛམས་ལ་ནི་བརྟན་པར་
 འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། །སྤོབས་པའི་སྒོ་གོས་ཀྱི་མདོར། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་བ་ཞིན་དུ་བཏྲ་བར་བྱའོ། །རང་གི་ལུས་
 བཞིན་དུ་བཏྲ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་
 བྱིར་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲགས་པ་
 ཐག་པར་གྱུར་པ་ན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྒོ་གཞི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རས་ཀྱི་ཁ་
 ཚར་དང་། །བདེ་གཤེགས་འོད་འཕྲོ་ཅན་སྤང་པོར་གྱུར་པ་ན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 འོད་མཐའ་ཡས་དེ་ལ་ཕྱིའི་སྒྲོན་མེ་ཕྱལ་ནས་ཚོགས་བསག་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱལ་
 ཀྱིས་ཐུགས་བསྐྱེད་ལ། །དེ་སྐད་དུ། །དཔུ་མའི་མན་ངག་རིན་པོ་ཆའི་ཟ་མ་ཏྲོག་ཁ་ཕྱེ་
 བ་ལས། །དེ་ལ་སྦྱར་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་བསག་པ་དང་། །རྒྱུ་སྤྱང་བ་དང་། །རྒྱུ་བས་སྟུ་
 འགྲོ་བ་བྱད་པར་ཅན་བྱ་བའོ། །ཚོགས་བསག་པ་ཡང་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་
 གསུམ་དུ་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱ་བ་དང་། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་བྱིན་པའི་མདོ་ཟབ་
 མོ་གདོན་པ་དང་། །བཀྲའ་གསུམ་པ་དང་། །གཟུངས་གདོན་པ་དང་། །དཀོན་མཆོག་ལ་
 མཆོད་པ་རྒྱས་པར་བྱ་བ་དང་། །དགེ་འདུན་གྱི་མཆོད་སྟོན་ཡོན་དང་བཅས་པ་བྱ་བ་

དང་། བྱིས་པའི་སྟོན་མོ་དང་། མགོན་མེད་པ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཏང་བ་
 དང་། མཚན་མོ་རྒྱ་བ་རྣམས་ལ་གཏོར་མ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཏང་བ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། །
 རྒྱུད་རྒྱུང་བ་ཡང་ལྷ་མ་བཞིན་དུ་མདོ་སྤེ་བཅའ་མོ་གདོན་པ་དང་། བཟླ་གས་པ་དང་།
 གཟུངས་བཟླས་པ་དང་། ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱ་བ་དང་། སུང་པོ་གསུམ་པ་གདོན་
 པ་དང་། ལས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་རྒྱན་གཙོད་པ་དང་། གསེར་འོད་དམ་པ་རྩ་སྦྱའི་ཚིགས་སུ་
 བཅད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་གིས་སྤིག་པ་བཤགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྦྱབས་
 སུ་འགོ་བ་ནི་སྤིག་པ་བཟུང་བྱིས་གཞོན་པའི་རྟེན་གྱི་སྦྱབས་སྒྲུ་ན་མེད་པ་སྟེ། སྦྱིར་སྤིག་
 ལུན་ལ་བྱང་ལུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱེ་དཀའ་བས་དེའི་གཉེན་པོར་ཆེ་བའི་ལྷ་ལ་ཚས་བཞི་
 པའི་མདོ་ལས། སྤིག་པ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་རྣམས་རྟེན་གྱི་སྦྱབས་ཀྱིས་བཟུང་བྱིས་
 གཞོན་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་རྟེན་གྱི་སྦྱབས་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། བྱང་ལུབ་
 ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྦྱབས་འགོའི་བྱུང་པར་ཡང་།
 བྱང་ལུབ་སྦྱིང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བརྟན་དོ། །གཞན་ཡང་
 མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས་སྦྱབས་ལུང་བཤད་དེ། གོགས་སྦྱབས་རྒྱ་སྦྱབས་རྩ་བའི་སྦྱབས། །
 ཐོས་སྦྱབས་དགེ་བ་གོམས་པའི་སྦྱབས། །མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་འབྱུང་པ། །ཞེས་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སྦྱིང་རྩེ་པད་དཀར་དང་། ཚོས་བརྩ་
 པའི་མདོའི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཞུན་བཞི་དང་། སྦྱབས་བཞི་ལས་སྦྱེ་བའང་གསུངས་
 ཏེ། ཞུན་བཞི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐོང་ནས་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་དང་། ཡན་ཡོན་མཐོང་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་འཛིགས་
 པའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྤྲུག་པ་མཐོང་

ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། ལྟོབས་བཞི་ནི། རྒྱའི་ལྟོབས་དང་། སྦྱར་བའི་ལྟོབས་དང་།
རང་གི་ལྟོབས་དང་། གཞན་གྱི་ལྟོབས་སོ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ལྟོན་ཐེག་ཆེན་ལ་གོམས་
པའི་རིགས་སད་པས་ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ཐོས་པ་
ཙམ་གྱིས་སྦྱོར་བའོ། གཉིས་པ་ནི། སྦྱིས་སྤྲད་མ་པ་ལ་བརྟེན་ཅིང་། དེ་ལས་ཆོས་ཐོས་
པ་ཙམ་དང་། དེའི་དོན་སེམས་པ་ལ་སོགས་གྱིས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་གོམས་པར་འགྱུར་
བའོ། གསུམ་པ་ནི། རང་གི་དགེ་བ་གོམས་པའི་མཐུས་ཤོགས་བྱང་འདོད་པ་རང་
ལྟོབས་དང་། བཞི་པ་ནི། གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་མཐུས་ཤོགས་བྱང་འདོད་པ་གཞན་
ལྟོབས་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་བརྒྱུད་པོའང་། རང་དང་རྒྱའི་ལྟོབས་ལས་སྦྱིས་ནས་འཇུག་སེམས་
ཀྱི་རྒྱ་བརྟན་ལ། གཞན་དང་སྦྱར་བའི་ལྟོབས་ལས་སྦྱིས་ནས་སྦྱོན་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་མི་
བརྟན་པར་བྱེད་པ་ལས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་གི་དོན་ཉེ་བར་བསྟར་ན། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ། སེམས་ཙན་
ལ་དམིགས་པའི་སྦྱིང་རྗེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་པན་ཡོན་ཤེས་པ་གསུམ་ནི་སེམས་
བསྐྱེད་སྦྱོར་བའི་རྒྱ་མ་གོར་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ལེན་
པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནམ་པ་གཉིས་བརྟན་ཏེ། སོ་ཐར་རིགས་བདུན་གང་རུང་སྟོམ་
ལུན་ནམ། དཀོན་མཆོག་ཏུ་ལར་བསམ་པའི་རྟེན་གཙོ་པའི། རྗེས་ཕྱོགས་དབུ་མའི་
ལམ་སྟོལ་འཇུག་པ་ཡངས། སྦྱིར་སེམས་བསྐྱེད་ཙམ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀར་
ཡོད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷགས་ནི་དག་བཙོམ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། སངས་རྒྱས་
ཏེ་ལྷགས་གསུམ་དུ་གནས་ཀྱང་དེའི་ཆོག་སྦྱོད་པ་མེད་དོ། འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
སེམས་བསྐྱེད་ལ་སེམས་ཙམ་པ་དང་། དབུ་མ་པའི་ལྷགས་གཉིས་སུ་གྲགས་པ་ལས།
དང་པོ་ལྟར་ན་སོ་སོ་ཐར་པ་རིགས་བདུན་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་སྦྱོར་བར་འདོད་དེ།

ལམ་སྒྲོན་ལས། སོ་སོ་ཐར་པ་རིགས་བདུན་གྱི། ཏྲག་ཏུ་སྒྲོམ་གཞན་ལྡན་པ་ལ། །
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ཡི། རྣམ་པ་ཡོད་ཀྱིས་གཞན་དུ་མིན། ཞེས་བཤད་
 པས་དབུ་མའི་ལུགས་དང་འདི་གཉིས་དོ་བོ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ལྟ་བ་དང་། ཚོ་
 ག་དང་། ལྟ་བ་བྱིར་བཅོས་དང་། བསྐྱབ་བྱ་མཐའ་དག་སོ་སོར་ཡོད་པས་སུ་རུང་
 རུང་ལ་བྱ་བར་མི་རུང་བར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཀྱང་བཤད་ཅིང་ལྷག་པར་
 སྤྲིན་ཅན་ལ་མི་སྒྲུབས་བཀག་པའི་ཕྱིར་དོ། །དབུ་མའི་ལུགས་འདིར་རྟེན་མ་དེས་
 བ་ནི། སྒྲོང་པོ་བཀོད་པ་དང་། བསྐྱལ་བཟང་དང་། བཅ་མཁའ་སྤྱིང་པོའི་མདོ་ལ་
 སོགས་པར་བསྟན་ཅིང་། དེ་སྐད་དུ་དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས་ཀྱང་། དེའི་ཚོ་
 ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་འདི་བཤད་པ་ན། ལྟ་དང་། ཀྱུ་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་དང་། བཅ་
 མཁའ་ལྡིང་དང་། ལྟོ་འབྲེ་ཆེན་པོ་བགང་བ་ལས་འདས་པ་དག་གིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། ཞེས་དང་། རྟོ་རྟུ་རིས།
 རིགས་ཀྱི་ཐུའམ། རིགས་ཀྱི་ཐུ་མོ་རྟེན་དང་བསམ་པ་ཐུན་ཐུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་
 པས། ཞེས་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོན་སེམས་བསྐྱེད་རུང་བ་མཐའ་དག་ལུགས་
 འདིའི་རྟེན་དུ་རུང་བ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་ལ། དམིགས་བསལ་སྒྲོག་མི་གཅོད་པར་
 དམ་འཆའ་རྩས་པ་སོགས་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་བསྐྱབ་པ་དང་འགལ་བར་མི་བྱེད་
 པའི་སེམས་ལྡན་ཞིག་མེད་ན་དེ་ལའང་སྒྲུ་མི་རུང་བས། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་སྒྲོམ་
 པ་ཐོག་ཀྱང་ལྟ་བུའི་སྒྲོད་འཆོས་པ་ཉིད་ལས་སྤྱིང་པོ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེའི་
 ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་རྟེན་འགྲོ་བ་གང་གི་ས་པས་བསྐྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ། རྒྱལ་བ་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་
 པོ་དང་ལྡན་པས་ཉིན་གཅིག་གི་སྒྲོག་གཅོད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་སྤངས་པ་ལའང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་མཛད་པའི་དོན་དད་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་ལ་སོགས་བསོད་

ནམས་ཀྱི་སྒོ་བྱང་པར་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་རྟེན་གཙོ་ཆེ་བའི་ཚུལ། དཀོན་མཆོག་ཏུ་
ལ་ལའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་དད་བྱུང་ཅིང་། བྱང་ཚུབ་སྒྲ་ན་མེད་
ལའང་དད་བྱུང་ལ། རྒྱལ་སྐས་ནམས་ཀྱི་སྒོ་དུ་ལ་དད་བྱེད་ན། སྒོ་དང་ལྷན་པ་ནམས་
ཀྱི་སེམས་སྒྲེའོ། ཞེས་སོ། གནས་པའི་ཆད་ཀྱང་གང་ལས་སྒྲེས་པའི་རྟེན་ལ་ཉམས་
པའི་རྒྱུ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་ཡིན་པ་རིག་པར་བྱའོ། ཉེ་བས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ས་བོན་ཅམ་འཛོགས་པ་ལ་སྤྲིག་པ་ཡོད་མེད་ཀྱང་ལ་སྒྲེར་རུང་བ་ད་བྱུང་པ་པའི་
ལུགས་སྟེལ་གྱི་ཆོག་ལ་ལྟལ་པ་མེད་པ་ཉིད་ལམ་ཡངས་པར་བཟུང་ངོ་། ཉེ་ལྷ་མོད་
ཀྱི་སྒོ་དུ་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་གཞུང་ཆེན་པོ་དག་གི་འཇུག་སྒོ་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་གི་
སྒྲིར་བ་ཆོས་སྒོ་དུ་མཆི་བ་ཉིད་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པས་ཁ་ཉོན་ཏུ་བྱས་ན་ཅ་ལྟར་གི་
དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲིར་བའི་ཐལ་འགྱུར་འགོད་པ་སྤངས་ཏེ། དེ་ཆོག་གས་འཛོན་པའི་
ཆོག་ཏུ་སྤང་ཡང་ཆོག་འདི་རྒྱ་རྒྱུན་མཐའ་དག་མ་ཆང་བས་རེ་ཞིག་དམ་བཅའི་ཆོག་ཅམ་
དུ་འགྱུར་བས་འགལ་བ་མེད་ལ། སྒྲ་འདོད་རྒྱལ་བ་དག་ཀྱང་ཆོག་ར་འགྱུར་ན་གང་
ཟག་ལས་དང་པོ་པས་ཐེག་པ་ཆེ་རུང་གི་སྤེ་སྒོ་ད་གང་བསྐྱགས་ཀྱང་ཉེས་དམིགས་དུ་
མ་འདུ་བའི་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེའང་ཅན་ཆོག་ལས་ཐོབ་པ་དེའི་སྒྲིར་བ་སྒྲོན་པའི་བྱིར། ཆོག་ས་
བསག་པ་ནི་ལྷག་པར་སྒྲེ་བའི་ཐབས། རྒྱ་ནི་ཀུན་ཀྱང་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ཅན། །
རྒྱུན་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་རབ་བསྟེན་པས། ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་ལྷ་ལའི་སྒྲུ་མ་
མཆོག་ བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་གང་བ་དེས། ཉེ་ལ་སྒྲིར་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་མ་
པ་མཁན་སྒོ་བ་ལས་སྒྲེ། དགེ་སྒོར་གི་སྒོ་མ་པ་དད་པའི་དགེ་འདུན་ལས་སྒྲེ། ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཆོག་ས་བསགས་པ་ཁོན་ལས་སྒྲེ་བས་བཤད་

མ་ཐག་པ་བཞིན་ཚོགས་གསོག་གི་རིམ་པ་སྤྱི་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། བྱང་པར་རུས་
 བ་ཡོད་ཆད་ཀྱིས་དཀོན་ཅོག་མཆོད་པ་གཞན་གྱི་སྒྲོར་མི་གོང་པ་ཙམ་གཡོ་སྤྱོད་མེད་
 བར་བཤམ་དགོས་ཏེ། རྩོད་དགེ་སྤོང་ནལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དྲི་པུ་ར་ལ་མང་ཡུལ་དང་
 ཆོས་འཁོར་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་ཁྱུ་སྤྱོད་པོད་ཀྱི་མཆོད་པ་ལ་མ་མཉམ་པར། མཆོད་
 པ་ངན། སེམས་བསྐྱེད་མི་སྤྱེ་གསུངས་ནས་ལན་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་ཁང་ནས་
 གཤེགས་མཐར་རུས་པ་ཡོད་ཆད་སྤྱགས་པས། དེ་ལ་རྟེན་དུ་རུང་ཙམ་ཡིན་གསུང་།
 དེ་བས་ན་བདོག་པ་བཏང་བའི་ཆད་རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་སྤྱོད་པ་བཅད་པའི་
 གསུམ་ཆ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཆ་ནི་སྤྱེ་མ། གསུམ་ཆ་ནི་རང་གི་འཛོལ་བའི་ཆ་
 རྩོད་དུ་བདག་གིར་བྱ་བར་བཤད་དོ། །

དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་སྤྱེ་བའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་བདེ་
 གཤེགས་སྤྱིར་པོའི་ཁྱབ་ཁྱེད་ཅན་ཡིན་པས་ན་ས་བོན་ལས་ལྷ་གྲ་བཞིན་དུ་ཆོག་གཤམ།
 བདེའ་ཅན་གྱི་སྒྲོན་སྤྱོད་ཀྱི་རྩོད་ཐུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པས། མཐར་ཐུག་དོན་
 དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་ཉིད་བསྒྲོམ་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་འཐོབ་པའི་རྩལ་རྩལ་བསྒྲོན་
 མའི་མདོ་ལས། བདེ་གཤེགས་སྤྱིར་པོས་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་ཁྱབ། །སེམས་ནི་རྒྱ་ཆེན་
 མཆོག་ཏུ་རབ་བསྐྱེད་དེ། །འགྲོ་བ་འདི་དག་མ་ལུས་སངས་རྒྱས་རྒྱ། །ཞེས་སོ། །རྒྱ་
 དེ་ཉིད་ལས་ཀྱང་ཁམས་ཀྱི་དྲི་མ་བུལ་སྤྱོད་པས་ཆེ་ཆུང་གི་རིགས་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའི་
 རྟགས་དང་ལྡན་པ་ནི། འཕགས་པ་བདེན་པར་སྦྱ་བ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། དེ་
 ལ་རྒྱ་ཆེ་ལ་མོས་པས་དམན་པ་ལ་མོས་པ་མེད་པ་ཡིན། དེ་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱིར་རྩེ་
 ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཡིན། དེ་ཕྱིག་པའི་གྲོགས་པོ་
 སྤངས་པས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན། རི་སྐད་སྦྱ་བ་

བཞིན་བྱེད་པས་མི་བསྐྱེད་བ་ཡིན། སངས་རྒྱལ་འཛིན་རྟེན་དུ་རྒྱ་བ་མཉེས་པར་བྱས་
 བས་དགའ་བ་དང་ལྷན་བ་ཡིན། ལུས་དང་དག་དག་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཁབ་མ་ཐོ་བ་མེད་
 བས་ཐིག་པ་སྤངས་བ་ཡིན། ལྷག་པའི་བསམ་པ་སྦྱོར་མེད་པས་ཡི་དམ་ལ་བརྟན་བ་
 ཡིན། རོ་བོ་བ་ལ་མ་ཆགས་པས་ཐམས་ཅད་འགྱེད་པའི་དང་རྒྱལ་ཅན་ཡིན། བདུད་
 ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པས་སྦྱོད་པ་
 ལགས་པར་སྦྱོད་པ་ཡིན། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྦྱོད་ལུལ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་བརྟེན་བ་ཡིན། ཡོ་བྱད་ལྷག་པར་གཏོང་བས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཞེན་རྒྱུར་
 བ་ཡིན། ཅས་སོ། །དེ་ཡང་གཉིད་དུ་སོང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་སེམས་རིན་
 པོ་ཆེ་བག་ལ་ཉལ་དུ་མཆིས་པ་དེ་བརྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་སད་པར་བྱེད་པའི་བདག་
 པོའི་ཞུན་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཡིད་བཞིན་གྱི་
 རོར་བུ་ལས་འདོད་པའི་དོན་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟེན་པ་བཞིན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ་མཁས་ཤིང་སྦྱོར་བ་དང་ལྷན་པ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྤྱན་
 མེད་པའི་རྩས་པ་རྩོགས་པ་ལས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། སྤྱི་མ་སྦྱོར་
 པ་གནས་ཤིང་མཁས། རྩས་པ་ལྷན་ལས་སྤང་བར་བྱ། ཞེས་དང་། དཔལ་ལེ་ཤེས་
 གྲགས་པས། སྦྱོར་བ་ཡང་། སྤྱི་མ་སྦྱོར་བ་ལ་གནས་ཤིང་མཁས་པ་རྩས་པ་དང་ལྷན་
 པ་ལས་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་མེད་ན་སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་
 མདུན་དུ་བཞུགས་པར་ཡིད་ལ་བྱས་ལ་སྤང་བར་བྱའོ། །

ཞེས་པ་ལྟར་སྤང་བའི་ལུལ་དང་པོ་ལ་ཡང་སྦྱིར་སྦྱོར་བ་ཞེས་པའི་སྦྱོར་ཅམ་ཐེག་པ་
 དམན་མཆོག་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། རྣམ་པའི་ཆ་ནས་དེ་གཉིས་ཐབས་དང་
 བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་ལས་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་དགེ་བ་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཐིག་པར་གོ་ལྟོག་པའང་

ཡོད་པས་འདིར་བྱང་སྒྲིམ་རང་སའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་རྫོགས་པ་གཙོ་བོར་བཟུང་
 བའི་སྒྲིམ་བྱ་དམ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་
 ཆེས་ཐུགས་རྒྱུད་གང་བ་རྟེན་ན་དེ་ཁོན་ལས་སྤང་སྟེ་རྒྱལ་འབྲས་བྱ་འབྲུབ་པ་ཆོས་
 ཉིད་ཡིན་པས་ན་སྟོབ་དཔོན་དཔའ་བོས་ཀྱང་། ཐོག་མར་དག་བཤེས་བསྟེན་པ་
 ཡིས། །ཕྱི་ནང་ཆོས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་ཡིན། །ཅེས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་རྟེན་ན་
 རང་སྟོབས་ཀྱི་ནུས་པ་ཅན་དག་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་ནམ། ཆེན་པོར་གྲགས་
 བའི་སྤྲིག་ཅན་ཞིག་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་ཏེ། །འཇམ་དཔལ་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཞོད་
 བའི་མདོའི་དོན་ལམ་སྟོན་དུ་བཞོད་པ་ལས། གལ་ཏེ་སྤྲ་མ་མ་རྟེན་ན། །དེ་ལག་ཞན་
 སྟོམ་ནོད་པ་ཡི། །ཆོག་ཡང་དག་བཤད་པར་བྱ། །དེ་ལ་སྟོན་ཆོ་འཇམ་པའི་དཔལ། །
 །ཨ་མ་རྩ་རྩར་གྱུར་པ་ཡིས། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ། །འཇམ་དཔལ་གྱི་
 བེ་སངས་རྒྱས་ཞིང་། །རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འདིར་ནི་རབ་
 གསལ་གྱི། །ཞེས། །ལ་རྒྱས་མགོད་ནས་ཆོག་འཛི་རྒྱལ། །མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་རྒྱ་
 རུ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། །འགོ་བ་ཐམས་ཅད་མགོན་དུ་
 གཉེར། །དེ་དག་འཁོར་བ་ལས་བསྐྱལ་ཏེ། །གནོད་སེམས་ཁྱོ་བའི་སེམས་ཉིད་དང་།
 སེར་སྒྲ་དང་ནི་ཐུག་དོག་ཉིད། །དེར་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ །ཐོབ་ཀྱི་བར་
 རུ་མི་བྱའོ། །ཆངས་པར་སྟོད་པ་སྟུང་བྱ་ཞིང་། །སྤྲིག་དང་འདོད་པ་སྤང་བར་བྱ། །
 རྒྱལ་ཁྲིམས་སྟོམ་པ་ལ་དགའ་བས། །སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །བདག་
 ཉིད་ལྟར་བའི་རྒྱལ་གྱིས་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མི་སྟོ་ཞིང་། །སེམས་ཅན་གཅིག་
 གི་ཕྱིར་ཡང་ནི། །ཕྱི་མའི་སྤྲ་མཐར་གནས་པར་བགྱི། །ཆད་མེད་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱུང་པའི། །ཞིང་དག་རྣམ་པར་སྦྱང་བར་བྱ། །མིང་ནས་བཟུང་བ་བྱས་པ་དང་། །

ཐྱོགས་བརྩུ་དག་ཏུ་རྣམ་པར་གནས། བདག་གི་ལུས་དང་དག་གི་ལས། ཐམས་
ཅད་དུ་ནི་དག་བྱ་སྟེ། མི་དགའི་ལས་རྣམས་མི་བྱའོ། ཞེས་པ་ལྟར་མཛོད་པའི་སྒྲིན་
རྒྱ་ཆེན་པོ་འདུ་བྱས་ལ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཞུགས་པར་མོས་ལ་ལེན་པའོ། །

གང་གི་ཆོངས་ཀྱན་སྤྱོད་འཆོས་པ་ནི་གལ་ཆེ་བས། ཐོག་མཐའ་བར་དུ་དགོ་བའི་
ཆོས་རྣམས་དང་། རྒྱན་དང་སྤྱོད་པོ་བཞོད་ལས་ལེགས་གསུངས་པའི། བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཡས་བཟོད། ཉེ་ལ་སྒྱིར་ཐོག་མ་དང་། བར་དང་། ཐ་
མར་དགོ་བ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མ་ཙོར་བ་ཡིན་པ་སྟར་བཤད་ཟིན་ལ།
འདིར་སྒོ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་དགོ་བ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལ་སྒྱོ་བ། བར་
དུ་དགོ་བ་ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་སྒྱོ་བ། ཐ་མར་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་
ཤེས་སྤྱོད་ཉིད་སྤྱིང་མེད་སྤྱིང་པོ་ཅན་གྱིས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྤྱངས་ཤིང་གནས་སྐབས་
སྤྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ལ་སྒྱོ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་ཡང་འདིར་རེ་ཞིག་སྤྱོད་པོ་
བཞོད་པ་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱལ། གང་དག་འཇིག་རྟེན་ན་སྤྲན་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་རྙེད་
པར་དགའ་བའོ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། འགྲོ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་ཞིང་ས་ལྟ་བུའོ། ཉེས་
པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེགས་པས་བསྐྱལ་པའི་མེ་ལྟ་བུའོ། མི་དགོ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ས་འོག་ལྟ་བུའོ། རྟོན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤྱོད་བསྐྱབ་པས་
ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའོ། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་
པར་བྱེད་པས་བུམ་པ་བཟང་པོ་ལྟ་བུའོ། འཁོར་བའི་རྒྱལ་རྒྱུ་བ་འདོན་པས་ལྷགས་

ཁྱུ་ལྟ་བུའོ། ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལ་མཚོན་རྟེན་ལྟ་
བུ་སྟེ། མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
ཅད་རི་སྟེད་ཡོད་པ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་པན་ཡོན་གྱང་དེ་སྟེད་ཡོད་
དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་
གྱང་འདི་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱང་འདི་ལས་སྟེས་སོ། །རིགས་ཀྱི་སྤྱི་འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན་དདུལ་རྒྱུའི་རིགས་གསེར་དུ་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། །དེ་ནི་སྤང་གཅིག་
གིས་གྱང་ལྷགས་སྤང་སྟོང་གསེར་དུ་འགྱུར་རོ། །དདུལ་རྒྱུས་དགཅིག་པོ་དེ་ནི་ལྷགས་
སྤང་སྟོང་པོ་དེས་ཟད་པར་བྱ་བའོ། །ལྷགས་སྤྱུ་བ་སྒྲུར་བར་མི་རུས་སོ། །དེ་བཞིན་
དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དདུལ་རྒྱུའི་ཁམས་དགེ་བའི་རྩ་
བ་ཡོངས་སྤྱུ་བ་སྟོས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སྤྱུ་གཟུང་བ་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་
པའི་ལྷགས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱས་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཁ་དོག་ཏུ་བྱེད་གྱང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རོའི་
ཁམས་གཅིག་པོ་དེ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ལྷགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྱང་གྱུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བའོ། །ཟད་པར་མི་རུས་སོ། །

རིགས་ཀྱི་སྤྱི་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲོན་མ་གཅིག་ཁྱིམ་མམ་ཁང་བུ་རི་ལྟ་བུའང་རུང་
སྟེ། དེར་སྤྱང་ན་དེ་སྤྱང་མ་ཐག་ཏུ་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་སྒྲོན་པ་སྒྲོན་ནག་གྱང་
སེལ་ཞིང་སྤང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་
པའི་སྒྲོན་མ་གཅིག་སེམས་ཀྱི་བསམ་པའི་ཁྱིམ་འཐིབས་པོ་མ་རིག་པའི་སྒྲོན་པ་སྒྲོན་
ནག་དང་ལྷན་པ་རི་ལྟ་བུ་ཡང་རུང་བ་དེར་སྤྱང་ན། དེ་སྤྱང་མ་ཐག་ཏུ་བསྐྱལ་བ་བརྟོན་

དུ་མེད་པ་བརྒྱ་ལྔ་ནས་བསགས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པའི་སྤྲུལ་པ་
 སྤྲུལ་ནག་ཀྱང་སེལ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲུང་བ་ཡང་བསྐྱེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་སྤྱི་འདི་ལྟ་སྟེ།
 དཔེར་ན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཅོད་པན་ཐོགས་པའི་སྤྱི་འདི་རྒྱལ་
 པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱ་བའི་འཇིགས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཅོད་
 པན་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ངན་སོང་དང་ངན་འགོས་གཞོད་
 པ་བྱ་བའི་འཇིགས་པ་མེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་སྤྱི་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་དང་ཟླ་པའི་
 ད་ཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཀྱིས་རི་ཙམ་སྤྲང་བར་བྱས་པ་དེའི་བར་གྱི་གང་ནོར་དང་། འབྲུ་
 དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། གསེར་དང་། དཔལ་དང་། མེ་ཉྱག་དང་། སྤི་དང་། ཐུང་བ་
 དང་། སྤྱག་པ་དང་། གོས་དང་། འོངས་སྤྱོད་རི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནོར་
 བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་རིན་དུ་མི་ཆོག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་རི་མེད་དུ་
 དུས་གསུམ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྤྲང་བར་
 མཛོད་པ་དེ་མེད་དུ་ལྟ་དང་མི་ཐམས་ཅད་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་གང་རི་སྟེད་
 པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
 ཆེན་པོ་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་རིན་མི་ཆོག་གོ། །

རིགས་ཀྱི་སྤྱི་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བ་དང་། མ་ཉེ་དང་། རའི་འོ་མས་
 ཡོངས་སུ་གང་བའི་ནང་དུ་མེད་གེའི་འོ་མ་ཐིགས་པ་གཅིག་སྒྲགས་པས་འོ་མ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་འགྲེལ་པར་འགྱུར་ཏེ། འདུར་མི་བརྟུབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པ་
 བཛོད་དུ་མེད་པ་བརྒྱ་ལྔ་དུ་བསགས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱང་ཀྱི་འོ་མའི་

རྒྱ་མཚོར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྒྲེས་བུའི་སེང་གེ་ཆེན་པོའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་འོ་མ་ཐིགས་པ་གཅིག་སྒྲགས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་
 པ་ཟད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་
 རྣམས་ཀྱང་མི་གནས་མི་འདུའོ། རིགས་ཀྱི་སྤུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དཔའ་བོ་ལ་
 བརྟེན་པའི་མི་ནི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཛིགས་སོ། རྟེན་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དཔའ་བོ་ལ་བརྟེན་པ་
 ཡང་སྟོང་པ་རན་པའི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཛིགས་སོ། རིགས་ཀྱི་སྤུ་འདི་ལྟ་སྟེ།
 དཔེར་ན་དོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཆགས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་
 གསེར་གྱི་རྒྱན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་བས་མ་
 རྒྱ་གཞུང་རྣམས་ལའང་། བསྐྱབ་པ་དང་མི་ལྟན་ཡང་ཟེར་བ་དང་། ཉན་ཉན་དང་
 བུལ་ཡང་ཟེར་བ་སོགས་མི་མཐུན་པ་མང་པོ་སྤྱད་པ་འགྱུར་བྱུང་དང་ལུང་ལེན་པ་པོའི་གོ་
 བ་སྤང་ཕྱོགས་སུ་སྤྱང་རོ། ཁ་ལོག་པར་ཞུགས་པས་ཆག་པར་གྱུར་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ཏེ། འཁོར་བའི་དཔུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་
 བཟོག་གོ། ཞེས་དང་། མ་སྒྲེས་དགའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་འོད་སྤྲང་ཆེན་པོས་སྒྲས་པ།
 འཇམ་དཔལ། དཔེར་ན་སེང་གེ་སྤུ་གྲུ་འབྱངས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་སྟོབས་དང་
 རྩལ་མ་རྩོགས་ཀྱང་། གང་ནས་གང་དུ་སེང་གེའི་སྤུ་གྲུའི་དྲི་རྩིས་ཁྱེར་བ་དེ་དང་དེ་
 ལོགས་སུ་རི་དྲགས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་དག་གིས་དྲི་དེ་མི་བཟོད་ནས་འབྲོས་སོ། སྤྲང་པོ་ཆེ་གང་
 དག་འབྱེད་པ་སྤྲ་བས་དམ་པོར་བཅིངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སེང་གེའི་སྤུ་གྲུ་དེའི་དྲི་ཚོར་

ནས་སྤངས་ཤིང་འགྲོགས་ནས་བཅིངས་པའི་འབྲེང་བ་དེ་དག་ཀྱང་བཅད་དེ། གང་
 དགའ་བར་འབྲོས་སོ། །རི་སྐལ་ན་གནས་པ་ནི་རི་སྐལ་དུ། རྩང་ན་གནས་པ་ནི་རྩང་
 དུ། རྩུག་གནས་པ་ནི་རྩུག་འཇུག་གོ། །བྱ་ནི་ནམ་མཁའ་འཕྱར་རོ། །འཇམ་དཔལ།
 དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་མ་རྒྱེད་གས་ཀྱང་།
 སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
 ཏེ། བདུད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་གནས་ནས་སྤངས་སྒྲག་ཅིང་རང་གི་གནས་ན་མི་
 དགའ་ལོ། །ཞེས་དང་། འོད་སྤང་གི་ལུ་ལས། འོད་སྤང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྩ་
 བའི་དཀྱིལ་ལོར་བཏང་སྟེ། སྤྱ་ཡང་སྤྱར་མའི་གཟུགས་ལ་ནམ་ཡང་ཕྱག་མི་འཛལ་
 ལོ། །འོད་སྤང་དེ་བཞིན་དུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་དའི་བསྐྱབ་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཏང་སྟེ། ཉན་ཐོས་ལ་ནམ་ཡང་ཕྱག་མི་འཛལ་ལོ། །འོད་སྤང་
 དཔེར་ན་རྩ་བ་ཆེས་པ་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་དེ་ལྟར་རྩ་བ་ཉ་པ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །འོད་སྤང་།
 དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་གང་ང་ལ་དད་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་
 ཕྱག་བྱའི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་ནི་དོ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྟེའོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྟེའོ། །ཞེས་
 དང་། རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུ་དགོངས་ནས་རྒྱུ་གས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བར་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་མུང་པོའི་
 མདོ་ལས། ཀྱན་དགའ་བོ་ཇི་སྟུམ་དུ་སེམས། མི་གང་རྐང་ལག་བཅད་ན་འཚོའམ།
 གསོལ་བ། བཙམ་ལྡན་འདས་འཚོའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་བ། ཇི་
 ལྟར་སྤྱིང་ཐུང་ན་འཚོའམ། གསོལ་བ། བཙམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མི་འཚོའོ། །བཙམ་

ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྒྲུབ་པ། ཀྱན་དགའ་བོ་ལག་པ་དང་རྒྱང་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཤུ་རིེ་
 བྱ་དང་། མོལ་གྱི་བུའོ། །སྤིང་ལྟ་བུ་ནི་བྱང་རྩབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ལྟའོ། །ཀྱན་
 དགའ་བོ་གལ་ཏེ་བྱང་རྩབ་སེམས་དཔལ་ཤིང་རྟའི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ། འདོད་པའི་
 ཡོན་ཏན་ལྷན་ཅེ་ཞིང་དགའ་མགུར་སྦྱོད་ལ། དེའི་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པར་གཞན་མདེན།
 ཀྱན་དགའ་བོ་བྱང་རྩབ་སེམས་དཔལ་དེའི་ཤིང་རྟ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དཔྱ་
 ལ་ཡང་བསྐྱར་རོ། །གལ་ཏེ་གནས་བརྟན་ཤུ་རིེ་བྱ་དང་མོལ་གྱི་བྱ་རྣམ་པར་ཐར་
 པའི་སློ་གསུམ་ལ་བསྐྱལ་བའམ་བསྐྱལ་བ་ལས་ལྷག་པ་གནས་ཀྱང་། དེ་ལ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རིམ་གྱོད་དང་གཡོག་བྱ་བར་བརྩོན་པར་མི་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེ་བས་ན་བྱང་རྩབ་རྩ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ཡོན་ནམ་མཁའི་མཐས་ཀྱང་མི་གཏུགས་
 པ། རྒྱ་མཚོའི་གློང་དུ་མི་རྒྱུད་པ། སངས་རྒྱས་གཞུང་གླུང་གིས་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་བསྐྱལ་
 པ་དེ་སྟེད་དུ་བརྗོད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐའ་མི་འཛལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་
 ལ་གཅིག་རྩ་འདུན་ཅིང་ཡན་ཡོན་གྱི་སློ་ནས་སྦྱོ་བའི་ཤིང་རྟ་ལ་ཉིན་མཚན་འཁོར་
 ཡུག་རྩ་འཛིག་བཞིན་པས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་པར་སྒྲིག་མི་བྱེད། ཅིའི་ཕྱིར་ན་
 སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཟད་མི་ཤེས་པ་དེ་སྟེད་ལ་ཡན་པར་འདོད་པའི་སེམས་རེ་རེས་
 ཀྱང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་འབྱུང་བ་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་
 གྱི་གནས་མ་མཆིས་སོ། །

དེ་སྐད་དུ་ཡབ་སྐས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་
 དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞུང་གི་
 གླུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་བརྗོད་ཀྱང་བརྗོད་པར་
 མི་རྩས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོན་བྱང་རྩབ་སེམས་དཔལ་

སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་ཙམ་སེམས་ཅན་དུ་བསྐྱབས་པར་བསྐྱས་པའི་སེམས་ཅན་
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡན་པ་དང་མི་ལྟན་པའི་སེམས་གཅིག་ཀྱང་མ་སྐྱེས་སོ། །སེམས་
 ཅན་གྱི་ཁམས་ཚད་མེད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཇི་སྟེད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་རེ་རེ་ལས་བསྐྱེད་ནམས་
 གྱི་སྤང་པོ་དེ་སྟེད་སྟེའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། དག་སྤྱོད་དག་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ནི་མི་
 ཟད་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མི་ཟད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་བསྐྱེད་
 ནམས་གྱི་སྤང་པོ་མི་ཟད་པ་སྟེའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚོགས་གསོག་པའི་སྡོན་འགྲོའི་
 སྦྱོར་པ་སྟོན་ཕྱིར། སྤྱང་ལུལ་མཛེས་སྤྱག་ངོམ་པའི་གནས་ཁང་ཡང་། །ཀྱུར་གྲུམ་སྒོས་
 རྒྱས་བྱན་བཅས་གདོང་དགྲ་ཞིང་། །དཀོན་མཆོག་འབའ་ཞིག་ཡིད་ལ་སེམས་པ་ཡི། །
 མཛོད་ཚོགས་སྤུ་མ་འདེབས་ལ་དགའ་ཞིང་དགོད། །མེས་དཔོན་གསུམ་གྱི་གཙུག་
 ལག་ཁང་དང་། མཆོག་གཟིགས་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བསྐྱབ་གནས་
 ལ་སོགས་པའི་དྲི་གཅིང་ཁང་ངམ། སྤྱི་ཅན་གྱི་སྟེ་བོས་རྣམ་པར་དཔེན་པའི་གནས་
 ཁང་ལ་བྱི་དོར་ལེགས་པར་བྱས་པ་ནི། སྤྱང་ལུལ་མཛེས་སྤྱག་ངོམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེར་
 ཡང་གྱུར་གྲུམ་དང་། དྲི་བཟང་པོའི་སྒོས་ཆུ། བ་བྱུང་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་
 བྱག་ཅིང་། མེ་ཏྲོག་བསིལ་མ་ཡང་དགུམ་མོ། །ཡིད་ལ་གཙུགས་པའི་མགོན་པོ་ལ་
 དམིགས་པ་བཞིན། གཞན་ངོར་གྲགས་འདོད་དང་། རྫོམ་སེམས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པར་
 གྱེ་མ་རྟོ། ཞིང་གི་རབ་དང་ལུལ་དུ་གྱུར་པ་དཀོན་མཆོག་ལ་བསྟེན་བཀྱུར་དུ་ཡོད་པའི་
 བསྐྱེད་ནམས་འདི་ནི་གྲུ་ལོམ་པའོ། །དག་བའི་རྩ་བ་ཆུད་མི་ཟ་བའོ། །རྟེན་པ་ལེགས་
 པར་རྟེན་དོ་སྙམ་དུ་བྱན་པ་ཉེ་བར་བཞག་ནས། གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་།

བ་དན་དང་། སྤྱེ་དང་། སྤྱེ་བ་དང་། སྤྱེ་བ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱེ་མ་ཐུར་མ་དང་། ར་
ཡབ་ཅོར་ཐུའི་རྟོག་ཅན་དང་། ར་ལྷི་དང་། ཡོལ་བ་ལ་སོགས་པ་དབྱེད་ཞིང་། མཚོད་
ཡོན་དང་། ཞབས་བསིལ་དང་། ཞལ་བསིལ་དང་། བསང་འཐོར་བཞི་པོ་རང་རང་
གི་བཟེད་ཞལ་དང་བཅས་པ། མེ་རྟོག་དང་། བདུག་པ་དང་། ལྷང་གསལ་དང་། དྲིའི་
བྱུག་པ་དང་། ཞལ་ཟས་དང་། རོལ་མེའི་བྱེ་བྲག་སིལ་སྟན་དང་། ར་རྒྱུམ་དང་། ར་
ར་དང་། ར་ར་ཁ་གཅིག་པ་དང་། སྤྱི་ཉི་གི་དང་། བ་ཏ་ཉ་དང་། བི་མི་དང་། རྒྱད་
མང་དང་། རྒྱད་དང་། སྤྱིང་ཐུའི་བྱེ་བྲག་སིལ་སྟན་དང་། ལུགས་ཀྱི་སིལ་སྟོལ་དང་། འཁར་
བའི་སིལ་སྟོལ་དང་། ཉིང་ཉིང་ཤག་དང་། གཡེར་ཁ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་
ཡུལ་དང་། གངས་ཀྱི་རི་བོའི་རོལ་མེའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་གྲས་པ་དངོས་སུ་ཅི་འབྱོར་བ་
དག་བཤམ་མོ། །དམ་ཚིག་གཟུགས་བརྟན་མཐའ་དག་དེར་བོས་ནས། །ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའ་དགུག་གཞུག་ཆོ་ག་ནི། མཛའ་གཙུགས་དམ་བཅའ་བྲན་པ་ལས་ཐུར་
བས། །རྒྱལ་རྒྱམས་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་གཟིགས་པ་ཡོལ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་གནས་
ཁང་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་གསུང་བྱུགས་ཀྱི་རྟེན་དབྱེམ་ཞིང་ཚོགས་ཞིང་སྐུལ་པའི་དོན་ཏེ། རྒྱལ་
བ་ཤས་དང་བཅས་པའི་སྤྱང་བརྟན་རབ་གནས་ཅན་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱེ་སྟོད་
ཀྱི་གྲེགས་བམ་ལ་སོགས་ཅི་ལྟར་འབྱོར་བ་བསྟེ་སྤྱང་ཆེན་པོ་དང་བཅས་བཞུགས་སུ་
གསོལ་ནས། ས་གཞི་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་དང་། རྒྱས་ཁང་བསྟེད་པ་ལ་སོགས་སྟོད་
འཇུག་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་རམ་འོག་ནས་ཀྱང་སྟོན་ཏོ། །

གནས་དེ་ཉིད་སྟོད་གསུམ་ཀྱི་སྟོད་ཆེན་པོའི་ཞིང་ཁམས་ལས་ཆེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་གཞལ་
མེད་ཁང་བ་བལྟ་ན་སྐྱག་པར་བསམས་ལ། བཟླ་ཉི་ཁྲ་དར་ཟཔ་ཀྱི་ཁྲི་ལ་སྐྱབ་དྲང་
བའི་ཚིག་རྒྱ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ། བཞེངས་ཤིག་བཞེངས་ཤིག་སྟོབས་

བཙུ་མང་པ་འེ་ལྷ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་དང་། རིག་པ་མཚོག་ལས་འབྱུང་བ། མ་
 ལུས་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྤྱན་དྲངས་ཤིང་སྒྲོས་དང་
 རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་གིས་བསྐྱབ་པའི་སྤང་ཀ་བྱའོ། རེ་ལྷ་ན་གང་ནས་བྱོན། གང་དུ་
 བཞུགས་སྐྱམ་ན་གང་ནས་བྱོན་པ་ཡང་མེད་དེ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་སོ། གང་
 དུ་བཞུགས་པ་ཡང་མེད་དེ་ཡིད་གྱིས་སྤྱུལ་པའི་གནས་དེ་ཉིད་དུའོ། རེ་སྐད་དུ་དྲོག་
 ཅོག་བརྟེགས་པ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱལ་བ་ཡིད་བྱེད་པ། རེ་ཡི་མདུན་ན་དེ་བཞུགས་
 ཏེ། རྟག་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱེད། ཉེས་པ་ཀྱན་ལས་རྣམ་པར་དགོལ། ཞེས་
 པ་ལྟར་མོས་པ་ཅན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་སྤྱན་དྲངས་པ་དེས་སངས་རྒྱས་ལ་
 མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བས་དགོངས། བརྟེ་བའི་ཐུགས་རྗེ་རྒྱུ་མི་འཆད་པས་
 གཟིགས། མཛོད་པ་ཐྱིན་ལས་ཐམས་ཅད་གཞན་པན་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཆར་བས་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱར་བཞེངས་ཏེ་འབྱོན་པའི་འཐད་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་
 ཀྱི་བདེན་པ་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་མངོན་སུམ་མོ། འདིར་རེ་ཞིག་སྤྱན་དྲངས་ཤིང་
 བྲུས་གསོལ་བའི་རིམ་པ་དུས་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་ཕྱིར། གང་ཞིག་ལུས་
 པ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི། མགོན་དང་དཔུང་གཉེན་གྱུར་ཀྱང་བདུད་སྡེའི་དག། རེ་
 རི་ལྷ་རི་སྟེད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཡི། བཅོམ་ལྷན་བདག་གི་སྤུམ་པར་མཆིས་
 སུ་གསོལ། ལས་ཀྱི་སྤྱུལ་པ་མ་ཡིན་འབྱོན་པའི་ཤུལ། བྲུས་ཀྱི་ཁང་ཐུབ་བརྟེགས་
 པ་འི་བསྐྱུང་ཅན། ཤེལ་དང་ནོར་བུའི་ས་གཞི་ཀ་བར་ལྷན། གཡུ་དམར་སྤྲིག་
 བླ་བྱེ་དཔུངས་པ་དེར། བདེ་གཤེགས་རིགས་ཀྱི་སུ་མཚོག་བཅས་པ་ལ། སྒྲོས་
 རྒྱས་གང་བའི་ནོར་བུའི་སུམ་པ་ནས། བྲུས་ཀྱི་རིམ་གྱོ་བགྱིད་པའི་སྤྱིན་ལེགས་མ། རྒྱ་
 རྒྱ་དང་རོལ་མོའི་འགྱུར་བ་འགྲན་ལ་བརྩོན། ཉེ་རིག་ཆོག་མཁས་པའི་རི་དུགས་

མིག་ གྲིལ་ཕྱིས་བསྐྱུ་མཉེའི་མྱི་ཞུས་གཡང་པའང་། །ཁ་དོག་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་
 དབང་པོའི་མཚོན། །ཐགས་སུ་བཏགས་པ་མེད་པའི་ལྷ་ཇས་ཉི། །དབག་བསམ་
 ལྷོན་པས་བཅོང་པའི་བཏུ་ལི། །ཁྱིད་ཀྱིས་ནོན་སྤངས་སྤལ་འཇམ་ཡང་པའི་གོས། །
 གྲི་དང་སྒྲོས་ཆུས་བགོས་ཤིང་བྱུགས་པ་དང་། །རིན་ཐང་བརྗོད་ལ་ཁྲེལ་བའི་རིན་ཆེན་
 རྒྱུ། །གདུ་བྱ་དཔུང་རྒྱན་སྟན་ཆུང་དཔན་སོགས། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྤངས་
 པའི་ཐུབ་དབང་ཀྱང་། །བཀྱེན་ལྷན་བསོད་ནམས་སྤྲད་དུ་བདག་གིར་བཞེས། །འཛིག་
 རྟེན་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་ཉི་པའི་སྤྱུལ། །ངན་སོང་ཀུན་འདྲེན་ལ་སོགས་བསྐྱལ་
 བཟང་གི་ །སེམས་དཔའ་བཙུ་དྲུག་དང་ནི་བྱིམ་པའི་རྒྱལ། །ཆོས་འཕགས་རྟག་ཏུ་དུ་
 དང་ལི་ཅ་བླ། གྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་ལའང་དབུལ་བར་བགྱི། །སྣོད་གསུམ་གཅིག་
 ཅར་བྱལ་པའི་དྲིའི་བཞོན་པར། །འཕྱུད་པའི་ཅན་སྒྲོས་ཀྱི་བསུང་ཞིམ་དྲིས། །བསོད་
 བསུང་བྱེ་པའི་འབྲུང་གནས་མཚན་དཔའི་བྱད། །གསེར་སྤངས་བརྟན་པ་འཕྲོག་ལ་
 བྱུག་པར་བགྱི། །བཏང་སྒྲོམས་ཡངས་པའི་ཤེལ་གྱི་ས་གཞི་ལ། །བྱམས་པའི་བརྟོ་
 གོ་སར་སྟོང་བརྟལ་བར། །སྟིང་རྗེའི་ཉི་ཟླ་བཀྱག་ཏུ་འཆེར་བ་བསྟར། །དགའ་ཆེན་
 བཅོམ་ལྷན་སྤྱོད་བཅས་བཞུགས་སུ་གསོལ། །ཞེས་བརྗོད་ལ། དད་པའི་མངོན་
 རྟོགས་ངོམ་པའི་རྣམ་འགྱུར་བཤད་པ། བབ་ཅོལ་གོམས་པ་མེད་པའི་ལུས་བཏུང་གི། །
 སྟིང་གར་གུས་བཅས་མངོན་རྟོགས་ངོམ་པ་ལ། །མེ་ཏོག་དོག་པས་རབ་བཟུང་སྟིམ་
 པའི་སྟོང་། །ག་སྤྱ་རྒྱུད་གི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པ་ཡིན། །རང་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་
 འགྱུར་ལས་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་གསལ་པའི་ཕྱིར། བདག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་སྤྱུང་དང་བཅས་པའི་སྤྱན་རྒྱར་མཆི་ན། །སྟེག་ཆོས་དང་། རོ་འཇུམ་གནག་པ་དང་།
 རི་མི་སྟུམ་པའི་བབ་ཅོལ་གྱིས་འདུག་པར་རིག་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་པས་གཅོམ་སྤྱངས་

ཏེ་མིག་འཕང་སྤང་ལ། ལག་པའི་སྒྲིམ་པ་མེ་ཏོག་དང་བཅས་པ་སྦྱིང་གར་ཁ་སྤྱར་ཏེ།
 ལྷུས་པ་དང་བཅས་པ། འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ། བག་ཡོད་པ། ཁྲེལ་དང་རོ་ཆར་
 ལྷན་པའི་སེམས་གྱིས་གནས་པ་སྟེ་སྟོང་འཇུག་ལས། སངས་རྒྱུས་བྱང་རྩལ་སེམས་
 དཔའ་དང་། །ཀྱན་རྒྱ་ཐོགས་མེད་གཟིགས་པར་ལྷན། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱན་སྦྲ་
 བ། །རྟག་པར་བདག་ནི་གནས་སོ་ཞེས། །དེ་ལྟར་བསམས་ནས་རོ་ཆ་དང་། །ལྷུས་
 དང་འཛིགས་ལྷན་དེ་བཞིན་མཛོད། །ཞེས་སོ། །རིག་དང་ཞབས་སུ་ལྷན་སོགས་བདེ་
 གཤེགས་གྱི། ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གནས་གྱིས་བསྐལ་པ་བཞིན། །དད་པའི་སྦྱིང་
 མོས་ཆལ་དུ་འོངས་པའི་མོད། །སྟོ་བ་མེན་པའི་བ་སྤྱུ་གཅིག་རྒྱ་ཟེང་། །དེ་ལྟ་བུའི་ལྷུས་
 གྱི་བརྒྱས་སེམས་དད་པའི་རང་བཞིན་ལ་བསྐལ་བས། །རིག་པ་དང་། །ཞབས་སུ་ལྷན་
 པ་ལ་སོགས་སྤར་བཤད་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་གྲས་པ་དང་ཐུགས་
 རྗེའི་གཟིགས་པ་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་ལྷུས་ལས་ཡོལ་བ་ལྟར་གྱུར་ནས་བདག་ཅག་
 འབའ་ཞིག་གི་དད་པའི་མགོན་དུ་ཁྱེད་པ་ལ་དཔྱགས་བརྒྱུད་ཤིང་། །ལྷུས་ཀྱང་
 བ་སྤྱུ་ཟེང་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་དད་པའི་གདུང་ཐུགས་བསྦྱིད་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་བཟང་སྦྱོང་
 གིས་ཁྱེད་པ་ལས། །དེ་ནས་བཟང་སྦྱོང་སྤྱུ་ཟེང་ཞེས་བྱེད་དེ་བཙམ་ལྷན་འདས་ལ་
 སྤྱུ་བས་སུ་སོང་ངོ་། །ཞེས་པས་མཆོད་ནོ། །

དེ་ལྟར་དད་པ་བསྦྱིད་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་དཔྱལ་བར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་ཐོགས་
 མེད་གྱིས། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སྤྱར་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་
 འདོད་པས། ཉིན་ལན་གསུམ་མཆོན་ལན་གསུམ་དུ་ཐུག་འཆལ་བ་དང་། མཆོད་པ་
 འབུལ་བ་དང་། སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་
 བར་བསྐལ་བ་དང་། ལྷ་རན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། བྱང་

ལྷ་ལྷ་བཟོ་བ་རྣམས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲ་ན་ཡོད་པའི་མཛོད་པའི་བསག་
སྒྲ་གི་མཆོག་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་ཕྱག་འཆོལ་བའི་ཡན་ལག་ནི།
རྒྱ་གཞན་བྱས་ལ་འཇུག་པའི་རྩིང་སྤེལ་ནང་། མེ་བྱའི་སྤྱོད་མོ་ལྟོག་རོལ་པ་ལྟའི།
ལང་ཆོའི་གངས་རྟེན་རྩལ་གྱི་རྣམ་གངས་དང་། ཤིན་ཏུ་འབྲུལ་བ་སྟེད་བྱེད་ཕྱག་གིས་
བྲེལ། །དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བའི་སྒྲ་དོན་ནི་ཡན་ལག་གི་དམ་པ་མགོ་བོ་ས་ལ་བརྟན་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །ཐལ་མོ་པརྟོ་ཁ་འབྲས་པ་ལྟར་སྒྲ་རྣམས་སྒྲ་དབྱེ་བ་ནི་ཕྱག་
སྒྲིའི་རེས་གཟུང་ཡིན་ཏེ། ཐར་པ་ཆེན་པོ་ལས། པརྟོ་ཁ་འབྲས་བྱེ་འདྲ་བར། །ལག་
གཉིས་སྒྲི་བོར་ཐལ་སྒྲ་རྟེ། །ལུས་དཔག་མེད་པའི་སྒྲིན་ཆོགས་ཀྱིས། །ཕྱོགས་བརྩའི་
སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཆོལ། །ཞེས་སོ། །དེ་འདྲ་ཕྱག་གི་དང་པོར་གྱུར་པ་ནི་ལྷོན་ཤིང་
ས་ལ་ཉལ་བ་བཞིན་དུ་ལུས་ཐམས་ཅད་ས་ལ་བག་ཡོད་པར་བརྒྱུང་བ་ལ་མར་མེ་.....
མཛད་ཀྱི་བརྒྱུད་ཕྱག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་མ་གྲུབ་ན་ཡན་ལག་ལྷ་ལྷ་གྱི་ཕྱག་མགོ་བོ་ས་
ལ་སྒྲ་བས་གཞན་བཞི་བོ་ཕྱགས་ལ་སྒྲ་དང་པོ། །ཡང་སྒྲི་བོ་མགིན་པ། སྒྲིང་ག་གསུམ་
དུ་ཐལ་མོ་སྒྲ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་ལ་དམིགས་
ཏེ་ཕྱག་བསྒྲིགས་ནས། དེ་ནས་ཡན་ལག་ལྷ་ཀ་ས་ལ་ཐབ་པ་ལན་གསུམ་བྱ་བ་ནི་
ཕྱག་དགུ་ཕྱགས་སུ་འཆོལ་བའོ། །

ཡང་སྒྲ་མ་ལྟ་ལུང་འཆོལ་བའི་ཆོད་པོར་མཐོང་ཕྱག་ལན་གསུམ། དེ་ནས་ཕྱག་རྟེན་
ལུང་ནས་ལན་གསུམ། དེ་ནས་སྒྲ་སྒྲིད་དེ་ལན་གསུམ་འཆོལ་བ་ལ་དགུ་ཕྱགས་སུ་
བརྟེན་པ་འདྲ་ཡོད་དོ། །ཕྱག་འཆོལ་ལུང་གི་སྒྲིད་པ་ནས་ལག་པས་འཇུག་པ་ལ་ལུས་
འཇུག་ཀྱི་ཕྱག་ཅེས་གྲགས་ཏེ། ཡ་ཙ་ར་རྣམས་ལུང་གི་རྒྱུད་པ་ལ་གཏུགས་ཏེ་དེ་ནས་
ལག་པ་རང་གི་སྒྲི་བོར་རེག་པ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་གོ། །འདིར་རྩི་ཙམ་ལུས་པ་དེ་སྒྲིད་

དུ་བརྒྱུད་ཐུག་དང་། དེ་ནས་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་ན་གྱི་ཐུག་འཚལ་བ་དང་ལྔ་ན་ཅིག་དམིགས་
 པའི་ནམ་པ་ཁིང་གི་རྩལ་དང་མཉམ་པའི་ལུས་དེ་སྟེད་དུ་སྤྱལ་ནས་འཚལ་བའོ། །ཡན་
 ཡོན་ནི་འདུལ་བ་ལུང་ལས། དག་སྦྱོང་དག་སྦྱོང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབུ་
 སྒྱ་དང་སེན་མོའི་མཚོན་རྟེན་ལ་དད་པས་ཐུག་འཚལ་བ་དེའི་ནམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི། རི་
 སྟོང་དུ་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་ནམས་ལ་ཁོང་ཁོ་བ་མ་སྒྲིས་པ་དེ་སྟོན་དུ་དབང་
 ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་གི་བར་གྱི་རྩལ་ཐ་རབ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་.....
 འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བདེ་བ་མྱོང་ཁིང་ལྔ་དང་མི་ནམས་གྱི་ནང་དུ་ཕྱིན་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་མཛོན་མཐོའི་བདེ་འབྲས་གཉེར་བའི་བསམ་པ་ཅན་ལ་འང་
 བན་ཡོན་དེ་ལྟ་ན། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་འཚལ་བའི་བསོད་ནམས་
 བློ་བཟང་གིས་མི་བྱེད་ལྟེ་མཐར་ཐུག་ཞི་བའི་གོ་འཕང་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་མཚོན་པའི་ཡན་ལག་ནི། གཏོང་བའི་ཡན་ལག་རྫོགས་པའི་དངོས་འབྱོར་
 དང་། །དེས་ཀྱང་མཚོན་པར་དབེ་མེད་ཡིད་གིས་སྤྱལ། །སྤྱན་མཆིས་པ་མ་ཡིན་མཚོན་
 པའི་སྒྲིན། །ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཡོན་ལ་ཐུག་དོག་བཅུད། །དེ་ལ་སྤྱན་ཡོད་པའི་མཚོན་
 པ་དངོས་སུ་བཤམ་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྒྱལ་དང་། །དེར་མ་ལྟོས་པ་ཡོངས་སུ་
 བཟུང་བ་མེད་པའི་མཚོན་པ་སྤྱན་གྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། །རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་
 པ་དང་། གཅང་མ་ཡང་ཡིན་ལ་ཡིག་རྩེད་པའི་རྒྱ་གཅང་མ་དང་། གསེར་དང་ནོར་
 ལུང་རིགས་འབྱུང་བའི་ས་འཛིན་དང་། །དཔེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་བའི་འབྲོག་གནས་
 དང་། བྱ་སྒྲིབས་ཡིད་དུ་འཐད་པ་དང་། ཐུག་རིའི་ཁང་ལ་བཞུགས་པ་དང་། སྤྱན་
 ལྟོངས་དང་། རྟགས་ཚལ་དང་། གལ་བ་དང་ཐག་ཐུག་ཅན་དང་། ཆོར་མ་ཅན་མ་
 ཡིན་པའི་ལྔ་ན་ཤིང་དང་། རྒྱལ་ས་སྤྱོད་པའི་མེ་ཏོག་བདུ་དང་། ཐང་ལས་སྤྱོད་པའི་

ཡུལ་དང་། ཏུས་ལ་འབྱུང་བའི་ཡུལ་སྐྱ་ར་དང་། ལྷ་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་མཛུ་ར་བ་
 དང་། ལྷ་མ་དང་། ཅམ་བ་ཀ་དང་། ལྷ་ག་གེ་སར་ལ་སོགས་མེ་རྟོག་གི་ཆལ་དང་།
 འབབ་ཆུ་ལྱང་ལྱང་བའི་སྐྱ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། བཟའ་ཤིང་མེ་རྟོག་དང་འབྲས་ལུ་
 དུད་ཅིང་ལོ་འདབ་བཟང་བ་དང་། ཨ་ག་རུ་དང་། ཅུན་དཀར་དམར་དང་། བཟང་
 དུག་དང་། ག་ལུར་དང་། སི་རྩུ་དང་། རི་དུགས་དང་། བྱ་ལ་སོགས་པའི་སྟོག་ཆགས་
 བལྟ་ན་སྟུག་ཅིང་སྐད་སྟན་པ་དང་། མཚོ་དང་། རྩིང་ལུ་དང་། ལྷིང་ཀ་དང་། མ་ཚོས་
 པའི་ལོ་རྟོག་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། མདོར་ན་གླིང་བཞི་རི་རབ་གོ་ལའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ཁོང་ན་ཡོད་ཅིང་། བྱར་གི་སྐྱ་མི་སྟན་པའི་ལོངས་སྟོད་
 ལྟར་ཚོད་པ་དང་བཅས་པས་བདག་གིར་བཟུང་བ་མེད་པ་མཐའ་དག་གྱང་རང་གི་
 སྤོའི་ཡུལ་དུ་གནས་པར་བྱས་ནས་དཔལ་དུ་ཡོད་པས་ན་བསམ་པའི་བྱད་པར་གཙོ་
 ཆེ་བ་ཉིད་ལས་དངོས་འབྱོར་ལ་མ་ལྟོས་པ་སྟེ། དེ་སྐད་དུ་སྟོད་འཇུག་ལས། བདག་
 བློ་བཟོད་ནམས་མི་ལྟན་བཀྱེན་ཆེན་ཏེ། །མཚོད་པའི་ནོར་གཞན་བདག་ལ་ཅང་མ་
 མཆིས། །དེས་ན་གཞན་དོན་དགོངས་པའི་མགོན་གྱིས་ནི། །བདག་གི་དོན་སྟོད་ཉིད་
 གྱི་མཐུས་བཞེས་ཤིག །ཅེས་བཤད་དོ། །

ཡིད་ལས་བྱུང་བ་ནི་མེ་རྟོག་གི་ཐེང་བ་སྟེལ་ལེགས་པར་བཀོད་པ་དང་། ཆ་མཉམ་
 པར་སྐྱར་བའི་སྟོས་གྱི་རེད་ལུ་དང་། གསེར་གྱི་པདྨ་ལ་ཆར་དུ་དངར་ནས་གནས་པའི་
 རིན་པོའི་ཆེའི་སྟོན་མ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་ལུ་དང་། ཉི་རྩེ་ལ་སོགས་གསལ་
 ཞིང་སྐར་བར་བྱེད་པ་ནམས་དང་། དྲི་བཟང་སྐྱར་བའི་དལ་འབྱོར་སྟོད་དུ་བསྐྱེལ་བ་
 དང་། འབྲས་ཆན་དང་། ཁ་ར་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་བཤོས་དང་། བཏུང་བ་ཡིད་
 དུ་འོང་བ་དང་། རྒྱ་སྐར་གྱི་འབྲས་སུའི་བྱ་བ་དང་། ར་བོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་རོལ་མའི་

གདངས་སྟན་པ་དང་། གཞན་ཡང་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བསྟར་ཞིང་སྤང་
 རྒྱལ་བྱས་པ་ལ་བྱི་ཞིམ་པོས་ཉེ་བར་བྱུགས་ནས་མེ་ཏོག་གི་སིལ་མ་སྒྲ་ཚོགས་པ་སྤེལ་
 མར་བགྲམ་པ་དང་། གཞལ་མེད་ཁང་བརྩེགས་ཤིན་པོ་ཆེའི་བླ་བ་ཅན་ལྷོག་དང་
 བཅས་པ་དང་། དེའི་ཁོར་ལུག་ཡངས་པ་ལ་བྲུས་ཀྱི་རྗེར་བྱ་ལའི་ལྷོན་པས་བརྒྱན་
 པ་དང་། ལྷའི་བྱ་དང་། ལྷ་མོ་མང་པོ་སྒྲ་ལེན་ཅིང་གར་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་ཏིག་དང་།
 རོར་བུའི་རྒྱན་འཕྲུང་དག་གིས་ཁང་བཟང་དེ་ལ་བརྒྱན་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་
 དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན་དང་། སྤྲ་བྲེལ་སོགས་པ་འོད་དང་བཅས་ཤིང་སྤང་
 བའི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམས་དང་། བདག་པོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་བུམ་པ་བཟང་པོ་
 དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། འདོད་འཛའི་བ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིད་བདུན་དང་།
 ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་དང་། བག་གིས་རྒྱས་བརྒྱད་དང་། གཞན་ཡང་། མཉེན་པ་
 དང་། འཇམ་པ་དང་། རེག་ན་བདེ་བ་དང་། རོ་ཤལ་དང་། དཔུང་རྒྱན་དང་། སེ་མོ་
 རོ་དང་། རྣ་ཆ་དང་། མགུལ་རྒྱན་དང་། ཏྲ་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་དང་། ཤིང་ཏྲ་དང་།
 གོས་ཀྱི་བྲེ་བྲག་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་
 བརྒྱན་ཅིང་བདག་གིར་བྱས་པ་མཐའ་གྲས་པ་རྣམས་སོ། །

སྤྲ་ན་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཚོད་པ་ནི། དཀོན་ཅོག་རྩ་ལའི་མདོ་ལས། མེ་
 ཏོག་ལལ་ཆེར་མེ་ཏོག་སྤྲ་བྲེ་དང་། མེ་ཏོག་བཀོད་པའི་འོད་ཟེར་རབ་བཀྲེ་སྟེ། མེ་
 ཏོག་སྒྲ་ཚོགས་ཀུན་རྩ་བགྲམ་བྱས་ནས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་
 མཚོད། ལལ་པའི་མཐིལ་ན་ཡོད་པ་བསམ་ཡས་རྣམས། རྒྱལ་བ་གཅིག་ལ་མཚོད་
 པ་བྱེད་པ་ལྟར། རྒྱལ་བ་མ་ལུས་ཀུན་ལའང་དེ་བཞིན་ཉེ། ཁྱད་སྤྱོད་ཉིང་འཛིན་
 རྣམ་འཕྲུལ་དེ་འདྲོ། ཞེས་པ་ལྟར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རིལ་པ་བཀོད་པའི་རྩ་འཕྲུལ་

ཟད་མི་ཤེས་པས་བྱས་ཟེ་རྣམ་པར་གྲགས་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་སྒྲིབ་མེད་
 ལུང་བསྟན་ལ་བསྟི་སྟངས་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན་ཏུ་
 བཟང་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་སྐྱུལ་པའི་མཆོད་པའི་སྨྱན་གྱི་གང་ན་གཞན་མེད་པ་
 ཡིན་པས་དེ་ལ་དོ་སྒྲུབ་སྒྲོབས་པ་ཅིམ་དུ་འབྱུལ་བ་ལ་སྒྲག་པ་དོག་པའི་ཐ་སྟངས་བཏགས་
 པའོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་བླ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་ནི་འདྲི་ཡིན་ཏེ་ནམ་མཁའ་མཛོད་
 གྱི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་རྗེ་བསྒྲོམ་པ་དང་། ཆོས་བསྐྱབ་པ་དང་བཞིར་གསུངས་པའོ། །
 དེ་མཆོད་པར་ཅིས་འབྱུབ་ན་རྒྱལ་བ་དགུས་པའི་ཐབས་དེ་ལས་གཞན་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །

གསུམ་པ་སྒྲིག་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་ནི། །མུ་ཙྰར་སྤྱ་བའི་ལས་དང་བག་ཆགས་
 སྤྲིག་ །དགེ་ལ་འཇིགས་ནས་གཞན་དུ་བྱོས་པའི་གཟུགས། །སྤྱིད་པའི་སྤྱན་ནག་སྤྱུག་
 བོར་འཆབ་པ་ཀྱུན། །སྟོབས་བཞིའི་ཉིན་བྱེད་འབར་བས་སྦྱང་ཞིང་བཤགས། །དེ་
 ལ་སྦྱང་བྱ་སྤྲིག་པའི་སྟོན་ཏུག་ལ། །འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་སྤྲུག་གསུམ་
 བྱི་ཀྱན་སྟོང་ཡིན་ལ། །ལས་དང་། དག་དང་། ཡིད་གསུམ་ནི་བྱེད་པ་པོར་གྲུབ་ཀྱང་།
 གཙོ་ཆེ་བའི་དོས་ནས་སྟོས་ན་ཁ་ནི་སྤྲིག་པའི་སྟོན་ཡིན་པས་མུ་ཙྰར་སྤྱ་བའི་ལས་དང་
 ཞེས་བཤད་ལ། ཡིད་ནི་དུག་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས་བག་ཆགས་མཐའ་དག་གི་རྟེན་
 གཞིའོ། །དེ་གཉིས་ཀའི་བྱེད་པ་པོ་མིང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བས་སྤྲིག་པའི་སྟོར་བ་རང་གིས་བྱས་པའམ། གཞན་ལ་བྱེད་དུ་བསྐུལ་བ་དང་། དེ་
 ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བས་མཐོང་སྤང་དང་ཐར་པའི་ལམ་འགགས་གིང་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་དན་སོང་གསུམ་དུ་བདག་ཉིད་སྤྲུག་བསྐུལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐུལ་

བའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་སྟོབས་བཞིའི་ཚོགས་རྩ་བ་ནས་དག་པར་མ་བྱས་ན་རེ་ཞིག་ཅིག་
 དག་པའི་ལས་ཉི་མེ་བས་ཟིལ་གྱིས་འོན་ནས་གཞན་དུ་བྲོས་པ་བཞིན་དུ་ལྟར་མི་
 མཛོན་ཡང་། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་མ་བབ་པ་དེ་སྤིང་དུ་བར་མ་
 རོར་ནས་ཡང་རྒྱད་འཛའ་བ་མེད་པས་སྤིང་པའི་ཐུན་ནག་སྒྲག་པོར་འཆབ་པ་ཞེས་
 བརྟན་ལ། དེ་སྐད་དུ་ལས་བརྒྱ་བ་ལས། ལས་ཅན་དག་གི་ལས་རྣམས་ནི། བསྐྱལ་
 བ་བརྒྱར་ཡང་རྒྱད་མི་ཟ། ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་ན། འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྒྲིན་
 པར་འབྱུར། ཞེས་བ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལ་ཡུལ་དགོན་ཅིག་དང་། སྤྱི་མ་དང་། མཁན་སློབ་དང་། བ་མ་ལ་སོགས་པས་
 མཚོན་ཏེ། བསམ་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲོན་ནས་བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་ལས་རི་སྟེང་
 བ་མ་བྱང་ཞིང་མ་ཟད་པའི་ངང་ལ་འཆི་བདག་གི་དུས་དྲག་པོས་གཏུགས་ཏེ་སོངས་
 བར་ལྷུར་ན། སྤྱིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལས་ཐོག་དྲག་པོ་དང་། སྤྱི་མེད་པའི་ས་
 གཞི་ལས་རྒྱུད་ཆེན་པོ་སྒྲོ་བྱར་དུ་འོང་བ་དང་འདྲ་བར་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ངོ་། །
 དེ་ལྟ་བུ་མ་ཤེས་པའམ། ཤེས་ཀྱང་ལས་དང་དེ་འབྲས་མི་བསྐྱུ་བར་བྱུང་དུ་གསོད་
 བ་རྣམས་ནི་མཛའ་བ་དང་མི་མཛའ་བའི་དོན་དུ་སྤྲིག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པར་
 འབྱུར་ཏེ། ཤི་བའི་དུས་ན་ནི་བདག་ཀྱང་མེད་པར་འབྱུར་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་མེད་
 པར་འབྱུར་ལ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་འགག་པ་མེད་པས་དེ་དག་གི་དོན་དུ་བྱས་པའི་
 སྤྲིག་པ་མི་བཟད་ཅིང་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བས་ནི་བདག་ཉིད་འབའ་
 ཞིག་ལ་སྒྲག་བསྐལ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཉེ་དུ་དང་མལ་སྟན་ལ་སོགས་པར་ནི་མ་ཡིན་
 འོ། །དེ་སྐད་དུ་སློབ་དཔོན་ཞིབ་ལྟས། མཛའ་དང་མི་མཛའ་ཀྱན་གྱི་ཕྱིར། སྤྲིག་པ་
 རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱས། ཞེས་སོགས་དང་། གཤིན་ཇེའི་ཕོ་ཉམ་ཟིན་པ་ལ། གཉེན་

པས་ཅི་ཡན་བཤེས་ཅི་ཡན། འདི་ཆོ་བསྟོན་ནམས་གཅིག་སྐྱབས་ན། འདི་ཡང་བདག་གིས་མ་བསྟེན་རྟོ། ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བག་མེད་པའི་མཛད་བྱས་ཤིང་། བདག་ཉིད་སྤྱིག་ལྷན་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་འོ་དོད་བོས་ཤིང་སྐྱབས་གསོལ་ར་མདའ་སྐྱོན་ནས་སྤྱིག་པ་འཆབ་པར་མི་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས། དེའི་དོན་ཡང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ལས་རྣམས་བྱས་པ་ནི། བདག་ལ་རྣམ་པར་སྟོན་པས་སྐབས་པར་འབྱུང་། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། འདི་བས་ན་བདག་ཅག་རྣམས་ནི་འཁོར་བའི་གཡང་སར་ལྷུང་བ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་གཟེར་བ། ཉེས་པ་དང་ལྷུང་བ་བརྒྱ་ལྷག་དུ་མའི་སྟོད། ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་འབའ་ཞིག་གིས་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་ཉོན་དང་མཛན་མོ་ལ་མ་ངེས་པར་དེ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་ཁོན་བསམ་དགོས་ཏེ་སྒྲ་མ་ལས། མི་དག་བ་ལས་སྐྱག་བསྐྱལ་འབྱུང་། འདི་ལས་ཇི་ལྟར་ངེས་ཐར་ཞེས། ཉོན་མཛན་རྟག་ཏུ་བདག་གིས་ནི། འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པར་རིགས། ཞེས་སྐྱག་བསྐྱལ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་སྤྱིག་པ་བཤགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་རྟོ། །

ཇི་ལྟར་བཤགས་ན་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིའི་ཆོ་གས་ཏེ་སྒྲ་མ་ལས། ཐལ་སྐྱར་སྐྱག་བསྐྱལ་འཇིགས་སེམས་ཀྱིས། ཡང་དང་ཡང་དུ་ལྷག་འཆའ་ཏེ། ཡང་དང་ཡང་དུ་བཤད་པར་བྱ། འདྲན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་སྤྱིག་ཁོངས་པ་ལགས་པར་གཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་པ་ལྟར་མི་དག་བའི་ལས་བྱས་པ་ལ་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ། རོ་ཆ་དང་བཅས་པས་འགྲོད་པའི་གནས་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱར་བའི་རྣམ་པར་སྐྱན་འབྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་རྩེད་ཟད་ཐལ་བ་དང་། རང་དབང་མ་འདྲུ་བའི་གནས་སྐབས་བྱུང་གྱང་སྐྱར་དག་བའི་ལས་དེ་བས་བརྒྱ་འབྱུང་

དུ་སྒྲིབ་པ་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྒྲིབ་པ་འདི་སྟོབས་དང་། འདི་ནི་བཟང་པོ་མ་ལགས་པས། །
སྒྲན་ཆད་བདག་གིས་ཡོངས་མི་བགྱིད། །ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་བགྱིད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར།
སྒར་མི་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་གིན་ཏུ་འགྱོད་པས་སྒྲར་སྟོམ་པ་སྒྲངས་ནས་སྤྲིག་པ་ནས་
ཡང་མི་བྱེད་པ་སོར་ཆུད་པའི་སྟོབས་དང་། དཀོན་ཅིག་གསུམ་ལ་སྒྱབས་སུ་འགྲོ་བ་
དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བསྟེན་ནས་སྤྲིག་པ་ཟད་ཅིང་སྒྲུབ་མོར་བྱེད་པ་ནི་
རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཏེ། ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་ན་སྤྲིག་པ་བྱས་གིང་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་ནོན་
པར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་སྒྲན་འབྱིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྒྲིབ་པ་དང་། གཉེན་པོ་
ཀུན་ཏུ་སྒྲིབ་པ་དང་། སོར་ཆུད་པའི་སྟོབས་དང་། རྟེན་གྱི་སྟོབས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་
ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་སྒྲིབ་ན་ལས་དེ་ལ་འགྱོད་པ་མང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་དགེ་
བའི་ལས་བྱས་ཀྱང་དགེ་བའི་ལས་ལ་གིན་ཏུ་བརྩོན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྟོམ་
པ་ཡང་དག་པ་སྒྲངས་ནས་སྤྲིག་པ་མི་བྱེད་པའི་སྟོམ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི།
སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་སྒྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
མི་གཏོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་བཤགས་པའི་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བསམས་
ལ་སྒྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སྟོབས་བཞིའི་དོན་དུན་པས་སྒྲུང་བོ་གསུམ་པའི་མདོ་འདོན་
པ་དང་། བཟང་པོ་སྒྲིབ་པ་ལས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཉི་སྤག་དབང་གིས་ནི། །
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀའམ། སྒྲིབ་འཇུག་ལས་གསུངས་པའི་སྤྲོགས་རྣམས་
ཀུན་ན་བཞུགས་པ་ཡི། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བཤགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཤགས་

ན་ཐིག་པ་ཡང་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། བྱམས་པ་སེང་གེ་སྤྱོད་
 ཆེན་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། མི་ཤེས་པས་ནི་གང་བྱས་པའི། ཐིག་པའི་ལས་ནི་
 བཤགས་པར་བགྱི། །མཁས་པས་ཉེས་པ་བཤགས་ནས་ནི། །ལས་དང་ལྷན་ཅིག་
 མི་གནས་སོ། །ཞེས་དང་། བྱད་པར་འགྱོད་ཆངས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་སྤྱོད་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་བསྐྱོམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས། བ་མ་དང་
 རང་སངས་རྒྱུས་བསད་པ་ཡང་སྤྱོད་པ་ཉིད་བསྐྱོམས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ། །ཞེས་
 སོ། །བཞི་བ་རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག་ནི། སྤྱོད་པ་གང་གིས་བདག་ཉིད་མ་
 འབྲུགས་བཞིན། །བསམ་པའི་བྱད་པར་གཅིག་གིས་གཞན་དག་པའི། རྣམ་དཀར་
 ཡུད་ལ་འཕྲོག་པའི་ཆོས་རྒྱན་གྱི། །བརྒྱལ་ཞུགས་རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་ཁོ་ནས་བྱས། །དེ་
 ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་རན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་གྲོལ་ཞིང་བདེ་བར་རེག་པ་
 ལ་མཁྱེའིང་དགའ་བས་རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་བ་དང་། གཞན་དང་གཞན་གྱིས་མདོན་མཐོ་
 དང་དེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པ་ལ། བདག་
 ཉིད་ལས་སྤྱོད་འཕེལ་བའི་ལུས་སེམས་འབྲུགས་པ་ཅུང་ཟད་མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་བསམ་
 པའི་ངོས་ནས་རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་བ་དང་། རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་རྗོགས་
 སྤྱོད་སྤྱངས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། རྒྱལ་སྤྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 ཀྱི་སྤྱོད་འཕྲུག་གི་སྤྱོད་ནས་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བ་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་དག་ལ་དགའ་
 བས་རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་བར་བྱའོ། །

དེའི་ཡན་ཡོན་ནི་གཞན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བདག་གིས་ཕྱོགས་པ་མེད་དེ། དཔྱིད་ཆོག་
 རྒྱན་ལས་འཕྲོགས་པ་དཔེ་རྒྱར་རུང་བའི་བསོད་ནམས་ཐོབ་ཚུལ། སྤྱོད་ཀོ་ས་ལའི་
 རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྱོད་མར་བཅས་པ་ལ་ཉིན་ཞག་

སྒྲེལ་ནས་བསྒྲེན་བཀྲུང་བའི་ཆོ། སྤང་མདོར་འབྱམས་པའི་དབུལ་པོས་དེ་ལ་རྗེས་
 ལྷུ་ཡི་རང་བ་བསྒྲོམས་པས། བྱི་རྩོ་བསྡོ་བའི་རེས་ལ་བབ་པ་ན་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས།
 རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་རིང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བྱུང་པར་རྒྱལ་པོ་བྱོད་ཀྱི་མིང་ནས་བསྡོ་འཇམ།
 བྱོད་ལས་གཞན་པའི་བསོད་ནམས་འཕྲོ་བ་དག་གི་མིང་ནས་བསྡོ་ཞེས་བཀའ་བསྐུལ་
 པས། བདག་ལས་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་མཆི་ན་དེའི་མིང་ནས་བསྡོ་བར་ཞུས་པས།
 དབུལ་པོའི་མིང་ལས་སྟོས་ཏེ་བསྡོ་བ་མཛད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་སྤྱད་པ་ལས།
 སྤྱོད་གསུམ་རི་རབ་སྤང་ལ་གཞལ་བ་ཆད་བཟུང་རུང་། །རྗེས་སྤྱུ་ཡི་རང་དགེ་བ་དེ་
 བྱི་དེ་ལྟ་མིན། །ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་ཡན་ལག་ནི། ཐར་
 མེད་འཁོར་བའི་སྟོད་པས་མ་དུལ་ཞིང་། །ནམ་པར་སྤྲུལ་ཁྲེགས་ཐ་བཀའ་གིས་གྱང་། །
 གདུལ་ཐབས་བརྟན་པ་བྲལ་ལ་ཆོས་འཁོར་གྱི། །ཕྱི་བས་ཕྱོགས་སྤྱུ་བྱུང་འཛིན་དེ་བསྐྱོར་
 བར་བསྐུལ། །འདི་ལྟར་འཁོར་བ་པ་ནམས་ཀྱི་སྟོད་པ་ནི་མ་དུལ་བ། མ་ཞི་བ། མ་
 བསྐྱམས་པ། སྤྱིག་ཏོ་མི་དགེ་བ་དང་། གཡོ་སྐྱས་ཕྱོགས་བསྐྱད་པ། གཏོར་བའི་དོན་
 དུ་ནི་ལྟགས་ཀྱི་ལ་གྲུ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ། ལས་རན་གོམས་པ་ལ་ནི་དོ་རྗེའི་འདག་པ་
 བཞིན་དུ་མཁྲེགས་ཤིང་སྤྲོ་བ་ཆོད་པ། དེས་འབྱུང་དང་དད་པའི་ཕྱོགས་སྤྱུ་རྒྱུད་ཐ་
 བ་རེངས་པ་ལྟར་གྱུར་པ་དེ། ཐབས་གཞན་གང་གིས་གྱང་གདུལ་བར་རྒྱས་པ་མ་
 ཡིན་པས་བྱང་དོན་དང་། དེས་དོན་དང་། ལྷེ་མ་དགོངས་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ཆོས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྡུ་བའི་ཕྱི་བས་ཕྱོགས་པོ་མཛོན་པར་མཐོ་བ་དང་། དེས་
 བར་ལེགས་པའི་སྤྱུ་བྱུང་ལས་འདའ་བ་མེད་པ་དེ་བསྐྱོར་བར་བསྐུལ་བའོ། །

དེ་སྐད་དུ་སྟོད་འཇམ་གལས། ཕྱོགས་ནམས་ཀུན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ། །ཐལ་མོ་སྤྱར་ཏེ་
 གསོལ་བ་ནི། །སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྲུག་འཕྲོམས་ལ། །ཆོས་ཀྱི་སྟོན་མེ་སྤྲུང་

དུགསོལ། ཞེས་པ་ལྟར་ཆངས་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་ལས་དང་སྟོང་སྟོབས་དང་གཏོང་
པོད་ལྟན་པས་བསྐྱལ་བ་དང་། ཆོད་པ་ལྟན་པ་རབ་འབྱོར་བཞིན་དུ་འདྲི་ཞིང་ལན་
ལྟོན་པ་ལ་མཁའ་པས་བསྐྱལ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྟན་རས་གཟིགས་
དང་། གསང་བའི་བདག་པོ་བཞིན་དུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གནས་བསྐྱལ་བ་ལ་མཁའ་
པ་དང་། འཕགས་པ་སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པ་དང་། ལི་ཙ་བློ་དྲི་མེད་གཤགས་པ་བཞིན་དུ་
བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་པས་ཐབས་ལ་མཁའ་པར་བསྐྱལ་བ་བཞིན་སྟོགས་བཅུའི་རྒྱལ་
བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ལ་དམིགས་གིང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་དོན་དང་ལྟན་
པ་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་བསྐྱལ་བར་བྱའོ། ། དེས་ཆོས་སྤངས་པའི་ཉེས་པ་འདག་ཅིང་
ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །

དུག་པ་ལྟ་རན་ལས་འདའ་སྟོན་དེ་དག་ལ་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི།
རྒྱལ་དང་དེ་སྤྲས་རྣམས་ཀྱིས་སྤངས་ཐུང་པའི། །འགོ་འདིས་སྟག་བསྐྱལ་གནས་
སྐབས་བསྟེན་མཐོང་ནས། ལྟ་རན་འདའ་བ་མིན་པའི་གདན་གྱི་ལ། །དངོས་པོ་
ཀྱན་གྱི་རིན་ཐང་གཅིག་ཏུ་སྤྲངས། །གང་དག་སྟོན་པ་སྟོབ་པར་བཅས་པ་མེད་པར་
ཐུར་ན་དེའི་བསྟན་པ་འདའ་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མེད་ན་ལས་དང་། དེ་འབྲས་ཀྱི་
སྒང་དོར་མི་ཤེས་པས་སྟག་བསྐྱལ་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྦྱོད་ཅིང་། རྣམ་པར་
གྲོལ་བའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་བས་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་མི་ཁོས་
པའི་གནས་རིགས་ཉག་གཅིག་ཏུ་ལྟོངས་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟར་བསམས་ནས་
བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལ་དགེ་བསྟེན་ཅུན་དས་བྱང་འདས་བཤོལ་བཟབ་པ་བཞིན་དུ།
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་མེད་པ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལ་དམིགས་གིང་།
སྟེས་སུ་དམ་པར་ཐུར་པ་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་ཡོན་སྦྱར་ནས་འཆོ་ཞིང་བཞེས་པར་

གསོལ་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གདབ་བོ། །དེའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུར་བདག་ཉིད་
ཀྱང་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བར་མི་འགྱུར་རོ། །བདུན་པ་བསྡོམས་པའི་ཡན་ལག་ནི།
བདག་ཏུ་བལྟ་བས་འདར་བའི་རྣམ་དཀར་ཡང་། སྲིད་པར་ལན་གཅིག་མཐོ་བའི་
ཆོད་མེ། །བྱང་རྒྱལ་བསྡོམས་པའི་གསེར་འགྱུར་ཅིས་ཐེབས་པ། །འདི་ནི་སྟོན་པ་གཞན་
གྱི་ལྷགས་ལ་མེད། །འདི་ལྟར་སྲིད་པའི་བདེ་འབྲས་ལ་དམིགས་པ་ཅན་བདག་ཏུ་
བལྟ་བ་དང་འདྲེས་པའི་དགེ་བ་ནི་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་ཞེས་བྱ་སྟེ། འབྲས་བུ་
ལན་གཅིག་སྒྲིན་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བསྡོམས་པའི་འབྲས་བུ་དམན་པར་
རིགས་པར་བྱ་སྟེ། ལུས་བར་མ་ལས། རབ་འཕྱོར་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་ནི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོན་ར་བསྡོམས་པ་བྱ་ཡི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་ལས་གཞན་
ཀྱི་སར་ཡང་བསྡོམས་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཞེས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་
རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་འབའ་ཞིག་གི་སར་བསྡོམས་པ་འདི་ནི་ལྷགས་ལ་གསེར་འགྱུར་ཅིས་
ཐེབས་པ་དང་འདྲ་སྟེ་མུ་སྟེགས་བྱེད་ལ་སོགས་ལ་མིང་ཅམ་དུ་ཡང་མ་གྲགས་པས་
ཀླུ་སྐུ་ཞབས་ཀྱིས། བསོད་ནམས་བྱ་བའི་ཆོགས་ཆེན་གང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་ཡོངས་བསྡོམས་པ། །ཐུབ་དབང་ཁྱེད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ། །དེ་གཞན་བསྟན་བཅོས་
ལས་མ་བཤད། །ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་སྡོམས་ཀྱི་ལལ་པོ་ཆེ་ལས། འགྲོ་ཀྱན་དགེ་བ་ཇི་
སྟེད་ཡོད་པ་དང་། །བྱས་དང་བྱེད་འགྱུར་དེ་བཞིན་བྱེད་པ་དག །ཞེས་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པའི་དགེ་བ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ཆད་བྱས་པ།
ཕྱིས་བྱེད་འགྱུར། ད་ལྟ་བྱེད་བཞིན་པ་སྟེ་དུས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ཡིན་
ནོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་མ་

དམིགས་ན་ཐེག་དམན་དུ་ལྷང་བར་འགྱུར་ཏེ། ལུམ་བར་མ་ལས། དེ་ཡང་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བསྡོ་ཡི། རང་གི་ཡོངས་སུ་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ལྷང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 དང་། རྣམ་པའི་དམིགས་པ་ཡང་འབྲུལ་སྒྲུང་བདེན་ཞེན་ཅན་དུ་མ་ཡིན་པར་མེད་
 སྒྲུང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་བསྡོ་བའི་ཚུལ། སྒྲ་མ་ལས། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་
 ལྟ་བུ། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ། དགེ་བ་ཡང་མི་ལམ་ལྟ་བུ། སྒྲུ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྡོ་
 བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །བསྡོ་བའི་ངོ་བོ་ནི། དགེ་ཅུ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་འདུན་པས་བསྒྲུར་བའི་
 སྟོ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་
 རྒྱུན་བཞེན་ཏེ། །འདུན་པའི་ཅེ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །གང་གི་སྟོན་ལམ་ཅི་བཏབ་བ། །
 དེ་འདྲའི་འབྲས་སུ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

དེ་དང་རྗེས་མཐུན་པའི་ཆོག་ཀྱང་ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་འཕགས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མངོན་
 དུ་གྱུར་པའི་བདེན་ཆོག་འགྲུབ་པ་ཞིག་གིས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལས་གང་
 རུང་རུང་གིས་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེང་སང་བོད་ཀྱིས་དེ་མི་ཤེས་པས་ཆོག་གི་སྟོར་
 བ་མ་འབྲུལ་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་བྱ་ཆོམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྤོངས་པའི་མངོན་ཞེན་གྱིས་
 འཇུག་གོ། །ངོ་ན་བསྡོ་བའི་ཆོག་ཤེས་ན་སྤྱིན་བདག་གིས་གདོན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཅེན།
 དེས་གདོན་པ་ཡིན་ཏེ་ཆོག་གི་སྟོར་བ་བྱས་པར་མི་སྤྲང་ལ་བདེན་ཆོག་གྲུབ་པའི་……
 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྤྱིན་བདག་གི་ཆོག་ལམ་དུ་བྲངས་ནས་སྒྲ་མ་དང་དགེ་
 འདུན་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་སྤྱོགས་ནས་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག་པའི་མཐུན་
 འགྱུར་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོག་གི་སྟོར་བ་དང་མཐུན་འགྱུར་བྱེད་པ་པོ་བདེན་
 ཆོག་འགྲུབ་པ་ཡིན་ན། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། རྟོབས་གསུམ་གྱི་རྩིས་པས་དེའི་

དགེ་བ་ཚད་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས། ལྷ་
 རིའི་བྲ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་ནི་སྦྱིན་པ་ཉུང་དུ་ཡང་མང་པོར་བྱེད་དེ།
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོབས་ཀྱིས་ལྷག་པར་བྱེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྦྱོབས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱེད་
 དོ། །བསྐྱོབ་པའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གྱུང་མདོར་
 བསྟན་དམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པ་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་ཞེས་ཏེ། སྦྱོར་བའི་
 དུས་སེམས་ཅན་ལ་ཡན་འདོད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དམ་པས་ཟིན་པ། དངོས་གཞིའི་
 དུས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དམ་པས་ཟིན་པ། རྗེས་མི་ལམ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་
 བསྐྱོབ་དམ་པས་ཟིན་པ་གསུམ་ནི་བྱང་ཆུབ་དམ་པའི་ལམ་མཐུ་མ་ནོར་བ་ཉིད་དོ། །
 དེའང་རྒྱ་དགེ་བ་སྟོན་སོང་ལ་བརྟེན་པ་བསྐྱོབ་དང་། མ་སོང་ཡང་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་
 ལམ་ཞེས་དབྱེ་བར་གྲགས་ཏེ། རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བསྐྱོབ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལས་
 མ་འོངས་པ་ན་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་དགེ་བའང་བསྐྱོས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་དགེ་ཙུ་
 སྟོན་དུ་སོང་མ་སོང་གཅིག་པོའི་ཆ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་ལུང་དེས་གཞོད་དོ། །སྟོན་ལམ་
 གདབ་པ་ལ་འང་བསམ་པ་བཟང་པོའི་དགེ་བའི་ཙུ་བ་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་སྟུ་གཉིས་
 སྟུ་གནས་པའི་ཕྱོགས་དང་པོ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། བུམས་པ་དག་གི་བདག་ཉིད་
 ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བ་ཡིན་པས་ན་རྒྱལ་བའི་ལྷས་སྦྱོད་འཇུག་གི་འབྲེལ་
 པ་ལས་ཀྱང་། སྟོན་དང་སྦྱིན་པ་ནི་ཡོངས་སྟུ་བསྐྱོབ་པའང་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་ཡོངས་སྟུ་
 བསྐྱོབ་པར་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

དེ་བས་ན་རྒྱ་དགེ་བ་སྟོན་དུ་སོང་ཡང་རུང་། ཕྱིས་བྱེད་གྱུང་རུང་སྟེ། དགེ་བའི་ཙུ་བ་
 དམིགས་པ་ཅན་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་ལ་བསྐྱོབ་དང་། བསམ་པ་བཟང་རན་གང་གི་
 སྟོན་ས་ཡིན་གྱུང་འདོད་རྒྱལ་དུ་བརྟེན་པ་ལ་སྟོན་ལམ་ཞེས་དབྱེད་པར་རིགས་སོ། །

དེ་ལྟ་ན་དམིགས་པ་མེད་པའི་དགེ་བ་ལ་བསྟོད་པ་མེད་དམ་ཞེ་ན། གཤིས་ལ་དགེ་སྤྲིག་
 ཡོད་པར་འདོད་པ་གངས་ཅན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པས། བདག་ཅག་འདོད་པའི་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་དུས་གསུམ་དང་ཁམས་གསུམ་དང་། དགེ་སྤྲིག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་
 བ་ཉིད་ཀྱི་ཐིམ་ན་དེ་ལ་བསྟོད་པ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་དག་སྟོན་པའི་
 རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། དེ་ཡི་སྤྲིག་དང་བསྟོད་ནམས་ཀྱི། །ཆ་གཉིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། །
 མཁས་པས་འདི་གཉིས་རྣམ་པར་སྤང་། །ཞེས་བ་དང་མཐུན་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་
 རོལ་དུ་ཐྱིན་པ་ལས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་བྱས་པའི་བསྟོད་ནམས་ཀྱི་ཆ་ནས་གཞལ་ན་དཔལ་སྤྲས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས།
 གང་ཞིག་ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་ལ། །དམིགས་ནས་ཐལ་མོ་སྤྱར་བྱས་ཏེ། །ཕྱག་
 འཚལ་དེ་བཞིན་མཆོད་བྱེད་དམ། །བསྟོད་ནམས་དག་ལ་ཡི་རང་ཞིང་། །སྤྲིག་པ་
 དག་ཀྱང་འཆགས་པར་བབྱིད། །བསྐྱལ་ཞིང་བསོལ་བ་འདེབས་སྤྱར་བ། །དེ་ཡི་
 བསྟོད་ནམས་སྤང་བོ་ནི། རམ་མཁའ་གང་བར་རྟག་དུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 ཆོག་ཤེས་བདུད་རྩིའི་བརྒྱུད་བས་མ་ངོམས་ན། །སྤྲིས་བུའི་ཡིད་ལ་མ་བཟུང་མཆོད་
 སྤྲིན་ཡང་། །ཚིག་གི་ལ་མཐའ་འབྱུངས་ལ་སྒྲག་སྒྱུར་ནས། །བདག་ལུས་སྟན་དུ་དབུལ་
 ལ་འང་དོག་ལ་བབྱིད། །སྤྲིར་མཆོད་པའི་རྣམ་པ་དུ་མས་སེམས་སྤྱང་བ་མངོན་དུ་བསྟན་
 མོད་ཀྱི་སོ་སོའི་སྤྲིས་པོ་རྣམས་ནི་ཆོག་ཤེས་ལ་མ་འདྲིས་ཤིང་བརྟམ་ཆགས་ཀྱི་ཆ་
 བས་གདུངས་བཞིན་དུ། ཡིད་ལ་མ་བཟུང་བའི་མཆོད་སྤྲིན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་
 གཏོང་བའི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་ཆད་པས་ཚིག་ཅམ་དུ་རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་ཉེས་
 དམིགས་སེལ་བ་དང་། རང་ལ་ཟང་ཟེང་གི་དངོས་པོ་མ་མཆིས་ཀྱང་རང་གི་བདག་
 ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་པོ་ལ་མཆོག་དུ་བཟུང་

བར་མི་རིགས་པས་བདག་གི་ལུས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པའི་ལྷན་ནུ་དབུ་
 བར་བྱ་སྟེ། དེ་སྐད་དུ་ཞིབ་ལྷན། རྒྱལ་དང་དེ་སྤྲས་ནམས་ལ་བདག་གིས་ནི། །བདག་
 གི་ལུས་འདི་སྟན་དུ་དབུ་བར་བཅི། །སེམས་དཔའ་མཆོག་ནམས་བདག་ནི་ཡོངས་
 བཞེས་ཤིག །ཅེས་དང་། རྫོ་རྩེ་ལས་རིམ་ལས་ཀྱང་། །ཁྱོགས་བཅུ་སྤྲས་དང་བཅས་
 པ་དང་། །དབང་ལྷག་སངས་རྒྱས་ད་ལྟ་བདག །མ་འོངས་རང་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ།
 དགོས་པ་གསུམ་ཕྱིར་ལུས་དབུ་བྱ། །མཆོག་གི་ཡོན་ཕྱིར་སྟོད་དུ་འཁྱུར། །ཞེས་ཕྱོགས་
 བཅུའི་བདེ་གསེགས་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ད་ལྟའི་ལམ་སྟོན་ཡོད་པ་ལ་སྟོས་ནས་འདས་
 པའི་སངས་རྒྱས་སུ་མོས་དེ་ལུས་སུལ་བས་སྐྱུ་གསུང་བྲགས་ཡོན་ཏན་འཕྱིན་ལས་
 ལྟའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་དང་། དབང་ལྷག་སྟེ་ད་ལྟར་བའི་སངས་
 རྒྱས་སྤྱོ་མ་ལ་ལུས་སུལ་བས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་
 སྟོན་དུ་རུང་བའི་དགོས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་སུ་འཁྱུར་བ་སེམས་ཅན་
 གི་ཁམས་བདེ་གསེགས་སྟིང་བའི་བྱབ་བྱེད་ཅན་ལ་ལུས་སུལ་བས་སེམས་ཅན་གི་
 རོན་མཐར་ཕྱིན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པས་ན། བདེ་གསེགས་དབང་ལྷག་སེམས་ཅན་
 ལ། །དགོས་པ་གསུམ་ཕྱིར་ལུས་དབུ་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་འབངས་སུ་དམ་བཅས་པའི། །གྲིབ་བསིལ་སོ་གའི་མེ་རྟོག་
 འཛོ་སྟེག་ཅན། །ནམ་ཀླན་འབྲུགས་པའི་གཤིན་རྗེའི་མདུན་སར་ཡང་། །ཁྱོ་གཉེར་
 འཛིག་པའི་རིན་ཐང་ཟད་མི་ཤེས། །འདི་ལྟར་དགོན་ཅོག་གསུམ་གྱི་འབངས་སུ་དམ་
 བཅས་ན་རོན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ཐུགས་རྗེའི་གྲིབ་བསིལ་ནི་མེ་
 མ་མུར་གྱི་འོབས་ནང་དུ་ཆ་བས་གཏུང་བའི་སེམ་ཅན་དཔུལ་བ་པ་དག་སོ་གའི་མེ་
 རྟོག་ལོ་འདབ་རྒྱས་པའི་འོག་ཏུ་དབུགས་འཕྱིན་འཐོབ་པ་ལྟར། །ནམ་པ་ཀླན་ཏུ་ཞི་

བ་མ་ཡིན་པའི་གཤིན་རྗེའི་པོ་ཉ་ཁྱོ་གཏུམ་ཅན་དག་གིས་བཟུང་ཞིང་། བདག་གིས་
བྱས་པའི་འཛིགས་པ་ཆེན་པོས་ཆེས་སྒྲགས་པར་བྱེད་པའི་ཁྱོ་གཉེར་གྱང་དཀོན་ཅོག་
དན་པའི་མོད་ལ་ཞིག་པར་འགྱུར་པའི་རིན་ཐང་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་
ཅན་དེ་དག་གིས་སྐྱབ་པར་འགྱུར་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་དོ། ཉེའི་རྩལ་ཡང་། གང་ཞིག་
མཐོང་ནས་གཤིན་རྗེ་ཡི། ཁོ་ཉ་ལ་སོགས་སྤང་བ་ནམས། སྒྲག་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་
འབྱེར་བྱེད་པའི། རྟོ་རྗེ་ཅན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། ཞེས་པས་གསལ་ལོ། ཉེ་ལྟ་མོད་
ཀྱི་འགྲོ་པ་འདི་དག་ལས་ངན་གྱི་མཐུས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་ཆེས་པས་ཀུན་ཏུ་དོན་ཡོད་པའི་
དཀོན་ཅོག་གསུམ་གྱི་འབངས་སུ་དམ་བཅའ་བདད་། དེའི་བྲན་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་
བ་ཅམ་ལའང་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་འཕྱོལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ལྟ་བུ་
ནི་ཆོ་རིལ་པོ་གཅིག་ཏུ་འདུ་ཡིད་ཡུལ་དུ་འཆར་མི་སྤོང་ལ། རྩལ་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤིག་
ཅན་གྱི་སྐྱེ་བོ་མཐུས་གཞོན་པ། ཡན་ལག་གཏུབ་པ། དབྱངས་ཏེ་འདོགས་པ། གསལ་
ཤིང་ལ་བསྐྱོན་པ། ཆད་པས་འཆོལ་། ལུས་དང་སྤྲོག་ལ་དབང་བྱས་ནས་བྲན་ཏུ་འཁོལ་
བ་དེ་དག་གི་འབངས་སུ་གདོད་ནས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱང་རིམ་གྱོ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་
འཇུག་པ་འདི་དག་མཐོང་ནས་གྱང་སྐྱོབ་ར་གྱུར་ཏེ་དཔལ་དག་གི་དབང་ཐུག་གསུམ་
པས། འདི་བྱ་ནང་པར་སྦྲར་ཡང་འདི་བྱ་དེ་ནས་གཞན་ཡང་འདི་བྱ་ཞེས། སྤྱིད་པ་
གཡོ་བའི་རང་བཞིན་མ་ཤེས་དོན་མེད་ཡིད་བརྟན་འཆོལ་བྱེད་པའི། སྐྱེད་གྲུ་འཆི་
བདག་ཁར་ནི་རྩ་སྤོང་ཁ་རུ་གྲུ་ནི་ཞུགས་པ་ལྟར། བྱ་བ་མཐར་མ་བྱིན་པར་ཡུལ་གྱི་
རྩ་ཡི་རྩ་གྲོང་ནང་དུ་ལྟུང་། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ནི་གཉི་ཐུག་མཐུས་ནོན་སྤིག་ལྟན་བདག་ བྱི་དོར་གིན་ཏུ་བསྐྱེན་པའི་དངས་
ཤེལ་ལྟར། བསོད་ནམས་རྟོག་པ་དངས་པའི་སེམས་ཀྱི་ནང་། སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་

གས་ཐོབ་པའི་གཟུགས་བརྟན་དོམ། །དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་སྟོན་རྗེས་སུ་
 འབྲེལ་བར་སེམས་སྤང་བའི་རྩལ་འདི་དག་ནི་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དེ།
 བདག་ཅག་ནི་རྒྱ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་དང་། གཙོ་བོ་ལས་སྐྱེ་བ་འདོད་པ་ལྟ་བུའི་ལོག་ལྟ་
 ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐོག་མ་མེད་ལྡན་ནས་འཁོར་བར་འབྱམས་ཤིང་། ཆོ་རབས་འདི་ལས་
 སྐྱེ་བ་གཞན་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གཉི་མུག་གི་མཐུས་ཟེལ་གྱིས་ཚོན་པས་ཐུགས་ལྟར་
 མོངས་ལ། ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་འཆལ་བས་སྤྲིག་པའི་ལས་ལ་གོམས་ཤིང་།
 བཅས་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་
 པོ་ཆེ་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱིབ་པར་འགྱུར་བའི་དྲི་མའི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་བཙོ་བྲག་མཁན་.....
 མཁས་པས་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་རས་ཡུག་བྲས་ཀྱིས་སྤངས་པའམ། དངས་ཤེལ་བ་ཟང་
 པོ་ལ་བྱི་དོར་བྱས་པ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་རྟོག་པ་མཐའ་དག་སྤྲད་
 ཅིག་ལ་དག་ནས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྤངས་པའི་སེམས་གཙང་མ་ལ་བརྟེན་ཅན་ཆོ་ག་
 ལས་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་སྤྲན་མེད་པ་དེའི་གཟུགས་བརྟན་ངོམ་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐབས་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བརྟན་པའོ། །དེ་ནས་ཆོ་ག་དངོས་གཞིའི་
 དང་པོར་ཆོགས་ཞིང་ལ་གདུང་བ་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པའི་བྱིར། ཉེས་པ་བརྒྱ་ཐུག་གཡང་
 སར་ལྟར་བ་ཡི། །རིམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བཏབ་པའི་ནད་པ་རྣམས། །གསོ་དབྱད་པ་ལ་
 པའི་མདུན་སར་དཔུགས་མི་བྱིན། །སྤྲན་པ་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་ལྷག་པར་དོང་། །
 དེ་ལ་གཙོང་རོང་དང་བཅས་པའི་ཟབས་ཅན་གྱི་གཡང་སར་ལྟར་ནས་ནད་ཀྱིས་.....
 གདུངས་པར་གྱུར་ན་ཡན་ལག་བརྟན་པ་དང་། སོ་མ་ར་ཅ་ལ་སོགས་ཀྱི་རིག་པ་ཁོང་
 དུ་རྒྱུད་པའི་གསོ་དབྱད་མཁན་པ་ལ་པས་ཀྱང་དེའི་ཟུག་རྩ་འབྲིན་པར་བྱས་ལ། བདག་
 ཅག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ། ཞེ་སྤང་དང་བཅས་པ། གཉི་མུག་དང་བཅས་

པ། ར་རྒྱལ་དང་བཅས་པ། སྒྲག་དོག་དང་བཅས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་ཆར་གྱི་གཞན་
 དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྤྲེད་འདོད་པའི་ལྟ་བུ་དུ་སྤྲེད་ཆེན་ཆུང་མ་བསྐྱའི་བྲེད་བ་དང་
 བཅས་པའི་སྤྱི་པོ་ན་མེ་རྟོག་གི་མདའ་ལྟ་ཡོད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། དྲེགས་པར་བྱེད་པ་དང་།
 མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། གྲུན་ཏུ་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་།
 སེམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེའི་མེ་རྟོག་གི་མདའ་བསྐྱུན་པས་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་གང་
 བས་ཆེ་བ་དེ་ལ་ཕོག་པས་དེ་རབ་ཏུ་འབར་བར་གྱུར་ཏེ། དེའི་དབང་དུ་སྤྲེད་ནས་
 ཐར་པ་དང་མཛོན་པར་མཐོ་བ་ལས་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་ཉེས་པ་བརྒྱ་སྒྲག་གི་གཡང་
 སར་ལྟར་དོ། །ལྟར་ནས་གྲང་དེ་ལ་རིམས་ནད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་དག་གིས་འདེབས་
 པར་འགྱུར་ཏེ་ཟག་པ་བཞི་དང་། རྒྱུ་བཞི་དང་། སྦྱར་བ་བཞི་དང་། ཉེ་བར་ལེན་
 པ་བཞི་དང་། འཆིང་བ་གསུམ་དང་། གྲུན་ནས་སྦྱོར་བ་དགུ་དང་། སྤྲིད་པའི་གྲུན་ཏུ་
 སྦྱོར་བ་བཙོ་བརྒྱད་དང་། གྲུན་ནས་དགྲིས་པ་བརྒྱད་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་པོ་
 རྒྱག་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བྲི་མ་རྒྱག་དང་། སྦྱིབ་པ་ལྟ་དང་། ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་
 པ་ལྟ་དང་། ཞོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལྟ་དང་། ས་མང་པོ་བ་བརྒྱད་དང་། མི་དགེ་
 བའི་ས་མང་པོ་བ་གཉིས་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་གཞི་སྤྲན་ཆོགས་ཀྱི་མིང་ཅན་
 ལྟ་བུ་རྩ་བ་དུན་དག་གོ། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི་མང་དུ་ཡོད་དེ་གཙོ་བོ་རི་ལྟ་
 བ་བཞིན་དུ་བརྒྱ་ལྟ་བུ་རྩ་བ་དུག་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་རིམས་ནད་དྲག་པོ་གང་ཡིན་པ་དག་ལས་ཁྲོས་པ་གཅིག་གིས་འཛམ་བུའི་
 སྤྲིང་གི་མི་གྲུན་བརྒྱག་པར་བྱེད་ཀྱང་གསོ་དབྱུང་ལལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཐབ་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན། རྒྱང་ལས་གྱུར་པ་དང་། མཁྲིས་པ་ལས་གྱུར་པ་
 དང་། བད་ཀན་ལས་གྱུར་པ་དང་། འདུས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ནད་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞི་

དག་གིས་གཟེར་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་གསོ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྲོན་
པའི་མཆོག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་རྒྱག་རྩའི་རྒྱ་འབྱིན་ཅིང་། དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོན་ལ་བསྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱག་རྩ་རྩད་ནས་འབྱིན་པར་མཛད་
པས་ན་དེ་ཁོ་ན་ལ་སྤྱབས་སུ་སོང་ཞིག་དང་། སྤྲོན་གྱི་མཆོག་རབ་དང་། སྤུལ་དང་།
གྲ་ཐོམ་པའང་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞིའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བདེ་བླག་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཆོག་ས་ཞིང་
ལ་གཏུང་བ་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་བསྟན་པའོ། །

དེ་ལྟར་གཏུང་བ་བསྐྱེད་ནས་དམ་པའི་བླ་མ་ཡོད་ན་མཆོག་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཙམ་མེད་
ཀྱང་རུང་སྟེ་ཆོག་ས་ཞིང་གསལ་གདབ་པ་ནི། མོས་པ་གང་གི་སྤྲོད་དུ་འདིར་གཤེགས་
ནས། །སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་དགོངས་པའི་སྟོན་མཆོག་ནི། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱེས་
བྱ་འབའ་ཞིག་པའི། །ཆོག་ས་ཀྱི་དབུས་ན་ལྷ་མ་མེར་མཛེས་པ་ལ། །ཞེས་སྟོམ་པ་བྲུང་
བའི་སྤུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་ཉིད། དམ་
པའི་ཆོས་ཐེག་ཆེན་གྱི་འགོག་ལམ་བདེན་པ་དང་། དག་འདུན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་
སེམས་འཕགས་པ་འབའ་ཞིག་གི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲན་ཅིང་དད་
པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྲོད་འཇུག་ལས། སངས་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག །
ཀྱང་དུ་ཐོགས་མེད་གཟིགས་པར་ལྷན། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྲོན་སྟེན། །རྟག་པར་
བདག་ནི་གནས་སོ་ཞེས། །དེ་ལྟར་བསམ་ནས་རོ་ཆོད་དང་། །གྲུས་དང་འཛིགས་ལྷན་
དེ་བཞིན་མཐོས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཕྱོགས་གཤེད་ནས་སྤྲོན་བྱང་སྤྲོད་གོས་པ་དང་། བདག་
ཉིད་སྤུལ་བགོད་པའི་གཏུང་བས་ཉོན་མི་དགོས་པ་ཉིད་དོ། །དག་བའི་ལྷས་ཀྱང་།
བླ་མ་མ་རྟོད་ན་སངས་རྒྱུ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོམ་པ་འདུས་པ་དང་ལྷན་

པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ། ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྐྱེན་མངའ་བས་
 མཐུན་བལྟས་ལ། དེ་དག་ལ་དད་པའི་བྱ་བ་དྲག་བོ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལྟག་པར་
 མོས་པ་དག་གིས་གང་དག་པར་བླང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །བླང་བ་དངོས་ནི། ལྷུ་བ་
 སྐྱེད་ལྟར་ལེན་པས་གཞུང་མཛེས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར། ལན་འདོགས་
 པ་ལྟར་ལེན་པས་སེམས་འདུལ་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོད་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་མ་ཚང་བ་མེད་པ་སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟའི་ལུགས་ལྟར་ན། བྱང་
 ཆུབ་སྟེང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར། །ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀས་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་
 གུ་འགོ་བ་བྱས་ནས། དེ་ལ་འདིར་སྟོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྟོམ་པ་བླང་
 ཆུལ་སོ་སོར་དབྱེ་ན། སྟོབ་དཔོན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་གྲིཛ་བའི་སྟོད་འཇུག་གི་དཀའ་
 འབྲེལ་ལས། དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདོད་པ་ཞིག་ན་ནི། ཇི་ལྟར་སྟོན་ཀྱི་བདེ་
 གཤེགས་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་ལྟར། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལན་གསུམ་
 བརྗོད་དོ། །དེ་ནས་བཟུང་མྱེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཞེས་བྱ་ཞིང་ཐུར་བཤད་པའི་
 ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་པའོ། །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྟོམ་
 པ་གཉིས་ཀ་ལེན་པར་འདོད་པ་ཞིག་ན་ནི། ཇི་ལྟར་སྟོན་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །
 བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ། །དེ་དག་
 ཇི་མ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་ལ་ཕན་དོན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་
 བསྐྱེད་བཅི་ཞིང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལའང་། །རིམ་བཤེན་དུ་བསྐྱབ་པར་
 བཅི། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བཏུས་ལས་འཇུག་སེམས་དང་སྟོམ་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་
 པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འདིར་སྟོན་འཇུག་གི་ཆོག་ཐ་དད་པར་དབྱེ་བ་ལས་སྟོམ་

བ་ལོགས་བཅད་དུ་མི་བཟུང་ངོ་། རྟེ་ཡང་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་
སྙམ་པ་ཅམ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཅམ་པོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ལམ་སྟོན་ལས། རྟེ་ག་
བ་མེད་པར་དམ་འཆའ་བའི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་བྱང་རྒྱལ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་
དུ་མི་གཏོང་ངོ་སྙམ་དུ་དམ་འཆའ་བ་ནི་སྟོན་སེམས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པས། དེའི་
བསྐྱེད་བྱུང་ལ་སྟོབ་པར་རུས་ན། རི་ལྟར་སྟོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་གྱིས། བྱང་རྒྱལ་ཐུགས་
ནི་བསྐྱེད་པ་ལྟར། རྟེ་བཞིན་འགོ་ལ་པན་དོན་དུ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་
ཞིང་། ཞེས་སོ་མཚམས་སྦྱར་གསུང་བར་བྱས་ནས་སྟོན་སེམས་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་
སེམས་གྱི་ཆོག་གཱི་དཀྱུས་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲུང་བ་སྟེ། དོན་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྟོབ་རུས་
མི་རུས་གྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ་བྱས་པའི་ཕྱིར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་པ་ལ། རྟེ་
དག་རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར། ཞེས་པའི་རྟེ་བ་གཉིས་པོས་འཇུག་སྟོན་འཕོགས་
རུང་མི་རུང་གི་རྣམ་པར་བྱེ་བ་རིགས་པར་བྱའོ། །

འདིར་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱའི་དབང་པོ་དང་། རྒྱལ་སྐས་ཞི་བ་ལྟའི་ལུགས་ལྟར་སྟོན་
འཇུག་སྟེ་བས་གཅིག་པའི་བྱང་སྟོན་གྱི་ཆོག་མཚན་ཉིད་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ས་
སུ་འགོ་བ་གསུམ་གྱིས་གཞི་བཅས་ལ། རྟོག་སྐྱེ་སུ་གསོལ་བ་གསུམ་གྱིས་སད་བྱས་
ནས། རྒྱལ་བ་སྐས་དང་བཅས་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་། བསྐྱེད་པའི་བརྒྱལ་ལྷགས་
ཡང་དག་སྒྲུང་བ་ཡིན། ཉོན་སྒྲིབ་ཟུག་རྩའི་དུམ་ཁུ་བཅད་ཐུར་གྱང་། ཤེས་སྒྲིབ་
ལུལ་གྱི་རོ་ལ་གཅགས་པ་ཡི། ཉན་རང་དག་བཅོམ་མ་བསྐྱལ་བ་ལས་བསྐྱལ། །
གཉིས་ཀའི་འཆིང་བས་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་ཡི། ཚངས་པ་ལ་སོགས་སོ་སོ་སྟེ་བོ་
ནས། སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་བར་ལ་གནས་པ་ཡི། སེམས་ཅན་མ་གྲོལ་བ་རྣམས་

དགོལ་བ་དང་། ཤིན་རྒྱ་ལྷན་བསྐྱེད་པའི་ཤུགས་རིང་ལས། །དཔལ་ལྷན་འབྲིན་
 ཐོབ་པ་མེད་པའི་རན་སོང་གསུམ། །དཔལ་ལྷན་འབྲིན་ཆེན་པོའི་གནས་ལ་སྦྱར་བ་
 དང་། །མདོར་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་བཅུག་ཏེས་ཀྱི། །ལའོར་ལའི་རྒྱར་རྒྱུད་སེམས་
 ཅན་ཡོད་དོ་ཅོག །མི་གནས་ལེ་ཤེས་ཐུང་ན་འདས་པའི་གྲོང་། །དགོད་བྱེད་ཆོག་ས་
 བཟུང་བའི་བརྗོད་པ་ནི། །སྟོན་བྱོན་དྲང་སྟོང་ནམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་བརྟེན། །དེ་ལ་
 གང་ཟག་དམ་པ་ཁ་ཅིག་དགོན་ཅོག་གི་བྱང་དུ་རང་གིས་ལེན་པའམ། །ལས་དང་པོ་
 དང་པལ་བ་སྒྲ་མ་ལས་ལེན་པའི་རྒྱལ་འབྲུལ་དང་། །སྒྲ་མ་ལས་ལེན་ན་ལའོར་བའི་ཉེས་
 དམིགས་དང་ཐར་པའི་ཕན་ཡོན། །བྱད་པར་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྗོད་
 བས་སྒྲོ་བཅོས་བ་སྒྲ་མ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་ལ། །སྒྲ་བའི་ཆོག་ནི་རྒྱལ་བྲིམས་ཀྱི་ལེུལ་ལས་
 བཤད་པ་དང་། །བསྐྱབ་པ་ཀྱུན་ལས་བརྟུས་པར་བཤད་པའི་ཆོགས་སྒྲ་བའམ། །ཡང་
 བ་ལེན་བ་པོས་བྲས་བྱས། །གོས་བཟང་པོ་བགོས། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྟོན་
 པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་བྱག་འཛལ་བ་དང་། །མརྒྱལ་འབྲེལ་ཞིང་ཡོན་སྟོབ་པ་དང་།
 །ཡན་ལག་བརྟན་པ་ལུལ་ཏེ་བྲས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ངས་ལ་བཅུགས་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་
 ཏེ། །ཁོང་ཁྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ཅིང་ལའོར་བའི་མཐའ་ལ་སྦྱོ་
 བ་དང་། །ཞིབའི་མཐའ་ལ་ཞེན་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་ཞིང་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་
 ལ་དགའ་ཞིང་སྦྱོ་བ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཆད་མེད་བཞིའི་དོན་ལ་སྒྲོ་འབྱོར་ས་
 པས་འདིའི་རྗེས་སྤྱོད་བསྒྲོ་བར་བྱའོ། ། །

རི་ལྷར་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནམས་
 དང་། །ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་

ནམས་ཀྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་
 དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ། ཏུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་མིན་བྱང་
 ཆུབ་སྒྲིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། རྒྱང་གཉིས་ནམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་བཙུ་
 ལྷན་འདས་ནམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞི་བ་འདོད་ཆགས་དང་བུལ་བ་ནམས་ཀྱི་
 མཆོག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟེ་སྟོང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ནམས་ལ་སྐྱབས་
 སུ་མཆིའོ། །ཆོགས་ནམས་ཀྱི་མཆོག་འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་
 པའི་དགོ་འདུན་ནམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེ་ལན་གསུམ་བཅོད་པ་ནི་སྒྲིམ་པའི་
 གཞི་བཅང་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབས་འགོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། སྒྲིམ་པ་ཀྱན་ལ་ཡོད་མོད་
 ཀྱིས། སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད། ཅིས་སྒྲར་བྱངས་པ་ལྟར་རོ། །རྩོམ་མཛོད་
 པའི་ཆོག་ལ་ནི་དཀོན་ཅོག་རེ་ལ་དགོངས་གསལ་རེ་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་སེམས་བཟུང་
 པའི་ཕྱིར་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་གདོན་པར་འདོད་
 པའི་བསམ་པ་ཅུ་གཅིག་པས། ཕྱོགས་བརྒྱན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུ་ལྷན་
 འདས་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསལ། ས་བརྩུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱང་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསལ། སྒྲ་མ་
 རྩོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱང་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསལ། རི་ལྟར་སྒྲོན་གྱི་
 སངས་རྒྱས་བཙུ་ལྷན་འདས་ནམས་དང་། ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་
 པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་ཏུས་དེ་རིང་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་
 ཆུབ་སྒྲིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་

སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིད། །

སེམས་ཅན་མ་བསྐྱེད་པར་བསྐྱེད་པར་བགྱིད། །མ་གྲོལ་བ་རྣམས་དགྲོལ་པར་
བགྱིད། །དབྱུགས་མ་བྱུང་བ་རྣམས་དབྱུགས་དབྱུང་པར་བགྱིད། །ཡོངས་སུ་བྱ་
ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་བྱ་དན་ལས་འདའ་པར་བགྱིད། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་
པས་བྱང་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱངས་ནས་ཀྱང་། རྟག་ཏུ་ཉིན་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་
དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་བསྐྱེད་ལ་ནན་ཏན་བྱ། །དེ་ལྟར་བྱས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་བག་ལ་ཉལ་སྒྲིང་བ་དང་། ཉམས་པ་གསོ་ཞིང་བརྗོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །
འཛོལ་ཆུལ་གྱི་དེས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། འདུན་པའི་ཕྱེ་ལ་ཆོས་རྣམས་སྟེན་ཆགས་པས། །
བརྗོད་པ་དང་པོས་སྟོན་དང་གཉིས་པས་འཇུག །གསུམ་པས་གཉིས་ཀ་བརྟན་པར་
ཐོབ་པ་ནི། །རྒྱ་མཚོའི་སྒྲིན་གྱི་བཞེད་པ་སྒྲ་ན་མེད། །དེ་ཡང་བརྗོད་པ་དང་པོས་སྟོན་
པ་དང་། གཉིས་པས་འཇུག་པ་དང་། གསུམ་པས་གཉིས་ཀ་ཆེས་བརྟན་པའི་ཆུལ་
གྱིས་འཛོལ་པས་ན་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲིན་གྱིས། །དེ་ལ་བརྗོད་པ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་།
གསུམ་པ་དག་གིས་སྟོན་པ་དང་། འཇུག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཆེས་བརྟན་པའི་མཆོག་
ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་དང་པོའི་དུས་ན་འཇུག་
པའི་ཁས་བྲལ་བརྗོད་པས་སྟོན་པར་མི་རུང་ངོ་སྟུང་ན། །སྟོན་སེམས་གྱིས་འཇུག་
པ་ལའང་བྱུང་པས་འཇུག་སྟེན་བྲལ་པས་སྟོན་པ་ཡང་ཞར་ལ་འཕེལ་པར་འགྱུར་
ལ། །འཇུག་པས་སྟོན་པ་ལ་མ་བྱུང་པས་ལམ་སྟོན་ལས་ཀྱང་། །འཇུག་སེམས་བདག་
ཉིད་སྟེན་པ་མ་གཏོགས་པ། །ཡང་དག་སྟོན་པ་འཕེལ་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །ཅེས་
དང་། །བྱང་པར་སྟེན་པ་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་འདི་དག་ནི་ཀུན་རྗེ་བ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དུས་ཡིན་པས་ཀུན་རྗེ་བ་པའི་དུས་ན་ཆོས་

ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་སྒྲོན་འཇུག་སྟབས་གཅིག་ཏུ་ལེན་
 པའི་དུས་དེ་གཉིས་པོ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲོ་རྗེས་གཅིག་དུས་གཅིག་བྱེད་པ་གཅིག་
 པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། སྒྲོན་པ་དང་འཇུག་
 པ་འདི་གཉིས་ནི། རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་།
 ཐ་མི་དད་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འོ་ན་ཚོག་ཐ་དད་པ་ལྟར་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ན། སེམས་བསྐྱེད་པར་འདོད་
 ལ་སྒྲོམ་པ་སྒྲུབ་མི་ལུས་པའི་རིགས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྦྱིར་སྒྲོན་འཇུག་གི་ངོས་འཛིན་ལ་གནས་བརྟན་མཆེ་བའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་
 པའི་ལམ་སྒྲོན་པ་དང་། བདེན་པ་མཐོང་བའི་དབང་ལས་འཇུག་པར་བརྟེན་པ་དང་།
 ལ་ལ་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་དང་མི་
 ལྡན་པ་ལ་སྒྲོན་པ་ཞེས་འདོད་པ་དག་གི་ལུགས་སུ་ཡོད་དེ། གྱིཙ་པའི་དཀའ་འགྲེལ་
 ལས། ཁ་ཅིག་གིས་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་ནི་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བརྟེན་ལ། བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་
 བྱ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོན་པ་ཅན་ནོ་ཞེས་བརྟེན་པ་དེ་
 དག་བྱང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ནི་སེམས་སྦྱངས་པའི་གང་ཟག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྒྲོན་ལམ་
 བཟུང་བ་དེ། བསྐྱེད་པ་ལ་གནས་པ་དེའི་བསྐྱེད་པ་མི་འཛིག་པར་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་པ་
 ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སྦྱོད་པ་དེ་ཉིད་སེམས་བསྐྱེད་པ་འཕེལ་བ་དང་། འཇུག་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དག་འཆད་དོ། །ཞེས་སྒྲོན་
 འཇུག་རོ་བོ་གཅིག་པར་བཞེད་དོ། །མཚན་ཉིད་བསྒྲོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དོན་
 དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་དུས་ན་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་

མེད་པར་མཐོང་བས་ཆོག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་
 རིགས་ཏེ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། གཞན་དག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ལ་རག་
 ལས་པར་མཐོང་ནས་བྱ་རན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོར་འབྱུར་ཏེ། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་
 མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲོ་བློས་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་ཐར་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་
 ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་ནས་ཕྱི་ཕྱིར་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་རང་གི་
 སེམས་གཟེངས་བསྟོད་པ། རྣམ་ཆད་གཞན་གྱི་དོན་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས། །རང་དོན་ཉིད་
 ཏུ་མི་བཤང་མ་ཐོབ་པའི། རིན་ཅེན་སེམས་ཀྱི་བྱད་པར་དམ་པ་འདིས། །བདག་གི་
 སྒྲིད་པ་རིན་ཐང་མེད་པ་བྱས། །དེ་ལ་བདག་ལ་སོགས་པས་སྒྲེ་བའི་པ་མཐའ་འཆལ་
 བའི་མཐའ་ཐུག་པ་མེད་པ་ཞིག་སྤངས་གྱུར། དེ་རིང་སྒྲེས་པའི་སེམས་ཀྱི་བྱད་པར་
 ཅན་འདི་ལྟ་བུ་ནི་འཛིག་རྟེན་སྒྲོང་བའི་ལྟ་དང་། ཤེད་ལས་སྒྲེས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་
 སྒྲོང་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་མེས་པོ་ཆངས་པ་དང་། ཡ་དང་། མའམ། བདག་ཉིད་ལ་
 སོགས་པ་མཐའ་དག་པས་རྣམ་ཆད་གཞན་གྱི་དོན་ཏུ་ལྟ་ཅི་སྟོས། །རང་དོན་ཏུ་འང་
 མངོན་སུམ་ཏུ་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་སྟེ། མི་ལམ་ཅམ་ཏུ་འང་མ་རྟིས་གིང་ཉམས་སུ་མ་ཐོབ་
 དོ། །དེ་སྐད་ཏུ་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་གིང་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ལུང་ཡོད་པ་ཞི་
 བ་ལྟས། སའམ་ཡང་ན་མ་ཡང་རུང་། སུ་ལ་འདི་འདྲའི་ཕན་སེམས་ཡོད། །ལྟ་དང་
 བྱང་སྒྲོང་རྣམས་གྱུར་རུང་། །ཆངས་པ་ལ་ཡང་འདི་ཡོད་དམ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་
 ཉིད་ལ་སྟོན། །རང་གི་དོན་ཏུ་འདི་འདྲའི་སེམས། །མི་ལམ་ཏུ་ཡང་མ་རྟིས་ན། །གཞན་
 གྱི་དོན་ཏུ་ག་ལ་སྟེ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་གཞན་ལ་འང་མི་སྒྲིད་ཅིང་རང་གི་ཉམས་སུ་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 རིན་པོ་ཆེ་དེ་རིང་ཐོབ་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྱིམས་ཡང་དག་པར་སྤངས་

པས་བདག་གི་སྲིད་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ཅིང་རིན་ཐང་མེད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལ་
 དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱོམ་མོ། །རྒྱ་གང་གིས་ན། རིགས་ལས་ཉམས་པ་གང་ཞིག་
 ཆོ་རིགས་ཀྱི། །ལྷག་པར་བཅུན་པའི་གནས་ཐོབ་རི་བཞིན་དུ། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྤྲུལ་
 སྲུང་དང་གྱུར་པས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་གི་ཅོད་པན་འཛོམ། །འདི་ལྟར་འཛིག་
 རྟེན་ན་གདོལ་བ་དང་གཡུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རིགས་ཀྱི་ཉམས་དམས་པ་དག་ཆོ་
 རིགས་དང་ལྷན་པའི་རྒྱལ་བའི་སྲིད་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་བཞིན་དུ། བདག་ཅག་གྱུར་
 སྟོན་ཆད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ལས་ཉམས་པ། བྱམས་པའི་སེམས་དང་
 བལ་བ། སྤྱིང་རྩེ་མེད་པའི་མ་རབས་སྤིག་ཅན་དུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པ་དེ། དེ་རིང་བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་འཛོམ་པའི་རྒྱས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པས་རྒྱལ་བའི་
 སྤྲུལ་སྲུ་གྱུར་ཅིང་། སེམས་དེ་མ་ཉམས་པ་དེ་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཞེས་བྱ་
 བའི་སྡེ་ཆན་དུ་ཚུད་དོ། །དེ་རྒྱད་དུ་སྦྱོད་འཇུག་ལས། དེང་དུས་བདག་ཆོ་འབྲས་བུ་
 ཡོད། །མི་ཡི་སྲིད་པ་ལེགས་པར་ཐོབ། །དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་
 རྒྱས་སྤྲུལ་སྲུ་ད་གྱུར་དོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟ་ནས་བཅུ་པ་ལས་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པས་འདིར་སྟོམ་པ་བྲུང་བ་པོ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 པས་མ་བྱུང་ཅེ་ན། རྣམ་མཁའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་
 པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་ནི་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་དང་།
 བྱང་ས་ལས། མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ས་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བརྟན་པ་གཅིག་ལ་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་སྐྱེད། །ཞེས་བཞད་པས་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པ་ནི་མཆོན་ཉིད་བསྐྱོམས་
 སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པར་བརྟུང་སྟེ། སྦྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་

མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཁོ་ན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མཐོང་
 པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ངོ་བོ་ཉིད་འབྱུང་ངོ་། །དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སྤྱུགས་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་པོ་ཐོབ་
 པ་ཡིན། ཅེས་སོ། །ཡང་། སྤྱིད་གསུམ་བདག་པོ་བྱས་དང་དེ་ཉིད་གྱིས། རྫོངས་
 པའི་སྒྲ་དྲགས་དབྱངས་ལའང་དགའ་བྱེད་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་ཐོབ་
 དེ་རིང་ཙམ། དགའ་བའི་འཕྲི་ཤིང་སྒོང་ལ་ལྟ་ཡང་ཕྱོགས། །འདི་ལྟར་སྤྱིད་པ་གསུམ་
 ལྟེ་ས་འོག་ས་ལྟེང་། ས་སྒྲ་གསུམ་ཀའི་བདག་པོར་གྱུར་ན་འཁོར་བ་འདི་ན་ང་ལས་
 ཆེ་ཞིང་བཅན་པ་མ་མཆིས་སོ་སྤྱུམ་ནས་རབ་དུ་བྱེགས་ཤིང་དགའ་བར་འགྱུར་ཡང་
 འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ལ་མཐོང་མན་ངེས་པ་མེད་པས་དེ་ནི་སྤར་ཡང་ལན་བརྒྱར་
 བྱས་སྤྱིད་གྱིས། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཉིད་དང་མཚུངས་པའི་མིང་གི་སྒྲ་དྲགས་གནས་གྱིས་
 བསྐྱོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ལོ་དབྱངས་པ་ལའང་འཇིག་རྟེན་ན་རྫོངས་པ་དག་དགའ་
 བར་བྱེད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་དང་མིང་ཙམ་འཐོབ་པ་ནི་
 དེ་རིང་གི་ཉིན་པར་རོ། །

རྒྱ་དེ་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་དག་ཀྱང་དབྲགས་དབྱང་བའི་སེམས་
 མི་འདོར་ཞིང་ཕན་པའི་སེམས་ཁོ་ནས་བདེ་བའི་འོངས་སྤྱོད་ལ་མགྲོན་དུ་བོས་ནས་
 ཆོམ་པར་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པས་ལྟ་ཡང་ཞེས་པའི་ཁོངས་ནས་ལྟ་མ་ཡིན་ལ་སོགས་
 པ་དག་ཀྱང་དགའ་བར་བགྱིད་པའི་འཕྲི་ཤིང་སྒོངས་ཤིག་ཅེས་གཞན་གྱི་སེམས་.....
 གཞེངས་བསྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་། འཆི་བདག་འཛོམས་པའི་བདུད་རྩི་མི་ཟད་གཏེར།
 དབུལ་བ་སེལ་བའི་ནོར་དང་ནད་ཞིའི་སྒྲན། སྤྱིད་ལམ་དུ་བ་པའི་མགྲོན་པོའི་ངལ་
 ལྟེགས་ཕྱིར། །བདག་ནི་དེང་ནས་འགྲོ་བའི་ཉེར་འཛོར་གྱུར། ཅེས་པ་ནི་འདི་དོན་

ཆེན་པོ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་སྟེ་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་ལས་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་
 འཛོལ་བས། བསོད་ནམས་ཅན་ལ་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བས་ཀྱང་མི་ཚུགས་པས་
 འཆི་བདག་འཛོམས་པའི་བདུད་རྩི་དང་། འདི་ལ་ཡོངས་སྟོན་ཆེན་པོ་མི་ཟད་པའི་
 རོན་ཅན་འབྱུང་བས་མི་ཟད་པའི་གཏོར་དང་། དཔུལ་བ་སེལ་བས་ཡིད་བཞིན་གྱི་
 རོར་བ་དང་། འདུ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་ཞི་བས་སྒྲུན་གྱི་མཆོག་
 དམ་པ་དང་། སྲིད་པ་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་བའི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་དུབ་པ་ན་
 ལམ་ཀའི་ངལ་སྟེགས་ལ་བརྟེན་ནས་དཔུགས་འབྱིན་ཐོབ་པ་ལྟར། བདག་ལ་བརྟེན་
 བས་འགྲོ་བ་གཞན་མང་པོ་ལ་ཐན་པའི་ཉེར་འཆར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
 ཏན་བཛོད་གིས་མི་ལྡང་སྟེ་འཕགས་པ་སྟོན་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ་ལས།
 གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་རོན་བྱེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ཀྱི་ཐན་ཡོན་རི་རྒྱུད་དུ་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་གནས་པའི་དྲན་པས་དུས་
 ཐམས་ཅད་དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གོམས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིང་རྩེ་དང་། ཐབས་
 དང་། བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་ཆོ་འདི་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁྱད་
 པར་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་མི་ལམ་ན་ཏྲག་ཏུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་
 མཐོང་བར་འགྱུར། མི་ལམ་བཟང་པོ་གཞན་དག་ཀྱང་མི་བར་འགྱུར། ལྟ་རྣམས་ཀྱང་
 ཡི་རངས་དང་བསྐྱུང་བ་བྱེད་པར་འགྱུར། རྒྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལའང་བསོད་ནམས་དང་
 ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པར་འགྱུར། ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་དང་། གནས་
 ངན་ལེན་ཀྱང་བྱང་བར་འགྱུར། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་
 མང་བར་འགྱུར། སྒྲེ་བོ་མང་པོ་ལ་སྟུག་པར་འགྱུར། ལུས་ལ་ཡང་ནད་གིས་ཐེབས་
 པར་མི་འགྱུར། སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་གྱི་མཆོག་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་

ན་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པོ། །དེ་ནས་ཇུ་
 འབྲུལ་གྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་དག་ཏུ་སོང་ནས་སངས་
 རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱང་ཉན་རྟོ། །
 འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོན་ཡང་གདོན་མི་ཟ་བར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཆོ་རབས་གཞན་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དང་མི་འབྲལ་བའི་ཡུལ་དང་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཁྱིམ་དུ་ཡང་
 སྤྱེ་བར་འགྱུར་རྟེ། དེས་ན་འབད་མི་དགོས་པར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་། འཁོར་གཤོག་མང་བར་
 འགྱུར་རོ། །ཤེས་རབ་ནོ་བས་སྤྱེ་བོ་མང་བོ་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་ཡང་བྱེད་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོ་རབས་དུན་པར་འགྱུར་རྟེ། དེ་ལྟར་ཐན་ཡོན་ཆད་
 མེད་པ་མདོག་ཞན་དག་ལས་ཀྱང་བྱུང་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་པ་ལྟར་མདོ་སྤང་བོ་བཞོད་པའི་ལེའུ་བཞི་བརྩ་ཅ་བཞི་པ་ལས། ཆོང་དཔོན་གྱི་
 བུ་ཚོར་བཟང་གིས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ལ་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱབ་བྱ་བཅའ་
 བའི་ཆོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་རྩོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཆོའི་འགྲམ་རྣམ་པར་སྣང་
 མཛད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ཁང་བཟང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 འབུམ་ཐུག་དུ་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ཚོར་བཟང་གིས་དཔག་ཆད་ལྟ་བུར་བརྒྱའི་རྒྱང་ནས་
 མཐོང་ཞེ་ཐུག་བྱས་པ་གཟིགས་ནས་ཐུག་གཡས་པ་བརྒྱངས་པ་ཚོར་བཟང་གི་སྤྱི་བོར་
 བཞག་ནས་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པའི་ཆུལ་དང་། དཔེ་དང་སྤྱར་བའི་ཐན་ཡོན་སྤྱེད་དང་
 སུམ་བརྒྱར་ཉེ་བ་གསུངས་པ་ལ་བལྟ་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་སྒྲོ་བྱོས་
 མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་དང་། སྤྱེད་མེད་ཀྱི་བྱས་ཞུས་པ་དང་། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་

དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་དང་། ག་ཡ་མོ་རི་དང་། དཀོན་ཅོག་སྦྱིན་དང་། ས་
བརྩ་བ་དང་། གྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ལེའུ་དང་། ལུང་འདས་དང་། དད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། མ་སྦྱིས་དགའི་འབྱོད་པ་
བསལ་བ་དང་། བདེན་གཉིས་བསྟེན་པ་དང་། དཀོན་ཅོག་བརྩེགས་པ་དང་། རླབ་
སྦྱོན་མ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྡོད་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་མདོར་བསྡུ་
ན་སྦྱོན་པའི་ཡན་ཡོན་དང་། འཇུག་པའི་ཡན་ཡོན་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལྟར་ན་འཕགས་
པ་དགའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས། སྤར་དུ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ལུང་པོ་ནི་དན་དོན་ཅམ་དང་རྩང་ཟད་ཅམ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
བསྐྱལ་བ་བརྒྱུའམ། བསྐྱལ་བ་སྟོང་ངམ། བསྐྱལ་བ་འབུམ་གྱིས་ཀྱང་བཛོད་པར་མི་
རུས་ན། བྱང་རྩབ་སེམས་དཔལ་འཛུམས་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆད་
ཤེས་པ་ལྟ་གཤམ་འབྱུར། ཞེས་དང་། ལུམ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། དམིགས་པ་ཅན་ཞིག་
གིས་བསྐྱལ་བ་གསྒྲའི་ཀྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་དགའི་རྩ་བ་བྱས་པ་བས། གཞན་འགའ་
ཞིག་གིས་ཉི་མ་གཅིག་གམ། ཉི་མ་བྱེད་དམ། སེ་གོལ་གཏོགས་པ་གཅིག་ཏུ་བྱང་
རྩབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བསོད་ནམས་ཆེད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་བྱང་རྩབ་
ཀྱི་སེམས་དེ་བསྐྱལ་བ་དང་མི་ལྟན་ཡང་འཁོར་བའི་ནང་ན་འབུམ་སྟེ་བར་བྱམས་
པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས་བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱིས་བཀའ་བསྟུལ་པའི་ལུང་། དཔེར་
ན་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཆགས་ཀྱང་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་
གྱིས་གཏོན་ཏོ། །

ཞེས་པའི་དཔེ་དང་འབྲེལ་བ་སྤར་སྦྱོས་ཟིན་པ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་སེམས་བསྐྱེད་
པ་ཅམ་གྱི་ཆོག་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཡན་པ་ཅན་ཡིན་པར་སྟོན་པས་

དངོས་སུ་གསུངས་ན་དེ་དག་གི་པདྨ་དྲུག་གི་ལས་ཡིན་པར་རིགས་པར་བྱ་ཞིང་།
 དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་པུ་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་བཞི་གསུངས་པའི་དང་པོ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་ཞིང་སྐྱོ་བར་བྱས་ནས་འཛིན་
 དུ་བརྟུག་པ་དང་། གཉིས་པ་བྱང་རྩལ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཐོས་ནས་འཛིན་པ་དང་།
 གསུམ་པ་སེམས་ཅན་མགོན་དང་། སྐྱབས་དང་། དཔུང་གཉེན་མེད་པར་མཐོང་ནས་
 སྙིང་རྗེའི་བསམ་པས་བསྐྱེད་པ་དང་། བཞི་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་རྫོགས་པ་མཐོང་ནས་དགའ་བ་སྐྱེས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་། བདག་ཉིད་
 སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟིལ་གྱིས་ཉོན་ནས་སེམས་ཅན་ལ་ཡན་པའི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 ཁོན་ཁྱད་པར་ཆེ་བར་འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ལས་བཀའ་བསྩལ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་པན་ཡོན་ནི། སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ཕྱིན་ལས་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་
 འབང་ཞིག་མཛད་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་རྫོགས་པའི་
 བྱང་རྩལ་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེས་ཤེས་ལ། དེ་རྒྱུ་དུ་འཕགས་
 པ་སྐྱའི་དབང་པོས། གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། །འབྲས་བུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་
 པར་འདོད། །སངས་རྒྱུ་མཉེས་སོགས་དེ་ལས་གཞན། །དེ་དག་ཞར་ལ་འགྱུར་བར་
 བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་དགའ་བའི་ཆར་
 ཞེས་བྱ་བ་ལས། བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་སྟེ་རབ་བྱེད་བརྒྱད་པའི་
 འགྲེལ་པའོ། །

ད་ནི་བསྐྱབས་པའི་གནས་སྟོན་པའི་ཐོག་མར་བག་ཡོད་པར་བསྟན་པ། སྟོན་ཆད་ལེགས་
 པར་མ་བརྟགས་བབ་ཅོལ་གྱི། །དམ་བཅའ་གཏོང་ལའང་ཡིད་གཉིས་གནས་མཆིན། །

རྒྱལ་དང་དེ་སྐུ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་མཐུས། གདོན་མི་ཟ་བར་བརྟགས་པའི་སྤང་
 རོར་གནས། བརྟན་ན་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཀྱང་བསྐྱུས་པས། ལྷ་མཐའ་མེད་
 པའི་ངན་འགྲོར་འབྱུངས་པར་འགྱུར། ཉེ་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་བདེ་བའང་། །
 བཞིག་ནས་བདག་ཉིད་ཉམས་པའི་ལས་མི་བཀྱིད། འཛིག་རྟེན་ན་གནས་སྐབས་
 ཀྱི་བྱ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལྟར་ལེན་པས་སྤྲོད་ཆད་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པར་མི་
 འགྱུར་ཞིང་། རི་ལྟར་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་གང་ཡིན་པའང་འདོད་
 པའམ་འདོད་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བབ་ཅོལ་
 ཀྱི་གནས་དམ་བཅས་པ་དག་ཀྱང་ཡལ་བར་འདོར་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་པ་སྟེ་ཐེ་ཚོམ་
 དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་ན། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བསྐྱལ་བ་དུ་མར་རབ་དགོངས་མཛོད་པ་ཡི། །
 རྩལ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་ཐོན་པར་གཟིགས། ཞེས་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པར་སྐྱེ་ཉམས་སུ་བསྟར་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་
 བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་ནས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་ལེགས་
 དང་ཡོན་ཏན་དང་། འབྲས་བུའི་ངོ་ཤོ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་
 བསྟན་པའི་སྤང་རོར་ཀྱི་གནས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྣམས་པར་གྱུར་བཞིན་དུ་བརྟན་བར་
 གྱུར་ན་སེམས་ཅན་བསྐྱུས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དཔའ་པོར་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་སྤྱན་
 རྒྱར་སྤྱོན་པའམ། འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱི་དམ་བཅའ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་དག་སྤངས་
 བཞིན་དུ་སྤྱར་བྱ་དཀའ་བའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཛིགས་ཤིང་ལུས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁུར་
 བོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་སྐད་དུ་སྦྱོང་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་ནས། །ལས་གྱིས་བསྐྱབ་
 པར་མ་བྱས་ན། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་བསྐྱས་པས། །བདག་གི་འགྲོ་བཙུང་འབྱར་
 འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྤྱན་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ། །བསམ་པ་ཐག་པས་མགྲོན་གཉིས་
 ཅན་ས། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱས་ན། །བདེ་འགྲོར་རིག་འགྲོ་འགྱུར་རམ། །ཞེས་
 སེམས་ཅན་བསྐྱས་པར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་སྤྱིད་པ་ཕྱི་མར་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་སྤྲུལ་ཐའ་མེད་པར་ཁ་བརྒྱད་དོ། །དེ་བས་
 ཅན་སེམས་ཅན་གཅིག་ཅུ་པའི་བདེ་བ་ལའང་ཁ་མ་ཐོ་བའི་ཐོ་མ་འཕྲོག་པ་བྱ་ལྟེ།
 སྤྱན་མེད་པའི་བདེ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལས་གཞན་དུ་མེད་ལ། བར་དུ་བདེ་བ་
 ཡུད་ཅུ་པ་པའི་འགྲོ་བའི་ངལ་སྟེགས་ཡིན་པས་ན་སྦྱོང་འཇུག་ལས་ཀྱང་། བར་དུ་
 བདེ་ལ་མགྲོན་དུ་པོས་ཟིན་གྱི། །ཞེས་བསྟན་ལ། དེ་བས་ན་དེ་བཞིག་ན་བདག་ཉིད་
 ལ་ཉམས་པའི་གནས་ཆེན་པོ་འཕྲོ་བ་ཡིན་ན། །ལྟར་དང་བྱང་རྩལ་སེམས་སྟོབས་
 གཉིས་ཀར་ལྡན། །འཁོར་བར་རེས་གྱི་འདྲེ་བྱེད་གང་ཡིན་པ། །ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་
 རིང་འཕྲོགས་འགྱུར་ན། །བསྐྱབ་བྱ་གཏོང་བའི་སྦྱེས་བྱ་སྦྱོན་པ་ཡིན། །དེ་ལ་ངན་
 སོང་གི་ད་ལྟར་ལྟར་བའི་སྟོབས་ལྡན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་
 སྟོབས་ལྡན་པ་གཉིས། །ལྟར་བ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་ནས་ལྟར་བ་དག་གིས་འཁོར་བ་
 ཅན་རེས་གྱིས་འདྲེ་བར་བྱེད་པ་དེའང་ས་དང་པོ་རབ་དུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་འཕྲོ་བ་
 ལ་ཡུན་རིང་པོར་འཕྲོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཐན་དམ་བཅའ་བཅོས་པས་སྦྱོང་པའི་ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་པོར་འགྱུར་ཏེ།
 དེ་ཐོབ་ན་ཡང་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཉེས་དུམ་གས་
 དེ་དག་ལ་བསམས་ནས་ཀྱང་རི་ལྟར་དམ་བཅས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གཏོང་བར་མི་བགྱི་

སྟེ། གལ་ཏེ་བརྟེན་རང་གིས་རང་ཉིད་གཡང་སར་བསྐྱལ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་པ་
 སྟོན་པ་བཞིན་ཏེ། མུན་པ་ནས་མུན་པ་འཇམ། འོག་ནས་འོག་སྟེ་རན་སོང་ནས་རན་སོང་
 མུ་མཐའ་མེད་པར་འབྱམ་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཤུག་དེ་ལས། དེ་ལྟར་ལྟར་བ་སྟོབས་ལྟན་
 དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་སྟོབས་ལྟན་པ་དག །འཁོར་བར་རེས་གྱི་འདྲེ་བྱེད་ན། །ས་
 འཛོལ་པ་ལ་ཡུན་རིང་འཕྱོགས། །དེ་ལྟས་རི་ལྟར་དམ་བཅས་བཞིན། །བདག་གིས་
 གྲུས་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །དེར་ནས་བརྩོན་པ་མ་བྱས་ན། །འོག་ནས་འོག་ཏུ་འགྲོ་བར་
 འབྱུར། །ཞེས་དང་། དབྱ་མའི་མན་དག་ཟ་མ་ཏྟག་ཁ་བྱེ་བ་ལས། བརྟེན་བའི་ཉེས་
 དམིགས་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་སེམས་ཅན་དག་བཙོམ་པར་གྱུར་ལ། དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་གསད་པ་དང་། མཚམས་མེད་པ་ལྟ་བུས་པ་བས་འདི་སྟིག་པ་གིན་
 ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཁྱབ་གྱི་རྣལ་ལྷན་རབ་གྱི་གྲངས་ནི་
 སངས་རྒྱུས་གྱིས་མཁྱེན་གྱི། འདིའི་སྟིག་པའི་ཚད་ནི་འདི་ཙམ་ཞེས་སངས་རྒྱུས་གྱིས་
 མཁྱེན་པར་མི་སྟོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་བས་ན་གཏོང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་གིན་ཏུ་མི་བཟོད་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པས་
 བཤགས་སྟོམ་ཡང་ཡང་བྱེད་ཅིང་། དེ་མ་ཐག་སྐྱང་བར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་པའི་
 འདུལ་བ་ནི་ངེས་པར་འབྱིན་པ་དང་བཅས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་
 ཡང་ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རིགས་མེད་པ་དང་། སྟོང་རྗེ་རྒྱུད་བ་དང་། འཁོར་བའི་
 སྐྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མི་འཛིགས་པ་དང་། སྟིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཟིན་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་
 ཆེན་པོ་ཐག་རིང་བར་སེམས་པ་དང་། བདུད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་། ཐེག་
 པ་དམན་པའི་གང་ཟག་བསྟེན་པ་དང་། ཐེག་པ་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ལ་བརྩམ་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་སྟོས་གཏོང་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་ཚིག་རན་བཛོད་ཅིང་རན་

སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མི་སྤྱོད་པ་དང་།
གཞན་ཡང་མི་ཤེས་པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། མ་གྲས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མང་
བའོ། །ཞེས་རྩྭ་ག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཉིད་བཞེད་པ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཀླན་གྱི་
ཕྱི་མོ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ལ་འཁོན་དུ་བཟུང་བའི་ཚུལ། གང་ཞིག་གཞོད་པའི་རྒྱ་འབྲས་
རྒྱང་དུ་ལའང་། །ཁྱོས་པའི་ང་རྒྱལ་གིན་ཏུ་བདོ་བ་རྣམས། །མདའ་མདུང་མཚོན་གྱི་
ཆད་པ་བཟོད་བྱས་ནས། །དོན་མ་གྲུབ་པར་ཕྱིར་ཕྱོགས་མི་བྱེད་ན། །རྣམ་པ་ཀླན་ཏུ་
བདག་ལ་དགའ་གྱུར་པའི། །ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཆེན་འདི་དང་གཡལ་སྦྱང་ནས། །
འཁོན་དུ་བཟུང་བའི་ཆོག་མ་ཞིག་པར། །བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་བའི་བརྟལ་ཞུགས་སུ་
ཞིག་གཏོང་། །འཛིག་རྟེན་ན་གཞོད་པའི་རྒྱ་རྒྱང་ཞིང་གི་སྤུ་ལ་རེག་པ་ལྟ་བུ་དང་།
དེའི་འབྲས་སུ་རྒྱང་དུ་རྒྱུའི་ཀ་རལ་བ་ལྟ་བུ་ལའང་གིན་ཏུ་མི་བཟོད་པས། །ཁོང་འབྲུགས་
པར་གྱུར་ཏེ་དུག་སྦྱུལ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཉམས་སུ་ཕྱོད་ནས་ལན་རྒྱན་འཐབ་ཅིང་འབྱེད་
པ་ལ་ཞུགས་ཏེ། བདག་ཉིད་རྒྱལ་བའི་གནས་མ་ཐོབ་བར་དུ་མདའ་མདུང་ལ་སོགས་
པ་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་པས་སྦྱོལ་ཆེན་པོ་གཏོད་པ་ལའང་ཅང་མི་སེམས་འབྱེད་པ་
ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པར་མི་བྱེད་ན། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་
དཔལ་བ་དང་། །དུང་འགོ་དང་། །གཤིན་རྗེའི་འཛིག་རྟེན་དུ་འཕྱིད་པའི་ཉོན་མོངས་
པའི་དག་མཐུ་ཆེ་ལ་དཔུང་རགས་པ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་འབྱུར་བ་
འདི་ལ་གཉེན་པོ་དག་པོ་དང་ལྡན་པས་གཡལ་སྦྱང་དེ། །སྦྱིང་ལུག་པ་དང་། །ལུམ་པ་
མེད་པས་འཁོན་དུ་བཟུང་ནས་ཆར་བཅད་པའི་ཚུལ་སྦྱོང་འཇུག་ལས། །དེ་ལྟར་ཉོན་
མོངས་གཞོམ་པ་ལ། །རྟག་ཏུ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་བྱ། །དེ་ལ་བདག་གིས་ཞེན་བྱ་ཞིང་། །
འཁོན་དུ་བཟུང་ནས་གཡལ་སྦྱང་དེ། །རྣམ་པ་དེ་འདྲའི་ཉོན་མོངས་པ། །ཉོན་མོངས་

འཛོམས་བྱེད་མ་གཏོགས་སོ། །བདག་ནི་བསོགས་ཏེ་བསང་གུར་ཏམ། །བདག་གི་
མགོ་བོ་བཅད་གུར་སྒྲ། །དམ་པ་ཀྱན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི། །དག་ལ་འདུད་པར་མི་
བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བསམན་བསྐབ་པ་བསྐྱང་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་གྲོགས་སུ་མི་དབང་
འཕགས་པ་ལ་འོས་པའི་རྒྱལ་མིང་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་གྱི་ཁྱད་ཅོར་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ།
སྒྲོབ་དཔོན་དཔའ་བོའི་ཀྱན་རྩོབ་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱོམ་པ་ལས། དད་པའི་ལཁོར་
ལོ་རིན་པོ་ཆེས། །ཉིན་མཚན་དག་བའི་ལམ་སྟ་བུར་། །རྒྱལ་ཁྲིམས་བཙུན་མོ་རིན་
པོ་ཆེས། །རབ་ཏུ་མཛེས་པའི་རྒྱན་ཐེང་གདགས། །གཏོང་པའི་སྒྲོན་པོ་རིན་པོ་ཆེས། །
བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་འཕུལ་ཆེན་འབྱུང་། །ཐོས་པའི་དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེས། །
ལོག་རྟོག་དག་ཡི་གཡུལ་ངོ་གཞོམ། །ངོ་ཆ་ཤེས་པའི་རྟ་མཆོག་གིས། །ཉོན་མོངས་
བདག་མེད་སྐབས་སུ་སྒྲ། །ཁྲིལ་ཡོད་སྟོབས་ཀྱི་སྒྲུང་བོ་ཆེས། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལས་
ནམས་སྤང་། །ཤེས་རབ་ཅོར་བུ་རིན་པོ་ཆེས། །བདག་དང་གཞན་གྱི་རེ་བ་བསྐྱང་། །
ཡོན་ཏན་མཐའ་ལས་འཕགས་པའི་ཅོར། །ཅོར་གཞན་པལ་པ་སྟག་བསྐལ་རྒྱ། །ཞེས་
བ་ལྟར་རོ། །

འདི་ན་ཉོན་མོངས་བཙོན་རར་བསྐྱམས་པ་ཡིས། །བདག་གི་ཆོད་གྲང་རིག་པར་མི་
འཕྱར་ན། །མཐའ་དག་འགོ་བདེ་ལས་དབྱགས་འབྱིན་ཞིང་། །སྒྲོལ་བའི་བརྟན་པ་
མི་ཉམས་ག་ལ་ཞིག །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ནའང་མི་གནས།
ནང་དུ་དབང་བོའི་ཚོགས་ལའང་མི་གནས། །བར་དང་བར་ཞེས་བྱ་བའི་ཁམས་ལ་
ཡང་མི་གནས་ཏེ་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་སྒྲོ་བུར་དུ་རང་བྱུང་ལ། །ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ལའང་
ཡུལ་མེད་ན་ཉོངས་མོངས་པ་གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལྟ་བུར་
མི་རུང་ཡང་། །རང་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདིའི་བཙོན་རར་རྒྱུད་པ་འབའ་

ཞིག་པས་གཏི་མུག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་རང་གི་ཚོད་ཀྱང་རང་གི་རིག་པར་མི་རྒྱས་ན།
 འགོ་བ་གཞན་དང་གཞན་དག་དེ་ལས་སྒྲོལ་ཞིང་དཔགས་འབྱིན་པའི་བཏན་པ་མི་
 ཉམས་པ་ལྟ་གཤམ་ཞིག་བྱང་བར་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་བྱེད་པ་རན་པའི་རྒྱས་དཀི་
 དུས་ནམ་ཡང་འདི་དག་གི་དོན་མི་རྒྱས་སོ་སྒྲུལ་ནས་ཞི་བདེའི་སྒོ་སྒྲིམ་པ་ནི་བཏང་
 བའི་ཚད་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེའི་གཉེན་པོར། བག་ཡོད་ཤེས་བཞིན་ལྡན་པའི་ས་
 གཞི་ལ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་བསྐྱེད་སྤྲུལ་བས། མི་ཉམས་བཟུང་ཞིང་དྲི་མ་སྤྱང་
 བ་དང་། སྒྲེལ་བའི་ཐབས་ལ་ནན་ཏན་བགྱིད་འཛལ་ལོ། །ཞེས་མཚམས་སྤྱར་ནས་
 བག་ཡོད་པ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་རྒྱན་ཆགས་སུ་ལྡན་པ་ནི་ས་གཞི་ལྷ་ལུ་
 ཡིན་ཏེ། གཞི་དེ་ལས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་བཟུང་ནས་ལྷ་གྲུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །
 དེ་སྐད་དུ་སྒྲོབ་གྲུ་དེ་ལས། བད་ཀྱིས་དཀྱུགས་པའི་མི་དག་ནི། ལས་རྣམས་ཀྱང་
 ལ་མཐུ་མེད་པ། དེ་བཞིན་རྫོངས་པས་སེམས་དཀྱུགས་པ། ལས་རྣམས་ཀྱང་ལ་
 མཐུ་མེད་དོ། །ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སེམས་ལྡན་པའི། ཐོས་དང་བསམ་དང་བསྐྱེམ་
 པ་ཡང་། སྒྲོ་དོལ་བུམ་པའི་རྒྱ་བཞིན་དུ། དྲན་པ་ལ་ནི་དེ་མི་གནས། ཐོས་ལྡན་
 དང་པ་ཅན་དང་ནི། བརྩོན་པ་ལྟར་ལེན་དུ་མ་ཡང་། ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲོན་
 ཆགས་པས། ལྟར་བའི་རྟོག་དང་བཅས་པར་འགྱུར། ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཚམ་
 རྒྱན་དག། དྲན་པ་ཉམས་པའི་རྗེས་འབྱུང་བས། བསོད་ནམས་དག་ནི་ཉེར་བསགས་
 ཀྱང་། རྒྱན་པོས་ཐོགས་བཞིན་རན་འགོར་འགོ། ཞེས་དང་། བདག་གི་རྙིང་དང་
 བཀྱར་སྟེ་དང་། ལུས་དང་འཚོ་བ་མེད་སྤྲེལ་ཞིང་། དགེ་བ་གཞན་དང་ཉམས་སྤྲེལ་།
 སེམས་ནི་ནམ་ཡང་ཉམས་མི་བྱ། སེམས་བསྐྱང་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། དྲན་པ་དང་
 ནི་ཤེས་བཞིན་དག། ཐམས་ཅད་འབད་པས་སྤྱངས་ཤིག་ཅེས། བདག་ནི་དེ་ལྟར་

ཐལ་མོ་སྒྱུར། ཞེས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་བག་ཡོད་པ་དང་། དྲན་པ་
 དང་། ཤེས་བཞིན་གསུམ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱེད་ཅིང་། མ་བཏང་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་
 མི་ཚོག་པར་སྤེལ་ཞིང་རྒྱས་པའི་ཐབས་ལ་ནན་ཏན་དུ་སྒྲོབ་ཕྱིར་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་བསྐྱེན་པ་དང་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་རྣམས་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བལྟ་
 བར་བསྐྱབ་བརྒྱས་ལས་ཀྱང་བཤད་ལ། རྩོམ་བོད་དུ་སྡེ་སྡོད་བལྟ་རྒྱ་མེད་པས་ཁོ་
 བོའི་དད་པ་འགྲེལ་གསུངས་པ་མན་ངག་ཏུ་སྦྱོང་བས་ཐབས་དེས་རྟག་པར་ཀྱན་སྦྱོང་
 བཟོ་བོ་འབའ་ཞིག་ལ་སྒྲོབ་ཅིང་ཉོན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་ཆོ་ག་མཚན་
 ཉིད་པས་སྒྲུང་བའམ། གལ་ཏེ་མ་རྒྱས་ཀྱང་དགེ་བའི་ལྗེའི་འགྲེལ་བ་ལས། ཐུགས་
 རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པ་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་པའི་སྤྲིག་
 པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས་པར་བཀྱིའོ། ཡང་མི་བཀྱིད་དོ། ཞེས་བྱ་བའི་བསམ་
 པས་ཡང་དག་པར་སྒྲུང་བར་བྱའོ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། འདྲི་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་
 དཔའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་བཤད་པ་ལས། ཐོག་མར་ཉེས་སྦྱོད་སྡོམ་པའི་སྤྱང་བྱ་ཆད་དང་བཅས་
 པ་སྦྱོན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པར་ལྷུང་བའི་རབ་དབྱེ་ཉི་ཤུ་ནི། འདྲོམ་མཚོག་དཀོར་འཕྲོག་
 ལ་སོགས་རྒྱལ་བོའི་ལྷ། ཁྲོད་དང་གྲོང་དལ་འཛམས་སོགས་སྒོན་པོའི་ལྷ། སྒོ་མ་
 སྤྱངས་ལ་སྦྱང་ཉིད་སྦྱོན་པ་སོགས། ལལ་པའི་བརྒྱད་དང་སྒོན་འཇུག་གཏོང་རྣམས་
 སྤང་། ཉེ་ལ་རྒྱལ་བོ་ལ་ངས་པ་ལྷ་ནི། བམ་མཁའི་སྤྱིང་པོའི་ལེུ་ལས། རིགས་
 གྱི་བྱ་རྒྱལ་བོ་རྒྱལ་རིགས་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བའི་ལྷུང་བའི་ཕ་བ་ལྷ་སྟེ། ལྷུང་
 བའི་ཕ་བ་དེ་དག་གིས། རྒྱལ་རིགས་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བའི་དགེ་བའི་ཕ་བ་
 སྦྱོན་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱད་གཟན་ཏེ། ཕས་ཕམ་ཞིང་ལྷ་དང་མིའི་བདེ་བའི་གནས་
 ཐམས་ཅད་ནས་ལྷུང་ནས་ངན་སོང་དུ་འགོ་བར་འགྱུར་རོ། །

ལྷ་གང་ཞེན། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱུལ་པོ་བྱུལ་རིགས་སྤྱི་པོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བས་མཆོད་
 རྟེན་གྱི་རྩམ་འཕྲོག་གམ། དག་འདུན་གྱི་དང་། རྩོགས་བཞིའི་དག་འདུན་ལ་ཕུལ་
 བ་འཕྲོག་གམ། འཕྲོག་ཏུ་འཇུག་པ་འདི་ནི་ལྷུང་བའི་རྩ་བ་དང་པོའོ། །གང་ཡང་ཆོས་
 སྤོང་ཞིང་འགོག་ཏུ་འཇུག་སྟེ་ཉན་ཐོས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བཤད་པའམ། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བཤད་པ་སྤོང་ཞིང་འགོག་ཏུ་འཇུག་པ་འདི་ནི་ལྷུང་བའི་
 རྩ་བ་གཉིས་པའོ། །གང་ཡང་ངའི་ཕྱིར་རུང་སྟེ། སྐྱ་དང་ཁ་སྐྱ་ཐེགས་ནས་གོས་རུར་
 སྤྱིག་གྱོན་པ་བསྐབ་པ་བབྱང་ཡང་རུང་། བསྐབ་པ་མ་བབྱང་ཡང་རུང་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་
 འཆལ་ཡང་རུང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཡང་རུང་། དེའི་གོས་རུར་སྤྱིག་འཕྲོག་གམ།
 ཁྲིམ་ན་གནས་པར་བྱེད་དུ་བཅུག་གམ། ལུས་ཀྱི་ཆད་པ་གཞུབ་དཔེག་བྱེད་དམ། ཆད་
 པ་ནོར་འབུལ་དུ་འཇུག་གམ། བཙོར་རར་འཇུག་གམ། རྩོག་དང་འབུལ་བར་བྱེད་
 དུ་འཇུག་པ་འདི་ནི་ལྷུང་བའི་རྩ་བ་གསུམ་པའོ། །བྱུལ་རིགས་གང་ཡང་ཆད་དུ་བསམ་
 ཉེ། མའི་རྩོག་གཙོད་པ་དང་། ཡ་དང་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་དག་བཙོམ་
 པའི་རྩོག་གཙོད་པ་དང་། དག་འདུན་འདུམ་པ་འབྱེད་པ་དང་། ཆད་དུ་བསམས་ཉེ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ངན་སེམས་ཀྱི་ཁྲག་འབྱིན་པ་སྟེ། མཚམས་
 མེད་པའི་ལས་ལྷ་པོ་འདི་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་ལས་བྱེད་པ་འདི་ནི་ལྷུང་བའི་
 རྩ་བ་བཞི་པའོ། །

བྱུལ་རིགས་གང་ཡང་རྒྱ་མེད་པར་སྐྱ་བར་འབྱུར་ལ་འཛིག་རྟེན་ས་རོལ་ལ་གཡེལ་ཉེ།
 མི་དག་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡང་དག་པར་བབྱང་ནས་གནས་གིང་། སེམས་ཅན་
 མང་པོ་གཞན་དག་གྱང་། མི་དག་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་
 འཇུག་སྟེ། འདུལ་ཞིང་འཇུག་པ་འདི་ནི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་ལྷ་པོའོ། །དེ་ལ་རྩ་ལྷུང་དང་

པོ་ནི་གོ་སྤྲོ་ཞིང་། གཉིས་པ་ནི། ལུང་གི་ཚོས་སྟེ་སྟོང་གསུམ་དང་། རྟོགས་པའི་ཚོས་
 བསྐྱབ་པ་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་བཀའ་དངོས་སམ། དེའི་དོན་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་
 བསྟན་བཅོས་འཚོས་སྟེ་བ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་འདི་ནི་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་
 ཐབས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་ངམ། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་བའོ། །གསུམ་པ་དང་
 བཞི་བའང་གོ་སྤྲོ་ལ། ལུ་པ་ནི། གཙེར་བུ་པའི་གསང་ཚིག་ཏུ། ཚེར་མ་རྣོན་པོ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་
 གཞོགས། །མ་བྱའི་རིམ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱིས། །ཐམས་ཅད་རྒྱ་མེད་དོ་བོས་བྱུང་། །ཞེས་པ་
 ལྟར་རྒྱ་མེད་པར་བལྟས་ནས་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་ཤིང་། འོག་པར་བལྟ་བ་
 མེས་ཀྱི་ལས་སྦྱེས་ཙམ་ཉིད་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ། མི་དགེ་བ་བརྩའི་ལས་
 ལམ་ལ་འཇུག་པ་དག་གོ། །སྟོན་པོ་ལ་ངེས་པ་ལུ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། ཡང་སྟོན་པའི་ལྷང་
 བའི་རྩ་བ་ནི་ལུ་སྟེ། ལུ་གང་ཞེན། སྟོན་པོ་གང་མཆོད་རྟེན་གྱི་རྣམས་སམ། དགེ་འདུན་
 གྱི་དང་། རྟོགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་གྱི་རྣམས་འཕྲོག་པ་འདི་ནི་ལྷང་བའི་རྩ་བ་དང་པོའོ།
 གང་ཡང་གྲོང་འཛོམས་པ་དང་། ལྷངས་འཛོམས་པ་དང་། གྲོང་བྱེར་འཛོམས་པ་དང་།
 ལུལ་འཁོར་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ལྷང་བའི་རྩ་བ་གཉིས་པའོ། །

ཡང་སྟོན་པོ་གང་ཚོས་སྟོང་བ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བཤད་པའམ། རང་
 སངས་རྒྱས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བཤད་པའམ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ངེས་
 པར་འབྱུང་བ་བཤད་པ་སྟོང་ཞིང་འགོག་ལ། སྤབས་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ལྷང་བའི་
 རྩ་བ་གསུམ་པའོ། །ཡང་སྟོན་པོ་གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཕྱིར་རབ་རྟུབ་བུ་བུ་
 བྱིས་ས་དང་ལྡན་ཡང་རུང་། རྒྱལ་བྱིས་ས་དང་མི་ལྡན་ཡང་རུང་བ་ལ་འཚེ་སྟེ། གོས་རུར་
 རྒྱིག་འཕྲོག་གམ། བྱིས་ན་གནས་པར་བྱེད་ཏུ་འཇུག་གམ། བཅོར་རར་བརྩལ་གམ།
 ཆད་པས་ནོར་འཕྲོག་གམ། རྒྱག་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པ་འདི་ནི་ལྷང་བའི་

ཅུ་བ་བཞི་བའོ། །ཡང་སྟོན་པོ་གང་མཚམས་མེད་པ་ལྷ་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་ཐིག་
 བ་ལ་སོགས་པ་འདི་ནི་ལྷ་ང་ཅུ་བ་ལྷ་བའོ། །ཡང་སྟོན་པོ་གང་གིས་ལྷ་ང་བའི་ཅུ་བ་
 ལྷ་བོ་འདི་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བྱས་ན། སྟོན་པོ་དེ་དགོ་བའི་ཅུ་བ་སྟོན་
 བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་གཞོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གྲོང་ནི་བྱིས་གཅིག་པ་དང་།
 ལྷ་ངས་ནི་མི་རིགས་བཞི་གནས་པ་དང་། གྲོང་བྱིར་ནི་བཞོས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དང་།
 གྲོང་དལ་ནི་ཆོང་པ་མང་བོ་འདྲུ་བ་དང་། ཡུལ་འཁོར་ནི་ཡུལ་ཅམ་པ་ཀ་ཞེས་པ་ལྷ་
 སུའི་ཡུལ་ཆེན་པོ་རྣམས་འཛོམས་པ་འོ། །

པལ་བ་ལ་ངེས་པ་བརྒྱད་ནི། སྟོ་མ་སྦྱངས་པའི་གང་ཟག་གམ། སྦྱངས་པ་ཅམ་ལའང་
 མ་ངེས་ཏེ་སྦྱང་པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་གནས་ཆོག་ལམ་དུ་འབྱུལ་ནས་སྦྱག་པ་སྦྱེ་བའི་རིགས་
 ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་སྦྱ་རི་བཞིན་པ་སྟོན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྷན་
 པ་དག་ལམ་དེ་ལ་ཞུགས་པ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཅས་པ་གཟུགས་ཅན་ལ་བསྐྱགས་པ་
 བརྗོད་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྦྱོད་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 རིགས་ཅན་རང་གི་སྟོ་ལ་གདོད་ནས་བྱུབ་པའི་སོ་སོ་ཐར་པ་ལ་མོས་གིང་དེའི་ཆེད་
 དུ་སྟོབ་པ་ལ་འདོན་དུ་མི་འགྱུར་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱགས་ནས་གཉིས་
 པ་མ་ཡིན་པར་འཆོས་པ་དང་། ལས་དང་པོ་བའི་ཀྱན་སྟོང་གི་ཆ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་གང་ཟག་གི་སྟོ་གཟེངས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བཞིན་དུ་བསྐྱར་ནས་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་ནས་ཉན་རང་གི་ལམ་འདོར་དུ་འཇུག་པ་དང་། རྟོད་བཀུར་གྱི་
 དོན་དུ་བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་ཐུག་དོག་གི་སྟོས་གཞན་ལ་སྟོད་པ་དང་། གཞན་དང་
 གཞན་གྱིས་བདག་ཡོན་གནས་བཟང་པོར་མཐོང་དུ་རེ་ནས་བདག་གིས་བྱད་པར་
 ཟབ་མོ་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་རྟོགས་སོ་ཞེས་མི་ཆོས་སྒྲ་མའི་རླུན་གྱིས་གཞན་མགོ་བོ་

བསྐྱོར་བའི་རིགས་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་དབང་པོ་ཆེའི་ཕྱོགས་དང་བཤེས་པར་
བྱས་ནས་དགེ་སྦྱོང་གཞན་ལ་འཕྲོག་བཤེག་དང་། དཀོན་ཚུགས་སྦྱིན་པ་དག་འཕྲོག་
ཅིང་དཀོར་ལ་རིམ་སྒྲུལ་པར་ལོངས་སྦྱོང་བ་དང་། སྦྱོང་བ་བསམ་གཏན་པའི་ལོངས་
སྦྱོང་ལས་ཐིམ་ཞིང་ཕྱོགས་ནས་ཁ་ཏོན་བའམ། རྒྱུག་པ་བདག་ལ་སྤྱེར་ཞིང་ཆོས་བཞིན་
སྦྱོང་བའི་ནལ་འབྱོར་འདོར་དུ་འཇུག་པ་དང་བརྒྱད་དེ་བསྐྱབ་བཅུས་ལས། རྩོ་སྦྱངས་
མ་བྱས་སེམས་ཅན་ལ། རྩོང་བ་ཉིད་ནི་བཟོད་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཉིད་ལ་ཞུགས་
པ་དག རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལྷོག་པ་དང་། སོ་སོ་ཐར་བ་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། ཐེག་
པ་ཆེ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱོབ་པའི་ཐེག་པས་ཆགས་ལ་སོགས། རྩོང་པར་འགྱུར་བ་
མིན་ཞེས་འཛིན། ལ་རོལ་དག་ཀྱང་འཛིན་འཇུག་དང་། རང་གི་ཡོན་ཏན་བཟོད་
པ་དང་། རྩོད་པ་དང་ནི་བཀྱར་སྤྱི་དང་། ཆོག་བཤད་རྒྱལ་མཁན་སྦྱོང་དང་། །
བདག་ནི་ཟབ་མོ་བཟོད་པའི་ཞེས། ལོག་པ་ཉིད་ནི་སྦྱོབ་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་ཆད་པས་
གཙོད་འཇུག་དང་། དཀོན་ཚུགས་གསུམ་གྱི་སྦྱིན་བྱེད་དང་། སྦྱིན་པ་ལེན་པར་བྱེད་
པ་དང་། ཞི་གནས་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་འཛིན་པའི་ལོངས་སྦྱོང་
ནམས། ཁ་ཏོན་བྱེད་ལ་སྦྱིན་པ་ནམས། དེ་དག་ཅུ་བའི་ལྷང་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་
དཔུལ་བཞེན་པོའི་རྒྱ། ཞེས་སོ། །

དེ་དག་ཀྱང་མིང་དུ་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་ཀྱང་རྣམས་སུ་བཅུ་བཞིར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་
པོའི་རྩ་ལྷང་ལུ་པ་དང་། རྩོན་པོའི་རྩ་ལྷང་གཉིས་པ་ཐ་དད་པ་ལས། གཞན་བཞི་སོ་
རྣམས་སུ་འགྲེལ་བ་མ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་མིང་བཙོ་བརྒྱད་པོའི་སྟེང་དུ་སྦྱོན་འཇུག་
གཉིས་གཏོང་བ་བསྐྱར་པས་ཉི་ཤུའི་གྲངས་སུ་ངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱོན་པ་གཏོང་
བ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་སྦོས་སྤངས་པ་སྟེ་གསང་ཆེན་

ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གནས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྩ་བའི་
ལྷུང་བ་ལྟེ་བའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་དཀོན་ཙམ་བཅུགས་པ་ལས་གསུངས་པ་
འཇུག་པའི་སེམས་སྤངས་ཏེ། །དག་བ་ལ་མི་སྦྱར་བ་དང་ཉི་ཤུ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་
སེམས་སྤངས་པ་ནི་སྒྲ་བའི་སྟོང་པོའི་མདོ་དང་། ཉམ་མཁའི་སྟོང་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་
ལྷུང་བྱེད་དུ་གསལ་ཡོ། །ཡན་ལག་གི་ཉེས་བྱས་བརྒྱད་ཅུ་ནི། བདེ་སྤྱུག་ཡལ་བར་
འདོར་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི། བསྐྱབ་པ་ཡལ་བར་འདོར་བ་བཅུ་དྲུག དེ་དག་ལས་ནང་
གསེས་བརྒྱད་ཅུར་འགྱུར་བ་ནི་བསྐྱབ་པ་ཀྱན་ལས་བཏུས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །འདིར་
ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྒྱ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་འབྱར་ནམས་སྟེ་ཚུལ་ཡང་རྒྱད་དག་པ་
ལས་སྟེ་བར་བཞེད་ཅིང་། དེའི་ཆེད་དུ་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་། ཆོགས་པ་རྒྱ་མཚོ་
ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱོད་དུ་བར་ཆད་མི་འདྲི། རྗེས་ལ་བསྐྱབ་པ་མི་འདྲི། སྟོན་འཇུག་
གཉིས་ཀྱང་སྤབས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངས་ཏེ་སྟོན་པའི་བསྐྱབ་
བྱ་རྒྱུ་གས་བྱང་བར་ངས་པ་ཁོ་ནར་སྒྲུང་དགོས་ཀྱང་། འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལེན་པ་
པོའི་སྟོ་རིམ་དང་བསྐྱར་ནས་རི་ཙམ་བསྐྱར་རྟེན་པའི་བར་སྒྲུང་ནས་བསྐྱབ་ཏུ་རུང་
བར་བཤད་ཅིང་། དེ་སྐད་དུ་བསྐྱབ་བཏུས་ལས་ཀྱང་། བསྐྱབ་པ་གཅིག་བསྐྱབ་པ་
ན་བསྐྱབ་པ་གཞན་བསྐྱར་བར་མ་རུས་ཀྱང་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། ཕྱོམ་
པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་དང་ཡང་སྦྱར་ཏེ་སྒྲུངས་ནས་ཕྱོམ་པ་བཟུང་བར་བྱའོ། །
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

བསྐྱར་བྱ་ཡང་རྩ་ལྷུང་བཅུ་དགུ་འཕམ་ཉི་ཤུ་པོ་བསྐྱངས་གིང་ཡན་གྲངས་རི་ཙམ་སྒྲུངས་
ཀྱང་སྟེ་བར་བཞེད་པས་ཉམས་ན་འཆོས་པའི་ཐབས་ཀྱང་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོན་

པའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། མདོར་ན་སྤྲི་ལམ་སྤྲི་ག་པ་མཐོང་ན་ཡང་། །དེ་
མ་ཐག་ཏུ་ཕྱང་པོ་གསུམ་པས་བཤགས། །རྟེན་གཞི་སྟོན་སེམས་ཤོར་དང་འགལ་ལྷ་
ཕྱང་། །སྒྲིང་རྒྱུན་བསྐྱབ་པ་ལུལ་བ་གསུམ་དག་ལས། །ཐུན་ཚོད་ལས་ཉམས་ཤོར་
ན་འགྲོད་སེམས་ཀྱི། །སྐྱ་རིངས་འདུན་དུ་ནམ་མཁའི་སྤྲིང་པོ་ལ། །ཁོས་ནས་ཡན་
ལག་བདུན་པས་ལྷུང་བ་ལྷང་། །དེ་ལ་སྤྱིར་མི་ལམ་དུ་སྤྲིག་པའི་ལས་བྱས་པ་མཐོང་
ན་ཡང་སངས་དུས་ཀྱི་བག་ཆགས་ངན་པ་གོམས་པ་བརྟན་པ་ཉིད་ན། །དེ་མ་ཐག་ཕྱང་
པོ་གསུམ་པས་བཤགས་པར་བྱ་ལ། །བྱད་པར་སྟོམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱུ་ནི། །བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་བརྟེན་པའི་གཞི་སྟོན་པའི་སེམས་ཤོར་བ། །འགལ་ལྷ་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བྱང་
བ། །སྒྲིང་རྒྱུན་བསྐྱབ་པ་ལུལ་བ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ལས། །ཅ་བའི་ལྷུང་བ་ཉི་ཤུ་པོ་ནི་
ལྷུང་མཚམས་ལེགས་པར་ཤེས་ཤིང་། །ཤས་ཆེར་གོམས་ལ་བརྟན་པ་རྣམས་ལ་དགོངས་
ཀྱིས། །དེ་ལས་གཞན་པ་ལས་དང་པོ་པ་ལ་སོགས་པས་སྒྲོའི་སྟོབས་རེ་ཆེར་བསྐྱེད་
ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གོམས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་ན་ལས་དང་པོ་པས་མགོ་གཏོང་
བ་སོགས་རྩས་བ་མེད་བཞིན་པའི་བསྐྱབ་པ་བརྟན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་འདུལ་བ་
ཐབས་ལ་མཁས་པས་སྒྲོའི་རྩས་པ་རེ་ཆེར་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་བརྟན་པ་ཉིད་དེ། །གཞན་
དུ་དུས་ཚོད་དང་མ་འབྲེལ་བའི་སྒྲིང་པ་དག་ཀྱང་ལྷུང་བར་བཤད་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་
བསམ་པའི་ཆ་ནས་ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ། །འགྲོད་
པ་དང་བཅས་པ། །བཤགས་པ་དང་བཅས་པ་རིམ་རྩས་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་འབད་དགོས་ཏེ།
དེ་ལྟར་མ་འབད་ན་སྟོན་པས་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་ལ་ཡན་གཞི་དཔེར་པར་འབྱུར་རོ། །
དེ་ལ་བཏང་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་རིང་ཞིང་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་
སྤྱག་བསྐལ་མཐའ་མི་གཏུགས་པ་མྱོང་ངོ་། །

ཅུ་ལྷུང་གི་ཉེས་དམིགས་ནི་བསྐྱབ་བརྟམ་ལས། དེ་དག་ཅུ་བའི་ལྷུ་བ་ཉེ། སེམས་
 ཅན་དཔུལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་བ་ལུལ་བ་ལ། སོ་ཐར་
 གྱི་སྒྲིམ་བ་བསྐྱར་མི་རྣམས་ན་འབུལ་དུ་རུང་བར་གནང་མོད། དེ་ལའང་སྒྲིམ་བ་ལུལ་
 ཉམས་སུ་བཞིར་དབྱེད་དུ་ཡོད་ཀྱང་བྱང་སྒྲིམ་ལུལ་ན་ནི་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ལྷོ་བ་ཡིན་ཏེ།
 སྦྱིར་རང་གཞན་གྱི་ཕན་བདེ་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་གཅིག་ཤུ་རྒྱུད་གསོན་པར་མ་ཟད། དུས་
 ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་སྒྲིང་པོའི་བར་དམ་བཅས་པ་དེ་བཏང་བའི་ཕྱིར། སྦྱོད་འཇུག་ལས།
 སྒྲ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ། བསམ་པ་ཐག་པས་མགོན་གཉེར་ནས། འགྲོ་བ་ཐམས་
 ཅད་བསྐྱུས་བྱས་ན། བདེ་འགྲོར་རི་ག་འགྲོ་འགྲུར་རམ། ཞེས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་བསྐྱུས་པས་དེ་ལ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ཤེས་
 བས་འབད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། མི་ཤེས་པ་དང་། བག་མེད་
 པ་དང་། ཉེན་མོངས་པ་མང་བ་དང་། མ་གྲུས་པ་ཉེ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་བཞིར་བསྐྱན་
 པའི་རྒྱས་ཐུན་ཆོད་དེ་འཕགས་པ་ཉི་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཉི་བར་
 འཁོར་འདི་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་གལ་ཏེ་ལྷ་རྩོའི་
 དུས་སུ་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་ཡང་ཕྱེད་ཀྱིས་དུས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་དང་མི་
 འབུལ་བར་གནས་ཏེ། ཞེས་བ་ནས་དེ་བཞིན་དུ་ཀྱན་ལ་སྦྱར་ཏེ། གལ་ཏེ་ཕྱེད་ཀྱི་
 དུས་སུ་བྱང་བ་ཡང་ཕྱི་འཕྱེད་ཀྱིས་དུས་ན། གལ་ཏེ་ཕྱི་འཕྱེད་ཀྱི་དུས་ན་ལྷུང་བ་བྱུང་
 བ་འང་སྟོད་ལ། གལ་ཏེ་སྟོད་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་ན་འང་ནམ་ཕྱེད་ན། བཅས་ཕྱེད་ན་ལྷུང་བ་
 བྱུང་ན་ཐོ་རེངས་ཞེས་སོགས་ནས། ཉི་བར་འཁོར་དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་
 དག་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་བཅོས་སུ་རུང་
 བའོ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཉིན་མཚན་སོ་སོའི་ཆ་ཐུན་གསུམ་གསུམ་དུ་བཅད་པའི་

དུག་ཆ་སོ་སོའི་སྤང་དུ་གཞིན་པོས་སྤྲེལ་སྤྲེལ་ན་དེའི་རྒྱལ་བྱིས་སྤྲེལ་ཆད་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །འོན་ཀྱང་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱུས་བསྐྱབ་པར་མི་རྣམས་སོ་སྣམ་ནས་དོར་བའི་
སེམས་སྤྲེལ་ན་ནི་ཐུན་ཚོད་ལ་མ་ལྟོས་པར་དེ་མ་ཐག་གཏོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་
གཞན་པ་རྣམས་ནི་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་དུ་འགྱོད་པས་སྤྲེལ་སྤྲེལ་ན་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཚམ་དེ།
དེའི་བཤགས་ཆད་ནི། དཔེར་ན་སྤྱོད་ལྷ་བྱ་ཐུན་དུག་ཆ་དང་པོའི་ཐོག་མཐའ་བར་
གསུམ་གང་ཡང་བྱང་བར་ལྷང་བ་བྱུང་ན། དེ་མ་ཐག་གི་ཐུན་དུག་ཆ་གཉིས་པའི་ཐུན་
ཁོངས་ཅི་རིགས་པར་འགྱོད་པ་དུག་པོ་དང་བཅས་བཤགས་པས་སོར་རྒྱད་ལ། དེ་
ལྟར་བཤགས་ཆད་ལས་མ་འདས་ན་ཅ་ལྷང་ཡང་ཡང་བྱུང་ཡང་བྱིར་བཅོས་སྤྱོད་
པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བཤགས་ཆད་ལས་ཐལ་ན་གཏུགས་པ་ཞེས་བྱ་སྤྱི་བྱིར་བཅོས་
ཀྱིས་སོར་རྒྱད་པ་མ་ཡིན་པས། བཤགས་བསྐྱུར་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བས་སྤྲེལ་ཆོག་བཞིན་
དུ་བྱུང་བར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཉམས་ཀྱང་སྤྱི་སྤྱིར་སྤྱོད་སྣམ་པས་གལ་རྒྱུད་དུ་བྱེད་ན་ནི་སྤྲེལ་
བཞིའི་ཆོག་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་ཆོས་ལ་དབང་ཟེར་བར་ཟེད་དོ། །བྱིར་བཅོས་ཀྱིས་
རི་ལྟར་བཤགས་པའི་རྒྱལ་ཡང་། དབང་པོ་དཔེར་བ་རྣམས་ནི་དངོས་པོར་འཛིན་པ་
ཤུགས་ཆེ་བས་ངོ་ཆ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་ཀྱི་རྟེན་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྤྲོམ་ལྷན་བཅུ་འཕམ་ལྷ་ཆོགས་
ནས་གཅིག་ཡན་ཆད་ལ་ཉེས་ལྷང་འཆབ་པ་མེད་པ་བཤགས་ཏེ་ལྷང་བ་ལས་ལྷང་ངོ། །
དབང་འབྲིང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་པ་དང་། མོས་པ་བརྟན་པ་དག་ནི་རང་གི་
མདོ་ལས་དགའི་རྩ་བ་ཆད་དེ་ལྷང་བ་རྣམས་ཀྱི་མཁར་བ་ལྷ་བྱ། སྤྲོམ་པ་སྤྱོད་པ་
རྣམས་ཀྱི་མེ་ལོང་ལྷ་བྱ། ངོ་ཆ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གོས་ལྷ་བྱ་ཞེས་
བཤད་པ་རིག་སྤྲེལ་སྤྱིའི་ལྷ་འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྤྱི་པོ་ལ་བཤགས་པར་བྱ་སྟེ།

ཉིན་མཚན་གྱི་བར་མ་ཆོད་པའི་ལྷང་མཚམས་ནས་ཉེས་ལྷང་འཆགས་པ་ཁོ་ན་ཡིད་
 ལ་བྱེད་ཅིང་འགྲོད་པ་དང་ལྡན་པས། ཐོ་རངས་ཁར་བྱས་དང་གཙང་སྤྱོད་ལ་གནས་
 པས་སྒོས་བརྟུལ། འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྒྲིང་པོ་ལ་བོས་ཏེ། གླུ་རེངས་གླུ་རེངས་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་ཅན་ཁྱོད་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་གར། གར་
 མ་ཐུག་ཏུ་བདག་ལ་ཐུགས་རྗེས་དགའ་པར་མཛོད་ཅིག བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམ་
 མཁའི་སྒྲིང་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན་ལ་བདག་གི་ཆོག་འདི་སྒྲོན་ཏེ། བདག་གི་མི་ལམ་
 དུའང་དེ་སྒྲོན་པར་འགྱུར་ཞིང་བདག་གིས་ཐབས་དེས་ལྷང་བ་བཤགས་པར་འགྱུར་
 བ་དང་། འཕགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཐབས་དང་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་མཛོད་ཅིག
 ཅེས་གསོལ་བ་དྲག་པོ་བརྟབ་ཅིང་། ཡན་ལག་བརྟན་པ་ཐུལ་བས། རང་གི་སྐལ་བའི་
 བྱད་པར་ལས་དངོས་སམ་བདེའི་སྒོ་ནས་ལྷང་བ་ལས་འབྱེན་པའི་ཐབས་སྒྲོན་པ་ཡིན་
 རོ། །གལ་ཏེ་དེས་ཉགས་མ་མཐོང་ན། ཐོ་རངས་གཙང་སྤྱོད་དང་བྱས་ལ་སོགས་པ་
 རྒྱར་བཞིན་པས། ཁ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བལྟས་ཏེ་བྱས་མོག་ལས་པའི་ལྷང་ས་ལ་བརྟུགས་
 བས་འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྒྲིང་པོ་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་། མོས་གུས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་
 པས་ཡན་ལག་བརྟན་པ་ཐུལ་ལ་ནན་ཏན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས། གླུ་རེངས་གླུ་རེངས་
 སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལེགས་པ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་གར་མ་ཐུག་ཏུ་བདག་ལ་
 ཐུགས་རྗེས་དགའ་པར་མཛོད་ཅིག ནམ་མཁའི་སྒྲིང་པོ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་
 ལ་ཡང་བདག་གི་ཆོག་གིས་ལྷང་དུ་བསྐལ་ཏེ་ཐབས་གང་གིས་ལྷང་བ་ལྷང་དུ་འཆགས་
 པར་འདོད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འཕགས་པ་ལ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་བའི་ཐབས་དེ་བདག་གི་མི་ལམ་དུ་བལྟན་དུ་གསོལ། ཞེས་བཛོད་ནས་ཉལ་
 བས་གླུ་རེངས་འཆར་བའི་ཆོ་མི་ལམ་དུ་འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྒྲིང་པོས་རང་གི་སྐལ་

བ་དང་འཚམས་པའི་གཞུགས་བསྟན་ནས་ལྷུང་བ་འཆགས་སུ་འཇུག་གོ། གལ་ཏེ་
ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་སུ་འཇུག་པ་དག་ཡིན་ན། ཡི་དམ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་
ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པ་བརྗོད་ལ་བཤགས་པས་ལྷུང་བ་ལས་
ལྷང་ངོ་། སྦྱིར་དབང་པོ་རབ་ཏུ་ལྷུང་པའི་ལྷུང་བ་ནི་གདོད་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་
ཀླན་རྟོག་གི་རྣམ་པར་འཆར་བས་རྒྱལ་རིམ་གྱིས་བཟུང་། ལྷུང་ལ་བཞུགས་པོར་བཏབ་
པ་བཞིན་དུ་དེས་བག་ཆགས་སམ་ལྷུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གཞུགས་བསྟན་འཛོག་པ་
མེད་ཀྱང་མཉམ་རྒྱུ་ལ་འཛོག་ཏུ་ལྷུང་པ་དག་ལ་ཐར་པ་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་སུ་རྒྱས་པའི་
མདོ་ལས། གང་ཞིག་འགྱོད་ཆངས་བྱེད་འདོད་ན། །དང་པོར་འདུག་ལ་ཡང་དག་
ལྷོས། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བཟ། །ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། །འདི་
ནི་འགྱོད་ཆངས་མཆོག་ཅེས་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

འོན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པས་ལྷུང་བའི་ངོ་བོ་བརྟགས་ནས་དེ་ལ་སྟོང་པས་རྒྱས་འདེབས་
པ་ནི་ལུང་དེའི་དབྱིངས་འཇུག་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པར་བལྟས་པས་དག་ན་རྒྱང་
འཕྲེན་པའི་གསང་ཚིག་ལ་འང་དོན་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་པས་ན་གནས་ལུགས་
ལ་སྟོང་བ་བརྟན་པས་བཤགས་ཉམས་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་དོན་ཉམས་སུ་སྟོང་ནས་
བཤགས་པའི་རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་བྱང་མཉམས་དཔའི་སྟེ་སྟོང་ལས་བྱང་རྒྱལ་བྱང་མཉམས་དཔའ་གང་
གིས་ལས་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དེས་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་རྣམ་
པར་དག་པ་འཐོབ་པོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བཤད་མ་ཐག་པ་གཉིས་པོ་ནི་དབང་པོ་
འབྲིང་པོ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་དང་པོ་རྣམས་ནི་སྟོང་པས་བཞེ་ལ་བརྟེན་
པ་ཉིད་ལེགས་ཏེ། དེ་འང་ན་ཆོད་ལས་ཐལ་བཟུང་། ལམ་ལ་འཇུག་པར་སྟེ་བ་ཅམ་
ལས་དང་པོ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྟོད་འདི་འཛིག་རྟེན་ན་གཤགས་པ་ཆེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རིགས་

པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱོ་བོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དེའི་
 སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རང་སྟག་བསྐྱེད་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྟག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་
 ལ་འཆེ་བ་སོགས་འདོད་པ་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་ན། ཡན་ཚུན་མི་མཐུན་བྱིས་
 པ་ཡི། །འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྐྱོ་ཞིང་། །ཞེས་བཤད་པས་ད་ལྟའི་གང་ཟག་པས་
 ཆར་ལས་དང་པོ་པ་ཡིན་པར་རིགས་སོ། །རྟེན་གྱི་སྟོབས་ནི། རོ་ཆ་བྲེལ་ཡོད་ཀྱིས་
 རྟེན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལྟན་དག་བའི་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་བྱུང་དང་དམིགས་པས་ཀྱང་མཉུན་གྱི་ནམ་མཁར་རྒྱལ་བ་
 སྟེན་དང་བཅས་པ་དང་། བྱུང་པར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལྷང་བ་ལྷང་བར་ཞལ་
 ཀྱིས་འཆེས་པའི་ལྷ་ནམ་མཁའི་སྟིང་པོའི་སྟུན་སྟུར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟེན་སྟུབས་སུ་འགོ་
 པ་དང་། སྟིང་རྩེས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ཤིང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྫོགས་བྱང་ལ་
 དམིགས་པའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ལྟན་གྱི་སེམས་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་སོ། །རྣམ་པར་
 སྟན་འབྱིན་པའི་སྟོབས་ནི། ལྷང་བ་གང་བྱུང་བ་དེ་དག་གི་འཆབ་པ་མི་བྱེད་པས་དེའི་
 མིང་ནས་བརྗོད་ཅིང་ཡིད་ཀྱིས་འགྲོད་པ་དྲག་པོས་བཤགས་པའོ། །

གཉེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་སྐྱོད་པའི་སྟོབས་ནི། སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་མཚན་
 བཟུང་བ་དང་། སྟག་སྟུགས་དང་མཚོད་རྟེན་བཞེངས་པ་དང་། རལ་བ་གསོ་བ་དང་།
 གྲུམ་པ་བཅོས་པ་དང་། རྟེན་ལ་བྱག་བསྐྱོར་དང་། མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མོ་ཁ་རྟོན་དུ་བྱ་བ་
 དང་། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་སྟིག་སྟིག་ཀྱིས་ལྷང་སྐྱོང་བའི་རིག་པ་དང་། མཉམ་
 པར་འཇོག་པ་རྣམས་ལ་གཉེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་སྐྱོད་པའི་སྟོ་དྲག་ཅེས་གྲགས་ཏེ། སྟིང་རྩེ་
 ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྟན་འདས་རྣམས་ལ་ཡོན་ལྷན་བ་ཅི་ཅམ་
 དུ་མཐུ་ཆེ་བ་དེ་ཅམ་དུ་མཐུ་ཆེ་བ་དང་། སེམས་དང་བཅི་ཅམ་དུ་མཐུ་ཆེ་བ་ལ་ལྟོས།

ཀྱན་དགའ་བོ་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱལ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཟེར་ན། ཀྱན་དགའ་བོ་དེའི་
 ཆོག་དོན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་བཙུག་ལྷན་འདས་ན་མས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་དོན་མེད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། གང་འདི་སངས་རྒྱལ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་དོན་མེད་པར་
 མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ན་མས་ལ་དགེ་བའི་ཕ་བ་ཇི་ཙམ་རྒྱུད་ཏུ་བསྐྱེད་
 པ་ཡང་རྒྱུད་ཟེར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐ་ན་སེམས་དང་བགཅིག་བསྐྱེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་
 གྲང་ཐ་མ་མུ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོན་པའི་
 ལུང་ཡོད་དེ་ཡི་གེའི་ཁུར་ལྗོངས། །སོར་རྒྱུད་པའི་སྟོབས་ནི། ཕྱིན་ཆད་སྟོག་ལ་བབས་
 གྲང་སྟོག་ལྟར་དུ་འགྱུར་བའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་བྱ་བར་དམ་བཅའ་བའོ། །སྦྱིར་
 ལྟར་བ་དེ་དག་ལ་འང་ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱན་དཀྱིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་
 པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཞེ་ལྟར་གི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་དང་། གཉི་ཕྱག་
 གི་དབང་གིས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་གཞོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཀྱན་དཀྱིས་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལས་གཞན་པའི་ཆགས་སེམས་དང་ཞེ་སྒྲུང་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་ཀྱན་དཀྱིས་རྒྱུད་
 ཏུ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཡང་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱན་པས་མཉེས་པར་
 བྱས་ཏེ་འདི་ལྟར་དུ་བཤགས་པར་བྱའོ། །

བཤགས་ཡུལ་དངོས་སུ་ཡོད་ན། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་དགོངས་
 སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ལྟར་བ་འདི་དང་འདི་བྱང་བས་དེ་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་བཤགས་ཀྱིས་དག་པར་མཛོད་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་
 བརྗོད་པས། བཤགས་ཡུལ་གྱིས། ཉེས་ལྟར་དེ་དག་ཉེས་ལྟར་དུ་གཟིགས་མཁུ། ཕྱིན་
 ཆད་ལེགས་པར་སྟོམ་མཁུ། ཞེས་པའི་ལན་དུ་འཁྲུམས་ལགས། སྟོམ་ལགས་སོ། །
 ཞེས་བརྗོད་པས་ཉེས་པ་ལས་ཐར་བར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་སོ། །དངོས་སུ་མེད་ན།

ཐྱུགས་རྣམས་ཀྱན་ན་བཞུགས་པ་ཡི། རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས། ཐུགས་
 རྫོགས་པོ་མང་འརྣམས་ལ། ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི། ཐོག་མ་མེད་ལྟ་འཁོར་
 བ་ནས། ཆོ་རབས་འདི་འམ་གཞན་དག་ཏུ། བདག་གིས་མ་འཆལ་སྟིག་བགྱིས་
 པ་འམ། བགྱིད་དུ་བསྐྱལ་བ་ཉིད་དང་ནི། གཏི་མུག་འབྲལ་པས་བདག་ཐོན་ཏེ།
 རྫོགས་སྦྱུ་ཡི་རང་གང་བགྱིས་པ། རྫོངས་པ་དེ་ནི་མཐོང་བགྱིས་ནས། བསམ་བ་ཐག་
 པས་མགོན་ལ་བཤགས། བདག་གིས་དགོན་ཅོག་གསུམ་དང་ནི། ལ་མའམ་གྲུ་མ་
 གཞན་དག་ལ། ཉོན་མོངས་སྟོན་ནས་ལུས་ངག་དང་། ཡིད་ཀྱི་གཞོད་བགྱིས་གང་
 ལགས་དང་། ཉེས་པ་དུ་མས་སྟོན་ཆགས་པའི། སྟིག་ཅན་བདག་གི་སྟིག་པ་གང་། །
 སྟིན་ཏུ་མི་བཟད་བགྱིས་པ་དེ། ཐམས་ཅད་འདྲེན་པ་རྣམས་ལ་བཤགས། བདག་
 གི་སྟིག་པ་མ་བྱང་བར། སྟོན་དུ་འགྲུམ་པར་འགྱུར་དུ་མཆི། རི་ལྟར་འདི་ལས་ངས་
 ཐར་བར། ལྟར་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་བཤགས་ཏེ་ལྷུང་བ་ལས་
 ལྷུང་རོ། ལྟུང་ཅ་བའི་ལྷུང་བའམ། ཡན་ལག་གི་ལྷུང་བས་མཆོན་ཏེ། མདོར་ན།
 བརྟེན་ངས་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་མ་ཟེན་པས་ཕྱིར་བཅོས་མ་གྲུབ་པ་མཐའ་དག་.....
 དགོན་ཅོག་གི་བྱང་དུ་ཉིན་དང་མཆོན་མའི་ཆ་ལ་ལྷུང་པོ་གསུམ་པ་ལན་གསུམ་གསུམ་
 གདོན་ཞིང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིད་ལ་བྱས་པས་མེར་རྟུང་པར་.....
 འགྱུར་ཏེ། སྟོན་འཇུག་ལས། ཉིན་དང་མཆོན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། ལྷུང་པོ་གསུམ་པ་
 གདོན་བྱ་ཞིང་། རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བརྟེན་ནས། ལྷུང་བའི་ལྷག་མ་དེས་ཞི་
 བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་བས་ན་ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་འཛིགས་པས་དེ་ལྟ་བུ་ནི་བདག་གིས་བསྐྱབ་
 པར་མི་རྣམས་སོ་སྣམ་ནས་ཞུམ་པ་དང་། ཚུལ་བ་འདོར་བ་སྤངས་ལ། སྦྱལ་ཤི་རོ་དང་

ཕྱད་པའི་ཁ་ཏ་མཁའ་ལྗིང་དུང་རྒྱལ་བ་ལྟར་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་ནས་བསྐྱབ་པའི་
བརྒྱལ་ཞུགས་བརྟན་པར་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབས་པས་ལྟར་བས་བདག་པམ་པ་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་འཐོབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སྒྲིལ་དང་ཕྱད་ལྱུར་ན། །ཁ་ཡང་མཁའ་ལྗིང་
ལྟ་བུར་སྟོང་། །གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཉམ་རྒྱུར་ན། །ལྟར་བ་ལྟར་དུ་འདྲ་གཞོད་པར་བྱེད། །
ཞུམ་བཙས་ཚུལ་བ་དོར་བ་ལ། །ཐོངས་ལས་ཐར་བ་ཡོད་དམ་ཅི། །རྒྱལ་ཚུལ་བ་
བསྟེད་པས་ནི། །ཆེན་པོ་ཡིས་ཀྱང་ཐུབ་པར་དགའ། །དེ་བས་སེམས་ནི་བརྟན་པ་
ཡིས། །ལྟར་བ་ནམས་ནི་གཞོམ་བྱ་སྟེ། །བདག་ནི་ལྟར་བས་པམ་བྱས་ན། །ཁམས་
གསུམ་རྒྱལ་འདོད་བཞད་གད་འགྱུར། །བདག་ནི་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། །བདག་
ལས་སུ་ཡང་རྒྱལ་མི་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བོན་འཛིག་ཅིང་ཐན་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་
གདགས་སུ་རུང་བ་དཔུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྟེད་ནི་
སྒྲོ་ཡངས་པས་བྱིམ་པའི་བྱོགས་ལ་བརྟན་པ་དག་གི་སོ་སོ་སྟེ་བོ་ལའང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་
སེམས་སྟེ་ཞིང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པའི་རྟེན་དུ་རུང་བ་ནི་འཇམ་དཔལ་ཞེས་
བོས་ནས་ཀ་ལ་པི་རྒྱའི་སྟུ་གུ་སྒྲོ་བའི་ནང་ནས་སྒྲོ་གས་པའི་དཔེས་བརྟན་པས་ན་
སྒྲིང་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་ལས་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་རྟེན་དང་ལྡན་པ་གཅིག་པོ་ལ་མ་ལྟོས་
ཤིང་། ལྟ་ཀྱང་གཞོད་སྟེན་ལ་སོགས་པ་བརྟུང་གེས་དོན་གོ་བྱང་སྒྲོམ་སྟེ་པའི་རྟེན་ཉེས་
སྟོད་གང་རུང་སྟོང་བར་དམ་འཆའ་ཞུས་ཤིང་། སྒྲང་པའི་འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་སྟེ་ཞིང་སྟེས་པའི་རྟེན་དེ་ལ་གཏོང་བྱེད་གྱི་རྒྱ་མ་བྱུང་ན་ཆེ་བཟེས་ཀྱང་སྒྲོམ་
པ་མི་གཏོང་ལ་རིགས་སད་པའི་སྟིང་རྟེན་དང་ལྡན་པས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་ཐུང་མ། རིགས་
ཀྱི་ཐུ་མོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་གྱི་ཆ་ནས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་སྟིང་རྟེན་ཞིང་ཁྱད་པར་གྱིས་

སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་པ་མི་བྱེད་པ་དང་ལྟན་ན། དེ་
 འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་ལྟོད་དུ་ཟེན་གྱང་སྒྲོད་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ་སྤྲིམས་ཅན་
 ཡིན་པས་ན་སྒར་བསྟན་པ་ལྟར་དེའི་གིང་རྒྱའི་ཐག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབུ་
 ལ་ཡང་བསྐྱར་རོ་ཞེས་བསྟགས་གིང། སྤྱད་པ་ལས། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 འདོད་ཡོན་ལྟ་སྒྲོད་གྱང། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་སྒྱབས་
 སོང་སྟེ། །སངས་རྒྱས་འགྲུབ་བྱ་སྟོམ་དུ་ཀྱན་མཁེན་ཡིད་བྱེད་ན། །མཁས་པ་ཚུལ་
 སྤྲིམས་པ་རོལ་བྱིན་གནས་རིགས་པར་བྱ། །ཞེས་དང། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཆོས་འཕགས་ལྟ་མེད་དུག་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་དང་ལྟན་ཅིག་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
 ལྟ་ལྟོད་དོ། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་དག་བྱུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པས་གྱང། །ཁྱི་
 པའི་བྱོགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་སྒྲོད་པ་ཡང་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་
 དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་བདག་མེད་པ་གཉིས་རྟོགས་པའི་འཕགས་པ་དག་གྱང་སྟོང་རྩ་ཆེན་
 པོ་དང་བྲལ་བས་བསྟགས་པ་མ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པའི་བྱ་དཀའ་བ་
 དག་གི་སྒྲོད་པ་ལ་ཞུམ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཁུར་པོར་བ་དག་ནི་སོ་ཐར་གྱི་པས་
 བས་པ་ལས་གྱང་སྒྲོད་པ་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་བསྐླལ་བ་བྱེ་བར་
 དགོ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ། །སྒྲོད་གྱང་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་ཉིད་ལ་འདོད་བསྐྱེད་ན། །
 དེ་ཆོ་ཚུལ་སྤྲིམས་སྒྲོན་བྱང་ཚུལ་སྤྲིམས་ཉམས་པ་ཡིན། །ཚུལ་སྤྲིམས་འཆལ་ཞིང་མི་
 མཁས་དེ་བཞིན་སྒྲོད་པ་ཉམས། །སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་པས་པམ་བས་གྱང་གིན་ཏུ་ལྟེ། །
 ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་བྱང་བཟང་དང། །ཡུ་ཁྱུ་ཀ་རས་སྒོལ་གཉིས་ཀྱི་སྒོམ་
 པའི་ཆོ་ག་བསྐྱེས་པ་ཁུངས་སུ་བྱས་ནས་དབུ་སེམས་ཀྱི་ལུགས་ཐ་དད་དུ་འགོད་པ་
 མ་དག་པར་འཕྱར་ན། སྟེ་བའི་རྟོན་ཁྱིམ་པའི་བྱོགས་དང། རབ་ཏུ་བྱང་བའི་དབྱེ་བ་

གཉིས། དེ་བཞིན་དུ་ཐིག་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ནས་སྒྲུབ་རུང་མི་རུང་གི་ནུམ་
 པར་དབྱེ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །སོ་ཐར་རིགས་པདུན་པོ་གང་རུང་གི་སྡེ་དུ་སྒྲོན་འཇུག་
 གི་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཞེས་
 བརྗོད་པ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེའི་བྱུན་གྱི་ལྷགས་
 བྲམས་པས་བཀའ་བསྟུས་ཤིང་ཐོགས་མེད་སྒྲུ་མཆེད་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་འཆད་པར་
 འགྱུར་ལ། །བཤད་མ་ཐག་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྡོད་སྡོད་པོ་བཀོད་པ་དང་། བམ་
 མཁའི་སྡོད་པོ་དང་། དཀོན་ཅོག་བརྟེན་པ་དང་། བསྐལ་པ་བཟང་པོ་དང་། རྒྱལ་
 པོ་ལ་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་བཀའ་བསྟུས་ཤིང་།
 གྲུ་རྒྱུབ་སྡོད་པོས་བཀྲལ་བ་ལས་ནི་ཉིན་གཅིག་ཏུ་སྟོག་མི་གཅོད་པའི་སྡོམ་པ་བྲངས་
 པ་ལའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་མཛད་ཀྱང་། དེ་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་
 པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་འཐད་པས་ཀྱང་དཔུ་སེམས་གཉིས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་
 དབྱེ་བ་ལེགས་པར་གྲུབ་པོ། །

དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་དཀོན་ཅོག་བརྟེན་པ་ལས། སྡོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ནི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་གནས་པར་བྱེད་དོ། །དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་
 བྲིས་སྤྱད་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་
 ཚུལ་བྲིམས་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་ཚུལ་བྲིམས་
 ཀྱི་སྒྲུ་ནི་སྡོམ་པ་ལ་འདོད་ཀྱང་དེ་ཆོངས་པའི་སྡོད་པ་ཁོན་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ལ་གནང་ཞིང་བཅས་པའི་སྡོམ་པ་དེ་ཡང་ཚུལ་བྲིམས་ཉིད་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཔུ་མའི་ལྷགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་ལྡན་
 ཀྱིས་བྲངས་ཀྱང་བྱང་སྡོམ་ཐོབ་པའི་ཆོག་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་པའི་

ལྷགས་ནི་སྟོན་སེམས་སྒྲང་བ་ལ་སོ་ཐར་མི་དགོས་ཀྱང་། འཇུག་སྟོམ་ལེན་པའི་རྟེན་
 སོ་ཐར་རིགས་པ་དུན་གང་རུང་དུ་བཤད་པ། རྟེན་དེ་ལྟན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 རྟེན་ལ་སྟོབ་ནས་དད་ཅིང་བསྐྱབ་པར་རྟུས་པའི་ཆོ་སྟོན་ལ་བར་ཆད་ཀྱི་བ་དང་།
 རྗེས་ལ་བསྐྱབ་པ་བརྟེན་ཅིང་། སྦྱེ་རྒྱལ་ཡང་སེམས་དང་བ་ལས་སྦྱེ་བས་བྱག་མཆོད་
 ལ་སོགས་པས་ཡིད་དང་བ་བྱས་ནས་སྟོན་འཇུག་གཉིས་སོ་སོའི་ཆོགས་ལེན་པའོ། །
 འོན་དེ་གཉིས་ཀ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟོན་དུ་མཆུངས་ན་གྲུབ་མཐའ་ནང་འགལ་བ་
 རི་ལྟར་སྟུམ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དེ་ལ་ནུམ་པ་གཉིས་སུ་བཤད་
 པའི། རུན་མོང་བ་ནི་དགེ་བ་སྟེན་གྱི་སྟོམ་པའམ། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་གང་རུང་
 ལས་གཅིག་དུ་མཐའ་མ་བཀག་ལ། རུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡིན་པས་གཞུགས་ཅན་གྱི་སྟོམ་པ་ལ་འཇུག་
 མི་རྟུས་པའམ། རྟུས་ཀྱང་དགོས་པའི་དབང་གིས་གཞན་ལ་ཕན་པ་བྱ་ཆེན་པོ་འདོགས་
 པའི་ཐྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཟང་སྟོང་དང་ཀྱི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་ལ་སོགས་
 བྱིམ་པའི་གཞུགས་ཅན་དུ་བརྟན་ནས་དེ་དག་གི་སྟོན་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་རི་
 སྒྲན་བརྟན་པ་བཞིན་དུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡང་དག་པར་འཇིན་པ་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
 གྲུ་རྒྱབ་ཞབས་དང་། རྒྱལ་སྐུས་ཞི་བ་ལྟས་སྟོལ་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཡང་བརྟན་པའི་གཞི་
 མ་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ཡིན་པ་དང་། ལས་དང་པོ་པའི་གང་ཟག་གམ་རིགས་དང་
 མི་ལྟན་པ་དག་གཞུགས་ཅན་གྱི་སྟོམ་པས་རྒྱུད་འདུལ་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་
 སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་སྦྱེ་མཆོད་ཀྱིས་མདོ་སྟོན་གྱི་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་མཆོག་དུ་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བ་
 འཇིན་པའི་ལྷགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལྟར་དུ་བཀྲལ་བ་རི་ལྟར་ཡང་རུང་བའི་རྒྱལ།

སའི་སྡིང་པོ་འཁོར་ལ་བརྩ་བ་ལས། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་རྩལ་བྲིམས་རྣམ་པར་
དག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩན་མོང་བ་དང་། རྩན་མོང་མ་ཡིན་བཤོ། རྩན་མོང་བ་ནི།
དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་འཕམ། ཡང་ན་རབ་རྩལ་བའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་བསྟེན་པར་རྫོགས་
པའོ། རྩན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པའི་སེམས་དང་།
གནོད་པ་མེད་པའི་སེམས་དང་། འཁོན་དུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་རྩལ་བྲིམས་
བསྐྱར་བཤོ། སྲིད་པའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མི་བཟུ་བར་བསྐྱར་ངོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་ཁོང་དུ་རྩལ་ན་བསྟན་བཅོས་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་པའི་ཕྱོགས་
ལུང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་ངོ། །

ད་ནི་རྒྱ་ཆེན་སྡོད་པའི་རིང་ལུགས་སྟོན་འཇུག་གི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འབྲེལ་བར་བསྟན་
ནས་བསྐྱབ་པའི་དོན་བསྟུ་བའི་ཕྱིར། བདག་བདེ་གཞན་ལ་ཡང་དག་སྟོབ་དང་། །
གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་བདག་གིས་ཁུར་བཅོད་པའི། གཏོང་ལེན་སྡིང་སྟོབས་མད་
བྱང་འདུ་བྱེད་ཅིང་། བྱང་རྩལ་བར་དུ་མི་འབྲལ་གྱི་ཕྱིར་སྟོན། ཇེ་ལ་སྟོན་པ་དང་
འཇུག་པའི་རང་བཞིན་ལས་འདའ་བར་མི་བྱེད་པ་ནི་སེམས་བརྩུང་བཤོ། ཇེ་འི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་སྟོང་ཞིང་ལྷུང་བ་བྱུང་ཡང་དེ་མ་ཐག་བཅོས་པ་ནི་དག་པར་བྱ་བཤོ། །
དེ་ལྟར་བྱས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་གི་བདེ་བ་དང་སེམས་
ཅན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་རྗེ་བ་ལ་སྟོབ་པ་ནི་སེམས་སྟེལ་བའི་ཐབས་གྱི་དམ་པ་ཡིན་པ་
ཉི། སྡོད་འཇུག་ལས། བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་དག ཡང་དག་བརྗེ་བར་
མ་བྱས་ན། ཁངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཅིང་། འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། །
འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་པར་ཞོག་གི། བྱན་གཡོག་ལས་མི་བྱེད་པ་དང་། རྗེ་དཔོན་བརྗེ་
པ་མི་སྟེར་བས། ཆོ་འདིའི་དོན་ཡང་འགྱུར་མི་འགྱུར། ཞེས་སོ། ཇེ་བས་ན་ལས་

དང་པོ་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ཐུན་སུམ་ཚོག་པར་དགའ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་
གཞན་དང་གཞན་དག་གྲང་དགའ། བདག་ཉིད་སྐྱག་བསྐྱེལ་བ་མི་འདོད་པ་བཞིན་
དུ་སེམས་ཅན་གཞན་དག་གྲང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བདག་ཉིད་ནི་བསྐྱང་ཞིང་།
གཞན་དག་ཡལ་བར་འདོར་བ་འདི་བཟང་པོ་མ་ཡིན་པར་བལྟས་ལ་བདག་གཞན་
མཉམ་བ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གོམས་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་
ཉིད་ཀྱི་ཁུར་དུ་ཁྱེར་ནས་བདག་གི་བདེ་བའི་དབྱགས་པ་རོལ་དུ་འབྱུང་བའི་གནས་
སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ཏེ་གཞན་ལ་བཏང་བར་བྱའོ། །གཞན་གྱི་སྐྱག་བསྐྱེལ་
ནི་དབྱགས་ནང་དུ་རྩལ་བའི་གནས་སྐབས་དང་ལྟན་ཅིག་རང་གིས་སྒྲང་བའི་གཏོར་
ལེན་ལ་བསྐྱབ་པ་སྟེ་སྐྱེལ་ལས། སྦྱིད་ལྷག་མེད་པའི་དབྱང་ཚོགས་དང་། །ལྟར་སྒྲང་
བདག་ཉིད་དབང་བྱ་དང་། །བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་དང་། །བདག་དང་
གཞན་དུ་བརྗེ་བར་གྱིས། །ཞེས་པ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་
ལ་དམིགས་པ་ན་བདག་ལྟ་བུས་དོ་རྒྱར་མི་སྦྱོབས་སྐྱམ་ནས་སྐྱག་ཅིང་སྦྱིད་ལྷག་པ་
ལ་ནི་ཐི་བས་བྲག་ལ་ཚང་བཅའ་བ་ལྟ་བུའི་སྦྱིང་སྦྱོབས་ཀྱི་དབྱང་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །
མ་བྱ་མདོངས་ལ་གཅེས་པ་ལྟར་ལྟར་སྒྲང་བར་བྱའོ། །བྱ་ཚོད་ནམ་འཕང་སྦྱོགས་པ་
བཞིན་བདག་ཉིད་ལ་དབང་དུ་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ནས་སྦོན་ཆད་གྲང་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པ་མར་བཟུང་
ནས་དེའི་དོན་དུ་མ་བརྩོན་ཞིང་། བདག་གི་དོན་དུ་གཞན་བཀོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་
ལས་ཀྱིས་ད་ལྟ་ཡང་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྲན་གཡོག་གི་ཁོང་དུ་རྒྱུར་ལ། དེ་བས་
ན་ད་ནི་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་དམིགས་ནས་བདག་ཉིད་ཚར་བཅད་པ་ལ་སྦྱོ་བའི་
སྦྱིང་སྦྱོབས་དང་འགྲེལ་བའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་མི་འབྲལ་བ་ལ་བསྐྱབ་སྟེ། དེ་

ཉིད་ལས། བདག་ཕྱིར་གཞན་ལ་གཞོད་བྱས་ན། །དུལ་ལ་སོགས་པར་གདུང་བར་
འགྱུར། །གཞན་ཕྱིར་བདག་ལ་གཞོད་བྱས་ན། །ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་
འཐོབ། །བདག་ཉིད་མཐོ་བར་འདོད་པ་དེས། །རན་འགོ་རན་དང་གླེན་པར་འགྱུར། །
དེ་ཉིད་གཞན་ལ་སྦྲོ་བྱས་ན། །བདེ་འགྲོར་རིམ་འགོ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །བདག་གི་དོན་
དུ་གཞན་བཀོལ་ན། །བྲན་ལ་སོགས་པ་སྦྱང་བར་འགྱུར། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་བདག་
སྦྱང་ན། །རྗེ་དཔོན་ཉིད་སོགས་སྦྱང་བར་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་རྗེ་སྟེད་པ། །
དེ་ཀླུ་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །འཇིག་རྟེན་སྟག་བསྐལ་རྗེ་སྟེད་པ། །དེ་ཀླུ་
རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་ཞིག་དགོས། །བྱིས་པ་རང་གི་དོན་
བྱེད་དང་། །ཐུབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །འདི་གཉིས་གྱི་ནི་ཁྱད་པར་ལྟོས། །
ཞེས་པ་ལ་སློ་ལེགས་པར་སྦྱང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་སྦྱང་བ་ཡང་ཚད་མེད་བཞིའི་ངོ་བོར་གནས་གིང་། བཞི་པོའི་ཐོག་མའང་བྱས་
པ་དྲིན་དུ་བཟོ་བ་ལས་སྟེ་ཞིང་དེ་ལས་རིམ་པར་སྦྲུ་བྱི་རྒྱ་འབྲས་ལྟ་བུར་འགྱུར་པའི་
ཚུལ། སྟོན་པའི་བསྐབ་བྱ་ཚད་མེད་བཞི་པོ་ཡང་། །བྱས་པ་དྲིན་དུ་བཟོ་ལས་བྱམས་
པ་སྟེ། །བྱམས་ལས་སྟིང་རྗེ་དེ་ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས། །སྟེ་བ་ཚད་མའི་ལུང་གི་ཡང་
དག་འགྲུབ། །དེ་ལ་ལྟོ་ག་ལའི་བརྟེན་མར་གེས་པ་དང་། །དྲིན་དྲན་པ་དང་། །དྲིན་
བཟོ་བ་དང་། །ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་དང་། །ལྷག་བསམ་ནམ་དག་དང་། །བརྟེ་བ་སྟིང་
རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། །རང་འབྲས་སྤྲན་མེད་པ་ཉིད་དེ་རྒྱ་འབྲས་མན་དག་བདུན་ལྟན་དུ་
བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མར་གེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་
དྲིན་དྲན་པའི་ཚུལ། །བཙས་མ་ཐག་པའི་སྟེས་བྱ་བཞིན་རན་དེ། །མ་ཡི་པར་བས་བྱས་
ཁང་ལྟར་བྱས་ནས། །མི་གཙང་མཐའ་དག་ལག་པས་ཉེ་རེག་བྱས། །ཁུ་ཞོས་བསྟེན་

བཀྲར་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱས་གཡོགས། ལུ་རྒྱུ་ན་ལས་བདག་ཉིད་འཆི་བར་འདམས། །
 རྟིག་སྟུག་གཏམ་ངན་མཐའ་དག་བསྐྱེད་རྣམས་པའི། ཁྱིམ་དང་རིམ་གྱོ་བྱུང་དུ་གསོད་
 བྱེད་ན། རྟེ་ལས་ཆོག་ལུགས་པ་སུ་ཞིག་ཡོད། རྟེས་སྒྲོམ་ཏེ། རྟེ་ལ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་གི་པ་མ་བྱས་པའི་རྒྱ་གང་གིས་ཤེས་ན། འཕགས་པ་ཡོངས་
 སུ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། ས་ཆེན་པོ་འདི་རིལ་བུ་སྐྱེད་མ་ཙམ་དུ་
 བྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་བདག་གི་པ་མ་བྱས་པའི་གྲངས་བགྲངས་ན་ས་
 ཆེན་པོ་འདི་ཟད་པར་འགྱུར་གྱི། སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་པ་དང་མ་བྱས་པའི་གྲངས་
 བྱི་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་སོ། །

དེ་ལྟར་མ་བྱས་རེས་ཀྱི་བཙས་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་གིན་རྟེ་ཉམ་རྒྱུ་བ། འཇུ་འམ་
 སྤལ་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གི་རྩལ་མ་རྫོགས་པ། ཆོར་བ་བདེ་
 སྟུག་རྟེ་འཆར་གྱིང་དབང་པོའི་མཐུ་ཉམས་པ། བལྟ་ན་སྟུག་པ་མ་ཡིན་པའི་བཞིན་
 གྲུལ་བུམ་གྱི་བྱུང་འདྲ་བ་དེ་ཆོམ་ཆོམ་མེད་པར་བྲུངས། པར་པས་ནི་བྲུས་ཁང་ལྟར་
 བྱས་སོ། །མི་གཙང་བ་དང་དྲི་ང་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནི་ལག་པས་བྱིས་སོ། །རྩ་ཞོ་
 འཇམ་པོས་ནི་བསྟེན་བཀྲར་བྱས་སོ། །ཤའི་དྲོད་ལ་བཙངས་ནས་གྲང་ངད་དང་རྩུབ་
 མོའི་གོས་ཀྱི་ནི་མི་སྒྲོ་བར་བྱས་སོ། །བརྩེ་བའི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྟུག་བསྐྱེད་པ་
 བྱུང་དུ་བསད་ནས་སུ་རྒྱུ་ན་པ་ལས་ནི་བདག་ཉིད་འཆི་བར་འདམས་སོ། །བདེ་ལ་
 དང་བཤེས་གཉེན་ནི་སྤྲུལས་སོ། །དེའི་དོན་དུ་སྟིག་པའི་ལས་དང་སྟུག་བསྐྱེད་དང་།
 གཏམ་ངན་བཟོད་པར་དཀའ་བ་ཡང་བསྐྱེད་རྣམས་པར་བྱས་པ་དེའི་དྲིན་དང་བསྟེན་
 བཀྲར་བྱུང་དུ་གསོད་པར་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལས་
 སྒྲོད་པ་ཉམས་པ་དང་། བསག་པ་མ་རུངས་པར་གྱུར་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་མེད་དོ། །

དེ་ལྟར་མེད་པས་དེ་ནི་ཁྱར་ཆེན་པོས་ནོན་པ་ཡིན་ཏེ། ས་འདི་རིང་བཅས་བདག་གི་
 ཁྱར་མ་ཡིན། །བྱས་པ་མི་བཟོའི་ཁྱར་ཆེན་དུག་ལྡན་གྱི། །བཟའ་བ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་
 རྒྱུ་རྩེ་བཞིན། །ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ། དེའི་ཁྱར་ནི་དབྱིག་དུག་དང་། ལྷར་པའི་དུག་ལས་རྒྱས་
 པ་ཆེས་ཆེར་སྦྱར་བ་བཅན་དུག་དང་བཟའ་བ་བསྐྱེས་བ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཉམས་
 པར་མི་འགྱུར་སྟམ་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ས་རྣམས་དང་
 བོ་རི་རྣམས་དང་། རྒྱ་མཚོ་བདག་གི་ཁྱར་མིན་ཏེ། །བྱས་པ་མི་བཟོ་གང་ཡིན་པ། །
 དེ་ནི་བདག་གི་ཁྱར་ཆེན་ཡིན། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བས་ན་དྲིན་དུ་བཟོ་བའི་རྒྱལ།
 དེ་ཕྱིར་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན། །མ་རྒྱུར་ནས་ཕན་བཏགས་དམ་པའི་
 དྲིན། །དན་པས་བྱམས་སོགས་བཞི་པོ་གོང་འཕེལ་ཞིང་། །བྱས་པ་གཤེས་དང་དྲིན་དུ་
 བཟོ་བ་ཡི། །སྒྲིས་བྱ་གང་ལ་འཕགས་པའི་ནོར་གྱིས་བསྟེན། །འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་མར་གཤེས་པར་བྱས་པས་དེའི་དྲིན་དན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་དན་པས་
 བྱས་པ་དྲིན་དུ་གཟོ་བའི་བསམ་པ་འཛོལ་ཅིང་། རང་བཞིན་དུ་ཡིད་དུ་ཁོང་བའི་བྱམས་
 པ་དང་། དེ་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་གཟེར་བ་ལ་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་སྟོང་རྗེ་དང་། དེ་
 སྟུག་བསྐྱེད་ལས་གྲོལ་ཞིང་སྟན་སྟམ་ཆོགས་པའི་ཆ་ནས་དགའ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་
 བ་མར་གཤེས་པས་ཕན་འདོགས་པ་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པའི་བཏང་སྟོམས་ཏེ་ཆངས་པའི་
 གནས་པ་བཞི་པོ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་གྱུར་པས། གཏོང་བ་ལ་མི་འཛུངས་
 པ་དང་། ཁྲེལ་དང་རོ་ཆོ་གཤེས་པ་ལ་སོགས་འཕགས་པའི་ནོར་གྱིས་རིམ་པས་སྟུག་པར་
 འགྱུར་ཏེ། རྒྱུས་རབས་ལས། བྱས་པ་གཤེས་གིང་བྱས་པ་གཟོ། །བྱས་པ་རྒྱུད་མི་གཟོན་
 པ་ཡི། །མི་ལ་དཔལ་མགོན་ཉི་ཤར་གནས། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་གཤེས་ཀྱང་། རྒྱུན་སེམས་སྟོན་ཀའི་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ་ལ། །སྒྲིག་ཅན་གཏོང་བས་ཐུ་

བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་རིང་ཏུ་བསྐྱད་པར་བྱ། །དེ་ལ་སྒོན་སེམས་
 རྟོན་ཀའི་རྒྱ་བ་ལྟ་བུའི། སྒྲོབ་དཔོན་དཔའ་བོས། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 ལ་བརྟེན། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་སེམས་སྟིང་ཐེའི་རྒྱ་ལས་བྱང་། །ཞེས་བ་ལྟར་སྟིང་ཐེ་
 བརྟན་བ་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་སེམས་རྟོན་ཀའི་རྒྱ་
 བ་ཆོས་བ་ལྟ་བུས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཡིན་ནོ་ཅོག་ནམ་ཡང་ཡལ་བར་མི་འདོར་
 བའི་སེམས་དེ་གཏོང་རྒྱའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །གཏོང་བའི་རྒྱུན་ཉན་རང་ལྟར་སྒྲིའི་སྒྲི་པས་
 རྒྱང་ནས་སེམས་ཁུམ་པའམ། དང་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་སྒོན་པའི་
 སྒྲོ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་མིན་ཏུ་མི་བསྐྱལ་ཞིང་བྱེད་པ་རན་པའི་
 རྒྱུན་ལས་བདག་ཉིད་ཁོང་འབྱུགས་པར་གྱུར་ཏེ། ད་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་རྣམས་
 སྟམ་པའི་གོ་ཆ་བསྐྱངས་ནས་རང་ཉིད་ཞི་བདེ་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་སྒྲོ་སྒྲེས་ན་གཏང་
 བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱ་གཅན་གྱི་གདོང་བ་ལྟ་
 བུན་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་དང་དབང་པོ་
 ཐ་མ་པས་བདུན་མན་ཆད་ཏུ་སྟིང་ཐེ་གས་རྒྱང་བས་ལྟོག་པར་སྒྲོ་བས་ན་སྒྲེ་བ་འགྱུར་
 གཞན་ནམ། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་བརྟེན་པ་དང་མདོན་ཏུ་མི་འགྱུར་
 བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་སྐད་དུ། རྒྱལ་བའི་སྐས་པོའི་ས་ཐོབ་ཀྱང་། །ཡིད་ཆོས་པར་
 བེ་འགྱུར་མ་ཡིན། །འདིས་ནི་ས་བརྒྱད་ཐོབ་པར་དུ། །ཐོག་བ་དམན་བ་སྦྲང་མི་རུས། །
 ཞེས་སོ། སྦྲིང་འཕགས་པའི་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་སྦྲིང་བསྐྱོག་པའི་ཐབས་མེད་པ་
 དེ་ལྟ་ནའང་། མཆོན་ཉིད་ཐོག་པའི་ས་ནི་སྐགས་ལམ་ལ་ལྟོས་ན་དྲང་དོན་ཡིན་པའི་
 རྒྱ་མཆོན་སྐགས་ཀྱི་ཐོག་པའི་སྐབས་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། །གཞན་ཡང་མདོ་ལས་
 རང་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ཐོག་ཆེན་ལ་ཁུགས་ནས་འགའ་ཞིག་གིས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་

ནས་ཕྱིར་ལོག་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་དོ་རྩེ་མོ་ལས་ཀྱང་། རི་སྒྲིང་
ས་བརྒྱད་མཐོན་པར། །དེ་སྒྲིང་ཐེག་པ་དམན་པས་འཛིགས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ནག་
པོའི་ཚོས་བཞི་ནི། མཛོད་འོས་བསྐྱེད་དང་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་ལ། །ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་
ནས་འགྱོད་པའི་གནས་ལ་སྦྱར། །དམ་པ་ནམས་ལ་བསྐྱར་ཞིང་མི་སྦྱར་སྒྲོག། །གཡོ་
དང་སྦྱས་སྒྲིང་གཞན་དག་མགོ་བོ་བསྒྲོར། །ཚོས་བཞི་གང་རུང་ཉམས་སྦྱང་སྒོན་སེམས་
གོར། །འགྱོད་དང་གཉེན་པོས་མ་སྒྲེབ་ཐུན་ཚོད་འདས། །དེ་ཡི་མོད་ལ་སེམས་བསྐྱེད་
འཚོར་བ་ཡིན། །དེ་ལ་མཛོད་འོས་བསྐྱེད་བཞི། སྒྲ་མ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་དང་། མཁན་
པོ་དང་། སྦྱིན་གནས་ཏེ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དག་བརྒྱན་གྱིས་མགོ་བསྒྲོར་བ་དང་།
དེ་ཡང་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་ལ་མཛོད་ཀྱང་དུ་གྲོས་གཅིག་ཞུས་ནས། རྒྲོག་ཏུ་དེ་ལས་གཞན་
པའི་གྲོས་སྒྲ་བསྐྱར་ཏེ་དེ་སྒྲ་མས་གསན་དུ་འོང་ཞེས་དབུ་གཡོགས་པ་ལ་བསྐྱེད་བཞེས་
བྱུང། །གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་ལ་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། གང་ཟག་གང་ཞིག་ཚངས་
པར་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་འཛོན་པ་དང་། ཟབ་
མོའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་དང་། བསྐྱེད་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་འཛོན་པ་ཞུགས་པ་
དང་། ཐར་པ་འཇམ། བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བའི་ལས་བྱས་ནས་འགྱོད་པའི་
གནས་མ་ཡིན་པ་དག་ལ། གཡོ་སྦྱུའི་སེམས་ཀྱིས་དེའི་བསམ་པ་སྤོངས་པར་བྱེད་པའི་
གཏམ་བཞེད་ནས་འགྱོད་དུ་བརྟུག་པ་འཇམ། མ་ཡིན་ཀྱང་རུང་ལྟེ་དཔེར་ན་ཕྱག་བསྒྲོར་
བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཁྱོད་གྱི་དེ་ལགས་ཏེ་བྱིམ་གྱི་སོ་ཚོགས་འདི་དང་འདི་དག་ཉམས་པར་
གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུས་དེ་འགྱོད་པའི་གནས་ལ་སྦྱར་བའོ། །

དམ་པ་ནམས་ལ་སྦྱར་བ་ནི། བསྐྱར་བའི་ཡུལ་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
གང་ཟག་ལ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྦྱས་གང་ཟག་འདི་ནི་དང་ཆུལ་ངན་པ་ཅན་ཡིན་

ནོ་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བྱེ་བ་དག་ཡིན་ལ་མི་སྟན་པར་སྟོག་པ་ནི། འདིས་མི་ཚངས་
 པར་སྟུང་དོ། །མི་མཐུན་པ་འདི་དང་དུ་སྒྲངས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དམིགས་བྱེན་པ་ཆོད་
 པ་སྟེ། སྤྱིར་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མདོ་ལས། གཞན་གྱི་ཉེས་པ་མཐོང་ཡང་སྟོན་
 མི་སྟུང་སྟེ། རྟག་ཏུ་དག་པའི་ཆོས་འབའ་ཞིག་སྟེ། །ཞེས་དང་། རྟུང་པར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཉེས་པ་ནི་བཟོ་བར་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་
 པ་དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ལ་རྒྱུན་གང་ཡང་རུང་བས་འཇུག་ཏུ་གསུང་དེ་སྟོས་ན། དེའི་སྤྲིག་པའི་ལས་ཀྱིས་
 སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་དུ་འབོད་ཆེན་པོར་སྟེ་ལུས་དཔག་ཆད་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས་མགོ་བོ་
 ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་དེ། མགོ་གོ་རེ་རེ་ལ་ལྟེ་བརྒྱ་བརྒྱ་ལྟེ་རེ་རེ་ལ་འང་ལྟགས་ཀྱི་ཐོང་གཤོལ་
 འབར་བ་ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ། །ཞེས་དང་། གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྐྱར་
 བ་འདེབས་པ་ནི། སངས་བརྒྱུ་ཀྱི་རིགས་གཅོད་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། གང་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བསྐྱར་བ་འདེབས་པ་དེས་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཆོས་གཞན་མ་ཡིན། ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་
 པ་དེ་ནི་ཆོས་སོ། །གང་ལ་ལ་ཞིག་ཁྱོས་ཏེ་ཕྱོགས་བརྩའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སྟན་པ་སྟན་ནག་ཏུ་བརྟག་པ་བས། གང་གཞན་ཞིག་ཁྱོས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་གིང་། མ་རུངས་པ་དེ་མ་མཐོང་ཡང་སྒྲ་སྒྲམ་པ་དེ་
 བྱི་དེ་བས་སྤྲིག་པ་ཆེས་གངས་མེད་པར་བསྟེན་དོ། །

གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་འཛིན་བྱའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོག་བཅད་དེ།
 བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འཕྲོགས་པ་ལས། གང་གཞན་ཞིག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཅི་འདྲ་ཡང་རུང་བ་ལ། སྤྱད་པ་འདི་ནི་སྤྲིག་པ་དེ་ལས་སྤྲིག་པ་ཆེས་གངས་མེད་པར་

བསྐྱེད་དོ། ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བསྐྱར་བ་བྱལ་བའི་ལས་
མ་གཏོགས་པ་ལས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རན་འགྲོར་ལྟར་
མི་རྒྱས་པར་རབ་རྟུ་ཞི་བ་རྣམ་དེས་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་། སྤང་བ་
ལས་ཀྱང་། ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་གིས། ལུང་བསྟན་
ཐོབ་ལ་སེམས་ཁྲིས་ཚོད་པ་ཚོམ་བྱེད་ན། ཐ་བ་སྦྱོན་ལུན་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རི་སྟེད་
པ། །དེ་སྟེད་བསྐྱེད་པར་གཞི་ནས་གོ་ཆར་བགོ་དགོས་སོ། །ཞེས་ཁོང་ཁྲོའི་བསམ་
པ་རི་ཅམ་སྟེས་པ་དེ་མིད་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་ལམ་གཞི་ནས་བགྲོད་དགོས་པས་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐག་ཤིན་རྟུ་རིང་བ་ཡིན་ནོ། །གཡོ་དང་སྐྱས་སྦྱོད་པ་ནི། གཡོ་ནི་
རང་གི་ཉེས་པ་ཐབས་ཀྱིས་མི་མངོན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱ་ནི་ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་
རྟུ་ཡོད་པར་བརྟུ་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་སྐྱར་རྟུ་འབྲེལ་བས་གཞན་དག་མགོ་བསྐྱར་ཞིང་།
བྲེ་སྤང་ལ་གཡོ་སྐྱ་བྱེད་པས་དཔེར་མཆོན་ཏེ་རང་རྒྱལ་གཞན་བསྐྱེད་པས་མ་པ་མཐའ་
དག་པའོ། །དེ་ལྟར་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་ལ་བཞི་ཆོན་མང་རྟུ་བསྟན་ཀྱང་འདིར་འོད་
སྤང་གིས་ཞུས་པ་ལས། འོད་སྤང་ཆོས་བཞི་དང་ལུན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟེན་པར་
འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། སྤྲ་མ་དང་མཆོད་པར་འོས་པ་བསྐྱུ་བ་དང་། གཞན་
འགྲོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལུང་སེམས་ཀྱིས་སྦྱོན་བརྟེན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་
དང་སྐྱས་སྦྱོད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཞན་རྟུ་ན་ཐེད་མེད་ཀྱི་བྱས་ཞུས་པ་ལས། ཡང་བཞི་སྟེ། སྐྱ་བྱེད་པ་དང་། གཡོ་བྱེད་
པ་དང་། སྤྲ་མ་ལ་ཕྱེ་གཉིས་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་ལྟག་པར་ཞེན་
པའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བཞི་ཆོན་བཞིར་བཤད་མོད་དེ། ཨིན་ལྷ་ཏི་དང་། ཤིང་

ཏེ་སྒྲིང་འབྲེད་གཉིས་དང་། མད་བྱང་གཉིས་དང་། ཕྱི་མ་མཁས་དཔལ་པོ་ལ་སོགས་
 པ་ལུགས་ཐ་དད་པར་སྤང་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་གཙོ་ཆེ་བ་བསྟུས་
 པའི་ལུགས་དང་། ལ་ལ་སེམས་དང་པོར་བསྐྱེད་པ་དང་སྦྱོད་པ་ལ་ལུགས་པའི་བྱང་
 པར་ལ་དམིགས་ནས་དབྱེ་བསྟུ་མཛད་པའི་དོན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་འགྱུར་རོ་འཛལ་
 ཏེ་ཚུད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་བསྒྲུལ་གྱི་རིམ་བ་མང་དག་ལ་དཀར་ནག་གི་ཆོས་བརྒྱད་
 གྱི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པ་མང་ཞིང་གངས་ངེས་ཀྱང་དེ་བས་ཆེས་མང་བར་སྤང་བས་རྒྱ་གཞུང་
 མཐའ་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་བསྟུ་ལུགས་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་པ་ག་སྟག་མཐོང་ལ། བོད་
 འདིར་ནི་སྒྲིང་འབྲེད་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལུགས་ཁོན་དར་ཆེ་བའི་རྗེས་སུ་འབྱར་ངོ་། །དེ་
 ལ་དཀར་ནག་གི་ཆོས་བརྒྱད་པོ་སྟོན་པའི་བསྐྱབ་བྱར་མཐུན་ཡང་། ནག་པོའི་ཆོས་
 བཞི་པོ་སྟེ། བ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་གཏོང་བའི་རྒྱར་འདོད་པ་དང་། སྟེ་བ་གཞན་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད་མཛོན་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་གནས་ཏེ།
 སྒྲིང་སྟོན་པའི་སེམས་བཏང་བའི་ཆད་ནི་སེམས་ཅན་སྟོས་བཏང་བ་ལ་འདོད་པས།
 དེ་བཏང་ན་འཇུག་པ་ཤུགས་ལ་དེངས་འགོ་སྟེ་དེ་གཉིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཚུལ་
 ཡིན་པས་སོ། །དེ་བས་ན་སྟོན་སེམས་མ་ཉམས་ན་ནག་པོའི་ཆོས་གཅིག་པོས་སེམས་
 བསྐྱེད་གཏོང་བ་ལྟ་གཤམ་ཞིག་ འོན་ཀྱང་གནད་འཆད་ན་ཆོར་བ་རང་འགགས་པ་བཞིན།
 ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་ནི་སྟོན་པའི་སེམས་སྟོན་ཀའི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་འཇུག་པའི་གཟུགས་
 བརྟན་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དེས་སྟོན་སེམས་ཉམས་པའི་རྒྱ་བྱས་ནས་གཏོང་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་
 སྟོན་སེམས་ནི་པན་པའི་སེམས་ཡིན་ལ། ནག་ཆོས་ནི་པན་པ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཡིན་
 པས་དེ་གཉིས་རྗེས་འགལ་བ་འདྲེས་ན། གནམ་སྟོང་གི་རྩ་བ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲིབ་

བ་དང་། བཙུ་ལའི་སྒྲ་བ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་གཉིས་བཀྲག་དུ་མི་མངོན་
 བ་ལ་མཚུངས་པའི་དཔེས་ཤེས་པར་སྒྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བཞི་པོས་སྒྲུབ་པ་འདིར་
 ཡང་སེམས་ཉམས་པའི་རྒྱ་བྱེད་བ་མི་འགལ་ལ། འོད་སྤང་གི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་དཀར་
 ཚོས་བཞི་ལྟར་ཆེ་བྱི་མའི་གསལ་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ནམ་པོའི་ཚོས་བཞི་ནི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པར་མ་ངེས་ལ། སྟོན་སེམས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་གཏོང་མི་གཏོང་གི་བྱུང་པར་ཡོད་སྟུང་ན། མདུད་བ་གྲོལ་
 ན་རྒྱན་པོ་འཛིག་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཅོག་གི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་འཛིག་
 རྟེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་གཅིག་བ་དང་། གཉིས་བ་དང་། གསུམ་བ་དོར་བའི་ལྷག་
 མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚོག་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་མ་མཆིས་སོ། །དེ་
 བས་ན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་
 འཛིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གནོད་མེད་ན། །
 སེམས་ལ་དེ་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། བྱང་པར་མཛོད་འོས་བསྐྱུས་
 བ་དང་། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཞེས་བས་ངན་སྒྲུབ་པཛོད་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པས་
 བྱང་རྒྱུབ་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་འཆད་པར་རང་ཅག་ཀྱང་འདོད་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འོན་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས། འདི་ནི་སྒྲུབ་གཞན་དུ་འང་བྱན་དོན་དུ། །རི་རྒྱན་བཤད་
 པའི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་བབྱང་། །ཞེས་བཤད་པས་ཟེར་ན་འོད་སྤང་ཚོས་བཞི་དང་
 ལྷན་ན་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་བཛེད་པར་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་པ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་བཛེད་
 པ་ནི་སྒྲུབ་པ་འདི་ལས། གཞན་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོང་བའི་
 ཕྱིར་དང་། བྱང་པར་གཞན་དུ་འང་གི་སྒྲས་ཆེ་འདི་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
 མ་ཡིན་ལ། དངོས་བསྟན་ནི་ནག་ཚོས་བཞིའི་གཉེན་པོ་དཀར་པོའི་ཚོས་བཞི་ལ་དེ་

ལྟར་འཐད་པ་ལུང་གིས་སྒྲུབས་དབྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །སྒྲུང་བྱ་དཀར་ཚོས་བཞིན།
གཉེན་པོར་ཆེ་བ་དཀར་པོའི་ཚོས་བཞིན། །ཤོག་ལ་བབ་ཀྱང་བསམས་བཞིན་བརྟུན་
མི་སྒྲ། །རྒྱལ་སྐས་ནམས་ལ་སྟོན་པར་གྲུས་ཤིང་བསྒྲགས། །གཡོ་སྐྱེ་མེད་པས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་གཉེར། །མཐའ་དག་བྱང་རྩལ་ལས་ལ་བཀྲི་བའོ། །ཞེས་སྟོས་ཏེ།
དཀར་ཚོས་དང་པོ་བདེའ་འཕྲོད་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཅོག་ལ་ཤེས་བཞིན་པའི་
རྟུན་ཤོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་སྒྲ་སྟེ། དེས་ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་རྟུན་གྱིས་མགོ་བསྟོར་བའི་
གནས་མ་ཡིན་པའི་གཉེན་པོར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེས་གཞན་གསུམ་ལ་འང་རིགས་
འགྲེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉེས་པ་ནི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་པ་དང་མཚུངས་པའི་འདྲ་
ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་དག་ལ་དོན་དུ་གནས་པའི་བསྒྲགས་པ་བརྟུན་པའོ། །དེ་ལ་
བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ནི་རིགས་དང་རྩས་གྱིས་མི་ཤེས། ཚོད་དང་འབྲང་གིས་མི་ཤེས།
ལུས་དང་རྟེན་གྱིས་མི་ཤེས། རྟགས་དང་ཚོགས་མི་ཤེས་པས། གང་ཟག་ལ་བརྟེན་
པའི་ཉེས་པ་འདི་གང་ནས་འོང་ཆ་མེད་ན། མངོན་གྱུར་དུ་རིགས་སད་པའི་རྟགས་
ཅན་དབྱེད་བཟོད་ན་དེ་ལ་རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་ཅིང་། གཞན་ཤན་པ་དང་། སྟེང་འཛོང་
དང་། དུད་འགྲོའི་སྟེ་གནས་སུ་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་སྟངས་གིས་ཞུས་པ་ལྟར་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོ་མ་འཕྲོག་པར་བྱས་ལ་དག་སྒྲུང་སྟོང་བ་གནད་ཡིན་པར་བཟུང་
སྟེ། བསོད་ནམས་དང་དགའ་བའི་ཕ་བ་ཟད་པའི་རྒྱ་གཅིག་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་
དང་། གོགས་ཚོས་མཐུན་ལ་བརྟུས་ཤིང་སྟན་སྟུང་བ་ལས་བྱུང་བ་འདི་བཤད་གྱིས་
མི་ལྟང་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོད་ཀྱི་ལྷག་པའི་བསམ་
པ་དང་མ་བྲལ་བས་དེ་དག་གཉེར་བར་བྱ་སྟེ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ནི་གཡོ་དང་སྐྱེ་

མེད་པས་བྱང་པོར་སྒྲིབ་པའོ། །བཞི་པ་ནི། རང་གིས་སྒྲིབ་པར་ནུས་པའི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སྒོ་མཐུ་ཆེན་པོར་བསྐྱེད་དེ་སེམས་དང་པོར་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱེལ་ནས་སྒྲིབ་
 ཐག་པ་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་བྱ་བའོ། །དེ་
 སྐད་དུ་འོད་སྤང་གིས་ཁྲུས་པ་ལས། འོད་སྤང་། ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་བརྟེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་ཞིན། ཤེས་བཞིན་དུ་རྒྱན་མི་སྒྲུབ་དང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་
 སྒྲུ་མེད་པར་ལྷག་པའི་བསམ་པས་གནས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་དགོད་པའོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི། བསོད་ནམས་
 མ་ཡིན་པའི་ནག་པོའི་ཆོས་བཞིའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་ལ། སྐྱེ་བ་འདིར་མ་ཟད་བྱང་
 ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བར་མ་དོར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟེན་པར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱ་
 ཡིན་པར་དེ་ཉིད་ལས། འོད་སྤང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་སྐྱེ་བ་
 ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་འགྱུར་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་པོ་
 ལ་འདུག་གི་བར་དུ་བར་མ་དོར་བརྟེན་པར་མི་འགྱུར་པོ། །ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནོ། །འཇུག་པའི་ཙ་ལྟར་ནི་བཞི་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། རྟེན་དང་བཀྲར་
 སྒྲིབ་ཆགས་པ་ཡིས། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྒྲོད་པ་དང་། །སྐྱག་བསྐྱེལ་མགོན་
 མེད་གྱུར་པ་ལ། །མེར་སྐྱས་ཆོས་མི་སྒྲིབ་བ་དང་། །གཞན་གྱིས་བཤགས་གྱུར་མི་ཉན་
 པར། །ཁྱོད་བསམ་གཞན་ལ་འཆོག་པ་དང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྒྲོང་བྱེད་ཅིང་། །དམ་ཆོས་
 འདར་སྤང་སྟོན་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྟེན་བཀྲར་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པས་བདག་བསྟོད་
 གཞན་སྒྲོད་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། སྐྱག་བསྐྱེལ་བ་དང་མགོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་

མཐོང་གྲང་མེད་སྐས་ཟང་ཟིང་མི་སྟེར་ཞིང་། བན་སེམས་གྱིས་ཆོས་མི་སྟེར་བ་དང་།
གཞན་གྱིས་ནོངས་པ་བཤགས་གྲང་ད་དུང་ཁོ་བ་མི་ལྷོག་པར་དེ་ལ་འཆོག་པ་དང་།
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གྱས་པ་ལྟར་མི་བྱེད་ཅིང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ལྟར་བཅས་ནས་
སྟོན་པའོ། །སྟོབ་དཔོན་བྱང་བཟང་ལ་སོགས་གཞན་དག་ཅུ་ལྟར་དངོས་འདི་བཞི་པོར་
ངོས་བཟུང་ནས་གཞན་བཅོ་བརྒྱད་པོ་བཏགས་པ་བར་འདོད་པ་ཡང་ཡོད་དེ་དབྱེ་བསྟེན་
ཁྱད་པར་དུ་རིག་གོ། །དེ་ལྟར་བཞི་པོ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་ཆང་ན་ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོ་སྟེ་
ཉེས་སྟོད་དེ་དང་དེ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་སྟོད་པ་དང་། དེ་ལ་ངོ་ཆ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་ཅུང་ཟད་
གྲང་མི་བསྟེད་པ་དང་། དེས་མགུ་ཞིང་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་
སུ་མི་བསམ་པར་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟ་བ་སྟེ་ཡན་ལག་བཞི་ཆང་ན་ཀུན་དགྱིས་ཆེན་པོ་
སྟེ། སྟོམ་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པས་པམ་པ་ཞེས་གྲགས་སོ། །ཡན་ལག་གང་རུང་རེ་
ཆང་ལ་རང་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ངོ་ཆ་དང་། གཞན་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཁྲེལ་ཡོད་ཅུང་ཟད་སྟེ་
བས་གཞན་གྱིས་ལྷོག་ཏུ་རུང་བ་ནི་ཀུན་དགྱིས་འབྲིང་བོའོ། །

ཡན་ལག་གང་རུང་རེ་རེ་ལ་འང་ངོ་ཆ་ཆེར་བསྟེད་ཅིང་། གཞན་རྒྱུན་ལ་མ་ལྟོས་པར་
རང་ཉིད་གྱིས་དེ་མ་ཐག་ལྷོག་པར་བྱེད་ན་ཀུན་དགྱིས་རྒྱུང་དུ་སྟེ་གཉིས་པོས་སྟོམ་པ་
གཏོང་བ་མ་ཡིན་པ་དབང་པོ་འབྲིང་བརྟུལ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་བྱང་སའི་
དགོངས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་འང་གཏན་ལ་དབང་པ་བསྟུ་བར་། གཏོང་བྱེད་དེ་གཉིས་
གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་འགལ་བླ་སྟོམ་མིན་སྟེས་པ། སྟོང་རྒྱུན་བསྐྱབ་པ་ལུལ་བ།
ཀུན་དགྱིས་འབྲིང་ཡན་ཆོད་ཀྱི་ཆོས་བཞི་ཆང་བ་དག་གཏན་ནས་གཏོང་བྱེད་བཞིར་
བཤད་པ་དང་། ཐབས་ལམ་མཁས་པའི་མདོ་དང་། བསྐྱབ་བརྟུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་
དང་གཞན་དག་དབང་པོ་རྩུལ་གྱིས་བྱེད་པ་སྟེ། བཤགས་པའི་ཐབས་ནི་སྟོང་པ་ནི་

ཤུ་བར། རྫོམ་པ་སྐར་ཡང་སྒྲང་བར་བྱ། །ཟག་པ་འབྲིང་ནི་གསུམ་ལ་བཤགས། །
གཅིག་གི་མདུན་ན་ལྷག་མ་རྣམས། །ཉོན་མོངས་མི་མོངས་བདག་སེམས་བཞིན། །
ཞེས་སྒྲོན་སེམས་བཏང་བ་དང་། །ཀྱན་དགྲིས་ཆེན་པོས་པམ་པའི་རྩ་ལྟངས་གིས་རྫོམ་
པ་གཏོང་བས། །དེ་སྒྲུང་ན་བཤགས་བསྐྱམས་དང་བསག་སྒྲུངས་ནན་ཏན་བྱས་ལ།
རྫོམ་པ་སྐར་ཡང་སྒྲང་བར་བྱ་ཞིང་། །ལན་གྲངས་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་ནི་བསྐྱར་དུ་
མེད་པར་བྱང་ས་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཟག་པ་ནི་ཀྱན་དགྲིས་ཏེ། །དེ་འབྲིང་གིས་
སྒྲུང་བས་པམ་འདྲའམ། །པམ་པར་བཤད་པའང་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་གང་ཟག་གསུམ་
ཡན་ཆོད་ལ་བཤགས་པར་བྱ་ཞིང་། །ཀྱན་དགྲིས་རྒྱང་དུས་སྒྲུང་པའི་རྩ་ལྟངས་དང་། །དེ་
ལས་གཞན་པའི་ཉེས་བྱས་ཕ་བ་ཞེ་དུག་ལ་ཀྱན་སྒྲོང་གི་ཕྱེ་བྱག་ཕྱེ་བས་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་ཡིན་མིན་དང་། །ལ་ལ་ལྟངས་པའི་གཟུགས་བརྟན་དུ་འགྱུར་བའང་ཡོད་པས་
དེ་དག་ནི་གང་ཟག་གཅིག་གི་དྲུང་དུ་དངོས་པོ་བརྗོད་ནས་བཤགས་པར་བྱ་བའི་དོན་
ཏོ། །ཕྱན་ཆོད་ནི་འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་དངོས་བསྟན་དངས་
ཟེན་ལ། །བཤགས་ཡུལ་མཐུན་པ་མ་རྟེན་ན་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་བཅས་དམིགས་པའི་མདུན་
དུ་ཆོག་གིས་བཤགས་ཤིང་ཡིད་གྱིས་བསྐྱམ་པ་ཡིན་ནོ། །

སྒྱིར་མི་ཉམས་ཤིང་བརྟན་པར་བྱ་བའི་འདུ་ཤེས་བཞི་ལ་ཏྲག་པར་སྒོ་བ་པའི་ཚུལ།
བརྟན་བྱའི་སྒྲོན་ནས་བསྒྲུང་བའི་འདུ་ཤེས་བཞི། །དགེ་བའི་བཤེས་ལ་སངས་རྒྱུ་འདུ་
ཤེས་དང་། །དེས་བསྟན་ཆོས་ལ་ལམ་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། །དེ་སྒྲུབ་རྣམས་ལ་གོགས་
གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། །སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་བྱ་གཅིག་འདུ་ཤེས་ཏེ། །འདི་དག་སྒྲོན་པའི་
བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གོ། །ཞེས་པ་སྟེ། །འཕགས་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། །གཞོན་
ལུ། །འདུ་ཤེས་བཞི་དང་ལྷན་པ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བརྟན་པོར་འགྱུར་ཏེ། །བཞི་གང་

ཞེན། ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་།
 དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་ལ་ལམ་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། དེ་རྒྱབ་པ་རྣམས་ལ་གྲོགས་ཀྱི་འདུ་
 ཤེས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པའི་འདུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོ། །ད་
 བེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་ཆོས་སྟུང་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ནི། འཇུག་པའི་བསྐྱབ་
 བྱ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་ངོ་པོར་གནས་པའི་སྟོམ་སྟོན་པ་ནི། འདི་ལྟར་བསོད་
 རམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དང་། བསྟུ་
 བའི་དངོས་པོ་བཞི་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཉེས་སྦྱོད་སྟོམ་པ་དང་། དགེ་བའི་
 ཆོས་སྟུང་པ་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སོགས་
 པ་མཐའ་དག་གྲེལ་ཆེའི་ནང་དུ་ཐུལ་གྲངས་འདུས་པ་ལྟར་ཕྱིན་དུག་གིས་བསྟུ་བར་
 རུས་པ་ཙམ་སྟུང་བྱེད་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་རུས་པས་འདི་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
 ལམ་གྱི་སྟོམ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་མིང་གི་སྟོན་ནས་ཀྱང་རྒྱུ་ཆེ་བར་
 སྟོན་རྟོ། །དེ་ལ་དང་པོར་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་པ་རོལ་ཕྱིན་
 དུག་ལས། །དང་པོ་ལྟ་ནི་བསོད་རམས་དམ་པའི་ཆོགས། །ཕྱི་མ་གཅིག་ནི་ཡེ་ཤེས་
 ཆོགས་ཆེན་རྟེ། །གཉིས་ལ་མ་བརྟེན་སངས་རྒྱས་ཡོད་མ་ཡིན། །ཐབས་སྟོབས་སྟོན་
 ལམ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པས་བཅུ། །འདི་ལྟར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའི་དགེ་བ་སྟུང་པའི་ཆོས་ཡིན་རྟེ། དེ་ཡང་བྱིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཟོད་པ་
 དང་། གཏོང་བ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་སོ། །

དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་གྲུ་རྒྱབ་ཀྱིས། །སྦྱིན་པ་དང་ནི་ཚུལ་བྱིམས་དང་། །བཟོད་པའི་ཆོས་
 བེ་བྱང་པར་དུ། །བྱིམ་པ་ལ་བཤད་སྟིང་རྩེ་ཡི། །སྟིང་པོ་ཅན་དུ་ཉག་བསྟོམ་མཛོད། །
 ཅེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ནི་དགེ་བ་སྟོན་རྟེ་སྟོན་པ་ལས་དབེན་པའི་དོན་རྟོ། །

རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་པའི་སྒྲིམ་པའི་ལེན་ཆོག་ཏུ།
 རྒྱལ་ཁྲིམས་སྒྲིམ་པ་དེས་པ་ལ། ཁངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ། ཁེས་དགེ་བ་
 ལྷན་པའི་གཙོ་བོ་ནི་སྒྲིམ་པ་དང་དེས་པ་སྟེ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་ལྷག་མ་རྣམས་
 མོ། །དེ་སྐད་དུ་བཟང་པོ་སྟོན་པ་ལས་ཀྱང་། དེས་ཤིང་པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་རབ་བཙོན་
 ཏེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ནམ་ཡང་བརྟེན་མ་ཁྱུར། ཁེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཉིད་སྤང་
 བ་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་བརྒྱུད་ཕྱི་པ་ནི། དཔུས་མཐའ་ལས། སྤྱིན་དང་
 རྒྱལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཙོན་འགྲུས། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན། ཐབས་
 ལྟོབས་སྟོན་ལམ་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །འདི་དག་པ་རོལ་ཕྱིན་བརྒྱུད་འདོད། ཁེས་སྤང་བྱ་
 སེར་སྟངས་། འཆལ་བའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། ཁོང་ཁོད་དང་། ལེ་ལོ་དང་། རྣམ་གཡང་
 དང་། ཤེས་རབ་འཆལ་བ་དང་། ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་དང་། ལྟོབས་ལ་སྒྲིབ་པ་
 དང་། སྟོན་པའི་དོན་མི་འགྲུབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ་བརྒྱུད་པོ་སེལ་བ་ལ་སྟོས་
 བས་ཕྱི་བའོ། །དུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་པོ་ལྟ་ནི་བསོད་
 བསམ་གྱི་ཆོགས་ཏེ་མདོན་པར་མཐོ་བའི་རྒྱ་དང་། སྤྱི་མ་ནི་དེས་པར་ལེགས་པའི་རྒྱ་
 མ་ལོར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་འདྲ་དེ་གཉིས་ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་རང་འབྲས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་གཅིག་ལུང་འབྲུལ་
 པར་མི་བྱ་སྟེ། བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་དེ་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་
 བྲལ་བས་སྤྱད་ན་དེའི་འབྲས་བྱ་འཁོར་བའི་ལུས་དང་ལོངས་སྟོན་ཆེ་བ་དང་། ཆེ་རིང་
 བ་ཅམ་དུ་འགྱུར་གྱང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཟབ་མོས་ཟིན་ན་ཐམས་
 ཅད་མཆོད་པའི་རྒྱར་ཤིན་ཏུ་རྒྱུད་བ་ཡིན་པས་ན་ཐབས་ཤེས་འབྲེལ་དགོས་པར་བསྟན་
 བོ། །དེ་སྐད་དུ་རིན་ཆེན་ཐོང་བ་ལས། གཟུགས་གྱི་སྒྲིབ་ནི་མདོར་བསྟན། །རྒྱལ་པོ་

བསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་འབྱུངས། །ཞེས་སོ། །བཅུ་དྲུག་པ་བྱ་ན་ལྷག་མ་བཞི་
 བོའི་དང་པོ་གསུམ་བསོད་ནམས་དང་། བྱི་མ་ཡེ་ཤེས་ངེས་པར་ལེགས་པའི་རྒྱུ་ལོ། །
 ཡེ་ཤེས་རྒྱུར་འཛིག་པ་ཅིས་འཐད་ན། འཇམ་དཔལ་སྦྱུ་འབྱུལ་ལས། བསོད་ནམས་
 ལྷན་པ་བསོད་ནམས་ཚོགས། །ཡེ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཆེ། །ཞེས་པས་གསལ་
 ལོ། །དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་
 ཐབས་ཀྱིས་མུང་འདས་ལ་མི་གནས་པ་སྟེ། མི་གནས་པའི་མུང་རན་ལས་འདས་པ་
 ཞེས་བྱ་བའི་གོ་འཕང་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་གྱི་བདེན་པས་བྱི་བའི་ཚོགས་གཉིས་
 སམ། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
 པའི་མདོ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་འགྱུར་
 བ་ལགས་སོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཛོ་
 བར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །བཙོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལྟར་ལགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བརྩོན་པར་
 བགྱིའོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱུང་དང་། ཞིང་ཁམས་
 དང་། འཁོར་གཡོག་ལ་སོགས་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
 པ་དག་འཛིན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་བྱ་རན་ལས་འདས་པ་
 ལ་ཡང་མི་གནས། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པས་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 ཡང་དག་པར་སྤངས་ཏེ་འཁོར་བ་ལ་ཡང་མི་གནས་པའི་ལམ་སྒོ་བསྐྱར་དང་བྲལ་བ་
 ཡིན་པས་ན། འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་འཛོག་པ་ཡང་སྤྱིད་
 པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པས་མན་དག་གི་བསྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་
 ཟབ་མོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཀྱང་དང་པོར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱག་དང་། ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་། མཛུལ་དང་། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་
 དང་། སྒྲ་མ་དང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སོགས་པ་འབྲུམ་པུག་གི་མཐའ་བརྟེན་པའི་གྲངས་
 གྱིས་བཅད་པ་དག་བསྐྱབ་པར་སྟོན་པ་དེ་ཐབས་གྱི་ཆ་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་འཁོར་
 གསུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པར་སྟོན་པས་ཐབས་ཤེས་གཉིས་
 ལྟན་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལས། ཐབས་ལ་
 མཁས་པ་གང་ཞེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་བསྐྱབས་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པ་འོ། །ཤེས་རབ་
 གང་ཞེན། གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་པ་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པ་འོ། །ཞེས་སོ། །
 དེའང་མ་ཛུལ་དང་མཛོད་པ་དང་ཚུ་གཏོར་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱིན་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་
 རང་སའི་འཇུག་སྟོང་དང་བསྟན་པའི་བླང་དོར་མ་ཞོར་བར་སྟོན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས། དགེ་
 སྦྱོར་ལ་དཀའ་སྟུང་བཟོད་པ་ནི་བཟོད་པ། རང་གིས་རང་ལ་བསྐྱུལ་ནས་ཉིན་མཚན་
 དགེ་སྦྱོར་གྱིས་འདའ་བ་ནི་བརྩོན་འགྲུས། ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་
 འཛིན་པ་ནི་བསམ་གཏན། དེ་དག་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་གི་ལྟ་བས་ཟིན་པ་ནི་
 ཤེས་རབ་སྟེ། དེའི་ཁོངས་སུ་ཡན་ལག་བདུན་པ་ལ་སོགས་པས་དགེ་བའི་ཆོས་སྟུང་
 དང་། སེམས་བསྐྱེད་དང་བསྟོད་པས་ཟིན་པས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཀྱང་ཆར་ལ། བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལས་སྤྱིན་པས་འདུ་བ་ནི་སྤྱོད་ལ། སྟན་པར་སྤྱོད་
 བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་བརྩོན་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་གྱིས་གཞན་དགེ་བ་ལ་
 སྦྱོར་བ་དང་། དོན་སྟོན་པ་ནི་གདམས་པ་དེས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ། དོན་མཐུན་

པ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་འདོམས་པའི་དོན་གཙོ་བོར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་སྒོར་བ་པའི་
ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་བྱད་པར་དུ་ཡང་གནད་ཆེ་མེ་བདག་ཉིད་མ་དུལ་
བས་གཞན་གདུལ་བར་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་བརྩུ་བ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུལ་
བ་དང་ཞི་བ་ལ་དགོད་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་པར་བྱེད་ན། བདག་ཉིད་མ་དུལ་བ་དང་། མ་
ཞི་བ་དང་། མ་བསྐྱངས་པས་ནི་བདག་གི་ཆ་མ་ཡིན་པས། ཞི་བ་དང་། དུལ་བ་དང་།
བསྐྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མ་ཟེན་པའི་མྱོངས་པ་ལ་ལ་དག་བདག་ཉིད་ལས་དང་
བོ་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅན་གློག་ཏུ་གྱུར་ནས་དབང་བོ་ཤིན་ཏུ་རྩོན་པོ་ལ་དགོངས་
པའི་རྣམ་པར་མི་རྟག་པའི་མདོའི་དོན་ལ་དམིགས་ཏེ་ཐབས་གྱི་ཆ་ལ་བསྐྱར་བ་ནི་
ཆོས་ཀྱི་ཉོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གང་ཟག་གིས་ལོངས་པའི་རྒྱལ། རྣམ་པར་འཐག་པ་
བསྐྱས་པ་ལས། དེ་ལ་མི་སྤྱན་བོ་དག་གི་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཁོན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྷག་
མ་རྣམས་ལ་སྤྱན་འབྱེན་ཏོ། །མ་ཐམ་པ་འདི་རི་ལྟར་སེམས། ད་ཀ་ཤི་ཀའི་རྒྱལ་པོར་
གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་འདི་ལྟར་ལྷག་རོན་གྱི་ཕྱིར་བདག་གི་ཤ་ཁྲ་ལ་བྱིན་པ་དེ་ཤེས་
རབ་འཆལ་བ་ཡིན་ནམ། བྱམས་པས་གསོལ་བ། བཙོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་
སོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་བ། བྱམས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྤྱད་པ་སྒོད་པ་ན་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དག་བསགས་
ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གིས་གཞོད་པར་གྱུར་ཏེ། བྱམས་པས་གསོལ་བ། དེ་ནི་
མ་ལགས་སོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་བ། མ་ཐམ་པ་བྱོད་ཀྱིས་བསྐྱལ་
བ་དུག་ཅུར་སྤྱིན་པའི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ། བསྐྱལ་བ་དུག་ཅུར་

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། སོགས་ནས་དེ་ལ་མི་སྒྲན་པོ་དག་འདི་སྐད་
 དུ། ཚུལ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ཟེར་ཏེ་དེ་
 དག་ནི་སྟོང་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་གོམས་པ་ཤིན་
 ཏུ་བརྟན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཟག་པ་ཟད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུས་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་སྤངས་
 པ་དང་བསྐྱབས་པ་གཉིས་ཀ་མ་མཆིས་ཏེ། ཅིའི་བྱིར་ན་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བ་ནི་ཀྱང་ཏུ་རྟོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སོ། །འདིར་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་
 ན་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 མཆོག་དང་ལྟན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མ་བརྟེན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་
 ཐབས་ལ་ལྟོས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་སྤངས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་རྣལ་མ་
 མཐོང་བར་མི་རུས་ཏེ། དེ་བས་ན་ཐབས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྟོང་པ་གཉིས་པན་རྩོད་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟོས་ཀྱི་ལམ་དུ་ངེས་པའི་
 ཚུལ་འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བརྟན་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ཀྱི་འཆིང་བ་ནི་གང་། ཐར་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། ཐབས་མེད་པར་སྟོན་པར་འགྲོ་
 བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཆིང་བའོ། །ཐབས་ཀྱིས་སྟོན་པའི་
 འགྲོ་བར་འགྲོ་བ་ནི་ཐར་པ་འོ། །

ཤེས་རབ་མེད་པར་སྟོན་པར་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 འཆིང་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྟོན་པའི་འགྲོ་བར་འགྲོ་བ་ནི་ཐར་པ་འོ། །ཐབས་ཀྱིས་
 མ་ཟེན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་འཆིང་བའོ། །ཐབས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐར་པ་འོ། །
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟེན་པའི་ཐབས་ནི་འཆིང་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཐབས་
 ནི་ཐར་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་རྒྱང་དུ་རྒྱད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་

མཚོག་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེན། གང་སྟེན་པ་དང་
 མ་བུལ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མ་བུལ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་
 རྒྱས་བར་བཀའ་བསྟུལ་ཞིང་། དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་རྒྱད་
 གྲུ་མ་ལས་ཀྱང་། སྟེན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་ལ་སོགས། རྣམ་པ་ཀྱན་གྱི་མཚོག་
 ལྷན་པ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་སུ་བརྫོད། ཅེས་སོ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱའི་ལམ་
 མཛོར་བར་རོས་བབྱང་ནས་དེ་གང་གིས་བསྐྱབ་བར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གི་སྟོ་སྟོབས་
 ཀྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལ་སྟོས་ནས་ལམ་བཟོད་པ་ལྟར་བུལ་ནི། སྟོ་སྟོབས་མཐུ་ཡིས་
 རྒྱབ་བྱེད་རྒྱལ་སྐས་གསུམ། རང་དོན་སྟོན་བྱས་འགྲོ་བ་སྟོལ་འདོད་པ། རྒྱལ་པོ་
 ལྟ་བུའི་འདོད་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་། རང་དང་འགྲོ་བ་སྟབས་ཅིག་སྟོལ་འདོད་པ། །
 བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སེམས། འགྲོ་བ་སྟོན་བསྐྱལ་རྗེས་ལ་ཞི་འདོད་པ། །
 སྟོང་བྱེད་ལྟ་བུའི་དཔེ་མེད་སེམས་བསྐྱེད་དེ། རྒྱལ་པོས་གངས་མེད་སུམ་རྩ་རྩ་གསུམ་
 དང་། འབྲིང་པོས་བདུན་དང་རྩ་བའི་སེམས་ཀྱི་ལོ་ལ། དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
 དཔང་པོ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ནི་ཐོག་མར་རང་ཉིད་འཛང་རྒྱུ་བའི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ལ་
 བཙོན་པ་བསྐྱེད་ནས་ཕྱིས་འགྲོ་བ་བསྐྱལ་བ་ནི། རྒྱལ་པོ་འདོད་ཆེན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 ཅེས་བྱ་སྟེ། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནི་སྟོན་ལ་རྒྱལ་སྟེན་རང་གིས་ཐོབ་པར་
 བྱས་ནས་ཕྱིས་མངའ་རིས་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་ཐབས་བསམ་པ་འཕགས་པ་བྱམས་
 པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །

རང་དང་སེམས་ཅན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཐར་བར་འདོད་པ་མཉན་པ་འགྲུལ་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་
 རྒྱུའི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ་དབང་པོ་

འབྲིང་པོའོ། །འདོད་ཆེན་མ་ཡིན་པ་རྗེ་བོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་དཔེ་མེད་པ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། སྦྱོང་བྱེད་དག་ལས་འཕྲང་ངམ། གཅན་གཟན་ལ་སོགས་པས་ཉམ་ང་པའི་
གནས་མཐའ་དག་ལས་བ་ལང་དང་ར་ལུག་སོགས་དཔུགས་མ་ཕྱིན་པ་དེ་སྤྱིད་ཏུ་
བདག་ཉིད་བག་ལེགས་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བསྐྱབས་ཤིང་རྩས་པ་རྫོགས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བརྩ་
པའི་ངང་ཆུལ་དུ་གནས་ནས་འཁོར་བ་མ་སྤོངས་ཀྱི་བར་དུ་འཛང་མི་རྒྱ་བ་ནི་འཕགས་
པ་འཇམ་དཔལ་དང་སྒྱུན་རས་གཟིགས་ལྟ་བུ་སྟེ། དང་པོས་གངས་མེད་སྤྲུལ་ཅུ་རྩ་
གསུམ་དང་། འབྲིང་པོས་བདུན། རྗེན་པོས་གསུམ་གྱིས་བྲུ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
འཛང་རྒྱ་བའང་དཀོན་བརྟེན་ལས། དེ་ལ་འདོད་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་ནི་
གངས་མེད་སྤྲུལ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་དམ་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་ནི་གངས་མེད་བདུན་གྱིས་ཚར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་མེད་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་ནི་གངས་མེད་བ་གསུམ་གྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པ་བྱང་ཆུབ་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། སེམས་སྟོབས་རྒྱུད་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོར་
གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་དག་དཔེར་བྱ་ན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། གྲུའི་
ཁ་ལོ་བ་དང་། སྦྱོང་བྱེད་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་བས་ན་སྟོའི་རྩས་པ་རྗེ་ཅམ་ཆེ་བ་དེ་སྤྱིད་ཏུ་གྲོལ་སྐྱར་བ་ཡིན་པས་སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱི་
གོ་ཆ་བསྐྱོན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདི་སྟམ་དུ་ལས་དང་པོ་བ་ནི་བདག་ཏུ་བལྟ་བ་ལ་
གོམས་པ། ཉན་མོངས་པ་དང་བཅས་ཏེ་དེ་ལྟར་སྦྱོར་བའི་འདོད་སྟམ་པའི་ཁུམ་པ་སྤང་
བར་བྱ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་འཇིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གདུང་ཡིན་
པར་བཤད་དེ་བདག་ཏུ་བལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟེ་པའི་ཆུལ། འོད་

སྤང་གི་ཁྱས་པ་ལས། དཔེར་ན་ལུང་བཅས་འདམ་ཐུབ་ཆུ་ལས་ནི། །པདྨ་སྒྱེ་ཡི་ཐང་
ལས་ནམ་ཡང་མིན། །དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ལོག་ལྷན་སྒྱེ་བོ་ལ། །རྒྱལ་སྤྱུ་རྣམས་
ཀྱི་རྒྱལ་བའི་ཆོས་རྣམས་སྒྱེ། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། རི་སྤྱིད་ལུང་པོར་
འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྤྱིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ངར་འཛིན་དེ་ལས་ཡང་ལས་ཏེ། །
དེ་ལས་ཀྱང་ནི་སྒྱེ་བ་ཡིན། །ཅེས་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བདག་འཛིན་དང་ཉོན་མོངས་
པ་ནི་ཡོན་ཏན་སྒྱེ་བའི་རྒྱལ་བ་ལ་འདི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱད་ཆོས་སོ། །སྤྱིར་སེམས་
སྟོབས་ཀྱི་བྱད་པར་འདིར་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་འདྲ། འདུལ་བ་དང་ཐུགས་ཀྱི་ལམ་
ནི་སྟོན་ལ་སྟོན་པ་མ་བརྒྱུད་ན་བསྐྱབ་བྱ་མཉན་དུ་མི་རུང་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ལམ་ནི་སྟོན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་དད་ཅིང་བསྐྱབ་པར་རྟུས་པའི་ཆེ་
བསྐྱབ་པ་ཡང་དག་པར་བྱང་བ་བྱང་ས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས་འདིར་འཇུག་
པའི་སྟོན་པ་ལ་སྟོ་སྟོབས་ཀྱི་བྱད་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བསྐྱབ་པ་ཆེན་
པོ་དང་ལྷན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་པར། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་
ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པ་དང་ལྷན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་.....
གཤེགས་པའི་རྒྱ་འཕྱུལ་གྱིས་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྐྱགས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་རྒྱ་འཕྱུལ་གྱིས་འགོ་བ་ལས་མཁྱོགས་པ་ནི་གཞན་མེད་དོ། །པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
དུག་དང་། ས་བརྩལ་ལ་མ་གཏོགས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་སྦྱར་
བར་འཇུག་པའི་ལམ་གཞན་མེད་དོ། །དེས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འདག་པ་བཞིན་དུ་རིམ་
གྱིས་འདག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མདོ་སྟེ་ལས་ཀྱང་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །ཞེས་ལུང་གིས་
རྒྱལ་སྤྱིར་ནས་བཤད་དོ། །

དེ་བས་ན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། སྟོན་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། སྟོན་ལམ་གྱི་རང་འབྲས་

མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དོན་དུ་དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། མཛོན་མཐོ་དང་
 དེས་ལེགས་འགྲུབ་པས་དོན་ཆེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པས་ཟང་ཟིང་མེད་
 པ་དང་། དགེ་བ་གོང་དུ་འཕེལ་བས་མི་ཟད་པ་སྟེ། རྒྱན་ལས། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟང་ཟིང་
 མེད། རྟོན་ཆེ་བ་དང་མི་ཟད་པ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཡོན་ཏན་བཞིར་
 བྲི་ཤིས་པར་བྱ། ཞེས་བཤད་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་གྲུ་བ་དང་། སྦྱོང་བྱེད་ལྟ་བུ་སེམས་
 སྦྱོབས་བསྦྱང་ནས་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གམ་བརྟུ་དང་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་
 སོགས་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་བསྟུ་བས་ཏེ་ཐམས་ཅད་.....
 མཁུར་པའི་གོང་ཁྱེར་དུ་གཅིག་ཆར་འཇུག་པའི་སྦོ་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ། ཤེས་རབ་ཀྱི་
 ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དངོས་པོས་དང་པོ་ནང་རིམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་
 འཇུག་པར་བྱའོ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྦོ་མ་པ་ཡང་དག་པར་ནོད།
 དངོས་སམ་བརྒྱད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཁས་སྒྲངས་ནས་ལྷང་བ་ཁྱར་
 དུ་བཟུང་སྟེ་ངན་འགྲོའི་ལམ་ལ་དལ་གྱིས་འགོ་བཙུངས་པ་དང་མ་རིག་པའི་གདོན་
 གྱིས་བཏབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་། མགོ་ལ་སེམས་ཅན་ཁྱར་ཆེན་
 ཁྱེར་བ་ཡི། སེམས་དཔའ་མཆོག་རྣམས་དལ་གྱིས་འགོ་མི་འཛེས། །བདག་གཞན་
 ལྷ་ཆོགས་འཆིང་བས་རབ་བཅིངས་པས། །བརྩོན་པ་བརྒྱ་འགྲུར་གྱིས་ཀྱང་བྱ་བར་
 རིགས། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སྦྱོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྣམས་རྟོགས་
 པ་ལ་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཁ་བརྒྱད་ཅིང་དེ་འདྲ་ལས་ཀྱི་མཐའ་གང་བརྩམས་
 པ་དེ་དང་དེ་འགྲུབ་པའི་རྟེན་སྟུན་སྟུམ་ཆོགས་པ་དང་འབྲེལ་དགོས་ན། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ནི་ཤེས་རབ་དང་མི་ལྡན་པས་ད་རེས་ཀྱི་མཛོན་མཐོའི་རྟེན་ཁྱབ་པར་ཅན་འདི་

སྤར་གྱི་ལས་བཟང་པོའི་མཐུར་ཤེས་ནས་ཕྱིན་ཆད་དེ་རི་རྒྱུ་ལ་འབད་པ་མ་ཡིན་པས།
 རི་ཙམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྲིག་པ་འཁེལ་བའི་རྒྱར་འགོ་
 བས་སྤར་བསགས་གྱི་དགེ་བའི་འབྲས་སུ་ནི་ཤུལ་རིང་གི་མགོན་པོའི་ལམ་རྒྱགས་
 བཞིན་དུ་སྤྱད་ཟིན་པས་ཟད། གསར་དུ་སྤྲེལ་བ་ལ་ནི་མི་བརྩོན་པས་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་
 འོག་ནས་འོག་ཏུ་འགོ་བའི་མགོ་རྒྱགས་པ་ལ་ཅང་མི་སེམས་པ་ནི་སྒྲོ་བ་ཆེན་པོའི་གནས་
 མོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་ཤིང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཀོལ་དུ་བཏུབ་པ་དག་
 བློ། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། བྱ་བ་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་གི་དབང་དུ་
 མི་འགོ་བར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་དུག་གི་ལམ་ལ་བརྟེན་གོམས་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱ་སྤྲེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། འོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་ཕུན་སུམ་
 ཚོགས་པ་དང་། །འཁོར་བརྩམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མདོན་མཐོ་དང་། །རྟག་དུ་ཉོན་
 མོངས་དབྱངས་ཉིད་མི་འགོ་དང་། །བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །ཞེས་སོ། །
 དེ་ལ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་གསུམ་དགོས་ལ།
 རང་གི་དོན་དུ་ཤེས་རབ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། བརྩོན་འགྲུས་གསུམ་དགོས་ཏེ།
 དེ་ལ་སྦྱིན་པས་གནས་སྐབས་སུ་ཕན་པ་བརྒྱབ་ཅིང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་གཞན་གཞོན་
 གཞི་བཅས་ལས་ལྷོག་པས་དེ་བས་ཕན་པ་ཆེ་བ་དང་། དེའང་ཕས་གྱི་གཞོན་པ་མ་
 བཟོད་ན་རྒྱལ་ཁྲིམས་སྦྱོན་ཅན་དུ་བྱེད་པས་དེ་ལ་གཤེ་ཡང་སྤྲར་མི་གཤེ་བ་ལ་སོགས་
 དག་སྤྱོད་གི་ཆོས་བཞིས་རང་གི་སེམས་བསྐྱངས་ནས་རི་མི་སྤྲུམ་པའི་བཟོད་པ་དགོས་
 པས་གསུམ་པོ་ནི་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའོ། །

རང་གི་དོན་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་ཐོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་
 ཤེས་བརྟེས་དགོས་ན། དེའི་འགལ་བླ་ནི་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་པས་དེ་

བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པ་ལས་སུ་རུང་བ་འཕྲོ་བ་
 དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་འཕྲོ་བ་པའང་ལེ་ལོ་ཅན་ལ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པས་ཉིན་མཚན་དུ་
 མི་དལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་འདྲ་། སེམས་ཅན་
 རོན་ལ་རབ་བརྩོན་པ། །གཏོང་དང་མི་གཞོད་བཟོད་པས་བྱེད། །གནས་དང་གྲོལ་
 བ་གཞིར་བཅས་པས། །རང་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་། །ཅིས་སོ། །དེའི་དོན་མི་
 གཞོད་པ་ནི་ཚུལ་གྲིམས་ཡིན་ལ། དམིགས་པ་གནས་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་། གྲོལ་
 བ་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ། གཞིར་བཅས་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་སུ་བསྟན་པ་དང་པོ་གསུམ་
 གྱིས་གཞན་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་བྱས་པས། ཕྱི་མ་གསུམ་དུ་རང་དོན་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་པ་གྲགས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། མི་འཕྲོངས་པ་དང་
 རྣམ་པར་མི་འཆོ་དང་། །རྣམ་འཆོ་བཟོད་དང་བྱ་བས་མི་སྦྱོང་དང་། །དགའ་བྱེད་ལེགས་
 པར་བརྟུང་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་དོན་ནི་རང་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེའང་
 བརྩོན་འགྲུས་གྱི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་ཉམས་སུ་ཕྱོང་བས་ཞི་གནས་འཕྲོ་བ་པ་དང་།
 དེའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ལྷག་མཐོང་ཏུ་ཤར་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་
 བརྟེན་པའོ། །དེ་ལས་གཞན་དོན་གྱི་དང་པོ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མཚན་ཉིད་
 སྟོན་པ། སྦྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཆགས་པ་མེད་པ་སྟེ། །དབྱེན་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་མི་འཇིགས་
 གསུམ། །ཟང་ཟིང་ལའང་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །གཏོང་དང་གཏོང་བ་ཆེ་དང་ཤིན་
 ཏུ་གཏོང་། །གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བས་གོས་ཤིང་རྟ་དང་། །སྤང་པོ་ཡུལ་ཁམས་གཞན་
 ལ་བྱིན་པའོ། །གཏོང་བ་ཆེན་པོ་བྱ་དང་བྱ་མོ་དང་། །བྲིམ་ཐབ་གཏོང་ཡིན་ཤིན་ཏུ་
 གཏོང་བ་ནི། །བྱ་དཀའི་གནས་ཏེ་མགོ་དང་ཡན་ལག་གཏོང་། །དེ་ལ་སྦྱིན་པའི་ངོ་
 བོ་ནི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། །ལོངས་སྦྱོང་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོའོ། །དེ་སྐད་དུ་

བྱང་མ་ལས། སྤྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེན། ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་དང་རང་གི་ལུས་
ལ་མི་བལྟ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མ་ཆགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱིན་པའི་སེམས་
པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེས་ཀྱན་ནས་སྤངས་པའི་སྤྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡོངས་
སུ་གཏོང་བའི་ལུས་དང་དག་གི་ལས་དང་ཞེས་གཏོང་བའི་སེམས་དགེ་བ་དེས་ཀྱན་
ནས་སྤངས་པའི་ལུས་དང་དག་གི་ལས་གང་ཡིན་པ་མཐའ་དག་གོ། །དབྱེ་ན་ཆོས་དང་།
ཟང་ཟིང་དང་། མི་འཇིགས་པའོ། །དེ་ལ་དགོས་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཆ་ནས་སྐྱབས་དབྱུང་དང་
པོར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་སྤོས་ཀྱང་། བྱེད་ལས་གཙོ་ཆེ་བའི་ཆ་ནས་སྐྱབས་འདིར་ཟང་
ཟིང་གི་སྤྱིན་པ་དང་མི་འཇིགས་པ་གཉིས་འབྲེལ་སྦྲུང་བ་ལྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། རང་
ལ་གཏོང་བའི་ཐུག་གུ་ཞེས་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་མི་དགོས་ཏེ། རང་གི་བདོག་པ་ཡོད་དོ་
ཅོག་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་ཟིན་པས་རང་ལ་གྱི་ན་བ་ཅམ་ལས་མེད་ཀྱང་དེ་སེམས་
ཅན་གྱི་ཡིན་ནོ་སྟུང་པ་དང་། དེའི་སྤྱིང་དུ་དུང་གཏོང་བའི་སེམས་སྤོ་དུ་མ་ནས་དང་
དུ་ལེན་པ་དཔེར་ན་ས་ཆེན་པོ་འདི་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བར་གྱུར་ན་བདག་གིས་ཡི་
དུགས་ལ་སོགས་པ་བཀྱེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པོངས་པ་སེལ་བར་རུས་པ་ཡིན་པ་ལ་
སྟུང་པ་ལྟ་བུས་གཞན་གྱི་གདུང་བ་ཞི་བའི་གཏོང་སེམས་ཀྱི་ཆེན་པོ་གོང་འཕེལ་དུ་
བཏང་ནས་སྦྱལ་གྱི་ཤུན་པ་དོར་བ་ལྟར་སེར་སྤེའི་འཇིན་པ་བཅོམ་པ་ཞིག་དགོས་པ་
ཡིན་ཏེ་མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིན་པ་ནི། །མ་ཆགས་མི་ཆགས་
ཆགས་པ་མེད། །ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། །མ་ཆགས་མི་ཆགས་ཆགས་པ་མེད། །
ཅེས་སོ། །

སྤོན་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱིན་གྱི་སྤྱིན་པ་ལ་འབྲན་ཟླ་བྱེད་པ་གཅིག་གིས་
དེའི་དོ་སྒྲུབ་མ་སྤོབས་ནས། ཟང་ཟིང་ཡོད་དགུ་ཅོག་སྤངས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཟས་

སྤྱིན་ལས་ལྷག་པར་ཡུང་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེའང་ཡོད་པ་རྣམས་གྱིས་ནི་ལྷག་
 པར་དུའང་སྤྱིན་དགོས་ཏེ། ཐོག་མར་བཟའ་བརྒྱུང་ཅུང་ཟད་སྤྱིན་པ་ནས་རིམ་པར་
 སློའི་མཐུ་རྗེ་ཆེར་བསྐྱེད་དེ། གོས་དང་། གནས་མལ་དང་། ཡོ་བྱད་དང་། ཤིང་རྩ་
 དང་། བཞོན་པ་དང་། སྤྱང་པོ་དང་། ཡུལ་ཁམས་ཙམ་སྤྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་སྤྱིས་རབས་
 ལས། ཀོ་ས་ལའི་རྒྱལ་པོས་སྟོན་དགེ་སྦྱོང་བཞི་ལ་ཟན་དྲོན་ཆངས་གཅིག་བྱིན་པས་
 དེའི་འབྲས་ལས་རྒྱལ་སྤྱིད་ཐོབ་པ་དང་། ཆོང་དཔོན་ཟེལ་གྱིས་མི་ནོན་པ་ལ་སྦྱོང་བ་
 པོས་བསྐྱངས་པ་དེས་མེད་ཅེས་ཟེར་མི་རུས་ལ། གཞན་གྱིས་རང་ཁྱིམ་ནས་བརྒྱས་
 པར་གྱུར་ནའང་དེ་ལ་ལྷག་པར་དགའ་བ་བསྟོམ་པ་དང་། དེ་ཉིད་དཔུལ་པོར་གྱུར་
 པའི་ཆེ་རྒྱ་བྲེགས་ནས་བཙོངས་པའི་རིན་ལས་སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། ཤི་བའི་རྒྱལ་
 པོས་གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྤྱིན་གྱི་ཁང་ལ་བཅུགས་ནས་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་ལ་བསྐྱབ་
 པར་བྱའོ། །མདོ་ལས། དེ་ལ་ཟང་ཟིང་གི་སྤྱིན་པས་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་
 ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ཏེ་འདི་གཉིས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཟང་ཟིང་གི་སྤྱིན་པ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། གཏོང་བ་
 དང་། གཏོང་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཤིན་ཏུ་གཏོང་བའོ། །དེ་ལ་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟས་
 དང་གོས་དང་། སྤྱང་པོ་ཆེ་གཞན་ལ་བྱིན་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གཏོང་བའི་ཡུལ་ཡང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ནི་བཟང་པོ་ཡིན་ལ། ཉན་མོངས་པ་ཅན་ནི་
 དེ་ལས་ལྷག་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེས་ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
 པའི་གོགས་བྱེད་ལ། ཟུང་པར་དམན་པའི་ཞིང་ལ་སྤྱིང་རྗེས་གཏོང་བ་ནི་ཐོག་པ་ཆེན་
 པོའི་ཡུགས་ཡིན་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་
 མཉམ་ཞིང་སྟོམས་ལ་བྱེ་བྲག་མི་བྱེད་པའོ། །དཀོན་ཅོག་གསུམ་ནི་བདག་གི་ཡོན་

ཏན་གྱི་ཞིང་ཡིན་གྱི། ཏུང་འགོ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་དེས་ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་དགོན་
 ཅོག་གསུམ་དང་སྤྲ་མ་ནི་སྦྱིན་གནས་གྱི་ཞིང་བཟང་པོ་ཡིན་ལ། ཏུང་འགོ་ལ་སོགས་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞིང་ཆ་སྟོ་ཅན་ལ་ས་བོན་བཏབ་པ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་སེམས་ན་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འོ་ཆོས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཏང་སྦྱིན་
 པའི་ཞིང་འདམ་པ་ནི་དབང་པོ་རྩལ་པོ་ལས་དང་པོ་བ་སྟོ་མ་སྦྱངས་པ་སྟིང་རྩེ་ལ་མ་
 གོམས་པ་རྣམས་ལ་དགོངས་པའོ། །དེ་སྐད་ཏུ་དྲང་སྟངས་པས་ཁྱས་པ་ལས། སྦྱིན་
 པ་སྤྲ་ན་མེད་པ་ནི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། དག་འདུན་དང་། ཆོས་སྤྲ་བ་
 དང་། ཉན་པ་དང་། ས་དང་མའོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། འཕགས་པ་མིན་ཡང་
 བ་མ་དང་། ཉན་པ་དང་ནི་ཆོས་སྤྲ་དང་། སྦྱེ་མཐའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ། །
 ཡོན་ནི་གཞལ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་སྦྱིན་པའི་དངོས་པོ་རྒྱང་ན་འད་རྣམ་སྦྱིན་དང་འབྲས་བུ་ལ་རེ་བ་མེད་ན་བསོད་
 བསམས་གྱི་ཞིང་ཡང་དག་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་རྒྱ་ཆེ་ཡང་འདྲོད་པ་ལྟའི་ཀྱན་སྟོང་
 དང་འདྲེས་ན་འབྲས་བུ་མ་དེས་པར་འབྱིན་ཏེ། སའི་སྦྱིང་པོ་འཁོར་ལོ་བརྩུ་བ་ལས།
 སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་ཕན་བདེའི་ཕྱིར་གྱི། རྣམ་སྦྱིན་འབྲས་བུ་རེ་ཕྱིར་མ་ཡིན། སྦྱིན་
 པ་དངོས་པོ་ཕྱིན་པ་རྒྱང་ཡང་། ཡང་དག་བསོད་ནམས་ཞིང་ཏུ་དེ་འགྱུར། སྦྱིན་པ་
 དངོས་པོ་མང་ཏུ་བྱས་ཀྱང་། འདྲོད་པ་རྣམ་ལྟ་དག་ལ་གནས་ནས། འཕགས་པ་
 དག་གི་ཕྱག་རྒྱས་མ་བཏབ། མ་དེས་པ་ཡི་ཆོགས་ལ་གནས་འགྱུར། ཞེས་སོ། །གཏོར་
 བ་ཆེན་པོ་ནི་མདོ་ལས། གཏོར་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤྲ་དང་། སྤྲ་མོ་དང་། བྱི་
 ཐབ་བྱིན་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོལ་ལ་འགྲན་རྒྱར་བཅས་པ། ཕྱག་

དོག་དང་བཅས་པའི་རྒྱལ་པོ་གཞན་གྱི་ཇི་ལྟར་སྤང་བའི་དངོས་པོས་བདག་ཉིད་ལ་
 དེས་པར་ཕན་པའི་དོན་མ་མཆིས་བཞིན་དུ་བརྟམ་ཆགས་དང་། བསྐྱ་བའི་སེམས་
 གཡོན་ཅན་དུ་གྱུར་བས་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་གྱི་བྱ་དང་། ལུ་མོ་དང་། མཆིས་བྱང་དང་
 བཅས་པ་བསྐྱངས་པས། དེ་དེ་དག་ལ་ཡིད་ཤིན་ཏུ་བརྟགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་ཚོར་
 བས་སྤྱིང་འགས་པ་ལྟར་དུ་གྱུར་ནའང་། གཏོང་སེམས་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་མ་ཡིན་
 བས་འགྲོད་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་སྒྲོབས་དང་
 ཕན་ཡོན་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསམས་ཏེ་བདག་ཅག་གི་སྤྱིང་ལས་དང་འཇུངས་པ་
 ལ་ཁྲེལ་ཆེན་པོ་བདས་ནས་དམ་འཆའ་བ་ལ་གོམས་པར་བྱ་སྟེ། སར་ཕྱིན་བསྐྱས་པ་
 ལས། ལུབ་པ་རྣམས་མྱི་སྤྱོད་མཆོག་དྲན་བྱས་ཤིང་། །དེ་གཞེས་རང་གི་དམ་བཅས་
 བསམ་བྱ་སྟེ། ཡོངས་འཛིན་ཆགས་པ་རྣམ་པར་བསལ་བའི་ཕྱིར། །སེམས་ལ་རྟོག་
 པའི་དམ་པ་འདི་དག་རྟོགས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

བྱ་དཀའ་བའི་གནས་ཤིན་ཏུ་གཏོང་བ་ནི་མགོ་དང་ཡན་ལག་གཏོང་བ་སྟེ། མདོ་ལས།
 ཤིན་ཏུ་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་དཀའ་བ་སྟེ། མགོ་དང་། མིག་དང་། ལག་བ་དང་།
 རྒྱང་པ་ལ་སོགས་པ་གཏོང་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། བདག་ཅག་གི་སྤྱོན་པ་ས་སྤྱོད་དཔལ་
 གྱི་ཕྱིར་གྱུར་པའི་ཆོ་ཞེད་སྐབས་ཆད་པའི་སྤྱོད་བཅོས་སྐྱུ་རྩུར་མན་ཆད་བསྐྱངས་པས།
 ཤིང་གི་བཟོ་གནས་པ་མང་དུ་བསགས་ནས་སོག་ལེ་རྩོན་པོས་རང་གི་ཞེད་པ་འབྲེག་
 ཏུ་བརྟག་ནས་བྱིན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་རྒྱ་ལོད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ་བམ་ཟེ་དྲག་པོའི་མིག་ལ་
 མགོ་བོ་བཅད་ནས་བྱིན་པ་དང་། ས་སྤྱོད་ནམ་མཁའ་གྱུར་པའི་ཆོ་གཏོང་བ་དང་།
 གཏོང་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཤིན་ཏུ་གཏོང་བ་གསུམ་ག་དང་དུ་སྤངས་ཤིང་། གཏོང་བ་
 ཕྱི་མའི་དུས་རང་གི་ལུས་ཁག་གི་བརྒྱབས་འཕྲོ་ཞིང་། མཆོན་ཆས་རེག་པའི་ཆོར་

བའི་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་རྩ་བ་ཐོད་པར་དཀའ་བའང་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་འེ་བར་སྟེད་དུ་
 མི་ཟད་པའི་སྟོན་ལམ་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་བའི་རྩལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསམ་ཞིང་།
 དེ་སྐད་དུ་བཙུ་ཆུང་གི་མདོ་ལས། རུང་མ་རྣམས་དང་ཐུ་ཆ་རྒྱལ་སྤྱི་དབང་ཕྱག་
 ཆེན་པོ་དང་། རྒྱལ་མས་དང་ནི་ཐག་དང་ཆེལ་དང་ལུས་དང་མིག་ ཁ་ལོ་དག་འ་
 བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ངས་ནི་བཏང་བ་ཡིན། རྒྱང་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མན་
 ར་ང་ལ་མཆོད་མཆོག་ཡིན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ན་ང་ལ་གཞོད་པ་
 བྱས། ཞེས་སོ། དེ་བས་ན་འདི་ལྟར་བདག་གི་ལུས་ནི་མི་གཙང་བ་རན་སྐྱུགས་ཀྱི་
 ལུང་པོ་ལྟ་བུ། སྐྱོག་ནི་འཛོར་རྒྱུད་དུག་པོ་བཞིན་དུ་གྱིན་ཏུ་གཡོ་བ་དེ་གཉིས་ཀའང་
 ལས་ཀྱི་བྱི་བཞིན་འབྱང་བས་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 དུ་སྟོ་དུ་མས་བསྐྱེད་སྒྱུར་མེད་དང་ཆུང་དང་གཡང་ས་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་གཙན་གཟན་
 དང་ཆོས་རྒྱན་ལ་སོགས་པས་གྱིན་ཏུ་མ་རུངས་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པས་བདག་ཉིད་ཀྱི་
 རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་གྱུར་ཀྱང་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པ་ལས།
 རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་ཡང་ཁྱོད་གྲང་པོ་ཆེའི་བྱལ་ཁའམ། རྟེན་རྒྱལ་བམ། གིང་
 རྟེན་ལ་ཞོན་ཏེ། རུང་དང་། ར་དང་། ར་དང་དང་། ལམར་ར་དང་། རོལ་མོ་སེལ་སྟན་
 ཀྱི་བྱེ་བྱག་ལེན་པ་དང་། གཏུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན་དང་། རྣམ་པར་
 རྒྱལ་བའི་བ་དན་ནི་བསྐྱེད་། བསེལ་ཡབ་ལོར་བུའི་ཡུ་བ་ཅན་དང་། ར་ཡབ་དང་།
 གིང་ཏ་ལ་ལས་བྱས་པ་ནི་གཡོ་བ་ཅིང་། རྒྱང་པོ་ཆེ་དང་། རྟ་བ་དང་། དཔུང་བུ་རྒྱང་
 རུ་མ་ནི་བྱི་བཞིན་འབྱང་། རྒྱལ་བུ་དང་། བམ་ཟེ་བསྐྱེད་པ་ལོག་པའི་སྟོན་པོ་དང་།
 མདུན་ན་འདོན་དང་། སྟེ་བོ་ཐལ་མོ་སྐྱར་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་བྱག་བྱ་ཞིང་རྒྱལ་བར་
 སྟོན་ཅིག རྒྱལ་བར་སྟོན་ཅིག་ཅེས་སྟན་པར་བརྟེན་དེ། བྱིར་འབྱུང་བ་ཕྱིར་བ་ཡང་

རིང་པོ་མི་སྟོན་པ་ལ་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་མལ་དུ་གི་ནས་མི་བཞིས་བཀྟེག་སྟེ། བ་དང་
 མ་དང་ལུ་ལྷ་དང་། སྤྱིང་མོ་དང་། ལྷང་མ་དང་། ལུ་ཕོ་དང་ལུ་མོ་དང་། རྟེན་གྲོགས་
 དང་། ཐོན་ཕོ་བྲན་མོ་དང་། ལས་བྱེད་པ་དང་། ཞོགས་འཆོ་བ་དང་། ལྷོན་པོ་དང་།
 གྲོང་ཁྱེར་པའི་སྤྱེ་བོ་དག་ཀྱང་ལྷ་རྒྱ་དབང་དུ་སོང་སྟེ། ལག་པ་བཀྟེགས་ནས་བྱང་
 བརྒྱད་ཞིང་མཆོག་ཏུ་སྤྱིང་རྩེ་བར་གྱི་རྟུང་བ། གྱི་རྟུང་མགོན་པོ། གྱི་རྟུང་ཕོ་བོ། གྱི་
 རྟུང་རྩོ་བོ་ཞེས་དུ་ཞིང་། ཞམ་རིང་པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྤྱེ་བོ་དེ་དག་གིས་འཛིགས་
 པ་དང་བཅས་པར་མཐོང་སྟེ། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལྷ་སྟོན་གསུང་ནས་སའི་འོག་ཏུ་
 བཅུག་གས། འབྲོག་དགོན་པར་སའི་འོག་ཏུ་བཅུག་ཀྱང་། བྱ་ལོག་དང་། བྱ་ཆོད་
 དང་། ལ་ལ་སོགས་པས་ཐོས་ཤིང་རུས་པ་དེ་དག་མེས་བཞེགས་སམ། ལྷ་ལ་སྦྱར་
 རམ། སའི་འོག་ཏུ་བཅུག་ཀྱང་རྒྱུད་དང་། ཉི་མ་དང་། ཆར་པས་བྱེ་མར་བྱས་ཏེ།
 སྟོན་སྟོན་སྟེ་འཐོར་ཞིང་དེ་ཉིད་དུ་རུལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་
 བམས་ཅད་གྱི་ལུས་གྱི་རང་བཞིན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མི་རྟག་པ། འདི་ལྟར་
 མི་བརྟན་པ། འདི་ལྟར་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་པ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་ཆོས་
 ཅན། ཡུན་རྒྱུད་པ། མི་གནས་པ། གཡོ་པ། འགྲུལ་པ། མཐར་འཛིག་པ། རྣམ་ཅིག་
 པ། མཐར་སྟིག་པ། ཟད་ཅིང་འཛིག་པའི་སྒོ་སོགས་ནས། རྣམ་པར་འཛིག་པའི་
 ཆོས་ཅན་ཏེ། ཞེས་དང་། རྒྱལ་སྤྱིད་དང་། དབང་རྒྱུག་དང་། འདོད་པའི་འོངས་སྤྱོད་
 གྱི་བདེ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་ཆགས་པར་མི་བྱུངོ། །

མོག་དང་ནད་མེད་པའི་སྐྱུག་པ་སྐྱུག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
མཐར་གྱིས་ངེས་པར་རང་དབང་མ་ཡིན་པར་འདོར་དགོས་པའི་ལུས་འདི་གཞན་ལ་
དུས་ནམ་ཞིག་གཏོང་བར་རུས་སྒྲུལ་བ་དང་། བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་བཏང་བ་ལ་ཡང་།

ནས་ཡང་དུ་སྒྲོ་སྒྲུང་བར་བྱ་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་སྒྲུངས་ན་མོས་པ་སྒྲིན་པ་དང་། དག་དོད་
ལུས་ཐོག་སྟེར་ནུས་པའི་སྐྱབས་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་བརྟུས་ལས་
ཀྱང་བཤད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུས་རབས་ལས། བདག་མེད་འཛིག་ལ་སྟིང་པོ་མེད་
པའི་ལུས། །སྟག་བསྐལ་དྲི་མེད་ཏྲག་ཏུ་མི་གཙང་བའི། །ལུས་གྲིས་གཞན་ལ་ཕན་
འདོགས་འཕྱར་བ་ལ། །དགའ་བར་མི་འཕྱར་དེ་ནི་མཁས་མ་ཡིན། །ཅིས་དང་། སྟོད་
འཇུག་ལས། ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་ཆབས་ཅིག་ལ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟུང་
བ་མཆོག་ ཅིས་པ་ལྟར་རོ། །

འདི་ནི་ཐོག་མར་གོམས་སུ་འཇུག་པ་རྣམས། །སེར་སྐྱས་བསྐལ་པའི་སྒྲུས་པའི་ལག་
པ་ནི། །གཅིག་ནས་གཅིག་གོས་སྒྲིན་པར་བསམ་པའི་སེམས། །ཡང་ཡང་སྒྲོས་པས་
ཆོད་མ་ལ་སོགས་ལ། །བརྟམ་ཆགས་འཛིག་པ་སྟོབས་སུ་གྱུར་ལ་བསྐྱབ། །དེ་ལ་
ཐོག་མ་ནས་སེར་སྐྱའི་འཆིང་བ་དམ་པོ་དང་ལྡན་པ་དག་ནི་སྟོན་ཁྱིམ་བདག་འཇུར་
གཤམ་ཅན་ཞིག་ལ། རང་གི་ལག་པ་ཅིག་གོས་སུ་སྒྲིན་པའི་དངོས་པོ་རན་ངོན་ཅུང་
ཟད་བཟུང་ནས་ཅིག་གོས་སུ་སྒྲིན་པའི་ཚུལ་ལ་བསྐྱབ་ཏུ་བརྟུག་པས་མཐར་སྒྲིན་པ་
ཟུ་ཆེན་པོ་གཏོང་ནུས་པར་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་རང་ཅག་ཀྱང་ཆོད་མ་ཅམ་ལ་སོགས་པ་
ཕྱ་མོ་ལ་ཐོག་མར་གཏོང་སེམས་གོམས་སུ་བརྟུག་པས་གྲིས་ནས་སྟོའི་མཐུ་རྩེ་ཆེར་
འཕེལ་བར་འཕྱར་ཏེ། སྟོད་འཇུག་ལས། ཆོད་མ་ལ་སོགས་སྒྲིན་པ་ལའང་། །འདྲན་
བས་ཐོག་མར་སྟོར་བར་མཛད། །དེ་ལ་གོམས་ནས་གྲིས་ནས་ནི། །རིམ་གྲིས་རང་
གི་གཤམ་གཏོང་། །གང་ཆེ་རང་གི་ལུས་ལ་ནི། །ཆོད་སོགས་ལྟ་བུའི་སྟོ་སྒྲུས་པ། །
དེ་ཆོད་ལ་སོགས་གཏོང་བ། །དེ་ལ་དགའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅིས་དང་། གོམས་ནས་
སྐྱ་བར་མི་འཕྱར་བའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྒོ་བ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་སྦྱིན་པའི་བཀའ་སའི་ཡང་
 རྟེན་ལ་འཛིགས་ནས་སྒོར་པ་པོ་རྒྱུད་རིང་པོ་ནས་མཐོང་བའང་མིག་གིས་བསྟ་ཞིང་
 དགའ་བ་བསྒོམ་པ་ལྟར་། སྦྱིན་གནས་ལ་འདི་ནི་བདག་གི་སྦྱིན་པའི་པ་ལོ་ལྷ་ཕྱིན་
 པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལོ་སྟོམ་དུ་བལྟས་ལ་དངོས་པོ་འདི་
 དང་བདག་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྲལ་ཏེ་འདིས་ཀྱང་བདག་འདོར། བདག་གིས་ཀྱང་
 འདི་འདོར་བས་ད་ལྟ་བཏང་ན་ཕྱི་མའི་དུས་འགྱུར་པས་མི་གཏུང་ཞིང་ཆགས་ཞེན་མེད་
 པས་ཡིད་དགའ་བར་འགྱུར་རོ་སྟོམ་དུ་སྦྱིན་པས་བཀམ་ཆགས་འཛིག་པའི་ཐབས་
 ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ་མདོ་སྟེང་རྒྱན་ལས། དོན་རྒྱམས་གཏོང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཅུ་
 བ་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ལུས་དང་ཡོངས་སྟོན་སྟེན་ཆོགས་དང་། གཉིས་རྩེས་
 འཛིན་དང་རྫོགས་བྱེད་དང་། རྟེ་ཡང་སེར་སྒྲ་མེད་ལུན་དང་། ཆོས་དང་མི་འཛིགས་
 ཟང་ཟེང་གཏོང་། སྦྱིན་པ་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། མཁས་པས་ཡང་དག་བསྐྱབ་
 པར་བྱེད། ཅིས་སོ། །

མི་འཛིགས་པའི་སྦྱིན་པ་ནི། མི་འཛིགས་སྦྱིན་པ་གཞན་གྱི་སྟོག་བསྐྱུང་དང་། འཛིགས་
 པའི་ཡུལ་བསྐྱུལ་དཔུགས་འབྱེན་གནས་ལ་དགོད། རྟེ་ལ་མི་འཛིགས་པའི་སྦྱིན་པའི་
 རོ་བོ་ནི། འཛིགས་པས་སྒྲག་ཅིང་རྟབས་པར་གྱུར་པ་རྒྱམས་དཔུགས་འབྱེན་ཆེན་པོའི་
 གནས་ལ་སྦྱར་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྒྱལ་པོའི་ཁྱི་སྦྱིན་དུ་རྒྱུད་པ་དང་། ཆད་པས་མནར་
 བ་དང་། ཆོས་རྒྱན་དང་། གཅན་གཟུན་དང་། ལམ་འཕྲང་འཛིགས་པ་ཅན་དུ་ཉེ་
 ཞོས་གཏུང་བ་དང་། རི་དྲགས་རྫོན་པས་གཏུགས་པ་དང་ནད་དང་གདོན་གྱིས་གཅོས་
 པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷད་པར་འཁོར་པའི་གནས་ན་དཔུལ་བ་པ་མ་གཏོགས་བདག་ཉིད་གྱི་
 སྟོག་ནི་མི་བསྐྱུང་བ་འགའ་ཡང་མེད་ན། དེ་དག་གི་དཔུང་གཉེན་དང་མགོན་སྐྱབས་

བྱེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྡོད་པའི་མཆོག་དམ་པ་སྟེ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མི་བདག་མཆོད་སྦྱིན་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ། དེའི་མངའ་རིས་ནི་ལོག་པར་བལྟ་བའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་ཆར་པའི་སྤྲད་དུ་སྟོག་གི་མཆོད་སྦྱིན་བྱ་ཆེན་པོ་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཆོ་བྱུང་པོ་དེ་ནི་སྤྲོད་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་ཡིད་ཤིན་ཏུ་མི་བདེ་བར་གྱུར་ནས་ཐབས་པས་མས་ཏེ་སྦྱས་པ། འདི་ལྟར་ཞིང་ས་རྣམས་ནི་ཐན་པས་མ་རུངས་བར་བྱས་ཤིང་། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་རྩ་དང་ཤིང་གེལ་པ་དང་རྩ་གྲུང་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ན། ཆར་པའི་སྤྲད་དུ་མཆོད་སྦྱིན་གཞན་པས་ནི་ཉམ་ཆུང་གི་རང་གི་མངའ་རིས་གང་ཡིན་པ་ནས་སྦྱིས་སུ་ཡིད་གཙུགས་པ་བརྒྱ་ཕྱག་བརྩའི་སྟོག་གི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་སྟོན་ཅོ་མས་ཤིག་ཅས་སྟོན་པོ་རྣམས་ལ་བསྐྱོས་པས། དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲག་ཅིང་རྟབས་པར་གྱུར་ནས་སྟོག་གི་མཆོད་སྦྱིན་ལས་ལྟོག་པའི་སྤངས་གསོལ་བ་ལ་མཉན་པ་ལྟར་བྱས་ནས་དོན་གྱིས་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་མི་འཛིགས་པའི་སྦྱབས་བྱིན་རྟོ། །དེ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གཏོང་བ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཞོ་ག་ལས་སུ་འཁོལ་བར་བྱས་ནས་གཞན་ལ་མི་འཛིགས་པའི་གནས་སྦྱིན་པ་ལ་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྟོབ་པའི་ཆེའང་། མི་ལུས་བཞིན་དུ་བབ་ཅོལ་ཆོག་ཡི། རྣམ་པར་སྦྱར་བའི་སྦྱིན་པའང་སྤྲད་པ་སྟེ། སྦྱིང་རྗེའི་བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་མ་དག་པར། །ལུས་དང་སྟོག་གཏོང་བསྐྱབ་བརྟུས་ཉིད་ལས་བཀག། །དེ་ལ་གཏོང་བ་ཆེན་པོ་དང་ཤིན་ཏུ་གཏོང་བ་ནི་མི་སྦྱོ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་སྡོད་ལུལ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ཉི་བ་འཁོར་གྱིས་ལུས་པ་ལས། མི་སྦྱོ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ལ་གནས་པ་ཉིད་གྱིས་གཏོང་བ་དང་། གཏོང་བ་ཆེན་པོ་དང་། རབ་ཏུ་གཏོང་བ་དག་ཀྱང་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་

བས་ན་ད་ལྟ་མོས་པ་སྟོབས་སུ་མ་གྱུར་ལ། ལས་དང་པོ་པའི་སེམས་སྤེལ་གཏུ་ལྟར་
 སྒྲན་མི་བཟོད་པ། འཇུག་ལྡོག་གིན་ཏུ་གཡོ་བ་ཅན་དག་གིས་རང་གི་ཉོན་མོངས་
 པའི་ནད་མ་གསེས་པར་གཞན་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་བས་ཞུགས་ན་སྒྲར་
 གཞན་དོན་ལ་སྦྱོ་ནས་ཉན་རང་གི་སེམས་སྦྱེ་བའི་ཉེན་ཡོད་དེ། རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་
 གཟིངས་བྱལ་བ་སྐམ་ལ་གནས་པས་མ་བཟོད་དེ། བརྒྱལ་བས་བརྒྱལ་གྱི་ནུས་པ་མ་
 རྟོགས་པ་རང་ཉིད་ཀྱང་ཉམ་ཉེས་པར་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བསམ་པའི་ཆ་
 བས་ལུས་བྱིན་ཟིན་ཡང་གཤམ་མོགས་པ་དངོས་སུ་མི་སྤྱིར་བ་བསྐྱབ་བརྒྱས་ལས་རྒྱས་
 པར་བཤད་ཅིང་། དེའི་ཁུངས་ཀྱང་འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས། དུས་
 མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་བདུན་གྱི་ལས་སོ། །ཞེས་དང་། སྟོན་འཇུག་ལས་ཀྱང་། སྟིང་
 རྩའི་བསམ་པ་མ་དག་པར། ལུས་ནི་གཏོང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཅི་ནས་འདི་དང་གཞན་དག་
 ཏུ། །དོན་ཆེན་བསྐྱབ་པའི་རྒྱར་བཏང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །
 དེ་བཞིན་དུ། ཁ་ན་མ་ཐོས་བསྐྱབ་པའི་སྦྱིན་པ་ཡང་། གནས་མིན་སྦྱང་པའི་གནས་
 ཏི་བདོག་པ་ལ། ཞེན་པ་བཏང་བ་སྦྱིན་པའི་ཆད་དུ་བཞེད། །དེ་རྒྱད་དུ། སྤང་སྤང་
 ཆེན་པོ་རྒྱས་པས་རྒྱས་པ་ལས། རྟོར་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྦྱིན་བདག་ཡིན་ནོ། །བྱེད་དུ་
 བརྟུག་པས་སྦྱིན་པ་ནི་གཏོང་བ་པོ་ཡིན་གྱི། སྦྱིན་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །དུག་དང་མཚོན་
 ཆ་དང་སྟོག་ཆགས་གསལ་དེ་སྦྱིན་པ་དང་བག་མེད་པ་ལ་ཆད་སྦྱིན་པ་ནི་མ་དག་པའོ། །
 རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། སྦྱིན་ནས་འཁྱོད་པས་གཏུང་བ་ཡང་མ་དག་
 པའོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱང་གྱི་གཞན་ལ་མ་གྱུར་
 ཅིག་སྟེ་ནམ་ནམ་དག་པའོ། །ན་བ་དང་འཆི་བའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་ལ་དགའ་བ་དང་།
 དད་པ་མེད་པར་རྩ་ལག་གིས་བྱེད་དུ་བརྟུག་ནས་བྱིན་ན་མ་དག་པའོ། །དབུལ་ཕོངས་

བོར་ནས་ཐུག་པོ་ལ་ལྷེར་ན་མ་དག་པའོ། །དང་སྤྱང་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྒྲིན་
 པ་ནི་ལྷ་སྒྲོ་ཅན་གྱི་ཞིང་ལ་ས་བོན་བཏབ་པ་ལྟར་སྒྲིན་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་མོད་གྱིས་
 འབྲས་བུར་མི་འགྱུར་རོ། །དང་སྤྱང་ཆེན་པོ་མ་ཆོས་མ་བསལ་བའི་ཞིང་ལ་ས་བོན་
 བཏབ་ནས་ཆར་བབས་ན་སྒྲེ་སྤྱིད་གྱི་མེ་ཉླ་དང་འབྲས་བུར་མི་འགྱུར་བ་དང་འདྲའོ་
 ཞེས་བཀའ་བསྩལ་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་སྒྱིར་སྒྱིན་པའི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པའི་
 ཆད་ནི་སྒྱིན་བྱའི་རྣམ་གྱིས་ཡ་རོལ་པོའི་དབུལ་བ་བོར་བའི་མཐའ་མི་འཆལ་ཏེ། སེལ་ས་
 གྱི་ཆ་ནས་རང་ལ་བདོག་པའི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་
 འཇུངས་པ་དང་སེར་སྒྲར་བལྟ་བའི་ཞེན་པ་བཏང་བ་ལ་འདོད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས།
 བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བཅས་ཏེ། སྒྲེ་བོ་ཀུན་ལ་བཏང་སེམས་གིས། སྒྱིན་
 པའི་ཡ་རོལ་ཕྱིན་གསུངས་ཏེ། །དེ་ལྟས་སེམས་ནི་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་
 ཡིན་ན་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་ལས་ལ་སྤྱོད་པའི་དབུལ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་
 སེལ་བར་སྒྲུ་ཞིག་གིས་རྩས་ཏེ། སྒྲོན་ཆད་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གིས་སྒྱིན་
 པའི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཀྱང་ད་ཏུང་ཡི་དུགས་ལ་སོགས་པ་འགོ་བ་བཀྱེན་པོའི་
 ལུས་རྟེན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་རྒྱད་ཏུ་སྒྲ་མ་ལས། གལ་ཏེ་འགོ་བ་
 དབུལ་བོར་བ། སྒྱིན་པའི་ཡ་རོལ་ཕྱིན་ཡིན་ན། །ད་ཏུང་འགོ་བ་བཀྱེན་ཡོད་སྟོན། །
 སྤྱོད་པ་རི་ལྟར་ཡ་རོལ་ཕྱིན། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

སྒྱིར་ལུས་སྒོག་ལ་སོགས་པ་དངོས་སྒྲེར་མི་རྩས་ཀྱང་སྒྲོས་གཏོང་བ་ལ་གོམས་སྒྲུ་
 འཇུག་པ་འདི་འབྲས་བུ་བསྒྱེད་པའི་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་གོམས་པ་
 ལས་དེ་དང་དེར་འགྱུར་བར་མ་ག་རྒྱའི་ཆན་མོས་སྒྲག་ཏུ་བསྒྲོམས་པས་ལམ་གཅོད་
 པ་བྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བས་ན་སྒྲོའི་རྩས་པ་དེ་སྒྲེ་བ་འདིའམ། ཆོར་བས་གཞན་ཏུ་

མཛོན་དུ་འབྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས་བསྐྱབ་བཅུས་སུ་སྒྲིང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་
བའི་ཟས་གོས་དང་གཞན་ཁང་ལ་འདི་ནི་གཞན་གྱིས་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ལའང་ཕན་
བའི་བྱིར་སྐྱད་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་པའི་བསམ་པ་བརྟེན་ནས་རང་དོན་དུ་སྟེན་པས་ལོངས་
སྟོང་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ལྟར་བ་དང་། སྟེན་པ་མེད་ཀྱང་འདྲ་ཤིས་དེས་མ་ཟེན་
པར་གཞན་གྱིར་ཆགས་ནས་ལོངས་སྟོང་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྟར་བ་དང་།
གཞན་ལ་བསྐྱོས་པ་གཞན་གྱི་རྩ་ས་སུ་འདྲ་ཤིས་ཀྱང་རང་གི་བྱིར་སྐྱད་ན་མ་བྱིན་ལེན་
དུ་འབྱུར་ཞིང་། རིན་ཐང་ཚང་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་ལྡན་ལ་ཕམ་པར་འབྱུར་བ་ཉིད་དུ་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སློབ་དཔོན་འདིའི་གཞུང་
དམོད་པ་དག་གིས་དགག་པར་བྱེད་པ་བྱུང་མོད་ཀྱི། སློབ་དཔོན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་
གྲིཙ་པས། སློབ་དཔོན་ནི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་དང་། བདེན་པ་གཟིགས་པའི་ཆོག་ལ་
ནི་དགོས་པ་སོགས་མེད་པར་དོགས་པ་མི་རིགས་པས་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་
ནི་བྱུག་འཆལ་བའི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པ་ཉིད་པས་དེ་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་བླུན་པོ་
འབའ་ཞིག་ལ་བསྟན་པར་ཟད་དོ། །བདེན་པ་གཟིགས་པ་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ལ་ཡང་དགོས་
པ་མེད་པར་རྟོགས་ན་དེའི་ཆད་གཟུང་བར་མི་རུས་ཏེ། རི་ལྟར་ཁྲ་བ་གྲགས་པས་
གསུངས་པ། ཐོས་པ་ཉུང་ཞིང་རྒྱལ་ལྡན། ཅུ་བ་མེད་པར་མང་དུ་སྟུ། རྗེས་སུ་
བཟུང་བར་མ་རུས་པ། ཅན་དན་ཞེས་བྱའི་གང་ཟག་གོ། ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མ་དད་པ་དང་། ཐེམོམ་གྱི་བྱ་བ་དང་མ་བྲལ་བ་དང་།
སློབ་དཔོན་གྱི་བཀའ་ལུང་ལ་མ་གྲས་པར་ཤེས་པར་འདོད་པ་དག་གིས་འདི་ཁོང་དུ་
ཆུད་པར་བྱའོ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་བདེན་པ་གཟིགས་པ་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ནི་དགོས་
པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས། རིན་ཐང་ཚང་བའི་རྩ་ས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་

ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པས་པམ་པར་མི་རུང་སྟམ་པ་དང་། དེ་དག་གིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་
མེད་པས་བདག་ཅག་ལ་པམ་པ་མེད་དོ་སྟམ་པ་དང་། དངོས་སུ་རང་གིས་བཟུང་ནས་
སྟོས་སྟེར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་སྟམ་པས་བསམ་པ་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་བར་ཆད་མི་
བཅུམ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐད་དུ་འགའ་ཞིག་
གིས་དེ་ཁོ་ན་མ་རིག་པར་མ་དད་པར་བྱ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་གཏོང་བའི་སེམས་ངོ་
མཚར་ཆེན་པོ་ཅན་ཡོངས་སུ་གཤམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་འདི་ལ་ནི་འགའ་ཞིག་གིས་
ཐེ་ཆོམ་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཟང་ཟེང་དང་མི་འཛིགས་པའི་སྒྱིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྱིན་པའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་
ཅན་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྟིང་པོས། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱིན་པ་ཡང་སེམས་ཅན་
མ་བསྐྱས་པ་ནམས་ལ་སྒྱིན་པར་མི་རུས་ཀྱི། སྒྱིན་པ་ནམ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཟང་
ཟེང་དང་མི་འཛིགས་པ་གཉིས་ནི་བསྐྱ་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྒྱིན་
པ་ནི་ཐབས་དེས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་སྒྱིན་པ་དང་། སྟན་པ་
དང་། དོན་སྟོན་པ་དང་། དོན་མཐུན་པ་སྟེ་བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་སེམས་ཅན་
བསྐྱ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་གོ་སླ་ལ། དོན་སྟོན་པ་ནི་གཞན་
ཐབས་རིམ་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་དེ་ཉིད་དང་། དོན་མཐུན་པ་ནི་གཞན་
ལ་བསྟན་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱང་ནན་ཏན་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱ་
བའི་དངོས་པོ་བཞིས་བསྐྱས་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྒྱིན་པ་ནམ་པ་གསུམ་ལས་དངོས། །
མོས་པས་སྟོན་པས་རིམ་བཞིན་འདོམས་པར་དགའ། །རང་གི་ཉོན་མོངས་བསལ་བའི་
ཆོག་དང་། །བྱམས་དང་སྟིང་རྗེས་གསུང་རབ་བསྐྱགས་པ་ཡིས། །དགར་པོའི་ཕྱོགས་
ཀྱི་རྒྱད་གྲོལ་སྟོན་ལམ་གདབ། །རང་རྒྱད་གྲོལ་ནས་འགྲོ་བའི་སྐལ་བ་དང་། །རང་

བཞིན་འཇམ་པས་གཞན་དོན་གཅོད་པར་བྱ། །དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་འཛིན་
 གྱིས་དྲིས་པས་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་ཚས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་གང་ཞེ་ན། སྦྱ་གྲུ་
 དང་། སྦྱ་ག་ཚ་དང་། སྦྱ་གས་བམ་སྦྱོན་པ་ནི་རྒྱུད་དུའོ། །སྒྲུལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། སྦྱ་ན་མེད་པའི་ཚས་སྦྱོན་པ་ནི་ཆེན་པོའོ། །
 སྦྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་འཛིན་དུ་འཇུག་ཅིང་། ཉམ་མཁའ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་
 པའི་ཚས་སྦྱོན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་པ་ལས། སྦྱིར་ཚས་ཀྱི་སྦྱོན་པའི་དོ་བོ་
 བོ། དམ་པའི་ཚས་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་འདོམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མོས་པ་སྦྱོད་
 པ་རྣམས་རང་རྒྱུད་ལ་ཚས་ཀྱི་ཚོག་དང་དོན་གཉིས་ཀའི་ཆན་མ་འདོམས་པའི་རྣམ་
 པ་གསལ་བ་མེད་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱོན་པ་ནི། འོང་བ་གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་
 གཅིག་ཤོས་ལ་ངང་བའི་གཤོག་པའི་སྦྱ་ལས་གཞིགས་ཏེ་ཁ་དོག་ཀྱང་ལུང་ལུང་པོར་
 འཆད་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལས་དང་པོ་བས་ཚས་སྦྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་དགག་པ་
 བོ་བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔའ་རྣམ་པར་དགོད་པ་བཅུ་བརྟན་པ་ལས། བྱང་རྒྱུ་མེམས་
 དཔའ་ལས་དང་པོ་བ་དེ་ནི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ཁ་ཏོན་ལ་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །མང་དུ་ཐོས་
 བས་དཔེན་པར་གནས་པ་ལ་བསྐྱལ་བར་བྱའོ། །རབ་ཏུ་དཔེན་པར་གྱུར་ནས་དགེ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་གྱུར་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱལ་བར་བྱའོ། །

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་གྱུར་ནས་ང་ལོ་བདེ་བ་ལ་བསྐྱལ་བར་བྱའོ། །ང་ལོ་བདེ་
 བར་གྱུར་ནས་དུས་ཤེས་པ་ལ་བསྐྱལ་བར་བྱའོ། །དུས་ཤེས་པར་གྱུར་ནས་མི་འཛིགས་
 པ་ལ་བསྐྱལ་བར་བྱའོ། །མི་འཛིགས་པར་གྱུར་ནས་དོན་ཤེས་པ་ལ་བསྐྱལ་བར་བྱའོ། །
 དོན་ཤེས་པར་གྱུར་ནས་ཚས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་ལ་བསྐྱལ་བར་བྱའོ། །ཚས་ཀྱི་རྗེས་
 སུ་འབྱང་བར་གྱུར་ནས་ཚྱངས་པ་མེད་པ་ལ་བསྐྱལ་བར་བྱའོ། །ཚྱངས་པ་མེད་པར་

གྱུར་ནས་རྣམ་པར་དགོང་པ་ལ་ཡོངས་སུ་བསྐྱལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་གདམས་པ་དང་། བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་དང་། སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་མཁས་གྲུབ་རྣམས་གྱིས་བཀྲལ་བའི་
བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་བསམ་བསྒོམ་གསུམ་དུ་བརྩོན་པས་བསལ་བར་བྱ་བ་དང་།
སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་དང་། སྦྱང་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་ལ་མོས་
བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྡོད་གྲོག་པ་ལ་བརྩོན་པས་གཞན་ཡན་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་
ནི། གང་གིས་མདོ་སྡེ་འདི་བཀྲགས་སམ། དྲན་ནམ། ཁ་ཏོན་བྱེད་དམ། ཡི་གེར་འདྲི་
བ་དང་འདྲིར་འཇུག་པ་དེའི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །ཞེས་བས་
སྦྱིར་མཆོད་ལ་བྱུང་བར་སྦྱོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མདོ་སྡེ་ཞལ་འདོན་མཛད་པ་
གདུང་ཐུག་གི་ལུག་རོན་གྱིས་ཐོས་བསམ་ལས་བསྐྱབས་ཏེ་ཆོའཕོས་ནས་སྦྱོབ་མ་དཔུས་
པ་སྦྱོབ་དཔོན་སྦྱོ་གྱིས་བརྟན་པར་གྱུར་པ་དང་། གཞན་ཡང་བྱམས་པ་དང་སྦྱང་རྒྱུ་
མཆོག་ལ་གནས་པས་གསུང་རབ་གདོན་པ་ལ། ནམ་མཁའ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་ཉན་
པའི་ལོ་རྒྱས་ཡོད་པའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཐུན་ཆད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་བཞུགས་པའི་གནས་
སུའང་གཞི་བདག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་འཇམ་པར་གྱུར་པས་གནས་དེར་བཀྲ་གིས་པའི་
ཡོན་ཏན་ཆང་བ་ཡིན་ལ། དེའང་དེས་དངོས་སུ་ཆོས་བཤད་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་
རུང་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཟབ་མོ་ཁ་ཏོན་དང་། ཐ་ན་རྒྱ་གཉོར་ཅམ་གྱི་རྗེས་ཀྱི་བྱ་
བ་ལའང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཡོད་པ་དེས་དེའི་རྒྱུད་འཇམ་ཞིང་དེས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་བསལ་བ་ལ་དམིགས་
ཤིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པས་གསུང་རབ་ཟབ་མོ་འདོན་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་

པ་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་། དངོས་སུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དང་། ལྷག་ཆ་དང་། སྒྲིགས་བམ་
ལ་སོགས་པ་སྦྱོན་པ་དང་། བཞོག་ནས་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལས་མཐའ་བྱང་
པར་ཅན་ཁན་མ་ཐོ་བ་མེད་ཅིང་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པས་སྒྲོབ་པར་རིགས་
པ་དག་སྟོན་པ་དང་། ཐ་ན་སྒྲུང་རྒྱུད་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཤྲོགས་སུ་མོས་པར་འགྱུར་བའི་
གཏམ་དང་། དགེ་སྤྲིན་དང་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གཏོགས་པ་རྩེད་ཟད་ཅམ་གྱི་སྒྲིང་
མོས་ཀྱང་ད་ལྟ་བུ་སྟན་པ་སྦྱིགས་པའི་དུས་ན་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ནས་རང་གི་རྒྱུད་གྲོལ་བ་དང་གཞན་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཕན་གདགས་པ་ནི་སྦྱོན་པའི་
གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཟང་ཟེང་ལ་སོགས་པས་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་དབྱུགས་
ལྟར་བ་ཅམ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་གདུལ་བྱའི་སྒོ་ཆོད་དང་བསྟན་ནས་
ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དང་། རིག་པ་འཛིན་
པའི་སྡེ་སྡོད་ཐུན་མོང་བ་སྟོན་པ་ནི་འབྲིང་བོ་སྟེ། དེའང་ཡིད་བྱེད་སྡོམ་པའི་རྩུལ་བྲིམས།
རྣམ་མཁྲིག་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་ཤིང་གཞན་གྱི་གཤེ་བ་བཟོད་པའི་བཟོད་པ། གོང་འཕེལ་
དུ་འདུན་པའི་བརྩོན་འགྲུས། ཐེག་དམན་དང་མ་འདྲེས་པའི་སེམས་ཀྱི་དགེ་བ་རྣམས་
བྱང་དུ་བསྐྱོད་པའི་བསམ་གཏན། ཆོས་ཉིད་སྟོང་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་ཕར་བྱིན་
དུག་ལྟར་དུ་བྱ་བ་བརྒྱུད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་གྱིས་བཤད་དོ། །

སྒོ་མཆོག་རྣམས་ནི་རྣམ་མཁའ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་ཆོས་ལ་འགོད་པ་བྱངས་
མ་ཐག་པའི་ལྟང་དེ་ཉིད་གྱིས་གསལ་བར་སྟོན་ཏོ། །དེའང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
བྲིམ་པས་ནི་གཙོ་བོར་ཟང་ཟེང་དང་མི་འཛིགས་པའི་སྦྱོན་པ་གཉེར་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་
ནས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་བྱ་བར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སོ་སོ་ཐར་པ་ལས། ལྷ་ཡི་བྲུ་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བྲིམ་པ་གང་གིས་སངས་རྒྱས་གསྐུའི་ཁྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དག་

རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་བདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཀའ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཙོམ་པ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དཔལ་བ་པལ་བ་ལས། ལྷ་རིའི་ལུ་
 རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་ཆོག་བཞི་པའི་ཆོགས་སུ་
 བཅད་པ་ཞིག་བསྟན་ན་འདི་ནི་དེ་བས་ཆེས་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསྐྱེད་དེ། ལྷ་རིའི་
 ལུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཟང་ཟེང་གི་སྦྱིན་པ་བྱ་བར་མ་གནང་
 རོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་དགོངས་པ་ནི། ཟང་ཟེང་ནི་པལ་ཆེར་བྱིས་པ་དང་འབྲེལ་བ་
 ལས་འབྱུང་སྟེ། དེ་བས་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དག་གིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་མ་བྱུང་ནས་བཙལ་
 ཞིང་བསགས་པའི་དངོས་པོས་སྦྱིན་པ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་ཅང་མི་
 བསམ་པ་འགོག་པའི་སྒྲུབ་དུ་སྟེ། གཞན་དུན་ཕྱེད་གྱི་སྦྱིན་འབྲས་ཀྱི་མཐུས་རང་བཞིན་
 དུ་རྟེན་པ་ལ་གཏོང་བའི་པན་ཡོན་བཀག་ནས་སྦྱིན་པར་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མགོན་
 པོ་ལྷ་སྦྱུང་གིས་དགེ་འདུན་མང་པོ་ལ་འཆོ་བ་སྦྱར་བ་དང་། སྦྱོབ་དཔོན་དཔའ་པོས་
 ཕྱོན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྦྱོབས་ལས་ཉིན་རེར་བསོད་སྦྱོམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟེན་པས་
 དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་འདོགས་པར་མཛད་པ་བཞིན་ནོ། །ཁྲིམ་པའི་ཕྱོགས་
 ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བཀག་
 པ་ཡང་མེད་དེ། ལི་ཙ་བྷི་དྲི་མ་མེད་པར་བྲགས་པའི་ཁྲིམ་ན་ངོ་མཚར་པའི་གནས་
 བརྒྱད་དང་། བ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་དང་། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
 གཏམ་རྒྱ་ཆེལ་དོན་ཟབ་པ་ཡོད་དོ། །

དེ་ལྟར་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དམ་པ་དུག་ལྷན་དུ་བྱ་བར་པར་
 ཕྱིན་བསྐྱས་པ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཀྱན་སྦྱོང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་
 པ་ནི་རྟེན་དམ་པ་དང་། སྦྱིན་པ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་པའི་བྱང་བར་གང་ལ་འཇུག་ཀྱང་དེའི་

བསམ་པ་མ་དོར་བའི་དངོས་པོ་དམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲས་ཏུ་
བདེ་བ་དང་ཡུན་དུ་ཐན་པའི་ཕྱིར་གཏོང་བ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་དང་། རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དམ་པ་དང་། བཏང་བའི་
དགེ་བ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྡོ་བའི་བསྡོ་བ་དམ་པས་ཟིན་པ་དང་། ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་
པ་གཉིས་འགོག་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་དམ་པས་ཟིན་པ་ལོ། །དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་
བསམ་པ་ལ་ནི་བྱེད་པ་ལྟེ། སྒྲིན་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་དོ་སྟུང་པའི་ལྟ་བ་རན་པ་
དང་། གཞོད་འཆོའང་ཆོས་སུ་འགྱུར་རོ་སྟུང་ནས་སེམས་ཀྱི་ཕྱོག་ལ་སོགས་པར་
འཆོ་ཞིང་གཡོ་སྒྲུབ་ཕྱོགས་བསྐྱད་པའི་སེམས་ཆོར་ལ་སོགས་པས་འགོ་བ་གཞན་
དག་ཕྱོགས་སུ་རིང་བའི་འགོ་ལྟོག་ལ་ཁུར་གྱིས་དུབ་པར་བྱས་པའི་དངོས་པོས་སྒྲིན་
པ་བྱེད་པ་ནི་འཆོ་བ་ཆོས་སུ་སྒྲིབ་པ་གྲུ་གྲུའི་གྲུབ་མཐའ་དང་མཚུངས་ལ། གཞན་ཡང་
དགེ་མཚན་དང་བཀྲ་ཤིས་དང་སྦྱར་ཏེ་སྒྲིན་པ་དང་། ཁེངས་པའི་བསམ་པས་སྒྲིན་
པ་དང་། གཞན་དང་འགྲན་པའི་ཕྱིར་སྒྲིན་པ་དང་། སྒྲོང་པ་ལ་བརྟམས་བཞེན་དུ་བྱིན་
པ་དང་། བདག་ནི་གཏོང་མོད་ཅན་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་པའི་
རྣམ་སེམས་ཀྱིས་བྱིན་པ་དང་། སྒྲིན་པ་རྫོགས་པ་ཙམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆགས་བྱལ་དུ་འགྱུར་རོ་སྟུང་པ་ལ་སོགས་ཏེ་མདོར་ན་མ་དག་
པའི་སྒྲིན་པ་སུམ་རྩ་རྩ་དུག་དུ་གསུངས་པ་མཐའ་དག་ཡི་གེའི་ཁུར་གྱི་འཇིགས་ཀྱིས།
རང་ལ་གཏོང་མོད་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་དང་། རྩལ་བྱིམས་དང་ལྷན་པར་རྣམ་པས་གཞན་
འཇུངས་པ་དང་། སྒྲོད་པ་ལྟོད་པ་དག་ལ་སུན་འབྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། འདིས་ལྷག་
མ་རྣམས་ལ་འང་མཚན་ཏེ་གཞན་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པ་བསྐྱེད་པས་དཔུལ་བར་འགོ་བའི་
རྩལ་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་རྣམས་སྒྲིན་པ་

གཏོང་བའི་ཆོ་སེར་སྣ་ཙན་རྣམས་ལ་མི་དད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེས་ཀྱང་ཁོང་ཁོ་བ་
བསྐྱེད་ནས་དཔུལ་པར་འགྲོ་བས་སྦྱིན་པ་ལ་སྦྱིབ་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱར་བའི་
ཆོ་ཡང་ཚུལ་འཆལ་ལ་མི་སྣ་པར་སྦྱ་བས་སྦྱེ་བོ་མང་བོ་མི་དད་པར་བྱེད་ཅིང་མ་དད་
པ་དེས་ངན་འགོར་ལྷུང་བ་དང་། བཟོད་པ་སོགས་ལ་གནས་ནས་དེ་དག་གི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་གནས་པ་ལ་མི་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་ལ་སྦྱིབ་
བའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་མགོན་པོ་གྲུའི་དབང་བོས། བདག་ལ་ཐུན་སྦྲུམ་ཆོག་ས་
ཡོད་ཀྱང་། །གཞན་ལ་བརྟན་པར་མི་བྱ་ཏེ། །ཁུན་མར་ལྟ་བུའི་སེམས་གྱིས་སྟ། །
ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཁོང་དུ་སྟ། །ཞེས་གསུངས་པའང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །གཞན་
ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་ནི་ཡོངས་སྟོན་ཐོབ་པའི་མོད་ལ་སྦྱོང་པ་བོ་ཐུག་
ཐུང་ལ་སྟེར་བ་ཡིན་ཏེ་མང་བོ་བསགས་ནས་དུས་གཅིག་དུ་གཏོང་བ་ནི་སྦྱོམ་སེམས་
དང་གཞན་དྲིང་འཛིག་པའི་རྒྱར་མ་ཟད་དེའི་རིང་ལ་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་
པ་སྣ་ཆོག་ས་དང་བསྐྱར་བ་དང་། སྟེལ་བའི་ཀུན་ཏུ་རྟོགས་པས་དགེ་བའི་བྱ་བ་མང་
པོར་བར་དུ་གཙོད་ཅིང་། བར་སྐབས་སུ་བརྟག་པར་གྱུར་ནས་སྦྱིན་པའི་ལས་གྱི་
མཐའ་མི་འགྲུབ་པའང་ཡོད་དོ། །མདོར་ན་སྦྱར་བོར་མི་སྟེར་བ་དང་དྲིན་བགྲང་བ་
སོགས་པ་རོལ་བའི་སེམས་སུན་ལྷུང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། བདེན་
པ་བའི་ལེའུར། རིམ་གྲོར་བགྱིས་ཏེ་བསྐུལ་བས་ནི་གཉེན་ལ་སོགས་པས་རིམ་གྲོ་
བགྱིད་པར་འགྱུར། ལག་བདར་ཏེ་བསྐུལ་བས་ནི་རིམ་གྲོ་ཐོབ་པར་འགྱུར། དུས་སུ་
བསྐུལ་བས་ནི་དོན་རྣམས་དུས་སུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར། གཞན་ལ་མི་གནོད་པར་བསྐུལ་
བས་ནི་ཡོངས་སྟོན་བརྟན་པ་དག་འཐོབ་པར་འགྱུར། མི་བདེ་བ་བཟོད་པས་བསྐུལ་
བས་ནི་འཁོར་སྤྱིང་ཉེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་སྦྱེ་བོ་སེར་སྣའི་དྲི་མ་ཙན་

དག་གི་ཉེས་པ་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རང་གིས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་རག་འཇམ་པོ་
 དང་། ཟང་ཟིང་ཡང་ཅུང་ཟད་བྱིན་ནས་དེ་སྦྱིན་པ་ལ་བསྐྱུལ་བ་དང་། ཡོ་བྱད་མེད་
 པ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པའི་རྒྱ་སྦྱིན་ནས་དཀོན་ཅོག་ལ་སྦྱིན་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་ཅིང་། རང་
 ལ་འང་ཡོད་བྱད་མེད་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་བཟོ་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞོ་གས་.....
 བསྐྱབས་པའི་ལས་ཀྱི་གནས་དུ་མས་ནོར་བསྐྱབས་ཏེ་སྦྱིན་པའི་ལས་ལ་འཇུག་ཅིང་།
 གཞན་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་གོགས་སུ་འགྱུར་བ་མི་བྱེད་ལ། སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་རྣམ་
 དངོས་སུ་དམིགས་པ་རྣམས་ཕྱིར་ལྟོག་པ་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །ཡང་གཏོང་དུ་རུང་མི་
 རུང་གི་སྒོ་ནས་དབྱུང་གེས་པར་བྱ་བ་ནི། དངོས་པོ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ་འབྲལ་དུ་
 རན་འགོའི་རྒྱ་དང་བྲལ་ཞིང་ཚོར་བ་བདེ་བ་བསྐྱེད་ལ། སུགས་སུ་སྤྲིག་སྟོང་དགེ་
 རྒྱབ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འབྲལ་དུ་བདེ་བར་མི་འགྱུར་ཡང་སུགས་སུ་པན་པའི་རྒྱ་
 གང་ཡིན་པ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བྱ་བའོ། །

གང་ཞིག་བཏང་བ་དེས་འབྲལ་དུ་བདེ་བ་བསྐྱེད་ཀྱང་སུགས་སུ་གནོད་པར་འགྱུར་
 བ་དང་། འབྲལ་སུགས་གཉིས་ཀ་གཏུང་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་གཏང་བར་མི་བྱའོ། །དཔེར་
 བ་སྤྲིགས་དང་པོ་ལ་མཚོན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བདག་གིར་བབྱང་བའི་སྤྲིགས་
 ལ་སོགས་པའི་སྤྲིག་ཆགས་གཞན་ལ་བྱིན་ན་གསོད་པ་དང་། མནར་བ་ལ་སོགས་
 པའི་ཕྱིར་པོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ན། གཞན་གྱི་བྱ་དང་རྒྱང་མ་སྤྲིགས་
 བས་སྟེར་བ་དང་། ཡ་མ་དང་། དགེ་འདུན་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་རྣམ་དང་། བུན་
 ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ནས་སྐྱངས་ཏེ་གཞན་ལ་སྟེར་བ་དང་། གཞན་ལ་གནོད་པར་
 འགྱུར་བའི་ཐབས་ཀྱིས་སྟེར་བ་དང་། སྟོམ་བརྩོན་ལ་མི་རུང་བའི་རྣམ་དང་། ཟས་
 སྟོམ་གྱི་ལྷག་མ་སྟེར་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟིང་རྗེའི་བསམ་པ་དག་ནས་

ལུས་སྟོག་སྟེར་བའི་དུས་སུ་བབ་ཀྱང་། དགོས་པ་བྲན་ཆོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ཆེན་པོ་ཡན་
ལག་ལྷ་མི་བཏང་བ་དང་། རང་ངོ་ནས་སྤྱིན་པའི་སྤྱིང་སྟོབས་རྫོགས་ཀྱང་གཞན་
ངོས་ནས་ལུས་མ་བཏང་བ་ཉིད་སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་འགྲུབ་པའི་དགོས་པ་ཆེ་
བ་དང་། བདུད་རིས་ཀྱི་ལྷ་དང་། དེས་འཇུག་པ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་མི་བསྐྱན་པས་
མཐོ་བཅམས་ནས་བསྐྱང་བ་དང་། སྦྱོན་པ་དང་སེམས་འཁྲུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱང་
ནའང་ཆོར་བ་རྣལ་དུ་མི་གནས་པས་གཟིར་བའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ལ་གཏོང་བ་མ་ཡིན་
ཏེ། གལ་ཏེ་བཏང་ན་ལྷང་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཛའ་བ་མ་ཡིན་
པ་དང་། གཞོད་སྦྱིན་དང་སྤྱིན་པོ་སོགས་མདོར་ན་དག་ཤུལ་གྱི་མཐུས་གཞོན་པ་དང་།
བྱས་པ་མི་གཞོ་བ་དང་། དམ་བཅའ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་སྟེར་དང་། ཟུང་
མ་དང་། བྲན་ལ་སོགས་པ་སྟེར་བ་དང་། ཉན་བྱ་ཅན་ལ་བཟའ་བཏུང་མི་འཕྲོད་པ་
དང་། ལྷ་སྟེགས་ཅན་གྲུན་ཀ་འཛོལ་བ་དང་ཆོས་ལུགས་ལ་གྲས་པ་མ་ཡིན་གྱང་ནོར་
དུ་འདུ་ཤེས་ནས་སྟེགས་བམ་སྟོང་བ་ལ་སྟེར་བ་དང་། ཆོས་ལྟར་བཅོས་པའི་སྟེགས་
བམ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དང་ཆོག་དོན་གཞན་ལ་སྟེར་བ་དང་། རྩོན་པ་ལ་ཡུལ་སྟེར་
བ་དང་། ཉ་བ་ལ་ཆུ་གྲུང་སྟེར་བ་དང་། དག་ལ་འགལ་བླ་སྟེར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རབ་རྒྱ་བྱུང་བས་ལྷག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གོས་གསུམ་སྟེར་བ་སོགས་
ནི་མི་རུང་བཤོ། །

དེ་དག་གྱང་ཆོག་བསྐྱང་པོས་འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་མི་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་མ་ཡིན་པར་ཐབས་ལ་
མཁས་པས་བདའ་སྐྱང་པའི་ཚུལ་གང་ཟག་གོ་བ་ཅན་ཡིན་ན་འདི་སྐད་དུ། བཞིན་
བཟང་འདི་ནི་བདག་ཉིད་སྟེད་པ་ཆེན་མི་སྟེར་བར་མ་རྟོགས་ཤིག་ འདི་ལྟར་དགོ་
སྦྱང་གིས་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་ནི་མཁན་སྟོབ་ལ་རྣམ་བཟླག་བྱས་ནས་བཏྲོས་ཏེ་

འཆང་བ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ནི་སངས་རྒྱས་དང་ཆུལ་
 སྤྱི་རྣམས་ལ་བསྐྱོས་ཤིང་ཕྱལ་ཆར་བ་གང་ཞིག་བདག་ཉིད་ལ་བཅོལ་བ་དང་འདྲ་
 བར་འཆང་བ་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་རྩལ་མ་བྱིན་པར་གྲུབ་ཞིང་སྟེར་བ་ནི་བདག་ཅག་
 གཉིས་ཀ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གོ་བར་བྱས་ནས་རྩལ་དང་དངོས་
 པོ་གཞན་གྱི་ཆ་ནས་དེའི་བསམ་བ་མི་ལྟོག་པར་སྦྱིན་ནོ། །སྦྱིར་བདག་ཅག་གི་ཡོ་བྱད་
 གྲུང་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྐྱོས་ཏེ་བཅོལ་བའི་ཆུལ་དུ་འཆང་ན་བསོད་ནམས་ཆེན་
 པོ་བསྐྱེད་དོ། །ཡང་སྦྱིན་པར་འོས་པ་རྣམས་ནི་ཆུལ་དང་ཆུལ་སྤྱི་རྣམས་ལ་བདག་
 གིས་བསྐྱོས་ཤིང་བཏང་བ་བཞིན་དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མ་བཏང་བའི་
 དངོས་པོ་ནི་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ་སྟེ་པས་སྟེར་བར་རུང་སྟེ་གནང་བ་ཀག་བསམ་
 པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྤྱེ་བའོ། །དེ་ལྟར་དགོས་དཔང་གེས་པ་མ་ཡིན་པར་བདག་ཉིད་
 གྱི་སེམས་སེར་སྤྱི་ཟེལ་གྱིས་ནོན་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་
 བརྟུན་གྱིས་བསྐྱུས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་འདི་རྒྱད་དུ་བྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཁུས་པ་
 ལས། བདག་ནི་ད་དུང་མཐུ་རྒྱུང་ཞིང་དགེ་རྩ་མ་སྦྱིན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལས་དང་པོ་དང་
 མི་གཏོང་བའི་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་ཉི་ཤེས་པའི་ལྟ་བ་དང་བདག་དང་
 བདག་གིར་འཛིན་པ་ལ་གནས་པ་ལགས་ཀྱིས་སྦྱེས་སུ་དམ་པ་བཟོད་པར་མཛོད་
 ཅིང་གཏུང་བར་མི་མཛོད་དུ་གསོལ། རི་ལྟར་ཁྱོད་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 བསམ་པ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བདག་གིས་བགྱིའོ། །

ཞེས་སྒྲོང་བ་པོ་ལ་ལན་གསུམ་བཟོད་པས་མ་རོལ་མ་དད་པ་དང་། སེར་སྤྱི་སྟེན་
 རོར་མི་སྟེར་བའི་པམ་པ་ལ་ལན་དུ་རུང་བའོ། །དེ་རྒྱད་དུ་ཡར་ཕྱིན་བསྐྱུས་པ་ལས།
 རི་སྟེ་སྒྲོང་བ་མཛོད་དུ་འོངས་གྱུར་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་མཐུ་རྒྱུང་སྦྱིན་པར་མ་ཁུས་ན། ཅི་

ནས་སྤོང་བ་དམའ་འབབ་མ་གྱུར་བར། །འཇམ་པའི་ཚོག་གིས་དེ་ཡི་ཡིད་ཀྱང་བཞོ། །
 བྱིན་ཆད་སྤོང་བ་བྱུང་དུ་འོངས་གྱུར་ན། །ཅི་ནས་ཡི་ཆད་དམའ་བར་མི་འགྱུར་བར། །
 འཇུངས་པའི་སྒྲིན་ནམས་ནམས་པར་བསལ་བར་བྱ། །སྤོང་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བྱིར་ནན་
 ཏན་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་འཇུངས་བ་དང་ཐེད་པ་ནི་སྒྲིན་པའི་གཤམ་ཡིན་ན། །འདི་
 སྒྲིན་ཏུ་བདག་སྒྲོན་སྒྲིན་པ་ལ་གོམས་པར་མ་བྱས་པས་དེ་རེས་ཀྱང་མེར་སྒྲིན་དང་བཅས་
 ཤིང་། དེའི་རྒྱ་ལས་བྱི་མ་ཡང་སྒྲིན་པ་ལ་མི་དག་འཁོར་དབུལ་པོར་འགྱུར་བ་གདོན་
 མི་ཟེའོ་སྒྲིན་ནས་དེའི་དབང་དུ་ཅི་ནས་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་དང་། རང་འབྱོར་བ་རྒྱུང་ན་
 འདི་ཡང་ཆོ་རབས་གཞན་དུ་ཕ་རོལ་ལ་ཕན་མ་བཏགས་པས་ལན་ན། ད་རེས་ཐོངས་
 པས་ཤིང་ཡང་སྒྲིན་ཡི། ཆོ་བྱི་མ་འབྱོར་བར་གྱུར་པའི་རྒྱ་ནི་སྒྲིན་པ་ཁོ་ནའོ་སྒྲིན་ནས་
 སྤོང་བ་པོ་མི་ཕྱོག་པ་དང་། སྒྲིན་བྱའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བཅགས་པས་ཆགས་ན་འདིས་
 བདག་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཟུང་བ་མེད་ན་བདག་གིས་འདི་ལ་འདུ་ཤེས་སྒྲིན་ཅི་
 འོག་གིས་འབལ་མི་ཐོད་པར་བལྟ་བ་སྒྲིག་བསྟལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་སྒྲིན་ནས་
 ཆགས་སེམས་འདལ་བ་དང་། སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བྱང་རྒྱུ་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་
 མ་མཐོང་བར་འོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ལ་བལྟ་བའི་སེམས་སྒྲིས་ན། གྱི་མ་ཉི་
 འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་འཛིག་ཅིང་འདལ་ན་སྒྲིན་འབྲས་ལན་གཅིག་ཐོབ་པ་ནི་ཆོང་
 པས་ཁོ་སྒྲིགས་ཐོབ་ཀྱང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པས་མི་ལམ་དུ་བདེ་བ་ཐོང་བ་བཞིན་
 འོ་སྒྲིན་པས་དེའི་འབྲས་བུ་བྱང་རྒྱུ་དམ་པའི་རྒྱར་འཕྲོ་བར་བྱའོ། །

སྒྱིར་ས་དང་པོ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འོངས་སྤྱོད་ཟད་མི་ཤེས་པ་གནས་སྐབས་ཐམས་
 ཅད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་བསམ་པ་
 ཤིན་དུ་དག་པས་སྒྲིན་པའི་དངོས་པོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིད་གྱིས་ཀྱང་སྒྲུལ་ནས་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་པའི་མོས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱངས་ལས། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ནི་རི་རྒྱུད་བསམ་པ་ནམ་པར་དག་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡོངས་སྟོན་དེ་དག་
 མེད་དེ། མི་བདོག་པའི་ན་ཏུ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་སྦྱིན་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལྟག་པའི་བསམ་པ་དག་པ་ནི་རི་ལྟ་བུས་ངན་སོང་ལས་ཡང་དག་པར་
 འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུར་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སྟོན་ཟད་མི་
 ཤེས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་ས་མཐོན་པོའི་སྦྱིན་པ་ལ་སྦྱོབ་
 ཆུལ་ནམས་ནི་རེ་ཞིག་སྟོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཡུས་དང་ཡོངས་སྟོན་ཐམས་ཅད་
 ལ་གཏོང་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྟོན་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་འབྲེལ་བར་གད་བ་
 པ་ནི་གཏོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་དང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཆུབ་པར་བྱིན་བརྩས་
 པ་ལས། སྦྱིན་པ་དེ་འདྲའི་ཅ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །དེ་འདྲི་སྦྱིན་པ་གཏོང་འདོད་
 དེ་མི་བཏང་། །འཇིག་རྟེན་ནང་ན་གཏོང་འདོད་སེམས་ལྡན་པ། །གཏོང་བའི་ནང་ན་
 མཆོག་ཅེས་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི། རྩལ་ཁྲིམས་རོ་བོ་མི་མཐུན་ཕྱི་མ་པ་
སྟེ། །དབྱེ་ན་ཉེས་སྟོང་ཕྱི་མ་དང་དགེ་ཚོས་སྟེང་། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་
ཏུ་བཤད། །སྒྲོ་གསུམ་མི་དགེ་ཕྱི་མ་པ་ཉེས་སྟོང་ཕྱི་མ། །པ་རོལ་བྱིན་པ་དུག་ལྷན་
དགེ་ཚོས་སྟེང་། །གཞན་ལ་ཕན་གདགས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཡིན། །དེ་ལ་སྒྲོ་གསུམ་
ཀྱི་སྒྲུང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཚུགས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་ནས་གཞན་གཤོད་
གཞི་བཅས་ལ་སྦྱང་སེམས་གོམས་ཤིང་བརྟན་པ་ནི་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིན་ནོ། །
དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། །ཉེས་སྟོང་ཕྱི་མ་པ་དང་། །དགེ་བའི་ཚོས་སྟེང་པ་དང་། །སེམས་
ཅན་དོན་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། །ཀུན་སྦྱང་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་

མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བརྩམས་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལུས་
 དག་གི་ལས་རྣམས་པ་བདུན་སྒྲིང་བ་སྟེ། འཇུག་པའི་འགྲེལ་བར། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་
 པ་དང་དུ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲིག་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སེམས་ལ་ཡིད་གཙགས་
 བའི་མེ་ཞི་བས་བསེལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རམ། བདེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་པ་
 དག་གིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྩལ་བྱིས་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲིང་བ་བདུན་
 གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། ། ཆོས་གོས་གསུམ་པོ་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྒྲིང་མེད་པ་
 དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་འདི་དེ་དག་ཀྱང་ནས་སྒྲིང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་
 ཀྱང་ནས་སྒྲིང་བ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་རྩལ་བྱིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལས་ཀྱི་
 ལམ་བརྩམས་ནས་པར་བཤད་དོ། ། ཞེས་སོ། ། དེ་ཡང་། བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་ས་
 ལས་སོ་སོ་ཐར་པ་རིས་བདུན་ལ་གསུངས་པས་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིང་ལྟ་བུ་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་
 དཔའི་སྒྲིང་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ན་ནི་བྱིས་པའམ་རབ་བྱུང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་
 སྒྲིང་པ་དངོས་དང་དེ་དང་ཐུན་མོང་པའི་སྒྲིང་སྒྲིང་ནི་སྒྲིང་པའི་རྩལ་བྱིས་སོ། ། སོ་
 ཐར་གྱི་སྒྲིང་ཉེན་དུ་མི་རུང་བའི་བྱང་སྒྲིང་གྱི་ཉེན་ཅན་ཡིན་ན་སོ་ཐར་དང་ཐུན་མོང་
 བའི་བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཅི་རིགས་པར་སྒྲིང་བའི་སྒྲིང་སྒྲིང་ནི་སྒྲིང་པའི་
 རྩལ་བྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱད་ནི། ཕྱིན་དུག་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་བསྐྱབས་བྱ་བྱུང་
 ཆོས་བཞི་དང་ལྟན་པར་སྒྲིང་བ་སྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། སྤྲིན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 ཉམས་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྟན། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་
 བྱེད། ། བསམས་ཅན་རྣམས་སྤྱིན་བྱེད་རྣམས་གསུམ། ། ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་རྩལ་བྱིས་
 སོགས་ལྟག་མ་ལུ་པོ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་བྱུང་ཆོས་བཞི་ནི། རང་རང་

གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བ། གྲོགས་ལ་ཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་
 རབ་གྱིས་ཟེན་པ། བྱེད་ལས་གཞན་གྱི་འདོད་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད། དེའི་འབྲས་
 བྲས་གདུལ་བྱ་བྱང་ཚུབ་གསུམ་དུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་སྤྲ་
 ལས། སེར་སྤྲ་ཚུལ་འཆལ་ཁོང་ཁྱོད་དང་། ལེ་ལོ་རྣམ་གཡེང་གེར་འཆལ་དུག། ཁྱིམ་
 པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་ལས་ཀྱང་། སྒྲིན་པས་གཞན་ལ་ཕན་གདགས་པ་དང་།
 ཚུལ་ཁྲིམས་གྱིས་ཡིད་དང་བར་བྱེད་པ་སོགས་གཞན་གྱི་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་
 བྱེད་པའི་ཚུལ་སྤྲ་ལས། ཟང་ཟེར་སོགས་སྒྲིན་ཡིད་དང་བ། གཞན་གཞོད་བཟོད་
 ཅིང་ཕན་གྲོགས་བཅོམ། །རྩ་འབྲུལ་སྤང་དོར་རྣམ་འབྱེད་པ། གཞན་གྱི་འདོད་པ་
 ཡོངས་རྟོགས་བྱེད། ཁྱིམ་སོ། །སྒྱིར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྤྲ་དོན་ཡང་། །འཛིག་རྟེན་
 པ་དང་ཉན་རང་གི་དགེ་བ་ཀྱན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་འགོ་བསམ་ན་པ་རའི་སྤྲ་ལས་པ་རོལ་
 དང་། མི་ཏུ་བྱིན་པ་སྤྲ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་འདེམ་གེར་བྱིན་ལ་ནི་སྤྲ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་བཤད་དུ་མེད་དེ་པ་རོལ་ནི་སངས་
 རྒྱས་གྱི་ས་ཡིན་ལ། བྱིན་པ་ནི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་སྒྲོ་གྲོས་ཤིང་ཞིའི་པ་རོལ་
 ཏུ་སོན་པ་ཡིན་པས་ཕྱོགས་གྱི་སྤྱང་པོས། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་གཉིས་མེད། །ཡེ་
 ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །བསྐྱབ་བྱ་དེ་དོན་སྦྱོར་བ་ཡིས། །གཞུང་དང་ལམ་
 ལ་དའི་སྤྲས་བརྟགས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བྱིན་དུག་རེ་མེད་སྒྲིན་པ་ལ་
 སོགས་དུག་ཚན་དུག་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དེ་དག་སོ་སོར་སྒྲིན་
 ལ་སོགས། རྣམ་པ་དུག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ཡིས། གོ་ཆའི་བསྐྱབ་པ་གང་ཡིན་དེ། །དུག་
 ཚན་དུག་གིས་རི་བཞེན་བཤད། ཁྱིམ་པས། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་འགོད་པ་
 བྱིན་པའི་བྱིན་པ་སོགས་རང་རང་གི་བྱིན་པ། རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བསྐྱར་

བའི་ཚུལ་གྱིས་ས། དེ་དང་དེའི་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པའི་བཟོད་པ། དེ་ལ་སྒྲོ་བ་ཞིན་ཏུ་
 སྒྲོད་པའི་བརྩོན་འགྲུས། གང་ཞིག་ལས་གཞན་ཏུ་མི་གཡང་བའི་བསམ་གཏན། ལམ་
 གསུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ལྟ་བས་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གྲག་ཏུ་འགྱུར་
 རོ། །ཡང་དག་བའི་ཆོས་དེ་དག་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱབ་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱིན་ཏུ་ག་
 ཏུ་གངས་ངེས་པའང་སྒྲ་མ་ལས། བསྐྱབ་གསུམ་དབང་ཏུ་མཛད་ནས་ནི། རྒྱལ་
 བས་པ་ལོ་ཕྱིན་པ་དུག །ཡང་དག་བཤད་དེ་དང་པོ་གསུམ། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་
 རྣམ་པ་གཉིས། གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གཏོགས། ཞེས་སྒྲིན་པའི་དངོས་པོ་
 ལ་ཆགས་པ་དང་བཤམ་བས་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་སྤྱད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་དག་
 སྒྲོད་གི་ཆོས་བཞི་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་བས་བཟོད་པ་སྟེ་དང་པོ་གསུམ་ལྟག་པ་ཚུལ་
 གྱིས་སྒྲིན་པ་བསྐྱབ་པར་བསྐྱུ་ལ། བསམ་གཏན་ནི་ལྟག་པ་ཉིང་རེ་འཇིག་གི་བསྐྱབ་པ་
 དང་། ཤེས་རབ་ནི་ལྟག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་བསྐྱུ་བས་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་
 པ་གཉིས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་གཏོགས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གོགས་སྤྱུར་བའོ། །དེ་དག་གྱང་སྒྲ་ཕྱི་རྒྱ་འབྲས་ལྟ་བུར་འབྲེལ་ཞིང་དམན་མཆོག་
 དང་རགས་སྤའི་ཁྱད་པར་ཏུ་གནས་པའི་ཚུལ། དེ་ཉིད་ལས། སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་
 སྟེ། །དམན་དང་མཆོག་ཏུ་གནས་ཕྱིར་དང་། །རགས་པ་དང་ནི་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། །དེ་
 དག་རིམ་པས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཅིས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་སྤའི་དོན་ཡང་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་ལོ་ལྟ་ཕྱིན་པ་ལ་སྒྲོར་བའི་ཚུལ། །སྒྲོད་འཇུག་ལས། ཡན་ལག་
 འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། རྒྱབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་ཏུ་གསུངས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །
 རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། ལན་དང་རྣམ་སྒྲིན་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་སྒྲིན་པ། བདེ་འགོ་
 ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ས། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེ་འགྲས་པ་

མེད་པའི་བཟོད་པ། དག་པའི་ཚས་མཐའ་དག་སྤྱད་པའི་བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲུལ་མ་འཇུག་བསམ་པའི་ཉིང་འཛིན་ཐབས་སྤྱིང་ཆེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། སྤྱི་མ་ལས། རེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིན་པ་དང་། །ཡང་སྤྱིང་མི་འདོད་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །ཐམས་ཅད་ལ་ནི་བཟོད་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་ཀྱང་སྤྱད་བརྩོན་འགྲུས་དང་། །དེ་བཞིན་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་མིན། །ཤེས་རབ་ཐབས་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །ལ་ལོ་ལྟེན་པ་དུག་པོ་ལ། །བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་སྦྱོར་། །ཞེས་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུའང་གནས་སྐབས་ལ་ལྟོས་ན་རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། །སྤྱིན་པས་ལོངས་སྦྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །བཟོད་པས་མདངས་ལྡན་བརྩོན་པས་བརྟེན། །བསམ་གཏན་ཀྱིས་ཞི་སྒོའི་ཡིས་གྲོལ། །ཞེས་དང་། མཐར་ཐུག་ལ་ལྟོས་ན་སྤྱི་མ་ལས། །གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་ནི་མདོར་བསྟུན། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་འབྲུངས་པ་སྟེ། །ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་ནི་མདོར་བསྟུན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་འབྲུངས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་དག་པའི་ཚས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ལ་ལོ་ལྟེན་པ་དུག་ཀའི་ལོ་ལོར་གནས་པས་བརྟེན་བྱ་ཡང་ཀྱང་ཏུ་འབྲེས་པར་འབྱུང་ལ། ཀྱང་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྦྱེས་པ་བསྟེན་ཅིང་། །སྦྱེས་ཟིན་ཉམས་པ་མེད་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། དངོས་སམ་བརྒྱུད་ནས་གཞན་གྱི་དོན་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ནི་དེའི་དོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་ཡོངས་སུ་མ་བརྟེན་ན་བསྐབ་པར་བྱ་བའི་དོན་གང་ཡིན་པ་བསྐབ་པར་མི་རྒྱས་པས་ན། བསྐྱ་སྤྱངས་པ་ལས་ཀྱང་། །སྤྱིན་པའི་གཡབ་མོས་ལེགས་པོས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་སྤྱར་དྲངས་པ་ལྟར་

རོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་ཟང་ཟིང་གི་སྒྲིན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལེགས་པར་བསྐྱས་
ནས་སྒྲིན་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏམ་གྱིས་དེ་དག་གི་ཡིད་དྲང་ཞིང་དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་པ་
ལ་དོན་གཉིད་གྱི་མོས་པ་དང་། འདུན་པ་དང་། སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་ནས་གདུལ་
བྱ་རང་རང་གི་སྒྲོ་དང་འཆོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲོད་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཐེག་
པ་དམན་པ་ལ་མོས་པ་དག་ནི་རེ་ཞིག་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་
ནས་རིམ་གྱིས་ཁ་བྱང་བར་བྱ་ཞིང་། མཆོག་ཏུ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མོས་པ་དག་
ནི་སྒྲོད་པ་དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་གདུལ་བ་ལ་མ་ཁས་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲོ་བ་
དཔོན་ཞི་བ་ལྟས། དམན་ལ་མཆོག་གི་ཆོས་མི་བསྟན། །རྒྱ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོད་ཡུར་
པ། །དམན་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱར་མི་བྱ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་གཞན་དག་ཐབས་གང་གིས་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་མཐུན་པ་ལ་བདག་ཉིད་
ཀྱང་གནས་དགོས་ཏེ། རང་གིས་མ་བསྐྱབས་ན་གཞན་འཇུག་ལྟོག་གི་ལམ་སྒྲོལ་ལ་
བཅུག་ཀྱང་ཉན་དུ་མི་འོང་བ་མཐོང་ཆོས་ལ་གནས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྒྲིན་པས་
ནི་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་ཕན་པ་འང་བསྐྱབ་ལ། སྒྲིན་པར་སྒྲུབས་ནི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་
བསྐྱབ་པ་དང་། དོན་སྒྲོད་པས་ནི་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཕན་པའི་ཆོས་འཛིན་ལ། དོན་མཐུན་
པས་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་གཞན་དག་འཇུག་པའི་རྒྱར་ཡུར་པའི་བྱིར་རྟེ་དེ་སྐད་
དུ་མདོ་སྟེང་རྒྱན་ལས། སྒྲིན་མཚུངས་དེ་དོན་ལེན་འཇུག་དང་། །བདག་ཉིད་རྗེས་
སུ་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས། སྒྲིན་པར་སྒྲུབ་དང་དོན་སྒྲོད་དང་། །དོན་མཐུན་ཉིད་དུ་འདོད་
པ་ཡིན། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་བཞིས་བསྐྱས་གིང་སེམས་བསྐྱེད་
ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དངོས་སམ་བརྒྱུད་ནས་ཕན་པ་དེ་བསྐྱབ་པ་ཐམས་
ཅད་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྱིམས་ཡིན་ཡང་བྱང་ས་ལས་གཞན་དོན་བྱེད་རྒྱལ་

ནམ་པ་བརྩ་གཉིས་སུ་བསྐྱས་པའི་ཚུལ་འོག་ཏུ་དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་
 ལ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྲིམས་གསུམ་པོའི་ངོ་བོ་ནི་དགོན་ཅག་
 བརྩེགས་པ་ལས། དེ་ལ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱིས་ནི་མི་དགེ་བ་ལས་སེམས་བསྐྱངས་
 བ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བའི་ཆོས་སྙུང་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱིས་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མངོན་པར་
 བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱིས་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པ་
 ལྷུང་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སོ་སོ་བར་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 སྒྲོམ་པ་གཉིས་ཀྱང་། བར་གསེས་སོ་སོ་བར་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས། །བྱུང་པར་བཞི་
 ཡི་སྒོ་ནས་འཕགས་པ་སྟེ། །སོ་བར་གཞན་གཞོད་གཞིར་བཅས་ལྟོག་པ་ཙམ། །བྱང་
 སེམས་དེ་ཡི་སྟེང་དུ་ཕན་འདོགས་བསྟོན། །སོ་བར་སྤང་བ་བདུན་བསྐྱས་ལུས་དག་
 གཙོ། །བྱང་སེམས་སྤང་བ་བརྩ་ཀ་གཙོ་བོར་བྱེད། །དེ་ལ་སོ་བར་གྱི་བཅས་པ་ནམས་
 ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལྡན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དག་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཕྱགས་གཅིག་ཏུ་འདྲ་
 ཡང་། བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པའི་རབ་བྱུང་ནམས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་བསྟོན་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་
 འཕགས་ཆོས་སུ་བསྐྱབ་པ་སྟེ། །འདི་ལྟར་སོ་སོ་བར་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེས་སྟོད་སྒྲོམ་
 བས་གཞན་གཞོད་གཞི་བཅས་ལས་ལྟོག་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་བརྟེན་
 ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ནི་གཞན་ལ་མི་འཆོ་བའི་སྟེང་དུ་ཕན་འདོགས་པ་བསྟོན་
 པ་སྟེ། ཉེས་སྟོད་སྒྲོམ་པ། དགེ་བ་ཆོས་སྙུང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གསུམ་ཀ་དང་
 ལྡན་པའོ། །སོ་སོ་བར་པ་ནི་སྤངས་པ་བདུན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ལུས་དག་གིས་ལས་
 གཙོ་བོར་བྱེད་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ནི་ཀྱན་སྦྲོང་དང་བཅས་པའི་སྤང་བ་བརྩ་
 ཀ་གཙོ་བོར་བྱེད་སྟེ། ཕར་བྱིན་བསྐྱས་པ་ལས། མཐོང་རིས་བར་པའི་བདེ་ལམ་གྱུར་
 པ་སྟེ། །ལས་ལམ་བརྩ་བོ་འདི་ལས་ཉམས་མི་བྱ། །འདི་ལ་གནས་པས་འགོ་ལ་ཕན་

བསམ་པའི། །བསམ་པའི་བྱད་པར་འབྲས་བྱ་ཡོད་པར་འགྱུར། །རག་ལུས་ཡིད་
 རྒྱུམས་ཡང་དག་བསྐྱམ་བྱ་བ། །མདོར་བསྐྱུས་རྩལ་བྱིམས་ཡིན་ཞེས་རྒྱལ་བས་
 གསུངས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་གནང་བཀག་གེས་པ་ལས་བསྐྱབ་རྩལ་ནི། བྱད་
 པར་བསྐྱབ་པའི་གནས་ནི་སོ་ཐར་སྐབས། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་བཅས་པ་མི་འདུལ་ལ། །
 བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་གཞན་གྱི་དོན་འགྱུར་ན། །ལུས་རག་གཉིས་གྱི་མི་དགེ་རྒྱུ་
 པ་བདུན། །གཞན་དོན་འགྱུར་དང་འགྱུར་པར་གེས་པ་དང་། །རང་གི་དགེ་ཚོགས་
 མི་སྒྲིབ་འཕེལ་བ་ཡི། །གནས་སྐབས་གསུམ་བརྟགས་གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་དེ། །
 སེམས་སྟོབས་ཆེན་པོས་མི་ནག་མདུང་ཐུང་ཅན། །བྲམ་ཟེའི་བྱེད་སྐྱར་མ་དཔེར་མཚོན་
 བས། །རྒྱུ་པའི་ཉེས་པའང་དོན་ལ་དགེ་བ་ཡིན། །རྩུ་འབྲས་མཐུ་ཅན་བསམ་པས་
 བྱས་པའི་བྱིར། །ཡིད་གྱི་གསུམ་ལ་གནང་བའི་སྐབས་མེད་དོ། །དེ་ལ་སོ་སོ་ཐར་པའི་
 སྟོམ་པ་ལས་ནི་གཞན་དོན་དུ་གྱུར་གྱིང་བཅས་པ་དང་འདུལ་བར་མ་གནང་ལ། བྱང་
 རྩལ་སེམས་དཔའ་ནི་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འགྱུར་བར་རིག་པ་དང་། །རང་གི་
 དགེ་བ་དེ་ལས་གྱུ་ཞོམ་པ་ལ་བར་དུ་མི་གཅོད་གྱི་སྟེང་དུ་སེམས་གྱི་འཕེན་པའི་སྟོབས་
 གྱིས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་གསུམ་བརྟགས་ནས་གནང་བའི་སྐབས་
 ཡོད་དེ། དགེ་བ་བརྩའི་ལས་གྱི་ལམ་བསྟན་པ་ལས། །གང་དག་བདག་གི་དོན་ལ་
 བལྟ་བ་རུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་ལ། བྱད་པ་གཞན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་འདོད་ཅིང་
 ཐམས་ཅད་དུ་སྟོང་རྗེ་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་ནི། །ཡིད་གྱི་ཉེས་པར་སྟོད་པ་གསུམ་མ་
 གཏོགས་པའམ། །འོག་པར་བལྟ་བ་ཉིད་མ་གཏོགས་པ་དག་ལ་ལར་རྗེས་སུ་གནང་
 བ་སྒྲུང་སྟེ། དེ་ལ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་གཙུག་ལག་དག་
 ལ་བལྟོ། །ཞེས་འབྱུང་དོ། །

དེ་ནི་ཀུན་སྒྲོང་གཉིས་པོའང་དང་པོར་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྩ་བ་ལ་རིག་པའི་དབྱང་པ་མོན་
 པོས་བརྟགས་པར་ཟད་དེ་དོ་པོ་པན་སེམས་རྒྱན་ཆགས་དང་འབྲེལ་དགོས་པས་ཡིད་
 གྱི་ལས་ལམ་ལས་ཐུར་བྱུང་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱང་གནང་བའི་སྐབས་ཡིན་པར་བསྟོམས། །
 ལ་ལ་འདི་དག་ལ་དབགས་ནས་འཇམ་དཔལ་དད་པ་ལོག་ནས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུའི་ནང་དུ་
 ཞུགས་པའི་ཆོ་ལྷང་བ་གྲེངས་པས་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དཔེར་སྤྱད་པ་ནི་རིག་
 པ་མ་ཡིན་གྱི། བཅས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་མིག་དང་རྣ་བའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བས་ལུས་
 དག་གི་སྒྲོ་ནས་ལོག་ལྟ་སྒྲེས་པར་བསྟན་ཡང་། མ་བཅས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིད་གྱི་
 ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྒྲོ་ནས་དེ་དག་གཏུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པའི་
 ཐུར་དང་། ལོག་པར་བལྟ་བ་མེད་པས་བར་དང་བར་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་
 ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལོག་པར་བལྟ་བ་ཉིད་ནི་ཀུན་སྒྲོང་རན་པས་བསྐྱེད་ཅིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་
 པས་གནང་བའི་སྐབས་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ལུས་དག་གི་ལས་རི་ལྟར་གནང་
 བ། འདི་ལྟར་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་མྱོང་བ་པོ་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་
 པོའི་ཕྱིས་ཟེན་པ་གཞིར་བཞག་ནས་མང་པོའི་སྒོག་སྒྲོབ་པའི་ཐུར་གཤེད་མའི་སྒོག་
 འཕྲོག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ནག་མདུང་ཐུང་ཅན་གྱིས་ཆོང་པ་ལྟ་བུ་འཕྲོག་འཕྲོག་
 པ་ཤེས་ནས། དེད་དཔོན་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སྟེག་ཏོ་ཅན་ལས་གྱི་རྣམ་སྤྱོན་ལས་ཐར་
 བ་དང་། ཆོང་པ་རྣམས་སྒོག་གི་འཛིགས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་མི་
 དག་མདུང་ཐུང་ཅན་བསད་པ་དང་། འཕྱོར་ཡང་སེར་སྤྲུམ་མི་སྤྱོན་པ་དང་། བཀྲེས་
 པས་སྒོག་ལ་ཐུག་པ་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཐུག་པོ་ལས་བརྒྱས་ཏེ་
 དབུལ་པོ་ལ་སྟེར་བ་ལྟ་བུ་དང་། བམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་སྐར་མ་ལ་དགའ་བས་ལོ་གྲངས་བརྒྱད་

བྱི་ཉིས་སྟོང་ནགས་ཁྲོད་དུ་ཚངས་པར་སྐྱད་པའི་མཐར་གྱུར་ཁྲེར་དུ་བསོད་སྟོམས་
 ལ་བྱོན་པ། ཚོང་དཔོན་གྱི་བྱ་མོ་དེ་ལ་ཆགས་དེ་འདོད་པས་གདུང་ནས་སྐབས་དེ་ཉིད་
 དུ་འཆི་བར་བརྩམ་པ་ལས་ལྟོག་པའི་སྐད་དུ་ཚངས་སྟོན་བཏང་བས་ཚངས་པའི་འཛིག་
 ཉེན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། གསོད་ངེས་པ་སྟོག་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདའ་སྐད་ཅིང་
 རུན་སྐྱ་བ་མི་བདག་མཚོད་སྐྱིན་བྱེད་ལྟ་བུ་དང་། སྟིག་པའི་གྲོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
 བསྐྱད་ཅིང་རན་འགྱོར་འབྲིད་པ་ལས་ལྟོག་ཕྱིར་དེ་གཉིས་པ་མས་དབྱེ་བ་དང་། ལྷ་
 རན་གྱིས་ནོན་པ་ཡངས་ལ་བོར་བའི་ཕྱིར་རམ་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་དགོས་པ་མཐོང་
 བས་སྐྱར་དང་བཞད་གད་སྐྱ་བ་ལྟ་བུའི་རག་འབྱུང་དང་། སྟིག་པའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་
 པ་དེ་ལས་བསྐྱོག་ཕྱིར་ཆོག་རྩལ་མོས་སྟོ་བ་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་མི་དགེ་ཡང་དོན་
 ལ་དགེ་བ་ཡིན་པས་གནང་བ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྟོང་ལས། དགེ་སྟོང་རང་གི་ལ་
 བྱེད་ལ། ལྟར་འདོད་ཞེས་ནི་བསྐྱལ་གྱུར་ནས། ལུལ་བས་དེ་ནི་གི་གྱུར་གྱང་། །
 མཚམས་མེད་སྟོར་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་བསམ་པའི་རྩ་བ་ལ། བསོད་
 བསམ་སྟིག་པ་རྣམ་པར་གནས། ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པར། བསམ་པ་བྱང་རྩལ་
 སེམས་དཔའ་ཡི། དགེའམ་ཡང་ན་མི་དགེ་བ། ཐམས་ཅད་དགེ་བ་ཉིད་འགྱུར་ཏེ། །
 གང་ཕྱིར་སེམས་དེ་གཙོ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས་གྱང་། སྟིང་
 རྩར་ལྟ་ཞིང་བྱམས་ཕྱིར་དང་། སེམས་དགེ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད། ཅིས་སོ། །དེ་
 བས་ན་ཐེག་དམན་གྱི་སྟེ་སྟོང་ལས་བཀག་པ་དག ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནས་གནང་བ་ནི་
 དག་པ་དང་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོའི་རིམ་པ་དང་། ལུས་པ་ལ་དགོངས་པ་
 ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གསྐྱར་ལ་བསྟོད་པ་ལས། གནང་བ་དང་ནི་བཀག་པ་ལ། །
 ཁྲོད་བཀའ་ལ་ལར་གཅིག་དུ་ངེས། ལ་ལར་ངེས་པ་མ་ལགས་ལ། ལན་རྒྱུན་འགལ་

བ་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དྲང་ངེས་དང་། ལྷེས་དགོངས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 དེ་ལྟར་གནང་བའང་བསྐྱེད་འདམ་གྱིས་མ་གོས་པ་ལྟར་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ན་སྟོམ་པའི་དཀའ་ཐུབ་ལ་
 འཛིགས་པ་དག་གིས་ཆོག་ཅམ་དུ་ལུས་བར་མི་བྱ་བའི་ཚུལ། ཡུམ་ལས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་
 སྦྱད་པ་སྦྱོད་པར་འདོད་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ལ་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་
 སྦྱོན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡ་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་པ་ཡང་སྟོན་ཏེ། ཉམས་
 གྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་བས་ན། དེ་ལྟར་འདྲ་བྱུང་སྐྱེས་སྟོམ་པ་ལ། །རང་དོན་ཞི་བདེ་ཉེར་དང་བྱ་དཀའ་
 སྤང་། །གཞན་བྱིར་ཕན་པ་མི་བསྐྱབ་གང་དང་གང་། །ལྟར་བའི་རྒྱ་རུ་གཅིག་པར་
 གསུངས་པ་ཡིན། །དེ་ལ་གནང་བཀག་གི་གནས་གང་ལའང་རང་རང་གི་སྟོའི་མཐུ་
 དང་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་དགག་བསྐྱབ་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་མ་བརྟགས་
 པར་བརྩམ་པར་བྱ་བའི་གནས་མཐོང་ཡང་ཞི་བདེའི་སྟོ་དང་དུ་བྲངས་ནས་དེ་ཉིད་
 བརྒྱག་པའམ། བརྒྱག་པར་བྱ་བའི་གནས་མཐོང་ཡང་བསྐྱབ་པའི་གནས་འོག་མ་བྱ་
 དཀའ་བ་ལ་འཛིགས་ནས་སྤངས་ཏེ། ཁོང་མ་བབ་ཅོལ་དུ་སྦྱོད་པ་དང་། འཇུག་ཤོག་
 གཉིས་ཀའི་གཞི་ལ་བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྟར་བའི་རྒྱ་རུ་གནས་
 པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལྟར་བ་དང་། དེའི་གཞུགས་བརྟན་དང་། ལྟར་མེད་དང་། དེའི་
 གཞུགས་བརྟན་དུ་འཆད་པའི་ཐུབ་ཞི་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་དུ་སྦྱར་ན་སྟོམ་པའི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ལ་ཞེ་སྤང་གིས་སྟོག་གཅོད་པ་ལྟར་བ། ཕན་སེམས་གྱིས་གསོད་པ་ལྟར་བའི་
 གཞུགས་བརྟན། སྟོང་རྗེས་མི་གསོད་པ་ལྟར་མེད། གཞན་ལ་ཕན་ཀྱང་མི་གསོད་པ་

ལྷུང་མེད་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ནོ། །དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ལ། སེར་སྒྲུལ་མི་སྟེར་བ་ལྷུང་བ།
 ཕན་སེམས་གྱིས་མི་སྟེར་བ་ལྷུང་བའི་གཟུགས་བརྟན། བསམ་པ་དག་པས་སྟེར་བ་
 ལྷུང་མེད། གཞན་ལ་གནོད་ཕྱིར་སྟེར་བ་ལྷུང་མེད་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ནོ། །སེམས་
 ཅན་དོན་བྱེད་ལ། ཅན་པའི་རིམ་གྱོ་མ་བྱས་པ་ལྷུང་བ། དོན་ཆེན་བསྐྱབ་པའི་སྤྱད་
 ཏུ་དེ་ལས་ཐོག་པ་ལྷུང་བའི་གཟུགས་བརྟན། བརྟེ་བས་ནད་གཡོག་བྱེད་པ་ལྷུང་མེད།
 དེ་ལ་རིམ་གྱོ་བ་ཡོད་བཞིན་ཏུ་རང་གི་དགེ་བའི་ལས་དོན་ཆེན་པོ་དོར་ནས་ནད་གཡོག་
 བྱེད་པ་ལྷུང་མེད་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ནོ། །དེ་བས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ལྟས་ངག་
 ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་བྱ་ན་
 དགེ་བའི་ཆ་དང་མ་འབྲེལ་བར་ས་བཞོ་བ་དང་རྩ་འབྲེག་པ་ལ་སོགས་དོན་མེད་པའི་
 ཉེས་བྱས། དགེ་བའི་ཕྱོགས་གྱི་ཕྱིར་ཡིན་ན་ལྷུང་མེད། དོན་མེད་དྲན་པས་མ་ཟིན་
 པར་ས་ལ་རིམ་འབྲི་བ་སོགས་ཕྱོགས་མཐུན། དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཟིན་པར་
 བྱ་བ་བསྐྱབ་བྱ། བསྐྱབ་པ་དྲན་ནས་ཕྱིར་འཆོས་ཤིང་སྟོམ་པ་ཕྱིར་བཅོས་ཏེ་ལྷའི་
 མཆོན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྒྱུ་ཁྲིམས་ཀྱང་རྩ་བ་འདོད་པ་སྤངས་པ་ལ་རག་ལས་
 པས་ཐོག་མར་སྟོམ་པའི་རྒྱུ་ཁྲིམས་དག་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ། དང་པོའི་ལས་ཅན་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས། གློ་ནི་གོང་ནས་གོང་ཏུ་སྤྱོད་གཙོ་བས། ཐོག་མར་སྟོམ་
 པའི་རྒྱུ་ཁྲིམས་མ་དག་པར། །གཞན་གཉིས་གཙོ་བོར་གཉེར་ན་བར་ཆད་མང་། །
 རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནི། །བྱང་པར་ཅན་ཏུ་མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས་
 བཤད། །དེ་ལ་སོ་སོ་སྟེ་བོ་རྣམས་ནི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སྟོན་དང་ཉེས་དམིགས་
 སུ་ཤེས་ནས་ཁྲིམ་ནས་ཁྲིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་སོ་ནམ་རྣམ་པ་བཞི་སྤངས། ཕྱི་

རོལ་གྱི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བར་བྱས་ནས་དགོ་སྤྱོད་ཏུ་ལྷུང་བའི་རྟེན་ལ་
 རྩོམ་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དག་པར་བྱ་སྟེ། ཅིའི་སྤྱིར་ན་ལས་དང་པོ་པས་དགོ་བའི་ཆོས་
 རྟུན་པ་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གཉིས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་སྟོབས་སུ་འགྱུར་དགའ་
 བས་གཉེན་པོ་ཤུ་ས་ནས་བརྟེན་ཏེ་རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱར་བའི་དུས་ཡིན་པས་
 བཞུག་འཇམ་དཔལ་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཞུག་པ་ལས་ཀྱང་། སྤྱི་རིའི་བྱ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
 ལ་མཛོན་པར་དགའ་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འདི་ཡོན་ཏན་བརྩམས་སུ་འཛིན་
 ཏོ། །བརྩམས་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། དགོན་
 པའི་གནས་ལ་དགའ་བ་རྟེན་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐོབ་པ་དང་། རྒྱང་
 མ་དང་བུའི་ཆགས་སྟེང་དང་བྲལ་བ་དང་། རན་འགྲོར་འགྲོ་བ་རྣམས་སྟོང་བ་དང་།
 བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྩོན་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་
 མི་ཉམས་པ་དང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་སྤྱན་སྲུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ལ་ལྟ་རྣམས་
 རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། དེ་ལ་མི་མ་ཡིན་རྣམས་བསྐྱར་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། རབ་ཏུ་
 བྱུང་བ་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འདི་ཡོན་ཏན་བརྩམས་སུ་འཛིན་
 ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་བས་ན་ལས་དང་པོ་པས་སོ་སོ་བར་པའི་རྩོམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་ཡིན་པས་ཉམ་རྒྱང་
 རོ་སྒྲུལ་ཏུ་བལྟས་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་བྱ་གཞན་ཞིག་ལ་བསྐྱེད་པར་
 འདོད་པ་ནི་བསྐྱེད་པའི་གནད་མ་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སའི་གནད་ལ་དབབ་པ་བསྐྱེད་
 བར། རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་འདི་ལྟ་སྟེ་སྟོམ་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་
 འདི་ནི་ལྟུང་པར་བྱེད་པ་དང་འབྱོར་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་ས་
 བཞུག་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་གྱང་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མ་བསྐྱེད་ས་

གིང་མ་བསྐྱངས་ན་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་གྱང་མི་བསྐྱམ་ཞིང་མི་བསྐྱང་བར་འགྱུར་བས།
 དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཉམས་ན་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་
 ཉམས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། ཞེས་སོ། །ཐ་ན་རྟགས་ཀྱི་བྱང་བར་ལས་གྱང་
 བསྐྱང་སེམས་ཀྱི་གཉིན་པོ་ཆེ་བ་དང་། རྟེན་དེར་གྱུར་པ་ཙམ་ནས་ལྟ་དང་མི་རྣམས་
 ཀྱི་མཆོད་གནས་སུ་གེས་སྤྲོ་བས་འཆོ་བས་མི་ངལ་བ་དང་། སྤྲིག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་
 དམའ་དབབ་པར་དཀའ་བ་དང་། སེམས་ལ་འགྱོད་པ་དང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེད་
 བས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་གྲོལ་བ་དང་
 མི་ལྡན་ཡང་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུས་དཀོར་དང་དད་ཟས་འཇུ་སྤྲོ་བས་ཉེས་
 དམིགས་དང་མི་འགྲོགས་པ་སྟེ། འོད་སྤྱང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྤྱང་ངས་
 དགོ་སྤོང་གཉིས་ལ་དད་པས་སྦྱིན་པ་གནང་སྟེ། གཉིས་གང་ཞེན་ལྡན་པ་དང་གྲོལ་
 བའོ། ཞེས་སོ། སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལུའུ་ལས། རྒྱལ་ཁྲིམས་
 བེ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། གོམས་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་།
 ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་སོ། །

ཞེས་པའི་ཕྱོགས་དང་པོ་རིགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱིར་རྩེ་ཆེ་བ་
 དང་། རང་བཞིན་གྱིས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱད་ལ་ཆང་བར་ལྡན་ཡང་།
 གོམས་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་དུ་གནས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་
 སྤངས་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཅན་ལ་སྤྲ་མའི་སྤྱིར་དུ་སྒྲོམ་པ་བསྐྱེད་ཉེ་སྦྱིན་པ་གསུངས་པ་
 ལྟར། ད་ལྟའི་ཆོག་དག་ལས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ནི་ཕྱོགས་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་ན་རྟྟ་ག་ལའི་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་པ་
 ལ་ནི་སྒྲོམ་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོར་བའི་ལམ་པ་ལ་ནི་དགོ་བཅོས་

སྤྱད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙུག་པོ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་པ་ལ་ནི་
 སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙུག་པོ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་
 བརྩིས་ན་ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱད་པའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་
 བྱེད། །ཆོགས་ལམ་འབྲིང་གི་སྤྱད་པའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་
 བྱེད། །གང་ཟག་གསུམ་པས་ནི་གསུམ་པའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་ལས་དང་པོ་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་
 ཏུ་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁན་མ་ཐོབ་དང་རིང་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་
 བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ཁྱད་པར་ཏུ་གྱུར་བ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་
 རྩོགས་དག་ནི། ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་རྣམས་དང་ལྟོ། །དེ་ལྟས་སྤྱོད་བརྩོན་བྱིས་པ་
 ཡི། །བྱང་སེམས་རྣམས་ལས་མཆོག་ཏུ་བཤད། །ཅིས་པ་དང་མཐུན་པར་དྲག་ཤུལ་
 ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་འོག་ཏུ་བསྟན་ནོ། །

འོན་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་འོས་པ་ཅམ་ལ་ནི་སོ་སོ་ཐར་པའི་རྣམ་དབྱེས་གྲུབ་པའི་
 རྒྱལ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་རང་སའི་སྤྱོད་པ་ལ། །སོ་ཐར་མཚན་ཉིད་ཆོགས་གསལ་
 བ་མེད། །སྤྱངས་པ་སྟོན་སྤང་སེམས་སྟོབས་ཆེན་པོ་ནི། །བསམ་པའི་རྟེན་གཙུག་ཡིན་
 རྒྱུ་ཉི་བཞིན། །དེ་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་སོ་སོ་ཐར་པ་ཆོས་བཞི་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་
 བའི་མདོ་སྡེ་ཚན་གཅིག་པ་ཞིག་བོད་ཏུ་འགྱུར་མོད་ཀྱི། དེ་ལ་འདུལ་བ་གྲོང་གཞིས་
 འཆད་པ་ལྟར་ལུས་དག་གི་ཉེས་པར་སྤྱད་པའི་སྤྱོད་པའི་རབ་དབྱེད་དང་། ཆོགའི་ཁྱད་
 པར་ཟུར་སྤྱོད་པ་བསྟན་ཀྱང་འདི་སྟེན་དུ། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་འོས་ཀྱི་
 གནས་ནས་མདོན་པར་བྱུང་བ་གང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་ལ་མདོན་པར་བརྩོན་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེས་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྤྱོད་པས་བསྐྱམས་ཏེ་གནས་པར་བྱ་བ་དང་ཆོག་

དང་སྟོད་ལུ་དང་། སྟོད་པ་སྟན་སྟམ་ཚོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཁ་མ་ཐོ་བ་སྤྲ་རབ་
 ཅམ་ལའང་འཛིགས་པར་བལྟ་བ་དང་། ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་གྱི་ལས་གྱི་མཐའ་
 ཡོངས་སུ་དག་བ་དང་། འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པས་བསྐྱབ་པ་ཡང་དག་པར་བྲུངས་
 ཉེ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ། ཞེས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔས་བསོད་ནམས་གྱི་ཡན་ལག་རྩ་སོ་
 ཐར་གྱི་སྟོམ་བ་བྲུངས་གྱང་། དེའི་རྒྱད་ཞི་བདེ་ལ་དགའ་བའི་སོ་སོ་ཐར་བ་ཅན་མ་
 ཡིན་ཉེ། བདེན་པ་བཞི་པོ་འདྲ་ལ་གཞན་དུ་འཕངས་པ་དང་། དུས་དང་སྟོང་སེམས་
 གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སོ་སོ་
 ཐར་བ་ནི་བྱང་རྩལ་གྱི་བར་དུ་རྗེས་སུ་འཕྱག་བ་དང་། སྟོམ་པ་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་
 ལས་བྱུང་བའི། ལྷང་བ་ལ་ལྷང་བར་ང་མི་སྤྱའོ། ། ཞེས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འདོད་
 པའི་འདོད་ཆགས་མཚན་ཉིད་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་རྩལ་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་
 རྩ་ཆེར་གསུངས་ཤིང་སོ་སོ་ཐར་བ་ལྷར་སྟོང་སེམས་མི་སྟོན་ནོ། ། སྤྱིར་སོ་སོ་ཐར་བ་
 ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་བཤད་ནི་སོ་སོ་ཐར་པས་ན་རྩལ་འབྲས་སུའི་མིང་དུ་ཆགས་པའི་སོ་
 ཐར་ཐར་བ་སྟེ། ལེགས་པའི་ལམ་བསྟན་པ་ལས། ལམ་འདི་ནི་སོ་སོ་ཐར་པར་འགོ་
 བས་ན་སོ་སོ་ཐར་བ་སྟེ། དཔེར་ན་གོང་ཁྱེད་དུ་འགོ་བའི་ལམ་ལ་གོང་ཁྱེད་གྱི་ལམ་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་འདྲའོ། །

ཡང་ན་ཕྱིག་པ་ལས་སོ་སོ་ཐར་པས་ན་སོ་སོ་ཐར་པའམ་སྟོམ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོབ་
 པར་བྱེད་པས་ན་དག་ཅིང་གོ་ལ་བར་བྱེད་བ་ཡིན་པའམ། བསོད་ནམས་སྟན་སྟམ་
 ཚོགས་པ་ལྷག་པར་མོས་པ་མི་གཏོང་བར་བྱེད་པའི་ཐ་ཚོག་གོ། ཡང་ན་བསྐྱང་ཞིང་
 ཐར་པར་བྱེད་པས་ན་བསྐྱང་ཐར་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉེས་པར་སྟོད་པ་དང་། གུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་རྣམས་དང་། རན་འགོ་རྣམས་ལས་བསྐྱང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་

དང་། ཡང་ན་སོ་སོ་སྤྱོད་ཡིན་པས་ལྷུང་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྷུང་བ་ཡིན་ལ།
 ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་འཁོར་བར་གྱུར་ཅིང་། ཤེས་པ་མ་ཡིན་
 པའི་རན་འགོ་རྣམས་སུ་འབྱུངས་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་ལས་བསྐྱུང་ཞིང་ཐར་བར་བྱེད་
 པས་ན་ལྷུང་བ་ལས་བསྐྱུང་བ་སྟེ། སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཐར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་
 སྟེ། རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུར་གཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་། འཇུག་དོགས་བདེ་བའི་རྒྱུ་བྱུང་
 བའི། ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གཞན་དོན་དུ་ཡན་པ་མི་བསྐྱུང་བར་རང་ཉིད་ལས་
 དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱས་འཁོར་བར་འཁོར་ཞིང་རན་འགོར་འབྱུངས་པ་ལ་འཛིགས་
 བས་ལྷུང་བ་བསྐྱུང་ཞིང་དེ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་རྒྱ་དོན་དང་མཚུངས་པ་ལས་དགོས་
 པ་གཞན་མེད་དོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་
 བས་དེ་ལ་སོ་སོ་ཐར་བའི་ཐ་སྟོད་མི་འགྲུབ་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་ལྟ་
 གྱི་རྒྱད་སོ་ཐར་གྱི་སྒོམ་པས་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོ་ཐར་བ་ཞེས་
 བཏགས་པ་ཅམ་དུ་རིག་པར་བྱའོ། རྟེན་དུ་སའི་སྟིང་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པ་ལས།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་བྱིས་སྐྱེས་རྣམ་པར་དག་པ་གཉིས་ཏེ། རྩམ་མོང་བ་དང་།
 རྩམ་མོང་མ་ཡིན་པའོ། རྩམ་མོང་བ་ནི་དགེ་བསྟན་གྱི་སྒོམ་པའོ། ཡང་ན་རབ་རྩ་
 བྱང་བའི་སོ་སོ་ཐར་བའི་སྒོམ་པ་བསྟན་པར་ཐོགས་པའོ། །
 རྩམ་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པའི་སེམས་དང་།
 གཞོད་པ་མེད་པའི་སེམས་དང་། འཁོན་དུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་བྱིས་
 བསྐྱུང་བའོ། མྱིད་པའི་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བཏུ་བར་བསྐྱུང་ངོ། ཞེས་
 གསུངས་པས་གསལ་ལོ། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིས་ན་གནས་ཤིང་
 སོ་སོ་ཐར་བའི་རྟགས་དང་ཚོགས་བྱས་པའང་རབ་རྩ་བྱང་བའི་བསྐྱུང་བ་ལ་གནས་

བ་ནི་ཡོད་དེ་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཁྱིམ་པ་ཁྱིམ་
 ན་གནས་པ། ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་ཉེས་པ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། ། ཁྱིམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་འཛོམས་པར་བྱེད་པ། འབྱུང་བ་སྟན་འཕྱིན་པ། དགེ་བའི་སྤོང་
 བོ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཁྱིམ་ཞེས་བྱའོ། ། ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་མངོན་པར་རྟོག་པ་རྣམས་
 ཀྱི་གནས། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྟེ་བོ་མ་དུལ་བ་སྐྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་མི་དགེ་བ་སྟོན་
 པ་རྣམས་ཀྱི་གནས། སྟེ་བོ་ངན་པ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ཞེས་
 བྱའོ། ། ཞེས་དང་། ཁྱིམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བསད་པ་དང་། བཅིང་བ་དང་། བརྟེག་པ་
 དང་། སྟེག་པ་དང་། གཅོ་བ་དང་། མི་སྟན་པ་དང་། གཤེ་བ་དང་། ངན་དུ་བརྗོད་
 པ་དང་། ངན་དུ་བྱ་བའི་ཆོག་གི་ལམ་རྣམས་འདུ་བ་སྟེ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་ཉེས་པ་
 མཐའ་གྲས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཁྱིམ་པས་རང་གི་རྒྱང་མ་
 ལ་འདུ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེན། ག་ཟ་མོར་འདུ་ཤེས་པ་
 དང་། སྟོན་མོར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། གཞུགས་མི་སྟག་པར་འདུ་ཤེས་པའོ། ། ཞེས་
 དང་། ཐོག་མཐའ་འགྲེས་སྦྱར་ནས་དགང་དགའ་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། གཏིང་དུ་
 འདུ་ཤེས་པ་དང་། བྱས་པ་མི་གཞོ་བར་འདུ་ཤེས་པའོ། ། སྦྱང་མོ་ཆེན་མོར་འདུ་ཤེས་
 པ་དང་། རྒྱ་སྟོན་མོར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། བྱི་ལ་ཆེན་མོར་འདུ་ཤེས་པའོ། ། ཞེས་པ་
 ལ་སོགས་པ་ཐུད་མེད་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་དྲུག་རྩ་ཅ་ཉི་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁྱིམ་ན་གནས་
 པ་ནི་ངན་སོང་གི་ཐེམ་སྐྱས་སོ། ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཐེམ་སྐྱས་སོ། །
 ཁྱིན་ན་གནས་པ་ནི་བཅིངས་པའོ། ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཐར་བའོ། ། ཁྱིན་ན་གནས་པ་
 ནི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའོ། ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་འཛིགས་པ་མེད་པའོ། ། ཞེས་

སོགས་བྱ་ཆེར་བཀའ་བསྩལ་པས། དགའ་འདོད་དང་། བྲགས་འདོད་ལ་སོགས་
 བའི་བྱིས་བདག་གིན་ཏུ་མང་པོས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་གསོལ་ལོ། །དེ་ལྟར་གསོལ་
 བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སྟོད་པ་ཐམས་ཅད་ནམ་པར་དག་པ་ལ་སྦྱེས་སུ་དམ་པ་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་བྱིས་
 བདག་འདི་ནམས་རབ་ཏུ་བྱུང་ལ་བསྟན་པར་ཚོགས་པར་བྱིས་གིག་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་
 པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པས་བྱིས་བདག་དགུ་སྟོང་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་། །
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོད་པ་ནམ་པར་དག་པས་བྱིས་བདག་བདུན་སྟོང་རབ་ཏུ་བྱུང་
 ངོ་། །ཞེས་དང་། དེ་ནས་བྱིས་བདག་དྲག་བྱན་ཅན་དགའ་ལ་ཡི་རངས་ཤིང་། རབ་
 ཏུ་དགའ་ནས་མགུ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྦྱེས་ཏེ་བརྒྱ་སྟོང་རི་བའི་རས་བཅོས་སུ་བྱུང་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྦྱེ་ལ་གསོལ་ནས། འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་
 འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིས་པ་བྱིས་ན་གནས་པ་ཆོས་དུ་ཞིག་དང་ལྡན་ན་རབ་
 ཏུ་བྱུང་བའི་བསྐབ་པ་ལ་སྟོབ་པ་ལགས། ཞེས་གསོལ་པ་དང་། བྱིས་བདག་འདི་ལ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིས་པ་བྱིས་ན་གནས་པ་ཆོས་ལྡ་དང་ལྡན་ན། རབ་ཏུ་བྱུང་
 བའི་བསྐབ་པ་ལ་སྟོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གང་ཞེན། བྱིས་བདག་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་བྱིས་པ་བྱིས་ན་གནས་པ་མི་བལྟ་བར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་
 ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པས་ནམ་པར་སྦྱིན་པ་ལ་རེ་
 བ་མེད་པ་དང་། བྱིས་བདག་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིས་པ་བྱིས་ན་གནས་
 པ་ཆངས་པར་སྟོད་ཅིང་གཙང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་དགུ་ལ་ཡང་འདོད་པ་མི་སྟོད་ན་
 མཚན་གཉིས་སྟོད་པའམ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པ་དང་། ཞེས་
 འགྲེལ་སྤྱད་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་ལོ་ལ་རྟུ་བྱིན་པས་ངེས་
 པར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་། གཞན་
 ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཁྱིམ་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འབྱིམ་
 པ་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ཆོས་ལྡེ་པོ་དེ་དག་དང་ལྷན་ན། རབ་རྟུ་བྱང་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་
 སྦྱོབ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འབྱིམ་ན་གནས་པའི་རབ་བྱང་གི་
 བསྐྱབ་པའི་གནས་ལྡེ་བསྟན་ཅིང་། དཀོན་བརྟེན་གས་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཁྱུས་པས་
 རྟུས་ཀྱང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཆོ་གའི་རོ་པོ་ཙམ་ནི་ཤེས་པར་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལའི་རབ་རྟུ་བྱང་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་དང་ལྷན་པ་
 ཁྱིམ་ན་གནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་བདེ་བར་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་པས་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྦྱང་དང་
 རོན་གྱི་ཆན་ལ་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་ལ། བྱང་བར་རྟུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རང་སའི་སྒྲོམ་
 པ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་རྟེན་རྟུ་མི་རུང་བའི་ལྟ་ཀྱི་གཞོད་སྦྱིན་གྱི་རིག་པ་འཛིན་པ་དག་ལ་འང་
 འཐད་པའི་ཕྱིར་སོ་སོ་ཐར་པ་རིགས་བདུན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་གཞག་རྟུ་མེད་དེ། རེའི་རྟེན་
 ནི་སྦྱངས་པ་སྟོན་རྟུ་མེད་བ་དང་། སེམས་སྟོབས་ཁོ་ན་གཙོ་ཆེ་བས་ན་རྒྱལ་པོ་ཡི་རྒྱ་
 བྱ་ཉི་བཞིན་ནོ། །

དེ་སྐད་རྟུ་འཕགས་པ་དད་པ་སྒྲོམ་པའི་མདོ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པའི་བག་
 ཆགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་རྗེས་སུ་འབྱུངས་ཏེ།
 དེ་འགྲོ་འཇམ། ། འདུག་གམ། ཉལ་ལམ། གཉིད་ལོག་གམ། ར་རོ་འཇམ། ལྷོས་ཀྱང་
 རུང་སྟེ། རྟག་རྟུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པར་འགྱུར་རོ། ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་
 ཆོ་བརྗེས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཆོ་རབས་གཞན་རྟུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་བརྗེད་རྟུ་ཟིན་ཀྱང་སྦྱེ་བ་དེ་དག་རྟུ་དམན་བ་དང་། བསྐྱལ་བ་དམན་པའི་

སེམས་སྒྲིམ་མི་འགྲུར་ཞིང་། ཐྱིག་པའི་གྲོགས་པོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་
རྒྱས་དང་འདྲེ་བས་ཀྱང་འཕྲོགས་པར་མི་འགྲུར་ན། གཞན་སྤྲུལ་གྲིས་འཕྲོགས་
པར་ག་ལ་འགྲུར། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པའི་རྒྱུན་རྒྱུང་དུ་
ཞིག་རྟེན་པས་ཀྱང་ཕྱིར་བར་གས་ཆེ་བ་དང་། རྒྱུན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ལ་དད་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པའི་བག་ཆགས་རྗེས་
སྒྲུ་འདྲེན་པ་དེ་ཡང་ཆེ་རབས་སྒྲུ་རྣམ་པར་འཕེལ་རྟེ། སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གང་ཞིག་བྱིས་པའི་ཕྱོགས་
ལ་བརྟེན་པ་རྣམས། །དག་བསྟེན་དང་ནི་བསྟེན་གནས་སྒྲོམ་པའི་སྟེང་། །སྟོན་འཇུག་
བྱང་རྒྱུ་སེམས་གཉིས་ཏྲག་ཏུ་བསྐྱུང་། །རབ་ཏུ་བྱུང་རྣམས་དག་སྟོང་དག་ཚུལ་དང་།
དག་སྟོང་མ་ཡི་སྒྲོམ་པ་གང་ཡིན་སྟེང་། །སྟོན་འཇུག་གཉིས་བསྐྱུང་རང་སའི་ཚུལ་
བྲིམས་ཡིན། །དེ་ལ་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པའི་ངོ་བོ་ནི་ངས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཀྱན་
ནས་བསྐྱངས་ཏེ་གཞན་གཞོད་གཞི་བཅས་ལས་སྟོག་པ་སྟེ། ལུས་ངག་ལས་སྟེ་བས་
ན་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་པར་འདོད་པ་དང་། སྟོང་སེམས་རྒྱན་ཆགས་པའི་ས་བོན་
ལ་འདོད་པ་སྟེ་སྟེ་པ་གོང་འོག་སོ་སའི་འདོད་ལུགས་ཐ་དད་པ་མཛོན་པ་མཛོད་ཅུ་འགྲེལ་
ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འདིར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱིས་པའི་ཕྱོགས་
ལ་བརྟེན་པ་བསྟེན་གནས་དང་། དག་བསྟེན་པ་མ་གཉིས། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་
ལ་དག་སྟོང་པ་མ་གཉིས། དག་ཚུལ་པ་མ་གཉིས། དག་སྟོང་མ་སྟེ་སོ་སོ་ཐར་པ་རིགས་
བརྒྱུད་པོ་གང་རུང་གི་སྟེང་དུ་སྟོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྟེད་གཉིས་དང་ལྟན་པའོ། །དེ་
ལྟར་རྟེན་རིགས་བརྒྱུད་པོ་འང་རྣམས་སྒྲུ་བསྐྱུ་ན་དག་སྟོང་པ་མ་གཉིས། དག་ཚུལ་པ་

མ་དག་སྒོམ་མ་དང་གསུམ། དག་བསྟེན་པ་མ་གཉིས་རྣམས་མཚན་ཐ་དད་དུ་ཐུར་
 པས་མིང་འཕོ་བ་ཙམ་ལས་རྒྱས་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒོམ་པ་དང་
 བཅས་རྒྱས་བཞིར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། སོ་སོ་ཐར་ཞེས་བྱ་རྣམ་བརྟུད། །
 རྒྱས་སུ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །མཚན་ལས་མིང་ནི་འཕོ་བའི་ཕྱིར། །ཐ་དད་དེ་དག་
 འགལ་བ་མེད། །ཅིས་སོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་སྟོམ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཆོགས་རུང་
 དུས་རྒྱུགས་པ་སྟོན་གྱི་ཆོག་དང་། ཆོགས་དང་བཅས་པས་རྒྱུགས་པ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་རང་བྱུང་རྒྱུ་གཉིས་ཟད་དང་
 མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བྱུང་རྒྱུ་བ་ལྟེས་པ་ལས་རང་བྱུང་གི་བསྟེན་པར་རྒྱུགས་པ་དང་།
 ལྟ་སྟེ་བཟང་པོ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཆོ་ལེ་ཤེས་ཁོང་རྒྱད་ཀྱིས་ཏེ། གསུམ་པོ་ནི་རང་
 རྒྱུད་ལ་དོན་དམ་པའི་དག་སྒོར་གི་ངོ་པོ་ཉིད་སྐྱེས་པས་བསྟེན་པར་རྒྱུགས་པའོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་གང་གིས་བསྟེན་པར་རྒྱུགས་པའི་མཁན་པོ་འདུལ་ལས་པ་འབའ་ཞིག་པའི་
 རྩད་ཆོས་དང་། རྒྱུགས་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་གྲུང་ལས་ཉོན་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་སྦྱིབ་པ་
 གསུམ་ཤས་རུང་ཞིང་། ཤེས་རབ་དང་། རྒྱ་དང་། དབང་པོ་སྦྱིན་པའི་གཏུལ་བྱ་མཆོག་
 ལ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་རྒྱར་ཤོག་གིས་དང་། འོད་སྤྱང་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་ཁས་སྤངས་པས་
 དང་། བཟང་སྟེའི་ཆོགས་སྤྱབས་གསུམ་ཁས་སྤངས་པས་དང་། སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་
 སོགས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་སྟོར་བར་ཁས་སྤངས་པས་དང་། ལེགས་བྱིན་དྲིས་པའི་ལན་
 ལ་དབྱེས་པས་བསྟེན་པར་རྒྱུགས་པའི་དངོས་པོར་ཐུར་པ་ནི་བྱིན་རྒྱུ་པས་ཀྱིས་རྒྱུགས་
 པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཚོད་སྦྱིན་པ་མའི་དབང་དུ་ཐུར་པ་ལ་དག་སྒོར་མ་ལྟར་ལས་
 ཐོ་ཉ་བྱས་ཏེ་སྦྱིན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་དང་། དག་འདུན་གྱི་གངས་མ་མཐའ་ཡུལ་
 དཔུས་སུ་བརྩུར་ལངས་པ་དང་། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྟ་ཆོགས་པ་དག་གསོལ་བཞིའི་

ལས་གྲིས་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་གཅིག་ཅར་བྱེད་པ་སྟེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། བྱེད་
བྱག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་འདུལ་བ་པ་རྣམས་ན་རེ། རྣམ་པ་བརྩས་བསྟེན་པར་རྫོགས་སོ། །ཞེས་
པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་རང་བྱུང་ནི། ང་ལ་མཁན་པོ་མེད་པས་ན། །ང་ནི་རང་བྱུང་དགོ་
སྒྲོང་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་སྟོན་པ་རང་ཉིད་སངས་མ་རྒྱས་པའི་ལྷ་རོལ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་།
ཚུར་ཤོག་ནི་སངས་རྒྱས་ནས་ཐུང་ན་ལས་འདའ་ཁའི་བར་དུ་འང་མཛོད། འདི་དུས་
འབྲས་སུའི་བསྟན་པ་ཡིན་ཡང་ཉེས་དམིགས་འགའ་ཞིག་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
གསོལ་བ་ཞིའི་སྟོན་ཆོག་གནང་ལ། གཞན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་
པར་ད་ཆོག་མ་བྱུང་གི་བར་གྱི་བསྟེན་པར་རྫོགས་སྟུལ་ལོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་བདུན་
ནི་སྟོན་ཆོག་བདུགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། གསོལ་བ་ཞིའི་ཆོག་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་ནི་སྟོན་ཆོག་དང་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། ཡུལ་དབུས་མཐའི་བྱེ་བྱག་
གི་དགོ་སྒྲོང་གངས་མང་ཏུ་སྟེད་དཀའ་སྒྲུའི་དབང་གིས་བརྩམས་དང་། ལྷ་ཆོགས་
སམ་དམིགས་བསལ་ལ་བཞུགས་དང་། དགོ་འདུན་སྟེ་གཏིས་ལ་རྫོགས་པ་དང་།
སྟོན་གྲིས་ཆོགས་སྟེ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་པ་དག་གོ། །

དེ་ཡང་ཡུལ་དབུས་མཐའི་བསྟན་པ་ལ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ས་ཆོགས་
ནི། ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། ལི་ཁ་ར་ན་ཚང་ཚིང་ནགས། །ལི་ཁར་ཤིང་འཕེལ་
ཤར་ཕྱོགས་ཉིད། །ཤུ་ཤི་རི་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡི། །རི་པོ་ཕུན་པ་ཅན་ནི་བྱང་། །ཀ་པ་
ཉེ་བའི་ཀ་པ་ཡི། །ཤོང་ཁྱེར་རུབ་ན་གནས་པ་ཡིན། །ཤོང་ཁྱེར་འདམ་སུ་ཅན་གྱི་
བྱང་། །ཁུ་རྒྱང་འདམ་སུ་ཅན་ནི་ལྟོ། །འདི་དག་གི་ནི་བར་རྣམས་ལ། ཡུལ་དབུས་
སུ་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཕྱི་རོལ་མཐའ་འཁོབ་ཅེས་བྱར་ནི། །མཐའ་ཡས་མཁྱེན་པས་
གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་འདུན་ལྟོགས་ཀྱི་བསྟེན་པ་

གནས་པ་གང་ཞིག་ཆོས་ཆོགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྤྲུལ་བ་བྱུང་ངོ་། འདི་ལ་དུས་ཁྲིམས་དང་།
གཏན་ཁྲིམས་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། སྤྱིར་སྤོམ་པ་སྦྱེ་བའི་རྟེན་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱུ་བ་
གྲིང་གསུམ་གྱི་སྦྱེས་པ་ལས། ལུང་མེད་གང་རུང་གིས་སྤངས་ཡུལ་དག་སྦྱོང་ཁོན་ལ་འདོད་
པ་དང་། དེ་ལང་མ་ཞིང་རིགས་ལྟ་དང་། སྦྱུལ་པ་དང་། མཚན་གཉིས་པ་དང་། སྤྱི་
སྦྱོགས་དང་། མཚམས་མེད་བྱས་པ་དང་། ཡ་དང་མ་དང་། རྒྱལ་པོ་མ་གནང་བ་དང་།
བྱ་རོག་སྦྱོད་མི་རུས་པ་དང་། རིགས་ལ་སྦྱོན་ཆགས་པ་དང་། སྦྱ་མེར་དང་ལག་རྒྱུ་
སོགས་ལུས་ལ་སྦྱོན་ཆགས་པས་བྲིམ་པ་ནམ་མ་དད་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ནམས་དང་བྲལ་
བའོ། མདོ་སྦྱེ་བ་ནི་དུད་འགྲོའི་རྟེན་ལའང་སྦྱེ་བར་འདོད་ཅིང་། དུས་ཁྲིམས་སྤང་
ཡུལ་གྱི་དགེ་བ་སྦྱེན་གསོ་སྦྱོང་ལ་གནས་པ་ཡན་ཆོད་དོ། གཉིས་པ་གཏན་
ཁྲིམས་ནི། སྦྱེས་པའི་བསྐྱེད་ཆོགས་གསུམ་དང་། ལུང་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་ཆོགས་ལྟ་ལ་
སྦྱོར་བའི་ཆོག་འཕྲུལ་རིམ་དང་། འདུལ་བ་མདོ་ཙུ་འགྲེལ། ལུང་རྒྱས་པའི་བསྦྱོན་
བཅོས་ས་སྦྱེ། མདོན་པ་མཛོད་ཙུ་འགྲེལ་སོགས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་བརྟན་མཁས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། ལུང་པར་བསྐྱེད་བྱའི་དོན་ནས་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་
ཀྱི་སྦྱོན་མེད་པའི་མཁན་པོ་དང་རྒྱུད་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པ་དག་ལས་ཆོག་མ་ལུགས་
པར་སྤོམ་པ་བྱུང་ངོ་། །

འདིར་ནི་བསྐྱེད་བྱའི་གནས་དབྱེ་བའི་ཕྱིར། དབྱེན་དགེ་བ་སྦྱེན་ནམས་པ་གཉིས་
ཡིན་ཏེ། སྦྱ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་སྦྱོག་གཅོད་ལྟ་བུ་སྤྱང་། འདི་སྦྱེད་མ་བྱིན་ལེན་སྦོང་
སྦྱོགས་གཅིག་ལྟར། འདི་སྦྱེད་རྒྱུན་སྦྱ་སྤང་བ་པལ་ཆེར་བསྐྱེད་། འདི་སྦྱེད་འདོད་ལོག་
ཆང་དང་བཅས་སྤང་ན། ཡོངས་རྒྱོགས་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བ་སྦྱེན་དག་ཏུ་འདོད། ཙུ་
བཞི་ཆང་དང་ལྟ་གསྤང་བ་ལ། ཆངས་པར་སྦྱོད་པའི་དགེ་བ་སྦྱེན་ཞེས་སྤྲུགས། །

དེ་ལ་འདུལ་བར་ཡོངས་རྫོགས་དག་བསྟེན་ལས་གཞན་པའི་འབོགས་ཚོགས་མ་བསྟན་
 བས་སྟོམ་པ་ཁུ་བའི་དུས་བདག་དག་བསྟེན་དུ་བཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་སྟོས་ནས།
 བསྐྱབ་པ་བཛོད་པའི་དུས་དག་བསྟེན་གང་དང་གང་གི་མཚམས་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེའང་སྟོམ་པ་ནི་བཛོད་པ་གསུམ་གྱི་ཐ་མ་ལ་སྟེན། བསྐྱབ་པ་ནི། དེའི་བྱིན་ས་བཛོད་
 བས་མ་དེས་པའི་སྟོམ་པར་འགོ་སྟོམ་པ་མི་བྱ་སྟེ། མདོ་སྟེ་པ་དེ་ལྟར་འདྲི་བྱིས།
 ལུང་རྣམ་བཞི་ལས་བདག་ཆེ་གོ་མའི་དག་བསྟེན་དུ་བཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་བྱ་བ་མི་
 འབྱུང་བས་སོ། །སྦྱིར་བཛོད་པ་གོང་མ་གཉིས་ལ་དོན་མ་མཆིས་པར། བྱི་མའི་གཟུང་
 དུ་གསོལ་བྱ་བ་དེ་རང་རྣམ་པ་ཆེན་ས་སྟེ་བ་མ་ཡིན། བཛོད་པ་གསུམ་གྱི་ཐ་མ་ལ་
 གསུམ་ཀའི་ཐོབ་མཚམས་བཛོད་པ་ཡིན་པས། སྟེས་སྟོམ་པ་མཛོད་བྱ་བ་དེ། འདུན་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་མན་དག་འདེབས་པའི་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བའི་ལུགས་
 ལ། ལྷ་གཅིག་བསྐྱང་བ། རྩོགས་གཅིག་བསྐྱང་བ། བལ་ཆེར་བསྐྱང་བ། ཡོངས་
 རྫོགས་བསྐྱང་བ་དང་བཞིར་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། ཕ་བ་བཞི་ལས་སྟོག་གཅོད་པ་འཇམ་
 མ་བྱིན་ལེན་པ་འཇམ། འདོད་ལོག་གམ། རྩལ་དུ་སྦྱ་བ་རྣམས་ལས་གང་རུང་བ་གཅིག་
 སྟོང་བ་ནི་སྟོག་གཅིག་བསྐྱང་བའོ། །འདི་དག་གྲང་ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ཡིན་པ་དགོས་
 ཏེ། འགོ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་སྟེང་དུ་མ་བྱིན་ལེན་བསྟེན་ནས་བསྐྱང་
 བ་ནི་རྩོགས་གཅིག་བསྐྱང་བའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་བརྩན་དུ་སྦྱ་བ་དང་གསུམ་བསྐྱང་བ་
 བྱི་ལལ་ཆེར་བསྐྱང་བའོ། །ཕ་བ་བྱེད་དང་བཞི་ཆང་དང་བཅས་སྟོང་བ་ནི་ཡོངས་
 རྫོགས་བསྐྱང་བའོ། །ཕ་བ་བཞི་ཆང་དང་ལྔ་སྟོང་བ་ནི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པའི་དག་
 བསྟེན་ནོ། །དེ་ལ་ཆང་ནི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་གྲང་། དེ་མ་སྐངས་ན་བསྐྱབ་པ་གཞན་
 ཐམས་ཅད་བསྐྱང་མི་རྣམས་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་དག་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ་དུས་ནི་རི་མིན་འཛའི་བར་དུ་བསྐྱར་བའོ། །དེ་ལང་ཅ་
 བ་བཞི་ལ་ཕྱིན་པའི་སྐྱ་རུ་ཞུགས་པ་ནི་འདོད་ལོག་དང་། ཆངས་སྟོན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་
 བརྟེན་པ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནོད་སྲིབ་སྲིབ་ལ་ལ་བསྟེན་གནས་
 སོག་པའི་ཆོག་ལ་མི་ཆངས་སྟོན་ལ་འདོད་ལོག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་ཁྱིམ་པས་བསྐྱར་སྐྱ་
 བ་ལ་དགོངས་ཏེ། མཛོད་ལས། ལོག་གཡེམ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིབ་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་ཕྱིར་མི་ཕྱིན་
 ཐོབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །བསྟེན་གནས་ནི། ཁྱིམ་ན་གནས་པ་རྣམས་དུས་ཐམས་ཅད་
 དུ་ཆངས་པར་སྐྱད་པ་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་ཆངས་སྟོན་ལ་སྐྱར་
 བའི་ཆེད་དུ་གསོ་སྟོང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བསྟན་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བསྐྱབ་པའི་
 གནས་བརྩམས། །གསེར་དདུལ་ལེན་པ་བྱ་སྟེ་དགསོ་ཕྱིར་གནད། །གར་ཐེང་གཉིས་
 པོ་མཆང་ཆུང་གཅིག་ཏུ་བགྱང་། །ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ཁྱིམ་སྟེ་གྲགས་པ་གང་། །
 བསྐྱར་མཆོམས་མེད་པར་ཉག་ཏུ་བསྐྱར་བ་དེ། །ཅུ་གོ་མི་ལྟ་བུའི་དགེ་བསྟེན་ཡིན། །
 དེ་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིང་བྱ་བརྩམ་པའི་སྟེང་ནས། གསེར་དདུལ་ལེན་པ་ནི་ཁྱིམ་པ་
 ལ་མི་དགག་སྟེ། བྱ་སྟེ་དགསོ་དགོས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །
 དེ་བཞིན་དུ་གར་སོགས་ཐེང་སོགས་དགེ་ཚུལ་ལ་རེ་རེར་བགྱང་ཡང་ཁྱིམ་པ་ལ་མཆང་
 ཆུང་བས་གཅིག་ཏུ་བགྱང་རོ། །ཞེས་ས་སྟེ་ལས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དོན་དུ་གསེར་
 དདུལ་ལེན་པ་ལས་གཞན་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་བསྟེན་གནས་པས་སྐྱར་དགོས་ཀྱང་།
 ཐ་སྟོད་ཅམ་དུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ཁྱིམ་སྟེ་གྲགས་པ་སྟེ། བཤེས་སྒྲིང་ལས། འཛོ་
 དང་ཆོམ་རྒྱུན་འཁྲིག་པ་བརྟུན་དང་ནི། །ཆང་དང་དུས་མིན་ཟས་ལ་ཆགས་པ་དང་། །
 མལ་སྟན་མཐོ་ལ་དགའ་དང་སྒྲུ་དག་དང་། །གར་དང་ཐེང་བའི་ཁྱད་པར་རྣམས་སྟོང་
 ཞིང་། །དག་བཅོམ་ཚུལ་ཁྱིམ་སྟེ་སྐྱ་ཕྱིན་པ་ཡི། །ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་

དང་ལྟན་ན། གསོ་སྦྱང་འདོད་སྦྱང་ལྟ་ལུས་ཡིད་འོང་བ། སྦྱོས་པ་བྱང་མེད་དག་ལ་
 སྦྱོལ་བར་བཞུད། ཞེས་ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་གསོ་སྦྱང་གི་འབྲས་བུས་འདོད་པ་ན་
 སྦྱོད་པའི་ལྟ་བུ་གང་འདོད་པར་སྦྱེ་བར་བསྟན་རྟོ། །ཡན་ལག་ནི་སྦྱིའི་ཡན་ལག་གོ་
 ན་ཞེས་བཤེས་སྦྱིང་གི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་དོ། ཇི་ལྟར་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྦྱོམ་
 པའི་བསྐྱར་བྱ་ཉིན་ཞག་སྟགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱར་བར་ཁས་སྲུངས་ནས་བསྐྱར་བ་ནི་
 རང་གི་སྦྱོམ་པའི་མཚན་ཉིད་མཛོན་པ་མཛོད་འགྲེལ་ལས། ནམ་བསྐྱར་བའི་ཉིན་
 པར་སྲུང་གིས། དང་པོ་སྲུངས་ནས་ཁྱིས་སྲུང་མི་དགོས་པ་ནི་མེད་དོ། ཞེས་བཤད་
 པས། ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་དང་། ཏུས་ཆེན་བཞི་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པའི་ཏུས་ལ་སྲུང་ཞིང་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་ཏུས་ཁྱིམས་དང་། བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལྟན་གྱི་དགེ་
 བསྟེན་རྣམས་ཀྱིས་སྲུངས་ན་གསོ་སྦྱང་དུ་འགྲོ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་གསོ་ཞིང་ཉེས་པ་སྦྱོང་
 བས་སོ། ཇི་ལྟར་བསྟེན་གནས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བོ་དག་ཏུས་རེས་འགའ་
 བ་མ་ཡིན་པར་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་རྟག་པར་བསྐྱར་བ་ལ་གོ་མིའི་དགེ་བསྟེན་ཞེས་བྱ་
 རྟེ་རྒྱལ་བུ་སྟོང་རྗེ་ཆེར་སེམས་དང་སྟོབ་དཔོན་ཅན་གོ་མི་བཞིན་ནོ། ཁོན་གྲང་འདི་
 གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྐྱས་མི་བཞེད་ཀྱང་གནས་བརྟན་སྟེ་པའི་ལུགས་སུ་དབྱིག་གཉེན་
 བཞེད་དོ། ཁོངས་སྦྱོད་དགེ་བསྟེན་དང་འདི་གཉིས་ཁྱིམ་ཐབས་སྲུངས་པས་ཁྱིམ་
 པའང་མ་ཡིན་ལ། རྟགས་མ་སྲུངས་པས་རབ་བྱུང་ཡང་མ་ཡིན་པའོ། །

སྟོན་བསྟན་པ་ཡར་ལྟན་གྱི་ཆོ་མདྲ་དུ་བྱུང་བའི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཅན་ཞེས་ཀྱང་
 སོ་སོ་ཐར་པའི་རིགས་འདི་ཙམ་ལ་བརྟེན་པར་སྦྱང་དོ། གཞན་ཡང་སྐབས་གསུམ་
 འཛོན་པའི་དགེ་བསྟེན་དུ་གསལ་པ་ནི། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་རྟུང་བ་ཙམ་ལ་དགེ་
 བསྟེན་དུ་བརྟགས་པ་ཡིན་རྟེ། སྟོམ་པ་ཀྱན་གྱི་རྟེན་གཞི་ཙམ་ལས་རང་ངོ་ལ་སྟོམ་པ་

སྒྲིལ་བའི་པས་མཛོད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ལེགས་པར་སྦྱད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ལྷོ་མ་པ་
 བེ་མི་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད་དོ། འོན་ཀྱང་ཉི་འོག་པ་དང་མདོ་སྡེ་པ་དག་དེ་དགོ་
 བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་ཡང་དགོ་བསྟེན་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་པ་ནི་འཐད་དེ་བྱང་
 འདས་ལས། གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་སྦྱབས་འགྲོ་བ། དེ་ནི་ཡང་དག་དགོ་བསྟེན་ནོ། །
 ཞེས་བཤད་པས་སོ། འདུལ་ཚུལ་སྟོག་གཅོད་གཞན་གྱི་ལོ་ར་འཕྲོག་དང་། མི་ཚངས་
 སྤྱོད་རྒྱན་བཙུག་པའི་ཆང་ལ་སོགས། གར་སོགས་བྲེང་སོགས་མལ་ཆེན་མཐོ་བ་
 དང་། བྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་གསེར་དངུལ་ལེན་པ་སྤང་། བསྐྱབ་པའི་གནས་བཅུ་འཛིན་
 པ་བྱུང་པར་ཡིན། འདི་ལ་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་མ་ཉམས་པ། སྦྱོན་མེད་པ། མ་
 འདྲེས་པ། མ་སྦྱགས་པ། མ་གོས་པ། རང་དབང་ཡོད་པ། མཁས་པས་བསྐྱགས་པ།
 ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱབ་པ་སྟེ་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མ་ཉམས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་བྲངས་
 པ་ལས་གཅིག་གྱང་མ་འདས་པའོ། གལ་ཏེ་གཅིག་ལས་འདས་པས་གྱང་ཉམས་
 པར་འགྱུར་ལ། བསྐྱབ་པ་མང་པོ་ཞིག་ལས་འདས་པས་ནི་སྦྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ན་དེ་
 གཉིས་ཀ་མེད་པ་ནི་སྦྱོན་མེད་པའོ། །

མི་དགོ་པའི་ཆ་དང་མ་འདྲེས་པས་མ་འདྲེས་པའོ། བྱིད་པ་དང་ཡོངས་སྦྱོད་ཀྱི་དོན་
 དུ་ཡོངས་སུ་མ་བསྐྱོས་པས་མ་སྦྱགས་པ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་པས་མ་གོས་པ།
 དེ་ལྟར་མ་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་པོ་དང་ལྔན་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ནི་བྱིད་
 པ་ལས་ཐར་བས་རང་དབང་ཡོད་པ། ཚུལ་བྲིམས་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་དང་།
 འཕགས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱགས་པ། ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྔན་པའི་སེམས་མཉམ་
 པར་འཛིན་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱང་བསྐྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་། འདི་ལྟར་ས་ནི་འགོ་བ་
 རྒྱ་དང་མི་རྒྱ་བའི་སྒྲིབ་དང་། གནས་པ་དང་། འཕེལ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་བཞིན་དུ་ཚུལ་

ཁྲིམས་དེ་ཡང་ཉིང་རེ་འཛོན་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་སློབ་དཔོན་འཕགས་པས། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་མ་ཉམས་མོད་མི་དམའ། ལ་
 འདྲེས་མ་སྒྲགས་པ་དག་བསྟེན་པར་མཐོང་། ཁྲིམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱུད་ཤི་བཞིན་དུ།
 ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་འགས་པར་གསུངས། ཞེས་སོ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་
 དག་པར་བྱེད་པ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་ལྷག་དང་། ལྷ་ལྷག་པར་མ་ཆད་
 དུ་བརྟན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་པར་མ་གྱུར་པར་རང་གི་མཁན་པོ་ཡོད་
 བ་དང་། མེད་ན་སྒྲ་མར་འོས་པའི་དག་སློང་ཞིག་ལ་གནས་འཆའ་བའི་ཆོ་ག་བྱས་
 བས། ཀུ་རི་ཀ་ལས། སྒྲ་མ་དག་གི་མདུན་དག་དུ། མཆིལ་ལྷམ་སྒྲགས་པ་མི་འདོར་
 ཞིང་། ཁོ་ཤིང་ཟ་བར་མི་བྱ་སྟེ། བརྒྱལ་ཞུགས་ཅན་གྱི་སྟན་འདུག་མིན། མདུན་
 དུ་བཅག་པར་མི་བྱ་ཞིང་། ཁོས་གཅིག་དག་གྲུང་བཞོ་མི་བྱ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
 ལྟར་མཁན་པོ་དང་མཉམ་པར་བརྟེན་ནས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རང་ཉམས་སུ་མི་གཏོང་
 བར་དེ་ལ་ཞུས་ནས་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ་བཤེས་སྒྲིང་ལས་གྲུང་། དག་བའི་བཤེས་
 གཉེན་བསྟེན་པ་ཆོངས་པར་སྟོད། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱལ་བས་གསུངས་དེའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་འོ། །

དེ་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་དཔོས་པོ་ནི། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། གང་ཞིག་སློག་གཅོད་གཞན་
 གྱི་ལོར་འབྲོག་དང་། ཁི་ཆངས་སྟོད་རྒྱན་བཙོས་པའི་ཆང་ལ་སོགས། གང་སོགས་
 སྒྲང་སོགས་མལ་ཆེན་མཐོ་བ་དང་། བྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་གསེར་དངུལ་ལེན་པ་སྟོང་། །
 ཉོན་མོངས་དག་གསལ་རྒྱལ་བྱེད་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཏེ། དཔོན་རྒྱལ་བརྒྱལ་ཞུགས་རྒྱལ་ལོན་
 བཙོགས་པ་ཡི། འཆི་བའི་མཆེ་བ་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། རྫོགས་པའི་བྱང་
 རྒྱལ་དཔལ་ནོད་དབང་བསྐྱར་ཡིན། ཅེས་སོ། དེ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གཞི་བརྒྱ་

གང་ཞེ་ན། ཅུ་བ་བཞི་དང་ཡན་ལག་དྲུག་གི་དགག་བྱ་བཅུ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་
 དགག་བྱའི་ཚོས་རགས་པ་བཅུ་དངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཅུ་བ་བཞིའི་དང་པོ་
 གཞན་གྱི་ཐོག་ལ་གཙོད་པ་ལས་ལྷོག་པའི་ལྷོག་མཚམས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྒྲུང་དུ་
 ཐོག་གཙོད་པ་སྒྲུང་བ་བཅས་པས། མིའམ། མིར་ཆགས་པའི་ཐ་སྟངས་དང་ལྡན་པ་
 གསལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རིན་ཐང་ཚང་བའི་དངོས་པོ་བརྟུ་བ་དང་། མི་ཚངས་
 པར་སྒྲུང་བ་དང་། མིའི་ཚོས་སྒྲུ་མའི་རྩུན་ཏེ་ཅུ་བ་བཞི་པོ་ལ་གཞི་བསམ་སྒྲུར་བ་
 མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ཚང་ན་པམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བྲིམས་འཆལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ཡང་འཆབ་མེད་ནི་གསོ་བར་རུང་ཞིང་། འཆབ་བཅས་གསོ་བར་མི་རུང་པ་སྟེ་པ་
 རང་སའི་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱང་། འོད་ལྡན་ལས། མི་གསོད་ལ་སོགས་གཞི་རྒྱུ་མས་ཀྱིས། །
 དགོ་ཚུལ་ལས་ནི་ཉམས་གྱུར་ན། །དགོ་སྒོར་བཞིན་དུ་དགོ་ཚུལ་ཡང་། །བྱིན་ས་སྟོམ་
 སྒྱའི་སྒྲལ་བ་མེད། །ཅིས་དང་། རྒྱ་ཆེར་འགྲལ་ལས། ཅུ་བ་བཞི་ལ་དགོ་སྒོར་རི་ལྟ་
 བ་བཞིན་དུ་དགོ་ཚུལ་པ་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བཤགས་
 བྱ་ཡན་ལག་གི་ཉེས་བྱས་དྲུག་ལས། ཆང་འབྲུང་བ་ནི་བག་ཡོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ལས་
 ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། ང་ལ་སྟོན་པར་ཁས་འཆེ་བའི་དགོ་བསྟེན་
 ཡན་ཚད་ཀྱིས་ཆང་མི་བཅོ། མི་བྱུད། མི་བཅུང་། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ན་ཡང་ངའི་འཁོར་
 མིན་ལ། ང་ཡང་དེའི་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པས་འབྲུ་སྟུན་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པ་པཎས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་ཆང་ཕྱོས་
 འགྱུར་གྱི་རིགས་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་དག་གཞིའི་རྟེན་དགོ་ཚུལ་གྱི་
 སྟོམ་པ་ལེགས་པར་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པ་དེས། བསམ་པ་འདུ་ཤེས་མ་འབྲལ་ཞིང་།
 སྒྲུར་བ་འབྲུང་བར་བྱེད་པ། མཐར་ཐུག་མགྲིན་པར་མིད་པས་པམ་པ་དང་འདྲ་བའི་

ཉེས་བྱས་ཀྱི་དོན་གཞིར་འགྱུར་བའི་དགག་བྱའང་ཆར་བཏུང་བས་འདྲ་ཤེས་འབྲུལ་
 པར་གྱུར་ནས་མཆས་མེད་པ་བཞི་དང་། ལྷར་བ་དང་ཉེས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱར་
 འབྲོ་བས་སོ་སོ་ཐར་པའི་དུས་ན་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོར་བཅས་
 པ་ཡིན་ཏེ། བརྗེ་ཏེ་སྤྲོད་ཆ་ནས་ཀྱང་། གང་ཞིག་བཏུང་ནས་རྩལ་བྱིས་སྤྱིང་འཛིན་
 དང་། ཤེས་རབ་ལྷ་བ་འཛོལ་ཆོག་དང་། འདྲན་པ་ཤེས་བཞིན་དང་པ་བརྩོན་འགྲུས་
 ཉམས། འདག་ཆོས་ཆུད་གཞོན་དེ་ནི་བཏུང་མི་བྱ། རྩལ་པས་དགའ་བ་ཅན་གྱི་མདོ་
 ལས་ནི། བྱོས་འགྱུར་ཉེས་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གསུངས། ཞེས་སོགས་བཤད་དོ། ལྷག་
 མ་ལྷ་པོ་ལ་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་སྟེ། གར་སོགས་ནི། རང་དགར་ཤོད་
 བག་གི་ལུས་ཀྱི་གར་དང་། རག་གི་སྒྲ། རྒྱར་བྱེད་རོལ་མོ་འབྲོལ་བ་གསུམ་སྟེ་བ་
 ལ་སོགས་པའི་དགག་བྱ་ནི། ཅེད་འཛོལ་བས་མ་པ་དེས་འཁོར་བ་ལ་ཆགས་པ་འཕེལ་
 ཞིང་། རྒྱགས་དང་དྲེགས་པར་འགྱུར་བས་བཀག་པའོ། བྲེད་སོགས་ནི། བྲེད་བ་
 དང་། སྟོས་ཉུམ་པ་དང་། རྒྱན་དང་ཁ་དོག་འཆར་བ་ཞེས་བཤད་པས། རིན་པོ་ཆེ་ལས་
 དེས་བརྒྱན་པའི་བྲེད་བ་དང་། དྲི་ཞིས་པོས་ལུས་བགོ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་ན་རྒྱན་
 དུ་མཛེས་པར་བྲགས་པས་ལུས་འཆར་སྟེག་བྱེད་པ་དཔེར་ན་རྒྱ་ལ་འབྲུ་འདེབས་
 པ་དང་། སྟྱི་བྲགས་ཆོགས་ལྷན་གྱིས་བརྟེན་པ་སོགས་མཐའ་དག་པའོ། ཁ་དོག་ནི་
 ལུལ་དུས་གནས་སྐབས་ལ་མཛེས་པའི་བཟང་གོས་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། མལ་སྟན་
 མཐོ་བཞི། རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་བྱི་སྟན་ནམ། དེས་སྒྲུས་པ་དང་། ཁྱི་རང་གི་སྒྲ་
 གང་ལས་ལྷག་པ་ལ་འདུག་པའོ། །

དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་བསོད་ནམས་འདོད་ནས་བསྐྱབས་པ་དང་།
 ཆོས་འཆད་པའི་གནས་སྐབས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་སུ་བརྒྱུ་པ་ལས་བཤད་དོ། བྱི་དྲིང་

ཁ་ཟས་ནི་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཟས་སོ། །བཟའ་བའི་དུས་ནི་སྐྱ་རེངས་གར་ནས་ཉི་མ་
 ཟུང་ཀར་སོང་བའི་བར་རོ། །སྐྱ་རེངས་ནི་ནམ་ལ་ཆད་གྲར་བྱས་པའི་བདུན་པའི་
 ཟུང་ལུས་པ་ལ་འཆར་ཏེ། དེའི་བར་ལ་འང་སྟོན་པས་ཐར་པ་བསྐྱབ་པའི་ལུས་བདུས་
 པར་བྱ་བ་དང་། སླིན་ལུགས་པའི་དོན་དུ་གནང་བ་ཡིན་སྟེ་མ་པས་སྟོད་པའོ། །ཡང་
 དུས་ནི་བདག་ཉིད་དེས་ཕན་པའི་ནད་ལུ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། ལུགས་ཐོངས་པའི་
 དུས་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །

ཐོགས་དང་མཐུན་པ་ནི། ཟུང་གང་ཡིན་གྱང་ཐོག་མ་དང་ཐ་མར་རྒྱས་མ་བཅད་པ་
 དང་། སྒྲན་ཡིན་ཡང་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བའི་སྒྲན་ཞོད་ཀྱུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་མི་
 སྒྲང་བ་ཕྱི་དོ་འབྱུངས་པ་དང་། ཞག་བདུན་པའི་སྒྲན་མར་དང་ལུ་རམ་ལ་སོགས་པ་
 རུང་རྒྱས་མ་བཟུང་ཅིང་བྱིན་གྱིས་མ་བསྐྱབས་པར་ཐོས་པ་དང་། འཕྲོ་བའི་བར་དུ་
 བཅང་བའི་སྒྲན་ར་ལ་སོགས་པ་རུང་རྒྱས་མ་བཟུང་བ་ཡང་། རང་གིས་ཐོག་མར་
 རྒྱས་ཁ་མ་བཤལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གཞན་ཡང་ཞག་ལོན་པ་ཟ་བ་
 དང་། འབགས་ལངས་དང་། རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ག་བཟའ་བ་
 དང་། གསོག་འཛོག་ལ་སོགས་པ་ནི་བསྐྱམ་པར་བྱ་བའོ། །དགག་བྱ་ནི་ལུས་རྒྱགས་
 པ་འཕེལ་ཞིང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱར་འབྱུར་བའོ། །གསེར་དཔུལ་ལེན་
 པ་ནི། དེ་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་བྱིན་རྒྱབས་མ་བྱས་
 པར་རེག་ཅིང་ལེན་པ་སྟེ། གཞི་བསམ་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་ནི་སྒྲ་དང་མཐུན་ནོ། །
 དགག་བྱ་ནི། དངོས་པོ་རིན་ཐང་ཅན་ལ་ཞེན་པ་འཕེལ་བས་ན། དམན་པ་ཟངས་
 ལྷགས་དང་། པ་ན་ལ་སོགས་པ་ཡང་བསྐྱམ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བརྒྱར་བསྐྱས་པ་
 བྱི་བྱི་རིའི་བྱ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་གཞི་མར་པོ་ཐོས་པས་ཞུམ་པ་སྟེས་ཏེ། སྒྲོམ་པ་ལེན་

བ་ལས་སྒྲིག་པ་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་པ་བཅུར་དེ་ལ་ནས་གསུངས་ཀྱང་། ཞིབ་
 མོར་བྱེན་སྲུལ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། རི་སྒྲིབ་དུ། ཅ་བཞི་གསོད་གསུམ་གཞི་མེད་
 བས། སྒྲིབ་འབྱིན་པར་ལྷ་ཤེས་བཞིན་བཤེས། འབྱུང་དང་ཟས་བཅུད་ལྷག་མས་སྤྱར།
 ཉེར་འཛོག་འབྲས་ཆན་འགོ་བས་དང་ཆང་། གར་གསུམ་སྤྱང་གསུམ་མལ་ཆེ་མཐོ། །
 དུས་མིན་རིན་ཅེན་བར་མ་གསུམ། །དེ་ལྷར་སྲུལ་ཅུ་ཅ་གསུམ་མོ། །ཞེས་ཅུ་བ་བཞི་
 པོའི་སྤྱིང་དུ། སྒྲིག་གཅོད་ཀྱི་པམ་འདྲའི་ཆར་གཏོགས་པ་དུད་འགྲོ་གསོད་པ་དང་།
 སྒྲིག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་རྩ་དང་ཆུར་འདེབས་པ། སྒྲིག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་
 ཆུར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་གསོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། རྩུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ། གཞི་མེད་
 དང་། བག་ཅམ་གྱིས་པམ་པའི་སྤྱར་འདེབས། དག་འདུན་གྱི་དབྱེན། དེའི་རྗེས་
 སྤྱོགས། བྱིས་པ་སྤྱུ་འབྱིན། ཤེས་བཞིན་དུ་བརྒྱན་སྤྱ། བཤེས་རོར་འབྱུང་བ། ཞལ་ཏ་
 བར་འབྱུང་བ། ཟས་ཅུང་ཟད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྒོན་ཞེས་བསྐྱར་འདེབས། ལྷག་མའི་སྤྱར་
 འདེབས། བསྐྱབ་པ་ཁྱད་གསོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ། ལྷག་པོ་ལེན་ཕྱིར་འབྲས་ཆན་འགོ་བས་
 པ་སྤྱོད་བཅུག་ཉེས་བསྐྱབ་པས་བཅུད་ཀྱ། དེའི་སྤྱིང་དུ། བྱིས་པར་འབྱུང་བ། གར་སྒོགས་
 གསུམ། སྤྱང་སྒོགས་གསུམ། མལ་རིན་ཐང་ཆེ་བ་དང་། མཐོ་བ་རྣམས་སོ་སོར་བགྲངས་
 པ་དང་། ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས། གསེར་དདུལ་ལེན་པ་རྣམས་བསྐྱབ་པས་སྲུལ་ཅུ་ཅ་གསུམ་མོ། །
 བས་འབྱུང་བའི་ཉམས་པ་གསུམ་དང་བཅས་པས་སྤྱོགས་མཐུན་སྲུལ་ཅུ་ཅ་གསུམ་མོ། །
 སྤྱོགས་མཐུན་པ་ནི་དགོ་ཚུལ་ལ་ཉེས་མེད་བཅུ་གསུམ་སྤྱོ། དེ་དག་བཀག་ན་དགོ་ཚུལ་
 བསྐྱན་པ་ལ་འཇུག་པའི་གོགས་སྤྱུ་འབྱུར་བ་དང་། དགོ་སྤྱོད་གི་གཡོག་གི་མི་འབྲུབ་
 པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པས་སོ། །
 དེ་བས་ན་བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ལས། འཆང་བ་དང་ནི་འབྲལ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་

ས་ནི་བཀོ་བ་དང་། རིན་ཆེན་རིག་དང་མེ་ལ་རིག རྒྱངས་ནས་ཟ་བར་བྱེད་བ་དང་།
 རྒྱུན་གྲིང་འཛིག་དང་གིང་གཙོད་དང་། བྱིན་ལེན་མ་བྱས་ཟ་བ་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་མི་
 གཙང་འདོར་བ་དང་། རྟེ་བཞིན་གསོག་འཛིག་ཟ་བ་དང་། ས་བོན་འཛིམས་དང་
 བསྐྱབ་པའི་གཞི། བརྒྱ་པོ་རྣམས་ནི་མ་གཏོགས་པ། སོ་སོ་ཐར་པར་བསྟན་པ་དག །
 སྒངས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་གསེར་པར་བྱ། ཞེས་པ་ལས་འཆང་བ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་
 ཉེས་མེད་བརྒྱ་གསུམ་རྣམས་མ་གཏོགས་པའི་འདུལ་བ་གཞི་དང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་
 ལས་བསྟན་པའི་སྒྲང་སྒྲང་ལལ་ཆེར་དག་སྒྲོང་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་
 ཐམས་ཅད་དག་ཚུལ་གྱི་སྐབས་འདིར་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བས།
 བཤགས་པའི་ཆོའང་བཤགས་ལུལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡིད་གྱིས་བསྟུམས་པས་འདག་
 པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་རྩར། དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལ་ཡིད་གྱིས་སོ། ཞེས་བཤད་དོ།
 དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཐག་བ་ཉེས་མེད་བརྒྱ་གསུམ་པའི་སྟེང་དུ། རྒྱ་འཛིག་གསོག་འཛིག་
 དགོན་པ་འབྲལ། མ་སྐྱས་འདུན་བསྐྱར་མ་རྩོགས་ཉལ། ཞེས་དུག་བསྟན་ནས་
 བརྒྱ་དགར་འདོད་བ་དང་། འདུན་པ་ཕྱིར་བསྐྱར་དོར་ནས་ལས་གྱི་གནས་ནས་མི་སྐྱ་
 བར་འགོ་བ་དང་། དག་ཚུལ་ནང་དུ་ལུ་ལྟག་ཉལ་བསྐྱར་མི་དགོས་ཀྱང་ཁྱིམ་དང་
 བསྐྱར་དགོས་པ་བྱེད་དུ་བཅིས་ཏེ། ཉེས་མེད་བྱེད་དང་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བོད་གྱིས་བྱེད། །
 ཡང་ཁྱིམ་པའི་རྟགས་སྒྲང་པ། རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ལེན་པ། མ་ཐན་པོར་བརྟན་པ་མ་
 ཡིན་པ་གསུམ་ནི་རབ་བྱུང་གི་ཁྲོམ་པས་མ་བསྟུམས་པར་བར་མ་རབ་བྱུང་ཅམ་སྒྲངས་
 པའི་སྒྲང་འདས་དངོས་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་བསྐྱར་ན། བསམ་པ་ཐག་པས་
 ཁྱིམ་པའི་རྟགས་ཉིན་གཅིག་སྒྲངས་ཀྱང་གཏོང་བྱེད་གྱི་རྒྱར་བཤད་དེ། མདོད་ལས།
 བར་མ་ཤུགས་སྒྲངས་བྱ་བ་དང་། རྟོན་ཆོར་བ་ཆད་པ་ལས། ཞེས་སོ། རྟག་ཚུལ་

ལ་ཉམས་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་
སུམ་བརྒྱ་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་བསྐྱང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །
དགོས་པ་མ་ནི་དེ་སྟེང་སྟེས་པ་ལ། །རེག་པ་ལ་སོགས་སྟོང་བྱེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི།
གཉེན་པོ་དང་བཅས་བྱད་མེད་ཉོན་མོངས་པས། །ལོ་གཉིས་ལ་སོགས་བྱབ་བམ་མི་
ཐུབ་བརྟག། དེ་ལ་དགོས་པ་མ་ནི་དགོ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་གཞི་བཅུ་ཐོབ་པའི་སྟེང་དུ་དགོ་
སྟོབ་མའི་སྟོམ་པ་སྐྱངས་ནའོ། །དེའང་བྱད་མེད་ཉོན་མོངས་པས་སྟོན་ལ་ལོ་གཉིས་
སུ་བྱབ་བམ་མི་བྱབ་རང་ཉམས་ལ་བརྟག་དགོས་པའོ། །དེ་ལ་རང་གི་སྐྱང་འདས་བྱད་
པར་བ་སྟོང་བྱེད་བཅུ་གཉིས་ནི་རྩ་བའི་ཆོས་དྲུག་དང་། རྗེས་མཐུན་གྱི་ཆོས་དྲུག་ལས་
དང་པོ་ནི། ས་གཤི་ལྷས། གཅིག་ཤར་ལམ་དུ་མི་འགོ་ཞིང་། རྩ་བའི་ཡ་འོལ་རྒྱལ་
མི་བྱ། སྟེས་པ་ལ་ནི་མི་རེག་ཅིང་། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འདུག་མི་བྱ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་མི་
འཆབ་ཅིང་། སྦྱར་དུ་སྐྱར་པ་མི་བྱ་སྟེ། རྩ་བའི་ཆོས་དྲུག་འདི་དག་ནི། །དགོས་པ་
མ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན། ཅེས་དང་། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ས་ལེ་སྦྱམ་ནི་ལེན་
པ་དང་། །གསང་བའི་གནས་གྱི་སྦྱ་འདྲེག་དང་། ས་རྣམས་བརྟོ་བར་བྱེད་པ་དང་། །
རྩ་སྟོན་ལ་སོགས་གཅོད་པ་དང་། །བྱིན་ལེན་མ་བྱས་ཟ་བ་དང་། །གསོག་འཛོག་བྱས་
པ་ཟ་བ་ལས། །ཁྲོག་པ་ཞེས་བྱ་དེ་བཞིན་གཞན། རྗེས་མཐུན་དྲུག་ནི་ཆོས་སུ་འདོད། །
ཅེས་སོ། །ཕྱོགས་མཐུན་བསྐྱམ་བྱ་ནི། ཉེས་མེད་བདུན་མ་གཏོགས་པ་དགོས་པ་དགོས་པ་
དང་བསྐྱབ་གཞི་མཐུན་པའོ། །

ཉེས་མེད་བདུན་ནི། འཆང་དང་འབྲལ་དང་མེ་རེག་དང་། །སྐྱངས་པ་ཟ་དང་ས་པོན་
འཛིག། རྩ་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་དག་ཏུ། །མི་གཙང་འདོར་དང་གིང་ལ་འཛིག། །
ཅེས་སོ། །དགོས་པ་རྩ་བའི་མམ་པ་བཞི་དག་དང་། །ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་པམ་ལྟར་

སྐྱུ་མུ་དང་། །ལྷ་ཕྱོད་འཕེལ་ཞིག་དགུ་བཅུ་ཐམ་པ་དང་། །མོར་བཤགས་སྟེ་བཞི་
 ཉེས་བྱས་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས། ཉེས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཙ་གསུམ་རྒྱུ་གངས་དང་། །ཞེས་
 བསྐྱུ་བ་པའི་གནས་ཉེས་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ཙ་གསུམ་གྱི་གངས་པེས་པས་བསྐྱུ་བ་
 ལས། །དང་པོ་སྟོམ་པའི་ཙ་བ་ལམ་པ་བཞི་པོ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བཙས་ལྔ་
 དགེ་སྦྱོར་གིས་སྦྱང་ནས་སྒྲིབ་ཅིག་མའི་ཡུན་དུ་བཙབས་ཀྱང་སྟོམ་པ་ལྷག་མ་མེད་
 བར་གཙོད་པར་འཕྱར་བ་ཙ་བའི་ལྷང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོན་གིང་གི་ཙ་བ་བཙད་ན་
 ཡན་ལག་རྒྱམས་སྒྲིབ་ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན། མི་མཐུན་བྱོགས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་
 མཐུ་མེད་པར་བཙོམ་པས་ན་པམ་པའམ། ལྷང་བ་འདིས་པས་པམ་པར་འཕྱར་བར་
 སྦྱོད་པས་ན་པས་པམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདུལ་བ་སྦྱོར་གཞིས་འཆད་པ་ཡིན་
 པས། སྟོན་པ་མདོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་ཡུལ་སྦྱོར་བྱེད་དུ།
 གང་ཟག་དགེ་སྦྱོར་བཟང་སྦྱིན་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་དུ་ལྷུར་ནས་
 སྟོན་ཆད་ཀྱི་བྱིམ་ཐབས་ལ་མི་ཆངས་སྦྱོད་སྦྱང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཙས་པ་འདི་མཛད་
 དོ། །མི་ཆངས་སྦྱོད་དེ་ལའང་གཞི་བསམ་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་བཞི་
 ཆང་བ་ལས་པམ་པར་འཕྱར་ཏེ། གཞི་ནི། བརྟེན་བྱ་ཡུལ་འཁྲིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་
 བདེ་བའི་རོ་སྦྱང་ནུས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི། །དེ་ཉིད་ཆང་ཞིང་ཆ་ཀུན་ནས་བརྒྱུང་བར་འོས་
 པ་དེའི་མཆོན་ནམ། གཤང་ལམ་མམ། །པའི་སྟོག་སྐྱུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བར། བསམ་
 པ་རོ་ཆང་དང་འཛིགས་སྒྲག་མེད་ཅིང་འདུ་ཤེས་མ་འཕྲུལ་ལ་ཆགས་སེམས་དང་ལྔ་
 པ་ལས་ཀུན་སྦྱོར་ཤིག་པའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱོར་འདོད་ཀྱི། སྦྱོར་བ་བརྟེན་བྱ་གང་
 ཡིན་པ་ལ་རྟེན་བྱེད་དབང་པོ་ནད་མེད་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་སྦྱུལ་གིང་དུད་པས། མཐར་
 ཐུག་ལམ་གསུམ་གྱི་མཆོམས་ལས་འདས་ནས་སིམ་པ་ཐོབ་པ་སྟེ་ཡན་ལག་བཞི་པོ་

ཚང་ན་མི་ཚངས་སྤྱོད་གྱི་པས་པམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཚངས་སྤྱོད་ལས་ཉམས་པའོ། །
གཉིས་པ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་ནི། སྤྱིང་གཞི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་དག་སྤྱོད་ནོར་ཅན་
གྱིས་རང་གི་ཁང་པ་བརྟེན་པའི་བྱིར་མ་སྒྲིམ་དགའི་ཤིང་བརྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་
སོ། །གཞི་ནི། གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བྱས་པའི་ཐུང་མེད་ཅན་ཚང་བ་སྟེ། རིན་ཐང་
གི་ཚད་ནི་ཀརྨ་པ་ཆའི་བཞི་ཚའོ། །འགོན་ལུ་བསྐྱེད་པའི་ནོ་གོ་ལ་དང་འདབ་མར་
བསྐྱེད་པས་ནས་བཟའ་བར་བྱེད་པས་འགོན་ལུ་ནི་ལྷ་ཐམ་པ་ལ་ཀ་ཀ་ནི་གཅིག་ ཀ་ཀ་
ནི་བཞི་ལ་མ་ཤ་ཀ་གཅིག་སྟེ་འགོན་ལུ་བརྒྱད་ཅུ། མ་ཤ་ཀ་ནི་ལྷ་ལ་ཀརྨ་པ་ཆ་གཅིག་
སྟེ་འགོན་ལུ་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱའོང་། དེའི་བཞི་ཆ་ལ་འགོན་ལུ་བཞི་བརྒྱ་ཐམ་པ་མ་
ཤ་ཀ་འི་རིན་ཐང་གི་ཚད་དེ། སྤྱིར་རིན་ཐང་དུས་གྱིས་འཕྱར་འགོ་བས། སངས་རྒྱལ་
ཞལ་བཞུགས་པའི་དུས་མ་ཤ་ཀ་ནི་ལྷ་ལ། ཀརྨ་པ་ཆ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ཀྱང་། སྤྱོད་
དཔོན་ཤུ་ཏུ་འོད་གྱི་དུས་རིན་ཐང་ཆགས་ནས་མ་ཤ་ཀ་དུག་ཅུ་ལ་ཀརྨ་པ་ཆར་བརྟེན་
བཞིན། འདིར་མདོ་རྩ་བ་ལས་འབྲིང་ཆད་མ་ཤ་ཀ་ལྷ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འོན་
ལྟར་དོར་མངའ་བ་དག་རལ་པ་ཅན་གྱི་དུས་རྒྱ་གར་དང་བསྐྱེད་ནས་གཏན་ལ་ཐབ་
པ་ལྟར་གསེར་ཐང་དུ་བརྟེན། མ་ཤ་ཀ་ལ་གསེར་སེ་བའོ། །

དེ་ལྷ་ལ་ཀརྨ་པ་ཆའི་བཞི་ཆ་སྟེ་གསེར་སེ་བ་བརྒྱའམ། དེ་རི་བའི་ནས་ལ་སོགས་པ་
སྟེ། འདུལ་བ་ཀླ་རི་ཀ་ལས། ཀརྨ་པ་ཆའི་བཞི་ཆ་བརྒྱས། །དེ་བརྒྱས་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཞིག་པར་འཕྱར། །ཞེས་པ་ལྟར། བསམ་པ་གཞན་གྱི་ཐུང་མེད་པར་འདུ་ཤེས་བཞིན་
དུ། ཀུན་སྤོང་པ་འོལ་པོའི་ནོར་ལ་ཆགས་སེམས་གྱིས་བརྒྱབ་ར་འདོད་པ། སྤྱོད་པ་
ལུས་ངག་གིས་བདག་གིར་བྱས་ཤིང་། མཐར་ཐུག་རང་གིས་བརྒྱས་པའམ། གཞན་
ལ་བརྒྱར་བརྟེན་ཀྱང་རུང་སྟེ་ལུལ་ལ་གནོད་པ་རྣམས་ཤིང་རང་ལ་ཐོབ་སྟོབས་པའོ། །

གསུམ་པ་སྟོག་གཙོད་ཀྱི་པམ་པ་ནི། གྲོང་གཞི་ཡུལ་སྤྱོད་བྱེད་སྟོན་གིང་གི་ཆལ་དུ།
 བསམ་གཏན་པ་དུག་ཅུ་མི་སྟུག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྟོན་པ། ལུས་མི་གཙང་བས་ཡིད་
 ལྷུང་ནས་དགོ་སྤྱོད་སྟེག་དེ་གསོད་དུ་བཅུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་སོ། །གཞི་ནི་
 མིའམ་མིར་ཆགས་པ་རང་ལས་རྒྱད་གཞན་པའོ། །བསམ་པ་ནི་བསད་བྱ་ཡིན་པར་
 འདུ་གཤམ་མ་ལུལ་ལ། ཀྱན་སྤོང་ཞེ་སྤང་ངམ་དའི་ཆར་གཏོགས་པས་གསོད་སེམས་
 དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་། སྤྱོད་པ་དུག་མཚོན་ནམ། དེ་ལ་འཆིབས་པའི་བསྟགས་པ་བརྟེན་དེ་
 འཆིར་འཇུག་པའམ། གཞན་གསོད་དུ་འཇུག་པ་དང་། གསོད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
 བ་བརྟེན་པ་ལ་སྟགས་པས་སྟེན་བྱས་ཏེ། མཐར་ཐུག་རང་གི་སྟོན་དུ་བསད་བྱའི་སྟོག་
 འགགས་པའོ། །དེ་འདྲ་གཅིག་གིས་བསད་ཀྱང་གསོད་པའི་གྲོས་སུ་ཐེ་བའི་དགོ་སྤྱོད་
 ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་པམ་པ་འབྱུང་སྟེ། མཛོད་ལས། དམག་ལ་སྟགས་པ་དོན་གཅིག་གིས་།
 ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་ལྟ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་བརྟེན་དུ་སྤྱོད་པའི་པམ་པ་ནི། གྲོང་གཞི་ཡུལ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ཉ་པ་ལྟ་བུ་
 ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་སྟེད་ཀྱིས་མི་ཆོས་སྤྱོད་མའི་བརྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་སོ། །
 གཞི་ནི་གང་ལ་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་རང་ལས་རྒྱད་གཞན་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་མིའི་ཐ་སྟོད་ལྟ་
 དང་ལྟན་པ་སྟེ། སྤྱོད་གོ་བ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། མ་ནིང་
 དང་། མཚན་མ་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །གང་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ལས་འདོད་ཁམས་ལས་
 གོང་དུ་འཕགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་འཛིག་རྟེན་
 དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་པའི་
 ཆོས། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་ལྟ་དང་ཀྱུ་ལ་སྟགས་པའི་འགྲོ་བ་བཅུ་གསུམ་པའི་གཞུགས་
 མ་མཐོང་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་ལྟར་དང་། སྤྱོད་པོས་བཞིན་དུ་ཐོས་པ་ལྟར་དང་། དེ་

དག་བདག་བལྟ་བའི་ཕྱིར་འོང་བའི་རྒྱལ་དང་། དེ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་གཏམ་འདྲེ་
 བ་ལ་སོགས་འདྲེ་བ་བཞི་དང་། དེ་བཞི་དང་གྲུ་སྟེ་གཅིག་པ། དེ་རྣམས་གྱིས་བདག་
 ཉིད་རྒྱུར་མཐོང་བ་དང་། བདག་གིས་སྒྲུ་ཐོས་བ་དང་། བདག་བལྟ་བའི་ཕྱིར་འོང་བ་
 དང་། དེ་རྣམས་བདག་དང་ལྷན་ཅིག་གཏམ་འདྲེ་བ་ལ་སོགས་བ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དང་།
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཉན་ཐོས་རང་གི་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་པར་རྒྱུན་དུ་
 ཞུགས་པའོ་དང་། འདོད་པའི་ཁམས་སྤྱི་སྒྲུ་བ་གཅིག་ལུས་བ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་ལན་
 གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ཐོབ་པོ་ཞེས་བ་དང་། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སྒྲུ་བ་མ་ཟད་པར་
 ཕྱིར་མི་འོང་བའོ་ཞེས་བ་དང་། སྤྱིད་ཅེའི་སྤྱད་བྱ་རྣམས་མ་སྤྱངས་པར་དག་བཅོམ་
 པ་ཐོབ་པོ་ཟེར་བ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་བརྟུག་གིས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་མ་
 ཐོབ་བཞིན་དུ་རང་སངས་རྒྱས་སོ་སྐད་བ་དང་། འཕགས་པའི་བྱུང་པར་རྣམས་མ་
 ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་སྒྲུ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ། བསམ་བ་འདུ་ཤེས་བ་བརྒྱུར་ནས་
 བརྒྱན་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཀྱན་སྦྱོང་དང་ལྷན་པས། སྦྱོར་བ་མཛོན་ཤིས་སོགས་གཞན་
 ལས་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་སྦྱོ་འདོགས་པའི་
 རྒྱལ་དག་ཡིན་པ། རང་གི་ཡིན་པ། བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ། མཐོར་བ། གསལ་
 པོར་དང་། མཛོན་སྤྱོད་དུ་སྒྲུ་བ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དུག་དང་ལྷན་པའི་དག་གིས་མིའི་
 ཆས་སྒྲུ་མའི་རྒྱན་མོངན་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པར་སྒྲུ་བའམ། གཞན་གྱིས་སྒྲུ་བ་ལ་རྗེས་
 སྤྱི་ཡི་རང་བར་བརྩམ་པ་དག་ མཐར་ཐུག་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་གོ་ན་པམ་པའོ། །དེ་
 ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པ་བཞི་པོ་གང་ལ་སྦྱད་ཀྱང་རང་རང་གི་རྒྱ་ཚོགས་སམ། ཡན་
 ལག་མཐའ་དག་མ་ཚད་ན་སྦྱོམ་པོ་དང་། ཚད་ན་པམ་པར་འགྱུར་ཁིང་། དེ་བཞིན་
 དུ་སྒྲིག་གཅོད་ལ་མཚོན་ན། མི་མ་ཡིན་པའི་འགོ་བ་གསལ་ན་དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་

སྒྲོམ་པོ་དང་། ཏུང་འགྲོའི་འགྲོ་བ་ཐ་སྟོན་དང་ལྟན་པ་གཅིག་གསལ་ན་པམ་པའི་
 ཕྱོགས་མཐུན་ནམ། པམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས། དམག་ནང་དུ་འགྲོ་བ་ཕྱོགས་
 མཐུན། སྒྲུལ་པ་དང་གཟུགས་བརྟན་གསལ་ན་བསྐྱམ་བྱའི་ཉེས་བྱས། མ་བྱིན་བླང་
 ལ། མི་མ་ཡིན་གྱི་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་བླངས་ན་པམ་པ་དང་འདྲ་བའི་སྒྲོམ་པོ། སྒྲོར་
 བའི་སྐབས་སུ་བརྟུ་སེམས་ལོག་ན་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས། བྱིན་འཕྲོག་དང་། བཞད་
 གད་ཀྱི་ཕྱིར་སྟེད་པ་དང་། མ་བསྟོ་བར་སྟན་ལ་འདུག་པ་བསྐྱམ་བྱའི་ཉེས་བྱས། མི་
 ཚངས་སྟོད་ལ། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཁུ་བ་འབྱིན་པ་དང་། བུད་མེད་ལ་རེགས་པ་
 འཕྲིག་ཆོག་གསལ་པོར་སྒྲུབ། སྒྲུན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་ཕྱོགས་མཐུན་ནམ། པམ་
 པའི་དངོས་གཞི་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལས་བྱུང་
 བའི་བདེ་བ་དང་། མི་ལམ་གྱི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་སོགས་བསྐྱམ་བྱ།
 རྟན་དུ་སྒྲུབ་ལ། བྲམ་དང་། སྒྲོ་སྒྲོག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་པམ་འདྲའི་ཉེས་བྱས།
 ཟུར་གྱིས་སྟོན་པ་དང་། སྒྲོ་བཏགས་རྩང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱར་བ་འདེབས་པ་
 ལ་སོགས་པ་བསྐྱམ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ཏེ། དགོ་ཚུལ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །དགོ་
 འདུན་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་ནི་ལེགས་པའི་ལམ་བསྟན་པའི་གཏམ་ལས། ལྷུང་བ་འདི་
 བྱུང་བར་བྱུར་ན་མལ་སྟན་དང་། ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པ་དགོ་འདུན་ཀན་པོ་དང་། བར་
 མ་དང་། གཞོན་ནུའི་རྗེས་ལ་ལྷག་མར་སྟོད་པས་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ། །ཞེས་
 པ་ལྟར། དེའི་རྒྱུད་ལ་ད་དུང་སྒྲོམ་པ་རྣམ་དག་གི་ལྷག་ལུས་ཤིང་། དགོ་འདུན་ལ་
 བསྟེན་ནས་བཅས་འགལ་གྱི་ལྷུང་བ་གང་དག་ལྷག་མའི་མིང་གིས་བྱིར་བཅོས་ན་དག་
 ཏུ་རུང་ཡང་། དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་གཤམ་གཤམ་ལ་གནས་ཤིང་། བཟའ་བརྟུང་གི་
 ལྷག་མ་ལ་སྟོད་པས་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལའང་དབྱེ་ན། བར་སེམས་

ཅན་ལ་ཆགས་པ་ལ། བྱི་རོལ་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པ་གཉིས་ཏེ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལས་
གྱུར་པ་བདུན། གཞོད་པ་ལས་གྱུར་པ་གཉིས། བསྐྱོད་པ་ལས་གྱུར་པ་བཞི་སྟེ་བཙུ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་འབྱུན་པའི་ལྷག་མ་ནི། གྲོང་གཞི་མཉན་ཡོད་དུ་འཆར་ཀ་ལ་
བཅས་ཏེ། བཤོད་བྱའི་ཡུལ་ལས་གསུམ་མ་ཡིན་པའི་རང་རམ་གཞན་གྱི་ཡན་ལག་
གི་གནས་སུ་འདོད་པའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་ཞིང་ཁུ་བ་གནས་འཕྲོས་པའོ། །གཉིས་
པ་འཛོན་པའི་ལྷག་མ་ཡང་། གྲོང་གཞི་འདྲ་སྟེ། བྱད་མེད་ལ་ཆགས་སེམས་གྱིས་
རེག་པར་འདོད་པས། དེའི་ཡུས་དངོས་སམ། སྐྱ་སོགས་ཆ་གས་ལ་བར་དུ་ཆོད་པ་
མེད་པར་རེག་པ་ལས་གྱུར་བའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་བསྟར་བའོ། །གསུམ་པ་འཁྲིག་
ཆོག་ནི། གྲོང་གཞི་འདྲ་སྟེ་ཡུལ་བདུན་འཕྲོད་པའི་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་སེམས་གྱིས་
འཁྲིག་ཆོག་རྗེན་པར་སྐྱས་པ་དེས་གོ་བའོ། །

བཞི་པ་བསྟེན་བཀྱར་བསྐྱགས་པའང་གྲོང་གཞི་འདྲ་སྟེ། ཡུལ་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་
སེམས་གྱིས་འཁྲིག་པ་དོན་དུ་གཉེར་བྱིར་བསྟེན་བཀྱར་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་བདག་
དང་འདོད་པ་བསྟེན་པ་ནི་མཆོག་གོ་ཞེས་རང་གིས་སྐྱས་པ་འཕམ། པ་རོལ་པོས་སྐྱས་
པ་དང་དུ་སྒྲངས་གྱང་རུང་སྟེ། ཡན་ཚུན་གོ་བདུན་འཕྲོད་པའོ། །ལྷ་པ་སྐྱུན་བྱེད་པ་ནི།
མཉན་ཡོད་དུ་བྱུག་སྟེ་ལ་བཅས་ཏེ། རང་ལས་གཞན་པའི་པོ་མོ་སྐྱད་དུ་རུང་བ་ཡན་
ཚུན་རེག་པ་འཕྲོད་འདོད་གྱིས་རང་རམ། བསྐྱོས་པས་ཐོན་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་སྐྱུན་
བྱེད་པས་དེ་གཉིས་འདུས་ཏེ་དབང་པོ་ཐུང་བའོ། །དུག་པ་ཁང་པའི་ལྷག་མ་ནི། འདི་
དང་ཁང་ཆེན་གཉིས་སྟོན་པ་གོ་གསུམ་པ་ལྷགས་ཆོ་དུག་སྟེ་ལ་བཅས། འདི་ལྷར་ས་
གཞི་སྐོག་ཆགས་མང་པོ་དང་རྩོད་པ་ཅན་དང་། འཛིག་རྒྱུན་ཡོད་པའི་སར་དགོ་འདུན་
ལ་གནང་བ་མ་ཐོབ་པར་གཞན་ལས་འབད་པས་སྒྲངས་པའི་ཡོ་བྱད་གྱིས་རང་དོན་

དུ་ཁང་པ་བཅིག་པར་འདོད་ཅིང་། དེའང་བྱ་བཅོ་འཁྱད་པའི་སྲིད་དང་། བྱེད་དང་
བཅུ་གཅིག་པའི་ཚད་ལས་ལྷག་པའི་ཁང་པ་རང་ངམ། གཞན་ལ་བསྐྱོས་ཀྱང་རུང་སྟེ་
བཅིག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱོར་ཞིང་ཐོག་ཕུབ་པའོ། །བདུན་པ་ཁང་ཆེན་ནི། གང་ཟག་
བཞིར་ཡོངས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དོན་དུ་བཅིགས་པ་སྟེ། ས་གཞི་སྟོག་ཆགས་མང་བ་ལ་
སོགས་གཞན་ཐམས་ཅད་སྡེ་མ་དང་མཚུངས་པ་ལ། གཞན་ལས་འབད་པས་བྲལ་ས་
པ་དང་། ཚད་ལས་ཐལ་བ་ཡན་ལག་རྩ་འགོ་མི་དགོས་པའི་བྱེད་པར་རོ། །བཟུང་
པ་གཞི་མེད་ཀྱི་བསྐྱར་འདེབས་ནི། འདི་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་པོའི་ཁབ་རྩ་མཛད་
པོ་དང་ས་ལས་སྐྱེས་ལ་བཅས། ཡུལ་དགེ་སྲོང་གཞན་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་
པ་ལ། བརྗོད་པའི་གཞི་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་མེད་པར་ལམ་པ་བཞི་གང་རུང་
གི་སྒོ་ནས་བསྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ཆོག་མཛོན་གྱུར་པ་བསྐྱགས་ཤིང་ཡུལ་གྱིས་གོ་བའོ། །
དགུ་པ་བག་ཅམ་ཀྱི་བསྐྱར་འདེབས་ནི། ཡུལ་དགེ་སྲོང་གཞན་ལ་བསྐྱད་ཀྱང་བག་ཅམ་
ཡོད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཆོག་ཟུར་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱིས་ལམ་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱར་པ་བཏབ་
པ་དེས་གོ་བའོ། །བཅུ་པ་དགེ་འདུན་དབྱེན་འབྱེད་ནི། ལྷས་བྱིན་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་
རྩ་བཅས་ཏེ། འདུ་ས་གཅིག་རྩ་བཅས་ལྷན་དགེ་སྲོང་གིས་རང་ལས་གཞན་པའི་དབྱེ་
བྱ་དགེ་འདུན་དུ་ཡོངས་པ་གཉིས་ཆོས་མ་ཡིན་པས་ལན་ཚུན་འབྱེད་པའོ། །དེའང་
འདིའི་དབྱེན་ཀྱི་ལྷག་མ་དང་། མཚམས་མེད་ཀྱི་གས་གཉིས་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ།
མཚམས་མེད་ནི་དགེ་འདུན་བྱེ་བ་ལ་ངེས་པར་ལྷོས་ཏེ། ལྷས་བྱིན་གྱིས་དགེ་འདུན་
འཁོར་ཡོད་དབྱེན་བཞིན་ནོ། །

ལྷག་མ་ལ་ནི་དགེ་འདུན་དབྱེ་བར་མ་རུས་ཀྱང་། དེའི་སྦྱོར་བར་ལྷགས་པ་ལས་སྟོག་
བྱེད་ལྡིང་མཐར་མ་བཏང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་ཅིང་། དེའང་དང་པོ་བཞིའི་ལྷང་བ་སྟོམ་

པོ་རེ་རེ་དང་། བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་མཐར་མི་གཏོང་ན་ལྷག་མའི་དངོས་གཞིའོ། །
 བརྗོད་པ་དབྱེན་དེའི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པ་ནི། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ལྷན་བྱིན་གྱི་
 བྱོགས་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་གོ་ཀ་ལི་ཀ་སོགས་བཞི་ལ་བཅས་ཏེ་དགེ་སློང་གང་དག་
 དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་དང་བསམ་སྦྱོར་མཐུན་པར་བྱས་ནས་
 རྫོགས་བྱེད་ལྗེའི་མཐའ་ལ་མ་བཏང་བའོ། །བརྗོད་པ་བྱིན་པ་ལྷན་པ་ནི།
 མཉམ་ཡོད་དུ་ནབས་སོ་དང་འགོ་མཁྱོགས་ལ་བཅས་ཏེ། ལུང་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་
 ཅིད་འཛོད་དང་། བཟའ་བརྒྱུད་བྱེད་པ་ལ་སོགས་བསྐྱབ་པ་དང་འགལ་བའི་སྦྱོད་རན་
 བྱིས་བྱིས་པའི་སེམས་སུ་ལྷུང་ཏེ་མ་དད་པར་བྱེད་པ་གནས་ནས་བསྐྱད་པ་ན་འང་
 རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལ་འགོ་མཉམ་བཞིའི་བསྟོན་ཆོག་གིས་བསྐྱར་འདེབས་ལ་.....
 ཞུགས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་ལྗེའི་མཐར་མ་བཏང་བའོ། །བརྗོད་པ་བྱིན་པ་ལྷན་པ་བྱེད་
 པའི་དགེ་སློང་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་བྱིར་བཅོས་བྱ་བར་བསྐུལ་བ་ན། བྱེད་ཅག་དགེ་
 ཡང་རུང་། ལྷག་ཀྱང་རུང་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ཅི་ཡང་མ་སྤྲོ་ཞིག་ཅས་བཀའ་སློམ་མེད་པའི་
 གཞིར་ཞུགས་པ་ཉིད་རྫོགས་བྱེད་ལྗེའི་མཐའ་ལ་མ་བཏང་བའོ། །དེ་འདྲར་རྫོགས་བྱེད་
 ལྗེ་ནི། གཞུམས་བསྟོད་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་གསོལ་བ་དང་། བརྗོད་པའི་ལས་གསུམ་
 དང་འབྲེལ་བའོ། །

སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་སྤུམ་ཅུ་ནི། གང་ལ་ལྷུང་བ་གང་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་སྤང་བའི་སྟོན་ས་
 བྱིར་མ་བཅོས་ཏེ་དག་པར་མ་བྱས་ན། དེའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པས་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བར་
 བྱེད་པས་ན་སྤང་ལྷུང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ལེགས་པའི་ལས་བསྟན་པ་ལས། མང་
 པའི་བྱིར་དང་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་སྤང་བར་བྱ་བ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་

གྲུང་སྤང་བ་ལ་འབད་པས་གནས་པ་ཡིན་པས་ལྷུང་བའོ། །ཞེས་སོ། །དབྱེན་གོས།
 ལྷན། ལྷུང་བཟེད་སོགས་ཀྱི་སྡེ་རེ་རེ་ལ་བརྩམས་རེ་སྟེ་སྤང་ལྷུང་སྤམ་ཏུ་པོ་དག་གླིང་
 གཞིས་བཀྲལ་ན་ཏུ་ཅང་མངས་སུ་དོགས་པས། རང་ལུགས་སྟོམ་པ་གསུམ་རྣམ་པར་
 དེས་པ་ལས། རང་གི་གོས་ལྷག་ཞག་བརྩམ་འདས་པར་འཆང་། །ཆོས་གོས་དང་བྲལ་
 ཞག་གཅིག་ལོན་པ་དང་། །གོས་རྒྱ་རྒྱ་གཅིག་འཛིག་༡དང་དགོ་སྤྲོང་མར། ཆོས་
 གོས་འབྲུང་ལའུག་དེ་ལ་གོས་རྒྱ་ལེན། །ཉེ་མིན་བྱིམ་པར་གོས་རྒྱ་སྤོང་བ་དང་། །
 ལྷེར་ན་སྟོད་གཡོགས་སྤྲད་གཡོགས་ལྷག་པོར་ལེན་ལ། །རང་ལ་ལྷེར་བསམས་ཆོས་
 གོས་གནས་སྤགས་པ། །རིན་དང་བྲུ་ཆད་ཀྱིས་སྤོང་བ་བྲགས་བྲན་སྤོང་། །གོས་
 རིན་རིན་ཆེན་བསྐྱར་བ་ལེན་རྣམས་སོ། །༡༠ །སྤྱིན་བལ་ནང་ཆངས་བྲས་པའི་སྤྲན་བྱེད་
 དང་། །༡༡ །དཀོན་སར་བལ་ནག་འབའ་ཞིག་སྤྲན་བྱེད་འདིངས། །༡༢ །བལ་ནག་ཆ་
 གཉིས་སྤྲན་བྱེད་༡༤ལོ་དྲུག་ནི། །མ་སོང་སྤྲན་གསར་བྱེད་དང་༡༥ཆད་ལྷན་གྱི། །
 གདིང་བཡོད་ཀྱང་སྤང་བཟོ་༡༥བལ་ནག་ནི། །རྟེན་ནས་ལམ་གྱི་དབག་ཆད་གསུམ་
 མཐར་བྱེད་༡༦། །དགོ་སྤོང་མར་ནི་བལ་འབྲུ་མེལ་བརྩག་དང་༡༧། །གསེར་དེལ་
 ལེན་དང་༡༨ཆོང་འབྲུན་མངོན་མཆན་ཅན་༡༩། །ཆེད་དུ་ཆོང་བྱེད་༢༠ལྷུང་བཟེད་བྱིན་
 མ་བརྒྱབས། །ཞག་བརྩམ་འདས་འཆང་༢༡ལྷུང་བཟེད་ཟུང་འཆང་བ་༢༢། །སྤྲ་རྩན་
 མེད་པར་འཐག་འུག་༢༣ཐགས་རྒྱ་བསྐྱེད་༢༤། །དགོ་སྤོང་གོས་བྱིན་སྤྲང་འཕྲོག་
 ༢༥བརྟན་བྱུང་གོས། །སྤྱིན་དུས་བཤད་ལས་སྤྲ་བར་བདག་གིར་བྱས་༢༦། །དཀོན་
 པར་འཛིགས་བཅས་གོས་བྲལ་ཞག་བདུན་འདས་༢༧། །རས་ཆེན་དགག་དབྱེ་བྱིན་
 ཀྱང་རྒྱ་བྱེད་འདས་༢༨། །དགོ་འདུན་བསྟོས་པའི་རྟེན་པ་བདག་ཏུ་བཟུང་༢༩། །ན་
 སྤྲན་ཞག་བདུན་འདས་ནས་གསོག་འཛིག་གོ་༣༠ །སྤྲད་ན་རན་སོང་དུ་ལྷུང་ཞིང་།

བཀགས་ན་བྲལ་སྤང་སྟོན་དུ་གཏོང་མི་དགོས་པས་འབའ་ཞིག་པའི་སྡེ་ཚན་དགུ་བཅུ་
 ཐམ་པ་ནི། ལྷང་བྱེད་འབའ་ཞིག་དགུ་བཅུ་ཐམ་པ་ནི། ཤེས་བཞིན་རྩུབ་སྒྲུ་ཉ་དག་
 སྤོང་སྟོན་བཟོད་པ་༡། སྤྱུ་མས་འབྱེད་དང་ཉ་སྟོ་སྟོག་བསྐྱམས་ཀྱང་དབྱེ། སྤང་
 མེད་ཆོས་སྟོན་ལ་བསྟེན་པར་མ་རྟོགས་དང་། ལྷན་ཅིག་ཆོས་འདོན་ལ་གནས་ངན་
 ལེན་ལྷང་བཟོད་པ། མི་ཆོས་སྤྱུ་མ་བདེན་སྒྲུ་པ་བཤེས་ངོར་འབྱུང་། བསྐྱུ་བ་གཞི་བྱེད་
 གསོད་ཉ་མ་པོན་སྟེ་བ་གཅོད་ཉ། བདག་གི་ངོར་འབྱུ་ཉ་པ་སྟོ་བ་རྩར་གཟེན་ཞིང་། ལྷང་བྱེད་གྲོང་ལ་མ་ཐོས་གཞན་ལན་འདེབས་ཉ་༡། ཁྱི་དང་ཉ་ལ་གདོང་བ་མ་བསྐྱུས་
 བཏིང་སོང་དང་ཉ། དག་སྤོང་བསྤོང་དང་ཉ་མ་ཐོ་མཚམས་བྱིས་གཞོན་བྱས་ཉ། མལ་བྱིས་སྤྱག་དབྱེད་ཉ་སྟོག་ཆགས་ལྷན་པའི་རྒྱ། རྩར་འདེབས་ཉ་ལ་གཙུག་ལག་
 ཡ་གུ་རིམ་གཉིས་བརྟེན་༡༠ ཤེས་བཞིན་བྱིས་གསོ་འདི་མན་དག་སྤོང་མར། མ་
 བསྐྱུ་ཆོས་ཉ་སྟོན་བསྐྱུས་ཀྱང་ཉིན་རུབ་དང་༡༡། ལ་ཟས་བྱིར་སྟོན་ཉ་མགོས་
 བཅོམས་ཉ་ཆོས་གོས་སྟོན་ཉ། འོན་བཟུན་ལམ་གྲོགས་ཉ་ལྟ་དེ་བྱེན་བྱར་འགོ་ཉ། དབེན་པར་གཅིག་འདུག་པ་དང་༡༢འགྲོང་བ་དང་༡༣། སྤྱོར་བཅུག་ཟས་ཟ་༡༠
 རྩམས་ནི་སྤང་བར་བྱ། ཡང་ཡང་ཟས་ཉ་ཟ་སྟེགས་འདུག་པའི་སར། ཞག་གཅིག་
 ལྷག་བསྟན་ཟ་དང་༡༤ལྷང་བཟེད་དོ། ཟ་དང་༡༥ཐོས་རྗེས་བཟའ་བཅའ་ཟ་བ་
 དང་༡༦། སྤང་ཟས་ལྷང་འབྱུང་ཆེད་དུ་རྩུབ་བྱིས་བསྐྱུ་བ་༡༧། གནང་མིན་མཚམས་
 བྱང་ལོགས་སྤྱུ་འདུས་ནས་ཟ་༡༨། དུས་མིན་བྱེད་ཡོལ་ཟ་དང་༡༩གསོག་འཛོག་
 ཟ་༢༠། བྱིན་ལེན་མ་བྱས་སྤྱན་བཞི་ཁར་མིད་པ་༢༡། བསོད་པ་ཞིམ་པའི་ཟས་
 སྤངས་ལོ་སྟོག་ཆགས་བཅས། རྩར་སྤྱོད་ལ་ཉ་པོ་བྱེད་པའི་ལྷུ་དུ་ཉ་ལེ། དབེན་པའི་སྤྱུ་བས་སྤྱུ་འགྲོང་དང་༢༢གཅེར་བྱར་རྒྱུལ། དམག་པ་ལྷུ་ལ་དམག་སར་

ཞག་གཉིས་ལྷག་པར་ཉལ་༥༥། འཕགས་གི་རུ་བཞོད་བྱེད་དང་༥༦་དག་སྒྲིང་བརྟེན་༥༧།
 བརྟེན་བརྟེན་མས་༥༨གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལྷུང་བ་འཆབ་༥༩། འདག་སྒྲིང་ཟན་གཅོད་༦༠།
 མེ་ལ་རེག་ཏུ་བརྟེན་༦༡ འདག་འདུན་ལས་ལ་འདུན་ལུལ་ཕྱིར་ལྷོག་སྒྲུ་༦༢། བསྐྱེན་
 མ་རྩོགས་དང་རུབ་གཉིས་ལྷག་པར་ཉལ་༦༣། རིག་བལྟ་འོ་ཆོས་ལུགས་མི་གཏོང་
 ༥༤ཐེབས་པར་སྒྲུ་༦༤། འདག་ཚུལ་རིག་ལྷ་མི་གཏོང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་༦༥། རུང་བའི་
 ཆོན་མིན་ཁདོག་ཅན་གོས་གྲོན་༦༦། རིན་ཆེན་དཔགས་ཆས་རོལ་མོའི་ཆས་ལ་རེག་༦༧།
 ཆ་དུས་རང་དགར་ཁྲས་བྱེད་༦༨་དུང་འགྲོ་གསོད་༦༩། འདག་སྒྲིང་བྱས་ལ་འགྲོད་
 བསྐྱེད་༧༠གས་ཆོལ་སྒྲོག་༧༡ རྒྱར་བརྟེ་༧༢ལུང་མེད་གནས་གཅིག་ཉལ་བ་དང་༧༣།
 དག་སྒྲིང་ཐུངས་བྱེད་༧༤དེ་ཡི་ཡོ་བྱད་སྟེད་༧༥། རྒྱར་བྱིན་གདོང་མེད་སྒྲར་བྲངས་
 རྒྱོད་པ་དང་༧༦། གཞི་མེད་བསྐྱར་བཏབ་༧༧ལུང་མེད་ལྷན་ཅིག་ཏུ། རྒྱུས་པ་མེད་
 པར་ལམ་འགྲོ་༧༨རྒྱན་ལའང་༧༩མཚུངས། ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་བསྐྱེན་རྩོགས་ཐོག་༨༠།
 ས་བརྟོ་༨༡མགོན་བོས་རྒྱ་བཞི་ལྷག་པར་ཐོས་༨༢། མི་ཤེས་བརྟོད་དང་༨༣འཐབ་
 པའི་ཉན་ན་བྱེད་༨༤། ཉེས་མེད་མི་སྒྲུ་འགྲོ་དང་༨༥མི་གྲུས་འགལ་༨༦། ཆང་འཐུང་
 དུས་མིན་༨༧ཕྱི་དྲོ་གོང་དུ་རྒྱ་༨༨། ཟས་བཅས་ཕྱི་དྲོ་རྒྱ་དང་བྱིམ་གསུམ་འདས་༨༩། །
 རྒྱལ་པོ་བརྟེན་མོར་བརྟེ་བའི་ཁབ་ཏུ་ཉལ་༩༠། མདོ་སོགས་འདོན་ལ་ད་གདོད་ཤེས་
 ཟེར་དང་༩༡། རིན་ཅན་ཁབ་རལ་༩༢ཁྲི་རྒྱང་ཆད་ལྷག་བཟོས་༩༣། འད་སེམས་
 ཤིང་བར་ཁྲི་སྟེང་བདལ་ཏེ་བགོས་༩༤། གདོང་༩༥གཡན་༩༦རས་ཆེན་༩༧ཆོས་གོས་
 ཆད་ལྷག་གོ་༩༨ ཞེས་སོ། །

མོར་བཤགས་ལྟེ་བཞི་ནི། སྒྲེ་སྒྲགས་ཀྱིས་སོ་མོར་བཤགས་དགོས་པས་ན་མོར་
 བཤགས་ཏེ། ལགས་པའི་ལམ་བསྟན་པ་ལས། དེས་པར་བཤགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་

བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སོ་སོར་བཤགས་པ་བྱ་བ་ཡིན་པའས། སོ་སོར་བཤགས་པར་
 བྱ་བ་འོས་པ་ཡིན་པས་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་སྒྲུལ་ནི། སོ་སོར་
 བཤགས་བྱའི་སྒྲུལ་ནི་བཞི་ཡིན་ཏེ། འདེག་སྒྲོང་མ་ལས་གྲོང་དུ་ཟས་སྒྲངས་ཟོས། །
 བྱིས་དུ་དགེ་སྒྲོང་མས་བགོས་མི་བསྐྱོག་ཟོས། །བསྐྱབ་སྒྲོམ་སྒྲིན་ལས་རུང་མིན་
 སྒྲངས་ཏེ་ཟོས། །ནགས་མ་ཉུལ་བ་དགོན་པར་སྒྲངས་ཟོས་བཞིའོ། ཉེས་བྱས་
 བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཉིས་ནི་ཉེས་པ་སྤ་མོའི་རང་བཞིན་ཏེ། ལེགས་པའི་ལམ་བསྟན་པ་
 ལས། བཤགས་པས་སྒྲར་བཅོས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་ཡིན་པས་བཤགས་པར་བྱ་
 བའི་ཉེས་བྱས་སོ། འདྲ་སྒྲོང་དུ་སྒྲོམ་ཚིག་ལས། ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཉིས་ཞེས་
 གྲགས་པ། ཤམ་ཐབས་རྒྱུ་མིན་བཅེངས་འཛོལ་གྲང་སྒྲུ་འདྲ། ལྟེ་བ་དང་ལུང་མ་
 གདེངས་ཀ་ལྟ་བུ་བདུན། རྒྱུ་མིན་འིང་བྱང་སྟོང་གསུམ་གོས་ཀྱི་བཅུའོ། མ་བསྐྱམས་
 བགོ་བ་ཅ་ཅོ་མིག་གཡངས་དང་། འིང་བསྐྱ་གོས་གཉུམས་གོས་བཟེས་སྤག་ལ་
 གཟམ། ལག་པ་གཉའ་གོང་བསྟོལ་དང་ལྟག་པར་བསྟོལ། མཚོངས་རྒྱང་རྒྱང་བའི་
 བྱང་དང་རྟིང་བཅུགས་འགོ། ལག་པ་དཀྱར་བརྟེན་ལུས་བསྐྱར་ལག་པ་དབྱུག་ མིག་
 བསྐྱར་སྤག་པ་སྒྲུང་དང་ལག་སྟེལ་ན་མས། མི་བྱེད་བྱིས་འགྲའི་སྟོང་ཡུལ་ཉི་ཤུའོ། །
 ལྟན་ལ་མ་བསྟོས་མ་བརྟགས་འཕོངས་དེབ་དང་། རྒྱང་བརྒྱངས་བསྟོལ་དང་བསྟོ་
 བསྟོལ་ལོང་བུ་བཅུགས། བྱི་འོག་རྒྱང་དཀྱག་རྒྱང་བ་གདེངས་ཏེ་འདུག འདོམས་
 མཐོང་རྣམས་སྒྲངས་འདུག་སྟེལ་དགུ་ཡིན་ནོ། ལེགས་པར་མི་ལེན་སྤ་ཁ་མཉམ་པར་
 ལེན། མཐར་ཆགས་མི་ལེན་ལྟར་བཟེད་བྱར་མིག་བཟ། བཟེད་སྤས་སྤར་བྱང་སྤས་
 ལས་བཟེད་པ་དང་། སྟོང་གཞན་སྟེང་བཟེད་སྤར་བ་ཟས་སྒྲངས་བརྒྱད། འགལ་
 ཟུམ་ཆེ་རྒྱང་དང་རན་པ་མིན། ཟུམ་བཞིན་ཁག་དངས་སྒྲུང་དང་ལྟག་སྟེལ་དང་། ཅག་

ཅག་རྩ་རྩ་ལ་ལྟེ་ལྟེ་བྱུང་བ། །འབྲུ་ནས་གྲུད་ཐེ་ཟས་ལ་སྒྲོན་འབྲུ་དང་། །ཁམ་གཅིག་
འབྲུ་སྒྲོ་རྒྱ་རྒྱ་ཁམ་འཕྲོ་བཅད། །ལག་པ་ལྷག་འབྲུག་ལག་སྒྲུག་སྒྲོམ་སྒྲོམ་བྱེད། །
མཛོད་རྟེན་འདྲར་བྱེད་ཉིར་གཅིག་ཟ་ཆེ་སྒྲར། །ལྷུང་བཟེད་ལ་འབྲུ་ཕྱིར་བལྟ་ལག་
པ་ནི། །ཟས་འབགས་རྒྱ་སྒྲོད་མི་རིག་རྒྱ་མི་གཏོར། །མ་དྲིས་འབགས་རྒྱ་འབོ་དང་
ཟས་ལྷག་བཞག །ས་རྩེན་གད་ཁ་རི་གཟར་བར་རིམ་བཞིར། །མི་བཞག་གད་གཡང་
དཀར་གཟར་དུ་མི་འབྲུ། །ལངས་དང་རྒྱ་དག་མི་འབྲུ་བཅུ་བཞིའོ། །ཆོས་སྒྲོན་སྟེ་ནི་
ལངས་ཉལ་རང་དམར་འདུག །མདུན་ནས་འགོ་ལ་སྟེ་བཤད་ལམ་པོའི་འགྲམ། །མགོ་
གཡོགས་བརྩེས་གཟར་ལག་པ་གཉའ་ལྷག་བསྒྲོལ། །དོ་གེར་བཅུགས་དང་ལྷ་གྲོན་
ཅོད་བན་བཏགས། །ཐེང་བ་དང་ནི་མགོ་དགྲིས་གྲུང་རྟ་ཞོན། །ཁྱོགས་དང་བཞོན་
པ་མཆིལ་ལྷམ་གྲོན་པ་དང་། །འཁར་བ་གདུགས་མཛོན་རལ་གྱི་དག་ཆ་མདའ། །
གོ་ཆ་གྲོད་ལ་མི་བཤད་ཉིར་དུག་གོ། །བསྐྱབ་རྒྱལ་གསུམ་ནི་འགྲང་སྟེ་གཤའ་ལྟེ་
འདོར། །རྒྱ་དང་རྩ་ལ་གཤའ་ལྟེ་སྒྲུབས་མི་འདོར། །ཤིང་ལ་མི་གང་མཐོར་འཛིགས་
རྒྱ་གཅིག་པའོ། །

ཞེས་ཤམ་ཐབས་ལ་མཐའ་དང་མ་མཐའ་མཐོ་དམན་མི་མཉམ་པར་མི་བགོ་ཞིང་།
རིངས་ནས་ལོང་བྱ་ལ་རིག་པ་དང་། རུངས་ནས་བྱས་མོ་ལ་མ་སྒྲིབ་པ་དང་། གྲུང་
པོའི་སྒྲུ་ལྷར་འབྲུང་བ་ལ་སོགས་གོས་ཀྱི་སྟེ་ཆོན་བཅུ། །ཁྱིམ་དུ་འགོ་བའི་ཆེ་ལུས་
དག་མ་བསྐྱམས་ཤིང་། ཅ་ཅོའི་སྒྲུ་དང་བཅས་འཇུག་པའི་སྒྲོད་ལུལ་གྱི་སྟེ་ནི་བྱ།
སྟན་ལམ་བསྒྲོས་པར་འདུག་པ་དང་། འཕོངས་བརྟེན་སྐར་པ་བརྒྱུད་བསྒྲོལ་སོགས་
སྟན་ལ་འདུག་པའི་སྟེ་དགྲ། སྟོད་ཀྱི་མུ་དང་ཁ་ད་ཆད་དུ་ལེན་པ་དང་། ལྷག་པོ་འདོད་
པ་སོགས་ཟས་གྲུང་བའི་སྟེ་ཆོན་བཅུ། །ཁམ་ཉ་ཅང་ཆེ་བ་དང་རྒྱུང་བ་དང་། སྒྲུར་

བ་ལ་ཚུག་ཚུག་མངར་བ་ལ་ཅག་ཅག་གང་བ་ལ་ཏུ་ཏུ། མ་བ་ལ་ཐུ་ཐུའི་སྒྲ་བཅས་
 གྱི་ཟ་བ་སོགས་ཟ་བའི་སྡེ་ཚན་ཉིར་གཅིག་ལྟར་བཟེད་ས་རྩེན་དང་། གད་ལ་དང་།
 རོ་ཆད་གྱི་གཡང་ཁར་འཛོག་བ་སོགས་ལྟར་བཟེད་གྱི་སྡེ་ཚན་བཅུ་བཞི། ཉན་བ་པོ་
 མིན་བཞིན་དུ་འདུག་བ་ལ་འཆད་བ་པོ་ལངས་བ་དང་། ཉལ་བ་ལ་འདུག་པས་ཆོས་
 མི་འཆད་བ་ལ་སོགས་ཆོས་འཆད་གྱི་སྡེ་ཚན་ཉིར་དུག་འགྲེང་བཞིན་པས་དང་། རྩ་
 དང་། རྩ་ལ་གཤང་གཅི་འདོར་བ་སྟེ་བསྐྱབ་པའི་རྩལ་གསུམ། རྟག་ལ་སོགས་པའི་
 གཞོད་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཤིང་ལ་མི་གང་ལས་མཐོ་བར་འཛོགས་བ་སྟེ་སྦྱིར་བསྐྱམས་
 དག་སྒོང་ལ་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ཅ་གསུམ་མོ། དག་སྒོང་མ་ལ་སུམ་བརྒྱ་
 དུག་ཅུ་བཞི། སོ་སོའི་རྩ་བ་བཞི་བརྒྱད་པས་བ་དང་། ཉིས་བརྒྱ་སྦྱོར་བོ་སྟོགས་མཐུན་
 ཟུང་པར་ཡོད། ལམ་པས་སྦྱོར་བ་རྩ་ནས་གཏོང་བ་ཡིན། བྱིན་ཆད་སོར་རྒྱད་རུང་
 དང་མི་རུང་མཚམས། འཆབ་སེམས་སྦྱིས་དང་མ་སྦྱིས་དག་ལ་རག། དེ་ལ་དག་སྒོང་
 མ་ལ་པམ་བ་བརྒྱད། ལྷག་མ་ཉི་ལུ། སྤང་ལྟར་སུམ་རྩ་སོགས་ལྟ། ལྟར་བྱེད་བརྒྱ་དང་
 དགུ་བཅུ། སོར་བཤགས་བཅུ་གཅིག་ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱ་གཉིས་ཉེ་དག་སྒོང་པ་ལས་
 བརྒྱ་དང་བཅུ་གཅིག་གིས་ལྷག་པ་ལས། པམ་བ་བརྒྱད་ནི། དག་སྒོང་པ་དང་ཐུན་མོང་
 བ་བཞི་པོའི་སྟེང་། སྦྱིས་པ་ལ་རེག་བ་དང་། ལུས་བཀའ་བ་དང་། འཆབ་བ་དང་།
 བསྐྱོག་བ་བསྐྱུན་པས་བརྒྱད་དོ། །

ལྷག་མ་ཉི་ལུ་ལ། སྦྱར་བྱེད་བ་དང་། གཞི་མེད་ནས་བཀའ་སྒོ་མི་བདེ་བའི་བར་གྱིས་
 བདུན་ནི་ཐུན་མོང་ཡིན་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བ་བཅུ་གསུམ་ནི། ཅི་ཡང་ལེན་དང་
 ལེན་འཇུག་དང་། མཚན་བལ་ཉིན་བལ་ལམ་དུ་འཇུག། རྩ་བརྒྱལ་རབས་འབྱིན་
 ཤིནོར་ལེན། བཟོད་བྱེད་སྒོང་དང་འཐབ་གྲོལ་བྱེད། བསྐྱེན་དང་བསྐྱེན་དུ་འཇུག་

པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ་གཞན་དུ་ན་པོད་དུ་དགེ་སྤྲོད་མའི་སྒྲིམ་པ་བརྗོད་པ་ལ་སྟོང་པོ་མེད་
པས་དེ་ཙམ་མོ། །དེ་ཡང་ལྷུང་བའི་ཆོག་ས་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་དང་པོ་པས་པས་པས་
སྒྲིམ་པའི་རྩ་བ་འཇིག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡན་ལག་མ་ཚད་ན་པས་འདྲའི་ཉེས་བྱས་
དང་། དངོས་གཞིའི་རྣམ་པ་ལ་སྟོས་པའི་སྒྲིམ་པོ་དང་། རྟོགས་མཐུན་པ་དག་ནི་
ཐད་ཀ་ཐད་ཀར་སྒྲིམ་ཟེན་ལ། སྒྲན་ཆད་ནས་གསོར་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་ནི་འཆབ་
སེམས་སྒྲིམ་མ་སྒྲིམ་ཁོན་ལ་རག་ལས་པས་ན་རང་གི་ཉེས་པ་གཞན་ལ་བསྒྲག་ཅིང་།
མི་འཆབ་པ་དང་། མི་སྟེད་པ་ནི་དགེ་སྤྲོད་ཀྱི་མེད་འོད་སྒྲུང་འཆོང་མས་རྩས་སྒྲགས་
ཀྱིས་སྤོངས་པར་བྱས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ཉམས་པ་སྤྲོད་འཁྱོད་པ་སྒྲིམ་ནས་དགེ་
སྤྲོད་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་རང་གི་ཁོངས་པ་བཟུང་མི་མངོན་པ་ཉིད་དུ་འཆབ་པར་བྱས་ནས། གཞན་
གྱི་འཆོང་འདྲུ་ཞིང་སྒྱུན་རྟོག་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ནི་བཟང་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། སའི་སྟོང་
པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པ་ལས། རི་ལྟར་ན་ཁྲེལ་མེད་ཅིང་ངོ་ཆ་མེད་པའི་དགེ་སྤྲོད་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གང་འཆོ་བ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ངའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ།
རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་སོ་སོ་ཐར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱར་བ་ཐམས་ཅད་ཉམས་ཏེ་ཁྲེལ་དང་
ངོ་ཆ་མེད་པ་ཆེ་གྱི་མའི་སྒྲག་བསྐྱལ་གྱིས་མི་འཇིགས་ཁོང་རུལ་ཅིང་བཙོགས་པས་
གང་བའི་སྲིན་བྲུ་ཀ་ལ་འདྲ་བ། དུང་གི་སྒྲུ་ལ་ཁྱིའི་སྟོད་པ་ཅན། ཉག་ཏུ་རྩུབ་སྒྲ་ཞིང་
བདེན་པའི་ཆོག་མེད་པ་དང་། སེར་སྒྲ་དང་། ཡག་དོག་དང་། གཉི་སྒྲག་དང་། ང་
རྒྱལ་གྱིས་ཟེན་ཏེ། ལས་གྱི་མཆོག་དམ་པ་གསུམ་ལས་རིང་བ། ཁེད་དང་། བཀྱར་སྟེ་
དང་གསུམ་པ་ལ་ཞེན་བ། ཡུལ་དུག་ལ་མོས་བ། འདོད་ཆགས་གྱི་སེམས་གཡང་བ་
འདི་ནི་ཁྲེལ་བ་དང་ངོ་ཆ་མེད་པའི་དགེ་སྤྲོད་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་སྐད་

དུ་ལེགས་པའི་ལམ་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། ལྷ་བ་འཆབ་པས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་
 ཉམས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བག་ཡོད་པ་དང་བསྐྱབ་པ་
 ལ་མང་དུ་གཅེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞིགནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་
 པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། ཡང་དག་
 པ་དང་མ་དག་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྤེད་པ་དང་། ལྷ་བ་ངན་པ་དང་།
 ང་རྒྱལ་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། མ་འདྲིས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་
 ཆང་བ་ནི་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། གེ་ལས་གོ་ལྷག་པ་ནི་མ་དག་པའོ། དག་པ་
 ལ་གཉིས་ཡོད་པས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གང་འདའ་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་བྱང་བ་དེ་
 བྱི་ལྷང་བ་མེད་པའི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། གང་ལྷང་བ་སྤྱར་བཅོས་པ་
 རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ནི་ལྷང་བའི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་རྒྱ་ཆེར་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ། །

དེ་བས་ན་བཅོས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལུས་དག་གི་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མ་བཅོས་
 པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིད་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་གནས་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དང་།
 ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བརྒྱལ་ཞུགས་ལ་མཆོག་དུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་མཐའ་
 དག་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མ་བྱས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། བསྐྱར་བྱ་མི་ཤེས་བསྐྱར་ས་བར་རྫོམ་པ་མཛར། ལྷང་བ་ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་གསོ་
 རྫོང་སྒྲ། ལྷང་བ་འབྱུང་བའི་རྫོག་བཞིའི་དང་པོ་འང་། མི་ཤེས་པ་ཞེས་སོགས་མེད་
 བཞེད་པ་ཡིན། བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གཞི་གསུམ་ཆོག་དང་། བརྩུ་བདུན་བསྐྱབ་
 བྱ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། གེ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་རྗེས་སུ་གནང་བའི་
 ལུས་དག་གི་ལས་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ལ། གང་བཀག་པ་

དེ་མི་བྱེད་པ་ནི་ལྷོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲིན་པས། དེ་ལྷ་བྱའི་འཇུག་ལྷོག་གིས་པ་ལ་
འདུལ་བའི་བསྐབ་བྱ་མི་གིས་པའི་ཐབས་མེད་ཅིང་། ཚུལ་བཞིན་མི་བསྐྱར་བ་གཅིག་
ཡིན་དུ་སྤྱིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྒྲིམ་སེམས་སྒྱེ་བའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་
བ་ཡིན་ཏེ། །བཅས་པའི་ལྷ་བྱ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་པོ་འང་མི་གིས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་
སྒྲོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་བཞེད་པ་ལྷ་ར་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འང་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་སྒྲིམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ་དང་། ཕྱིར་བཅོས་པའང་ཞར་ལ་
བཤད་པར་བྱ་ན། དེ་ལ་སྒྱིར་བསྐབ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ་ནི་བཞི་སྟེ། བདའ་འཕྲོད་པའི་
དུང་དུ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྐབ་པ་སྤུལ་བའམ། མ་སྤུལ་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཡང་དག་
པར་བྱངས་པ་དང་འགལ་བའི་རྣམ་རིག་སྒྲེས་ནས་ཚངས་པར་སྤྱད་དཀའོ་ཞེས་འབུལ་
བའི་རྒྱ་བསྟན་པས་ཀྱང་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས། བསྐབ་པ་མ་སྤུལ་བསྐབ་པ་
ཉམས་པར་མ་བྱས་པར། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་པོར་བ་སྟེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་
འགགས་ནས་གི་འཕྲོས་པས་གཏོང་བ་དང་། རྟེན་ཉམས་པ་སྟེ་མཚན་གཉིས་གཅིག་
ཅར་བྱུང་བའམ། ལན་གསུམ་གྱུར་པས་གཏོང་བ་དང་། རྟེན་གཞི་མེད་པ་སྟེ་རྒྱ་འབྲས་
མེད་པར་བལྟ་བའི་ལོག་ལྷ་སྒྲེས་པས་གཏོང་བའོ། །ཕྱི་མ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པས་
སྒྲིམ་པའི་རྟེན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐོག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏོང་རྒྱར་བཤད་
པས་གིན་རྟེན་པོ་འོ། །བཞི་པའི་སྟེང་དུ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་མཚན་མོ་འདས་པའི་
གཏོང་རྒྱ་བསྟོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ལྷགས་ཡིན་ཏེ། བསྐབ་པ་སྤུལ་དང་གི་འཕྲོས་དང་། །
མཚན་གཉིས་དག་ནི་བྱུང་བ་དང་། །རྩ་བ་ཆད་དང་མཚན་ལས་འདས། །ཞེས་པ་
ལྷ་ར་དམིགས་བསལ་གྱིས་དབྱེན། ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་ལོན་པར་འདུ་གེས་ནས་བསྟེན་

པར་རྫོགས་པ་དེ་ལོ་དེའི་ཁོངས་སུ་དེ་ལྟར་གྲེས་ན་མངལ་བཤོལ་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་བས་
 རུང་ལ། བསྐྱར་ཡང་མཛངན་དེའི་སྒྲིམ་པ་ཞིག་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་ལས། གྲེས་
 བཞི་ཞིག་གོ། གཤམ་ཏེ་སྒྲེས་པ་ན་མ་ལོན་པའི་ལོ། མངལ་ན་གནས་པ་དང་། བཤོལ་
 གྱི་རྒྱ་བ་དང་བཅས་ཏེའོ། ཞེས་སོ། །ཡང་། དག་སྒྲོབ་མའི་སྒྲིམ་པ་འདོད་པ་བསྐྱེན་
 པར་ཁས་སྒྲུངས་པས་གཏོང་སྟེ། དེ་སྐད་དུ། བསྐྱེན་པའི་བྱིར་གཞན་ལ་ཁས་སྒྲུངས་
 པ་ན་བསྐྱབ་པ་ལྟུག་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་སོ། རྩེ་བ་སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གོས་
 དམར་པའི་སྒྲིམ་པ་ལུང་གི་དམ་ཚུལ་རྒྱབ་པས་གཏོང་སྟེ། བསྐྱབ་པའི་མཚམས་རྣམས་
 པར་བཞག་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་འདོད་པ་དང་། མདོ་སྒྲིམ་པ་རྩ་ལྟར་འཆབ་བཅས་
 བྱུང་བས་གཏོང་སྟེ། རྒྱུད་དོ་ཚད་ཁེལ་མེད་ཆེན་པོས་ཉམས་པའི་བྱིར། ཞེས་
 འདོད་པ་དང་། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱུ་བ་རྣམས་རྩ་ལྟར་འཆབ་བཅས་བྱུང་ཡང་སྒྲིམ་པ་
 མི་གཏོང་སྟེ། རྩོགས་གཅིག་ཉམས་པས་སྒྲིམ་པ་བྱད་པ་གཏོང་བ་མི་རིགས་པའི་བྱིར།
 དེ་འདྲ་དེ་སྒྲིམ་ལྟན་དང་ཚུལ་འཆལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། མི་འགའ་ཞིག་ལ་ནོར་ཡང་
 ལྟན་ལ་སྤྱོད་ཡང་ཆགས་པ་བཞིན་ཅོ། །

ཞེས་འདོད་དེ། དེའི་ཚུལ་ཡང་། ཁ་ཆེ་རྣམས་ནི་བྱུང་བ་ལ། སྤྱོད་ཅོར་བཞིན་
 གཉིས་སུ་འདོད། ཞེས་ལྟར་བ་ཐམས་ཅད་གཞི་བསམ་སྒྲོམ་པ་མཐར་ཐུག་རྒྱ་རྒྱུ་ཆོགས་
 ཐ་དད་པའི་བྱིར། དང་པོར་སྒྲིམ་པ་སྒྱེ་བའི་ཆོ་ཡང་སྒྲིམ་ཇུས་གཅིག་ནས་བདུན་པའི་
 བར་དངོས་སུ་སྒྱེ་བ་དང་གངས་མཚུངས་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་ཆོན་དེ་སྟེད་འབྱུང་བས་
 ཉེར་ལོན་གྱི་རྒྱ་བས། མཐུན་པའི་རྒྱུ་མཁན་སྒྲོབ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་རྒྱ་དང་སྐལ་
 མཉམ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམས་པར་རིག་བྱེད་གྱི་གཞུགས་ཅན་དུ་
 སྒྱེ་བའི་དངོས་འབྲས་སྒྲུང་བ་བདུན་པོ་སྤྱོད་གཅིག་ལ་སྤྱུལ་མགོ་བདུན་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྱེ་

ཤིང་གནས་པས་གཅིག་ཤོས་བཅད་ཀྱི་གཞན་དྲུག་པོ་རང་སར་གནས་པ་ལྟར་འདོད་
 དེ་སོ་སོ་ཐར་པའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། ཇི་ལྟར་ཕྱོགས་གཅིག་སྒྲུངས་པ་ཡིས། བམས་
 ཅད་སྒྲུངས་པར་མི་འགྱུར་བཞིན། ཉེ་བཞིན་ཕྱོགས་གཅིག་བཏང་བས་ཀྱང་། བམས་
 ཅད་བཏང་བར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོ། ཉེ་ལ་དང་པོ་ལྟར་ན་ལུང་ལས། བཅུན་པ་
 ལས་དུ་མཆིས། ཉེ་བར་འཁོར་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་གོ། ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་ལས་བརྒྱ་ཅ་
 གཅིག་གི་ཆོག་ལུབ་ནས་འཕྲོགས་ཕྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་
 ཀྱང་། སྒྲིམ་པ་སྐར་ཡོད་གཏོང་བའི་རྒྱ་མེད་དེ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་དམ་ཆོས་
 མ་ལུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉེ་སྐད་དུ་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས། ལུང་ཆོས་ལུབ་པ་ཅམ་
 གྱི་སྒྲིམ་པ་སྐར་ཡོད་མི་གཏོང་སྟེ། རྟོགས་པའི་དམ་ཆོས་མ་ལུབ་པའི་ཕྱིར། འོན་
 ཀྱང་དེའི་ཆོ་སྐར་མེད་གསར་སྐྱེ་མེད་དེ། འཕྲོགས་ཕྱེད་ཀྱི་ཆོག་པའི་རྣམ་གཞག་མེད་
 པའི་ཕྱིར་གསུང་ངོ། བྱི་མའི་དོན་ནི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དག་སྒོང་
 བམ་པར་གྱུར་པ་ལ་ནི་སྒྲིམ་པ་ཡོད་དུ་ཟེན་ཀྱང་། དེ་ལྟ་མེད་ཀྱི་དགོས་པ་མེད་པ་ཉིད་
 དུ་འགྱུར་ཏེ། ཆངས་པ་མཆུངས་པར་སྒྱོད་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་།
 ལོངས་སྒྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་པ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་
 པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐག་རིང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེའི་
 སྒྲིམ་པ་ནི་མེད་པ་དང་འདྲའོ། །

ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་པར་མའི་དོན་ལ་འཇུག་གོ། འོན་ཀྱང་དང་པོའི་
 ལས་ཅན་བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་དང་། ཆོར་བས་གཟིར་ནས་སེམས་
 ལྟ་དུ་མི་ཐེབས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས་བསྐྱབ་པར་མི་ལུས་པ་ལ་སྟེ་ལྟའི་
 དངོས་གཞི་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་མི་བསྐྱེད་དེ། ཉམས་པ་དང་མ་ཆགས་པ་གཉིས་ལུང་བ་

ལ་སྒྱུར་ན་ཉེས་བྱས་སོ། ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། རྟེན་པས་ན་འདིར་ནི་བར་པའི་
 རོན་དང་འབྲེལ་པ་སྟེ། འཆབ་བཅས་ཀྱིས་གཏོང་ཡང་། འཆབ་མེད་གསོར་རུང་བ་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། རྟེན་པ་བྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་ནི། མི་སྒྲོ་བ་ནན་རྒྱར་གྱིས་བཅོས་པ་དང་།
 སྒྲོ་བ་མཐོལ་བཤགས་ཀྱིས་བཅོས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྲིགས་པ་
 དང་། དམོད་པ་དང་། བསྐྱད་པ་དང་། བྱིར་འགྲུང་པ་སྟེ་བཞི། གསོ་དགག་བཞག་
 པ་གཉིས་ཏེ་དུག མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ། བྱིར་མི་འཆོས་པ། སྤྲི་ལྟ་ཅན།
 འཐབ་གྲོལ་བྱེད་པ། འཐབ་གྲོལ་གྱི་རྒྱ་ཉི་བར་བསྐྱབ་པ། དགེ་སྦྱོང་མ་དང་འདྲིས་
 གིང་གནས་པ། ཆོས་རྒྱུ་པར་གཏན་པབ་པས་ཞི་བར་མ་བྱས་པ་སྟེ་གནས་དབྱུང་
 བདུན་པོ་གཅིག་རྒྱ་བྱས་པ་སྤྲ་མའི་དུག་པོ་ལ་བསྐྱེས་པས་ནན་རྒྱར་བདུན་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 འོག་རྒྱ་གཞུག་ཅིང་གཤུང་པའི་རོན་ཏོ། རྟེན་པ་དགེ་འདུན་བྱེ་འབྱུར་གྱི་དགག་བྱ་
 མེད་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་དང་། དབྱར་གྱི་ནང་མ་ཡིན་པ་དང་།
 སྤྱིང་བྱ་དང་། གཞམས་བསྐྱོས་བསྐྱོ་བར་བྱ་བ་དང་། བྱ་བ་རན་པ་རྒྱ་བཅས་ལས་
 བསྐྱོག་ནས་ལྷང་བ་བྱིར་བཅོས་སུ་འཇུག་པའོ། །

དེ་ལྟར་ནན་རྒྱར་ལ་བརྟེན་ནས་ནོངས་པ་འབྲུལ་ན་དགེ་འདུན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་
 བདག་གིས་དེ་རང་བཞིན་རྒྱ་གནས་པ་ཐོབ་པའི་བཟོད་པ་སྤང་བ་ཆོག་བཞིན་བྱས་
 ལ་རྟེས་སུ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། སྒྲོ་བ་མཐོལ་བཤགས་ཀྱིས་བཅོས་པ་ནི། ལྷང་
 བ་བྱུང་བ་དེ་སྤྱིད་པར་འདོད་པ་ནི་འཆབ་མེས་ས་དང་། གུར་སྒྲོང་དེས་བསྐྱེད་པའི་
 ལུང་དག་གི་ལས་ནི་འཆབ་པའི་ལྷང་བ་སྟེ། དབྱུལ་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བཞིའི་ནང་ཆོན་
 རུའང་འདུ་སྟེ་བྱམས་པ་མེད་གོ་སྒྲུ་ལས། བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་དབྱུལ་བར་མདའ་
 འཕངས་པ་བཞིན་འགོ་བ་སྟེ། གཞན་གྱི་ཉིད་པ་ལ་སྤྲག་དོག་བྱེད་པ་དང་། སྤྲོམ་པ་

དང་སའི་མདོ་ལྟེ་ཐོས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཉེས་པ་འབྱིན་པ་དང་། བཀའ་དང་
བསྐྱབ་པ་ལས་འདས་ཀྱང་རྒྱལ་གྱིས་ཉེས་པ་འཆབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་
དུ་དང་པས་བྱིན་པས་ལོངས་སྟོང་པ་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ལྷུང་བ་དང་ལྷུང་
མིན་གྱི་ནམ་དབྱེ་ཤེས་ཤིང་དུན་པའི་དགོ་སྟོང་གིས། དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་སྟོང་སྟོང་
ལས་ཞག་ཏུ་བཅབས་ཤིང་། སུས་པས་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་དང་འགོགས་ན་ཆོ་འདིར་
ལྷུང་བ་དེ་ཕྱིར་བཅོས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་གསོར་མི་རུང་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ལྟ་བུ་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་ནས་ཕྱིར་འབྱེད་པའི་ལོངས་ཡིན་ཡང་། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་སྟོང་
འཛིན་པ་ཡིན་ན་ནི་དགོ་འདུན་དང་ལྷན་ཅིག་ལོངས་སུ་སྟོང་དུ་མི་དབང་ཡང་། གནས་
དང་ལོངས་སྟོང་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་། དེ་འདྲ་བས་བཟོད་པར་གསལ་
བ་དང་དུ་མ་སྐྱངས་ན། དེ་ནས་བཟུངས་ཏེ་གནས་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་པའི་རིན་པང་ཆང་བ་
དེའི་ཆོ་དགོ་འདུན་ལ་པམ་པ་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །

འདིར་སོར་རྒྱུད་པར་ལོས་པ་ནི་ཉེས་པ་གང་ཞིག་འཆབ་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ། སེམས་
ཅམ་པ་ཡན་ཆད་དགོ་འདུན་ལ་དངོས་པོ་བཟོད་དེ་བཤགས་ནས་སྐྱར་ཡང་གསོལ་
བ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་དགོ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་སྟོན་པའི་རྗེས་ལ་ཆད་པ་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་
སྟེར་ཞིང་། དེས་ཀྱང་རི་མྱིད་འཛོལ་བར་དུ་དམན་པའི་སྟོང་པ་ལྟ་དང་དུ་ལེན་ཅིང་།
ཁྱད་པར་གྱི་སོང་པ་ལྟ་སྟོང་བར་བསྐྱབ་པོ། །གང་གི་ཆོ་དེས་དབྱེ་བཅོམ་པ་ཐོབ་ན་
དེ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྱུལ་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་སྐྱངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྒྱད་དུ་འོད་ལྷན་ལས། དགོ་སྟོང་དགའ་བྱེད་འཆབ་སེམས་མ་
སྟོས་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་ཅིག ཟག་པ་ཟད་པར་གྱུར་ན་སྐྱར་གྱི་གལ་རིམ་རི་ལྟ་བུར་
འཇུག་པར་བྱ། ཞེས་པས་སོ། །བསྐྱབ་པ་ནི་ཆད་པའི་ལས་ཡིན་གྱི། སྟོམ་པའི་

བསྐྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་འཆབ་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་གིས་བསྐྱབ་པ་
 སྤུལ་ཏེ་སྤྱར་སྒྲངས་ན་འང་བསྟེན་ཐོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྟེ་བར་རུང་བ་དག་ཚུལ་ལ་འང་
 འདའོ། །གལ་ཏེ་ཙུང་ཐུང་མིན་ཐུང་ནས་བསྐྱབ་པ་སྟེན་པ་མཚན་ཐུར་ན་འང་བསྐྱབ་
 པ་སྤྱད་མི་དགོས་ཏེ། རྟེན་གྱི་སྟོན་ས་མི་ཆགས་པས་ཞིང་མེད་པ་ལ་སྟོན་ཐོག་དང་
 སེར་བ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་བཞིན། བསོད་ནམས་དང་ཐུང་བ་གཉིས་ཀ་མི་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་དང་། སྟོམ་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དང་
 གཞན་དག་ནམས་ནི་མྱི་ཡང་ལ་ལྟོས་ཏེ་རིམ་པར་ལྷང་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་འདྲ་ནས་པ་
 ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་། མི་རྩས་པ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཚུལ་སོགས་ཆོག་ལས་ཤེས་
 པར་བྱ་ཞིང་། མདོར་ན་ལྷར་བྱས་ལ་དུག་འབྱུངས་པ་ལྷ་ཐུབ་འཁྱོད་པ་དང་། དེ་
 རྒྱུགས་པ་ལྷར་ལས་དེ་སྟུན་འབྱེན་པ་དང་། དེ་ལ་སྤྱན་བརྟེན་པ་བཞིན་གཉེན་པོ་
 ཀྱན་ཏུ་སྟོད་པ་དང་། ཕྱིས་ནས་དུག་མི་འབྱུང་བ་ལྷར་ནམ་པར་སོར་ཆུད་པའི་སྟོབས་
 བཞིས་མི་འདག་པ་ནི་མེད་དོ། །

བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་ལུང་གཞི་ལས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་རྟེན་གཞིར་ཐུར་པའི་
 གཞི་བཅུ་བདུན་གསུངས་པ་ལས། གཞི་གསུམ་ཆོག་འདིར་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་སྟོང་པོ་
 དག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་གསོ་སྟོང་དང་། དབྱར་གནས་དང་། དགག་དབྱེ་ལྟེ་གཞི་
 གསུམ་གཙོ་བོར་བརྟེན་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གསོ་སྟོང་གི་གཞི་ནི། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་
 འོད་མའི་ཚལ་དུ་དག་བསྟེན་མང་པོས་ཞུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནང་ངོ། །དེ་ལ་འང་
 སྟོན་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འདག་ཅིང་ལྷག་པའི་སེམས་དང་གེས་རབ་དག་པར་བྱ་བ་ནི་
 གནས་ཀྱི་གསོ་སྟོང་དང་། ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱན་ཆེ་འདིའི་ཟག་པ་སྟོམ་ཞིང་ལྷག་པའི་
 ཚུལ་བྲིམས་དག་པའི་ཕྱིར་མཐུན་པའི་གསོ་སྟོང་གཉིས་ལས་འདིར་རེ་ཞིག་ཕྱི་མའི་

དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་དེ། དེ་ལ་བརྩ་བཞི་པ་དང་། བཙུ་ལ་པ་དང་། བཟ་གིས་པའི་
གསོ་སྦྱང་དང་། གནོད་པ་སྒྲོག་པའི་གསོ་སྦྱང་དང་། བསྐྱམ་པའི་གསོ་སྦྱང་སྟེ་ལ་
ལས། དང་པོ་ནི་ཉི་མེས་ཞག་མི་ཐུབ་ཀྱི་བར་ཁྱད་དེ་བས་ལོ་རེ་ལ་གསོ་སྦྱང་བརྩ་
བཞི་པ་དུག་འབྱུང་སྟེ། ལོ་དྲི་ལས། རྒྱལ་དང་དཔོ་དང་ས་ག་དང་། རྒྱ་སྟོང་སྐྱམས་
སྟོང་སྟོན་དུག་བཅས། །འདི་ནམས་ཀྱི་ནི་ནག་པོའི་ཕྱོགས། །སྒྲ་ཕྱེད་གསོ་སྦྱང་བརྩ་
བཞི་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ཡར་ངོའི་ཉ་བརྩ་གཉིས་དང་། སྟོན་དུག་སྟེ་༡༠
བནས་སྐྱམས་སྟེ་སྟེ་ལའི་བར་ཀྱི་མར་ངོ་དུག་ཏེ་བཙུང་བརྩ་དོ། །དེ་འདྲ་བཤེལ་གྱི་
ཆོ་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བར་གསུངས་པ་ནི། དེའི་འཁོར་དུ་ཅིས་མཁན་མཁས་
པ་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་སྐར་ནི་རྒྱ་སྐར་མཁན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་
བར་གསུངས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དག་སྦྱང་ལྟ་ཆེན་པོས་བཅས་པའི་མི་རུང་བའི་གཞི་བརྩ་ལྟ་སུ་མེལ་པ་
དང་། རབ་གནས་སོགས་བཟ་གིས་པའི་དུས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་གྲགས་
སོ། །བཞི་པ་ནི། བད་ཡམས་སོགས་འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱད་པ་སྟོ་བར་འབྱུང་བ་བརྒྲུག་
པའོ། །སྐར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་དག་གོ། །ལ་པ་ནི། དག་འདུན་དེ་བཙུམས་
པའི་ཕྱིར་གསོ་སྦྱང་བྱེད་པ་དག་གོ། །དེ་ལྟར་དུས་མ་ངེས་པའི་གསོ་སྦྱང་གསུམ་པོ་ནི་
གསོལ་པའི་ལམ་གྱི་ཆོ་རང་རང་གི་དུས་བརྗོད་པའི་ཁྱད་པར་ཅམ་སོ། །འདིར་དུས་
ངེས་པའི་གསོ་སྦྱང་གཉིས་ལ། གནས་མཆོམས་ཆེན་བཅད་ན་དེ་ཉིད་དུ་དང་། ཆོ་
རྒྱུད་གཉིས་ཀ་བཅད་ན་རྒྱུད་པ་ནས་འཐེན་ཏེ་ཆོ་བར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་ལག་ལེན་
ལྟར་དང་། བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་ནི་རབ་བྱུང་སྟེ་ལྟ་པོས་སོ། །དེ་ཡང་གསོ་སྦྱང་སྟོན་
མའི་དུས་ནས་དེ་རིང་གི་བར་རང་རྒྱུད་ལ་ལྟར་བྱུང་མ་བྱུང་བརྟགས་ནས་བྱུང་ན་

[illegible]

སོ་ལྷ་འཕམ། སོ་དྲུག་རེ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་པ་ནས་བཅོ་བརྒྱད་པར་
 རེ་ཆེ་དང་། བརྒྱ་དགུ་ནས་གངས་མཐའ་རྫོགས་པའི་བར་རེ་རྒྱུད་དྲུད་དོ། །དེ་
 ལྟར་གསྐྱེའི་རྒྱ་ཚད་དང་བརྒྱད་པའི་རྒྱུན་བམས་ཅད་ཚོགས་པ་ན་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་
 ལུན་པ་ཉིད་དེ། གསྐྱེའི་མདོ་ལས། ཡུལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་གསྐྱེའི་གཞུགས་
 ཀྱིས་བཞུགས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་གང་ཆེ་ཡུལ་འཁོར་དུ། །གསྐྱེའི་ནི་གཞུགས་
 རྒྱུར་བ། །དེར་ནི་དཔལ་དང་གཞགས་པ་དང་། འདོད་པ་དང་ནི་ལོ་ལེགས་འཕྱུར། །
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་དང་། རྣམ་བཤིད་གཏུ་ཐོས་པ་ནི། །དེ་རྣམས་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་
 འཕྱུར། །གང་ཞིག་སྦྱིང་ནས་ཡི་རང་བ། །དེ་ནི་གྲོལ་འཕྱུར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཞེས་པ་
 ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། རྒྱ་ཚད་དང་བརྒྱད་པའུགས་རྒྱལ་མ་ཡིན་པས་ཡུལ་
 འཁོར་ལ་འཆེ་བ་དང་། དག་འདུན་མི་མཐུན་པ་དང་། མ་བཟུམས་པར་འཕྱུར་བའི་
 ཉེས་དམིགས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་དག་འདུན་རྣམས་འདུས་ནས། ལས་གཤམ་དུ་ལྷུང་བ་བྱུང་ནས། ཡིད་གཉིས་
 རྒྱ་རྒྱར་ན་དུང་ན་མོ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། རྒྱུད་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་སྤོ་ནས་མ་
 ཡིན་པར་ཅོག་ཐུར་འདུག་སྟེ། ལྷུང་བ་བྱིན་རྒྱབས་ལ་བུགས་གཏད་པར་བྱ་ཞེས་ཉམས་
 སད་ནས། བརྒྱན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། དེང་དག་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱོང་བརྒྱ་བཞི་
 པའམ། བཅོ་ལྷ་པ་ལགས་ལ། བདག་དག་སྦྱོང་མིང་འདི་ཞེས་བབྱི་བའི་ཡང་གསོ་
 སྦྱོང་བརྒྱ་བཞི་པའམ་བཅོ་ལྷ་པ་ལགས་ཏེ། བདག་དག་སྦྱོང་མིང་འདི་ཞེས་བབྱི་བ་
 དག་འདུན་གྱི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ཏེ། ཞེས་པའམ། ཐེ་ཚོམ་
 ཟེ། ལྷུང་བ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཡིད་གཉིས་སུ་རྒྱུར་ན། ཞེས་བརྒྱུར། བདག་
 ལྷུང་བ་འདི་བརྒྱན་པའི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། དེང་གསོ་སྦྱོང་བྱེད། །སང་

ནང་པར་ལྷུང་བ་དེ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྒྲར་བཅུ་འོ། །ཞེས་ལན་ཅིག་བཅོད། བེ་ཆོམ་ཟ་
 བ་ལ། སང་ནང་པར་ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གཅིག་པོའི་དོད་དུ། སང་ནང་པར་དག་སྒྲོང་
 མདོ་སྤེལ་འཛིན་པ་དང་། འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་། མ་མོ་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་དྲིས་ཏེ།
 དོགས་པ་དང་ཡིད་གཉིས་བསལ་ནས་ལྷུང་བ་དེ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྒྲར་བཅུ་འོ། །ཞེས་
 བཅོད། ལས་བྱེད་པ་བོས་ནི་གཞན་ལ་མི་བཅོད་པར་ཡིད་གྱི་ཆོགས་བྱིན་བྱིས་བསྐྱབ་
 བོ། །དེ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། མདོ་འདོན་པ་དང་། བསྐྱོ་བ་སྤྲེ་རྒྱུད་ཆགས་གསུམ་
 པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར། དག་སྒྲོས་ལ་སོགས་འོས་པའི་ཡུལ་དུ་ལྷུང་བ་ཞིག་གིས་སྦྱོད་
 ལམ་ཞིབས་མདོ་གདོན་པར་བསྐྱལ་ནས་གནས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་ཀུན་གྲུང་འགྲེང་
 བཞིན་པས་མདོ་བརྟོན་པའི་བྱིན། དག་བར་གསུངས་ཤིག་སྒྲར་མ་རབ་རིབ་མར་
 མེད་དང་། སོགས་མི་རྟག་པའི་གཏམ་བཅོད། དེ་ནས་ཡང་གཏོར་མ་ཆ་བཞི་མཛད་
 པར་བསྐྱལ་ནས་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱོ། དེ་ནས་ཕྱག་མཛད་པར་བསྐྱལ་ནས་བསྐྱོད་ཕྱག་
 བྱ། འདིར་བརྩམ་པ་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བའི་བྱིར། །དགའ་བ་བརྒྱ་ལྷན་འཆི་མེད་
 གོང་ཁྱེར་ནས། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོ། །ཤུའི་རིགས་ཀྱི་ཐིག་
 ལེར་འཛིན་པའི་སྦྱོད། །སྤྱེལ་ལྷུ་མོ་རི་དགས་མིག་ཅན་ཡིན། །འོད་སྟོང་གར་
 ཀྱི་རི་ལ་ཆས་པ་བཞིན། །ལྷུ་མས་ཀྱི་གེ་སར་བཞད་པ་ལུསྤྱིའི་ཆལ། །ཆངས་དང་
 དབང་པོའི་སྤྱི་ཁྱེས་མཛེས་བྱས་ཤིང་། །བྱང་རྒྱལ་རིགས་སུ་ལུང་བསྟན་ལ་ཕྱག་
 འཚལ། །ལང་ཆོས་དེགས་པའི་ཤུག་གཞོན་ནུའི་དབུས། །སྤྱེལ་ལྷུ་ཕྱག་ཕྱུག་བཞིའི་
 རོལ་ཅེད་མཐུ། །ཀུན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་བསྐྱོད་ཅིང་གྲགས་པ་ཡི། །སྤྱོད་གྲུའི་རྣམ་ཤེས་
 མིག་དང་རྣ་བར་རྫོགས། །འདོད་སྤེད་ཞགས་པས་གཞན་དབང་མ་ལྷུང་བཞིན། །
 ཡབ་གཅིག་དབྱེས་སྤྲད་བཅུན་མོའི་སྤྱེལ་ལ། །སྤྱེལ་ལྷུ་བས་བསྐྱུས་ནས་རྒྱལ་

པོའི་ཁབ། །བསྐྱངས་པས་དོན་ཀྱན་གྲུབ་པ་ལ་བྱག་འཛམ་ལ། །ཤིན་ཏུ་གཡོ་ཞིང་
འཛིག་པ་རྒྱལ་སྤིང་གི། །ལྷགས་ཀྱི་དབང་དུ་མ་གྱུར་འགའ་མེད་ཀྱང་། །ངེས་པར་
འབྱུང་བའི་རྒྱུན་བཞེས་ཁྱོད་གི་ཐུགས། །སྟོགས་ནས་རང་བྱུང་དགེ་སྦྱོང་ཉིད་དུ་
བརྟན། །བརྩོན་འགྲུས་རྒྱུ་མེད་ལ་ཞེ་རུ་རྒྱུ། །དཀའ་ཐུབ་གདུངས་པ་བཟོད་
པའི་སྤྱིང་སྤྱོད་སྤང་དང་། །ཀུན་རྟོག་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་བསམ་གཏན་ལ། །སྟོགས་
བརྩེའི་བདེ་གཤེགས་དབྱེས་ལ་བྱག་འཛམ་ལོ། །

གངས་མེད་གསུམ་གྱི་སྤྱིང་དུ་རྣམ་རིག་ཀྱན། །ཚོགས་གཉིས་ཐ་གྲུས་བཅིངས་པ་དོན་
ཡོད་ཐྱིར། །བྱང་ཆུབ་ཤིང་དུང་བདུད་རྣམས་སྒྲག་བྱས་ནས། །མདོན་པར་རྫོགས་
སངས་རྒྱ་བ་རྒྱལ་ཀྱན་གཤིས། །འཁོར་བ་གཏིང་མཐའ་མེད་པའི་གཡང་ས་ལ། །
རྒྱག་པའི་འགོ་བ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་གྲུས། །བསྐྱལ་ནས་ཐར་པ་དང་ནི་རྣམ་མཁུན་
གི། །ཁོ་འཕང་བཀྱི་བ་ཁྱོད་ལ་བྱག་འཛམ་ལོ། །རྟོག་ཅིང་དབྱེད་ཀྱང་སྦྱོམ་པ་མིན་
པའི་ཆར། །འབྱུངས་བས་ཆེས་བཟིའི་མུ་སྟེགས་སྟོན་པའི་ལྷ། །མཉན་དུ་ཡོད་པའི་
ཆོས་འབྱུལ་ཆེས་བཅད་པས། །སྦྱངས་དང་གཟི་བཟིང་ཉམས་པའི་ཆོ་ག་རྫོགས། །
རྩེ་འབྱུལ་རྒྱུ་བ་བཞི་ལ་མཆོག་ཐོབ་ཁྱོད། །སྦྱོ་རྒྱ་ན་འཆིའི་ཆོར་བ་མི་ཐུང་ཡང་། །
ངེས་པར་པ་རོལ་འགོ་འདི་མི་སེམས་རྣམས། །སྦྱོ་སྤྱད་བྱ་ངན་འདའ་སྟོན་དེར་བྱག་
འཛམ་ལ། །བསོན་ནས་ཉམ་རྒྱུང་གྱུར་པའི་འགོ་བ་རྣམས། །དཀའ་པོའི་ཆོས་རབ་འཕེལ་
པའི་ཆོང་ཟོང་ནི། །འཛད་པ་མེད་པའི་རིང་བསྐལ་ཆ་བརྒྱད་དུ། །བཞག་སྟེ་ཆོས་གི་
དབྱིངས་སུ་གཟིམས་པ་ལྟར། །བདག་ཀྱང་རྫོགས་སྦྱིན་སྦྱངས་གསུམ་མཐར་ཐིན་
ནས། །ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་འོག་མིན་ཆེན་པོ་རྒྱ། །མདོན་པར་སངས་རྒྱས་
སྐུ་པའི་མཛད་པ་བརྩས། །ཀྱུན་མཁུན་ཁྱོད་དང་འགོ་དོན་མཉམ་པར་ཤོག །

ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་ལ་གནས་བརྟན་གྱིས་མདོའི་བསྟོད་པ་དང་། མདོ་ཉན་
 པར་གདམས་ནས། ༑ རྒྱ་གར་སྐད་དུ། སྤྱི་ལ་སྤྱུ་སྤྱུ། བོད་སྐད་དུ། རྒྱལ་
 ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་མདོ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཚུལ་ལོ། །འདི་
 རྐྱད་བདག་གིས་ཐོས་པའི་དུས་གཅིག་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་ཁྲི
 རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟེས་སྤྱིན་གྱི་ཀྲན་དགའ་ར་བ་ན། དགེ་སློང་བརྒྱ་ཕྱག་
 བྱེད་དང་བརྒྱ་གསུམ་གྱི་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་
 ཏེ། དེའི་ཆོ་བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་བཀའ་བསྟུལ་བ། དགེ་སློང་
 དག་གིས་པ་ནི་འགྲིལ། སྟག་ནི་འཆད། ཆེའི་འདུ་བྱེད་ནི་འདོར། རྟོན་པའི་བསྟན་
 པ་ཡང་རེས་པར་འཛིག་པར་འགྱུར་ན། ཅིའི་ཕྱིར་བཙོན་འགྲུས་དང་བརྒྱལ་བ་བརྟན་
 བོས་བསྐྱབ་པར་མི་བྱེད། མིའི་ལུས་ནི་གིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་ན། དེ་ཐོབ་ནས་དེས་
 རྟེན་པའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡང་རྟེན་ནས་ཐར་པའི་དོན་དང་མི་
 མཐུན་པ་དག་གིས་བསྐྱས་ཏེ་སྤྱག་བསྟུལ་བར་གྱུར་ཏེ། དགེ་སློང་དག་སྟག་དང་
 བལ་ཞིང་གི་བ་ནི་སྤྱི། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟག་དང་བལ་ཞིང་གི་བས་ནི་ཆོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྟེ་བ་ཟད་པར་འགྱུར་
 གྱི། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པས་ནི་སྟེ་བ་འབྲུམ་ཕྱག་བརྒྱའི་བར་དུ་རིགས་དང་
 བལ་ཞིང་བདེ་བ་སྤངས་ཏེ་རྣམ་པར་ལྷུང་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །
 དེ་ཕྱིར་རྟོན་པས་རྒྱལ་ཁྲིམས་རབ་བསྟགས་བཤད། རྒྱལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་སངས་རྒྱལ་
 འབྱུང་དང་སྤྱད། རྒྱལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་རྒྱན་རྣམས་ཀྱན་གྱི་མཆོག་ རྒྱལ་ཁྲིམས་ལྡན་
 པ་དྲི་དང་བྱུག་པ་ཡིན། རྒྱལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་དགའ་བ་ཀྱན་གྱི་གནས། རྒྱལ་ཁྲིམས་
 གཏུང་བ་སེལ་བ་བསེལ་བའི་རྒྱ། རྒྱལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་གྱིས་བསྟོད། །

ཚུལ་ཁྲིམས་དག་གིས་འགྲོ་བ་དམ་པ་མཛོལ། རི་ལྟར་སྤུལ་གདུག་ཁྱེ་ཆེན་ནག་པོ་
 ཡང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་ལ་གཞོད་མེད་གཞན་ཅི་སྟོན། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པའི་དགེ་
 སྟོང་འོད་དང་ལྡན། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་གྲགས་འགྱུར་བདེ་བ་ཐོབ། རི་ལྟར་མིག་
 མེད་གཟུགས་མཐོང་མི་རུང་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་ཆོས་མི་མཐོང་། །
 རི་ལྟར་རྐང་མེད་ལམ་འཇུག་ག་ལ་ལུས། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་ཐར་མི་
 འགྱུར། རི་ལྟར་བུམ་པ་བཟང་པོ་རིན་ཅེན་སྟོང་། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་རྣམས་
 བསྐྱེད་པའི་གཞི། རི་ལྟར་བུམ་ཆག་རིན་ཆེན་སྟོང་མི་རུང་། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་
 རལ་བས་ཆོས་ཀྱང་གདུགས། །དང་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་པར་གྱུར་པ་དེ། ཁྲིམ་ནས་
 ལྷ་རན་འདས་པ་འཛོལ་སྐྱམ་མམ། ལྷ་མེད་སྐྱ་རྣམ་ལ་སོགས་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་
 མེ་ལོང་དག་ནི་དགོས་མི་འགྱུར། །རྣ་བས་མ་ཐོས་མིག་སྒར་མ་མཐོང་ཡང་། །བསྐྱན་
 སྤང་མི་དེ་མཐོང་རིས་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཐོས་མང་ཐོས་ལྡན་ཐོས་བསྐྱར་མཐོང་རིས་
 ཉིད། །བྱད་མེད་བསྐྱེད་དུ་ག་ལ་རུང་། །རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ག་ལ་དགལ། །ལྷ་བསྐྱིང་
 པོ་ག་ལ་ཡོད། །བྱད་མེད་དག་ལ་རུང་བ་མེད། །རྒྱལ་སྤྱིད་དག་ལ་དགལ་བ་མེད། །
 །ལྷ་བ་དག་ལ་སྐྱིང་པོ་མེད། །ལོངས་སྟོང་དག་ལ་རྟག་པ་མེད། །ལོངས་སྟོང་དག་ནི་
 འབབ་ཆུ་བཞིན། །གྲུ་ཅི་འདྲ་བར་ཁྲིམ་དེ་འདྲ། །མེ་ཉོག་ཅི་འདྲར་གཟུགས་དེ་བཞིན། །
 རྩོག་ནི་ཆུ་བར་འདྲ་བ་ཡིན། །བཙོམ་ལྡན་གྱིས་དེ་སྤྱད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ནས། །ཉེ་བ་
 འཁོར་ལ་སོགས་པའི་དགེ་སྟོང་དེ་དག་ཡི་རངས་ཉེ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་
 པ་ལ་མཛོན་པར་བསྟོད་དོ། །

དུས་གསུམ་གསལ་བའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །བསྐྱོ་བ་གང་ལ་སོགས་གྱིས་བསྐྱོ་
 བར་བྱའོ། །དེ་ནས་སྤྱི་བཤགས་དང་། མཐོང་སྟོམ་དྲི་བ་བྱས་ལ། །དགེ་ཚུལ་གྱི་

གསོ་སྦྱང་ནི། །དག་སྦྱོང་རྒྱད་བཟང་པོ་ལ་ཐུག་གསུམ་བཅའ་ནས། གསོ་སྦྱང་ལ་
 ཐུགས་གཏད་པར་བྱ། ཞེས་བཟོད་ནས་དག་སྦྱོང་རེ་རེ་མཐུན་དུ་གསུམ་གསུམ་
 མན་ཆད་འདུག་སྟེ། གནས་བརྟན་དགོངས་སུ་གསོལ། དེང་དག་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་
 བཅུ་བཞི་བའམ་བཅོ་ལྔ་པ་ལགས་ཏེ། བདག་དག་ཚུལ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་ཡང་
 གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་བའམ་བཅོ་ལྔ་པ་ལགས་ན། བདག་དག་ཚུལ་མིང་འདི་ཞེས་
 བཟྱི་བའི་བར་ཆད་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་དག་གོ་ཞེས་བདག་མཆིའོ། །བདག་
 ཡོངས་སུ་དག་པར་གནས་བརྟན་སོགས་གྱིས་གཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་གསུམ་བཟོད་
 ནས། ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཡོངས་དག་སྦྱངས་ནས་དག་ཚུལ་རྣམས་ལས་མི་ཐོས་བའི་སར་ལོགས་སུ་
 བཀར་ནས། མདོ་འདོན་པ་པོས། ལྟར་བ་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་
 པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བཟྱི་བས། དག་འདུན་རྣམས་སྦྱོང་ལམ་བརྟན་ནས་
 གསོལ་བའི་ལས་ལ་ཐུགས་གཏད་པར་བྱ། ཞེས་འདུན་པ་བཅོས་ནས། དག་འདུན་
 བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། དེང་དག་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་བའམ་
 བཅོ་ལྔ་པ་ལགས་པས། བདག་ཅག་དག་འདུན་ཐམས་ཅད་ནི་ལྟར་བ་དང་བཅས་
 པར་གྱུར་ན། གང་གི་མཐུན་དུ་བདག་ཅག་ལྟར་བ་དེས་ཆོས་བཞིན་དུ་སྦྱར་བཟྱི་བ་
 བདག་ཅག་ལས་དག་སྦྱོང་གནས་གཞན་དུ་མཆིས་ལ། དག་སྦྱོང་གི་མཐུན་དུ་ལྟར་
 བ་དེ་དག་ཆོས་བཞིན་དུ་སྦྱར་མཛད་དོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །དེ་ནས་གནས་གྱི་
 སྒོ་མཐུན་ནི། ལྟར་བ་ཐུན་མོང་བའི་བྱིན་རྒྱབས་ལས། གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ངས་
 པར་དགོས་པས། གསོལ་བ་དང་གཉིས་གྱི་ལས་གྱི་གནས་ལ་སྒོ་བརྟན་པ་ལ་ཐུགས་
 གཏད་པར་བྱ། དག་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། གནས་ཐམས་ཅད་

གྲུབ་པའམ། བགྱིས་པ་པའམ། ལགས་པ་ནང་མཆོམས་དང་བྱི་རོལ་ཉེ་ལོར་འདོམ་
གང་དང་བཅས་པ་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་གི་གནས་སུ་བཞེད་ན། གལ་ཏེ་
དགེ་འདུན་གྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན། དགེ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་
ཅིག་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ། བགྱིས་པའམ། ལགས་
པ་ནང་མཆོམས་དང་། བྱི་རོལ་ཉེ་ལོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་
གསོ་སྦྱང་གི་གནས་པ་སྟོ་མཐུན་པར་བགྱིའོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །བཟོད་པ་མཐུག་
བསྟུ་བ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐུགས་གཏད་པར་ཞུ། དགེ་འདུན་བཙུན་པ་སོགས་ནས།
གསོ་སྦྱང་གི་གནས་སུ་བཞེད་དེ། དེའི་སྦྱང་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་
པའམ། སོགས་སྐར་བཞེན་ནས། གསོ་སྦྱང་གི་གནས་སུ་སྟོ་མཐུན་པར་བགྱི་ན། ཆེ་
དང་ལྷན་པ་གང་དག་གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ་སོགས་ནས། གསོ་སྦྱང་གི་གནས་
སུ་སྟོ་མཐུན་པར་བགྱི་བར་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་གསུང་ཞིག་གང་དག་མི་བཟོད་
པ་དེ་དག་ནི་གསུངས་གིག་ དགེ་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་གནང་ནས། དགེ་འདུན་གྱི་
གནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ་སོགས་ནས། གསོ་སྦྱང་གི་གནས་སུ་སྟོ་མཐུན་པར་
བགྱིས་ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་བཞེན་དུ་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་
བཟོད་དོ། །དེ་ལ་གྲུབ་པ་ནི་སྟེས་བུའི་ཚུལ་བས་མ་བྱས་པ་བསྟུ་བ་དང་པོའི་གནས་
རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་ཕྱོག་དྲུའི་ཐུག་པ་བཞེན་ནོ། །

བགྱིས་པ་ནི་སྟེས་བུའི་ཚུལ་བས་བྱས་པ་བསྟུ་བ་གསུམ་པའི་གནས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ན་
རྒྱན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེན་ནོ། །ལགས་པ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་གནས་སུ་རུང་བ་
སྟེ་གནས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ལོ། །དེ་བས་ད་ལྟ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གསོ་སྦྱང་
བྱེད་པའི་ཐུང་། བགྱིས་པའི་ཞེས་མཆོམས་སྐར་པ་ལགས་སོ། །དེ་ནས་དངོས་གཞི་

ལ་གནས་བརྟན་གྱིས་སོ་སོ་ཐར་པའི་པདྨ་ཉན་པར་གདམས་ནས། གསེལ་བ་འབའ་
 ཞིག་པ་ལས་གྱིས་དག་འདུན་ཐུགས་བརྩུན། པདྨ་འདོན་པ་པོས་ཐལ་སོ་ཕྱུང་ཟད་
 ཕྱུང་པའི་རྟུང་ཀས། རྒྱ་གར་རྒྱད་དུ། པ་ཉི་མོ་རྟུ་ལྷུ་ཏུ། བོད་རྒྱད་དུ། སོ་སོ་ཐར་
 པའི་མདོ། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །སངས་རྒྱས་འདུལ་བ་གར་
 ཆེན་མཆོ། །གཏིང་མཐའ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །གནས་པའི་སྤྱིར་དར་སྤྱིར་པོ་ནི། །
 སོ་སོ་ཐར་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། འཛོག་བྲལ་རྣམ་པར་འབྱུངས་པར་འབྱུང་།
 ཞེས་པའི་དར་བཞེད་ནས། དག་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསེལ། དེར་དག་
 འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱོར་བརྟུ་བཞི་པའས། བཙོ་ལྷ་པ་ལགས་ཏེ། གལ་ཏེ་དག་འདུན་གྱི་
 དུས་ལ་པ་པ་ཅིར་བཞེད་ན། དག་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དེར་
 དག་འདུན་གྱིས་གསོ་སྦྱོར་མཛད་དེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་པདྨ་འདོན་པ་གདོན་ཏོ། །འདི་
 བྱི་གསེལ་པའོ། །ཆོ་དར་ལྷན་པ་པདག་ཅག་གསོ་སྦྱོར་བྱ་སྟེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་པདྨ་
 གདོན་པ་གདོན་གྱིས། ཁྱེད་ཅག་ལྷ་ལ་ལྷུང་བ་ཡོད་པ་དེ་མཐོལ་ཞིག་ ལྷུང་བ་མེད་
 བ་ཅང་མ་སྟུ་ཞིག་ ཅང་མི་སྟུ་ན་པདག་གིས་ཆོ་དར་ལྷན་པ་དག་ཡོངས་སྟུ་དག་པར་
 རིག་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་སོ་སོར་དྲིས་ནས་དག་སྦྱོར་གིས་ལན་བཅུ་པ་པ་དེ་བཞིན་དུ་དག་སྦྱོར་གི་འཕྲོར་
 འདི་ལྟ་བུར་ཡར་ལན་གསུམ་གྱི་དར་དུ་བརྒྱག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡར་དག་སྦྱོར་
 གར་དག་སྦྱོར་གི་འཁོར་འདི་ལྟ་བུར་ལན་གསུམ་གྱི་དར་བརྒྱགས་པ་ན། ལྷུང་པ་
 ཡོད་པ་དུན་བཞིན་དུ་མི་མཐོལ་ན་དེ་ཤིས་བཞིན་དུ་རྩུན་དུ་སྟུ་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོ་དར་
 ལྷན་པ་དག་ཤིས་བཞིན་དུ་རྩུན་དུ་སྟུ་བ་ནི་བཙོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་པར་དུ་གཙོད་
 པའི་ཆོས་སྟུ་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་དག་སྦྱོར་ལྷུང་བ་ལྷུང་བ་རྣམས་པར་དག་པར་

འདོད་པས་ལྷང་བ་ཡོད་ལ་བྱན་ཅིང་མཐོང་བ་མཐོལ་བར་བྱའོ། །མཐོལ་ན་བདེ་བ་
ལ་རེག་པར་གནས་པར་འགྱུར་གྱིས། མ་མཐོལ་མ་བཤགས་ན་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །
ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་བདག་གིས་སོ་སོ་ཐར་པའི་གྲོང་གཞི་བརྟོན་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལ་
བདག་གིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ལ་ཅི་འདི་ལ་བྱེད་ཡོངས་སུ་དག་གས། ཞེས་ལན་
གཉིས་དང་ལན་གསུམ་དུ་འདྲིའོ། །འདི་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཡོངས་སུ་དག་ན་འདི་
ལྟར་ཅང་མི་སྒྲིབ་པས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ། །སྤྲད་མ་ཡམ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་
བཞི་དང་། དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་དང་། མ་ངེས་པའི་ཆོས་གཉིས་
དང་། སྤང་བའི་ལྷང་བྱེད་གྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་དང་། འབའ་ཞིག་པ་དགྲ་བཅུ་དང་། སོ་
སོར་བཤགས་པའི་ཆོས་བཞི་དང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མང་པོ་དང་། ཚུད་པ་
ཞི་བར་བྱ་བའི་ཆོས་འདུན་པོ་རྣམས་ནི་ལྷ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་
པ་ལས་བྱུང་བས་སྒར་གསན་པ་འཇམ། བྱིས་ཀྱང་གསན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བརྗོད་
ནས་སྒྲོན་ལམ་གདབ་པ་དང་དགོ་བ་བསྐྱོ་བའང་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དགོ་སྒྲོང་བཞིར་མ་
ཆོགས་པས་གསོ་སྦྱང་མ་གྲུབ་ན་གསོ་སྦྱང་ཡོད་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཡང་མ་གྲུབ་ན་གསོ་སྦྱང་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་འགོག་པ་ནི། བན་ཚུན་གཅིག་གི་མདུན་
ན་གཅིག་འདུག་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་། རང་གཅིག་ཤུར་ཡིན་ན་ཡིད་གྱིས་
བསམ་ཞིང་བརྗོད། གཞན་ཡང་དགོ་སྒྲོང་ནད་པ་དང་། དབང་མེད་པ་དང་། རྩོག་
དང་། ཆངས་པར་སྦྱོད་པའི་བར་ཆད་གྱི་སྒྲིན་གྱིས་ལས་གྱི་གནས་སུ་འདུ་བར་མི་
རུས་པ་དང་། གཞི་མགོན་ཆོས་གྲངས་མ་མཐུན་ཞིང་། གྲོ་བུར་བ་མང་བ་སོགས་ལ་
དམིགས་བསལ་གྱི་ཆོག་གཞན་དུ་འཁོད་པ་ལྟར་གསུངས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དབྱར་
གནས་གྱི་གཞི་ནི། སྟོན་པ་རྒྱལ་བྱེད་ཆེལ་ན་བཞུགས་པའི་ཆོ་དགོ་སྒྲོང་དག་དབྱར་

སྒྲིངས་རྒྱ་བ་ལ་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་འབྲུ་བས་དབྱར་མ་པ་ཅས། ཡང་རི་བོར་གྱི་
གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་ཏུ་དབྱར་གནས་པ་ལས་གཅིགས་པ་བྱུང་ནས་དགག་དབྱེ་མ་
བྱས་པར་མཉན་ཡོད་དུ་འོངས་པར་དབྱར་ཕྱི་མ་རྗེས་སུ་བཅས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་
དུས་ཀྱི་བྱང་པར་ས་གཤི་ལྷས། གོ་ཞུན་ལྷ་བའི་ཆོས་གཅིག་ནས། །མ་མའི་དབྱར་
དེ་གཙོ་བོ་ཡིན། །དེ་ཉིད་བྱུངས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཡི། །ཆོས་གཅིག་ནས་ནི་ཕྱི་མར་གྲགས། །
ཞེས་སོ། །ཡུན་ནི་མདོ་རྩར། དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །ལྷ་བ་གསུམ་
དུའོ། །ཞེས་སོ། །

དགོས་པ་ནི་འདུལ་བ་ལུང་ལས། འབྲུ་དང་སྟོག་ཆགས་གནོད་སྦྲོང་དང་། །ལུས་སྟོག་
གནོད་སྦྲོང་རལ་བྲུམ་འཆོས། །དོན་བྱ་ཉུང་དང་ཐོས་སྟགས་འཕེལ། །དགག་དབྱེ་
ས་བརྒྱུང་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དོ། །དེ་འདྲ་དབྱར་མ་པ་ཡིན་ན་ཉོར་ལྷ་དུག་པའི་
ཉ་དང་། ཕྱི་མ་ཡིན་ན་བདུན་པའི་ཉ་ལ་གསོ་སྦྱང་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་གནས་མལ་སྟོབ་
པར་འོས་པའི་དགེ་སྦྲོང་གཅིག་གམ་དུ་མ་ཡང་རུང་སྟེ་སྦྱོ་བ་དྲི་བ་དང་གསོལ་བའི་
ལས་ཀྱིས་བསྟོ། །དེ་ལྟར་བསྟོས་པ་དེས་ཚུལ་ཤིང་མིད་དུ་བྱུག་པ་ལ་ཡོ་དང་ཁར་
ཁོར་བཅས་གཙུག་མེད་ཅིང་། །ཁ་དོག་བཟང་ལ་རེག་པ་འཇམ་པ་རྣམས་སྟ་གོན་བྱ།
དེ་ཙམ་ན་དང་གྲུར་གྲུམ་ལ་སྟགས་པའི་དྲིས་བཅོ། །གཟེབ་ཀྱི་སྟོག་མར་མིན་རས་དཀར་
བོ་བཞིང་བས་དཀྱིས་པ་རྒན་པའི་མཐར་བཞག་ དེ་ནས་ཁྱིམ་ས་སུ་བྱ་བ་རྒྱ་མགོར་
ཟག་པ་མི་འདོར་བ་དང་། །མཁོ་ཞིང་སྦུད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོར་སྦྱར་དུ་བསྐུལ་བ་
དང་། དགེ་རྩ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། །ཉེས་འཁོར་གཙང་བར་བྱ་བ་དང་། །ཞིང་ཞིང་པར་
མི་གཙང་པ་དང་། །སེར་བྱུང་ན་བརྟོག་པར་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་འདིས་གནས་འདིར་
གནས་པར་སྦྱོ་བ་དེ་ནི་ཚུལ་ཤིང་ལོངས་ཤིག་དང་། །དབྱར་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་

ལྷུག་ལོང་མི་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཁྲིམས་སྤྱུ་བ་བརྟུན། དེ་ནས་ཚུལ་གྱིང་བྲིམས་ཏེ་
 སྐྱངས་པའི་གྲངས་གོ་བར་བྱས་ནས་སྤྱར་བསྟུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་
 ཅད་ཆོག་བཞིན་དུ་གེས་པར་བྱས་ལ། དངོས་གཞིན། དབྱར་སྤྱི་ཕྱི་གང་ཡིན་ཡང་
 དེའི་བཙུན་གཞི་ནང་པར་གནས་སྟེང་གཡོགས་དང་བཅས་པའི་ནང་དུ་བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པའི་སྟོན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་དགྲ་དང་ལྷན་པའི་དགེ་སྟོང་
 གི་མདུན་དུ་དབྱར་སྤྱི་ཕྱི་གང་ཡིན་ཡང་རང་མིང་ནས་བརྟུན་དེ་ལྷ་བ་གསུམ་གནས་
 པར་ཁས་སྐྱང་ཞིང་། ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །དེའང་གོ་བཞིན་དང་བྲུམས་སྟོང་གཉིས་
 ལས་གཞན་དུ་ཁས་སྐྱངས་ཀྱང་མི་འཆགས་ལ། ལྷ་བ་གསུམ་དུ་མ་ཚང་པའི་ཁས་
 ལེན་ཀྱང་མི་རུང་ངོ་། །སྒྲིར་གནས་པར་ཁས་མ་སྐྱངས་པས་གནས་མི་གཏོང་ན་གནས་
 པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར་ན་དམིགས་བསལ་ལུལ་མེད་དུ་འདིར་གནས་
 པར་བྱའོ། །སྟམ་དུ་དམ་བཅས་པས་ཀྱང་གོ་ཆོད་དེ། དོན་དང་མི་འགལ་པའི་བྱིར་
 རོ། །ཀལ་ཏེ་ཆོས་ལྷན་གྱི་བྱ་བ་ལ་ཞག་གཅིག་པ་ནས་བདུན་པའི་མཚན་མོ་མ་འདས་
 ཚུན་ཆད་མཚམས་ལས་འདའ་དགོས་པ་བྱུང་ན་དེའི་གོང་དུ། དགེ་སྟོང་ཆོས་དགྲ་ལྷན་
 གྱི་བྱུང་དུ་ཞག་གྲངས་བསལ་ནས་བྱིན་སྐབས་བྱ་དགོས་ཏེ། བྱིན་གྱིས་མ་བསྐྱབས་
 པར་བྱི་རོལ་ཏུ་སྒྱུ་རེངས་འཆར་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །སྒྱུ་རེངས་གར་
 བ་དབྱར་རལ་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་ངོ་། །

ཉིན་མོའི་ཆ་དེ་ཉིད་ལས་བྱིར་འོང་ཡང་དགོས་མེད་དུ་མཚམས་གྱི་བྱི་རོལ་འདའ་ན་
 ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཉེས་བྱས་དང་། རྒྱང་གཤམ་གྱི་མཐའ་འདས་ན་ནི་དངོས་གཞིའི་
 ཉེས་བྱས་སྟེ་བ་བསྐྱེད་དོ། །ཞག་བདུན་པའི་བྱིན་སྐབས་ཀྱང་སྒྲིར་བྱིལ་པས་ཞག་
 བཞི་བརྩུ་ལས་ལྷག་པ་ནི་མི་རུང་ལ་དབྱར་གྱི་བྱི་མཐའི་ཞག་དུག་ལའང་བྱིན་སྐབས་

མི་འཆགས་པར་དངོས་བསྟན་ཉིད་ཀྱང་འདྲོད་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་
དགེ་འདུན་བྱེ་བ་བསྐྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་བྱ་བ་དེ་འབད་པས་བསྐྱབས་ཀྱང་མ་
བྱུང་བ་དེ་སྤིད་དུ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་དགག་དབྱེའི་གཞི་ནི། མྟོན་པ་མཉན་
ཡོད་ན་ཞུགས་པའི་ཆོ་ལྗོངས་གིག་ཏུ་དགེ་སྦྱོང་རྣམས་མི་སྤྱི་བའི་ཁྱིམ་སྤྱུང་ཏེ་དབྱར་
གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱིས་དབྱར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་
ལ་དགག་དབྱེ་བྱ་བར་གནང་ངོ། །མཚན་ཉིད་ནི་གཞི་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་ཆོས་རྣམ་
པར་དག་བྱེད་དབྱར་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་དེ་ཉིད་སྐབས་དབྱེ་བའི་སྐགས་
གྱིས་འཁུལ་བའོ། །

དེ་ལ་དབྱར་སྤྱིའི་བསྐྱང་མཚམས་གྱི་སྟོན་ལྟ་འབྱིང་བོའས། བ་རྒྱུད་གཉིས་པོའི་
ཉའི་སྤྱོད་ལ་དགག་དབྱེ་ལ་ལྟ་བུའི་བྱེད་པ་ནས་ཞག་བདུན་ཅུ་ལས་མེད་པ་བྱིན་ཆད་
ལོཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་ན་བཟོད་པར་གསོལ་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱན་པ་ལ་
སོགས་བྱས་ནས། བརྩ་བཞིའི་མཚན་ཐོག་ཐག་ཆོས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པར་
བྱ། ཉའི་ཉིན་པར་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་པན་རྒྱུན་བྱས་ཟིང་པོར་བྱས་
ལ་འགྲང་བཞིན་པས་བརྟུང་དེ། དབྱར་གྱི་ནང་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་སྐགས་དང་འགལ་
བ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པར་མཛོད་པར་བྱ། ཞེས་བཟོད་དེ། དེ་ནས་གནས་བརྟན་ལས་
བྱེད་པ་པོས་རྒྱན་ཆགས་གསུམ་པ་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་བཤགས་པའི་བར་གསོ་སྦྱོང་
ལྟར་བྱས་ལ། དགེ་ཚུལ་རྣམས་ལོགས་སུ་བཀར། འདུ་བར་མ་རྩས་པའི་འདུན་པ་
དང་། དགག་དབྱེ་ལེན་དགོས་པ་རྣམས་གཅིག་ཆར་འཁུལ་བའི་སྐགས་གྱིས་བྱང་
ཞིང་། ཐབས་ལེགས་བྱ། ལེན་པ་པོས་དགེ་འདུན་ལ་བཟོད་པའི་སྐགས་སུ་བྱགས་
པ། དགེ་འདུན་བརྒྱན་པ་རྣམས་དགོངས་སུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་བསྒྲ། དགག་དབྱེ་

ལུལ་བའི་དགོས་པ་ནི། གསོ་སྦྱང་ལ་ཡོངས་དག་ལུལ་བ་ལྟ་བུའོ། །ལྟར་བ་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པ་རྣམས་གསོ་སྦྱང་གི་སྐབས་ལྟར་ལས་གྲལ་ལ་མ་འདུས་གོང་ནས་བྱིར་
 བཅོས་བྱ། དེ་ནས་ལྟར་མཐུན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ལས་བྱེད་པོས་དགག་དབྱེ་
 བྱེད་པའི་དགེ་སྦྱོང་ལ་སྦྱོ་བ་དྲི་སྦྱོ་ན་གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་དགག་དབྱེ་
 བྱེད་པར་བསྒྲོ་བ་དང་། གསོལ་བའི་ལས་ཀྱིས་ཐུགས་བརྩུན་པ་རྣམས་བྱ། དེ་ནས་
 དངོས་གཞི་ནི། གསོལ་བ་བརྗོད་པའི་རྗེས་ལ། བསྐྱོས་པའི་དགེ་སྦྱོང་དེས་དགེ་འདུན་
 ཐམས་ཅད་ལ་རྩ་རྩུབ་བ་བྱུང་བར་བྱིམས། གྲལ་ན་གནས་པ་དག་གིས་རྩ་ཆངས་པ་
 གཉིས་གཉིས་བྱས་པ་བསྒྲོལ་དེ་བཅིངས་ནས་ཅེ་མོ་གཅིག་དང་ཅ་བ་གཅིག་རང་ལ་
 བསྟན། གཅིག་ལུལ་ལ་བསྟན། གཉིས་ཀས་སོ་སོའི་ཐོགས་ཀྱི་རྩ་བ་རྟོག་པས་
 མནན། ཅེ་མོ་ལག་པས་བཟུང་། དགག་དབྱེ་བྱེད་པར་བསྒྲོས་པའི་དགེ་སྦྱོང་གི་མདུན་
 ཏུ་འདུན་པ་བཅོས་དེ། ཅོག་པར་འདུག་བཞིན་པས། ཆོ་དང་ལྡན་པ་དགོངས་སུ་
 གསོལ། དེང་དགེ་འདུན་གྱི་དགག་དབྱེ་བཅོ་ལྔ་པ་ལགས་དེ། བདག་དགེ་སྦྱོང་མིང་
 འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ཡང་དགག་དབྱེ་བཅོ་ལྔ་པ་ལགས་ན། བདག་དགེ་སྦྱོང་མིང་འདི་
 ཞེ་བགྱི་བ་བདག་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། རོགས་པའི་གནས་གསུམ་གྱིས་
 དབྱར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བགྱིད་གྱི། ཆོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 བདག་ལ་གདམས་སུ་གསོལ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་རྗེས་སུ་བསྟན་
 ཏུ་གསོལ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་རྗེས་སུ་གཟུང་ཏུ་གསོལ། ཐུགས་
 བརྩེ་བ་ཅན་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྤྱད་ཏུ། བདག་ལ་ཐུགས་
 བརྩེ་བར་བརྗོད་ཏུ་གསོལ། ལྟར་བ་ཤེས་ཤིང་མཐོང་ན་ཆོས་བཞིན་འདུལ་བ་བཞིན་
 སྒྲར་བགྱིའོ། །

ཞེས་ལན་གསུམ་བཟོད། ཐབས་ལེགས་བྱ། ནད་པ་ངལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དགག་
བྱའོད་ན་ལན་གཅིག་གཉིས་ཀྱང་རུང་། དེ་ནས་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་ལོ་རང་གི་དགག་
དབྱེ་ནི། བསྐྱོས་པའི་སྒྲ་པོ་ཡོད་ན་དེའི་མདུན་དང་། མེད་ན་གྲལ་ན་གནས་པའི་
དགེ་སྦྱོང་གང་ཡང་རུང་པའི་མདུན་དུ་བྱའོ། །དེ་ནས་རྩའི་ཚུན་པོ་རྣམས་བསྐྱུས་ཏེ་
བགངས་ནས། དགེ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། འདི་ལྟར་གནས་འདི་
ན་དབྱར་གནས་པའི་དགེ་སྦྱོང་འདི་སྟེད་ཀྱིས་དགག་དབྱེ་མཛོད་ལགས་སོ། །ཞེས་
གོ་བར་བྱས་པ་ལ་གྲལ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས། ལེགས་པར་དགག་དབྱེ་མཛོད་དོ། །
ཤིན་ཏུ་དགག་དབྱེ་མཛོད་དོ། ཞེས་གོ་བའི་ལན་གང་ལ། དེ་ནས་རྩའི་དགག་དབྱེའི་
ཐྱིར། བསྐྱོས་པ་ལོ་རང་གིས་རྩའི་ཁབ་ཡན་ཆན་གང་རུང་ཞིག་ལག་ཏུ་ཐོགས་ཏེ།
ཆན་མིམ་གྱི་མདུན་དུ་འདུག་ལ། བཙུན་པ་རྩའི་ལྟ་བུས་དབྱར་གནས་པའི་དགེ་
འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་བཞིར་རུང་མ། ཞེས་དྲིས་པ་ལ། གྲལ་ལ་གནས་པ་རྣམས་
ཀྱིས། ལེགས་པར་རུང་དོ། །ཤིན་ཏུ་རུང་དོ། ཞེས་སྐབས་དབྱེའོ། །དེ་ནས་བསྐྱོས་
པས་དབྱར་གྱི་སྟེད་པ་རྣམས་བསྐྱུས་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཞག དགེ་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་
དགག་དབྱེ་སྤར་བཞིན་དུ་བྱེད་དུ་གཞུག་ཅིང་གོ་བར་བྱས་ནས། དེ་དག་གི་སྟེད་པ་
རྣམས་བསྐྱུས་ཏེ་སྤར་མ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་བགོ་བར་བྱའོ། །

དུས་མིན་གྱི་དགག་དབྱེ་ནི། ཆོས་ལྷན་གྱི་བྱ་བ་འཕམ། འཐབ་གྲོལ་ཅན་གྱི་སྐྱེན་ལས།
དབྱར་ནང་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་དང་། དབྱར་ཁས་བྱངས་ནས་གསོ་སྦྱང་གཉིས་ཡན་
ཆད་ཐལ་བར་གྱུར་ན། བྱེད་དང་གཉིས་འདས་པའི་ཉ་ཤི་གང་རུང་ལ་དགག་དབྱེ་
བྱར་རུང་ཞིང་། དམག་འཁྲུག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེན་གྱིས་གནས་པར་མི་རུས་ན། བན་
ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཆོགས་ཀྱིས་དགག་དབྱེས་གོ་བར་བྱས་ཏེ་འགྲོ་བར་རུང་།

བ་ནམས་ནི་དུས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ལོ། །གང་ཟག་གི་དམིགས་བསལ་ནི། དག་
སྒྲོང་བཞི་ལས་མེད་ན་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྐྱོ་མི་དགོས་ཤིང་། གསོལ་བའི་ལས་
དང་དགག་དབྱེ་དངོས་བྱས་ལ། གསུམ་མམ་གཉིས་ལས་མེད་ན་དགག་དབྱེ་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས། རང་གཅིག་ཤུ་ཡིན་ན་དོངས་གཞི་ཅམ་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། །

གཞན་ཡང་ཞག་བདུན་ལ་སོགས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གནང་བ་ཐོབ་སྟེ་.....
མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྤང་བ་ལས། གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་དུ་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་
དང་ཐུག་ན། དེས་ཀྱང་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་དགག་དབྱེ་བྱས་ནའང་འཆགས་ཤིང་
ཉེས་པ་མེད་ལ། དེ་ཉིན་སྒོ་བྱར་དུ་ལྷགས་པའམ། དབྱར་བྱལ་བའི་རབ་བྱུང་གཞན་
གྱིས་ཀྱང་དགག་དབྱེ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དགག་དབྱེ་བྱས་པའི་ཕྱི་ཉིན་
ཆོས་བརྒྱུག་ལ་གནས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར། འདྲུ་འཛིའི་གཏམ་
དང་། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སྤངས་ནས། ཆོས་དང་ལྷན་པའི་གཏམ་གྱིས་སམ། །ཡང་
ན་འཕགས་པའི་མི་སྒྲིབས་ཏེ། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མ་མཐའ་བྱུང་གྲགས་
གཅིག་ཚུན་ཆད་དུ་ལྷོངས་རྒྱ་བར་འགོའོ། །

དེའང་ཕྱོགས་ཀྱན་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའམ། ཞེ་འགྲས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་
པ་ཡོད་ན་ནི། མ་ཕྱིན་ཀྱང་ལྷང་བ་མེད་པར་བཤད་ན། གཞན་ལ་གཞོད་པ་ནི་དག་
སྒྲོང་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་རྟོག་དང་། བཟའ་ཤིང་ལ་གཞོད་པ་སོགས།
ཁྱིམ་པ་སུན་འབྱིན་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་ཀྱང་ལྷོངས་རྒྱ་བ་ལ་ཆེ་ཐང་དུ་མི་བྱ་སྟེ། ལྷོངས་
རྒྱ་བའི་དགོས་པ་གནས་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་བས་ན་
ལྷོངས་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒོ་བྱར་དུ་འགོ་བའི་ཆོ་ཡང་། སང་ཉིན་འགོ་བའི་ད་ལྟ་
ནས་སྐྱམ་ལ་ཞུས་ཏེ་གནང་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཚུལ་མ་ཡིན་པས་མི་འགོ་བ་

དང་། ཞག་ཏུ་བསྐྱད་པའི་གནས་སུ་དགོངས་ཀ་དང་ནང་པར་རྒྱུད་ཆགས་གསུམ་
གདོན་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུ་གྱི་གཞི་གོས་དང་། ཀོ་
ལྷགས་དང་གནས་མལ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། འདིར་
གྲོང་གཞི་དང་སྤྱི་ལ་ནས་ངོ་བོ་ཙམ་སྒྲོས་ན། ལྷོན་པ་མཉན་ཡོད་ན་བཞུགས་པའི་ཆེ་
གནས་བཙས་སུ་དབྱར་གནས་པ་འཐོན་ནས་བྱག་འཆལ་དུ་འོངས་པའི་དགེ་སྤྱོད་
རྣམས་ཆོགས་ཆེན་པོས་ངལ་བར་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བག་ཡངས་དང་འབྲེལ་བ་
སྔ་བརྒྱད་གནང་། འདི་ནི་ངོ་བོ་ཆོས་གོས་དུས་དུས་བྱེད་པའི་ཆེ་གདོང་པའི་གཞི་སྤྱར་
ལེབ་ཡིན་ལ། སྔ་བརྒྱད་བཞིང་ཆགས་ཀྱི་དགེ་སྤྱོད་གིས་ཕན་ཡོན་རྣམ་པ་བརྒྱ་འཐོབ་
སྟེ། འཆང་འབྲལ་འཛོག་གསུམ། ཡང་ཡང་དང་། འདུས་པ། མ་སྒྲུས་པར་འགོ་བ།
གོས་སྤྱོད་བའི་ཉེས་པ་ལྷ་ཁེགས་ཤིང་གདོང་བ་ལ་གཏོགས་པའི་དགེ་སྤྱོད་ལུལ་གང་
ན་འདུག་ཀྱང་རྟོག་པ་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་དང་། རུང་བ་མ་བྱས་པའི་གོས་འཆང་དུ་
རུང་བ་དང་། ལྷམ་སྒྱུར་མེད་པར་གོས་འཆང་དུ་རུང་བ་རྣམས་སོ། །གདོང་བའི་ཚུལ་
དང་། དུས་དང་། གང་ཟག་དང་། དངོས་པོ་དང་། ཆོ་ག་ནི་མ་སྒྲོས་སོ། །གོས་ཀྱི་
གཞི་ནི། ལྷོན་པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་དབྱར་རྟོག་གི་རས་དུས་ནས་ཁ་དོག་ངན་པར་
བྱས་ཏེ་བཙང་བར་གནང་བ། གཞུགས་ཅན་སྤྱིང་པོས་འཆོ་བ་པོ་མཐོང་བ་ཉན་ཐོས་
སུ་འབྲུལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོན་མ་གདབ་པར་ཞུས་པས་དུས་ཤིང་དབྱུགས་པའི་
གོས་རྗེས་སུ་གནང་ངོ་། །

དེ་ཡང་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་བརྒྱ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། ལྷམ་སྒྱུར། སྤྲོ་གོས། མཐོང་
གོས། ཤམ་ཐབས། དེའི་རྒྱལ་གཟན། རྒྱལ་གཟན་དངོས། རྒྱལ་གཟན་གྱི་གཟན།
གདོང་བྱིས། རྒྱག་གཟན། གཡན་དགབ། སྤྱོ་བཟེད། གདོང་བ། དབྱར་གྱི་གོས་

རས་ཆེན་རྒྱམས་སོ། རྟེན་གཤིག་རྒྱ་ཡང་ཉ་ཅང་ངན་པ་དང་བཟང་བ་མ་ཡིན་པའི་
 རུང་བ་བདུན་ཏེ། བལ་གོས་ཤིན་ཏེ་འོག་དང་། རས་གོས་དང་ནི་ཟར་མ་དང་། ཤི་
 གོ་ཉམ་བ་དང་དུ་ཀྱུ་ལ། ཆོས་གོས་རྒྱ་ནི་རྒྱམ་པ་བདུན། ཞེས་པའི་མདུན་པོ་འང་
 སྤྱ་ཆེན་དང་ཁ་ཆར་ལུན་ཆར་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། རྟེན་ཡང་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཆེན་བརྒྱད་
 གྱིས་མ་བཅོས་བསྟེ། རྒྱ་སྤྱེགས་ལེ་བཟན་ཅི་དང་བཅོད། སྤྱན་ཤིང་ཅི་དང་མཐིང་
 ཤིང་མཚལ། སི་རྒྱ་ར་དང་གྲུར་གྲུམ་སྟེ། འདི་དག་ཆོན་ཆེན་བརྒྱད་དུ་འདོད། འ
 ཅེས་དང་། རུང་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། སྤོན་པོ་བཅག་དང་རུར་སྤྱིག་ཅི། འདི་དག་རུང་
 བའི་ཆོན་གསུམ་སྟེ། ཞེས་སོ། རྟེན་གྲུང་། མཆོན་གྱིས་མ་དུས་པའི་གོས་བཅར་
 བར་མི་བྱའོ། ཞེས་པས་དུས་ཤིང་དུབ་པར་འོས་པ་རྒྱམས་དུས་དུབ་དང་། མ་འབྱོར་
 བ་ལྟན་ཐབས་བྱ་བའོ། འོན་ཀྱང་ཐང་ཐང་པོ་རྒྱམས་ནི། ལྷ་མ་ཐན་དང་སྤྱིད་དང་
 དབངས་སུ་བཅས་པའི་ཆད་ལྟར་ལ་མཆོན་གྱིས་རེག་པ་འཛོལ་བོ། འཆོ་བའི་ཡོ་
 བྱད་དེ་དག་གྲུང་སོ་སའི་རང་བཞིན་དང་ལྟན་པ་ལ་རང་མིང་གིས་རེས་པར་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་ཅིང་། ཆོས་གོས་གསུམ་དངོས་མེད་ན་རྒྱའི་བྱིན་རྒྱབས་དང་། དངོས་རྒྱའི་
 བྱིན་རྒྱབས་མི་ཆགས་པའི་རིགས་ལ་རྒྱུན་དབང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བོ། རྟེན་གས་
 པ་ནི། དངོས་སུ་འཆང་འབྲལ་གྱི་ཉེས་པ་ཁེགས་ཤིང་ཤིན་མི་ཞུགས་པ་དང་། བརྒྱད་
 བས་དངོས་ཞེན་དང་བུལ་བའི་ཐན་ཡོན་འབྱུང་ངོ་། འ

གལ་ཏེ་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ལས་སྤྱམ་སྤྱར་གཉིས་པ་སྤྱ་སྤྱའི་གོས་རུང་བ་ནི་མཁན་པོ་
 ལ་དམིགས་ཤིང་། མི་རུང་བ་ནི་སྤྱིན་བདག་ལ་ཡིད་བརྟན་ཏེ་བཅང་བའམ། གཞན་
 མིང་ཉིད་གྱིས་བརྒྱབ་བོ། བཅང་བའི་རྩལ་ནི། བསམ་པའི་ངོས་ནས་ལུས་ལ་སྤྱ་
 དང་། གོས་སྤྱ་དགྱིས་དགབ་པ་ལྟར་བག་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། བྱད་པར་སྤྱམ་

སྐྱུར་ནི་དགོ་ཚུལ་མན་ཆད་གྱི་རྟགས་ལས་འཕགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟོན་
 པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིག་དགོ་སྐྱོང་གི་དྲན་པ་གསོ་བའི་ཆེད་དུ་བཅང་ངོ་།
 དེ་ལྟར་རྟོན་པས་གནང་བའི་དུར་སྒྲིག་གི་རྒྱལ་མཚན་ནི་མཐར་ལྟན་པ་སོགས་གྱིས་
 བཅོས་སུ་མི་རུང་ན་སྒྲིན་པ་པོའི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་ལ་དམིགས་ཏེ་ས་དང་ལྷི་
 བ་སོགས་བསྐྱེས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་སེར་ཁ་ལ་བསྐྱབ་ནོ། །ཀོ་
 ལྷགས་གྱི་གཞིན། ཀླ་ཅུལ་ནིའི་སྐོབ་མ་གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་བྱེ་བ་ནི་ལྷ་པས་རྟོན་པ་བལྟ་
 བའི་ཕྱིར་མཐའ་འཁོབ་དོ་ཅན་ནས་འོངས་ཏེ་ལྷས་པས་གནང་ངོ་། །བཅས་པ་འདི་ནི་
 དམིགས་བསལ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ན་ཡུལ་དཔུས་སུ་གནས་མལ་སྐྱོབ་པའི་
 ཕྱིར་ཀོ་ལྷགས་གྱི་ལྷམ་ཅམ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱིམ་དུ་རྟན་མེད་
 བ་ཀོ་ལྷགས་ལ་འདུག་པ་ཅམ་སྟེ། ཉལ་བར་མ་གནང་ལ། མཐའ་འཁོབ་དུ་ནི་གང་
 བ་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་ལྷམ་དང་མལ་སྟན་གཉིས་ཀ་གནང་ཡང་། ལྷ་བོ་དང་། གསེར་
 དཔུལ་གྱི་རྒྱན་ཅན་དང་། རྒྱ་སྒྲིག་པའི་མཆིལ་ལྷམ་དང་། སྤང་བོ་ཆེ་དང་། རྟག་
 གཞིག་རྟ་བོང་ལ་སོགས་གྱི་ཀོ་སྐྱགས་ཀྱང་སྟེག་རྗེས་ཡིན་པས་བཅང་དུ་མི་རུང་ངོ་།
 འོན་ཀྱང་ཡུལ་ཡ་སྐྱུ་བ་ཏུ་རྟར་ཀོ་ལྷགས་གྱི་གོས་ཀྱང་གནང་བ་བཞིན་ཚུལ་ཆབ་རོམ་
 ཆགས་པའི་ཡུལ་དུ་ལྷ་དང་ལྷམ་ཡུ་ཅན་ཀྱང་གནང་ངོ་། །

སྐྱུན་གྱི་གཞིན། རྟོན་པ་མཉན་ཡོད་ན་བཞུགས་པའི་ཆོ། དགོ་སྐྱོང་རྣམས་རྟོན་ཀའི་
 བད་གྱིས་ཐེབས་ནས་རིད་པར་གྱུར་པ་ལ་སྐྱུན་བསྟེན་པར་གནང་ངོ་། །དེ་ལ་དུས་
 རུང་། ཐུན་ཆད་དུ་རུང་བ། ཞག་བདུན་བ། འཛོལ་བའི་བར་དུ་བཅང་བའི་རྣམ་པར་
 དབྱེ་བ་ཞིབ་མོ་གནས་ཏེ། རོན་གྱི་ཆ་ནས་འདུས་པའི་ནད་སེལ་བ་ལ་གཙོ་བོར་
 གནང་བའི་སྐྱུན་གང་ཞིག་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་འོངས་སྐྱུད་དུ་རུང་བ་ལས་གཞན་

དུ་གྱུར་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་སྒྲན་བཞག་པའི་གནས་སུ་རུང་ཁང་གནང་སྟེ། དེར་རྗེན་
བཙོས་དང་ཞག་ལོན་སོགས་བྱ་བར་རུང་བས་རུང་ཁང་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་རྩ་པ། རུང་
བཞིན་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པར་བཙོས་པ་དང་གནས་པ་དག་ནི་བྱི་རོལ་དང་འབྲེལ།
ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རུང་ཁང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་རྒྱལ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་སོ་ཡག་འགུམ་
པ་དང་། གཉིས་པ་བཙུག་པའི་མགོ་བརྩམས་པ་ནས་རྗེས་མ་ཟེན་པའི་བར་གྱི་ལས་
ཀྱི་མཐའ་དང་། གསུམ་པ་བྱུ་བ་ནས་གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱོབ་པ་
དང་། བཞི་པ་འབྲལ་བྱུང་གི་བྱིན་རྒྱབས་བྱ་བ་བཞི་ལས། བྱི་མ་གཉིས་ནི་གནས་
ཁང་རྒྱུང་པ་རུང་ཁང་དུ་བསྐྱབ་པ་ལའང་འཇུག་གོ། །གནས་མལ་གྱི་གཞི་ནི། ལྷ་ར་
རྒྱ་སྤྱི་མ་བདག་དགེ་བཟང་གིས་སྟོན་པ་ལ་གཙུགས་ལག་ཁང་བཙུག་པར་ཞུས་
པས་གནང་ངོ། །དེ་ཡང་འདི་སྐད་དུ། གཙུག་ལག་ཁང་བྱུང་། །རྩོམ་གཅིག་གི་དབུས་
སུའི་གཙང་ཁང་བྱ་བཞིན་དོ། །དེའི་མདུན་དུ་སྟོ་ཁང་ངོ། །བྱ་བཞི་བཟང་བཞིན་དོ། །
ཞེས་སོགས་དང་། བཙུགས་ནས་སྟོར་གཞོད་སྒྱིན་ལག་ན་དོ་རྗེ་དང་། སྟོ་ཁང་དུ་
འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་ཆ་ལྷ་པ་སོགས་འདྲི་བའི་རྒྱལ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ཡལ་
བར་མི་འདོར་རོ། །ཞེས་སྤྱི་ཞུས་བསྐྱུང་ཞིང་གནས་པའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་དགོས་པ་
དང་། སྟོད་ལམ་ཅི་འདོད་པས་ལུང་དཔོག་གོ། །

ཞེས་སོགས་གྱིས་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་གྱི་གཞི་རྣམས་ལ་གནང་བཀག་ལ་རི་
ལྷ་ར་སྟོད་པའི་རྒྱལ་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་མདོ་ཡང་འདིར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ར་ན་
ལས་འདས་པའི་བསམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྒྱལ་བཞི་མས་དང་ལྷན་པ་ལ་ནི་གོས་སྟོང་
ཕག་བརྒྱ་བ་དང་། ཟས་རོ་བརྒྱ་བ་དང་། ཁང་པ་བཙུགས་པ་ལྷ་བརྒྱ་བ་ཡང་འོས་སོ། །
དགེ་འདུན་གྱི་རྗེས་ཀྱང་ངོ། །མི་སྟོབ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལོ། །སོ་སེའི་སྟེ་བོ་ལ་ཡང་ངོ། །

རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བ་ལྟར། བསྐྱབ་བྱ་མཐར་ཐུག་པའི་
 གང་ཟག་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཡིན་པས་གནང་བཀག་གི་ལམ་ན་མི་གནས་སོ། །
 སློབ་པ་འཕགས་པས་ནི་དེ་དང་དེའི་ཡོན་སྦྱང་ནུས་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་སྦྱིན་བ་.....
 རྣམས་ལོངས་སྤྱད་དུ་རུང་ངོ་། །སོ་སོ་སྦྱོ་བོ་ཡིན་ཡང་ཁྲིམས་དག་ཅིང་སློག་སྦྱོང་ལ་
 བརྩོན་བ་དག་ལ་ནི་སྦྱོན་པས་རྗེས་སུ་གནང་བའི་ཕྱིར་ཉེས་བ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་
 ཁྲིམས་ཅམ་དག་ཀྱང་དེའི་རྒྱུད་ལེ་ལོས་བཅོམ་སྟེ། བོས་བསམ་བསྐྱོམ་པའི་བྱ་བ་
 དང་མི་ལྟན་བ་ལ་ནི་དཔལ་པོའི་སྤྱོད་པ་ཞིན་ཏེ་ཕྱིས་ནས་འཇལ་དགོས་པའོ། །
 ཁྲིམས་འཆལ་གྱིས་ནི་དད་རྣམས་ནམ་ཡང་སྦྱོད་བ་བཀག་སྟེ། སྤྱད་ན་ངན་སོང་གི་རྒྱུ་ག་
 བསྐྱབ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས། ལྷ་ཡིའི་སྤྱུ་ལ་
 ཁྲིམས་ཞིག་པའི་དགེ་སྦྱོང་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་གི་འབྲུམ་གྱི་བར་དུ་རང་གི་ཤ་བཅད་
 གཏུབས་ཏེ་སྦྱིན་བདག་ལ་འཇལ་ལོ། །ལྷགས་སུ་སྦྱེས་ན་ཡང་ཁུར་ཕྱི་བ་ཁྱེར་བ་
 འོང་ངོ་། །སྦྱ་ཉག་མ་འབྲུམ་དུ་བགོས་པའི་ཆ་ཅམ་ཡང་བཞུ་བར་མི་རྣམས་ན། གོས་
 དང་། ཟས་དང་། མལ་ཆ་དང་སྦྱན་ལ་སོགས་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཞེས་དང་། ལྷ་ཡིའི་སྤྱུ་
 རོས་གང་བའི་ས་དེ་ན་ངའི་ཆོག་བཞིན་དུ་སྦྱོད་བ་ནི་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཞིག་པའི་
 དགེ་སྦྱོང་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འདུག་པ་ནི་མི་པོ་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རྒྱལ་ཁྲིམས་
 ཞིག་པའི་དགེ་སྦྱོང་གི་ལག་གིས་སྤངས་པའི་རྣམས་སོ་ཅོག་རྒྱལ་ཁྲིམས་འཛིན་པའི་
 དགེ་སྦྱོང་གི་ངན་དུག་པར་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་སོ། །
 དེ་སྐད་དུ་ས་གའི་ལྟས་ཀྱང་། མི་སློབ་བ་ནི་བདག་པོར་སྦྱོད། །སློབ་པ་བྱིན་བ་སྦྱོད་
 པ་སྟེ། །བསམ་གཏན་སློག་དང་ལྟན་བ་ནི། །རྗེས་གནང་སྦྱོད་པས་ཉེས་བ་མེད། །
 ལྷག་མ་ལེ་ལོས་བཅོམ་པ་ཡི། །བདག་ཉིད་རྣམས་ནི་སྤྱོད་པ་ཡིན་སྦྱོད། །ཁྲིམས་འཆལ་

ནུམས་ལ་ནམ་དུ་ཡང་། གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ཉེར་སྤྲོད་བཀག་ ཁྱིམ་སོ། །
 བམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ལས་ཀྱི་གཞི་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་སོ། །དེ་དག་གྲང་
 མདོར་བསྟན་ན་ཉེས་སྤྲོད་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་དབང་པོ་སྟོམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 ལ། དེའི་གོགས་སུ་གྲུར་པ་ནི་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་པར་མདོ་སྟེ་དག་ལས་
 གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་དད་པ་མེད་པ་དང་། རོ་ཚ་མེད་པ་དང་། ཁྲེལ་མེད་པ་དང་།
 ལེ་ལོ་དང་། ཤེས་རབ་འཚལ་བ་ཉིད་དང་། དབང་པོའི་སྟོ་མ་བསྐྱམས་པ་ཉིད་དང་།
 ལྟོ་འགོངས་པ་ཉིད་དང་། ཟས་ཀྱི་ཚོད་མི་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ཉམ་ཀྱི་ཚོད་དང་།
 ཆ་སྤྲད་ལ་མི་ཉལ་བ་ལ་མདོན་པར་མི་བརྩོན་པ་དང་། སྟོན་ཉམས་སུ་ཕྱོད་བའི་
 དགོད་པ་དང་། སྤྲོ་བ་དང་། དགའ་ཞིང་བརྟེན་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། དགེ་བའི་
 ཆོས་མདོན་པར་མི་བརྩོན་པ་དང་། དགེ་སྦྱོར་གན་རབས་ནུམས་ལ་མ་གུས་ཤིང་
 བརྟེན་པར་མི་སེམས་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཆོག་
 རན་པར་སྤྲོ་བ་དང་། བཟོད་པ་མེད་པ་དང་། ལས་དང་སྤྲོ་དང་འདྲུ་འཛི་ལ་མདོན་
 པར་དགའ་བ་དང་། ཁྲིམ་པའི་སྒྲུབ་པོ་དང་འབྲེ་བ་དང་། ལུང་མེད་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 བལྟ་བ་དང་། ཁྲོ་བ་དང་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ནུམས་གྲང་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གོགས་སུ་གྲུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་བས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཡན་
 ལག་གི་གཙོ་བོ་སྤྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་བྱང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ནུམ་པ་
 བཅུ་གཉིས་ཏེ། དགོན་པ་བ་ཉིད་དང་། དུག་དར་ཁྲོད་པ་ཉིད་དང་། བསོད་སྟོམས་
 པ་ཉིད་དང་། སྟན་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། ཙོག་སྤྲ་པ་ཉིད་དང་། ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པ་
 ཉིད་དང་། ཆོས་གོས་གསུམ་པ་ཉིད་དང་། ཕྱིང་པ་བ་ཉིད་དང་། གཞི་རི་བཞིན་པ་

ཉིད་དང་། ཏུར་ཁྱོད་པ་ཉིད་དང་། ཤིང་བྱང་པ་ཉིད་དང་། སྒྲ་གཤམ་མེད་པ་ཉིད་དང་།
 དེ་ལ་དགོན་པ་བ་ནི་དམ་བཅའ་བ་དང་རྗེས་སྒྲུ་མཐུན་པའི་གནས་ཡིན་ཏེ། ལེགས་
 པའི་ལམ་བསྟན་པ་ལས། དགོན་པར་གཉིད་ལོག་གྱུར་གྱང་དཔེན་པར་ནི། །གནས་
 པས་བདེ་གཤེགས་ཐུགས་མཉེས་བྱེད་ཉིད་ཡིན། །ཁྱོད་གནས་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་
 བཞག་གྱུར་གྱང་། །དེར་ནི་ཏིང་འཛིན་བདེ་བར་བསྐྱང་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །
 བྱག་དར་ཁྱོད་པ་ལ་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་ན་མས་སྟོད་པར་བྱེད་པས་རྟེད་པར་སྒྲ་ཞིང་།
 ཚོག་ཤེས་པ་དང་། སྟེད་པ་ལས་ལྟོག་པ་དང་། གོས་གྱི་ཕྱིར་ཕྱིམ་པ་དང་འདྲིས་པ་
 ལ་སོགས་པའི་ལས་གྱིས་ཚོས་ལས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བསོད་སྟོམས་ནི།
 སྟོང་མོ་ལ་རྒྱ་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་གྱི་ངང་རྟུལ་དང་ལྷན་པས་ལོག་འཛའི་ཉེས་པ་དང་
 ང་རྒྱལ་སྟོང་ཞིང་བརྟན་པ་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའོ། །སྟན་གཅིག་པ་ནི།
 ཡང་ནས་ཡང་དུ་མི་ཟ་བ་ཉིད་དེ། གང་ཞིག་ཟོས་ནས་སྟན་དེ་ལ་མ་ལངས་གྱང་
 ལྟར་བཟེད་འབྱུ་བའི་རྒྱ་སྒངས་ནས་སྒྲར་ཟ་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། །ཁ་ཟས་སོ་སོར་
 ཐོབ་ནས་ཁམས་གྱི་ཟས་ཟོས་ནས་སྒྲར་མི་ཟ་བ་དེ་ནི་ཟས་གྱི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 བཤད་དོ། །ཅོག་སྤ་པ་ནི། མལ་སྟན་ལ་གྲོ་པ་བ་ནས་འདུག་པ་མ་ཡིན་པར། རྒྱུ་ལ་
 གྱང་དང་བཅས་ཏེ་ལུས་དྲང་པོར་གནས་པའི་དོན་ཏེ། སྤ་མ་ལས། དམ་བཅའ་བ་
 སྟོན་དུ་འགོ་བས་གྲོས་བས་སྤངས་ཏེ་འདུག་པའི་ངང་རྟུལ་འདི་ལ་ཡོད་པས་ཅོག་སྤ་
 པའོ། །ཞེས་སོ། །

ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། ཕྱི་ནས་ཟ་བ་སྤངས་པ་ཡིན། །དམ་བཅའ་
 སྤངས་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །བརྟམ་ཆགས་མེད་ཅིང་ཚོག་ཤེས་དང་། །དད་པའི་རྟུལ་
 གྱི་རྗེས་མཐུན་ཡིན། །ཅིས་པ་ལྟར་རོ། །ཚོས་གོས་གསུམ་པ་ནི། སྤམ་སྤྱར་དང་།

སྒོ་གོས་དང་། མཐང་གོས་གསུམ་འཆང་བའི་ངང་ཚུལ་དང་ལྡན་པས་ཆོས་གོས་
 གསུམ་པའོ། བྱིང་བ་པ་ཉིད་ནི། བལ་གྱི་རྒྱལ་ཐགས་སུ་མ་བྱས་པ་ལ་བྱིང་བ་ཞེས་
 འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཆོག་གེས་ལྡན་པར་འཆང་བའོ། གཞི་རི་བཞིན་པ་ཉིད་ནི།
 གང་དུ་རི་ལྟར་རྟེན་པའི་མལ་སྟན་གྱིས་མ་མགུ་བར་གྱུར་ནས་སྟན་བཟང་པོ་ལ་.....
 ཆགས་སེད་བྲལ་ཞིང་གཞི་རི་བཞིན་པ་ལ་གནས་པའོ། རྟུར་ཁྱོད་པ་ཉིད་ནི། རྒྱ་
 བར་འགྱུར་ཞིང་བག་མེད་ལས་བསྐྱུང་བའི་བྱིར་དུར་ཁྱོད་གང་དུ་འཛིགས་པ་མེད་
 པར་གནས་པའོ། ཤིང་དུང་པ་ཉིད་ནི། གཡོགས་པའི་གནས་སྤངས་པའི་ཤིང་དུང་
 ཉིད་དུ་དེའི་དུས་བཞིའི་འགྱུར་ལྷོག་ལས་མི་རྟག་པའི་འདུ་གེས་དང་ལྡན་པར་གནས་
 པའོ། སྒྲ་གཤམ་མེད་པ་ནི། གནས་ཁང་མ་ཡིན་པའི་གཞི་ཉི་ཟླ་དང་སྐར་མའི་འོད་
 དང་གཟུགས་བརྒྱན་མི་སྦྲིབ་པར་གནས་པའོ། རྟེ་ལྟར་སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་
 དག་པར་སྤངས་ནས་བདག་ལ་བསྟོད་པ་དང་། གཞན་ལ་སྟོད་པ་དང་། དམ་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་མི་བྱའོ། རྟེ་ནི་ཞར་བྱུང་བྱུགས་བརྟན་གྱི་རུང་
 མཐུན་བརྟན་པའི་བྱིར། འདི་ན་ཕམ་ལྷག་བརྟུ་བདུན་མ་གཏོགས་པའི། མི་རུང་
 ལོངས་སྟོད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ནི། རྟུས་མ་ཡིན་པར་ཁ་བཟས་སྟོད་དགོས་ན། །
 སྒྲ་མི་སྟན་པའི་གྲིང་དུ་མོས་པ་དང་། རྟེ་བཞིན་ཁྲུས་ལ་ནད་པ་གོས་ལྷག་གམ། །
 རུང་བ་མ་ཡིན་བགོ་བ་དཀར་པོ་འམ། ཀོ་ལྷགས་སོགས་ལ་ཐོངས་པས་ཉམ་ཐག་
 པར། མོག་བསྐྱང་སྐྱང་དུ་གནང་བ་ཡིན་སྟུང་དང་། རིན་པོ་ཆེར་རྟེག་དགོན་ཅོག་
 མཆོད་པ་དང་། ཁེམས་ཅན་གསོ་བའི་སྐྱང་དུ་གནང་བར་བསྟོལ། གནང་མེད་
 བཀག་པ་མེད་ལ་རྗེས་མཐུན་བརྟེ། རྟེ་ལ་ཕམ་པའི་དངོས་པོ་བཞི་དང་། དགེ་འདུན་
 གྱི་ལྷག་མ་བརྟུ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་པའི་བཅས་པ་བྲ་མའི་གནས་ལ་ལ་

དག་ཅི་ནས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་མ་རྩལ་ན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བྱིན་གྱིས་སྒོལ་པའི་ཚུལ།
 ཏུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་སམ། ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཟ་དགོས་པ་ལ། སྦྱར་རང་བཞིན་
 དང་། ཆོས་ཉིད་དང་། སྦྱོར་པ་དང་། སྦྱོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་བྱིས་སྒོལ་པ་
 བཞི་ལས་བྱང་གི་སྦྱ་མི་སྟན་པ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཚུལ་བྱིས་སྒོལ་ཚན་ཡིན་པས་
 སྦྱོང་དེར་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཡོངས་སྦྱོང་པ་དང་། ཏུས་མ་ཡིན་པར་བྱས་བྱེད་ན་བདག་
 ན་པའི་ཉེས་པ་དེ་དང་དེ་འགགས་པའི་བྱིར་བྱས་བྱེད་པར་གནང་སྟམ་པ་དང་། གོས་
 ལྷག་པ་ལམ། མི་རུང་བའི་གོས་དཀར་པོ་དང་། ཀོ་ལྷགས་ལ་སོགས་སྦྱོང་དགོས་ན་
 གོས་སྟན་གྱིས་ཐོངས་པ་དང་། བྱང་བས་ཉམ་ཐག་པ་སྟོག་ལ་ཐུག་པར་འགྱུར་བས་
 ད་མེས་ཡོངས་སྦྱོང་པར་གནང་དོ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལ་མེག་པ་དང་
 བདག་གིར་བྱ་དགོས་ན་དཀོན་ཅིག་མཆོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཡན་པ་བསྐྱབ་
 པའི་དོན་དུ་གནང་བ་ཡིན་སྟམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལས་གཞན་པ་དངོས་སུ་མ་སྦྱོས་པའི་གནང་བཀག་སྟོན་པ་ཉིད་གྱིས་ལུང་དུ་མ་
 བསྟན་པ་རྣམ་ནི་ལུང་ཐུན་ཆོག་ལས། དགེ་སྦྱོང་དག་ངས་བྱེད་ལ་འདུལ་བ་རྒྱ་
 ཆེར་ནི་བསྟན་ན། མདོར་བསྟུས་ཏེ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཀྱང་མདོར་བསྟུས་པ་ཡང་
 ཉོན་ཅིག་དགེ་སྦྱོང་དག་ངས་བྱེད་ལ་གང་ཞིག་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་གནང་བ་ཡང་མེད།
 བཀག་པ་ཡང་མེད། གལ་ཏེ་རུང་བ་དང་ཉེ་བ་ཡིན་ཞིང་མི་རུང་བ་བསྒྲིག་པར་བྱེད་
 པ་ཡིན་ན་ནི་རུང་བ་ཡིན་པར་གཟུང་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མི་རུང་བ་དང་ཉེ་བ་ཡིན་
 ཞིང་རུང་བ་བསྒྲིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ནི་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་ཀྱང་ཏུ་སྦྱང་པར་མི་
 བྱའོ། །ཞེས་པ་ཉིད་གྱིས་གོ་བར་སྦྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། གང་ཞིག་
 གནང་མེད་དེ་བཞིན་བཀག་མེད་པ། དེ་ནི་གསུངས་པའི་རྗེས་མཐུན་བརྟགས་ཏེ་

བཟུང་། །འདྲེལ་བ་མདོར་བསྟུས་ཞེས་བྱ་སྟོན་མ་དང་། །འདྲ་བ་གཞན་འདི་དེ་བཞིན་
གསལ་གསལ་པས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །མདོར་བསྟུན། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྟེ་པལ་ཆེན་
ལྷེ་པ་དང་། །གནས་བརྟན་པ་དང་མང་པོས་བཀྲར་བ་སྟེ། །ལྷེ་པ་བཞི་ཀའི་བསྟུང་
བ་ཐམས་ཅད་ལ། །སྟོན་པའི་བཅས་པས་མ་བྱུང་མི་མྱིད་པས། །བསྟུང་བ་ཀྱན་ལ་
དབང་ཐོབ་བྱེད་བ་ཡིན། །དེ་ལ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ལས་འདས་ནས་ལོ་སྟུམ་ཅུས་ལྷག་
པའི་བརྒྱ་ལྷག་གཅིག་འདས་པ་ན། །བདུད་སྟིག་ཅན་བཟང་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་དག་སྟོང་གི་ཆ་བྱད་ཅན་གྱིས་གཞི་ལྷས་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ཆེན་པོ་བསྟེད་
བ་ལས་ཅུ་བའི་ལྷེ་པ་གཉིས་སུ་ཆད་པ་ནི་གནས་བརྟན་པ་དང་། པལ་ཆེན་ལྷེ་པ་འོ། །
དེ་ཡང་གྲུས་པས་གནས་བརྟན་པ་ལ་བརྟུན་དང་། པལ་ཆེན་པ་ལ་བརྟུད་ཡོད་དོ། །དེ་
དག་གི་ཆོ་ལོ་དུག་ཅུ་ཅུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་དགེ་འདུན་བྱེན་ས་འབྲུག་ས་ཡོང་གིས་
གནས་པའི་མཐར་གནས་བརྟན་གནས་མའི་བྱས་བརྟན་པ་ཡང་དག་པར་བསྟུས་སོ། །
དེའི་ཆོ་དགེ་འདུན་བྱེད་ཡང་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། དང་པོ་
མཐའ་སྟོན་ཟུང་གཅིག་གི། །སྒྲ་ལོ་བྱུང་བ་ནོངས་པ་དང་། །མཆོམས་མ་བཅད་པ་
དག་ཏུ་ཡང་། །འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ནི་མི་འབྱུང་དོ། །ཞེས་པས། །དེ་ཡང་འབྱེད་པ་
པོ་དག་སྟོང་ལྷ་སྟོད་དང་ལྷན་པས། །གནས་སྟོན་པའི་མདུན་ལས་གཞན་དུ། །དབྱེ་བྱ་
བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྟེ་བོའི་དགེ་འདུན་བརྟུད་དུ་ཡོངས་པ། །མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ལས་
གཞན་དུ་ཐུར་པའི་སྟོན་པ་ལྷས་བྱིན་དང་། །དམ་ཆོས་ལས་གཞན་དུ་ཐུར་པའི་བསྟན་
པ་ལྷས་བྱིན་གྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ལྷ་ལ་ལམ་དུ་བཟོད་ཅིང་ཚུལ་གྱིང་སྟངས་པ་ན་བྱེ་བའོ། །
དེ་བས་ན་དུས་འདི་ཙམ་ན་སྟོན་པ་འཛོལ་བཞེས་པ་ཡང་མེད་ལ། །བསྟན་པ་ལ་
སྟོན་ཡང་བྱུང་བའི་དུས་དང་། །མཆོག་ཟུང་གཅིག་བསྟོས་པའི་མཆོམས་ནང་སོགས་

གྱི་ཐ་སྟངས་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། སྦྱིར་འདི་འདྲའི་ཉེས་དམིགས་ནི་སྒོས་ཐུག་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དག་འདུན་བྱེན་ས་མ་འདུམས་གྱི་བར་ལ་སྟོན་པ་གཅིག་གི་ཞིང་ཁམས་སུ་
ལམ་ལྷ་གང་ཡང་མི་སྟེའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །འདི་ནི་ཡ་རོལ་པོས་མི་མཐུན་པར་
སྦྱས་པའི་ཆོག་སྦྱིར་སེམས་གཞིལ་བ་ལ་བསྟེན་ནས་དེ་ཉིད་ལ་འཁོན་དུ་འཛིན་པའི་
འབྲུག་ལོང་སྟེ། རང་གི་རྒྱ་བདག་དུ་འཛིན་པ། ཕྱིའི་རྒྱ་དངོས་པོའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
ལོག་པར་བརྒྱབ་པའི་སྟེང་། གདམས་པག་སྟོང་བ། ལུང་བ་དང་བཅས་པ། ལས་ལ་
མི་མཐུན་པ་སྦྱིན་པ་སྟེ་འབྲུག་ལོང་གི་རྒྱ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་ཞི་བའི་ཆོག་རྩ་བའི་ལུང་
ལས། མཛོན་གསུམ་དྲན་པ་མ་སྟོས་དང་། །དེ་བཞིན་གང་ཡང་ངོ་པོ་ཉིད། །རྩ་རྒྱུས་
བཀྲམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། །ཁས་སྦྱངས་པར་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཞི་བྱེད་བདུན་ནོ། །
དེ་ལ་སྟེ་བ་བཞི་ནི། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྦྱ་བ་དང་། བལ་ཆེན་པ་དང་། གནས་
བརྟན་པ་དང་། མང་པོས་བཀྲར་བའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི་རྒྱལ་རིགས་སྒྲ་གཅན་འཛིན་གྱི་བརྒྱད་པ་སྟེ་དེ་ལས་གྲུས་པ་བདུན་
ནི། གཞི་ཡོད་པ། འོད་སྣང་པ། ཆོས་སྣང་པ། མང་དུ་ཐོས་པར་སྦྱ་བ། ས་སྟོན་པ།
གོས་དམར་ཅན། རྒྱལ་པར་བྱེ་སྟེ་སྦྱ་བའི་སྟེ་དང་བདུན་ནོ། །པལ་ཆེན་པ་ནི་རིགས་
བཅའ་ཟེ་འོད་སྣང་ཆེན་པོའི་བརྒྱད་པ་སྟེ་དེ་ལས་གྲུས་པ་ལྟ་ནི། ཤར་གྱི་རི་བོའི་སྟེ།
རུབ་གྱི་རི་བོའི་སྟེ། གངས་རིར་གནས་པའི་སྟེ། བདགས་པར་སྦྱ་བའི་སྟེ། འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པར་སྦྱ་བའི་སྟེའོ། །གནས་བརྟན་པ་ནི། རིགས་སྦྱིག་མ་མཁན་ཀྱ་
ཏྱ་ཡ་ནའི་བརྒྱད་པ། དེ་ལས་གྲུས་པ་གསུམ་ནི། རྒྱལ་བྱེད་ཆོལ་ན་གནས་པའི་སྟེ།
འཛིགས་མེད་རི་ལ་གནས་པའི་སྟེ། གཙུག་ལག་ཁང་ལ་གནས་པའི་སྟེའོ། །མང་
པོས་བཀྲར་བའི། འདྲེག་མཁན་གྱི་རིགས་ཉེ་བར་འཁོར་གྱི་བརྒྱད་པ། དེ་ལས་གྲུས་

པ་གསུམ་ནི། ས་སྒྲོག་རིགས་ཀྱི་སྒྲེ། སྒྲུང་པ་པའི་སྒྲེ། གནས་མ་ཁུའི་སྒྲེ་སྒྲིར་བྲིལ་
བས་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་པ་བཙོ་བརྒྱད་དོ། རྟེན་གཤིག་དབྱེ་པ་འདུལ་བ་ལུང་ནའང་འཐོར་
ཏེ་བཞུགས་པ་འོད་ལྗན་དང་། བསྐྱུག་པའི་འཁོར་ལོ། སྒྲེ་པའི་བྱེས་མདོ་རྣམས་ལས་
གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། བོད་དུ་དར་ཆེ་བ་ནི་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དེ།
དེ་དག་རྣམ་པ་མི་མཐུན་ཀྱང་རབ་བྱུང་སྒྲེ་ལུའི་སྒྲོད་པ་དང་འབྲེལ་ཞིང་སྟོན་པའི་
བཅས་པས་མ་བྲལ་བ་མི་སྤྲོད་པས་ཀྱི་གིའི་མིས་ལྟས་དང་མཐུན་པར་བཀར་བརྟུན་
པའི་ཕྱིར་ན་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་ནན་ཏུན་དུ་བསྒྲུང་
བར་བྱའོ། གལ་ཏེ་མ་བསྒྲུང་ན་ཅ་ལྟར་ལྟ་བུའི་ངོས་ནས་འཆབ་མེད་ལ་བསྐྱབ་པ་
སྒྲིན་ནས་སྤྱིར་བཙོས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། སོ་ཐར་གྱི་རང་འབྲས་མཐར་ཐུག་དག་བཙོམ་
པའི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་དེ་སྤྲོད་དུ་ཕམ་པའི་དངོས་གཞི་ལྟག་མ་མེད་པར་ཟད་མི་རུས་
པས་རྣམ་གྲོལ་འཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་འགྱུར་བ་ཉིད་དེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། དམ་
ཆོས་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་ལ། ཐོས་པ་ལྟར་དུ་བརྟེན་པར་འགྱུར། །ས་ལམ་རྟོགས་
པའམ་ཡོངས་མི་སྒྲེ། །ཞེས་སོ། །

ཉམས་པའི་ཉེས་པས་ཨེ་ལའི་འདབ་མ་ཅན་བཞིན་དུད་འགྲོའི་སྒྲེ་གནས་དང་། ཕམ་
ལྟག་སྒྲོམ་ལྟར་སོར་བཞགས་ཉེས་བྱས་སོ་སོའི་ལྷི་ཡང་གི་བྱད་པར་ལས་རིམ་པར་
ཆ་བའི་དཔུལ་བ་ནས་ཡང་སོས་ཀྱི་བར་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་མདོ་སྒྲེ་རྣམས་ལས་
རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཏོ། །བསྐྱུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། སྒྲིར་ཆེ་འདིར་ནད་དང་། རྒྱལ་པོའི་
ཆད་པ་དང་། ཐོངས་པ་ལས་ཐར་པའི་བསམ་པས་བསྐྱབ་པ་བྱངས་པ་ནི་འཛིགས་
སྒྲོབ་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཕྱིར་མར་ལྟ་མའི་བདེ་འབྲས་ཅམ་ཐོབ་པ་ལ་དཔེགས་པ་
ནི་ལེགས་སྟོན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། གཉིས་པོས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་མི་འགྱུར་

ཡང་གནས་སྐབས་ཙམ་དུ་དེ་དང་དེའི་བདེ་འབྲས་ལ་སྒྲིབ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ས་
གའི་ལྷ་ས། རབ་བསྐྱལ་ས་ཞོར་ནི་སྤྲོད་ཆོག་ས་ཤིང་། །ལྷ་ཡི་ཁང་བཟང་དམ་པར་སྒྲེ།
ཞེས་སོ། །གང་གི་ཆེ་དེའི་རྒྱད་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་བ་སྒྲེས་པ་ན་སོ་སོ་ཐར་བ་
མཚན་ཉིད་པར་འབྱུར་ཏེ་སྒྲིབ་པ་འདི་ནི་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་སའི་སྒྲིབ་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། སྤྲོད་པའི་
ནམ་པར་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བལྟ་བར་བསྐྱར་ངོ་། །ཞེས་སོ། །དེ་འང་འདི་ལྟར་
གཙུང་དགའ་བོའི་ལེགས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཚུལ་སྤྲིམས་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་འབྱུལ་གྱིས་དབྱལ་བའི་
སྤྱག་བསྐལ་བསྐྱེད་པས་སོ་སོ་ཐར་བ་མཚན་ཉིད་པར་གནས་སྐབས་དག་བཙོམ་
ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བསམ་གཤམ་དང་ལྷན་པ་ནམས་ནི་ཚུལ་སྤྲིམས་ཙམ་པོ་
བ་ལ་ཆེ་ཐང་དུ་མི་འཛིན་པར། འཁོར་བའི་རང་བཞིན་གང་དུ་འཁོར་ཡང་མེད་འོ་བས་
དང་རྒྱ་མཚོའི་གློད་བཞིན་དུ་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་
བའི་བསམ་བ་ཁོ་ནས་སོ་སོ་ཐར་བའི་སྒྲིབ་པ་བྱང་བར་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་རང་སའི་
བྱུང་མཐའ་ཡིན་ལ། གཞན་དུ་སྒྲིབ་པ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཐེན་ན་སོ་སོ་
ཐར་བ་རིགས་བརྒྱད་པོ་འང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སོ་སོ་ཐར་པར་འབྱུར་བ་འདོད་
པ་དང་། རྩོམ་གའི་ལཱ་ཉམ་གྱང་སོ་སོ་ཐར་བའི་སྒྲིབ་པ་དག་གྱང་བསམ་བ་བྱང་
རྒྱུ་སེམས་ཀྱིས་འཕང་བར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཡོད་དོ། །

ཕན་ཡོན་ནི། དག་སྒྲོང་ལ་རབ་རྒྱ་གཅེས་པའི་མདོ་ལས། ཤིན་རྒྱ་ལེགས་པར་ཚུལ་
སྤྲིམས་གང་། །བསྐྱམས་པའི་མི་དེ་མཛེས་པའི་གཟུགས། །འདུལ་བ་ལ་ནི་ཉེ་བར་
གནས། །ཚུལ་སྤྲིམས་བསྐྱེད་པ་རང་ཉིད་ཆེས། །མི་དེ་ཉེ་མ་གཅིག་ལ་ཡང་། །བསོད་
ནམས་སྤང་པོ་དཔག་རྒྱུ་མེད། །གསོག་ཅིང་སངས་རྒྱས་འབྲས་ལུ་འབྱུང། །ཅེས་དང་།

སྒྲིབ་དཔོན་དཔའ་བོས། ལྷ་རྒྱས་དག་འཁྱུ་མི་ཡི་ཡོངས་སྒྲིབ་དང་། །བདེ་མཆོག་རོ་
 མཆོག་ལྷ་ཡི་ཡུན་སྒྲུལ་ཆོགས། །ཚུལ་བྲིམས་རྒྱས་བྱུང་ཅི་ཞིག་རོ་མཛར་ཆེ། །སངས་
 རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དེ་ལས་བྱུང་བ་ལྟོས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བྱད་པར་བསྟན་པ་ཡར་
 ལྷན་གྱི་དུས་བསྐབ་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྐྱངས་པ་ལས། ད་ལྟར་བསྟན་པ་
 འགྲིབ་ལ་ཉི་བ། བསྟན་པའི་ལམ་སྒོལ་ལ་ཞུགས་པ་དག་ཀྱང་ལྷག་པར་མ་དུལ་
 ཞིང་མ་བཟམས་པ། དེས་འབྱུང་དང་རིང་བ། བྲིམ་པ་དང་འབྲིས་གིང་དེའི་རྗེས་སུ་
 ཞུགས་པ་ལ་དག་འབྲེལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་བར་དུ་བསྐབ་གཞི་སྟོན་གཅིག་བསྐྱངས་
 པའི་ཕན་ཡོན་ཀྱང་ཆད་མེད་པ་ཉིད་དེ། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བསྐྱལ་བ་བྱེ་
 བ་གཞུང་བྱེ་སྟེད་དུ། །དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཟས་དང་སྒོམ་རྣམས་དང་། །གཏུགས་
 དང་བ་དན་མར་མའི་ཐེང་བ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་བྲིག་རིམ་གྱོ་བྱས། །གང་
 ཞིག་དམ་ཆོས་རབ་རྒྱ་འཛིག་པ་དང་། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་འགག་པར་འགྱུར་
 པའི་ཆོ། ཉིན་མཆོན་དུ་ནི་བསྐབ་པ་གཅིག་སྒྲིབ་པ། །བསོད་ནམས་འདི་ནི་དེ་བས་
 བྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་སོ། །

ད་ནི་སྒོམ་པ་གསུམ་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་གནས་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་རྒྱས་
 འདའ་བར་བསྐྱོ་བས་ལྷག་པའི་བྲིམས། །གཞན་ལ་ཕན་པ་བསྐྱབ་པས་བྱུང་སྒོམ་ལ། །
 དབང་བསྐྱར་རྣལ་མ་ཐོབ་ན་སྟགས་སྒོམ་སྟེ། །གསུམ་རྫོགས་བསྐབ་བྱ་ཡོན་ཏན་
 མཐའ་དག་མང་། །ངོ་བོ་གཅིག་ལ་སྟོག་པ་ཐ་དད་དུ། །གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་
 གནས་པ་ཡིན། །ནང་འགལ་བྱུང་ན་གོང་མ་གཙོར་བརྟོན་པ། །སྟོན་བྱོན་མཁས་གྲུབ་
 རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་གྲགས། །འོག་མའི་རྣམ་པ་འགལ་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་། །གཞོན་
 པ་སྒྲིང་དང་ཕན་འདོགས་དགོས་པ་མཐུན། །གང་ཞིག་འགལ་ན་གནང་བར་མི་སྲིད་

ལ། གནང་ན་འགལ་བར་མི་སྲིད་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱེད་ལ་སེམས་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པ་
 དང་མི་དག་བའི་ཚུགས་ལས་སྤྱོད་སེམས་ཀྱིས་སྤོམ་ཞིང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ལ་
 དམིགས་པ་ནི་སོ་སོ་ཐར་པ། དག་བའི་ཚོས་མཐའ་དག་རྒྱུན་ཆགས་པར་སྤྱད་ཅིང་
 གཞན་ལ་ཡན་པ་བསྐྱུང་བ་ནི་བྱང་སྤོམ། དེའི་སྤྱིང་དུ་རྒྱུད་སྤྱེ་ཆེན་པོའི་སྤྲུགས་ཀྱི་
 དབང་བསྐྱར་བ་ནལ་མ་ཐོབ་ན་རིག་པ་འདྲིན་པའི་སྤོམ་པ་སྟེ། གང་ཟག་གཅིག་གི་
 རྒྱུད་ལ་གསུམ་ག་ཚོགས་པའི་ཆེད་པར་ན་སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་མཆོད་རྟེན་བྱི་པོ་ལ་གདུགས་
 དང་ཆར་ཁེབས་ལ་སོགས་བསྐྱར་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 རྫོགས་པའི་མཆོད་རྟེན་དུ་བྱས་ན་མཛེས་པ་ལྟར་བསྐྱུང་བྱ་དང་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་
 རེ་ཆེར་སོང་བ་ཉིད་དོ། །འདི་ལྟར་སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་མཆོད་རྟེན་ནི་རྣམ་པ་མཛེས་པའང་
 མེད་ལ། གནོད་པ་བསྐྱུང་བའང་མི་སྟེ། ཅིག་ཤོས་ནི་དེ་ལས་སྤོག་པ་བཞིན་ནོ། །
 དེ་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱུང་ན། སྤྱིང་གཉིས་ཀྱི་སྤོམ་པ་དང་ལྷན་
 ལ། སྤྲུགས་སྤོམ་དང་མི་ལྷན་པའི་གང་ཟག་གིས་ཚོགས་ལམ་ལ་སོ་ཐར་དང་། སྤྱིར་
 ལམ་ལ་དག་བའི་ཚོས་སྤྱད། མཐོང་ལམ་ལ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གཙོ་བོར་བསྐྱུང་
 རྒྱལ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རོ་རྩེ་ཐོག་པའི་ལམ་ཁྱུགས་པ་དག་ནི་ལས་དང་པོ་
 པའི་དུས་ན་སྤོམ་པ་གསུམ་ལྷན་དུ་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ཉིད་རྒྱུད་སྤྱེ་ཆེན་པོའི་དགོངས་.....
 པའོ། ཁྱེད་ལ་སྤོམ་རྫས་གནས་འགྱུར་དུ་འདོད་ནས་སྤྲུགས་གཅིག་པུ་བསྐྱུང་བ་ནི་
 མི་རིགས་ཏེ། འོག་མ་བྱུང་དུ་བསད་པའི་ལྟངས་བྱེད་དུ་དམ་པ་དང་པོའི་རྒྱུད་ལས་
 གསུངས་པས་གནས་རྒྱལ་གྱི་ངོས་ནས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའོ། །
 དེ་དག་ནང་འགལ་བྱུང་ན་གོང་མ་གཙོ་བོར་བཏོན་ཏེ་གནོད་པ་སྤྱོད་པ་དང་ཡན་.....
 འདོགས་པ་དགོས་པ་མཐུན་པའི་བྱིར་རོ། ཁྱེད་རྒྱུད་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་

ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གང་སོ་སོ་ཐར་བའི་སྒྲིམ་པས་བསྐྱམས་པ་ཡང་
 ལགས་ལ། སོ་སོ་ཐར་བ་ཅམ་གྱིས་དག་པར་ཡང་མི་སེམས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྒྲིམ་པ་ལ་རྟོན་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་རྣམ་པའི་ཆ་ནས་འོག་མ་དང་
 འགལ་བ་ལྟར་ཡང་དོན་ལ་རོ་བོ་མ་གོར་བས་འགལ་བ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
 རྟོན་པ་ཐབས་ལ་མ་ཐས་པས་འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་དབང་དུ་གསྐྱབས་པ་མ་ཐའ་དག་
 འགལ་ན་ནི་གནད་མི་སྤིད། གནད་ན་ནི་འགལ་མི་སྤིད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་སོ་སོ་ཐར་
 པའི་སྒྲིམ་པ་གཞན་གཞོད་གཞི་བཅས་ལས་ཕྱོག་པ་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་
 པའི་སྒྲུབས་སུ་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་སྒྱུར་ལས་འོག་གི་སྤྱིང་དུ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་
 ཞུགས་པ་ཡིན་པས། སོ་སོ་ཐར་བའི་སྒྲིམ་པ་ལས་ཕས་ཕམ་པ་བཞི་བྱུང་ན་ཅ་བ་ཞིག་
 པར་གསྐྱབས་པའི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སྤིག་ཏོ་མི་དགོ་བ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སྒྱུད་པ་མི་སྤིད་རྒྱས། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་དབང་གི་རྣམ་པའི་ཉེས་བྱས་
 གྱིས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ནི་མ་བཀག་སྟེ། སྒྱུད་འཕྲུག་ལས། ཐུགས་རྩེ་མངའ་
 བས་རིང་གཟིགས་ནས། །བཀག་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་གནད་། ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་
 ན་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་མཚོན་ན། སྤིག་ཅན་གང་དག་གསད་པར་གྱུར་ན་ནི། དེའི་སྤྱིག་
 བསྐྱལ་གྱི་ཁུར་འབེབས་པར་འགྱུར་ལ། མ་གསད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་
 དུ་ལྡན་ཞིང་ངན་སོང་སྐྱམ་མཐའ་མེད་པ་བརྒྱད་པ་དེ་གསད་པ་ལས་གཞན་པའི་ཐབས་
 གང་གིས་ཀྱང་ཕན་པར་མི་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་སེམས་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས།
 དེའི་སྤིག་པའི་ཁུར་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བླངས་ཏེ་སྟོག་གཅོད་པར་གྱུར་པ་ལ་སྟོག་
 གཅོད་ཀྱི་ཕམ་པའི་ཡན་ལག་ཚང་བ་མི་སྤིད་པས་སྒྲིམ་པ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །
 ཟུང་པར་དུ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚུལ་ནི། ཐབས་ཀྱི་ཆ་ནས་གཞལ་ན། འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་པ་

ལ་ལྟར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ཕྱོགས་མཐུན་ཉེས་བྱས་སུ། །འགྱུར་བའི་
 རྩོམ་བྱེད་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚུས་སུ། །སྤྱོད་པའི་རྩོམ་བྱེད་རྟོག་ཚེགས་ལྟར་ཤར་བས། །
 གཞི་དང་བསམ་པ་གཉིས་ཀ་གཞན་དུ་འགྱུར། །དགེ་སྤྱོད་མ་ཡིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའང་མིན། །ཐབས་བྲལ་ཆགས་སྟེད་ཉོན་མོངས་མཐུས་ནོན་མིན། །སྤྱང་བ་མཐའ་
 དག་ལྟ་དང་དབྱིལ་ལའོར་དང་། །སྤྱད་བྱའི་དམ་ཚུས་བདུད་རྩི་རང་བཞིན་དུ། །
 འདུ་ཤེས་གནས་འགྱུར་གང་ལ་གནང་བ་ཡིན། །སོ་སོ་ཐར་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཡི། །དགེ་སྤྱོད་དང་ནི་དགེ་འདུན་ལ་བྱིན་ལས། །ཡི་དམ་ལ་ལུལ་ཚེགས་ཀྱང་
 ཡར་ལྷན་འགྱུར། །བསྐྱབ་པའི་ཆ་ཤས་གཞན་ལའང་དེ་ཡིས་འགྲེ། །འདི་ལྟར་ཐུགས་
 ཀྱི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་དུས་ན་བསྐྱེད་རྟོགས་ལ་གོམས་པས་ནང་མཛོད་དང་དུ་བྱང་བ་
 ལ་མཚོན་ན། རྩོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཉོན་ཐོས་པ་ལ་ལྟར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའང་ལ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཁ་མ་ཐོ་བར་བཅས་ཀྱང་། བདག་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་པས་
 གཞི་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལ་དགེ་སྤྱོད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའམ། བདག་མིང་
 འདི་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་འཛིན་རང་རྒྱུད་པ་མེད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིར་དངོས་པོ་ལ་ཆར་དུ་འཛིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། ལྷན་པར་ཉིང་
 དེ་འཛིན་དང་ཐུགས་དང་ཐུག་སྐྱའི་ཐབས་ཀྱིས་བདུད་རྩིར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་
 ཚོ། དེའི་བསམ་པའང་ཐ་མལ་གྱི་རྟོག་ཚེགས་ལྟ་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བདུད་
 རྩི་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་གཞན་དུ་གནས་འགྱུར་བས། སྤྱིར་བཤག་མེད་པ་དང་།
 མཐར་ཐུག་རྩོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ལྟག་མཐོང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཚེན་བོས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པས་ཉེས་པས་མ་གོས་པའི་སྟེང་དུ་ཡི་དམ་གྱི་
 ལྟ་མཛོད་པས་ཚེགས་རྟོགས་པ་དང་། གསང་ཐུགས་ཐབས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

དོ་རྩེ་ཕུང་བོའི་གོང་ཁྱེད་ཉམས་བརྟམ་གིང་ཅ་རྒྱུང་ཐིག་ལའི་ཁམས་སྟོབས་སུ་གྱུར་
 པས། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱར་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཡར་ལྡན་དུ་འགྲོ་བ་ལྟར་
 བསྐྱེད་པའི་ཆ་གས་གཞན་ལའང་རིགས་འགྲོའོ། འོན་ཀྱང་རང་ལྟོག་མ་འདྲེས་དགག་
 དགོས་ཚད་། རང་བོ་གནས་འགྱུར་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་པས། གནད་གྱིས་མི་འགལ་
 དུས་སྐབས་གཙོར་སྤྱད་དོ། རྟེན་ལ་རང་ལྟོག་མ་འདྲེས་པའི། སྟོམ་པ་གསུམ་པོ་གང་
 ལས་སྒྲུང་བའི་ཡུལ། གང་གིས་ལེན་པའི་བསམ་པ། རི་ལྟར་ལེན་བྱེད་གྱི་ཆོག་རང་
 རང་གི་ལྟོག་པ་མ་འདྲེས་པའི་སྟོན་སྟེ། རི་སྤྱིད་སྒྲུངས་པའི་དུས་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་རེས་
 པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་རང་གི་ལྟོག་པ་ལ་གཞི་མཐུན་པ་མི་སྤྱིད་ཅིང་མཚན་ཉིད་
 སོ་སོར་འཛིན་པས་རང་ལྟོག་མ་འདྲེས་པར་ཡོད་དོ། །

དགག་དགོས་ཡོངས་རྫོགས་ནི། དགག་བྱ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དགོས་པ་ནི་དེས་
 མི་འཛིང་བར་རང་ལམ་སོ་སོར་གཅིག་པའི་རྒྱལ་སོ་ཐར་དུ་སྤོང་། བྱང་སེམས་སུ་
 བསྐྱེད། སྐྱགས་སུ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་དཔེ་འདིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱིད་མོས་ཆལ་
 གཅིག་དུ་ཉ་ལའི་སྤོང་པོ་སྐྱེས་པ་ན། བདག་པོ་ནི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པས་དེའི་སྤོང་
 ལུ་དང་། ཡལ་ག་དང་། འདབ་མ་དང་། ཅ་བའི་བར་ལྟག་མ་མེད་པར་བྱུང་སྟེ་ཐག་
 རིང་པོར་སྤོང་ངོ་། རྟེན་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་གྱི་སྟེ་སྤོང་ལས་ནི་ཕྱི་བཟུང་བའི་ཡུལ་
 རགས་པ་དང་། ཉན་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཤེས་པ་རྒྱུན་དང་བཅས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་
 རྟོགས་པས་འཁོར་བ་ལས་ཤེས་པར་འབྱུང་ཡང་། གཟུང་ཡུལ་རྒྱལ་བྱ་རབ་དང་།
 འཛིན་སེམས་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་དོན་དམ་དུ་འདོད་པས་ཉོན་མོངས་པ་དག་.....
 བཞིན་དུ་སྤོང་བ་ལྟར་བྱེད་དོ། །ཡང་ཆལ་དེར་སྒྲན་པ་མཁས་པ་ཞིག་འོངས་པར་
 གྱུར་ན། ཀ་ཡེ་གོགས་པོ་དག་དུག་སྤོང་ཅ་བ་འབྱེན་པ་ནི་རལ་ཞིང་རྩོལ་བ་དང་

བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཁོ་པོ་ཅག་གི་སྒྲན་མར་སྒྱོར་བ་ལ་དུག་གིང་མ་འབྱོར་བས་ད་རེས་
གོ་བཅད་དོ་ཟེར་ནས། དུག་གིང་ལ་སྒྲན་མར་གྱི་ལྷེ་གྲུ་བྱས་པས་ནད་བཞི་བརྒྱ་ཙུ་
བཞི་ལ་ཡན་པ་བྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས་ནི། རང་
འཛིན་པའི་ཤེས་པ་རྒྱུན་གྱིས་འབྲུལ་པའི་སྣང་བ་ཙམ་ལས་དོན་དམ་པར་བདེན་གྲུབ་
ཏུ་མ་མཆིས་ཀྱང་། བྱི་ཡུལ་དུ་འདོགས་པ་ནི་ཀུན་བརྟགས་དང་། གཞན་དབང་ཡིན་
པས། ཡོངས་གྲུབ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ཐ་དད་
དུ་མ་སྐྱེས་པར་ཤེས་ནས། ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆོས་ཉིད་དུ་སྒྱུར་ཞིང་
བསྐྱར་བའི་ཐབས་ལྟར་བྱེད་དོ། །

དེ་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོ་ཐར་པ་ལས། ཤུ་རིའི་བྲག་ཞན་ཡང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལ་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་ཡང་། ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་ན།
འདོད་ཆགས་དེ་གཞིགས་ལས་བྱུང་བར་འཆོལ་བར་བྱེད་དེ། ཡོངས་སུ་བཙལ་བ་ན་
དེ་གཞི་མི་དམིགས་སོ། །གང་ལས་འདོད་ཆགས་དེ་སྐྱེ་བ་དང་། གང་གིས་འདོད་
ཆགས་དེ་སྐྱེ་བ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་ཆགས་དེ་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་གང་གི་སྐྱེ་བ་དེ་མི་དམིགས་
སོ། །གང་ལ་སྐྱེ་བ་དེ་མི་དམིགས། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་དེ་མི་དམིགས་ཏེ། འདོད་ཆགས་
དེ་མི་དམིགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱས་དེ་ག་པའི་ལས་མི་བྱེད་ལ། དེའི་དཀར་
པོའི་ཆོས་རྣམས་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་མ་སྒྲིད་ཅིང་བསྐྱགས་པར་འགྱུར་ཏེ།
ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཏོ། །ཡང་དེར་སྐྱགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
སྒོ་གོས་བྱང་བ་ཞིག་འོངས་ནས། དུག་གིང་དང་སྒྲན་དུ་སྒྱོར་བའང་བྱ་བ་མང་ལ་
དངོས་པོར་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། འདི་ནི་སྐྱགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་
གཅིག་གིས་བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པས་དུག་

གིང་དེ་དེ་བས་ཀྱང་ཁ་དོག་དྲི་རོ་རྒྱས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་ཡུད་ཅུམ་ལ་
 གྱུར་པ་བཞིན། རྟོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྟ་དང་
 ཡེ་ཤེས་སུ་བསྐྱར་བའི་ཐབས་ལ་མི་མོངས་པ་དང་། རྟུང་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྣམ་
 མ་མཐོང་བ་དག་ལ་ནི་དཔེར་ན་མ་བྱ་ཞིག་ལྟགས་ནས་དེས་དུག་གི་སྟོང་པོ་སྤྱང་དོར་
 མེད་པར་ཐོས་པས་ལང་ཆོ་རྒྱས་གིང་། འདབ་མ་བལྟ་ན་སྟུག་པར་གྱུར་པ་བཞིན་ཏེ་
 སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པར། ཐབས་ཆེན་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ལ། ཉོན་མོངས་བྱང་རྒྱུ་ཡན་
 ལག་འཕྱུར། ཞེས་དང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོད་ལས། ལྟའི་བུ་རྣམ་པར་
 ཐར་པའི་སྟོ་གསུམ་པོ་དེ་དག་རྟོགས་གིང་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཆད་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟེན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ཁ་དོར་ན་ཉན་ཐོས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་རྩས་ཡོད་དུ་བལྟ་བས་
 སོ་ཐར་གྱིས་སྟོང་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་རྩས་ཡོད་དུ་བལྟ་བ་སྟོང་ཉིད་
 ལྟེང་རྗེས་སྟོང་བ་དང་། སྟུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་རང་བཞིན་དུ་དག་ཅིང་གྲོལ་བས་
 ལམ་དུ་བྱེད་པ་གསུམ་ཀས་རྒྱད་གཅིག་པོ་དེའི་མི་དགེ་བ་སྟོམ་པར་གཅིག་གོ། རོ་
 པོ་གནས་འཕྱུར་ནི་སྟུགས་ཀྱི་སྐབས་འཆད་དོ། །

ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་ནི་སྦྱེ་འཕུལ་དྲ་བ་ཆེན་པོ་ལས། སྤྱི་མེད་མཆོག་གི་སྟོམ་པ་རྒྱ།
 འདུལ་བའི་དབང་གིས་ཚུལ་བྱིམས་དང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ཀྱང་།
 མ་ལུས་ཀྱན་འདུས་རྣམ་པར་དག་ ཅིས་པ་ལྟར་སོ་བྱང་གི་བསྐྱབ་བྱ་མཐའ་དག་སྟུགས་
 ཀྱི་དུས་ན་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་དམ་ཆོག་ཏུ་འདུས་པའི་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འཕྱུར་
 ལ། དེ་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་གཞན་གཞོད་གཞི་བཅས་ལས་ཐོག་པ་ནི་བྱང་སྟོམ་གྱིས་གཞན་

ལ་ཕན་པ་བསྐྱབ་པར་ཚང་ཞིང་། རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཀྱང་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
 པའི་སྟེང་དུ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཉམས་སུ་བྱུངས་ཏེ་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ངང་
 ལས་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛོད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡིད་
 བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་གཉིས་ཀྱི་སྟོད་པའི་གཙོ་བོ་
 ཡིན་ཏེ། མདོ་ཀླན་ལས་བརྒྱས་པའི་བཤད་པར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་
 པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཁོ་ན་སྟོད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་གྲོལ་
 བས་ཟེད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དགེ་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་ཟེད་
 པར་མི་འགྱུར་བ་བརྟན་པ་ནི། རི་ལྷར་ཞེས་སོགས་གཞུང་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 བས་ན་ཐབས་དང་གཤམ་རབ་རྣམ་པར་དག་པས་ཟིན་པ་ལ་གཤམ་བྱའི་སྟེང་དུ་འགལ་
 བ་འདྲུ་བའི་ཉེས་ལྷུང་གི་རྒྱལ་ཕྱོ་ཙམ་ཡང་མི་མངའ་བས་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཡར་
 ལུན་དུ་ཚང་ཞིང་འདྲུས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལྷན་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣམས་
 ལ་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་དེ་དང་མཚུངས་ལུན་གྱི་བསམ་པས་
 སྟེང་ན་ནི་འཆིང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྩལ་གྱི་དངོས་པོ་གསེར་ཡིན་ཡང་སྟོག་
 ཏུ་ལྷུང་བའི་ཆོ་འཆིང་བ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ཉིད་གཤམ་རབ་དང་སྟིང་རྗེ་སྟོགས་གཅིག་གིས་བཟུང་ན་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་སྟང་
 ཡང་དོན་གྱི་བསྐྱམས་པའི་གནས་ལ་ཞུགས་པར་ལྷུང་ནས་བདེ་འགོ་དང་ཐར་པའི་
 རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་གསེར་ཉིད་ཡི་དམ་གྱི་ཕྱག་མཚན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ་བསོད་ནམས་
 ཀྱི་དངོས་པོར་ལྷུང་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཐབས་དང་གཤམ་རབ་ཆེན་པོ་དང་ལུན་པའི་
 བསམ་པས་ཟིན་པར་སྟེང་ན་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་གྲོལ་བའི་རྒྱར་
 བཤད་དོ། །དཔེར་ན་གསེར་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟེ་གཞུགས་སུ་བྱས་པའི་

དུས་ན་ནི་མཚོད་གནས་ཀྱི་ཞིང་དམ་པར་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དགག་བྱའི་
 ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡིན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། ཤེས་རབ་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་ཟིལ་གྱིས་འོན་ནས་ཀྱན་སྦྲོང་རང་རྒྱུད་པ་ལས་འདས་ཤིང་།
 ཡུལ་རང་མཚན་པ་ལས་འོག་པའི་དགོས་པ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་
 མི་གསོག་པའི་སྟེང་དུ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པས་སྤྲོམ་པ་
 གསུམ་ཀའི་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་དགོན་
 མཚོག་བརྟེགས་པ་ལས། འོད་སྤངས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤགས་དང་སྤུན་གྱིས་
 ཡོངས་སུ་ཟེན་པའི་དུག་གིས་འཆི་བར་བྱེད་མི་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པས་ཀྱང་འོག་པར་ལྷུང་
 བ་བྱེད་མི་རྣམས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གནད་ཀྱིས་མི་འགལ་བ་ནི་བགྲོད་བྱ་བགྲོད་པ་ལ་མཚོན་ན། སྤྱིར་ཆགས་པ་རང་
 རྒྱུད་པ་དག་པའི་ཆོ་སོ་ཐར་གྱི་པམ་པའི་ཡན་ལག་ཚང་བ་མི་སྤིང་དེ། དཔེར་ན་མི་
 ལམ་དུ་དབང་པོའི་འདུ་འཛོད་ཀྱི་རིག་པ་ཉིད་དེ་ཉམས་སུ་ཕྱོད་ཡང་། སྤྲོམ་པའི་རྩ་
 བཞིག་པར་མི་འགྱུར་པ་བཞིན་དུ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོམ་པའི་སྐབས་དེ་ལ་བརྟེན་
 རས་འདུལ་བའི་འགྲོ་བ་འགའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་བརྩམས་ཏེ། གཞན་དོན་གྱི་བསམ་
 པས་འཕངས་པའམ་སྤགས་ཀྱི་དུས་ན་གསང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་དང་།
 དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པས་འཕངས་པའི་ཕྱིར།
 དངོས་པོ་རྣམས་སྤང་ཆོད་ལྟར་འཛིན་པའི་སློན་པོ་སྤྲོམ་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འོག་དུ་རྒྱུད་པས་
 བསམ་པ་མ་འབྲུལ་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མི་ལྡན་ལ། ཐབས་ལ་མཁས་
 པས་བསྐྱེད་པའི་སློ་ཡིན་པས་ན་ཆགས་པའི་ཡན་ལག་རང་མཚན་པ་དང་ཡང་མི་

ལྷན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྒོ་རྒྱང་གང་དག་ཐབས་ལ་དངོས་པོར་བལྟ་ཞིང་གེས་རབ་
 ཀྱི་དབྱིངས་འཇལ་མི་གེས་པས། ཚངས་པར་སྒྱུད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་དངོས་པོ་གཙོ་
 བས་པགས་རིམ་དང་པོ་འདས་པས་ཕམ་པ་འབྱུང་ངོ་སྟུམ་ན། ཐབས་ལ་མི་མཁས་
 ཤིང་གེས་རབ་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱིས། དཔེར་ན་རྒྱགས་
 དང་མི་ལྷན་པའི་ལྗེ་ནི་ལྷགས་བསྐྱགས་ཀྱིས་འཛིག་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་ན་
 གང་དུས་དུག་ལ་བྱ་བ་བཞིན་དུ་ཐབས་དང་གེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་ནི་གནད་ཀྱི་མི་
 འགལ་བའི་ངོ་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷུ་དེ་ལས། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤང་
 འདོད་པས། །དམ་པའི་དོན་གྱིས་འཚལ་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

དུས་སྐབས་ཀྱི་གཙོ་བོར་སྒྱུད་པ་ནི། སྒྱིར་ལས་དང་པོ་བ་ནས་ནལ་འཕྱོར་དབང་ལྷག་
 གི་བར་དུ་རང་ཉམས་ལ་དཔགས་པའི་སྒྱུད་པ་དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་བར་སྒྱུད་པ་ཉིད་
 དེ། ཚོགས་ཀྱི་དབུས་ན་ནི་ཁན་མ་ཐོབ་མེད་པ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྒྱུད་པ་ལྟ་ལྟེལ་
 བག་ཡོད་པར་སྒྱུད་པ་འོ། །དེ་ཡང་གནས་དག་པ་ནི་དགོན་པ་དང་བསམ་མཐའོ། །འཚོ་
 བ་དག་པ་ནི་ལོག་འཚོ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་མཐུན་ནོ། །སྒྲོམ་པ་དག་པ་ནི་ལས་
 དང་པོ་པ་ལ་སོ་སོ་ཐར་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལས། རིམ་གྱིས་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་།
 ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་
 སྒྲའི་རྒྱས་པ་ནར་སོན་པ་དང་བསྐྱེན་ནས་གོང་མ་གོང་མའི་དགོས་པ་གཙོ་བོར་བསྒྲུབ་
 ཅིང་། བྱང་སེམས་རིག་འཛིན་གསུམ་ག་ལ་ཉེས་པས་མ་གོས་པའོ། །གྲོགས་དག་པ་
 ནི་སྒྲ་མ་ཚངས་པར་མཚུངས་པ་དང་ལྷན་པའོ། །ཚོས་དག་པ་ནི་སྒྲིང་པ་ཉིད་དང་སྒྲིང་
 རྗེའི་ཕྱིས་ཟིན་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་གསང་འདུས་ལས། བྱི་རུ་ཉན་ཐོས་སྒྱུད་པ་སྒྱུད་། །
 བར་དུ་འདུས་པའི་དོན་ལ་དགའ། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་

པདྨ་སྒྲིམ་ཀྱང་བཞེད་དོ། །གསང་སྦྱོད་ཀྱི་དུས་ན་ལྷུང་བ་ནང་མ་འཛོམ་པ་རྣམས་ནི་
འདྲེས་པ་མེད་ཅིང་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་བསྐྱང་ལ། འདོམ་པའམ་བརྟུལ་ཞུགས་
ལ་སྒྲོབ་པའི་ཆེ་སྒྲགས་གཅོ་བོར་བསྐྱང་ཞིང་། འོག་མའི་ཆ་བྱང་དུ་གསོད་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཀྱང་གོང་མའི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཆེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་
རྣམ་པར་རིག་པ་ལས་འདས་པའི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པས་ལྷུང་བའང་གཟུགས་ཅན་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ནའང་འཛིག་རྟེན་མ་དད་པར་གྱུར་པའི་ཆ་སྒྲིམ་པ་གཉིས་སུ་
མཐུན་པ་རྣམས་དེ་ཉིད་ལྟར་བསྐྱང་སྟེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། འཛིག་རྟེན་མ་དད་གྱུར་
པའི་ཆ། །མཐོང་དང་འདྲིས་ཏེ་སྐྱང་བར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

མདོ་བསྟན་ན། ལས་དང་པོ་བ་དང་། ལམ་ལ་རྣལ་དུ་འབྱོར་བ་དང་། གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་
དང་། ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་གནས་སྐབས་དེ་དང་དེ་དག་གི་སྦྱོད་པ་མ་འདྲེས་པར་
སྐྱང་དོར་བྱ་བའི་ཚུལ་དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེའི་ཕྱིར་ལས་དང་པོ་བས་རྣལ་
འབྱོར་པའི་བྱ་བ་མི་བྱའོ། །རྣལ་འབྱོར་པས་གྲུབ་པའི་བྱ་བ་མི་བྱའོ། །གྲུབ་པས་
ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་བྱ་བ་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི་དུས་སྐབས་ཀྱི་མདོ་འམ། སྒྲིམ་
ཡིན་པར་བསྐྱང་རོ། །ད་ནི་གྲུབ་མཐའི་འདོད་གཞུང་བྱེས་ནས་ངོ་བོ་གནས་འགྱུར་
བཤད་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་དབྱེད་པ་ཞུགས་པ་རྣམས། །གནས་འགྱུར་ངོ་
བོ་གཅིག་རྒྱ་འདོད་པ་དང་། །གཅིག་ལ་གཞི་མི་མཐུན་དུ་འདོད་པ་དང་། །གསུམ་
ག་རྣམས་འགལ་གོང་འཕེལ་འདོད་པ་དང་། །གཏོང་ཐོབ་མཚམས་ནས་རྣམ་པར་
དབྱེ་བ་དང་། །དོང་ཅེ་བརྟེན་པ་ཞིན་མ་འདྲེས་འདོད་པ་དང་། །ཉི་ཟླ་སྐར་གསུམ་
རིམ་ཅན་ཚོགས་པ་ལྟར། །རང་འོད་མ་ཉམས་རྒྱས་པའི་བྱང་ཞུགས་འདོད། །དེ་ལྟར་
འདོད་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་ལ་རང་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་མའི་ཀུན་ནས་སྦྱོང་བ་དག་གིས་

བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་ན་སྒྲིའི་རང་བཞིན་རྟོག་དཔྱད་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་། ཚིག་ནི་
 དཔེ་དོན་དང་མཚུངས་པར་འཇུག་པས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་མཐའ་ལ་ཐུག་པ་མེད་ཀྱང་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ནི། རྟོན་པ་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་འང་
 རེ་ཞིག་གང་ཟག་གི་སེམས་འཇུག་ཡོད་ཀྱི་བར་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡང་དེ་དང་རྗེས་
 སུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པས་གནས་འགྱུར་དོ་པོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་ཡོངས་གྲུབ་
 ཚེན་པའི་རྟོགས་པས་རྒྱུད་གྲོལ་བྱ་ཅུང་སྟེ། རྩོམ་པ་དང་རྩོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་དངོས་
 པོར་བལྟ་བ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས། ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ཡི་
 ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་འཕྱོང་། ཡི་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པས་ཚུལ་བློམས་སྟན་སྟུམ་
 ཚོགས། ཞེས་བཀའ་བསྟུལ་རྟོ། །འོན་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་
 ཏུ་གྱུར་པའི་ལས་དང་པོ་པས་ཟངས་དོ་བཞུ་བ་ལས་ཟངས། རག་དོ་སྒྲུགས་ན་ར་
 གན། ཞེ་སྒྲུགས་ན་ལམར་བར་འགོ་བའི་དཔེས་འོག་མ་བྱེད་ཏུ་གསོད་པ་ནི་མི་
 རིགས་ཏེ། དཔེ་ནི་ཀུན་རྫོང་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་པས་དངོས་ཞེན་དང་བཅས་
 པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་ལ་ལྷུང་བའི་ཆར་པ་འབབ་པོ། །གཅིག་ལ་གཞི་མི་མཐུན་
 པའང་། ཤེས་རབ་གྱི་དོན་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་། འདུ་ཤེས་གྱི་ཆ་ནས་གཞི་མི་མཐུན་
 པར་གྲུབ་སྟེ། དབྱུ་མའི་མན་ངག་ལས། རིགས་པས་བརྟགས་ན་བདེན་མ་ཡིན། །དེ་
 ལས་གཞན་ཏུ་བདེན་པ་སྟེ། །དེས་ན་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ། །བདེན་དང་མི་བདེན་
 རི་ལྟར་འགལ། ཞེས་པ་དང་མཚུངས་སོ། །

གསུམ་ཀ་རྗེས་འགལ་གོང་འཕེལ་ཏུ་འདོད་པ་ནི། རྩོམ་གསུམ་རྫོགས་པའི་གང་
 ཟག་དེ་དངོས་གྱི་སྒྲིའི་རིམ་པ་ལས་ས་སོ་སོ་ན་ཡོད་དོ་སྟུམ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རོར་རྗེས་
 འགལ་བས་གོང་མའི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གྱིས་འོག་མའི་རྩོམ་པ་དངོས་པོ་དང་

འགལ་བ་འདྲ་བའི་ཆས་ཅན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་མི་རྒྱས་ཏེ་འཕགས་པ་བྲི་མ་མེད་
 བས་བསྟན་པ་ལས། བཅུན་པ་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། བ་ལང་གྲང་པོ་ཆེ་དེ་ལ་
 བརྟེག་པ་བོང་བས་བཟོད་པར་མི་རྒྱས་ཏེ། ཞེས་བ་ལྟར་རོ། དེ་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་
 པ་རྟེན་འཕྲོས་པས་ལྟག་ཆ་ཅམ་གཏོང་ཡང་ངོ་བོ་གནས་པར་འདོད་པ་དང་། ལ་ལ་
 ཤི་འཕྲོས་པས་གཏོང་ཡང་། དེའི་ངོ་བོ་སྟོམ་པ་ཅམ་པོ་བ་ཞིག་བྱང་སྟོམ་དུ་གནས་
 བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འདོད་པ་ཡང་དོན་གྱི་གནས་འབྱུང་དང་དངོས་པོ་གཅིག་སྟེ།
 འདི་ལྟར་དམན་སེམས་གྱིས་སྤངས་པའི་སོ་ཐར་དེ་ཉིད་བྱང་སེམས་གྱི་ཉེས་སྤྱོད་སྟོམ་
 པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་གནས་བྱུང་པར་ནི་དེས་སུ་ཟེན་གྱིང་། མཛོད་ལས། གྲིང་གསུམ་
 སྟེས་པ་བྱད་མེད་གྱི། རྟེན་ལ་སྟེས་ཡི་བཟ་དང་། ཞེས་བ་ལ་སྟགས་པས་དང་པོར་
 སྟེ་བའི་རྟེན་དང་། བསྐྱབ་པ་བྱུང་དང་ཤི་འཕྲོས་དང་། མཚན་གཉིས་དག་ནི་བྱུང་
 བ་དང་། རྩ་བ་ཆད་དང་མཚན་འདས་ལས། སོ་སོ་ཐར་པའི་འདྲུལ་བ་གཏོང་། །
 ཞེས་མཐར་གཏོང་བའི་མཚམས་བཤད་པ་དེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་རྣམ་
 རིག་གི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་རྗེས་མི་མཐུན་ནོ་སྟོམ་པའི་
 ཀྱུན་རྫོབ་འབྲུལ་ཤེས་གྱིས་ཕྱོགས་བསྐྱད་པའི་རང་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་རྩ་ལ་མཐོང་བའི་
 རྣམ་གཞག་གི་དོན་འགལ་བར་མཐོང་བས་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་སོ་སོ་ཐར་པ་ལ་དངོས་
 བསྟན་དང་ཅམ་པོ་བའི་ཐ་སྟད་འདྲུལ་བའི་སྟེ་སྟོད་ལས་བསྟན་པ་ནི་མེད་པས་སོ། །
 གཏོང་བོབ་མཚམས་ནས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི། སྟོ་རྒྱུད་དག་གོལ་དུ་འཛིན་པའི་གང་
 ཟག་ལ་དགོངས་ནས་དམ་པ་དང་པོའི་རྒྱུད་ལས། དང་སྟོང་ཉི་མའི་ཤིང་རྩ་ཅན་ལྟ་
 སུ་སྟོ་རྒྱུད་ཞིང་དོན་བཟ་མོ་རིང་དུ་སྤང་བར་འབྱུང་བ་རྣམས་རྗེས་སུ་གཞུང་བའི་ཕྱིར།
 ཐོག་མར་དེ་རྟེན་བརྟེན་པས་གདོད་སྟགས་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།

དགོས་དབང་གཞན་ཡང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྟོད་པ་ལྟོད་པ་ལ་དམིགས་ནས། གསང་བ་
 ཤེས་རབ་དབང་བསྐྱར་ནི། ཚངས་པར་སྟོད་པས་སྒྲང་མི་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་གནས་
 ཏུས་ཀྱི་དགག་བྱ་དམིགས་བསལ་ལ་ངེས་པ་མེད་ལ། ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་
 ཏུ་དེ་ལྟར་འདོད་ནས་གོང་མ་ཐོབ་ཆོ་འོག་མ་གཏོང་བའི་ཤེས་བྱེད་དགོད་ན་ནི་སྒྲགས་
 ཀྱི་དགོ་སྟོང་དོ་རྩེ་འཛིན་པའང་མི་འབྱུང་ཞིང་དབང་བཞི་མ་རྩོགས་ན་སངས་རྒྱས་མི་
 ཐོབ་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། རྟོང་ཅེ་བཅེགས་པ་ལྟར་སྟོམ་གསུམ་རྩལ་ག་དད་ཏུ་མ་
 འདྲེས་པར་འདོད་པའང་། བཅས་པའི་འཁྲིམས་ཅི་སྟོད་ཏུ་སེམས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་
 པ་དང་། སྟོན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་བར་ཏུ་དང་པོ་རྒྱ་ཆོགས་གཅིག་ལས་སྟེས་པ། བར་ཏུ་
 འགལ་བ་ལྟག་མི་སྟོད་པ། ཐ་མར་བསྐྱབ་མེ་གཅིག་པ་སྟེ་ཆོས་གསུམ་ཆང་པས་
 རྩལ་ལྟོག་དང་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཏུ་གཅིག་པ་མེད་པའི་དབང་ལས་འཐད་ཏུ་རུང་ངོ་། །
 ཉི་ཟླ་སྐར་གསུམ་ཆོགས་པའི་དབེ་དོན་གྱི་བག་ལ་ཞར་འདོད་པའང་། མཚན་ཉིད་
 སོ་སོར་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་གཞལ་ན་ཡར་ཞབ་དང་མར་ཞབ་འི་ཐ་སྟངས་གཉིས་ཀ་
 གདགས་སུ་མི་རུང་ཁྱང་། ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་དང་བྲལ་ནས་གོང་མ་གཉིས་
 ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོས་ནས་རྒྱས་པ་ཆེ་བར་སོང་པའི་ཆོ་འོག་མའི་རྣམ་པ་སྟན་
 བྱུང་བ་མེད་ཁྱང་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱལ་ཁྲིམས་གང་ཡིན་པའི་རིག་སད་ནས་འོག་མའི་
 ཆ་བག་ལ་ཞར་འཐད་ཏུ་རུང་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བེ་མ་ལས། སེམས་གང་གིས་
 ལས་དེ་བྱ་བའི་སེམས་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རམ། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟོམས་ན། དེའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཁོ་
 ན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་སོ། །

མདོར་ན་དེ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་ནས་གྲུབ་པའི་རྒྱལ། དེ་སོགས་

རྣམས་པའི་ཁས་སྒྲུབ་མཐའ་དག་ཀྱང་། ཆོ་གའི་དུས་ལྟར་རང་ལྷོག་མ་འདྲེས་དང་།
བསྐྱེད་མཚམས་དུས་ན་དགག་དགོས་ཚད་བ་དང་། གནས་འཁྱུར་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་
མཐུས་བྱེད་པའི། སྦྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་ཡིན། དེ་ལ་སྡོམ་
གསུམ་ནི་བཅས་པའི་ལྷུང་བ་ཡིན་པ། སྡོམ་པ་མེད་ན་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་བ་དང་
ལྷུང་བ་གཉིས་ཀ་མེད། སྡོམ་པས་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་བར་མ་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྦྱིད་
པའི་རང་བཞིན་ལས་མི་འདའ། དེ་བས་ན་ཞིང་ཡོད་པ་རྣམས་ཐན་བ་དང་མེར་བ་
ལ་འཛིགས་དགོས་པ་ལྟར་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་སྡོམ་པ་ཐོབ་དགོས་
ཏེ། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་གསུམ་ལྟན་བསྐྱེད་པ་ལ་གོང་མ་ལ་གནས་པས་འོག་
མ་འདོར་དུ་མི་རུང་བའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། སྒྲོ་དང་འབྲེལ་བའི་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་ཆ་ནས་
སྡོམ་གསུམ་རང་ལྷོག་མ་འདྲེས་པར་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་ཡོད་པས་བསྐྱེད་མཚམས་ཀྱི་
མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲུབ་དོར་དང་བཅས་པ་དེ་སྦྱིད་དུ་གནང་བ་ཀྱིས་རང་གཞུང་
དང་མི་འགལ་བར་སྦྱོད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ་དགེ་སྤྲིག་རྣམ་རྟོག་གི་གཞུགས་བརྟན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ལམ་གྱི་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་སྦྱོབས་སུ་གྱུར་ནས་སྡོམ་པ་དང་
སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་དོན་ལ་འདྲེས་པའི་ཆོ། དེའི་སྡོམ་པ་གསུམ་ཀྱི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཆོགས་བརྒྱད་ལས་འདས་པའི་འདུས་མ་བྱས་སུ་གནས་འཁྱུར་བ་ཡིན་པས་འབྲས་
ལུའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་སྟེ་གཤིས་ལ་དགེ་སྤྲིག་མི་གནས་པའི་དོན་ལ་མངའ་དབང་
འབྱོར་པས་སོ། །

དེ་རྒྱུད་དུ་སྒྲོ་གོས་རབ་གསལ་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། དགེ་སྦྱོར་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་
པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱེད་པ་ལ་མོགས་

པའི་འདུ་གེས་སྒྲ་ཚོགས་དང་ལྷན་བཞེ་ལྷའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་ནས་སྤར་དན་
 སོང་དུ་འཁོར་བར་འགྱུར་རོ། གང་ལ་སྒྲུལ་བ་དང་སྒྲུལ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུལ་སེམས་
 མེད་ཅིང་རྟོག་པ་མེད་པ་དེ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲུལ་ནས་པར་དག་པ་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། རྟེན་མོད་ཀྱིས་རྒྱ་ཐུན་རྒྱ་མཚོར་བྱིན་པའི་ཆོ་བ་ལྷ་ཅན་དུ་གནས་
 གུར་བ་ཡིན་གྱི། བགོད་པའི་ལམ་དུ་རང་ལྟོག་མ་འདྲེས་པ་ལྟར། སྒྲུལ་བ་གསུམ་གྱི་
 སྤྱིང་གཞི་ཙམ་པའི་སྤྱིང་དུ་གནས་འགྱུར་གྱི་གྲུབ་མཐའ་འཛིག་པའི་ཚུལ། སྤྱིང་གཞི་
 གནས་འགྱུར་འདོད་ལ་བྱིར་བཅོས་མེད། ཁོ་ཐར་ངོས་ནས་བྱང་བའི་ལྷུང་བ་གཅིག།
 རང་ངོས་འཚོས་ན་གནས་འགྱུར་ཟེན་པས་འགལ། ཁོང་མའི་ངོས་ནས་འཚོས་ན་
 དེ་ཉིད་ལ། ལྷུང་བ་མ་བྱུང་བྱིར་བཅོས་མི་དགོས་བསྟོན། འདི་ལྟར་ལས་བྱེད་པ་
 ངོ་ནི་སེམས། དེ་ཉིད་དགོད་དང་མི་དགོ་བཞེ་ལས། ལས་བཟང་དན་ལས་བདེ་སྤྱག་
 འབྱུང་བས། དེ་དག་སྤང་དོར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་སྒྲུལ་བ་ཡིན་ན་ལམ་ཁྱགས་ཀྱི་གང་
 ཟག་གསུམ་ལྷན་དོན་རྩེ་འཛིན་པའི་དགོས་དུ་ཁས་འཆེ་བ་ཙམ་སྤྱིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དོན་
 སྒྲུལ་གསུམ་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་འཛིན་ཅིང་རང་ལྟོག་མ་འདྲེས་པར་ཡོད་དགོས་པས་
 སྤྱིང་གཞི་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་གང་ཟག་སྒྲུལ་གསུམ་ནོད་ཚད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
 གནས་འགྱུར་མཉམ་པར་བརྟལ་བ་མེད་དེ། གིང་རྟ་རྣམ་དག་ཏུ། ཁ་ཅིག་གནས་
 འགྱུར་དུ་བསྐྱར་ཟེར་ཏེ། ཟངས་དོ་བཞུ་བ་ལས་ཟངས། རག་དོ་སྤྱགས་ན་ར་གན།
 ཞེ་སྤྱགས་ན་འཁར་བར་འགྲོ་བ་བཞིན། ཁོང་མ་ཐོབ་ནས་འོག་མ་གནས་འགྱུར་
 ཏེ། སྤྱགས་གཅིག་ལུ་བསྐྱར་ས་པས་ཚོག་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དམ་པ་དང་པོའི་རྒྱུད་
 ལས། རྒྱུད་དུ་གསོད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཞེས་འོག་མ་འབྱུད་དུ་གསོད་ན་ལྷུང་བར་གསུངས་
 གིང་། སྒྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱར་བར་བཤད་པས་གཞོད་དོ། ཞེས་པས་གསལ་ལོ།

དེ་བས་ན་གཞིག་ཅིག་ལ་རང་ལྟོག་མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དྲུག་འདྲན་དགོས་
 པའང་སྒྱིར་བཏང་དང་དམིགས་བསལ་བྱེད་པའི་སྒྲུང་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་བོ་གནས་
 འཕྱར་དང་། ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་ཐ་མི་དད་པར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པར་འབྱམས་མོ། །
 དེ་བཞིན་དུ་རོ་བོ་གནས་འཕྱར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ལ་འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་
 གསུམ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་པ་ལས། དང་པོ་རང་ལྟོག་མ་འདྲེས་ཏེ།
 མཚན་ཉིད་སོ་སོར་འཛིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཐེག་པ་མས་རིམ་ནས་འཛིན་པའི་
 གང་ཟེག་ལས་དང་པོ་པས་སྟོན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་བྱུང་པར་ལ་དགོངས་
 ཏེ་བསྐབ་གཞི་བཅས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་གི་སྒྲུབ་པ་གསུམ་པོ་གནས་འཕྱར་དུ་
 བསྐྱར་རོ་སྒྲུབ་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཅན་ཡིན་པས་དེའི་ཆེ་བྱུང་པའི་སྟོན་པ་བྱས་
 བ་བྱིར་བཅོས་མི་བྱུང་པའི་ཚུལ། འདི་ལྟར་བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་གི་ལྷང་བ་ཕྱར་གས་
 གཅིག་སོ་བྱུང་གང་གི་ངོས་ནས་འཛོམས། སོ་ཐར་གྱི་ངོས་ནས་འཛོམས་པར་འདོད་ན་
 དེ་གནས་འཕྱར་ཟིན་པས་རང་ལྟོག་མ་འདྲེས་པ་མེད་པའི་བྱིར་འཛོམས་པའི་རྒྱ་མེད་
 དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ངོས་ནས་འཛོམས་པར་འདོད་ན་གནང་ན་འགལ་མི་སྲིད་
 པས་ལྷང་བ་འབྱུང་པའི་རྒྱ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་ལས་དང་པོ་པས་བྱུང་པའི་སྟོན་པ་
 མི་བྱུང་པའི་ཚུལ། འདི་ལྟར། ལུས་དག་ལས་སྒྲེས་སྒྲེས་པ་གཞུགས་ཅན་ནམ། སྟོང་
 སེམས་རྒྱན་ཆགས་ས་བོན་བདེན་ཞེན་ལྡན། །བསྐྱར་དང་ལམ་འཁྱེར་ཐབས་ཀྱིས་
 མ་ཟིན་པར། ཐེག་ཆེན་ལམ་ཞུགས་དབང་བསྐྱར་ནོད་ནའང་། །གནས་འཕྱར་ཐོབ་
 པའི་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་མིན། །ཞེས་འདོམས་སོ། །

འོན་གནས་འཕྱར་ཁས་སྤང་པའི་ཚད་གང་དུ་ངེས་ན། སྒྲུབ་པ་དག་པར་བྱེད་པ་འདྲ་
 བེས་ཏེ། །འདུ་བེས་དག་བྱེད་ལྟ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན། །དེ་ཉིད་དག་བྱེད་ཡེ་བེས་ལ་

གོམས་ན། བཅས་པའི་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན་སྒྲུ་འཛིག་ཅན། རང་མཚན་མི་འཛིན་ཐོབ་
 དང་ཤོར་བ་མེད། ཐོག་མཐའ་བར་དུ་འགལ་བར་མི་གནས་པའི། རོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་
 ཡིན་པས་གནས་འགྱུར་གྲུབ། རི་ལྟར་གྲུབ་ཚུལ་ནི་སྤགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་
 བཤད་པར་བྱའོ། རྟེ་ལྟར་ཡང་། གཞི་དང་བསམ་པ་གཉིས་ཀ་མངོན་གྱུར་ལྟ། །
 མོས་པས་སྒྲིད་པའི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་ལྟར་ལ། གནས་ན་བྱེ་བྲག་བསྐྱངས་ན་འཆོལ་
 བར་བསྐྱང་། ལྟན་ན་ཡར་ལྟན་འཆོས་ན་རང་ས་ནས། ཉམས་པ་ཁོལ་བྱར་བྱུང་
 བའི་ཕྱིར་བཅོས་གྲུབ། ཅི་ཕྱིར་ཉེས་པ་བསྐྱེད་ན་གང་ཡང་འགོག། དག་དང་ཡོན་
 ཏན་བསྐྱེད་ན་གནད་བའི་ཕྱིར། གནད་བཀག་ཆོག་གི་ལམ་ན་གནས་པ་མིན། གང་
 ཟག་རྒྱད་དང་འབྲེལ་ནས་གྲུབ་པའོ། རྟེ་ལ་ལྟ་བུ་བརྒྱའི་ཐ་མར་སྒྲེས་པ་པལ་མོ་ཆེན་
 ཐོས་པ་ཉུང་ཞིང་། བསམ་པའི་ཤེས་རབ་དང་མི་ལྟར་ལ། བསྐྱོམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 དང་བྲལ་བས་དངོས་པོར་བལྟ་བ་ལ་གོམས་ཤིང་མཚན་མའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པས་
 གཞི་རང་རྒྱད་པར་གནས་ཤིང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པའི་བསམ་
 པས་ཟིན་པའང་མོས་པ་ཅམ་དུ་གྱུར་པས་སྒྲོམ་པ་གསུམ་ལྟན་དུ་ཁས་འཆེ་ཡང་བདག་
 ཉིད་དག་སྒྲོང་ཡུལ་མི་དངོས་པོ་ཟག་བྱེད་ལ་སོགས་པས་ཆོས་ལ་དག་གྲོལ་དུ་འཛིན་
 ཅིང་ལྟར་སྒྲུང་དང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་དང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་
 ཡེ་ཤེས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བས། སྒྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྟན་གྱི་རོ་བོར་ཟེལ་
 གནོན་དུ་ལོག་པ་དགོན་ན། སྤགས་མེད་པའི་དུག་གིས་འཆི་བ་ལྟར་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
 མེད་པ་ཉིད་དང་། ཏུས་ཆོད་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲིད་པ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པས་ཆོགས་ཀྱི་
 ལམ་པ་ལ་ཉེས་སྒྲིད་སྒྲོམ་པ་དང་། སྒྲིར་བའི་ལམ་པ་ལ་དག་པའི་ཆོས་སྤྱད་པ་དང་།
 མཐོང་བའི་ལམ་པ་ལ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བྱིམས་གཙོ་བོར་སྒྲིད་པའི་ལུང་

གིས་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་མཐར་ཐུག་སྒོམ་པ་གནས་འགྱུར་དུ་ལུང་བསྟན་
 པར་རིག་པ་དེ་སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་གཤམ་སོ། །དེ་བས་ན་མོས་པས་སྟོན་པའི་
 ས་ལ་སྒོམ་པ་གསུམ་པོ་ཡང་གནས་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་གནས། བསྟར་ན་འཆོལ་བར་བསྟར།
 ལྟན་ལ་ལྟན། འཆོས་ན་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་རང་ལུགས་ཀྱིས་འཆོས་དགོས་པའང་
 གོན་ལ་གནས་ཏེ། གིང་རྟ་རྟམ་དག་ལས། འདི་ལྟར་སོ་ཐར་ནི་རི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་
 །ཁས་སྤངས་ཀྱིས། སྐགས་ཐོབ་དུས་གཏོང་རྒྱར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་
 བློ་སྤྱོད་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། སྐགས་ཐོབ་དུས་ཉམས་སྦྱེན་
 དང་གཏོང་རྒྱར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྒོམ་པ་གསུམ་ཀར་སྟོན་དང་
 ཉེས་པ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་བཀག་ཅིང་བསྐྱམས་ལ། ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པ་བཀག་པ་གང་
 ནའང་མེད་པས། བསྐྱབ་པ་སོ་སོའི་རྣམས་བ་ཆེ་རྒྱུད་དང་གནང་བཀག་གི་བྱུང་པར་
 སྤྱིར་བཏང་དང་དམིགས་བསལ་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། རིན་ཆེན་སྤྱིང་བ་ལས། སྤྱིར་
 བཏང་བ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ། །བསྟན་བཅོས་དག་ནི་ཀྱན་ལ་བསྐྱགས། །ཞེས་
 སོ། །དེ་བས་སྒོམ་པ་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་གནས་ཀྱང་རྫས་འགལ་བའང་། གཅིག་
 ཏུ་གནས་མཁར་གཞོང་དག་བྱེད་དང་ལྟན་པར་རིན་པོ་ཆེ་བཅུག་པ་ལ་སོགས་རྟོག་
 པས་བཏགས་པའི་དངོས་པོའི་དཔེ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པས་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་དང་
 འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་རིག་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སྒོམ་པའི་ཚུལ་བྱིས་སྤྱོད་བསྐྱམས་ནས་དགེ་བའི་ཆོས་སྟུན་པའི་
 ཚུལ་བྱིས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ། བ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག་དང་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི། ཡོན་
 ཏན་མ་སྦྱེས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། །སྦྱེས་པ་སྦྱེལ་ལ་དགེ་བཅོས་སྟུན་ཀྱི། ཚུལ་
 བྱིས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་པས་བསྐྱམས། །བྱམས་དང་སྤྱིང་རྫས་ཐེན་པའི་དགེ་

བཞི། གང་དུ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་སྒྲིན་པ་ཡིན། རྟེན་པ་རང་འདོད་མེད་པ་ཚུལ་
 བྱིན་པ་ལ། གཞན་དོན་སྒྲོ་རལ་མེད་པ་བཟོད་པའོ། ལྷག་པར་སྒྲོ་བཞིན་འཇུག་པ་
 བརྩོན་འགྲུས་ཏེ། སེམས་ཅན་དོན་ལ་ཅུ་གཅིག་བསམ་གཏན་དང་། དངོས་མཚན་
 ཞེན་པ་སྤངས་པ་ཤེས་རབ་སྟེ། ལ་རོལ་ཕྱིན་དུག་ནམ་ཡང་འདྲ་བཟལ་མེད། སྦྱོད་
 ལམ་རྣམ་བཞི་ཀུན་ལ་དཔྱད་ཤེས་ལྡན། སྦྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དགོ་ཚིགས་ཀྱི།
 གོམ་པའི་འདག་འཛིག་དག་ཀྱང་ཕྱིན་དུག་ལམ། རྩོལ་མེད་འཇུག་པས་ཚོགས་
 རྒྱུགས་ཤིན་ཏུ་ལྷུང་། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 པ་དུག་གམ། དེའི་རང་བཞིན་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པས་དགོ་བའི་ཚོས་
 སྤྱད་པའི་ཚུལ་བྱིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་དུག་ལ་བརྟགས་ནས་ཉམས་སུ་
 བྱང་བའི་ཚུལ། བསྟུ་བ་ལས། དགོ་བའི་ཚོས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་བྱིན་ལ་བརྩོན་པའི་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་མདོར་བསྟུན་སེམས་དུག་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། དུག་
 གང་ཞེན། ལྷན་དུ་གསོད་པའི་སེམས་དང་། ལེ་ལོ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སྒྲིབ་
 པའི་སེམས་དང་། བཅོལ་བས་ཡོངས་སུ་སྒྲོ་བའི་སེམས་དང་། བར་ཆད་དང་ལྡན་
 པའི་སེམས་སོ། །

ཞེས་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དགོ་བའི་ཚོས་ལ་སྦྱར་
 བས་རང་རྒྱད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྤྱར་ཡང་བཤད་ཟིན་ལ། དེ་བྲག་ཏུ་
 འདིར་སྦྱར་བ་བྱམས་པ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་ཕྱིས་ཟིན་ཅིང་། ལུས་དག་གི་དགོ་
 བ་གཙོ་བོར་ལྡན་པས་དགོ་བའི་ཚོས་སྤྱད་མོང་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ལ་བྱབ་བྱེད་ཆེན་པོ་
 སྤྱད་པ་ནི་དགོ་བའི་ཚོས་སྤྱད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་ཀྱང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་
 འོད་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ཕྱིན་དུག་གི་ཁོང་ན་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་གནས་པས་

ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་བསྐྱེད་དེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཞི་གནས་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལྷག་མཐོང་གིས་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་རབ་གི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་བརྗོད་ན། ཆངས་པ་བྱུང་བར་སེམས་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། མི་སེམས་པ་ནི་སྦྱིན་པ། མི་གནས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས། ཅི་ཡང་བྱེ་བྲག་མི་བྱེད་པ་ནི་བཞེད་པ། བྱང་དོར་མེད་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས། མ་ཆགས་པ་ནི་ཉིང་འཛིན། མི་གཉིས་པ་ནི་ཤེས་རབ་པོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་རིམ་གོ་མི་སྟོང་པའི་བྱེད་ལས་གྱི་ཆ་ནས་གཞལ་ན། གང་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ནི་སྦྱིན་པ། དེ་ལ་རང་འདོད་ཀྱི་ཀླན་སྒྲོང་མེད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས། གཞན་དོན་ལ་རིམ་བརྩོན་གྱང་མི་སྟོང་བ་བཞེད་པ། སྦྱོ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་བརྩོན་འགྲུས། དེ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་བསམ་གཏན། དེ་དག་ལ་དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་མི་བལྟ་བ་ཤེས་རབ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་མཚོག་དང་ལྷན་པའི་རང་དུ་དགའ་བའི་ཆོས་མཐའ་དག་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་གི་རང་བཞིན་དུ་འདུ་ཞིང་། སྦྱོད་ལམ་རྣམ་བཞི་ཀླན་གྱང་སྦྱོད་ལུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དགའ་བར་སྦྱད་པའི་ཚུལ་སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཁང་པའི་ནང་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐར་པའི་གྲོང་བྱིར་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཉལ་བའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པར། མི་ལམ་མིས་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་མིས་པ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པར། གཉིད་སད་པ་ན་མ་རིག་པ་ལས་སད་པར། ལྷང་བ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་སྐུ་ཐོབ་པར། གོས་གྱོན་པ་ན་རོ་ཆོ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་ཀྱི་གོས་གྱོན་པར། ལྷ་རགས་འཛིང་བ་ན་དགའ་བའི་རྩ་བ་དང་འབྲེལ་

བར། ལྷན་ལ་འདུག་པ་ན་དོ་རྟེན་སྟན་ཐོབ་པར། རྒྱབ་བརྟེན་པ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གིང་
 ཐོབ་པར། མེ་གཏོང་པ་ན་ཉོང་མོངས་པའི་བྱད་གིང་བསྐྱེག་པར། འབར་བ་ན་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་མེ་འབར་བར། གཡོས་ཟེན་པ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཐོབ་པར། ཁ་ཟས་
 ཟ་བ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཟས་ཐོབ་པར། སྤྱིར་འགྲོ་བ་ན་ལཁོར་བའི་གྲོང་ལས་ཐར་
 བར། སྐས་ལ་འབབ་པ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ལཁོར་བར་འཇུག་པར། སློ་འབྲེད་
 པ་ན་ཐར་བའི་གྲོང་གི་སློ་འབྲེད་པར། སློ་གཅོད་པ་ན་ངན་སོང་གི་སློ་གཅོད་པར།
 ལམ་དུ་འཇུག་པ་ན་འཕགས་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་པར། གྲུན་ལ་འགྲོ་བ་ན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པར། སྤར་ལ་འབབ་པ་ན་ངན་སོང་
 གསུང་རྒྱན་གཅོད་པར། སེམས་ཅན་དང་ཕྱད་པ་ན་སངས་རྒྱས་དང་མཇལ་བར།
 ཀླང་པ་འཛོག་པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་འགྲོ་བར། ཀླང་པ་འདེགས་
 པ་ན་ལཁོར་བ་ནས་འདོན་པར། རྒྱན་དང་ལྷན་པ་མཐོང་ན་མཚན་དཔེའི་རྒྱན་ཐོབ་
 པར། རྒྱན་མེད་པ་མཐོང་ན་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པར། སྟོད་གང་པ་མཐོང་
 ན་ཡོན་ཏན་གྱིས་གང་བར། སྟོད་སྟོང་པ་མཐོང་བ་ན་སྟོན་གྱིས་སྟོངས་པར། སེམས་
 ཅན་དགའ་བ་མཐོང་ན་ཆོས་ལ་དགའ་བར། མི་དགའ་བ་མཐོང་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་
 དངོས་པོ་ལ་མི་དགའ་བར། སེམས་ཅན་བདེ་བ་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བ་
 ཐོབ་པར། སྐྱག་བསྐུལ་པ་མཐོང་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱག་བསྐུལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར།
 ནད་པ་མཐོང་ན་ནད་ལས་གྲོལ་བར། དྲིན་དུ་གཞོ་བ་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་དྲིན་ལན་ལྟོན་པར། དྲིན་དུ་མི་གཞོ་བ་མཐོང་
 ན་ལྟ་བུ་ལོག་པ་ལ་དྲིན་དུ་མི་གཞོ་བར། རྟོལ་བ་མཐོང་ན་པས་ཀྱི་རྟོལ་བ་ཐམས་
 ཅད་ཆར་གཅོད་རྩས་པར། བསྟོད་པ་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟོད་པར། ཚེས་ཀྱི་གཏམ་བྱེད་པ་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྟོབས་པ་ཐོབ་པར། སྐྱ་གཟུགས་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ལ་སྟོབ་
པ་མེད་པར། མཚོད་རྟེན་མཐོང་ན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོད་རྟེན་ཏུ་འགྱུར་པར།
ཚོང་བྱེད་པ་མཐོང་ན་འཕགས་པའི་ནོར་བུ་ན་ཐོབ་པར། ལྷག་འཚལ་བ་མཐོང་ན་
ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་སྟོབ་གཙུག་བཟུང་མི་མངོན་པར་ཐོབ་པར་གྱུར་
ཅིག་སྟམ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་བསྟན་ན། བསྐྱེད་བྱེད་པ་
ལས། བདག་གི་ལུས་དང་ཡོངས་སྟོང་དང་། །དུས་གསུམ་དག་བསྐྱེས་པ་རྣམས། །
སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་གཏོང་བ་དང་། །དེ་བསྐྱེད་དག་པ་སྟེལ་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྟོན་ན་རང་གི་ལུས་དང་ཡོངས་སྟོང་དུས་གསུམ་ཏུ་བསགས་ཤིང་
ཡོད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་དངོས་སམ་བརྒྱད་ནས་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་བ་
དང་། བསྐྱེད་བ་དང་། དག་པ་དང་། སྟེལ་བ་བཞིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོབ་པ་མཐོང་དག་
བསྟུ་ཞིང་། དེ་ཡང་ལས་དང་པོ་བས་བསྐྱེད་བ། མོས་སྟོང་གི་དག་པ། མ་དག་པའི་
ས་བུན་ལ་གནས་པས་བཏང་བ། དག་པ་ས་གསུམ་ལ་གནས་པས་སྟེལ་བའི་རྩལ་
བསྐྱེད་བྱེད་པས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ཅིང་། དེའི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྤང་བར་བྱ་བའང་
དཔུང་མཐོང་རྣམ་འབྱེད་ལས། མི་མཐུན་སྟོགས་དང་གཉེན་པོ་རྣམས། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་ཤེས་ནས། །དེ་དག་སྤང་སྤྱིར་བཙོན་འགྲུམ་ནི། རྣམ་པ་བཞི་
དག་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་བྱན་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ནི། གོམ་པའི་འདེགས་
འཇོག་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱུད་བསྐྱེད་དག་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་རང་བཞིན་
ཏུ་འདུ་བས་ཚོགས་གཉིས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་

དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་བྱིམས་ནི། ཐབས་ལ་མཁས་པས་དངོས་སམ་བརྒྱད་མ་ནས། །
 སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པར་སྒྱུར་བྱེད་ཅིང་། སྦྱིན་དང་སྦྱོར་སྦྱོད་དོན་མཐུན་
 དང་། དགེ་བ་ཚོས་སྦྱད་ཚུལ་བྱིམས་སྒོ་འཕར་ཡངས། དེ་ལ་ཐོག་མར་བསྟུ་བའི་
 དངོས་པོ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་ལམ་ཏུ་བསྟུ་བའི་ཚུལ་ནི་སྒར་བཤད་ཟེན་
 ལ། དགེ་བའི་ཚོས་སྦྱད་བའི་ཚུལ་བྱིམས་ནི་ཚུལ་བྱིམས་གསུམ་ཀ་དང་འབྲེལ་བའི་
 བསྐབ་བའི་གནས་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་གྲོགས་སུའང་
 དངོས་པོ་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པ་ཉིད་ཏུ་སྦྱོད་ཅིང་། སེམས་ཅན་དོན་
 བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བྱིམས་དེའི་བྱེད་ལས་ནི་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་ཤིང་དེ་དག་གི་རྒྱད་
 སྦྱོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བྱང་ས་ལས། བྱ་བ་དོན་དང་ལྡན་པ་ལ་གྲོགས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་།
 སེམས་ཅན་སྟག་བསྐལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་སེལ་བ་དང་། ཐབས་མི་ཤེས་པ་
 རྣམས་ལ་རིག་པ་སྦྱོན་པ་དང་། བྱས་པ་གཞི་ཞིང་ཆོར་ཏེ་ལན་ཏུ་ཕན་འདོགས་པ་དང་།
 འཇིགས་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱུང་བ་དང་། སྟག་བསྐལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་སེལ་བ་དང་།
 ཡོ་བྱད་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཡོ་བྱད་སྟོབ་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་ལམ་ལེགས་པར་སྦྱད་པ་
 དང་། སེམས་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་དགའ་
 བར་བྱེད་པ་དང་། ལེགས་པར་ཆར་གཙོད་པ་དང་། རྒྱ་འཕྱུལ་གྱིས་སྒྲག་པ་དང་འདུན་
 པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ནི་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་རྒྱལ་
 བྱེད་ཆལ་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་བཞེངས་པའི་གྲོགས་ཤུ་རིའི་སྤྱི་མཛེད་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 གཉིས་པ་ནི་ཤིད་སུ་མེར་སྐྱེ་སྦྱིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་མགོ་པོ་བཙེ་བརྒྱད་པར་སྦྱོས་པ་ཉ་
 པ་ལྟ་བུརྒྱུ་བྱེད་པ་ལ་ཐེབས་ཏེ་སྐམ་ལ་བརྟོན་པས་ཤིན་ཏུ་སྟག་བསྐལ་བ་
 སྦྱོན་པས་གྲོགས་ལས་བསྐྱབས་ཏེ་སྦྱི་བ་དྲན་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

གསུམ་པ་ནི་འབྲེག་མཁན་ཉི་པར་འཁོར་རིགས་གྱི་སྒྲ་བཤས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་
 ཐབས་མི་ཤེས་པ་ཤུག་བཟང་ལྟན་གྱི་དྲིན་ལས་ཤུ་རིའི་ལུས་དབུགས་སྒྱུར་བ་ལྟ་
 དང་། བཞི་པ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་འཕགས་རྒྱལ་དུ་ཡམས་ནད་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་སྟོན་པས་
 འཕགས་པ་ཀུན་ཡ་ན་འཁོར་ལྡ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་བསྟགས་ནས་བདེ་བར་མཛད་
 པས་རྒྱལ་པོ་རབ་སྒྲུང་གིས་དྲིན་གཞོར་རྒྱལ་སྤིད་དང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་
 པ་ལྟ་བུའོ། །ལྡ་པ་ནི་མཉན་ཡོད་ནས་ཆོང་པ་ལྡ་བརྒྱ་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བ་ལས་
 གནོད་སྦྱིན་གདུགས་པ་ཅན་གྱིས་གཙུག་པ་དེ་དག་སྒྲག་སྟེ་སྒྱབས་མ་ཡིན་པ་ལ་
 སྒྱབས་སུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནང་བའི་དགེ་བསྟེན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་སངས་རྒྱས་
 ལ་སྒྱབས་སུ་སོང་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱག་གྲུང་པོ་ཆེའི་སྒྲ་ཞགས་བརྒྱངས་པ་
 ལྟ་བུས་སྒྱབས་པ་ལྟ་བུའོ། །དུག་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་མ་སྒྱེས་དག་ལ་མ་ཐའི་རྒྱལ་ཕན་རྣམས་
 རོ་ཡོག་གྲུ་སོག་མ་མེད་ཁྲོས་པས་སེར་བ་པལ། ཡུལ་དང་རང་ཉིད་ཡམས་ནད་ཆབས་
 པོ་ཆེས་བཏབ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་སྒྲག་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་བཙོམ་ལྟན་འདས་ལ་འཁོན་
 དུ་འཛིན་པ་མི་མངའ་བས་མཉན་ཡོད་ནས་མ་གཏོར་གཤེགས་ཉི་དེའི་སྒྲག་བསྐྱེད་
 ལས་བསྐྱབས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བདུན་པ་ནི་བུམ་ཟེ་ཤིན་ཏུ་དབུལ་པོ་ཞིག་མཛོད་ཟན་མ་ཟོས་པར་ཞིང་ལས་བྱེད་པ་
 ན། བཙོམ་ལྟན་འདས་བྱོན་པ་དང་རང་ཉིད་ལ་ཐུག་པ་སྒྲེལ་དུ་འོངས་པ་སྟེས་ཉི།
 བུམ་ཟེ་དད་ནས་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐུལ་བས་ཁྲོན་པར་ལུགས་སུ་སྐུལ་བས་ཁྲོན་
 པ་དེ་ཁེངས་སོ། །དེ་ནས་སྟོན་པ་དགེ་སྦྱོང་གི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པར་བྲིམས་བྱང་
 མ་ཟད་དེ་ཁྲོན་པ་ལྟག་པར་གང་བས་དད་པ་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་བདེན་པ་མཐོང་།
 སྒྲར་བུམ་ཟེའི་ཞིང་ཐམས་ཅད་གསེར་གྱི་ལྗང་བུ་དང་། སྟེ་མ་དང་། ལྟས་སུ་གྱུར་

པའི་ཚེ། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་དྲུག་ཚ་གཞལ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་སྐལ་པ་ནི་ནས་སུ་
 བྱུར་ལ། བམ་ཟེའི་སྐལ་པ་ནི་གསེར་དུ་བྱུར་ནས་ཡོ་བྱང་གིས་འབྱོར་པ་བཞིན་ནོ། །
 བརྒྱད་པ་ནི། འོད་སྤང་ཕྱ་གྲོ་ལྷ་སྤྱེས་ཀྱི་རྒྱད་སྟོན་པས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་སུ་
 ལྷགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲུག་སོ་སོར་ཚངས་པར་སྦྱོད་པའི་ལམ་དྲིས་ཀྱང་ལམ་མ་ཡིན་པར་
 ཤེས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་བྱ་མངས་ཀྱི་མཚོད་རྟེན་ན་བཞུགས་པ་
 མཐོང་ནས་ཞབས་ལ་བཏུད་དེ། བཅུན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་བདག་གི་སྟོན་པ་
 ལགས་ཏེ། བདག་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ལགས་སོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་དུ་གསོལ་ཞིང་།
 སྟོན་པས་མཐུན་འཕྱུར་མཛོད་པའི་ཁས་བྲལ་དེ་ཁོ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་
 རྫོགས་ཤིང་འཁོར་དུ་བསྐྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དགུ་པ་ནི། ཡབ་སྲས་མཇལ་པའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་རེས་འགའ་ནི་བདག་གི་
 བུ་ཁོ་ན་མཐུ་དང་རྩུ་འཕྱུལ་ཆེའོ་སྟེ་ཁེངས་ཤིང་དེགས་པ་དང་། རེས་འགའ་ནི་
 སྟོན་ཆད་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལྟ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་ནམས་ཀྱང་མཚོད་པར་བྱེད་ན།
 ད་ལྟ་ནི་མི་ཁོ་ན་ལས་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ཞོ་སྟེ་ཁེངས་པ་ལྟེ་རྒྱ་གཉིས་པོས་བདེན་
 པ་མ་མཐོང་བ། འདགས་པ་མོྫླལ་གྱི་བུ་ལ་ཡབ་ལ་སོམས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་
 བྱས་དེས་ནམ་མཁའ་ལ་ཆོ་འཕྱུལ་གྱི་སྦྱོད་ལམ་བཞི་བྱས་པ་ས་དེགས་པ་ནི་བར་
 མཛོད་པ་དང་། ལྟ་ནམས་ལ་ཐུགས་བསྐྱེད་པས་ལྟ་འི་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱ་གྲོ་ལྷ་འི་ཀྱན་
 དགའ་ར་བར་ལྟ་འི་བཟོ་བོས་གཞལ་མེད་ཁང་འདུ་བྱས་ཤིང་། དབང་པོ་ལ་སོགས་
 ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་འཛིན་རྟེན་སྦྱོང་བ་བཞིས་སྒྲོ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་བསྟན་པས་
 ལུས་པའི་སེམས་གཟེངས་མཐོ་བར་མཛོད་དེ། སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་
 ལ་ཆོས་བསྟན་པས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མས་བདེན་པ་མཐོང་བར་མཛོད་པ་བཞིན་

ནོ། །བརྩ་བ་ནི། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་དགོ་སྤྱོད་གོ་ཏེ་མ་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་ན།
 ཉིད་ལས་ཀྱན་ཞིང་ཀྱན་པའི་དགོ་སྤྱོད་དང་བཅུ་ཟེ་རྫོགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་
 ལྟ་བུར་ཁས་མི་འཆེན། ཤེས་ལྡན་གོ་ཏེ་མ་ལུངས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ། རབ་
 ཏུ་བྱུང་བ་གསར་བུ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱུན་གསུང་ཞེས་བསྐྱར་བ་གདབ་པའི་གནས་སུ་མི་
 འགྱུར་རམ་ཞུས་པས། རྒྱལ་རིགས་དཔེ་བྱད་ལྡན་པ་དང་། དེ་བཞིན་བྱང་འགོ་མི་
 དང་ནི། དགོ་སྤྱོད་རྩལ་ཁྲིམས་ལྡན་དེ་ལ། །སྤྱོད་ལྡན་པས་བརྟམས་མི་བྱ། །ཞེས་
 པའི་དོན་རྒྱས་པར་བཀའ་བསྩལ་པས། བཙུམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཞིང་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་དགའ་བར་མཛད་པ་
 བཞིན་ནོ། །བརྩ་གཅིག་པ་ནི། བཙུམ་ལྡན་འདས་ཞི་བ། འཁོར་ཞི་བ། བཙུམ་ལྡན་
 འདས་དུལ་བ། འཁོར་དུལ་བ། བདག་ཀྱང་གཞན་གྱི་ཞེ་མི་གཅོད་ཅིང་། ཡ་རོལ་
 ཀྱང་ཆོག་བསྐྱར་བ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ། ལྷས་བྱིན་གྱིས་བཙུམ་ལྡན་
 འདས་ནི་བགས་ཤིང་འཁོགས་པས་འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་ལ་གདམས་དག་འཁོགས་
 པ་བསྐྱེལ་གྱིས། འཁོར་རྣམས་བདག་ལ་གཏད་ན། ཐུགས་ལས་རྒྱུད་དུས་བདེ་བ་
 ལ་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞུས་པས། འཇམ་པོས་གོ་བར་བྱ་བའི་དུས་མ་ཡིན་པར་
 དགོངས་ནས་པའི་འཁོར་རྣམས་སུམ་པ་བཟང་པོ་ལྟ་བུའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཆོག་ལྷ་རྩེ་
 སུ་དང་། མོནྤལ་གྱི་སྤུ་ལའང་མི་གཏོད་ན། གཏི་མུག་ཅན་རོ་དང་འབྲ་བ་མཆིལ་མ་
 ཟ་བ་བྱོད་ལ་གཏོད་རེ་སྟེན། ཞེས་སྦྱོར་བས་ཆར་བཅད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལྟ་
 སུའོ། །རྩ་འབྲུལ་གྱིས་སྒྲག་ཅིང་འདུན་པ་ནི་བཙུམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་
 གཤེགས་པ་ན། མ་སྤྱོད་དགའི་སྤྱང་པོ་ནོར་སྦྱོང་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱིའི་སྤྱང་པོ་ཆེ་སྦྱོབས་

དང་ལྟན་ཞིང་། གཞུ་ལུམས་ཅན་མ་རུངས་པ་ར་བ་ལས་འཕྱོན་རེས་ཀྱིས་མི་སྤྲུགས་
མང་པོ་ཆར་གཙོད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཐད་པར་འདོད་ནས་
ལྷས་བྱིན་ཀྱིས་གྲུང་པོ་ཆེ་འདུལ་སྦྱོང་མཁན་ལ། སྤྲ་ཏིག་གི་དོ་ཤལ་སྒར་བརྒྱ་སྟོང་
རི་བ་ཞིག་བྱིན་ཏེ། བྱང་པར་དགེ་སྦྱོང་གོ་ཏ་མ་ཕྱིར་གཤེགས་པའི་ཆེ་གྲུང་པོ་ཆེ་ཐོད་
ཅིག་ཅེས་གོ་བར་བྱས་པས། དེས་ཀྱང་གོང་ཁྱིམ་བ་གཞན་རྣམས་ལ་རང་རང་བསྐྱུང་
བ་ལ་སྦྱིམས་ཤིག་ཅེས་དྲིལ་བསྐྲགས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དགེ་སྦྱོང་ལྷ་བརྒྱ་དང་
ལྷན་ཅིག་གཤེགས་པ་ན། གྲུང་པོ་ཆེ་ལོ་སྦྱོང་ཐད་དོ། །

དེ་ནི་སྦྱ་དྲག་པོ་དང་བཅས་ཏེ་ཤུགས་ཅི་ཡོད་པས་སྟོན་པའི་ཕྱོགས་སུ་བརྒྱགས་པ་ན།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། སྟོབས་བརྩའི་སྟོབས་ལྷན་མད་བྱུང་བའི། སྟོབས་ཀྱི་མཐུ་
ལ་ད་ལྟས་ཤིག །གསུངས་ནས་བྱག་སོར་ལས་སེར་གེ་ལྷ་སྐུལ་པས་གྲུང་པོ་ཆེ་རབ་
ཏུ་སྐྱག་ནས་ཏུབས་བཞིན་དུ་བྱོས་པ་ན་ཕྱོགས་གཤམས་ཅད་མའི་འོབས་ཀྱིས་བསྐྱོར་
བར་སྐུལ་པས་འབྲོས་པའི་གནས་ཀྱང་མ་རྟེན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཁོན་བཞུགས་
པའི་ཕྱོགས་ཞི་བ་དང་བདེ་བར་མཐོང་བས་དལ་བས་ཞབས་ལ་བརྟུང་དེ་བྱི་བཞིན་
དུ་འབྱང་ཞིང་། མཐར་གྱོང་ཁྱིམ་ར་བར་བསྐྱོར་བའི་ཆེ་དེས་སངས་རྒྱས་མ་མཐོང་
བས་སྟོན་ཏེ། རང་གི་སྤྱ་ཤལ་དོག་པས་བརྩིས་ཏེ་ཤི་འཕོས་ནས་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་
པའི་ལྷར་སྦྱེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་མཛད་པ་ཞར་
དང་ཞར་བྱུང་བའི་སྤྲད་དང་དཔེ་ཅམ་དུ་མཆོན་པར་བྱས་ཀྱི། གཞན་དུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་བསྐྱབ་ལུས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བཞོད་པ་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་བྱིམས་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་རྣམས་པ་
བརྩུག་ཅིག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བཞིན་པའི་རྒྱལ་བྱིམས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་

ལ་གནས་པའོ། །འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་སྒྲ་བས་ལ་མཚོན་ན་
 སེམས་ཅན་བརྒྱ་གཅིག་པོ་རེ་ལ་ཡང་དོན་བྱ་བ་བརྒྱ་གཅིག་རེ་རི་ལྟར་རིགས་པར་
 བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་སྒྲོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྩ་འགྲེལ་
 གྱིས་སྟོན་ཏོ། །འདིར་སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པར་བྱིན་དང་པོ་ལྟའི་ཉེར་གནས་སེར་སྒྲ་
 དང་། ཉན་མོངས་པ་དང་། འཁོན་འཛིན་དང་། ལེ་ལོ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་རོ་
 ཟུང་བ་སྟེ་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉེར་གནས་དགེ་བའི་ཕན་
 ཡོན་དང་། དགེ་བའི་རྒྱ་དང་། དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བྱིན་ཅི་ཡོག་པ་དང་། མ་ཡོག་
 པ་དང་། དགེ་བ་སྤྱད་པའི་བར་དུ་གཅོད་པ་ལྟ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་ནས་དེའི་ལྷོག་
 ཕྱོགས་ལྟ་དང་བར་དུ་གཅོད་པ་སྒྲོབ་པ་ནི་དགེ་བ་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟན་སྟམ་
 ཚོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་འང་བརྟག་པའི་གནས་དུག་གསུངས་པ་སྟོན་པའི་
 བྱིར། །གང་ལ་བརྟག་པ་དུག་དུ་གསུངས་པ་ཡང་། །རང་གི་ཚོས་ལ་འབྱོར་རྒྱད་
 བརྟག་པར་འདྲ། །རང་ཉིད་ཚོས་ལམ་མ་ཉམས་གཞན་དོན་བྱ། །རང་དོན་ཉམས་
 པའི་སོ་སྦྱས་འབྲུལ་པ་བརྟག་ །དེ་ལ་བརྟག་པ་དུག་ནི་བསྟུ་བ་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྩོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
 གནས་དུག་ལ་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། བདག་དང་གཞན་དང་ཟང་ཟིང་གིས་
 བོངས་པ་དང་ཟང་ཟིང་འབྱོར་པ་དང་ཚོས་ཀྱིས་བོངས་པ་དང་ཚོས་ཀྱིས་འབྱོར་པ་ནི་
 གནས་དུག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཟང་ཟིང་གིས་བོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་གོས་དང་བསོད་སྟོམས་ལ་སོགས་
 པ་མ་རྟེན་པ་རྣམས་མི་རྟེན་པ་དང་རྟེན་ཅིང་འཇུག་པ་རྣམས་རྒྱན་ཆད་པར་འབྱུར་
 པའོ། །ཟང་ཟིང་འབྱོར་པ་ནི་དེ་ལས་བསྒྲོག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཚོས་ཀྱིས་བོངས་

བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་དོན་
དམ་པ་པའི་ཚས་ཀྱི་ཚིག་ཐོན་དུ་མ་ཐོས་པ་མཉན་དུ་མེད་པ་དང་། ཐོན་མ་ཐོས་པ་
རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཐོན་མ་བསམས་པ་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། ཐོས་པའི་བར་ཆད་དང་
བསམ་པའི་བར་ཆད་དང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་བརྟེན་པ་དང་། བསྐྱོམས་པ་ལས་
བྱུང་བའི་དགེ་བ་མ་ཐོབ་པ་མི་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའོ།
ཚས་འཕྱོར་བ་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་སྟེ། བདག་དང་
གཞན་ནི་ཚས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་འཕྱོར་བ་དང་རྒྱད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་གཞན་བཞི་
པོ་ཡང་དེའི་ཁོངས་སུ་འདྲའོ། །

དེ་ལྟར་གནས་དུག་ལ་བརྟགས་ནས་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་ཚུལ་ཡང་བསྟུ་བའི་དོན་གོ་བདེ་
བར་བྱངས་ན། བདག་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གནས་ཉམས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོན་པས་གཞན་
ལ་ཡན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་ན་གཞན་དོན་ལ་གཙོ་བོར་བྱ་ཞིང་། བྱིས་པ་སེ་སེ་སྟེ་
བའི་དུས་ན་དེ་ལས་ལྟོག་པ་ཅན་ཡིན་པས་བྱིས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྲུབ་པའི་
སྟེང་དུ་རང་གི་ལུས་པའི་བསམ་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ལ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་མིག་བྱས་བརྟགས་ནས་ཉམས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དག་གྱུང་བསྐྱུང་བ་
ལ་གཙོ་བོར་བྱ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ནས་གཞན་དོན་ཡང་ཞར་ལ་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །གཞན་ལ་ཡན་པ་རྒྱབས་ཆེན་འགྲུབ་ཤིང་ན། །བཅས་པ་རྒྱུང་ཏེ་
བག་ཡངས་གནང་བའི་སྐབས། །ཡོད་དེ་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་རྒྱུང་བརྟེན་ཡང་། བདག་
ཁྱིམ་གཏོང་ཚས་ཁྱིམ་བདག་གྱུང་གཏོང་། །དེ་ལ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་
ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅན་གྱི་སེམས་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཐབས་དང་། །དངོས་པོར་བལྟ་
བ་ཅན་གྱི་སེམས་སྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆ་ལས་ལྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོ་བོས་

དབང་དུ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱལ་སྤྱོད་པོ་འགྲུབ་པར་ངེས་ན།
 འོག་མའི་ལུས་ངག་གི་བཅས་པ་ཕྱ་མོ་ལ་བར་དུ་གཙོད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་།
 ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། ཐབས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། རྣམ་
 ཐར་དང་། ཡོན་ཏན་དམ་པའི་འབྱུང་གནས་སེམས་དགེ་བའི་བསྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་
 དང་དུ་བྱང་སྟེ། སྟིང་བཅེ་ལྷན་ཕྱིར་བྱམས་ཕྱིར་དང་། །སེམས་དགེ་བ་ལ་ཉེས་པ་
 མེད། །ཅིས་པ་གོང་ལྟར་རོ། །དེའང་དོན་འབྲས་ཉམས་རྒྱུད་ལེ་ཕྱིར་དོན་ཆེན་པོ་
 བཏང་བ་མ་ཡིན་པར་དོན་ཆེན་བསྐྱབ་པའི་སྤྱད་དུ་དོན་རྒྱུད་བཏང་ནས་མཐར་གྱིས་
 བསྐྱབ་བྱ་དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱངས་པ་ཁོ་ན་ལས་ཉམས་པ་མེད་པ་དགོས་ཏེ། སྟེས་
 རབས་ལས། བྱི་ཕྱིར་ན་གཅིག་བཏང་དེ། །སྟོག་གི་ཕྱིར་ན་བྱིས་བཏང་རོ། །
 །ལྗོངས་ཀྱི་ཕྱིར་ན་གོང་ཁྱེར་དང་། །བདག་གི་དོན་དུ་ས་བཏང་རོ། །ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་ན་
 བདག་ཀྱང་གཏོང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་སྟོམ་པ་བྱངས་པ་ཅམ་ནས་དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱད་པ་
 དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ཀྱང་། མདོན་པར་ཤེས་པ་དང་
 མི་ལྷན་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་གཞན་དོན་གནད་དུ་འགོ་དཀའ་བས་ས་མཚམས་དང་མཐུན་
 པའི་སྤྱད་པ་ལ་གཙོ་ཆེ་བར་སྟོབ་པའི་ཚུལ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཡི་དམ་བྱང་བ་ལས།
 ལས་དང་པོ་པ་ལ་ནི་སྟོམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡི་དམ་གྱི་སྤྱད་
 པའོ། །ཆོས་པས་སྤྱད་པ་ཅན་ལ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་བྱིམས་གཙོ་བོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱད་པའོ། །ས་ལ་ཞུགས་པ་ལ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 བྱ་བ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་མགྲུབ་པའི་སྤྱད་པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་
 སྟེ། དེ་ལ་ལས་དང་པོ་པའི་དུས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བྱིམས་དང་མི་ལྷན་

པའི་སྒྲིན་ཡང་མེད་དེ། འཇུག་སྒོམ་དང་ལྷན་ཞིང་མ་ཉམས་པའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་
གཡེངས་བ་དང་གཉིད་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འདྲ་བཅོད་ནམས་རྒྱན་ཆགས་སུ་
ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། འོན་པ་སྐྱེན་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་པོ་
ལ་བརྟེན་ནས་མཛོན་རྟོགས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་བསྐྱབ་ཅིང་སྤངས་རྟོགས་སུན་སུམ་
ཆོགས་པའི་འབྲས་སུར་འཛང་རྒྱ་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སྤངས་
པ་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། འག་
བཙོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་
པ་མཁྱེན་པ་འཕོ་བ་པོ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སྤོང་ལས་སུན་
སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་བསྐྱབ་ཅིང་དོན་གཉིས་ལྷན་འབྲུལ་ཏུ་འབྱུང་བའོ། འདི་དག་ཀྱང་
མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། ཡན་ལག་དྲུག་ཞི་བསམ་པས་ཟིན། བདེ་འགྲོར་གནས་པ་
སྒྲིན་བྱེད་དང་། རྟེན་དང་ཞི་དང་འཇིགས་པ་མེད། བཅོད་ནམས་ཆོགས་དང་ལྷན་
པ་དང་། བདར་བརྟགས་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པ་སྟེ། སྒོམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད། འ
ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་འདྲར་ཡོངས་གཤིས་ནས། མཁས་པས་ཡང་དག་བསྐྱབ་པར་བྱེད། འ
ཅས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡན་ལག་དྲུག་ལྷན་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་
གནས་པ། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒོམ་པས་བསྐྱམས་པ། ཆོག་སུན་སུམ་ཆོགས་པ། སྒྲོད་
ཡུལ་སུན་སུམ་ཆོགས་པ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤྲ་རབ་ཅམ་ལའང་འཇིགས་པའི་གནས་སུ་
བལྟ་བ། བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྤངས་ཏེ་སྒྲོབ་པའོ། ཞེས་སོ། རྒྱ་
ནི་ཉན་ཐོངས་པ་དང་། འཇིགས་པའི་ཆོགས་ཞི་ནས་ཞི་བ་མུང་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་
ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། འ

འབྲས་སུན་བདེ་འགྲོར་གནས་པ་ཉིད་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། བྱེད་ལས་ནི་བཅོད་ནམས་

གྱི་ཚོགས་དང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །དབྱེ་ན་མཛོད་ལས། རྣམ་
 པ་སོ་སོར་ཐར་ཅེས་བྱ། །དེ་བཞིན་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་སྒྲིམ། །ཞེས་པ་ལྟར་
 ཡང་དག་པར་བླངས་པ་བདའ་ལས་བྱུང་བ་ནི་སོ་སོ་ཐར་པའོ། །ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་
 པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ལས་སྒྲིམ་པ་གཉིས་ཏེ། བསམ་གཏན་དངོས་
 གཞིའི་སེམས་ཐོབ་པ་དང་། མཐོང་ལམ་ལ་སོགས་ཟག་པ་མེད་པ་འཕགས་པའི་ས་
 ཐོབ་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་ནི་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་
 རྣམས་རྣམ་དང་བརྟན་པའི་རང་བཞིན་རྒྱལ་ཁྲིམས་གསུམ་རྟག་བླངས། །མཐོ་རིས་
 མཛོན་པར་མི་འདོད་ཡང་དག་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ལ་ཆགས་མི་བསྐྱེད། །རྒྱལ་ཁྲིམས་དེ་ཉིད་
 ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་གསུམ་ལ་བཀོད། །རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 ཡོངས་ཟིན་པས་འཇིག་རྟེན་དག་ན་མི་ཟད་བཞག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱལ་
 ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི། འདི་ན་མི་མཛོད་བཟོད་པའི་ས་
 གཞི་ལ། ཚོས་ཀྱི་དྲི་བ་ཟང་རྒྱས་པ་རབ་བསྐྱུང་བའི། །དཀའ་བ་དང་ལེན་བཟོད་པ་
 རི་མི་སྒྲུལ། །ཟབ་མོའི་དོན་ལ་མི་སྒྲག་རྣམ་པ་གསུམ། །དེ་ལ་བཟོད་པའི་རོ་བོ་ནི་
 མི་མཛོད་པ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་གཞི་ལྟ་བུར་མཆུངས་པས་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་
 པའི་ཚོས་ཀྱི་ཐྱོགས་མཐའ་དག་སློའི་རྣམ་པས་ཐེག་ཅིང་བཟོད་པས་དམ་པའི་ཚོས་
 བསྐྱུང་བའོ། །དབྱེ་ན་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། མི་མཛོད་རི་མི་སྒྲུལ་ཤེས་དང་། རྟིང་
 རྟེན་ཚོས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། །ཕན་ཡོན་ལྡར་ནི་ཡང་དག་བཤད། །ཅེས་པས། རང་
 དོན་ཏུ་སངས་རྒྱས་བསྐྱུང་བའི་ཅིང་། གཞན་དོན་ཏུ་ཕན་པ་བསྐྱུང་བའི་དོན་གཉིས་པོ་
 གང་གི་ཕྱིར་ཡང་དཀའ་སྤྱད་དང་སྤྱག་བསྐྱུང་གི་ཁུར་ཆེན་པོ་རི་ལྟ་བུ་བྱུང་ཡང་དང་
 ཏུ་ལེན་ཅིང་ཁུར་ཏུ་བཟོད་པ་ནི་དཀའ་བ་དང་ཏུ་བླང་བའི་བཟོད་པའོ། །ཕ་རོལ་

གྲིས་བདག་ཉིད་ལ་དངོས་སམ་བརྒྱད་ནས་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། འཆི་བ་ཇི་ལྟ་
 ལུ་བྱང་ཡང་དེ་ལ་ཁྲོ་བ་འགོག་པའི་སེམས་ཀྱི་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་གནོད་
 པ་ལ་ཇི་མི་སྟམ་པའི་བཟོད་པའོ། །ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་མོས་པ་མི་འབྲེགས་
 ཤིང་བཟོད་མེད་ཏེ་ལ་སྐྱག་པ་མི་སྦྱོ་བ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའི་བཟོད་པའོ། །དེ་དག་
 གི་རྒྱ་ནི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ་འབྲས་སུ་ནི་ལྟ་སྟེ་མདོ་ལས། འཁོར་མི་མང་བ་ཡིན།
 དབྱེན་མི་མང་བ་ཡིན། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་མང་བ་ཡིན། འགྲོད་པ་མེད་པར་
 འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་ཡིན། ལས་ཞིག་ནས་ཀྱང་བདེ་འགོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་
 ཏུ་སྦྱོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཅེས་སོ། །

དེ་དག་ཀྱང་ལས་དང་པོ་བས་ཁྲོ་བ་འགོག་པའི་བཟོད་པ་གཙོ་བོར་བསྐྱབ་པའི་རྩལ་
 བསྟན་པ། ཡིད་ནི་ཤིན་ཏུ་རེངས་བྱས་ཞེས་དུང་གི། སྤྲིག་པའི་མདོན་རྟོགས་སུན་པའི་
 འཁྲི་ཤིང་ཅན། ཐར་མེད་དཔུལ་བར་འཇུག་ལ་སྐྱག་པ་རྣམས། ཉན་ཡང་ཁྲོ་བའི་
 གོ་སྐབས་དབྱེ་མི་བཅུད། །འདི་ལྟར་དུག་སྐྱུལ་བཞིན་ཏུ་སེམས་རྒྱུད་ཞེས་སྣང་གིས་
 རེངས་པར་གྱུར་པའི་སྤྲིག་པས་ནི་འབྲས་སུ་ཤིན་ཏུ་གནག་པ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་
 ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ཡིན་ན། ལས་དེའི་འབྲས་སུ་ལ་སྐྱག་པ་རྣམས་ཁྲོ་བའི་གོ་
 སྐབས་རྒྱན་གཙོད་པའི་སེམས་ལ་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཐབས་འབང་ཞིག་
 ལ་བསྐྱབས་ནས་བཟོད་པའི་དཀའ་ཐབས་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། ལུ་མོ་སྟོ་གྲོས་བཟང་
 མོས་ཞུས་པ་ལས། གནོད་པའི་རྩ་བ་ཁོང་ཁྲོ་འཕེལ་མི་བྱེད། །བྱམས་ལ་གནས་པར་
 བྱེད་དང་ཆོས་འདོད་དང་། ཞེས་དང་། སྟོད་འཇུག་ལས། ཞེས་ལྟ་བུའི་སྤྲིག་པ་
 མེད། །བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐབས་མེད། །དེ་བས་བཟོད་ལ་ནན་ཏན་ཏུ། །སྤྲོ་གསལ་
 རྩལ་གྱིས་བསྐྱོམ་པར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ་འདི་ལྟར་གནོད་པའི་ཡུལ་ལ་བརྟགས་ཤིང་

དབྱད་ན་གནོད་བྱེད་དེ་ཉིད་རང་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་བཏབ་པས་རང་
 དབང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བ་གྲགས་པས། འདི་འདིར་སེམས་ཅན་སྦྱོན་མིན་གྱི།
 འདི་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྦྱོན་ཞེས། རྣམ་པར་དབྱད་ན་མཁས་པ་རྣམས། སེམས་
 ཅན་དག་ལ་ལུགས་མི་བྱེད། ཅེས་སོ། བྱུང་པར་གནོད་པའི་རང་བཞིན་ལ་བརྟགས་
 ན་བཟོད་པ་མི་འགྲུབ་པས་རང་སེམས་གདུལ་བའི་སྤྱོད། གནོད་པའི་ཡུལ་ནི་ནགས་
 གྱི་ཆེར་མ་བཞིན། གདུལ་གྱིས་མི་ལང་ཀུན་ནས་འཕེལ་བ་ཅན། འཕོན་དང་ཁྲོ་
 བའི་བྱེད་པོ་གཅིག་བཏུལ་ན། བཟོད་པའི་དཀའ་ཐབ་བདག་ལ་མཛའ་བར་འཇུག།
 ཞེས་སོ། རྟེན་ཡང་རང་གི་སེམས་ལ་ཁྲོ་བ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་རྫོགས་ན་ཡ་རོལ་པོའི་
 སེམས་མི་བསྐྱར་བ་དང་བྲལ་བ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ཏེ་བཟོད་པའི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 གང་ཡིན་པ་ནི་རང་གི་སེམས་ལ་ཁྲོ་བ་མེད་པ་ཁོ་ནས་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོང་འཇུག་
 ལས། སེམས་ཅན་མི་བསྐྱར་ནམ་མཁའ་བཞིན། རྟེན་གྲག་གཞིམ་གྱིས་ཡོངས་མི་ལང་།
 ཁྲོ་བའི་སེམས་འདི་གཅིག་བཅོམ་ན། རྟག་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོམས་དང་འདྲ། ཞེས་དང་།
 དེའི་དཔེར་ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་ཀོ་བས་གཡོགས་པར་མི་ལྡང་གྱང་། ལྷ་མ་མཐིལ་གྱི་
 ཀོ་བས་ཐམས་ཅད་གཡོགས་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་བཟོད་པ་འགྲུབ་ན་ཅུ་བ་དང་། ལོ་མ་དང་། ལྷ་གྲུ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། རྩར་
 ཟས་ལ་སོགས་པའི་བཟང་བཏུང་རན་ངོན་དང་། རྩལ་རྩལ་ལ་སོགས་པས་ལུས་
 སེམས་གདུང་མི་དགོས་པར་བཟོད་པའི་མཆོག་དཀའ་ཐབ་ཡིན་པའི་སྤྱོད། བཞེས་
 སྤྲིང་ལས། འདི་ལྟར་བཟོད་མཚུངས་དཀའ་ཐབ་མ་མཆིས་པས། བྱུང་གིས་ཁྲོ་བའི་
 གོ་སྐབས་དབྱེ་མི་བགྱིད། ཁྲོ་བ་སྤངས་པས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཉིད། ཁྲོ་བ་པར་འཇུག་
 བར་སངས་རྒྱས་ཞལ་གྱིས་བཞེས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། གནོད་སྦྱོན་ཐམས་ཅད་རང་

གི་ཀྱན་རྟོག་གི་ཉེར་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཚུལ། རེག་བ་ཤིན་ཏུ་རྩལ་བའི་
 ཚོག་གི་མདས། རླེས་སུའི་སྟིང་ལ་ཟུག་པ་ཅང་མཆིའམ། ཉེ་ཉིད་དང་དུ་སྒྲུང་བའི་
 ཉེར་ལེན་གྱིས། ལན་ཚུན་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འབྲུགས་ཤིང་མནར། འདི་ལྟར་ཁོ་
 བ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཚོག་རྩལ་ལ་སོགས་པས་སྟིང་འགས་པ་ལྟ་སུའི་ཞེ་སྤང་གི་ཚོར་བ་
 ཉམས་སུ་སྤྱོད་ནའང་དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚོག་གི་མཚོན་ཆ་ཡིན་པས་སུ་ཞིག་གིས་
 གྲང་སྟིང་ལ་ཟུག་པ་དང་གཞོད་པ་བྱས་པ་མེད་དེ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་སེམས་
 དང་སེམས་བྱུང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྟེན་ལས་པན་ཚུན་གཞོད་བྱ་དང་གཞོད་བྱེད་
 རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལྟ་སུར་འདུ་འཕྲོད་པས་ཁོང་འབྲུགས་ཤིང་མནར་བའི་རང་བཞིན་
 ཤེས་པར་བྱས་ནས་གཞོད་པའི་རང་བཞིན་ལ་རྟོག་དཔྱད་མི་བྱ་བ་ཉིད་གཉེན་པོར་ཆེ་
 ལ་རུས་པ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

འོན་ཀྱང་རྟོག་དཔྱད་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཉེན་པོར་ཆེ་བ་དག་ལ་ནི་སྦྱོད་འཇུག་དང་འཇུག་
 བ་ལས་བཤད་པའི་ལུང་དང་རིགས་པའི་མཚོན་ཆ་རྣོན་པོའང་ཉམས་སུ་བལྟར་བར་
 བྱ་མོད། འདིར་ནི་གང་པོས་ཞུས་པ་ལས། རིགས་གྱི་སུའམ་རིགས་གྱི་སུ་མོ་བཟོད་
 བ་བསྐྱབ་པའི་ཚོས་བསྟེན་ཅིང་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་འགྲོའམ། འགྲང་ངམ།
 འདུག་གམ། ཉལ་བའི་ཚེ། གཅིན་གྱི་སུམ་པའམ། རྟག་གི་སུམ་པ་དང་། ཐལ་བ་
 དང་། གཤམ་གཅི་ཐོགས་པ་འོངས་ནས་མགོའི་སྟེང་དུ་སྒྲུགས་སམ། ལུས་ཀྱན་གདུངས་
 པར་གྱུར་ན་དེ་ལ་ཞེ་སྤང་དང་འཁོན་གྱི་བསམ་པ་བསྐྱེད་ནས་འདི་སྐད་དུ་བདག་ལ་
 ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་སྒྲུ་བར་མི་བྱའོ། ཉེ་བཞིན་དུ་ཀྱན་ལ་སྦྱར་ནས། རེག་བྱ་
 གང་གིས་གང་དུ་རེག་པར་འགྱུར། ལུས་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་རམ། སེམས་ལ་
 གཞོད་པར་འགྱུར། ལུས་ནི་རྩ་དང་། ཤིང་དང་། ཁྱུ་མོ་དང་། གཟུགས་བརྟན་ལྟ་སུ་

ཡིན་པས་རྟོག་པ་མེད་པ་ཤེས་པ་མེད་པ་ཡིན་པས་བདག་གྲུང་མ་ཡིན་གཞན་ཡང་
 མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་སེམས་ནི་ཁ་དོག་མེད་
 པ་གཟུགས་མེད་པར་སྐད་ཅིག་མར་སྒྲེ་ཞིང་འགག་པ་ཐང་ཅིག་གྲུང་མི་གནས་པས་
 བདག་གྲུང་མ་ཡིན་གཞན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ། འདི་ན་
 གནོད་པའི་རྒྱ་འབྲས་མཐའ་ཡས་པ། །བདག་ཉིད་ལས་བྱུང་སྒྲ་དང་བྲག་ཅ་བཞིན། །
 བདག་ཉིད་མ་བྱུང་གནོད་པའི་ཡུལ་མེད་པས། །རང་གི་སྟོན་བྱས་སྐྱེན་གྱིས་བོས་ལ་
 ལྟོས། །དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཞིག་གཏོད་ནས་མེད་པར་གྱུར་ན་པ་རོལ་བོའམ་
 གཞན་དུ་འཛིན་པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོ་བ་དང་ཚོད་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་སྐྱེན་
 གང་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར་ཅ་ཅོའི་སྒྲ་མེད་ན་བྲག་ཅ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །
 དེའི་ཕྱིར་ན་ཁོང་ཁོ་འམ་ཚོད་པ་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་ནི་ཡན་ཚུན་ལ་ལྟོས་པ་ཅན་ཡིན་
 པ་དང་། རྒྱ་པར་ཆེ་ལྷ་མའམ། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོན་ལ་རང་གིས་གནོད་
 པའི་རྒྱ་མ་བསྐྱབས་ན། པ་རོལ་བོས་གནོད་པའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་མི་རུས་ཏེ། དེ་བས་
 ན་སྒྱིར་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་པ་རོལ་གྱི་གནོད་པ་འདུ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་
 པར་རང་གི་སྟོན་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་གནོད་པའི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་.....
 དགོས་ཏེ་སྟོད་འཇུག་ལས། བདག་གི་སྟོན་ཆད་སེམས་ཅན་ལ། །འདི་འདྲ་བ་ཡི་
 གནོད་པ་བྱས། །དེ་བས་སེམས་ཅན་འཆེ་བྱེད་པ། །བདག་ལ་གནོད་པ་འདི་འབྱུང་
 རིགས། །ཞེས་པ་ལྟར་གནོད་པའི་ལེ་ལན་རང་ཉིད་ལ་འདུག་པར་བལྟས་ནས་གཞན་
 དང་གཞན་དག་གིས་ཆོལ་བ་དང་། གཤེ་བ་དང་བསྐྱིག་པ་དང་། མཛོད་འདུ་བ་དང་།
 བརྟེན་པ་དང་། འཚོག་པ་དང་། ལོངས་སྟོད་དང་དབང་ཐང་འཕྲོག་པ་དང་། ལུས་
 སྟོག་ལ་གནོད་པ་སྐྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁོང་མི་ཁོ་ཞིང་། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲེ་བའི་གཞི་རྟེན་ཀྱང་ཡིན་པས་བཟོད་པ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ་གང་པོས་
ཞུས་པ་ལས། བདག་ཀྱང་ངེས་པར་སྒྲུ་མའི་སྒྲིག་ །སྒྲིག་བསྐྱལ་ནམ་སྒྲིན་འདི་ཕྱོད་
སྒྲུམ། །བདེན་བཞི་བྱན་དང་ཡང་དག་སྟོང་། །དབང་སྟོབས་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ལས། །
ཐམས་ཅད་བཟོད་པས་གཞི་བྱེད་པས། །མཁས་པ་སྤྱ་ཞིག་བཟོད་མི་བསྟོམ། །ཞེས་
སོ། །ཕྱི་བྲག་ཏུ་གཞོད་པའི་སྒྲིན་ལས་བཟོད་པ་འགྲུབ་པའི་ཆུལ་སྟོན་ཕྱིར། བརྟགས་
ན་གདོན་ཆེན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་ཏེ། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པའི་བྱ་གཟིངས་
དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ནོར་བུ་འཕྱོར་ན། །དེ་འབྲེལ་གཞོད་པ་དམ་པའི་
ཆོས་ལྟར་མཛོད། །དེ་ལ་གཞོད་པ་མེད་ན་བཟོད་པ་མི་འབྱུང་བས་རྟོག་ལའི་བརྟེན་
ཏེ་ཏྲག་ཏུ་ཁོ་བོ་ཕྱོན་པའི་ཨ་ཙ་ར་དང་འགྲོགས་ནས་འདི་ཁོ་བོའི་བཟོད་པའི་རྟེན་
ལགས་སོགས་བྱང་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་བས་ན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བྱང་སྟོང་བཟོད་པ་སྐྱབ་པར་གྱུར་པའི་ཆེན་ཆུལ་པོ་
ཙོད་ཕྱོད་བཙུན་མོ་དང་བཅས་པ་ནགས་སྤྱ་ཆུབ་ལས། བཙུན་མོའི་ལའོར་ནམས་
ཀྱིས་བྱང་སྟོང་མཐོང་ནས་དད་དེ་ཆོས་ཉན་པས་ཆུལ་པོ་ཁོས་དེ། བྱང་སྟོང་གི་ཡན་
ལག་བཅད་པ་ན། བདག་ཉིད་ལ་ནོངས་པ་མ་མཆིས་པའི་བདེན་པས་ཁྲག་འོ་མར་
གྱུར་ནས་ཡན་ལག་སྤར་བཞིན་དུ་འབྱར་པར་གྱུར་ཅིག་གསུངས་པས་དེ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་
ལ། ཆུལ་པོ་དང་ནས་བཟོད་པར་གསལ་ཞིང་མཛོད་དོ། །བྱང་སྟོང་གིས་སྐྱར་ཡང་།
ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ཡན་ལག་བཅད་པས་བདག་སངས་རྒྱས་པ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དུག་གསུམ་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོན་ཆས་གཙོད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཟང་བོ། །དེ་དག་
ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུས་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོར་སངས་རྒྱས་ཤིང་འགྲོ་
བ་སྒྲུལ་བའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ན། །གཞོད་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་

ནི་གནོད་པ་དམ་པའི་ཚོས་ལྟར་མཛོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་བས་
རབ་རྒྱ་སྤང་མེས་སེམས་ལ། བརྟེན་ན་བཟོད་པ་སྦྱེ་བས་ན། འདི་ཉིད་བཟོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་
པས། འདམ་པའི་ཚོས་བཞིན་མཛོད་པར་འོས། ཁེས་སོ། །བྱད་པར་རང་གི་ལེགས་
སྦྱོན་སྦྱོན་དུ་སོང་ན་གཞན་གྱི་ལོག་བསྐྱུལ་ལ་སོགས་པ་སྤྱག་བསྐྱུལ་གྱི་སྦྱོན་བྱས་ནས་
ལའོར་བའི་གནས་ལ་སྦྱོ་བ་དང་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་འབྱིན་པས་ཀྱང་བཟོད་
པའི་དཀའ་འཁྲུབ་བསྟན་དགོས། སྦྱོ་བ་དཔོན་ཞི་བའི་ལྟས། གཞན་ཡང་སྤྱག་བསྐྱུལ་
ཡོན་ཏན་ནི། སྦྱོ་བས་བྲེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། ལའོར་བ་པ་ལ་སྤྱིང་རྗེ་སྦྱེ། འཇིག་
ལ་འཛམ་གྱིང་དགེ་ལ་དགའ། ཁེས་སོ། །

དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བཟོད་པ་གསུམ་པོའི་མི་མཐུན་ཚྭ་གསལ་ཞེས་དང་།
བསྐྱུལ་པར་མི་རྣམས་སྦྱུལ་དུ་སྦྱོ་བ་ཞན་པ་དང་། བཟོད་པའི་ལམ་ལ་མི་མོས་གྱིང་
བཏང་སྦྱོམས་གྱི་སེམས་སྦྱེ་བ་ལ་སོགས་འགོག་ཅིང་བྱད་པར་ཁོ་བའི་ཉེས་དམིགས་
ལ་གྱིན་རྒྱ་འཇིགས་པར་བལྟ་དགོས་ཏེ། སྦྱེས་རབས་ལས། ཁོ་བའི་མེ་ཡིས་བཞིན་
མདོག་ཉམས་གྱུར་ན། རྒྱུན་གྱིས་བརྒྱན་ཡང་བཟང་པོར་ཡོང་མི་སྤང་། མལ་སྟན་
བཟང་པོ་དག་ལ་ཉལ་གྱུར་གྱང་། ཁོ་བའི་རྒྱག་རྒྱས་སེམས་ནི་སྤྱག་བསྐྱུལ་འཇུག་།
བདག་ལ་ཕན་པའི་དོན་འབྱུང་བ་བརྗོད་འཇུག་ཏེ། ཁོ་བས་གདུངས་ནས་ལམ་རན་
འགོ་བར་བྱེད། བྲགས་དང་དོན་གྲུབ་པ་ལས་ཉམས་པར་འཇུག། ཁེས་དང་། སྤྱོད་
འཇུག་ལས། བསྐྱུལ་པ་སྦྱོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། སྦྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཛོད་ལ་
སོགས། ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀྱན་གྱང་། ཁོང་ཁོ་གཅིག་གིས་འཛམ་ས་པར་
བྱེད། ཅིས་སོ། འདི་བས་ན་གདོན་གྱི་དབང་དུ་སོང་བའི་སྦྱེ་བོ་དེས་ནི་རང་ཉིད་ལ་
ཕན་འདོགས་པ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་གྱང་དེ་ལ་ཁོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། བཞི་བརྒྱུ་པ་

ལས། ཁྱོ་ཡང་འབྱུང་པོས་བཟུང་བ་ལ། ལྷན་པ་འབྲུག་པ་མིན་དེ་ལྟར། ལུབ་པས་
 ཉོན་མོངས་དག་གཟིགས་ཀྱི། ཉོན་མོངས་དང་འབྲེལ་གང་ཟག་མིན། ཞེས་གསུངས་
 བ་ལྟར་གང་ཟག་ལ་མི་ཁྱོ་བ་དེའི་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བར་སེམས་བསྐྱེད་
 བས་སེམས་ཅན་གྱི་ལོག་བསྐྱབ་ལ་སྐྱོ་ནས་གཞན་དོན་ལས་མི་ལྡོག་པ་དང་། དག་
 བའི་རྩ་བ་མ་ལུས་པ་འཛོམས་བྱེད་ཁྱོ་བའི་དགྲ་ལས་སྐྱོབ་པ་དང་། གནོད་བྱེད་མཐུ་
 རྒྱུ་དུ་ལའང་བཟོད་པའི་ཡིད་འཕྲོག་པའི་རྒྱན་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་གདུང་
 བར་བྱེད་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་སྒྲོབས་དམ་པ་དང་། གནོད་སེམས་ཀྱི་མེ་ཆེན་འཛོམས་
 པའི་རྒྱུ་རྒྱན་དང་། སེམས་མི་བསྐྱབ་པའི་ལོག་བསྐྱབ་ཀྱི་མདས་མི་ཡིགས་པའི་གོ་
 ཆ་དང་། གསེར་གྱི་ཁདོག་དང་ལྷན་པ་ལ་སོགས་ཏེ་འགྲོ་བའི་མིག་དང་ཡིད་འཕྲོག་
 པའི་གཟུགས་བཟང་པོ་བསྐྱབ་པ་དང་། རྟག་པར་ཡིད་ཀྱི་དགའ་བ་མི་ཉམས་པས་
 ཆོ་འདིར་ཡང་བདེ་ལ། བྱི་མར་རན་འགྲོ་འགོགས་ཤིང་མངོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་
 རྟེན་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བདེ་བ་ལ་སོགས་བཟོད་པའི་ཡན་ལོན་ལ་བལྟས་
 བས་དང་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱིན་བསྐྱས་ལས། གཞན་དོན་འདོར་བའི་ཡིད་དང་
 ལྷན་པ་ལ། རྒྱལ་གྱིས་དམ་པ་བཟོད་པ་ཡིན་ཅེས་གསུངས། འཛིག་རྟེན་ལེགས་པ་
 ལྷན་སྐྱུ་ཚོགས་པ་དག ཁྱོ་བའི་སྐྱོན་ལ་བཟོད་པས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ། ལུ་ལྷན་
 རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་དམ་པ་རྟེ། དཀའ་ཐུབ་རྒྱལ་འཆར་རྣམས་ལ་སྒྲོབས་ཀྱི་ལུལ། གནོད་
 སེམས་འཕྲོག་གི་མེ་ལ་རྒྱ་ཡི་རྒྱན། འདི་དང་གཞན་ལ་གནོད་དགྲ་བཟོད་
 བས་སེམས། སྐྱེ་བོ་མཚོག་གི་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་ལ། མི་བསྐྱམ་སྐྱེ་བའི་ཚོག་གི་མདའ་
 རྟགས་པས། དེ་དག་བསྐྱེད་པའི་མེ་ཏོག་བཟང་གྱུར་ཅིང་། འགས་པའི་ཐེང་བ་
 ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་མཛོད་ལྷན་མཚན་རབ་བརྒྱན་པ་ཡི།

གཟུགས་བསྐྱབ་བཟོ་ཡི་གནས་ཀྱང་བཟོད་པ་ཡིན། ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རོ། །
 གཞན་ཡང་བྱང་ས་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ནི་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བཟོད་པ་ལ་
 ཡན་ཡོན་དུ་བལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་བཟོད་པ་ཅན་ནི་བྱི་མ་ལ་དག་མང་བར་མི་
 འཇུར་བ་དང་། འབྲེ་བ་མང་བར་མི་འཇུར་བ་དང་། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་མང་
 བར་འཇུར་བ་དང་། འགྲོད་པ་མེད་པར་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་འཇུར་བ་དང་།
 ལུས་ཞིག་ནས་ཀྱང་བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྦྱེ་བར་
 འཇུར་རོ་སྟུམ་སྟེ། དེ་དེ་ལྟར་ཡན་ཡོན་དུ་བལྟ་བས་བདག་ཉིད་ཀྱང་བཟོད་ཅིང་
 གཞན་ཡང་བཟོད་པ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་ལ་བཟོད་པའི་བསྟགས་པ་ཡང་
 བཟོད་ཅིང་གང་ཟག་བཟོད་པ་ཅན་མཐོང་ན་ཡིད་དགའ་ཞིང་ཀུན་ཏུ་དགའ་བར་
 འཇུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ཡང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་ན་ཁྲོ་བའི་རང་བཞིན་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པའི་
 རྒྱལ། ཤིན་ཏུ་བརྟགས་ན་གཞོད་པའི་རོ་བོ་ལ། །མཚན་ཉིད་མེད་དེ་རྒྱ་ཡི་རི་མོ་
 བཞིན། །རྣམ་རྟོག་ཁྲོ་གཉེར་རྒྱལ་མོ་ཞིག་པའི་མོད། །མཁའ་བཞིན་རྣམ་པར་སྟོང་
 ལ་ཐོབ་ཤོར་མེད། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བཟོད་པ་ནི། གཞོད་བྱེད་ཀྱི་
 ལུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམ་པ་བཞིས་རྟོག་པ་བསལ་ནས། ལུལ་ཅན་གྱིས་སེམས་ལ་
 བརྟགས་པ་ན། གཞོད་པའི་རང་བཞིན་གྲོ་བྱར་གྱི་སྦྱོར་ལས་སྦྱེས་པ་ཅམ་ལས་རང་
 གི་རོ་བོས་མཚན་ཉིད་རྒྱན་ཆགས་སུ་འཛིན་པའི་རུས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་རྒྱའི་རི་
 མོ་ནི་མོད་ལ་བྱུང་ཡང་མོད་ལ་མེད་པར་འཇུར་བ་བཞིན། འདྲ་བྱེད་གྱིས་བསྟུས་པ།
 རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཁྲོ་གཉེར་གྲོ་བྱར་བ་ཞིག་པའི་མོད་ལ་ཁྲོ་བའི་སེམས་བྱུང་
 ལྟག་མ་མ་ལུས་པ་འགོག་པར་འཇུར་ཏེ། ཅིའི་བྱིར་ན་སེམས་ཡོད་པ་དང་ལྟན་པ་

ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཆེད་དུ་བསམས་ནས་སྒྲུལ་པ་ལྟ་བུར་སྐད་ཅིག་གིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་
 ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མཉམ་པར་གནས་ན་རང་གི་རང་བཞིན་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 བམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ནུམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཐོབ་ཤོར་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་
 སྐད་དུ་སའི་སྒྲིང་པོ་འཁོར་ལོ་བརྩུ་བ་ལས། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རབ་རྩ་ཞི་ཞིང་། །
 རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ། །སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་འདུ་བར་མཉམ་པ། །
 བཟོད་པ་འདི་ལ་ཐམས་ཅད་གཏོད་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །སྦྱོད་འཇུག་ལས། དེ་ལྟར་
 ཤེས་ན་སྒྲུལ་པ་ལྟའི། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་སྤོ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་སྦྱོར་
 པའི་དངོས་རྣམས་ལ། །ཐོབ་པ་ཅི་ཡོད་ཤོར་ཅི་ཡོད། །ཅེས་དང་། འདི་ནི་དོན་དམ་
 པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ལ་སྦྱོད་པའི་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། །མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ས་
 ལ་ནི་སྒྲིའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་། །ས་བདུན་པ་ལ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། །ས་བརྒྱད་
 བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་མི་སྒྲེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པའོ། །ཞེས་སྦྱོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་
 དོ། །ཡང་། གང་ཕྱིར་བཟོད་པའི་དཀའ་བྱུང་གསུམ་ཉམས་ན། །སྦྱིན་སོགས་པ་རོལ་
 ཕྱིན་པ་གཞན་ལྟ་ཡང་། །ཕྱི་མཐའ་དག་ཡིས་བསྐྱོར་བའི་བཤུལ་ལམ་བཞིན། །འདོད་
 པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་དཀའ་བློ་སྟོབས་བསྐྱེད། །དེ་ལ་བཟོད་པའི་དཀའ་བྱུང་གསུམ་
 ལས་ཕྱོགས་དང་པོ་དཀའ་བ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པའི་སྤོ་ཤི་ནས་སེམས་ཁུམ་པར་
 བྱུར་ན་ལམ་གྱི་བར་ཆད་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། །འདི་ལྟར་སྦྱེས་པ་རྣམས་ནི་
 ལས་ཀྱིས་གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཤི་སྟག་ཡིན་པས་བདེ་བའི་རྒྱ་ནི་ཉུང་ལ།
 སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ནི་མང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་སྦྱོད་འཇུག་ལས། བདེ་བའི་རྒྱ་ནི་རེས་འགའ་
 ཞིག །སྟག་བསྐལ་རྒྱ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་། །ཞེས་སོ། །

དེ་ཡང་རང་གི་སྦྱོན་ལས་སམ། གཞན་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དགོ་བའི་བྱ་བ་ལ་

ཞུགས་ན་དེའི་སེམས་ཁྲལ་ལམ། བྱེད་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དཀའ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་
 ཉམས་སུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་ཀྱན་རྒྱུ་ཤིག་པའམ། དཀའ་
 བའི་བྱོགས་ལ་བཟོད་སྟན་ཆུང་བ་དེ་སྟིང་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལམ་དུ་འབྱེད་ཤེས་པ་
 ཞིག་མེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། ལུ་མོ་བྱོད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་
 ཅད་གཞེས་པའི་བྱིར་བྱུབ་པར་དཀའ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གལ་
 ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་སེམས་སྤྲུལ་མོར་གྱུར་ཏེ་བརྟན་ཚུགས་པའི་
 སྟིང་སྟོབས་དང་མི་ལྡན་ན་དཀའ་བའི་གནས་ཆུང་རུས་ཀྱང་ལམ་ལས་ལྡོག་པའི་སྟེན་
 བྱེད་ལ། སྟིང་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ནི་སྤར་མའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལས་ལྡོག་
 པས་སྟུག་བསྐྱལ་དང་དཀའ་སྤྱད་ཆེན་པོ་ཡང་ལམ་གྱི་གོགས་སུ་འགྲོ་སྟེ། དཔེར་ན་
 དཔལ་ཞིང་བརྟུལ་མོད་པའི་སྟེན་སུ་གཡུལ་ངོར་ཞུགས་པ་དེས་རང་གི་ཁྲག་པོ་བ་
 མཐོང་ན་སྤར་ལ་སྟིང་སྟོབས་སྟེ་པའི་རྒྱ་བྱེད་ལ། ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་ལྟར་ཡང་ཞིང་
 གཡོ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པས་སྤར་མར་གྱུར་པ་དག་ནི་གཞན་གྱི་ཁྲག་མཐོང་ན་འང་
 བརྟུལ་ནས་པོག་ཅིང་འབྲེལ་འགྲོ་བའི་རྒྱལ་སྟོད་འཇུག་ལས། ལ་ལ་བདག་གི་
 ཁྲག་མཐོང་ན། དཔལ་བརྟན་ལྟག་པར་སྟེ་འགྱུར་ཡོད། །ལ་ལ་གཞན་གྱི་ཁྲག་མཐོང་
 ཡང་། པོག་ཅིང་བརྟུལ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད། །དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བརྟན་དང་། །སྤར་
 མའི་རྒྱལ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་བས་ན་གནས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚོས་དང་། སྟོད་ལམ་དང་། ཚོས་ཡོངས་སུ་
 འཛིན་པ་དང་། སྟོང་མོས་འཚོ་བ་དང་། མངོན་པར་བརྟོན་པས་དུབ་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་དང་། འཕྲལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་སྟུག་བསྐྱལ་དང་ལེན་གྱི་
 བཟོད་པའི་རྣམ་གྲངས་བརྒྱད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་

པ་ལ། དང་བའི་ཡུལ་དང་། མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། འདོད་བའི་ཡུལ་དང་། སྒྲུང་དོར་
དང་། བསྐྱོམ་བའི་ཡུལ་དང་། རྗེས་སུ་བསྐྱབ་བ་དང་། མོས་བའི་དང་། ཤེས་བྱའི་
ཡུལ་ཏེ་སྦྱིར་བརྒྱད་ཚན་གཉིས་སུ་བྱང་ས་ལས་བཤད་པ་འདྲ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཏྲག་ཏུ་དུའི་ནམ་པར་ཐར་པས་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །ཕྱོགས་གཉིས་པ་གཞོད་
བ་ལ་རི་མི་སྐྱམ་པའི་བཟོད་པ་ཉམས་ན། ཁྱོ་བའི་སེམས་དེ་ཉིད་ཁོ་ནས་བདག་ཉིད་
ལ་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་འཕྱར་ཏེ་དེ་སྐད་དུ། ཞེ་སྤང་བྱུག་དུའི་སེམས་
འཆང་ན། །ཡིད་ནི་ཞེ་བའི་ཉམས་མི་སྦྱོང་། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལ་ཞེ་སྤང་ནི་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ཉིད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཐུན་པ་ནི་ཁྱོ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་
གཉན་པོའི་ཕྱོགས་ནི་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ཁོང་
ཁྱོ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་བསྐྱེལ་པ་སྦྱོང་དུ་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་དག་ཀྱང་འཛོམས་
པར་བྱེད་ཅིང་འབྲས་སུ་མེད་པར་བྱེད་དོ། །རྟེན་བསྐྱེགས་ནས་གཞན་བསྐྱེག་པར་
བྱེད་དོ། །དེ་བས་ན་ཞེ་སྤང་ལ་ཁོང་ཁོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་
རྒྱ་ཆེན་པོས་ཀྱང་མི་སྦྱོབ་པའི་རྩལ་ལྷ་བ་སྦྱོན་མར། ཡན་རྩལ་གཞོད་པའི་སེམས་སུ་
གང་བྱེད་པ། །དེ་ལ་ཆུལ་ཁྲིམས་ཐོས་པས་སྦྱོབ་མི་བྱེད། །བསམ་གཏན་དང་ནི་དགོན་
ནས་མི་སྦྱོབ་སྟེ། སྦྱོན་དང་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་འདྲ་སྦྱོབ་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་
སོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཞོད་བྱེད་ལ་ཁྱོ་བ་མི་བསྐྱེད་ཅིང་། དངོས་
དང་བརྒྱད་པའི་རང་གི་ལེ་ལན་ལ་བརྟགས་ནས་ཁོང་ཁྱོའི་རྣམ་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་དག་
བཞིན་དུ་བལྟ་དགོས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཁྱོས་པའི་སྤྲིག་པ་ནི་རང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་
རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་དགར་འཕྱར་ལ། གཞོད་བྱེད་ནི་སྒྲོ་བར་བ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་དུ་བདག་དང་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་སྦྱོང་འཇུག་ལས། གཞན་དག་

བདག་ལ་མི་དགའ་བ། ། དེས་ནི་ཆོ་འདི་འམ་ཆོ་གཞན་ལ། ། བདག་ལ་ཟ་བར་མི་
བྱེད་ན། ། བདག་ནི་དེ་ཕྱིར་དེ་མི་འདོད། ། ཅེས་པ་ལྟར་རོ། ། བྱོམས་གསུམ་པ་ཆོས་
ཉིད་ཟབ་མེད་དོན་ལ་མི་སྐྱག་པའི་བཟོད་པ་ཉམས་ན་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
དོན་དང་རིང་བ་ཡིན་ཏེ། ། འདི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་བཟོད་པ་
ནི། སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པ་ལེན་པ་དང་། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་
བུ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བཟོད་དགོས་ན། ། དེའི་རང་
བཞིན་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ། ཆགས་པ་དང་བཅས་པ། འདྲ་
བྱེད་དང་བཅས་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཅན་དུ་ཡོད་པས་ཤིས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་
པ་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ། འདི་ལྟར་འདྲ་བྱེད་དང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
སུ་སྤངས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བཟོད་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ། སའི་སྒྲིང་པོ་
འཁོར་ལོ་བརྩུ་བ་ལས། ། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་ནི་གཉིས་ཏེ།
འཛིག་རྟེན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའོ། ། འཛིག་རྟེན་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་དམིགས་པ་ལེན་པ་དང་། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བསོད་
ནམས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བཟོད་པ་བྱེད་པའོ། ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ནི། བྱིན་
ཅི་ལོག་པ་རྣམ་བཞི་བསལ་ནས། ཆགས་པ་མེད་པའི་བཟོད་པ་བསྐྱེད་ཞིང་འདྲ་བྱེད་
པ་རྣམ་པ་གསུམ་དག་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན་དང་པོ་གཉིས་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལའི་
གྲོགས་སུ་ལས་དང་པོ་བས་གཙོ་བོར་སྦྱོད་ལ། བྱི་མ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ཆ་སྟེ་གོམས་པ་བརྟེན་པས་ཤིས་རབ་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འཇུག་པའོ། །
མདོར་བསྟུ་ན་བཟོད་པའི་དཀའ་ལུང་གསུམ་མེད་ན་སྦྱིན་པ་དང་རྩལ་བྱིམས་ལ་

སོགས་པ་གཞན་ལ་པོ་ཇི་བཞིན་པོར་བསྐྱབ་མི་རུས་ཏེ། དཔེར་ན་དག་རྒྱུ་དང་
གཅན་གཟན་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་ལས་ལ་དཔུང་གཉེན་མེད་པར་ཞུགས་ན་འདོད་པའི་
གནས་སུ་བྱིན་དཀའ་བ་བཞིན། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གྲང་རང་རང་གི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་ཆེ་བའི་བྱིར་ན་དེ་དག་གི་ཉེས་པ་མཐའ་དག་བཟོད་པའི་
དཀའ་ཐུབ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱང་རུས་པ་ཡིན་པས་སྒོ་སྟོབས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།
བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི། ཏུས་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི།
རང་དབང་ཉིད་ཏུ་དགོ་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་སྐྱེད་མོས་ཆལ་ཏུ་རང་བ་འགོ་བ་བཞིན།
ལེ་ལོའི་གཡང་ལ་བསྐྱད་པ་མེད་པར་འཇུག། དེ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རོ་བོ་ནི་དགོ་
བ་ལ་མངོན་པར་སྒྲོ་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཏུས་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་འབྲོག་དགོན་པ་འཕམ། འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་གནས་སུ་སྒྲོང་ལ་གཤམ་
པས་ཡི་དག་གཏུངས་པའི་རང་བ་ཁྱོ་ཤུག་དག་ཕུའི་རུས་པ་ཇོགས་པའི་ཆེ་སྐྱེད་མོས་
ཆལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགོ་བ་ལ་ནན་ཏན་ཏུ་བྱེད་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པས་ལེ་ལོ་དང་
ཡིད་གཉིས་གང་གིས་གྲང་བར་ཏུ་མི་གཅོད་པ་བཞིན་ནོ། །

སྒྲོམ་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། ལྷ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་ནན་ཏན་བྱེད་པས་འགྲུབ་
སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རི་བོང་དང་བྱི་ལས་གྲང་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
དང་། བྱེད་གནས་མེད་པ་དང་། འདྲིས་པ་མེད་པར་གྱིས་ལ་བ་ལང་དང་བོང་ལུ་
སྟེད་པར་མ་བྱེད་ཅིག །བྱེད་ལེ་ལོའི་གནས་ལེན་པར་མ་བྱེད་ཅིག མི་དགོ་བའི་ཆོས་
སྒྲོངས་ལ་དགོ་བ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་གྱིས་ཤིག འོད་སྤངས། ང་ནི་རྣམ་གྲངས་ཏུ་མར་
དགོ་བ་ལ་གནས་པ་དང་། འདྲུ་འཛི་སྤངས་པ་བསྟགས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་དེའི་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བར་སྟོན་པ་ནི། དུ་བ་ངན་ཞེན་འདྲུ་འཛིའི་ཐག་པས་དགྱིས། །

སྒྱིད་ལྷག་མཐུས་ནོན་སྒྱུར་བས་རྒྱས་པ་འད་བཏང་། །བདག་ཉིད་བརྟན་ནས་སེམས་
 ལྷམ་བརྟུལ་ཞུགས་སྒྲངས། །དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཉེས་པའི་གཟིངས་ལ་ཞོན། །དེ་ལ་
 བདག་ཅག་གིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཐེ་སྟོན་མང་པོ་ཞིག་མཉན་ཏེ་བསྐྱབ་པར་ཁས་
 གྲངས་ཀྱང་། དོན་ལ་གཏུགས་ཅན་སྒྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྩལ་བྲིམས་ལས་
 བྱུང་བ་དང་། བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་དགེ་བའི་ས་ཆེན་པོ་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་
 འབྲས་སུ་ལ་བརྟེན་པ་མཐའ་དག་གི་ཁྱུར་པོར་ནས་ལེ་ལོས་རྒྱ་མི་རྩེ་ལ་བ་དང་།
 གཉིད་ལ་སྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་ཀྱང་འདིར་རུང་བ་མ་ཡིན་
 པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཐིན་ཅི་ལོག་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཞེན་པས་ཅི་མ་གི་ཏའི་རྒྱས་པ་སྟོན་
 ལ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོང་དང་སོ་ནམ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་འདྲེ་འཛི་ལ་
 དགའ་བ་དར་གྱི་སྒྲིན་སུ་རང་གི་རྒྱ་ལྟོས་དཀྱིས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དགའ་བ་ཅུང་ཟད་
 མཐོང་བས་བྱ་བ་འདི་ནི་མི་འགྲུབ་ངེས་སོ་སྟུམ་དུ་སྒྱིད་ལྷག་པར་གྱུར་ཏེ་སེམས་ཀྱི་
 རྟོབས་བཅོམ་ནས་རང་གི་སྒྱུར་བས་རྒྱས་པ་འད་གཏོང་བ་དང་། བདག་ཉིད་བརྟན་
 པས་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཞིག་པར་གྱུར་ནས་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ལྷམ་པའི་བརྟུལ་
 ཞུགས་དང་དུ་སྒྲང་བ་སོགས་ནི་ཉེས་པ་དུ་མའི་སྟོན་དུ་གྱུར་པ་ལྷགས་གཟེར་ཞིག་
 པའི་གཟིངས་ལ་ཞོན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆུང་བས་ཀྱང་དེ་ལ་འགལ་སྟེན་
 བྱེད་པའི་རྩལ། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཉམ་ཆུང་ན། །ལྷུང་བ་ཆུང་བའང་གཞོད་པར་
 བྱེད། །ལྷམ་བཅས་རྩེ་ལ་བ་དོར་བ་ལ། །ཁོངས་ལས་ཐར་པ་ཡོད་དམ་ཅི། །ཞེས་སོ། །
 ལུད་པར་དང་པོར་དམ་བཅས་པ་ཐི་ནས་བར་མ་དོར་འདོར་བ་ལ་གོམས་པ་དེའི་རྒྱ་
 མཐུན་གྱི་འབྲས་སུས་ཆོ་འདིར་སྟོག་པ་འཕེལ་ཞིང་། སྒྱེ་བ་གཞན་དུ་དེའི་འབྲས་སུ་
 ལྷག་བསྐྱེལ་འཕེལ་བ་དང་། བརྒྱུས་པའི་ལས་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པ་ཉིད་དེ། མ་

བརྩམས་པ་ཞིག་མཆོག་ཡིན་གྱི། །བརྩམས་ནས་ཤོག་པར་མི་བྱའོ། །སྤྱི་བ་གཞན་
 ཏུ་དེ་གོ་མས་ཤིང་། །སྤིག་དང་སྤྱག་བསྐལ་འཕེལ་གྱུར་ཏེ། །གཞན་དང་འབྲས་སུ་འི་
 ཏུས་གྱང་ནི། །དམན་གྱུར་དེ་ཡང་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་ཆོས་ཀྱི་
 བྱ་བ་ནི་སྤོན་འགོག་ཅིང་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། །བྱད་པར་ཐེག་པ་ཆེན་
 བའི་ལམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་སྤོས་བརྟེན་པ་འད་དཀའ་བའི་གནས་སུ་སྤྱང་ན། །བདག་
 ལྟ་སྤྱོད་བྱ་བ་འདི་བསྐྱབ་པར་མི་རྩས་སྤྱམ་པའི་སྦྱིད་ལུག་དང་བདག་ལ་བརྩས་པའི་
 མི་མཐུན་སྤོགས་ཀྱིས་སེམས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པའི་ཆོ། །འདི་ལྟར་སྤོངས་ཤིང་ཉམ་
 རྒྱུར་ཏུར་གྱུར་པའི་སྤོག་ཆགས་དམན་པ་དེ་དང་དེ་དག་གིས་གྱང་བརྩོན་པའི་སྤྱོབས་
 བསྐྱེད་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གསུངས་ན། །བདག་གིས་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྟེན་མཆོག་ཏུ་
 གྱུར་པ་འདི་ལྟ་སྤོད་ཏུས་དོན་ཆེན་བསྐྱབ་པ་ལ་དེ་ཙམ་ཏུ་ཅི་ཞིག་དཀའ་སྤྱམ་ཏུ་
 སྤོག་ཟེངས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ་ལག་བཟང་གིས་ཁྱེས་པ་དང་། །ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པའི་
 མདོའི་དོན་སྤྱོད་འཇུག་ལས། །བདག་གིས་བྱང་རྒྱུབ་ག་ལ་ཞེས། །སྦྱིད་ལུག་པར་མི་
 བྱི་བྱ་སྟེ། །འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི། །བདེན་པར་གསུང་བས་བདེན་འདི་
 གསུང་། །སྤྱང་བྱ་ག་སྤྱང་བྱང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་སྤོན་སྤྱང་གང་གྱུར་པ། །དེས་
 གྱང་བརྩོན་པའི་སྤྱོབས་བསྐྱེད་ན། །བྱང་རྒྱུབ་ཐོབ་དཀའ་སྤྱེ་མེད་འཕྱོང་། །བདག་
 ལྟ་རིགས་ཀྱི་མིར་སྤྱོས་པས། །ཕན་དང་གཞོད་པ་ངོ་ཤེས་པས། །བྱང་རྒྱུབ་སྤྱོད་པ་
 མ་གཏང་ན། །བདག་གིས་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱིས་མི་འཕྱོང་། །ཅེས་དང་། །རིན་ཆེན་སྤྱང་བ་
 ལས། །དེ་བས་སངས་རྒྱས་རིང་ཐོགས་ཞེས། །སྤོ་དང་ལུན་པས་སྦྱིད་མི་ལུག་ །ཉེས་
 ཟད་ཡོན་ཏན་དོན་ཏུ་ནི། །འདི་ལ་ཏྲག་ཏུ་འབད་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །
 བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རང་བཞིན་དབྱེ་བའི་ཕྱིར། །བདུད་བཞི་འཛོམས་པ་གོ་ཆེའི་བརྩོན་

འགྲུས་དང་། །ས་བརྩའི་ལམ་འགོ་སྦྱར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། །མི་འགོང་མི་ལྷོག་
 ཆོག་ཤེས་མེད་པ་ཡི། །བརྩོན་འགྲུས་ཅན་གྱིས་སྦྱོན་པའི་དོན་ཀྱན་འགྲུབ། །དེ་སྐད་
 ཏུ་ཀུན་ལས་བརྩས་ལས། གོ་ཆ་དང་། སྦྱར་བ་དང་། མི་འགོང་བ་དང་། མི་ལྷོག་པ་
 དང་། ཆོག་པར་མི་འཛིན་པ་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྦྱོ་བ། ཞེས་པ་ལས། དེ་ལ་གོ་
 ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱར་བ་གང་ཞིག་ལ་བརྩོན་པ་དང་།
 འགྲུས་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོན་ཏུ་འགོ་བའི་ལུས་རག་གི་ལས་རྟུབ་རྟུབ་པོ་ཅམ་གྱིས་མི་
 ཆོག་པར་སྦྱིང་སྦྱོབས་ཀྱི་གོ་ཆ་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕྱིགས་པ་དང་ཏུ་བྱུང་བར་.....
 དགོས་ཏེ། བདག་ནི་འདི་ལྟར་བསྐལ་བ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པའི་གྲངས་བྱེ་བ་སྟེད་
 ཀྱི་གཞལ་བའི་བར་ཏུ་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྟག་བསྐལ་བསལ་བའི་བྱིར་ཏུ་སེམས་
 ཅན་དཔལ་བ་ཆེན་པོ་ཁོ་ནར་གནས་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགོ་བར་འགྱུར་
 བའང་དེའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མཐའ་མི་གཏོང་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྟག་བསྐལ་
 ཆེས་རྒྱུད་བ་དང་། ཏུས་བྱང་ཏུ་ལ་གོ་ཆ་ཡལ་བར་འདོར་བ་ལྟ་ཅི་སྦྱོས་སྦྱམ་པ་ལྟ་བུའི་
 སྟིང་ཤན་བརྟས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། གང་པོ་ཞུས་པ་ལས། གོ་ཆ་བགོས་པ་བརྟན་པ་ལས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་རེ་རེ་སྦྱོད་པ་རེ་རེའི་བྱིར་ཡང་འཁོར་
 བའི་མཐའ་རི་སྟིང་པ་དེ་སྟིང་ཏུ་འཁོར་བ་ན་འཁོར་ཞིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྦྱོན་ཡོངས་སུ་
 འཛོལ་བ་དང་། གོ་ཆ་མི་སྤང་བར་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་བྱས་ནས་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་ནས་
 འབྱེད་པ་མེད་པའི་གོ་ཆའི་བར་བགོ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 འདི་འདྲ་བའི་བསམ་པ་ལ་གོ་མས་སུ་བརྟག་པ་དང་། དད་པ་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་ཁུས་པ་སང་པའི་རྒྱར་འགོ་སྟེ། །ལར་བྱིན་བསྐྱས་པ་ལས།
 འཁོར་ཆེ་རང་གི་སྟག་བསྐལ་སེམས་བརྟང་ཞིང་། གོ་ཆ་བརྟན་པ་དཔག་ཡས་དེ་

བསྐྱེད་ན། །བརྟུལ་ཞུགས་དཔའ་པོ་སྟོང་རྩེའི་དང་ཅན་ལ། །ཡང་དག་སྒྲངས་པ་
 དང་པོ་ཡིན་པར་བརྟེན། །ཅིས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་མི་ལོག་པའི་
 ཆད་ཀྱང་། ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནས་དེ་རིང་རྩོན་ལ་ཉིན་ཞག་སྤྲུགས་གཅིག་
 ཏུ་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱའི་འགྱུར་གྱི་ལོ་ཐེངས་འབྲུམ་གཅིག་སོང་བའི་ཆོ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
 ལན་གཅིག་སྟེ་ཞིང་སངས་རྒྱས་གཅིག་མཐོང་ལ། དེ་འདྲ་གདམས་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱེ་མའི་
 གྲངས་སྤྱ་ཡོངས་པ་གཅིག་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ཁམས་དང་སྦྱོད་པ་ཤེས་ལ།
 དེ་ལྟ་བུའི་རྩལ་ཁོན་ས་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་དང་སྦྱོད་པ་ཤེས་པར་
 བྱ་དགོས་པ་འདུག་ཀྱང་སེམས་མི་ཞུམ་པ་དེ་གོ་ཆ་བརྟན་པའི་ཆད་ཏུ་སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་
 པས་ཞུས་པ་ལས་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གནས་ཤིང་སངས་རྒྱས་
 རྩེས་སྤྲན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོམ་པ་ཅན་ལ་བདུད་ཀྱིས་ཀྱང་གྲགས་མི་རྟེན་པའི་
 རྩལ་བུ་མོ་སྒོ་གྲོས་བཟང་མོས་ཞུས་པ་ལས། །ཆོས་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་རྟོགས་འདོད་
 པ་ལ། །བརྩོན་འགྲུས་གནས་ཤིང་སངས་རྒྱས་རྩེས་སྤྲན། །ཡོངས་སྤྱ་བརྩོ་ཞིང་
 བཤགས་དང་ཕྱག་འཆའ་བ། །དེ་ལ་བདུད་ཀྱིས་གྲགས་ནི་རྟེན་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །
 དེ་ལྟར་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པར་བྱས་ནས། །གང་གི་དོན་ཏུ་བརྩམ་པའི་བྱ་
 བ་གཉིས་ལས། སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱད་པའི་གནས་མཐའ་
 དག་པ་སྟེ། །འདི་ལྟར་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གས་བརྩལ་བ་བརྟེན་ནས་ས་བརྩལ་པོ་
 ཡོངས་སྤྱ་རྩོས་ཤིང་དག་པར་བྱེད་པ་སྟེ་གང་པོས་ཞུས་པ་ལས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྤྱ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱིན་པའི་ཡ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་དང་། རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བཟོད་པའི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

ནམས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ། གམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཤེས་རབ་
མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱས་ནས་སྤྱོད་མེད་པར་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་
ཅན་དོན་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་
ཡིན་པས། དོན་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་གི་གནས་ལ་ལུས་ཀྱིས་འབད། དག་གིས་བརྩོན།
སེམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་རྩོད་པའི་དཔེ་ཡང་དེད་དཔོན་སྒྲོང་ལྷན་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་
དཔལ་བ་སེལ་བའི་དོན་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་ནས་ནོར་བུ་སྤངས་པ་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་
དུ་ལུང་བ་ལས། རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་སྒྲིམ་པས་དོར་ཏེ་བསྐྱམས་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ཐོག་
མར་དམ་བཅས་པའི་གནས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྤྲར་མི་འགོང་ཞིང་། བར་དོར་མི་
ཕྲོག་པ་དང་། མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བའམ། བར་དུ་དུག་སྐྱལ་ཞུགས་ན་དེ་ཕྲོག་པའི་རྩོད་
བ་ལ་ལེ་ལོ་དང་ཆོག་ཤེས་མེད་པ་བཞིན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་གོགས་དང་འགལ་སྐྱེན་
དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ། མཐུན་པའི་སྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་དཔུང་གི་ཆོགས་བསགས་
ནས་རྩོམ་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་འབའ་ཞིག་
ལ་མ་བརྟེན་ན་མི་འགྲུབ་པའི་ཚུལ། རྩེ་མར་བཀའ་བའི་སྒྲོན་བསྐྱར་ལ། །རལ་གྱི་
ཐོགས་པས་བྱང་བརྟན་དེ། །བོ་ན་གསོད་བཞིགས་འཛིགས་པ་ལྟར། །བརྟལ་ཞུགས་
ཅན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྒྲིམ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལ་འདི་སྐམ་དུ་སངས་རྒྱུས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཁུར་དུ་མི་བཟོད་པའི་དཀའ་བ་ཆེས་མང་
ཞིང་། ཁུར་པར་མགོ་དང་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པའང་བཏང་དགོས་ན་དེ་འདྲ་བ་
བདག་གིས་མི་རྣམས་སོ་སྐམ་ན། སྒྲོད་པ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་རང་དགར་
བསྐྱད་པ་དག་ལའང་ལས་ཀྱི་ཉེས་པས་མགོ་བཅད་པ་དང་། ཡན་ལག་འདྲལ་བ་

དང་། ལུས་ལྷག་པ་དང་། བཅིངས་ཏེ་བསྐྱེད་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་
ལས་འདས་པ་སྐྱོད་བ་མཛོད་སྐྱེས་པ་དེས་རང་གི་དོན་ཡང་མ་གྲུབ། གཞན་གྱི་དོན་
ཡང་མ་གྲུབ་ན། འཁོར་བ་ན་འཁོར་བ་མཉམ་པོ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་དཀའ་བ་
སྤྱད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་སྤྱོད་སྐྱོབ་ས་དང་བསྐྱེད་ནས་དང་དུ་སྐྱེད་བའང་བྱར་
ཡོད་པས་དཀའ་བ་རྒྱུད་ལ་རང་གཞན་གྱི་དོན་འགྲུབ་པའི་དགོས་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
འོན་ཏེ་རྒྱུད་ལག་ལ་སོགས་པ། བཏང་དགོས་བདག་ནི་འཛིགས་ཞེ་ན། བྱི་དང་
ཡང་བར་མ་དབྱེད་པར། ཁྲོངས་པ་བདག་ནི་འཛིགས་པར་ཟད། བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་
གངས་མེད་དུ། ལན་གངས་དུ་མར་བཅད་པ་དང་། དབྱུག་དང་བསྐྱེད་དང་གཤོག་
འགྲུར་གྱིས། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མི་འགྲུར་རོ། བདག་ནི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པ་ཡི། །
སྐྱུག་བསྐྱེད་འདི་ནི་ཆོད་ཡོད་དེ། ཟུག་རྒྱུ་ཁོང་བསྐྱེད་གཞོད་བསལ་ཕྱིར། ལུས་མ་
གཏོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བཞིན། སྐྱེན་པ་ཀྱན་གྱི་གསོར་བྱེད་གྱིས། མི་བདེ་བ་ཡི་
ནད་མེད་བྱེད། རྟེ་བས་སྐྱུག་བསྐྱེད་མང་པོ་དག གཞོས་ཕྱིར་མི་བདེ་རྒྱུད་བཟོད་
བྱ། །ཞེས་སོ། །

དེ་བས་ན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ནི་ལུས་སྐྱོག་བཏང་དགོས་པས་བྱ་དཀའ་བའི་
གནས་སོ་ཞེས་སྐྱུག་པ་སྐྱེ་བའང་གོ་བའི་གཏིང་མ་ཕྱིན་པ་སྟེ། བྱ་དཀའ་བའི་འདུ་ཤེས་
སྐྱེ་བའི་བར་ལ་ནན་རྒྱར་གྱིས་དམ་ལ་བཞག་པ་མེད་དེ། རང་གི་སྤྱོད་སྐྱོབ་ས་དང་
བསྐྱེད་ནས་རིམ་པས་གོམས་སུ་འཇུག་པའི་ཆུལ། གསོ་དབྱེད་པ་ལ་འདི་འདྲ་བ། །
སྐྱེན་པ་མཆོག་གིས་མ་མཛོད་དེ། ཆོག་ཤིན་ཏུ་འཛམ་པོ་ཡིས། ཉན་ཆེན་དབག་
མེད་གསོ་བར་མཛོད། ཆོད་མ་ལ་སོགས་སྤྱིན་པ་ལ། འདེན་པས་ཐོག་མར་སྦྱར་
བ་མཛོད། རྟེ་ལ་གོམས་ནས་ཕྱིས་ནས་ནི། རིམ་གྱིས་རང་གི་ཤ་ཡང་གཏང་། གང་

ཆོ་རང་གི་ལུས་ལ་ནི། ཆོད་སོགས་ལྟ་བུའི་བློ་སྦྱེས་པས། ཉེ་ཆོ་ག་ལ་སོགས་གཏོང་
བ། ཉེ་ལ་དགའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅིས་པ་སྟེ། གོམས་པ་མཐར་སོན་པའི་ཆོ་ལོར་
བ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་བརྟན་པས་རང་ལུས་ལ་ཆགས་པ་འགོག་
ཅིང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྟོང་ས་རྒྱས་པས་སྟིག་པ་སྤངས། རྒྱ་ལོག་
པས་འབྲས་བུ་ཆོར་བ་སྟུག་བསྐྱེད་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ། སྟིག་པ་སྤངས་ཕྱིར་སྟུག་
བསྐྱེད་མེད། ལམས་པའི་ཕྱིར་ན་མི་དགའ་མེད། འདི་ལྟར་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་།
སྟིག་པས་སེམས་དང་ལུས་ལ་གཞོད། བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་བདེ་ལ། ལམས་
པ་ཡིས་ནི་སེམས་བདེ་ན། གཞན་དོན་ལོར་བར་གནས་ཀྱང་ནི། སྟིང་རྩེ་ཅན་
དག་ཅི་སྟེ་སྟོ། ཞེས་སོ། །

མདོར་ན་དུས་གསུམ་དུ་བྱོན་བཞུགས་གཤེགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
མདོན་པར་འཛང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་གྲོགས་སུ་བརྩོན་འགྲུས་འདི་མ་བརྟེན་པ་གཅིག་
ཀྱང་མེད་ཅིང་། བྱད་པར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདིས་རང་བས་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་
སྔ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཐམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་རོལ་དུ་འཛང་རྒྱ་བའང་
བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་བྱད་པར་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་རིགས་པར་བྱས་ནས་སེམས་གཟེངས་
བསྟོད་པའི་ཚུལ་དགོན་མཆོག་སྟོན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འདི་ལྟར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་དག་
མདོན་པར་སངས་རྒྱས་པ་དེ་དག་དང་། གང་དག་མདོན་པར་འཛང་རྒྱ་བ་དེ་དག་
དང་། གང་དག་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཀྱང་ཚུལ་
འདི་འདྲ་བ་དང་། ལམ་འདི་འདྲ་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་འདི་འདྲ་བས་མདོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས། མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ། མདོན་པར་རྫོགས་

པར་འཛང་རྒྱ་བར་འབྱུང་། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་པར་གྱུར་པ་གསུག་ལས་མངོན་པར་ཚོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། བདག་ཀྱང་ཅི་ནས་ཀྱང་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འབྱུང་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་གི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་གྲིས་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཅལ་ལོ། །འབད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

ཁྱད་པར་ཆེ་ལ་ཡོང་མེད་བསམ་པ་ནི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱ་བས་བརྩོན་པར་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཚུལ། བདག་གི་ཆོ་ནི་ཉིན་མོའི་མཐར་ཐུར་ཏེ། ལྷུར་བ་ལྷུར་བར་འཆི་བའི་ཐུན་ནག་གིས། གཏུགས་ན་འཁོར་བའི་སྡོད་པ་རྒྱ་སྐར་ལས། རྣམ་གངས་མང་བ་དེ་ཡི་དབུགས་མི་ཕྱིན། །འདི་ལྟར་ཆེ་འདི་ནི་མ་རྒྱབ་རི་ལ་ཕྱོགས་པ་བཞིན་དུ་གིན་ཏུ་གཡོ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ཡིད་བརྟན་པར་བྱ་བའམ། རིང་དུ་གནས་པའི་རྣམ་པ་མེད་པར་ཐག་ཆོད་པས་འཁོར་བའི་སྡོད་པ་ནི་རྒྱ་སྐར་བཞིན་དུ་རྣམ་གངས་མང་ལ་བྱས་པས་ཟེན་པ་མེད་ཅིང་ཡོད་ཀྱང་སྤྲིང་པོ་མེད་པ་ལ་བསམས་ནས་བརྩོན་དགོས་ཏེ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མི་རྟག་པ། འདི་ལྟར་མི་བརྟན་པ། འདི་ལྟར་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན། ཡུན་ཐུང་བ། མི་གནས་པ། གཡོ་བ། འགྲལ་བ། མཐར་འཛིག་པ། རྒྱད་ཅིག་པ། མཐར་སྒྲིག་པ། ཟད་ཅིང་འཛིག་པའི་སྒོ། མཐར་འགྲེལ་པའི་ཆོས་ཅན་འཛིག་པ་དང་བཅས་པ། ལྷུང་ན་དང་། འབྲུག་པ་མང་བ། འབྲུལ་བ། འཛིག་པ། འཆད་པ། འགྲེལ་བ། འཁོར་བ། རྣམ་པར་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། ཁྱེད་

མི་རྟག་པར་བལྟ་བ་དང་། ཟད་བ་དང་། འཛིག་པར་བལྟ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་
 གྱིས་ཆགས་པ་མེད་པར་བལྟ་བ་དང་། ཞེ་སྤང་གིས་སྤང་བ་མེད་པ་དང་། གཏི་ལྷག་
 གིས་མྱོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིད་ཀྱི་དབང་ལྷུག་དང་། འདོད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་
 ཀྱི་བདེ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་མི་ཆགས་པར་བྱའོ། །སྤྱོད་དང་ནད་མེད་པའི་རྒྱགས་པས་
 རྒྱགས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདོད་པ་རྣམས་རྟེན་པ་འཇམ།
 སོ་སོར་རྟེན་པ་འཇམ། བསགས་པ་འཇམ། རབ་རྒྱ་བསགས་པ་འཇམ། བསྟེན་པས་ནི་འདོད་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་ངོམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ང་མི་སྤྱོདོ། །གང་དག་ངོམས་པ་དེ་དག་ནི་
 འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོམས་སོ། །ཞེས་དང་། ལི་ཙྗ་བྱི་བྱི་མ་མེད་པར་གྲགས་
 པས་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། ལུས་འདི་ནི་རྒྱུན་སྣ་ཆོགས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། བདག་པོ་
 མེད་པའོ། །ལུས་འདི་ནི་ས་དང་འདྲ་སྟེ་བྱེད་པ་མེད་པའོ། །ལུས་འདི་ནི་རྩ་དང་འདྲ་
 སྟེ་བདག་པོ་མེད་པའོ། །ལུས་འདི་ནི་མེད་དང་འདྲ་སྟེ་སྤྱོད་མེད་པའོ། །ལུས་འདི་ནི་
 རྩ་དང་འདྲ་སྟེ་གང་ཟག་མེད་པའོ། །ལུས་འདི་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་སྟེ་རང་བཞིན་
 མེད་པའོ། །ལུས་འདི་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཏེ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 ལུས་འདི་ནི་རྩ་དང་། ཤིང་དང་། ཅིག་པ་དང་། བོང་བ་དང་། མིག་ཡོར་ལྟ་བུ་སྟེ་
 བཅས་པའོ། །ལུས་འདི་ནི་རྩ་དང་གི་འབྲུལ་འཁོར་དང་ལྡན་པར་འབྱུང་སྟེ་ཆོར་བ་མེད་
 པའོ། །ལུས་འདི་ནི་རྟག་དང་། མི་གཙང་བ་བསགས་པ་སྟེ་གསོག་གོ། །ལུས་འདི་ནི་
 རྟག་རྒྱུག་པ་དང་། མཉེ་བ་དང་། འཛིག་པ་དང་འབྲེས་པའི་ཆོས་ཅན་ཏེ་གསོལ་བོ། །
 ལུས་འདི་ནི་ནད་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞིས་གཅོས་པའོ། །ལུས་འདི་ནི་རྟག་རྒྱ་རྒྱ་བས་ཟེལ་
 གྱིས་འོན་པ་སྟེ་ཁོན་པ་རྟིང་པ་དང་འདྲའོ། །ལུས་འདི་ནི་འཆི་བའི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ་
 མཐར་མི་གནས་པའོ། །ལུས་འདི་ནི་སྤང་བོ་དང་ཁམས་དང་སྟེ་མཆོད་ཀྱིས་ཡོངས་

སྤྱི་ཐོབ་པ་ལྟེ། ག་ཤིང་མ་དང་། རྟག་དྲག་པོ་དང་། གྲོང་སྡོང་པ་ལྟ་བུའོ། བྱིད་གྱིས་
 དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་ལ་སྤྱན་པ་དང་། སྦྱོ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་སྦྱ་ལ་
 མོས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། ཞེས་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་གཡོ་ཞིང་མི་བརྟན་པ་
 མོགས་ལ་རྟོག་པའི་སྦོ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་དགོས་པ་འདི་ནི་ཕྱེ་སྦོད་ཆེན་པོ་
 རྣམས་ལས་ལེགས་པར་གསུངས་ཤིང་དོན་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ་འཕགས་པ་ན་གྲ་རྒྱ་ནས་
 གྲུང་། དབང་ལྷག་ལུས་རྟོག་དྲན་པ་བདེ་ག་ཤེགས་གྱིས། བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་
 ཏུ་ཉེ་བར་བསྟན། བྱིས་དང་། མགོ་འམ་གོས་ལ་སྦོ་བྱུང་མེ་ཤོར་ན། རེ་དག་བསྐྱོག་
 སྒྲིང་བགྱི་བ་བཏང་ནས་གྲུང་། ཡང་སྤྱིད་མེད་པར་བགྱི་སྒྲིང་འབད་འཚལ་ཏེ། འདི་
 བས་ཆེས་མཆོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས། ཞེས་བརྩོན་འགྲུས་ལ་བསྐྱེད་པའི་
 གཏམ་ལྟར་བའི་མཐར་ཐུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦོ་བ་དཔོན་ཅན་པས་རང་གི་སྦོ་བ་
 མ་ལ་སྤྱིང་བར། མི་ཡི་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་རྟོད་དཀའ་རྟོད་ལྟར་ནས། རོན་དུ་བརྟག་
 པ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་བརྟན་ཏེ་བསྐྱབས། མར་མེའི་མེ་ལྷེ་ཤུགས་དྲག་རྒྱུང་གིས་བསྦྱོད་
 པ་ལྟའི། ཆོ་ནི་སྤྲད་ཅིག་གནས་པའི་གདེངས་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། བྱིས་བརྩོན་འགྲུས་
 ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལེ་ལེའི་གཉེན་པོར་གཅིག་ཏུ་ཆེ་བ་ནི་མི་རྟག་པ་དྲན་པ་ཁོ་ན་
 མན་ངག་གི་དམ་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །

དེ་བས་ན་ལེ་ལོ་དང་མ་འདྲེས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་དགོས་པའི་ཚུལ། ལེ་ལོའི་
 རྟོག་པ་དྲུངས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི། རྟལ་འབབ་ཕྱོགས་ལྷུང་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར།
 རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་བྱ་མཆོར་བྱིན་དེ་སྤྱིད། གཡོ་ཞིང་ལྟར་བའི་བརྟལ་ཞུགས་ཉམས་
 མི་བགྱིད། རེ་ལ་རྒྱ་རྒྱུང་རྣམས་ནི་རྟོག་པའི་དྲིས་མ་རུངས་པར་བྱེད་པའི་དཔེས་
 བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་འགལ་བྱུང་ནི་ལེ་ལོ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རེས་ཤིག་བརྩོན་ཡང་རེས་ཤིག་

མི་བརྩོན་པའི་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་དང་རིང་ཞིང་སྒྲོ་བ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེའི་
 ཉེས་དམིགས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས། ཉོན་མོངས་ཀྱན་གྱི་
 གཞི་གཅིག་ནི། །ལེ་ལོ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་ཡོད། །གང་ལ་ལེ་ལོ་གཅིག་ཡོད་པ། །དེ་ལ་
 ཆོས་ཀྱན་མེད་པ་ཡིན། །ཅེས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ནི་སྤེལ་བའི་གཅིག་པར་བཞག་གྱང་
 རོན་ལ་ཕྱིན་དུག་ཀྱན་གྱི་གྲོགས་ཡིན་པས་དེ་མེད་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་པའི་
 ཚུལ། གློ་བྲོས་བྱ་མཆོས་ཞུས་པ་ལས། །ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཤིན་ཏུ་རིང་ཞིང་
 རྣམ་པར་རིང་ངོ། །ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པ་མེད་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་
 མེད་དོ། །ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་མེད་པས་
 རྣམ་སྦྱིན་གནག་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡུམ་ལས་ཀྱང་། །ལེ་ལོས་ནི་བདག་གི་དོན་ཡང་བྱ་
 བར་མི་རྣམས་ན་གཞན་གྱི་དོན་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། །ལེ་ལོའི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པས་ནི། སེམས་
 ཅན་དམུལ་བ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྦྱེ་གནས་དང་། གཤིན་རྗེའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྦྱེ་བར་
 འབྱུང་རོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ཡང་བརྩོད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་རྒྱང་མེད་ན་གཡོ་བ་དང་ལྷུང་བར་བྱེད་པའི་
 དོན་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་དགེ་བའི་ས་ཆེན་པོ་བསོད་
 རྣམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་རག་ལས་ཤིང་བརྩོན་འགྲུས་མེད་ན་དེ་དག་མི་
 འབྱུང་བས། འདི་ལྟར་བརྩོན་ལ་བྱང་ཆུབ་གནས། །རྒྱང་མེད་གཡོ་བ་མེད་པ་བཞིན། །
 བསོད་རྣམས་བརྩོན་འགྲུས་མེད་མི་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་
 བན་ཡོན་དང་ལེ་ལོའི་ཉེས་དམིགས་ལ་བསམས་ནས་བདག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྦྱོང་བ་ལ་ཞུགས་ཤིང་བསྐྱབ་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ལ། ཉེས་པའི་ཆ་རེ་རེ་
 བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་རྒྱས་པར་

བྱེད་པ་ལ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་མང་པོར་སྒྲོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་
སྐབས་སུ་གོམས་པར་མཛད་ན། བདག་གི་སྟོན་པ་ནི་ལོ་ལོ་བསྐྱེད་བ། བརྩོན་འགྲུས་
གཏོང་བ་འབང་ཞིག་པས་དལ་འབྱོར་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ལུས་རྟེན་ཆུང་གསན་ཏོ་
སྟམ་དུ་རང་གི་རང་ལ་བསྐྱེད་འདེབས་པའང་། བདག་ནི་ཡོན་ཏན་ཆ་ཙམ་ལའང་། །
གོམས་པ་ནམ་ཡང་མ་སྐྱེས་ཏེ། ཅི་ཞིག་ལྟར་རྟེན་སྐྱེ་བ་ནི། བདག་གིས་དོན་མེད་
བྱས་པ་མཛར། ཞེས་པ་སྟེ་ཉེས་པ་དེ་ལ་འདུན་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་ནས་ཉི་མས་གདུངས་
པའི་གྲང་པོ་ཆེ་བསྐྱེད་བརྒྱན་པའི་མཚོ་ལ་ཉི་མ་དྲོས་ཆེན་གྱི་དུས་ན་རྟེན་གང་གིས་
ཀྱང་བར་དུ་མི་གཅོད་པར་ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་འཇུག་པ་ལྟར་ངོམས་པ་མེད་པའི་བརྩོན་
འགྲུས་ལ་འབད་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་རང་གིས་རྒྱུད་ལ་
སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སའི་སྟོང་པོ་འཁོར་ལོ་བརྒྱབ་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
བརྩོན་འགྲུས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤིན་ཏུ་འབད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་
ཐམས་ཅད་སེལ་བ་སྟེ། དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱ་བ་ལས་བྱེད་པ་སྟེ། མི་གནས་པའི་
སེམས་ཀྱིས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་མོ། །ཁམས་གསུམ་ལས་མི་གནས་པར་བརྩོན་
འགྲུས་བརྩམ་མོ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་མི་རྟོག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་།
རྟེན་པ་དང་། མ་རྟེན་པ་ལ་མི་གནས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་སྟེ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་པོ། །

ད་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཤད་པའི་ཐོག་མར་བསམ་གཏན་འགྲུབ་
པའི་རྒྱ་ཚོགས་བསྟན་པ་ལས། དང་པོ་ནགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ནི། ནགས་
ཚལ་མེ་རྟོག་འཁྲིགས་པའི་སྤྲན་ལྗོངས་ནི། རང་པ་ཤིན་ཏུ་ཞི་བས་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །

བལྟ་ན་སྟག་པ་བྲག་རིའི་ཕ་གྲུ་དང་། རྟ་བབས་རི་དྲགས་གཞོན་རྩམ་མཛེས་པ་ཡོད། །
 དེ་ལ་གཞི་ཐམས་ཅད་རྩ་ལྡང་དང་། སྟམ་ཁུའི་ཚོགས་ཀྱིས་བཀའ་བ་ལ་མ་བྱའི་
 མགོན་པ་ལྟ་བུའི་ནགས་ཚལ་ལྗོན་པའི་ཤིང་དང་ལྷ་གྲུའི་རིགས་སྣ་ཚོགས་ལས་བྱང་
 བའི་མེ་རྟོག་གི་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཀྱན་མཛེས་པར་བྱས་ཤིང་། སྤྱུ་བསིལ་བའི་སྒྲ་ཏ་
 ཅད་རྩལ་མོ་མ་ཡིན་པ་འབབ་སྟེགས་བཟང་པོ་ལ་ལྷང་སྒྲ་སྟན་པར་འབབ་ཅིང་། སྒྲ་
 དང་གཤོང་བུའི་བྱེ་བྲག་འཇམ་པར་གྱུར་པ། སྒྲ་བས་བྱེད་པའི་གནས་སྟུ་མཚོ་དང་།
 རྩེད་བྱ་དང་། རྟེན་ཀ་དང་། མཚོ་ལྷ་དང་། དལ་འགྲའི་གྲང་གཞོན་པ་ཅན་མ་ཡིན་
 ཤིང་ནེ་ལེ་མིང་གི་སྤྱུ་ལྷན་ཅན་ལ་རང་བ་དང་རུར་པ་ཁྱོ་ཤུག་ཏུ་འགྲོགས་པ་རྒྱལ་ཞིང་
 སྦྱོད་ལམ་ཞིབ་དང་། སུང་བའི་སྒྲ་སྒྲ་དེ་རི་རི་སྒྲོག་པས་གང་བ། བར་དང་བར་དུ་
 བྲག་རི་བཟང་པོ་ཕ་གྲུ་བརྟེགས་པ་ལྟ་བུ་དེས་འཇམ་ཞིང་ཁ་དོག་སྟམ་པ་ཅན་ལ་
 རང་བྱུང་གི་སྟག་དང་། དུ་སྒྱིབས་ཏེ་བབས་ཀྱི་རྩམ་པ་ཅན་ལ་བྱ་དང་རི་དྲགས་བལྟ་
 བ་སྟག་པ། འགྲོགས་ན་བདེ་བ། ཁོང་ཁོ་དང་གཞོན་པའི་བསམ་པ་མ་མཆིས་པ་རྩམས་
 བརྟེ་ཞིང་བག་ཐེབས་པས་བསམ་གཏན་པ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཞིབ་ར་
 བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །དེ་སྒྲ་དུ་སྦྱོད་འཇུག་ལས། བགས་ན་བྱ་དང་རི་དྲགས་དང་། །
 ཤིང་རྩམས་མི་སྟན་སྒྲོག་མི་བྱེད། །འགྲོགས་ན་བདེ་བ་དེ་དག་དང་། །ནམ་ཞིག་
 ལྷན་ཅིག་གནས་པར་འགྱུར། །སྟག་གམ་ལྟ་ཁང་སྟེང་པའམ། །ལྗོན་ཤིང་དུང་དུ་
 གནས་བཅས་ཏེ། །ནམ་ཞིག་རྒྱབ་དུ་མི་བལྟ་ཞིང་། །ཆགས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་
 གྲུ། །ཞེས་སོ། །

ཡང་། དག་འ་བའི་ནགས་ཚལ་ལྟ་མོའི་རྟོད་ཆིངས་ནི། ཤིང་བལ་གཞོན་རྩའི་དྲ་
 བྱེད་གཡོ་བ་ན། །དོགས་པས་སྒྲག་པ་མིན་པའི་ཁྱུ་བྲག་རྩམས། །འཁོར་བར་སྦྱོ་བའི་

གཏམ་གྱི་སྤྲིང་ཡིག་འགྲེལ། །འདི་ལྟར་རི་བོ་རྣམས་གྱི་སྤྱི་བོ་ནི་སྒྲ་བའི་ལ་ཐོད་གྱིས་
མཛེས་པར་བྱས་པའི་མགུལ་པ་ན་སྤང་ལྡང་བཟང་བོ་དར་ཟབ་གཙལ་དུ་བཀྲམ་པ་
ལྟ་བུའི་ཞེད་ཆིངས་ཆར་སྤྱིན་བཟང་པོ་དང་། གེལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ནགས་ཆལ་ལྷག་
ཐུན་གྱི་ལང་ཆོ་དར་ལ་བབས་པ་དྲི་ཞིམ་པའི་ལོ་མ་དང་མེ་དོག་གི་རྣ་ཆས་མཛེས་
ཤིང་། དེ་དག་གི་ཞེད་ཆིངས་ཤིང་བལ་གཞོན་རྣམས་ལུ་གྱ་རྒྱུད་དུ་སྤྱེལ་བས་བྱ་བ་དང་
བྱ་བ་ཐུད་པའི་རྣམ་པར་བྱས་པ་རྒྱང་འཇམ་པོས་གཡོ་ཞིང་བསྐྱོད་པ་མཐོང་བ་ན།
འདབ་ཆགས་རྣམས་གྱི་རྗེ་བོ་མཉེན་ཞིང་ལྷག་པའི་ལང་ཆོ་ལ་བྱི་བུའི་འདྲེན་བྱེད་འདར་
ཞིང་འཕྲིག་པ་ཅན་ཁུ་བྱག་གི་སྤྲེ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་གཡོ་བ།
འཇིག་པ། འཁོ་འགྱུར་ཅན། ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་
སྤྱོད་པའི་གཏམ་གྱི་སྤྲིང་ཡིག་གསར་པ་འགྲེལ་བས་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ལ་བཙོན་
འགྲུས་གྱི་བསྐུལ་མ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །

དེ་སྐད་དུ་སྤྱོད་སྤྲིང་ལས། སྒྲ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱས་པས་ཉེ་བར་བརྒྱན་བྱས་ཤིང་། །
ཞེད་ཆིངས་ཆར་ཆེན་སྤྱིན་གྱིས་འཕྲིགས་པས་འཕྱུད་གྱུར་པ། །རི་རྩེ་ནགས་གྱི་མཐོངས་
དེར་ཆགས་པ་མེད་པར་ནི། །རྒྱང་ལྟར་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ཆོ་གཏུགས་སྐལ་བ་ཆེ། །
ཅས་དང་། སྤྱོད་དཔོན་དཔའ་བོས། སུང་བ་རྒྱགས་ལྷིང་སྒྲུ་ལེན་ཅིང་། །ལྷོན་ཤིང་
ཡལ་ག་གར་བྱེད་ལ། །བྱ་རྣམས་སྟན་པའི་སྐད་ཀྱང་འབྱིན། །བསལ་ཡབ་དང་འཇམ་
ཐུགས་ན་གཡོ། །ལུ་རྒྱུ་རྒྱུད་རྒྱུ་སྤྱོད་ལྟར་མཛེས་པའི་རི་དགས་རྒྱག་ཅིང་བསྐྱོར། །
མེ་དོག་ཆོགས་ནི་དགོང་པ་འདྲ། །ཅན་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་ལྟན། །དགོན་པའི་ཡོན་
ཏན་འདི་ལྟ་བུས། །རང་གཞན་དག་ལ་ཐན་འདོགས་ཤིང་། །ལན་ལ་རུང་ཟད་མི་རེ་
སྟེ། །ཤོགས་མང་རྣལ་འབྱོར་ཅིའི་བྱིར་སྤྱོ། །འཇིག་རྟེན་ཐལ་པ་དེ་ལྟར་མི་ན། །ཞེས་

སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ནགས་ཚལ་ཏུ་འགྲོ་བར་བསྐྱལ་བ་ནི། དེ་རུག་ཤེགས་ཤིག་པས་མ་
གཏན་འདོད་པ་རྣམས། །ཡོངས་སྤྱོད་སྤྱིན་གྱི་སྒྲ་ཅེའི་ནང་ཤེད་ན། །ཆོ་སློག་རོལ་
པའི་སློག་ནི་གཡོ་ཤིང་འདར། །འཇུར་དང་སྐྱག་བསྐྱལ་འདུ་བྱེད་ཆོས་རྒྱན་དུ། །
ལུང་གྲོལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཁྲུང་ཅ་ཙེ་ཅན། །གསོག་དང་བསྐྱར་དང་སྤེལ་བའི་འདོད་
པས་འབྲུགས། །ཁེངས་དང་འརྱངས་དང་མེར་སྐྱས་ཆོ་གཏུགས་ནས། །དན་འགྲོའི་
རྒྱ་གཏེར་མུ་མཐའ་མེད་པར་འབྲུམས། །དེ་སྐད་དུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྤྱན་རྒྱུ་ཆོགས་
པའི་དབུས་ནས་བསམ་གཏན་གྲུབ་པ་སྤྱུ་ཡང་མེད་པས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བྱང་
རྒྱུ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་བསྟེན་གོམས་མཛད་པ་དེ་ཡང་
འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་སྤྱིད་སྤངས་ནས་དབེན་པ་ལ་གཤེགས་པའི་བྱིར་རོ། །
འདི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་གྱི་འཕྱོར་བ་ནི་བྱིས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཡང་། དེའི་རང་བཞིན་
ཡུང་ཙམ་ཞིག་ལ་ཡོད་མེད་བྱེད་རྣམས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་གློ་བུར་དུ་སྤྲེས་པའི་སྤྱིན་.....
བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡུང་ཙམ་ཞིག་གནས་པའི་བར་དེ་ཡང་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་
ཡིན་ཏེ་བསམ་གཏན་གྱི་ཆོས་དུག་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལས། བྱིས་ཀྱི་བརྩམ་པ་སྐྱག་
བསྐྱལ་ཏེ། །ནམ་ཡང་བདེ་བར་གྱུར་པ་མིན། །སྤྱུ་ཡིས་གཞན་གྱི་གནས་མཐོང་ན། །
ཞུགས་པས་བདེ་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲོས་ནས། དཔེར་ན་སྤྱུ་ཡི་ཞིག་རང་
གི་ཆང་ན་ཕུ་གུ་མང་པོས་གཙུག་པས་མ་བཟོད་དེ། ལུག་གཞན་ཞིག་དུ་ཞུགས་པས་
བདེ་བ་ཐོབ་པ་བཞིན་དུ། བྱིས་ཀྱི་གནས་ནི་སོ་ནམ་གྱིས་ངལ། ལུ་པ་དམག་གིས་
གཏུར། གསོད་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུས་ཆོ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་
མང་། སྐྱག་བསྐྱལ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་བཙོར་རར་རྒྱད། ལྷ་བ་མལ་ཆེར་ལས་འབྲས་
དང་འགལ་བར་སྤྱོད་པས་ལུང་གྲོལ་གྱི་འབྱུང་གནས་འབབ་རྒྱ་གཞོད་པ་ཅན་ལྟ་བུ།

གསོག་པས་བྲེལ། བསྐྱར་བས་ངལ། སྒྲེལ་བས་མཐའ་མི་གཏུགས་པ་གསུམ་གྱི་
འདོད་པས་ཁོང་འབྲུག་པའི་ཚུལ་བཤེས་སྤྱིང་ལས། བསག་དང་བསྐྱར་དང་འཆོལ་
བའི་སྒྲུག་བསྐལ་གྱི། ཁོར་ནི་ཕྱང་གྲོལ་མཐའ་ཡས་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་སོ། །དེ་
ཡང་ཅུང་ཟད་འབྱོར་ན་ནི་ཁེངས་གིང་པ་རོལ་གྱི་སྒྲག་དོག་ཀྱང་སྤང་ལ། དེ་ལས་བྱི་
ཡིས་དོགས་ནས་འཇུངས་པ་དང་། སེར་སྒྲུའི་ཀྱན་འབྱུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཕེལ་བས་འདོད་
བའི་ཉེས་དམིགས་ལ་བག་མེད་པར་སྒྱུད་ཅིང་། དེའི་རྒྱས་ངན་སོང་སྤང་མཐའ་མེད་
པར་འཁྲིད་པར་འབྱུར་ཏེ། ལྷ་མ་ལ་སྤྱིང་བར། བསམ་བསྐྱུག་འདོད་ལ་སྤེད་པ་ཡིས། །
བདག་ཕུང་གཞན་ཡང་ཕུང་བར་བྱེད། ལྷ་ཡིས་འདོད་པའི་ཆར་ཐབ་ཀྱང་། འདོད་
ལྷན་རྒྱུས་ལ་ངོམས་མི་འབྱུར་། ཞེས་སོ། །

དེ་བས་ན་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཁྱིམ་སྤངས་ན་སྒྲུག་བསྐལ་དེ་མེད་
པར་འབྱུར་བས་དགོན་པའི་གནས་ལའང་ཁྱིམ་གྱི་འདྲ་ཤེས་བལྟར་མི་མངོན་པར་
འཇུག་པ་ལ་བག་ཐོན་པར་བྱས་ཏེ་བྱ་བ་ཉུང་བ་ལ་བཙོན་པ་ནི་སྒྲིགས་མའི་དུས་ན་
གིན་ཏུ་གཅེས་པ་ཡིན་ནོ། ཁོར་ཇས་སྒྲུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱར་བསྐྱར་པ་ནི། གཡོ་སྒྲུའི་
ཆར་སྤྱོན་བརྒྱགས་པའི་རིན་ཐང་ཅན། ཁོར་ནི་རི་ཅོམ་འབྱོར་བཞིན་སྒྲུག་བསྐལ་རྒྱ། །
ཡོ་བྱད་བསྐྱུངས་རྒྱམས་དག་རྒྱན་འཆོ་བས་སྤྱོད་། ཁོག་ཤེས་ཐོབ་པ་འབྱོར་པའི་ཕེ་
མོར་འགོ། །དེ་ལ་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ནི་ཆོང་ལ་སོགས་པས། གཡོ་སྒྲུའི་བྱེད་
པ་མང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པས་སྤྱ་ཐག་མི་ལ་འཆོར། དེ་ཡང་གཡོ་ནི་
སེམས་གུ་བྱ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། སྒྲུ་ནི་གཞན་བསྐྱུ་བའི་བསམ་པ་ཅན་ཏེ་དེ་གཉིས་འབྲེལ་
བས་དབྱར་དུས་ཆར་སྤྱན་པ་རྒྱགས་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་ཉམས་སུ་བྱུང་། ཀྱན་ནས་
ཀྱན་ཏུ་འདོད་པས་གདུང་བས་བརྒྱབ་སེམས་མང་། འཇུབ་སྤུས་བརྒྱ་བ་ལ་གོམས།

བརྒྱན་དུ་སྒྲུབ་དང་། བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསམ་པ་ལྟར་གླེང་བས་སེམས་
བསྐྱེད་ཉམ་ཚབས་ཆེ། འཕྲོག་པ་དང་། གཞན་སྟོག་ལ་འཆོལ་དང་། བྲག་གཡོག་
དང་། ཁལ་མ་ལ་སོགས་སྟོགས་སུ་རིང་ཞིང་ལམ་འཐུང་བན་པར་མནར་ཞིང་སྟོད་
པ་སོགས་མདོར་ན་མི་དགེ་བ་བརྒྱ་པལ་ཆེར་བལྟར་མི་མངོན་པར་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བས་
ནམ་སྒྲིན་གྱི་ནུག་ནག། འབྱོར་པར་གྱུར་ཀྱང་ཆོག་མི་ཤེས། དག་རྒྱན་མང་། འོངས་
སྟོད་དེ་ཉིད་ལས་བྱི་ཡི་དོགས་པ་དང་། འཕེལ་དུ་རེ་བ་དང་། གཞན་དང་འཐབ་ཅིང་
ཅོད་པ་ལ་སོགས་ཇི་ཅམ་འབྱོར་པ་དེ་ཅམ་དུ་སྟུག་བསྐྱལ་ལྟོས་ཆེ་བ་གངས་མང་བ་
ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མ་ལས། ཟང་ཟིང་ཕྱིར་ན་ཅོད་འབྱུར་ཏེ། ཟང་ཟིང་མེད་ལ་ཅོད་པ་
མེད། ཟང་ཟིང་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ལས། རྒྱ་རྒྱར་བདེ་བ་འཕེལ་བར་འབྱུར། །
དཔེར་ན་རྒྱ་རྒྱར་ཞིག་གིས་ཉ་བཟུང་བ་ལས་ཇི་སྟིད་ཉ་དེ་མ་བོར་གྱི་བར་དུ་རྒྱ་རྒྱར་
གཞན་གྱིས་བསྟུགས་ཏེ་ཅོད་པར་གྱུར་ནས། ཉ་དེ་བོར་མ་ཐག་ཅོད་པ་མེད་དེ་བདེ་
བར་གནས་པར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཟང་ཟིང་འོངས་སྟོད་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་
དུ་འཐབ་ཅིང་ཅོད་པའི་སྟུག་བསྐྱལ་བར་འབྱུར་ལ། ཟང་ཟིང་གི་འོངས་སྟོད་ཀྱན་
སྤངས་ཏེ་མེད་པ་ལ་ནི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་གདུང་བ་མེད་ཅིང་བདེ་བ་འཕྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་ནོར་མེད་པ་དག་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་ཅིང་བྱ་བ་ཉུང་བས་བསམ་
གཏན་འགྲུབ་སྒྲུབ་དང་། ཟུང་པར། རོར་ནམས་ཀྱན་གྱི་ནང་ན་ཆོག་ཤེས་པ། །
རབ་མཆོག་ལགས་པར་ལྟ་མིད་སྟོན་པ་གསུངས། །ཀྱན་དུ་ཆོག་ཤེས་མཛོད་ཅིག་
ཆོག་མཁུན་ན། རོར་མི་བདོག་ཀྱང་ཡང་དག་འབྱོར་པ་ལགས། ཞེས་སྐར་དྲངས་
པ་བཞིན་ནོ། །

སྟེ་བོ་པལ་བ་དང་འགྲོགས་པའི་ཉེས་པ་ནི། སོ་སོ་སྟེ་བོའི་རང་བཞིན་བྱིས་པ་སྟེ། །

བྱིས་པ་རྣམས་ནི་ཉེས་པའི་སྤྱིན་གྱིས་འཁྲིགས། བདག་ཉིད་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་
མི་སྟན་སྟོག་ཉོན་མོངས་སྤྱལ་ཕྱེ་རྒྱུ་བཟོའི་ཉམ་བག་བསྟེན། དཔལ་འབྱོར་གཡོ་
བ་གང་ལའང་རྟག་པར་སེམས། དབྱས་པ་མི་གཙོ་མཁུ་བའི་གཞུགས་བརྟན་འབྱོག་།
འཁོན་གྱི་མེ་ཕྱེ་སྤྲ་མའི་རྒྱུད་གིས་བསྟོད། སྤྱེའུ་བཞིན་དུ་གནོད་པ་སྤྲ་ཚོགས་སྟེར། །
རྒྱ་སྤྱིན་བཞིན་དུ་སྤྲིག་པའི་རྟོ་བ་ཡངས། སྤྱལ་གདུག་བཞིན་དུ་སྤྲ་དང་སྤྲད་པ་
འཛོམས། ཁེ་བཞིན་དགེ་པའི་ལྷན་གིང་བསྟེན་འགྱུར་པའི། བྱིས་པའི་གྲོགས་
ལས་རིང་དུ་བསྐྱང་བར་བྱ། རྟེ་ལ་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྤྱོ་བོའི་རང་བཞིན་ནི་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་ཡིན་པས་རང་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྤྱིན་ཡང་ཡོན་ཏན་དུ་བསྒྲུབ་མོ། གཞན་གྱི་ཡོན་
ཏན་གྱང་མི་སྟན་པར་སྟོག་གེས་སོ། ཉོན་མོངས་པའི་ཁ་མི་ནོན་པས་དམ་ཚིག་དང་
སྤྲིག་པའི་ཚོས་འཕེལ་བ། འཁོར་བའི་རང་བཞིན་གཡོ་ཁྲིང་སྤྲིག་བསྤུལ་བའང་རྟག་
པ་དང་བདེ་བར་མཐོང་ནས་རྟག་ཏུ་དགེ་བ་དང་ཞི་བ་སྤྲང་པའི་ལས་ལ་བརྩོན་པ་
ཅན་ཡིན་པས་སྟོད་འཇུག་ལས། བྱིས་དང་འགྲོགས་ན་བྱས་པ་ལ། བདག་བསྟོད་
གཞན་ལ་སྟོད་པ་དང་། འཁོར་བར་དགའ་བའི་གཏམ་ལ་སོགས། མི་དགེ་ཅིས་
ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་། ཞེས་སོ། །

ཁྱད་པར་དེ་དག་ནི་བྱས་པ་མི་གཙོ་བ་ཡིན་པས་ཕན་པའི་ལན་དུ་གནོད་པ་བྱེད་པ་
དང་། མོས་པ་སྤྲ་ཚོགས་པ་ཅན་ཡིན་པས་མཁུ་བའི་དུས་མེད་ཅིང་། དགྲ་གཉེན་
གང་དུའང་སྤངས་གཙོད་པར་དཀའ་བའི་རྒྱལ་སྟོད་འཇུག་ལས། རྟེན་ཅིག་གཅིག་
གིས་མཛའ་འགྱུར་ལ། ཡུད་ཅམ་ཞིག་གིས་དགྲར་ཡང་འགྱུར། དགའ་བའི་གནས་
ལ་ཁོ་བྱེད་པས། སོ་སོ་སྤྱོ་བོ་མཁུ་བར་དཀའ། ཞེས་སོ། རྟེན་བཞིན་དུ་འཁོན་དང་
དབྱེན་གཞུགས་ལ་དགའ་བས་དུན་པ་ཉི་བར་མི་འཛོག་ཅིང་། མཐུན་པའི་ཚོགས་

དང་འབྱར་བར་མི་བྱེད་པས་ཐུ་མའི་རྒྱང་ཆེན་ལྡང་ལ། སྤྱེལ་བཞིན་དུ་སྦྱོད་པ་ཐམས་
ཅད་གཞོད་པའི་རྒྱར་ལོང་བ་དང་། མང་པོར་ཆོགས་ན་འཐབ་པ་དང་། འབྱེད་པ་དང་།
རྩོད་པ་མང་ལ་གཉིས་སུ་ཆོགས་ཀྱང་ཀྱལ་ཀ་དང་ཀྱེའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཚུལ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་གྱིས་མདོ་སྤེལ་ས་གསུངས་པ། །མང་པོ་དག་ནི་རྩོད་པར་འཕྱུར། །གཉིས་
པོ་དག་ནི་གཏམ་བཅས་འཕྱུར། །གཞོན་ནུ་མ་ཡི་གདུ་བ་བཞིན། །གཅིག་ཤུ་ཞི་བར་
གནས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལ་གཞོན་ནུ་མའི་གདུ་བ་ནི། དཔེར་ན་བྱང་མེད་གཞོན་ནུ་མ་ཞིག་ཅན་ན་བརྟེན་
བ་ན་ལག་པའི་གདུ་བ་མང་པོར་འབྱུལ་བ་མ་བདེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྤྱང་སྟེ་གདུ་བ་
གཉིས་ཤིག་བཞག་པ་ལས་དེ་ཡང་འཐབས་ནས་མ་བདེ་སྟེ། །གཅིག་བཞག་པས་
བདེ་བར་འཕྱུར་བ་བཞིན། དགོན་པའི་གནས་དེར་ཡང་གྲོགས་པོ་དང་རྩོད་པར་
འཕྱུར་ཞིང་། །གཉིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་ཡུལ་དུ་ཕྱུར་པས། །གཅིག་འདུག་པ་
བསྐྱུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་དྲུ་ན་གྱི་ལས་བཤད་དོ། །ཁྱད་པར་དེང་སང་
ལྷ་བརྒྱའི་ཐ་མར་ཕྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྟིགས་མ་ལྷའི་གདོན་གྱིས་གཟེར་
བས་རྒྱ་མེད་པར་ཡང་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་འཕྲོ། །ཆོས་དང་
གང་ཟག་ལ་སྦྱོད། །ཕྱོགས་དང་རིས་སུ་གཅད་པ་ལ་དགའ་ནས་རང་ཕྱོགས་བསྐྱངས་
ཀྱང་དེ་དང་ཡང་མི་མཛེས་པའི་ཚུལ། །རྒྱལ་པོ་ལ་སྤྱིང་བར། །རི་ལྷར་ཕན་གདགས་
དེ་ལྟར་གཞོད། །ཡོད་ན་སྦྱོང་དང་མེད་ན་གདུང་། །འགྲོགས་ན་སྦྱོན་མཐོང་རྩོད་
འཕྱུར་བ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལགས། །ཞེས་དང་། །གཞན་ཡང་
སྐལ་པ་མཉམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལའང་སྤྲག་དོག་དང་མཉམ་པ་ལ་གཞོན་སེམས། །དམའ་
བ་ལ་སྤྲན་འབྱིན། །འབྱོར་ཞིང་བསྦྱོད་བཀྱར་རྩྱང་ཟད་མཐོང་ན་ནི་དུགས་པར་འཕྱུར་

ལ། རང་སྐྱོན་ཕྱད་ཟད་ཐོས་ན་འང་ཁོང་ཁྱོད་གསོད་པ་དང་། འཕྲོག་པ་དང་། རོན་
བའི་ལས་ཐབས་ལ་དགའ་བས་སྒྲིག་བའི་ལྟོ་བ་རྒྱ་སྒྲིན་ལས་ཆེ། དོན་ནི་ཏུང་། བྱ་བ་
ནི་མང་། རྣམ་པར་གཡང་། འདྲ་འཛི་ལ་དགའ། སྒྲིག་ཏོ་མི་དགོ་བ་འབའ་ཞིག་པས་
དུག་རྒྱལ་བཞིན་དུ་སྤང་ཆད་ལ་གཞོད་པ་སྟེ། དེ་དང་འབྲིས་པ་དང་། བཤེས་པ་
དང་། བསྟེན་གྲགས་བྱས་པས་ཀྱང་མེ་བཞིན་དུ་དགོ་བའི་ལྟོན་གིང་བསྟེན་པས་ཆོས་
ལས་རང་བཞིན་དུ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷན་དེ་མས། ཡན་པར་སྐྱས་ན་ཁོ་བར་
བྱེད། །བདག་ཀྱང་ཡན་ལས་བསྐྱོག་པར་བྱེད། །དེ་དག་དག་ནི་མ་ཉན་ན། ཁྱོས་
བས་རན་འགྱོར་འདོད་པར་འགྱུར། །མཐོ་ལ་ཕྲག་དོག་མཉམ་ལ་འགྲན། །དམའ་
ལ་ར་རྒལ་བསྟོད་ན་དེགས། །མི་སྟན་བརྗོད་ན་ཁོང་ཁྱོད་སྟེ། །ནམ་ཞིག་བྱིས་ལ་ཡན་
པ་འཛོམ། །ཅིས་སོ། །

དེ་བས་ན་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་བྱིས་
བའི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་པས་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རང་བཞིན་ནི་བསྟེན་པར་དགའ་
བས་དེའི་འདོད་པ་བདག་གིས་རྫོགས་པར་ཡང་བྱེད་མི་རུས་ལ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་བདག་གིས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བའི་དོན་གྲུབ་པ་འང་མེད་པས་རང་
དོན་མཐར་མ་ཕྱིན་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་བསམ་པས་སེམས་ཅན་གྲོས་མ་བཟང་བས་ཆོག་གིས་
སྦྱོར་བའི་རོས་ནས་བྱས་པའི་གྲོགས་པོ་མཐའ་དག་དང་འབྲིས་བཤེས་སྤངས་ཏེ་
ནགས་ཁྱོད་དང་། དཔེན་པའི་ཕྱོགས་འབའ་ཞིག་དུ་སོང་ནས་བསམ་གཏན་བརྒྱབ་
དགོས་ཏེ། དེས་ཀྱང་བདག་དོན་མ་བྱས་ལ། །བདག་ཀྱང་དེ་དོན་མི་འགྱུར་བས། །
བྱིས་ལས་ཐག་རིང་འབྲེལ་བར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་ཡུལ་གྱིས་ཉེས་
དམིགས་བསྟན་བའི་བྱིར། ཡུལ་ནི་དུག་ལས་ཐུ་སྟེ་རྣམ་སྒྲིན་རྩུབ། །སྤྱད་བའི་མོད་

ལ་བདའ་བའི་རོ་བྱོ་ཡང་། ཁྱོ་རབས་གཅིག་མིན་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དུ། གསང་
 རྟགས་མཚོག་དང་སྒྲན་གྲིས་གསོར་མི་རུང་། གང་ཞིག་སེམས་གྲི་གྲང་པོ་མ་དུལ་
 བར། བསྐྱུ་བའི་རྩ་འབྲུལ་ཡུལ་ལས་ཆེ་བ་མེད། སྤང་བའི་འདུ་བྱེད་ཁྱོགས་ལ་བཞག་
 དེ་མིན། ཞི་བའི་ནགས་མཐོངས་དག་ལ་བསྐྱེན་པར་མཛོད། དེ་ཡང་ཡུལ་ལ་མཛོན་
 བར་འདོད་པ་ཉིད་གྱི་དབང་པོ་དུག་གཡོས་པ་ལས་དེའི་ལྷགས་སྒྲོག་གིས་འཁོར་བའི་
 བཙོན་རར་བཅིངས་ནས་དགེ་བའི་ལས་རྒྱད་གཞོན་པར་བྱེད་ཅིང་། འདོད་པ་རྣམས་
 བྱི་ལན་ཚུའི་རྒྱ་བཞིན་དུ་རྩི་ལྟར་སྤྱད་གྱིན་ངོམས་པ་མེད་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བའི་
 ཉེས་དམིགས་ནི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་སྤར་ཡང་སྒྲོས་ལ། འདི་ལྟར་
 དུག་གི་རྒྱས་པས་ནི་སྒྲིབ་གཅིག་གི་ལུས་རྟེན་མ་རུངས་པར་བྱེད་པ་ལས་ཆེ་རབས་
 གཞན་དུ་གཞོད་པར་མི་རྒྱས་ལ། དེ་ཡང་ཐབས་ལྡན་གྲིས་སྤྱད་ན་ནི་བརྒྱུད་ལེན་དང་
 སྒྲན་དུ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡུལ་ལྟའི་ཉེས་དམིགས་ནི།
 རེ་ཞིག་ཅམ་སྤྱད་པའི་དུས་ན་ཁ་ཟས་བཟང་བའི་རོ་བྱོང་བ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པར་
 གར་ཡང་རྒྱད་ནས་ཉེས་པའི་ཚོགས་མཐའ་དག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱར་འགྲོ་ཞིང་གསང་
 རྟགས་དང་། སྒྲན་གྲིས་ཀྱང་གསོར་མི་རུང་བའི་ཡུལ། སྒོ་བ་སྤྱིང་ལས། ཡུལ་དང་
 དུག་མཚུངས་དང་པོ་བྱོང་བ་ཅམ་ན་བདེ། ཡུལ་དང་དུག་མཚུངས་རྣམ་སྒྲིན་རྒྱབ་པས་
 མི་བཟད་པ། ཡུལ་དང་དུག་མཚུངས་གཏི་མུག་མུན་པས་འཕྱིབས་པོར་བྱེད། ཡུལ་
 དང་དུག་མཚུངས་ཤུགས་བསྐྱོག་དཀའ་ཞིང་གཡོ་བ་ཡིན། ཡུལ་དང་དུག་རྣམས་སྒོ་
 ཡིས་ངེས་པར་བརྟགས་བྱས་ན། ཉེས་ན་དུག་སྒྲིབ་མི་བཟད་རང་བཞིན་ཡུལ་རྣམས་
 མིན། དུག་ནི་སྒྲིབ་གཅིག་ལ་དུག་ཏུ་འབྱུར་བར་ཟད། ཡུལ་ནི་ཆེ་རབས་གཞན་
 ལ་འང་དུག་ཏུ་འབྱུར་བར་བྱེད། དུག་ནི་དུག་དང་བསྐྱེས་ནས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འབྱུར།

གསང་སྔགས་མཛོག་དང་དྲུག་སེལ་སྒྲན་གྱིས་གསོ་བར་བྱང་། །དྲུག་ནི་ཐབས་ལྡན་
 སྤྱད་ན་མི་ལ་ཕན་འབྱུར་གྱི། །དྲུག་ཆེན་ཡུལ་ནི་ནམ་ཡང་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་དང་། འདོད་བྱེད་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་སྟོན་པའང་། རི་ལྷར་གླུང་བུ་ཁོན་ཟབ་
 ཁ་ནས་འབྱུངས་པ་ཡི། །རྩ་ལོ་ཁམ་འགའ་ཙམ་ལ་ཡིད་ནི་ཆགས་གྱུར་པ། རྟེན་པ་
 གྲུབ་པ་མེད་པར་གཡང་དུ་ལྷུང་བ་ལྟར། །འཛོལ་བའི་འཇིག་རྟེན་བདེ་ལྡན་འདོད་
 པའང་དེ་དང་འབྲ། ཞེས་ཁོན་པ་གཏིང་ཟབ་པའི་ཁ་ན་སྒྲིམ་པའི་རྩ་རྒྱུན་ཉུང་ཟད་
 ལ་གླུང་བུས་ཉ་བས་པས་རྩ་དེ་ཡང་ཁར་མ་རྒྱད་པའི་སྔ་རོལ་རྩ་གཡང་ལ་ལྷུང་སྟེ་གི་
 བ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་འདོད་པ་ལ་སྟེད་པས་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི།
 དེ་དང་མཚུངས་པས་ཆེ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་བདེ་འགོ་གྲུབ་པ་མེད་པར་རན་འགོར་ལྷུང་
 བའི་གཡུལ་ངོ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ན་བཤེས་སྤྱིང་དུའང་། གང་དག་དབང་པོ་དྲུག་ཡུལ་
 རྣམས་ལ་ནི། རྟག་རྩ་མི་བརྟན་གཡོ་དང་གང་དག་གཅིག །གཡུལ་ངོར་དག་ཆོགས་
 རྒྱལ་བ་དེ་དག་ལས། །མཁས་རྣམས་དང་པོ་དཔའ་རབ་ལགས་པར་འཆོལ། ཞེས་
 གཡུལ་ངོར་དག་པོ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་ལས་མཁས་ཤིང་མཛེངས་པ་རྣམས་
 བློ། དང་པོར་དབང་པོ་ཆར་བཅད་ནས་དེ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དེ་དང་དཔའ་བའི་
 རབ་རྩ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན་དབང་པོའི་ཡུལ་དང་ཕན་ཚུན་རྟེན་འབྲེལ་བའི་སེམས་ཀྱི་གླུང་པོ་ཆེ་མ་
 དུལ་བ་མ་ཞི་བ། ཤིན་རྩ་གཏི་མུག་པ་ཅན་དེ་ཉིད་བསྐྱུ་བའི་རྩ་འབྲུལ་ཡུལ་ཉེ་བར་
 སྤྱད་པ་ལས་ཆེ་བ་མེད་པས་ཐུང་པོའི་འདུ་བྱེད་ཁྱོགས་ལ་བྱངས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ཞི་བའི་
 བགས་སུ་བསམ་གཏན་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། དཔེན་པའི་གཏམ་ལས། རི་
 སྤྱིད་སྟེས་བུ་བཞི་ཡིས་ལུས། ཁྱོགས་ལ་བདེག་པར་མ་གྱུར་བར། །དེ་སྤྱིད་དགོན་

བར་རབ་ཕྱོགས་ཏེ། །ཞི་བའི་རྒྱུ་འཛིན་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ནགས་སུ་སོང་
 བ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་ན། བས་མཐའ་མ་འབྲེག་ནི་ཡིད་འོང་སྟོབས་འཕེལ། །ཚོང་
 དང་སོ་ནམ་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་གྱིས་སྤངས། །དབྱ་དང་ཐལ་དང་ཞོ་གས་འཆོས་མི་
 གཏུང་། །བྱ་དང་རི་དྲགས་མི་སྟན་སྟོག་པར་མེད། །རྒྱ་གཙང་འབྲས་ཐུའི་ཉེར་སྟོད་
 རྒྱ་ཆེ་ལ། །བྲག་རིའི་ཐུག་དང་ལོ་མའི་ཁང་བཟང་ཡངས། །སྟོན་པའི་གྲིབ་བསེལ་
 འགྲོགས་ན་བདེ་བ་དང་། །ནམ་ཞིག་བདག་ནི་ལྷན་ཅིག་གནས་འགྱུར་བསམ། དེ་
 ལ་བས་མཐའ་ནི་གྲོང་ཟད་པའི་ཐུར་ཐུག་པ་དང་། འབྲེག་དགོན་པ་ནི་མ་མཐའ་
 རྒྱང་གྲགས་ལས་ཐལ་བའི་དཔེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འཁོར་བ་ལ་སྟོབ་རྣམས་ཀྱི་ཡི་
 གར་འོང་ཞིང་། སྟོབས་རང་གིས་འཕེལ། །ཚོངས་དང་སོ་ནམ་གྱི་རྣམ་རྟོག་མེད།
 སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོས་བསྐྱབ་པར་མི་རྒྱགས། དབྱ་དང་ཐལ་མེད། འཆོབ་རང་བཞིན་
 གྱིས་རྟེན་སྤྲོ་བས་ཞོ་གས་འཆོས་མི་གཏུང་། བྱ་རྣམས་ནི་སྟན་པར་སྟོག་ རི་དགས་
 རྣམས་ནི་བག་ལེབས་པར་ཅེ་བས་མི་མཐུན་པ་རྒྱང་ཟད་ཀྱང་མེད། རྒྱ་གཙང་དང་།
 མེ་རྟོག་དང་། འབྲས་ཐུ་དང་། ཐུ་གུ་དང་། སྟན་དང་། ཅུ་བ་དང་། ལོ་མ་དང་།
 རྒྱང་ཟས་ལ་སོགས་པར་ཡང་བརྟེན་དུ་ཡོད་པས་འཕགས་པ་དབྱེས་པའི་ཉེར་སྟོད་
 རྒྱ་ཆེ། རང་བྱུང་གི་ཐུག་དང་། ལོ་མའི་ཁང་བཟང་བྱ་བ་རྒྱང་། སྟོན་གིང་གི་གྲིབ་མ་
 ནི་ཆ་གཏུང་བཅིལ་བ་ལ་མཁས་གིང་འགྲོགས་ན་བདེ་བ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་དག་དང་
 བདག་ཅག་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་འགྱུར་སྟམ་དུ་སྟོབ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་བྲིམ་དང་འདྲ་.....
 འཛིན་གནས་ལ་སྟོབ་རྒྱ་བའི་རྒྱལ། སྟོབ་སྤྲིང་ལས། ཅུ་བ་འབྲས་ཐུ་གུ་བ་ལོ་
 མ་ཐུན་སུ་ཆོགས་པའི་སྟོན་གིང་ལྷན། །ནགས་ཆལ་སྟོས་མེད་རི་བོའི་རྒྱ་རྒྱུན་བསེལ་
 འབབ་ཆགས་པ་མེད་པའི་གནས། །རྒྱ་རྒྱང་ལངས་པའི་མཐའ་རུ་འབྲས་ཐུ་མེ་རྟོག་

ལྷུང་བས་བརྒྱན་པ་ཡི། ཉམས་དགའ་བས་མཐར་ཅི་ཞིག་མེད་དེ་དཔུལ་དོང་ཁྱིམ་
 གྱིས་བསྐྱས་ཏེ་སྟོང་། ཅས་སོ། །ཕན་ཡོན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱགས་པ་ནི། །དེ་ན་དུས་
 བཞིའི་མགོན་པོ་གསུམ་པ་ཡི། །འཕོ་འགྱུར་མངོན་རྟོགས་ངོམ་པའི་ནགས་ཆལ་
 རྣམས། །རང་ཉིད་ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་གཏན་ཚིགས་སུ། །གོམ་བདུན་ཕྱོགས་པའི་བསོད་
 རྣམས་སྒྲིག་ལ་སྟེ། །དེ་ལ་ནགས་ཁྲོད་ལ་སོགས་ཏེ་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་བར་
 བློ་འདི་ཡིན་ཏེ། །འདུས་བྱས་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པོ་མེད་ཅིང་སོ་སོར་འགྲེལ་པའི་ཆོས་
 ཅན་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པ་དང་། དགའ་བར་བྱེད་པའི་སྒོ་གྲོས་ངན་པ་ཅན་ཡང་། རྣམ་
 རྒྱ་དུས་བཞིའི་འགྱུར་ཕྱོག་ཤིན་ཏུ་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ནགས་ཆལ་རྣམས་གྱིས་མངོན་
 རྟོགས་ངོམ་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་སྟོན་པས་ངེས་འབྱུང་དང་སྟོ་ཤིས་བཅོས་མ་ལས་
 འདས་པ་འཕེལ་ཁིང་། བརྩོན་འགྲུས་གྱི་བསྐྱལ་མར་འོང་བས་རྩྱུད་པ་དང་ཉོན་མོངས་
 བ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྒྱལ་ཡང་སྟེ་མ་ལས། རི་སྐལ་ཡངས་པར་སྐྱེ་བོ་བུན་ལོང་མེད་པས་
 རབ་བདེ་བ། ཉེར་སྟོད་རྒྱ་ཆེན་ནགས་ཆལ་སྟེ་འབྱུངས་སྟེང་བས་སྟེངས། །རྒྱུད་གས་
 སྟན་པ་ཕུར་ཕྱི་རྒྱུད་འདྲ་རྩ་ལྟར་སྟན་པ་ཡིས། །བདག་ཅག་ཉོན་མོངས་ཡུལ་མ་ཡིན་
 ཞེས་འདོན་ལ་སྒྲིགས་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ།

།དེ་ལྟར་ནགས་ཆལ་དབེན་པ་ལ་བརྟེན་ན་ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བར་མི་རུས་པས་
 རྒྱལ་འབྲས་ལུའི་བསྐྱགས་པ་བརྟེན་ཅིང་། རབ་བཅགས་གྱི་ཆ་ནས་དེ་དག་གིས་
 རགས་སུ་ཕྱོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་ལ་གཏན་ཚིགས་སུ་
 བྱས་ནས་སྒྲིག་པའི་རྒྱལ། འཕགས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གང་ལ་ལ་ཞིག་
 གིས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱལ་བའི་བར་ཏུ་མེ་ཏོག་དང་། བདུག་སྟོན་དང་།
 ཞལ་ཟས་དང་། བདེ་བར་སྦྱར་བའི་ཡོ་བྱུད་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྐྱལ་བར་མཆོད་པ་

བས། རབ་རྩ་སྒྲིབ་པའི་སེམས་ཀྱིས་དགོན་པར་བྱོགས་ཏེ་གོམ་པ་བདུན་ཙམ་བོར་ན་
འདི་དེ་བས་ཆེས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དབག་རྩ་མེད་དེ། ལུས་དང་སྒོག་ལ་བལྟ་
བ་རབ་སྒོངས་ལ། སྒོང་པ་ཞི་བ་མཆོག་རྩ་བསྒོམ་པར་གྱིས། བརྩོན་ཞིང་རབ་རྩ་
བརྩོན་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་། རི་དགས་བཞིན་དུ་དགོན་པར་གནས་པར་གྱིས། ཞེས་
དང་། འཇམ་དཔལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལས། ཤུ་རིའི་
ཐུ་དགོན་པ་ལ་གནས་པ་ལྟར་ལེན་པ་ལ་ཕན་ཡོན་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་འཛིན་རྟོ། །གང་ཞེ་
ན། འདྲུ་འཛིན་མ་པར་སྒོང་བ་དང་། རབ་རྩ་དབེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བསམ་གཏན་
ལ་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱ་བ་མང་བོར་མི་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་
འདོད་པ་དང་། དེའི་ལུས་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། དེའི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་ལ་
བར་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཆོགས་རྒྱུད་དུས་ཏིང་འཛིན་ཐོབ་པ་དང་། ཆོག་དང་
ཡེ་གེ་བསྟན་པ་རྒྱུད་མི་བྱ་བ་དང་། རི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པ་སྟེ། ཤུ་རིའི་ཐུ་དགོན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་འགྱི་ཕན་ཡོན་
བརྒྱ་པོ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་འཛིན་རྟོ། ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་བསྒྲོན་མ་དང་གང་
བོས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་རྟོ། །

དེ་ནས་བསམ་གཏན་བསྒོམ་པ་དངོས་བཤད་པ་ནི། གང་དུ་བསམ་གཏན་གིན་རྩ་
བརྟེན་པ་ནི། ལྟག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་མཆན་ཉིད་དེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་
ལུས་ཀྱི་ཆོག་ནི། རྣམ་སྒྲུང་ཆོས་བདུན་སེམས་ཀྱི་སྒོག་གིང་ཅན། གཅིག་ལས་
གཉིས་པ་མིན་པའི་མཉམ་གཞག་བརྩོན། དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་འཛིན་
དབྱེད་གྱིས། ཡིད་ནི་དགེ་བའི་དོན་ལ་རྣམ་པར་བཅིང་། སྦྱོས་པའི་སྤང་བ་ཆོས་
ཉིད་གཅིག་རྩ་བུ། སྤང་ཡུལ་མ་འགགས་དེར་འཛིན་མེད་པ་ཡིན། ཤེས་པ་ཡུལ་

ལ་མི་རྟོག་མཉམ་གཞག་ལ། རང་བོ་གཅིག་པའི་རྗེས་སྐོབ་ལྷག་མཐོང་སྟེ། རེ་ལ་
བསམ་གཏན་གྱི་རང་བོ་ནི་དགེ་བའི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་ལ་སེམས་ཅུ་གཅིག་
རྩ་སོ་རྩུགས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། ཉིང་དེ་འཛིན་རང་གི་རང་བོ་
ནི་སེམས་ཅུ་གཅིག་རྩ་གནས་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་དེ་སྟེ་བའི་རྩུ་ནི་རྩུལ་བྲིམས་
རྣམ་པ་གསུམ་དང་། དེའི་མཛོད་རྟོགས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། རེ་ཞིག་དང་པོར་
ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལྷག་པའི་རྩུལ་བྲིམས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་
ལྷག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟེ། དེ་གོམས་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟེ། དེ་གོམས་
པ་ལས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་ཞིང་དེས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོགས་ཅུ་བ་བཅད་ནས་རྣམ་
པར་གྲོལ་བ་སྐོབ་པའི་རྩུལ། འདུལ་བ་སྦྱར་གྱི་གཞིར། དགེ་སྦྱོང་དག་རྩུལ་བྲིམས་
གོམས་པར་བྱས་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། ཉིང་དེ་འཛིན་
གོམས་པར་བྱས་ན་ཤེས་རབ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཤེས་རབ་གོམས་པར་བྱས་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་
ཐུག་ལས་སེམས་ཡང་དག་པ་ཁོ་ནར་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འདུལ་
བའི་སྡེ་སྟོད་ཀྱིས་ཉེས་སྟོད་སྟོམ་པའི་རྩུལ་བྲིམས་རང་རྒྱུད་ལ་འདོམས་པས་སྟོད་
ཡུལ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པར་སྦྱོར། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྟོད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་
བསྐྱབ་པ་གསུམ་དབྱེ་ཞིང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་ཏེ་ཆོངས་པ་བཞིའི་སེམས་དང་ལྷན་
པ་འཛིག་རྟེན་འགྲེལ་པའི་བར་རྒྱས་པར་བརྟོད་པས་ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་
ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར། ཆོས་མཛོད་པའི་སྡེ་སྟོད་ཀྱིས་བརྟོད་བྱའི་དོན་མ་འབྲུལ་
བར་སྟོན་པས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་
ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ལས་བསམ་གཏན་གྱི་གནས་འདི་ནི་ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་

པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མར་བདག་གིས་འགྲོ་བ་
མཐའ་དག་མངོན་པར་གདོན་པར་འདོད་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱན་ལས།
ཡངས་གིང་རྒྱ་ཆེ་དག་པ་དང་། །པན་པ་རྒྱ་ཆེན་བྱེད་པ་དང་། །དགེ་བ་ཉིད་གྱིས་ལྷག་
པས་ན། །བསམ་པ་དག་པ་ལྷག་བསམ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྷར། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་བྱང་རྒྱུ་སྒྲིང་པོ་ལ་འགོད་འདོད་གྱི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་མངོན་དུ་བྱས་ལ།
ཐོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུག་བྱ་ཞིང་ཅི་
རྒྱས་པའི་མཚོད་པ་དང་། བཤགས་པ་ལ་སོགས་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱས་རྗེས། རྒྱན་
གིན་ཏུ་བདེ་བ་ལ་ནམས་པར་སྒྲུང་མཛད་གྱི་སྒྲིལ་མོ་གྲུང་ངམ། སྒྲིལ་གྲུང་བྱེད་པ་
ཡང་རུང་སྟེ། མིག་ཏུ་ཅང་མི་དབྱེ། ཏུ་ཅང་མི་ཟུམ་པར་སྒྲུའི་ཕེ་མོར་གདད། ལུས་
གྲུང་དབྱེ་སྒྲུའི་ཐོགས་གཉིས་སུ་མ་ལྷང་བ་དྲང་པོར་བསྐྱང་། ཐུག་པ་མཐོ་དམན་
མེད་པ་ཉིད་དུ་མཉམ་པར་བཞག །སྒྲ་དང་ལྟེ་བ་ནི་དྲང་པོར་བསྐྱུན། ལྟེ་ཡང་སའི་
དྲང་དུ་བཞག །དཔུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བའང་སྒྲ་ཅན་དང་། རམ་པ་དང་། རྒྱུད་པ་
ཅན་དུ་མི་གཏོང་བར་དལ་བས་ལུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་འབྱུང་འཇུག་དང་།
དན་པ་ནང་དུ་བཞག་སྟེ་འདུག་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་འདུག་ནས་ཐོག་མར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲ་གཟུགས་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་
སྒྲར་མཐོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་མཚན་དཔའི་
རང་བཞིན་ཐོས་པ་ལ་སེམས་ཅི་གཅིག་ཏུ་བཞག་ནས་ཞི་གནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ།
འཕགས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་སྒྲ་ལུས་གྱི། །
འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་གུན་ཏུ་མཛེས་པ་སྟེ། །དམིགས་པ་དེ་ལ་གང་གིས་སེམས་
འཛིག་པ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེ་མཉམ་པར་གཞག་ཅེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་

ཡང་བསྐྱབ་གཞི་ནི་སེམས་ཡིན་ཏེ་དེའི་རང་བཞིན་ནི་དགོན་ཅོག་བརྟེན་པ་ལས་
འོད་སྤངས་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་བཅའ་ན་མི་རྟེན་དོ། །གང་མ་རྟེན་པ་དེ་མི་དམིགས་སོ། །
གང་མི་དམིགས་པ་དེ་འདས་པ་འང་མ་ཡིན། མ་འོངས་པ་འང་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱུང་
བའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་དངོས་པོ་གཟུགས་ཅན་ནམ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་
པ་གང་ལ་འང་དམིགས་པ་གཏད་དུ་བྱུང་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་
མཐའ་དག་ཞི་ནས་སྒྲོས་པའི་སྣང་བ་ཆོས་ཉིད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་ཅིང་།
རྒྱུ་པ་དེ་ཡང་སྣང་ཆ་འགགས་པའི་གྲོན་པ་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་
ཞི་བ། དངོས་པོ་མེད་པས་ཐུ་བ་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་བལྟ་དགའ་བ་སྟེ། སྣང་
ཡུལ་མ་འགགས་ལ་དེར་འཛིན་གྱི་འདུ་ཤེས་བཅོམ་པ་ནི་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་
དང་ལྡན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་ཏེ། སྤྲ་མ་ལས། ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་སྒྲོམས་པའི་ས། །
ཞི་བ་ཐུ་སྟེ་བལྟ་དགའ་བ། འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པས་ན། །དེ་ཕྱིར་ཉིང་དེ་
འཛིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་རང་ལ་བྱན་པའི་ཐག་པས་བཏགས་ནས་དམིགས་པ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་ཤིང་
བྱིང་ཚོད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་ནི་ཞི་གནས་ཡིན་ལ། དེའི་རང་
བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་དུ་ངེས་པའི་རྩལ་འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་
སྤྱིན་ལས། ཞི་གནས་ནི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཡང་དག་པར་སོ་
སོར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་མི་རྟོག་པར་གནས་
པ་དེས་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མཉམ་པར་བཞག་
པ་སྟེ་ཞི་གནས་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་དང་འབྲེལ་དགོས་ཏེ། ཞི་གནས་
གྱི་རེ་ཞིག་ཅིག་ཉོན་མོངས་པ་མགོ་གཞོན་པ་ཅམ་ལས་སྒྲིབ་པ་མི་སྤོང་ལ། དེ་ཉིད་

དང་ཐོག་ཅིག་རོ་བོ་གཅིག་དུས་གཅིག་སྒྲིབ་པ་སྤྲོད་པའི་བྱེད་ལས་གཅིག་པའི་སོ་
 སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་བག་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་འཛོམས་ཤིང་ཚས་ཐམས་
 ཅད་རྒྱུ་མ་ལྟར་མཐོང་བས་རྗེས་ཐོབ་དང་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་དུ་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།།
 དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངས་པར་འབྲེལ་བ་ལས། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་
 ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་གཞོན་ནོ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་བག་ལ་ཉལ་འཛོམས་པར་
 བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་འཇུག་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཚས་ཐམས་ཅད་དམ་མཁའི་དགྲིལ་དང་འདྲ་བར་མཉམ་པར་
 མཐོང་ངོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ནི་རྒྱུ་མ་དང་། སྒྲིག་རྒྱུ་དང་རུ་རྒྱ་བཞིན་དུ་མཐོང་
 ངོ། ། །ཞེས་སོ། །

དབྱེན་བྱིས་པ་ཉེར་སྤྱོད་དོན་རབ་འབྱེད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་དགའི་བསམ་གཏན་
 རྣམ་གསུམ་ལས། རྟོག་དཔྱོད་ཡོད་མེད་སྒྲ་བཞིའི་བསམ་གཏན་བཞི། །དེ་བཞིན་
 གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ་རྣམ་པའི་གངས། །ལམ་མ་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་འཛིན་ནི།
 །བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བྱིས་པ་ཉེར་སྤྱོད་ཡིན། །ལམ་ཞུགས་ཚོགས་དང་སྤྱོར་
 བའི་རྒྱུ་འཛིན་གྱིས། །ཐར་ལམ་མངོན་བྱེད་དོན་རབ་འབྱེད་པར་གྲགས། །དང་
 བའི་ས་ཡན་འཕགས་པའི་རྒྱུ་འཛིན་ཏེ། །ཟག་པ་མེད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 དགའི་ཡིན། །དེ་སྐད་དུ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། །བྱིས་པ་ཉེར་སྤྱོད་བསམ་གཏན་
 དང་། །དོན་རབ་འབྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་དགའི་བསམ་
 གཏན་ཏེ། །ཞེས་པ་ལས་བྱིས་པ་ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་འཛིན་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་དེ་འཇིག་རྟེན་
 པའི་ལམ་མོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ལས། དོན་རབ་འབྱེད་པའི་བསམ་

གཏན་ནི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་ཚོགས་སྤྱོད་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཐར་པའི་ལམ་མངོན་
 དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་དགའི་བསམ་གཏན་ནི་ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་འཕགས་
 པའི་རྒྱད་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཟག་པ་མེད་པའོ། །ཀུན་གྱི་དོ་བོ་ནང་དུ་སེམས་འཛིན་
 ལ། རྒྱ་ནི་དབ་པ་རྒྱན་ཆགས་བརྩོན་འགྲུས་ཅན། རྣམ་པར་གཡེང་ན་སྤྱར་ཡང་དེ་
 ལ་བསྐྱབ། བྱེད་ལས་བདེ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་རྩ་འཁྱུལ་འགྲུབ། །འབྲས་བུ་མངོན་ཤེས་
 ལ་སོགས་ཐོབ་པ་ཡིན། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དོ་བོ་སེམས་ནང་དུ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
 གནས་པ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི་དབ་པ་རྒྱན་ཆགས་པ་ཉིད་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་ཞུན་ལ་ལྟོས་
 བས་བསྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། །མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། །སེམས་ནི་ནང་དུ་གནས་པ་
 དང་། །དབ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་པ། །ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཆོ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་ཞུགས་ནས་རྣམ་པར་གཡེང་ན་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་གསུངས་པའི་
 འཛོག་ཚུལ་དགུས་ཞིག་ནས་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ། བཀའ་བསྩལ་བ་དེ་དང་དེ་ལ་སེམས་
 འཛོག་གོ། རྒྱན་དུ་འཛོག་གོ། སྤྱན་ཏེ་འཛོག་གོ། ཉེ་བར་འཛོག་གོ། །འདུལ་བར་
 བྱེད་དོ། །ཞི་བར་བྱེད་དོ། །རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་དོ། ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དོ། །མཉམ་
 པར་འཛོག་གོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་དམིགས་པ་དེ་
 ཉིད་ལ་རྒྱན་དུ་འཛོག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཤེས་ནས་དེ་སྤོང་པའོ། །
 བཞི་པ་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤངས་ནས་ཕྱི་ཕྱིར་བརྟན་ཏེ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་
 འཛོག་པའོ། །ལྔ་པ་ནི་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །དུག་པ་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་ཉེས་
 པ་མཐོང་ནས་མི་དགའ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །བདུན་པ་ནི་མྱགས་པ་དང་གཉིད་
 ལ་སོགས་པ་སེལ་བའོ། །བརྒྱད་པ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས་འཇུག་པར་

མེད་པའོ། །དགུ་པ་ནི་སེམས་མཉམ་པར་གྱུར་པ་ན་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་པའོ། །
 ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོགས་རྒྱ་མགོན་པོ་བྱམས་པས་བསྟན་ནོ། །དེའི་ཆེ་རྒྱུད་དེ་འཛིན་གྱི་
 མི་མཐུན་སྟོགས་སྤང་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་སྟེ། སའི་སྟོང་པོ་འཁོར་ལོ་བརྩུ་བ་ལས།
 དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་ལ་བཀའ་བསྩལ་བ། །གནས་པ་
 དང་སྤྱད་པར་མི་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམ་པ་བརྩུ་ཡོད་དེ། །གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱད་པ་ངན་
 པ་འདི་ལས་འགའ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ན་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་
 བ་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་འགྲུབ་པོ། །ཅི་སྟེ་གྲུབ་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་མིང་སྟོར་ཅིང་ཉམས་
 པར་གྱུར་ན་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་རྒྱུད་འཛིན་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་དང་།
 ཐེག་པ་གཅིག་གི་བར་དུ་ཐོས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་སྟོས། བརྩུག་པ་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ།
 འཇིག་རྟེན་ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱུད་འཛིན་བསྟོམ་འདོད་ཀྱང་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་གྱིས་བྲེལ་
 བས་འཆོ་བའི་ཀྱེན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱུད་འཛིན་བསྟོམ་འདོད་
 ཀྱང་ཞེས་པ་ཀུན་ལ་སྦྱར་ནས། རྩལ་བྱིས་ཉམས་གིང་ཁ་ན་མ་བོ་བ་མང་པོ་བྱེད་
 པ་དང་། རྩལ་ཅི་ལོག་རྒྱ་བལྟ་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྟས་བཟང་ངན་ལ་ཆགས་ཏེ་
 ལུས་དང་སེམས་མ་དུལ་བ་དང་སེམས་གཡོ་ཞིང་ཤོད་པས་འཕགས་པ་ལ་མི་གཞོལ་
 ཏེ་དབང་པོ་ཤོད་པ་དང་། སྤ་མ་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བས་དབྱེན་བྱེད་པ་དང་། དག་
 རྩལ་པོས་འཕགས་པ་ལ་སྟོན་ཅིང་དབང་ཟ་བ་དང་། ཆོག་འབྱུང་པ་དང་རྩལ་དུ་སྦྱ་
 བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་ཐུག་དོག་གིས་གཞན་གྱི་ཁེ་དང་བསྟེ་སྤང་དང་། རྟེན་པ་
 ལ་མི་དགའ་བ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། བཅས་པས་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་དང་། ལོག་པར་བལྟ་བ་དང་བཅས་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་མེད་པར་བལྟ་བའོ། །ཞེས་
 དང་། འདི་ལྟ་སྟེ། ལས་སུ་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ་དགའ་ཞིང་ཆགས་པ་དང་། བྲེ་མོའི་

གཏམ་ལ་དགའ་ཞིང་ཆགས་པ་དང་། གཉིད་གྱིས་ལོག་པ་ལ། ཟང་ཟིང་འཚོལ་བ་
ལ། གཟུགས་བཟང་པོ་ལ། སྐྱ་སྒྲན་པ་ལ། དྲི་ཞིམ་པ་ལ། རོ་ཞིམ་པ་ལ། རེག་བྱ་
འཇམ་པ་ལ། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་ཆགས་པ་ལོ། ། ཞེས་སོགས་སྐྱ་
ཆེར་གསུངས་ཤིང་དུན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་ཀྱང་། རིགས་གྱི་བྱ་བ་ཅུ་པོ་འདི་དག་
གིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་བསམ་གཏན་དང་། ཁ་ཏོན་གྱི་བར་དུ་གཙོད་
པར་བྱེད་པ་ལོ། །

བཅུ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། འདྲ་འཛིན་གཏམ་ཉན་པ་དང་། རིམ་འདྲི་བ་དང་། སྒྲན་
དངགས་སྒྲུབ་བ་དང་། གཟུའི་ཚོགས་དང་། སྐྱ་སྐར་སེམས་པ་དང་། ཟས་རྟེན་པ་
བདག་གིར་བྱེད་པ་དང་། ཤ་ཟ་མོ་ལྟར་ཞོར་བསྐྱར་བར་སེམས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་
བརྟེན་པ་དང་། མཁས་པ་ལ་མི་འདྲི་བ་དང་། བདེ་བ་ལ་མགྲོན་དུ་འགོད་པ་དང་།
འདྲེ་ཞིང་གནས་པ་སྟེ་བཅུ་པོ་འདི་དག་གོ། ཞེས་སོ། ། དེ་བས་ན་དེ་དག་སྤངས་ནས་
སེམས་གྱི་རྒྱན་རྣམ་པར་མི་གཡང་པ་འབང་ཞིག་ལ་གནས་པས་ཐུན་མོང་གི་བསམ་
གཏན་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ། བྱེད་ལས་ནི་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ཉིད་འཐོབ་པས་
ཆེ་དེ་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་བྱེད་ཅིང་རྩ་འཁྲུལ་འབྱུང་པའི་རྟེན་བྱེད་ལ། འབྲས་
བུ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། བཅ་ཐར་དང་། ཟད་པ་དང་། ཟེལ་གཞོན་སོགས་
ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་འཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟེན་རྒྱན་ལས། བདེ་
བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། མངོན་ཤེས་གནས་ལ་དབང་བསྐྱར་བ། ཆོས་རྣམས་
གྱིས་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཡོད་དེ་རྣམ་གསུམ། བསམ་གཏན་དེ་འདྲར་ཡོངས་
ཤེས་ནས། མཁས་པས་ཡང་དག་བསྐྱབ་པར་བྱེད། ཅེས་སོ། ། དེ་ལྟར་བསམ་
གཏན་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པ་ཙམ་ལའང་ཡན་ཡོན་ཆད་མེད་དེ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་

སྒྲིག་ཏེ་ཉན་མོངས་པ་ངང་གིས་ཞི། དཔེན་པ་འབའ་ཞིག་ལ་དགའ་ཞིང་ཉིང་འཛིན་གྱི་སྒྲིག་ཏེ་ཉན་མོངས་སུ་སྒྲིང་། མཛོན་པར་གྱིས་པ་འཆར་བས་གཞན་དོན་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེན་ན་བྱ་འདབ་མ་མེད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་བར་མི་རྩམ་སོ། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། མཛོན་པར་གྱིས་པ་རྣམས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཆོས་སྟོན་མི་རྩམ་སོ། །ཞེས་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །དེ་ལ་མཛོན་གྱིས་པ་དུག་ནི་མཛོན་ལས། རྩ་འཕྲུལ་རྩ་བ་ཡིད་དང་ནི། སྒྲིན་ཆེ་འཆི་འཕོ་སྟེ་བ་དང་། ཟད་གེས་སྒྲིན་དུ་བྱ་བ་ཡི། ཞེས་བས་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་ཡུལ་གྱིས་པ་དང་། ལཱ་ལྷན་བ་གྱིས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཡིད་གྱིས་པ་དང་། སྒྲིན་གྱི་ཆེ་རབས་བྱན་པའི་གྱིས་པ་དང་། འཆི་འཕོ་ཞིང་སྟེ་བ་གྱིས་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་གྱིས་པ་སྒྲིན་དུ་བྱ་བའོ། །

འཛིན་ཏེན་པའི་བསམ་གཏན་བཤད་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་རྟོག་ཅིང་དབྱེད། །དངོས་གཞི་རྟོག་པ་མེད་ལ་དབྱེད་པ་ཅམ། །ལྷག་མ་གསུམ་པོ་རྟོག་དབྱེད་གཉིས་ཀ་མེད། །ཐུ་མ་ཐུ་མས་སྦྱི་མའི་ཉེར་བསྟོགས་བྱེད། །འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་བརྟེན་གཞི་ཞེས་སུ་གྲགས། །དེ་ལ་གཟུགས་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ལ་སྦྱོད་པ་གཉིས་ལས་གཟུགས་ལ་སྦྱོད་པ་ནི་སྦྱོབ་པ་དང་། སོ་སོ་སྟེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། དེའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་། དེའི་མཐུས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས། སྒྲིན་པ་དང་བཅས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བ་མཛོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྩ་བ་དང་སྟོམས་ཀྱི་ཆོར་བ་དང་ལྷན་ཞིང་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ། དབྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཏེ་སྦྱོར་བའི་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདོད་པའི་སྟེན་པ་དང་། སྟོག་པའི་ཆོས་ལས་འདས་གིང་། རྟོག་

བ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་ལས་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་། དཔྱོད་པ་ཙམ་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་བྱུང་པར་ཅན་ཞེས་བཤད་དོ། །གང་གི་ཆོ་རྟོག་དཔྱོད་དང་བྲལ་ཉེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་བྱུང་པ་དང་བྲལ་ནས་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་ནང་ཡོངས་སྤྱད་དང་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སྤྱད་པ་དང་བྲལ་ནས། བདེ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་དང་། འཕྲ་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་གི་ཆོ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སེམས་བྱུང་པ་དང་བྲལ་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡང་མ་ཡིན། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་བཏང་སྟོམས་དང་། འཕྲ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཞེས་བྱའོ། །

བསམ་གཏན་བྱི་མ་གསུམ་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ནི་རང་རང་གི་སྤྲ་མ་སྤྲ་མས་བྱེད་པར་ས་སྤེལ་ས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ་དགུ་པོ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་བརྟན་གཞི་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དུག་ཡོད་དེ། །ལེ་ལོ་དང་། དམིགས་པ་བརྟེན་པ་དང་། བྱིང་བ་དང་། རྟོན་པ་དང་། མི་རྩོལ་བ་དང་། རྩོལ་བའོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་སྦྱང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྟུང་བསྟོམ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དད་པ་དང་། འདུན་པ་དང་། རྩོལ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་བཞི་ནི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྟེ། ཉིང་འཛིན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། འདོད་པས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་མོ། །དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ལས་སྤྱད་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པས་ལེ་ལོ་ལྟོག་

པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་བརྟེན་པའི་གཉེན་པོར་བྱན་པ། བྱིང་བ་དང་
 རྟོན་པའི་གཉེན་པོར་ཤེས་བཞིན། མི་རྩོལ་བའི་གཉེན་པོར་སེམས་པ། རྩོལ་བའི་
 གཉེན་པོར་བཏང་སྟོམས་ཏེ་སྟོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྟེན་པོ་དང་ལྷན་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་
 ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དང་། རྩུ་འཕྱུལ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་
 པས་ན་མདོ་སྡེ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྟེན་དང་ལྷན་པའི་རྩུ་འཕྱུལ་གྱི་
 ཀྱང་བ་བསྟོམ་མོ། །ཞེས་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ། ཡོན་ཏན་
 ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནི། སྟིང་རྩེ་དང་ནི་ཡེ་ཤེས་དམ་པས་ཟིན། །
 ཏིང་འཛིན་མང་ལྷན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ། །སྟོ་རྩལ་གཅིག་པའི་མཉམ་རྩལ་
 གཟུང་འཛིན་སྟོང་། །མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་རྩལ་ཐོབ་རྒྱ་ཡན་པ། །ས་བདུན་
 རྩུན་ཆད་ཀྱན་ན་ཡོད་པ་ཡིན། །དེ་ལ་སྟོན་པ་མེད་ཅིང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་
 སྟིང་བ་སྟོང་བར་བྱེད་པས་དོན་རབ་འབྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་དགེའི་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱབ་པ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་
 ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གོམས་པ་བྱས་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ། འཕགས་པ་དགོངས་
 པ་ངེས་པར་འབྲེལ་བ་ལས་བྱམས་པ་གང་ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིའམ། བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིའམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཆོས་འཛིག་
 རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་
 འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ངས་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་། བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་
 པ་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་
 གི་བསྐྱས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་

འབྲེལ་བས་བསྐྱུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་ཞི་གནས་བརྟན་པར་མ་གྱུར་པའི་
ལྷག་མཐོང་ནི་རྒྱུད་དང་འགྲོགས་པའི་མར་མེ་བཞིན་ནོ། །ལྷག་མཐོང་དང་བྲལ་
པའི་ཞི་གནས་ཀྱིས་ནི་སྦྱིབ་པའི་བྲལ་བ་མཐའ་དག་པ་གཙོད་པར་མི་རུས་ཏེ། བསམ་
གཏན་བཞིད་གཟུགས་མེད་པའི་ཞི་གནས་ཀྱིས་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་བཞིན་ནོ། །
དེ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུད་གིས་སེམས་གཡོ་བ་འགགས་
པར་བྱེད་ལ། ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་སྒྲོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་དང་འཇིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བ་
སོགས་པས་སྒྲོལ་གྱི་ལྟ་བ་དན་པའི་བྲལ་བ་མཐའ་དག་གིས་གཡོ་བར་མི་རུས་ཤིང་གྲུབ་
མཐའ་དན་པ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གཞོན་པར་འགྱུར་པའི་རྩྭ་ལྩ་བ་སྦྱོན་
མའི་མདོ་ལས། ཞི་གནས་སྒྲོབས་ཀྱིས་གཡོ་བ་མེད་པར་འགྱུར། ལྷག་མཐོང་གིས་
ནི་རི་དང་འབྲུ་བར་འགྱུར། ཞེས་བཀའ་བསྩལ་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་
རྣམས་ནི་ཉིང་པེ་འཛིན་གསལ་ཆེ་ལ་ཤེས་རབ་རྒྱུད་རོ། །བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ནི་དེ་ལས་ལྡོག་ཅིང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམ་ནི་གཉིས་ཀ་ཆ་མཉམ་པ་ལས་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པའི་རྩྭ་ལྩ་འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུངས་ལས་
འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་
རིགས་མི་མཐོང་སྟེ། ཉིང་པེ་འཛིན་གསལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་ཤེས་རབ་རྒྱུད་བའི་ཕྱིར་རོ། །
བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མཐོང་མོད་ཀྱི་མི་གསལ་ཏེ། ཤེས་རབ་ཤས་
ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉིང་པེ་འཛིན་རྒྱུད་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ནི་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ཏེ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་མཚུངས་
པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །དེ་བས་ན་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་
པའི་གནས་སྐབས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་

འོད་གསལ་ལ་གོ་འབྱེད་པའི་ཆ་དེ་ལྷག་མཐོང་མ་ནོར་བ་ཡིན་ན། རྣམ་པ་དུ་མའི་
དམིགས་པ་ཅན་སེམས་ཀྱི་རྣམས་གཡང་ངན་པའི་རྟོག་དབྱེད་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
ཤེས་རབ་རྒྱུ་ལ་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་གཅིས་པར་མཐོང་ངོ་། དེ་སྐད་དུ་འོད་སྤྱངས་གིས་
ཞུས་པ་ལས། སོ་སོར་རྟོག་པ་གང་ཞེན་འོད་སྤྱངས་གང་ལ་བདག་མེད་པར་སོ་སོར་
རྟོག་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཤིན་ཏུ་མེད་པ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་
རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལོ། འོད་སྤྱངས་གཞན་ཡང་གཟུགས་རྟག་
པར་ཡང་སོ་སོར་མི་རྟོག་མི་རྟག་པར་ཡང་སོ་སོར་མི་རྟོག་པ་འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་
ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་ལོ། འོད་སྤྱངས་རྟག་ཅིས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་
གཅིག་གོ། མི་རྟག་ཅིས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། མཐའ་གཉིས་ཀྱི་དབུ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱེད་དུ་མེད་པ་བསྟན་དུ་མེད་པ་རྟེན་མ་ཡིན་པ་སྤང་བ་མ་ཡིན་
པ་རྣམ་པར་རིག་པ་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་སྟེ། འོད་སྤྱངས་འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་
རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་འོ་ཞེས་པས་གསལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཆ་མཉམ་པར་བསྐྱབ་པའི་སྡོན་རྩལ་དུ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྡིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བུ་བལྟ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་
འཇོག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ལ། དངོས་གཞིའི་
དུས་ན་རབ་རྒྱུ་ཞི་བའི་སེམས་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་ཤིང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་
སྒྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ངང་དུ་སྡོམ་པར་འཇུག་པ་ནི་དེའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་སྒྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཐབས་ནི་གང་། ཤེས་རབ་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་ནི་གང་ཞེན། གང་
གི་ཕྱིར་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་སེམས་ཅན་ལ་བལྟ་བས་ན་སྡིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་དམིགས་

པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་འཛོག་པ་དེ་ནི་དེའི་ཐབས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཞི་བ་དང་རབ་ཏུ་
 ཞི་བར་སྒྲུབ་ས་པར་འཇུག་པ་དེ་ནི་དེའི་ཤེས་རབ་པོ་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །གལ་
 ཏེ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཉེ་བར་འཛོག་པ་དེ་ཉིད་མཉམ་གཞག་ཏུ་
 འབྱུལ་ན་ཀུན་རྫོབ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བསྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པའི་
 བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་སུ་འཇུར་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཆོས་མེད་པར་
 འཇུར་ཞིང་། དེ་མེད་པས་དངོས་གཞིའི་ཆོ་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་དམ་པ་
 གསུམ་གྱིས་ཐེན་པའི་དགེ་བའི་རྣམ་གཞག་གྲང་འཛིག་པར་འཇུར་རོ། །དེ་བས་ན་
 སིན་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་མཐའ་དག་ནི་
 དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་མི་འབྱུང་ཡང་། དེའི་སྦྱར་བ་དང་། དེའི་རྗེས་
 ལ་ཐོབ་པའི་ཆོ་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་མཐའ་དག་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལྟ་སྤྱོད་པེར་ན་མེན་ཆུ་ལས་འབར་ཏེ།
 རྒྱ་མེད་ན་ཞི་བར་འཇུར་རོ། དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འབར་གྱི། དམིགས་
 པ་མེད་ན་སེམས་ཞི་བར་འཇུར་རོ། །

དེ་ལ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 ཡོངས་སུ་དག་པས་དམིགས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡང་ཤེས་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་དམིགས་
 པ་ཡང་ཞི་བར་མི་བྱེད། ཉོན་མོངས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་བྱེད་ལ།
 བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་འཛོག་པར་བྱེད། སྒྲིང་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་
 པ་ལ་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོས་དམིགས་པ་
 ལ་ཡང་བལྟོ། རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལྟ་སྤྱོད་པེར་ན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དག་པས་དམིགས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པོ། །ཞེས་དང་།

དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དམིགས་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་མི་གནས་པ་མེད་དོ། །
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཟོས་པ་དེ་ནི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 སོང་བར་མཐོང་ངོ། །ཞེས་པ་འདིས་དམིགས་པ་མཐའ་དག་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་
 གསལ་བར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཡིན་པས་བཟོ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་
 ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་དུས་གསུམ་དང་། ཁམས་གསུམ་དང་། དག་
 རྒྱུ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་དེ་ལ་ནི་བཟོ་བ་མེད་པའི་རྒྱལ་ཡང་དག་སྒྲིབ་པའི་
 རྒྱུད་ལས། དེ་ཡི་རྒྱུ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ཆག་ཉིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། །མཁས་
 པས་འདི་གཉིས་རྣམ་པར་སྤང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་སྐར་ཆེར་ཡོད་དོ། །

དེ་བས་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལས་ལངས་པའི་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འཛིག་རྟེན་.....
 མཐའ་དག་སྐྱུ་མ་དང་། སྒྲིག་སྐྱུ་དང་། མི་ལམ་དང་། རྒྱ་རྒྱ་དང་། མིག་ཡོར་ལྟ་བུར་
 བལྟ་བུར་། རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཤེས་པ་དེས་སེམས་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གྱི་
 མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་ཁོང་དུ་
 མ་རྒྱུད་པས་ལའོར་བ་ན་ལའོར་བ་སྦྱིང་རེ་རྗེས་མ་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱན་རྗེ་བ་
 པ་མངོན་དུ་བྱས་ལ། ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དོན་དམ་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངང་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཆོ་བྱིང་
 བོད་ཀྱི་སྦྱོན་དང་བྲལ་ནས་མཉམ་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་
 པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆོ་རྒྱལ་བ་སྟོད་དེ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཆ་མཉམ་པའི་བྱང་
 སྦྱོམས་ལ་གོམས་པར་བསྐྱབ་བོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་རྩོལ་བ་བྱས་ན་སེམས་རྣམ་པར་

གཡེང་བས་ཤོད་པར་འགྱུར་ལ། ཡང་ཤེས་པའི་གདངས་ཉམས་ནས་བྱིང་བར་གྱུར་ན་ལྷག་མཐོང་མེད་པར་རིག་པར་བྱས་ནས་དམུས་ལོང་ལྷ་བུའི་སེམས་སྙན་པར་ཞུགས་པའི་སྤྲེལ་བུའམ། མིག་བཅུམས་པ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གདངས་ཆ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་བསལ་བྱིར་བྱིང་བ་དེ་ཉིད་བཙལ་བས་བསྐྱངས་ནས་ཤེས་བྱའི་དོན་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རབ་བཞིན་གྱིས་གོ་འབྱེད་པའི་གདངས་གདོན་པར་བྱའོ། །

གང་གི་ཆེ་རྟོག་དཔྱད་ཚོན་པོ་ལྷག་མཐོང་དུ་འདོད་ནས་སྤྱེལ་བཞིན་དུ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་ཞིང་ཤོད་པར་གྱུར་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཏུ་འབྱུལ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཐྱིར་ན་ཤེས་རབ་ན་དངོས་པོའི་བྱེད་བྱག་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་ན་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མི་འབྱུབ་སྟེ། ཤིང་མ་གྲུབ་ན་ཤ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་རྩི་ཏ་བརྒྱུ་མོ་ཀླས་ཀྱང་དཔུ་མའི་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གཞུགས་བརྟན་དེ་དག་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་ཡོངས་སུ་དཔྱད་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་བྱེད་བྱག་འབྱེད་པ་དང་ལྟ་བ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཐུབ་སེམས་དབང་ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། འདི་དག་ནི་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཆེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྣམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟར་མཐོང་བའི་ལྷག་མཐོང་གཅིག་པོ་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱའི་བྱང་པར་དེ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེ་རི་སྟེད་པའི་ཤེས་

བྱ་མཁུན་པས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོ་
 ཤེས་བྱ་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་ཇི་ལྟ་བུར་མཁུན་པས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་།
 ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་
 ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། དོན་ལ་རྟོག་པས་དབྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་
 མཚན་མར་འཛིན་པ་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་ཡོངས་སུ་དབྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་
 པར་འཛིན་པའི་གླིང་གི་རྒྱན་གཉིས་པས་ཀྱང་བཤད་ཅིང་རྟོག་དབྱེད་གཉིས་ནི་ལྷ་
 མ་ཅིང་ལ་ཕྱི་མ་ཞིབ་པའི་བྱེད་པར་ཅམ་ལས་སྐད་ཅིག་དང་ཆ་གས་དུ་མ་ལ་དམིགས་
 པས་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་འདྲེས་པའི་ཤེས་རབ་འདུས་བྱས་ཀྱན་རྫོབ་པ་རང་
 རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་ཏེ་འཇམ་དཔལ་རྣམ་པ་འཕྲུལ་པ་ལས་ཀྱང་། བསམ་གཏན་ལ་
 མཚན་མ་དང་། ཤེས་རབ་རྒྱ་བ་ཡང་བདུད་གྱི་ལས་སོ་ཅེས་དང་། ལྷའི་བྱ་ངོ་ཅམ་
 དུ་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་།
 ཐོས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་ཇི་ཅམ་པ་དེ་ཅམ་དུ་
 བདུད་གྱི་ལས་སོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་བས་དེ་དག་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ཐོག་མར་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་
 ཞི་ལྟག་ཡིན་པའི་རྒྱལ་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། བཙོམ་ལྡན་འདས་
 ཞི་གནས་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་འཛོལ་བར་བབྱེད་པ་དང་། ལྟག་མཐོང་ལ་མཁུན་པ་
 གང་ལགས། བཀའ་བསྟུལ་པ། ངས་ཆོས་གདགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ།
 མདོའི་སྟེ་དང་། དབྱངས་ཀྱིས་བསྟད་པའི་སྟེ་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྟེ་དང་།
 ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྟེ་དང་། ཆེད་དུ་བརྟོད་པའི་སྟེ་དང་། གླིང་གཞིའི་སྟེ་དང་།
 རྟོགས་པ་བརྟོད་པའི་སྟེ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལྟར་བའི་སྟེ་དང་། སྟེས་པ་རབས་ཀྱི་སྟེ་དང་།

ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་དང་། མཉན་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་དང་། གཏན་ལ་ཕབ་པར་
བསྟན་པའི་སྡེ་གང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཛུལ་ལ་བཤད་པ་དེ་དག་གྱང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལེགས་པར་ཐོས་ལེགས་པར་བཟུང་། ཁ་ཏྲོན་བྱང་བར་བྱས།
ཡིད་ཀྱི་ལེགས་པར་བརྟགས། མཐོང་བས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་དེ་གཅིག་
ལུ་དབེན་པར་འདུག་སྟེ་ཡང་དག་བཞག་ནས་རི་ལྷར་ལེགས་པར་བསམས་པའི་ཆོས་
དེ་དག་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། སེམས་གང་གིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་དེ་ནང་དུ་
རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཞུགས་ཤིང་དེ་ལ་ལན་མང་
དུ་གནས་པ་དེ་ལ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་འབྱུང་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞིག་ནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཞིག་ནས་ཡོངས་
སུ་འཛོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་
སྦྱངས་པ་དེ་ཐོབ་ནས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྦྱངས་ནས་
རི་ལྷར་བསམས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ནང་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྡོད་ལུ་ལ་གཟུགས་
བརྟན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད། མོས་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྡོད་ལུ་ལ་གཟུགས་བརྟན་དེ་དག་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་དེ་རྣམ་པར་
འབྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དབྱེད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་།
བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ་སྟེ།
དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཀའ་
བསྟུལ་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་འཛིན་རྟོག་པའི་ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་གྱང་། ཆོས་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་སོ་སོར་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནས་རྒྱུད་ལ་

འབྱོར་པའི་ཚེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཉིད་ཡིན་
པས། དེ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བ་ལ་ཞུགས་ཤིང་དེའི་རང་བཞིན་ནི་འོད་སྤྲུང་གིས་
ཞུས་པ་ལས། ཤིང་གཉིས་དྲུད་པ་ལས་ནི་མེ་འབྱུང་སྟེ། བྱུང་བ་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་བསྐྱེག་
པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་དབང་པོ་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་། སྐྱེས་པ་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་
བསྐྱེག་པར་བྱེད། །ཅིས་པ་ལྟར་མཚན་མ་མེད་པའི་ཞིག་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་
རབ་ཉིད་ལས་མཚན་མ་མེད་པའི་ལྷག་མཐོང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་
བ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱ་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུས་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
ཤེས་རབ་མ་ནོར་བ་ནི་རྟོག་པའི་བྱུང་ཤིང་ཐམས་ཅད་བསྐྱེག་པར་བྱེད་པ་ལ་འདོད་
པས་མེད་དང་འདྲ་སྟེ་དཔལ་མར་མེ་མཛད་གྱིས་ཀྱང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་མེ་དག་ཏུ། །
མི་དགའི་རྟོག་པ་ཀུན་བསྐྱེག་པས། །ཞེས་སོ། །

དེ་ཡང་བསྐྱེག་བྱ་ཚིག་ན་སྐྱེག་བྱེད་ཀྱང་མི་གནས་པ་བཞིན་དུ་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་
པོ་ལ་ལྷག་མཐོང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གདངས་སྟེང་པ་ལ་ཡིད་བྱེད་གྱི་
རྣམ་རྟོག་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་ཡང་བསྐྱེག་བྱ་ཚིག་པའི་མེ། །བསྐྱེག་བྱ་ཚིག་ནས་མི་
གནས་ལྟར། །འགྲོ་བའི་ཆོས་ཀུན་རྣམ་ཤེས་གྱི། །མེ་ཡི་བྱུང་ཤིང་ཡིན་པར་འདོད། །
དེ་དག་རི་བཞིན་རྣམ་འབྱེད་པའི། །མེ་ཡིས་བསྐྱེགས་ན་ཉེར་ཞེར་འཇུར། །ཞེས་
དང་། གཅིག་ཅར་འཇུག་པ་ལས། འདི་ལྟར་འདས་པའི་སེམས་ནི་འགགས་ཤིང་
ཞིག །མ་འོངས་པའི་སེམས་ནི་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་བྱུང་། ད་ལྟར་གྱི་སེམས་ནི་འདི་ལྟར་
ཡང་ཤིན་ཏུ་བརྟག་དཀའ་སྟེ། །ཁ་དོག་མེད་ཅིང་དབྱིབས་དང་བྲལ་བ། རྣམ་མཁའ་
དང་འདྲ་བས་མ་སྒྲུབ་པའམ། ཡང་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བས་སམ། ཡང་ན་
མ་སྐྱེས་པའམ། ཡང་ན་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་པ་ལ་སོགས་པ་རིག་པའི་

མཚན་གྱིས་དབྱུང་ཅིང་གཞིགས་ནས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་སོ་
 ཅིའི་ངོ་བོར་ཡང་མ་གྲུབ་ཅིང་མེད་ཅམ་ན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱང་
 མ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་གཉིས་ཡན་ཚུན་དུང་པས་མེ་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཤིང་
 གཉིས་པོ་ཚིག་ཅིང་མེད་པའི་རྩེ་ལ་གང་གིས་བསྐྱེག་པར་བྱེད་པའི་མེ་དེ་ཉིད་ཀྱང་
 རང་ཞི་བ་དེ་བཞིན་དུ། རང་དང་སྦྱིའི་མཚན་གྱི་ཚས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་གྲུབ་ཅན་
 ཤེས་རབ་ཉིད་སྤང་བ་མེད་ཅིང་འོད་གསལ་བ་ཅིའི་ངོ་བོར་ཡང་མ་གྲུབ་པས་བྱིང་བ་
 དང་ཁོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་དུ་གྱུར་བ་ཐམས་ཅད་པས་ལ་ཏེ། བར་སྐབས་དེར་
 ཤེས་པ་ཅི་ཡང་མི་རྟོག་ ཅིར་ཡང་མི་འཛིན། དན་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་
 སྤངས་ཏེ་རི་སྤྱིད་དུ་མཚན་མའམ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དགའམ། ཚོམ་རྒྱན་མ་ལངས་
 གྱི་བར་དུ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཤེས་པ་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཚངས་པས་ཁྲུས་
 པ་ལས། རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཚོས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་དག་གི་སྒོ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟམ་ན། དེ་ནི་རྟོག་དབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་སྒོ་དང་།
 སྟམ་བྱེད་དང་། སྒྲེ་འགག་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་གྲོས་གྱི་ཐོག་མར་
 བརྟགས་ཀྱང་བྱིན་ས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོན་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ་འཕགས་པ་
 དཀོན་མཆོག་སྒྲིན་ལས་ལྷག་མཐོང་གིས་བརྟགས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་
 པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །ཞེས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་ངེས་པའི་དོན་དུ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་གང་གི་ཕྱིར་
 སྒོས་བརྟགས་ན་རང་དང་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་རྟོགས་ཏེ། དེ་ན་ཚས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པའོ། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་གནས་པའི་མདོ་ལས། རྟོག་པ་རྣམས་ནི་
 གཡོ་བར་འབྱུར། རྟོག་པ་མེད་ན་མྱ་ངན་འདལ། །གང་གི་རང་བཞིན་དེ་ཤེས་པ། །

དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྡན་ཞེས་བྱ། ཞེས་མཉམ་གཞག་ཏུ་རྟོག་པ་མེད་པའི་གདངས་བྱིང་
 རྟོག་གཉིས་ཀ་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་ནི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ལྷག་མཐོང་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་ད་དུང་དེའི་སྟེང་དུ་རིག་པས་དབྱད་
 པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱབ་ན། བྱིས་པ་ཉེར་སྟོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དུ་གོལ་བར་འབྱུང་ཏེ་
 འཕགས་པ་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་མདོ་ལས། བྱིས་པ་དངོས་པོར་འཛིན་
 པས་དབྱད་ཅིང་བརྟགས། །སྒྲུ་མའི་གསོག་སྟེ་མེད་ཅིང་སྟོང་བ་ཡིན། །འདི་ནི་འདོད་
 ཆགས་ཞེས་དང་གཏི་མུག་མེད། །ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། །ཅ་བ་
 མི་དམིགས་གཞོད་ནས་རབ་ཏུ་ཞི། ཞེས་དང་། ཚངས་པ་ཀླན་དྲིས་ཀྱི་མདོ་ལས།
 ལམ་རི་ལྟར་བསྒྲོམ་པར་བགྱི། བཀའ་བསྐུལ་བ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ལམ་བསྒྲོམ་པའོ། ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་
 གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲོམ་རིམ་ལས། ང་ལ་རྣམ་རིག་ཅུང་ཟད་མེད། །དེ་བཞིན་ཆོས་འདི་
 རྣམ་ཤེས་པ། ཅུང་ཟད་ཤེས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །འབྱུང་བ་དང་ནི་ཤེས་པ་ཉིད། བྱིས་
 པ་སྟོངས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲུང་། ཞེས་པས་རྟོག་དབྱོད་དང་སྟོའི་དྲི་མ་གྱིན་ཏུ་རྣམ་པར་
 བྱང་བའི་རང་ན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་བསྒྲོམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བའི་
 ཕྱིར་ན་དོན་འདི་ལ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཉིད་ཆད་
 མར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བས་ན་ཞི་ལྷག་ཆ་སྟོམས་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་སུ་འཇུག་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱུ་རྟོག་གཅིག་གམ། མེལ་ཆོ་ཐུན་བྱེད་དམ། ཐུན་གཅིག་གམ། རི་ལྟར་འདོད་
 ཅིང་གནས་པའི་བར་དུ་བསྒྲོམས་གིང་གང་གི་ཆོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་

པའི་དོན་ལ་དམིགས་པ་དེ་ལ་བྱིང་བ་དང་ཚོད་པ་དང་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་
 པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཞིག་ནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་རྫོགས་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་འབྱུང་དུ་རུང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ནི་བྱང་སའི་
 རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ལས། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
 མཐུག་པ་ཞེན། སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམ་པ།
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་
 དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ནི་མཐུ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མཐུ་དེ་ཡང་རྣམ་པའི་དབྱེ་
 བས་ལྔར་འབྱུར་ཏེ་མཛོན་པར་ཤེས་པའི་མཐུ་དང་། ཚོས་ཀྱི་མཐུ་དང་། ལྷན་ཅིག་
 གྱེས་པའི་མཐུ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་།
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དབྱེ་ནས་མཛོན་པར་ཤེས་པའི་མཐུ་ནི་སྤྲ་མ་བཞེན་ལ་
 གཞན་རྣམས་ནི་དེ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་དག་གི་ཚེ་འཛིན་རྟེན་དང་འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 བློ། མཉམ་གཞག་གི་སྤང་བ་ལ་སྤང་ཡུལ་འགག་པ་མེད་པར་སྤང་ཡང་རྣམ་རྟོག་གིས་
 དག་ལ། སྤང་བའི་ཆ་བཅ་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ལྔ་ཐ་མལ་དུ་སྤང་བས་འཛིན་རྟེན་
 པའང་ཡིན་ཞེས་བཏགས་ཏེ། གང་གི་ཚེ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་
 མེད་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སེམས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་སྤྱད་དུ་འགྲེལ་རྒྱུར་ལས།
 དག་པ་འཛིན་རྟེན་པ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་མཛོན་པར་མ་ཞེན་པའི་རྣམ་
 པ་ཅན་རྗེས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རང་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་འང་
 དུས་དེའི་སྤང་ཆའི་བློ་དོའི་སྤང་སྟོང་གི་ཆ་ལ་མཉམ་རྗེས་སུ་བཏགས་པའི་རྗེས་ཀྱི་

སེམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཤིང་། རྟོན་མཉམ་གཞག་ཉིད་དང་སྒོ་རྗེས་ཐ་མི་དད་པ་ཅན་
 ཡིན་པས་མཉམ་གཞག་རང་གིས་གཟུང་འཛིན་སྒྲོང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རང་
 དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སོགས་ཏེ་སྤང་པོ་ལྟའི་མཚན་
 ཉིད་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པའི་འདུ་ཤེས་སྒྲོང་བ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །མཉམ་
 གཞག་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ནི་གཟུང་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཞེན་པ་དང་བཅས་
 བས་རྒྱ་ཡན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའང་མཉམ་རྗེས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲོམ་
 པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་ལ། ས་བདུན་པ་ཚུན་ཆད་ན་རྒྱ་ཡན་པ་ཡོད་
 ཀྱང་དེ་ཡན་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་ལས་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་མགོན་པོ་བྱམས་
 པས། བྱ་བ་བསྐྱབ་ལ་ཉག་ཏུ་སྒོ། །མི་བཞིན་དུ་ནི་འབར་བ་དང་། ཞི་བའི་བསམ་
 གཏན་སྒྲོམས་འཇུག་ལའང་། ཉག་ཏུ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། །
 དེ་ཡང་མདོ་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དང་། འཕགས་པ་དབའ་བར་འགོ་བ་དང་། བར་
 ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྫོ་རྟ་སྤའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་ཆ་ནས་གཞལ་
 ན། དང་པོ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་དུ་མཐོང་ཁིང་གོམས་
 པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས། འདུས་བྱས་སྦྱི་དང་། སྤང་པོ་ལྟ་དང་།
 སྦྱིད་པ་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་དང་། རྩད་པར་དུ་ཀྱན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 སྤང་པོ་སྐྱུ་མ་ལྟར་རྩ་བ་མེད་ཅིང་གནས་པ་མེད་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་སྤའི་
 མཉམ་གཞག་མཉམ་འོག་ཏུ་རྒྱུད་ཅིང་། དབང་ཐོབ་པ་ལས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འད་དེ་ལྟར་
 མཐོང་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱན་མི་འཆད་པས་སྦྱལ་བའི་སྦྱིབ་པ་རྣམ་པར་དག་སྟེ། སྦྱུ་
 མ་མཁན་བཞིན་དུ་སྦྱལ་བའི་བྱ་བ་ཅི་འདོད་དུ་བྱེད་ཅིང་དབང་འཕྱོར་པ་ལ་སྦྱུ་མ་ལྟ་
 སྤའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི་བྱང་སེམས་ས་བརྩ་བའི་གནས་སྐབས་

གྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་ཤེས་རབ་ལ་མཛོད་པ་རྒྱབས་པོ་
 ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲིབ་ཀྱང་། དེ་ལྟག་མེད་གྱི་ཐུང་འདས་སུ་ལྷུང་དོགས་
 པ་མེད་པ་འགོག་པ་ལས་སྒྲིབ་མི་དགོས་པས་སའི་ཁྱད་པར་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ལས་
 ཁྱད་པར་དུ་ཐུར་པའི་བྱ་བ་ཅན་དང་། སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་གཟུགས་སུ་སྟོན་པའི་
 བྱ་བ་ཅན་ནི་དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཉིད་དེ། དཔེར་ན་དཔལ་བོ་གཡུལ་
 དུ་འཇུག་པ་ན་དཔལ་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་དང་། འཁོར་ལོས་སྒྲུར་རྒྱལ་འགྲོན་རིན་
 ཆེན་སྣ་བདུན་ཡང་འགྲོ་ཞིང་། དཔལ་བ་བརྟུལ་ཐོད་པ་ཡ་ཐོལ་ནམ་པར་གནོན་པའི་
 སྒྲོན་དང་དེས་ཆོག་ལ་གནས་པ་བཞིན། ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་གང་དུ་འགྲོ་བ་དེར་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྗེས་སུ་འབྱང་
 བས་དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཅེས་བྱའོ། ཉིང་རེ་འཛིན་འདིའི་རྩལ་རྩོགས་
 མཚམས་ས་བརྒྱད་པ་ཉིད་དེ། དེ་དང་མཐུན་པའི་ལམ་ལ་སྒྲོབ་རྩལ་སྒྲོར་ལམ་པ་ལ་
 ཡང་ཡོད་དེ་མོས་པས་སྒྲོབ་པ་ཅམ་མོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲིབ་ཅིའི་སྒྲོམ་སྒྲངས་དགུ་པ་སྒྲོང་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གང་ཡིན་
 པ་སྟེ། མཛོད་ལས། དགུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡང་། །དེ་ནི་དོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན། །
 ཞེས་པ་ལྟར། རྗེ་རྗེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པ་བཞིན་དུ་འདིས་ཀྱང་ཐ་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་འཛོམས་པས་རྗེ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ལམ་དམན་
 མཆོག་གཉིས་ཀས་བསྐྱས་པའི་རྩལ་ཡོད་དེ། མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་ལས། རྗེ་
 རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གང་ཞེན། སྒྲོར་བའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་དང་། བར་ཆད་
 མེད་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའོ། །སྒྲོར་བའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ནི་གང་ཡན་ཆད་
 སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མི་བྱེད་ཅིང་། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བཤིག་པའོ། །བར་

ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ནི། གང་གི་འོག་ཏུ་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྡེ་
བ་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་སྟེ། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཐེག་དམན་ལྟར་གྱི་མི་བྱེད་པའི་དོན་ནི་
ཉོན་སྒྲིབ་ཚུང་བའི་ཚུང་བའམ། ཐེག་ཆེན་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྲོ་མོའི་སྤྲོ་མོ་ཉམས་དམས་
པ་ལ་འཛིག་སྟེ། སྦྱོར་བའི་ལམ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱོང་བའོ། །
ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སྦྱོར་ལམ་གྱི་དུས་ན་ལམ་དེའི་ངོ་བོ་ཐོབ་པར་ཆད་སྒྲིབ་པ་ཐམས་
ཅད་གྱིས་ཚུར་མི་བྱེད་ཅིང་། ཡར་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བཞིག་པར་བྱེད་པའི་དོན་རྟོ། །
བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་རྩོད་རྩུབ་འཁྱེད་འཁྱེད་འཛིན་ནི་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་
ཤེས་ཉིད་དེ། སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་ལ་མི་སྦྱོབ་ལམ་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཉིང་
དེ་འཛིན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཚུབ་བླ་ན་མེད་པ་ཉིད་ཐོབ་པའི་བྱིར་ན། ཤེས་
བྱ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྦྱིའི་མཆོན་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་གྱི་བསམ་གཏན་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་རོག་ཅིག་པ་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

དེ་ནས་ཐུན་མཆོམས་ལ་བབ་པ་ན་སྦྱིལ་མོ་གྲུང་བཞིག་སྟེ། བྱོགས་བརྩའི་སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ཏེ་བྱག་འཛལ་ཞིང་ཡན་
ལག་བརྟན་པ་བྱས་ལ་ཕལ་པོ་ཆེ་ལས་འབྱུང་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གྲུན་དུ་
བཟང་པོའི་སྦྱོད་པ་སྦྱོན་ལམ་དུ་གདབ་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་
ཉིང་འཛིན་རྣམ་ཐར་དང་། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་མི་ཟད་མཛོད་དུ་གྱུར། ཞེས་པའི་དོན་
བསྐྱབ་པ་ལའང་དམིགས་པར་བྱའོ། །རྗེས་ཐོབ་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་གསུམ་དང་། མཉམ་གཞག་ཏུ་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་
གནས་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་ངོ་བོ་ལྟག་མཐོང་གིས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་བསྐྱབ་པ་གཉིས་
ཀའི་ཆིངས་སུ་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བཅིངས་ན། བསམ་གཏན་དེས་

ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ།
 འཕགས་པ་གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། དེ་བྱམས་པའི་གོ་ཆ་བགོས་ཤིང་སྟོང་
 རྗེ་ཆེན་པོའི་གནས་ལ་གནས་ནས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་
 པ་ཉིད་མངོན་པར་བསྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 མཆོག་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་སྤྱིན་པ་དང་མ་བྱལ་བ། རྒྱལ་
 བྲིམས་དང་མ་བྱལ་བ། བཟོད་པ་དང་མ་བྱལ་བ། བརྩོན་འགྲུས་དང་མ་བྱལ་བ།
 བསམ་གཏན་དང་མ་བྱལ་བ། ཤེས་རབ་དང་མ་བྱལ་བ། ཐབས་དང་མ་བྱལ་བ།
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་སྐྱེ་ཆེར་བཀའ་བརྩལ་རྟོ། །དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་
 ལྷན་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་དགེ་བ་
 རི་ལྟ་བུ་བསྐྱབས་ཀྱང་དམ་པ་དུག་དང་ཕྱིན་དུག་ཏུ་འབྲེལ་བར་བསྐྱབ་པས་སེམས་
 ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ཡིན་ལ། དེའང་འདི་ལྟར་རང་བསམ་གཏན་ལ་
 གནས་ནས་གཞན་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་སྤྱིན་པ་ཡིན་པ་ལྟར་
 གཞན་ནམས་ལ་འང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ཐོབ་
 བས་གང་འདོད་ཅིང་མོས་པ་དེར་སྒྲུལ་པ་བཀྱེན་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་བའི་སྤྲས་རྣམས་ཉིང་འཛིན་མང་
 ལྷན་བསམ་གཏན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ། །བསམ་གཏན་བདེ་བ་ལུལ་གྱིས་
 གནས་ཤིང་སྟོང་རྗེས་སྟེ་བ་དམན་ལ་བསྟེན། །བསམ་གཏན་དེ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་སྟེ་བ་
 ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་བཀོད། །བསམ་གཏན་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཡོངས་ཟིན་
 བས་འཇིག་རྟེན་དག་ན་མི་ཟད་བཞག །ཅིས་སོ། །

དེ་ནི་ལ་རྟུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་ཀའི་འབྲས་བུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྟུ་ཕྱིན་པ་སྟོན་པ་ནི།

ལྷག་པ་ཤེས་རབ་བསྐྱབ་པའི་ངེས་འབྱེད་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོར་བ་ལས་སྒྲེས་
 ཤིང་། ཉང་ངེས་དང་རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་བཟ། ཐོས་དང་བསམ་པ་བསྐྱོམ་
 པ་ལས་བྱུང་བའི། ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ལྷག་མཐོང་ཡང་དག་འགྲུབ། དེ་ལ་ཆོས་
 མངོན་པའི་སྒྲོན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མ་འབྲུལ་བར་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་ནི་ལྷག་པ་
 ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་སྟེ། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེའང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོར་བ་ལ་གོམས་པ་དང་། ཡོངས་སྒྲུབ་བ་བྱས་པས་སེམས་
 ལས་སྒྲུབ་ཞིང་སྒྲིབ་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་དངོས་སམ། རྗེས་སྒྲུ་
 མཐུན་པ་ལ་མངོན་པར་སྟོགས་པས་མཐོངས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཐོས་པ་དང་།
 བསམ་པ་དང་། བསྐྱོམ་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་
 ལུགས་རིལ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དོན་བྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པར་འདོམས་པར་བྱེད་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་ཤེས་རབ་གྱི་རང་
 བཞིན་ཏེ། ཤེས་རབ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་མེད་པས་གཞལ་དུ་མེད་
 པའང་ཡིན་ནོ། ཉེ་རྒྱད་དུ་འགྲེལ་རྒྱུད་ལས། ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། བསྐྱོམ་
 པ་ལས་བྱུང་བ་དག་གས། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོར་བ་དང་། དངོས་དང་། རྗེས་ལས་
 བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དག་གིས། ཞེས་འབྱུང་བས་ཤེས་རབ་གྱི་དངོས་པོ་ནི་ལྷག་མཐོང་
 གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བརྗོད་དོ། །

བྱེད་ལས་གྱི་ཆ་ནས་བརྗོད་ན། ཉོན་མོངས་ཆོགས་འདོམས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཤེས།
 སྤྱིད་པའི་གྲོང་ལས་ཟུང་ན་མེད་པར་འདའ། སྤྱིན་སོགས་རྣམ་པ་དུག་པོ་འང་གོང་
 བས་གོང་། རྒྱུད་ལུགས་ཤེས་རབ་ལ་རོལ་བྱིན་ལ་བརྟེན། རྟོན་ལྟར་ཤེས་རབ་
 གསུམ་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པ་དེས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ལ་ནི་དངོས་སྒྲུ་འཛིམས་ལ། ལ་

ལ་ནི་རྒྱད་ནས་འཛོམས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཚེས་ཉིད་ཟབ་མོ་དང་ཚེས་ཅན་འབྲུལ་རོ་
 ལ་སྒྲིབ་བ་མཐའ་དག་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱང་མ་ནོར་བར་ཤེས་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་
 པས་སྤྱིད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་སྤྲིག་པ་དང་ཉོན་མོངས་པས་ཤིན་ཏུ་བརྒྱལ་དཀའ་བའང་
 རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་བརྒྱལ་ནས་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ས་ལ་བགྲོད་རྩམ་ཤིང་
 བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་ལའང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་ཞུགས་པའི་རྒྱལ། རིན་ཆེན་
 བྱེད་བ་ལས། རྩ་མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྟེ། དམན་དང་མཚོག་ཏུ་གནས་ཕྱིར་དང་། །
 རགས་པ་དང་ནི་སྤ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་རིམ་བར་བརྟེན་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་ལྟ་
 ཀའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲས་བུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱད་པ་ལས། བ་རོལ་ཕྱིན་ལྟ་བུ་བྱང་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་རི་སྟེད་པ། དེ་དག་ཀྱང་ཀྱང་ཤེས་
 རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་བརྟེན། ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཤུལ་དེ་བས། ཉོན་མོངས་པ་
 དང་ཤེས་བྱའི་སྟེང་། རྩན་པའི་གཉེན་པོར་སྟོང་པ་ཉིད། ཅེས་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་མ་ཟེན་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་སྤྱིན་སོགས་ལྟ་བུ་ལའང་ཡོང་བ་དང་འདྲ་སྟེ།
 དཔེར་ན་རི་མོ་མཁན་གྱིས་ལས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་ཀྱང་མིག་འབྱེད་མ་ཟེན་ན་སྒྲ་
 བརྒན་མི་ཐོབ་པ་བཞིན་ཏེ། རྩ་མ་ལས། ཀང་ཆེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་ཟེན་
 གྱུར་པ། དེ་ཆེ་མིག་རྟེན་གྱུར་ཅིང་འདི་ཡི་མིང་འཛོལ་བོ། དཔེར་ན་རི་མོའི་ལས་
 ནི་ཡོངས་ཟེན་མིག་མེད་པ། རི་སྤྱིད་མིག་མ་བྱིས་པར་རྒན་པ་མི་ཐོབ་བཞིན། །
 ཞེས་སོ། །

དེ་བས་ན་ཐོག་མར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡན་ཡོན་ཅུང་ཟད་རྣམ་པར་གཞག་ན། སྟོབ་དཔོན་
 འཕགས་པས། མཐོང་དང་མ་མཐོང་ཡོན་ཏན་འདི། ཀྱན་གྱི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན། །
 དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ། ཞེས་སོ། །

དེ་ཡང་དང་པོར་ཚོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་རྩ་འཁུལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཉིང་འཛིན་
 རྣམས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། འདི་ལྟར་ནོར་བུ་དང་མར་
 མེ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བའི་ནང་ན་ཉི་ལྔའི་གསལ་བ་མཚོག་ཡིན་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་
 བློ་ཤེས་བྱ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མཚོག་གོ། ཞེས་སྒྲིབ་སྒྲིང་གི་འགྲེལ་བས་ཀྱང་བརྟན་
 པ་ལྟར་སྒྲོར་ལམ་དུ་དབང་པོ་ལྟ་དང་སྒྲོབས་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་གཙོ་བོའང་ཤེས་རབ་
 ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མགོན་ཡོད་ན་སྒྲིབ་པ་ལ་མེར་སྐྱས་གནོད་པ་དང་། དད་པ་ལ་
 འོག་ལྟས་སྒྲིབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལེགས་པར་ཤེས་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པ་དང་།
 ཡོན་ཏན་འཕེལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་དཔའ་བོས། སྒྲིབ་ལ་
 སོགས་པའི་བསོད་ནམས་འདི་དག་ནི། ཤེས་རབ་མགོན་བཙུག་ལྟ་ལ་མཐུ་ལྡན་
 འཁྱུར། ཞེས་དང་། དད་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པ་ཡང་། དབང་པོ་གཞན་
 ལ་སྒྲོ་བཞིན་ཤེས་རབ་གཙོ། ཉི་ལྔ་མགོན་ལྡན་ཡོན་ཏན་སྒྲིབ་ཤེས་པས། ཉོན་
 མོངས་ཟད་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་འཁྱུར། ཞེས་སོ། །

འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རང་གི་ལུས་ལས་
ཤ་བཅད་དེ་ཕྱིན་ཀྱང་ནད་ཀྱི་གདུང་བ་ཅན་སྒྲན་གྱི་སྒྲོང་ལུ་ལས་ཡོན་པ་ལྟར་མཐོང་
ཞིང་སྒྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་འགོ་ཐོབ་པའང་མ་དེས་པས་ར་རྒྱལ་དང་ཞུས་པའི་
ནམ་ཉི་ག་མི་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་དཀའ་སྤྱད་མི་བཟོད་པས་
དེ་ལ་སྤྲོས་སེམས་མི་འབྱུང་ཞིང་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པ་དང་། བཟོད་པ་ཙམ་གྱིས་
ཉོན་མོངས་པ་མགོ་མི་བོན་ཞིང་། སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུས་པ་དང་། སྤངས་པ་སོགས་
དགག་མི་རྒྱས་ཤིང་མི་བཟོད་པ་དང་། བཟོད་པའི་སྤྱོན་ཡོན་ཤེས་པས་ཡོག་བསྐྱུབ་
ལ་སྤྱོད་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། བཙོན་འགྲུས་བཙམ་པའི་གཞི་ཕྱིན་ཅི་མ་ཡོག་པར་

ཤེས་ནས་ལེ་ལོ་ལྷོག་པ་ལ་མཁས་པས་ལམ་ཆོད་སྒྲུར་བ་དང་། སྤྱིད་པའི་རྒྱ་དང་།
 བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་གང་དུ་འགྱུར་མ་ནོར་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་རང་བཞིན་དམིགས་
 གྲེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་
 རག་ལས་ཏེ། ཤེས་རབ་མིག་གསལ་རྣམ་པར་བྱེ་གྱུར་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་
 རང་གི་ག་བྱིན་ཀྱང་། སྤྲུལ་གྱི་ཤིང་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར། མཐོ་འམ་དམའ་
 བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་མེད། ཅེས་པ་ལྟར་རྒྱལ་བྱིམས་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྣམས་ལ་འང་
 བཤད་དོ། གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་འཁོར་
 ལོས་སྒྲུར་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཀྱང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བསྐྱར་མི་ཚུགས་པ་
 དང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པའི་སྒོ་བྱགས་དག་ཀྱང་འདོད་ཆགས་
 དང་མི་འདྲེ་བ་དང་། གཞན་གྱི་སྤྲུལ་བསྐལ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤྱིང་རྗེ་སྤྱིས་ཀྱང་མུ་
 རན་གྱིས་ནོན་ནས་དགེ་བའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ལེ་ལོ་མེད་པ་དང་། གཞན་
 སུན་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་ལ་དགའ་བ་ཆད་མེད་པ་དང་ལྡན་ཡང་དེའི་སེམས་སྒྲུ་མའི་སྤྱལ་
 པ་ལྟ་བུ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཆེན་པོ་ཀྱན་ལ་ཁྱད་པར་བརྟལ་ཡང་ཐད་ཀར་གང་
 བབས་ཀྱི་གཞན་དོན་ལ་མི་གཡེལ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྒོན་པོ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ལས་
 འབྱུང་བའི་རྒྱལ། རྩ་མ་ལས། དབང་པོའི་ཡུལ་རྣམས་ལྟ་རྩེས་འདྲ་བདོག་པའི། །
 རྒྱལ་སྤྱིད་ཆེ་ལྡན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དག །རང་བཞིན་རྒྱལ་མིན་འགྱུར་བ་མེད་
 པ་ཡང་། ཤེས་རབ་ཡོན་ཏན་སྒོན་པོ་ལྡན་པའི་མཐུ། གཞན་ལ་ཕན་བྱེད་རོག་ཅིག་
 བྱམས་པ་ལ། འདོད་ཆགས་འགོ་བཙེངས་སུ་སྤངས་པ་དང་། གཞན་གྱི་སྤྲུལ་བསྐལ་
 མི་བཟོད་སྤྱིང་རྗེ་ལ། བྱང་རྒྱུར་གྱི་ལེ་ལོས་མི་དམའ་དང་། དགའ་མཆོག་དང་
 ལྡན་ཡང་དག་གཡེང་མེད་དང་། འགོ་དོན་མི་གཡེལ་བཏང་སྟོམས་ཆེན་པོ་དང་། །

ཡོན་ཏན་དེ་དང་དེ་དག་གཉིན་པོའི་ལམ། །ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་བཀག་པས་རྣམ་
 བར་མཛེས། །ཞེས་སོ། །མདོར་ན་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ལ་དེས་བ་རྟེན་བ་དང་།
 ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་བ་ཤེས་བ་དང་། རྟོན་བ་དང་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྟིང་
 ཐག་བ་ནས་དེས་ཤེས་སྒྲུབ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་ལ་
 རག་ལས་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་སྦྱོད་པའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ལ་སྟིང་
 ཐག་བ་ནས་སྦྱོབ་ར་འབྱུང་བ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་ལ་དེས་བ་བརྟན་བ་དང་།
 ཐེག་པ་གོང་འོག་དང་། བདེན་པ་གཉིས་དང་དྲ་དོན་དེས་དོན་དང་མདོ་སྐགས་
 གཉིས་གྱི་གནད་བཀག་ལ་གང་ཟག་གཞན་ལ་ཆོས་འགལ་བ་ཤེས་རབ་ཅན་ལ་མི་
 འགལ་ཞིང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒྲོའི་མཐུ་ཆེ་བ་མཐའ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 ཡིན་ཏེ། སུ་ལ་བྱམས་པའི་མ་འདྲ་ཤེས་རབ་ལས། །དེ་འདྲའི་ཐུན་སྐྱམ་ཆོགས་
 འབྱུང་ཅི་མཛར་གྱི། །བདེ་གཤེགས་སྟོབས་བཅུ་སྟོབས་ཀྱི་སུལ་བྱུང་བ། །མཚུངས་
 མེད་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། །ཡོན་ཏན་ཆོགས་གཞན་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་
 གྱང་། །དེ་འདྲའི་ཤེས་རབ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ཅིང་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐ་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་རྒྱ་ཅུལ་དང་། བཟོ་གནས་དང་། གཙུག་ལག་དང་། བདག་ཉིད་བསྐྱུང་
 བ་དང་། ཟས་ནོར་བསྐྱབ་བ་དང་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་སོགས་པའང་ཤེས་
 རབ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་འབྱུང་སྟེ། འཛིག་རྟེན་དག་ན་རྒྱ་ཅུལ་གཉིར་མཆོག་དང་། །
 གཙུག་ལག་མི་འདྲ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་སྦྱོབ་བྱེད་སྒོ་དང་སྐགས་ལ་
 སོགས། །རྣམ་བཞོད་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཐ་དད་དང་། །རྣམ་གྲངས་རྣམ་མང་རྣམ་
 ཐར་སྒོ་དག་དང་། །འཛིག་རྟེན་ཕན་པའི་རྣམ་པ་དེ་དང་དེས། །རྒྱལ་སྐས་མཐུ་ཆེན་
 རྣམ་པ་སྟོན་བྱེད་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་མཐུ་ལས་བྱུང་། །ཞེས་སོ། །ཤེས་

རབ་མེད་ན་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཇི་སྟེད་པ་དང་ཇི་ལྟ་བ་ཤེས་པ་ལྟ་ཞོག སྦྱོན་
 པ་དང་རྟུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལམ་ལ་འབད་ཀྱང་དེ་དག་
 བར་པའི་རྒྱར་མི་འགོ་དག་པར་ཡང་མི་རྩུས་ཏེ། ཤེས་རབ་མེད་ན་འབྲས་བུ་དོན་
 གཉེར་ལ། སྦྱོན་པ་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་དག་མི་འགྱུར། ཞེས་དང་ཤེས་རབ་སྣང་
 བས་སུན་པ་མ་བསལ་ན། རྟུལ་བྲིམས་དག་དང་ལྡན་པར་དེ་མི་འགྱུར། ལལ་ཆེར་
 ཤེས་རབ་མེད་པས་རྟུལ་བྲིམས་དག ཉེས་པའི་སྦྱོན་གྱིས་ཉོན་མོངས་རྟོག་བཅས་
 འགྱུར། ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་མེད་ན་སྦྱོན་གྱི་སྦྱོན་འབྲས་ལས་རྒྱལ་པོ་དང་གཙོ་བོ་
 ལ་སོགས་པའི་གནས་ཐོབ་སྟེ། གྲགས་པ་ལན་གཅིག་བྱུང་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཉམས་
 ཤིང་། བསམ་པ་བཟང་ཡང་གཞན་ལ་ཕན་པ་བསྐྱབ་པའི་མཐུ་ཆུང་བར་འགྱུར་བས་
 བ་ན་ལྷགས་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཅམ་ལའང་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། ཤེས་རབ་ལོག་པའི་
 སྦྱོན་གྱིས་སེམས་སྟོགས་ན། བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་གནས་མི་མོས། ལེགས་
 ཉེས་རྟོག་ལ་མི་དགའི་རྟུལ་འཆང་ཞིང་། ཡོན་ཏན་མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་གྲགས་པ་
 བཞིན། ཞེས་སོ། །

མདོར་ན་གཏི་མུག་སྟོངས་པའི་སུན་པ་ནི་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་རང་བཞིན་དུ་
 ལྡན་པས་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉི་མ་མ་ཤར་བར་དུ་མི་ལྟོག་ལ། དེའི་སྦྱོན་ཡང་སྟོག་
 པའི་གོགས་པོ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། སྟོམ་ལས་ཅན་དང་། གཉིད་ལ་དགའ་བ་དང་།
 དན་ཤེས་ཉམས་པའི་གཏི་མུག་མི་རྟོག་པའི་བསམ་གཏན་དུ་སྟོམ་པ་དང་། མི་ཤེས་
 བཞིན་དུ་མདོན་པའི་ར་རྒྱལ་དང་། ལོག་ལྟ་ཆེ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་
 རྒྱུ་པར་གྱུར་ནས་སྤྲིའི་སྟོ་གི་ནས་མཁས་པ་བསྟན་པ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་། དེའི་
 སྦྱོབ་བྱེད་དུ་ཐོས་བསམ་ལ་སྦྱིང་བོ་མེད་པའི་བདུད་གྱི་གསང་ཆོག་སྟོག་པ་ཡོད་དེ།

ལེ་ལོ་སྒྲོམ་ལས་བསྐྱེན་ངན་བརྟེན་པ་དང་། གཉིད་ཀྱི་དབང་གུར་མི་རྟོག་ངང་རྒྱལ་
དང་། ཐུབ་པའི་ཡོ་ཤེས་མཆོག་ལ་མོས་མེད་དང་། ལོག་པའི་རྒྱལ་ལོན་པས་
དོན་འདི་དང་། དམའ་སེམས་དག་ལ་ཞེན་པ་བྱུང་བའི་རྒྱུས། མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་
བསྐྱེན་པར་མ་དད་དང་། ལོག་པའི་རྣམ་རྟོག་དུག་ཆེ་ལོག་ལྟ་དག གཉི་མུག་རྒྱ་
ཡིན་མཁས་པས་སྤང་བར་བྱ། ཞེས་སོ། །

དེ་བས་ན་ཐོག་མར་ཐོས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་རྒྱལ། དེའང་འདི་ན་
སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་སར། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་ཤེས་རབ་མ་བརྟེན་ནས། བསམ་དང་བསྒྲོམ་
པའི་ཡོན་ཏན་གནས་མིན་འབྱུངས། ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་གསུངས། །
དེ་ལ་གང་ཟག་གང་གི་རྒྱད་འཕགས་པ་ཡིན་ན་ནི་སྟོན་གྱི་གོམས་པའི་སྟོབས་བརྟན་
པས་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་བྱས་ཀྱང་རང་སྟོབས་ཀྱི་རིག་པ་ལྷིད་ཀྱི།
དེ་ལྟར་སྤྲོད་ནའང་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞི་དང་། ལྷན་པ་ས་དགུ་པའི་ཡོན་
ཏན་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་སྤྲོད་དུ་འབད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞོན་ཅུ་ལོར་བཟང་
གིས། ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་ཆད་བཟུང་མེད་པར་ཤོག །ཅེས་སྟོན་ལམ་བཟབ་པ་
བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རང་རྒྱད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་པའི་རྟགས་སུ་སེམས་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་དུ་ཡོད་ཅིང་། རྟོངས་པའི་ཕྱོགས་འགྲོ་བ་གཞན་དང་གཞན་དག་དང་མཚུངས་
པར་ལྷན་ན་དེ་དག་གི་ལེགས་སྟོན་གསོལ་བས་ལན་པར་མི་འགྱུར་བས་ཐོག་མར་
ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་འཛོལ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་བསམ་པ་དང་
བསྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཅམ་པོ་བ་ཁ་བའི་འོག་གི་འབར་འབྱར་དང་འདྲ་སྟེ་གནས་
མིན་དུ་འབྱུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་སྤྲོད་དུ་སྟོབ་དཔོན་དཔའ་བོས། ཐོས་ཏུ་དམས་
ལོང་བསྒྲོམ་པའི་རྒྱལ་མི་ཤེས། དེ་མེད་དེ་གོས་ཅི་ཞིག་བསམ་པར་བྱ། དེ་བས་

ཐོས་ལ་བརྩོན་བྱ་དེ་རྒྱ་ལ། བསམས་བཞིན་བསྒོམས་པས་ཤེས་རབ་ཡངས་པ་
འབྱུང་། ཞེས་སོ། ། དེ་བས་ན་ཤེས་རབ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཐོས་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་དང་།
ཐོས་དང་ནགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ། མགོན་པོ་བྱམས་པས། ཤེས་རབ་མཚོག་ཡིན་
དེའི་གཞི་ནི། ཐོས་པ་དེ་ཕྱིར་ཐོས་པ་མཚོག་ ཅེས་དང་། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས།
བཟོད་བྱ་ཐོས་པ་བཅའ་པར་བྱ། དེ་ནས་ནགས་སུ་གནས་པར་བྱ། མཉམ་པར་
གཞག་ལ་བརྩོན་བྱ་ཞིང་། ཞེས་བཤད་དོ། ། དེ་ལ་ཐོས་པས་གཏན་ལ་ཇི་ལྟར་དབབ་
ན། དབབ་བྱ་ཚོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་དེ། དེའང་མཛོད་ལས།
རྟོན་པའི་དམ་ཚོས་རྣམས་གཉིས་ཏེ། ཡུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། ཞེས་
པ་ལྟར་བརྟན་པ་དེ་ལ་ཡུང་དང་རྟོགས་པའི་བརྟན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས་སྔ་མ་
ནི་གསུང་བར་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ།
ཕྱི་མ་ནི་ཤེས་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་བཀལ་ཏེ་དེའི་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བསྐྱབ་
པ་ཡིན་ན་རྟོགས་པའི་བརྟན་པ་མཐོར་བར་རྟོགས་པ་ནི་ཡུང་གི་བརྟན་པ་རྩལ་བཞིན་
དུ་གོ་བ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་རྒྱུད་དུ་དག་དེ་ལ་ཞུམ་པར་བྱ་མི་དགོས་ཀྱི་རང་གི་སྒོ་ཉམས་
ལ་དབགས་པའི་ཐོས་པ་རེ་ལ་མ་འབད་ན་ཚོས་དང་གང་ཟག་ཕྱོགས་འཛོལ་བ་དེ་
འོང་བས། གང་བསྐྱབ་པའི་གནས་དེ་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་མཐིལ་ཕྱིན་པར་གོམས་
སུ་འཇུག་ཅིང་། མཐར་ཀྱི་སྒོའི་མཐུ་ཐེ་ཆེར་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་པོ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་
གང་བསྐྱབ་པའི་གནས་རྒྱ་རྒྱུད་ལས་མེད་ཀྱང་དེ་ཉིད་རང་ལ་ཐོས་བསམ་མཐིལ་
ཕྱིན་ན་དེའི་དོན་མ་འབྲུལ་བ་ཉམས་སུ་འོངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་དེ་ལམ་དུ་སོང་ན་
བསྒོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ནང་ནས་སྟེ་བ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བས་ན་

བསྐྱེམ་པ་དེ་མ་རྩོད་པའི་རྟགས་སུ་ཇི་ཙམ་བསྐྱེམས་པ་དེ་ཙམ་དུ་སོ་སོར་རྟགས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཇི་ཆེར་འཕེལ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཇི་སྟེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྟག་མཐོང་གི་ཡི་ཤེས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རབ་
 དབྱེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཀུན་ཐོབ་རྟགས་པ་དང་། རོན་དམ་རྟགས་པ་འོ། །དང་བོ་
 བློ་མཛོད་སྟེ་རྒྱན་ལས། རིག་པའི་གནས་ལྟ་དག་ལ་བརྩོན་པར་མ་བྱས་ན། །
 འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་གཞན་
 དག་ཆར་གཅད་རྗེས་གཟུང་དང་། །བདག་ཉིད་ཀུན་ཤེས་བྱ་བྱིར་དེ་ལ་དེ་བརྩོན་བྱ། །
 ཞེས་པ་ལྟར། བསྟན་པ་ལ་མ་དད་པ་རྣམས་ཆར་བཅད་པའི་བྱིར་སྐྱོད་ཀྱང་གཏན་ཆོག་ས་
 ཀྱི་རིགས་པ་དང་། དད་པ་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་བྱིར་བཞོད་ཀྱི་སོ་བ་རིག་
 པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ནང་རིག་པ་འཛོལ་བ་ནི་སྐབས་
 འདིའི་དགོས་པ་བྱེ་བྲག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་འཕྲོལ་བའི་བྱིར་
 དུ་སྐྱེམས་བསྐྱེད་ནས་འཛོལ་ན་ནི་བྱེ་བྲག་དབྱེ་བ་མེད་དོ། །
 འདིར་ནི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་སྒྲོ་ནས་འཇལ་བ་དང་། མདོན་གྱུར་
 ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཇལ་བ་སྟོན་པའི་བྱིར། འཇལ་བྱེད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྡེ་མིག་རྣམ་པར་
 གཞག་པ་དང་། གཞལ་བྱ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་རྣམ་པར་གཞག་པའི་བྱིར་དྲང་
 དེས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི། གཞལ་བྱའི་ཆོས་ལ་འཇལ་བྱེད་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །དྲང་
 དེས་གཉིས་དང་ལྡེམ་དགོངས་རྣམ་པ་ཞེར་གཞལ། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་
 བཞིན་ཉིད། །རྣམ་ཐར་གསུམ་དུ་གནས་པ་དེས་དོན་ཡིན། །ཆོས་ཅན་སྤྱང་ཚོད་ལམ་
 ལ་འཇུག་པའི་བྱིར། རིགས་པས་གཞལ་ནས་སྒྲོ་བཏགས་དྲང་བའི་ལམ། །གཉིས་
 བོས་དྲང་དེས་གང་ལ་རྟོན་མི་རྟོན། །ཤེས་དེ་གསུང་རབ་བལྟ་བའི་ལྡེ་མིག་ཡིན། །

དེ་ལ་ཚས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཚས་ཉིད་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་
མ་མེད་པ་དང་། སྒྲོན་པ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་ཅིང་། མངོན་པར་འདུ་མི་
བྱེད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། ཞེས་སྣང་སྤངས་པ། གཏི་མུག་ལེགས་པར་བཅོམ་
པ། སྲིད་པ་མེད་པར་གྱུར་པ། རོ་བོ་ཉིད་ལ་འང་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་། གྱུ་འགག་
གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བ་ནི་དེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཚས་ཅན་སྤང་ཆོད་ལྟར་འཇུག་
པ་གྱུ་འགག་དང་། འགྲོ་འོང་དང་། དག་གོལ་དང་། སྤང་བོ་དང་། ཁམས་དང་། གྱུ་
མཆེད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་པར་སྤང་ཞིང་། སྒྲོ་དང་། སྒྲམ་བྱེད་དང་།
བརྗོད་པས་བྲུག་ཅིང་། རིགས་པའི་མཐུས་གཞལ་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་
བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་སྒྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་
བསྟན་པའི་མདོ་ལས། དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ནི་གང་། དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་
ནི་གང་ཞེ་ན། མདོ་སྟེ་གང་དག་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་
བའི་དོན་ཅེས་བྱའོ། །

མདོ་སྟེ་གང་དག་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་
ཞེས་བྱའོ། མདོ་སྟེ་གང་དག་བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། སྒྲོག་དང་། སྒྲེས་བུ་
དང་། གང་ཟག་དང་། ཤེད་ལས་སྒྲེས་དང་། ཤེད་བདག་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་།
ཆོང་བ་པོ་དང་། སྒྲ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་བཤད་པ་དང་། བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་
པོ་དང་བཅས་པར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། མདོ་སྟེ་གང་དག་
སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྒྲོན་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་མི་
བྱེད་པ་དང་། མ་སྒྲེས་པ་དང་། མ་བྱུང་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། བདག་མེད་
པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་། སྒྲོག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་མེད་པ་དང་། བདག་

བོ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒྲིའི་བར་དུ་མེད་པར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་
 པའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ལ་རྟོན་གྱི། དྲང་བའི་དོན་གྱི་
 མདོ་སྟེ་ལ་མི་རྟོན་པ་ཞེས་བྱ་འོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཆ་གསུམ་ཞིབ་མོར་བྱེན་རྟོན་པ་
 བཞེ་དང་ལྟན་པའི་རྣམ་གཞག་གིས་གཞལ་བའི་སྒྲིལ། བཅུན་པ་ཤ་ར་དུ་ཏའི་ལ།
 འདི་དག་གི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་རྟོན་པ་བཞི་འང་མི་ཟད་པ་སྟེ། བཞེ་
 གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། དོན་ལ་རྟོན་གྱིས་ཚིག་འབྲུལ་ལ་མི་རྟོན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་
 རྟོན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་མི་རྟོན་པ་དང་། ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ལ་རྟོན་གྱིས་
 དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ལ་མི་རྟོན་པ་དང་། ཚས་ཉིད་ལ་རྟོན་གྱིས་གང་ཟག་ལ་མི་
 རྟོན་པ་འོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཚིག་འབྲུལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཛིག་རྟོན་པའི་ཚས་དང་། དོན་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལས་འདས་པ་འོ། །རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཟུགས་དང་། འདུས་
 ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་ཞིང་གནས་པ་འོ། །ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤང་
 བོ་བཞེ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་བོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འོ། །དྲང་བའི་
 དོན་ནི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་འོ། །ངེས་པའི་དོན་ནི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་འོ། །ཚས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་འོ། །
 གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཟག་ཏུ་བལྟ་བ་ལ་གནས་པ་སྟེ། དབྱེ་བ་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱུང་བ་ཡོད་དེ་མདོ་སྟེ་དེའི་བམ་པོ་དུག་པས་སྟོན་པ་ཡིན་འོ། །
 མདོར་ན་གཤམ་གྱི་གནས་ལུགས་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་
 སྟེ་ཞེས་བྱ་ལ། གཤམ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་ཐབས་རྣམ་པ་མང་པོས་སེམས་
 ཅན་གྱི་སྒོ་དྲང་ཞིང་། མ་དག་པ་ལ་ལྷུལ་པ་དང་དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་
 པ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་གྱི་ཚས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་གསུང་རབ་བལྟ་བའི་མེ་ཡོང་

དང་། འབྲེད་པའི་ལྗེ་མིག་དང་པོ་ཡིན་པར་བཟུང་ངོ་། ཡང་། དེ་དག་རང་བཞིན་གསལ་བར་བྱ་བ་དང་། འོན་གྱི་དགོངས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དགོངས་ལྗེ་མ་གཉིས་བཤད་དང་པོ་དགོངས་པ་ནི། རྩུང་ཟད་སྒྲོ་བཏགས་བཤད་དུ་འང་ཡོད་ལ། གཤམ་པའི་ཡུལ་རྣམས་རེ་ཞིག་ཁ་བྱང་བ། གཅིག་ཕྱི་སྒྲོ་བཏགས་དུ་འང་མ་ཡིན་དགོས་ཆེད་དང་། བཅས་ནས་དགོངས་པ་རྣམ་བཞིར་སྟོན་པ་སྟེ། ཞེས་གཞུང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བར་ས་བཅད་ནས། ཕྱོགས་དང་པོ་བཤད་བྱའི་དོན་མཐའ་དག་རིམ་ལ་བཞིན་དུ་མ་རྟོགས་པས་ད་དུང་དགོངས་གཞི་ལ་ལུས་གིང་། ས་རོལ་པའི་དོན་དུ་སྒྲོ་རིམ་བཞིན་པར་མི་འགྱུར་བ་རིམ་ལ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་པ་བཞིན་མཛོད་ལྗེ་རྒྱན་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་དང་དོན་གཞན་དང་། རེ་བཞིན་དུ་ནི་དུས་གཞན་དང་། གང་ཟག་གི་ནི་བསམ་པ་ལ། དགོངས་པ་རྣམ་པ་བཞིར་གཤམ་བྱ། ཞེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། མཉམ་པ་ཉིད་དགོངས་འགལ་བའང་གཅིག་ཏུ་བསྟན། འོན་གཞན་ལ་དགོངས་དབྱེད་ན་མ་གྲུབ་བསྟན། དུས་གཞན་ལ་དགོངས་འབད་མེད་འཚང་གྱུ་བསྟན། གང་ཟག་ལ་དགོངས་དེ་དེའི་མཆོག་འཛིན་སྟངས། རེ་ཡང་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ནི་བདེན་པ་མ་མཐོང་བས་སྒྲོ་རོལ་མཐོང་བ་ཅན་གྱི་སྒྲུང་ངོར་འཁོར་འདས་དང་། བཟང་ངན་དང་། སྒྲུང་དོར་གྱི་མཆོན་ཉིད་གིན་ཏུ་འགལ་བར་གནས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རང་དུ་གཅིག་དང་ཐ་དད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་སྒྲུབ་བརྒྱུ་དང་བཅུ་པ་ལས། ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་དེ། རྣམ་མཁའ་ལ་ཡང་མཆོན་ཉིད་མེད། རྣམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་སྒྲུབ་བས་ན། གྲུན་མཆོག་མཉམ་ཉིད་རྟོགས་པའོ། ཞེས་སོ། འོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི་ཀྱན་བཏགས་ལ་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ་

ངེས་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་དཔང་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ་མ་བཞི་ལས་
 སྐྱེ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ། འདི་ལྟར་རང་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་སྐྱད་
 ཅིག་མ་ཇས་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་གཞན་རང་མཚན་པ་
 དབྱུང་ན་མ་གྲུབ་པས་སོ། ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འང་ཇས་འགལ་བས་མ་གྲུབ་ལ།
 རྒྱ་མེད་ན་སྐྱེ་བའི་འབྲས་སུ་འགགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རི་ལྟར་སྤང་ཆོད་དང་མཐུན་
 པའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཅམ་ནི་མི་ལམ་མཐ་སྐྱུ་མ་ཅམ་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་ལས་
 སྤང་བ་སྟེ། འཇམ་དཔལ་མི་ལམ་ནི་སྤང་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྤང་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཆེར་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །
 ཡོངས་གྲུབ་ལ་ནི་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ་བདག་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་དོན་དམ་
 པར་གནས་པས་མ་དག་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་པའི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་དོན་
 ཡང་དགོངས་འགེལ་ལས། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆས་
 ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཞེས་བསྟན་ཏོ། ། ཞེས་བཀའ་བསྩལ་ཏེ་ངེས་དོན་གྱི་
 མདོའི་ཆིངས་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །

དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི། གང་ཡང་བཟང་པོ་སྟོད་པའི་སྟོན་ལམ་འདི། ། འཆང་
 བ་དང་ནི་བཏོན་ཏམ་གྲོག་ན་ཡང་། ། དེ་ཡི་ནམ་པར་སྤྲིན་པ་སངས་རྒྱས་མཐུན། །
 བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་སོམ་ཉི་མ་བྱེད་ཅིག ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཁོ་ནས་རྒྱ་རྒྱེན་གཞན་
 ལ་མི་ལྟོས་པར་བྱང་ཆུབ་ལ་རིག་པར་མི་འགྱུར་ཡང་། སྟོན་དུ་དག་པའི་ཆོགས་མང་
 དུ་སོང་བ་ཞིག་ནམ་ཞིག་འཆང་བྱ་བའི་གྲུའི་ཁ་ལོ་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་པ་ལ་དགོངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ཟག་ལ་དགོངས་པ་ནི། སྐྱེན་པ་ལ་མདོན་པར་སྟོམ་པ་དང་།

ཚུལ་བྲིམས་ལ་མཆོག་རྒྱ་འཛིན་པ་སོགས་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་སྤང་ནས། བཟོད་བརྩོན་
ལ་བསྐྱགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འོད་སྤང་དཔེར་ན་ཁྲ་བ་ཆོས་པ་ལ་བྱུག་བྱ་བ་དེ་ལྟར་ཁྲ་
བ་ཉ་བ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། འོད་སྤང་དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་དང་གར་ལ་རབ་རྒྱ་དད་པ་དེ་དག་
གིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བྱུག་བྱའི། དེ་བཞིན་གསལ་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་འོ། སྤྱིར་ཡང་སྒྲོམ་སེམས་དང་མཚན་མར་འཛིན་
པའི་མངོན་ཞེས་འདི་དག་ནི་ཕྱིན་དུག་ལ་སོགས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆེན་པོ་ཡིན་
ཏེ་འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་འབྱུལ་བའི་ལེའུ་ལས། ལྷའི་བུ་རི་ཙམ་རྒྱ་ལས་ལ་འཇུག་
པ་དེ་ཙམ་རྒྱ་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། ཅི་ཙམ་རྒྱ་སྒྲོན་པ་དང་། རི་ཙམ་རྒྱ་འཛིན་པ་དང་།
རི་ཙམ་རྒྱ་མཆོག་རྒྱ་འཛིན་པ་དེ་ཙམ་རྒྱ་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། རི་ཙམ་རྒྱ་འདོད་པ་དང་།
རི་ཙམ་རྒྱ་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། རི་ཙམ་རྒྱ་སྒྲོམ་སེམས་དང་། རི་ཙམ་རྒྱ་རྟོགས་པ་དེ་ཙམ་
རྒྱ་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། ལྷའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། སྤྱིན་པའི་སེམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་
སོ། རྟེན་བཞིན་རྒྱ་ཚུལ་བྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་
གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སེམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །
ཞེས་སོགས་སྐུ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་། །

ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྷམ་དགོངས་ནི། ལྷམ་པོར་དགོངས་པ་གཏུལ་བྱ་གར་ཞིག་གི།
སྒྲོ་ལ་མི་རྒྱད་ཡིད་གཉིས་གནས་ཐོབ་རྣམས། རྟེན་ཉིད་དགའ་བའི་མིང་དང་ཆ་ལྡན་
ཀྱིས། རྣམ་པ་ཀྱོག་ནས་ཡང་དག་ལམ་གཟུད་ཕྱིར། ཆོག་མཐུན་དོན་མི་མཐུན་
པར་བཤད་པ་སྟེ། བྱང་འདས་ལས། བཙོམ་ལྡན་འདས་དགོངས་པའི་ཆོག་ཅེས་
བཟྱ་བ་ཅི་ལགས། འོད་སྤངས་དགོངས་པའི་ཆོགས་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་པ་

པ་ཡོངས་སུ་མུ་རྩ་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ད་ལྟར་འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་
 པར་བརྟན་བཞེ་བ། ཐེར་ཟུག་པ་ཡོངས་སུ་མུ་རྩ་འདས་པ་ཞེས་ཀྱང་མཉམས་པར་
 མི་འགྱུར་བ་ཞེས་མདོ་འདི་ནི་དགོངས་པའི་ཚིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་
 ལྡེམ་པོ་དགོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕ་རོལ་པོ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་འདོད་
 ཀྱང་། རྣམ་པའི་བརྗོད་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྲོགས་ནས་བཤད་པ་ཡོད་དེ། མ་སྟེས་
 དགའི་ལེའུ་ལས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་མ་སྟེས་དག་རང་གི་ཁྱིམ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 དེ་དག་དང་། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལྟར་བཟེད་དང་། ལག་པ་བརྒྱས་པར་རིག་ནས།
 ཆོས་ཉན་པའི་ཕྱིར་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པའི་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ། འཇམ་
 དཔལ་བདག་གི་འགྲོད་པ་བསལ་དུ་གསོལ། འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྦྲས་པ། རྒྱལ་པོ་
 ཆེན་པོ་ཁྱོད་གྱི་འགྲོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་གང་གླེང་གི་བྱེ་མ་
 སྟེད་གྱིས་ཀྱང་བསལ་བར་མི་སྟོད་དོ། །

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་མ་སྟེས་དག་སྦྲབས་མ་རྟེན་ནས་གིང་བཅད་པ་ལྟར་ས་ཆེན་པོ་ལ་
 འབྲེལ་རྟོ། །དེ་ནས་གནས་བརྟན་འོད་སྤངས་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོ་མ་སྟེས་དག་ལ་འདི་
 སྐད་ཅེས་སྒྲས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ནི་ལྡེམ་པོ་དག་
 ཏུ་སྟོན་པ་ལ་མཁས་ཀྱིས། མ་འཇིགས་མ་སྒྲག་པར་དོན་འདི་རི་ལས་དགོངས་ཏེ་
 གསུངས། ཞེས་དྲིས་ཤིག ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལས་འདིར་ནི་དམིགས་པའི་ཆ་ནས་
 ལྡེམ་པོར་དགོངས་ཀྱང་ཚིག་གི་ཆ་ནས་ཕ་རོལ་པོ་གང་ལ་དགའ་བའི་ཆོས་ཀྱི་མིང་
 ངམ་ཆ་ལྷན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གྲོགས་ནས་དོན་མ་ནོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གཟུང་
 པའི་ཐབས་བསྟན་པའོ། །དབྱེ་ན་ཞུགས་པ་མཆོད་ཉིད་གཉེན་པོ་བསྐྱར། ཞུགས་
 པ་ལྡེམ་དགོངས་གང་ཞིག་ཉན་ཐོས་དག སྟོང་པས་སྒྲག་ནས་ཐེག་ཆེན་སྟོང་བ་ལ།

གཟུགས་ཡོད་སྒོམ་པས་གྲུབ་པར་གོ་ནས་འཇུག །སྤང་ཚོད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་དགོངས་
 པའོ། །མཚན་ཉིད་ལྡེམ་དགོངས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོན། །ཤེས་པའི་དོན་དུ་རིམ་བཞིན་
 ཀུན་བརྟགས་དང་། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་རྣམ་པ་གསུམ་དག་ལས། །དང་པོར་
 མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དང་། །གཉིས་པར་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དང་། །གསུམ་
 པར་དོན་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས། །ཚོས་རྣམས་བརྗོད་པ་ཟབ་པ་དག་ཏུ་སྟོན། །
 གཉིན་པོ་ལྡེམ་དགོངས་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་ལྟོག །སྤྱི་ཚེ་རིགས་དང་སྤྱི་བོངས་ཚད་
 གྱིས་མིན། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་སྤྱི་ཚོས་སྤྱར་མཉམ། །ཚོགས་གྱི་ཡུལ་
 ལ་འང་མཉམ་པ་ལྟ་བུར་དགོངས། །བསྐྱར་བ་ལྡེམ་དགོངས་གསད་བྱ་མ་ཡིན་པའི།
 ཡ་མ་གསོད་དང་དེ་བཞིན་བཅོམ་བྱ་མིན། །རྒྱལ་པོ་དང་ནི་གཙང་སྤྱ་ཅན་གཉིས་
 བཅོམ། །མེད་ལེན་ཀུན་གཞི་སོགས་ལ་བརྟགས་པའི་དོན། །རྣལ་མར་བརྟུང་ན་
 རོར་བ་ཆེན་པོའོ། །དེ་ལ་ཞུགས་པ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་
 ཅན་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་ཐོས་པས་སྒྲག་པ་ཡོད་དེ། གངས་རིའི་ཁྲོད་ན་དབུ་མའི་ལྟ་
 བ་མ་རོར་བར་སྒྲ་བ་པརྟེ་ཏ་དྲི་པེ་ཀ་རའི་མདུན་དུ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་དགེ་སྤྲོད་སྤྱངས་
 པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལ་གནས་པ་གཉིས་བྱུང་། རྩོམ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 གསུངས་པའི་ཆེ་ཁོང་གཉིས་དང་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་གསུངས་པའི་ཆེ་དེ་སྒྲད་མི་
 གསུང་བ་ཞུ་འཇིགས་འཇིགས་ཟེར་བ་དང་། ཤེས་རབ་སྟིང་པོ་ཐོས་པའི་ཆེ་རྣ་བ་
 དག་པ། རྩོ་བོ་ཐུགས་ཚད་ནས་བྱམས་སྟིང་རྩེ་བྱང་རྒྱལ་མེས་གྱིས་འཕངས་ནས་
 ཚོགས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མ་འབད་ན་བསྐྱར་སྟོན་དག་པ་གཅིག་སྤྲུལ་གར་ཡང་མི་
 ཟུན་གསུང་། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཐེག་ཆེན་ལ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་མདོ་ལས། རབ་
 འབྱོར་གཟུགས་ནི་མཚན་པའོ། །

སྒྲིལ་མཚན་མེད། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུགས་ཡོད་དེ་ཞེས་སྒྲིལ་པས་ཉན་པ་པོ་
 སྒྲིག་པ་མི་སྟེ་ཞིང་། འཆད་པ་པོས་སྒྲུང་ཆོད་ལ་མི་ལམ་ལྟ་བུར་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་
 པ་ལྟར་རོ། མཚན་ཉིད་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། རོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་གི་དངོས་པོ་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ། ཀྲུ་
 བརྟགས་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། གཞན་དབང་ལ་སྟེ་བ་དང་། ཡོངས་བྱུང་ལ་དོན་དམ་
 པ་སྟེ་རོ་པོ་ཉིད་གསུམ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་བརྗོད་པ་ཟབ་པར་བསྟན་པ་སྟེ་སྟོབ་
 དཔོན་སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོས། ཟབ་པ་ནི་རང་གིས་མ་བྱས་པ། གཞན་གྱིས་མ་བྱས་པ།
 གཉིས་ཀས་མ་བྱས་པ། རྒྱ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པས་ཞེས་བཤད་དོ། གཉེན་
 པོ་ལྡེམ་དགོངས་ནི། བསྐྱལ་པ་བ་བཟང་པོའི་མདོ་སྟེ་ནས་སངས་རྒྱུ་སྟོར་ཅ་སྟོན་
 པའི་ཆོ། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཤུག་བྱུང་པ་ནི་སྒྱུ་བོར་རྒྱུངས་ཞིང་། འོད་ཀྱང་འདོམ་
 གང་བ། འདས་པ་ཉུང་བ། རྒྱ་ཆོ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོན་པ་གཞན་ལས་མོད་
 དམན་པ་ཞིག་གོ་སྟུམ་པའི་ལོག་རྟོག་ལྟོག་པ་ལ་དགོངས་ཏེ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་
 གངས་ཅན་མཚོའི་སྒྱུ་གསུང་བྱགས་ཡོན་ཏན་གྱིན་ལས་མི་ཟད་པ་རྒྱུ་གྱི་འཁོར་
 ལོའི་རྒྱལ་བཤད་ནས་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་གཞི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་
 ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཉན་པ་པོས་གཟུགས་སྒྲིའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་མཉམ་
 པར་གོ་ཞིང་། འཆད་པ་པོས་རང་དོན་དུ་ཆོགས་རྫོགས་པ་དང་ཆོས་སྒྱུ་ཐོབ་པར་
 མཉམ། གཞན་དོན་དུ་འགྲོ་དོན་མཛད་པར་མཉམ་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་སོ། རེ་
 སྐད་དུ་མཛོད་ལས། སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཆོགས་དང་ནི། ཆོས་སྒྱུ་འགྲོ་བའི་དོན་
 སྟོད་པ། མཉམ་པ་ཉིད་དེ་སྒྱ་ཆོ་དང་། རིགས་དང་སྒྱུ་བོངས་ཆད་གིས་མིན། །
 ཞེས་སོ། །

བསྐྱར་བ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། དག་སྦྱོར་གོ་ཏ་མ་ནི་ནན་ཏན་གྱིས་མ་བསྐྱལ་
 ཡང་ཆོས་འཆད་དོ་ཟེར་བའི་དབྱ་བ་བསལ་བ་དང་། ལོ་དྲུག་དཀའ་བ་སྦྱད་པ་ཁོ་
 ཉས་ཁྱད་པར་ཐོབ་ན་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དེའང་གཏིང་དབག་ཆུང་དོ་སྙམ་པ་ལྟ་བུ་བསལ་
 བའི་ཕྱིར། ཟབ་མོ་ཆགས་བྱལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་ཆོས་
 ཤིག་བདག་གིས་རྟེན། །སྤུལ་བསྐྱར་གྱི་དགོངས་མི་འགྱུར་ཏེ། །བདག་ཉིད་གཅིག་
 སུ་ནགས་སུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ནས་ཆོས་ཉིད་དེ་གིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་
 བར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཁྱད་པར་དོན་དང་ཆོག་ཏུ་འགལ་བར་བསྐྱར་ནས་གསུངས་
 པའི་ཚུལ། ངས་བྱུང་བུ་མེམས་དཔའ་མེ་རྟོག་སྒྲུ་མཛེས་བསད་དོ། །ལྷོ་ལྷོ་ག་མའི་
 འོག་ནས་བྱུང་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འཕམ། ཆོས་ལས། །པ་དང་མ་ནི་གསད་བྱ་ཞིང་།
 རྒྱལ་པོ་གཙང་སྤྱ་ཅན་གཉིས་དང་། །ཡུལ་ལའོར་སྒོར་བཅས་བཅོམ་པ་ན། །མི་དེ་
 དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལྟར་ལའོར་བར་འདུ་བྱེད་པའི་རྩ་བ་
 ཟེད་པ་ནི་ལའོར་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པས་མཐོ། །ལེན་པ་ནི་འདོད་པ་ལ་འདུན་
 པའི་འདོད་ཆགས་ཉིད་དེ་མཐོ། །ཀྱན་གཞི་ནི་བག་ཆགས་སྒྲ་ཆོགས་པའི་རྟེན་ནམ་
 སྟོད་དུ་གྱུར་པས་རྒྱལ་པོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱ་ཟེ་འཛིག་ཆོགས་ལ་བལྟ་བ་དང་།
 དག་སྦྱོར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟལ་ཞུགས་ལ་མཆོག་འཛིན་གྱི་བལྟ་བའི་གཙང་སྤྱ་
 ཅན་གཉིས་སོ། །ནང་གི་སྒྲུ་མཆེད་གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་
 བརྒྱད་ནི་ཡུལ་ལའོར་སྒོར་བཅས་ཏེ། དེ་དག་བཅོམ་པའི་ཐ་སྙད་གྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་
 མི་ལྟན་པར་དག་པའི་ཆོ་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་སྦྱར་བ་གང་དངོས་བསྐྱར་དུ་འབྲུལ་ན་ནོར་
 བ་ཆེན་པོའོ། །

དེ་ལྟར་བཞི་པོ་ནི་མདོ་ལྟེན་རྒྱན་ལས། ཞུགས་པ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། །མཆོན་

ཉིད་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་གཞན། གཉེན་པོ་ལྡེམ་པོར་དགོས་པ་དང་། བསྐྱར་བ་
ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་ནི་ངོ་བོ་ཉིད། ཉེ་བཞིན་ཉེས་པ་གདུལ་བ་
དང་། བརྗོད་པ་ཟབ་པ་ཉིད་ལ་ནི། ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་རྣམ་པ་བཞི། ཞེས་སོ། །
མདོར་ན་དགོངས་དང་ལྡེམ་པོའི་བྱད་པར་ནི་དགོངས་པ་ཡིད་ལ་རྣམ་པར་གཞག་པ་
ཅམ། ཡིན་གྱི་ཡ་རོལ་བཟུང་ལ་ལྟོས་པ་མིན། ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ཡ་རོལ་བཟུང་
བ་ལ། ལྟོས་པའི་རྣམ་འབྱེད་གསུང་རབ་བལྟ་བའི་མིག ཉེ་ལ་དགོངས་ལྡེམ་གཉིས་
པོའི་བྱད་པར་ནི། བཤད་སྐྱར་ལས། དགོངས་པ་ནི་ཡིད་ལ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཅམ་
ཡིན་གྱི་ཡ་རོལ་བོ་གཟུང་བ་ལ་ལྟོས་པ་ནི་ཁས་མི་ལེན་ནོ། ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་
ནི་ཡ་རོལ་གཟུང་བ་ལ་ལྟོས་པའོ། ཞེས་བཤད་དོ། །

དགོངས་ལྡེམ་གྱི་གནས་འདི་ལ་སྔོན་གྱི་མཁན་པོ་རྣམས་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་ཅུང་
ཟད་ཡོད་དེ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ལ། རི་
ལྟར་མོས་པའི་ཆོས་གསུངས་ཏེ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་སྤྲིག་པ་ལས། རྣམ་པར་བརློག་པའི་
ཆོས་གསུངས་སོ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས། རྒྱད་མིགས་ན་ཞེས་ཆོས་
གསུངས་ཏེ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་བདེན་པ་གཉིས། རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་ཆོས་གསུངས་སོ། །
ཟབ་མོ་ལུ་འཕྲིག་ཅན་རྣམས་ལ། སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཇི་ཉིད་པོ་ཅན། རི་ལྟར་མོས་
པའི་ཆོས་གསུངས་སོ། ཞེས་པ་ལྟར་གདུལ་བྱའི་སྟོང་དང་སྐྱར་ནས་འབྱུང་བའི་
རྒྱལ་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་སྟོ་ཆེན་རྣམས་ལ་འགལ་བ་འདུ་བ་མ་ཡིན་པས་
སྒྱ་དང་། དོན་དང་། དགོངས་པ་དང་། དགོས་ཆེད་གྱི་གནས་སྐབས་ལེགས་པར་
ཤེས་པས་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་ལེགས་པར་འབྱེད་ཤེས་པ་ནི་མདོ་རྒྱད་བལྟ་
བའི་ལྟེ་མིག་གཉིས་པའོ། ཉེ་ནི་གཞལ་བྱ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་

སྟོན་པའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱའི་ངོས་ནས་རྒྱལ་བས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་
གསུངས་པ་མཐའ་དག་དོན། །འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་པ་དང་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་
གཉིས་ལས་གསུམ་པ་མ་མཆིས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་རང་རྒྱད་ལྟ་ཉན་
མོངས་པ་གསུམ་གསུལ་པ་ལ་སྟོས་ནས། །འདུལ་བྱེད་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་དང་།
མདོ་སྟེ་དང་། མདོན་པ་སྟེ་ལུང་སྟེ་སྟོང་གསུམ་དང་། མདོན་རྟོགས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་
མཐ། གུངས་ངེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ངོས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་
མཐའ་དག་སྣང་ལུགས་ཀྱན་རྫོབ་དང་། གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་
ལ་མ་བསྟེན་པ་མེད་པས་གསུམ་པ་ལ་དགག་སྒྲ་ཞུགས་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡབ་སྐུས་
མཇལ་བའི་མདོ་ལས། །འཛིག་རྟེན་མཁས་པའི་བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཏེ། །ཁྱོད་ཀྱིས་
གཞན་ལས་མ་གསན་རང་གིས་གཟིགས། །དེ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་དང་དོན་དམ་སྟེ།
བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་སོ། །

ཀྱན་རྫོབ་པ་ལ་སྣང་ལུགས་རྣམ་པ་གཉིས། །འབྲུལ་ཤེས་ངོ་ལ་སྣང་བ་རི་སྟེད་ཀྱི། །
སྣང་ཆོད་ཉིད་དང་མཐུན་པར་དོན་བྱེད་ནུམས། །ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཉིད་དེ་སྣང་
ནའང་། །དོན་མི་བྱེད་ལ་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་གྲགས། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དུས་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་འདུས་བྱས་ཀྱན་རྫོབས་པས་བསྟེད་
པའི་འབྲུལ་སྣང་དང་། །འབྲུལ་འཛིན་དང་། །འབྲུལ་ཤེས་ལ་གར་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་
ཏེ། །བསྐྱེད་ཆེད་བརྒྱན་པ་དང་། །མི་བདེན་ཆེད་འབྱུང་བ་དང་། །འབྲུལ་པ་དང་སྟག་
བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་འཆར་ཆེད་སྟོ་ཡུལ་དང་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཏགས་པས་དོན་
དང་གིན་རྟེ་འགལ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། །དེ་ལྟ་ནའང་དུས་དེའི་སྣང་བ་དང་། །ཤེས་པའི་
ཆ་གཉིས་ཀ་ལ་རེ་ཞིག་བདེན་བརྒྱན་གཉིས་སྟ་གདགས་སྟ་རུང་བ་ལ་བསྟོས་ནས་

ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཅས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྤང་ཚད་དང་
མཐུན་པར་དོན་བྱེད་རུས་པ། རྒྱ་ལས་སྦྱིས་པ། མཐུན་སྤང་གྲུབ་པ་སྟེ། བྱི་རོལ་ཏུ་
འབྱུང་བ་བཞི། ཉན་དུ་རང་གི་ཤེས་པ་དང་བཅས་པས་བསྐྱས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་
ཀྱན་རྫོབ་དང་། སྤང་ཡང་དོན་བྱེད་མི་རུས་པ་རྗེས་བྱས་པ་ཤར་བའམ། རི་མོ་
མཁན་གྱི་ཤིང་རྩ་ལུ་ནི་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ། བདེན་གཉིས་ལས། སྤང་
དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག་ རུས་པའི་བྱིར་དང་མི་རུས་བྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་
ཡིན་པའི། ཀྱན་རྫོབ་གྱི་ནི་དབྱེ་བའང་བྱས། །ཞེས་སོ། །

འདི་གཉིས་ཀའང་ཚོག་ཏུ་སྒྲུ་ན་གཉིས་སུ་སྤང་ཡང་། གཤིས་ནས་གཞལ་ན་བ་དང་
པར་མི་མཛོན་ཏེ། བག་ཆགས་དང་འབྲུལ་ངོ་ལ་སྦྱིས་པར་མཉམ། དཔང་པོའི་ཡུལ་
སོ་སོ་ལ་སྤང་བར་མཉམ། རེ་ཞིག་འབྲུལ་ངོ་ཙམ་དུ་སྤང་བའི་དོན་བྱེད་ཀྱང་མིག་
ཤེས་གྱི་བཟླ་ཡུལ་དུ་ཡོད་ན་ཡོད་མཉམ། མེད་ན་མེད་མཉམ་དུ་གཅིག་པས་རང་
བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའོ། །བྱེད་པར་དབྱེ་བའི་གཞི་ཡུལ་ཆོས་དབྱིངས་ཙམ་ལ་སྟོན་
ན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོབ་པའི་ཆོ། སྟོ་ལ་བདེན་ཞེན་དང་བཅས་པའི་སེམས་
རྟོགས་དང་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ། བདེན་ཞེན་མེད་པའི་འཆར་སྟོ་
དང་། སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་དང་། འབྲུལ་གཞི་དང་འབྲུལ་
པའི་སྟོ་རྟོག་དབྱིངས་སུ་གྲོལ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པའི་གནས་ལྷགས་རྟོགས་པའི་
བྱིར་ཏེ་ལྷོན་པས་ཞུས་པར། མེ་ལོང་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་དག་ལ། །བཞིན་གྱི་སྒྲུབ་
སྤང་བ་ལྟར། །རི་ལྟར་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར། །སྟོན་པས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་
གྱིས། །ཞེས་སོ། །དོན་དམ་བདེན་པ་གཤིས་གྱི་བཞུགས་ཚུལ་ཏེ། འཁོར་བ་དང་ནི་
ལྷ་རན་འདས་པའི་ཆོས། །ངོ་བོ་གཉིས་མེད་གདོད་ནས་བསམ་བཞེད་འདས། །རྟོགས་

དང་མ་རྟོགས་སྒྲོ་ཡིས་མ་བཞག་ལོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི། །གཤིས་ཀྱི་
གནས་ལུགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཞིབ། སྒྲོས་པ་མེད་པ། གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་ལས་
འདས་ཤིང་། ལའོར་བ་དང་ཆོས་སོ་ཅོག་གདོད་ནས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་སོ་སོ་སྒྲུ་
བོའི་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲོས་མ་བཞག་པ་སྟེ། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ལས། གཞན་ལས་
ཤེས་མིན་ཞིབ་དང་། །སྒྲོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྒྲོས་པ། །རྣམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐ་དད་
མེད། །དེ་ནི་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་སྒྲོས་མ་བཞག་ན་བདེན་པ་
གཉིས་སྒྲུ་དབྱེ་བའང་མི་རུང་སྟེ་རྒྱ་མེད་པའི་འབྲས་བུའི་སྣམ་དུ་དོགས་ན་སྒྲོ་བ་དཔོན་
འཕགས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལས། སྒྲིང་བོ་མེད་པའི་ཆོས་འདི་ནི། །རྟོག་པ་ལས་ནི་མ་
ལུས་འབྱུང་། །གང་རྟོག་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད། །དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་གྲོལ་བ་ཡིན། །དེ་
ལྟར་མཚོ་ཆེན་སྟོངས་པ་ལ། །རྒྱབས་ནི་འབྱུང་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་སྒྲ་ཆོགས་
རྣམ་ཤེས་ནི། །དངོས་པོ་མེད་ལ་འཇུག་པ་མེད། །ཅེས་པས་གཞལ་བྱའི་ཆོས་རྣམས་
གཞལ་བྱེད་ཀྱི་རོ་བོ་དང་པོར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བྱུང་། །གང་རྟོག་དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་
པར་རྟོགས་པའི་ཆེ་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆ་སྟོད་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། །རྒྱབས་ཀྱི་འབྱུང་
གནས་མེད་པའི་ཆེ་རྒྱབས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དུ་འབྱུང་བ་ཡང་མ་གྲུབ་པོ། །

དེ་སྐད་དུ་སྒྲ་མ་ལས། གང་ཆོད་ཉིད་དོན་མཐོང་བ། །དེ་ཆོ་རྣལ་འབྱོར་མཉམ་གཞག་
པས། །མི་རྟོག་བརྗོད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །རང་གི་མཐོང་བ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །རྣམ་མཁའི་
ཆོས་ནི་འབའ་ཞིག་བཞིན། །གང་ལ་རྣམ་རིག་ཅུང་ཟད་མེད། །དེ་བཞིན་ཆོས་འདི་
རྣམ་ཤེས་པ། །རྒྱུང་ཟད་ཤེས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །འབྱུང་བ་དང་ནི་གནས་པ་ཉིད། །
བྱིས་པ་སྒོངས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲུང་། །ཤེར་རབ་རིག་པས་བཟླ་བ་ལ། །སྒྲིབ་དང་ནི་
གནས་པ་མེད། །ཅེས་སོགས་བྱ་ཆེད་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་གཤིས་ལ་དམ་པ་ཅའ་

བ་དང་། ལས་སྒྲུབ་བའི་ཡུལ། ལེན་པ་པོ་དང་། ལེན་བྱེད་གྱི་ངོས་བཟུང་གང་ཡང་
མེད་པ་དེ་ནམ་པར་རིག་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོས་དཔག་ས་ཤིང་སྟེ་འགག་མེད་པར་སྒྲོ་བཏགས་
པ་ཅམ་གྱིས་ནི་རྟག་ཆད་གྱི་འབྲང་ལས་ར་ར་བ་མེད་པས་བརྟན་བཏགས་ནམ་གྲངས་
པའི་དོན་དམ་དང་སྟེ་བ་དང་དེ་ཉིད་འགག་པ་ལ་སོགས་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་
ཅད་ནང་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་བུ་དང་བྲལ་བར་གཤིས་ཐོག་དུ་གྲོལ་བ་ནི་ནམ་གྲངས་མ་
ཡིན་པའི་དོན་དམ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། སྒྲིལ་སོགས་པ་བཀག་པ་ཡང་། ཡང་
དག་པ་དང་མཐུན་ཉིད་བཞེད། སྒྲིམ་སྒྲོས་ཀྱན་ཞི་བ་ལ། དོན་དམ་ཞེས་པའི་
བརྟན་མཛད་དོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་གསུངས་
གྱི། དངོས་པོའི་ཆནས་མ་ཉའི་རྩ་ལྟར་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཚུལ། བདེན་གཉིས་འདྲིས་
པའི་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ནི། རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་སྒྲིལ་བའི་སྒྲིམ་ཆེད་བཞེད། སྣང་
པའི་ཆནས་ཀྱན་ཞོ་བ་བདེན་པ་དང་། རང་བཞིན་མ་གྲུབ་དོན་དམ་བདེན་པའོ། །
ཀྱན་ཞོ་བ་གྱི་གནས་ལུགས་རྗེས་སུ་འཇིག་དུ་སྒྲིལ་བའི་སྒྲིམ་ཆེད་ཞུགས་པ་ལྟར་མཐོང་
དུས་གྱི་སྣང་པའི་ཆནས་ཀྱན་ཞོ་བ་དུ་གྲུབ་ཀྱང་། སྒྲིལ་བར་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་
ནས་དོན་དམ་དུ་མཉམ་ལ། དེ་གཉིས་སྒྲིལ་བའི་གཟུགས་དང་རྗེས་སུ་འདྲིས་པ་མེད་
བཞིན་དུ་སྣང་བར་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་རང་བཞིན་མེད་པ་
ཉིད་དུ་ཉམས་སུ་ཕྱོད་བཞི་བདེན་གཉིས་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའང་རང་གི་སྒྲོ་ངོའི་
ཤེས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། འཇིག་
རྟེན་དུ་གནས་པའི་ཆནས་ཀྱན་ཞོ་བ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ། ལྟར་ན་ལས་འདས་
པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། འཇིག་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པས་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་རྟོ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱན་ཚྲོབ་གྱི་བདེན་པ་དང་། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བགྱི་
བའི་དོན་རི་ལྟ་བུ་ལགས། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་ཀྱན་ཚྲོབ་གྱི་བདེན་པ་མཆིས་
སམ། ཀྱན་ཚྲོབ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཆིས་སམ། ཅི་སྟེ་མཆིས་
ན་བདེན་པ་གཅིག་ཏུ་བས་སོ། །རི་སྟེ་མ་མཆིས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་
པ་རྒྱུ་དུ་མི་འགྱུར་རམ། བཀའ་བསྟུལ་པ། རིགས་གྱི་སྤྱ་ཀྱན་ཚྲོབ་གྱི་བདེན་པ་
ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་གཉིས་སྤྱ་
མཆིས་སོ། །བཀའ་བསྟུལ་པ། རིགས་གྱི་སྤྱ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་དུ་བདེན་པ་གཉིས་གསུངས་སོ། །

རིགས་གྱི་སྤྱ་ཆོག་ཏུ་སྤྱ་བ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་དང་འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སོ། །རིགས་གྱི་སྤྱ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གང་ཟག་
གི་ཤེས་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །གང་ཟག་གི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཀྱན་ཚྲོབ་གྱི་
བདེན་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་གི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཀོན་མཆོག་འབྱུང་
གནས་ལས། བར་སྒྲུང་བྱ་རྗེས་རི་བཞིན་དུ། །འགོ་བ་དེ་ཡང་ཡེ་ནས་མེད། །སྤྱལ་
པའི་སྤྱ་ལ་བལྟ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་བལྟ། །བཞིན་གྱི་གཟུགས་
བརྟན་མེ་ཡོང་ལ། །རང་བཞིན་སྟོང་པར་མཁས་པས་བཤད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟ་
ན་འང་རེ་ཞིག་ཡུལ་ལྟའི་ཤེས་པ་ཆོན་རེས་མ་འདྲེས་ལྟས། །གཟུགས་སོགས་འདོད་
པའི་ཡོངས་སྟོང་ཆ་བཟུང་བ། །དེ་ལ་དེར་འཛིན་དགག་བསྐྱབ་སྟོ་རྟོག་གི། །འབྲུལ་
སྒྲུང་སྒྲུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་ཉིད་དུ་བརྟག། །འདི་ལྟར་མོས་པས་སྟོང་པའི་ལམ་ལ་སྒྲུང་
པའི་ཆོས་གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་། རིག་བྱ་སྟེ་འདོད་པའི་ཡུལ་
ལྟ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཞུགས་ནས་དགག་བསྐྱབ་གྱི་སྟོ་རྟོག་ཏུ་ཤར་བའི་འབྲུལ་

སྒྲིང་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་མེད་དཔེ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྒྲིང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་བརྟག་ཅིང་།
 དེ་ལྟར་གོམས་གིང་རྟོགས་པ་རྣམས་ནི་སྒྲིང་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ལས་ཐར་བས་ཐར་པའི་
 ལམ་སྒྲིང་ཐོན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་ཆེ་ཐང་དུ་བགྱིད་པའི་ཚུལ་གསང་ཆེན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་
 ལས། ཉན་ཐོས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་རེ་འཛིན་འཕྲུག་ཅིང་ལྡང་མོད་ཀྱི།
 ཉན་ཐོས་ནི་བདག་ཉིད་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་ཁོ་ནར་གེས་པར་བྱེད་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞིས་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱན་
 མི་གཙོ་ཅིང་ལ་རོལ་བྱིན་དུག་གིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་ལ། སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་འབྲུང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའང་མཉམ་གཞག་གི་དུས་ན། མཐར་ཐུག་སློ་ཡིས་
 རྣམ་པར་དབྱེད་བཟོད་ན། །དོན་དམ་མ་ཡིན་སློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཕྱིར། །གཅིག་དང་དུ་
 མར་འགལ་བའི་མཚན་ཉིད་རྣམས། །སློ་ཡི་ཡུལ་ན་ནམ་ཡང་གནས་མ་བྱོང་། །དེ་
 ལྟར་དོན་དམ་བདེན་པའི་གཤིས་སློ་སྒྲིང་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བ། དེའི་ངོར་སློས་
 པར་སྒྲིང་བནི་ཀུན་རྫོབ་ཕྱིར་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་འང་ཁྱབ་པ་མེད་པས་བདེན་
 པ་གཉིས་ཞེས་ཆོག་སྒྲིང་དགས་སུ་བྱས་པ་ཙམ་ལས་གཞི་གཅིག་གི་སྒྲིང་ནས་ཚུགས་
 སུ་མ་ལྟར་བས་སློས་དབྱེད་དུ་མེད་པ་ཉིད་དེ། གལ་ཏེ་སློས་དབྱེད་དུ་བཟོད་པ་དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ན་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་ཡང་དབྱིབས་དང་ཁོ་དོག་ཡོད་པར་ཁྱབ་སྟེ།
 འདི་སློས་དབྱེད་བཟོད་དེ་ནི་སློས་པ་ཉགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རྣམ་པར་གེས་པའི་
 ཆོགས་བརྒྱད་དང་བཅས་པའི་འདུས་བྱས་ཀུན་རྫོབ་པ་ལས་ནམ་ཡང་འདའ་བ་མེད་

བས་དོན་དམ་པ་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཚུལ་སྟོན་འཇུག་ལས། དོན་དམ་སྟོ་ཡི་
སྟོན་ཡུལ་མིན། སྟོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས་དང་། འགྲེལ་བ་བྱ་གཞུང་
ལས། དོན་དམ་དང་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདིར་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་བའི་
སྟོ་ནི་ཐམས་ཅད་པའི་མིང་ཡིན་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཤོག་ཏུ་གྱུར་བ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ལ་བྱ་བར་བཤད་ལ། དེ་ཉིད་ནི་ཞི་དོན་དམ་པ་སྟེ། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་གྱིས་ལྟོས་པ་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཡིན་
ཏེ། རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་གཞན་ཡང་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པ་མེད་པའི་མངོས་སུ་ལ་སོགས་
པའི་སྟོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདིས་དོན་དམ་པ་མཐོང་བ་ལ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །
ཞེས་པས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། གཞན་ཡང་སྟོ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། དེའི་སྟོས་པ་རྣམས་
ཀྱི་ངོར་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་ན་ནི་གཅིག་ཏུ་འདུལ། །ཡང་ན་ནི་དུ་མ་དང་བཅས་
པ་ཉིད་དུ་གནས་གྱང་། དོན་དམ་པ་ནི་དེ་དང་ཤིན་ཏུ་རྫས་འགལ་བས་སྟོ་དང་ལྟན་
ཅིག་ཏུ་འདུ་བ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འད་གོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། འདུ་
བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་
དེ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གང་རྟོགས་པ། །དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཞུགས་
པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་སྟེ་སྟོན་པ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་ཁས་སྐྱངས་པའི་
འདོད་པ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་སྤང་ན་སྤང་མཉམ་དང་། མེད་ན་མེད་མཉམ་དུ་ངོ་
བོ་གཅིག་ཅེས་བརྗོད་པར་ཟད་དོ། །དེ་ཞིག་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡི་རྣམ་བཞག་ནི། །ཤེས་
པའི་དོན་དམ་སྟོ་ཡིས་དབྱེད་པ་དང་། །དངོས་པོའི་དོན་དམ་ཐོ་བས་བཙམ་པ་ཡི། །
དལ་སྤྱན་ཆ་མེད་ཉན་ཐོས་སྟེ་པའི་ལྷགས། །དེ་ལ་ནང་གསེས་སུ་བྱེ་བས་བྱེ་བྱག་ཏུ་

སྤྱི་བ་དང་མདོ་སྤེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་རིག་ཐ་སྙད་དུའང་ཁས་མི་ལེན་
 པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བའི་གང་ཟག་དེ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱི་བའི་མཚན་ཉིད་
 དེ། དེ་ལ་གཞི་ལས་འབྲས་བྱ་ལས། གཞིའི་ཚོས་ཤེས་པའི་དོན་དམ་ལ་སྒྲོ་ངོའི་
 དབྱད་པ་ཞུགས་པ་དང་། དངོས་པོའི་དོན་དམ་ཐོ་བས་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པས་
 གཞོད་པར་མི་རྒྱས་ཏེ། ཤེས་པའི་རྒྱན་དང་། དངོས་པོའི་རགས་པ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་
 ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། དངོས་པོའི་རྩལ་ཐུན་ཆ་མེད་པ་དོན་དམ་དུ་འདོད་པའི་
 རྩལ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། གང་ལ་བཅོམ་དང་སྒྲོ་ཡིས་གཞིག །བསལ་ན་དེ་སྒྲོ་མི་
 འཇུག་པ། །བུམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་
 ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱི་བའི་ལུགས་ལ་གཉེན་པོས་བཅོམ་པ་འཇུག་སྒྲོ་མི་གཞིག་པ་
 གང་རུང་གི་ཆ་ནས་དེར་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོར་དུ་རུང་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྫོབ་
 བདེན་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་དངོས་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་རྣམ་པ་མ་ཉམས་
 པར་ཡོད་དུས་དེ་དེའོ་སྣམ་པའི་སྒྲོ་སྒྲུ་ཡང་། དེ་ཐོབ་དང་གཏུན་བྱ་ལ་སོགས་པས་
 བཅོམ་པ་ན་དབྱད་པའི་རྣམ་པ་དེ་མེད་པས་དེར་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་རགས་པ་འང་འགག་
 པར་འགྱུར་བ་ལ་དམིགས་པའོ། །

དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་རྩལ་སྤྱི་བ་ཐ་སྙད་པོས་བཅོམ་པ་དང་རིགས་པས་གཞིག་སྟེ་
 བསལ་ཡང་རང་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོར་དུ་མི་རུང་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པའི་
 དངོས་པོར་འདོད་དེ། མཚན་གཞི་རྩལ་ཐུན་ཆ་མེད་དང་། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་
 དང་། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་སོ། །དེའང་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་བཏགས་
 ཡོད་དོན་གཅིག་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་རྩལ་ཡོད་དོན་གཅིག་པར་འདོད་དོ། །
 སྤྱིར་གྲུབ་པའི་མཐའ་འདིས་ནི་བྱེ་རྩལ་པ་རྣམས་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་

ལེགས་པར་བཀག་ནས་བདག་མེད་དུ་ཁས་སྒྲུབ་ཞིང་། དེའི་ལྷ་བ་གོ་བ་ལས་མདོ་
 རྟེན་པའི་ལྷ་བ་ལེགས་པར་གོ་བའི་ལམ་སྟེགས་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་ནམ་མཁའ་རྟག་
 རོངས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་པའི་རྒྱ་འབྲས་དང་། མཚུངས་པ་ལྷ་
 ལྷན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཁས་ལེན་ཞིང་། ཏུས་གསུམ་ཡང་རྫས་གྲུབ་དང་དངོས་
 བོར་འདོད་པས་ནམ་ཡང་མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་སོགས་གིན་ཏུ་རྟགས་པ་ཡིན་ལ།
 ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་རྒྱུས་ལ་མདོ་རྟེན་པ་དང་མཐུན་པར་ལས་གྱི་འབྲེལ་པའི་རྟེན་
 ཏུ་ལས་གྱི་རྒྱན་ཁས་ལེན་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་དོ། །ལམ་གྱི་རྒྱམ་གཞག་ནི་བདེན་
 བཞེད་རྒྱམ་པ་མི་རྟག་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་ལྷའི་རྒྱམ་གཞག་
 ཙམ་བྱེད་ཀྱང་། ས་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱམ་གཞག་མི་འདོད་ལ། ལམ་དེ་དག་གི་
 སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དེ་ལས་ལྷོག་པའི་མི་ཤེས་པ་གཉིས་ལས་སྐྱ་མ་སྤངས་
 བ་ལས་དམན་པའི་དགྲ་བཙུན་པའི་གོ་འཕང་དང་བྱི་མ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་
 པའི་མི་ཤེས་པ་སྤངས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་། བཅུ་
 དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་བསྟོམ་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་བཙོ་ལྷ་པོ་དག་ཀྱང་
 རིམ་ཅན་དུ་སྟེ་བར་འདོད་པའོ། །དེ་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆ་ནས་བཟོད་ན། བཤད་མ་
 ཐག་པའི་དམན་པའི་དགྲ་བཙུན་པ་ལའང་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་སོགས་འདོད་པས་
 རི་ལྷར་ཐོབ་པའི་སྤངས་རྟོགས་ལས་ཉམས་ནས་རྒྱན་ཞུགས་སུ་འགྱུར་བའང་སྲིད་
 པར་ཁས་ལེན་ལ། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་མི་རྟག་པ་བཅུ་དྲུག་གི་
 ལམ་དང་འབྲེལ་པར་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་མི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་སྤངས་ཏེ་སངས་
 རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེའང་བདག་ཅག་གི་རྟོན་པ་ལ་མཚོན་ན། དང་པོ་སྤྱགས་
 བསྟེན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐོད་ལ་བདུད་བརྒྱལ་བ་ཕན་ཆད་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཙམ་ལ་

གནས་པའི་སོ་སོ་སྒྲུ་བོ་དང་། གང་གི་མཚན་ཐོག་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲུར་ལམ་གྱི་
 གནས་སྐབས་དྲོད་ལ་སོགས་པ་བཞི། མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སྐད་ཅིག་མ་
 བཅོ་ལྷ་རྒྱལ་ས། ལྷན་ཐོག་དེ་ཉིད་དུ་ཚོགས་པར་མཛད་ནས་ཐོ་རངས་བསྒྲོམ་ལམ་
 རོ་རྩེ་ལྷ་ལུང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་དུང་ནས་སྤྱང་
 ལྷེ་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་ལ། དེ་ལྷར་སངས་རྒྱས་པ་དེ་ཡང་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་
 པ་དང་མི་སྒྲུབ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡིན་གྱི། བྱིའི་གཟུགས་སྤང་དེ་ཉིད་ནི་
 ལྷག་བསྐལ་བདེན་པ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་སྤྱི་མི་འདོད་དེ། ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྒྲིགས་
 འཕངས་པའི་ཆོ་ཞབས་བསྐྱད་པའི་ཆོར་བ་ཉམས་སྤྱོད་བ་སོགས་ཚུལ་བསྟན་མ་
 མིན་པར་བཟུང་ནས་དྲང་དོན་ཐད་དྲང་དུ་ཁས་ལེན། འོན་ཀྱང་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་དབགས་
 བས་སངས་རྒྱས་པ་བྱིན་གྱི་མཛད་པ་རྒྱལ་ས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་། སྤྱི་ལུས་
 ལ་དབགས་ནས་ལྷག་བཅས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞེས་འདོད་ཅིང་། ལྷ་རན་ལས་འདས་
 པ་ནས་ལྷག་མེད་གྱི་དབྱིངས་སྤྱོད་བཞུགས་པ་ཡིན་པས་ཤེས་རིག་གི་འཇུག་པ་རྒྱན་
 ཆད་ནས་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་གཟུགས་སྤྱི་རྒྱལ་འཕུལ་སྟོན་པ་སོགས་དང་། འོངས་
 སྤྱོད་ཚོགས་སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་གཞག་གྱང་མི་འདོད་ཅིང་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་
 གཉིས་ལས་ལོགས་སྤྱོད་ལུང་པའི་མི་གནས་པའི་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་འང་ཁས་མི་
 ལེན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོས་སྤྱོད་བཞི་དང་། གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་གཞག་
 ཅམ་འདོད་གྱང་། དེ་དག་གང་ཟག་ཡིན་པས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་རྒྱུ་མི་འདོད་
 ཅིང་། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ས་ལ་དགེ་འདུན་དཀོན་
 མཆོག་དུ་འདོད་པའོ། །མདོ་སྤེལ་ནི། རོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་དེ་འདིར་ནི། རོན་
 དམ་ཡོད་མིན་གཞན་ནི་ཀྱང་རྫོང་ཡོད། རེ་ཡང་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་

པ། མདོ་སྡེ་པའི་ལྷགས་ངོ་བོ་རྟོག་གེར་མཐུན། འདི་ལྟར་བདེན་ཞེན་གྱི་ངོས་ནས་
 ཕྱི་དོན་དང་རང་རིག་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་བརྗོད་པ་
 ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་དེ་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། དབྱེ་བའི་སྒྲོན་ནས་ལུང་དང་
 རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་རྣམས་
 བཀར་འདོད་པའི་མངོན་བ་སྡེ་བདུན་པོ་གྲ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་དབྱ་བཙམ་པ་
 བདུན་པོའི་བསྟན་བཙམ་སྐྱ་འདོད་ནས་གྲུབ་མཐའ་དེ་ལས་སྐྱ་བ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་
 ཚད་མ་སྡེ་བདུན་ལ་སོགས་ནས་བཤད་ཅིང་མདོ་སྡེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་
 པས་ཚས་གྱི་མིང་གང་ཟག་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། ཚས་རྣམས་དཔེ་དང་འབྲེལ་བར་སྟོན་
 པས་དཔེ་སྟོན་པ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་སོ། །གཞིའི་ཚས་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་གི་
 བདེན་པར་འཛོག་པ་མི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་
 གྱིས་དོན་རང་མཚན་གྱི་གནས་ལྷགས་མཐོང་བ་ལ་སྦྱིབ་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རྟོག་
 པའི་སྣང་ཡུལ་ལ་སྦྱི་མཚན་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། སྦྱི་མཚན་དང་དངོས་མེད་གྱི་ཚས་
 དང་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཡིན་བྱུང་མཉམ་ལ། མངོན་
 སུམ་པའི་སྣང་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་ཅིང་། རང་མཚན་དང་། དངོས་པོ་དང་།
 དོན་དམ་བདེན་པ་རྣམས་ཡིན་བྱུང་མཉམ་དུ་འདོད་པའོ། །འདིར་རྣམ་འགྲེལ་ལས།
 དོན་བྱེད་རྣམས་པ་གང་ཡིན་པ། དེ་འདིར་དོན་དང་ཡོད་པ་ཡིན། །གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་
 ཡོད་པ་སྟེ། དེ་དག་རང་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད། ཚེས་པའི་ཁས་བླངས་ལྟར་འདོད་
 དེ་ངོ་བོ་རྟོག་གེ་བ་རྣམས་མཐུན་པར་གནས་སོ། །

ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་མི་རྟོག་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་པོ། ཉིད་
 ཀྱང་མིང་གིས་བཏགས་པ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྗེས་ཡོད་གྱི་སྟོང་པར་རྟོགས་

པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་པ་ཐབས་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
 སོགས་དང་མ་འབྲེལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་ཐེག་དམན་རང་ལམ་ཡིན་ལ། ཤེས་
 རབ་དེ་དང་སེམས་ཅན་ལ་འང་ལན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ལུན་སུམ་ཆོག་ས་
 པ་ཟུང་དུ་སྒྲེལ་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དང་། དམན་མཆོག་གི་ལམ་
 བཞུད་ཚུལ་སྒྲུ་མ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་པ་ལས། ལམ་གྱི་སྒྲུང་བྱ་སྒྲིབ་པ་ལ་ཡང་གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་མི་ཤེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
 མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟད་ཅམ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་།
 ཤེས་སྒྲིབ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟད་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །

འབྲས་བུའི་དོན་ས་བརྗོད་ན་མི་རྟག་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་པོ་རྒྱུད་པ་ཅམ་བསྟོམ་པས་
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་མི་ཤེས་པ་ཅམ་སྤངས་ཏེ། དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་མདོན་
 བྱེད་ནི་དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མྱུང་འདས་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་པའི་འགོག་
 བདེན་རྣམས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། ལམ་བདེན་དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཏུ་
 འདོད་པའོ། །ཐབས་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
 བར་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་མི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀའི་ས་བོན་བྱུང་ནས་སྤང་སྟེ། སྤངས་
 པ་བྱུང་པར་ཅན་གསུམ་ལྡན་དང་། རྟོགས་པ་བྱུང་པར་གསུམ་ལྡན་གྱིས་རང་དོན་
 མཐར་ཐྱིན་པའི་བདེ་གསེགས་གཉིས་ལས་གཞན་དོན་མཐར་ཐུག་སྒྲིབ་བས་གདུལ་
 བྱ་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྟོར་ཏེ་སྒྲིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པ་ནི་སྤྲོན་མེད་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བུར་འདོད་དོ། །དེ་འང་རིགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ་བཞིར་འདོད་
 དེ་ཐོབ་ས། ཉན་ཐོས་རྣམ་བཞི་སྒྲུལ་པ་དང་། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འགྱུར་བ་དང་། །
 ཞི་བཞུད་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལས། སྒྲུལ་པའི་ཉན་ཐོས་ནི་

མཆོག་ཟུང་དང་རབ་འབྱོར་དང་མ་འགགས་པ་ལ་སོགས་སོ། ། བྱང་འདས་ལས་ནི་
ལྷས་བྱིན་དང་དྲུག་སྟེ་ཡང་དེར་བསྐྱས་སོ། ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་
སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་བཤད་མ་ཐག་པ་མཛོད་
ཅུ་འགྲེལ་གྱིས་བསྟན་ཏོ། ། ཞི་བ་བཟོད་པ་ནི་རང་ལམ་ནས་རི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་
འཇུག་པའོ། ། བྱུང་མཐའ་འཛིན་པ་ནི་བསམ་པ་ཐེག་ཆེན་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱུང་
མཐའ་འཛིན་པའོ། ། དེའང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། ཉན་ཐོས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་
པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་ལས་འཕགས་པ་རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་
འདོད་ཁམས་སུ་ལུས་རྟེན་མཚན་ཉིད་པ་བཟུང་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོད་པ་བསྐྱབ་ལ།
ཕྱིར་མི་འོང་ནི་སྒྲུལ་པའི་ལུས་ཀྱི་གཞན་དོན་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། ། རི་ལྟར་ཡང་།
ལྷག་མེད་གྱི་བྱང་འདས་ཞིང་དག་པར་བསྐྱེད་སྐྱབས་སུ་སྦྱོས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
བསྐྱལ་ནས་གཞན་དོན་བྱས་ཏེ། ཆོགས་བསགས་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ནི་སྦྱོབ་དཔོན་
རྒྱ་རྒྱ་གྱི་དགོངས་པའོ། ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཙམ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ། གཟུང་
འཛིན་གཉིས་སུ་སྦྱང་བའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན། ། ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཉིད་དེ་གང་ལས་
གཞན། ། གཉིས་མེད་ཤེས་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་དུ། ། འདོད་པ་སེམས་ཙམ་པ་ཡི་
གྲུབ་པའི་མཐའ། ། དེ་ལ་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་
མཐའ་སྦྱོབ་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་འཇམ། ། རྣམ་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

དབྱེན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སྦྱང་བའི་གཟུགས་རགས་པར་
སྦྱང་བ་འདི་དག་སྦྱང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་རྣམ་བདེན་པ་དང་། མ་
གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་ཐུན་པའོ། ། སེམས་ཙམ་པ་ལ་འང་ལུང་དང་རིགས་པའི་
རྗེས་འབྲང་གཉིས་ལ། སྦྱོབ་དཔོན་སོ་སོའི་བཞེད་གཞུང་གི་དབྱེ་བསྐྱེད་ཁྱད་པར་

ཡོད་ཀྱང་། ཉིང་ངེ་འཇིག་གི་ཆ་ནས་ཐ་མལ་པ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་ཅིང་ཉམས་ལེན་
གཏན་ལ་འབེབས་པས་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ་
ཀྱན་ལས་བརྟུས་ལས། ཆ་ཤས་ཅན་ཞེས་བྱ་མེད་ཅིང་། །ཐ་བར་རུལ་རྣམས་མེད་པ་
དང་། །སོ་སོར་སྒྲུང་ལ་དམིགས་མེད་ལ། །ཉམས་སུ་ཁྱོད་བ་མི་ལམ་འདྲ། །གཟུང་
དང་འཇིག་པ་ལས་གྲོལ་བའི། །རྣམ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་དུ་ཡོད། །ཁྲོ་མཚའི་པ་རོལ་
ཕྱིན་པ་ཡི། །རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་གཞུང་ལུགས་བསྒྲགས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གཞིའི་
རྣམ་གཞག་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་འདོད་པ་ལས། །དང་པོ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་
ཅད་ཀྱན་བརྟགས། །གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་ལས་བདེན་པ་ཀྱན་རྫོབ་པའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཀྱན་བརྟགས་དང་། །གཞན་དབང་དུ་འདུས་ལ། །དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་ཡོངས་གྲུབ་དུ་འདུ་བས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི་ཡོངས་གྲུབ་མཚན་ཉིད་པ་
དང་། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱན་བརྟགས་སུ་འདོད་པ་སྟེ། །མདོར་བསྟུན་གཟུང་
འཇིག་གཉིས་སྒྲུང་གི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ནི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ། །གཉིས་མེད་ཀྱི་
ཤེས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་འདོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་ཁས་ལེན་པ་དག་ནི་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལཱི་
ཡིད་དང་བཅས་པར་མ་འབྱུངས་པའི་ཤེས་པའི་རོ་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་
གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅན་ནོ། །དེ་དག་བཙཅ་པའི་རྒྱད་ལའང་
ཡོད་པས་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་མ་ཡིན། །དགེ་རྩ་ཆད་པའི་རྒྱད་ལའང་ཡོད་པས་
དགེ་བ་མ་ཡིན། །ཁམས་གོང་མའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པས་མི་དགེ་བའང་མ་ཡིན། །ཉོན་
ཡིད་ནི་དམིགས་པའི་ཆ་ནས་ཀྱན་གཞི་དང་། །རྣམ་པའི་ཆ་ནས་རང་སེམས་པའི་རོ་
བོ་བསྐྱིབས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །འཇུག་ཤེས་དུག་པོ་སྤྱི་དང་མཐུན་གྱང་རྩུར་

མཐོང་གི་རྒྱད་གྱི་རང་རིག་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་ལྟུལ་
 པའི་ཆ་ཅན་དུ་འདོད་པའོ། འོན་ཀྱང་མངོན་སུམ་ནི་རྟོགས་བྲལ་གྱི་བྱུང་པ་ཅན་ཡིན་
 རོ། །ལམ་ལ་ཐེག་པ་དམན་མཆོག་གཉིས་ལས། དམན་ལམ་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་
 མི་རྟག་སོགས་བརྩུག་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱལ་པ་རྒྱ་མཚོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
 དང་འབྲེལ་བར་སྟོད་པའི་ཡུན་གྱི་གོམས་པ་དང་བསྐྱེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་རང་རྒྱལ་
 དག་བཙུམ་པའི་གོ་འཕང་དང་། ཉན་རང་གཉིས་བསྐྱོམ་སྤངས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་
 མེད་ཀྱང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་མ་འབྲེལ་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྒྱུ་
 པ་ཅམ་གྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཅམ་ལས་མི་འཐོབ་པོ། ཇེ་བས་ན་རང་རྒྱལ་ལ་སྡེ་
 སྟོད་ལོགས་པ་མེད་དོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་གང་ཟག་རང་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་རྩས་
 ཡོད་གྱིས་སྟོང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། གཟུང་འཛིན་གཞན་གྱིས་
 སྟོང་པ་དང་། ཀྱན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་པས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་བྱངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཆོགས་དང་འབྲེལ་བར་
 ལམ་ལྔ་དང་ས་བརྩུ་རིམ་གྱིས་བཞོད། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཉོན་མྱིབ་དང་།
 ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཤེས་སྡིབ་ཟད་པར་སྤངས་ཏེ་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སྤྲན་མེད་པར་འདོད་པའོ། །

འབྲས་བུའི་ཆ་ནི་ལྷག་བཙས་ལྷག་མེད་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཏེ་གསུམ། སངས་
 རྒྱུ་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཆོས་སྐྱུ་ལ་ངོ་པོ་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱུ་
 གཉིས། ལྷན་བྱུང་དང་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཀྱང་འདོད་པའོ། ཇེ་
 དག་ནི་བྱུང་མཐའི་སྟིང་པོ་ཅམ་སྟེ་མཚན་ཉིད་ཞིབ་པ་བྱུང་པའི་མཐའ་རིན་པོ་ཆེར་
 ཤེས་པར་བྱའོ། ཇེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་མཆོག་ཏུ་ལྟུང་པ་ནི་

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ངེས་དོན་དབུ་མ་ལོ། །དེ་ཡང་སྐྱོད་ན་གྱི་ཆ་གཉིས་སུ་གནས་པའི་བཟོད་
 པའི་སྐྱོ་ནི་མཐའ་གཉིས་སྒྲིང་བའི་ཚོག་ཏུ་གདགས་པ་ཙམ་སྟེ། མདོ་ལས། བདེན་དང་
 རྒྱན་པ་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །ཡོད་དང་མེད་པ་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །དེ་མྱིར་
 མཐའ་ནི་གཉིས་ཀ་ནམས་སྤངས་ནས། །མཁས་པས་དབུ་མ་ལ་ཡང་ནི་གནས་མི་བྱེད།
 ཅས་སོ། །དོན་གྱི་དབུ་མ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཁོན་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་གནས་པའི་དང་པོར་རང་རྒྱུད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱན་ཚོབ་ཏུ། །བྱུང་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་མཆན་ཉིད་དེ། །དོན་དམ་གྱུ་བ་བཟེད་པ་
 བམ་མཁའ་ལྟར། །འདོད་པ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཡི་ལུགས། །དེ་སྐད་དུ་འབྲུལ་འཛོམས་
 ལས། །དམིགས་བཅས་ཀྱན་ཚོབ་དོན་དམ་དུ། །དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱན་ལ་
 གྲོལ། །ཞེས་པ་ལྟར། སྤང་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ཚོབ་གྱི་ཆ་ནས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྤང་
 ཡང་། དོན་དམ་པར་བྱང་ཟད་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྱུ་བ་བཅས་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །དེ་
 ཡང་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱན་ཚོབ་དང་དོམ་
 དམ་དུ་འཛོག་པ་དེ་ཡང་གཤིས་ལ་བདེན་པ་མ་གྱུ་བ་བཞིན་དུ་ཐ་སྟོད་གྱི་ཆ་ནས་རང་
 གི་མཆན་ཉིད་དུ་གྱུ་བ་པར་འདོད་པས་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རིག་གཤིས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ནམ་གཞག་
 དང་། ཁས་ལེན་པའི་བྱེད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཀྱན་ཚོབ་ཏུ་སྤང་བ་འང་
 མེད་པ་གསལ་བར་སྤང་བ་མི་ལམ་འབྲུལ་པ་ལྟ་བུ་ཉིད། རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་སྤང་བ་
 ཙམ་དུ་གྱུ་བ་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་རིག་གཤིས་ཀྱི་ཡུལ་བདེན་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ནས།
 འཁོར་འདས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་གྱུ་བ་པར་འདོད་དེ། ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་
 འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ལྟ་རན་

ལས་འདས་པའང་མ་སྐྱེ་ཤིང་མེད་པའོ། །ཞེས་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་
 མཚན་ཉིད་ནི་དེའི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་རྣམ་གངས་ཀྱི་དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པར་བལྟ་སྟེ། རྣམ་གངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་པའི་ངོར་ནི་ཤེས་བྱ་དང་
 བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་དང་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་
 པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ལོག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལས་གྲོལ་པའི་ཕྱིར་སྒྲོས་པ་གཙོ་བོ་
 པའི་ཚུལ་དུ་རིགས་པར་བྱའོ། །དེའང་དཔུ་མའི་གཞུང་ལས་གཏན་ཚིགས་ཆེན་པོ་
 བཞིའི་རིགས་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་
 ཡོངས་སུ་གཤགས་པ་ཡིན་ལ། དམིགས་བསལ་རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་རེ་རེས་ཀྱང་སྒྲོང་བ་
 ཉིད་ཀྱི་གནས་སྤྱོད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གང་ཐ་དད་པ་ཡོད་དེ།
 དཔེར་ན་རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་དང་པོས་རྒྱས་བཤད་མི་འདྲ་བ་བརྟུན་དང་། མཇུག་བསྟུ་
 མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཏེ་བརྟུ་གཉིས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ནི་རེ་ཞིག་ཡོངས་སུ་
 གཤགས་པའི་ཚུལ་བཞིས་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། རྩོ་རྩེ་གཟེགས་མ་དང་། ཡོད་མེད་སྐྱེ་
 འགོག་དང་། ལྷ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི། དགག་
 བྱའི་རྒྱ་དབུགས་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པ་སྟེ། རྩ་ཤེའ་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་
 ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །
 སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པས། ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་ཙམ་ཡང་དོན་དམ་
 པར་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་མེད་པ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག་ལ་སྐྱེ་
 བའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གིས་སྒྲོང་སྟེ། དཔེར་ན་དོན་སྐྱི་ཙམ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་
 བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དགག་བྱའི་འབྲས་སུ་དབུགས་ནས་འགོག་པ་སྟེ། །མེད་དམ་ཡོད་པའི་

དོན་ལ་ཡང་། རྒྱུན་ཅི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་ན་གང་གིས་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་། ཡོད་
ན་རྒྱུན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་པས། ཚེས་ཅན་སྣང་བ་རྟེན་འབྲེལ་འདི་ཡང་དོན་
དམ་པར་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་སྟེ་བ་གསུམ་ཀས་སྟོང་པའི་བྱིར་སྟེ། འདི་ལྟར་
གང་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་སྟེ་བས་སྟོང་པ་དང་། སྟེ་བའི་དངོས་པ་
མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པ་སྟེ། དཔེར་ན་དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་
པར་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་དབྱུང་ནས་འགོག་པ་སྟེ།
བདེན་གཉིས་འཇུག་པ་ལས། དུ་མས་དངོས་པོ་གཅིག་མི་བྱེད། རྒྱུ་མས་དུ་མ་བྱེད་
མ་ཡིན། གཅིག་གིས་དུ་མའི་དངོས་མི་བྱེད། གཅིག་གིས་གཅིག་བྱེད་པའང་མིན།
ཞེས་པས། འདི་ལྟར་སྣང་བའང་དོན་པར་གཅིག་ལས་གཅིག་གོས་དང་གཅིག་ལས་
དུ་མ་དང་། དུ་མ་ལས་དུ་མ་དང་། དུ་མ་ལས་གཅིག་སྟེ་བའི་སྟེ་བཞིས་སྟེ་བ་སྟོང་
པའོ། དཔེར་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ནམ་མཁའ་ཞེས་གདགས་པ་བཞིན་ནོ། བཞི་
པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་ཡིན་དགག་གཏན་ཚིགས་སུ་བཞོད་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་པོ་རང་གི་
ངོ་བོ་དབྱུང་ནས་འགོག་པ་དང་། མེད་དགག་གཏན་ཚིགས་སུ་བཞོད་པ་གཅིག་དང་
དུ་བྲལ་ཡོ། །

དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྟེས་པ་དེ་མ་སྟེས། རྟེ་ལ་སྟེས་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་
མ་ཡིན། ཅིས་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་སྟེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་
མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་བདེན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་སྟེ། དཔེར་
ན་སྟོག་སྟེ་གཡོ་བ་བཞིན་སྣང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་དུ་མ་འགགས་པའོ། གཉིས་པ་
ནི་གཏན་ཚིགས་དཞོད་པ་དང་། རྟོགས་ཚེས་བསྐྱབ་པ་དང་། ལྷབ་ངེས་ཀྱིས་ཆད་
མས་དབྱུང་པ་དང་གསུམ་གྱིས་རིགས་པར་བྱའོ། རྟེ་ལ་དང་པོ་ནི། གཅིག་དང་

དུ་མ་དང་བྲལ་བས་བྱལ་ན་དེ་བདེན་པའི་དངོས་པོས་སྤྲོང་བས་བྱལ་བོ། གཉིས་པ་
ནི་སྤྲོབ་དཔོན་འཕགས་པས། རི་ལྷར་སྐད་ཅིག་མཁའ་ཡོད་ལྷར། ཐོག་མ་དབུས་
ཀྲང་བརྟགས་པར་གྱིས། སྐད་ཅིག་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་སྐད་
ཅིག་ལ་མི་གནས། ཞེས་པས་ཉིན་མཚན་དང་ཕྱེད་ཕྱི་དྲེ་བར་རམ། སྐད་ཅིག་ཕྱེ་
ཕྱིའི་བར་ན་གནས་པའི་རྟགས་ལས་ཆ་གསུམ་དང་ལྷན་པར་དབགས་པས་དོན་དམ་
པའི་ཆ་མེད་གཅིག་དང་བྲལ་བར་གནས་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི་རིགས་པའི་དབང་ལྷན་གིས། རོན་བྱེད་རྣམས་པ་གང་ཡིན་པ། རྟེ་འདིར་
དོན་དམ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཙམ་དུ་མའི་དངོས་པོ་ཡིན་
པ་བཀག་པ་ཙམ་གྱིས་གཅིག་གཅིག་གིས་དངོས་པོར་ཡོད་དུས་སྤྲོད་དེ། ཡོད་
པའི་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་གཅིག་དུ་ཡོད་པའམ། དུ་མར་ཡོད་པས་བྱལ་བ་དངོས་སུ་ངེས་
པ་ན་གཅིག་དང་དུ་མའི་བྲལ་བྱར་མཐོང་བའི་ཡོད་པའི་དངོས་པའི་འདི་ཉིད། རོན་
དམ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནའང་། དེའི་གཅིག་དང་དུ་མས་མ་བྲལ་བར་དོགས་པ་སྟེ་
བའི་རྣམས་པ་བཙོམ་སྟེ། རོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མས་བྲལ་བ་མཚན་
ཉིད་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བདག་གི་སྒྲུ་མ་རང་
གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་ཡ་རོལ་དུ་ལོ་དེ་བཞེད་པས་དབུ་མའི་གཏན་.....
ཚོགས་ཆེན་པོའི་གོ་དོན་བོད་ལྷ་རབས་ལ་འཆད་རྒྱ་མེད་ཅེས་སྟེ་བརྟོལ་བསྐྱེད་པར་
མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཁས་ལེན་པའི་རྣམ་གཞག་ནི། བདེན་པ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཚོས་གང་
ཞིག་རང་བཞིན་མེད་པ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཚོས་ཅན་གང་ཞིག་
རིག་པས་དབྱུང་མི་བཟོད་པ། རོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་རིག་པས་དབྱུང་བཟོད་པའོ། །

དེ་ལྟ་ན་རིག་པས་དབྱད་བཟོད་དེ་སྒྲོས་བཀྲགས་པ་ལ་ལྟོས་སམ་མི་ལྟོས། མི་ལྟོས་
ན་དབྱད་བཟོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་འགལ་ཞིང་། ལྟོས་ན་དབྱད་བཟོད་པ་དེ་དོན་དམ་
པའི་བདེན་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟན་ན། བསྒྲུབ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དུས་ན་ལྷག་མཐོང་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པས་སོ་སོ་
སྒྱུ་བོའི་སྒྲོ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཆེ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱང་། འདིར་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱི་དབྱད་རིག་རྟོན་པོས་གཤིས་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་ལ་མཚང་འབྲུབ་པའི་སོ་སོར་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་མེ་ལྷ་བྱས་རྟོག་པའི་བྱད་ཤིང་བསྟེག་པའི་དུས་དེ་ལྟར་འདོད་ན། དེས་
བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་དུས་ཚིག་ལ་མི་རྟོག་པའི་ཆ་ནས་.....
བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་པ་མ་རྟོགས་པར། བདེན་པ་
གཉིས་ཤིང་པའི་རྩ་ལྟར་ཐ་དད་དུ་ལྟང་བའི་ཐ་སྙད་ལ་དབྱོད་པའི་སྒྲོའི་དགག་བྱ་ལ་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མཐར་ཐུག་དབྱད་རིག་གིས་དགག་
རྣམ་པ་ལ་དབྱད་མི་བཟོད་པ་དང་། རིག་པ་གང་གིས་གྱང་དགག་མི་རྣམ་པ་ལ་
དབྱད་བཟོད་པ་ཞེས་མཚོག་གཟིགས་སྒྲུལ་བྱ་ཆེན་པོ་དག་བཞེད་དོ། དེ་སྐད་དུ་
འཇུག་པ་ལས་གྱང་། དངོས་ཀྱི་ཡང་དག་རྒྱུན་པའི་མཐོང་བ་ཡི། དངོས་རྟེན་རོ་
བོ་ཉིད་ནི་འཛིན་པར་འབྱུང་། །ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་ཡིན་དོན་དམ་སྟེ། མཐོང་
བ་རྒྱུན་པ་ཀྱི་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། །ཞེས་ཡུལ་རྣམས་ཡུལ་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་
འཛིག་པའི་ཆེ། མཐར་ཐུག་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གྱི་སྒྲོས་བྱེ་བ་འདི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒྲོས་རྟོགས་
པར་དཀའ་བའི་གསང་ཚིག་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཤེས་བྱའི་འཇུག་ཚུལ་དེ་ལྷ་བྱས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་
བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྣང་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་རྣམས་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་

ཁྱུ་སྐྱབ་གྱིས། རི་ལྟར་སྐད་ཅིག་མཐའ་ཡོད་ལྟར། ། ཐོག་མ་དབུས་ཀྱང་བརྟག་
 པར་གྱིས། སྐད་ཅིག་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཐིམ། །འཛིག་རྟེན་སྐད་ཅིག་ལ་མི་
 གནས། །ཞེས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱིས་ཕྱོགས་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པའི་གཏན་ཚིགས་
 གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རིག་པའི་ཤེས་པ་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་བཟོད་པ་བདེན་པའི་
 དང་པོ་བཀག་པའི་ཤུགས་ལ། དབྱད་མི་བཟོད་པའི་ཤེས་བྱར་ངེས་ཏེ་མཚན་ཉིད་ངེས་
 པ་ཅན་ནོ། །དོན་དམ་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དབྱད་བཟོད་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་
 རིག་གི་གཞལ་བྱ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཐོབ་ནས་སོ་སོ་རང་རིག་གི་རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རྟོགས་ནའང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དེ་དག་གིས་གཏན་ཚིགས་གྱི་རྗེས་
 སུ་འབྲང་བའི་རིག་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལྟར་རིག་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་རང་བཞིན་སྐྱེ་མེད་སྦྱོས་བྲལ་དབྱད་བཟོད་དོན་དམ་
 བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་རྣམས་འདོད་པའང་མཐར་
 ཐུག་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་མེད་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་
 གྱིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅན་དེ་ཡང་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་ཉིད་གྱི་དངོས་པོ་ལས་མ་འདས་
 པ་ཉིད་དེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར། གང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་སྐྱངས་པ་དེའི་
 ཚེ་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། དོན་དམ་པར་མེད་པར་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་ཆད་པར་འགྱུར་ན་
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་བཤད་པའི་ཐིམ། སྦྱོས་དབྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ནི་སེམས་ཅམ་པའི་
 ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་མི་རུང་བ་དང་། སྦྱོས་པ་བཀག་པ་ཅམ་སྦྱོས་པའི་
 བྱེ་བྲག་ལས་མ་འདས་པས། དེ་སྐད་དུ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་མཛོན་དུ་རྟོགས་ནའང་ཀུན་རྫོབ་དེ་བས་ལོགས་སུ་དམིགས་པའི་ཐིམ། ལྷ་
 བན་ལས་འདས་པ་མི་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དང་དངོས་པོ་ཐ་དད་པའི་

དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་ཀུན་ཚྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་ཚོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་
 བུམ་པ་སྒྲུལ་བའི་ཚོས་ཉིད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་བདེན་པ་གཉིས་པོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་
 ཀུན་ཚྫོབ་ཀྱི་བདག་རབ་རྟུ་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་
 འགྱུར་ཏེ། བུམ་པ་རབ་རྟུ་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་སྒྲུལ་བའི་མ་བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་
 པའི་བདེན་པ་མཐོན་སྒྲུལ་དུ་རྟོགས་པས་བྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་དུས་ནི་འདྲ་།
 ཀུན་ཚྫོབ་དེ་བས་ལོགས་སུ་དམིགས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་ཡང་འགྱུར་པས།
 སྒྲུལ་བུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བུར་དུས་གཅིག་འཇུག་པ་མི་
 འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་རིགས་པ་ལྷན་གནོད་བྱེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་
 པ་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བུམ་པ་དེ་ཀུན་ཚྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་དངོས་པོ་གཞན་དུ་
 བྱུར་པ་འཇུག། དེ་ཉིད་དུ་འདྲ་བ་ཚོར་དུ་མེད་ལ། གཅིག་པ་བཀག་པ་ཙམ་གྱི་ཐ་དད་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་མདོ་མེ་སྒྲོད་པའི་དབུ་མ་འདོད་པ་ལྟར་ན། ཤེས་པ་ལ་བྱི་
 དོན་ཉིད་དངོས་སུ་མི་སྒྲུང་ཡང་དོན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་གཏད་པས། ཤེས་
 དོན་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་པར་སྒྲུས་པ་ལ་དོན་རིག་གོ་ཞེས་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་དོན་
 ཡོངས་སུ་སྒྲོད་པ་དུས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་འཛིན་ཀུན་ཚྫོབ་རྟུ་གནས་པར་འདོད་པ་
 དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་རྣམ་འབྱོར་སྒྲོད་པའི་དབུ་མ་ཀུན་ཚྫོབ་རྟུ་གསལ་ལོ་ཅོག་ཐམས་
 ཅད་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མེད་དོ་ཞེས་རྣམ་པ་ཅས་པ་དང་
 མཐུན་པར་སྒྲུ་ལ། ལ་ལ་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གཟུང་ཆར་ཤར་བ་དང་། མད་དུས་གྱི་
 རྒྱ་ཤད་འཛིག་པ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་དང་དོན་སྒྲིལ་མོགས་པ་དོན་དང་ཤེས་པའི་རོ་
 པོ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། འཛིག་རྟེན་ན་གྲག་ཚོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རི་དང་ཁང་

ཁྱིམ་འགོ་བ་དང་། རྩམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པའང་། ཕྱི་དོན་དང་ཤེས་པའི་དངོས་
 པོ་གཉིས་ཀས་སྟོང་བཞིན་དུ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་
 གྱིས་མེད་བཞིན་དུ་སྤང་བར་ཟད་པས། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་འཛིན་ཆར་
 གསལ་པའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་
 པར་འདོད་པ་སོགས་རྣམས་གངས་སུ་མ་སྟོན་གྱང་། ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་པ་ལྟར་རྟུལ་
 བྲན་འདུས་པ་ལས་རགས་པ་བརྩམ་པའི་དངོས་པོ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། སེམས་
 སེམས་བྱུང་རང་རིག་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་འདོད་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་པོད་
 གྱི། དོན་དུ་སྤང་བ་ཤེས་པར་མི་འདོད་པ་དང་། རང་རྒྱ་ལྡན་པ་ལས་སྦྱིས་པ་སོགས་
 མཚུངས་པ་མང་ལ། དེའང་སེམས་ཅམ་པ་ལྟར་རང་རིག་ཁས་ལེན་གྱང་། ཡོད་མེད་
 གང་དུའང་མ་སྟེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཅམ་ཞིག་ཁས་བླང་བ་སྟེ། འགྲེལ་རྒྱུད་ལས། སོ་སོ་
 རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་གྱི་ཐོག་པའི་ཕྱི་མོར་བྱིན་པ་དབུ་མ་ཐལ་འཇུར་བའི་རྒྱལ་ནི། འདི་
 ལྟར་སྤང་བ་ཉིད་ནི་ཀྱན་རྫོབ་དང་། སྟོང་པ་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོང་གིས། བདགས་
 པ་གང་ཡང་སྟོན་པའི་མཐའ་དང་བྲལ། ལྟོང་དུས་ཉིད་ནས་སྟེ་འགག་འགོ་འོང་
 མེད། གཞན་དབང་དངོས་པོར་འདོད་པའི་ཀྱན་རྫོབ་གྱང་། རྟེ་ཡི་བྱུང་བའི་མཐའ་
 རྒྱལས་མ་བླངས། རྟེ་ནི་ཐལ་འཇུར་ཤིང་རྟེ་ཕྱོལ་འབྲེད་ཆེ། གྲུད་པར་བླ་བ་གྲགས་
 པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན། འདིར་ནི་འོག་མའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ། བརྩད་ཅིང་བརྟགས་
 པས་གོང་མ་ནོར་མི་འཇུར། འདི་ལྟར་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱན་རྫོབ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་
 དོན་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་བདེན་པ་གཉིས་གྱི་རྒྱལ་དུ་སྟོབ་པར་སྟོན་པ་སྟེ། རྒྱལ་རྟེལ་མཐོང་བའི་སྟོ་ཅན་

བདེན་པ་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་རོར་ཐ་སྟོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེན་པའི་བསམ་པས་
 སྐྱར་བ་ཙམ་མོ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ན་གཅིག་དང་ཐ་མི་དད་པར་
 བསྟན་ཏེ། གཅིག་ན་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྟོང་བ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་འགྱུར་
 ལ། ཀུན་རྫོབ་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་ཡང་དེ་བཞིན་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱི་མ་དང་
 བཅས་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་ཡང་བྱི་བཅས་སུ་འགྱུར་རོ། ཐ་དད་ན་ནི་ཆོས་ཅན་ཉིད་
 དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་མ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་
 རོ། །ལམ་བསྟོམ་པ་ཡང་དོན་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་གཅིག་དང་
 ཐ་དད་པ་ལ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པས་ཐལ་འགྱུར་པར་མི་འགྱུར་རོ། །
 བདར་བཏགས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་འདིས་ནི་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་འགག་ཅིང་། རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ཕ་རོལ་གྱི་དམ་བཅའ་
 འགོག་པའི་འགལ་ཆོས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྟོན་ནས་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་ཐལ་འགྱུར་བ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔལ་ལྷན་ནུ་གྲུ་རྩུ་ནས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅའ་འགའ་ཡོད། །དེ་ཆོ་
 ང་ལ་སྟོན་དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། ང་ནི་སྟོན་མེད་ཁོན་ཡིན། ཞེས་
 དང་། འཕགས་པ་ལྟས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །གང་ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་
 མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་བོའང་། །ཀླན་ཀ་བརྗོད་པར་རུས་མ་ཡིན། ཞེས་སོ། །
 དེང་སང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་རྒྱུད་དང་། རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱུང་
 པར་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པ་དང་། བདག་མེད་གཉིས་ལ་བྱ་རགས་མི་
 འབྱེད་པའི་བྱུང་པར། འགོག་བདེན་དོན་དམ་པ་དང་། ཉན་རང་འཕགས་པ་ཆོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་བྱབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་བྱུང་པར། སོ་སྟེའི་ཤེས་པ་འབྲུལ་
 ཤེས་དང་། དབྱེད་ཤེས་ཚད་མར་འདོད་པའི་བྱུང་པར། ཡོད་མངོན་དང་རྟོག་པའི་

གཞི་མཐུན་འདོད་ཅིང་སྤྱ་བའི་མི་རྟག་པ་མཛོད་སྤྱུ་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱེ་ཡོད་པའི་
 རྟེན་པར། དུས་གསུམ་དངོས་པོར་འདོད་ཅིང་རྟགས་པའི་མི་རྟག་པ་སོགས་བཅུ་
 སྟག་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གང་རུང་གི་སྦྱོར་ལམ་ཙམ་དུ་ཡང་བགོད་པར་
 མི་རྟུལ་པར་ཐལ་འགྱུར་འཕེན་པའི་རྟེན་པར་ཡོད་པའོ། །དེ་བས་ན་གྲུབ་པའི་མཐའ་
 འདིར་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྦྱེ་བ་མེད་ལ་ཆོས་ཉིད་སྦྱོས་པའི་མཐའ་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་སྤང་བའི་དུས་ཙམ་ནས་མ་སྦྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་
 དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞིབ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ལྟ་རན་ལས་འདས་པས་ཁས་
 ལེན་པའི་ཀླན་རྫོབ་ཙམ་ཡང་འགོག་སྟེ། ལྷ་བ་གྲགས་པས། རི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་
 དབང་དངོས་འདོད་ལྟར། ཀླན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་སྤངས། །ཞེས་སོ། །
 དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྦྱེས་པའམ་སྦྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་རི་ལྟར་གྲུབ་སྟུམ་ན། བཙམ་
 ལྟན་འདས་མ་ལས། ཆོ་དང་ལྟན་པ་རབ་འབྱོར། ཅི་ཆོས་མ་སྦྱེས་པ་སྦྱེས་པའམ།
 འོན་ཏེ་སྦྱེས་པ་སྦྱེ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྦྱས་པ། ཆོ་དང་ལྟན་པ་གྲུ་རིའི་བྲ། ཁོ་བོ་ནི་
 ཆོས་མ་སྦྱེས་པ་སྦྱེ་བར་ཡང་མི་འདོད། སྦྱེས་པ་སྦྱེ་བར་ཡང་མི་འདོད་ཅེས་ཁས་ལེན་
 གྱི་དམ་བཅའ་བ་གཞན་འགོག་གོ། །ཡང་འགག་མེད་དུ་སྤང་བ་འདི་ལ་སྦྱེ་སོགས་སུ་
 གྲུབ་པོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་སྦོས་པར་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
 དང་། མ་གྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་སྤངས་པ་མེད་ཀྱིས། སྤང་ཙམ་བཀག་པ་ནི་
 མེད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ལྟས། རི་ལྟར་སྤང་ཉིད་དགག་མིན་ཏེ། རྟོན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་བྱིར། འདིར་ནི་སྟག་བསྐལ་རྒྱར་གྱུར་པའི། །བདེན་པར་
 རྟོག་པ་བརྟེན་བྱ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་རིག་པ་བཞི་བོ་གཤིས་ཐོག་ཏུ་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ལ་དབུ་མའི་ལྟ་བར་འདོད་

གྱི། གཏན་ལ་འབེབས་ལུལ་གྱི་སྤྲོད་ཉིད་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལྟ་བར་འདོད་ན་ནི་
 མཐའ་བཞི་པོ་དེ་ཀ་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བར་འགྱུར་བས་མཐའ་དང་མཐར་འཛིན་
 གྱི་ཁྱད་པར་མ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། མཐའ་ལས་
 འདས་པའི་རང་བཞིན་ལ། ཞོང་བུར་འདུ་ཤེས་སུ་ཞིག་བཏུ། རྩུང་ཅན་ཙམ་དུ་
 ཁས་བླངས་མེད། ཅིས་སོ། །དེ་བས་ན་གྲུབ་མཐའ་སྣ་བ་འོག་མ་གསུམ་པོའི་མཚན་
 ཉིད་ལ་སྒྲོས་བརྟག་གིར་དབྱད་ནས་ཤེས་རབ་གྱི་ལུལ་སྦྱེ་མེད་དང་སྤྲོད་ཉིད་དང་
 མཐའ་བྲལ་ལ་སོགས་སྒྲོས་པ་ཕྱོགས་རེ་བ་དབྱད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བརྟད་པའི་
 དོན་པོ་མཐར་འཛིན་གྱི་ཞེན་ལུལ་རེ་རེ་ནས་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་སུན་ཕྱུང་བས་གོང་མ་
 རོལ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། མཐར་བྱག་དཔྱད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཁས་ལེན་གྱི་
 བྱེད་པ་པོ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙན་མ་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་གང་ཞིག་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པར་སྣ་བའི་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། ལང་ཀར་
 གཤེགས་པ་ལས། སེམས་ཙམ་དུ་ནི་མི་རྟོག་དང་། བྱི་རོལ་དངོས་པོ་རྣམས་བསལ་
 བས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ལྟོག་ཟླ། །ལམ་དེ་ཉིད་ནི་དབུ་མའོ། །ཞེས་དང་།
 སྒྲོ་ཡི་རྣམ་པར་གཞིག་ན་གོ། །ངོ་པོ་ཉིད་ནི་གཟུང་དུ་མེད། །དེ་བྱིར་དེ་དག་བརྗོད་
 མེད་ཅིང་། །ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་བཤད། ཅིས་དང་། རྟོག་གསལ་ལས། རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡིན་ན་དེ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ནི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་བོས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་བསམ་བསྒྲོམ་གྱི་ལམ་དུ་སྦྱར་ནས་གནས་ལུགས་དྲི་
 མ་མེད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་ཁྱད་པར། རང་རང་འདོད་ཞེན་གྱིས་སྦྱར་སྟོས་
 གྲུབ་གྱི། ཁྱུབ་པའི་མཐའ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཉམས་འོག་རྒྱད། །དེ་ལས་དངོས་དང་

དངོས་འདྲ་དངོས་མིན་གྱི། །མཚན་ཉིད་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་། །
 ཐོས་ལ་བརྟེན་འབྱུང་དེ་ཡི་ཉོན་མོངས་བཅིལ། །ཉོན་མོངས་མེད་ལ་བདུད་གྱིས་
 སྒྲགས་མི་རྟོག། །དེ་ལ་སྒྱིར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནའང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་མ་ཡིན་
 པར་བསྒྲགས་ཤིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་སྟོན་པ་ལ་ལུང་བསྟན་
 པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱང་ཆོས་ལོག་མཁན་དུ་བསྒྲགས་པ་བྱུང་ན།
 རྟོ་ཁའི་ཡུལ་འདིར་རང་རང་གི་ཀྱན་འབྱུང་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་འདོད་ཞེན་གྱི་བསྟོས་
 གྲུབ་གསར་པས་མངོན་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་བསྒྲུན་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་མང་ཞིང་། དེ་
 ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་སྒྲོའི་རྣམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱལ་བའི་ཐིན་ལས་
 གྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་ཅན་ཡིན་པར་སྟངས་བཅད་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བ་
 བློ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་པས་རི་ལྟར་
 ཡང་རུང་བ་ཉིད་དེ་དགག་བཞག་གི་ལྷགས་མངས་པས་སྒྲེ་བོ་མང་པོ་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་
 རྟེ་ངན་འགྲོའི་གཡང་ས་ལ་གོམ་པ་འཛོག་གོ། །

བདག་ཅག་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྒྲིམ་པའི་གང་ཟག་མཐའ་དག་ལ་འདོད་པས་ཕྱོགས་
 བསྐྱེད་པའི་ངན་སེམས་བལྟར་མངོན་པའམ་མི་མངོན་པའི་ཤུགས་ལས་དགག་བསྐྱེད་
 བཞི་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོང་ལ་མོས་པས་སྟོང་པ་ཁོ་ན་ལྟར་
 ལེན་པ་སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་ཤས་དག་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་ནང་
 ཕན་ཚུན་ངན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ལས་ལས་ཆེ་བ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །
 ཞེས་པ་ལ་སྒྲག་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ནའང་བསྟོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཡང་དག་
 པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ནག་གི་རིང་ལྷགས་སུ་སྟོན་ཅིང་འགོག་པ་མཐའ་
 དག་གི་དོགས་པ་མ་བསལ་ན་བདག་ཅག་གིས་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་

ཅིང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་དེ་དངོས་དོན་གང་ལ་འཇུག་ཉམས་སུ་
 མྱོང་བའི་རིགས་པས་བཤད་པའི་བརྗོད་བ་གནས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱམས་
 པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་བྱུང་དུག་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་མཐའ་དག་དང་། བྱད་པར་དཔུ་
 མའི་ལྟ་བ་འགྲེལ་བ་བརྟུ་བུ་ལི་ཏ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྟུང་པས་རྩོ་ཁྲིའི་
 ཡུལ་དུ་གསར་བྱུང་གི་བྱུབ་པའི་མཐའ་ལ་རིགས་པ་དང་མ་ཡིན་པའི་སྤངས་གཅོད་
 བ་ལ་བསྟེངས་པ་མི་མངའ་བས་རིགས་པའི་དགག་བྱ་དང་། ལམ་གྱི་དགག་བྱ་ལེགས་
 པར་འདོམས་ཤིང་མཐར་གྱིས་དབེན་པའི་འཇུག་དོགས་སུ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 རྟུང་ལ་བརྟེན་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཤུལ་བུ་རི་བས། དྲང་སྟངས་ཆེན་པོ་ཐམས་
 ཅད་གཟིགས་པ་ཡི། །འགྲོ་ཀྱན་བྱང་ཆུབ་བཀྱི་བའི་ཐེམས་སྐྱས་སུ། །འཁོར་ལོ་རྣམ་
 གསུམ་རྟུང་ལྟེ་བཞི་ལ་སོགས། །མདོ་སྐགས་ཆོས་ཀྱི་དྲིལ་ཆེན་འཛམ་གླིང་བསྐྱགས། །
 ལེགས་གསུངས་འདུལ་བའི་པོ་བྱང་ནང་ཁྱགས་ནས། །ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་སྟོང་བའི་
 རྩལ་ཁྲིམས་དང་། བརྒྱ་བརྒྱན་སྟངས་བྱ་འཇུག་པའི་རྩལ་ཁྲིམས་ཏེ། །འཁོར་ལོ་དང་
 པོའི་ལམ་གྱི་མ་རིམ་པོ། །འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་བསྐྱབ་བ་གཉིས་པའི་རྗེས། །མདོ་
 ལུང་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བ་བཙེ་བརྟུང་བྱུང་། །ཡོད་སྤྱིའི་དགོངས་འགྲེལ་ཡོན་ཤུག་
 རྣམ་གཉིས་དང་། །བཤེས་གཉེན་དུག་སོགས་འཕགས་ཡུལ་མཁས་རྣམས་སོ། །
 འཁོར་ལོ་བར་པའི་སྐས་དོན་ལམ་རིམ་དེ། །དགའ་ལྡན་གནས་སུ་མི་ཡམ་ཆོས་རྗེས་
 བཀྲལ། །འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་བཀའ་བབས་རྣམ་པ་དུག །བྱུང་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་
 བཤད་སྟོལ་རྣམ་མང་ཡང་། །གང་དེ་འགྲེལ་ལ་འཕགས་སེང་བྱད་པར་འཕགས། །
 དེ་དག་བཞེད་གཞུང་རྟོག་ལོའི་ཐུགས་མཆོར་བབས། །རྟོག་ཆད་མཐར་ལྷའི་གཡང་
 དུ་མ་ལྷུང་ཞིང་། །བྱང་འཇུག་ལྟ་བུའི་ཐེམས་སྐྱས་ལ་འཛིགས་ཏེ། །ངེས་དོན་ཆོས་

སྒྲིའི་ཁང་བཟང་བགོད་བ་ཡི། །འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་དངོས་བསྟན་ལམ་རིམ་དེ། །ཁྱ་
གར་ཡུལ་དུ་འཕགས་མཆོག་སྒྲུ་ཡིས་བཀྲལ། །ལེགས་ལྷན་འབྱེད་དང་སངས་རྒྱས་
བསྐྱེད་སྒྲིའི་སྒྲིམ། །སྒྲུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་རྒྱལ་ལས། །འཕགས་
པའི་ཡུལ་དུ་ཐལ་རང་རྣམ་གཉིས་གྱེས། །གཟུང་བའི་ཆོས་ཀྱན་ནམ་ཡང་ཡོད་མེན་
ཞིང་། །འཛིན་བྱེད་ཤེས་པའང་འབྲུལ་བར་གདོན་མི་ཟ། །གཉིས་མེད་ཡོ་ཤེས་སྒྲུང་
གཞིར་བཞག་པ་སྟེ། །འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའོ། །མི་ལམ་མགོན་དང་སྒྲུ་
སྒྲུབ་སྒྲིང་པོ་ཡིས། །བྱམས་པའི་ཆོས་བཞི་བསྟོད་ཆོགས་གཞུང་གིས་བཀྲལ། །ཐོགས་
མེད་མཆོད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཉི་འོད་ཀྱིས། །འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ངེས་དོན་ཆེས་ཆེར་གསལ། །
གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་མི་ལམ་རྒྱལ་བ་དང་། །ཐོགས་མེད་མཆོད་ཀྱི་གཞུང་བཟང་
ངོ་མཆར་ཅན། །དབུ་སེམས་སོ་སོར་འགྲེལ་བྱེད་རྣམ་མང་ཡང་། །གང་དེ་དབུ་མའི་
ལམ་དུ་གདོན་མི་ཟ། །ཆོས་ཀྱན་རིགས་པའི་ལམ་ནས་ལེགས་བྱངས་ཏེ། །གནས་
སྐབས་གསུང་རབ་ཀྱན་ལ་བཏུ་བའི་མིག །ལཐར་ཐུག་ཀྱན་མཆོད་བསྐྱེད་པའི་ལམ་
གྱི་ཕྱོལ། །ཐོགས་སྒྲུང་གྲགས་པའི་རིང་ལུགས་བྲན་མེད། །འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་
སྤེ་བདུན་དགོངས་འགྲེལ་ལ། །ལྷ་ཤྲུག་བམ་ཟེ་རྒྱན་དང་ཆོས་མཆོག་སོགས། །ལ་
ལ་དོན་ལྷུང་ཆོག་གི་ཕྱིར་བ་དང་། །འགའ་ཞིག་དབྱེད་ལྷན་མཁས་པས་བྱས་པ་ཡོད། །
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་དང་། །འཛིག་རྟེན་གྲགས་སྟེའི་དབུ་མར་འགྲེལ་
བ་ཡིས། །གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་བཤད་ཕྱོལ་རྣམ་པ་གསུམ། །འགའ་ཞིག་གྲགས་
འདོད་ཆང་གིས་ཐོས་པ་ཡི། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཉལ་ལྷུང་གི་རྒྱུད་ལུང་མན་རག་དང་
ཆོད་ལྷན་གཞུང་ལུགས་དང་། །དེ་དག་སྒྲུང་བྱེད་ལོ་པཌ་མཁས་རྣམས་ལ། །བརྟན་
ཅིང་རྒྱལ་བའི་ལོག་རྟོག་མང་ཞིག་མཐོང་། །འཕྱིག་འདི་ན་རང་བཟོའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །

རྩོན་རབ་མཁས་པས་བཀྲལ་བའི་བཤད་སྟོལ་རྣམས། མི་མངོན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་
 ལུ་རབ་བཅིངས་ནས། རང་འདོད་གྲུབ་མཐའི་རྒྱ་སྐར་བཀྲང་ཡས་འཆར། གསང་
 ཆེན་རྒྱུད་དང་དབུ་མེམས་ཤིང་རྟའི་སྟོལ། གྲུ་རྒྱབ་དགོངས་པ་ཐལ་རང་སྟོལ་གཉིས་
 གྱིས། ལེགས་པར་བཀྲལ་བའི་ལེགས་བཤད་ལྷེ་མེད་པ། དེ་དག་པལ་ཆེར་འཁྱོག་
 བའི་ལམ་དུ་བཀྲལ། ཆོད་ལྷན་གཞུང་བཞེན་འཆད་བའི་མཁས་རྣམས་གྱིས། རྩོན་
 རབས་མཁས་པའི་བཤད་སྟོལ་གཞུང་བསྐངས་ནས། འཆད་རྩྭ་རྩྭ་པས་ཐུབ་
 བསྟན་བཟུང་བ་ན། གྲུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་གཉིས་ཤིག་འབྱུང་། ཉན་
 བཤད་ཐུབ་བསྟན་འཛིན་པར་སྒྲོམ་རྣམས་ཀྱང་། གཞན་གཞུང་འཛིག་དང་རང་གཞུང་
 བསྐྱབ་པའི་ཐྱིར། ཁྱད་མེད་ཆོག་ཐེང་ལྷ་བའི་ཐོལ་གྱིས་ནི། རང་ཕྱོགས་འབྱུར་
 བའི་རྩྭ་པས་ཐུབ་བསྟན་དཀྲུགས། ལ་ལ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་
 གྱི། ཆོད་ལྷན་གཞུང་གི་ཉན་བཤད་ཀྱན་དོར་ནས། རང་རང་འདོད་པས་སྦྱར་བའི་
 གཞུང་ལུགས་ལ། ཉན་བཤད་བཀྱིད་པས་ཆོ་ལོ་འདེམ་པར་མཛར། ཆོས་ཀྱན་ཡེ་
 བས་མེད་པའི་སྟོང་སྐད་གྱིས། སྦྱོན་མོགས་སྦྱོད་པ་པལ་ཆེར་བྱད་གསད་ནས། ལྷ་
 སྦྱོད་ཟུང་དུ་མ་འབྲེལ་ཆོས་ལུགས་ཤིག་ རྩོན་དུས་བྱུང་མོད་དུས་འདིར་སུན་བྱུང་
 ཟེན། སྦྱོད་པ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་གྱིས། སྟོང་ཉིད་ཟབ་མེད་ལམ་
 ལ་སྦྱར་བ་འདེབས། འབྲས་དུས་སྦྱ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་འདོད་ན། རྒྱ་དུས་ལྷ་
 སྦྱོད་ཟུང་འབྲེལ་ཉམས་སུ་ལོངས། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་སྟོང་ཉིད་ཆོས་རྣམས་ལ།
 སྟོང་པར་འཛིན་པའི་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། གསལ་ཆ་དོར་བའི་འཛིན་མེད་ལྷ་
 བ་གཉིས། མཆོག་འཛིན་མང་ཡང་མཐར་ལྷའི་གཡང་དུ་ལྷུང་། ལྷུང་རིགས་སྦྱོང་
 བའི་ཡིད་ཆེས་བྲལ་བ་ཡི། སྟོལ་བྲལ་ལྷ་བའི་བྱ་ཆོམ་སྦྱ་པ་དག་ རྒྱ་འབྲས་ཆོས་

ཀུན་སྟོང་པར་བཏྲ་བ་ཡི། སྟོས་བྲལ་ལྟ་བུ་རྩེ་ལ་མཛེས་པ་འདྲ་སྟེ། ཀུང་གར་
 སེམས་སྤྱ་བཏྲ་བས་གྲོལ་འདོད་ནི། སྟོད་དང་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པ། །
 ཏྲག་བདག་གཅིག་སྤྱ་བདག་གི་རང་བཞིན་དུ། འདོད་པའི་སྤྲེགས་གསང་བ་ཅིས་
 མི་གྲོལ། སྤྱ་མར་བཏྲ་བ་སྤྲེགས་བྱེད་ལ་འདྲ་ཡོད། མཐོང་བའི་ལམ་གྱུར་ན་མ་
 འགྱུར་སྤྱ་མའི་དངོས། ཀུན་པོའི་རང་དུ་ནམས་འགྱུར་ཀུན་གྱིས་བསམ། རྟེན་གྲངས་
 ཅན་ལུགས་ཀྱི་ཐར་པ་ཟེར། སྟོས་བྲལ་འདི་པ་ཁོ་ནའི་བྱེད་ཆོས་མིན། ཆོས་ཀུན་
 ཀུན་ནས་རང་བཞིན་ནམ་དག་དང་། སྤང་བྱུང་རྟེན་སྟོས་པ་ཀུན་བྲལ་བ། ལྟ་
 བའི་ལུལ་དུ་ཆངས་པ་པ་ཡང་འདོད། མཐའ་བྲལ་ལྟ་བུ་འདྲ་བྱེད་གཉིས་ཀ་འདོད། །
 རིག་བྱེད་མཐའ་བྲལ་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེར་ནི། མི་ལམ་བྱི་ཟའི་ཁྲོད་ཁྲེར་འཛིན་
 པ་སོགས། རྟེན་འདྲའི་ནམ་བཞག་སྤྲེགས་བྱེད་པ་འདྲ་སྟེ། ཀུན་མེད་བདེ་བ་ཟབ་
 ལམ་མཆོག་ཡིན་ཞེས། ཐོས་རྒྱུད་གང་དག་མཆོག་ཏུ་འཛིན་ནའང་། དབང་སྤྱུག་
 པས་ཀྱང་དེ་ཀུན་གསལ་བར་འདོད། རང་བཞིན་མ་གྲུབ་འཛིན་མེད་མི་རྟོག་ཅིང་།
 ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་དངས་ལ་འགག་མེད་པའི། ལྟ་བའི་ཉམས་ལེན་ཞང་ཞུང་བོན་
 ལ་འདྲ་ཡོད། ལམ་གནད་འབྲེལ་བས་གྲོལ་བ་ག་ལ་འབྱུང་། བདག་མེད་ལྟ་བ་
 ཐལ་རང་ལུགས་སོ་ཞེས། འཆད་བྱེད་དེ་དག་ཐོས་པའི་ན་བ་བྲལ། རྟེན་ཉིད་ཐེག་
 ཆེན་ཁོ་ནའི་བྱེད་ཆོས་མིན། དངོས་སྤྱའི་གཞུང་ལས་རང་རྒྱུད་བདེན་མེད་བཤད། །
 ཀུང་གར་རང་སེམས་མདོ་སེམས་སུན་མོང་པ། ཀུན་འཛིན་འགོག་པ་ནམ་རྒྱུན་
 དབུ་མའི་ལུགས། ཀུན་མེད་ཡེ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་འགོག་པ་ཡི། ལྟ་བའི་ནམ་
 བཞག་དབུ་མ་ཆེན་པོར་འདོད། འདུས་བྱས་མི་རྟོག་སྤང་སོགས་བདག་མེད་དུ། ལྟ་
 བའི་རིམ་པས་འཇིག་ཆོགས་སྟོང་མི་ལུས། འཛིན་སྤངས་འགལ་བྱིར་མ་རིག་འཛོམས་

རྒྱས་པས། རྟེན་གཤམ་ནས་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་མཆོག་ མཛོད་པ་ལྷགས་ལའང་བདག་
 དང་རྣམ་རིག་སོགས། བྱི་ནང་འཆོལ་བའི་ལག་ལེན་མང་མོད་ཀྱི། རྟེན་བོད་ན་
 གྲགས་པའི་སེམས་འཆོལ་གཅིག་ བསམ་གཏན་དཀྲོག་པའི་རྣམ་གཡེང་ཆོས་སུ་
 མཐོང་། གང་གར་སེམས་དང་སེམས་ཉིད་རང་ལུས་ཀྱི། བྱི་ནང་ཀྱན་ལ་རྣམ་པར་
 བཅུལ་བན། བཅུལ་བས་མ་རྟེན་ལུལ་ཅན་གྱིས་རབ་སོགས། གནས་སྒྲུབས་གིག་
 ཏུ་ལྟ་བར་འདོད་ནའང་། སྒྲོས་བྱས་གཟུང་འཛིན་སྒྲོས་པ་ཀྱན་བྲལ་བའི། གཏུག་
 མའི་ཡེ་གྱིས་རང་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡི། གྱིས་པ་གསལ་དངས་རྟོག་མེད་ཡེ་གྱིས་དེ། །
 བསྐྱབ་བྱུང་ཀྱན་གྱི་བསྟན་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན། རྗེས་ཐོབ་དུས་ཀྱི་བསྟན་དེ་ལྟ་ནའང་།
 མཉམ་གཞག་དུས་སུ་མཐའ་བྲལ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས། ལྟ་བུ་ལྟེང་སྒྲོན་རྟོག་འཇུག་
 རྟེན་ཡིན། དེས་པའི་དོན་དུ་རྟེན་རྟེན་བས་བཞིན། བྱང་ཕྱགས་འདི་ན་ཐོས་བྲལ་
 སྒྲོམ་ཆེན་འགའ། ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཆོད་མར་གྲགས་པ་ཡི། རྒྱལ་དང་དེ་སྐྱོས་ཀྱན་
 མཁེན་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། བྲགས་ཉམས་བཞེས་པའི་ཉམས་ལེན་ཀྱན་ཐོར་ནས།
 རྟེན་འབྲེལ་ཆོགས་པའི་མཐོང་སྣང་སྟོང་ཐིག་འོད་གསལ་དོ་རྗེས་སྟོང་པའི་ངོ་སྟོང་ཉི་ཤུ་
 ཅ་གཅིག་མ་ཡིན་པའི། སྔ་མ་ར་ཅ་སོགས་སྣང་བ་དགུ་འབྱུང་གི་རྗེས་སྟོང་སོགས་དང་། བྱི་
 རོལ་པའི་སྟོང་རྒྱལ་དང་བསྐྱེས་པའི་ངོ་སྟོང་བྱེད་པ་འདི་སྟོང་ཐིག་ཟབ་གནད་མཐའ་དག་
 ལྟངས་བར་བྱེད་པའོ། །སྟོང་ཆོགས་དང་། རྟེན་བོ་བསྐྱང་པའི་འོད་ཟེར་ཕྱེད་པ་ལ། །
 སངས་རྒྱས་སྐུ་རུང་སྟོང་བསྒྲོམ་པ་མཐོང་། ཆོག་གིས་སྐུ་བོ་ཉམས་ལེན་ཨེ་མ་
 མཆོར། རྣམ་དག་རིགས་པས་འཐད་པ་མ་རྟེན་ཅིང་། རྒྱ་ཆེན་སྟོང་པའི་ཉམས་ལེན་
 ཀྱན་དོར་ནས། རྟེན་འབྲེལ་རྗེས་ལ་བྱང་རྒྱལ་རེ་བ་ཡི། ཉམས་ལེན་དེ་ལ་སྐྱེའི་གི་
 ཡིད་རྟོན་བྱེད། ཁོང་ཁྱོད་བོན་དང་མུ་སྟེགས་བྱེད་ལ་ཡང་། སངས་རྒྱས་བསྟན་དང་

འདྲ་མཚུངས་བཅོས་པ་ཡི། །རྣམ་གཞག་དེ་འདྲ་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར། །ཆོས་ལུགས་
འགའ་ཞིག་དོགས་པའི་གནས་སུ་མཐོང་། །འགའ་ཞིག་འདི་ན་འཕགས་མཆོག་རྣམ་
གཉིས་ཀྱི། །རིགས་པས་བཀྲལ་བའི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་གཉིས་དང་། །དཔལ་ལྷན་ཟླ་
བའི་རིང་ལུགས་ལས་གཞན་པའི། །ལྟ་སྒོམ་ཐམས་ཅད་ནོར་བའི་ཆོས་ཡིན་ལོ། །དོ་
རྩེ་འཆང་དབང་རྩེ་བཅུན་རྣལ་འབྱོར་མས། །སྒྲལ་ལྷན་འགོ་ལ་རྩལ་བཞིན་འདོམས་
པ་ཡི། །སྟན་རྒྱུད་པལ་ཆེར་སྤོང་བའི་ཆོས་རྩལ་ལ། །ཐར་འདོད་སྤྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་
བག་ཡོད་མཛོད། །

དབང་བསྐྱར་བྱིན་རྒྱབས་ཡེ་ཤེས་ཐེབས་པ་དང་། །རྫོགས་རིམ་བསྒྲོམ་དང་ཟབ་མའི་
མོས་གུས་ཀྱིས། །རང་གི་ཉམས་ཕྱོད་ཡིད་ཆེས་ལྟ་བ་དེ། །ཆེ་འདིར་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་
པའི་ཉི་ལམ་ཡིན། །ད་དུང་ཟབ་མའི་ལམ་གྱི་ལྟ་བ་དེ། །སོར་རྟོག་ཤེས་པའི་དབྱུང་
པ་དང་བྲལ་བས། །ལོག་པའི་ལམ་དུ་མངོན་ཞེན་མི་འདོར་བར། །རང་ཉིད་ཁས་
ལེན་གཞན་ལ་འདོམས་པ་དག །བཤད་དང་བསྐྱབ་པའི་ཆོས་རྩལ་ཀྱན་མཐོང་ཞིང་། །
བསམ་སྦྱོང་དམན་པས་གཞན་རྒྱུད་མི་བསྐྱེད་པར། །ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་རྣམ་དག་
རིགས་པ་ཡིས། །རྩོད་པར་འདོད་ན་རྩོད་པའི་སྐབས་བྱེ་ཞིག །ཆེ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་
རྟེན་བཀྲར་ལུང་བྱང་ནས། །པ་རོལ་བརྟན་དང་ཕྱག་དོག་འགྲན་སེམས་ཀྱིས། །རང་
ཉིད་བསྒྲོམ་དང་གཞན་ལ་འདོམས་ཀྱང་རུང་། །སྒོ་གསུམ་བྱ་བ་པལ་ཆེར་དོན་མེད་
ཡིན། །དེ་ཕྱིར་སྒོ་གསལ་གློག་པ་ལུང་ལེན་རྣམས། །རང་གཞན་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་
དབྱེ་ལེགས་རྟོགས་ནས། །སྤར་བཤད་མཁས་པས་བཀྲལ་བའི་བཤད་སྒོལ་ལ། །
རྣམ་དབྱེད་བརྩོན་པས་ཐོས་པའི་པ་མཐར་སྦྱོལ། །རིག་པའི་གནས་ལ་ཐོས་བསམ་
མཐར་ཕྱིན་ནས། །ཐོས་པའི་དོན་རྣམས་དོན་ཡོད་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཉིང་འཛིན་བསྒྲོམ་

པའི་བྱ་བ་ལྟར་བྲངས་ནས། །དཔེན་པའི་གནས་སུ་རང་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་མཛོད། །རང་
 རྒྱུད་སྒྲིན་ནས་ལའོར་མང་དབུས་སུ་ནི། །དྲི་མེད་གཞུང་ལ་རིག་གྲོལ་སྒྲོབས་པ་ཡིས། །
 ཚུད་བཅུམ་མཁས་པའི་བྱ་བ་རྣམ་གསུམ་གྱིས། །གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ལྟག་
 པར་དགོངས། །འཆད་པ་རྣ་པའི་བདུད་ཅི་ལྟ་ཡི་དབུངས། །འཛིགས་མེད་སྒྲོབས་པ་
 མི་ཟད་ཅུ་པོའི་རྒྱན། །ཚོ་མ་ཐེང་ཐུབ་བསྟན་མཛེས་པའི་ཁང་བཟང་རྒྱན། །དེ་དག་
 གསུམ་གྱིས་གཞན་ལ་འདོམས་པར་མཛོད། །དགོས་དུས་ཆོག་དོན་མཚམས་སྦྱར་
 བཀལ་ལན་བཅས། །བསྐྱབ་དང་སུན་འབྲིན་ཆེར་མ་དབྱུང་ལ་མཁས། །སྒྲ་གནས་
 བརྒྱད་ཀྱི་ཆོག་སྒྲོང་ཀླུ་ཆང་བའི། །འཆད་ཚུད་ཚོམ་པའང་དེ་ལྟར་ཆོམ་པར་མཛོད། །
 བེ་ཙའི་འདོན་པས་མཁས་པར་སྒྲོམ་པ་དང་། །ཚུལ་འཛོམས་སྒྲོད་པས་བཙུན་པོར་
 འཛོམས་པ་དང་། །སྟོང་པའི་འུད་ཀྱིས་བཟང་པོར་བརྟུ་བ་ཡི། །ཁྲོག་པ་བ་དེ་འཛིག་
 རྟེན་སྒྲུ་མ་མཁན། །འགྲོ་ཀླན་སྤིང་པའི་མཚོ་ལས་བསྐྱལ་བའི་བྱིར། །གཅིག་ཏུ་
 བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ཉེར་དགོངས་ནས། །རྣམ་དག་གཞུང་ལུགས་ཉན་དང་འཆད་
 པ་ཡི། །ཁྲོག་པ་བ་དེ་ལྟ་ཡི་མཚོད་གནས་ཡིན། །རྣམ་རིག་མཁའ་དང་སྟོང་པར་
 བལྟ་བ་དང་། །བྱ་ཆེར་འདུ་ཤེས་གསལ་ཆ་དོར་བ་ཡི། །ཞི་གནས་ཙམ་ལའང་
 ཟབ་ལམ་མཚོག་ཡིན་ཞེས། །སྒོམ་ཆེན་འགའ་ཞིག་ནན་གྱི་འཇུག་པར་མཐོང་། །
 གསལ་སྟོང་རིག་པ་ངང་དངས་མི་ལྟན་པའི། །ཞི་བར་སྦྲུམ་ཆོམ་མེད། །གནས་ཙམ་
 དུད་འགྲེའི་ཁྲོད་ནའང་མང་། །ཟབ་ལམ་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀླན་རྣམ་རིག་དང་། །མཁའ་
 སོགས་སྒྲོམ་པ་གཟུགས་མེད་ལྟ་ལའང་ཡོད། །ཡིད་བྱེད་བྲལ་ཙམ་ཟབ་ལམ་མཚོག་
 ཏུ་འདོད། །གཞན་དང་མ་འབྲེལ་དེ་ཉིད་བསྒྲུམས་པའི་འབྲས། །བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱད་
 བྲིར་ཆོ་ཡི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་། །དེ་བྱིར་ལྟ་སྒྲོམ་གནས་ལ་མཁས་པར་མཛོད། །དམ་

པས་བཀྲལ་བའི་ལམ་སྒྲོལ་སྒྲུབ་དུ་བྱུང་། །དབྱེད་དང་འཛོག་པའི་སྒྲོལ་ཚུལ་རྣམ་པ་
གཉིས། །རྟོག་དང་མི་རྟོག་སྒྲུབ་པའི་དུས་ཡིན་གྱིས། །དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་ཡིད་
བྱེད་བྲལ་བར་མཐུན། །སྒྲུབ་པའི་དུས་སུ་མཚན་མ་འབྱུང་བའི་གཞི། །དེ་ཉིད་དབྱེད་
པའི་རྟེན་དུ་ངེས་བྱས་ནས། །མཐའ་བཞེན་མ་གྲོལ་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་ནི། །གསལ་
སྒྲོང་འཛིན་མེད་སྒྲོན་རབས་མཁས་པའི་ལུགས། །དངོས་གཞིའི་ཁོད་བྱི་མ་དག་དུས་
སུ་ཡིད་བྱེད་མི་ལྡན་ན། །དབྱེད་པ་སྒྲོན་པ་ཏང་གཉིད་ལོག་སྐབས་དང་མཚུངས། །
དེས་ན་དུས་དེར་སྒྲོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས། །རྟོག་ཅིང་དབྱེད་པ་བྱིས་འབྱུང་མཁས་པའི་
ལུགས། །རྟོག་དང་དབྱེད་པའི་སྒྲོས་བྱས་ཀྱང་དོར་ནས། །གཏུག་མའི་ཡེ་ཤེས་རང་
དངས་རྗེན་པ་དེ། །བཟོ་མེད་མ་ཡེངས་སྒྲུབ་ཡང་འཕྲོ་བའི་ཆོ། །རང་ཞལ་བལྟ་བ་
འཛོག་བསྒྲོལ་ལུགས་ཡིན་ནོ། །དབྱེད་དང་འཛོག་པའི་བསྒྲོལ་ཚུལ་ཅི་ཡང་རུང་། །
རང་གི་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ། །གསལ་དངས་ཤར་ལ་བསྒྲོལ་མེད་
མ་ཡེངས་པ། །སྒྲུབ་རྒྱུད་ཀྱང་གྱི་བསྒྲོལ་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན། །མཉམ་གཞག་དུས་གྱི་
ཉམས་ལེན་དེ་ལྟ་ནའང་། །རྗེས་ཐོབ་དུས་སུ་གང་ཤར་སྒྲུབ་བ་ཀྱང་། །མི་ལམ་སྒྲུ་
མའི་བྱན་འདུན་བྲག་པོ་ཡིས། །ལེགས་པར་བསྒྲོལ་ས་ན་སྒྲུབ་སྒྲོང་དབྱེད་མེད་འཆར། །
བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོར་པད་དཀར་ཉི་ཟླའི་སྟེང་། །ཅ་བའི་སྒྲོ་མ་གསུམ་ལྡན་དོ་རྗེ་
འཆར། །སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་ཞེན་མེད་མོས་གྲུས་གྱིས། །མ་ཡེངས་གསོལ་འདེབས་
ལམ་སྒྲོལ་ཀྱང་ཏུ་གཅིས། །སེམས་ཉིད་དོ་སྒྲོད་བ་སྒྲུབ་རྣམ་མང་ཡང་། །གཏུག་མའི་
ཡེ་ཤེས་རང་ཞལ་བལྟས་པ་ན། །ཤེས་པ་གསལ་དངས་རྒྱུད་འཇུག་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །རྣམ་
དག་ཚེས་སྒྲུབ་ཀྱང་གྱི་དོ་སྒྲོད་མཛོད། །བསམ་གཏན་གསུམ་དང་བཞི་པའི་ཉིང་འཛིན་
དང་། །གཟུགས་མེད་བཞི་ལ་སྤིད་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག །བདེ་གསལ་སྒྲོང་བའི་མི་

རྟོག་གོལ་ས་ཡིན། །ལམ་དང་གོལ་སའི་རྣམ་དབྱེ་མཁྱེན་པར་མཛོད། །སངས་རྒྱས་
 སྐྱེད་དང་ཤ་ཟེའི་གཞུགས་ལ་སོགས། །ཚོགས་དྲུག་ཡུལ་དུ་སྤྱང་བ་གང་ཤར་ཡང་། །
 གང་ཤར་སེམས་དང་སེམས་ཉིད་སྟོང་བ་སྤྱ། །ལེགས་པར་རྟོགས་ན་པར་ཆད་དངོས་
 གྲུབ་འགྱུར། །བདེ་གསལ་མི་རྟོག་ཡུལ་སྤྱང་གསལ་མཐོང་དང་། །མཁའ་ལ་འཕྱར་
 དང་རྒྱ་སྟེང་བགྲོད་ལ་སོགས། །མཚོག་འཇིག་མང་ཡང་རྟོགས་པས་མ་ཟིན་ན། །
 ཉམས་སྤྱང་སྤྱ་ཚོགས་དབང་པོའི་གཞུང་མཚུངས། །སྤྱགས་ཐུག་གཉིད་དང་བསྐྱེམས་
 པའི་སྟོབས་སོགས་ཀྱིས། །རྒྱུ་སེམས་འཚོལ་བའི་ཉམས་སྤྱང་སྤྱ་ཚོགས་ལ། །མགྲུ་
 བ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོམ་ཆེན་མང་མོད་ཀྱི། །ཕལ་ཆེར་གཡེང་བའི་གཡང་ལ་ལྟང་ཉེན་ཆེ། །
 མདོར་ན་གང་ཞིག་ཉམས་སྤྱངས་པ་ལས། །དད་སོགས་དགེ་བ་ངང་གིས་འཕེལ་
 འགྱུར་ཞིང་། །ཆགས་སོགས་མི་དགེ་ངང་གིས་འགྲིབ་ཀྱུར་ན། །ཚོས་དེ་རྒྱལ་བའི་
 ལམ་བཟང་སྤྱད་དུ་བྱུང་། །གངས་འཁྱུང་དང་མཐོན་པོའི་ནགས་ཁྲོད་སོགས། །
 ཐར་འདོད་སྐྱེ་བའི་བསྐྱེ་གནས་ཉམས་དགའ་བར། །འདོད་རྒྱུང་ཆོག་གེས་བསོད་
 སྟོམས་འཚོ་བ་དང་། །ཕྱག་དང་ཁྲོད་ཀྱི་དམན་པའི་གོས་གྲོན་ལ། །ལེགས་གསུངས་
 འདུལ་བའི་བསྐྱབ་ལས་མི་འདའ་ཞིང་། །རྒྱལ་ལྷན་སྟོན་པའི་ལམ་ལ་རིང་ནས་
 སྟོབས། །སྤར་བཤད་སྟོལ་གྱི་ལྟ་སྟོམ་སྟོན་པ་ཡི། །དེ་ལན་ཆེ་ལ་བཅན་ས་ཟིན་པར་
 མཛོད། །རང་དོན་ཉམས་ལེན་རྟོགས་པའི་ཁོར་ལྷག་དང་། །གཞན་དོན་འབྲེལ་ཆད་
 དོན་ལྡན་མདོན་གྱུར་ནས། །རང་གི་ཉམས་སྟོང་གཞན་རྒྱུད་གདམས་པ་རྣམས། །སྟོང་
 ལྡན་འགྲོ་ལ་རྒྱལ་བ་ཞིན་འདོམས་པར་མཛོད། །བྱ་བ་དང་ཁས་ལེན་ཆེ་འདིའི་ཞེན་
 པས་བཅིངས། །འབྲུལ་ཞིག་ཁས་ལེན་གཞུང་འཇིག་དུ་བར་རྒྱུ། །བྱ་བ་ཐོབ་ཁས་
 ལེན་རྟོགས་པས་རྒྱུད་དཔེན་པའི། །སྟོང་བ་བ་དེ་འཇིག་རྟོན་སྤྱུ་མ་མཁན། །རྣམ་

དག་འདུལ་བའི་ཁྲིམས་ཀྱིས་ལགས་བསྐྱམས་ནས། རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་པའི་བསམ་
སྤྱོད་མདུ་བྱུང་། གསང་ཆེན་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མི་དམན་པའི། སྤྱོད་བ་བ་དེ་
ལྟ་མིའི་མཆོད་གནས་ཡིན། ཞེས་སོ། རྟེན་ལྟེ་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་
དང་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་འོག་རྒྱ་རྒྱུད་པས་རྒྱལ་བ་བཤེན་པར་
སྤྱོད་པས་དྲང་ངེས་ལྡེམ་དགོངས་བཞིར་བསྟན་པའི་བཀའ་དངོས་དང་། འཕགས་པའི་
ཡུལ་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་མཁན་པོ་དེ་དག་གིས་ཕྱིན་ལོག་བཞིའི་གཉེན་པོར་སྤྱོད་པ་
ཉིད་ཀྱི་དངོས་དོན་གཅིག་ཆར་ལས་ལྡོག་པར་བཀྲལ་བའི་རྒྱལ་དང་དེའི་དགོས་.....
པའང་། བདག་མེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་དང་པོ་བདག་ཡོད་པར་འདོད་པའི་
ཀྲུ་མཐའ་མཉན་ནས་གདོད་བདག་མེད་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་
ག་ལའི་པརྟེན་ཏས། དེ་ཉིད་འཆོལ་བའི་ཐོག་མར་ནི། ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་
པར་བྱ། རྟོན་དམ་རྟོགས་ཤིང་ཆགས་མེད་ལ། རྟེན་ནས་རྣམ་པར་དབེན་དོན་ཉིད།
ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་བས་ན་ཡང་དག་དང་། ལྟར་སྤྱང་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདོད་ཞེན་
གྱིས་སྦྱར་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་ཐུན་པ་ཞིན་པ་ཞིང་རྒྱུད་པ་དེའི་ཆེ་བ་སྟོང་བཀའ་སྟོན་
གྱིས་བཞག་པའི་བརྒྱལ་བཏག་ལ་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་ཞིང་། དོན་དམ་པའི་
བཤེན་པ་ཆོས་རབ་རྒྱ་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཡང་དག་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེའི་
ཆེ། བདུ་རྟེན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་བཅོམ་ཞིང་། ཕྱིའི་སྟོལ་བ་རན་པ་ལ་འཇིགས་
པ་མེད་པའི་སྤྱོད་པས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས། བདུད་སྤྱིག་རྟོ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་འཇུག་
པས་ཀྱང་སྤྱགས་བལྟ་བར་མི་རུས་ཏེ། སྤྱིང་མེད་ཀྱི་བྱས་ཞུས་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་
ལུ་ཐོས་པ་དང་ལྡན་ན་ཤེས་རབ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ན་ཉོན་

མོངས་པ་རབ་རྩ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། འོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་བདུད་གྱི་གྲགས་མི་
 རྟེན་དོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་གང་བཟུང་ན་གཤིས་གྱི་བཅུགས་ཚུལ་ལ། །སྤྱོད་པས་མ་
 བཟོད་མེད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན། །སྤྱོད་ཆ་ནས་སྤྱོད་པས་མ་བཟོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པས་
 ཤིང་སྤྱང་བ་ཀྱུན་རྫོང་བ་བདེན་པའི་ཆར། །བཞག་ནས་བདེན་གཉིས་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་
 བྱེད་ལས། །འདས་པ་སྤྱོད་ཀྱང་མཛོན་དུ་བྱར་མེད་ལ། །བཟུང་མེད་ཐོབ་དང་མ་
 ཐོབ་གཉིས་ཀ་མེད། །སྤོང་བ་ཉིད་དང་ངེས་པར་རྟེན་མཐུན་པའི། །སྤོ་སྤྱོད་པ་ལ་
 རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ཀྱུགས་བཅུགས། །དེ་ལ་ས་དང་པོ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དང་།
 སངས་རྒྱུས་གྱི་ས་ན་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་བྱ་རང་
 རྒྱུད་པ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པས། གཟུང་འཛིན་ལས་རྣམ་པར་འདས་པ་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་
 ཡི་ཤེས་གྱི་འཇུག་པའང་ཞི་བ་དེའི་ཆོ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་
 རྒྱུན་ཆད་དེ་སྤྱོད་པས་མ་བཟོད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་
 པ་སྟེ། །དཀོན་མཆོག་བཅུགས་པ་ལས། །འོད་སྤྱངས་དོན་དམ་པ་སྤོང་བ་ཉིད་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱོད་ཀྱང་བཟུང་མེད་པ། མཛོན་དུ་བྱར་མེད་པ། ཐོབ་པ་མེད་པ། མ་
 ཐོབ་པ་མེད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །

སྤོ་དང་འདྲེས་པའི་ཆ་ནས་སྤྱོད་པས་མ་བཟོད་པར་བཅུགས་ཤིང་སྤྱང་བ་མཐའ་དག་ནི་
 ཀྱུན་རྫོང་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་པའི་སྤོ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པའི་བྱིར་རོ། །
 དེས་ཐ་སྤྱོད་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་ཅེས་སྤྱོད་པའི་ཉེས་པ་དང་གཞི་གཅིག་གི་སྤོང་
 བས་བདེན་པ་གཉིས་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བའི་ཉེས་པ་གཉིས་ཀ་ཁེགས་ཤིང་། བདེན་
 གཉིས་དབྱེར་མེད་པས་ཀྱུན་རྫོང་གྱང་དོན་དམ་དུ་འོང་བའི་སྤྱོད་པས་སྤོང་བའི་བདེན་
 པ་གཉིས་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ལས་འདས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་དོན་དམ་དང་མཐུན་

པའི་སྒོ་སྐྱེས་པ་ལ་རྟོགས་པའི་སྒོ་དྲགས་སུ་བརྟགས་པའི་ཚུལ་ཟླ་བ་གྲགས་པས།
 སྟོང་པ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒོ་སྐྱེས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེས་བཛོད་
 གྱི། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སོ། ། དེ་བས་ན་ཚེས་ཐམས་ཅད་
 དོན་དམ་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེས་ཀྱང་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་མི་
 འགག་པར་མ་རྟོགས་ཏེ། ཅིའི་སྤྱིར་ན། སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་ནི་དངོས་
 བོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲ་བའི་མ་ཡིན་དགག་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། ། དེ་སྐད་དུ་སྤྱན་
 རས་གཟེགས་གྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ལས། ཁོ་བོས་མེད་པར་དགག་པའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་
 དམ་པར་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉིད་དགག་པ་བྱས་པར་ཟད་གྱི། མ་ཡིན་པར་
 དགག་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་བོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ནི་མ་སྒྲས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ། དེ་ལྟ་
 བཤུངས་སྟོང་དཔོན་ཚེས་ཀྱི་གྲགས་པས། མེད་པར་དགག་པ་ནི་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་རོ། ། ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དབྱེ་མའི་ལྟ་བུ་ནི་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
 དུ་འདོད་པའང་ཡོད་དེ། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་སྒྲམ་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་དམིགས་ན་ནམ་མཁས་གར་བྱུང་གཞིས་བྱུང་པའི་ལྟ་བུ་རགས་པ་དེ་
 འོང་ཉེ་བས། རྟོག་ལའི་པརྟེ་ཏས། ཀྱན་གཞི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཁས་ལེན་
 པའི་བྱུང་མཁའ་རགས་པ་དེ་ཅམ་སྤྱི་རོལ་སུ་སྟེགས་པ་ལའང་མེད་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན་ཚེས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་ཤེས་
 བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ནོར་བར་རྟོགས་པའི་ཚུལ། གང་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ནི། །
 ཚེས་རྣམས་མ་ལུས་ཀྱན་གྱི་མཛོད། ། གང་ལ་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། ། ཡང་
 དག་འཇུག་པ་ལྟེ་མིག་ཡིན། ། དེ་ལྟར་གདམས་ངག་ཐོབ་པ་ནི་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་

གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། དེའི་རྗེས་ལ་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་
 གྱུ་བ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་བསྟེན་པའི་ཚུལ།
 འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལས། རིགས་གྱི་སྤྱུ་མེས་མས་ཅན་
 བསམ་ཅད་ནི་རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། བདག་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་སོགས་
 བ་བཞིས་བསྐྱད་དེ། བསམ་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་དང་། མི་བདེ་བ་དང་། བདག་མེད་
 པ་དང་། ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་མཐོང་ངོ་། །དེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ཡང་ཆོད་དེ།
 དེས་ན་བསམ་པའི་རྟེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟེན་པར་
 འགྱུར་རོ། །སྟེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྐ་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བསམ་པས་
 གྲང་གྲོལ་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་གྱི་སྤྱུ་དགེ་བའི་ཆོས་ནི་མ་བསམ་པར་ན་གཞན་
 གྱིས་ཐོབ་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། གང་གིས་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་ཆད་མེད་
 མཐའ་ཡས་པའི་བར་དུ་ཆོས་མཉན་གྲང་གལ་ཏེ་མ་བསམས་ན་ནམ་ཡང་བྲུན་མེད་
 པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཀའ་བསྩལ་
 ཏོ། །དེ་བས་ན་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་རིགས་པ་དང་ལུང་གིས་བརྟགས་ལ་ཡང་
 དག་པའི་དོན་ནི་དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་ཟབ་མོ་རྟོག་གའི་
 སྟོན་ལུལ་ལས་འདས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན་དེའི་རང་བཞིན་བྱེ་བྲག་བྱེད་པར་བྱས་ལ་
 མངོན་སུམ་པའི་ལམ་བསྟོམ་མོ། །

རི་ལྟར་བསྟོམས་ན་གོ་ཆ་བགོས་པ་བརྟན་པ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྟོང་མི་བལྟ། །
 སྟོང་ལས་གྲུད་ནས་སྟོང་མི་བལྟ། །དེ་ལྟ་བུར་ནི་གང་བལྟ་བ། །སྟོང་པ་མཐོང་ཞེས་
 བྱ་བའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་རེ་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ། ཅ་
 ཤེ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་

ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི། ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་བས་དེ་བཤད་པ་
ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཤིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ནི། སྤང་སྟོང་འཁོར་འདས་ཆོས་
རྣམས་ཀྱན། །གང་ནས་ཀྱང་ནི་མ་འོངས་ལ། །གང་དུ་འང་མ་སོང་མི་གནས་པ། །
གཤིས་ལ་གནས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ། ཆོས་ཅན་ཉིད་ཀྱང་སྟེ་འགག་ལྟར། །སྤང་
དུས་ཉིད་ནས་སྟོང་པར་ཤར། །སྟོས་པའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ། །དབུ་མའི་རང་
བཞིན་ཉིད་དུ་བསྟན། །དེ་ལ་སྤང་བ་ནི་བསྐྱེད་ཆེད་བརྟན་པ། སྟོང་བ་ནི་གཡོ་ཆེད་འདྲ་
བྱེད་ལ། །འཁོར་བ་ནི་ཀྱན་འབྱུང་རང་རྒྱུད་ལྟན། ལྟན་ལས་འདས་པ་འང་རང་བཞིན་
པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་མིང་གི་གདགས་པ་ཉིད་དེ་འདི་ལྟར་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་དུ་སྤང་
བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་པོ་གང་ནས་ཀྱང་འོངས་པ་མེད་པས་མ་སྟེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་
འདས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བར་དུ་གང་དུ་འང་གནས་པ་མེད་པས་རང་བཞིན་མ་མཆིས་
བ་སྟེ་ད་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐ་མར་གང་དུ་འགོ་བའང་མེད་པས་མི་འབྱུང་བ་སྟེ་མ་
འོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྒྱུད་དུ་ཡབ་སྲས་མཐའ་བ་ལས། ཆོས་འདི་དག་ཐམས་
ཅད་ནི་དུས་གསུམ་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པ་དག་སྟེ། འདས་པའི་དུས་ན་ཡང་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ན་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་བར་དུ་རོ་བོ་ཉིད་དང་
བྲལ་བའོ། །ཞེས་སོ། །

ཡང་འདི་ལྟར་སྤང་བ་འདི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་སྤང་བ་ཅམ་ལས་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་
པའི་འབྲུལ་གཞི་སྟེ་དེ་ལྟ་བུ་རྟེན་ཐོབ་ཅམ་དུ་འང་མེད་དེ། ཡང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།
རི་ལྟར་གཟུགས་རྣམས་མེ་ལོང་ལ། །གཅིག་དང་གཞན་རྣམས་རྣམས་སྤངས་པར། །
སྤང་ཡང་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བས་ན་ཐལ་རང་
གཉིས་ཀའི་གཞུང་ཆེ་རྒྱུང་རྣམས་སུ། བདེན་པར་མེད། །རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད། །དེ་ཁོ་

ནར་མེད། ཅས་པ་ལ་སོགས་པས་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཕྱ་མོ་
 ཐམས་ཅད་འགོག་པའི་གནས་སྐབས་མཐའ་དག་ཏུ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་པ་
 མེད་པའི་སྣང་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་གང་ཞིག་དབུ་མའི་ལམ་དུ་འདོད་
 པའི་ཚུལ། ཅ་ཤིས་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྣང་བ་ཉིད་
 དུ་བཤད། །དེ་ནི་རྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་སྒྲོས་པ་གཙོད་པའི་ཚུལ། དག་དང་མ་དག་གྲོ་བར་བ། །
 དོན་ལ་མེད་ཀྱང་མེད་བཞིན་སྣང་། །ཀྱན་ཏུ་བཏགས་པས་ཉེ་བར་ལེན། །རྟོག་ཅིང་
 དབྱེད་པས་མཐའ་བཞི་བྱུང་། །ཡོད་དང་མེད་དང་རྟག་ཆད་དང་། །དབུས་ལ་གནས་
 བའང་མཁས་པ་མིན། །དེ་ལ་རིགས་པའི་རྗེས་འབྱང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་དབུ་མ་ཐལ་འབྱུང་བས་ཀྱན་གཞི་མི་འདོད་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས།
 དེ་བཞིན་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤིས་ནི། །བདེན་མིན་བདེན་པ་བཞིན་དུ་ནི། །གང་ཆེ་
 འགྲོ་འོང་གཡོ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤིས་ཅམ་ལ་བཏགས་པའི་ཀྱན་གཞི་
 ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་དུག་ལངས་པས་ཕྱི་དོན་དུ་སྣང་བའི་འབྲུལ་སྣང་ངོ་བོ་
 ལ་མེད་བཞིན་གྲོ་བར་དུ་སྣང་བ། མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ། ཀྱན་ཏུ་བཏགས་པ་ཅན་
 གྱི་སྒྲོས་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་བཞིར་ཐལ་བའི་མཐའ་མཐོང་བ་ཅམ་ནི་
 ཆངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལའང་ཡོད་དེ། དངོས་པོར་བདེན་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །མི་བདེན་
 དངོས་པོ་མེད་མ་ཡིན། །དེ་དག་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་མཐོང་བ། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཐོང་བའོ། །
 ཞེས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བས་ན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་བཀག་ནས་རྒྱུན་པར་སྒྲུབ་པའམ། དོན་དམ་ལ་སྒྲོས་
 པ་བཀག་ནས་སྒྲོས་མེད་བསྒྲུབ་པ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་ཞེན་པ་དངོས་སུ་བཀག་

ཀྱང་ཤུགས་ལ་གང་ཡང་མི་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ལས་ཡང་
དག་པར་གྲོལ་ཞིང་དབུས་ལའང་མི་གནས་པ་དེ་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་བཞེད་
པ་མཛོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རྟོག་ཅན་དག་གིས་ཡོད་དང་མེད་
ཅེས་བཏགས། །དེ་ལྟར་དཔྱོད་པས་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཞི་མི་འགྱུར། ཡོད་དང་མེད་ཅེས་
བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ། གཙང་དང་མི་གཙང་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། མཁས་པས་
དབུས་ལའང་གནས་པ་ཡོད་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་ན་གཞི་ཐ་དང་པའི་རྟག་ཆད་སེལ་བ་ཙམ་ནི་འཛིག་
རྟོན་པའི་ལྟ་བ་ལའང་ཡོད་པས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས། ཡོད་ཅེས་
བྱ་བ་མཐའ་གཅིག་སྟེ། མེད་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་པ་ཡིན། །དེ་ནི་བདག་དང་བདག་
མེད་མཚུངས། །རྟག་པ་དང་ནི་ཆད་པ་མཚུངས། །ཞེས་ཉེས་པ་བསལ་བའི་ཚུལ་
བཀའ་བསྩལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན། རི་ལྟར་དར་གྱི་སྤྲིན་སྤྲུབ་ཞིན། །འདོད་པའི་
གྲུབ་མཐའ་རང་ཉིད་བཅིངས། །འདི་ན་སྒྲོ་ཡིས་བཏགས་པའི་ཚོས། །སྟེ་འགག་གནས་
དང་འགྲོ་འོང་མིན། །དོན་གཅིག་མ་ཡིན་ཐ་དད་མིན། །རྟག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པ་མིན། །
སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་ཉེར་ཞི་བའི། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ནི། །བསམ་བློང་ཤེས་
རབ་པོ་བཞིན། །འདི་ལྟར་ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྲུབ་མཐས་གཏན་
ལ་ཐབ་ནས་པོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་དགོས་ཀྱང་གྲུབ་མཐས་གཞལ་བྱེད་
གྱིས་དང་གཞལ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས་མཐའ་དབུས་གང་དུ་འང་མི་གནས་པའི་
གྲུབ་མཐའ་དེ་ཉིད་རང་སྟེ་རྟོག་དང་ཞེན་པའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པས་སྤྲུ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་
དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་བཟང་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དར་གྱི་སྤྲིན་སྤྲུབ་ལ་འཆིང་བྱེད་གཞན་མེད་
ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁ་རྒྱས་འཆིང་བ་དང་མཚུངས་པའི་ཚུལ་ལང་ཀའི་མདོ་ལས།

དངོས་པོར་གྱིས་པའི་སྒྲིབ་འཛིན་པ། རི་ལྟར་དར་གྱི་སྒྲིབ་བཞིན། བྱིས་པ་མཆོམས་
 སྒྲོར་མི་མཁས་པ། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དམན་པས་འཆིང་། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། རེ་
 བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་གནས་པའང་།
 སྒྲིམ་མེད་གནས་ལུགས་ཡིན་པས་འགག་མེད་གཤིས་ལ་གྲུབ་པ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལ་
 འཇུག་པ་ལས། སྒྲིམ་སྒྲིམ་མེད་མེད་པས། མ་སྒྲིམ་པ་ཡི་ཕྱིར་མི་འགག་ ཅེས་
 པའི་དོན་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་།
 རང་བཞིན་མ་མཆིས་པ་དང་། གནས་མ་མཆིས་པ་དང་། དངོས་པོ་མ་མཆིས་པ་དང་།
 རྣམ་པར་རིག་པ་མ་མཆིས་པ་ཉིད་དུ་མགོན་པོ་བྱམས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་། རེ་
 ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་གྱི་དོས་ནས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཏུ་གནས་པའི་རྒྱལ། འདི་ལྟར་
 སྒྲིམ་འགག་གཉིས། ཏྲག་ཆད་གཉིས། འགྲོ་འོང་གཉིས་ཏེ་མེད་པ་དུག ཐ་དད་པ་དང་
 དོན་གཅིག་པ་སྟེ་གཉིས་ཀ་མིན་པ་གཉིས་རྣམས་ལས་མཐའ་བསྐྱད་གྱི་སྒྲོས་པ་ཉི་
 བར་ཞི་བའི་རྒྱལ། ཅུ་ཤེ་ལས། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། འགག་པ་
 མེད་ཅིང་སྒྲིམ་མེད་པ། ཆད་པ་མེད་པ་ཏྲག་མེད་པ། འོང་བ་མེད་པ་འགྲོ་མེད་པ། འ
 ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། སྒྲོས་པ་ཉིར་ཞི་ཞིར་བསྟན་པ། ཞེས་སོ། རེ་
 ལྟ་བུའི་ལྟོས་གྲུབ་ཀྱང་དོན་དམ་པར་སྒྲིམ་འཛིག་གནས་གསུམ་དང་བུལ་པའི་རྒྱལ་
 རྣམ་པར་རིག་པ་ཅན་གྱི་གྱིས་པ་ལ་གནས་མ་མཆིས་པའི་དོན་ལས་གྱིས་པར་བྱར་
 ཡོད་དེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་བ་ལས། གནས་མེད་དམིགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་
 རྣམ་པར་རིག་པ་ཅན་གྱི་གནས་ནི་མིག་སོགས་དུག དམིགས་པའི་གཟུགས་སོགས་
 ལུལ། ཅུ་བ་ནི་ཀྲན་གཞི་བག་ཆགས། གནས་པ་ནི་རྣམ་པར་གྱིས་པ་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་
 དག་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་གྱི་ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཏུ་གནས་ཀྱང་མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་

ཅད་ཀྱན་གཞི་མེད་པའོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་སྤ་
 ཐར་པར་གྲོལ་བར་འདོད་ན། འདོད་པའི་ཡན་ལག་བཅད་ལ་སེམས་གཉིས་སུ་མི་
 བསམ། གཅིག་རྒྱ་བསམས་ཏེ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སེམས་བཏང་ངོ་། །སེམས་ཀྱི་
 རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་ནི་སྟོང་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་འགོ་བའང་མེད། འོང་བའང་
 མེད། སྒྲང་བའང་མེད། རྟོར་བའང་མེད་དེ། ཅི་ཡང་མེད་པ་འདིའི་མིང་ནི་བྱང་རྒྱལ་
 བོ། །ཞེས་པས་སྤྱི་གཟུང་བའི་རྣམ་རིག་དང་། རྣང་འཛིན་པའི་རྣམ་རིག་གཉིས་ཀ་
 བརྟག་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རང་གི་རོ་བོས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཁས་ལེན་གྱི་
 སྟོས་པ་མཐའ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་བར་ཞི་བ་ནི་བསམ་བྱུང་གི་མཐའི་ཤེས་རབ་
 གྲོ་ལས་འདས་ཤིང་སྤྱོད་བསམ་བཟོད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། གྲུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་དཔུ་
 མ་རིན་ཆེན་སྟོན་མར། ཁས་བླངས་པ་ཡི་དངོས་པོ་ནི། །ཐུ་རབ་ཅམ་ཡང་ཡོད་མིན་
 ཉེ། །གདོད་ནས་སྤྱོད་བཟོད་པའི་ཕྱིར། །མོ་གཤམ་གྱི་ནི་སྤ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་
 སྤ་མེད་མོ་གཤམ་ལ། །ཁྱེད་ཀྱི་སྤ་ནི་གང་ཡིན་དྲིས། །དེ་ལ་དེ་ནི་ཡོད་མིན་པས། །
 སྤ་བར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་འཁོར་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ནི། སྤང་ལུལ་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་མཁའ། །རི་
 དང་ནགས་ཆེལ་ཁང་སྤ་བཅེགས། །འདུས་བྱས་རྒྱ་ལས་ཐམས་ཅད་སྤྱེས། །འཁོར་
 བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཡིན། །འདི་ལྟར་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཟབ་
 མོའི་མདོ་སྟེ་དག་ལས་ཀྱང་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་གསུངས་པ་
 དེས། ཐོག་མར་སྤྱེགས་ཅན་གྱི་ལྷགས་བསལ་བའི་དོན་ཆེན་པོ་འདྲེན་པར་འགྱུར་
 པ་དང་། ཕྱི་ནས་གསུང་རབ་ཟབ་མོའི་དོན་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་
 ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དེ། འདིར་རེ་ཞིག་འཁོར་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་

ཅན་དག་ནི་ཤེས་པ་རྟོག་མེད་ཡོངས་ཐབས་ཀྱི་དུས་སྐར་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཀླན་གཞི་
 དང་། གསལ་སྒྲུང་ལ་དེར་འཛིན་མི་འཇུག་པ་དེའི་རྣམ་ཤེས། དེ་སྒོ་ལཱའི་ཡུལ་ལ་
 དགག་བསྐྱབ་གཞུང་འཛིན་དུ་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པས་རྣམ་ཤེས་བདུན་དུ་བཏགས་པའི་
 འབྲེལ་ངོ་ལ་འབྱུང་བ་ལྟ་དང་། རི་དང་ནགས་ཚལ་དང་། ཁང་བཙུགས་དང་། རྩ་
 མ་དང་། ལྷ་མ་བྱ་དང་། རེ་ལྡེ་དང་། ས་བོན་ལས་སྒྲུ་གྱ་དང་། ཞོ་ལས་མར་བསྐྱེད་
 པ་རི་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་བེམ་པོ་མཐའ་དག་ནི་ཕྱིའི་རྟོན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟེ། གཅིག་ལ་གཅིག་བཏོས་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་བྱུང་བའོ། །དེ་སྐད་དུ།
 ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། སྒོ་གོས་ཆེན་པོ། རི་ལྟར་འཛིན་པའི་གོང་བུ་ལས་རྩ་
 མ་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཐག་ལས་སྒྲུ་མ་བྱ་དང་། ཅི་སྐྱུང་ལས་རེ་ལྡེ་དང་། ས་བོན་
 ལས་སྒྲུ་གྱ་དང་། རྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་མའི་ནན་ཏན་དང་ཞོ་ལས་མར་འབྱུང་བ་འདི་
 བོ། སྒོ་གོས་ཆེན་པོ། ཕྱིའི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྒྲ་མ་ལས་ཕྱི་མར་འབྱུང་
 བའོ། །ཞེས་སོ། །

ནང་གི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ནི། མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་དེ། །དེ་བཞིན་གཅིག་
 ལ་གཅིག་བརྟན་གྱིས། །ཀླ་གིའི་བར་དུ་འབྲེལ་བ་ནི། །ནང་གི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་། །དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ནི་སྒྲར་བཤད་ཟིན་ལ། འདིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ལྷ་སྒྲོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཆོ་སྒྲ་མའི་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲོད་དུས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་དེ་ནི་མ་
 རིག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མའི་ལས་གསོག་དུས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་ལྟ་ནི་འདུ་བྱེད་དོ། །དེ་
 བས་མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྒྲོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་ལྟ་ནི་རྣམ་ཤེས་
 མོ། །དེ་ནས་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་འཁྱུར་བའི་གནས་སྐབས་ལྟ་ཉམས་སྒྲུང་ནས་
 དབང་པོའི་སྒོ་མ་དོད་ཀྱི་བར་གྱི་སྒྲུང་པོ་ལྟ་ནི་མིང་དང་གཞུགས་སོ། །དབང་པོའི་སྒོ་

དོད་ནས་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་མི་རུས་པའི་བར་གྱི་སྤང་པོ་ལྷ་ནི་སྟེ་མཆོད་དུག་གོ། འདྲ་བོ་
 ཡུལ་ལ་སང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་བདེ་སྟུག་གི་བྱེ་བྲག་མི་ཤེས་པའི་བར་གྱི་སྤང་པོ་ལྷ་ནི་
 རེག་པའོ། བདེ་སྟུག་སྤངས་སྟེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་འཕྲིགས་པའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་
 བྱོར་མི་རུས་ཀྱི་བར་གྱི་སྤང་པོ་ལྷ་ནི་ཆོར་པའོ། འཕྲིགས་པ་བསྟེན་རུས་པ་ནས་བཟུང་
 སྟེ་འདོད་པའི་ཡུལ་དང་དུ་མ་སྤངས་ཀྱི་བར་གྱི་སྤང་པོ་ལྷ་ནི་སྟེད་པའོ། འདོད་པའི་
 ཡུལ་དང་དུ་སྤངས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷ་ནི་ལེན་པའོ། རྟེན་ས་ལས་གསོག་
 པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷ་ནི་སྟེད་པའོ། རྟེན་ས་ཆེ་བྱི་མའི་ཐོག་མར་མའི་མངལ་
 བས་བྱུང་བའི་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་ནི་སྟེ་བའོ། རྟེན་ས་བྱི་མའི་མིང་དང་གཟུགས། སྟེ་
 མཆོད་དུག་ རེག་པ། སྟེད་པ། ཆོར་བ་བཞི་པོ་ནི་ཆ་ཤི་ཉིད་དེ་མཛོད་ལས། སྟོན་
 དང་བྱི་མཐར་གཉིས་གཉིས་དང་། བར་དུ་བརྒྱད་ཡོངས་རྫོགས་ལྡན་པ། མ་རིག་
 ཉོན་མོངས་སྟོན་གནས་སྐབས། འདུ་བྱེད་དག་ནི་སྟོན་ལས་ཀྱི། རྣམ་ཤེས་མཆོམས་
 སྟོར་སྤང་པོ་ཡིན། མིང་དང་གཟུགས་ནི་དེ་ལན་ཆད། སྟེ་མཆོད་དུག་དོད་ཚུན་ཆད་
 དོ། རྟེན་གསུམ་འདུས་ཚུན་ཆད་དོ། རེག་པ་བདེ་སྟུག་ལ་སོགས་ཀྱི། རྒྱ་ཤེས་
 རུས་པ་ཚུན་ཆད་དོ། ཆོར་འཕྲིགས་ཚུན་ཆད་སྟེད་པ་ནི། འོངས་སྤྱོད་འཕྲིག་པ་
 ཆགས་ཅན་གྱི། ཉེ་བར་ལེན་པ་འོངས་སྤྱོད་རྣམས། ཐོབ་པར་བྱ་བྱིར་འོངས་རྒྱག་
 པ། རྟེན་སྟེད་འབྲས་སུ་འབྱུང་འགྱུར་པའི། ལས་བྱེད་དེ་ནི་སྟེད་པ་ཡིན། ཉིང་
 མཆོམས་སྟོར་བ་སྟེ་བ་ཡིན། ཆོར་བའི་བར་ནི་ཆ་ཤི་ཡིན། ཞེས་དང་། སྤྱ་ལྷ་ལྷང་
 པ་ལས་ཀྱང་། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆོད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆ་ཤིའོ། སྟེ་བ་སྟེ་
 ཆོར་བའི་བར་དུ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་ཚུལ་ལ་སྒྲ་ཅིག་དང་རྒྱན་ཆགས་གཉིས་

ལས། དང་པོ་ནི། བྱུང་གས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། བདག་གཞན་གཉིས་
ཀའི་དབང་གིས་ཐོག་གཅོད་དུས་མི་ཤེས་པའི་སྤྲིག་དྲིའི་སེམས་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་དག་པ།
ལས་ལ་འཇུག་པའི་ཆ་ནི་འདུ་བྱེད། ལས་བྱེད་དུས་ཀྱི་ནམ་འགྲེལ་ནི་ནམ་ཤེས། རང་
དང་གཞན་གྱི་མིང་གཟུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུག མཚོན་ཆ་བསྟན་པའི་ཆ་ནི་རིག་པ།
དེ་ལས་བདེ་སྟག་གི་ཆ་ནི་ཆོར་བ། དང་དུ་ལེན་པ་ལ་ཕྱི་ཕྱིར་དགའ་བའི་སེམས་ནི་
སྤོང་བ། དེ་ལས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་འཇུག་པས་ལེན་པ། དེ་ལས་སྤང་བོ་ལྡེའི་ཆ་ལྡན་སྤོང་
བ། དེ་ལས་ད་ལྟ་དང་ཕྱི་མའི་ཆ་སྐྱེ་བ། དེའི་ཆའི་ཆ་གི་སྤྲེ་བ་བཀའ་མགོ་བརྩམས་
ནས་རྫོགས་པའི་བར་གྱི་སྐད་ཅིག་ལ་ཆང་བའོ། །ཡང་ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པ་སྤྲུལ་གྱིས་
འཇུག་པ་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་དང་། དེ་ལྟ་སྤེལ་ཡན་བརྒྱ་ཉི་ལྔ་ལ་དེའི་སྐད་ཅིག་
སྤྲེ་ནམ་གངས་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་པ་ལྟར་ན་རྒྱ་འབྲས་ཆར་གཅིག་ཆོག་སུམ་ལ་རྫོགས་པར་
འདོད་དེ། འདི་ལྟར་ཆོས་མའི་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གྱིས་རྒྱ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
འབྲས་སུ་ཆོའདིར་ནམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བོ་བྱུང་ལ། ཆོའདིའི་སྤོང་ལེན་སྤོང་པ་
གསུམ་གྱིས་རྒྱ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་སུ་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་བ་ཆ་གི་གཉིས་བསྐྱེད་
དོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་དགོས་པ་འདར་མཛོད་ལས། སྤོང་དང་ཕྱི་མཐའ་བར་དག་ལ།
ཆོངས་པ་ནམ་པར་ལྷོག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མོ། །གསུམ་པ། བྱུང་འདས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
འབྱུང་ནི། །ལམ་དང་འབྲས་སུ་གཉིས་སུ་གནས། །ལམ་ནི་འཁོར་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ།
ལུགས་སུ་འཇུག་པ་བརྩམས་ཀྱི། རྩ་བ་མ་རིག་ཆེན་པོ་ནི། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ལྷོག་པས། །འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་། །ལུགས་ལྷོག་སྤོང་པའི་རྩ་བ་
ཆད། །དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི། །མཚན་ཉིད་མཐོང་བའི་སྐྱེ་བུ་ཡིས། །སྟག་

བསྐྱེད་ཤིང་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་། འགོག་པ་མངོན་གྱུར་ལམ་མཚོག་མཐོང་། ཉེ་
ལ་ལམ་ནི་འཁོར་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལུགས་སུ་འཇུག་པ་བརྩ་གཉིས་པོའི་
རྒྱུའམ། ཕ་བཞི་མ་རིག་པ་ཁོན་ཡིན་པས། དེ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷོག་པའང་ཐོས་
བསམ་བསྒྲམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྒྱུད་གོམས་པར་བྱས་པ་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་
ཀུན་རྒྱུ་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
དང་། བདག་རྒྱ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ལྷ་བ་ཀུན་ནས་ལྡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་བར་གྱུར་པ་
མ་རིག་པ་ཉིད་ལྷོག་པས། འཁོར་བའི་ཕ་བ་འདྲུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་དབང་
མེད་དུ་འགགས་སྲིད་པས་འཇུག་པའི་རྒྱ་བྱང་ནས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཐར་བར་
འགྱུར་ཏེ། ཕ་ཤེ་ལས། མ་རིག་འགགས་པར་གྱུར་ན་ནི། འདྲུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་
འབྱུང་མི་འགྱུར། མ་རིག་འགག་པར་འགྱུར་བ་ནི། ཤེས་པས་དེ་ཉིད་སྒྲམ་པའོ། །
དེ་དང་དེ་ནི་འགགས་གྱུར་པས། དེ་དང་དེ་ནི་མངོན་མི་འབྱུང་། ལྷག་བསྐྱེད་ལུང་
པོ་འབའ་ཞིག་ལ། ཉེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་དག་འགག་ ཁེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་
བརྟེན་ཤིང་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་དེས་བྱིས་པའི་སྒྲོ་ཅན་རྣམས་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་ན་
ཀུན་རྒྱུ་འབྱུང་ཤིང་ལྷག་བསྐྱེད་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཚོས་དེ་
ཡང་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་སྤང་བོ་ལྷ་བོ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་
ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེ་བ་མེད་པའི་ངང་དུ་འགོག་པའི་རྒྱལ། འཕགས་པ་ཀུན་
མཚོག་སྒྲིན་ལས། ཇི་ལྟར་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་བདག་མེད་པ་ལ་མཁས་པ་གང་
ཡིན་ཞེན། རིགས་ཀྱི་སྤྱི་འདི་ལ་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་

གཟུགས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་ཚར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་སྟེ། དེ་གཟུགས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་
བ་མི་དམིགས། ཀྱན་འབྱུང་བ་མི་དམིགས། འགོག་པ་མི་དམིགས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་
ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟེ་བ་མི་
དམིགས་སོ། །དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་པར་གནས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡིན་
གྱི་ཐ་དད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་བས་ན་དོན་དམ་པར་བྱུང་ངན་ལས་འདས་པའང་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་
བའི་སྒྲིལ་རྣམ་པ་ཉི་བར་ཞི་བ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མཚོག་མ་མཐོང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས། མ་མཐོང་བ་
ནི་མཐོང་བ་དམ་པའོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། གཞན་
དག་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་ནས་བྱུང་ངན་ལས་འདས་པའི་
སྒྲོར་འབྱུར་ཏེ། ཚོས་ལ་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲོ་གོས་ཆེན་པོ་དེ་
དག་ལ་ཐར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་བཀའ་བསྩལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྤང་བ་སྟེ་མེད་ཏུ།
བསམ་བསམ་གཏན་ལ་ཐབ་བ་དེའི། །རང་བཞིན་ཤེས་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ། །བསྐྱེམ་
པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་སུ་གྲགས། །དེ་སྤང་དུ་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། དེ་
ལྟར་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་དོན་བྱེད་བྱེད་པར་བྱས་ལ་དེ་མངོན་
སུམ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱེམ་པའི་ཤེས་རབ་བསྟེན་དོ། །ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཙམ་གྱིས་
དོན་མངོན་སུམ་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཀའ་བསྩལ་ཏེ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་ཤེས་པ་
ནི་མངོན་སུམ་པའི་ལམ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་ཉིད་
བསྐྱེམ་པའི་ཤེས་རབ་ཏུ་བརྟུན་ཏེ། འཕགས་པ་སྤང་བ་ལས། ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་

མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཆོག་སྤྱད་པ་ཡིན།།
 ཞེས་སོ། །དེ་ཕྱིར་བསྐྱོམ་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་མཐོང་ཞིང་།
 རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣལ་དུ་འབྱོར་པས་སྣང་བ་མེད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཡིད་བྱེད་གྱི་
 གྲོས་བསྐྱོམ་དུ་མེད་ཀྱང་། གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བྱན་པ་ཉི་ཤེས་འཛིག་པ་གང་ཞིག་ལ་བསྐྱོམ་པའི་ཐ་སྙད་
 བཏགས་པ་སྟེ། འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པ་ལས། དེ་དོན་དམ་པར་ཤིན་
 ཏུ་དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་ཀྱན་ཐོབ་ཏུ་ཡང་ལམ་བསྐྱོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཉིང་
 རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་མོས་པར་བྱ། ཞེས་བཀའ་བསྩལ་
 པས་མཉམ་པར་གཞག་པ་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྟབས་གཅིག་པ་ཉིད་དེ།
 དེས་གཤིས་ཀྱི་བཞུགས་སྡོལ་རི་ལྟ་བུ་ལ་རེག་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་ཡང་བཅོམ་ལུན་
 འདས་ཀྱིས། མཉམ་པར་གཞག་པས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་
 བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །དེའི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་པ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་བྱིར། རམ་
 མཁའ་རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱིངས། །བསྐྱོམ་པའི་དོན་དང་རོ་གཅིག་པ། །དེ་ལ་
 གཟུགས་སོགས་སྤང་པོ་ལྟ། ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱན་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །འདི་ལྟར་ནམ་
 མཁའ་ནི་གཟུང་དུ་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ། མཐའ་
 དང་དབུས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ནི་བཅའ་ན་མི་རྟེན་པ། དམིགས་པ་ལས་
 འདས་པ། ཐོག་མ་དང་། བར་དང་། ཐ་མལ་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ། གཟུགས་ལ་
 སོགས་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་དང་བྱལ་བ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 ཆོགས་བརྒྱད་ལས་འདས་པ་སྟེ། རྩམ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་བྱིན་པ་བསྐྱོམ་

པ་འདི་ནི་ནམ་མཁའ་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། ནམ་མཁའ་ལ་ནི་གཟུགས་མ་མཆིས། ཚར་བ་
 མ་མཆིས། འདུ་ཤེས་མ་མཆིས། འདུ་བྱེད་མ་མཆིས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་མཆིས།
 ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱུས་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གསུངས་དང་། སྟུང་པ་
 ལས། གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཚར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། །འདུ་ཤེས་མཐོང་
 བ་མེད་ལ་སེམས་པ་མི་མཐོང་ཞིང་། །གང་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་དང་སེམས་ཡིད་མཐོང་
 མེད་པ། །འདི་ནི་ཚོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །
 དེ་ཡང་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་སྟོན་པ་ཉིད་དུ་མ་ཐལ་འབྱུར་
 བའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། མེད་ཅེས་སྟོ་ཡིས་བཀག་པ་ན། །ཤེས་རབ་ཉིད་དང་
 ལྷག་པར་འགལ། ཅང་མེད་ཆད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་གྱི་མཛོད། །
 ཅེས་སྟོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡོད་པའི་མཐའ་བཀག་ནས་མེད་པ་ཞིག་སྟོ་བྱར་དུ་བསྐྱོམ་
 པ་བྱར་མེད་དེ། གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པས་ཐུང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
 སྟོང་ཞིང་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་ཐེར་ཟུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 གནས་མི་དམིགས་པས་མཚན་མ་མེད་པའོ། །སྐྱད་ཅིག་ལ་སྐྱེ་ཞིང་འགྲིབ་པས་སྟོན་
 པ་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་གསུམ་དུ་གནས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
 གྱི་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་འབྱུང་གནས་སམ་གཞི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མ་ཐམ་མགོན་པོས།
 འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་རྩུང་བྱེད་མེད། །ཅེས་གཞིའི་གཤིས་
 ལུགས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས། ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བཟླ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་
 རྣམ་པར་གོ་ལ། །ཞེས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་སྟོ་ཡུལ་ལས་འདས་
 པས་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ལ་དུ་མའི་ལྟ་བར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐྱད་དུ་དཀོན་མཆོག་
 བཅུགས་པ་ལས་ཀྱང་། འོད་སྤངས། སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་བཅའ་ན་མི་རྟེན་དོ། །

གང་མ་རྟེན་པ་དེ་ནི་མི་དམིགས་སོ། ཞེས་སོ། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་རང་བཞིན་ཉིད་
 དུ་རྣམ་དག་པའི། ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བཟ། བཟ་ཞེས་བྱ་བའང་ཀུན་རྫོབ་
 ཟླ། རང་ལས་མ་གཡོས་བསྐྱེམ་པའི་མཚོག་ རྟེ་ཡི་མདུན་ན་སྟོང་དཔྱི། ཡིད་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་གནས་པ་ཡིན། རྟེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་བཙོས་མའི་
 ཚོགས་མ་བསྐྱད་པ། གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་གཞན་མི་རྟོག་ཀྱང་དམས་
 ཡོང་ལྟར་རྟེན་མ་ཚོགས་པའམ། གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། འདྲ་
 ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བས་ཀྱང་ལྡང་བས་སྟོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་
 ཁོན་ཉིད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་གནས་ཤིང་། བདག་མེད་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ལ་འདོད་
 ཀྱིས། འདི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྟགས་ན་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་
 བས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་བར་མ་ལས། གང་གིས་ཅི་ཡང་
 མ་གཟིགས་པའི་དོན་དེ་གཟིགས་པའོ། ཞེས་དང་། དོན་དམ་པར་མཐོང་བ་གང་
 ཞེན། གང་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་མེད་པའོ། ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུ་ལ་ལྟ་བའི་ཐ་སྟད་བཞག་པའང་། འཇུག་པ་ལས། དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་
 གི་སྟོང་ལྟ་བས། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། ཞེས་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་གྱི་མ་གྲུབ་པར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་ཤིང་རྣམ་པར་
 གྲོལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་བལྟ་བའི་ཚུལ། སུང་པོ་ལྟ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
 པར་རྣམ་པར་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ། ཞེས་ཤེས་སྟོང་གི་མདོ་དོན་དང་སྦྱར་རོ། །
 དེ་ལྟ་མོད་ཀྱིས། བཟ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོགས་སྤྱུགས་ལ་དབྱེད་པ་ཞུགས་ན་དེའི་ཚེ་
 དེ་ནི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་སྦྱར་པས་སྟོའི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་མ་རུང་པར་བྱས་ཏེ་
 རང་བཞིན་གྱི་མ་ཡིན་པར་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅན་གྱི་བརྟགས་པའི་སྟོང་བ་

སྤྱད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དུ་འགྱུར་རྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། དུས་མའི་ལམ་གྱི་སྔ་སྔར་རྟོག་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་ན་རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་ལ་འདོད་
 རེ། འོད་སྤངས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས། འོད་སྤངས་གཞན་ཡང་གཟུགས་རྟག་པར་ཡང་
 སྔ་སྔར་མི་རྟོག་མི་རྟག་པར་ཡང་སྔ་སྔར་མི་རྟོག་པ་འདི་ནི་དུས་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་
 ལ་སྔ་སྔར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། འོད་སྤངས་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ།
 མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དུས་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་དབྱུང་དུ་མེད་པ་བསྟན་དུ་མེད་པ་རྟེན་མ་ཡིན་པ་སྤང་བ་མ་ཡིན་པ། རྣམ་པར་
 རིག་པ་མེད་པ་གནས་མེད་པ་སྟེ། འོད་སྤངས། འདི་ནི་དུས་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་
 ལ་སྔ་སྔར་རྟོག་པའོ། འོད་སྤངས་བདག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། བདག་
 མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། འོད་སྤངས་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་
 གཅིག་གོ། མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དུས་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་དབྱུང་དུ་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། རྟེན་མ་ཡིན་པ། སྤང་བ་མ་ཡིན་པ། རྣམ་
 པར་རིག་པ་མེད་པ། གནས་མེད་པ་སྟེ། འོད་སྤངས་འདི་ནི་དུས་མའི་ཆོས་རྣམས་
 ལ་སྔ་སྔར་རྟོག་པའོ། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བཀའ་བསྟུལ་རྟོ། །

དེ་བས་ན་རང་གི་རང་བཞིན་ངོ་ཐོ་ཉིད་མེད་པའི་དུས་མ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེའི་
 རང་ལས་མ་གཡོས་པ་ནི་བསྟོམ་པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ་འབད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་དང་བུལ་
 བའི་རང་ལ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་མཐའ་ལས་པ་རྣམ་པར་
 སྦྱང་བ་ལས། དུས་མའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟུང་ན་ལས་འདས་པར་འགྲོ་བའི་
 ལམ་འདི་ཡིན་ཏེ། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་གང་དུ་འགྲོ་བ་མེད་དོ། དེ་ལ་འགྲོ་བ་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟུང་ན་ལས་འདས་པར་མཉམ་པའོ། །

བཀོད་པ་མཐའ་ཡས་དབུ་མའི་ལམ་འདི་ནི་བསྐྱབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་བསྐྱབ་པ་ཡང་
 མ་ཡིན་པས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལྷ་དན་ལས་འདས་པར་མཉམ་པའོ།།
 ཞེས་བཀའ་བསྐུལ་པས་གནས་འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ལས་ཚད་མར་གྱུར་
 པ་གཞན་མེད་པས་དོགས་པ་ཕྱུང་ཟད་ཀྱང་ཉེ་བར་བསྐྱེན་པར་མི་བྱའོ། །ལ་ལ་དག་
 སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་དབྱེད་པ་རྟོན་པོའི་འཛིན་དབྱེད་ཀྱིས་དམ་
 ཏུ་བཅིངས་ནས་རང་གི་རང་བཞིན་རྟོག་པའི་ཡིད་བྱེད་སྤངས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་
 བ་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་ནས་འདི་སྐད་ཏུ་བདེན་པར་སྒྲུབ་པའི་ལུང་། ཡང་དག་པར་སོ་སོར་
 རྟོག་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་པའི་མེ་བྱུང་ན་གཙུབ་ཤིང་.....
 གཙུབས་པའི་མེ་བཞིན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཤིང་བསྐྱེད་གོ། ཞེས་པ་འདི་འབྲེན་ཡང་། དེའི་
 དོན་ནི། སློང་དང་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་མེ་ཡི་ས་པོན་རར་ལྷགས་ལས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལ་མ་
 ལྟོས་པར་གཙུབས་ཤིང་རང་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་མེས་སྤང་ཤིང་རང་ཉིད་བསྐྱེད་པ་
 དཔེར་མཛོད་ནས་སློང་དང་སྣམ་བྱེད་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་
 བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མེ་ལྟ་བུ་དེས་སློང་རྟོག་གི་སྤང་ཤིང་བསྐྱེད་པས་ནས་རང་
 གི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་བརྟུན་དེ་དབལ་མར་མེ་མཛོད་
 ཀྱི་དབུ་མའི་མན་ངག་བཀྲལ་བ་ལས། ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་ནི་བརྩུང་བ་དང་འཛིན་
 པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བས་སོ། །

དྲན་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་
 དམིགས་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའོ། ཞེས་ཡིད་བྱེད་དང་བཅས་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
 ཤེས་རབ་ཉིད་དངོས་པོའི་བྱེད་བྲག་ཏུ་བརྩུང་ནས་འགོག་པའི་རྩྱལ་སྤར་ཡང་བཤད་
 ཟེན་ལ། གཞན་ཡང་ཐུགས་རྗེའི་འཇུག་པ་དང་ཕྱིན་ལས་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་ཆ་ནས་

རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་བཏགས་པའི་བྱུ་བ་
 མཐའི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆ་ནས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱང་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ། རྟོག་པའི་པར་རྒྱུ་ཏས། སྒྲོ་བ་དཔོན་འཕགས་
 པ་ཐོགས་མེད་ནི་ཡང་དག་པར་ན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མི་བཞེད་ལ།
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཡང་མི་བཞེད་དེ་ས་གསུམ་པའི་
 དབང་ལྷག་བརྟེས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐུགས་སུ་རྟུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་པས་དེའི་གཞུང་ལུགས་དཔུ་མར་གདོན་མི་ཟ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཐོག་མ་མེད་པ་
 བས་དངོས་པོ་ལ་ཞེན་པས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་མི་ཤེས་པ་དག་ན་རེ། རྟོང་དཔུ་
 མ་པ་ལྟར་གྱུར་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པ་མང་པོར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ན་བྱ་དཀའ་བ་དཔག་རྟུ་མེད་པ་མཛད་པ་དང་། བསོད་ནམས་
 ཀྱི་ཆོགས་གྲངས་མེད་པ་བསགས་པ་ལ་དོན་མེད་ཅིང་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ཡང་མེད་
 པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ནས་འདོན་པར་བྱེད་པ་མེད་པས་
 རྟོག་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་དེ་ཐག་བསྐངས་ལ་བཞག་གོ། །འདི་ནི་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ལོ་
 རྟོག་གི་སེར་བ། ཕྱི་རོལ་ཆད་པར་སྐྱེ་བ་པས་འདི་ལྟག་པས་འདི་ལྟ་སུ་ནི་སྐྱ་ཞིང་
 གསང་བར་རིགས་སོ། །

དཔུ་མ་པས་སྐྱས་པ། རྟོང་ནི་སྒོ་གྲོས་མ་སྒྲུངས་ཤིང་བྱུན་པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་སྤྱིན་ཆེན་
 པོ་དང་། ལང་ཀར་གསེགས་པ་དང་། ར་བོ་ཆེའི་ལེུ་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་བའི་
 རྟུང་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལུང་བསྟན་པའི་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐུབ་ཀྱི་གཞུང་
 ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་དེ་དག་ནི་རང་སྒྲུང་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་བཞེད་པའི་གཞུང་གིས་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་གྱུར་ཅིང་། དེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་

སྤངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་གྱུར་པས་དེས་ན་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ཡུལ་དང་
ཡུལ་ཅན་མེད་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། སྒྲོ་བ་
དཔོན་གྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། གང་ཕྱིར་འདས་པ་མེད་པས་ན། །དེ་ཕྱིར་མ་འོངས་པ་
ཡང་མེད། །གནས་ནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་བྱུང་བ་གང་ན་གནས། །
ཞེས་དང་། མཉམ་པར་གཞག་དང་མ་གཞག་པ། །གང་ལ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་མེད།།
དངོས་དང་དངོས་མེད་རྣམ་སྤངས་པ། །ཟུང་འཇུག་ཡིན་པར་སྟོན་པས་གསུངས། །
ཞེས་གསུངས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་བཞེད་དོ། །དུས་དེའི་ཆོ་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པས་སྒྲོས་པ་མ་ལུས་པ་ཞི་བ་ཡིན་པས་རྗེས་ལ་ཐོབ་
པའི་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། འོན་སངས་
རྒྱལ་ལ་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ཏན་དང་ཐིན་ལས་ཀྱང་མི་མང་འཕུ་ཞེན་སྦྲས་པ། རྒྱ་
གསུམ་དང་རྟེན་གཅིག་གིས་གདུལ་བྱའི་ངོ་གང་ལ་སྤྲང་བ་སྟེ། གདུལ་བྱའི་སྤྲང་
བས་སྐྱུ་ཡང་སྤྲ་ཆོག་སུ་སྤྲང་དོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་ན་གྲོལ་བའི་རྒྱལ། ཤེས་རབ་
དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ན། །ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། ཤེས་རབ་མེད་
པའི་ཐབས་ཀྱིས་ནི། །བཅིངས་པ་ཉིད་ལས་གྲོལ་བ་མེད། །དེ་ལ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བར་མི་ལྷུང་ལ། ཐབས་ཀྱི་
སྟོབས་ཀྱིས་ལྷ་རྩ་ལས་འདས་པར་མི་ལྷུང་བས་ན་འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་དཔེར་ན་མེན་པའི་རྒྱ་ལས་འབར་ཏེ།
རྒྱ་མེད་ན་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ལས་སེམས་འབར་གྱི།

དམིགས་པ་མེད་ན་སེམས་ནི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་དམིགས་པ་ཉི་བར་
 ཞི་བའང་ཤེས་ལ། དགོ་བའི་རྩ་བ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་ཞི་བར་མི་བྱེད། ཉན་མོངས་
 པ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་བྱེད་ལ། ཡ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པའི་དམིགས་པ་ལ་
 འཛོག་པར་བྱེད། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་ལ་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་ལ། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོས་དམིགས་པ་ཡང་བཟོའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་
 ཤེས་འབྲེལ་བའི་ལམ་འདིས་ནི་སྟོ་སྟུར་གྱི་མཐའ་སྤངས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་མཐོང་
 བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་སྟོ་འདོགས་པའི་མཐའ་སྤངས་ལ། ཐབས་
 ཀྱིས་ནི་སྟུར་པའི་མཐའ་སྤྱོད་བ་ཉིད་དེ། མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་
 ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་བྱིང་ལ་འཛོག་པ་ཡང་བྱིད་པར་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལས་ཀྱང་། ཐབས་
 ལ་མཁས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྟུན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཤེས་རབ་གང་
 ཞེ་ན། གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདྲེས་པ་ལ་མཁས་པའོ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འདི་
 གཉིས་ནི་སར་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་
 རབ་འབའ་ཞིག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ནི་འབད་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཡང་སྟེགས་
 ཅན་གྱི་ལམ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཁོན་ས་འཆིང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐབས་དང་བྲལ་
 བའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཉན་ཐོས་བཞིན་དུ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་མི་ལྡན་པས་མཐའ་གཅིག་
 པའི་མུང་འདས་ལ་གཞོལ་བའི་ཕྱིར། ཤིན་རྒྱ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་གནས་སྤྲམས་
 དག་རྒྱ་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་མི་འབྱུང་དུ་བྱིན་ཀྱང་སྟོར་བའམ། རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཆོ་

ཐབས་ཤེས་གཉིས་གཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། ཚུལ་དེས་ན། གང་དུ་སྟོང་ཉིད་སྟོང་
 རྗེ་གཉིས། རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པ་ཚོགས་ལམ་ཆེ། རྒྱུར་ལམ་ཚོས་མཚོག་མན་ཆད་དུ། །
 མཉམ་རྗེས་སྟོང་དང་སྟོང་རྗེར་འཆར། །ཞེས་སྟོས་ནས། འདི་ལྟར་མཉམ་གཞག་ཏུ་
 སྟོང་ཉིད་དང་རྗེས་ཐོབ་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་
 དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་མཐའ་དག་བསྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཚོགས་གྱི་ལམ་སྟེ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་གསར་དུ་སྒྲིམ་པའི་རྟེན་གང་ཡིན་པ་དེས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་
 དང་པོར་ཐོབ་ནས་ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་དུར་འཇུག་ནུས་པ་ཡིན་ལ་བསྟོམ་ཚུལ་གྱི་བྲག་
 པའི་ཆ་ནས་ཚོགས་ལམ་དེ་ལ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་ཡོད་པའི་རྒྱུད་དུར་དྲན་པ་ཉི་བར་
 གཞག་པ་བཞི་ལ་བསྟོམ་པའི་དང་པོ་ལུས་དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་ནི་མཉམ་གཞག་
 ཏུ་ནམ་མཁའ་ལྟར་སྟོམ་ཞིང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མི་གཙང་བ་དང་། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་བསྟོམ་
 པའོ། །ཆོར་བ་དྲན་པ་ཉིར་གཞག་ལ་མཉམ་གཞག་ཏུ་མ་སྒྲིམ་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་
 ཆོར་བ་མཐའ་དག་སྟུག་བསྐྱལ་དང་རྒྱ་ཤིང་ལྟར་སྟོང་པོ་མེད་པར་བསྟོམ་མོ། །སེམས་
 དྲན་པ་ཉིར་གཞག་ནི་མཉམ་གཞག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་
 མི་དགག་ལ་མི་གནས་པར་བསྟོམ་མོ། །ཆོས་དྲན་པ་ཉིར་གཞག་ནི་མཉམ་གཞག་ཏུ་
 མཉམ་པ་ཉིད་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྒྲུ་མའི་དཔེ་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པར་བསྟོམ་མོ། །
 དེའང་རྒྱུད་དུར་དྲན་པ་ཉིར་གཞག་བཞི་བསྟོམས་པས་མཐོང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཞི་
 ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ། འདི་ལྟར་དང་པོ་ལུས་དྲན་པ་ཉིར་གཞག་གིས་ལུས་སྟུག་བསྐྱལ་
 དུ་ཤེས་པས་སྟུག་བསྐྱལ་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་གོ། །

གཉིས་པ་ཆོར་བ་སྟུག་བསྐྱལ་དུ་ཤེས་པས་ཀུན་འབྱུང་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་གོ། །གསུམ་
 པ་སེམས་མི་རྟག་པར་བསྟོམས་པས་རྟག་འཛིན་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་

གོ། བཞི་པ་ཚོས་བདག་མེད་པར་བསྐྱེད་པས་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་ལོག་ནས་ལམ་
བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དབུས་མཐའ་ལས། གནས་ངན་ལེན་ཕྱིར་སྤྱོད་རྒྱུ་ལྟེ། བཞི་ཡི་ཕྱིར་ཡང་མ་སྤོངས་ཕྱིར། བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་བྱ་ན། བྱན་པ་ཉེ་བར་
གཞག་པ་བསྐྱེད། ཞེས་སོ། ཚོགས་ལམ་འབྲིང་དུ་མི་དགེ་བའི་ཚོས་གང་ཡིན་པ་
མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་བསྐྱེད། སྐྱེས་པ་རྒྱུན་གཙང་བའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་བའི་ཚོས་
རྣམས་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད། སྐྱེས་པ་གོང་དུ་སྐྱེལ་བའི་ཕྱིར་བཙོན་པས་འཇུག་ཅིང་
གཉེན་པོ་བདག་མེད་པ་དང་། སྐྱ་མའམ་མི་ལམ་ལ་སོགས་བསྐྱེད་པ་འམ་དེ་ཉིད་
ལས། མི་མཐུན་སྟོགས་དང་གཉེན་པོ་རྣམས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་ཤེས་ནས། མི་
དགེ་སྤྱང་ཕྱིར་བཙོན་འགྲུས་ནི། རྣམ་པ་བཞི་དག་རབ་ཏུ་འབྱུང་། ཞེས་སོ། མོགས་
ལམ་ཆེན་པོར་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་ནི། འདུན་པ་བཙོན་འགྲུས་སེམས་
པ་དཔྱད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གཞིའི་རྩ་འབྲུལ་དང་མངོན་ཤེས་དང་སྒྲུན་ལ་སོགས་
བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་པས་ན་རྩ་འབྲུལ་གྱི་
རྒྱུ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱ་མ་ལས། དེ་གནས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད། འོན་རྣམས་ཐམས་
ཅད་འབྱོར་བར་འགྲུར། ཞེས་སོ། མོགས་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་ལམ་ལ་སྐྱུར་དུ་སྐྱོར་བས་སྐྱོར་བའི་
ལམ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་རྟེན་ནི་འགྲོ་བ་ལྡུ་གང་རུང་ལ། བསམ་པའི་རྟེན་ནི་བསམ་གཏན་
ས་བྱུག་གང་རུང་ཡིན་ལོ། རྟེན་ཡང་དོན་ཅེ་གཉིས་སུ་དད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་།
བྱན་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་སྟེ་དབང་པོ་ལྡུ། བཟོད་ཚོས་གཉིས་སུ་
དད་པའི་སྟོབས་ལ་སོགས་ཉི་དབང་པོ་དང་ཆ་མཐུན་པ་ལྡུ་བསྐྱེད་སྟེ། དབུས་མཐའ་
ལས། དབང་པོ་ལྡུ་དང་སྟོབས་ལྡུ་དང་། རེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་གཉིས་སོ། མོགས་ལམ་

ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ནུས་བྱང་བསྐྱེད་པས་དབང་པོ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛོམས་པས་
སྟོབས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྡེ་མ་ལས། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་བསྐྱེད་ནས། །འདུན་དང་
སྦྱར་བས་དབང་བྱེད་དེ། །དམིགས་པ་བརྟེན་པར་མ་ཐུར་དང་། །མི་འཕྲོ་རྣམ་པར་
འབྱེད་ཀྱང་ངོ་། །ཞེས་དང་རྒྱན་ལས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་རྒྱུང་བས་ན། །དེ་དག་
ཉིད་ལ་སྟོབས་ཞེས་བྱ། ཞེས་སོ། །དེའང་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་དད་པས་ཡིད་ཆེས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སྟོ།
དུན་པས་མི་བརྟེན། །ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རྩེ་གཅིག་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཤེས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོན་པའོ། །དེའང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་བཞི་ལ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་
པོའི་དབྱེ་བས་བརྒྱ་གཉིས་སུ་གནས་པའི་ཚུལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། །དེ་ལྟར་
ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི། །རྒྱང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཅེས་སོ། །དེ་དག་ལ་
དེ་མ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྣང་བ་ཐོབ་པ་དང་། །སྣང་བ་མཆོད་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་
སྣང་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། །དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་རྣམ་
པ་བཞི་ལས། །དང་པོ་ནི། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་མཐོང་བས་ཕྱི་དོན་
རྣམ་པར་འཛིག་པ་ན་ཤེས་པའི་སྣང་བ་རྩང་ཟད་གསལ་བ་དེས་དོན་དུ་འཛིན་པའི་
གཉེན་པོ་བྱེད་པས་དྲོ་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །རྒྱན་ལས། །དེ་དང་དེ་འདྲར་གྱུར་
པ་ཡི། །བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་མཉམ་གཞག་པས། །ཡིད་ཀྱི་བརྟེན་པ་མ་རྟོགས་
པར། །དོན་ཀྱན་རབ་རྒྱུ་མི་མཐོང་ངོ་། །

ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་སྣང་དེ་ཉིད་སྟོན་བས་གསལ་བར་གྱུར་པས་ཆོས་ཀྱི་
སྣང་བ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པས་རྩེ་མོ་ཞེས་བྱ་
སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། །བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པ་ཀྱན་རྒྱ་བརྩམ། །

ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པས་ཕྱི་དོན་གཟུང་
བའི་རྣམ་པ་མི་སྣང་བས་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་འབྱུང་བ་དེའི་ཆོ་སེམས་ཙམ་ལ་གནས་པའི་
ཕྱིར་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་འབེལ་ནས་ནི། །སེམས་ཙམ་ལ་ནི་གནས་
པར་འགྱུར། །དེ་ནས་དོན་ཀྱན་སྣང་བ་ནི། །སེམས་སུ་རབ་ཏུ་སྣང་བར་འགྱུར། །
དེ་ཆོ་དེ་ཡི་གཟུང་བ་ཡི། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་དེ་སྤོང་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི།
གང་ཞིག་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་འཇིག་པ་
དེའི་ཆོ་འཇིག་རྟེན་པའི་བསྒྲོམས་བྱུང་མི་སྣང་བ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་
ཅས་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་དེ་ལ་འཛིན་པ་ཡི། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་འབའ་ཞིག་བསྟུས། །
ཞེས་སོ། །འདི་མན་ཆད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་མཉམ་གཞག་གི་ཆ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ནི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཆ་
རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་པའོ། །

དེ་ལྟར་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་དང་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཆོ་བར་ཆད་མེད་པ་ཡི། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྦྱར་དུ་རེག །ཅིས་སོ། །
དེ་འང་དོད་ཅེ་གཉིས་ནི་རྟུང་དུ་སྟེ། །མཐོང་ལམ་སྟེ་བ་ལ་དུས་མ་ངེས་པའི་སྦྱར་ལམ་
མོ། །བཟོད་པ་ནི་འབྲིང་སྟེ་ཆོ་སྤྱི་མ་ལ་མཐོང་ལམ་སྟེ་བར་ངེས་པའི་སྦྱར་ལམ་ཉིད་
དོ། །ཆོས་མཆོག་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་མཐོང་ལམ་སྟེ་བའི་སྦྱར་ལམ་མོ། །
དེ་འང་ཐབས་ལ་བརྟེན་པའི་གནས་སྐབས་འདི་ནི་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་སྦྱུ་མ་མཁན་
ལྟར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྦྱར་བའི་ལམ་
ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱང་དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་ཅིང་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཙམ་
དུ་བྱེད་པས། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པས་མོས་

བས་སྟོད་པའི་སར་བཞག་སྟེ། ལམ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ནི་
 སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལྡན་དང་ལྡན་པར་འཕགས་པ་
 དཀོན་མཆོག་སྤྱིས་ལས་བཤད་དེ། གཉེན་པོའི་ཁྱད་པར་ལ་སྤྱོད་འབྱེད་པའི། སྟོང་
 བའི། རྟེན་གྱི། ཐག་བསྐང་གི་གཉེན་པོ་བཞི་དང་། སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་སྤྱི་བ་
 པའི་ས་བོན་དང་མངོན་གྱུར་ཉམས་སྦྱང་པ་དང་། བྱིས་པའི་ཐོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་
 ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་བསྐྱོམས་བྱུང་གི་ཆ་ནས་བདག་
 མེད་གཉིས་རྟོགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། སྤྱན་དང་།
 མངོན་ཤེས་དང་། རྩུ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཆོགས་ལམ་ལས་
 འཕགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་གནས་སྐབས་དང་བསྐྱོམས་བྱུང་
 དུ་འདྲ་ཡང་། མཐོང་ལམ་ལ་ཉེ་རིང་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོད་བརྟན་མི་བརྟན་གྱི་ཁྱད་ཡོད་
 པར་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། བར་ཆད་མེད་ན་མཐོང་བའི་ལམ་ཆེས་ཉེ་བར་
 འབྱུང་ཞེས་པ་འདིའི་ཁྱད་པར་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །

མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་གཉིས་པོ་ནི། ཟུང་དུ་འཇུག་ཅིང་འདྲ་འབྲལ་མེད། རབ་རྩ་
 དག་ལ་བ་དང་པོའི་སར། ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་མངོན་སུམ་མཐོང་། ཞེས་སྟོས་ནས།
 གང་གི་ཆེ་ཆོས་མཆོག་གི་རྗེས་ཐོགས་དེ་ཉིད་དུ་འགྲོ་བ་ལྡན་ཡང་རུང་བའི་ལུས་
 གྱི་རྟེན་ལ་བསམ་པའི་རྟེན་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་བ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་ལ་
 ཞུགས་པས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་
 བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་སྟོ་གོས་རབ་གནས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འདོད་
 པ་དང་གཟུགས་ན་སྟོད་པའི་ལྷའི་བླ་མས། ལས་བྱེད་པ་ཕྱག་དགུ་བཅུ་ཅུ་གཉི་

ཆོས་རྒྱལ་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་རྒྱལ་པར་དག་གོ། །ཞེས་
སོ། །དེའི་ཆོས་ལྷན་པ་ཉིད་དང་སྤྱིར་རྒྱུ་ཆེའི་ཆ་པན་ཚུན་རིས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་ཟུང་དུ་
འཇུག་ཅིང་། ས་དང་པོའི་བདེན་པ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཡང་། ཤིན་ཏུ་
རྒྱལ་པར་དག་པ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་
བ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་སའི་མཐོང་སྒྲུངས་དང་། འཕགས་པའི་སྒྲོས་སྒྲུངས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་
ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་ཆ་ནས་བཞུགས་དང་། འབྲས་ལུ་དང་།
ངོ་བོ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་ཆོག་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི་སྒྲོམ་ལམ་
དང་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། དབྱེ་བ།
བྱད་ཆོས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བཟོད་དང་ཆོས་ཤེས།
རྗེས་བཟོད་དང་རྗེས་ཤེས་ཏེ་བཞི་ཚན་བཞི་ལོར་དང་བཅས་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་
ལམ་གྱི་ཐ་སྙད་བྱ་རུ་མཚོན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་རྣམས་པའི་རྗེས་ལ་འབྱུང་
ཞིང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགེ་བ་གང་ཞིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་བསྒྲོམ་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་རྒྱད་ལ་སྒྲེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་འང་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ། ཆོས་ཤེས་པ།
རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ཚན་གཉིས་ལོར་
དང་བཅས་པ་སྟེ་རྒྱན་ལས། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་ལ། ཆོས་ཤེས་རྗེས་
སུ་ཤེས་པ་དང་། །བཟོད་ཤེས་སྐད་ཅིག་བརྒྱུད་ཀྱི། །ཞེས་སོ། །སའི་དབང་དུ་
བྱས་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་པོར་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆོ་བུང་
རྒྱལ་ལ་ཉེ་བ་དང་། གཞན་དོན་གྲུབ་པར་མཐོང་བའི་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་ཆད་མ་
ཚོང་བ་ཐོབ་པས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་རྒྱལ་ལ་ཡང་ཉེ་བ་དང་། །

སོགས་ལེའུ་ཏུག་པར་བྲངས་པ་ལྟར་དང་། གསུམ་པ་ནི། སྤྱག་བསྐལ་ཀུན་འབྱུང་
འགོག་ལམ་བཞིའི་རིམ་པ་རེ་རེ་ལའང་ཆོས་བཟོད་ལ་སོགས་སྐད་ཅིག་བཅུ་ཏུག་གི་
རང་བཞིན་ཅན་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་ལ་ནང་གསེས་ལྟ་ལས། དང་པོ་ལ་གཉེན་པོའི་
བྱད་པར་དང་སྤངས་པའི་བྱད་པར་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། སེར་སྒྲ་
ལ་སོགས་རྣམ་ཏོག་གང་། ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པར་འདོད། །འཁོར་གསུམ་རྣམ་
པར་ཏོག་པ་གང་། །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད། །ཅིས་པས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་
པ་རྣམས་ནི་མཐོང་སྤངས་ཡིན་པས་དེའི་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་སྤོང་པའི་གཉེན་པོའི་བྱད་
པར་ཆོས་བཟོད་བཞིན་པར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་སོ། །ཆོས་ཤེས་བཞིན་རྟོག་གཉེན་པོ་
རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་སོ། །རྗེས་བཟོད་བཞི་དང་རྗེས་ཤེས་བཞི་ནི་ཐག་བསྐང་གི་གཉེན་
པོ་བྱད་པར་ཅན་ལམ་སོ། །དེ་འདྲ་སྤྱག་བསྐལ་ཀུན་འབྱུང་། འགོག་པ། ལམ་གྱི་
ཆོས་ཤེས་པ་བཞི། རྒྱ་རྗེས་གཅིག་གི་ངོ་བོ་བཤེན་བཞིའི་ལྷག་ཆས་བཞིར་སྒྲུབ་བཞིན་
དུ། རང་རང་གི་རྗེས་བཟོད་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའང་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་སྤངས་པའི་
བྱད་པར་ལ་ངོ་བོ་དང་རྣམ་གྲངས་གཉིས་ལས། ངོ་བོ་ནི་དབུས་མཐའ་ལས། ཉོན་
མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་བསྟན། །དེར་ནི་སྒྲིབ་པ་
ཐམས་ཅད་དེ། །དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད། །ཅིས་པས་རང་ངོའི་མཐོང་སྤངས་
ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གྲོལ་བའོ། །

དེ་ཡང་སེམས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་གང་མི་དགེ་བའམ། བསྐྱེད་སྤངས་ལུང་མ་བསྟན་
སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། འཁོར་གསུམ་ལ་བཤེན་ཞེན་དང་བཅས་
པའི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་མས། མ་བསྐྱེད་སྤངས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ངོ་བོ་གཟུང་པའི་ཡུལ་
དང་འཛིན་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཏོག་པ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཉོན་སྒྲིབ་

ཀུན་བརྟགས་ནུམས་ནི་མཐོང་སྤངས་ཡིན་ལ། ལྷན་སྦྲེས་ནི་བསྐྱོམས་སྤངས་ཉིད་
 དང་། ཡང་ཤེས་སྦྱིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རགས་པ་གང་ཞིག་ནི་མཐོང་སྤངས་
 ཡིན་ལ། སྤ་བ་ནུམས་ནི་བསྐྱོམས་སྤངས་ཡིན་ནོ། །རྣམ་གངས་ནི། སྦྱི་ཙམ་དུ་མཐོང་
 ལམ་གྱི་གནོད་བྱར་གྱུར་པ་མཐའ་དག་པའི་ཀུན་བརྟགས་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལས་
 དབྱེ་བ་དང་སྤོང་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ངོ་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ཡོག་པར་
 འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ་
 ར་རྒྱལ། མ་རིག་པ། ཐེཾ་མ་སྟེ་ལ། གཉིས་པ་ནི། འཛིག་ཆོགས་ལ་བལྟ་བ། མཐར་
 འཛིན་པའི་བལྟ་བ། ཡོག་པར་བལྟ་བ། ལྟ་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ། ཚུལ་
 ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་བལྟ་བ་ལྟ་སྟེམས་པས་བརྟུལ་། །
 དེ་ལྟར་བལྟ་བ་ལྟས་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྟུལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལ་ཞུགས་
 པ་ན། ལྟ་མིན་ལྟའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཞུགས་ཏེ་བརྟུ་བརྟུ་ཡོད་པས་བཞི་བརྟུ། དེའི་
 སྟེང་དུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་གྱི་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཁོང་ཁྲོ་ལས་གཞན་པའི་དགྲ་དགྲ་
 འཇུག་པས། བསམ་གཏན་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་སྤྲུལ་ཅུ་ཅུ་དུག་གཟུགས་མེད་
 པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་སྤྲུལ་ཅུ་ཅུ་དུག་ནུམས་བསྐྱོམས་པས་དམིགས་པ་དང་ཁམས་
 དང་ཡོག་པར་འཇུག་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་མཐོང་སྤངས་བརྒྱ་ཅུ་བརྟུ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་ལས་
 བརྟུས་པར། ཉོན་མོངས་བརྒྱ་ཅུ་བརྟུ་གཉིས་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་
 མོངས་པའི་རིགས་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་སྤོང་ཚུལ་ནི། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱིས་ནི་མཐོང་སྤངས་གྱི་ས་པོན་མགོ་
 རོན་ཚུལ་དུ་སྤོང་ལ། ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པས་ཅུ་འདོན་གྱི་ཚུལ་དུ་
 སྤོང་ངོ། །དེས་བདེན་བཞི་སོ་སོའི་སྐད་ཅིག་དང་དེའི་སྤང་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་དྲི་མ་

འིམ་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ལ། ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བར་ཆད་མེད་པ་དང་ནམ་
གྲོ་ལ་ལམ་གཉིས་ཆོས་བཟོད་དུ་བྱུང་དུས་མ་མཐོང་བས་ན་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་
སྟེ། མདོ་སྡེ་ས་བརྩ་པ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་གང་གི་ཆེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
གནས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ས་དང་པོར་རྒྱལ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནས་འིམ་གྱིས་གོང་མ་
ནམས་ཡོངས་སུ་སྒྲུངས་ནས་དེ་བཞིན་གསལ་བའི་ས་ལ་འཇུག་གོ། ཞེས་སོ། །དེའི་
ཆེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀྱུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཁྱད་པར་རྟོགས་པས་
བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་དམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་བདག་དོན་དང་འབྲ་
བར་གཞན་དོན་ལའང་འཇུག་པས་སྒྲིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཉིད་ཤས་ཆེ་བའོ། །
དེའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་དུས་སྐད་ཅིག་ལ་སྟོན་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་
བརྩ་གཉིས་དང་། སྒྲུབ་དང་། མངོན་ཤེས་དང་། རྩ་འབྲུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །
དེའང་དུས་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་བལྟ་བ་ནས། འཛམ་གླིང་
གླིང་གི་རྒྱལ་པོའི་སྟེ་བ་འཛིན་ནུས་པའི་བར་ལེན་དུག་པར་བཤད་པ་ལྟར་དང་དེ་
ནས་འཕགས་པའི་བསྐྱེད་ལམ་དུ། ས་བརྩ་རྒྱུན་གྱི་མཐའ་མ་ལ། རྫོང་རྩ་གླུ་འཁྱེད་
འཛིན་གྱི། ཤེས་སྒྲིབ་བཅོམ་ནས་མངོན་བྱང་རྒྱལ། །དེ་ལས་ལྷག་མ་ནམས་ནི་བསྐྱེད་
ལམ་གྱི་རོལ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་རྟེན་ནི་གླིང་གསུམ་གྱི་སྒྲེས་སུ་ཡོ་མོར་མ་ངེས་པ་
འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་དང་བཅས་པ་ལ་སྟེ་བ་མང་ཞིང་། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། བསམས་
བཞིན་སྤྱིད་པ་ལེན་པ་དང་། ཞེས་པས་གཞན་ལའང་སྟེ་བར་རུང་ངོ་། །བསམ་པའི་
རྟེན་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་བའོ། །རྒྱ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་སྦྱོར་མཐོང་ལམ་གསུམ་
མོ། །འབྲས་སུ་ནི་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་མོ། །

མཚན་ཉིད་ནི་ས་གཉིས་པ་ཡར་བཅད་ས་བརྩ་རྒྱུན་མཐའ་མར་བཅད་གྱི་ཐེག་ཆེན་

བསྐྱོམ་ལམ་གྱི་ཐ་སྟངས་བྱ་རུ་འཛོམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་རྫོགས་པའི་
 རྗེས་ལ་འབྱུང་ཞིང་རང་ལམ་གྱི་དག་པས་བསྐྱུས་པ་གང་ཞིག་ཐེག་ཆེན་མི་སྟོབ་པའི་
 ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྟེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའོ། །མཚན་གཞིའི་ས་བརྩའི་རང་བཞིན་
 གྱི་འཁོར་དུ་གཏོགས་པའི་དག་པས་བསྐྱུས་པ་གང་ཞིག་གོ། དེའི་བ་ནི་བགོམ་པའི་
 ལམ་དེ་ལ་ཆུང་བྱ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བས་
 དགུའོ། །དེ་ལ་ཆུང་བའི་ཆུང་བའི་ནི་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་སྟེ། ས་དང་པོའི་གནས་
 སྐབས་པ་དེས་རི་མིན་དུ་ལྟར་བའི་འབྲུལ་པ་ཆ་སྤྱོད་བ་རྣམས་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་
 མི་རྩས་པ་གང་ཞིག་ལ་ས་གཉིས་པ་ལས་ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་རྩས་པའི་ཡན་ལག་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱུང་པར་དང་ལྡན་པའོ། །ས་དེ་ལ་ལྟར་བའི་འབྲུལ་པ་ཆ་སྤྱོད་
 བ་ཀྱན་རྩ་མི་སྟོད་པའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པས་རྩལ་བྲིམས་གྱི་པ་
 རོལ་རྩ་ཕྱིན་པ་ཤས་ཆེ་ཞིང་། འཆལ་རྩལ་གྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་མི་ལྡན་པས་དྲི་
 མ་མེད་པའི་སྒྲ་ཁྱེད་པ་སྟེ། རྒྱན་ལས། འཆལ་རྩལ་རྩལ་བའི་དྲི་བལ་ཕྱིར། དྲི་
 མ་མེད་པའི་ས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །

ཆུང་བའི་འབྲིང་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་ནི། ས་གཉིས་པའི་གནས་སྐབས་ན་འཇིག་
 རྟེན་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་མཐོང་དག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཐོས་པའི་དོན་
 ཀྱན་རྩ་འཇིན་པར་མི་རྩས་པ་གང་ཞིག་ས་གསུམ་པ་པས་ཐོས་པས་གཟུང་བ་དང་།
 ཉིང་དེ་འཇིན་མཐོང་པར་བསྐྱབ་རྩས་པའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱུང་པར་
 དང་ལྡན་པའོ། །དེའང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་ཐམས་ཅད་མཐོང་པར་བསྐྱབ་
 པའི་དཀའ་ཐུབ་བཟོད་པས་བཟོད་པའི་པ་རོལ་རྩ་ཕྱིན་པ་ཤས་ཆེ་ཞིང་། ཉིང་དེ་
 འཇིན་དེ་དག་ཐོབ་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྣང་བ་ཚད་མེད་

བས་འོད་བྱེད་པའི་སྐྱ་ཞུགས་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་ཆེན་པོ་ནི། བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་
 འོད་བྱེད་པ། ཞེས་སོ། རྒྱུད་དུ་འཛིན་པོ་ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་ནི། ས་གསུམ་པའི་
 གནས་སྐབས་ན་འཛིན་རྟེན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་མཐའ་དག་ཐོབ་ཀྱང་། རི་ལྟར་ཐོབ་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལན་དུ་མར་གནས་པ་དང་། ཆོས་དང་སྟོམས་
 པར་འཇུག་པའི་སེམས་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་མི་རྩས་པ་གང་ཞིག་ས་བཞི་པ་བ་དེས་
 རྩས་པའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱེད་པར་དང་ལྷན་པའོ། རྟེན་འདྲ་རྒྱུ་མི་
 འཆད་པར་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་བརྟུན་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཕྱོགས་
 ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་པས་ན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གས་ཆེ་ཞིང་།
 ཉོན་མོངས་པའི་བྱང་ཤིང་མ་ལུས་པ་བསྐྱེད་རྩས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
 འོད་ཤིན་ཏུ་འཕྲོ་བས་ན་འོད་འཕྲོ་བའི་སྐྱ་ཞུགས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་
 མཐུན་ཆོས། །རབ་ཏུ་སྐྱེག་བྱེད་འོད་ལྟ་བུ། རྟེན་དང་ལྷན་ཕྱིར་ས་དེ་ནི། གཉིས་པོ་
 བསྐྱེད་པས་འོད་འཕྲོ་ཅན། ཞེས་སོ། །

འབྲིང་གི་རྒྱུད་དུ་ས་ལྟ་བུ་སྤྱང་དཀའ་བ་ནི། ས་བཞི་པ་བ་དེས་བ་དེན་པ་རྣམ་པར་
 བགོམས་ནས་འཁོར་བ་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་དང་། བྱང་འདས་ལམ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་
 ལས་སེམས་བསྐྱོག་སྟེ་ཐབས་ཀྱི་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྐྱོམ་མི་རྩས་པ་གང་
 ཞིག་ས་ལྟ་བུ་བ་བ་དེས་རྩས་པའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱེད་པར་དང་ལྷན་
 པའོ། རྟེན་འདྲ་བཤེན་པའི་རྣམ་པ་བསྐྱོམ་པ་ལན་མང་དུ་བྱེད་པས་བསམ་གཏན་ཀྱི་
 ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གས་ཆེ་ཞིང་། ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ལན་
 མང་དུ་གནས་ཤིང་བསྐྱོམ་པ་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྱང་དཀའ་
 བས་ན་སྤྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་ཞུགས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྤྱོན་

བྱེད་ཅིང་། རང་གི་སེམས་ཀྱང་བསྐྱེད་བའི་ཕྱིར། སློབ་ལུན་ནམས་ཀྱིས་སྦྱང་དགའ་
བཤ། རྟེན་སྦྱང་དགའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། ཞེས་སོ། འབྲིང་གི་འབྲིང་ས་དྲུག་པ་མངོན་
དུ་གྱུར་བ་ནི། ས་སྐྱ་པ་བ་དེས་འཁོར་བར་འཇུག་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་སྦྱོབ་དང་
བཅས་པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་མི་
རྒྱས་པ་གང་ཞིག་ལ་ས་དྲུག་པ་བས་རྒྱས་པའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱེད་
པར་དང་ལུན་པའོ། རྟེན་ས་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་
བསྐྱེད་པས་གནས་པས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཤས་ཆེ་ཞིང་། མཚན་
མ་མེད་པར་གནས་པ་ཐོབ་པས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་གྱུར་བ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་བརྟེན་ནས། འཁོར་བ་དང་ནི་ལྷ་རན་འདས། །
གཉིས་འདིར་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་བྱ། ཞེས་སོ། །
འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་ནི། ས་དྲུག་པ་བའི་གནས་སྐབས་ན་
མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པ་ཐོབ་ཀྱང་རི་མྱིན་དུ་སྐབས་མེད་པར་མཚན་མ་མེད་པར་
གནས་པ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་མི་རྒྱས་པ་གང་ཞིག་ལ་ས་བདུན་པ་བས་སྐབས་མེད་
པར་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་རྒྱས་པའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱེད་པར་
དང་ལུན་པའོ། །

དེའང་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་མཚན་མར་བྱས་པའི་
ཐ་སྙད་ཀྱང་འགོག་པར་མི་བྱེད་པས་ཐབས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཤས་ཆེ་ཞིང་། ལུན་
གྲུབ་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་ཞིང་འཁོར་བ་དང་གིན་དུ་རིང་དུ་སོང་
བས་རིང་དུ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བགྲོད་གཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རིང་དུ་སོང་
པའི་སར་འདོད་དོ། ཞེས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར། འཁོར་བ་མཚོ་ཡི་མེད་

འདམ་བཟུལ་

བས། །དེ་ལ་རིང་དུ་སོང་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དུ་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་
བའི། དག་པའི་ས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སྟེ། འདི་ནས་སྒོ་ལྡེའི་རྣམ་ཤེས་གནས་ལྟར་
པས་ཞིང་ཁམས་རྣམ་དག་ལ་དབང་བའི་རྩལ་རྒྱུན་ལས། ཡིད་དང་འཛིན་དང་རྣམ་
པར་རྟོག་ །ཁྱུར་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་དང་། །ཞིང་དག་ཡེ་ཤེས་ལས་དག་པ། །

དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས། །ཞེས་པས་ས་བདུན་པའི་གནས་སྐབས་ན་རི་ཕྱིད་
དུ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པས་འཇུག་པའི་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་
མི་རྩལ་པ་གང་ཞིག་ལ་ས་བརྒྱད་པ་པས་རྩལ་པར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་
རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའོ། །དེའང་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཚན་མ་མེད་པ་
ལ་གནས་པའི་དགེ་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱོར་བས་ན་སྦྱོན་ལམ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཤས་
ཆེ་ཞིང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཚན་མའི་ཆོས་ལས་འདས་ཤིང་རྩོལ་བས་
མི་བསྦྱོད་པའི་ཕྱིར་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །
མི་གཡོ་བ་ཡི་སར་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

ཆེན་པོའི་འབྲིང་ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་སློ་གྲོས་ནི་ས་བརྒྱད་པ་པས་རི་ཕྱིད་དུ་རྣམ་
གངས་དང་ངེས་ཆོག་ལ་སོགས་པའི་རབ་དུ་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྟོན་
པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་མི་རྩལ་པ་གང་ཞིག་ལ་ས་དགུ་པའི་གནས་སྐབས་ན་སོ་སོ་
ཡང་དག་རིག་པའི་སློ་གྲོས་ཐོབ་པས་རྩལ་པའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཁྱད་
པར་དང་ལྡན་པའོ། །དེའང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
སྟོབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པས་ན་སྟོབས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཤས་ཆེ་ཞིང་། རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོག་པ་ལ་མཁས་ཤིང་ཁ་ན་མ་ཐོབ་

པའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཐོབ་པས་ན་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སོ་སོ་
 ཡང་དག་རིག་སྒོ་བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཆེན་པོའི་
 ཆེན་པོས་བརྒྱུ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་ནི། ས་དགུ་པ་པའི་གནས་སྐབས་ན་གང་དག་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་འཁོར་གྱི་ཆོགས། སྐུལ་པའི་སྤང་བ་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པར་ཡོངས་སྤྱད་པར། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་མི་རྣམས་པ་གང་
 ཞིག་ལ་ས་བརྒྱུ་བ་པས་རྣམས་པའི་ཁྱད་པར་ཐོབ་པའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །
 དེ་ཡང་སྐུལ་བ་མང་པོས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་ལ་མཁས་པའི་ཁྱད་
 པར་དང་ལྟན་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཤས་ཆེ་ཞིང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་
 གཟུངས་ཀྱི་སྒྲིན་གཉིས་གདུལ་བྱའི་ཡིད་མཁར་བྱབ་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་
 ཡས་སུ་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲིན་བཞིན་
 གཉིས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་ཁམས། །བྱབ་པའི་བྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་
 ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པ་སོགས་བྲིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པའི་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་དང་རྣམ་པ་
 ཅམ་དུ་མཆུངས་པས་ན། བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་འདི་ནི། །རྗེས་ཐོབ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་རྣམས་དང་། །སེམས་ཅན་ཡང་དག་སྒྲོལ་བ་ལ། །འཛིག་རྟེན་ན་ནི་མཉམ་
 པ་ཉིད། །ཅིས་སོ། །

དེ་ལྟ་ནའང་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་ཀའི་རྒྱལ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་
 ཀྱི་ཆ་ནས་གཞལ་ན་མཉམ་པ་མེད་པའི་དཔེར། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ས་རྒྱལ་དང་། །རྒྱ་
 མཚོ་བ་གླང་མིག་རྗེས་སུ། །ཁྱད་པར་གང་ཡིན་སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་
 དཔའི་ཁྱད་དེ་ཉིད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའང་ས་བརྒྱའི་སྤྱད་ཅིག་ལྷ་མ་ལ་
 ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལྷ་མོ་ཡོད་པ་རྒྱན་མཐའི་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་པར་ཆད་མེད་

ལམ་གྱིས་སྤངས་ནས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུན་པས་
 སངས་རྒྱུས་གྱི་ས་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་འབའ་ཞིག་ལ་འགྲོ་ཞིང་། རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་མ་
 གཞག་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། ཉེ་ལྷ་ཐུབ་པའི་ལམ་གསུམ་པའི་
 ལམ་དེ་ལ་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་ལྟ་སྟེ། གཉེན་པོའི་གཉིས་དང་། སྤངས་པའི་དང་། ཡོན་
 ཏན་གྱི་དང་། ལུས་འཛིན་པའི་དང་ངོ་། གཉེན་པོའི་གཉིས་ནི་ས་དགུ་པོའི་དྲི་མ་
 སྤོང་པ་ལ་ལྟོས་ནས། སྤོང་པའི་གཉེན་པོ་སྤྱིར་བ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས།
 ཉེན་གྱི་གཉེན་པོ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ། ཐག་བསྐང་གི་གཉེན་པོ་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་མོ།
 དེའང་སའི་སྤོན་རོལ་རང་རྒྱུད་པ་དེ་ས་དངོས་ཀྱི་སྤང་བྱའམ། གཤག་ས་སྤྱུར་པ་སྤོང་
 བའི་སྤྱིར་བའི་ལམ་དང་། ས་དེ་དངོས་དང་པོར་སྤྱེ་བཞིན་པས་དྲི་མ་ངོ་སྐལ་དེའི་ས་
 པོན་དངོས་སུ་སྤངས་པས་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མོ། ས་དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་
 བས་སའི་དངོས་གཞི་རྣམས་ནི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་མོ། སའི་རྗེས་ཐོག་ཏུ་ཡོན་ཏན་
 བྱུང་ཅན་ཐོབ་ནས་ས་གོང་མར་བཟོད་བཞིན་པ་ནི་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་ནོ། སྤངས་
 བའི་བྱུང་པར་ནི། མཐོང་སྤངས་གྱི་ངོ་བོ་ལྟན་སྤྱིས་ཉོན་སྤྱི་བ་མ་ལུས་པ་སྤངས། བསྐྱེམ་
 སྤངས་གྱི་ངོ་བོ་ཤེས་སྤྱི་བ་ངོ་སྐལ་པ་རྣམས་ཀྱི་རགས་པ་སྤངས། ཐུབ་སྤངས་བཞིན་
 པ་ལ་འཇུག་པའོ། དབྱེན་བཞི་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁོ།
 ར་རྒྱལ། མ་རིག་པ། འཇིག་ཆོགས་ལ་བལྟ་བ། མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ལྟེ་དུག
 ཁམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེན་འདོད་པའི་དུག་པོ་དེའི་སྤྱིང་དུ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་
 ཁོང་ཁོ་ལས་གཞན་པ་ལྟ་སྟེ་བཅུ་པོ་དང་བསྐྱེམས་པས་བཅུ་དུག་གོ། སའི་སྒོ་
 བས་དབྱེན། འདོད་པ་ན་དུག་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་མེད་
 བཞི་པོ་རེ་རེ་ལྟ་སྟེ་བསྐྱེམས་པས་བཞི་བཅུ་ཅ་དུག་གོ། ས་དང་ཆེ་འབྱིང་གི་སྒོ་

ནས་དབྱེན། འདོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ་ས་དགུ་
ན་འདོད་ཆགས་ཆེ་འབྲིང་དགུ་དགུ་སྟེ་བརྒྱད་རྩ་ཅ་གཅིག་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ར་བྱུལ་
མ་རིག་པ། འཇིག་ཆོག་ས་ལ་བལྟ་བ། མཐར་འཇིག་པའི་བལྟ་བ་སྟེ་དེ་རེ་ལའང་
དགུ་དགུར་བྱེ་བས་བརྒྱད་རྩ་ཅ་གཅིག་པ་ཚན་ལྔ་བསྟོམས་པས་བཞི་བརྒྱད་པའི་
སྟེང་དུ་འདོད་པ་ཁོན་ལ་ཡོད་པའི་ཁོང་ཁྲོ་ཆེ་འབྲིང་དགུ་བསྟན་པས་བཞི་བརྒྱད་པ་
བརྩ་བཞི་ཡོད་པ་དེ་དག་སྟོར་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་དང་།
ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་བཞིའི་སྟོང་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་ས་དང་
པའི་བརྒྱ་ཐག་བརྩ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ས་གཉིས་པ་ལ་སྐད་ཅིག་རེ་ཞིང་སྟོང་འབྲུ་
མངོན་དུ་བྱེད་དོ། འདི་ལྟར་ས་གསུམ་པར་བརྒྱ་སྟོང་འབྲུར་དང་། ས་བཞི་པ་ལ་ཁྱག་
ཁྱིག་འབྲུར་དང་། ས་ལྔ་པ་ལ་ཁྱག་ཁྱིག་སྟོང་དང་། ས་དྲུག་པ་ལ་ཁྱག་ཁྱིག་བརྒྱ་སྟོང་
དང་། ས་བདུན་པ་ལ་བྱེ་བ་ཁྱག་ཁྱིག་བརྒྱ་སྟོང་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ལ་སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་
སྟོང་ཐག་བརྩའི་རྩལ་གིན་རྩ་ཐ་བ་སྟེད་དང་། དགུ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གངས་
མེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་ཐག་བརྩའི་རྩལ་ཐ་བ་སྟེད་དང་། ས་བརྩ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
བརྗོད་དུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྱག་ཁྱིག་བརྒྱ་སྟོང་ཐག་བརྩའི་རྩལ་ཐ་བ་སྟེད་ཀྱི་གངས་དང་
མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་མངོན་ཞིང་། བ་སྐྱའི་ཁྱད་ལུ་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
གསལ་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་མཛད་པ་བརྩ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དུས་གཅིག་རྩ་
སྟོན་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཁམས་ཀྱི་སྟེང་གི་སྒྲིབ་པ་བྲལ་སྟོབས་ལས་སྟོན་མེད་གསར་
དུ་མཐོང་བའམ། ཇི་ལས་སྟོག་པའི་ཁྱད་པར་བདེ་གཤེགས་སྟེང་པོ་དྲང་ངེས་གཉིས་
སུ་འདོད་པའི་བྱོགས་ལས་འབྲུང་བར་སྟངས་སྟེ། འདིར་རེ་ཞིག་སྟོབ་དཔོན་ཟླ་བ་

གཤམ་པས་བདེ་གཤམ་གསལ་སྒྲིང་པོ་བྱང་དོན་དུ་བཤད་ཅིང་། རྒྱུད་སྒྲ་མའི་དགོངས་
 བའང་དགོངས་གཞི་སྒྲིང་ཉིད་དང་། དགོས་པ་སྒྲིན་ལྷ་སྒྲིང་ཕྱིར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་
 རྒྱ་བསྐྱན་ན་རྣམ་གཤམ་ཆོགས་བརྒྱད་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་པའི་དབྱུང་པ་རྣམས་
 ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་བྱང་དོན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་
 རྒྱ་བ་རྣམས་ལ་བདེ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེའི་དགོངས་གཞི་ནི་ཆོས་ཉིད་སྒྲིན་པ་དང་བྲལ་
 བ་ཉིད་དེ། དགོས་པ་རྒྱུད་སྒྲར། སེམས་ཁུམ་སེམས་ཅན་དམན་ལ་བརྟམས་པ་དང་། །
 ཡང་དག་མིན་འཛིན་ཡང་དག་ཆོས་ལ་སྒྱུར། །བདག་ཆགས་ལྷག་པའི་སྒྲིན་ལྷ་གང་
 དག་ལ། །ཡོད་པ་དེ་དག་སྒྲིང་བའི་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་པའི་ཉེས་པ་ལྷ་བསལ་
 ཞིང་། བདག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བྱང་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཉག་བརྟན་ཐེར་
 ཟུག་གི་སྒྲ་མཚན་སྒྲུལ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་བཞུགས་སོའི་སྒྲ་ཟིན་གྱི་ཆོག་
 ཅམ་ལ་རྟོན་པ་དག་སྒྲིགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་དང་འབྲེལ་པ་སྒྲིང་ཕྱིར་དེ། བྱང་འདས་
 ལས། དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
 བར་རྒྱུགས་པའི་བྱང་རྒྱུབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། །
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ད་ལྟར་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཡོད་པས་དེའི་ཕྱིར་
 མཚན་བཟང་པོ་སྒྲུལ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །
 དེ་དག་ནི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལ་མ་ལྟོས་
 བར་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དཔྱོད་རྣམས་ལ། ཐ་
 མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་དེ་ལྟར་དཔྱོད་མི་རྣམས་པར་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལ་བརྟེན་
 བས་བར་པའི་དགོངས་པ་འཛོལ་བ་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། རྒྱ་ཕྱི་དེ་གཉིས་ལ་དབང་
 པོ་རྣེ་རྒྱལ་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཁྱད་གཞི་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་མི་རུང་སྟེ།

འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་དབང་པོ་རྩལ་པོ་ཡིན་པར་ཅིས་གྲག། པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་བྲག་ལ་སྤྱོད་ཅིང་བསྐྱབ་པ་དང་ལྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩུ་འབྲུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་འགྲོ་བ་མགྲོགས་
 པ་གཞན་མེད་དོ། ། ཞེས་མདོ་ཀུན་ལས་བརྒྱུས་པར་ཡང་བསྒྲགས་གིང་། ཆངས་པས་
 རྒྱས་པ་ལས། དབང་པོ་རྩལ་པོ་ཁོ་ནས་སྤྱོད་པར་བྱའི། དབང་པོ་རྣམ་པོས་མི་བྱའོ་
 ཞེས་བརྗོད་པར་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་ས་དང་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ་ས་བརྩུ་པའི་བར་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་
 འབྱུང་ཁིང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པས་གསལ་
 ལོ། ། དེའང་ཐུངས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་མཉམ་དུ་བསྟན་ནས།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོན་པར་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
 པར་མ་གྲུབ་མཉམ་དུ་བསྟན་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་པ་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་།
 ཀུན་བརྟགས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་
 པར་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་བྱེ་ནས་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་གསུམ་ལས་དང་པོ་དྲུང་དོན་
 ཡིན་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་པ་མཐུན་ལ་འཁོར་ལོ་བྱི་མ་གཉིས་ལ་རྣམ་རིག་པས་
 ཐ་མ་ངེས་དོན་དང་། དཔུ་མ་པ་བར་པ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་བྱིར་འདིར་ནི་རེ་ཞིག་
 རྒྱུའི་ཐེག་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཁས་སྒྲུངས་སོར་བཞག་པར་བྱ་སྟེ། ཟླ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་
 ལས། འཛིག་རྟེན་ཁམས་ནི་སྟོང་དག་ཏུ། འངས་ནི་མདོ་སྟེ་གང་བཤད་པ། ཆོགས་
 འབྲུ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་སྟེ། ཐམས་ཅད་བརྗོད་པར་རྒྱས་མ་ཡིན། ཆོག་གཅིག་
 གོམས་པར་བྱས་པས་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་གོམས་པར་འབྱུར། ཞེས་དང་། འབྱུང་
 བ་མེད་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ། ཆོག་གི་དམ་

པས་བྱང་ཆུབ་འཛང་མི་རྒྱ། ཞེས་བཀའ་བསྐུལ་པས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་དང་ནལ་
འབྱོར་ཆེན་པོའི་དོན་རྒྱ་བསམ་ལས་འདས་པ་གང་ཞེག་ལ་ལམ་དུས་གྱི་ཐ་སྟན་གྱིས་
ཐུག་པ་མེད་ཀྱང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་མ་རབས་ནམས་དྲང་བའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་བཀྲི་བ་ལ་
ལྟོས་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དོན་གྱི་ཆ་ནས་འགལ་བ་མེད་པར་
བསྟུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། མང་དུ་ཐོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་
ལ་མཁས་པ་ཡིན་གྱི། ཆོག་ལ་མཁས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། །ཐ་སྟན་ཅམ་གྱི་སྒྲོ་
ནས་བཤད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ནི་སྟོའི་རིམ་མཁན་གྱིས་བྲིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་འཛིན་
པའི་བྱད་པར་ནི། ས་གཉིས་པ་ནས་བརྒྱ་པའི་བར་དུ་རིམ་བཞིན། སྤྱིང་བཞིའི་འཁོར་
ལོས་བསྐྱར་བ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། མཆོམ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་། འབྲུལ་དགའ་
དང་། གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་ནས་སྟོང་དང་བོ་སྤྱི་ལུང་གི་
འཕྲིག་རྟེན་གྱི་བདག་པོ་ཆངས་པ་དང་། སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་བདག་པོ་ཆངས་པ་
ཆེན་པོ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་བདག་པོ་ལྟའི་བྱ་དབང་ལྷག་ཆེན་པོའི་
སྐྱེ་བ་འཛིན་པར་རུས་ཏེ། ས་བརྒྱའི་དབང་ལྷག་དེ་ནི་ཕལ་པོ་ཆེ་ལས། འདི་ལ་གནས་
པ་དེ་དག་ཁམས་གསུམ་དབང་ལྷག་འགྱུར། ཞེས་སོ། །

དེའང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་དེ་དག་གི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་འཛིན་ན་རྟོ་ཐོགས་པའི་
ཆ་ནས་དེ་སྟོན་དུ་བརྟེན་གྱིས། དེ་དག་གི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཆད་ས་དེ་དག་ལ་གནས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། ཁ་ཅིག་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་བསོད་ནམས་
རྒྱབས་ཆེན་བསགས་པས་བྱེད་དེ་བཤེས་སྤྱིང་ལས། འཁོར་ལོས་སྐྱར་རྒྱལ་ཉིད་དུ་
གྱུར་ནའང་། སྐར་ཡང་འཁོར་བའི་ཡང་བྲན་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཁ་
ཅིག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་པ་དེར་སྤྱང་བས་མཛོད་དེ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མངོན་པར་སངས་རྒྱ་བའི་ལུས་ཀྱི་རྟེན་ནི་ཐུན་མོང་པ་
 འཛམ་བུའི་གླིང་པའི་རྒྱལ་རིགས་སམ། དུམ་ཟེའི་རིགས་ལས་སངས་རྒྱ་བར་འདོད་
 གྲང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྟར་ན་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱ་བའི་རྟེན་གང་ཡིན་པ་སྟེ།
 དེ་ནས་འགྲོ་དུག་སོ་སོའི་གནས་སུ་སྒྲུལ་པ་ཤར་ནས་སངས་རྒྱ་བར་འདོད་རྟེན་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ཡིན་ལ། བསམ་པའི་རྟེན་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་བའོ། །རང་བཞིན་གྱི་ངོས་
 བས་བརྗོད་ན་རྒྱ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། རོ་བོ་གསུམ་དུ་གནས་པ་ལས། རྒྱ་ནི་སྒོ་བ་
 པའི་ལམ་བཞིར་ཆོགས་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་བའོ། །འབྲས་བུ་ནི་གཞན་དོན་ཐུན་
 སུམ་ཆོགས་པས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་འགོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཆུལ་སྒར་
 དངས་ཟེན་རྟོ། །རོ་བོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། སྒྲ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་དང་
 བཅས་པ་གང་ཞིག་ལ་ཐེག་ཆེན་མི་སྒོ་བ་པའི་ལམ་གྱི་ཐ་སྙད་བྱ་རུ་མཚན་ཏེ།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་དགེ་བ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་མཚན་
 གཞི་ནི། ཆོས་སྒྲ་སངས་རྒྱ་བའི་སའི་མི་སྒོ་བ་པའི་ཆོས་བཅུ། ཟག་པ་མེད་པའི་སྤང་བོ་
 ལ། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིན་དུག་གོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བའི། རྟེན་སྒྲ་གསུམ། བརྟེན་
 པ་ཡེ་ཤེས། མཛད་པ་ཐིན་ལས་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལའང་གསུམ་ལས་ཆོས་སྒྲ་ནི།
 དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་མི་ཕྱེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱང་དུ་འཇུག་ཅིང་བྱི་མ་མཐའ་
 དག་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཆེན་པོའི་ཁམས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ་འཕགས་
 པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལེའུ་ལས། སངས་རྒྱ་བ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། །རྣམ་
 དག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རོ་རྩེ་བྱང་བ་ལས། འདི་ནི་དོན་དམ་
 བདེན་པ་སྟེ། །སྤང་བ་མེད་ཅིང་མཚན་མ་མེད། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་གྲང་བ།
 །སངས་རྒྱ་བ་ཀྱན་གྱི་བཞུགས་གནས་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། རོ་བོ་

ཉིད་སྐྱེད་དང་། རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས།
 ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག ཁོ་བ་ཐུར་རྣམ་ཀུན་རྣམ་
 དག་པ། །དེ་དག་རིང་བཞིན་མཆོད་ཉིད་ཅན། ཞེས་པས། དབྱིངས་དག་མཉམ་
 ཆེན་པོ་རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཀྱང་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
 ཐུང་པའི་ཆ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་ལ། ཡེ་ཤེས་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཐྱིན་པ་
 རིག་པའི་ངོ་བོ་སྟེ་མཆོད་ཉི་ལུ་ཅ་གཅིག་ནི་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེའི་ཆ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱལ་པའི་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་རིག་མཐར་ཐུག་གང་ཞིག་མངོན་དུ་ཐུར་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་དབྱིངས་རྣམ་མཁའ་ལྟར་དགངས་ཐུང་པའི་ངར་ན་རྟོགས་
 པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་ཉི་མ་ལྟ་བུ་སྐྱོ་བུར་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་དངས་པ་ལྟར་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ།
 ཉི་མཁའ་བཞིན་ཏེ་ཡེ་ཤེས་དང་། སྤངས་རྟོགས་གཉིས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་དེ། །འོད་གསལ་
 བྱ་མིན་དབྱེར་མེད་པར། །འཇུག་ཅན་གང་གའི་ཀྱང་གི་ནི། རྒྱལ་ལས་འདས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི། ཆོས་རྣམས་ཀུན་དང་ལྡན་པ་ཉིད། ཅིས་སོ། །དེའི་ངར་ལས་ཁམས་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་ཐུར་པའི་རིག་ཆ་ལྟོག་པའི་ཆོས་སུ་མ་ཐུ་ཅ་བདུན་ལ་སོགས་པ་ནི།
 བྱང་ཆུབ་ཐོགས་མཐུན་ཆོད་མེད་དང་། རྣམ་པར་ཐར་དང་མཐར་གྱིས་ནི། སྟོམས་
 འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། ཟད་པར་བརྩ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། ཟིལ་གྱིས་
 གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་བརྒྱུད་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་དང་
 སྟོན་མཁེན་དང་། མངོན་ཤེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་བཞི་
 དང་། །དབང་བརྩུ་དང་ནི་སྟོབས་བརྩུ་དང་། མི་འཛིགས་པ་ནི་བཞི་དག་དང་། །
 བསྐྱེད་པ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། །དན་པ་ཉེར་གཞག་རྣམ་གསུམ་དང་། །བསྟེལ་
 བ་མི་མངའི་ཆོས་ཉིད་དང་། །བག་ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དང་། །སྐྱེ་ལ་ཐུགས་

རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱལ་པ་ཁོ་ནའི་མ་འདྲེས་ཆོས། བཙུག་བསྟན་པ་གང་ཡིན་
དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་
སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྒྲུ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་བག་ཆགས་
དང་བཅས་པའི་ཉེས་པའི་ཆ་ཀླན་རྣམ་པར་སྤངས་ཤིང་། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་
ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་
མེད་ཅིང་རྣམ་དབྱེ་མེད། གཉིས་མེད་གསུམ་བུའ་བྱི་མེད་རྣམ་རྟོག་མེད། ཆོས་
དབྱིངས་རང་བཞིན་གང་ཡིན་དེ་རྟོགས་པ། མཉམ་པར་གཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་
ཡིས་མཐོང་། གཞལ་མེད་གསྐྱའི་བྱེ་མ་ལས་འདས་པ། བསམ་མེད་མཉམ་མེད་
ཡོན་ཏན་ཉིད་དང་ལྡན། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བྱི་མེད་དབྱིངས་དེ་ནི། བག་ཆགས་
བཅས་པའི་ཉེས་ཀླན་རྣམ་སྤངས་པའོ། ཞེས་སོ། །

ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྒྲུ་ནི། འཁོར་བའི་ཆ་འདུས་བྱས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཆོགས་བརྒྱད་ཀླན་གཞི་དང་བཅས་པ་དབྱིངས་སུ་རྩལ་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་
པའི་གཞིའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྤང་ཆའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རྫོགས་པ་ནི་ངེས་པ་ལྟ་
དང་ལྡན་པར་ཡོད་དེ། གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་སྒྲུག་པོ་བཞོད་པར། འཁོར་ངེས་པ་
ས་བརྩའི་སེམས་དཔའ་འབའ་ཞིག་ལ། ཆོས་ངེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ། རྟོན་པ་ངེས་
པ་རྣམ་པར་སྤང་མཛོད་ལ་སོགས་རིགས་ལྟའི་སངས་རྒྱུས། དུས་ངེས་པ་རྟག་པ་
རྒྱུན་གྱི་འཁོར་ལོར་བཞགས་ཀྱང་། ཐ་མལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལྟར་རྟགས་པ་
ཐེར་ཟུག་གི་རྣམ་པ་ཡང་མ་ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལྟར་སྤང་མི་རུས་པའང་
མ་ཡིན། འདོད་དགྲ་འབྱུང་བས་ནོར་བུ་དང་། སྤང་ཡང་ངོ་པོ་མེད་པས་འཇའ་ཆོན་
དང་། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདུས་མ་བྱས་སུ་གནས་པའི་ཚུལ། མགོན་པོ་བྱམས་པས།

སྣ་ཚོགས་དམ་ཚོས་འོད་ཟེར་མངའ་བའི་སྣུམ། །འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲོལ་དོན་འབྲུབ་ལ་
 བརྩོན་པ། །མཛད་པ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་རྒྱལ་བཞིན་ཏེ། །སྣ་ཚོགས་དངོས་དང་
 དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེའང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཐོག་མར་མངོན་པར་
 བྱང་རྒྱལ་བའི་གནས་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པའི་གནས་སྟག་པོ་བཞོད་པ་སྟེ།
 དེ་སྟོགས་ག་གེད་ན་ཡོད་བརྗོད་ཅིང་བསམ་པར་མི་རུས་ཏེ། རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་
 པའི་ཆེ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྣང་བ་མཐོང་བ་དེ་ད་ལྟ་འདི་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོགས་དང་
 རིས་ཀྱི་ཆད་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟར། གང་དུ་ཁམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ནས་
 དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་རོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་དེ་ན་ཡོད་དེ། རྒྱན་སྟག་པོ་བཞོད་པའི་
 མདོ་ལས། གཟུགས་མེད་འདོད་དང་གཟུགས་ཁམས་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དེ་
 བཞིན་ཏེ། །ཁམས་ལས་འདས་སོ་སངས་རྒྱས་དང་། །བཞུགས་སོ་སྟག་པོའི་དགྲིལ་
 འཁོར་ན། །ཞེས་པས་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པར་བསྟན་ཅིང་། དེའང་ཤེས་ངོའི་
 བདག་འཛིན་དང་། མིང་དུ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ལས་འདས་
 པའི་ཚུལ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ་ལས། དབང་ལྷག་ཆེན་པོའི་གནས་མཚོག་
 དང་། །འོག་མིན་དེ་ཉིད་རྣམ་མཛེས་པ། །ཐ་དད་གསུམ་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ། །འབྲེས་
 པར་གྱུར་ལ་བདག་སྤོའོ། །ཞེས་དང་ཐོག་བསྟུས་ལས། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་
 སྤྱིར། །གནས་ལ་ཐ་དད་ཡོད་མ་ཡིན། །སྟོན་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བས་ན། །དེ་ལ་
 གདགས་པས་ཐ་དད་འབྱེད། །ཅིས་སོ། །

དེ་ལྟ་ནའང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཉིད་ནས་
 བཤད་མ་ཐག་པའི་འོག་མིན་དེ་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཟིན་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 མཛད་པའི་ཕྱིར་མི་མཛད་འདི་ཆགས་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་སྣང་བ་དང་མོས་

པའི་རོར་ཐོག་མར་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་འག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་ལྷ་རྣམས་བསྐྱ་
བར་མཛོད་ནས། སྐར་ཡང་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་དོ་རྩེའི་གདན་དུ་སངས་རྒྱ་བའི་ཚུལ་
བསྟན་པ་ཉིད་དེ། ལྷ་གསང་ཐིག་ལེར། འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་དུ། །
སངས་རྒྱས་མཛོད་པར་སངས་མི་རྒྱ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འག་མིན་དུ། །འདོད་
ཆགས་བྲལ་ཁྱོད་དེར་སངས་རྒྱ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དེའང་གིན་ཏུ་
མཐོང་བ་མན་ཆད་ལས་ཐལ་བའི་པ་རོལ་གྱི་འག་མིན་ནི་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་
དགོངས་པ་སྟེ། གཙང་མའི་གནས་དག་སྐངས་ནས་སུ། །འག་མིན་ཞེས་བྱ་ཉམས་
དགའ་བར། །ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེར་སངས་རྒྱས། །སྐུལ་པ་པོ་ཞིག་འདིར་སངས་
རྒྱ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྷ་བུའི་རྟེན་གཞུག་མེད་ཁང་གི་བརྟེན་པ་རིགས་ལྷའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་མཚན་
སྐུ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་རོ་བོ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་
བརྩུ་པ་རྣམས་དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་ཐིག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་འོངས་སྟོད་ཀྱིས་དགའ་
བས་ཉེ་བར་སྟོད་པའི་ཕྱིར་ལོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཛོད་རྟོགས་
རྒྱུ་ལས། མཚན་ནི་སྐུ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་འདི། །
ཐིག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྟོད་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་ལོངས་སྟོད་རྫོགས་སྐུར་བཞེད། །ཅིས་
སོ། །དུས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ལོངས་སྐུ་དེ་ཉིད་ཆོས་སྐུ་དང་དབྱེར་མེད་རོ་བོ་
གཅིག་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་ཅིང་། འཕོ་འཕྱུར་མེད་པ་དང་། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་
འདུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དང་། གདུལ་བུའི་བསོད་ནམས་ཆད་མེད་པ་ལ་ལམ་ལུང་བཅི་
མིན་དུ་རང་སྐྱེད་བས་རྟག་པ་སྟེ་རྒྱད་སྟེ་མ་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་འཆི་བའི་བདུད་
བཅོམ་དང་། །རོ་བོ་མེད་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་རྟག་ ཅིས་དང་། འཕྱག་པ་ལས།

ཞི་སྒྲིང་པག་པས་མ་གཤིང་ལྷར་གསལ་གྱུར་ལ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རི་ལྷར་ནམ་མི་
 རྟོག་འབྲུག་ཤོལ་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་འབྱོར་སྒྲིང་རྟོག་འདི་ནི་སྒྲིང་དང་བྲལ་ལ་སྒྲིང་
 བཡིན། ཞེས་སོ། །སྒྲུལ་པའི་སྒྲིང་ནི། ཆོས་སྒྲུའི་གདངས་ཡོངས་སྒྲུའི་ནམ་པར་རོལ་
 པའི་ངང་དེ་ཉིད་ལས། གདུལ་བྱའི་ངོར་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་འབྱུང་བས་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱ་དྲུག་མར། འཇིག་རྟེན་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། རབ་
 ཏུ་སྒྲིན་དང་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་ཡི་གཟུགས། གང་ཡིན་དེ་ལ་འདིར་ནི་རྟོག་གནས་ཏེ། །
 བམ་མཁའི་ཁམས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་སྟོང་ཡོད་ན་རྒྱ་
 གཟུགས་ཡོད་པ་ལྟར། གདུལ་བྱ་ཡོད་ན་འདུལ་བྱེད་ཡོད་ལ། རྒྱ་བཡོད་ཀྱང་འཆར་
 གཞི་མེད་ན་གཟུགས་བརྟན་རང་འགགས་པ་བཞིན། སངས་རྒྱས་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཉིད་
 བརྒྱན་པའི་དགོ་བ་མེད་ན་རྒྱ་མེད་པས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའོ། །ས་པོན་རུལ་བ་
 འཕེལ་དུ་མི་རུང་བ་ལྟར་སྐལ་བ་མེད་པས་མི་ཕྱིར་བའི་རྩལ་རྒྱན་ལས། རྒྱ་ནི་ཡོངས་
 རྒྱ་སྒྲིན་གྱུར་ནས། གང་དང་གང་ལ་གང་དང་ནི། གང་ཆེ་བྱས་པས་ཕན་གྱུར་པ། །
 དེ་དང་དེ་ལ་དེ་སྒྲིང་ངོ། །ལྟ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་། ས་པོན་མི་རུང་མི་
 འབྲུངས་ལྟར། སངས་རྒྱས་ནམས་ནི་བྱོན་གྱུར་ཀྱང་། སྐལ་བ་མེད་པས་བཟང་མི་
 ཕྱིར་། ཞེས་སོ། །

སྒྲུལ་པའི་ནམ་པ་གསུམ་སྟེ། བཟོ་དང་སྟེ་དང་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་རྩལ་མཆོག་གི་
 སྒྲུལ་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་སྒྲུལ་པའི་སྒྲིང་འདི་ནི། རྒྱུ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཆེན་པོ། །
 ཞེས་པས། བཟོ་སྒྲུལ་པའི་ལུགས་དང་། དྲིས་དང་། ལྷོགས་བམ་གྱིས་མཆོན་འདུ་
 བྱེད་གྱིས་བྱས་པའོ། །རང་བྱུང་དུ་གྲུབ་པ་སྟེ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་དོ། །སྟེ་བ་སྒྲུལ་པ་ནི། དེས་པ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུལ་ནས་ནད་དང་། ༩

པོ་ཆེར་སྐྱལ་ནས་ཐུག་མེད་གཏི་རྒྱལ་པོ་རལ་པ་ཅན་བཞིན་དུ་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་
 ལས་སྐྱབས་ནས་པ་མཐའ་དག་གོ། མཆོག་གི་སྐྱལ་པ་ནི། མ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་
 རྣམས་སུ་ཆོས་སྐྱལ་ས་གཞུགས་སྐྱར་གནས་ཤིང་སྐྱག་སུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་སངས་
 རྒྱས་མཛོད་པ་བརྒྱ་གཉིས་སྟོན་པ་ཤུ་བྱ་བྱུ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ཐུགས་རྗེ་
 ཆེན་པོས་འཛིག་རྟེན་མཁྱེན། འཛིག་རྟེན་ཀྱན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་
 ལས་མ་གཡོས་པར། སྐྱལ་པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས། སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་
 བ་དང་། དགའ་ལྷན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། ལུ་མས་སུ་འཇུག་དང་བལྟམས་པ་
 དང་། བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། བརྩན་མའི་འཕོར་གྱིས་རྩོམ་པ་དང་། འ
 དེས་འབྱུང་དགའ་བ་སྐྱུད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། བདུད་
 སྟེ་བཅོམ་དང་རྫོགས་པར་ནི། བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཕོར་ལོ་དང་། བྱ་རན་འདས་
 པར་གཤེགས་མཛོད་རྣམས། ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། སྲིད་པ་རི་སྲིད་
 གནས་པར་སྟོན། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། ཆོས་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པ་དང་། ཤེས་
 བྱ་རི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པའོ། དང་པོ་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ལ་སོགས་པ་
 ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྟོོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་
 པའོ། ཇི་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྟོན་གྱང་འདོགས་ཏེ་ཆོས་
 ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཞི་བ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། ཇི་སྐད་དུ། ཡུམ་བར་མ་ལས། ཆོས་གཅིག་
 མཁྱེན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཞི་བའི་རྣམ་པའོ། །
 ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་རང་བཞིན་གྱི་ངོས་ནས། རང་གི་ངོ་བོ་
 དང་། རྒྱ་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པར་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་མ་འདྲེས་

ཤིང་མ་རོང་བར་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་སྟེ་སྒྲ་མ་ལས། རྣམ་པ་གང་དག་དང་།
 རྟགས་གང་དག་དང་། མཚན་མ་གང་གིས་ཚས་རྣམས་རབ་དུ་བརྗོད་པའི་རྣམ་པ་དེ་
 དག་དང་། རྟགས་དེ་དག་དང་། མཚན་མ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ཐུགས་
 ལུ་རྒྱུད་པར་གྱུར་རྟོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བའི་སྒྲོ་ནས། མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་།
 མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་
 དེ་དག་གི་རྒྱུ་ལྡན་ནས་གཉིས་ཏེ། སེལ་བྱེད་གཉེན་པོའི་རྒྱ་ནི་སྒྲོབ་པ་ལམ་དུ་ཚོས་ཀྱི་
 རྣམ་གྲངས་མང་དུ་བློས་པ་འཛིན་པ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་
 དང་། གདུལ་བྱ་ལ་ཚོས་སྒྲུབ་པ་དང་འཚམ་པར་སྟོན་པ་དང་། གཞན་དོན་བརྒྱབ་
 པའི་གྲོགས་བྱས་པས་རང་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཞི་པོའི་སའི་དྲི་མ་དག་ནས་འགྲུབ་
 པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཚུལ། །མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། འཛིན་པའི་བྱིར་དང་སེམས་མཉམ་
 བྱིར། །ཡང་དག་ཚོས་རབ་སྟོན་བྱིར་དང་། །བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། །ཡེ་ཤེས་
 བཞི་པོ་ཡང་དག་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །

བསམ་པ་རང་བཞིན་ཀྱི་རྒྱ་ནི། རང་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེའི་སྟངས་གི་སྒྲིབ་བྱེད་ཉོན་
 མོངས་པ་དེ་དང་དེ་དག་བྲལ་སྟོབས་ཀྱིས་མངོན་དུ་སྤང་བའི་ཆ་ནས་གནས་འགྲུང་
 དུ་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ། འདི་ལྟར་མ་དག་པའི་གནས་སྒྲུབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་
 བརྒྱད་ཉོན་ཀྱན་གཞི་དང་བཅས་པ་ལོག་པས་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར་བའི་ཚུལ། སྐྱུ་གསུམ་
 ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། ཀྱན་གཞི་དབྱིངས་སུ་རྒྱབ་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །
 ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དབྱིངས་སུ་རྒྱབ་པ་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡིད་
 ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དབྱིངས་སུ་རྒྱབ་པ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཉོན་མོངས་
 པ་ཙན་ཀྱི་ཡིད་དབྱིངས་སུ་རྒྱབ་པ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །སྟོན་ལྡེ་རྣམ་

པར་ཤེས་པ་དབྱིངས་སུ་རྩལ་པ་ནི་བྱ་བ་བྱུང་བ་འདི་ཡེ་ཤེས་སོ། ། ཞེས་པས་གསལ་ལོ། །
 དེའང་རང་མཚན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཤིན་ཏུ་འགལ་བས་གནས་
 འགྱུར་བར་མི་སྲིད་ཀྱང་། དག་བྱ་དག་འབྲས་གྱི་ཆ་ལ་དེ་སྐད་དུ་བཏགས་པ་སྟེ། དེ་
 དག་མ་དག་ན་རང་གི་ཆས་བཞག་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མངོན་དུ་སྤང་བ་མེད་པས་
 སོ། ། སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནི། མེ་ལོང་ལྷ་བྱ་མེ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོ་ཆོས་ལྷ་དང་ལྷན་པ་
 རྟེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ང་ཡི་མེད། ། ཡོངས་སུ་མ་ཆད་རྟག་ཏུ་ལྷན་། །
 ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་མོངས་པ། རྟག་ཏུ་དེ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ཡིན། ། ཞེས་པས་ང་ཡིར་
 འཛིན་པའི་རིས་སུ་བཅད་པ་མེད་པས་རྒྱན་ཆགས་པ་དང་། ཡུལ་དེ་ན་ཡོད་པ་ཤེས་
 ལ་གཞན་ཡོད་པ་མི་ཤེས་པའང་མ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་དང་། འཕོ་
 འགྱུར་དང་མི་རྟག་པ་ལས་འདས་པས་དུས་གསུམ་ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་
 བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་རྟག་ཏུ་ལྷན་པས་དུས་མ་ཆད་པ་དང་། ཆོས་ཅན་མ་ལུས་པའི་
 ཤེས་བྱ་མཁྱེན་པས་དམིགས་པ་མ་ཆད་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་མངོན་དུ་
 མི་ཕྱོགས་པས་ཤེས་ཆ་ལ་ཡོད་ཅུ་མ་གྱིས་མཁྱེན་པས་རྣམ་པ་མ་ཆད་པའོ། ། ཡེ་ཤེས་
 གཞན་གསུམ་ནི་དེའི་ཕྱོགས་སུ་ལྷན་པའི་རྒྱལ་ཡིན་ཏེ། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་མི་གཡོ་སྟེ། །
 ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན། ། མཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོག་ ། བྱ་བ་བྱུང་བ་ཁོ་
 བའོ། ། ཞེས་སོ། །

བྱེད་ལས་ནི་མེ་ལོང་བྱེད་བཞིན་དང་ཐུད་ན་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བ་ལྟར། ཡེ་ཤེས་
 འདི་གདུལ་བྱའི་མེ་ལོང་དང་ཐུད་ན་ལོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེད་པའི་ཤེས་གཞན་
 གསུམ་པོ་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་འབྱུང་བས་སྐུལ་པའི་སྐུའི་འཕྲོ་གཞི་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཡེ་ཤེས་ཀུན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཕྱིར། ། ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཆེན་པོ་འདྲ། ། ཡོངས་སྟོད་

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། ཡེ་ཤེས་གཟུགས་བརྟན་འབྱུང་ཕྱིར་དེ། ཞེས་པ་ལྟར་
རོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྲགས་
སུ་ཆུད་པས་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཞི་བ་དམ་པ་སྟེ། མི་གནས་
ཞི་བར་བཞུགས་པ་ནི། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་བརྟེན། ཅིས་སོ། །དེའི་
གྲོགས་ནི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་གྲགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ། བྱེད་ལས་ནི་གདུལ་བྱའི་
མོས་པ་དང་མཐུན་པར་གཟུགས་སྒྲིའི་སྤང་བ་མཛོན་སུམ་དུ་སྟོན་པ་སྟེ། དེའང་སྒྲུའི་
འཆར་གཞི་མེ་ལོང་ལྟ་བུས་བྱེད་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་ལ་སྤང་བའི་བྱེད་པོ་མཉམ་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དུས་རྒྱུས་ཀྱི་ཏུ་བྱམས་པ་དང་། གྲགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དག་དང་ལྟན།
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མོས་པ་བཞིན། སངས་རྒྱས་སྒྲིའི་ངེས་པར་སྟོན། ཞེས་སོ།
སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་འཕགས་ཅིང་ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་རྟག་མི་ཐོགས་པ་ཉིད་དེ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ནི། ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་རྟག་མི་ཐོགས། ཞེས་སོ། །དེའི་གྲོགས་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་
གཟུངས་ལ་སོགས་པ་མི་ཟད་པའི་གཏེར་དང་འདྲ་བ་ཁོན་པས་བྱེད་དེ། ཉིང་དེ་འཛིན་
དང་གཟུངས་རྣམས་ཀྱིས། གཏེར་དང་འདྲ་བ་ཁོན་ཡིན། ཞེས་སོ། །བྱེད་ལས་ནི་
ཤེས་བྱ་ཡུལ་ལ་སྤང་བའི་ཆེ་སྒྲུའི་འབྱོར་པ་སྤྱ་ཆོགས་བསྟན་ནས་ཐེ་ཆོམས་དང་མ་
རིག་པའི་དྲ་བ་གཅོད་པའི་ཆོས་ཆར་འབེབས་པ་སྟེ། འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་
སུ་ནི། འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་མཛད་ཅིང་། ཐེ་ཆོམས་ཐམས་ཅད་གཅོད་མཛད་
པའི། ཆོས་ཀྱི་ཆར་ནི་རབ་ཏུ་འབེབས། ཞེས་སོ། །

བྱ་བ་བྱུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། ཞིང་དཔག་ཏུ་མེད་
པར་སྒྲུལ་པ་བསམ་ཡས་མཐའ་གྲས་པར་སྒྲུལ་ནས་དེ་དག་གི་དོན་མ་ངེས་སྤྱ་ཆོགས་

བར་བསྐྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དེ། བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཁམས་ནམ་ཀུན་ཏུ་
 ལྷོ་ཚོགས་ཞིང་། །དབག་མེད་བསམ་ཡས་སྐྱལ་པ་ཡིས། །སེམས་ཅན་དོན་ཀུན་གྲུབ་
 བཅོ། །ཞེས་སོ། །བྱེད་ལས་ནི་གདུལ་བྱའི་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་མཛོད་པའི་བྱེ་བྲག་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པ་ཅན་ཏེ། སངས་རྒྱས་སྐྱལ་པ་དེ་དག་ཏུ། །མཛོད་པ་བསྐྱབ་
 པའི་བྱེ་བྲག་དང་། །གངས་དང་ཞིང་གི་ནམ་ཀུན་ཏུ། །བསམ་མི་བྱལ་བར་ཤེས་པར་
 བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་མཐུན་པའི་ཚུལ་ཡང་། རང་སྣང་ལ་
 ལྟོས་ན་འབྲུལ་པའི་ཆ་དང་བཅས་པ་གཏན་ནས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱའི་སྒྲིམ་པ་
 དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་མཚན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོང་ངོས་ཚོས་
 ལྟའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་མ་གྲུབ་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་དོན་དྲན་
 བར་བྱ་ལ། །གཞན་སྣང་ལ་ལྟོས་ནས་ཐུགས་རྗེའི་འཇུག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཆར་
 ཚུལ་དེ་དག་གི་རྒྱ་འབྲས་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་འགགས་པ་མེད་ཅིང་ལག་མཐིལ་
 དུ་སྐྱུ་རུར་བཞག་པ་བཞིན་དུ་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོང་ངོས་གཟུགས་སྐྱའི་ཆ་ནས་
 གདུལ་བྱའི་སྣང་བ་དང་མཐུན་པའི་དོན་མཛོད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་འགག་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་དུས་མཉམ་དུ་རང་གཞན་གྱི་སྣང་བ་ཐམས་
 ཅད་མ་འདྲེས་པར་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འོན་འཇུག་པ་ལས། སེམས་འགགས་པ་དེ་སྐྱུ་ཡིས་མཛོད་དུ་མཛོད། །ཅིས་གསུངས་
 བས་རིག་པ་ནི་མ་རིག་པའི་བྱེད་བྱེད་ཅན་ཡིན་ལ། །བྱེད་བྱེད་མ་རིག་པ་ལྟོག་པས་
 །བྱེད་བྱེད་པ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་གྲུབ་པོ་ཞེན། དེ་ནི་ཅང་
 མེད་ཆད་པར་འདོད་པ་རྒྱུང་འཁེན་པའི་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པའི་དོན་ནི་སེམས་
 སེམས་བྱུང་ཀུན་གཞི་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་གང་ཞིག་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

སྟེང་དུ་འགགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྒྲུག་པོ་བཞོད་པའི་མདོ་ལས། རི་ལྟར་གིན་ཏུ་
བཟང་པོའི་གསེར། །གསེར་གྱི་དབྱིབས་ལ་མི་སྤང་སྟེ། །བཅའ་བས་གིན་ཏུ་ཞིབ་
བཟགས་ནས། །ཡོངས་སུ་སྤངས་ན་སྤང་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་ནམ་
པར་གཤམ། །རྣམ་གཤམ་བདུན་དང་བཅས་པ་ཡང་། །ཉིང་འཛིན་གྱིས་ཡོངས་སྤངས་
པའི། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་རྟག་ཏུ་མཐོང་། །ཞེས་སོ། །

གཞན་ཡང་རིག་པ་མ་རིག་པའི་རྟེན་ཡིན་ཀྱང་བྱེད་མ་ཡིན་པས་མ་རིག་པ་ལོག་
པ་ཙམ་གྱིས་རིག་པ་ལོག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། །སེམས་བྱུང་འགགས་པ་ཙམ་གྱིས་
སེམས་འགགས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན། །སངས་རྒྱུས་པའི་ཆོས་སྒྲུ་ནི་རིག་པའི་
ཡེ་གཤམ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་གྱུར་པས་མདོན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། །གཤམ་རབ་
འབུམ་གྱི་མདོ་ལས། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཤམ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་དང་རྒྱས་པ་
ཡང་གཤམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་སེམས་འགགས་པས་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མི་འགག་པས་ཐུགས་རྗེའི་འཇུག་པ་ཡིད་བཞིན་
གྱི་ནོར་བུ་ལྟར་སྒྲོན་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ། །འགྲོ་ཞིང་། །ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་ཆུ་
སྟོང་དང་འཆམ་པར་འཆར་བའི་ཚུལ། །ལལ་པོ་ཆེ་ལས། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་རྒྱལ་
པོ་ནི། །ཅི་ཡི་བསམ་པ་རྫོགས་བྱེད་པ། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱུས་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་། །

རྟག་ཏུ་སྒྲོན་ལམ་རྫོགས་པར་འགྱུབ། །མཐའ་དང་དབུས་མེད་འཛིག་རྟེན་དེར། །
འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་འབྲེན་པར་གྱུར། །དེ་ཡི་སྒྲོན་ལམ་དེ་དག་གིས། །ཕྱོགས་བཅུ་དེ་
དག་རྒྱལ་བས་གང་། །རི་ལྟར་ཟླ་བ་གར་གྱུར་པ། །ཁོད་མེད་པ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་
རྣམས། །ཆུ་ཡི་སྟོང་དུ་གར་གྱུར་ཀྱང་། །ཟླ་བ་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་མེད། །དེ་བཞིན་
ཆགས་མེད་མཁྱེན་ལྡན་རྣམས། །ཆགས་མེད་རྣམ་པར་འཆང་བྱ་བ། །ཞིང་རྣམས་

ཀུན་ནའང་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་གཉིས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་བཀའ་བསྟུན་
 ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་མཆོད་པའི་ཚུལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རི་ལྷ་བ་མཆོད་
 པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་ཆ་ཟབ་ཞི་རྩོལ་བ་དང་བུལ་བས་མཚན་མར་འཛིན་པའི་
 རྩོལ་འདོགས་ཆ་དང་བཅས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་
 བ་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་དམིགས་ཀྱང་སོ་སྟེའི་གནས་སྐབས་ན་མཐོང་
 སྒྲུངས་ཀྱིས་མ་དག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ན་བཤོམས་སྒྲུངས་
 ཀྱིས་མ་དག་པའི་དྲི་མ་གཉིས་ཀ་ལས་ཡང་དག་པར་གྲོལ་པའི་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡོ་
 ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་པ་བྱུགས་སུ་རྒྱུད་པ་སྟེ་འཕགས་པ་སྟུང་བ་ལས། གང་
 ཆོ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་དག་ནག་ཆོས། །ཤེས་རབ་རྣམ་པར་བཤིག་ནས་རྒྱལ་
 ཅམ་མི་གནས་ཆོ། །འཛིག་རྟེན་དག་ན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་གྲངས་འགྲོ། །ནམ་
 མཁའ་གང་ལ་འང་ཅུང་ཟད་མི་གནས་དེ་དང་འབྲ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྟེ་ལས། འགའ་
 ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་ཆོས་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

རི་སྟེང་བ་མཆོད་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྷ་བུའི་ཡོ་ཤེས་ཀྱིས་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལས་
 གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཐོང་དག་
 བརྟུན་པའི་རང་བཞིན་སྒྲུ་མ་ལྷ་བུར་མ་འདྲེས་མངོན་སུམ་དུ་མཆོད་པ་ཉིད་དེ།
 མདོ་སྟེ་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་
 པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་འང་ཡུལ་སོ་སོར་འཛིན་པ་དབང་ཤེས་འབྲེལ་བ་ལྷ་བུས་མཆོད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟིགས་པའི་ཡུལ་མ་དག་པ་རང་མཚན་ཅན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ལྷ་ནའང་བདེན་པ་མེད་ཀྱང་བརྟུན་པ་ཡོད་པས་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པ་མཆོད་དགོས་
 ཏེ། །མ་མཆོད་ན་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་ནས་བྱུང་པས་སོ། །དེ་བས་ན་སྟུན་མེད་པའི་

ཡེ་ཤེས་དང་རྩལ་གཅིག་པའི་ཤེས་པས་དུས་སྐད་ཅིག་ལ་མཁུན་པ་ཡིན་ཏེ། ལལ་
 བོ་ཆེ་ལས། རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱ་མེད་ཀྱིས། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་དོན་ཀྱང་རིག་།
 ཅེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་རྣམས་ཀྱང་ཀྱང་བརྟགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 འགྲོ་བའི་རིམ་པ་ཅན་དུ་མཁུན་པ་མ་ཡིན་པར་སྡུ་བྱི་མེད་པའི་གཅིག་ཆར་དུ་མཁུན་
 པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་མེད་རྒྱན་ལས། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་བཏང་བས། །འགྲོ་བ་སྤང་
 བར་བྱེད་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གཅིག་
 ཆར་སྤང་། ཅེས་སོ། །དེ་འདྲ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་རྣམ་གཤེད་བག་ཆགས་དང་བཅས་
 པ་སྤངས་པས་རྟག་དུ་ཆོས་སྤྱ་ལས་མི་གཡོ་བས་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བཅེགས་པ་ལས། སྤང་ཆེན་བཞུགས་ཀྱང་མཉམ་པར་
 གཞག་། སྤང་ཆེན་གཟིམས་ཀྱང་མཉམ་པར་གཞག་། སྤང་ཆེན་མནལ་ཡང་མཉམ་
 གཞག་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་གཞན་དོན་ཐིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱན་མི་
 འཆད་པས་རྗེས་སྐྱོབ་དུ་གདགས་པ་ཅམ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་སྤྱ་མ་ལས། སྦྱིབ་པ་གཉིས་
 དང་བྲལ་བ་ཡི། རྒྱུ་ནི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །མི་རྟོག་པ་དང་དེ་ཡི་ནི། །རྗེས་
 ཐོབ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་འདོད། ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་མཛད་པ་ཐིན་ལས་ནི། གདུལ་བའི་ཡུལ་སྤྱིད་པ་རི་སྤྱིད་གནས་ཀྱི་བར་
 ཆོས་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་གཟུགས་སྤྱ་གཉིས་དེ་ལ་དེར་བརྟེན་
 སྤངས་གསུའི་རྒྱལ་དུ་འཕྲོ་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་འགྲོ་བའི་མོས་པ་བཞིན་འབྱུང་སྟེ་མཛོན་
 རྟོགས་རྒྱན་ལས། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་རི་སྤྱིད་འདི། །ལས་ནི་རྒྱན་མི་འཆད་པར་
 འདོད། ཅེས་སོ། །དེ་འདྲ་ཡོངས་སྤྱིའི་རང་ལས་འབྱུང་བའི་སྤྱལ་བའི་སྤྱལ་ལྟོས་
 བས་རྒྱུད་སྤྱ་མ་ལས། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངེས་འབྱུང་དང་། །བདག་དང་སེམས་ཅན་

མཚུངས་གཟིགས་དང་། མཛོད་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཆོག་ས་ཕྱིར། འཕོར་བ་ཇི་སྟེང་
 མཛོད་མི་འཆད། ཅིས་སོ། རྟེན་ཚུལ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། རྟེན་
 གདུལ་བའི་ཐབས་དང་། ཐབས་གྱི་བྱ་བ་དང་། ཏུས་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པར་འདོམས་
 བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་དོན་ལ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་དཔེ་དགུ་ས་
 བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལྟའི་དབང་བོའི་གཟུགས་བརྟན་བཤུབ་ཏེ་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ་
 སྤང་བ་ལྟར་འགྲོ་བའི་སེམས་རྒྱུད་དགེ་ཞིང་རྟོག་པ་མེད་པའི་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ་
 ཐུབ་པའི་དབང་བོའི་སྤང་བ་རྟོན་འཆར་བ་དང་། ལྟ་རྟུན་གྱི་རྩ་བོ་ཆེའི་སྒྲ་རང་གི་
 ལས་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་འགྲོ་བ་རང་རང་གིས། སངས་རྒྱས་མཐོང་ནས་ཆོས་ཐོས་པའི་
 ལས་བསགས་པ་གང་ཞིག་ལ་རྣ་བ་ཡོད་པས་སྒྲ་ཐོས་པ་བཞེན་ལེགས་པར་འདོམས་
 པའི་ཆོས་གྱི་སྒྲ་ཐོས་པ་དང་། འདི་ལྟར་སྒྲིན་གྱི་ཆོག་ས་ནི་ནམ་མཁའི་ཁྲོན་ལ་ཐོག་ས་
 རྟུགས་མེད་པར་འགྲོ་ཞིང་འཆར་རྒྱབ་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཁྱེན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བརྩེ་བའི་ཐུགས་རྗེའི་སྒྲིན་འགྲོ་བའི་མོས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་
 ཉིད་སྟེང་ཕྱི་ཕྱི་བར་དུ་བྱུང་བ་དང་། ཆངས་པ་བཞིན་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་གནས་
 ལས་མ་བསྐྱེད་པར་སྒྲུལ་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་སྟོན་པ་དང་། ཉི་མ་བཞིན་དུ་ཉེ་རིང་མེད་
 པའི་འགྲོ་བའི་ཁམས་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤང་བ་གཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཡིད་
 བཞིན་གྱི་ཁོར་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་ཐུགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་གང་གི་སྟོན་པའི་
 དོན་ཡིད་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱ་སྟོན་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱི་གསུང་གི་
 གསང་བ་ནི་ཆོག་དང་ཡི་གེ་མེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ཡིད་ཅན་རྣམས་གྱི་རྣ་བའི་
 ལམ་དུ་འབྱུང་ཞིང་། རང་གི་རྣམ་རིག་ལས་སྦྱེ་བ་དང་། བམ་མཁའ་བཞིན་དུ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲ་ནི་ཐུགས་བརྩའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོངས་ལ་བྱུང་གྱང་།

གཟུགས་སྤྲུང་བ་མེད་པས་ཡོངས་སྤྲུག་པ་ཉིད་དང་། ས་ནི་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་དུ་
གྱུར་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲན་མ་ལུས་པ་སྟེ་བའི་གཞི་
རྟེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་སྤྲུལ་པས། གང་ཞིག་བརྒྱུ་བྱེད་
དང་སྤྲིན་བཞིན་དང་། ཆངས་ཉི་རིན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་ནོར་རྒྱལ་བཞིན། །སྤྲུ་སྤྲུ་
ནམ་མཁའ་ས་གཞི་སྤྲིད་པའི་བར། །འབད་མེད་གཞན་དོན་བྱེད་དེ་རྣལ་འབྱོར་
རིགས། །རིན་ཆེན་ལྷ་དབང་སྤྲུང་བཞིན་སྟོན་པ་དེ། །ལེགས་པར་འདོམས་མཛད་
ལྷ་ཡི་རྩ་དང་འདྲ། །བྱབ་བདག་མཆེན་དང་བརྩེ་ཆེན་སྤྲིན་ཆོགས་ནི། །མཐའ་ཡས་
འགྲོ་བ་སྤྲིད་ཅིའི་བར་དུ་བྱུབ། །ཆངས་བཞིན་ཟག་མེད་གནས་ལས་མ་བསྐྱོད་པར། །
རྒྱལ་བ་རྣམ་པ་དུ་མ་རབ་ཏུ་སྟོན། །ཉི་བཞིན་ཡེ་ཤེས་སྤྲུང་བ་རབ་སྟོབ་བ། །རྣམ་དག་
རིན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་ནོར་འདྲའི་ཐུགས། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་དེ་ཉིད། །བྲག་
ཅ་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་མེད། །སྤྲུ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྷ་ལུ་སྟེ། །བྱབ་དང་གཟུགས་མེད་རྟག་
པ་ཉིད། །ས་བཞིན་འགྲོ་བ་དཀར་པོ་ཡི། །ཆོས་ཀྱི་སྤྲན་ནི་མ་ལུས་པའི། །རྣམ་པ་
ཀུན་ཏུ་ཞི་གྱུར་བ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་དག་ཀྱང་མདོར་བསྟར། །སྤྲུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཆོ་འཕྲུལ་
རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཕྱོགས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་བྱབ་པ་ནི་རྒྱ་
འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ཅས་བསྟན་ཏེ། །སེམས་ཀྱི་རྣམས་གངས་མཆེན་པས་དེ་རྟོགས་
པ་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོད་པ་ཟབ་མོ་སྤྲུང་བ་ནི་ཀུན་བརྟོན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ལོ། །
དག་གི་དབྱངས་བརྟོན་པ་དེས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ་ལས་བརྩམས་ཏེ་དེ་འདོམས་པ་
དང་རྗེས་སྤྲུ་བསྟན་པ་ནི་རྗེས་སྤྲུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ལོ། །བཞི་པ་བྱད་པར་ནི།
དེ་ལྷ་ལུའི་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་ནི་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་གསུམ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། །སྤངས་པའི་

ཁྱད་པར་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་ལྟེ། རྡོ་རྗེ་
 ཚེ་མོ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་དང་དེ་བཞིན་སྒྲིམ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་དེ་བཞིན། །
 གང་ཡང་མི་མཐུན་སྟོགས་ཆོས་བཅོམ། རྟེན་འདིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་སུ་བཤད། །
 ཅས་སོ། རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 མཛོན་སུམ་པར་རྟོགས་པ་ལྟེ། ལུས་བར་མ་ལས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 བློ་ཆོས་གང་ཡང་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་པའམ། མ་གཟིགས་པའམ།
 མ་མཁྱེན་པ་འགའ་ཡང་མེད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 མཛོན་སུམ་དུ་རབ་རྟེན་མཁྱེན་ཏོ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་མ་ལུས་པ་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱུན་གྱི་
 འཁོར་ལོའི་ཡོན་ཏན་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞིའི་གཏོར་དུ་འཆང་བ་ལྟེ། རྒྱུད་སྤྱོད་མའི་འགྲེལ་
 པ་ལས། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟོབས་བརྟུང་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་
 དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། སྒྲེ་བྱ་ཆེན་པོའི་མཚན་
 སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རྣམ་པ་གཅིག་རྟེན་མཛོན་པར་བསྟུས་ཏེ་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞིར་
 འགྱུར་རོ། ཞེས་སོ། །

དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་ལེའུ་དུག་པར་ཡང་བཤད་ཟིན་ཀྱང་སོ་སོའི་ས་ཁོངས་འཛིན་
 པའི་ཆེད་ལས་སྒྲོས་པའི་སྒྲོན་དུ་མི་གཟུང་ངོ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས།
 སྒྲོན་འཇུག་གི་བསྐབ་བྱ་བསྟན་པའི་ཆོམས་ཏེ་ལེའུ་དུག་པའི་འགྲེལ་པ་ཡན་གྱིས་རྒྱ་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་རྒྱ་ཆེན་སྦྱོད་པ་དང་། ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་
 གྲུབ་པའི་མཐའ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ཟེན་ཏོ། ཉིང་འབྲུལ་ལམ་དུ་དཔལ་ལྡན་
 ལྷ་གྲུ་རྟུམ། ཁལེས་སྤྱིང་ལུང་གིས་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་དོན། ཁདག་རྒྱུད་བདེ་གསེགས་

སྒྲིང་པོ་ལ་སྦྱར་བ། །འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་ལྟན་མི་རྒྱུ་དཔལ་དུ་ཤོག། ॥

ས་སྦྱ་བདག་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་ཀྱན་དག་འཁོ་གོས་སངས་རྒྱས་བལྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་
 དཔལ་བཟང་པོས་བལྟན་པ་འབང་ཞིག་ཐུགས་ལ་བཅངས་ནས་སྒྲིང་སྤང་ལོང་། རིན་ཆེན་
 གཉིས་པའི་རྟ་མིག་ནང་མཛོད་སྣ་ལྟའི་སྦྱེས་དང་བཅས་ཏེ་བཀས་བསྐྱལ་བ་ལས། དཔེན་པའི་
 རི་རོགས་ན་གནས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་བདུ་འོད་གླིང་ཞེས་བྱ་བར་རྫོགས་ཆེན་པ་རང་བྱུང་དྲོ་
 རྩེ་མཁུན་བཙེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཟེན་རིས་སུ་བཏབ་པའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དགེ་སྦྱོང་ནལ་འབྱོར་སྦྱོང་
 བཙུག་རྩེ་བྲག་ཐུག་པའོ། ॥

ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གྲག་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞག་ན་དཔེ་ཆ་དེར་ཅི་འདྲར་
བཞོམས་ཀྱང་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་ཅུ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །

ཅིས་འབྲུལ་པ་བསྐྱ་དབང་ཆེན།

ཞུ་དག་པ་རིག་འཛིན་འཕྲིན་ལས་དང་བསྐྱ་དབང་ཆེན།

དཔེ་རྒྱུག་པ་བསྐྱ་དབང་ཆེན།

༡༡། །སྒྲོན་འབྲེལ་ཡང་གསལ་སྤང་མཛོད་ཀྱི་བྱུང་བྱུང་
ངག་རིག་སྒྲུ་འཕྲུལ་འགྲུགས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

སྤང་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚོ།

གསལ་བཤད།

སྒྲོན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྒྲུང་མཛོད་ཀྱི་ཟུར་ཀྱན་དག་རིག་སྒྲུ་
འཇུལ་འགྲུགས་པའི་ལྷགས་ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བདག་གིས་གངས་
སྒྲོང་ས་ཤེས་རིག་ལྗོན་པའི་སྤྲོ་བ་སྤྲིང་གི་འཛིན་གྲུ་ཐུ་ཕྱི་མང་པོ་ཞིག་ལ་
སྒྲོན་དག་དཔེ་བྲིད་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཅམ་འཛིན་ཁུལ་བྱས་ཆེ་སྤྲོ་བ་མ་
ཆོས་སྒྲོ་ལ་འཛིན་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་དཀའ་གནས་དག་སྒྲི་སམ་རོས་ལ་
བྱིས་པ་རྣམས་ཕྱོགས་བསྟུ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། འདི་ནི་ཉིན་རེའི་དཔེ་
བྲིད་སྐབས་སྒྲོ་ཐོག་ནས་ཐོལ་བྱུང་གིས་འབྲི་ཁུལ་བྱས་པས་མཁས་པ་
དབྱེས་པའི་ལེགས་བཤད་ཅིག་ལྟ་བུ། ཐ་ན་ལུང་ཆོག་རི་བཞིན་མ་ཡོང་
ས་དང་ཐེབ་སྒྱུར་མི་ལེགས་ས། ཆོག་ལྷ་བསྟུས་དྲགས་པ་སྐྱགས་སྒྱུན་གྱི་
ཆ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པེས་པ་ནི་གསང་ཐབས་མེད་པའི་དོན་དངོས་
ཤིག་ཡིན་གཤིས། འདི་ལྟར་དཔར་བསྐྱོན་འགྲེལ་སྒྲེལ་བྱེད་འདོད་ཅིག་
ཡེ་ནས་སྒྲེ་མ་སྒྲོང་། འོན་ཀྱང་ད་ལོའི་སྐབས་བརྟུ་གཉིས་པའི་མཐར་
ཕྱིན་འཛིན་གྲུར་སྒྲོན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྒྲུང་མཛོད་རྩེད་རྒྱས་བྲིད་
བྱས་པས། ཁོ་ཆོར་བཏུབ་པའི་བྱིན་བྱིས་དེ་པེས་པར་དུ་དཔར་ལ་
འཁོད་རྒྱ་ཡིན་ཚུལ་ཡང་ཡང་བཤད་ཅིང་། དོན་གཉེར་ཅན་གཞན་
མང་པོ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟགས་ཀྱི་རེ་བ་མང་དུ་བརྟོན་པས། སྤྲོ་བུར་

དུ་དཔར་ལ་འཁོད་དུ་མི་འཇུག་ཐབས་མེད་ལྟ་བུར་གྱུར་སང་། རྟོན་
 གཉེར་ཅན་རེ་འགར་པན་རུང་ཟད་ཅིག་སོགས་ན་བདག་ལའང་དེ་
 ལས་དགའ་བ་དང་ཡིད་ཆོམ་པ་ཞིག་ག་ན་ཡོད་མོད། སྤྱིར་བདག་ནི་
 སྤྱེས་སྤྱངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་སྤུ་བའི་དབུ་ལ་བོ་དབུ་ལ་རྒྱང་ཞིག་
 ཡོན་ཁར། བཤེས་གཉེན་བཀའ་དྲིན་ཅན་ཆོར་དེབ་རྒྱང་འདི་སྤྱན་
 འབུ་ཅམ་ཡང་བྱེད་ཡང་མ་བྱུང་བས། ཉེས་བཤད་ཀྱི་ཁྱར་བོ་ཤིན་ཏུ་
 མྱེ་ངེས་སོ་སྟམ་དུ་ནང་སེམས་ལ་འཆུབ་ཆ་ལྟ་བུ་ཞིག་གྱུར་འགྲོག་མེད་
 དུ་སྤྱེ་འང་མོད། དེད་པས་དེད་ན་གྱུ་ལ་བོ་མཆུགས་པའི་དཔེ་ལྟར་སོ་
 ཆོའི་ནན་བསྐྱལ་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲག་མ་སྤུབ་པས། འདོན་གྱ་ལྷ་མྱེ་འི་སྤུབ་མ་
 ཆོའི་ལག་དུ་ཡོད་པའི་ཐིན་ཐིས་རེ་འགའ་ཚུགས་བསྐྱེད་ལྟ་བུས་ (སྐབས་
 ལ་ལའི་ཐིན་ཐིས་ལག་དུ་འང་མ་སོན་) ད་ལན་སྤུབ་སྤྱིང་ནང་ཁྲལ་གྱི་ཆོད་
 ལྟའི་དཔེ་ཆར་དཔར་བསྐྱུན་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཡིན།

སྤར་གྱི་ཐིན་ཐིས་དངོས་ལ་འཕྲི་སྟོན་སོགས་གཅིག་གྱུར་མ་བྱས་
 པར་དེ་ལྟར་དཔར་ན་ཤར་མར་སྤེལ་བ་ཞེས་པའི་བྱེད་ཆོས་དང་
 མཁས་ཉམས་ཤིག་སོན་མིད་མོད། གོང་དུ་བྱས་པ་བཞིན་བདག་ནི་
 མདོ་རྒྱུད་རིག་གནས་གང་ལའང་དབྱེད་སྟོབས་མ་རྒྱུགས་པའི་མི་རང་
 ག་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བྱེད་པར་དུ་སྐབས་སོག་ཅིག་ལ་སྤོ་ལ་གང་
 ཤར་དེ་ཉིད་བལྟན་བཅོས་གྱི་ལུགས་སུ་སྤེལ་རྒྱུར་བྱས་ཆོ། ཚུགས་

གཅིག་ནས་བསམ་ན་རང་ཉིད་བཅམ་བུའི་གཞུང་ལ་དོ་སྤར་ཆུང་བ་
 དང་། རང་གི་སྐད་ཆར་རང་གིས་འགན་མི་སྤར་བ། གཞན་སྟོག་པ་
 བོར་བཅི་བཀྱར་མ་བྱས་པ་སྟགས་ཀྱི་སྦྱོན་ཆའང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡིད་
 པར་བསམ་སྟེ། གང་སྟོགས་ཅི་སྟོགས་ཀྱིས་བྱུང་ག་ནན་མོ་ཐེངས་
 གཅིག་བྱེད་སྤྱལ་བྱས་ཡིད། འོན་ཀྱང་སྡེ་མི་གསལ་བའི་བྱ་བའི་བྲེལ་
 ཟིང་ཁྲོད་ནས་བྱུང་ག་བྱེད་པའི་དུས་ཆོད་གཟའ་འཁོར་གཅིག་ལས་མ་
 བྱུང་བས་ད་དུང་ཆད་ལྷག་འོར་སྦྱོན་སྟགས་མང་དུ་མཆིས་སྲིད་ན།
 གཟུར་གནས་མཁྱེན་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དག་བཅས་གང་དགོས་ངེས་
 པར་དུ་གནང་རྒྱུའི་རེ་བ་ཞུས་པ་ཡིན།

ཁྲིད་ཡུལ་གྱི་དགོས་མཁོར་དམིགས་ཏེ་སྟན་ངག་གི་སྦྱོན་འགྲུའི་
 སྐབས་མཆན་འབྲེལ་དང་མ་རྒྱས་དོ་སྦྱོད། མཁོ་ཆེའི་རིགས་ཅུང་རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་སྟགས་ཆོག་ཆོགས་ལ་མ་འཛེམས་པར་བྲིས་ཡིད་ལ། ལེའུ་
 བར་མཐའ་གཉིས་དང་ཐུན་མིན་གྱི་རྒྱན་བརྒྱ་པོར་གཙ་པོར་དོགས་
 གཙོད་ཅི་ཐུབ་བྱས་ཏེ་མཆན་འབྲེལ་སྟགས་གཞན་མང་པོ་བཀོད་མེད།
 ཟིན་བྲིས་འདི་གཙ་པོ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད་ལ་འབྲེལ་ནས་བྲིས་མོད།
 སྦྱིར་སྟན་ངག་ལེའུ་གསུམ་གའི་དཀའ་གནད་དང་དོགས་གཙོད་
 སྟགས་ཅུང་ཆ་ཆང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཆོག་སྟེ།

སྟབ་དཔན་རིན་པོ་ཆེ་ཆེ་བཅུན་དུ་དགེ་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཆོ

དཔལ་བཟང་པོས། རྒྱ་མེད་པ་ལས་འབྲས་ལུ་མེད་པ་སྐྱེད་པའི་བྱེད་
 རྒྱའི་རྒྱན་གྱི་སྐབས་སྟུ། འདི་ལྟ་ལུ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐབས་སྟུ་དཀའ་གནད་
 གསལ་བྱེད་དགོས་ས་མང་མོད། དཀྱུས་སྟུ་བྱིས་ན་གཞུང་ཉྱལ་འགྲོ་
 བས་ཟུར་མཆན་ཞིག་ལྷགས་སྟུ་འབྲི་འདྲོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་འདུག་
 གྱང་ཟུར་མཆན་དངོས་སྟུ་གནད་པའི་ལས་སྐྱལ་བཟང་པོ་དེ་རང་ཅག་
 ལ་མ་ལྟན་པས། ཟུར་རྒྱན་ཉུང་ལུ་འདིས་ཁོང་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་རེའི་
 ཆ་གཅིག་བསྐྱངས་སྟུ་བ་ཡོད་ན་སྟོང་གསུམ་གསེར་གྱིས་བཀང་བ་སྟན་
 ལ་ཐོབ་པའི་སྟོང་གསུམ་གྱང་འབྲན་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་ཕྱིའི་མི་འབྱུང་སྟེ་
 འབྱུང་ངེས་སོ། །

ཞེས་སྟོང་ཡོན་ཉན་རྒྱ་མཆོར་འཛོད་པས་དེ་བ་རྒྱང་འདིའི་གསལ་བཤད་ལུ་བྱིས་སོ། །

དཀར་ཆག

ཕྱོད་འགྲ།.....	1
མཆོད་བཟློད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ་དང་རིག་གནས་བཅུའི་	
རོ་བོ་སྒྲུག་།.....	26
བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་སྒྲུག་།.....	80
སྒྲ་དེ་དང་ཕྱན་པའི་བསྟན་བཅོས་དངོས།.....	108
སྟན་ངག་གི་ལུས་སྒྲུག་།.....	108

ཡེ་ཤུ་གཉིས་ལ།

དྲན་བྱུག་ཕྱི་བཀའ།	167
༡ རང་བཞིན་བཟློད་པའི་བྱུག་།.....	170
༢ དཔེ་བྱུག་།.....	174
༣ གཟུགས་ཅན་གྱི་བྱུག་།.....	199
༤ གསལ་བྱེད་ཀྱི་བྱུག་།.....	211

༥ བསྐྱར་བའི་ཐུན།.....	214
༦ འགྲོག་ཐུན།.....	216
༧ རོན་གཞན་བཞོད་པའི་ཐུན།.....	220
༨ ལྷག་པ་ཅན་གྱི་ཐུན།.....	224
༩ སྲིད་པ་ཅན་གྱི་ཐུན།.....	230
༡༠ བསྐྱས་བརྗོད་ཀྱི་ཐུན།.....	232
༡༡ སུལ་བྱང་གི་ཐུན།.....	233
༡༢ རབ་བཏགས་གྱི་ཐུན།.....	238
༡༣ ཐུའི་ཐུན།.....	242
༡༤ སྤམ་འི་ཐུན།.....	251
༡༥ ཆའི་ཐུན།.....	254
༡༦ རིམ་པ་ཅན་གྱི་ཐུན།.....	257
༡༧ དགའ་བའི་ཐུན།.....	259
༡༨ ཉམས་ལྡན་གྱི་ཐུན།.....	261

༡༩ གཟི་བཟིང་ཅན་གྱི་རྒྱན།.....	269
༢༠ རྣམ་གྲངས་བཟིང་པའི་རྒྱན།.....	271
༢༡ གྲུག་པན་གྱི་རྒྱན།.....	273
༢༢ རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན།.....	274
༢༣ བསྟན་དོར་གྱི་རྒྱན།.....	275
༢༤ སྦྱར་བའི་རྒྱན།.....	279
༢༥ བྱང་པར་བཟིང་པའི་རྒྱན།.....	286
༢༦ མཚུངས་བཟིང་གྱི་རྒྱན།.....	290
༢༧ འགལ་བའི་རྒྱན།.....	292
༢༨ སྐབས་མིན་བསྟོད་པའི་རྒྱན།.....	297
༢༩ མོལ་བསྟོད་གྱི་རྒྱན།.....	300
༣༠ རེས་བསྟན་གྱི་རྒྱན།.....	302
༣༡ ལྷན་ཅིག་བཟིང་པའི་རྒྱན།.....	304
༣༢ ཡོངས་བཟུང་གྱི་རྒྱན།.....	306

३३ ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན།.....	307
३༤ རབ་སྒྲེལ་ཀྱི་རྒྱན།	309
३༥ དགོངས་པ་ཅན་ཀྱི་རྒྱན།.....	311

ལེབ་གསུམ་པ།

སྒྲ་རྒྱན།	315
གཤམ་ཆོག་གི་རྒྱན།	331
རྒྱན་སེལ་བཅུ།.....	335
ལེབ་དང་ཁོའི་ཐུན་མེན་ཀྱི་རྒྱན་བཅུ་སྟགས།.....	344
སྒྱར་བྱང་།	363
ཡང་གསལ་སྤང་མཛོད་ཀྱི་ས་བཅད་ཕྱགས་བསྟུས་གཞུང་གི་སྒྲིཾག་	
འཆར་བའི་མེཾང་།	366

ཐུན་འགྲ།

༡༡། བཏུན་པའི་བདག་པོ་ཡང་དག་རྫོགས་སངས་རྒྱལ།
དེས་གསུངས་ཆོས་དང་དེ་རྒྱུ་བ་དག་འདུན་ཟེ།
རྒྱུ་བས་གསུམ་ཀུན་འདུས་དངོས་བརྒྱད་བཤེས་གཉེན་ཀུན།
ནང་ཐུན་སེལ་བའི་འོད་གྱི་གང་བྱར་བཞུགས།

འོ་མའི་རྒྱ་གཉེར་འཕྱར་བའི་རྒྱུ་བས་ཕྱིར་ཆེར།
རྒྱ་གཞོན་གསར་བའི་ཡེ་ཤེས་གཞོན་ལྷས་ཅན།
དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་ཆོས་ཀུན་སྤྲུལ་ལེན་མས།
དག་རིག་རྒྱ་འབྱུང་འབྱུགས་པའི་ལྷགས་ཀུ་རྩེ་ལ།

མདོ་རྒྱད་རིག་གནས་གན་མཛོད་ལ་དབང་བའི།
རྒྱ་ཐོད་མཁས་པའི་བཀའ་དྲིན་གཙོ་བྱིར་དང་།
རང་གཞན་ཆོག་རྒྱན་རིག་པར་གོམས་བྱིར་དུ།
དཀའ་གནས་མདུད་སྒོལ་ལས་ལ་རྩོམ་བཞིན་འདུག།

ངོ་མཚར་བསྟན་བཅོས་ལུགས་སུ་བཅམས་པ་མེད། །

ངག་རིག་དབང་པོར་མཁོ་བའི་ལེགས་བཤད་མེད། །

གཞུང་དོན་ཆ་ཚང་འབྲེལ་བའི་བྱད་ཆས་མེད། །

དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་རིག་ཐིག་ཐན་ཐུན་ཅམ། །

བདག་ནི་བྱིས་པའི་ནང་གི་འང་བྱིས་པ་སྟེ། །

དབྱད་སྟོབས་རལ་གྱི་འོ་རྣ་དཔལ་ཤིན་ཏུ་ཞན། །

མ་རྟོགས་ལྷག་རྟོག་འབྲུལ་བའི་ཉེས་བཤད་ཀྱན། །

གཟུར་གནས་དྲན་དབང་སྟུན་སྡར་འགྱུར་པས་འཆགས། །

ཞེས་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བའི་སེམས་དོན་ཆོགས་བཅད་ཏུ་བསྐྱེདས་ཏེ་
སྐབས་དོན་གང་སླེང་བར་བྱ་བ་ནི།

དེ་ཡང་ངེ་སྐད་ཏུ། ལྷང་སྟུ་རྩལ་བའི་རྩི་རྩེའི་ཞལ་ནས།
ཐོས་བསམ་སྟུགས་སུ་མ་ལྷང་ཞིང་། །གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་ཤར་
བ་ཡི། །ཉན་པས་རིགས་པའི་ལམ་སྟུ་བ། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་མཁས་པ་ཟེར། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབང་པོ་རབ་དང་སྟུལ་དང་གྲོ་ལྗོངས་པ་ཅན་
ཞིག་ཡིན་ན་ནི། མདོ་རྒྱད་རིག་གནས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཤེས་བྱའི་
གནས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོན་གསུམ་སྟུགས་སུ་མ་ལྷང་བ་ཞིག་
བྱས་ཏེ་ཀྱན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ལ་བཙོན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་

ཚུན་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་ཟིན་པ་དག་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་དང་སྦྲེས་བུ་དམ་པ། དེས་དོན་གྱི་མཁས་པ་ཞེས་སྐད་གསུ་
 མཚན་གསལ་འོས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟོག་། ། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ནི་སྒྲིགས་མ་
 ལཱའི་རང་མཚང་མཚུ་ལྟར་བརྟོག་བྱིར་བཤམ་ཆེར་དང་རྒྱད་ཐུང་
 ཞིང་རིག་པའི་གནས་ལ་བཙུན་སེམས་ཞན་པ། དོན་བཟུང་མ་ལ་དཔྱད་
 པའི་སྒྲོ་སྒྲོབས་ཤུ་ཞིང་རྣམ་གཤེད་ལ་སྒྲོ་བ་སྐད་གསུ་སྒྲིག་དེ་ལྟའི་མཁས་
 པའི་གོ་འཕང་དམ་པ་ཞིག་ལ་བཙུན་རྒྱ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་ཀྱང་དགའ་
 བར་མངོན་མོད། ཁ་མིག་ཡར་ལྷ་དང་སྦྱད་པ་ཡར་འཁེལ་གྱི་དཔེ་ལྟར།
 བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྒྲོང་ས་སྤུ་བྱེད་ཅག་གི་འཛིན་གྲུས་ (གངས་སྒྲོང་ས་
 ཤེས་རིག་ནོར་བུའི་སྤྱོད་སྤྱོད་གི་སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་མཐར་ཐྱིན་འཛིན་
 ལ།) མཚོན་པའི་གཞོན་སྦྲེས་ལ་རབས་མང་བོ་ཞིག་གིས་རྣམ་དཔྱད་གྱི་
 ཉ་མཚོག་ཞོད་པོ་ཐོས་བཙུན་ལྷག་གིས་སྦྱལ་བཞིན་རང་རང་གང་ལ་
 མས་པའི་རིག་གཞུང་བྱེ་བྲག་པ་རེ་ལའང་འབད་པས་འཇུག་བཞིན་པ་
 ནི་ཆེས་ཆེར་བཟུགས་པའི་འོས་སྤྱོད་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་མེད་རྩོམ་ཆེན་
 པའི་ཞལ་ནས། ཆེ་ནི་ཡུན་ཐུང་ཤིས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་མང་། ཆེ་ཡི་ཆད་
 ཀྱང་ཅི་ཅམ་མི་ཤིས་པས། །རང་བས་རྒྱལ་ས་འོ་མ་ལེན་པ་ལྟར། །རང་
 གི་འདོད་པ་དང་དུ་ལེན་པར་གྱིས། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རྟོག་། །
 དེས་ན་ད་མེད་ས་བྱེད་ཅག་གི་འཛིན་གྲུའི་སྐབས་བབས་སྦྱང་བྱའི་
 དགོས་མཁོ་དང་བསྟན་ཏེ་དེས་དོན་མཁས་པའི་དབང་ཕྱག་གསུམ་གྱི་
 ཐུགས་གྱི་ཉིང་ཁུ་ལས་འཁྲུངས་པའི་སྟན་ངག་གི་བསྟན་བཅས་ཆེན་པོ་
 ཡང་གསལ་སྤང་མཛོད་གྱི་གཞུང་ལ་འཇུག་པའི་སྐལ་བཟང་མངོན་དུ་
 ཤར་བ་ནི་རང་གཞན་དགོས་སྤྱོད་ཀྱང་གྱི་བསྟན་ནམས་དང་བོད་རིག་

པའི་དགེ་མཚན་རྒྱགས་དང་རྒྱལ་མཁའ་རྒྱལ་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཉག་གཅིག་ཏུ་
གཟུང་བར་རིགས་སྤོམ་ཞེས་ཐོག་མའི་སྟན་སྤུལ་ཞིག་སྤུལ་བ་ཡིན།

༩ སྟན་ངག་མེ་མང་མ་ལས། སྟན་གྱི་རྒྱལ་བོ་གྲགས་པའི་
གཟུགས། །དག་གི་རང་བཞིན་མེ་མང་ཐོབ། །དེ་དག་ཉེ་བར་མི་གནས་
ཀྱང་། །རང་ཉིད་ཉམས་པ་མེད་ལ་སྟོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟན་
ངག་ནི་སྟན་གྱི་ལྷ་རྒྱལ་གསལ་བའི་མེ་མང་དང་། །ཁོར་ལྷག་གཉིད་ལས་
དཀྱིག་བྱེད་གྱི་ཚང་སྒྲ། མིའི་རིགས་ཀྱི་མགྱུན་ཚབ་པ། དགའ་སྦྱོར་ཆགས་
ཐང་མཚན་པའི་དབྱངས་ན། །འཆོ་བའི་རང་མདངས་ཉིང་བཟུས་གྱིས་
མཚན་པའི་སྒྱུ་རྩལ་ཞིག་ཡིན་ཟེ། རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས། ས་གནས་
དང་ཆོགས་པ། ཆན་གཞིན་དང་སྡོ་མ། སྤྱབ་མཐའ་དང་ཤ་མདོག་
སོགས་ལ་བྱད་པར་མེད་པར། རང་རལ་ལྷགས་གྱིས་སྟན་ངག་ལ་
དགའ་ཞིང་སྟན་ངག་སྒྱུ་རྩལ་གྱིས་བཟི་ལྟ། མཁའ་དབྱགས་རི་བཞིན་
མེད་ཐབས་མེད་པའི་རིག་ཚན་ཞིག་ཏུ་ཐུར་འདུག་པ་དེས་སྟན་ངག་
ནི་ཆོ་སྤྱོད་གི་སྒྲ་དབྱངས་དང་། མི་ཆོའི་སྤྱབ་ཆ། ཟུངས་ཁྲག་གི་དྲངས་
མ་ཡིན་ཞེས་སྟན་ངག་པ་རེ་འགས་སྟོམ་ཆོག་བཞག་སྦྱང་བའང་ཕལ་
ཆེར་དོན་ལ་གནས་པའི་ཆོད་ཏུ་ཡོད་དོ།

༩ ཤར་རྒྱལ་རྒྱལ་ཁབ་སོགས་གང་ཡིན་ཡང་སྤྱི་ལོ་རྒྱལ་གྱི་འཕྲོས་
དང་མཐུན་པའི་གནའ་བོའི་སྟན་ངག་ནི། ལྷ་སྒྲུང་དང་རྟོག་བཏགས་
འོ་ཆོད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྷགས་ཆེ་ལ། མིའི་སྒོ་སྟོབས་རེ་རྒྱས་སུ་སྤང་
བ་དང་བསྟན་ནས། གཞུང་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་

ནམ་པ། ལྷ་ཅལ་གྱི་ནམ་པ་སྐགས་སུ་འཕེལ་བྱས་ཆེན་པོ་བྱང་བས།
མཁས་པ་ལ་ལས་ཚུལ་རིག་ནི་མེད་པ་གྱི་བྱས་དང་། རྟེན་གྱི་བྱུང་ཁོངས་
སུ་གཏོགས་པའི་སྐད་ཆའི་ལྷ་ཅལ། ལྷ་ཁབ་སྤང་བྱེད་ཀྱི་དམག་
དཔུང་དང་ལྷགས་རི་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་འདྲ་མཛད་ཡོད་དོ།

༥ བོད་ལ་མཆོན་ན་ཚུལ་རིག་ (文學) ཅེས་པའི་བརྗེ་ཆད་འདི་
དར་ནས་ཡུན་རིང་མ་འགར་ཡང་བརྗེ་ཆད་འདིའི་འཇུག་ཡུལ་ནི་
གནའ་ལྷ་མོའི་དུས་ནས་ཆེས་ཆེར་དར་བའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན། ལྷ་
ནག་སྐགས་གྱིས་ཚུལ་རིག་དང་སྟན་གཞུང་། ཚུལ་དང་སྟན་རག་
བཅས་ལ་བྱང་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་བརྗོད་པ་སྟར་སྐོར་སྐོར་གྱི་བ་
ལྷངས་ནའང་ཆོག་མོད། མཁས་དབང་དོར་ཞི་ཆང་གི་སྟན་ཆོག་རིག་
པའི་ཤེས་བྱ་གནད་བསྟུས་གྱི་བཤད་སྟུར་ཚུལ་རིག་འཇུག་སྐོར་ལས།
སྟན་རག་ཅེས་པའང་སྐད་དོག་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལྷ་སྐད་གྱི་
(ཁ) དང་། དབྱིན་རིའི་སྐད་དུ་སྐྱེ་ཡུལ་(poem) དུ་འབོད་པའི་སྟན་ཆོག་
གི་མིང་དང་། ལྷ་ཡངས་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལྷ་ཅལ་ཚུལ་རིག་
ལྷའི་མིང་དུ་འཇུག་ཅིང་། སྟན་རག་མེ་སང་ཞེས་པའི་སྟན་རག་ནི་ལྷ་
ཡངས་འཇུག་དུ་བཀྲལ་ན་གཞུང་གི་དོན་དང་ཤིན་དུ་འབྱོར་བར་
མེད་པ་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་སྟར་དུ་གོ་ན་འགྲིག་ཏུ། ལྷ་རང་རེས་
ཚུལ་དང་སྟན་རག་གཉིས། ཚུལ་པ་བོ་དང་སྟན་རག་པ་གཉིས་ལ་བྱང་
པར་དེ་འདྲ་མི་འབྱེད་པར་སྤང་དོ།

༥ བོད་ཡིག་གི་ཆོག་མཛོད་སྐགས་མང་པོ་ཞིག་དུ་སྟན་རག་

སྐུལ་བྱུག་གིས་འདི་མཛད་བྱིན་འཛིན་གྱི་ཡ།

དང་སྟན་དང་གས་གཉིས་བརྒྱ་གསར་ཉིད་གི་བྱད་པར་ཅམ་ལས་དོན་
 གཅིག་ཡིན་པར་བཤད་མོད། ཆོག་རྒྱན་རིག་པའི་སྒྲ་འབྱེད་ལས།
 འགའ་ཞིག་ཏུ་སྟན་ངག་ཅེས་འབྱུང་བ་ནི་སྟན་ངག་གི་ཆོག་སྒྲུ་
 བཟང་པོ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བཏགས་པ་
 ཡིན་པས། གཞུང་མེ་མོང་མ་ལྟ་བུ་ནི་དཔལ་འཕུལ་ཅན་གྱི་སྟན་དང་གས་
 དང་། དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་དང་སྒྲིས་རབས་སོ་བཞི་བ་སྟགས་དཔལ་
 འཕུལ་མེད་པའི་སྟན་ངག་ཏུ་བཞག་ན་ལེགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས།
 དེའི་ཕྱིར་སྟན་ངག་དང་སྟན་ངག་གི་གཞུང་གཉིས་ལ་ཡིན་མིན་གྱི་སྒྲ་
 བཞི་ཡང་འཇོག་སྒྲུལ་ཡོད་དོ། །

‡ སྟན་ཆོག་རིག་པའི་ཤེས་བྱ་གནད་བསྟན་གྱི་བཤད་སྒྲུ་
 ཚུམ་རིག་འབྲུག་སྒྲུ་ལས། དེ་ཡང་ཚུམ་རིགས་དང་ཚུམ་རིག་ཅེས་རིག་
 ལ་ས་མཐའ་ཡོད་མེད་ཀྱི་འབྲི་ལུགས་གཉིས་ལས་སྒྲ་མ་ས་མཐའ་ཅན་
 ནི་ཚུམ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ནམ་པར་བཅད་ཅིང་ཚུམ་གྱི་རིགས་སྒྲི་
 སྟན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ས་མཐའ་མེད་པ་ནི་ཚུམ་གྱི་ཆོས་
 ཉིད་སྒྲ་ལྟ་བུ་སྤང་བའི་དོན་ནས། ཚུམ་འབྲི་ཐབས་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་
 ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་སྟར་དེ་གཉིས་ལའང་གོ་དོན་སོ་སོར་ཡོད་པ་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །

‡ བོད་མི་རིགས་ནི་ཤེས་རིག་ཆེས་ཆེར་དར་ཞིང་བྱུང་པར་ཏུ་
 ཚུམ་རིག་སྒྲ་ཅལ་གྱི་ཡང་ཅེར་སོན་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་གཤིས་
 ཚུམ་རིག་སྒྲ་ཆེས་དོ་མཆར་ཞིང་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལངས་པ་ཞིག་

ཡོད་མོད། མདོར་དྲིལ་ན་རག་ཐོག་སྟན་རག་དང་ཡིག་ཐོག་སྟན་རག
 གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ནམ་པའི་སྟན་རག་བཅས་ཏུ་ས་རིམ་ཆེན་པོ་གསུམ་
 བརྒྱད་མུང་། དང་པོ་ནི། སྲིད་པ་ཆགས་སྤྱད་དང་། སྲིད་པའི་བ་རྒྱུང་
 བཤའ་ལྷ། ཉ་ལྷ། ལུག་ལྷ། ལྷ་དང་ཤགས། མཛོལ་གཞས་དང་མགུར་ལྷ།
 ཐོན་སྤྱང་ལྡུག་སུམ། གཏམ་དཔེ། གེ་སར་གྱི་སྤྱང་སོགས་ཐོད་རིགས་
 མང་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱན་རིང་འཆོ་བའི་ཡབ་རྩ་ལས་བྱུང་ཞིང་རག་ནས་
 རག་ཏུ་བརྒྱད་ཡོང་བ་ནམས་སོ། ། གཉིས་པ་ནི། ཐོན་མའི་ཡིག་སྤྱད་
 དང་། ཐོན་མའི་ར་རྒྱལ་གྱི་ལྷ། མི་ལའི་མགུར་འབུམ། ས་སྤྱའི་ལེགས་
 བཤད། རྩོམ་པའི་བརྟན་པ་སུམ་རུ་བ་རྩ་བུ་རྩེ་ཤིན་ཏུ་མང་རོ། ། གསུམ་
 པ་ནི། རྒྱ་གར་ནས་བསྐྱར་བའི་སྟན་རག་མེ་མང་མ་དང་། དེའི་རམ་
 འདེགས་རྩ་བར་སློབ་དཔོན་དཔའ་པོའི་སྤྱིས་རབས་སོ་བཞི་བ་དང་།
 རྒྱལ་པོ་དགོད་བར་གི་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་། སློབ་དཔོན་བདེ་བྱེད་
 བདག་པོའི་རྩ་ལས་སུལ་བྱུང་གི་བརྟན་པ། མཐོ་བཅུན་གྱུ་རྩེའི་བྱད་
 པར་འཕགས་བརྟན་སོགས་རྒྱ་གར་གྱི་སྟན་རག་གྲགས་ཅན་མང་པོ་
 ཐོད་རང་སྐད་ཏུ་བསྐྱར་ཐིན་པ་ནམས་དང་། ཐོད་རང་གིས་བཅུམས་
 པའི་སྟན་གཞུང་ཐོག་མ་རྩེ་རིན་སྤངས་པ་རག་དབང་འཇིག་རྟེན་
 གྲགས་པའི་མི་འཇིགས་མང་གེའི་ར་རོ། རྒྱལ་དབང་ལྷ་བ་རག་དབང་
 སློ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་དབྱངས་ཅན་དབྱེས་སྤྱ། ཐོད་མཁས་པ་མི་ཙམ་
 དགོ་ལེགས་ནམ་རྒྱལ་གྱི་དརྩེའི་དགོངས་རྒྱན། འབྲུག་ཁམས་སུལ་
 བརྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་རྒྱན་གྱི་བརྟན་བཅས་དབྱངས་ཅན་རག་
 གི་རྩ་མཆོ། འཇུ་མི་ཙམ་པའི་དབྱངས་ཅན་དབྱེས་པའི་རྩ་མཆོ་
 བཅས་སྟན་གཞུང་གྲགས་ཅན་ལྷ་སོགས་དང་། དེ་དག་ལས་འབྲུངས་

ཤིང་རམ་འདེགས་སུ་བྱུང་བའི་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟན་ཆེན་བཞི། ཞང་
 རྒྱང་བ་ཆོས་དབང་གཤམ་པའི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་ཆའི་རྟོགས་བརྗོད་དང་།
 རྒྱལ་དབང་དུག་པ་ཆེན་མའི་ཆངས་མགུར། བྱང་ཐང་བསྟན་པའི་
 སྟོན་མའི་ཆུ་ཤིང་བསྟན་བཅས། སྤུ་སྤེང་སྟོ་བཟང་དཔལ་ལྷན་གྱི་ཕ་
 ཉ་གཞོན་ཅུ་དྲུག་གྲུབ་སྐྱེས་ཆོས་རིག་ལུལ་བྱུང་བཟང་ལས་འདས་པ་
 ཞིག་བྱུང་ངོ་། །

ཉེ་རབས་སུ་འང་མཁས་དབང་དུང་དཀར་སྟོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་གྱི་
 ཆོག་རྒྱན་རིག་པའི་སྟོ་འབྱེད་དང་། ངག་རིག་སྟོ་བའི་བླ་མཆོག་བསེ་
 ཆང་སྟོ་བཟང་དཔལ་ལྷན་གྱི་ཆངས་ཕྱས་བཞད་སྟེ། མཁས་དབང་ཆེ་
 ཏན་ཞབས་དུང་གི་སྟན་ངག་སྟེ་དོན། སྟིགས་དུས་གྱི་སྟོ་བ་དཔོན་ཐོན་
 མི་གཉིས་པ་རྩེ་དཔུ་དགེ་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཆོའི་སྟན་འབྲེལ་ཡང་
 གསལ་སྤང་མཛོད་བཅས་སྟན་གཞུང་གཤམ་ཅན་བཞི་སྟགས་དང་།
 རྒྱལ་ཆོས། སྤྱང་ཆོས། སྟན་ཆོས་སྟགས་གཞན་ལ་ངོ་གཞོང་མི་དགོས་
 པའི་ཆོད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་འགའ་མའི་གཞུང་ལུགས་ད་དུང་བྱུང་
 སྟབས་མེད། སྟོག་བརྟན་ཆོས་རིག་དང་། སྟོས་གར་ཆོས་རིག་སྟགས་ནི་
 ད་དུང་སྟགས་རིམ་དང་པོའི་ཆང་ཅམ་དུ་ཡོད་དོ་སྟམ་མོ། །

དཔལ་ན་དུས་རིམ་གྱི་ཆ་ནས་གནའ་རབས་སྟན་ངག་དང་ཉེ་
 རབས་སྟན་ངག་དེང་རབས་སྟན་ངག་ དེ་དག་ལའང་རིགས་དང་
 རྣམ་པ་དུ་མ་ཞིག་བྱས་དང་དབྱེ་བཞིན་འདུག་གོ། །

† སྟན་ངག་མེ་མོང་མ་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་སྟོབས་པ་དང་། །
 མང་དུ་ཐོས་པ་བྱི་མེད་དང་། །མངོན་པར་སྦྱར་བ་མི་དམན་པ། །སྟན་

ངག་ཕུན་ཕུན་ཆོག་པ་པའི་རྒྱ། །ཞེས་སྟན་པ་ལ་དཔལ་པར་འགྱུར་བའི་
 རྒྱ་གཞུང་གཞུང་ས་པ་ལས། གོང་དུ་མདོ་ཙམ་དོ་སྤྱད་ཟིན་པའི་སྟན་
 གཞུང་དང་སྟན་ཙམ་སོགས་གནང་དེང་ཕྱི་ནང་གི་མཁས་པ་ས་
 བཅའ་ས་པའི་ཙམ་རིག་སྐྱར་གྱི་དཔེ་ཆ་གང་མང་ཞིག་ལ་སྤྱད་བ་དང་
 བཏུ་སྟོག་ནན་ཏན་བྱས་ཏེ་ཡོད་ཆད་སྟུག་ཅེ་ནས་བརྗོད་པ་ལྟར་པའི་
 ཙམ་པ་པོ་དཔལ་པར་བཙོན་རྒྱ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། འོན་ཀྱང་
 ཏུས་རབས་ཁད་ཀྱིས་འགྱུར་ཞིང་མའི་གཤེས་རྒྱུད་སོགས་ཀྱང་སྟོགས་
 མ་ནས་ཆེས་སྟོགས་མར་གྱུར་བས། དེང་གི་ཏུས་འདིར་བོད་རིགས་
 གཞོན་སྐྱེས་མང་པོ་ཞིག་ལྱར་བེད་དང་རྟོལ་རྒྱགས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་བྱེད་ཏེ།
 རྟོ་གས་ཙམ་གཙ་བོ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་གཞུང་ལུགས་ཆད་ལྟན་དང་
 རིང་དུ་བྱུས་བཞིན་པ་ནི་བོད་མི་རིགས་ཉམས་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་འདྲེན་གཙ་
 པོ་ཞིག་རྟེ། ལྷང་སྐྱ་རྣམ་པའི་རྣམ་ཆེད་ཞལ་ནས། རྟོ་བ་འགོང་བའི་ཆོག་
 ཙམ། སྟོང་བོར་སྒྲོམ་པའི་བཀྱི་བ་ལ། །འབད་པས་བཙོན་པ་ལྱུར་ལེན་
 པ། །དེ་དག་སྟུགས་དང་བྱུད་པར་ཅི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་
 ལྟར་ན་སྟན་པ་ལ་སྤྱད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཆེ་སྟན་པ་ལ་དང་། སྐར་ཅིས་
 ལ་སྤྱད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་སྐར་ཅིས་ཀྱི་སྐར་སོགས་ཡོངས་སུ་གཤམ་
 པའི་གཞུང་ལུགས་ཆད་ལྟན་དག་ལ་དཔེ་སྟོག་དང་ཞིབ་འཇུག་ལེགས་
 པོ་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་
 ལ་བརྒྱད་ནས་ཤེས་ཐབས་དང་མྱོང་ནས་ཤེས་ཐབས་གཉིས་ཡོད་པ་
 ལས། ལག་རྩལ་སོགས་ལུས་ངག་གི་སྒྱ་རྩལ་མང་པོ་ཞིག་མྱོང་ནས་ཤེས་
 དགོས་སོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཡོངས་རྫོགས་ཤེས་ཐབས་མེད་ལ་
 འགོར་འགྱུར་ཡང་ཆེ་བས། ཏུས་རབས་དང་ས་གནས། མི་རིགས་དང་

འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་རྩེ་ལྷ་བཟང་གཤགས་པའི་ཞལ་ནས། གཞུང་
 ཆེན་ཁྱུག་སྒྲིལ་ཏེ་རུབ་ཕྱུར་བས། བྱེའུ་སྒྲང་མའི་དབྱངས་ཀྱིས་ས་འདི་
 ལྷབ། ཅེས་དང་། འཇམ་མགོན་གྱི་ཚུམ་པ་པོ་གཤགས་ཅན་སྤུ་ཏེར་
 (1788—1860) གྱི་དཔེ་སྟོན་དང་དཔེ་ཆ་ཞེས་པ་ལས། ཚུམ་པའི་གྲོ་ཁོང་
 ཏུ་འང་དཔེ་ཆ་རན་པ་གངས་མེད་ཅིག་རྩ་ལུ་ལྟར་སྒྲིམ་པས་ལོ་རྟག་
 ལ་གཞོད་པ་བཟོ་བཞིན་ཡོད། དེ་ཆོ་མ་གཞིར་དེའུ་དང་གོ་གནས་ཀྱི་
 ཆེད་ཏུ་བྲིས་པ་ཡིན་པས། སྟོན་མཁན་ཆའི་ཏུས་ཆེད་དང་། སྒྲིམ་མ་
 མེས་ས་ཤུགས་བཅས་ཆུད་ཟླས་སུ་བཏང་བས། དཔེ་ཆ་ལེགས་པོ་དང་
 ཕྱ་བ་བཟང་པོ་དོན་གཉེར་མི་འོང་བར་བྱས། དེས་ན་ཕན་པ་མེད་ཅིང་
 གཞོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་སྒྲུང་། སྒྱི་ཙམ་ནས་བཤད་ན་མིག་སྒྲར་བཅུ་
 ཆའི་དབྱ་ཟིན་པའི་དཔེ་ཆ་ནི་ཆེད་ཏུ་དེའུ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ཡིན་
 ལ། དམིགས་ལྷལ་དེ་ལ་ཚུམ་པ་པོ་དང་དབྱུད་བརྗོད་པ། པར་བསྐྱུན་
 ཁི་བ་བཅས་ཆང་མ་འཛེམ་མེད་རན་ཞེས་བྱེད་བཞིན་འདུག ཅེས་
 དང་། ང་ཆོས་དཔེ་ཆ་སྟོན་པའི་སྟུན་ཏུ་གདམ་གསེས་མེད་པར་མི་སྟོན་
 པའི་རྩ་དོན་ཡིད་ལ་འཛིན་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དཔེ་ཆ་
 ལའང་བཟང་རན་དང་དགོས་མཁོ་ཆེ་མིན་སྟགས་སྟེ་ཆོགས་ཤིག་ཡོད་
 པས་ཐོག་མར་བརྟག་ཅིང་དབྱུད་པའི་སྟུན་ནས་འཇུག་ན་སྟོན་པ་པོར་
 དོན་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན། འོ་ན་དཔེ་ཆ་བཟང་རན་སྟགས་ལ་ཅི་ལྟར་
 བརྟག་ཅིན། ༡ ཚུམ་པ་པོའི་ལྷ་རྩུས་ལ་རྩུས་ལོན་བྱེད་པ། ༢ དཔེ་

ཆ་དེ་ཚྭ་པའི་ཆོ་ཁྲངས་བཅུན་དང་མཁས་པ་ཆད་ལྷན་གྱི་གཞུང་
 གང་དག་ལ་བཏུ་སྟོག་བྱས་ཡོད་མེད་ལ་བརྟག་པ། ༡ ས་བཅད་དང་
 རབ་དབྱེ་དཀར་ཆག རོ་བོ་དེས་བཏུན་སྟགས་ལས་གཞུང་གི་སྤྱི་ཚོག་
 ལ་བཏུ་བ་དང་ཚྭ་པ་བོའི་སྒྲ་ཆལ་དང་རང་གི་དགོས་མཁོ་དང་
 འཆམ་པའི་བརྗོད་དོན་ཡོད་མེད་ལ་བརྟག་པ། ༢ སྟན་གྱི་དཔེ་ཆ་
 ཡིན་ན་ཀླུ་སྟོན་གདན་འཛུམས་པའི་དབྱས་སུ་གཟུར་གནས་ལ་པུ་
 དག་གིས་ཁས་སྲུངས་མིན་དང་། དེར་རབས་གྱི་དཔེ་ཆ་ཡིན་ན་དཔེ་
 སྟན་ཁང་ཆད་ལྷན་ལས་དཔེ་བསྟན་བྱས་མིན་ལ་བརྟག་པ། ༣ དཔེ་
 ཆ་དེ་ཉིད་དཔར་ཐེངས་དང་དཔར་གྲངས་མང་མིན་ལ་བརྟག་པ།
 ༤ གཟུར་གནས་སྟོག་པ་བོས་གདེངས་འཛིག་མཐོ་མིན་ལ་བརྟག་པ།
 ༥ རང་ཉིད་གྱི་ཆེད་སྦྱོང་དང་དགའ་སྦྱོགས་གྱི་དཔེ་ཆ་ཡིན་མིན་ལ་
 བརྟག་པ་སྟགས་དབྱད་ཐབས་མང་བོ་ཡོད་པས། འདམ་ག་མ་འཆུག་
 པ་བྱས་ཏེ་ཚྭ་པ་རིག་སྐྱར་གྱི་དཔེ་ཆ་ཆད་ལྷན་ཅི་མང་ཞིག་ལ་ཞིབ་
 མཇལ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་།

* བཏུན་བཅོས་གང་ཞིག་སྤྱངས་ཀྱང་། རི་སྐད་དུ་རྒྱད་འདིའི་
 མིང་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ། སྤྱི་ལོ་དོན་དུ་འདི་ཉིད་མཛད་། འདི་ཉིད་མཛད་པ་
 ཆད་ནི་ཅི། འདི་ཡི་དགོས་པ་འང་ཅི་ཞིག་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 བཏུན་བཅོས་གྱི་མཆན་དོན་དང་དེ་གདུལ་བྱ་སྤྱི་ཆེད་དུ་བཅུམས་པ།
 ཚྭ་པ་བོའི་ལྟ་སྟུགས། བཏུན་བཅོས་གྱི་བམ་གྲངས་སུ་ལེན། ས་བཅད་
 སྟགས་ཅི་ཅུམ་དུ་བསྟུས་ཚུལ། བཏུན་བཅོས་དེར་སྤྱངས་པའི་དགོས་
 ཆོས་བཅས་སྤྱིར་བསྤྱངས་པ་ནམ་པ་ལྟ་བོ་ནི་དེས་པར་དུ་ཤེས་དགོས་

པ་ཡིན་ནོ། །

༥ དང་པོ་མཚན་དོན་ནི། མདོ་ཞེ་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་
བ་ལས། གསུང་རབ་ཏུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་ནི་ནམ་པ་བཞི་
ཅུ་ཡུར་ཏེ། ཡུལ་དང་། དཔེ་དང་། གང་ཟག་དང་དོན་ལའོ། །ཞེས་
བསྟན་བཅོས་ལ་མཚན་འདོགས་ཚུལ་གཙུག་པོ་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས་
པ་ལས། དབྱངས་ཅན་ཞལ་ལྷུང་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་མིང་འདི་ནི་འདྲ་བ་རྒྱ་
མཚན་ཏུ་བྱས་ནས་བཏགས་པ་སྟེ་དཔེའི་མིང་རྒྱ་། དེ་ལྟར་བསྟན་
བཅོས་ལ་མིང་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། མདོ་ལང་གར་གསེགས་པ་
ལས། མིང་ཏུ་གདགས་པར་མ་མཛད་ན། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་
ཚྲངས་པར་འགྱུར། །དེ་བས་ཚྲངས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། །མགོན་པོས་
མིང་ཏུ་བཏགས་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མིང་ལྷན་ཏུ་སྒྲས་
པས་བཅུལ་སྟོབ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབྱུ་ཞབས་མི་འབྲུགས་པ། མིང་
མཐོང་བས་དོན་བྱན་པར་འགྱུར་བས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བར་གྲུབ་པ་
བཅས་དགོས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟགས་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

༥ གཉིས་པ་གཞུང་འདི་སྤྱི་ཆེད་ཏུ་མཛད་ཅེ་ན། མདོ་ཐུགས་
རིག་གནས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་གཞུང་ལྷགས་སྟེ་དང་ཁྱད་པར་ཏུ་སྟན་
ངག་གི་གཞུང་ལྷགས་དམ་པའི་མེ་ལང་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ལྟན་གྱི་
སྟན་ངག་པར་འགྱུར་འདོད་པ་དག་གི་ཆེད་ཏུ་འོ། །

༥ གསུམ་པ་རྩོམ་པ་པོའི་ལྟ་སྟེ། སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཁྱེད་

བྱའི་གཞུང་ཡང་གསལ་སྤང་མཛོད་འདིའི་ནང་དུ་བཀོད་པའི་ཆོགས་
 བཅད་སྟོམ་ཆོག་དབྱངས་ཅན་ཞལ་ལུང་ཉི་མ་འབྱམ་གྱི་འདྲ་ཅན་ཚུམ་
 པ་པོ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྫོང་ཆེ་ཡིན་ལ།
 ལེའུ་གསུམ་གའི་དཔེ་བཟོད་པལ་ཆེ་བ་ནི་གྲང་ཐང་བསྟན་པའི་སྟོན་
 རེས་མཛད། སྟོམ་ཆོག་གི་འབྲུ་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྤང་བའི་མཛོད་
 དང་། ཚུ་བས་དངོས་བསྟན་དང་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་ཁ་སྟོན་མཛད་པ་
 མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་རེ་དུག (ཆ་ལ་སྟགས་པ་བརྟུ་གཅིག་གི་དཔེ་བཟོད་རྒྱལ་
 དབང་བརྟུ་གསུམ་པའི་གསུང་ཡིན། ཡོན་ཏན་བཟོད་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་
 དང་ཐུས་བཟོད་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད། དབྱངས་སྟགས་རེས་པའི་བྱ་
 དཀའ་བ་བརྟུ་གཉིས་དང་གབ་ཆོག་གི་རྒྱན། སྟོན་སེལ་བཅས་གྱི་དཔེ་
 བཟོད་སྟགས་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་མོ་ཆེ་བཅུན་དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་
 རྒྱ་མཚོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

† ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྫོང་ཆེ་དཔལ་བཟང་
 བོ་མཆོག་ནི་རབ་དུག་ས་བྱི་སྟེ་སྟེ་མ་ ༡༩༤༥ ལོར་མདོ་སྨད་ཀྱི་ད་
 རྟའི་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་མདོ་སྟོ་ཁུལ་བསང་རྒྱ་རྫོང་གི་ཀན་བྱ་སྨད་
 དུ་སྤྱ་འབྲངས། དགྲང་ལོ་བདུན་ནས་ཡིག་འབྲི་སྟོག་གི་དབུ་བཅུགས།
 དགྲང་ལོ་བརྟུ་གསུམ་པར་བྱ་མཆོག་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ལས་རབ་བྱུང་གི་
 སྟོམ་པ་བཞེས་ཤིང་མཚན་ལ་སྟོ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་དུ་གསལ། རྫོང་
 ཉིད་ལས་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། དགྲང་ལོ་བརྟུ་དུག་ནས་སྤྱ་
 ཆིངས་མི་བཀྲོལ་བར་དཀའ་སྤྱད་དགེ་སྦྱར་ལ་བཙོན་པ་སྟགས་སྟེས་བྱ་
 དམ་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་ངང་གིས་གཞིལ། སྟགས་བསྟག་ཐབས་དང་

ལྷན་ཅིས་སྐོས་ཐ་སྐྱད་རིག་གནས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོར་སྤྱད་སྤྱོད་གཞིར་
 གནང་། དགུང་ལ་ཉེར་གཅིག་པར་དབུས་འབྲུང་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་ས་རྒྱ་
 ལེབས་ཏེ་འབྲས་ཐུངས་སྒྲིམ་མང་གྲུ་ཆང་དུ་བྱུགས། ཡོངས་འཛིན་ཁྱི་
 ཆེན་རྒྱལ་བཞིས་མཆོན་པའི་དེས་དོན་མཁས་པའི་དབང་ཕྱུག་དུ་མ་
 ཚུལ་བཞིན་དུ་བཞེན་ནས་མདོ་རྒྱུད་རིག་གནས་ཀྱི་ལ་ནང་བྱམ་ཆུད་
 པར་སྦྱངས། དགུང་ལ་ཉེར་ལྔ་པར་གསང་ཕྱར་བཀའ་བརྒྱའི་དམ་
 བཅའ་དང་དེའི་ཕྱི་ལོར་ཆོས་ཁྱི་མེར་བོའི་དམ་བཅའ་བཞག དགུང་
 གྲངས་ཉེར་བདུན་པར་རྒྱལ་དབང་ལྔ་བ་ཆེན་མོ་ལས་བཞེན་རྒྱལ་སྤྱི་
 རྒྱལ་པ་བྱས། མཆོན་ལ་དག་དབང་བཙོན་འགྲུས་སྤྱུགས་ལ། ལྷན་ཀྱི་
 དམ་བཅའ་ཆེན་མོ་བཞག་རྗེས་རི་བོ་དགེ་འཕེལ་དུ་བྱོན་ཏེ་སྦྱོབ་པ་
 ཉམས་ལེན་དང་སྤྱད་རྒྱུད་དོ་རྗེ་འཆང་དགོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ་
 སྤྱུགས་ལས་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན། བཀའ་ཚུལ་མང་དུ་
 གནང་། དགུང་ལ་དག་སྤྱུལ་པར་འབྲས་ཐུངས་སྒྲིམ་མང་མཁན་པོར་
 བཞགས་ཏེ་ཆོས་མིད་གཉིས་ཆ་ནས་ལྷན་སྤྱུང་མ་ཐོན་པ་ལྟ་བུར་
 བསྐྱངས། ཟ࿳་ལ་༡༧༠༧ ལོར་ཕྱར་བཞགས་ཀྱིས་པ་བོང་ཁའི་གདན་
 ས་བསྐྱངས། དགུང་ལ་རི་གསུམ་པར་ཕྱིར་མདོ་སྐྱད་དུ་ལེབས་ཤིང་
 དེའི་ཕྱི་ལ་ཉེ་ཟ࿳་ལ་༡༧༡༠ ལོར་གདན་ས་ཆེན་པོ་སྤྱང་བཀྲ་ཤིས་
 འབྱུང་ཕྱག་འདེབས་མཛད། དཀོན་ལུང་དུ་རྒྱུད་ལྷ་བཙུགས་པ་སྤྱུགས་
 བཙུན་འགྲོའི་དོན་རྒྱལ་ས་པོ་ཆེ་འབའ་ཞིག་བསྐྱབས་མཐར་དགུང་
 གྲངས་དོན་བཞི་བ་ཉེ་ཟ࿳་ལ་༡༧༢༡ ལོར་སྤྱང་བཀྲ་ཤིས་འབྱུང་དུ་
 སྤྱུ་གཤེགས། གསུང་སྒྲིལ་བུ་སྒྲོབ་དགའ་ལྷན་གསེར་ཁྱི་རྒྱལ་བཞི་
 སྤྱུགས་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཡོད། མདོ་སྤྱུགས་རིག་གནས་ཀྱིས་བསྐྱབས་

པའི་གསུང་འབུམ་བོད་བཙུ་ལ་བཞུགས་པ་ལས། རྒྱལ་དབང་ལྷ་པའི་
 དབྱངས་ཅན་དགྲེས་སྒྲུའི་དགོངས་དོན་གཞིར་བཞག་པའི་སྒྲན་ངག་
 གི་སྒྲམ་ཆོག་དབྱངས་ཅན་ཞལ་ལུང་ཉི་མ་འབུམ་གྱི་འོད་ཅན་འདི་ནི་
 རྒྱུ་ལ་༡༤༥༩ ལྟར་བཅུམས་པ་ཡིན་ནོ། །

༥ ཡང་གསལ་སྒྲུང་མཛོད་ནང་གི་དཔེ་བཙུན་པ་ཆེར་གསུང་
 བ་བོ་གྲང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲན་མེ་མཆོག་ནི་མདོ་སྨད་ཀྱི་ད་ལྟའི་མདོ་
 སྟོ་བསང་རྒྱུ་རྒྱུ་གི་མཛོད་དགོ་སྨད་ཏུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྒྱ་
 ཏེ་(༡༧༤༢) ལྟར་སྒྲུ་འབྲུངས་ཤིང་། ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་
 དབང་བོས་གྲང་ཐང་སྒྲུ་འབྲེང་གཉིས་པ་ངག་དབང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་
 མཆོན་གྱི་ཡང་སྒྲལ་ཏུ་ངོས་འཛིན་གནང་སྟེ་དབྱང་ལྷ་བདུན་པར་སྒྲ་
 བྲང་བཀྲ་ཤིས་འབྲེལ་ཏུ་སྒྲ་གོང་མའི་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ། ཀུན་
 མཁྱེན་འཛིགས་མེད་དབང་བོའི་མདུན་ནས་དགོ་བསྟེན་དང་རབ་
 བྱུང་། དགོ་རྒྱལ་བཅས་ཀྱི་སྒྲམ་པ་ཏུས་གཅིག་ལ་བཞེས་ཤིང་མཆོན་ལ་
 དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲན་མེར་གསོལ། དབྱང་གྲངས་བཅུ་བདུན་
 པར་སྒྲ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་གྲུར་ཞུགས་ཏེ་གཞུང་ལུགས་རབ་
 འབྲུམས་ལ་སྦྱངས། ལྟ་རིས་དང་རྒྱ་སྐད་གི་ཡི་གེ་འང་བྱང་རྒྱལ་པར་
 མཛད། དེ་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་འབྲས་སྒྲངས་སྒྲ་མང་གྲུ་ཆང་གི་
 ཆོས་གྲུར་ཞུགས། ཏྲུ་སྒྲལ་བཟང་དངོས་གྲུབ་སྐད་སྐད་ལ་བཞེན་
 བསྟེན་ནས་པར་བྱིན་དང་དབུ་མ། མཛོད་འདུལ་སྐད་སྐད་ལ་བྱང་རྒྱལ་
 པར་སྦྱངས་པས་འཛིན་གྲུ་གཏུག་དང་ཆོགས་སྒྲིང་། ལྟ་རིས་པ་སྐ་
 སའི་གྲུ་སྒྲར་དམ་བཅའ་སྐད་སྐད་སྒྲུ་ཏུ་རྒྱེ་འདིའི་མཁྱེན་དཔྱད་

གྱི་གྲགས་སྟན་ཆེས་ཆེར་རྒྱས། དགྲང་ལོ་ཉི་ཤུ་བར་ཕར་ཕྱིན་དམ་
 བཅའ་ཆེན་མོ་བཞག་པར་དགེ་བཤེས་ཀྱི་གནོད་ཀྱི་སྐྱེས་ཀྱང་འགན་སྐྱོ་
 མ་རྩལ་ཤིང་མཁྱེན་རབ་གྱི་གཏིང་མི་དཔག་པར་གྱུར། ཆོས་མཚན་སྐྱོ་
 རྩལ་སྐྱོ་དགོང་རེ་བཞིན་ཤོག་གངས་བརྒྱ་དང་སྐྱེས་ཕྱི་རེ་མ་ཆད་པ་
 བྱས་ནས་སྐྱོར། དགྲང་གངས་ཉེར་གཅིག་པར་གོང་ས་བརྒྱད་པའི་
 མདུན་ནས་དགེ་སྦྱང་གི་སྒྲུབ་པ་ཞུས། དགྲང་གངས་ཉེར་ལྔ་བར་ལྟ་
 རམས་དམ་བཅའ་བཞག་པར་མེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་དགེ་བཤེས་
 ཆོས་མཁྱེན་དབྱངས་གཅིག་གྱུར་གྱིས། ཏུས་མཐའ་འདིར་རྗེ་ཡབ་གྲས་
 གྱི་གྲལ་དུ་འོས་པའི་མཁས་བཙུན་བཟང་འཛུམས་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་
 འདི་འདྲ་ཐེབས་པ་སྐྱལ་བ་བཟང་ཞེས་བཞག་སྐྱོ་རྩལ་ཕྱི་རེ་མ་ཕར་
 མེད་དུ་བསྐྱལ། སྤེར་ཕྱིར་སྤྲ་བྱང་བཟ་ཤིས་འབྱེད་དུ་ཐེབས་ནས་
 རྟོན་གཉེར་ཅན་མང་པོར་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་གྱི་དཔེ་བྲིད་
 གནང་བའི་དབུ་བཅུ་མས། ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་
 མདུན་ནས་སྐྱོ་དང་ཐེབ་སྐྱོར། སྟན་ངག་དང་ཅིས་སྐྱོ་ཐ་སྐྱོད་རིག་
 གནས་གྱི་སྐྱོར་དང་དབང་ལུང་བཀའ་ཆོས་སྐྱོ་ཐ་སྐྱོད་མཐའ་ཡས་པ་
 གསན། སྐྱི་ལོ་༡༧༩༡ ལོར་ཆ་ཁོའི་ད་ཆང་དགོན་གྱི་ཁྱིའི་བཞུགས།
 སྤེར་ཀུན་མཁྱེན་སྤྲ་མའི་བཀའ་བཞིན་རྩལ་སྐྱོ་མང་དགོན་གྱི་ཁྱི་
 རབས་དང་པོར་ཐེབས། དགྲང་གངས་སྐྱོ་གཅིག་པ་ནས་བཟ་ཤིས་
 འབྱེད་གྱི་ཁྱིའི་བཞུགས་ཉེ་ལོ་རྩལ་བདུན་གྱི་རིང་ཆོས་སྐྱོ་རྩལ་སྐྱོ་
 བཅི་བཞག་ཆག་མེད། གཞུང་ལུགས་མང་པོའི་དཔེ་བྲིད། བཀའ་ཆོས་
 སྐྱོ་ཐ་སྐྱོད་ཉན་དམར་བཞི་ནས་ཏུས་འདའ་བར་མཛད། དེ་རྗེས་
 དགོན་ལུང་གི་ཁྱི་བསྐྱངས་པ་དང་ཀུན་མཁྱེན་སྐྱོ་འཕྲེང་གསུམ་པ་རོས་

འཛིན་གནང་ཉི་ལངས་འཛིན་ཏུ་བཞུགས་པ། མཚན་རྟེན་མཐོང་གྲལ་
 ཆེན་མོ་གསར་བཞེངས། རྒྱགས་མཐའ་དག་གི་དགོན་ཤེ་དང་ཅུ་ཤེ་
 སྐགས་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་མདོ་སྐགས་རིག་གནས་ཀྱིས་བསྐྱས་
 པའི་ཟབ་ཁྱིད་དང་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་ཆོས་ཆར་སབས་པ།
 བསྐྱབ་བྱ་སྟོང་སྐག་ལྟག་ཆངས་སྟུང་ཏུ་རྒྱུག་གི་དཔལ་ལ་བཀོད་པ་
 སྐགས་གཞན་པན་གྱི་འཕྱིན་ལས་རྒྱབས་པོ་ཆེས་ཏུ་ས་འདའ་བར་
 མཛད། དཔུང་གངས་ཞེ་ལུ་བ་ནས་གཙུག་ཆེར་གདན་ས་རང་དང་རི་
 ཁྱིད་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་གཉིས་སུ་བཅད་བྱའི་ཚུལ་ཏུ་བཞུགས་ཏེ་
 སྟོང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་འཁོར་ལོར་གཞིལ་བར་མཛད། མདོར་ན་རྗེ་
 འདི་ནི་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་བྱ་དང་ལྷན་ཞིང་འཆད་ཚིང་
 ཚྩམ་གསུམ་ལ་འདོད་དཔུར་སྟུང་པའི་ངེས་དོན་གྱི་བྱལ་སྐྱེས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཞིག་ཉི། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་
 པའི་སྟོང་པོ་རྒྱགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ལྟ་བུའི་གསུང་ཚྩམ་ཡང་པོད་
 ཆེན་བཙུ་གཅིག་ཙམ་བསྟན་འགྲུའི་གསས་སྟན་ཏུ་བསྐྱལ། དཔུང་
 གངས་རེ་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བཙུ་བཞི་བའི་ཆུ་ལག་(༡༩༢༩) ལོར་
 གཟུགས་སྐྱ་རགས་པའི་བཀོད་པ་བསྐྱས་ཚུལ་བསྟན་པ་སྐགས་བྱས་
 པར་ཁོང་གི་ཐུགས་སྐྱེས་དཔལ་མང་པའི་ཁྱི་ཏ་དགོན་མཚོག་རྒྱལ་
 མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་པ་ཆེན་པོ་འཇམ་
 དབྱངས་སྐུ་མ་དགོན་མཚོག་བསྟན་པའི་སྟོན་མའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་
 དད་པའི་པད་མོ་བཞད་པའི་ཉིན་བྱེད་སྐགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

* འབྲུ་འབྲེལ་ཡང་གསལ་སྟངས་མཛད་ཚྩམ་པ་པོ་ནི་རང་ཅག་ཁ་བ་

རི་བའི་སྒྲིངས་འདིར་མདོ་སྐྱེས་རིག་གནས་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་དོན་
 རབ་འབྱུངས་སྐྱེ་བ་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཛིག་པའི་མཁས་པའི་རྒྱལ་
 བབས་ཟིན་ཅིང་། བཟུང་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱུར་མཐའ་དག་ཡོངས་སྒྲི་
 འདེགས་བཟོད་པ། དེས་དོན་གྱི་གངས་སྒྲིངས་ཐོན་མི་གཉིས་པ་ལ་
 བཟུང་དཔུ་དགེ་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོ་མི་འཛིགས་དབྱངས་ཅན་
 དགའ་བའི་སྒྲི་རྒྱས་དཔལ་བཟང་པོ་མཚོག་ལགས་ཏེ། ཁོང་ནི་མདོ་
 སྐད་རྟེན་ཆོས་ཁའི་སྒྲི་རྒྱད། དེར་སྐབས་ཀྱི་མི་ཁོན་ར་བ་ཁྱལ་བྱང་རྒྱ་
 རྒྱུད་གི་ཁོངས་གཏོགས་དམོད་དགེའམ་དཔུ་དགེ་རྩ་གྲགས་པའི་སར་
 རིང་ལྷེ་སྐག་པོ་རྩ་ཞེས་པའི་རྒྱུད་ཆོ་དེར་རབ་ཆེས་ཤིང་སྐག་(སྐྱི་
 རེ་༡༧༩) རེར་ཡབ་དགེ་འདུན་སྐབས་དང་ཡུམ་ཨ་ཆེ་གཉིས་ཀྱི་
 སྐས་སྐྱ་སྐྱ་འབྱུངས། རྒྱུད་ཀྱི་དུས་ནས་སྐྱ་ཁང་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དང་
 ཡབ་ཀྱི་དུང་ནས་ཡིག་སྐྱུར་སྐྱོག་དང་སྐབས་འགྲེ་རྒྱུད་བཤགས་སྐགས་
 བསྐབས། དབྱང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པར་རབ་དུ་བྱང་ལྷེ་འཇམ་མགོན་སྐོ་
 བཟང་གྲགས་པའི་དེས་སྐོ་ཆོ་ཁོང་ག་དབང་གྲགས་པས་ཕྱག་
 བཏབ་པའི་ཆོས་ལྷེ་ཆེན་པོ་དཔུ་དགེ་བཟ་ཤིས་འཁོར་ལོའི་དགོན་དུ་
 ལྷགས། ཡིག་གཟུགས་དང་ཆོ་ག་ཆོས་སྐྱུད། བཟུང་སྲིད་དང་སྐོ་རྟགས།
 པར་བྱུན་སྐགས་ལ་ཐོས་བརྗོན་གནད་སྐོན་མཛད་དེ་འཛིན་གྱའི་སྐྱུར་
 དཔོན་ཡང་གནང་། དབྱང་གངས་ཉི་ཤུའི་ལྷེང་མདོ་སྐད་བཟུང་བའི་
 འབྱུང་གནས་སྐོ་བྱང་བཟ་ཤིས་འབྱེལ་དུ་སྐོ་བ་གཉེར་ལ་ཐེབས་ནས་
 མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་སྐགས་ཀྱི་ཙོང་རྒྱ་རྗེ་དགོན་
 མཚོག་བསམ་འབྱུང་ཆོང་དང་། ལྷ་རིག་སྐྱེ་བ་ཨོ་འབྱེལ་བ་འཇམ་
 དབྱངས་ལེགས་བཤད་ཆོང་། ལྷ་བ་བདག་རྟོ་རྗེ་འཆང་དེས་ཨ་

ལགས་སྒྲིག་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ལྔ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་མ་
 བསམ་སྦྱར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་བཞེན་ཏེ། མདོ་ཐུགས་རིག་
 གནས་ཀྱན་ལ་གསལ་སྦྱར་རྒྱ་རྒྱ་ལ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་གནང་ཞིང་འདྲིན་
 ལྷའི་སྦྱར་དཔོན་གྱི་ཁྱར་བཟུང་སྟེ་ལོ་རྒྱུ་རིང་ལ་མ་ཡུལ་མིག་
 གིས་མཐོང་བ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་རྫོང་མས་དམ་བཅའ་སྐུ་ལྔ་པའི་
 བཅའ་ཆེ་སྦྱང་དང་ཆོགས་སྦྱང་། འདྲིན་གྱི་གཏུག་གང་ཡོད་ཀྱི་བཞུ་སྦྱང་
 རྣམས་ཞིབ་ཆས་ཟུར་ཕྱིན་ཅིང་གོ་བས་གཏིང་ཕྱག་པར་མཛད་པས་
 སྐབས་དེ་གི་ནས་དཔུ་དགེ་བསམ་གཏན་ཞེས་མཁས་པའི་གྲགས་
 སྟན་གྱིས་ས་ཆེན་བྱུང་བ་བྱུང་།

སྐབས་མགོན་སྐུ་འཕྲེང་ལྔ་བས་སྒྲིག་ཏུ་གསར་འཛུགས་གནང་
 བའི་སྒྲིབ་གྲུའི་དགེ་ཆུན་ཏུ་བཞུགས་ཤིང་ཁྱི་ཆེན་གྱང་ཐང་རྩལ་པ་
 ཆེན་པོས་ཁོང་གི་རྒྱང་ཆེན་མཁན་པོའི་གོ་མིང་བསྐྱེད། ཏུས་ཀྱི་འགྱུར་
 རྒྱུ་དང་སྦྱི་ཆོགས་ཀྱི་འཕྲོ་འགྱུར་རིམ་གྱིས་མཐོ་སྒང་ཏུ་མཆེད་པ་ན།
 སྒྲུ་མ་རྣམས་པའི་བཀའ་གནང་བ་ཐོབ་པ་བཞིན་རྫོང་ཕྱིས་དགེ་བཤེས་རྗེ་
 ཤེས་རབ་བྱ་མཆོ་མཆོག་དང་མཉམ་པོར་པེ་ཅིན་ཏུ་ཐེབས་ཏེ་མི་
 རིགས་དོན་བྱེད་ལྟ་ཡོན་ལྟན་ཁང་ནས་ཕྱག་ལས་རྒྱང་ཅམ་གནང་རྗེས།
 སྐབས་མགོན་རྩལ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལྟར་བཞིན་ཕྱིར་རང་ཡུལ་ཏུ་
 ཐེབས་ཏེ་དཔུ་དགེ་དགོན་གྱི་དགེ་ཆུན་ཏུ་བཞུགས། རིག་གནས་
 གསར་བརྗེ་ཞེས་གནམ་ས་སྒྲོལ་གྱི་བསྐྱར་བའི་ཏུས་སྐབས་སྤྱོད་གིས་
 གྱང་སྒྲོས་མི་དཔོག་པའི་མནར་གཅོད་དང་སྦྱོར་ཆོགས་ལྟར་དགོས་བྱུང་
 བར་མ་ཟད་གསུང་ཆོས་པོད་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ཡང་གར་སང་ཆ་མེད་
 ཏུ་བྱུར། རིམ་གྱིས་བྲིད་རྩལ་རྒྱང་སྟོད་ཡངས་བྱུང་ཡང་ལོ་བཅུ་ལྔ་པོར་

ཆག་སྐགས་ཀྱིས་པོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གནས་ཀྱན་ལ་ཉམས་
 ཉེས་ཆེན་པོ་ཐེབས་པ་བྱུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར། བར་སྤྱད་པའི་
 བཟུན་བཅས་སྒྲིགས་ལ་འཇུག་རིགས་གསར་ཆོམ་གནང་སྟེ་རྩ་བ་དང་།
 རྒྱང་མཆོ། ལྷ་ཆོ། མཛོད་དགེ་བཞག་སྒྲིམ་སྐགས་པོད་ཀྱི་ས་གནས་མང་
 པོ་ནས་སྤྱོད་སྤྱོད་འཛིན་གྱི་བཅུགས་ཤིང་རིག་གནས་དང་འབྲེལ་བའི་
 ཆོས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཟང་པོ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་སྐགས་གཞོན་ཅུ་
 བོ་མོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱད་ལ་བསྒྱུན།

ཁ་ཅིག་གིས་མང་ཆོགས་དང་ཐག་རེ་ཉེར་གཏོང་སྐད་ཀྱིས་གནད་
 བཟུས་ཞེས་པོད་ཀྱི་བར་སྤྱད་གཞུང་ཏུ་བསྐྱད་བཏགས་པའི་སྐག་ཡིག་
 ཅིག་གང་སར་སྤེལ་ཉེ་གངས་དཀར་སྐྱ་ལའི་སྐྱོན་སྤྱངས་ཆེན་མོའི་ལྷི་
 རྐྱད་མང་ནས་དཀྱུགས་པ་ན་ལྷི་མོ་༡༧༥༠མར་པེ་ཅིན་ཏུ་འཆོགས་
 པའི་མི་རིགས་གྲངས་ཀྱང་སྐད་ཡིག་ཆོན་རིག་གྲས་བསྐྱར་སྟེང་ཁོང་
 ཉིད་ཆེད་ཐེབས་ཀྱིས་ཉིན་བཅུ་གཉིས་ལ་ཆོད་སྟེང་བཀྱིས་མཐར་
 གནད་བཟུས་ནི་སྐག་བཤད་ཅིག་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་ནས་སྤྱོད་
 དཔོན་ཐོན་མའི་དགོངས་དོན་སྒྲིམ་མེད་པ་དེ་ཉིད་སྐར་ཡང་ལག་ལེན་
 ཏུ་བཟུར་བྱུང་པ་བྱུང་བའི་སྐྱ་དྲིན་གཅིག་ཏུ་ཡང་གཞལ་མཐའ་མེད་
 པའི་ཆོད་ཏུ་ཡོད། གཞན་ཡང་སྤྱོད་ཅུ་བ་མི་རིགས་སྤྱོད་གྲུ་ཆེན་མོ་དང་།
 ཅུ་བ་བྱང་མི་རིགས་སྤྱོད་གྲུ་ཆེན་མོ། པེ་ཅིན་མི་རིགས་སྤྱོད་གྲུ་ཆེན་མོ།
 སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པོད་ཡིག་སྤྱོད་གྲུ་སྐགས་ཀྱིས་གནད་དྲངས་པ་བཞིན་
 སྤྱོད་གྲུ་དེ་དག་ལ་སྤྱོད་དང་སྟན་དག་སྐར་ཅིས་དང་ལོ་རྒྱུས་སྐགས་ཀྱི་
 འཆད་ཁྲིད་ལན་མང་གནང་། ཆོས་སྤྱི་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བཀྱ་ཤིས་འབྲིལ་
 ཀྱིས་གཙོས་རྩ་ཡུལ་སྤྱོད་མང་དགོན་དང་ཨ་མཆོག་མཆོན་ཉིད་དགོན།

ཆབ་མདོ་དགོན་ཆེན་མོ་གསལ་སྤྲོད་པ་དང་གྲུབ་མཐའ་རིག་མཉམ་
མཆིས་པའི་ཆོས་སྡེ་བཟང་ལས་འདས་པར་མདོ་སྤྲུགས་རིག་གནས་
སྐྱར་གྱི་འཆད་ཁྲིད་དང་། དབང་ལུང་མན་ངག་སྤེལ་བ། དག་ཚུལ་
སྤྲོད་གི་སྒྲུབ་པ་འཕོག་པ་སོགས་ཡང་དར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་
མང་ནས་གསལ་བར་སྤྲོད་པ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལྟ་བུ་དང་། མི་
རིགས་རིག་གནས་དར་སྤེལ་ལ་སྤྲོད་དཔོན་ཐོན་མི་ལྟ་བུའི་ཕྱག་རྒྱེས་
གངས་རྒྱངས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྩོམ་རིམ་སྤྲུགས་ལ་ལེར་བསྐོས་ནས་ཡོད།

ཕྱིར་བརྟན་འགྲའི་གསལ་སྤྲོད་དང་ཕྱེ་བྲག་གདོང་དམར་བོད་ལ་
ལེགས་སྐྱེས་སྤྱབ་ལག་པའི་གསུང་རྩོམ་ཀྱང་བོད་ཀྱི་སྤྲུགས་ཀྱན་དགའི་
མེ་ལོང་དང་། རྒྱ་ཁོ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཆོའི་
ནམ་ཐར། བོད་དུ་རིག་གནས་དར་ཚུལ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱར་དང་།
བྱིས་པའི་དག་ཡིག་དང་ཨང་ཡིག་འབྲི་བའི་རེའུ་མིག་ བོད་ཀྱི་ཡིགའི་
ཕྱི་ནམ་སྤྲོ་གསལ་འཕྱག་རྒྱུ་བརྟན་པ་དང་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་གསལ་དག་འཕྲོན། ལུས་
ཉལ་ལ་འགྲེལ་བ་བརྟན་པའི་སྤྲོད་མེ། ལྟན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྤྲོད་
མཛོད། དབྱངས་ཅན་སྤྲོད་མཛོད་ཆེན་འགྲེལ་སྤྲོད་པའི་འོད་ཟེར།
དབྱངས་གསལ་གྱི་བརྟན་ཆད། དབྱངས་ལྟན་གྱི་ཉི་ཟླ་གཟའ་འཛོན་རི་མ་
ནག་འགྲོས་སྤྱབ་ལོད་པ་རིགས་ལྟན་མཛོད་པའི་མེ་ཉྱལ་ རིགས་ལྟན་
མཛོད་པའི་འོད་སྤྲོད་གི་ཟུར་རྒྱན་རིན་ཆེན་སྤྲོད་མེ་ལས་ཚུ་མིག་སྤྱོད་
མཛོའི་རེའུ་མིག་བསྐྱེས་པ་གཟའ་ཉིའི་ཕྱི་ནོར་སོགས་སྤྲོད་མང་རིག་
གནས་ཀྱི་སྐྱར། ཤེས་བྱའི་ནམ་གངས་སྤྲོད་གསལ་རིགས་སྤྲོད་དང་། ཤེས་
བྱའི་ནམ་གངས་སྤྲོད་གསལ་རིགས་མཛོད། ཀྱན་མཁྱེན་པར་ཕྱིན་
མཐའ་དཔྱད་ཀྱི་སྤྲོད་དག་ཆོགས་བཅད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་འགྲེལ། བར་

ཕྱིན་སྐབས་བརྒྱད་པའི་མཐའ་དཔྱད་བསྟུན་དོན་ཆོས་མངོན་ཀྱི་
 མཆོར་འདུག་པའི་གྲུག་ཐིང་ས་ཀྱི་ཆོག་འབྲེལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྔ་
 མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆོག་འབྲེལ་སྐབ་བསྟན་ཡར་རྒྱས་སྟགས་ནང་
 དོན་རིག་པའི་སྐོར། འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོ་དང་དབྱངས་ཅན་མ་
 རྒྱགས་པའི་བསྟུན་ཐབས་སྟགས་ཆོག་ཆོས་སྦྱོད་ཀྱི་སྐོར་བཅས་ཁྱོད་
 བོད་ཆེན་པོ་དྲུག་ལྷག་བཞུགས། དེ་ལྟར་སྐབས་ཆེན་འཁོར་སྟགས་སྟུང་
 ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་མཁས་དབང་ཁོང་གི་
 དགྲའ་གྲངས་བརྒྱད་ཅུ་བཞེས་པ་རབ་གནས་ཚུ་བྱ་ཉེ་སྦྱི་ལོ་ ༡༩༩༩
 ལོའི་ནག་པ་རྒྱ་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཚེ་རིངས་ཁར་དཔྱད་གེ་བཀྲ་ཤིས་
 འཁོར་སྟེང་དགོན་དུ་གཟུགས་སྦྱིའི་བཀོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་སྟུ་བསྟུས་
 པའི་ཚུལ་མཛད་དོ། ། ཞིབ་རྒྱས་རང་གི་བྱང་བ་བརྗོད་པ་རང་གསལ་
 ལྷ་དར་ཤ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༩ བཞི་བ་གཞུང་ཆད་ནི། བོད་ཀྱི་སྟན་གཞུང་ཀྱན་གྱི་ཕྱི་མོར་
 རྒྱུར་བ་སྟན་ངག་མེ་ལོང་མ་ལ་ལེའུ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་ལེའུ་དང་བོར་
 ཤོ་སྟ་ཀ་བརྒྱ་དང་ལྔ། ལེའུ་གཉིས་པར་ཤོ་སྟ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་དང་རེ་ལྔ།
 ལེའུ་གསུམ་པར་ཤོ་སྟ་ཀ་བརྒྱ་དང་ལྔ་དྲུག་ཉེ་ཁྱོད་ཤོ་སྟ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་
 དང་དྲུག་ཡོད་དོ། ། རྒྱན་གྱི་ཆ་ནས་ལེའུ་དང་བོར་སུན་མིན་གྱི་རྒྱན་
 བརྒྱ་ (གཙམ་ཆེ་བའི་ཆ་ནས་བཤད་པ་མ་གཏོགས་སུན་མོང་གི་རྒྱན་ཡང་ཡོད) དང་
 རེ་རེའི་བཞེད་པ་ནང་གསེས་དང་བཅས་པར་སུམ་ཅུ་ལྷག་ ལེའུ་
 གཉིས་པར་དོན་རྒྱན་སྟོ་ལྔ་དང་ནང་གསེས་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱ་དང་གསུམ་
 ཅུ་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་བོད་རང་གི་སྟན་གཞུང་དབྱངས་ཅན་དབྱེས་སྟུ་སྟགས་སྟུ་ཡོན་ཏན་

བརྗོད་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་དང་ཐུག་བརྗོད་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད། རབ་སྒྲིལ་ལ་
གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟན་གྱི་རབ་སྒྲིལ་དང་སྒྲིབས་མཚུངས་རབ་སྒྲིལ་གཉིས། ས་ལྔ་བ་
དཀོངས་པ་ཅན་ལ་སྔགས་སྤྲུང་བའི་བརྗོད་འཛིག་པ་བཅས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཚུན་
ཀྱན་མི་འདྲ་བ་ཉིས་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་ཡོད། ལེའུ་གསུམ་པ་སྐྱ་ཀྱན་ལ་ཚུན་
ནང་གསེས་ཀྱན་མི་འདྲ་བ་དོན་བརྒྱ་དང་ཅུ་གསུམ་གྱི་ཀྱན་བརྒྱ་
དུག ཅ་བའི་སྒྲིབ་སེལ་བརྒྱ་དང་ནང་གསེས་ཚུན་བཅོ་ལྔ་སྔགས་ཡོད་
དོ། ། ཀྱན་མཚུན་སྒྲིབ་ཆོག་འདིར་ཡང་སྒྲིབ་འགྲོ་དང་བཅས་པར་ཚུན་
རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ་ཡོད་དོ། །

༥ ལྔ་བ་སྒྲིབ་གཞུང་འདི་བཅུ་མས་ཤིང་དེ་ལ་སྒྲིབ་བའི་དགོས་
པ་དམ་པ་ནི། བརྟན་དར་ལྟ་རམས་པའི་ཞལ་ནས། ཚྩོད་ལ་མཁས་
ཀྱང་ཚྩོམ་ལ་མི་མཁས་ན། མཁས་པའི་གྲགས་པ་རང་དང་མཉམ་དུ་
ཤི། ཞེས་དང་། ཡིག་དག་ཀྱང་སྒྲིབ་དག་མི་ལྟན་ན། ཡིད་འོང་མཛེས་མ་
གོས་སྤུལ་ཚུན་པ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དག་རིག་དམ་པའི་
སྒྲིབ་ཅལ་ལ་བརྟན་ཏེ་ཚྩོམ་པ་བའི་སེམས་དོན་སྤྲུང་སྤངས་པས་
བཟླགས་འོས་ཀྱི་པན་བསྐྱེད་ཚུགས་སྣ་ཆོགས་ནས་ཐོན་ཕྱིར་མཁས་
པའི་གྲགས་སྒྲིབ་ཀྱང་རི་མིན་བར་དུ་གནས་སྤུབ་པ། གོས་ཀྱན་དང་
ལྟན་པའི་མཛེས་མས་འདོད་ལྟན་ཡིད་དབང་འགྲུགས་པ་བཞིན་དུ་
སྒྲིག་པ་བའི་སྤྲ་སྒྲིག་དབང་སྤྲུང་གྱི་ལུས་པ་དང་ལྟན་པ་སྔགས་དགོས་
པ་དུ་མའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །

༦ སྒྲིབ་འབྲེལ་ཡང་གསལ་སྤྲང་མཛོད་ཀྱི་ཐོག་མའི་མཚོད་
བརྗོད་ཀྱི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ལ་སྤུམ་རྒྱང་བསྐྱེགས་ཡོད་པས་དཔར་ཐངས་

དང་པོ་དང་གཉིས་པ་སྟགས་སུ་དེ་བཞིན་བཀོད་ཡོད་ཀྱང་རྗེས་སུ་
 དཔེ་བསྟན་ཁང་རེ་འགས་གང་འདྲིན་ཏུ་སྒྲངས་འདུག་པ་ནི་མི་འགྲིག་
 རྟེ། རྟེ་བ་སྦྱར་བྱི་སྟོན་སྟུམ་རྒྱུ་བསྟེན་པ་ནི་པོད་བྱི་ཐུན་མིན་བྱུང་
 ཆོས་ཤིག་ཡིན་ལ་སྦྱོར་དཔེ་ནི་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་སྦྱ་མེད་པའང་
 ཡིན། མཁས་དབང་དགེ་ཆོས་བྱིས་པོད་བྱི་ཐུམ་རྒྱུ་ལ་ཐུགས་མ་
 རངས་པའི་གསུང་གནང་ཡོད་མོད། རྒྱ་གར་ལ་མེད་པས་སམ་རྒྱ་ནག་
 ལ་མི་མྱོད་པ་སྟགས་བྱིས་ང་ཆོས་གནའ་སྒྲིལ་བཟང་པོ་དག་འདྲིར་ཅི་
 ཐུབ་བྱེད་པ་ནི་ཐུན་མིན་གཞུང་ལུགས་བྱི་བྱེད་ཆོས་ལྡན་པའི་མི་
 རིགས་ཤིག་ཉམས་པའི་མྱ་རྟམ་མིན་ནམ་སྟུམ། ཐུམ་རྒྱུ་ངམ་གསུམ་
 རྟགས། ཡང་ན་ཞེ་བ་སྦྱར་གསུམ་བེད་ཏུ་གསལ་པ་དེ་ནི་བསྟན་བཅས་
 བྱི་འགོ་རྒྱན་མཆོད་བརྗོད་སྟགས་སུ་ལས། བརྒྱ་པོད་ཡིག་གསུམ་
 བྱིས་བྱིས་ཤིང་རྒྱ་གར་པའི་ཞེ་བ་སྦྱར་བྱི་གཞུང་ནས་བསྟན་པ་བཞིན་
 རྟེ་ཡང་བཞེབས་ཏེ་སྦྱར་བ་ལ་ཟེར་རོ། ། སྦྱར་ཞེ་བ་སྦྱར་ལ་དབྱངས་བྱི་
 ཡི་གེ་བགྲངས་པ་བྱི་ཏ་དང་གསལ་བྱེད་བྱི་ཡི་གེ་བགྲངས་པ་རྗོ་ཏི་
 གཉིས་ཡོད་པ་དང་དེ་དག་གི་རྟེ་ཡང་ཞེ་བ་ཚུལ་སྟགས་ཞེ་བ་སྦྱར་བྱི་
 གཞུང་ལ་སྦྱངས་ཏེ་ཤེས་དགོས་མོད། འདིར་མདོ་ཅམ་རྩ་སྦྱད་ན།
 དབྱངས་ཅན་སྦྱ་མདོ་ལས། བ་རྩ་ཏུ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བ་སྟགས་
 མེད་པའི་སྒྲུང་ཏུ་ནི་ཡང་བཅོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བ་རྩ་ཏུ་ཡི་གེ་
 བཅེགས་མ་དང་། རྣམ་བཅད་དང་། ང་རྩ་ཅན་རྣམས་མེད་པའི་
 དབྱངས་སྒྲུང་ཏུ་དང་དབྱངས་སྒྲུང་ཏུ་ཅན་རྣམས་ནི་ཡང་བ་ཡིན་ལ།
 བ་རྩ་ཏུ་གསལ་བྱེད་དབྱངས་མེད་ཏུ་ལན་ཏེ་མཆོད་མ་ཅན་དང་
 གསལ་བྱེད་བཅེགས་པ་ཡོད་ན་དེ་ལས་ཚུ་རྩ་བྱི་ཡི་གེ་རྟེ་བ་དང་།

དབྱངས་རིང་ཆ་དང་འགྲེང་བུ་ན་ཅུ་ཅན་ཏེ་རིང་པོ་ནམས་དང་ལྷ་
 ཏའི་ཉགས་ཅན་ནམས་ནི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་མྱེ་བ་ཡིན་པ་
 དང་། ནམ་བཅད་དང་རྗེས་སུ་ང་རྩ་ཅན་ནམས་ཀྱང་མྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །
 ཡང་ན་མྱེ་ཡང་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ཅམ་ནི། ས་སྐྱ་པ་ཏེ་ཏའི་ཐེབ་སྦྱར་
 མེ་ཏོག་ཚུན་པོ་ལས། མ་གསུམ་མྱེ་བ་ན་གསུམ་ཡང་། །རྩ་ཐོག་མྱེ་བ་ཡ་
 ཐོག་ཡང་། །རྩ་དབུས་མྱེ་བ་ར་དབུས་ཡང་། །ས་མཐའ་མྱེ་བ་ཏ་མཐའ་
 ཡང་། །གསུངས་པ་ལྟར་སུམ་ཀྱང་གི་མགོ་འོ་སྒྲིམ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཡིག་
 གསུམ་རེ་ཡོད་པ་ལས། སྒྲིམ་གྱི་ལྷོང་དུ་མ་ཡིག་ཅིག་བཀོད་ཡོད་ཆོའོག་གི་
 ཡིག་གསུམ་ག་མྱེ་བའི་ཡིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ན་ཡིག་བཀོད་ཡོད་ན་
 གསུམ་ག་ཡང་བའི་ཡིག་ཡིན་པ་སྐགས་ཆོག་ཟིན་ལྟར་རོ། ། སྤྱི་ལོ་རྩ་ལྔ་པ་
 ཚུལ་ནི། མྱེ་བའི་ཡིག་ར་རིམ་འཁྱོག་པོ་དང་། ཡིག་ཡང་བ་ལ་རིམ་དང་པོ་
 བྱིན་འབྲི་སྒྲུལ་ཡོད་དོ། །

མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་མཆན་འབྲེལ་དང་རིག་གནས་
བརྒྱུ་འཛུགས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ།

མཁའ་ལྷ་དང་པོའི་མཆན་འབྲེལ།

‡ བྱུགས་བསྐྱེད་—སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ལ་དམིགས་ཤིང་། རང་གི་བྱུགས་རྒྱུ་དོན་གཉིས་གྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་བའི་ཐེག་ཆེན་ཡིད་གྱི་ནམ་རིག་བྱུང་པར་ཅན་དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱལ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱུགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཉེར་གཉིས་སྒྲུབ་དབྱེ་སྒྲོ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རང་པོའི་སྒྲོན་ས་རྒྱ་བྱང་ཆུབ་དུ་སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་དུ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་སུ་འདུའོ། །དང་པོ་ནི་སྦྱོང་པ་ཉམས་ལེན་གྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་མི་དགོས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། གཉིས་པ་ནི་སྦྱོང་པ་ཉམས་ལེན་གྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །

‡ འཛིན་མ——སའི་མངོན་བརྗོད་དེ་བྱ་དངོས་མཐའ་དག་འཛིན་པའི་མཁའ་རྟེན་སའི་གཞི་ཡིན་པས་སོ། །

॥ ཆོགས་གཉིས་—— ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་གཉིས་སྦྱོར་པའི་
 ཐབས་སྤྱུར་བའི་དགོང་དང་། ཐབས་ཤེས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་
 བྱི་ཆོགས་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བསྟན་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་
 གཉིས་ཡོད་དོ། ། བསྟན་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ནི། ཟློན་པ་གཏོང་བ་ལ་
 སྐྱེས་པ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱུར་བ་བྱེད་ཀྱི་དཀར་བོ་
 དགོང་བའི་ལས་དེ་ཡིན་ཞིང་། སར་ཟློན་དྲུག་ལས། ཟློན་པ། ཚུལ་ཁྱིམ་ས།
 བཟོད་པ་གསུམ་ནི་བསྟན་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཏེ། དབྱུ་མ་འཇུག་པ་ལས།
 ཟློན་སྐྱེས་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་སལ་མོ་ཆེ། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་
 ཁྱིམ་པ་ནམས་ལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱང་དེ་
 ཉིད་དེ། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྤྱོད་ཡི་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས།
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་སྟོང་ཉིད་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཅིས་ཟིན་པའི་
 འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོད་འཛོལ་པར་བྱེད་པའི་ཟག་མེད་དགོང་བའི་
 ཆོགས་དེ་ཡིན། སར་ཟློན་དྲུག་ལས་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་
 གཉིས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་ནོ། ། བཙུན་འབྲས་ནི་ཆོགས་གཉིས་
 ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དབྱུ་མ་འཇུག་པར། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བཙུན་འབྲས་
 རེས་འགྲོ་ཞིང་། །བསྟན་ནམས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

॥ ས—— ཀྱུན་མཁུན་འཇིགས་མེད་དབང་བའི་ས་ལམ་ཀྱི་རྣམ་
 བཞག་ཐོག་གསུམ་མངོས་རྒྱུ་ལས། སའི་མཚན་ཉིད་སྤྱོད་ཞིང་འཐས་
 པ་ཡིན་ལ། སའི་བྱེད་ལས་ནི། རྒྱ་བ་དང་མི་རྒྱ་བའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་
 ཅད་སྐྱེ་ཞིང་གནས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་འབྱུང་བ་བཞིའི་

སྐྱེས་པ་གཟུགས་ཀྱིས་བའི་མཚན་བྱིན་འཇིག་གྲུ་ལ།

བྱང་ཚལ་དུ་ཐུར་བའི་ས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་
 ལ་ས་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། ས་བྱུགས་པ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་འདྲིམས་
 པའི་རྩ་མཚན་ཡང་བྱེད་ལས་ཚས་མཚུངས་པའི་སྒྲིན་ས་སྤ། ཞེས་དང་།
 རང་གི་འབྲས་བུར་ཐུར་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་གཞི་རྟེན་བྱེད་པའི་
 ལམ་ཞུགས་གྱི་མངོན་རྟོགས་དེ་ས་ལམ་གཉིས་གྱི་བྱང་ཚལ་དུ་ཐུར་
 བའི་སའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེད། ཉན་ཐོས་གྱི་ས། རང་རྒུལ་གྱི་ས།
 བྱང་སེམས་གྱི་ས་དང་གསུམ་ཡོད། དེ་གསུམ་ལ་ས་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི།
 ས་ས་མེ་ཤིང་ནགས་ཚལ་ལ་སྤགས་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་འདིས་
 ལམ་ཞུགས་གྱི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་རྟེན་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། སྤྱིར་སའི་ཐ་སྟངས་འཇུག་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་ལ་
 མཚལ་དམན་གྱི་སྒྲིན་ས་ཐེག་དམན་གྱི་ས་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་གཉིས་
 ཡོད་པ་ལས། སྐབས་འདིར་བྱི་མ་ལ་གོ་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་སྟངས་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་བྱིན་པའི་
 བྱང་འཕགས་གྱི་མཁུན་པ་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སའི་མཚན་
 ཉིད། དེར་དབྱེད། ས་དང་ཐོ་རབ་དུ་དགའ་བ། གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་
 པ། གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། བཞི་བ་འོད་འཕྲོ་བ། ལྷ་བ་སྦྱང་དགའ་བ།
 རྒྱག་པ་མངོན་དུ་ཐུར་བ། བདུན་པ་རིང་དུ་སྤང་བ། བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་
 བ། དཀྱ་བ་ལེགས་པའི་སྒྲིན་ས། བརྩ་བ་ཆོས་གྱི་སྤྱིན་རྒྱལ་སྤོང་ལ་ས་
 མའི་གོ་དོན་སྤགས་གཞུང་ཆེན་མོ་རྒྱལ་ས་ཤེས་པར་བྱའོ།

‡ ལམ——ས་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཐེག་གསུམ་མངོན་རྟོགས་ལས།
 རང་འབྲས་བུར་རྒྱུ་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་བྱེད་ལྟར་དུ་ཐུར་བའི་

སྐབས་འབྱུག་གིས་སའི་མཚན་བྱིན་འཛིན་གྱི་ལ།

ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཁུན་པ་དེ་ལམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཅེས་དང་། དེ་ལ་ལམ་
 ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། ཐར་བའི་གོ་འཕང་དུ་བབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་
 ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་དོ། །ཡང་དེ་ལ་རྩ་བའི་སྒྲིན་ས་དབྱེན། ཚེགས་ལམ།
 རྒྱུར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒྲིན་ལམ། མི་སྒྲིབ་ལམ་དང་ལྟ་ཡོད། ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཉེ། ཐེག་གསུམ་ས་སའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལམ་བཙ་
 ལྟ་ཡོད་དོ། །

༥ ས་བརྗོད་ལ་——དཔག་བསམ་སྒྲིན་པའི་མིང་སྟེ། དབང་ཆེན་
 གསེར་གྱི་ས་གཞིའམ་རི་རབ་ལྷན་པའི་ས་བརྗོད་ཉེ་སྟེས་པར་གྲགས་
 པས་སོ། ། ཤིང་འདིའི་ཆ་བ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏུ་གནས་ཤིང་གཞུང་ཤིང་མི་
 ཡུལ་ན་ཡོད། ཅེ་མོ་ལྟ་ཡུལ་དུ་གནས་ལ་འབྲས་བུ་རྣམས་ལྟས་སྤངས་
 རྒྱུད་པར་བྱེད། ཤིང་འདི་ལས་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་
 ཡོངས་འདུ་དང་ལུན་ཆོགས་འཕེལ། ཁ་དྲག་གསེར་དང་ཆ་འདྲ་བས་
 གསེར་ཤིང་། སྤམ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་རྩ་ཡབ་ཅན་ཡང་ཟེར་རོ། །

༦ སྒྲིབ་ཞི——སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་བ་ཉིད་སྒྲིབ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆས་སྒྲིབ་
 སངས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བཅས་སོ། །

ཤོ་མ་ཀ་གཉིས་པའི་མཆན་འགྲེལ།

‡ རྒྱལ་བ——བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བས་ན་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆན་ནོ། ། བདུད་བཞི་ནི། ཉན་མངས་པའི་བདུད།
འཆི་བདག་གི་བདུད། སྤང་བའི་བདུད། ལྷའི་བུའི་བདུད་བཅས་སོ། །

‡ འཕྲིན་ལས——རང་རྒྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱང་བའི་ནམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་
ཀྱི་མཆན་ཉིད། རྒྱ་གར་བས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྐད་དོད་ལ་ཀམ་ཞེས་ཟེར་
ཏེ་ལས་ཀྱི་དོན་ནོ། ། སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ནི་འདི་དང་
འདི་བྱའི་སྐྱམ་པའི་ནམ་རྟོག་དང་འབད་ཚེ་ལ་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་མངའ་
བ་བཞིན་ཏུ་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མཐའ་ཡས་པས་གདུལ་བྱ་
རི་ཞེད་པའི་དོན་འབད་མེད་ལྷན་འབྲུབ་ཏུ་འབྱུང་ཞེ་ རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས།
གང་ཞིག་གང་གིས་གདུལ་བྱ་ཡི། །བྱ་གང་གང་ཏུ་གང་གི་ཆོ། །དེ་ཡི་
ནམ་རྟོག་སྐྱེ་མེད་ཕྱིར། །ཐུབ་པ་རྟག་ཏུ་ལྷན་གྱིས་བྲུབ། །ཅེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

‡ བརྟན་པའི་འཁོར་ལ་——རྗེ་བརྟན་འཇམ་པའི་དབྱངས་
ཀྱི་མཆན་ཉི། ལས་ཉན་གྱི་དབང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་ཁམས་
གསུམ་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྒྲག་བསྐལ་བའི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཀུན།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཡང་དག་པར་འདྲེན་རྒྱའི་ཐུགས་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་
བརྟན་པོས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལ་བར་མཆོམས་མེད་པར་བསྐྱར་ཏེ་བསྐལ་
བ་རི་བྱིད་ཏུ་གནས་པས་སམ། ཡང་ན་དག་གི་རང་བཞིན་བརྟན་ཅིང་

ཕྱག་ཞབས་ལ་འཁོར་མའི་མཚན་བཟང་དང་ལྡན་པས་ན་བརྟན་པའི་
འཁོར་མ་ཞེས་བྱའོ།

༥ སྤྱན་ཚེགས་——སྐབས་འདིར་སྤྱན་ཚེགས་ཞེས་པ་ནི་འཁོར་
བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། ཚེས་གང་རུང་ལ་དམིགས་
ནས་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་དེ་མ་རིག་པའི་མཚན་
ཉིད་ཡིན། རིག་པ་ཤེས་རབ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། ཤེས་པ་གང་
ཞིག་རང་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཚེ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་
བ། ཤེས་བྱའི་གནས་ལྷགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཤེས་པར་ཀྱན་ཉོན་སྒྲེ་
བའི་སྒྲོར་གུར་བ་བཅས་ཁྱད་ཚོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གོ། བྱང་
རྒྱུ་ལ་མ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། མ་རིག་པ་ནི། བདེན་བཞི་དང་། ལས་
འབྲས་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲོ་མི་གསལ་བའི་མི་ཤེས་
པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་སོ་
སོའི་སྒྲེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྤྱི་ཚེགས་པ་བསྐྱེད་དེ་
ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བར་རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་བཞིན་ཡོད་
པས། རྗེ་སྤྲ་མས། འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ཡི་རྩ་བ་མ་རིག་
སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འདི་ལ་བཤད་བྱ་མང་ཡང་རྒྱས་པར་གཞན་
ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།

ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་པའི་མཆན་འགྲེལ།

‡ ཟག་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་——སྤྱིར་ཉོན་མོངས་དང་མ་འདྲེས་པའི་བདེ་བ་ལ་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་དང་འདྲེས་པའི་བདེ་བ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཟག་བཅས་གྱི་བདེ་བ་ཟེར། དམིགས་པ་དང་མཆོངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒྲོན་ས་ཉོན་མོངས་རྒྱས་སུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་དེ་ཟག་མེད་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན། སྐབས་འདིར་ཟག་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནི་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་གོ་དགས་པར་གསུངས་སོ། །

‡ བརྒྱད་ཁྲི་ལྔ་ལྔ་ཆོས་སྤྱོད་མང་སྤྱོད་ལས་དྲངས་——འདི་ནི་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་ལྔ་ལྔ་པོ་རྒྱད་མང་སྟེ་པི་མང་གི་སྤྱོད་པ་དྲངས་ནས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། ། སྤྱིར་ཉོན་མོངས་འདུལ་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་པའི་ལུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བརྗོད་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀ་དུ་མ་སྤྱངས་པའི་སྤྱང་པོར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཆོས་སྤྱང་གཅིག་གི་ཆད་ནི། མངོན་པ་གོང་མ་ལྟར་ན། ཆོག་བར་སོ་གཉིས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་དེ་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱང་གཅིག་གི་ཆད་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། མངོན་པ་འོག་མ་ལྟར་ན་སྤྱང་པོ་ཆེ་ས་སྤྱང་གི་བྱས་ཐེག་ཅེས་ཀྱི་ལྷག་ཆོས་བྲིས་པ་ལ་ཆོས་སྤྱང་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཡུང་། མངོད་ལས། སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིར་

འདྲི་ཆགས་སྐྱེས་ཉེན་མངས་རེ་རེའི་གཉེན་པོའི་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་
 རྒྱལ་པོའི་ཆོས་ཆུང་རེ་རེ་གསུངས་པ་ལ་ཆོས་ཕུང་ཞེས་བྱ་ཏེ། སྐབ་
 མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ཡང་ཉེན་མངས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་ལྟ་རེའི་ཐོག་མཐའ་
 བར་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་ཆ་ཆང་བ་རེ་བསྟོམས་པས་ཆོས་ཕུང་དང་།
 དེའི་གཉེན་པོ་དཔེར་ན་ཞེ་སྒང་ཆས་ཆེར་སྦྱང་པའི་གཉེན་པོར་ཐོག་
 མར་བྱམས་པས་དེ་གཞིལ་བའི་སྒྲིག་ཏོད་ནས་འབྲིང་པ་ལ་བྱམས་པའི་
 སྒྲིག་ཏོད་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཡིན་པས། ཆོས་ཕུང་དང་ཆོས་ཀྱི་
 སྒྲིག་ཏོན་འདྲ་ལ། ཆོས་ཕུང་གི་སྒྲིག་ཞལ་ན་མས་ནི་སྒྲིག་པ་ཉག་གས་པ་ཡིན།
 ཞེས་གསུངས། གངས་ནི་མཛོད་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག །
 གང་ན་མས་སྐབ་པས་གསུངས་དེ་དག །ཅེས་པའི་ཆོག་དོན་དང་
 མཐུན་པར། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྒྲུ་བ་ལ་སྐྱེས་པས་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་ལས་
 མི་འདྲི་དྲུང་ལྟེ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་འདྲི་བའང་
 ཡོད་པར་གསུངས་ལ། ཐེག་ཆེན་པ་ན་མས་ནི། གང་ན་མས་སྐབ་པས་
 ཆོས་དེ་དག །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ལས། ཞེས་པ་ལྟར་ཁས་
 ལེན་ཏེ། སྐབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། གངས་ཀྱང་བརྒྱད་ཁྲི་ལས་མི་འདྲི་དྲུང་
 པ་སྐྱེས་སུང་ཡང་། མདོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་
 ཞེས་རེ་མང་འབྱུང་ལ། ཉེན་མངས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་རེའི་གཉེན་པོ་སྟོན་
 དགས་པའི་ཕྱིར་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ངམ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་ཆ་བཞིར་
 དེས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱད་མང་ལ་སྟོན་གྱི་ཡིག་རྩིང་མང་པོ་དང་བྱད་པར་དུ་བོད་
 མཁས་པས་ས་མཐའ་བཞག་ཡོད་ཀྱང་རྒྱལ་དབང་ལྟ་བུའི་གསུང་ན་
 མེད། འདི་ལ་དུས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡང་མེད་པས་ས་མཐའ་མ་བཞག་ན་

ལེགས་ཞེས་བཤེས་གཉེན་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ལས་ཐོས་
སོ། །

༥ མགིན་པའི་ཅ་མདུད་གྲོལ་——ཐུགས་ལུགས་སུ་སྦྱི་བོ་བདེ་
ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ། མགིན་པ་ལྷངས་སྦྱིད་གྱི་འཁོར་ལོ། སྒྲིང་ག་ཆོས་གྱི་
འཁོར་ལོ། རྟེ་བ་སྤུལ་བའི་འཁོར་ལོ། གསང་གནས་བདེ་སྦྱང་གི་འཁོར་
ལོ་ཞེས་ལུས་ཀྱི་ཅ་གནད་ཆེན་པོ་ལྷ་གསུངས་པ་ལས། མགིན་པ་ལྷངས་
སྦྱིད་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཅ་མདུད་སྒྲིམ་སྒྲིབས་གྱིས་གྲོལ་བ་ན་གང་ཤར་རྩ་
རྩེའི་སྤྱ་རུ་ལེན་པ་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མངའ་བཞེས་པར་འགྱུར་
ཞེས་གསུངས་སོ། །

༦ མཆོ་ལུན་མ་——དབྱངས་ཅན་མའི་མཆན་ཏེ། ཕྱི་རྣམ་རིག་
བྱེད་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་རྒྱ། ཆངས་པའི་སྒྲིའི་གཡོ་བ་ལས་སྣ་སྤྱགས་འོ་མའི་
མཆོ་རུ་དབྱངས་ཅན་མ་འབྲུངས་པས། མཆོ་བྱང་མ་དང་། མཆོ་སྦྱེས།
མཆོ་ལུན་མ། ཆངས་པའི་བྱ་མོ། ཆངས་དབྱངས་སྣ་མོ་སྤགས་མཆན་གྱི་
ནམ་གངས་མང་བོ་ཞིག་རྒྱ་མཆན་དེ་ལ་བཞེན་ནས་བྱང་རོ། །

ཤི་ལ་ཀ་བཞི་བའི་མཆན་འགྲེལ།

༥ དཔལ་པོ་—སྟན་ངག་པ་སྟོབ་དཔོན་དཔལ་པོ་ནི་རྒྱ་གར་
 ལུ་བ་ཕྱོགས་སུ་འབྱུངས་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལྟེ། ཡབ་ཀྱི་མཆན་
 ལ་མེད་གེ་གསང་བ་དང་། ཡུམ་གྱི་མཆན་ལ་རིག་འཛིན་དངོས་གྲུབ་ལྟ།
 ཁོང་ནི་བྲམ་ཟེ་ཆོའི་རིག་འཛིན་གྱི་རིགས་རྒྱུད་ཡིན་གཤིས། མོག་མར་
 ཕྱི་རྩལ་བར་ཁྱེད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་རྗེས་ཤར་ཕྱོགས་ནང་
 བ་བ་མང་པོ་ཚུད་པའི་སྟོན་སྟེན་ཕྱི་རྩལ་བར་བསྐྱར། ཕྱིས་སྟོན་ཕྱོགས་སུ་
 ཐེབས་ཆེ་འཕགས་པ་ལྟ་སྟེ་ཨ་ཏུ་དེ་བས་ཚུད་པས་ཐམ་པར་མཛད་དེ་
 ནང་བར་ཁྱེད་ཀྱི་ཤིང་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྟེ་སྟོབ་ཀྱི་སྟོབ་མར་
 གྱུར། མཆན་གྱི་ནམ་གངས་ལ། ལུ་སྟེགས་སྟབ་དཀའ་ནག་པོ། ཏྲ་
 དབྱངས། བ་ཁོལ། མ་ཁོལ། ཆོས་ལུན་རབ་འབྱུར། དཀོན་མཆོག་
 འབངས་སོགས་སུ་འཛིན། རྒྱ་གར་ཤར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཚུམ་གཤིས་
 འཛིན་པའི་ (སྟོན་པའི་ལུགས་འཛིན་པར་བཞེད་མཁན་ཡང་ཡོད) མཁས་པ་
 ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་འདུག ལམ་རིམ་སྤྱོད་པ་རྒྱུད་སོགས་སུ་སྟོབ་དཔོན་
 དཔལ་པོ་རྟོ་རྗེ་ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་དང་མི་འདྲ་བ་ཤིས་དགོས་སོ། ། ལྟོན་
 པ་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལུན་འདས་དང་དེའི་བསྟན་པར་སྟོན་ཆེན་པོ་
 བརྗོད་པའི་འབྱུང་བ་ཤིགས་སྟོན་པར་སྟོས་རབས་སོ་བཞི་བ་ཞེས་སྟོན་
 ངག་གྲགས་ཅན་དེ་བཅུ་མས་ཀྱང་མཐུག་མ་རྗེས་པར་ཚུམ་འབྱུར་
 ལུས། སྟོས་རབས་སོ་བཞི་བ་ནི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་ཆོས་ཆེར་
 བསྟགས་བརྗོད་བྱེད་སའི་སྟན་ངག་ཅིག་ཡིན་ལ། བཙན་པོ་ཁྱིམ་དུ་

བཅན་གྱི་དུས་ལྷ་ལྷ་ལྷ་བ་དཔལ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཆས་བོད་སྐད་དུ་
 བསྐྱར། གྲོ་ལྷ་གྲུམ་ལྷ་དུག་བརྒྱ་ལྷ་བམ་པོ་བརྒྱ་གཉིས་ཡིད། དེའི་
 འགྲེལ་བ་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱོད་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད་པ་ཞིག་
 དུས་རབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་འགྲོ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་བ་ལྷ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐྱར་
 བ་དང་བཅས་བསྐྱར་འབྱར་ཁྱོད་དུ་བཞུགས། བོད་ཀྱི་མཁས་པས་
 མཛད་པ་ལའང་ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་བོའི་སྤྱིས་རབས་ས་
 བཞི་བའི་འགྲེལ་བ་མཁས་པའི་མགྲིན་རྒྱན་སྐགས་མང་ངོ། །

༥ རྒྱལ་བོ་དགེ་དབང་——རྒྱ་གར་ལྷ་ལྷ་གས་ལྷ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱད་
 དུ་འབྱུངས་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བོ་དགེ་བའི་དབང་བོ་མཆོག་
 བྱི་ཙྰ་མ་གཤིས་འཇམ་ཞིང་ཁ་གསལ་བའི་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱོད་དག་པ་
 གྲགས་ཅན་ཞིག་ལྷ། གྲགས་དགའ་བའི་གྲགས་པ་དང་ན་ག་གཉིས་
 ཀྱིས་བསྐྱལ་ཞིང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་མན་ལ་ལམ་དུ་བྱོན་པ་སྐགས་
 ཀྱིས་བདག་ཅག་གི་སྤྱོད་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
 ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤྱིས་རབས་ལ་སྐྱར་བའི་དཔག་བསམ་འཁྲི་
 ཤིང་ཞེས་པའི་བསྐྱར་བཅོས་ཆེན་མོ་ལེུ་བརྒྱ་དང་བདུན་གྱི་བདག་
 ཉིད་ཅན་ཆ་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བཅུ་མས། བཀྲ་ཤིས་གངས་ངེས་ཀྱི་
 ཕྱིར་ལེུ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་པ་རྒྱལ་བུ་མིན་གྱི་བཞོན་པའི་རྟོགས་བརྙེན་
 ཅས་པ་རང་གི་བྱ་སྐྱེ་བའི་དབང་བོར་བཅུ་དུ་བརྒྱག་ དཔག་བསམ་
 འཁྲི་ཤིང་ལ། བརྙེན་བྱ་དོན་དང་འགྲེལ་བས་རྟོགས་སྤྱོད་པ། རྙེན་བྱེད་
 རྒྱན་དང་འགྲེལ་བས་ན་བར་སྤྱོད་པ། ཆོག་ལྷེ་བསྐྱར་དང་འགྲེལ་བས་
 གཙོད་མཆོམས་བྱེད་པ། མིང་མངོན་བརྙེན་དང་འགྲེལ་བས་ངོ་མཆོར་

ཆེ་བ་བཅས་ཁྱད་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་པར་གསུངས་སོ། ། བྱིས་སྤུ་ལོ་རྒྱུ་
 བ་ཤོང་སྟོན་རྩི་རྩི་ལྷུ་མཚན་གྱིས་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ཅ་འབྲེལ་
 དང་བཅས་པ་པོ་ད་སྐད་ཏུ་བསྐྱར་ཞིང་རང་རེ་འུ་བྱ་བྱ་མཁས་པ་
 ཆོས་དེ་ནི་ཆོས་སྟན་རག་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་བཅི་ལ། ཅོམ་གཤིས་
 འདིས་ལྷགས་སྟེན་ཐེབས་པའི་པོ་ད་གྱི་ཅོམ་པ་པོ་འང་ཆོས་མང་པོ་ཞིག་
 ལྷུང་ངོ་། ། རྩི་སྤོང་རྩི་ལ་སྤོང་མ་རག་དབང་སྤོང་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་ནས།
 རྒྱ་གར་ན་སྤོང་དཔོན་དཔའ་པོའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་བ་ལྟ་བུ་ནི། ལྷན་
 རག་ཉམས་འདྲོན་ལྷགས་གྱིས་གོ་སྤོང་པའི་རྒྱའི་ལྷགས་དང་། རྒྱ་གས་
 བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལྟ་བུ་ནི་ལྷན་རག་གི་ཉམས་འདྲོན་
 ལྷགས་གྱིས་གོ་དཀའ་བ་གོ་ཏེ་པའི་ལྷགས་ཡིན་ཞེས་རྒྱལ་བ་སྐལ་
 བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་ལས་ཐོས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་ལ་སྟན་གཞུང་རེ་
 འགར་ཡང་དེ་ལྟར་བཀོད་འདུག་ཀྱང་བཤེས་གཉེན་རིན་པོ་ཆེས་ནི་གོ་
 དཀའ་སྤོང་ཁྱད་ཆོས་དེ་ལྷན་ནས་གསུངས་པར་མ་ཟད་གཞན་གྱི་
 བཞེད་ཚུལ་ལ་དགག་གཞག་གནང་བའང་དངོས་སུ་ཐོས་ལ། དཔག་
 བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་ཏུ་འང་ས་སྐྱེངས་ཨ་ཆི་བྱ་རྟ་
 ཐོག་བྱ་སྐྱེ་འཕྲེང་ལྷ་བ་མཚོག་གིས་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ནི་རྩི་
 རྒྱགས་པའི་ལམ་གཅིག་པོ་ལ་དྲངས་པའི་ཆོགས་བཅད་སྟན་རག་ཅིག་
 ཡིན་པར་གསུངས་པས་ད་ཏུང་དཔུང་པའི་གནས་སོ། །

‡ སྤོང་དཔོན་དམྱེ——དམྱེ་ནི་དབྱུག་པའི་མིང་ཡིན། ལྷག་ཏུ་
 བྱི་རྩལ་པའི་ཆ་བྱད་བྲམ་ཟེའི་དབྱུག་ཞིག་ཐོགས་པས་མཚན་ལའང་
 སྤོང་དཔོན་དམྱེ་ཟེ་སྤོང་དཔོན་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་བྱ། ཁོང་ནི་

རྒྱ་གས་ལྟ་གཉིས་པའི་མཚན་བྱིན་འཛིན་གྲུ་ལ།

རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་བྱེད་བྱི་མ་ཉེ་དུས་རབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་སྤང་།
 གྱི་ལོ་༡༡༥༠----༡༢༠༠ (ཆོག་རྒྱན་རིག་པའི་སྒྲོ་འབྱེད་དང་དེབ་དཀར་
 མགས་གཞུང་མང་པོར་སྤྱང་བཅན་སྐམ་པོ་དང་དུས་མཉམ་པར་བཤད་བྱང་
 འདིར་ནི་མཁས་དབང་དག་ཆོས་ཀྱི་གསུང་སྒྲིམ་སྟན་ངག་གྱི་དོན་དུ་བཤད་པའི་མ་
 ཆོགས་གཞིར་བཞག་པའོ) ཡས་མས་སུ་རྗེས་ཁྲིད་ཀྱི་སྒྲ་སྦྱར་བ་ལ་འགྲན་
 སྒྲ་དང་བྲལ་བའི་སྟན་ངག་པ་ལྟ་ར་མིའམ་མོ་དར་བྱ་བའི་རྒྱུད་དུ་
 འབྲངས་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཉེ། ཡབ་ཀྱི་མཆན་ལ་བེ་ར་དཀ་
 དང་ཡུམ་ཀྱི་མཆན་ལ་གོ་རི་ཟེར། རྒྱུད་དུས་ནས་ད་བྱུག་དུ་བྱུར་ཞིང་
 ཡུལ་འབྲུག་གི་རྒྱུན་གྱིས་ནགས་ཁོད་དུ་ཡུན་རིང་བསྐད་དེ་མཁས་པ་
 དུ་མའི་མདུན་སར་རིག་གཞུང་མང་པོར་མཁས་པར་སྦྱངས། རྗེས་སུ་
 རྒྱལ་པོ་པུ་ལ་ལ་བའི་སྒྲོན་པོར་བྱུར་ཅིང་རྒྱལ་པོ་པུ་ལ་གོ་ཤ་ཞེས་པའི་
 དུ་དག་གི་ཆེད་དུ་སྟན་ངག་མེ་མང་མ་དང་གཞན་པའི་བསྟན་བཅས་
 གཉིས་བཅས་ཁྱོན་འདིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་གཞུང་གསུམ་བཅམས་
 ཟེར། རྒྱ་གར་ན་སྟན་ངག་པ་གྲགས་ཅན་བཞི་བྱུང་བ་ལས་སྟན་པའི་
 རོ་འདོན་པ་ལ་མཆོག་དུ་དུ་བྱུར་བ་ནི་སྤྱོད་དཔོན་དབྱུག་པ་ཅན་ཡིན་
 པར་བཤད། དབྱུག་པ་ཅན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གཞན་དང་གཞན་ནའང་ཆོས་
 མང་བས་འདིར་རྒྱས་འགོད་མི་བྱེད་དོ།

ཁོང་གིས་མང་ད་པའི་སྟན་ངག་མེ་མང་མ་དེ་ཉིད་ལོ་རྒྱུ་བཅེན་པོ་
 ཤོད་སྟོན་རྒྱུ་རྗེ་རྒྱལ་མཆན་མཆོག་གིས་པོད་སྤྲད་དུ་བསྐྱར་བ་ནས་
 རང་རེ་ལ་སྟན་ངག་གི་གཞུང་ཡུགས་ཡོད་པར་བྱུར་བ་ནི་བསྟན་དུ་
 མེད་ལ། རྒྱན་བྱོན་མཁས་པ་པལ་མོ་ཆོས་མེ་མང་མ་འདི་ཉིད་བྱུ་
 མཐའ་རིས་མེད་དང་ཆོས་ཡུགས་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱང་འོས་

སྐྱུར་རྒྱུ་བས་གནའ་རྒྱུ་བས་སྐྱུར་ཁང་དུ་བསྐྱེལ་དགས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ནམ་དག་སྐྱུར་ཁང་བཅོད་དུ་མེད་པ་ཞིག་གི་སྐྱུར་ཁང་པར་དུ་
 མེ་ལང་མ་ནི་སྐྱུར་དག་གི་གཞུང་ལུགས་དང་། བསྐྱེལ་བཅས་སྐྱུར་ཁང་
 ཚུལ་གྱི་གཞུང་ལུགས་། ཚུལ་ལས་མང་འདུས་གྱི་གཞུང་ལུགས་། ཚེག་
 རྒྱུ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་སྐྱུར་ཁང་ཚུལ་དུ་མས་ཐུག་པའི་གཞུང་
 ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཨ་པའི་མོར་བ་གཙང་ཞེན་གྱིས་མེ་ལང་མའི་
 བཅོད་བྱ་ཚུད་བྱེད་གཉིས་ཆ་སྐྱུར་བྲལ་ཡོན་ཏན་གྱི་གོང་དུ་འབའ་
 ཞིག་རེད་ཅེས་བཤད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བཅོད་ཐབས་ཀྱང་མེད་པར་
 འདུག ལྷག་པར་དུ་བོད་འགྱུར་གྱི་སྐྱུར་དག་མེ་ལང་མ་ལ་མཚན་ན།
 ལེའུ་དང་པོའི་ཤར་སྒྲིའི་བཞེད་པ་ཐུན་མིན་སྐྱབས་གྱི་ཡི་གེ་འཇམ་
 རྒྱུ་དང་མེ་ལང་གི་ནམ་བཞག་ལེའུ་གཉིས་པའི་སྐྱུར་རྒྱུ་པལ་མོ་ཆེ།
 ལེའུ་གསུམ་པའི་ཀུན་དུ་བྱུང་ལན་དང་བསྐྱོག་པའི་བྱུང་ལན།
 དབྱངས་སྐྱུར་དེས་པའི་བྱུང་ཀའ་བ་ལས་དབྱངས་གྱི་གྲངས་དང་ཡི་
 གེའི་སྐྱེ་གནས། སྐྱུར་མེལ་བཙུ་ལས་དགུ་བ་མཚམས་སྐྱུར་ཉམས་པ་
 སྐྱུར་མང་པོ་ཞིག་བོད་གྱི་བར་སྐྱུར་གཞུང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་
 དང་། མཛེས་དཔྱད་གྱི་ལྟ་བ་དང་ཡུལ་སྐུལ་གོམས་གཤེས་མི་གཅིག་
 པའི་དབང་གིས་ཤ་གཟུག་བྱ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་མང་དུ་ཡོད་པ་ཡང་
 འོན་ཏེ་སྐྱུར་གི་གོ། ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱུར་པ་ཆ་ཆེན་གྱི་ཞལ་ནས། ཡོན་ཏན་
 ཀུན་ལྷན་དཀོན་པ་ལྟར། ཡོན་ཏན་ཅི་ཡང་མེད་པའང་དཀོན། སྐྱུར་
 དང་ཡོན་ཏན་འདྲེས་མ་ལས། ཡོན་ཏན་གཙོ་ཆེ་མཁས་པས་བསྟེན། །
 གསུངས་པ་ལྟར་འདྲོར་ལེན་མ་འཆུག་པ་བྱེད་པ་དང་། ཡི་གེའི་སྐྱེ་
 གནས་དང་འཇམ་རྒྱུ་སྐྱུར་སྐྱུར་བོད་རང་གི་བར་སྐྱུར་དང་མཐུན་པས་

གསུམ་འདེབས་བྱས་ན་མེ་མང་མས་ལྟར་ལས་ལྟག་པར་བོད་ཀྱི་ཚུམ་
 རིག་འབེལ་རྒྱས་ལ་གཞིག་འདེགས་སྒྲན་མེད་པ་བྱེད་ཐུབ་པར་མ་
 ཟད། མིང་དོན་མཚུངས་པའི་བོད་ཀྱི་བྱད་ཆོས་ལྟར་པའི་བོད་འགྱུར་
 ཀྱི་སྟན་ངག་མེ་མང་མ་ཞིག་ཏུ་འང་འགྱུར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་སྟུམ།

གཞན་སྟན་ངག་མེ་མང་མ་བྱིམ་པ་ཁོ་ནས་སྤྱད་བྱ་ཞིག་ཡིན་མིན་
 སྐགས་སྒྲིབ་ཐུན་རྗེས་མ་དག་ཏུ་རིམ་བཞིན་གསལ་འདེབས་བྱེད་ཆོག་
 ག། །

མཆོད་བརྗོད་ཤོ་ལ་ཀ་ལྟ་བུའི་མཆན་འགྲེལ།

༩ བ་ཆེན་ཤོང་སྟན་—— བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་ཤོང་སྟན་དོ་རྗེ་
 རྒྱལ་མཆན་མཆོག་ནི་བྱི་ལོ་ ༡༢༩༠ ལོར་གཙང་ལ་སྟོད་སྟོའི་དབྱང་
 ལུང་ཤར་གྱི་བོང་ར་ཞེས་པར་སྤྱུ་འབྱུངས། རྒྱུ་ཏུ་འུམ་ནས་རབ་ཏུ་
 ཐུང་། བྱི་ལོ་ ༡༢༩༥ ལོར་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པར་ལྟེབ་
 ལེགས་ཆོག་གི་སྦྱར་བའི་བསྟོད་པ་ལུལ་ཞིང་སྤྱུ་བསྦྱར་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཞིག་
 འང་བའི་ཆེད་སྒྲིབ་གཉེར་ལ་འགྲོ་འདོད་པས་རྫོང་སྟེམ་གནང་བར་བྱ་
 རྒྱས་པར། འགྲོ་མགོན་པས་ལྟགས་ཚུལ་དང་ཐུགས་སྟོབས་ལ་བསྟུགས་
 བརྗོད་གནང་། གཞུང་ལྟགས་གསར་བ་བསྦྱར་མི་རུས་ཀྱང་པཎ་ཌེ་ཏ་
 བཞེན་ལ་སྒྲིབ་སྦྱང་ཡག་པོ་བྱས། རྗེས་སུ་ལྟེབ་སྦྱར་མེ་རྟག་མེ་རྟག་ཆུན་
 པོ་དང་ཆོག་གཉེར་སྐགས་ཤེས་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱེད་དགོས་གསུངས་
 ཏེ། ལྟེབ་སྦྱར་དང་ཆོག་གཉེར་གྱི་ཕྱག་དཔེ་དང་གསེར་སྐགས་གནང་།
 རྟོན་འབེལ་བཟག་ཕྱིར་རྗེ་བཙུན་གོང་མའི་གཟིམ་རྒྱུང་ནང་ཉལ་དུ་

བཅུག ཤིང་སྟོན་ཁོང་གི་ཐུགས་སྤང་ལ་སྦྱེས་སྟོབས་ཀྱི་སྐུ་རབ་ནི་
 ཡིད། སྤང་བཅོན་བྱས་ན་སྤར་མ་འཕྱར་བའི་ལེགས་བཤད་ཅིས་ཀྱང་
 བསྐྱར་ཐུབ་པར་དགོངས་ནས་བལ་ཡུལ་ཏུ་ཐེབས། པཌ་འི་ཏ་ས་
 བཟང་དབང་བའི་རྒྱང་ནས་རིག་གནས་རྒྱང་བ་ལྷ་ལ་མཁས་པར་
 སྤངས་ནས་ཕྱིར་ས་སྤྱར་ཐེབས་པ་ན་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པས་ས་སྤྱི་
 རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ཆེམས་སྤྱོད་གས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་དང་
 ཏུས་ཀྱི་འཁོར་མའི་རྒྱད་སྟེང་འཛིན་གྱི་ཆོགས་སྤྱི་བཅད་པ་བོད་སྤྱད་
 ཏུ་བསྐྱར་དགོས་ཚུལ་གསུངས་ཡིད་པས་ཁྱར་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཞེས་
 དགོས་གསུངས་པ་བཞིན་ཏུས་འཁོར་རྒྱད་འགྲེལ་ཤིང་འཕྱར་ཏུ་
 གྲགས་པ་དེ་ལེགས་པར་བསྐྱར། དེ་ནས་འཕགས་ཡུལ་ཏུ་ཐེབས་ཏེ་
 མདོ་ཐུགས་རིག་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁྱེན་ཚལ་རབ་ཏུ་རྒྱས། རྒྱ་
 གར་གྱི་པཌ་འི་ཏ་ལ་སྤྱི་མ་ཀ་ར་བོད་ཏུ་གདན་དྲངས་ནས་ས་སྤྱི་
 གཙུག་ལག་ཁང་ཏུ་སྟོན་ངག་མེ་ལོང་མ་དང་། དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་།
 སྤྱི་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་སྒྲོས་གར། འཛིག་རྟེན་དབང་ཐུག་གི་བརྟེན་པ་
 བརྒྱ་བ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་བརྟེན་པ། ཅན་བའི་མདོ་སྤྱར་
 བའི་རྩ་འགྲེལ། བརྒྱག་པ་བསྐྱས་པ་རྩ་འགྲེལ། སྤྱི་བ་ཀུན་ལ་འཇུག་
 པའི་རྩ་འགྲེལ། སྤྱི་བ་དཔོན་མེང་གི་བཟང་བོས་མཛད་པའི་རྣམ་
 དབྱེའི་ལེའུར་བྱས་པ་སོགས་གཞུང་མང་བོ་གསར་ཏུ་བསྐྱར། མདོན་
 བརྗོད་འཆི་མེད་མཛད་ལ་མཆན་ཡང་མཛད་པས་བོད་ལ་སྤྱི་བྱིན་ཆེ་
 བའི་མ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་གི་སྤྱི་བ་མའི་གཙུག་པོ་ཆ་པུ་ཤིང་མ་
 རྩ་བ་སྤྱོད་པ་བརྟན་པ། དེའི་སྤྱི་བ་མའི་གཙུག་པོ་མ་རྩ་བ་མཆོག་ལྟ་
 ལེགས་པའི་སྤྱོད་པ།

དེའི་ཐུགས་སྒྲུབ་དཔང་ལོ་རྒྱུ་བ་སྒྲོ་བྱས་བཞུག་པ་ནི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༤

ལོར་གཙང་དུ་འབྱུངས། བལ་ཡུལ་དུ་ (བལ་པོ་ནི་གནའ་མ་མའི་དུས་ནས་
རང་རེ་བོད་ཀྱི་རྩ་བ་ཚུགས་སུ་གནས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཞིག་ལྟེ། སྤང་བཙན་སྐམ་པོའི་སྤྱི་
ཆའི་སྤང་ཙམ་ནས་ (གནམ་རིའི་སྐབས་དཔང་དུ་བརྩམས་པར་བཤད་པའང་
ཡོད།) བོད་ཀྱི་ཆབ་འོག་དུ་བརྩམས་ཏེ་མེས་ཨག་ཆོམ་གྱི་བར་དུ་བོད་ཀྱིས་དཔང་
བརྩུར། ད་དུང་ཡང་ཁོ་ཆོམ་སྤྱི་ཆ་གཅིག་བོད་ཀྱི་མི་རྒྱུད་ཡིན་ལ། ཡུལ་མི་དང་སྤང་
སྐགས་མ་འགྱུར་བའང་མང་པོ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་བལ་བོད་གཉིས་ལ་ཆོམ་སྤྱི་དེ་གི་
གནས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་བལ་བོར་མེབས་
ཏེ་སྤྱི་བཞེས་གནང་ཆུང་། གཙང་ས་སྤྱི་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་པལ་ཆེར་བལ་བོར་
མ་མེབས་པ་མེད་པའི་ཆོད་ཡིན། བོད་ཀྱི་སྒྲན་དག་སྐགས་མ་སྤང་དེ་གི་གནས་ཀྱི་
གཞུང་ལུགས་མང་པོ་བརྩུར་སྤེལ་ལ་མཛད་རྗེས་གཟེངས་སུ་མཐོ་བའི་ཤོང་དཔང་
གཉིས་ཀྱང་གཙུག་པོ་བལ་བོར་མེབས་ཏེ་མཁས་པར་བྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་
འདུག། ཐེངས་བདུན་མེབས་ཤིང་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་བོད་སྤང་
དུ་བརྩུར། དུས་འཁོར་བསྟོད་འབྲེལ་ཀླ་ལ་བ་དང་སྒྲན་དག་མེ་ལོང་
མའི་མཆན་འབྲེལ་སྐགས་མང་དུ་བཅུམས། དགྲང་གངས་རེ་བདུན་པ་
ཉི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༢ ལོར་སྤྱི་གཤེགས། སྤྱི་མའི་གཙུག་པོ་ལོ་རྒྱུ་བ་བྱང་རྒྱལ་
ཆེ་མོ་ཡིན་ནོ།།

མཆོད་བརྗོད་ཤོ་ལོ་ཀ་རྩལ་པའི་མཆན་འབྲེལ།

༥ མཆོད་བརྗོད་ཤོ་ལོ་ཀ་རྩལ་པར་རྗེ་ཙང་ཁ་བའི་ལྷ་རྒྱས་རོ་
སྤང་དགོས་པར་འདུག་གྱང་འོག་དུ་ཀྱན་མཁྱེན་སྐམ་ཆོག་གི་མཆོད་

བཟོད་དུང་འབྱུང་བས་སྐབས་དེར་ཆབས་གཅིག་དུ་བཤད་པར་
བྱའོ།།

མཚན་བཟོད་ཤི་ལ་ཀ་བདུན་པའི་མཚན་འགྲེལ།

༥ ཆོགས་བཅད་འདིས་དབྱངས་ཅན་ཞལ་ལྟང་ཉི་མ་འབུམ་གྱི་
འད་ཅན་ཚྭ་པ་བར་བསྟོད་བྱག་སྤུལ་ཡོད་དེ། འཇམ་དབྱངས་
བཞད་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་མཚན་བྱ་དཀའ་བ་གནས་གཞན་ན་ཡོད་
པའི་ཚུལ་གྱིས་ཚང་བར་བྱས་ཡོད། ཁོང་གི་རྣམ་ཐར་མདོ་ཅམ་གོང་དུ་
ངོ་སྤྲོད་བྱེད་པ་ལྟར་ལགས་པས་འདིར་བསྐྱར་བསྐྱས་མི་དགོས།
མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་ཞེས་པ་སྤྲིའི་ཀུན་
བཤད་གྱི་མཚན་ཡིན་པར་གསུངས་མོད། ཁོང་གི་གསང་རྣམ་ཆོགས་
བཅད་མ་ལས། ཆོས་འཁོར་ལྟ་སར་སྤྱུ་སྤྱེ་ནང་། འཇམ་དབྱངས་
སྤྱིས་སྟན་དར་བྱག་བཞེས་ནས། འཇམ་བཞད་གསུང་ཕྱོན་དབྱེས་
པའི་ཉམས་མང་མཛད། སྤྱུ་འི་རྒྱལ་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་ལགས། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ལ་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་དེ་ཐོགས་པ་
མིན་ནམ་སྟམ་སྟེ་དབྱང་།

༥ མཁས་གྲུབ་——ཉི་རབས་ཀྱི་མཁས་དབང་དུང་དཀར་རིན་
པོ་ཆེས། མཁས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ཆེ་བ་དང་རྒྱང་བར་སྤྱངས་ཤིང་།
འཆད་པ་དང་། ཚོད་པ། ཚྭ་པ་གསུམ་ཀའམ་གང་དུང་ཞིག་ལ་

མཁས་པ་ནི་མཁས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་འཆད་པ་ནི་
 སྤྲོ་བ་ཞིང་། དེ་ལས་ཚྭ་པ་དཀའ་བ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཚྭ་པ་དཀའ་བ་
 རྟེ། ཚྭ་པ་ནི་གང་བཅམ་བུའི་གཞུང་དོན་རྣམས་རང་གིས་ལེགས་
 པར་སྦྱངས་ཤིང་དོགས་པ་བཅད་དེ་གོ་བ་ཆ་ཆང་བར་ལོན་པ་ཞིག་
 མེད་ན་ཚྭ་ཡིག་འབྲི་བའི་སྐབས་མི་ཆུན་གྱིས་ཟས་ཟ་བ་ལྟར་སྤྲོ་བར་
 འཆད་ཅིང་དཀའ་སར་འདྲོར་བ་སོགས་ཚྭ་ཚུལ་ཡང་མ་དག་པའི་
 རྒྱན་བཙོ་བརྒྱད་གྱིས་གོས་པར་འབྱུར་བས། ཚྭ་པ་ལ་མཁས་པའི་
 མཁས་པ་ཉུང་བའི་གནད་ཀྱང་དེར་བྱུག་ཡོད། ཞེས་གསུངས། བྱུ་
 སྐྱོབ་ཅེས་པ་ནི་གསང་ལྷགས་གྱི་བད་ཆད་ཅིག་རྟེ། གསང་ལྷགས་གྱི་
 ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་ཐུན་གྱི་དངོས་བྱུབ་གཉིས་སམ་གང་རྒྱང་
 མངའ་བརྟེས་པ་ཞིག་ལ་བྱུ་སྐྱོབ་ཅེས་བྱ། ལྷང་སྦྱར་རྣམས་འདི་དོན་རྣམས་
 ཞལ་ནས། ཉོན་མོངས་དཔལ་ནི་གནོན་པ་དང་། །རང་དང་གཞན་
 རྒྱད་འདུལ་བར་ལུས། །ལྟ་སྟོན་འབྲུལ་བུལ་གདེངས་ལུན་པ། །དེ་ཉིད་
 ལ་ནི་བྱུབ་པ་ཟེར། །མཁས་པས་བྱུབ་པ་མ་བཙོམ་ཞིང་། །བྱུབ་པས་
 མཁས་པ་མ་བཙོམ་ལ། །བཏུན་ལ་ཕན་པར་བསྐྱབས་པ་ནི། །སྦྱོས་བྱ་
 དམ་པ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

་ ལྷང་རྟོགས་——སངས་རྒྱས་བཙོམ་ལུན་འདས་གྱི་བཏུན་པ་ནི་
 ལྷང་གི་བཏུན་པ་དང་རྟོགས་པའི་བཏུན་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ།
 ཆོས་མངོན་པའི་མངོད་ལས། རྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམས་གཉིས་ཏེ། ལྷང་
 དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྤྲུའུ་བྱེད་པ། །སྦྱབ་
 པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ངེ་འདྲ་ཞིག་

ལ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཟེར་ཞེན། དུང་ཚུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།
 ལུང་གི་བསྟན་པ་ནི་ཆོས་ལག་ཏུ་ལེན་པའི་ཚུལ་སྟབས་པ་བྱེད་ལུགས་
 གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ལ། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ནི་གཏན་ལ་
 བེབས་པ་ན་རིམ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟར་སྟབས་པ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་
 རྒྱ་འབྲས་ལྟ་འགྲོ་བ་སྟེ། དཔེར་ན། རྟ་རྒྱག་པ་ན་ཐོན་ལ་རྟ་ལ་དཀྱུས་ས་
 རྟན་པ་དང་བསྟན་ཟིན་ནས་དེར་རྒྱག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

༥ ཤོ་ལོ་ཀ་བརྒྱད་པས་ཀྱན་མཁུན་སྒྲ་མའི་སྟན་ངག་གི་ཐོམ་ཆོག་
 དེ་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་འགྲན་སྒྲ་དང་བྲལ་བའི་ལེགས་བཤད་རྩི་མཚར་
 བ་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེར་གི་རྟུས་འདིར་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་བྱུང་བྱིན་མེད་
 པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། ཤོ་ལོ་ཀ་དབྱ་བས་ཁེངས་སྦྱང་དང་དང་
 བཅས་ཉེ་སྟན་འབྲེལ་ཡང་གསལ་སྤང་མཛོད་ཚོམ་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་བསྟན།
 མཐུག་གི་ཤོ་ལོ་ཀས་དགོས་ཆོས་བཙོད་པ་དང་འབྲེལ་ནས་སྟོད་ལྗན་
 གཏུལ་བྱའི་བགོ་སྐལ་རུ་སྤར་མེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ཚོམ་པར་
 དམ་བཅས་པའོ། །

ཤོ་ལོ་ཀ་བརྒྱ་བའི་དོན་འབྲེལ།

༥ སྒྲ་གསལ་གཞོན་ཅུའི་གཟིགས་མོར་འབྲེལ་པར་བྱ་ཞེས་པའི་
 སྐབས་སྟོད་ལྗན་ཉན་སྟུལ་དང་འབྲེལ་ནས་ཚོམ་པར་དམ་བཅའ་
 གནང་བའོ། ། འོ་ན་སྟོད་དང་ལྗན་པའི་སྒྲ་བ་མ་རིམ་བྱ་ཞིག་དགོས་ཞེ་

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གཟུར་གནས་སྒྲིལ་ན་དོན་གཉེར་བ། ཉན་པོ་
 མྱོད་ཅེས་བྱ་བར་བཤད། ཉེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་ཉན་པའི་ཆོན་
 ཡིད་ཚུགས་ལྟར་གི་དབང་དུ་མ་ལྟར་བའི་གཟུ་བོར་གནས་པ། ལེགས་
 བཤད་ལམ་ཡང་དག་པ་དང་ཉེས་བཤད་ལམ་ལྟར་སྣང་སྟགས་ནམ་
 པར་འབྱེད་པ་སྟེ་སྒྲིབ་དོར་གྱི་གནས་ལ་མི་ཚོངས་པའི་སྒྲིབ་དང་ལྟན་པ།
 དེ་གཉིས་ཡིད་ཀྱང་རི་མའི་ཆོས་ཉན་ལྟར་མི་བཙོན་ན་མྱོད་དུ་མི་དུང་
 བས་ཤེས་རིག་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚུགས་གང་ལའང་བཙོན་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་
 འདོད་གྱི་དོན་གཉེར་དང་ལྟན་པ་བཅས་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་འཛིམས་པ་
 བོ་ཞིག་ལ་མྱོད་ལྟན་གྱི་སྒྲིབ་མ་ཞེས་བྱའོ། ། བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ཆེན་
 མོར། ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་ཆེ་བ། ཉན་པའི་ཆོ་ཡིད་ལེགས་པར་གཏོད་
 པ། ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲིབ་པ་ལ་གྲས་པ་ཆེན་པོ་འཛིག་པ། ཉེས་བཤད་དོར་
 བས་ལེགས་བཤད་འཛིན་པ་སྟེ་བཞི་དང་ཡང་ལྟན་དགོས་པར་
 གསུངས། ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཆེས་གལ་ཆེ་བ་ནི་དོན་གཉེར་ཆེ་
 བ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ལུགས་ཟབ་མོ་དང་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་ཅི་ཅམ་
 ལ་འཕྲད་ཀྱང་སྒྲིབ་མ་དོན་གཉེར་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེའི་རྒྱུད་ལ་
 ཡོན་ཏན་འཕྱོར་ཐབས་མེད། དཔེར་ན། ལམ་ཁྲིད་དག་ཏུ། སངས་
 རྒྱུ་མི་དོང་ཁའི་མི་དང་། ཆོས་དངོས་ནི་ཐག་པ། རང་རེ་ཆོ་ནི་དོང་
 ཞབས་གྱི་མི་དང་འདྲ་བས། དོང་ཞབས་གྱི་མི་དེས་དོང་ཁའི་མིས་
 བསྐྱབས་པ་བཞིན་མ་བྱས་པར་རང་དགར་བཅད་ཆེ་སྒྲིབ་ཐབས་མེད་
 པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་བརྒྱད་སྟོང་བ་ལས། ལེགས་
 པར་རབ་ཏུ་ཉན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་ཅེས་གསུངས། འདི་ནི་དོན་
 གནད་ཆེན་པོ་སྟན་པའི་སྒྲིམ་ཆོག་ཅིག་སྟེ། ལེགས་པར་ཞེས་པས་ཀྱན་

སྤྱང་སྤྱོད་ཀྱིས་མ་གྲིས་པ། རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཞེས་པས་དཔེ་བྲིད་ལ་ཉན་
 པ་སྟགས་ཀྱི་ཆེ་མེས་ས་ཆེ་གཅིག་ཏུ་གཏོང་པ། ཡིད་ལ་བྱངས་ཤིག་ཅས་
 པས་གང་ཤེས་པའི་དོན་སྟགས་བརྗེད་ངེས་ཀྱི་དབང་ཏུ་གཏོང་མི་ཉན་
 པར་གདམས་པའོ། ། འདི་ལ་གཞུང་ཆེན་མོ་དག་ཏུ། ༡ རྣོད་ཁ་སྤྱབ་
 པ་དང་། ༢ ཁ་བྱེད་ཏུ་བཟེད་ཀྱང་མི་གཙང་བ་དང་། ༣ གཙང་ཏུ་
 ཟིན་ཀྱང་ཞབས་བརྗོད་ཀྱི་དེར་ལྷས་ཆར་ཡབ་ཀྱང་ནང་ཏུ་མི་གནས་
 པ་ཞེས་རྣོད་ཀྱི་སྤྱོད་གསུམ་སྤང་ཚུལ་བུམ་པ་དང་བདུད་ཅི་གཉིས་
 དཔེ་དོན་སྤྱར་ནས་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་། ༡ རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་
 བའི་འདུ་ཤེས། ༢ ཆོས་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས། ༣ རྗེས་
 ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས། ༤ བྱ་ཉན་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལ་
 ནད་འཆོ་བའི་འདུ་ཤེས། ༥ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྦྱེས་བུ་དམ་
 པའི་འདུ་ཤེས། ༦ ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཡུན་རིང་ཏུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་
 བཅས་འདུ་ཤེས་དུག་དང་ལྡན་པ་སྟགས་སྤྱོད་མར་ཆང་དགོས་པའི་ཆ་
 རྒྱུན་ཏུ་མ་ཞིག་ཡོད། དཔེ་བྲིད་ལ་ཉན་སྤངས་ཀྱང་ལུས་ཡ་ཡོར་འདུག་
 པ་དང་། ཡར་ལངས་ཏེ་ཉན་པ། ལུས་སྤངས་གི་ནམ་པས་ཉན་པ། ཉལ་
 བས་ཉན་པ། ལམ་ཏུ་འགྲོ་ཞོར་གྱིས་ཉན་པ། གཟར་བ་དང་གཉའ་
 གོང་ཏུ་བརྩོལ་ཏེ་ཉན་པ། ལྷ་ཁྱེད་པ། ལག་ཏུ་སྤེང་བ་དང་མཆོན་ཆ་
 སྟགས་འཛིན་པ། རྒྱགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཏུ་འདུག་པ་དང་མཆིལ་ལྷམ་གྱེད་པ།
 རྟ་སྟགས་ཞོན་པ། ལྟན་མཐོན་པོར་འདུག་པ། ལུས་སྤྱོད་ཀྱི་པ། གཉིད་
 པ། མགོ་བོ་གཡོག་པ། སྤྱོད་དཔོན་གྱི་རྒྱབ་ཕྱགས་ནས་ཉན་པ་སྟགས་
 མ་ཡིན་པར་ཀྱན་སྤྱོད་ཀྱན་སྤྱོད་ཆང་དང་ལྡན་པར་བྱས་ནས་ཉན་
 དགོས་ཏེ། རྒྱུས་རབས་ལས། རབ་ཏུ་དམའ་བའི་ལྟན་ལ་འདུག ། ༥ ལ་

བའི་དཔལ་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱེད། །དགའ་དང་ལྷན་པའི་མིག་གིས་བཟླ། །
 ཆོག་གི་བུད་ཅི་འཐུང་བ་བཞིན། །ཁུས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་ཅི་གཅིག་བུད། །
 རབ་ཏུ་དང་ལ་བྱི་མེད་ཡིད། །ནད་པས་སྦྲན་པའི་ཆོག་ཉན་བཞིན། །
 རིམ་གྱི་བསྐྱེད་དེ་ཆོས་ཉན་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ངེས་པར་
 ཏུ་དགོས་སོ། ། འོན་ཀྱང་ཏུས་དབང་དང་ཁོར་ལུག་སྐྱེས་ལྷམ་
 གྱུན་ནས་དཔེ་བྱིད་ལ་ཉན་པ་སྐྱེས་རེ་འགའ་དམིགས་བསལ་གཏོང་
 མི་ཆོག་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །

* མདོ་ལྷེ་རྒྱན་—རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་འཕགས་པ་
 ཐོགས་མེད་བརྒྱད་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་སྐྱེས་གྱི་ཚུལ་ཏུ་
 གནང་བའི་བྱམས་ཆོས་ལྷེ་ལྷའི་ནང་ཆོན་ཞིག་སྟེ། བྱམས་ཆོས་ལྷེ་ལྷའི་
 མདོན་རྟོགས་རྒྱན། མདོ་ལྷེ་རྒྱན། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ཆོས་ཉིད་
 རྣམ་འབྱེད། རྒྱད་སྟེང་མ་བཅས་སོ། ། དེ་ལས་སྐབས་བརྒྱད་གྱི་བདག་
 ཉིད་ཅན་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་རྒྱད་སྟེང་མ་གཉིས་ནི། ཏུས་རབས་
 བཙུ་གཅིག་པའི་ཏུས་དཀྱིལ་ཏུ་ལོ་རྒྱ་བ་སྟོ་ལྷན་ཤེས་རབ་གྱིས་བོད་
 རྒྱུ་ཏུ་བསྐྱར་ཞིང་། བམ་པོ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་མདོ་ལྷེ་རྒྱན་ནི་
 ཏུས་རབས་བརྒྱད་པའི་མཆུག་ཏུ་ལོ་རྒྱ་བ་དཀའ་བ་དཔལ་བཅེགས་
 གྱིས་བསྐྱར། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ནི་ཏུས་རབས་བརྒྱད་པའི་
 མཆུག་ཏུ་ལོ་རྒྱ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས་ལྷེས་བོད་རྒྱུ་ཏུ་བསྐྱར་ཞིང་། ཆོས་
 ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ནི་ཏུས་རབས་བཙུ་གཅིག་པའི་འགོར་ལོ་རྒྱ་བ་ཚུལ་
 བྱིམས་རྒྱལ་བས་བསྐྱར། ཞེས་མེད་རྒྱལ་གྱི་འཁྱུར་ཡང་ཡོད།

མདོ་ལྷེ་རྒྱན་གྱི་ལུང་ཆོག་དེར་གསལ་བའི་འཕགས་མཆོག་

ཅེས་པ་ལའང་ག་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་དེ། ཁམས་འགྲེལ་ལས། འཕགས་
མཆོག་ཅེས་པ་ནི། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་
སངས་རྒྱས་ལ་གོ་བའི་སྐབས་ཤིག་དང་། འཕགས་པ་ཐོབ་པ་ཅམ་ལ་ཞེ-
སའི་བརྟུ་རྟུར་ནས་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཤིག ཕྱིར་མི་ཚུགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཐེམས་དཔའ་ལ་གོ་བའི་སྐབས་ཤིག་ཉེ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས།
སྐབས་ཐོབ་གང་ཡིན་ལ་དབྱེད་ནས་སྐྱར་བར་བྱ་ཡི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
ཞེན་པར་མི་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ དྲིན་ལན་བསབས་པའི་མདོ་ལས། རིག་པའི་དངོས་པོ་ལྟར་མ་
བསྐབས་ན་ནམ་དུ་ཡང་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་བམ་ཐམས་ཅད་མཆུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རྒྱུ་རོ། ། དེ་
བས་སྐྱ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིག་པའི་དངོས་པོ་
ལྟལ་བསྐབ་པར་བྱའོ། ། གསུངས་པ་ལྟར་རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་
ལ་རྒྱགས་སུ་མ་ལྟར་བར་སྐྱར་བ་བྱེད་རྒྱ་ནི་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། མ་
བསྐབས་མ་སྐྱར་ས་པར་རང་གྲོལ་དང་ཐོལ་བྱུང་ལྟ་བུས་མཁས་པ་དང་
ཐམས་ཅད་མཆུན་པའི་གོ་འཕང་ཞིག་འཐོབ་ཚུལ་མེད་པས། ས་སྐྱ་
པའ་ཆེན་གྱི་ཞལ་ལས། རྒྱ་འབྲས་བསྐྱ་བ་མེད་པ་འདི། ཐམས་ཅད་
མཆུན་པའི་བྱང་ཆོས་ཡིན། །མ་བསྐབས་པར་ཡང་ཀུན་མཆུན་དུ། །
འཁྲོན་རྒྱ་འབྲས་གལ་བདེན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་
ན་ཐོད་རིགས་གཞོན་སྐྱེས་ཆང་མས་མདོ་སྐགས་རིག་གནས་ཀུན་ལ་
རྒྱགས་སུ་མ་ལྟར་བའི་སྒྲོབ་གཉེར་གསལ་མ་ཞིག་བྱེད་རྒྱ་ནི་ཤིན་ཏུ་
གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཡང་། དེང་སང་མང་པོ་ཞིག་སྒྲོབ་གཉེར་ལ་མི་ཚས་

ཤིང་གལ་ཏེ་སྒྲོབ་གཉེར་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་བཟུང་ཡང་། ཡིད་
 རྟན་མེད་པར་སྒྲོམ་དང་བཅས་ངན་རྟོག་འདྲིམས། རྟེན་གཤམ་ཐོང་
 ཆོ་སྒྲོ་བཟང་གཤམ་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྱུ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རིག་པ་ཉི་ཆོ་
 བ་དང་གཞུང་ལུགས་མ་དག་པ་རེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མི་ཆོ་ཆུད་
 རྩས་སུ་གཏོང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡངས་ཆོ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞོན་སྐྱེས་ཀྱི་ཁྲིད་
 བ་ཡོན་ཏན་གྱི་རང་རྒྱུ་ཐིག་པ་ཁྱུང་ཞིང་སྒྲོབ་གཉེར་ནལ་མ་ལ་ངས་
 འབྱུང་སྐྱེ་མཁན་མང་བ་ནི་རང་རིགས་ཀྱང་ཅིང་མོངས་བའི་ཆ་བ་
 ཡིན་ཏེ། ས་སྐྱ་པའི་ཆོན་གྱི་ཞལ་ནས། མ་ན་ཐོས་པ་མི་དགས་ཞེས། །
 ལྷན་པོ་སྒྲོ་བ་ཆུང་དུས་སྒྱ། ཐོས་པ་མེད་པའི་སྒྲོམ་པ་ཙམ། འབད་ཀྱང་
 ཏུད་འགྲུའི་སྐྱབ་ཐབས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་འདྲའི་རིགས་
 ཀྱིས་མི་ཆོའི་སྒྲིང་པོ་ནམ་དག་ཅིག་ལེན་མི་ཐུབ་ལ་མིའི་རིགས་ལ་ཕན་
 ངས་པའི་ཞབས་ཕྱི་དང་ཕྱག་རྗེས་ཤིག་ཀྱང་འཛིག་ག་ལ་ཐུབ། ཚུལ་
 འདི་འདྲ་ལ་དགོངས་ཏེ་ཡངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས། ཀེ་
 རེར་ལངས་ནས་འགྲོ་བ་ཙམ་གྱིས་མིའི་མཆོན་ཉིད་མི་རྣམས། ཞེས་
 གསུངས་འདུག་སྟེ་སྒྲོང་དོར་དབྱེ་འབྱེད་མི་ཤེས་ཤིང་རིག་གནས་ཡོན་
 ཏན་ལ་མ་སྒྱུངས་པ་ནམས་ལ་ཐུགས་མ་རངས་པའོ། ། དེས་ན་གནའ་
 དེང་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཆོད་ལྟན་དག་ལ་སྒྲོབ་གཉེར་ནལ་མ་རེ་
 ཅིས་ཀྱང་བྱེད་དགས་པ་ནི་རང་ཅག་མི་ཏུ་སྐྱེས་པའི་དོན་སྒྲིང་དང་མི་
 རིགས་ཤིག་གི་ལས་དབང་སྒྲིང་བཞིན་པ་ཆོའི་འགན་འཁུལ་ཡིན་ཏེ།
 ཐོས་པའི་ཆོམས་ལས། ཐོས་པས་ཆོས་ནམས་ཤེས་པར་འབྱུར། ཐོས་
 པས་ཐིག་ལས་ཐོག་པར་བྱེད། ཐོས་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་སྤོང་། ཐོས་
 པས་ཐུང་ན་འདས་པ་འཛོལ། ཅེས་དང་། སྐྱེས་རབས་ལས། གང་

ཞིག་ཐོས་པས་ཡིད་ནི་དད་ལྟར་ནས། ཞིག་ས་པར་དགའ་ལ་བརྟན་པ་
 ཉིད་ཏུ་ལྟར། ཤེས་རབ་སྐྱེ་ཞིང་གཉི་ལྷག་མེད་པར་འཇུག། རང་གི་
 ཤས་ཀྱང་དེ་ནི་ཉི་པའི་རིགས། ཐོས་པ་མ་རིག་ལུན་སེལ་སྦྱོན་མེད་ཡིན། །
 ཀླན་པོ་ལ་སོགས་མི་འབྱེད་ནི་རྒྱ་མཚོག ། ཀླན་ཏུ་སྒྲིངས་པའི་དབྱ་
 འཛམས་མཚོན་ཆ་ཡིན། ། ཐབས་ཚུལ་མན་ངག་སྦྱོན་པས་གྲགས་ཀྱི་
 མཚོག ། སྤངས་པར་ལྟར་ཀྱང་མི་འཇུག་མཛའ་པོ་ཡིན། ། གནོད་པ་མེད་
 པ་མུ་ངན་ནད་ཀྱི་སྦྱོན། ། ཉེས་པ་ཆེན་པོའི་དཔུང་འཛམས་དཔུང་གི་
 མཚོག ། གྲགས་དང་དཔལ་དང་གཉེར་ཀྱི་མཚོག་ཀྱང་ཡིན། ། ཡ་རབས་
 རྣམས་དང་ཕྱད་ན་སྐྱེས་ཀྱི་མཚོག ། ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན་མཁས་པ་མཁུ་བ་
 ཡིན། ། ཞིས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་
 ལུགས་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་པ་དང་དགེ་ལྷན་གི་སྤང་བླང་ལ་མི་སྒྲིངས་
 པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་ཏུ་བྱེད་པ། ཤེས་ནས་རྟེན་པའི་
 དད་པ། དཀའ་ཆོགས་ལ་མི་འཛིགས་ཤིང་ལུས་སྒྲག་སྤངས་སྦྱོད་དང་
 བཅས་པར་ཅི་མི་སྦྱམ་པ་སོགས་ཐོས་བསམ་རྣམ་དག་དང་སྦྲེལ་གཉེར་
 ཡང་དག་བྱས་པའི་རྒྱས་མཐུ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རྟོ། ། དེའི་
 ཕྱིར་གྱང་ཐང་བརྟན་པའི་སྦྱོན་མེས། འོན་ཀྱང་སྒྲིངས་པའི་ལུན་སེལ། །
 ཐོས་པའི་སྦྱོན་མེ་མེད་ན། བླང་དོར་བྱ་ཐབས་བྲལ་བས། སྦྲེལ་གཉེར་
 བྱན་ཏན་གྱིས་ཤིག ། ཅས་དང་། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས། ཤེས་རབ་མེད་
 པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས། ལྷན་པོ་ཡོན་ཏན་མི་སྦྲེལ་པོ། ། བརྟགས་ན་ཤེས་
 རབ་མེད་ཉིད་གྱིས། ལྷན་པོ་འབད་པ་ལྷག་པར་དགོས། སྐྱེ་བ་ལྷ་མར་
 མ་བསྐབས་པས། ཆོ་འདོར་ལྷན་པོར་སྐྱེས་པས་ན། ཕྱི་མར་ལྷན་པོར་
 སྐྱེ་དོགས་པས། ལྷན་པོ་འབད་པ་ལྷག་པར་དགོས། ཞིས་གནས་

སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་མཁའ་ཕྱིན་འཛིན་གྲགས།

ལུ་མ་གྱུར་རྟོ། ། འོན་ཀྱང་པལ་ཆེར་གྱིས་རིག་གནས་ཞེས་པ་རིག་པའི་
 གཞུང་ལུགས་ཤིག་ལ་གྲོ་བ་ལེན་པ་འདི་རྒྱགས་ཆེ་བར་སྟེ། དེས་ན་
 གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔ་དང་གསང་སྔགས་རྒྱད་ལྟེ་བཞི་སྔགས་རིག་
 གནས་ཡིན་ལ། དེ་ཤེས་མཁན་ལ་རིག་གནས་པ་ཞེས་བརྗོད་ཆོག་ཆོག་
 ཡིན་མོད། ཐ་སྟད་རིག་གནས་དང་བྱད་པར་ཡོད་དེ། རྗོད་བྱེད་ཆོག་
 གི་རོ་བོ་གཙ་བོར་གཏན་ལ་འབེབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་སྟེ་དང་སྟན་
 ངག་མངོན་བརྗོད་དང་ལྟེ་བ་རྒྱུར་སྔགས་ལ་ཐ་སྟད་རིག་གནས་ཀྱི་
 གཞུང་དང་། དེ་དག་ཤེས་མཁན་ལ་ཐ་སྟད་རིག་གནས་པའམ་ཐ་སྟད་
 པ་ཞེས་གྱུང་བེར་རོ། ། ཚུལ་འདི་ཅམ་ཡང་ཤེས་དགོས་པའི་གནས་
 གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

‡ དེ་ཡང་གངས་ཅན་བསལ་མའི་སྡེ་དང་འདིར་བསྟན་འདུ་ཞིང་
 དབྱེན་མང་དུ་བཀའ་ཆོག་པའི་སྤྱང་བྱའི་རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྔ་དང་
 རྒྱུང་བ་ལྔ་ཡོད་དེ། བཅུན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་
 རིག་གནས་ལྟེ་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་
 ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་མཁས་པ་ནི་ནང་དོན་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །
 མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མས་ཟིན་པའི་ཏཱ་འི་(གཏན་
 ཆོགས) གཞུང་ལ་མཁས་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱི་གཙུག་
 ལག་བླ་ཀ་ར་ཏ་ལ་མཁས་པ་ནི་སྤྱི་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུང་དང་བད་
 ཀན་ལ་སྔགས་ཞི་བར་བྱེད་པའི་གཙུག་ལག་ལ་མཁས་པ་ནི་གསོ་བ་རིག་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱི་དང་གར་དང་སྤྱོས་ལ་སྔགས་པའི་གཙུག་ལག་ལ་
 མཁས་པ་ནི་བཟོ་བའི་ལས་ཀྱི་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

ལགས་སོ། །

༥ ལག་སྒྲིག་ཞུ་དག་ཚར་གཙང་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲིག་པ་——ཆོག་གི་འབྲུལ་བ་ཚར་གཙང་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲིག་པ་ལ་སྒྲིབ་དགོས་ཏེ། རྟོན་གང་དང་གང་ཞིག་ཤེས་པར་འདོད་ན་ཡང་རྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བར་བྱ་དགོས་པས་སྒྲིག་ཤེས་ན་རྟོན་ལ་མི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་ཆོག་རྒྱུན་རིག་པའི་སྒྲིབ་འབྱེད་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱད་རིགས་མི་འདྲ་བ་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་ལྷུལ་ལྷུང་ས་སའི་ལྷགས་ཀྱི་མིང་དང་། དེ་ལ་བརྒྱུད་རྟོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ནམ་དཔྱེད་དང་ཆོག་ལྟར་སྒྲིགས་སྒྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྒྱུད་རྟོན་ལེགས་པར་བརྟེན་འཕྲོད་པར་བྱེད་པའི་རེས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་གཞིར་བབྱུང་ནས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་རིག་པའི་གཞུང་ལྷགས་དེ་ལ་རང་རང་གི་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲིག་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་ལྷུང་དུ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཟེར་ཞིང་། བོད་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐོན་མི་སམ་རྩྱ་པས་བཅམས་པའི་སྒྲིག་ཅུ་བ་དང་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ་སྒྲིགས་ནི་བོད་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱད་གཞིར་བབྱུང་ནས་བཅམས་པའི་སྒྲིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། སྒྲིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་པའང་སྒྲིག་ཏེ་སྒྲིག་པ་དང་། རྒྱལ་སྒྱུའི་སྒྲིག་པ་ཁོ་ན་ལས་མེད་པ་མ་ཡིན་པར། ཡིག་ཡིད་པའི་མི་རིགས་ཆང་མར་རང་རང་གི་སྐྱད་དང་མཐུན་པའི་སྒྲིག་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

རང་རེས་གོམས་གཤིས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲིག་པ་ཞེས་པ་དེ་རྒྱ་གར་སྐད་ཀྱི་སྒྲིག་པ་ལ་གོ་བཞིན་ཡོད་ཅིང་དེ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་

བཅུ་ལྔ་ཡ་གྲུ་ཏུ་འདྲ་བ་གྲང་ཚོག་ཚོག་ཡིན། དེར་སྒྲ་གཞུང་ཆེན་ཆོ་
 བཅུ་མགས་མང་ཏུ་ཡོད་པ་ལས་ཀྱི་ལ་པ་དང་། ཅན་དྲ་བ། ལྷ་ཅི་བ།
 དཔུང་མ་ཅན་ལ་བཞི་ཅི་མེན་ཏུ་ཤགས་ཆེ་ཞིང་པོད་ལ་འདྲ་བུར་ཆེ་
 འཆད་ཅན་ཆེན་ཆེན་ཞུས། པོད་ལྷི་ལོ་པའ་སྒྲ་ཏིན་ཅན་ཆེན་ཆེན་
 དཔོད་ལ་བཞེན་ཏེ་པོད་ཡིག་གི་ལས་ནས་ལགས་སྒྲར་བྱི་བར་སྒྲ་
 གཞིས་ཕྱིན་པ་མཁའ་མ་པོའི་ཐུབ་ས་འཕྲུལ་དོ་མཚན་བཤགས་པ་པོད་
 གནད་པས་བྱ་གཞུང་བཟང་ལས་འདྲ་མ་པ་པོད་རང་གི་སྒྲ་ཏུ་བཟུར་
 ཐུབ་པ་བྱུང་།

སྒྲ་ཀྱི་ལ་བ་ནི་བཅུ་ལྔ་པོད་པར་སྒྲུག་གི་ཆ་ཞེས་པ་ས་བཞེན་ཏུ་གདོད་
 ཏུག་བཟུབས་ཏེ་སྒྲ་ཏི་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་ཅན་བཟུབས་མཚན་ཆོག་མེས་ས་
 ཆེན་པ་ས་ཆེན་ཏུག་ས་པར་ཞོན་ནས་འཕྱར། བཅུ་ལྔ་པོད་པས་སྒྲ་
 པོའི་མཁའ་གྲྲ་སྒྲ་མ་གཏོགས་མ་མཚན་བས་ཀྱི་ལ་བ་བཅོད་པར་གྲོས་པ་
 ལོ་ཞེས་སྒྲ་པས་སྒྲ་ཀྱི་ལ་བ་ཞེས་ཤགས་སོ། ། ཀྱི་ལ་བ་ནི་ཆ་བས་གས་
 ཏེ་སྒྲ་ཐུའི་མདོར་ས་ལ་འཕྲུག་གོ། ། རྩ་རྩ་ཐམས་འདི་དང་ཅུང་མི་
 མཐུན་པ་ཞེས་གཞུང་ས། ཀྱི་ལ་བའི་གཞུང་འདི་རྟོགས་སྒྲ་བ་ཀྱི་ལ་བའི་
 འཕགས་ཀྱི་བཅུན་བཅོས་བྱ་ཤགས་ཤིང་དཔར་ལོ་རྩ་བ་སྒྲ་ཐུག་བཅུན་
 པས་ཐོག་མར་པོད་སྒྲ་ཏུ་བཟུར། དེར་སྒྲ་ཏི་ལྷུ་ལ་བཞེན་མི་སྒྲ་འཕྲུལ་
 པ་དྲང་སྒྲ་པ་དྲ་པོན་ཅན་དྲ་ག་མིས་ལང་འཕྲུལ་ཤིན་ཏུ་ཞུས་པ་ཞེས།
 བཅུ་མགས་པས་དེ་ནས་བཟུང་པ་ལ་ཅན་དྲ་བར་ཤགས་ཏེ་རྟོགས་ཏུ་གྲུ་
 པ་པའ་ཅི་ཏུ་ཏི་ཤགས་ཀྱི་བཅུན་བཅོས་སོ། ། གཞུང་འདི་ཐོག་མར་
 ཐོད་ཐོན་རྟོ་རྟོ་ལྷུ་ལ་མཚན་བྱིས་པོད་སྒྲ་ཏུ་བཟུར། ལྷ་ཅི་བ་ནི་བྱ་
 གར་བྱི་སྒྲ་གཞུང་ན་མས་བྱི་འག་ཁྱུང་ས་ལྷ་པོ་ཞེས་ཐོག་མར་ལྷ་ཏི་

སྒྲ་མགས་མང་ཏུ་གཞིས་པོའི་མཚན་བྱིན་གཞིས་སྒྲ་ཀྱི་

བཅས་ཐོར་བྱ་བ་ཀྱང་མཛད། རྒྱུ་ལྟ་དེ་ནམས་ཀྱི་དོན་ལྟགས་
 གཅིག་ཏུ་བསྟན་ཏེ་ཆོད་མ་མདོ་འཕེལ་ཆོད་མ་ཀྱན་བརྟན་ཞེས་ལེའུ་བྱ་
 གི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཉིད་མཛད། རྒྱུ་ལྟ་སྟོབ་དཔོན་དབང་ལྟག་
 རྟེན་སྟོབ་མ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གཤམ་པས་ཆོད་མ་ལྟེ་བརྟན་བཅམས། དེ་
 བེ་ཆོད་མ་ནམ་འགྲེལ། ནམ་རེས། རིགས་ཐིགས་ཏེ་གཙ་བོ་ལུས་ལྟ་
 རྟེན་བརྟན་བཅས་གསུམ། གཏན་ཆོགས་ཐིགས་པ། འབྲེལ་བ་བརྟག་
 པ། རྟེན་གཞན་གྲུབ་པ། ཆོད་པའི་རིགས་པ་ལྟེ་འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་ལྟ་
 རྟེན་བརྟན་བཅས་བཞི་བཅས་སྟེ། དེ་དག་གི་འགྲེལ་བ་དང་ཡང་
 འགྲེལ་སྟགས་ཀྱི་གར་དུ་ཆོད་མའི་གཞུང་ལྟགས་ཆེས་མང་བོ་བྱང་།
 ཆོས་རྒྱལ་བྱིསྟེར་ལྟེ་བཅན་གྱི་དུས་སྟེ་ལོ་རྒྱ་བ་མ་དགེ་བའི་སྟོན་ཀྱིས་
 ཆོད་མ་ནམ་འགྲེལ་ཐོག་མར་བོད་རྒྱུ་དུ་བསྟར་ཞིང་ལོ་རྒྱ་བ་དགའ་
 བ་དཔལ་བཅེགས་དང་ཞང་ཡེ་ཤེས་ལྟེ་སྟགས་ཀྱི་སྟེ་རིན་ལས་ཆོད་
 མའི་འཆད་ཉན་རྟེན་ཅམ་དར་ཡང་རྒྱལ་བོ་ལུ་དུམ་བཅན་པའི་སྟེ་
 རིང་ནས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ཡས་མས་ཤིག་ལ་གཏན་ཅུབ་ལྟ་བུར་བྱུང་། དུས་
 རབས་བརྟུ་གཅིག་པའི་མཆུག་ཏུ་རྟོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 གསང་ལུ་དགོན་བརྟུ་བེད་ལོ་རྒྱ་བ་སྟོན་ཤིག་རབ་ཀྱིས་ཆོད་མ་ལྟེ་
 བརྟན་སྟགས་ཆོད་མའི་སྟོར་མང་བོ་བོད་རྒྱུ་དུ་བསྟར། (དེ་ཐོན་ཐོད་
 ཀྱི་མཁས་པ་སྟེ་སྟོན་ཆོད་མའི་སྟོར་གྱི་སྟེ་གས་བམ་ཉི་ལྟ་ཡས་མས་ཤིག་བོད་རྒྱུ་
 བསྟར་ཐིན་པ་དག་བརྟན་འབྱུར་ཐོད་དུ་བཞུགས་) ཆོད་མ་ནམ་རེས་ལ་འགྲེལ་
 བཤད་དང་ཆོད་པའི་ཡན་ལག་དུ་མ་གསར་བརྟོད་སྟགས་ཀྱིས་སྟོབ་མ་
 ཆོག་བྱིསྟེ་ལྟོང་ལྟག་བསྟར་སྟེ་བོད་འདིར་ཆོད་མའི་འཆད་ཉན་རྟེན་
 ཆེར་དར། བྱིས་སྟེ་བསྟན་གྱ་ཐོག་མར་མཛད་པ་ཐོ་ཆ་བ་ཆོས་ཀྱི་སེང་

ག། མེད་ཆེན་བརྒྱད་དང་མེད་ཆུང་བརྒྱད། ས་སྐྱ་པུ་ཆེན། རྩེ་ཡབ་
 སྐུམ། ཡིག་ཆ་སྐྱ་སའི་དྲན་དབང་སྐུམ་ཆེན་མའི་རིགས་ལམ་ལ་
 མངའ་དབང་འབྱོར་བ་བྱངས་མཐའ་མེད་པ་བྱོན་ཏེ་མདྲོ་དབུས་
 ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ལྗེ་ཆེ་ལྷ་དུ་མར་ཆེད་མའི་འཆད་ཉན་དབྱར་
 གསུམ་ཆུ་གཏོར་གྱི་དཔལ་ལ་འབྲན་བཟོད་པར་གྱུར་ལ། ད་ལྟ་བོད་
 བརྒྱད་ཆེད་མ་རིག་པའི་འཕེལ་བྱས་འཛམ་གླིང་རང་བཞིན་ཅན་
 འབྱུར་བཞིན་པ་ལགས་སོ། །

༥ བཟོ་རིག་པ་——བཟོ་རིག་པ་ལ་ལུས་བཟོ་དང་རག་བཟོ་ཡིད་
 བཟོ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། རྫོག་བཟོ་དང་ཤིང་བཟོ། བགས་པ་དང་ཆར་
 རྩེ་བཟོ་བ། མོང་གཤོལ་བཟོ་བ། གསེར་དབུལ་ཐངས་ལྷགས་གྱི་མགར་
 དང་དེ་དག་འདུལ་སྦྱོར། གོས་སྐྱག་རེ་འབྲག་སྐྱགས་འཆོ་བའི་རྒྱན་
 བཀོལ་མང་པོ་དང་། སྐྱ་གསུང་བྱགས་གསུམ་སྐྱགས་གྱི་ཐིག་འབྱུར།
 གར་གྱི་ཆ་བྱད་དགྲ། མཆོད་རྟེན་གྱི་ཐིག་ཆ། ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་དང་
 དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཆོགས་གྱི་ཐིག་དང་སྒྲིམ་བསྐྱངས། ཡིག་གཟུགས་མང་
 བའི་འབྲི་རལ་སྐྱགས་ནི་ལུས་བཟོ་ཡིན་ལ། ལུས་གྱི་སྐྱ་རལ་སྐྱམ་ཆུ་དང་
 བཟོའི་ཕྱེ་བྲག་བཅོ་བརྒྱད་ཅེས་པའང་དེར་གཏོགས་སོ། ། སྤྱད་བྱངས་
 གྱི་རེས་པ་བདུན། ཆོས་ལྷགས་གྱི་དབྱངས་བར་ན། སྤྱད་རྩེ་མགུར།
 གཏམ་དང་བཟོད་པ་སྐྱགས་མང་པོ་ཞིག་ནི་རག་བཟོར་གཏོགས།
 སྤྱང་རྫོལ་རིན་པོ་ཆེས་ཡིག་རིགས་དྲག་ཆུ་ཆ་བཞི་ཡང་རག་བཟོའི་
 གཙུག་པོར་གསུངས་སོ། ། ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ། རིན་པོ་ཆེ་བརྟག་པ་
 སྐྱགས་བརྟག་པ་བརྒྱད། ས་བརྩུ་ལམ་ལ། ལྷ་སྤྱད་རྩེ་གཞལ་ལས་ཁང་

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་། བཀའ་བར་བ་མཚན་
 ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར། བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་བྱེས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་
 བཅས་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་བརྒྱུད་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་
 བཞི་ལྔ་ལྔ་གསུངས། སྤྱི་ལོ་ལྔ་ལྔ་ཀྱི་ལོ་༡༡༡༧་ལོར་མུ་དན་ལས་འདས་
 པའི་ཚུལ་བཞུན་རྗེས་སྟོན་པའི་གཏུང་རབས་བདུན་དང་འཛམ་གླིང་
 རྒྱན་ཕྱག་མཚོག་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཆོས་
 ཆེར་དར་བར་མཛད། བོད་ཀྱི་ཡུལ་འདིར་སྤྱི་ལོ་༡༡༡༧་ལོ་ནས་དམ་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་དབུ་བརྟེས་ཤིང་རིམ་གྱིས་རྒྱལ་སྐོན་དང་ལོ་པ་ཁ་སྐྱེད་
 ཅན་ཆོས་རྒྱ་གར་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་དར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་དུ་བཏང་།
 ནང་བཞུན་ཆོས་ལུགས་ནི་ད་ལྟ་འཛམ་གླིང་གི་ཆོས་ལུགས་ཆེན་པོ་
 གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་ཡིན་ཞིང་། མ་ཆེན་པོ་འདིའི་ཁྱོད་ལ་ནང་ཆོས་ཀྱི་
 འོད་སྣང་གིས་ཁྱབ་དང་ཁྱབ་བཞིན་ཡོད་ལ། རྒྱལ་ཁབ་བརྒྱད་ཅུ་ལྷག་
 ལ་བོད་བརྒྱད་ནང་བཞུན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་འང་བཅུ་གསུམ་ཡོད་
 སྐད་དོ། ། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཕུང་
 བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་ལྔ་ལྔ་གི་དོན་ཐམས་ཅད་ཚུར་བསྐྱུན་གསུང་རབ་ཡན་
 ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། དེ་ནི་སྐབ་དཔོན་མེད་གེ་བཟང་པོས་
 མཛད་པའི་བརྒྱད་ལྔ་ལྔ་འབྲེལ་ཆེན་སྟོང་པའི་རྒྱན་ལས། མདོ་ཕྱེ་
 དབུངས་སྟོང་ཕུང་དུ་བསྟན། ཆོགས་བཅད་ཆེད་བརྗོད་སྟེང་གཞི་
 དང་། ཆོགས་བརྗོད་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་དང་། རྒྱེས་རབས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་
 དང་། མདོ་བྱུང་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྟེ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་
 གཉིས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དེ་དག་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་
 བསྐུལ་པ་གསུམ་དང་རྗོད་བྱེད་ཕྱེད་གསུམ་ཁོ་ནར་འདུ་ཞིང་། ཕྱེ་

སྒྲིབ་གསུམ་ཡང་མདོ་ཐུགས་གཉིས་ལས་མ་འདས་ཏེ། མདོ་ཐུགས་ནི་
གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔ་དང་ཐུགས་ཐུགས་ནི་རྒྱུད་ལྔ་བཞིས་གཏན་ལ་
འབབ་ཅིང་དེར་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ནི་མཐུབ་མ་རི་ལྟ་བུ་ཅམ་སྟེ་
རྒྱས་པར་གཞན་དང་གཞན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༥ རིག་གནས་རྒྱུད་བ་ལྔའི་རོ་བོ་མདོར་བསྐྱས་ནི། མདོན་པར་
འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ལས། བྱང་རྒྱུབ་མེམས་དཔའ། མེམས་ཅན་ཀྱན་
འདུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་དག་ལ་སྟན་པར་དངགས་པའི་བསྟན་
བཅོས་དང་། མིང་གཅིག་དོན་དུ་མར་འཇུག་པ་དང་། དོན་གཅིག་
ཉིད་ཀྱང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་མདོན་པར་བརྗོད་པའི་བསྟན་
བཅོས་དང་། རྩེ་བ་དང་ཡང་བའི་ཡི་གེ་བསྐྱར་བ་དང་སྒྲེལ་བའི་སྒྲ་
ནས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལྟེ་བ་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། མདོ་འཛིན་པ་
དང་བཞད་གད་དང་། སྐད་དུ་མ་གཞན་དུ་བསྐྱར་བས་འགྲོ་བ་དགའ་
བར་བྱེད་པ་སྒྲས་གར་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་། གྲངས་གྱི་རིག་པས་
གཞལ་ཏེ་རོ་མཆར་བར་སྟན་པ་ཅིས་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱང་
བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་རྒྱུབ་མེམས་དཔའ་དེ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྗོགས་པའི་བྱང་རྒྱུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༦ སྐར་ཅིས་——གཟའ་སྐར་གྱི་རྒྱ་བ་དང་ཆོས་ཉིད། དེ་དག་གི་
བྱེད་ལས་དང་ཕན་ཚུན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྟགས་གསལ་ཞིབ་དུ་སྟན་པ་
ཞིག་ལ་སྐར་ཅིས་རིག་པ་ཞེས་བརྗོད་པས། བོད་རང་ས་ནས་ཉམས་

[illegible]

ཐུག་པ། ཁྱེད་གྱིས་མཛེས་ལ་ཉམས་གྱིས་སྒྲིག་པ་དང་། རྟེན་སྦྲུང་
ལེགས་ཤིང་སྟན་འཛེབས་ལྡན་པ་ཡི། ཆོག་སྦྲུང་སྒྲིག་གིས་བརྒྱུད་བ་སྟན་
ངག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་སྟར་ངེས་པར་བྱས་ན་སྒྲོ་བསྐྱེད་ལྟེན་ཞིང་
ཕན་འབྲས་ཆེ་བར་བསམ་མོ། །

རང་རེ་བོད་གྱི་སྟན་བྱུང་མཁས་པ་དག་གིས་མཛད་པའི་སྟན་
གཞུང་དག་ཏུ་སྟན་ངག་གི་མཚན་ཉིད་དམངས་པོ་ནི་གཙུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་དབང་
ཆོག་གི་ལྟེང་ནས་གསུངས་པ་ལས། བརྟམ་བྱ་དོན་གྱི་ཆ་ནས་འདི་འདྲ་
ཞིག་ཡིན་དགོས་ཞེས་གསལ་ཞིབ་ཅིག་གསུངས་མེད་ཚུལ་ལ་གཞིགས་
ན། དེར་སྐབས་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྟན་ངག་ལ་མཚན་ཉིད་འཛིག་རྒྱ་
མེད་ཅེས་བརྟམ་ཚུལ་དང་རྩུང་མཐུན་ཆ་བས་ཆེ་བར་བྱུར་འདུག་སྟེ།
སྟན་ངག་གི་བརྟམ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདི་ཡིན་དགོས་ཞེས་
གཏན་འཁེལ་ཐབས་མེད་པས་སོ། ། སྟན་བྱུང་མཁས་པ་ཆོའི་ཞལ་རྒྱུན་
ཏུ། སྟན་ངག་ཤེས་ན་ཆོག་རྒྱུན་ལ་མཁས་ཞེས་པའམ་ཆོག་རྒྱུན་ཤེས་ན་
སྟན་ངག་ལ་མཁས་ཞེས་ཟེར་བའང་སྟན་ངག་གི་གཞུང་ལུགས་དག་ནི་
གཙུག་པོ་ཆོག་གི་སྒྲུ་ཆལ་གཏན་ལ་འབེབ་བྱེད་ཅིག་ཡིན་པ་མཚན་གྱིན་
འདུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བརྟམ་བྱ་དོན་གྱི་སྟན་ངག་ལ་མཐའ་ཡས་ཤིང་
ཚུལ་པ་བོའི་ཁམས་དང་མས་པའང་སྟེ་ཆོག་གིས་ཤིག་ཡིན་པས་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་འདི་སྟེ་བྱ་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་སྟེ་ཆོག་འཛིག་རྒྱུང་མ་ཡིན་
མོད། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་སྤྱིའི་བསམ་སྦྱོར་དང་བསྟན་ཉེ་བཤད་ན།
སྟེག་པ་བོར་ཡར་སྐྱལ་དང་ཕན་བདེ་ལྟེན་བྱེད་སྒྲིགས་ཀྱི་བརྟམ་བྱ་ལ་
གཞིལ་རྒྱ་ནི་སྟན་ངག་པ་ཡ་རབས་ཤིག་གིས་བཙོན་བྱ་གཙུག་པོ་ཡིན་ནི་
སྟེ། སྟན་ཆོག་རིག་པའི་ཤེས་བྱ་གནད་བསྐྱས་ལས། མྱོངས་པའི་

གཉིད་ལས་སང་བྱེད་འབྲུག་གི་སྒྲི། །ངན་སྦྱིད་སྦྱུལ་ཆང་གཏོར་བྱེད་
གནས་ལྷགས་ཐོག་ཡར་བས་སྒྲུང་བའི་ལས་སྦྱོར་ཉིན་མའི་མགོན། །
དགོངས་གཞིར་བྱས་པ་སྦྱོར་ཚུལ་སྤྱོད་ལེགས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར་རོ། ། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་དོན་རྒྱན་སྤྱོད་ཐོས་གཙུག་ཐོ་སྦྱོར་
ངག་གི་བརྗོད་བྱ་གཏན་ལ་འབབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། །འདིའི་སྐབས་
བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ཉམས་མི་འདྲ་བ་སྤྱོད་ཚུལ་སྦྱོར་ཚུལ་གསུངས་པ་
ལས་ཚུལ་པ་ཐོའི་བསམ་སྒྲོ་དང་སྦྱིར་སྦྱོར་ངག་གི་བརྗོད་དོན་འདི་
འདྲ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཚུལ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་དེ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །

དེས་ན་སྦྱོར་ངག་ལ་དོན་གྱི་སྦྱོར་ངག་དང་ཆོག་གི་སྦྱོར་ངག་
གཉིས་ཡོད་པ་ལས་རང་རེ་ཆོས་སྦྱོར་ངག་བྲིད་སྦྱོར་ངག་སྦྱང་ཞེས་
པའང་རྗོད་བྱེད་ཆོག་གི་སྦྱོར་ངག་ལས་མ་འདས་པས། སྤྱོད་རྒྱུན་སྦྱོར་
ངག་གི་གཞུང་མེ་ལོང་མ་སྤྱོད་ལ་སྦྱངས་ན་བསམ་སྒྲོར་བཀག་རྒྱ་
ཐེབས་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ནི་རྒྱང་ལོར་འབྲུལ་ཞིག་མིན་ནམ་སྦྱོར་སྤྱོད་
ད་སྐབས་རང་མོས་སྦྱོར་ངག་ཅེས་པའང་ཆོག་གི་གཙུག་མཆོམས་དང་
ཆོག་བྲིམ་རྒྱུང་གངས་སྤྱོད་ལ་གཏན་འཁེལ་མེད་པར་བརྗོད་དོན་
དང་མཐུན་པར་གང་མོས་བྱེད་ཆོག་པའི་དོན་ཡིན་རྒྱུ་ལས་དམིགས་
བསམ་གྱིས་བསམ་སྒྲོའི་རང་དབང་ཞིག་རྒྱུལ་གྱིན་མེད། སྦྱིར་བསམ་
སྒྲོའི་རང་དབང་ཞེས་པ་བྱིན་དང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་དུ་མའི་ཁྲིད་ནས་ཐོབ་
དགོས་པ་ཞིག་ལས་རྗོད་བྱེད་གྱི་ཆོག་ཅུལ་ལ་རག་ལས་ག་ན་ཡོད།
ཆོག་ས་བཅད་མིན་གྱི་སྦྱོར་ངག་གང་ལའང་བསམ་སྒྲོའི་སྤྱོད་ནས་
བཀག་རྒྱ་ཡོད་མི་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་དེ་སྦྱོར་ངག་པ་ཆོས་དེས་པར་དུ་ཤེས་

[illegible]

བཀའ་ལྟོན་ལྟར་འཇུག་པའི་ལྷན་པོ་ལྟར་འཇུག་པའི་ལྷན་པོ་།

བྱང་ཏུ་གསལ་བའི་མི་ལྟ་དང་ལྟ་འདྲེ་སྟགས་མཚན་པའི་གཟུགས་སུ་
 བྱས་ཏེ་རང་རང་སོ་སོའི་སྐད་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་དང་བསམ་པའི་
 རྣམ་འགྱུར་ལྟ་ཆོགས་ཡང་ནས་ཡང་ཏུ་རྣམས་ཤིང་གར་བྱེད་པ་ལ་རྣམས་
 གར་ཞེས་བྱ་ཏེ། རྣམས་གར་ཤེས་ན་སྐད་རིགས་ལ་མི་སྒྲིབ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་
 སྒྲིབ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་སོ། ། རྣམས་གར་ལ་མདོ་
 འདིན་པ་དང་། རྩལ་མོ་བ། ཆས་སུ་ཞུགས་པ། བཞད་གད་པ། རྣམས་
 གར་བ་བཅས་ཡན་ལག་ལྔ་ཆང་དགོས་ཤིང་སྤྱང་བཅན་སྐམ་པའི་ཡན་
 ཆོད་ནས་བྱོད་ལ་རྣམས་གར་གྱི་རིག་པ་འདི་དར་བར་བཤད། རིམ་གྱིས་
 སྐད་གྲགས་ཆེ་བའི་རྣམས་གར་ལ་ཅེ་ལྟ་མོ་དང་ཁམས་གྱི་རལ་བ། ཆབ་
 མདོའི་བྱ། མངའ་རིས་དང་འབའ་ཐང་གི་སྒྲིབ་གཞུས། ཆིག་
 རྒྱལ་འབྲས་དཀར། ཤེལ་གྱོང་འབྱོང་ཅེད། འབག་མེང་སྟགས་རྣམས་
 གར་གྱི་རིགས་མང་བོ་དར། རྒྱ་གར་ནས་རྣམས་གར་གྱི་གཞུང་བོད་སྐད་
 ཏུ་བསྐྱར་བ་ལ། སྤྱོད་དཔོན་ཅན་ཏུ་གྲོ་མའི་འདིག་རྟེན་ཀྱན་ཏུ་དགའ་
 བའི་རྣམས་གར་དང་། རྒྱལ་བོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མའི་སྤྱུ་ཀྱན་ཏུ་དགའ་བའི་
 རྣམས་གར་སྟགས་ཡོད་ལ། བོད་ཀྱི་མཁས་པས་བཅམས་པར་གྲུང་ཐང་
 བཟུན་པའི་སྤྱོད་མའི་རྣམས་གར་གྱི་བཟུན་བཅས་ཡང་དག་ལམ་ཏུ་བཀྲ་
 ཤེས་པའི་རྩལ་ཅེད་ཅེས་རྒྱ་ནག་དང་སྟག་པོ། བོད་དང་རྒྱ་གར་བཅས་
 ཀྱི་སྐད་རིགས་བཞིའི་སྒྲིབ་སྒྲུབ་གཏམ་སྐོང་བྱེད་པའི་གཞུང་དང་། ས་
 པཎ་གྱི་རྩལ་མོའི་བཟུན་བཅས། གཞན་ནམ་ཐར་ཆེན་མོ་བརྒྱད་
 སྟགས་མང་ཅམ་ཡོད་དོ། །

* ཁམས་འགྲེལ་ལས། རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྔ་བོ་ཤེས་པ་ལ་པཎ་

ཆེན་དང་། རྒྱུ་བ་ལྟ་བུ་ཤིས་ལ་པར་རྒྱུ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བྱེད་
 པར་གྲགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། རིག་གནས་ཆེ་རྒྱུ་གི་རྣམ་
 གཞག་འདི་གཙོ་བོ་རྒྱ་གཞུང་དག་ལས་བྱེས་པ་ཞིག་ཏེ། གཞུང་ལ་
 ལར་རྒྱ་རིག་པ་རིག་གནས་རྒྱུ་བ་དང་སྐར་ཅིས་རིག་གནས་ཆེ་བའི་
 ཁོངས་སུ་བཟུས་པའང་ཡོད་ལ། སྐར་ཅིས་མ་བཟངས་པར་རིག་
 གནས་ཆེ་རྒྱུ་དག་ཏུ་གྲངས་བཅད་པའང་ཡོད་མོད། མངོན་པར་
 འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མོགས་སུ་སྐར་ཅིས་རིག་གནས་རྒྱུ་བ་ལྟ་བུ་ཁོངས་
 སུ་བཟུས་ཏེ་རིག་གནས་ཆེ་རྒྱུ་དག་ཏུ་གྲངས་བཅད་པ་འདི་བཞིན་
 གྲགས་ཆེ་ལོ། ། རྒྱ་གཞུང་དག་ཏུ་རིག་པའི་གནས་བཙུག་དང་།
 རྒྱ་ཅལ་དུག་རྒྱ་ཅལ་བཞི་མོགས་རིག་གནས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མང་ཏུ་འབྱུང་
 ཡང་རིག་གནས་ཆེ་རྒྱུ་བོར་མ་འདུས་པ་མེད་དེ། ཁམས་འགྲེལ་
 ལས། རྒྱ་ཅལ་དུག་རྒྱ་ཅལ་བཞི་ལ་མོགས་པ་རྣམ་གྲངས་མང་བོ་བཤད་
 པ་དག་ཀྱང་རིག་པའི་གནས་ཆེན་ལྟ་བུ་འདིར་ཅི་རིགས་པར་འདུས་
 སོ། ། ཞེས་དང་། ཁམས་འཇུག་ལས། དེ་ལྟལ་བརྗོད་རྒྱུ་ཉོག་གོ་དང་། །
 འཆོ་བ་བྱིན་དང་རིག་ཅེས་བྱ། གཞན་ལས་གཞན་དག་རྣམ་བཤད་པ། །
 འདི་ཡིན་དང་ཏུ་འདུས་ཞེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ར། །

* རིག་གནས་རྒྱུ་བ་ལྟ་བུ་ཤིས་ལ་པར་རྒྱུ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བྱེད་
 པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཆོ། མངོན་བརྗོད་ཤིས་ན་མིང་ལ་མི་རྣམས་པར་
 གསུངས་པ་བཞིན་མིང་གི་རྣམ་གཞག་རྣམ་གྲངས་ཏུ་མའི་སྒྲིན་སྒྲིན་
 པའི་མངོན་བརྗོད་དང་། རྟེན་སྦྱར་ཤིས་ན་ཆོགས་བཅད་ལ་མི་རྣམས་
 པར་གསུངས་པའི་ཡི་གེ་ལྟེ་ཡང་གི་རྣམ་གཞག་གསལ་ཞིང་དེ་ཉིད་

རྒྱལ་སྤྱི་གཞི་གཞི་བཟོ་བའི་མཐུན་སྦྲེལ་གྱི་འདུག་སྡེ་

བས་བསྐལ་བ་བཞི་ཁྲི་འཛིན་ཆོག་ས་བསྐྱམས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་
 མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པའི་དགོས་པ་འཇཉིང་དགོས་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱང་
 ལྷན་དག་ཡིན་ཆོག་པ་དང་། སྤྱོད་དོན་ཅན་དྲ་གོ་མིས། ཚུད་འཆད་
 དག་ལ་མ་ངེས་པ། སྤྱིད་ཕྱིར་མི་འབྲུལ་ཚུམ་པ་སྟེ། ཞེས་ཕྱིར་མཁས་
 ལྷན་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་འཆད་ཚུད་ཚུམ་གསུམ་ཡིན་ཡང་།
 འཆད་ཚུད་གཉིས་ལ་བྱང་བ་ཅན་གྱིས་མཁས་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་
 མི་འབྲུལ་བའི་གཟེར་སྟུང་ཉི་ཚུམ་ལ་མཁས་མིན་གྱི་སྒྲིན་ས་འཛིག་པ་
 དང་། ལྷན་དག་མེ་མོང་མ་ལས། ལྷན་དག་རྒྱུད་ལ་འདང་ངལ་བྱས་མི།
 མཁས་པའི་འདུན་ས་དག་ལ་འདུག་ཏུ་དབང་། ཞེས་ལྷན་དག་ལ་
 ཁྱད་ཅན་སྤྱངས་པས་ཀྱང་བཙོན་པ་དག་ཅིང་ཆོག་དོན་ལ་སྤྱོད་མི་
 འབྱུང་བས་མཁས་མང་གདན་འཛིན་ས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་རིག་
 པའི་བརྒྱ་ཁྲི་ཅི་དགར་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་དང་། ལྷན་དག་
 དམ་པའི་བྱུན་ལྡན་ནི། བསྐལ་བའི་བར་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར། ཞེས་
 ལྷན་དག་དམ་པའི་ལམ་ནས་བཅུ་མས་པ་གང་ཡིན་ཡང་རི་སྤྱིད་མིའི་
 རིགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་གནས་པ་དེ་སྤྱིད་ཏུ་དག་གི་བརྒྱད་དང་མེས་ཀྱི་
 མཛེས་བྱུན་ཏུ་གནས་ཐུབ་པ་དང་། སྤྱོད་གྱི་བྱུལ་པོ་གསུམ་པའི་
 གཟུགས། རང་གི་རང་བཞིན་མེ་མོང་ཐོབ། རྟེན་གཉེན་བར་མི་གནས་
 ཀྱང་། རང་ཉིད་ཉམས་པ་མེད་ལ་སྟོས། ཞེས་སྤྱོད་བྱུན་བྱུལ་སྤོན་ལ་
 བཅུ་མས་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཛེས་བྱུན་ཏུ་གྱུར་བ་དག་གི་མཛེད་འཕྲིན་
 དང་ཕྱག་རྟེན་ལྷན་དག་གི་མེ་མོང་ཏུ་འཕྲིན་ཆེ་དེ་དག་གི་སྤྱོད་ཆེའི་འདུ་
 བྱེད་བཏང་ཡང་མཛེད་ཏུ་བྱུང་བའི་སྤྱོད་ཡོན་དང་ཐུགས་སྟོབས་སྟོབས་
 ཏུས་གཏན་ཏུ་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རིན་པོ་ཆེ་

གསུམ་གྱི་གཏམ་གྱི་སྦྱར་བ་ལས། རིགས་ལམ་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་རྣམ་
 དཔྱད་དང་། གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་ཤར་བའི་ཉམས་ལེན་དང་། །
 ཆོག་སྦྱར་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་ངག་གི་དཔལ། །ས་ཉེང་འདི་ན་རིན་
 ཆེན་རྣམ་གསུམ་སྣང་། །ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་གཟི་བརྗེད་
 དང་དངོས་བྱུང་གིས་བྱུག་པའི་རིན་པོ་གསུམ་ཡོད་ན་དེའི་གཅིག་ནི་
 ངག་རིག་དམ་པ་ཡིན་པེས་པ་དང་། འཇམ་མགོན་ཆེན་པོ་ཉལ་
 རྟ་མཆོག་འགྲོ་བའི་ཆོ་ན་ཤེས། །གསེར་དུལ་བཞུས་ན་ཤེས་པར་
 འཕྱར། །ཁྲང་ཆེན་གཡལ་རྩེར་ཤེས་འཕྱར་ཏེ། །མཁས་པ་ལེགས་བཤད་
 ཚུམ་ན་ཤེས། །ཞེས་པེས་དོན་གྱི་མཁས་པ་ཡིན་མིན་དེའི་བཅུམས་ཆོས་
 གྱི་སྤང་ལ་གཞལ་ན་བདེ་སླག་ཏུ་རྟོགས་བྱུང་པ་སོགས་སྟོན་ངག་དང་
 སྟན་ངག་སྦྱངས་པའི་དགེ་མཆོན་ལ་བཞུགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་གནང་
 བོང་། གཞན་གནང་དེང་མཁས་པ་མང་པོས་སྟོན་ངག་ནི་རྒྱལ་ཁབ་
 སྤང་བྱེད་གྱི་དམག་དཔུང་དང་། མིའི་འཆོ་བའི་ཉིང་བཅུད། ཟུངས་
 ལག་གི་རྒྱབས་སྒྲ། ཏུས་རབས་གྱི་མེ་ལང་། ཉེང་གི་བྱུང་ཁོངས་སུ་
 གཏོགས་པའི་སྐད་ཆའི་སྒྱུ་རྩལ། ལེམས་གྱི་བྱས་ཡིན་ཚུལ་སོགས་
 བཏོད་པའི་མེ་རྟོག་གི་ཕྱང་བ་ཆེས་ཆེར་དཀྱིགས་ནས་ཡོད་དོ། །

༥ སྟན་ངག་ལ་མ་སྦྱངས་པའམ་མ་ཤེས་ན་ཉེས་སྦྱོན་ཆེ་ཚུལ་ནི།
 དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས། མཁས་པ་ཉིད་ནི་མེད་ན་སྒོ་གྲས་རྣམས་
 ཉམས་མི་རྣམས་འཆོ་བ་དོན་ཡོད་མིན། །མཚུངས་མེད་རྒྱས་པའི་སྟན་
 ངག་མེད་ན་མཁས་པ་ཉིད་ནི་ནོའི་སྒྲིག་དང་མཚུངས། །ཞེས་སྤང་
 དོར་གྱི་གནས་ལ་མི་སྤྲངས་པའི་མཁས་པ་མེད་ན་མིའི་འཆོ་བ་ལའང་

པ་སྐུ་ལ་རྟེན་གྱིན་དུ་མང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ཐལ་ཆེ་བར་མ་གུར་ཏམ། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། འོ་ན་གུང་ཐང་བསྟན་
 པའི་སྒྲོན་མེས། ཟབ་ཟབ་མན་ངག་ཟེར་དགུ་འཆོལ་བ་དང་། ཁོ་བ་
 ཐོབ་མང་པོའི་རྣམ་གུང་ས་གསོག་བྱེད་ཅིང་། སྒྲ་སྟན་སྟན་ཅིས་སོགས་
 ལ་མགོ་འཁོར་བ། །གཞུང་ལུགས་སོས་བསམ་རྣལ་མའི་གོགས་ཡིན་
 པས། །ཅ་བ་པོར་ནས་ཡལ་ག་མ་འཛིན་ཨང་། །ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་
 བམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྐབས་འདིའི་བསྐྱབ་བྱ་གནང་ཡུལ་ནི་མདྲ་ཐུགས་བྱ་
 གཞུང་ལ་སྒྲོབ་གཉེར་གནང་མཁན་ཆོ་ཡིན་ཕྱིར། རང་གི་སྐབས་
 བབས་སྐྱང་བྱ་དག་དོར་ནས་གཞན་ཞིག་ལ་ཨ་གསར་བྱེད་མི་རུང་
 པའི་དོན་ཡིན་པ་ལས། ཐ་སྙད་རིག་གནས་ལ་སྐྱང་མི་རུང་བའི་དོན་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཁོང་རང་གིས་གུང་ཐ་སྟད་རིག་གནས་མཐའ་དག་ལ་བྱང་
 རྒྱུ་པར་སྐྱངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ལུང་དེ་སྐབས་སོབ་སྐབས་
 ཐོབ་ལ་སྐྱར་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། མདྲ་ཐེ་རྒྱན་ལས། རིག་པའི་གནས་
 རྩ་དག་ལ་བཙོན་པར་མ་བྱས་ན། ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་མདྲ་
 ཐུགས་རིག་གནས་མཐའ་དག་ལ་སྐྱངས་ཤིང་འཆད་ཚད་ཚུལ་གསུམ་
 ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཞིག་དགོས་བྱུ། དེང་གི་རྒྱགས་རེ་བའི་ཡོན་ཏན་
 དང་ཉེ་ཆེ་བའི་བསམ་སྒྲོ་དེས་ལག་རྒྱུ་ཐག་ལ་འཛེགས་པ་དང་།
 གསོག་གཡས་ཆད་པའི་རྒྱུ་པོས་གནམ་འཕང་གཙང་འདྲ་པ་
 བཞིན། མི་ཆེའི་དོན་སྒྲིང་བཟང་པོ་ལེན་རྒྱ་དང་། མི་རིགས་ཡར་རྒྱས་
 ལུ་གཏོང་འདྲ་པ་ནི་མི་ལམ་རི་བཞིན་འབྲས་མེད་ཏུ་འབྱུར་འགྲོ་
 པས། ཐོན་ཕྱོན་སྒྲིས་བྱ་དམ་པ་དག་གི་སྒྲ་ཡོན་དང་ཐུགས་བཙོན་ལ་
 མིག་སྟོས་བྱེད་པར་འཆོལ་ལ། །

རྟོན་འབྲེལ་ཡང་གསལ་སྤང་མཛོད་དུ་དངས་པའི་ལུང་། རྒྱལ་
 བོ་ལང་ཚོས་དྲེགས་བྱུར་གྱང་། རྒྱན་མེད་པ་ན་སྐྱེ་བོས་སྤེང་། །ཞེས་པ་
 རི་བྱར་མཁར་སྐོ་གྲས་རྒྱལ་བའི་གསུང་ཡིན་ཏེ། ཁོང་གི་རབ་བྱུང་དགུ་
 བའི་ས་སྤྱལ་ (༡༥༠༧) ལོར་འཁྲུངས་ཤིང་དགུང་གྱངས་བདུན་ཅུ་
 ལྷག་བཞུགས། རྒྱན་མོང་དང་རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་སྤྱི་
 དང་ཁྱད་པར་དུ་གསལ་བ་རིག་པའི་གཞུང་ལ་འགན་རྒྱ་དང་བཟུང་བའི་
 མཁས་པ་ཆེན་པོར་བྱུར་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་དང་བཤད་རྒྱུད། ཕྱི་མ་རྒྱུད་གྱི་རྒྱ་
 མདོ་ཡན་གྱི་འབྲེལ་བ། བཟླ་བ་ཅོས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལུན་སེལ་རྒྱན་
 མེ། རྒྱན་གྱི་རོ་རྒྱས་ལུ་རྩེས་གྱི་རེ་ལུ་མིག་སྒྲིག་གསལ་རིག་གི་སྐོར་དང་།
 རྟོན་ངག་མེ་ལང་མའི་མེ་ལང་སྒྲིག་སྒྲིག་གནས་གཞན་པའི་སྐོར་གྱི་
 གསུང་རྩོམ་ཡང་ཤིན་དུ་མང་ངོ་། །

[illegible]

ཕྱི་མཆོག་གི་ཤི་ལ་ཀ་གསུམ་པའི་མཆན་འགྲེལ།

महाराजस्यै नमः

[illegible][illegible]

བཞུགས་སའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཞེས་འཆོག་གིས་འཕགས་ཡུལ་དང་།
ས་གནས་དེའི་མི་མང་ཆེ་བས་གོས་དཀར་པོ་སྒྲིན་པས་སམ་རྒྱ་མཆོ་
ལས་རིང་དུ་གར་བས་ན་རྒྱ་གར་དང་། ཡང་ན་འདྲིང་རྒྱལ་གྱི་མིང་
གིས་རྒྱ་གར་ཞེས་འབོད་པའོ། །

༥ ཆངས་པ་— སྤྱིར་ཆངས་པ་ལ་ཞལ་གཅིག་པ་དང་། གསུམ་པ།
བཞི་བ་བཅས་རིགས་གསུམ་ལས། ཕྱི་རོལ་བ་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་
མས་པོ་དང་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པར་འདྲིང་པའི་ལྟ་ཆངས་པ་ནི་ཞལ་
བཞི་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་ཡིག་ཐོག་མར་བཟོ་མཁན་
ཡིན་པར་བཤད་པས་སྒྲེ་དགའི་བདག་པོ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། ། ཆངས་པ་
ནི་ལུས་ཀྱི་ཆད་མི་ཤེས་ཤིང་བྱད་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་རྟེ། དེའི་ལུས་ཀྱི་
ཆད་བྱབ་འཇུག་གིས་མར་བཞུས། དབང་ཕྱུག་གིས་ཡར་བཞུས་ཏེ་
དཔྱད་ཀྱང་ཆད་མ་དཔོག་པས་ཆངས་པ་ཞེས་བཏགས་ཚུལ་ཕྱི་རོལ་
བ་ནམས་ལ་གྲགས་སོ། ། ལྷ་བས་འདྲིར་འཇིན་མ་སྟེ་སའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་
པོ་མཐུ་རྒྱས་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའི་སྟན་ངག་པ་དགེ་དབང་ལ་འདྲ་
མཚུངས་སྐྱར་བའོ། །

སྤྱི་ཆོག་གི་ཤི་ལ་ཀ་བཞི་བའི་མཆན་འགྲེལ།

༥ ལ་ཆེན་ནམ་བཟང་— ལ་སྐྱོ་བ་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་བཟང་
པོ་འམ་སྐྱོ་བ་ནམ་བཟང་དུ་གྲགས་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་འདིའི་ནམ་
མར་རྒྱས་བཞུས་གང་ཡང་མཐོང་ལམ་དུ་མ་གྱུར་མོད། སུམ་རྟགས་ཀྱི་

འགྲེལ་བ་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མེ་ཞེས་པའི་གཞུང་རྩིས་པ་པོ་ཁོང་ཡིན་ཚུལ་
 ལྟར་བྱང་དུ་གསལ་ལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེར་སྤྲད་དང་སྟན་པ་གཏིང་ཅིང་སྤྲ་
 གྲ་ཚན་གཉིས་དང་སྟན་པ་གཏིང་ཅིང་མ་ཚགས་ཀྱི་སྒྲིན་རྒྱལ་གྱི་ལུ་
 ཚུལ་རྗེ་རི་རྩམ་ཐར་དུ་གསལ་བས་ཁོང་དང་དུས་མཉམ་པའི་མཁས་པ་
 ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་འདུག་གོ།

སྒྲིན་ཆེན་ཤོ་མ་ལུ་པའི་མཆན་འགྲེལ།

༥ མཁས་བཙུན་བཟང་པོ་—— མདོ་རྒྱུད་རིག་གནས་རྒྱ་མཆོའི་
 དགོངས་དོན་མཐའ་དག་ལ་ནང་བྱན་རྒྱུད་པས་ན་མཁས་པ་དང་། རྗེ་
 ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་མཐའ་དག་ཚུལ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱུད་ལ་ཉམས་སུ་
 བླངས་པས་བཙུན་པ། ཐོས་སྒྲིམ་ལས་རྟེན་པའི་རྩམ་དཀར་གྱི་ཡོན་
 ཏན་ཐམས་ཅད་བསྟན་འགྲེལ་དོན་འབའ་ཞིག་དུ་ལེགས་པར་ཡོངས་
 སུ་བསྟེན་པ་ན་བཙུན་པ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་དེ་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་
 མངའ་བརྟེན་པའང་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མེས། མང་དུ་
 ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེར་བཅལ་བས་མཁས། ཐོས་དོན་ཚུལ་བཞིན་རྒྱུད་ལ་སྤྲ་
 བས་བཙུན། །ཀྱན་བྱང་བསྟན་འགྲེལ་དོན་དུ་བསྟེན་བས་བཟང་། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

༦ གསང་བ་གསུམ་—— སྤྱིར་གསང་གསུམ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ཀྱི་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་ལ་གོ་དགོས་ཏེ། སྤྱིར་
 གསང་བའམ་ཡོན་ཏན་མཆན་དཔེའི་དཔལ་གྱིས་མངོས་པ། གསུང་

སྒྲིན་ཆེན་ཤོ་མ་ལུ་པའི་མཆན་འགྲེལ་གྱི་ལུ་ཚུལ་

གུན་གསལ་ཞགས་པ་ གུན་གསལ་མི་མཚན་མཚན་མཚན་
 བཟོད་དེ་དེ་མཚན་པ་ གུན་མཚན་པ་མཚན་པ་མཚན་པ་མཚན་པ་
 དེ་མཚན་གུན་གསལ་ཞགས་པ་མི་མཚན་མཚན་མཚན་མཚན་མཚན་
 བཟོད་པ་མཚན་པ་མཚན་པ་མཚན་པ་མཚན་པ་མཚན་པ་མཚན་པ་
 བཟོད་པ་མཚན་པ་མཚན་པ་མཚན་པ་མཚན་པ་མཚན་པ་མཚན་པ་
 བཟོད་པ་མཚན་པ་མཚན་པ་མཚན་པ་མཚན་པ་མཚན་པ་མཚན་པ་

རིག་པ་ཚེས་ཉི་མའི་ཁྱིམ་རྒྱུད་ཏུ་འབྲང་པ་དེས། །

‡ སྤང་རྟོགས་— སྤྱི་བ་གཉིས་བཀ་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡངས་
ལུ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་
པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་རྟོགས་པའི་
རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་མངའ་བའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་སྤངས་རྟོགས་
མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱས། །

‡ སྤམ་ཚིག་ཤོ་ལོ་ཀ་ལྟ་བུས་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་རྩོ་
བཟང་གཤམ་པ་དཔལ་བཟང་པོ་མཚོག་ལ་མཚོད་བརྗོད་སྤལ་བ་
ལགས་ཏེ། ཁོང་ནི་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་བྱ་སྟེ་སྟེ་ལོ་ ༡༣༥༧ ལོར་
མདོ་སྨད་ཙོང་ཁའི་ཡུལ་ཏུ་སྐྱེ་བལྟམས་ཤིང་དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་བར་ཏུ་
མདོ་སྨད་ནས་བཞུགས། དེ་ནས་དབུས་གཙང་ཏུ་ཕྱེ་བས་ཏེ་གྲུབ་
མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་ཏུ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྐྱེད་རིག་
གནས་དང་བཅས་པར་གསན་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པ་གནང་། ལྷན་
པར་ཏུ་རྩོ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཞལ་གཟིགས་
ཤིང་གདམས་པ་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཡང་ཅེ་དཔལ་ལྡན་ཐལ་འགྱུར་བའི་དགོངས་དོན་མ་ལུས་པ་ཕྱགས་སུ་
རྒྱུད་ཅིང་ཉམས་སུ་བསྟར་ཏེ་དཔལ་མཉམ་མེད་རི་པོ་དགེ་ལྡན་པའི་
གྲུབ་མཐའི་སྤྱི་བ་བརྟོད། རུ་སྤྱོད་ཀྱིས་ས་ཆེན་བྱབ་པ་བྱུང་ཞིང་གསུང་
འབུམ་པོད་བཅུ་དགུ་མཛད། དགུང་གངས་རེ་གསུམ་པ་སྟེ་སྟེ་ལོ་
༡༤༡༨ ལོར་སྐྱེ་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། ། རྩོ་རིན་པོ་
ཆའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་བསྐུས་ཏེ་ཅང་མང་བས་འདིར་གསལ་བཤད་ཆེར་

མི་དགོས་པར་སེམས་ལ། མདོར་ན། ལྟ་བ་ནམ་དག་རྟག་ཆད་མཐའ་
 ལས་ཀྱིས། །སྒྲིལ་བ་ནམ་དག་བྱིངས་སྒྲིག་སྒྲུབ་པ་སངས། །སྤྱོད་པ་ནམ་
 དག་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞིན་བསྐྱབས། །ཞེས་དང་། དང་པོར་རྒྱ་ཆེན་
 གོས་པ་མང་ཏུ་བཅུ་། །བར་ཏུ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་
 པར་ཤར། །ཐ་མར་ཉིན་མཆན་ཀྱན་ཏུ་ཉམས་སུ་སྤངས། །ཀྱན་ཀྱང་
 བཏུན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་ཏུ་བསྔོས། །ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ག་གཉིས་པོ་འདིས་
 ཁོང་གི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཆེ་བ་གཙོ་བོ་བཏུན་པའམ་མཆན་ཡོད་སྟུང་མོ། །

ཁོང་ལ་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཞེས་བསྐྱགས་བརྗོད་མཛད་པ་ནི་
 ཆེས་ཆེར་དོན་ལ་གནས་པའི་བསྐྱགས་བརྗོད་ཅིག་ཡིན་ཏེ། འཇམ་
 དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ལས། འཇིག་རྟེན་ངན་སྤྱང་ན་འདས། །ས་ཡི་སྤྱིང་ཏུ་
 ཉོང་བ་ན། །ཁྱོད་ཉིད་བྱིས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། །སངས་རྒྱས་མཛད་
 པ་བྱེད་པར་འགྱུར། །དེ་ཆེ་དགོན་ཆེན་རབ་དགའ་བ། །ཁ་བ་ཅན་ན་
 ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ང་དང་འདྲ་བའི་མཛད་པ་
 ཉོན་ཚུལ་གྱི་ལུང་བཏུན་ཡོད་པ་དང་། མཁའ་འགྲོ་གསང་རྒྱུད་ལས།
 འཇམ་དཔལ་སྤྱལ་བ་སློ་བཟང་ཞེས། །བཏུན་པ་རྒྱས་བྱེད་དོ་མཆར་
 ཅན། །ཞེས་རྗེ་བཙན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཉིད་ཏུ་གསལ་བར་ལུང་
 བཏུན། རྩོན་སངས་རྒྱས་བཙོམ་ལུན་འདས་འཇིག་རྟེན་ན་བཞུགས་
 པའི་སྐུ་བས་ཤིག་ཏུ། རྗེ་སྤྱོད་དང་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་
 བཅའ་ཟེའི་བྱེད་ཞིག་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་མས་པའི་སྒྲོ་གྲས་དང་ལྷན་
 ཅིག་མཉམ་མེད་ཤུག་ཉི་རྒྱལ་པོར་མཇལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཆེ་ལུང་
 བཏུན་ཚུལ་མདོ་ལྟེ་གདམས་ངག་འཕྱོག་པའི་རྒྱལ་བོ་བཏུན་པ་དྲངས་
 རྟེན་འབྱེད་པའི་ལུ་ལས། ཀྱན་དགའ་བོ། ད་ལྟ་ང་ལ་ཤེལ་དཀར་

སྐུ་སྐུ་བཏུན་གཉིས་པའི་ཐམས་ཅད་བྱིན་འཛིན་གྲགས།

གྲི། ཁྲིང་བ་སྟེར་བའི་བྱེད་འདི། ཁ་འོངས་སྟོགས་མའི་དུས་སུ་ནི། །
 འབྲི་དང་ལྡན་གྱི་ས་མཚམས་སུ། དགེ་ཞེས་བྱ་བའི་དགོན་པ་འདེབས། །
 སློ་བཟང་ཞེས་བྱའི་མིང་ཅན་འབྱུང་། ཞེས་པའོ། ། གཞན་ཡང་མདྲོ་
 ལང་གར་གསེགས་པ་ལས། བཙེམ་ལྡན་འདས་ལ་སྤྱི་རྒྱལ་བོ་མ་རྟོས་
 པས་དུང་དཀར་བོ་ཞིག་སྤུལ་བ་ཙོ་འགལ་གྱི་བུ་ལ་གནང་ནས། འདི་
 རྒྱུད་ཀྱིས་འགྲོག་པ་རིར་སྦྲས་ཤིག་ མ་འོངས་པ་ན་དགེ་སློང་པད་མའི་
 དང་ལྡན་འདིས་གཉེར་ནས་བརྟོན་པས་དེའི་ཆོགས་དུང་བྱེད་པར་
 འབྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱུང་བ་སོགས་ལུང་བསྟན་
 མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་ཆེ་འདིའི་སྤྱན་མོང་སྣང་ཆོད་ཀྱི་དབང་
 ཏུ་བྱས་ན་འང་། བསྟན་པའི་ཡང་སྟོང་མདོ་ལྷགས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་
 བསྟན་པ་རྩྱགས་མཐར་སྒེལ་བའི་ཆ་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ནམ་
 ཐར་ཡར་ལྡན་དུ་ཆང་བ་ཡིན་ནོ། །

རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་སྤྱན་མོང་སྣང་ཆོད་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་དུར་སྟོག་
 དགེ་སློང་གི་ནམ་པར་བྱོན་པ་ལས་དོན་དུ་ན་རིགས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་
 འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དམིགས་བཅེ་མ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་
 ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྤྱབ་བྱེད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མང་མོད། འདིར་ལས་དང་
 བོ་བ་ནམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གོ་བདེ་བའི་བྱིར་རྗེའི་བསམ་ལྟན་ལས་
 གསུངས་པ་ལྟར་དྲངས་ན། ལྷམས་སུ་ཞུགས་དུས་ཡབ་ཀྱི་གཟིགས་
 ལྟངས་ལ། ལྟངས་ཅན་ཅན་ནས་གསང་བའི་བདག་པོ་ཡིས། གསེར་གྱི་རྩྱ་རྗེ་
 འཕངས་པ་ཡུམ་ལ་བེམ། མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས་ཀྱིས་སྤྱས་གསལ་བྱེད་
 པ་གཟིགས། གསང་བདག་རྩྱ་རྗེ་འཛིན་དང་དབྱེར་མེད་པ། ཞེས་
 དང་། ཡབ་ཀྱིས་སྤྱར་ཡང་རི་བོ་ཅེ་ལྟ་ནས། སྟོགས་བམ་ཁྱུར་བའི་དགེ་

སྤྲོད་སྤྲོད་ཆོས་ཅན། མེ་ཏྲ་ག་ཏུ་མ་སྤེལ་བའི་ཆོས་གོས་དང་། །ལྷ་ཡི་
 གོས་དར་སེར་བོའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། །གནས་ཆང་དགོས་ཞེས་ཁང་བར་
 བཞུགས་པ་མཐོང་། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་དབྱེར་མེད་པ། །
 ཞེས་དང་། ཡུམ་གྱི་སྤྲོད་བར་ནམ་མཁའི་སྤྱན་གསེབ་ནས། །སྤྱན་རས་
 གཟིགས་དབང་རིམ་ལྗོངས་ཞིག །ལྷ་ཡི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱར་བ་སྤྱོད་ནས། །
 ཐུགས་ཀར་ཤེལ་གྱི་ཁང་བར་ཞུགས་པ་ལ། །བརྟམས་ཆོ་ལྷ་ཡིས་ཤེལ་
 མོ་འབྱེད་པ་གཟིགས། །མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་དབྱེར་མེད་
 པ། ཞེས་བས་ཀྱང་ལེགས་པར་འབྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་སྤྱོད་ཆོ་དེར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱིས་དངོས་
 ལུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཚུལ་ནི། གསང་ནམ་ལས། ཨིན་ཏུ་ལྷོ་ལའི་མདོག་
 ལྷར་རབ་སྤྱོད་བའི། །རབ་མངོས་འོད་ཟེར་ལྷ་ཡི་ཏུ་བ་ཅན། །ཤིན་ཏུ་
 རྒྱལ་པའི་དབྱངས་སྤྱོད་འཇམ་པའི་དབྱངས། །མདོན་སྤྱོད་གཟིགས་པ་རྗེ་
 བཙུན་ཆོས་གྱི་རྗེ། ཞེས་དང་། དེ་ནས་བཅམས་ཏེ་རྗེ་བཙུན་མཐུན་
 པའི་གཏེར། །ནམ་འདྲོད་གཟིགས་ཤིང་དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་དང་། །
 ཤེས་རབ་ས་རྩལ་ཐིམ་གཞུང་ཟབ་མའི་དོན། །རྒྱན་ཏུ་གསན་པ་རྒྱལ་
 ལས་ཆོས་གྱི་རྗེ། ཞེས་དང་། རྟོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མ་ལས་ཀྱང་།
 དེ་ནས་གདུལ་བུའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སེལ་བའི་ཐིམ། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་
 ཐུགས་དྲག་རྒྱན་རིང་གི། །དད་པ་བརྟན་པོས་གཞུང་ཐུགས་གདམས་པ་
 ཏུ། །འཆར་ཕྱིར་གསལ་བཏབ་རྒྱ་ཆོགས་ཀྱན་ལ་འབད། །གསུངས་པ་
 ལྷར། །འོལ་ཁ་ཆོས་ལྷང་ནས་བསགས་སྤྱོད་སྤྱོད་མི་དཔོག་པ་གནང་ཏེ་
 རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱིས་དངོས་སྤྱོད་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་རྗེས་
 ལུ་བཟུང་། །ལྷ་བའི་གནད་ཐམས་ཅད་ཐིམ་ཅི་ལོག་པར་བརྟན་པས་

རི་བོ་དག་ལུགས་པའི་བྱ་བ་མཐའ་ཅན་པར་དག་པ་གཏན་ལ་ཕབ་
པའོ། །

འདས་པའི་བོད་ཀྱི་ལྷ་མྱུས་ཁོད་བྱ་བ་མཐའ་འཁོར་འཁྱེར་དང་མ་
མ་བཟང་དན་གྱི་ཚོད་པ་ཁ་ལ་བཟུང་ཞིང་། རང་གི་ཁི་ཕན་གང་རུང་
རེ་ཁོག་ལ་བརྟུག་ནས་ནང་འཁྱུག་གི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་ཅིང་མི་བསང་རྟ་
མས་ཀྱིས་གཏམ་རྒྱུད་སྟོབ་མི་རབས་ནས་མི་རབས་སུ་བཞག་སྟེང་བཞི་
བསྟུབ་ཐབས་བྲལ་བའི་ནོར་འཁྱུལ་དང་སངས་རྒྱུས་བསྟན་པའི་གོང་
ཆག་མི་རིགས་ཉམས་སྐྱོད་ཀྱི་ལྷ་འདྲེན་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པ་སོགས་
ཤེས་གཤམ་ཆེ་ཞེ། བོད་ཀྱི་བྱ་བ་མཐའ་ཕལ་མོ་ཆེའི་སྤྱལ་བཏོད་པ་བོ་
ཅམས་ནི་ཕན་ཚུན་སྤྱགས་ཡིད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ཤིང་སྤྱགས་རྒྱུད་
གཅིག་པ། སྤྱུ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་རྟགས་ཤིང་བསྐྱེད་པ་བྱེད་ཀྱི་མེ་ཏོག་
འཁོར་རེས་བྱས་པའི་ཅམ་ཐར་བཟང་པོ་ཅན་གྱི་སྤྱགས་ཡིན་པས་རང་
རེ་ཆོས་དེ་ཤེས་ཤིང་དེའི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་དགོས་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དམ་པ་
ཡིན་པར་བསམ་སྟེ། བཀའ་ཐང་བསྟུས་པ་ལས། སྤོབ་པས་ལུང་བསྟན་
མདོ་ཁམས་སྤྱད་ཅིག་ཏུ། །ཨ་ཏི་གཡི་སྤྱལ་བ་སྟོབ་བཟང་གྲགས། །ཞེས་
མཉམ་མེད་རྩི་བོ་ཆེན་པོ་དང་རྗེ་སྟོབ་བཟང་གྲགས་པ་གཉིས་སྤྱགས་
རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས། རིག་
འཛིན་བྱ་བ་པའི་དབང་རྒྱུག་པད་མ་འབྱུང་། །ལྷ་བརྒྱའི་གཙོག་རྒྱན་
དཔལ་ལྷན་མར་མེ་མཛད། །རྩི་རྗེ་འཆང་དངོས་སྟོབ་བཟང་གྲགས་པའི་
དཔལ། །རྩི་ཆོགས་སྤྱལ་བའི་གར་མཛད་དེ་ལ་འདུད། །ཞེས་སྟོབ་
དཔོན་པ་ལྷ་འབྱུང་གནས་དང་། མཉམ་མེད་རྩི་བོ་རྗེ། རྗེ་ཅོང་ཁ་བ་
གསུམ་སྤྱལ་གཞི་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྩོམ་པ་ཆེན་པོ་ལྷོ་ཆོ་འདི་དབང་དུ་བྱས་ན་འང་གོང་དུ་བཤད་
 པ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་གྱི་སྒྲིམ་བུ་དམ་པ་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་བཞེན་
 ཉི་མདོ་རྒྱད་རིག་གནས་གྱིས་བསྟུས་པའི་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་
 གྱི་པ་རྣམས་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཕྱིར་ཁོང་དང་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་གྱི་བུ་
 སྟོབ་དག་ལྟ་ཅི། ཏུས་སྐབས་དེའི་ཆེ་ཆུ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཙུག་རྒྱུན་དུ་
 མཆོད་ཅིང་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་གྱི་སྒྲིམ་བུ་དམ་པ་དག་གིས་ཀྱང་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་དང་གངས་རིའི་སྟོན་མེ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་གནང་
 ཞིང་བསྟུགས་པ་མཛད་ཡོད་དེ། བོ་དོང་སྟུགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས།
 ཐུབ་བཟུན་ཉི་མ་རུབ་རིར་ལྷུང་གྱུར་ཅིང་། ། ཤེས་ལུན་རྒྱུ་ལུན་
 པ་ལྟ་བུ་འདས། །སྟག་སྟུང་འབྱུང་བའི་བྱ་ཆོགས་རྒྱ་ཏུས་འདིར། །སྟ་
 བའི་རྩ་བ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་ཤར། །ཞེས་དང་། མཁས་མཆོག་ངང་
 བའི་རྒྱལ་བོ་སྟོ་བཟང་གྲགས། །གྲགས་པ་མགིན་པའི་རྩ་རྒྱག་པ་ཅན། །
 སྟོ་བཟང་མཁའ་ལྡིང་དབང་བའི་ཞབས་བྱུང་དུ། །འཇིགས་མེད་བྱུང་
 བ་གཞིན་རྩས་འདི་སྟངས་ལྟ། །ཞེས་དང་། རྩོད་གྱི་རྣམ་ཐར་ཆེན་པོའི་
 ཆེན་པོ་རྣམས། །རིང་ན་གནས་ཀྱང་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་ཐོས། །ཞེས་
 གསུངས། །འབྲུག་པ་པམ་དཀར་བོས། གང་དང་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་ཡོན་
 ཏན་ནི། །སྲང་ལ་བཅལ་བཞིན་ཕྱི་ཡང་མ་མཆིས་པས། །ལྟ་བུ་བ་ཡི་
 གཙུག་རྒྱུན་དུ་འོས་པ། ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལྟོད་ལ་ཐུག་འཆལ་
 ཡོ། །ཞེས་དང་། །འགན་རྩ་ཀྱན་བྲལ་རྩེ་བཙན་ཅིང་ཁ་བར། །འགན་
 པར་བཞི་བའི་མཁས་སྟོན་མང་ན་ཡང་། །འགན་རྩ་ཀྱན་བྲལ་ལྟོད་ཉིད་
 གཅིག་བྱ་ཞེས། །འགན་པར་མི་བྱེད་པམ་དཀར་བོས་བཟོད། །ཅེས་
 གསུངས། །ས་བཟང་མ་ཉི་པའི་ཆེན་གྱིས། །སྟུང་བ་ཡབ་སྟེན་ཞིང་གཞན་

གཤེགས་པ་ན། །དབུ་མའི་ལམ་འདི་སྟོན་པ་གཞན་མེད་ཅེས། །སྤྱི་སྤྱོད་
 བྱ་རིའི་ཕུང་པོ་གཞོན་སྤང་དུ། །མགོན་ཚུང་རྩོམ་མེ་ཆར་ལྟ་བུར་
 ལྷུང། །ཞེས་དང་། ལུབ་དབང་ཞིང་འདིར་ཚུད་ཉིད་ཁོ་ནས་ནི། །ལུབ་
 བསྟན་གསལ་བའི་འཕྲིན་ལས་འདི་འདྲ་ན། །ལུབ་པའི་རྒྱལ་ཆ་བ་དག་
 གིས་ཅི་བྱ་ཞེས། །མི་པམ་མགོན་དེས་ཕྱག་དྲིག་མི་མཛད་དམ། །ཞེས་
 གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་སྟག་ཆང་ལ་རྩལ་བས་ཀྱང་། །ཚུད་སྤྱི་ཉི་མ་
 གཞོན་ཅུའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། །མདོ་དང་རྒྱན་གྱི་པད་ཆལ་རྒྱས་མཐོང་ནས། །
 བདག་ཡིད་ཁེངས་པའི་ཀྱ་མུད་ལྟག་པར་བྱམ། །ཟབ་ཡངས་མཐུན་
 པའི་གཏེར་ལ་སྟོང་ནས་འདུད། །ཞེས་དང་། བྱང་ཕྱགས་འདི་ན་ཆོག་
 ཅམ་བྱང་བ་དགོན། །དོན་ལ་སྤྱོད་འདོགས་ཆོད་པ་དེ་བས་དགོན། །ཆོག་
 དོན་ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་གྱིད་མཐའ་ཅམ། །འདི་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་
 ཚུད་ལ་སྟོང་ནས་འདུད། །ཞེས་དང་། མདོ་ཐུགས་མཐའ་དག་བྱང་
 པར་རྩོམ་མེ་ཆེག་ །ཚུད་ལྟེ་མཐའ་དག་བྱང་པར་སྤྲེལ་མེད་དོན། །རིམ་
 གཉིས་མཐའ་དག་བྱང་པར་སྤྱོད་ལུས་ལ། །སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་
 གཏེར་ཆེན་ཚུད་ལ་འདུད། །ཞེས་གསུངས། ཀམ་མི་བསྟོད་རྩོམ་སྤྱི་
 བྱང་གི་ཕྱགས་འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ། །པལ་ཆེར་ལྟག་པ་འབའ་
 ཞིག་སྟོད་པའི་སྐབས། །འབྲལ་མེད་བྱི་དོར་མཛད་པའི་ཙང་ཁ་བ། །རི་
 བོ་དགའ་ལྡན་པ་ལ་བསྟོད་པར་བཀྱ། །ཞེས་སྟགས་ཀྱི་བསྟགས་བརྗོད་
 མཐས་ལས་སོ། །དེ་རིང་གི་སྤྱོད་ལུན་འདིར་ཆོག་ཆོགས་ཅུང་ཆེ་བར་
 ལྷུང་ཀྱང་དགོས་གལ་ཟབ་པར་བསམ་ཏེ་མང་ཙམ་བཀོད་པའོ། །

ཕྱི་མཆོག་སྐུ་ལ་གཟུགས་པའི་མཆན་འགྲེལ།

¶ གུན་མཁྱེན་མཁས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལྷན་གྱི་
 རྩ་བོ་འཕགས་པ་ཅོ་བར་གྱི་རྩ་བ་མཁས་ཀྱང་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་
 མཆོག་ནི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོར་གཙང་ལ་སྟོན་ཏེ་འབྱུང་། བྱིས་པའི་
 ཏུས་ནས་མཁྱེན་ཅལ་དང་མཛད་སྒྲིང་གཞན་ལས་བྱུང་ཏེ་འཕགས་
 པས་མཁས་ཀྱང་ལྷ་དབང་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་ཚུལ་གུན་ལ་གཤམ། དགྲང་
 ལོ་བདུན་པར་དག་ཚུལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་བཞེས་ཤིང་མཆོན་ལ་དག་ལེགས་
 དཔལ་བཟང་པོར་གསོལ། རྗེ་རེད་འདྲའ་བ་སྐྱེས་མང་ཏེ་བཞེན་
 བས་མདོ་ཐུགས་གཉིས་ཀའི་གཞུང་ལ་གཤིས་བྱིན་པར་བྱུང་། དགྲང་
 ལོ་བཙུང་པའི་སྐོག་པོ་དྲུག་པ་ཆེན་མོ་ཐུགས་ལས་ནམ་རྒྱལ་ཚོད་པས་པམ་
 པར་བྱས་ཤིང་ཐེ་བདུན་ཡིད་གྱི་སྤྱན་ལེལ་བཅམས། རྗེས་སུ་པོ་དྲུག་
 པ་ཆེན་གྱིས་བྱང་བ་ནམ་པར་ཆེན་པའི་རྒྱུད་མང་ཞེས་པའི་བཟུགས་
 བཛྲིད་གྱི་སྤྱན་ཆོག་སྤྱན་སྤམ་ཆོགས་པ་ལྟལ། དགྲང་ལོ་ཉེར་གསུམ་
 པར་རྗེ་རེན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ་ཞིང་སྤྱགས་སྤྲས་གཅིག་བྱུར་གྱི་
 སྤྱན་མོང་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གདམས་པ་ཡོངས་
 རྒྱུགས་གནང་། དེ་དག་སྤྱགས་དམ་ཉམས་བཞེས་གྱི་ཆེད་ཏེ་དམ་
 བཅའ་བརྒྱ་མཛད་པ་རྗེ་བཞེན་སྤྱོད་མཐའ་འཁྱོལ་གནང་བས་རྗེ་རེན་
 པོ་ཆོས་ཀྱང་ཁོང་གཅིག་བྱུ་ལ་གཟིགས་པ་ལྟ་ལྟོན་གྱི་མཛད་པ་བཞུན།
 དགྲང་ལོ་ཞེ་བདུན་པར་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རབས་གསུམ་པར་ལོ་བརྒྱུད་ལ་
 བཞུགས་ཤིང་མཆོན་ཉིད་ལྷ་ཆོང་གསར་འཛུགས་མཛད། གསུང་

འབྲམ་བོད་བཙུ་བླག་བཞུགས། དགྲང་གྲངས་ང་བཞི་བ་ཐུ་ལ་ ༡༤༩༩
 ལྷ་སྐྱ་ཞི་བར་གསེགས། མཛེད་ནམ་ཞིབ་རྒྱས་མེ་ར་རྩེ་བཙན་པ་དང་
 པའ་ཆེན་དགེ་ལེགས་ཉི་མ་སྐྱེས་ཀྱིས་བཙུམས་པའི་ནམ་ཐར་རྒྱས་
 བཙུམས་མང་དུ་བཞུགས་པ་ལས་སྐོས་པར་བྱའོ།

༩ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་ནི་པའ་ཆེན་སྐྱ་འཕྲེང་
 དང་བོ་ཡིན་པས་འདིར་པའ་ཆེན་སྐྱ་འཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་མཆན་དང་
 འབྲུངས་འདས་ཅམ་འགོད་པར་བྱའོ།

༡ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།	1385---1438
༢ བསྟན་ནམས་རྒྱགས་ཀྱི་སྤང་བ།	1439---1505
༣ དཔེན་ས་བསྐྱོ་བཟང་དོན་གྲུབ།	1505---1566
༤ སྐྱོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན།	1570---1662
༥ སྐྱོ་བཟང་ཡེ་སྐོས།	1663---1737
༦ དཔལ་ལྷན་ཡེ་སྐོས།	1738---1780
༧ བཙན་པའི་དབང་ལྷག	1782---1853
༨ བཙན་པའི་ཉི་མ།	1854---1882
༩ སྐྱོ་བཟང་གྲུབ་བཙན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དགེ་ ལེགས་ནམ་རྒྱལ།	1883---1937
༡༠ སྐྱོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ ལ་མཆན།	1938---1989

སྐྱུ་ཆོག་གི་ལ་ཀ་བདུན་པའི་མཆན་འགྲེལ།

༥ གངས་ཅན་སྒྲིངས་ལ་རྒྱལ་བའི་ཉིན་བྱེད་བདུན། །འབྲུང་བར་
 ལུང་བཟུན་— འདི་ནི་རྒྱལ་བུ་དཀོན་མཆོག་འབངས་ཀྱི་སྐྱེས་རབས་
 ལ། རྒྱལ་བ་བདུན་གྱིས་གངས་ཅན་སྒྲིང་བར་བཤད། །ཅེས་དང་།
 བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བཅ་ཕྱི་མ་བུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བུ་དཀོན་མཆོག་
 འབངས་ཀྱི་ལེུ་ལས་ཀྱང་འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བསམ་བཞིན་
 བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་མགོན་དང་དཔུང་གཉེན་རྩ་རྩུག་དཔེ་སྤྱང་གི་
 རྣམ་པས་སྐྱེ་འཕྲིང་བདུན་རིམ་པར་བྱོན་ཞེས་ལུང་བཟུན་ཚུལ་ལ་
 དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཞིག་གོ། །བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བཅ་ལ་མ་
 ཆོས་དང་བུ་ཆོས་གཉིས་ཡོད་དེ། བཀའ་གདམས་བཟུན་པའི་སྤྱི་
 འབྱེད་མཉམ་མེད་རྩོམ་རྩིས་དང་འབྲུང་གནས་
 གཉིས་ཀྱིས་ལ་གསུམ་ལ་བརྒྱ་བ་མཛད་པ་རྣམས་ཚུགས་གཅིག་རྩ་
 བསྐྱེགས་པ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་འདྲིར་རྩ་
 མེད་པར་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་རྩ་འབྱེད་བའི་བཀའ་གདམས་
 པའི་བྱ་བ་མཐའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་སྒྲ་མའི་ཡོན་
 ཏན་གྱི་འབྲུང་གནས་སྐྱེས་གསལ་བ་དེ་ལ་བཀའ་གདམས་པ་ཆོས་ཞེས་
 བྱ་ཞེ། ལྷ་བ་པོ་འབྲུང་གནས་པ་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་
 བཀའ་གདམས་བཟུན་པའི་མེས་པོ་ཡིན་ཕྱིར་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པའོ། །
 རྩོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཁྱེད་བཅོན་འབྲས་གཡུང་རྒྱུད་གཉིས་
 ཀྱིས་དྲི་བ་ལྷན་པའི་ལན་རྩ་མཉམ་མེད་རྩོམ་རྩིས་གསུངས་པ་ལ་ལྷ་བ་
 པའི་ཆོན་ས་བཀའ་གདམས་བུ་ཆོས་ཞེས་བྱ་ཞེ། ལྷ་རྩོག་གཉིས་གཉིས་ནི་

མཉམ་མེད་རྩོམ་རྒྱུ་འདྲི་པའི་བྱ་དང་འདྲ་བས་སྟེ། འདི་ནི་
གཙོ་བོ་ལྷང་བསྟན་གྱི་སྐར་ཉེ་ཁྱེན་ལེའུ་ཉེར་གསུམ་ཡོད་དོ།

༩ མདོ་ལྷེ་པད་མ་དཀར་བོ་ལས། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་བསྩལ་བ། རིགས་ཀྱི་བྱ་རྒྱས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་གང་གིས་
ཀྱང་གདུལ་བྱར་མ་གྱུར་བའི་གནས། འདྲེ་སྟོན་རྒྱ་མམ་གང་བའི་
མཐའ་འཁོབ་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་དེར། མ་འོངས་པའི་བྱས་སྒྲུ་
དམ་པའི་ཚོས་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་འདུག་ཏེ། སེམས་
ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཐར་བ་བྱང་རྒྱུ་ལམ་ལ་འགྲོད་པར་འགྱུར་རོ། །
མཐའ་འཁོབ་དེ་འདུལ་བའི་གཉེན་པོ་ནི་འཕགས་པ་སྦྱན་རས་
གཟིགས་དབང་རྒྱལ་ཡིན་ནོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པ་སྦྱན་རས་
གཟིགས་དབང་རྒྱལ་དེས་སྟོན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྦྱད་པ་སྦྱོད་
པའི་ཚོ། སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་སྦྱན་ལྷན་སྦྱོན་ལམ་བཟུང་ཏེ། བདག་གིས་
བྱས་གསུམ་སངས་རྒྱས་གང་གིས་ཀྱང་ཞབས་ཀྱིས་མ་བཅག་པའི་
གནས། མཐའ་འཁོབ་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ན་ཡོད་པའི་སེམས་
ཅན་འདུལ་དཀའ་བ་དེ་རྣམས་ཐར་བ་བྱང་རྒྱུ་ལམ་ལ་འགྲོད་
པར་གྱུར་ཅིག མཐའ་འཁོབ་དེ་ཡང་བདག་གིས་འདུལ་བའི་ཞིང་བྱ་
གྱུར་ཅིག བདག་འདྲེ་སྟོན་ལ་སོགས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ས་མ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག འགྲོ་བ་སྦྱོལ་བའི་དེད་དཔོན་ལྟ་བུར་གྱུར་
ཅིག ལུན་པ་སེལ་བའི་སྦྱོན་མེ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག བྱས་གསུམ་སངས་
རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཚོས་ཐམས་
ཅད་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ཡུལ་དེར་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་བྱ་གནས་

པར་ཕྱར་ཅིག་ ལེམས་ཅན་དེ་ནམས་ཀྱིས་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་
 མཆོན་པོས་ཉེ་སྐབས་སུ་སོང་ནས། བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལུས་ཐོབ་ཅི།
 དམ་པའི་ཆོས་ལ་སོང་ས་རྒྱུ་ད་པར་ཕྱར་ཅིག་ བདག་གིས་གང་ལ་གང་
 འདུལ་གྱིས་ལེམས་ཅན་ནམས་སྒྲིན་ཅིང་གྲུལ་ནས། མཐའ་འཁོབ་དེ་
 ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིང་ལྟ་བུར་ཕྱར་ཕྱར་ཅིག་ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་ཕྱར་
 ཅིག་ ཅེས་སྒྲིན་ལམ་བཟུང་བས། དེའི་སྒྲིན་ལམ་གྱི་མཐུ་ལ་བཞུགས་ནས།
 ཏུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་གང་གིས་ཀྱང་མ་ཐུལ་བར་སྐྱུན་རས་གཟིགས་
 ཀྱིས་འདུལ་བའི་ཁིང་ཁམས་སུ་ཕྱར་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་སྤྲོང་ས་འདི་ནི་འཕགས་པ་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གདུལ་ཁིང་ཡིན་པས་ཆོས་རྒྱལ་སྤྲོང་བཅན་སྐམ་པོ་
 སྐུ་གས་རྒྱལ་བའི་ནམ་པ་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་སྐུ་མའི་ནམ་པ།
 རྒྱལ་དབང་སྐུ་མེད་རིམ་བྱོན་སྐུ་སྐུ་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོའི་
 ནམ་པ། གཞན་ཡང་སྐུལ་བའི་བཀོད་པ་ནམ་པ་སྐུ་ཆོགས་ཀྱི་གཟུགས་
 སྐུ་བྱོན་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཕྱིར་མགོན་པོ་
 འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ནམ་སྐུལ་པའི་ཆེན་སྐུ་འཕྲེང་རིམ་བྱོན་དང་།
 འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྐུལ་བ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་མེད་རིམ་བྱོན་
 ནི་བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་མེ་རྟག་སྐུ་སྐུ་པའི་ལྟ་སྐུལ་གཅིག་བྱ་ཡིན་ཁིང་།
 སྐབས་མགོན་ཉི་མཱ་ནམ་གཉིས་ཞེས་རང་གི་ཆེ་སྐུ་ལས་ཀྱང་ལྟག་
 པའི་བཀྲར་སྐྱེ་བྱེད་ལ། གཟུངས་མཆོག་ཡི་གེ་བྱུག་མམི་འདྲོན་པ་ཞིག་
 སལ་ཆེར་མེད་པའི་ཆོད་ཡིན། ཁོང་ནམ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་འཕྲེང་རིམ་བྱོན་
 ཀྱིས་ཀྱང་སྐུ་སྐུ་གསུམ་ཐད་ལ་བོར་ཉེ་བོད་མི་རིགས་འདིའི་ཆོས་སྤྱིད་རིག་
 གནས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་བྱུག་ལས་གང་མང་

གནང་བས་དུས་ནམ་ཡང་གདོང་དམར་པོ་དང་པ་ཚང་གི་སེམས་སྒྲུག་སྒྲུག་
ན་གཟིམ་པ་མེད་པའི་གསེར་གྱི་མཚོ་དམེ་ཞིག་ཏུ་སྒྲུབ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་
སྒར་ཡང་མི་རིགས་འདྲིའི་བདེ་སྒྲུག་ལེགས་ཉེས་མཐའ་དག་ཁོང་ན་མ་
གཉིས་གྱི་སྒྲུགས་རྗེ་དང་མཛད་འཕྲིན་ལ་བརྟེན་ཅིང་ད་ལྟོ་འདྲ་བརྟེན་
བཞིན་པ་དང་། མ་ཁོངས་པ་ན་འདྲ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བ་ནི་སྒྲུག་མེད་
གྱི་རང་གསེས་དང་འགྱུར་མེད་གྱི་ཁ་ཕྱགས་སྤྲིག་ཡིན་པེས་སོ། །

‡ རྒྱལ་དབང་སྐུ་འཕྲེང་རིམ་བྱོན་ལས།

༡ རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ། (༡༩༡༡—༡༩༣༩) གཙང་ལ་སྟོད་
ཏུ་འཁྲུངས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དངོས་སྤྲུལ་ཡིན་ཞིང་གཙང་བཟ་སྤྲི་
ལྷན་པོ་ཕྱག་བཏབ། དགྲུང་གྲངས་བྱ་བཞི་བར་སྐུ་གསལ་གས། གསུང་
འབུམ་པོ་དང་བདུན་བཞུགས།

༢ རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། (༡༩༣༤—༡༩༤༩) གཙང་ན་
ནག་ཏུ་འཁྲུངས་ཤིང་དགྲུང་གྲངས་རེ་བདུན་པར་སྐུ་གསལ་གས། རི་པོ་
དགེ་ལུགས་པའི་སྐུ་ལ་སྐུ་འཕྲེང་ཐོག་མ་ཡིན། མེ་འབྲས་གཙང་གསུམ་གྱི་
མཁན་པོར་བཞུགས། གསུང་འབུམ་པོ་དང་ལྷ་བཞུགས།

༣ རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། (༡༩༤༩—༡༩༥༥) ལྷ་སའི་
སྦྱིད་ཤོད་ཏུ་སྐུ་འཁྲུངས་ཤིང་དགྲུང་གྲངས་ཞེ་དྲུག་པར་སྐུ་གསལ་གས།
སྤྲི་ལུགས་པའི་སྐུ་ལ་སྐུ་འཕྲེང་ཐོག་མ་ཡིན། མེ་འབྲས་པའི་མཚན་
གསལ། དེ་ནས་བཟུང་སྐུ་འཕྲེང་རིམ་བྱོན་ལ་མཚན་དེ་ཐོགས། གསུང་
འབུམ་པོ་དང་གཅིག་བཞུགས།

༤ རྒྱལ་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། (༡༩༥༥—༡༩༧༥) སྤྲི་ལུགས་

མཁར་ཐོན་པོར་སྐྱེ་འབྱུངས་ཤིང་དགྲང་གངས་ཉེར་བརྟན་པར་པོ་ཏ་
ལར་སྐྱེ་གཤེགས། མེ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིར་བཞུགས།

༥ ལྷ་ལ་བ་སྐྱེ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། (༡༩༡༧—༡༩༢༢) ལྷ་ལ་འབྱུངས་
རྒྱལ་སྐྱེ་འབྱུངས་ཤིང་དགྲང་གངས་ཉེར་བརྟན་པར་སྐྱེ་གཤེགས། ལྷ་ལ་
༡༩༤༡ལོར་གྲུ་མེ་བརྟན་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་རམ་ལ་བརྟན་ནས་དགའ་
ལྷན་མོ་བྱང་ཞེས་པའི་སྤྱིད་དབང་འབྲས་སྤངས་སྐྱེ་བཅུགས།
༡༩༤༥ ལོར་མོ་བྱང་དམར་པོ་གསར་བཞེངས་བྱས། རྩེ་སྤྱིད་ཀྱི་གོ་
གནས་ཀྱང་ཁོང་གིས་སྐྱེ་བརྟན། དཔར་ཁང་དང་སྐྱོན་ཅིས་ཁང་
མང་པོ་གསར་འཛུགས་དང་ཐ་སྐད་རིག་གནས་བོད་ཁམས་ཡོངས་ལ་
དར་བའི་ཕྱག་ལས་མང་དུ་གནང་། ༡༩༥༢ལོར་གོང་མ་ཐོན་གྱིས་རྒྱ་
ནག་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་རྒྱ་བོད་བར་མཚོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡག་པོ་
བྱང་། གསུང་འབྲུམ་བོད་སྐུ་ཅུ་ལྷག་བཞུགས།

༦ ལྷ་ལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ། (༡༩༢༣—༡༩༥༧) ལྷ་
མོན་ལ་འོག་ཅེས་པར་སྐྱེ་འབྱུངས། དགྲང་གངས་ཉེར་ལྷ་བའམ་ཡང་
ན་དགྲང་གངས་ཉེར་བཞེ་བར་གཤེགས་པར་ཡང་བཤད། གསུང་འབྲུམ་
མོ་རེ་བ་མང་དུ་བཞུགས།

༧ ལྷ་ལ་བ་སྐྱེ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། (༡༩༥༨—༡༩༧༧) ཁམས་ལི་
ཐང་དུ་སྐྱེ་འབྱུངས་ཤིང་དགྲང་གངས་ལྷ་བརྟན་བར་སྐྱེ་གཤེགས།
མཁས་བརྟན་བཟང་གསུམ་ལ་འགན་ཁུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་བྱང་། གསུང་
འབྲུམ་བོད་བརྟན་བཞུགས།

༨ ལྷ་ལ་བ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ། (༡༩༧༩—༡༩༩༩) གཙང་དུ་
སྐྱེ་འབྱུངས་ཤིང་དགྲང་གངས་ཞེ་བརྟན་པར་སྐྱེ་གཤེགས། གསུང་ཚུམ་

ཐོར་བུ་མང།

༡ རྒྱལ་བ་ཡུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོ། (༡༩༠༥—༡༩༡༥) ལྷ་སར་སྤྱི་
འབྲུངས་ཤིང་དགྲུང་གངས་བརྩུ་གཅིག་པར་སྤྱི་གཤེགས། ཅེ་ཅོ་བྲང་
རྒྱ་བསྐྱེད་མཛད།

༡༠ རྒྱལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ། (༡༩༡༤—༡༩༣༧) ཁམས་ལི་
བང་ཏུ་སྤྱི་འབྲུངས་ཤིང་དགྲུང་གངས་ཉེར་གཉིས་པར་སྤྱི་གཤེགས།

༡༡ རྒྱལ་བ་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། (༡༩༡༩—༡༩༥༥) ཁམས་
དར་ཅེ་མདོར་སྤྱི་འབྲུངས་ཤིང་དགྲུང་གངས་བཙོ་བརྒྱད་པར་སྤྱི་
གཤེགས། ལྷ་སའི་ཞོ་སྟོན་ཞེས་པ་སྤྱི་བཏོད།

༡༢ རྒྱལ་བ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། (༡༩༥༤—༡༩༧༥) ལྷ་སར་སྤྱི་
འབྲུངས་ཤིང་དགྲུང་གངས་ཉི་ཤུ་པར་སྤྱི་གཤེགས།

༡༣ རྒྱལ་བ་ཐུབ་བརྟན་རྒྱ་མཚོ། (༡༩༧༤—༡༩༩༩) དུགས་
པོར་སྤྱི་འབྲུངས་ཤིང་དགྲུང་གངས་དོན་བདུན་པར་སྤྱི་གཤེགས། པོད་
མི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་རིག་གནས་འཕེལ་རྒྱས་སྤྱི་ཆེད་ཏུ་བྱག་
ལས་གང་མང་གནང།

༡༤ རྒྱལ་བ་བརྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ། (༡༩༩༥) མདོ་སྐད་སྤྱི་འབྲུངས་
ཀྱི་ཉེ་འདབས་སྤྱི་འཆར་ཏུ་སྤྱི་འབྲུངས། འཛམ་སྐྱིང་ཞི་བདེའི་དེད་
དཔོན་དང་གངས་ཅན་བརྟན་སྲིད་ཀྱི་དོན་ཏུ་སྤྱི་ཆེ་མི་ཤིགས་རྩི་རྩི་
ཁམས་སུ་བརྟན་ཅིང་མཛད་འཕྲིན་རྩྱགས་བརྩུར་བྱུ་བ་བཞིན་པ་
ལགས་སོ།

ཕྱི་མཆོག་ཤོ་ལ་ཀ་བརྒྱད་པའི་མཆན་འགྲེལ།

༥ རྒྱལ་ལུ་ལྷན་པ་མཛོད་ལྟར་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་མིའི་འགྲོ་བ་ཆགས་ནས་དུས་ལྷན་རིང་པོར་རྒྱ་ལོར་སྒྲིལ་གཏོར་བྱེད་པའི་ལྷགས་སྤྱོད་མེད་པས། མི་རྒྱལ་མ་རང་བཞིན་གྱིས་བསམ་པ་བཟང་ཞིང་བྱ་སྤྱོད་ལེགས་པས་གཞན་གྱི་སྤྱོད་གཅོད་པ་དང་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ལྷགས་མི་དགེ་བཅུ་སྤངས་ཏེ། ཆོས། རྣམ་པ་འདོད་པ། བདེ་བ་བཞི་ཡོངས་སུ་ཆོང་བར་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ལ་རྒྱལ་ལུ་ལྷན་གྱི་དུས་ཞེས་བྱའོ། དེའི་ལྷན་ཆོད་ནི་དུས་འཁོར་ལས། རྟོང་བ་རྟོང་བ་མཁའ་སྤྱོད་ལག་པ་ཐུབ་པ་རི་བོར་ཅན་ནི་རྒྱལ་ལུ་ལྷན་གྱི་དུས་ཆོད་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མི་ས་ཡ་གཅིག་དང་བདུན་འབུམ་ཉིས་ཁྲི་བརྒྱད་རྟོང་ཡོད་དོ། དགེ་བ་བཅུ་འཕམ་ལྟེ་བཞི་ལས་སུམ་ཆ་ཅམ་ཞིག་ལྷན་པའི་སྐབས་ལ་སུམ་ལྷན་དང་། ཉིས་ཆ་ཅམ་ཞིག་ལྷན་པ་ལ་ཉིས་ལྷན་ཆ་གཅིག་ཅམ་ལས་མེད་ཅིང་འབྲུག་ཅོད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྐབས་ལ་ཅོད་ལྷན་གྱི་དུས་ཞེས་བྱའོ། སྐབས་འདིར་རིག་པའི་གནས་ལྷན་འཆད་ཉན་ཕྱགས་དང་དུས་སྤྱོད་ལྷན་པའི་དགའ་སྟོན་རྣམ་པར་དར་བ་ལ་གོ་དགོས་སོ།

ཕྱི་མཆོག་ཤོ་ལ་ཀ་དགུ་པའི་མཆན་འགྲེལ།

༥ རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་བཅོམ་ལྷན་གསུམ་གྱི་རང་གཟུགས་ནི་འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་རྗེ་

སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་བཞི་མཆན་གྱི་ཀ་འཇིག་རྟེན་ལ།

བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས། དཔལ་བྱག་ན་རྩི་རྩེ་རིགས་གསུམ་
མགོན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་རྩི་པོ་འཇམ་དོན་གྱི་ཀླུ་པ་བཟུང་བ་དག་རྩི་
རྩི་འཆང་རྩེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་རྩི་པོ་དབྱེར་མེད་པ་
ཡིན་ཡང་རྣམ་པ་རང་རང་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རང་གཟུགས་
སྤྱོད་ཕྱིར། རྣམ་ལས། ཐུགས་རྩི་ཆ་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

* བྱུང་བ་དག་རྩི་རྩི་འཆང་ཞེས་པ་ནི་འོག་མིན་ཏུ་གསང་ཐུགས་
གྱི་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལ་སྐྱར་བའི་སངས་རྒྱས་གྱི་མཆན་ཏེ། སངས་རྒྱས་
རིགས་བརྒྱ། རིགས་ལྷ། རིགས་གསུམ་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་
རིགས་དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་བདག་པོ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་དག་དབང་པོ་
དང་བྱག་ན་རྩི་རྩི་ཐོགས་པས་ན་བྱུང་བ་དག་རྩི་རྩི་འཆང་ཞེས་བྱའོ། །
བྱུང་བ་དག་ཏུག་པ་ཞེས་པ་ནི་ཀླུ་པ་རིགས་ལྷ་སྤྱུལ་བ་པོ་བྱུང་བ་དག་
རྩི་རྩི་འཆང་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། ། ཀླུ་པ་རིགས་ལྷ་ནི། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམ་པར་རྒྱང་མཛད། མི་བརྒྱུད་པ། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལུ།
འད་དཔག་མེད། རྩི་ཡོད་གྲུབ་པ་བཅས་སོ། ། རིགས་བརྒྱའི་བྱུང་
བ་དག་ཅེས་པ་འང་གོང་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་རིགས་བརྒྱ་སྤྱུལ་བ་པོ་ཡིན་
པའི་ཆ་ནས་སོ། ། གཞན་ཡང་གསང་འདུས་སྟོན་ལམ་ལས། རིགས་
བརྒྱ་རིགས་ལྷ་རིགས་གསུམ་རིགས་གཅིག་ཏུ། འཆར་བའི་སྤྱི་ཡོད་
རྩི་ཏིང་འཛིན་གྱིས། །ལྷས་དབེན་སོར་སྤྱད་བསམ་གཏན་རྩི་ཐོགས་པར་
ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་བཟུ་ལྟོགས་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དོ། །

སྒྲུབ་ཆོག་ཤོ་མ་ཀ་བརྩུ་བའི་མཆན་འགྲེལ།

‡ འཁོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་མཐའ་འཇམ་མི་ཤེས་པའི་གནས་ལས་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་འཇམ་སྒྱུབ་པར་བྱེད་པས་ན་ཡོངས་འཛིན་ཞེས་བྱའོ།

‡ ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་ཡོངས་འཛིན་ཁྱི་ཆེན་
ནམ་བཞི་ནི། ཁྱི་རག་དབང་སྒྲོ་བྱས་ཀྱི་མཆོ། མོར་སྒྲོད་པ་དོན་འབྱུབ་
ཀྱི་མཆོ། ལྷང་སྒྲུང་ག་དབང་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་ལྡན། ཉི་ཐང་བ་ཤེས་རབ་
ལྷུན་པ་བཅས་སོ།

‡ ལྷ་སྐར་—གཟའ་ནམས་ལྷ་བའི་ཡུལ་གྱི་སྐར་མ་ཡིན་པས་ན་
ལྷ་སྐར་ཞེས་བྱ་ཏེ། ཏུས་འཁོར་གྱི་ལྷགས་སུ་ལྷ་སྐར་ཉིར་བརྒྱད་ནི་ནམ་
ལའའི་གོ་ལར་ཁྲ་བྱ་བ་པ་བཞིན་བརྟན་པོར་གཡོན་སྐར་གྱིས་གནས་
ཤིང་། དེ་ལ་སྐྱ་གཅན་གཡས་སྐར་དང་གཟའ་གཞན་ནམས་གཡོན་
སྐར་གྱིས་སྒྱུད་པར་འདོད་དོ། ལྷ་འཛིན་ཉི་འཛིན་དང་གཟའ་སྐར་
འཕྲོད་སྒྱུར་ཞེས་པའང་ལྷ་མཆོན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་གོ།

‡ བདུད་ཅི་ལྷུན་—སྐབས་འདིར་ལྷ་བའི་མཛོན་བརྗོད་དེ།
འཛིག་རྟེན་ཁམས་ལ་ཆོ་གདུང་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་མེལ་བྱེད་བསེལ་བའི་
རང་བཞིན་གྱི་འད་ཟེར་སྒྲོ་བས་སོ།

སྤྲུལ་ཆོག་ཤོ་ལ་ཀ་བརྩ་གཉིས་པའི་མཆན་འགྲེལ།

༥ སྤྲུལ་ཆོག་ཤོ་ལ་ཀ་བརྩ་གཉིས་པས་སྒྲུ་ཆད་མྱེ་དང་བྱེད་པར་དུ་
 སྒྲན་ངག་གི་དགེ་མཆན་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་འདི་གོང་དུ་འགྲེལ་
 བའི་མཆན་བརྗོད་སྐབས་ཀྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རྟོག་རྟེན། ཤོ་ལ་ཀ་
 བརྩ་གཉིས་པས་ནི་རང་རེའི་སྤྱད་བྱའི་སྒྲན་ངག་གི་སྤྲུལ་ཆོག་འདི་ནི་
 རྩལ་དབང་ལྡན་པས་ (༡༩༡༧—༡༩༤༢) མྱི་ལ་༡༩༤༧ ལྷན་
 བཅའ་སྤྱི་པའི་དབྱངས་ཅན་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀའི་ར་བཞག་ཚུལ་བལྟན་པ་
 ཡིན་ནོ།

༦ གན་འདེང་གི་མཁས་པར་རྒྱུ་མ་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཐ་སྐྱོད་
 རིག་གནས་ནི་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་འཕྲོ་བ་
 བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་ལ་འགྲེལ་བྱས་པར་སྒྲན་ངག་ལ་སྤྱད་ས་ན་གེད་པ་
 འཕེལ་ཞིང་དམ་ཆོག་ཉམས་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་འགྲོ་བར་བཤད་པ་ནི་གང་
 ཟག་རེ་འགའི་རྒྱད་ཆོད་ལ་དཔག་སྟེ་སྒྲན་ངག་གི་རོ་པོ་སྤྱོད་པ་ཞིག་
 ཡིན་པས་མི་འཐད་ཚུལ་གོང་དུ་ཡང་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།
 དབྱངས་ཅན་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལས་ཀྱང་། ཐ་སྐྱོད་རིག་པ་འདི་རྣམས་ཕྱི་རྒྱལ་
 བས་ཀྱང་ཐོས་བསམ་དུ་བྱ་བས་ན་སྤྱོད་པོ་མེད་དོ་སྒྲུལ་ན། རྒྱུད་རང་
 རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སྤྱོད་ལེན་པའི་བྱུག་རྩ་ཆེན་པོ་དེའི་རྣལ་འཕྲོག་གི་
 རྟེན་གཞིར་གྱུར་བའི་ཞི་གནས་དེ་ལ་གོམས་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་བ་རི་སྤྱོད་
 ཅིག་འབྱུང་བས། རྒྱུད་རང་རྣམས་ཀྱི་ཞི་གནས་དེ་ཡང་སྤྱད་བྱའི་
 འབྱུར་རམ། དེད་ཀྱི་ཞི་གནས་ལ་སྤྱོད་པས་འགྲོ་དང་མེམས་བསྐྱེད་

སྐྱེས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་སྣང་། དེ་དེ་ཅག་ཐ་སྙད་མཁན་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་རིག་པ་ལའང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མེས་པོ་བསྐྱེད་ཀྱི་
 ཅིས་ཟིན་པས་སློན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྲོའོ་ཞེས་སྣང་ནི་
 རྟེན་ཟེར། ཞེས་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་ཀྱན་མཁུན་འཇམ་དབྱངས་
 བཞད་པས་ཀྱང་སྟན་ངག་གི་གཞུང་ནི་བསྟན་བཅོས་སུ་བགྱངས་ཤིང་།
 བསྟན་བཅོས་ལ་ཐར་ལམ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མི་སྟོན་པ་ཞིག་མེད་དེ།
 རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ཉོན་མོངས་སྟོན་རྣམས་མ་ལུས་འཆོས་པ་
 དང་། །རན་འགྲོའི་སྲིད་ལས་སྟོབ་བྱེད་གང་ཡིན་པ། །འཆོས་སྟོབ་ཡོན་
 ཏན་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལྷགས་ལ་
 མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་སྟར་རོ། ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ངེས་ཆོག་ནི་ལེགས་
 སྦྱར་གྱི་རྟེན་ཏུ་རྟེན་དོད་ལ་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་ཏེ། འཆོས་པའི་རྟེན་དོད་ལ་
 སྐྱེས་ན་དང་། སྟོབ་པའི་རྟེན་དོད་ལ་གཉིས་མཚམས་སྦྱར་བའོ། །
 དེ་ཡང་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ཏུག་གསུམ་ལས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལྟན་ཏུ་འཆོས་
 ཤིང་། འབྲས་བུ་རན་འགྲོ་དང་སྲིད་པའི་སྦྱག་བསྐལ་ལས་སྟོབ་པའི་
 འཆོས་སྟོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྟན་པས་ན་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་
 བ་ཡིན་ནོ། ། བསྟན་བཅོས་ཡིན་ན་བཀའ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་གྱང་
 བཀའ་ཡིན་ན་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པས་བྱུང་ཆུ་ལ་སྐྱེས་ཀྱང་ཤེས་གལ་
 ཆོའོ། །

ཕྱི་མཆོག་ཤོ་ལྷ་ཀ་བརྩུག་སྐུ་པའི་མཆན་འགྲེལ།

༥ ཤོ་ལྷ་འདིས་ནི་ཚད་མ་ལྟེ་བརྩུན་མདྲོ་དང་བཅས་པ་ཕྱི་ནང་
 ཐུན་མོང་གི་བསྟན་བཅས་ཡིན་པར་ཁས་འཆེ་བའི་སྟག་ཚང་ལྷ་རྩྭ་བ་
 སྟགས་བོད་ལྷ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་གི་འདྲོད་ཚུལ་སྟན་འཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ།
 རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟགས་རིམ་ཆེན་མོར། དེས་ན་ལྟེ་བརྩུན་ལ་སྟགས་པའི་
 རིགས་པའི་བསྟན་བཅས་ནམས་ནི་རང་གི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་།
 དེའི་བསྟན་པ་ལུང་རྟོགས་གཉིས་དང་། དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་
 སུ་ལེན་པ་ལ་ཆོག་ཅིང་མིན་པའི་གྲས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་
 མཆོག་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ཤིག ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་
 མཁས་གྲུབ་རྗེ་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོར་གཏན་ཆོགས་རིགས་པ་དང་
 བློ་དོན་རིག་པ་གཉིས་ལ་སུ་བཞི་བཞག གཉིས་ཀའི་ཡིན་པར་ཆད་
 མ་མདྲོ་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བཞག་པས་སྟག་ཚང་ལྷ་རྩྭ་བ་སྟགས་
 གྱིས་དགག་གཞག་མང་དུ་མཛད་དོ། ། དེ་ལ་དབྱངས་ཅན་དགྲེས་སྟུ་
 ལས། འང་མ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། ཆད་མ་ནམ་
 འགྲེལ་གྱིས་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་བསྟན་པར་
 བཞེད་པ་ལ། སྟག་ཚང་ལྷ་རྩྭ་བས་རིག་གནས་ཀྱང་ཤེས་ཅེ་འགྲེལ་དུ་
 དགག་པ་མཛད་པ་ནི། ལྷ་རྩྭ་བ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དགོངས་པ་
 ཅན་གྱི་གསུང་ཡིན་མཆོ། དེ་ལྟར་མིན་ན། ས་པཎ་གྱིས། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་
 པའི་གསུང་རབ་དྲི་མ་མེད་ཅེས་འབྱུང་བུ་མཛད་པས། གསུང་
 རབ་ཡིན་ཕྱིན་ལྟེ་སྟོན་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གང་རུང་ལས་མ་

སྐབས་བརྩུག་གིས་པའི་མཆན་ཕྱིན་འཛིན་གྲུ་ལ།

འདས་ཤིང་། དེ་ཡིན་ཕྱིན་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་
བརྗོད་བྱར་མི་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པས་དོན་མེད་གྱི་དགག་པ་མི་མཛད་པར་
ཞུ། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་དོན་དང་མཐུན་པར། ཀྱན་མཁྱེན་
སྤུངས་ཆོག་ཏུ། གང་དག་གཞན་གྱི་བསྟན་པ་སྟོན་པ་དང་། ཞེས་སྟགས་
གསུངས་སོ། །

༥ བསྟན་པ་— བསྟན་པ་སྤྱི་ཅུ་མ་པ་ནི་རང་རང་གི་སྒྲུབ་མཐའི་
ལམ་སྒྲུལ་འབྱེད་མཁན་གྱི་སྟོན་པ་དེས་བསྟན་པའི་གཞུང་དོན་ཆ་ཆ་དང་
བ་དེར་གོ་དགོས་ཤིང་། ཉང་བའི་བསྟན་པ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་
གདུལ་བྱ་ཆམས་ལ་བསྟན་པའི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་
གྱི་དམ་པའི་ཆོས་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ་སྤར་བཤད་པ་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །

༦ སྟོན་པ་— སྟོན་པ་སྤྱི་ཅུ་མ་པ་ནི་རང་རང་གིས་སྒྲུབ་དབྱེད་
ནས་སྒྲུག་བསྐལ་ལས་ཐར་བྱེད་དང་། བདེ་བ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་འདོད་ཚུལ།
དེ་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་གཏན་ཆོགས་གྱི་རིགས་པ་བཞོད་པའི་གཞུང་ལྔ་ཆོགས་
བཅམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་སྒྲུལ་གསར་ཏུ་འབྱེད་པ་ཙཿ་ཞིག་ལ་གོ་
དགོས་ཤིང་། ཉང་བའི་སྟོན་པ་ནི་སྟོན་ཀྱན་ཟད་དང་ཡོན་ཏན་ཀྱན་
རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་སྒྲུབས་གནས་ཤིག་ལ་གོ་དགོས་ཏེ། བྱེད་
པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། བདག་ནི་སྟོན་པ་གཞན་སྤངས་ནས། །
བཅོམ་ལྷན་བྱོད་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆི། །དེ་ཅི་འཕྲོད་ཏུ་ཞེན་བྱོད། །སྟོན་
མི་མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྷན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

‡ མདྲ་འགྲེལ — སྐབས་འདིར་སློབ་དཔོན་ཕྱགས་སྐད་གིས་
མཛད་པའི་ཚད་མ་ཀུན་བརྟམ་ལ་མདྲ་དང་། དཔལ་ཚེས་ཀྱིས་གྲགས་
པས་བཅམས་པའི་ཚད་མ་ལྟེ་བརྟམ་ལ་འགྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་འདི་དག་གི་
སྐོར་ཡང་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

‡ ལྷ་ཉེགས་པ — ལྷ་ཞེས་པ་མཐའ་དང་། ཉེགས་ནི་སྣོད་སའི་
ཉེགས་པའི་དོན་ཡིན་པས། ལྷ་བ་དན་པའི་ལྷ་ལ་སྣོད་སའི་ཉེགས་བྱེད་པ་
ཞེས་བྱི་རྩལ་བ་རྣམས་ལ་ནང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཟུར་ཟའི་མིང་བརྟགས་པ་
ཞིག་ཉེ། ལྷ་བ་མཐའ་རིན་ཕྱེད་དུ། ལྷ་བ་དན་པའི་ལྷ་ལ་ཉེགས་འཆའ་བ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

‡ བྱི་རྩལ་བ — བྱི་ནང་ཅམ་གྱི་བྱུང་པར་ནི་དཀོན་མཆོག་གི་
གསུམ་སྐབས་གནས་ཡང་དག་དུ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱིས་འབྱེད་པ་ཡིན་
ཏེ། མཉམ་མེད་རྩི་བོ་ཆེན་པོས། བྱི་བ་ནང་བ་སྐབས་འགྲའི་བྱུང་། ། ཅས་
གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། ། འདི་དག་གི་སྐོར་ལ་བཤད་བྱ་མང་ཡང་སྟན་
དག་གི་སྐབས་དོན་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བས་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

མཆོད་དེ་དང་ཡུན་པའི་བསྟན་བཅོས་དཔེ་སྟེ།

ལྷན་དག་གི་ཕྱལ་མོག་ལ།

༩ རྩམ་ཆོག་གི་ཡོ་ཁྱབ་བཅུ་བཞི་བ་ནས་སྟོན་པ་གི་གཞུང་
དངོས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཅ་པ་མེ་ཡང་མ་ལས། ལུས་ནི་རེ་ཞིག་འདྲ་
པ་ཡི། །དོན་གྱི་རྩམ་བཅད་ཆོག་གི་སྤྱང་། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟར། ཅུ་མ་
པ་ཐོས་གང་བརྗོད་པར་འདྲི་དང་པའི་དོན་གྱི་རྩམ་པ་འམ་རོ་བོ་དེ་ཉིད་
རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་གི་སྤྱང་བའམ་རག་གི་རྒྱན་ཞིག་ལ་སྟོན་པ་གི་
ལུས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་གར་དང་ཐོད་གཉིས་གང་ཡིན་ཡང་
སྟོན་པ་གི་ལུས་ནི་ཆོག་ས་བཅད་དེ་རྒྱང་བར་བཅད་པ་དང་། ལྷག་པ་
སྟེ་རྒྱང་བའམ་ཆོག་ས་སྟུ་མ་བཅད་པ་དང་། དེ་གཉིས་སྟེ་ལ་མ་སྟེ་གསུམ་
ཁོ་ནར་འདྲི་བ་ཅིང་། རྩམ་རྒྱ་ནག་གིས་ཆོག་ས་བཅད་ལྷག་གཉིས་སྟུ་
འདྲི་དང་། །དེར་སངས་རྒྱ་ནག་གིས། སྟོན་ཅུ་མ། ལྷག་ཅུ་མ། སྤྱང་ཅུ་མ།
རྩམ་གར་ཅུ་མ་རིག་ སྟོག་བརྟན་ཅུ་མ་རིག་ཅེས་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་
གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ལ་ལྟ་འབྱེད་ལ། (ཅུ་ལུས་ལྟ་འབྱེད་ལྟངས་འདི་རྒྱ་ནག་
ལའང་ལྟ་བཞིན་ལས་འགུལ་གྱི་རྩམ་ཅུ་མ་ནས་གསར་དུ་དར་བར་བཤད།) ལུ་བ་
ཐུགས་ལོ་རྩལ་པ་ཆོས་གནའ་བོའི་གེ་རི་མའི་ (希腊) མཁས་དབང་ལ་
ཡིས་མི་ཉོད་ཀྱིས་སྟེ་ཡོད་པའི་རྩམ་གྱི་ཡོ་སྟུམ་བརྒྱ་ལས་མས་སྟུ་མ་རྗོད་པའི་
སྟོན་པ་གི་ལུས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྩམ་སྟུ་འབྲངས་ཏེ་སྟོན་
པ་གི་ལུས་ལ། དྲུང་མེམས་མཆོན་པའི་ཅུ་མ་རིག་ (ཡིད་ཀྱི་འཕྱར་བ་བརྗོད་

སྐུ་ལྔ་པ་ལྟེན་པའི་མཁའ་ཁྱུང་འཛིན་གྱི་ལ།

༥) རྟོན་གྱི་བྱང་པ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་རིག་(རྟོན་བརྗོད་སྟན་ངག) འབྲེལ་
 གཞུང་ངམ་སྒྲིག་གར་ཚུལ་རིག་ཅེས་བརྗོད་བྱ་རྟོན་གྱི་སྟོན་སྒྲིག་སྟུང་
 བྱེས། ལྷ་རྩ་མའི་ཚུལ་རིག་སྒྲུབ་པ་པའི་ཡིན་སྐྱེ་ཅི་ཞེས་པས་ཀྱང་། སྟན་
 ངག་གི་ལུས་ལ་རིགས་གསུམ་ཁོ་ན་ལྟེ། དེ་ལས་མང་བར་མ་བྱང་ལ་
 འབྱུང་ཡང་མི་གིད་དོ། ཞེས་བཤད་སྐད་དོ། ། ད་སྐབས་རང་རེའི་སྟན་
 ངག་པ་མང་པོས་ཀྱང་སྟན་ངག་གི་ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་སྟངས་ནི་རྒྱ་
 ཅན་གམ་ཅུབ་རྒྱགས་པའི་ལུགས་དེ་ལེགས་པར་སྒྲུབ་འཇུག་ ལེགས་
 བཤད་ཚུལ་ལུས་སྟགས་དེ་ལས་ཀྱང་མང་བ་ཞིག་ཏུ་དབྱེ་བ་ཞིན་འདུག་
 མོད། ཚུལ་རིག་གང་ཡིན་ཡང་རྗོད་བྱེད་གྱི་ཆོག་ལ་ཆོགས་བཅད་ལྷག་
 གྲུལ་མ་གསུམ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། དེ་སྟན་ངག་གི་ལུས་དང་། བརྗོད་
 རྟོན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་ཅེས་རྒྱ་བོད་སྟོན་བྱོན་མཁས་པའི་བཞེད་སྟུང་
 དེ་ལ་བྱུང་ཏུ་འཕགས་པའི་སྟོན་ཆོག་གི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་ནི་སྟུང་
 ལྟེ། བརྗོད་བྱ་མི་འདྲ་བའི་སྟོན་སྒྲིག་སྟན་ངག་གི་ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཛོག་
 མཁན་ཆོར་ཐུག་མེད་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་ཞིག་རང་ཐུགས་ཀྱིས་འབབ་
 པ། །

* ལྷ་རྩ་བོད་གྱི་ཚུལ་ལུས་དང་དེའི་ངོ་བོ་ལེགས་པར་ཤེས་
 པའི་ལྟེང་ཤར་ཅུབ་མཁས་པའི་བཞེད་ཚུལ་གྱི་ཚུལ་ལུས་ལ་ནང་བྱན་
 རྒྱུད་པར་བྱས་ན་ནི་ཡག་ཐོག་ལ་རྒྱན་གྱི་དཔེ་རྩ་འགྱུར་བས་འདིར་དེ་
 ངག་གིས་འདོད་པའི་ཚུལ་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་མདོ་ཅམ་བརྗོད་ན།

རྒྱ་ནག་གིས་འདོད་པའི་ཚུལ་ལུས་ལྟ་ལས། ༡ སྐབས་འདིའི་
 སྟན་ཚུལ་ནི་ལྷ་རྩ་བཤད་པ་ལྟར་གྱིར་ཚུལ་རིག་ལ་སྒྲུབ་ཡངས་དོག་

གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གོ་དགོས་ཤིང་། སྟན་ཚུལ་
 གྱི་ཁྱད་ཆས་བཅེ་དུང་ཟབ་ཅིང་རང་གཤིས་ལྡན་པ། གཅིག་སྟུང་ཆེ་
 ཞིང་འཆར་སྒྲི་ཡངས་པ། སྒྲ་ཉམས་དོད་ཅིང་སྒྲིག་གཞི་བར་མཆོང་ཆེ་
 བའི་ཐོག་ནས་སྒྱི་ཆོགས་ཀྱི་འཆོ་བ་མངོན་པར་མཆོན་ཅུས་པ་ཞིག་ལ་
 སྟན་ཚུལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། སྟན་ཚུལ་སྒྲར་སྒྲེང་བ་ཞེས་པར། སྟན་ཚུལ་ནི་
 དབྱངས་ཀྱི་འདེགས་འཛོག་མངོན་པར་གསལ་བའི་ཚུལ་རིག་ཆད་མ་
 ཞིག་ལ་ཟེར། ཞེས་འབྱུང་། དེ་ལ་རྣམ་པའི་ཆ་ནས་ཆོགས་བཅད་དང་
 ད་ལྟ་ཆེས་ཆེར་དར་བའི་རང་མས་སམ་ངས་མེད་བཅད་ཚུལ་གཉིས་
 ཡོད་ལ། བར་དོན་གྱི་ཆ་ནས་དུང་སེམས་མཆོན་པའི་སྟན་ཚུལ་དང་།
 དོན་བརྗོད་སྟན་ཚུལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཞིན་འདུག་གོ། ། གོང་གསལ་
 ལྟར་སྒྲ་དོག་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྟན་ཚུལ་ཡིན་ན་ཚུལ་རིག་
 ཡིན་པས་བྱབ་ཀྱང་ཚུལ་རིག་ཡིན་ན་སྟན་ཚུལ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་པོ། །

༢ ཚུལ་ལུས་གཉིས་པ་ལྷག་ཚུལ་ནི་འོག་དུ་ཆོག་ལྷག་འཆད་པའི་
 སྐབས་སུ་རྩོད་པར་བྱའོ། །

༣ སྒྲུང་ཚུལ་ནི་བར་དོན་མཆོན་གྱི་ཆེ་ཞིང་། འབྲི་ཚུལ་རང་དབང་
 དང་ལྡན་པ། སྒྱི་ཆོགས་མཆོན་ལྷགས་ཆེ་ཞིང་། མི་སྣའི་རང་གཤིས་
 མངོན་པར་གསལ་བ། མི་སྣའི་སེམས་ཁམས་དང་ཁོར་ལྷག་སོགས་
 ཞིབ་ཆགས་ཆེ་བ། བྱང་རིམ་ཆ་ཆད་བ། དབྱངས་ཀྱི་འདེགས་འཛོག་དེ་
 འདྲ་མངོན་གསལ་མི་ཆེ་བ། གར་ལྷེགས་དང་དུས་ཆོད་ཀྱི་ཆད་བཞག་
 མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་མི་སྣ་དང་བྱང་རིམ། ཁོར་ལྷག་བཅས་ནི་སྒྲུང་

སྐབས་ལྟུང་གཉིས་པའི་མཆོད་བྱིན་འཛིན་གྱི་ལ།

ཚུམ་ལ་མེད་ཏུ་མི་རུང་བའི་གྲུབ་ཆ་ཞིག་ཡིན་པར་སྤྲོད་། རང་རེས་
 རྒྱང་ཚུམ་མཐ་བཅམས་རྒྱང་འདི་ཚུམ་ལུས་ཤིག་ཏུ་འདྲོད་པ་ནི་གསར་
 བཤད་ཅིག་ཡིན་མོད། རྒྱང་ཚུམ་འབྲི་སྒྲིལ་ནི་ཆེས་ལྷ་མོའི་རུས་ནས་
 ཡོད་དེ། མྱིང་རྗེ་གེ་སར་རྒྱལ་བའི་རྒྱང་དང་། གཞོན་ཏུ་རྒྱ་མེད་གྱི་
 གཏམ་རྒྱུད། བྱ་མཁྱིན་སྐྱོན་རྒྱ་བའི་རྟོགས་བརྗོད། གཏམ་པད་མའི་
 ཆལ་གྱི་རྫོས་གར། བྱ་སྒྲིལ་གཏམ་རྒྱུད་སོགས་རྒྱང་ཚུམ་མ་ཡིན་ཞེས་སུ་
 ཞིག་གིས་སྤྲོ། རྒྱང་ཚུམ་ལ་ནམ་པའི་སོག་ནས། ཟིན་པའི་རྒྱང་ཚུམ་
 དང་། ཡིག་བསྐྱར་གྱི་རྒྱང་ཚུམ། གཏམ་སྤྲོད་གི་རྒྱང་ཚུམ་སོགས་ཡོད་
 ལ། ནང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་བཅེ་རུང་མཆོན་པ། རྒྱི་གཡའ་བ། དམག་
 འབྲུག་ཉེས་བསགས། རྗེས་ལུས། འཕེལ་རྒྱས། སྤྱགས་བསམ་སོགས་
 མང་ཏུ་ཡོད་ཆོག་ཅིང། རྒྱན་ལྗན་གྱི་དབྱེ་ཚུལ་ནི། རྒྱང་ཚུམ་ཆེས་སྤྲང་
 བ་དང་། (སྐར་མ་གཅིག་གི་རྒྱང་ཚུམ་མཐ་རྒྱང་སྤྲང་ཡིག་བརྒྱ་མ་ཡང་ཟེར།) རྒྱང་
 སྤྲང་། རྒྱང་འབྲིང་། རྒྱང་རིང་བཅས་བཞི་ཏུ་དབྱེ་བཞིན་འདུག་གོ། །
 རྒྱང་ཚུམ་གྱི་སྤྱག་ཤིང་གཙང་པ་ནི་མི་སྣ་ཡིན་ཞིང་། མི་སྣ་དེ་གས་བསྐྱས་
 བཞོད་འབྲི་དང་། བྱི་ནམ་བཞོད་འབྲི། སེམས་ཁམས་བཞོད་འབྲི།
 རྒྱུར་བ་བཞོད་འབྲི་སོགས་འབྲི་ཐབས་སྣ་ཆོགས་ཡོད་དོ། །

༩ རང་རེ་པོད་གྱིས་རྫོས་གར་གྱི་རོ་པོ་རི་འདྲ་ཞིག་ལ་འདྲོད་
 པ་དང་དེའི་གཞུང་ལྷགས་ཅི་ཡོད་སོགས་མདོར་བསྐྱས་ཤིག་གོང་ཏུ་
 བཤད་ཟིན་པ་སྟར་ཡིན་ལ། སྟན་ངག་མེ་མང་མ་ལས། གང་ཡང་
 མཆོམས་སྒྱུར་ཡན་ལག་དང་། །འབྲུག་པའི་ཡན་ལག་མཆོན་ཉིད་
 སོགས། །སྤང་གཞན་དག་ཏུ་བརྗོད་འདི་ཡང་། །རྒྱན་ཉིད་ཏུ་ནི་བདག་
 ཅག་འདྲོད། །ཅེས་གསུངས་པ་སྟར་རྒྱ་གར་ཏུ་རྫོས་གར་གྱི་བསྟན་

བཅོས་སྒྲར་ཏུ་སྒྲགས་མང་བོ་ཡོད་ཅིང་། དེར་མཆོམས་སྒྲུར་གྱི་ཡན་
 ལག་ལྔ་དང་། འབྲུག་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་དྲུག་ རྒྱན་ཕྱེད་པ་སྒྲགས་
 མཆོན་ཉིད་སྒྲམ་ཙུ་ཙ་དྲུག་ སྒྲིག་པའི་ཡན་ལག་སྒྲགས་མང་བོ་ཞིག་
 གསུངས་ཤིང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲན་ངག་གི་རྒྱན་དུ་འདོད་པ་
 ལས་ལྷས་སྒྲུ་མ་བཞག་ཀྱང་དེར་སྐབས་ཤར་ལུབ་རྒྱལ་ཁབ་མང་བོས་
 སྒྲས་གར་ཚྭ་རིག་ཅེས་ཚྭ་ལྷས་ཤིག་དུ་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 བ། འཇར་པན་གྱི་སྒྲས་གར་གཞུང་ལྷགས་སྐྱ་བོ་ཉི་ལྔ་ལྷན་ཁྱི་སྒྲ་
 ཡིས། སྒྲས་གར་ནི་མིའི་གཟུགས་དབྱིབས་བརྟེན་བྱ་བྱས་ཏེ་གར་
 མཁན། འཁྲབ་གཞུང་། གར་ཁང་། ལྷ་མཁན་བཅས་རྒྱ་རྒྱུན་གཉིས་
 ཟུང་འཛོམས་པའི་འཇིག་རྟེན་མངོན་གྱུར་གྱི་སྒྲས་གར་རང་བཞིན་
 དང་། མིའི་མཐོང་ཆོར་དང་ཐོས་ཆོར་བརྒྱད་ནས་ཡིད་ལེམས་
 འགྲུགས་པའི་འགྲུལ་སྒྱུད་སྒྱུ་ཙལ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་པའི་སྒྲམ་ཆིག་ཅིག་
 བཞག་ཡོད་པ་ལྟར་རེ་ཞིག་གོ་ཆོག་པར་འདོད་ལ། དེ་ལ་བདེན་དངོས་
 གཙོ་བོར་འབྲི་བའི་གཏམ་བརྗོད་སྒྲས་གར་དང་། བསམ་དོན་གཙོ་
 བོར་འབྲི་བའི་སྒྲས་གར་ཞེས་རིགས་སྒྲ་གཉིས་སྒྲ་དབྱེ་བའམ་དབྱེ་བ་
 འབྱེད་ལྟངས་གཞན་དང་གཞན་ཡང་མང་། གར་མཁན་དང་། འཁྲབ་
 གཞུང་། ལྷ་མཁན། འཁྲབ་ར་བཅས་ནི་སྒྲས་གར་གྱི་ཙུ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་
 བཞི་ཡིན་པར་བཤད་དོ། ། ལྷ་རུ་མིའི་ཚྭ་པ་བོ་རྟོར་ཅིས། འཁྲབ་
 གཞུང་ནི་ཚྭ་རིག་ལས་ཆེས་དཀའ་ཁེག་ཆེ་བའི་ནམ་པ་ཞིག་ལྟེ། རྒྱ་
 མཆོན་ནི་སྒྲས་གར་གྱིས་འཁྲབ་ལྟོན་ཁོད་ཀྱི་མི་སྒྲ་སྒྲ་སྒྲས་རང་ཉིད་ཀྱི་
 སྐད་ཆ་དང་འགྲུལ་སྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཚུར་
 རྒྱང་བྱེད་པའི་སྒྲང་བྱ་འདོན་པ་ལས། ཚྭ་པ་བོའི་གསལ་འདེབས་མི་

མཁེ་བ་རེད། ཅས་བརྗོད་འདུག་གོ། ། དེ་ལྟར་ན་རང་རེ་བོད་ལ་མཆོན་
ན་གོང་གསལ་གྱི་བྱུང་ཆོས་འཛམ་ས་པའི་སྐྱེས་གར་ཚུལ་ལས་སྐྱེ་བ་
དང་བཅུམས་ཆོས་ནི་ཐུགས་གང་ཐད་ནས་སྐས་རིམ་དང་བའི་ཆད་དུ་
ཡོད་ཅེས་བདག་གིས་འདྲོད་དོ། །

༥ རྒྱལ་བརྟན་ཚུལ་རིག་ནི་ཚུལ་པ་བོ་མཆོག་གྱུར་ཞིག་གི་
བསམ་སྒྲིག་དང་རྒྱལ་ཚལ་གཅིག་བྱས་མི་ཆོག་པར་མཛེས་ཚལ་རིག་པ་
དང་སྐྱེ་བཞུགས་རིག་པ། རྣམ་འགྱུར་རིག་པ། འཕྲུལ་ཆས་རིག་པ་སོགས་
འཛམ་ས་དགོས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས་སྤྱིར་འཛམ་གླིང་ལ་དར་ནས་
ཡུན་རིང་མ་འགོར་ཞིང་བྱུང་པར་དུ་རང་རེ་བོད་ལ་མཆོན་ན་ལྟ་གན་
གྱི་ཆད་ཅུལ་རེད་སྟེ། འོ་ན་རི་འདྲ་ཞིག་ལ་རྒྱལ་བརྟན་ཚུལ་རིག་ཟེར་
ཞེ་ན། ཚུལ་རིག་གཞུང་ལུགས་གནད་བསུས་ལས། ཚུལ་རིག་གི་ཆ་ནས་
བཤད་ན་བརྟན་གཟུགས་ཚུལ་རིག་ནི་དེང་རབས་གྱི་ཆ་ནས་རིག་ལག་
ཚལ་གྱི་མཐུ་ལྟས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་ཚལ་གྱི་ནུལ་པ་གསར་བ་ཞིག་ཉི་
ཚུལ་རིག་རྒྱ་ཚལ་གྱི་རིགས་བྱུང་པར་བ་ཞིག་ཡིན། ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་
ཏེ། ཚུལ་རིག་གི་མི་སྣ་འི་སྣང་བརྟན་དང་ཡུལ་སྡུངས་སོགས་རྒྱལ་
མཁེ་རང་གི་རྟོག་དཔྱད་ལ་བརྟེན་ནས་མྱོང་མི་དགོས་པར་ལྟར་མ་
བ་རང་གིས་དངོས་སུ་མཐོང་ཐོས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མྱོང་རིམ་
ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་བྱེད་ཐུབ་པས་ཚུལ་ལས་གཞན་ལས་བྱུང་བ་རྒྱ་ཆེ་
ཞིང་རྒྱ་ཚལ་བྱུང་དུ་འཕགས་པས་འཛམ་གླིང་རང་བཞིན་གྱིས་འཕེལ་
བྱས་སུ་འགོ་བཞེན་པ་ལགས་ན། རང་རེས་ཀྱང་རྒྱལ་བརྟན་ཚུལ་རིག་
གི་གཞུང་ལུགས་གསར་ཚུལ་དང་། མི་རིགས་གྱི་བྱུང་ཆོས་ལྟར་པའི་
རྒྱལ་བརྟན་ཚུལ་རིག་གང་མང་ཞིག་གསར་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས་པ་ནི་

དུས་སྐབས་ཤིང་བཤོལ་ཐབས་མེད་པའི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་ཞིག་གོ།

༥ ལ་རིའི་རྩམ་པ་པོ་ས་ཁི་བྱི་རྩོད་ཀྱིས། སྟན་ངག་ནི་མི་ཡི་དབང་
པོར་འཇིགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཅིག་དང་། མི་གསོད་མས་བྱུང་བྱེད་ཅིག་དུ་
རྩོད་འཛིན་གྱིན་ཡོད། ཅས་དང་། ལུ་རྩ་མིའི་རྩམ་གཞུང་སྒྲུབ་པའི་ལེན་
མི་ཅིས། མི་རིགས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྟན་ངག་ནི་མི་རིགས་དེ་ཉིད་
མཆོན་པར་བྱེད་པའི་མེ་ལང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། ཞེས་བཤད་སྟུང་ལ།
དོན་དངོས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་སྟན་ངག་ནི་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་ཀྱས་ཀྱི་ཉིང་
བཅུད་དང་སེམས་ཀྱི་མངོས་པ། ངག་གི་སྒྲ་ཚལ། འཆོ་བའི་སྤང་བརྟན་
ཚུགས་བསྐྱུས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་ཆོན་ལུན་བརྟན་འཕྲུལ་རོམ་ཞིག་ཡིན་
ཞེས་བརྗོད་ཆོག འོན་ཀྱང་དེང་སྐབས་མང་པོ་ཞིག་གིས། ལུབ་ཚུགས་
སྟན་ངག་པ་ས་ཐེས། སྟན་ངག་འབྲི་བ་ནི་ཐེར་འདོན་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
ཐེར་འདོན་བྱེད་པ་ནི་འགྲུལ་ལྷག་གཏོང་བ་ཞིག་རེད། ཅས་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་ཉེ་རབས་མཁས་དབང་དགེ་ཆོས་དང་དོན་འབྲུབ་རྒྱལ་
ཚུགས་ཀྱིས་ལུན་འབྲིན་དང་དགག་སྒྲུབ་རང་བཞིན་གྱི་རྩམ་ཡིག་རེ་
འགའ་བྲིས་པའི་རྗེས་སུ་ཞིབ་དཔྱད་མེད་པར་འབྲངས་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྩམ་
རིག་ཟེར་བ་ལྷིགས་དམིད་གཏོང་བྱེད་ཅིག་དུ་རྩོད་འཛིན་བཞིན་པ་ནི་
ཚུགས་སྤང་གི་ལྟ་ཚུལ་ཞིག་ལྟེ། སྟན་ངག་པ་ཀོར་ཅིས། རྩམ་རིག་གི་
འོས་འགན་ནི་སྤྱི་ཆོགས་སྟེང་གི་མི་བཟང་དོན་བཟང་གི་བྱ་བ་ན་མས་
ཚུགས་བཞེས་ཀྱིས་ཁྱབ་བསྐྱགས་བྱས་ཏེ་མི་ཡ་རབས་ཀྱི་རིགས་ལ་
བསྐྱགས་བརྗོད་དང་སྟན་བསྐྱལ་བྱེད་རྒྱ་དང་། མི་ངན་དོན་ངན་གྱི་བྱ་
བར་མཚང་འབྲིན་དང་ཐེར་འདོན། སྟུང་པ་མ་རབས་ཀྱི་རིགས་ལ་

ངན་བརྗོད་དང་དགག་པ་བྱེད་ཆུ་དེ་ཡིན། ཞེས་དང་། རྒྱ་ནག་གི་ཚུ་
 པ་པོ་ལུ་ཁྱེད་ཀྱིས། རྒྱ་ཚུ་མ་གྱི་འགན་འཁུའི་ཏུ་ར་བཙོན་དང་ཡར་
 བཞེད། ལག་ལེན་བཟུབ་པའི་བྱ་སྤྱོད་ལ་ཕན་ཆེན་ཉེར་ཆུ་དེ་ཡིན།
 ཞེས་དང་། རྒྱ་ཚུ་མ་རིག་པའི་ཤེས་བྱ་གནད་བསྟུས་ལས། རྗོད་པའི་
 གཉིད་ལས་སད་བྱེད་འབྲུག་གི་སྤྱ། །གཤེས་ངན་ཏུ་གསྐལ་ཚང་གཏོར་
 གནས་ལྷགས་ཐོག་ལ་རབས་སྒྲུང་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་མཁའི་ནོར། །
 དགོངས་གཞིར་བྱས་པ་སྟོན་ཚུ་མ་མཆོག་ཏུ་བཟུགས། །དྲི་ངན་འཐུལ་
 བའི་ཁྱི་ལུད་བསྐྱེག་པ་དང་། །གཡང་སར་འཁྲིད་པའི་སྤུ་རིང་ལམ་
 མཁའ་དང་། །དན་རིག་སྤྱོད་བྱེད་ཏུ་གི་ཁྱ་བ་ནམས། །མི་གཙང་བྱགས་
 ལུད་ལྟ་བུའི་དོར་བྱ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལ་
 མི་རྗོད་པའི་སྟོན་ས་སྟོགས་སུ་མ་སྒྲུང་བའི་ཚུ་མ་རིག་གི་དབུ་མའི་
 ལམ་ལ་བསྟེན་ཅི་བྱུ་བྱེད་ཆུ་མི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་སྟེ། དོན་
 འབྲུབ་ཆུལ་སོགས་ཀྱི་འདོད་པ་ངོ་མ་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། ཁོའི་བསྟོད་པ་
 བསྐྱེད་པའི་འཆར་སྒྲུང་ལས། དེང་རབས་ཚུ་མ་གྱི་སྐྱ་ལམ་ངོར། །སྤྱོ་
 ཅུལ་འཐུར་མདའ་བཟོད་པའི་ཆོ། །བསྟོད་པའི་བོང་བུ་ལ་ཞོན་ཏེ། །
 མཁའ་ལ་འཕགས་འདོད་ངལ་བའི་རྒྱ། ཞེས་དང་། ཨ་ཁུ་འགྲོང་གི་
 དབང་པོ་ནམས། །གསེར་ལས་བྱུ་བའི་བསྟོད་མཁས་པའི། །རི་བོང་
 རྩོ་ལྟར་འདི་དག་གི། །གཏམ་ལ་ཆ་འཛོག་ཅི་ཞིག་མཆིས། །ཞེས་དང་།
 བསྟོད་པ་བྱས་ན་ལས་ཆོག་ཉེ། །ཏ་ཅང་བསྟོད་པ་ཐལ་ཆེན། ཞེས་
 སོགས་བསྟོད་སྤང་ཐལ་ཆེ་བའི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་དགོས་ཚུལ་
 སོགས་མང་ཏུ་བརྗོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

* གཉིས་པ་ཞར་བྱང་འབྲུལ་ལེལ་གྱི་སྐབས་ཀྱང་མཁུན་སྒྲིམ་ཆོག་
 ལས། ཆོགས་བཅད་ལས་གཞན་རྒྱན་ཆགས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་
 ཆགས་ཟུར་དུ་འབྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་འབྲུལ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ས་སྤྱི་
 འི་ཏའི་ཕྱེད་སྦྱར་མེ་རྟོག་རྒྱན་པོར། ཆོགས་སུ་བཅད་དང་རྒྱང་བ་དང་།
 རྒྱན་ཆགས་ཞེས་བྱ་ནས་པ་གསུམ། ཆོག་གི་སྦྱར་བ་བྱེད་འདོད་པའི།
 མཁས་པ་ནམས་ཀྱི་འཇུག་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་དང་། རྒྱན་ཆགས་པ་
 དེའང་གཉིས་ཏེ། རྒྱན་ཆགས་བཅད་པ་དང་མ་བཅད་པའོ། དེ་ལ་
 རྒྱན་ཆགས་བཅད་པ་ནི་འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་
 ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། རྒྱན་ཆགས་མ་
 བཅད་པ་ནི། ཕྱེད་སྦྱར་གྱི་མཚན་ཉིད་ལྟེ་ཡང་ལ་སོགས་པས་བྱེ་ལ། བྱ་
 བ་རྟོན་པའི་སྒྲ་ཡོད་པ། ཀླང་བ་བཞིར་མ་བཅད་པ་ཉེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་
 ཕྱེད་སྦྱར་གྱི་ཆོམས་ལས། ཀླང་བ་དག་གིས་མ་བཅད་པ། ཀླང་ལ་ཡིག་
 གྲེལ་ལེགས་ཡོད། བྱ་བའི་ཆོག་གིས་གསལ་བྱས་པ། དེ་ནི་རྒྱན་ཆགས་
 ལས་གཞན་མེན། ཞེས་འདོན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་
 ཟུར་བྱ་བ་ཉེ། ཕྱེད་སྦྱར་གྱི་གཞུང་དུ་བཞུག་པའི་རྒྱན་ཆགས་ནི་ཆོགས་
 བཅད་ཁོ་ན་ཉེ་རྒྱན་ཆགས་ཡིན་ན་ཆོགས་བཅད་ཡིན་པས་བྲུབ་ཕྱིར་
 རྒྱན་ཆགས་ཆོགས་བཅད་ལས་ཟུར་དུ་འབྱེད་པ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཚུལ་
 བསྟུབས་པའོ།

ཡང་སྒྲིམ་ལས། རྒྱན་ཆགས་མ་བཅད་ཕྱེད་སྦྱར་བཞིན་ཡིན་ན། ཀླང་བས་གཅོད་དགོས་རང་གི་ཆོག་དང་འགལ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི།
 ས་པའ་མཁས་འཇུག་ལས། རྒྱན་ཆགས་མ་བཅད་པ་ནི་ཕྱེད་སྦྱར་རྒྱན་
 ཆགས་དང་འདྲ་ལ། ཞེས་གསུངས་འདུག་པས་ཀླང་བས་མ་བཅད་

པའི་རྒྱན་ཆགས་ཤིག་ཡིད་པ་དེ་ཐེབ་སྦྱར་བཞིན་ཡོད་ན། མེད་ཀྱི་རྒྱན་
པོར། ཐེབ་སྦྱར་ལ་རྒྱང་བས་གཙོད་དགོས་པར་གསུངས་པས་ས་པའ་
རང་གི་བཅའ་མཆོས་མཁས་འདུག་དང་མེད་ཀྱི་རྒྱན་པོ་གཉིས་ལ་ནང་
འགལ་ཡིད་པར་བསྐྱབས་པའོ།

ཡང་སྒྲིམ་ལས། གང་ཡང་རྒྱང་བས་མ་བཅད་ལྷག་པ་ལ། ཐེབ་
སྦྱར་བླ་མ་མི་འབྱུང་ཆོགས་བཅད་ལ། རྒྱང་བཞི་མི་དགོས་མཛོན་པས་
རྒྱས་འགོ་བ་པ། ཞུ་དཔེ་ལྷམ་ལ་འགོ་བ་པ་ཁོ་ནར་ཟད། རེས་གསུངས་
པ་ནི། ཐེབ་སྦྱར་གྱི་གཞུང་གང་དུ་འང་རྒྱང་བས་མ་བཅད་པའི་ཆོག་
ལྷག་ལ་ཡི་གེ་མྱེ་ཡང་གི་རྣགས་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཡང་ཆོགས་བཅད་ལ་
རྒྱང་བ་བཞི་མི་དགོས་པའི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་མཛོན་པ་ཀྱན་བཏུས་གྱི་ཡང་།
ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ནི་རྒྱང་བ་དང་། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་།
བཞི་བ་དང་། ལྔ་བ་དང་། རྒྱག་པ་རྣམས་སུ་ཡིད་དོ། ཞེས་པའི་ཡང་
དངས་ཤིང་དེས་རྒྱས་འགོ་བ་བྱེད་པ་ནི་ཞུ་དཔེ་ལྷམ་འགོ་བ་གྱི་དཔེ་ཁོ་
ནར་ཟད་པས་མི་འཐད་ཚུལ་བསྐྱབས་པའོ།

རྒྱན་ཆགས་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་མ་བཅད་གཉིས་ཡིད་མེད་སྐྱེས་
གྱི་སྒྲོར་ལ་དཔང་ལོ་རྩ་བ་དང་ཟུར་མཁར་བ། ལྔ་བ་ཆེན་མོ་སྐྱེས་
དང་། ཡང་ས་པའ་དང་ནྟར་ཐང་བ། རིན་གྲུངས་པ། མང་ཐོས་སྒྲུབ་པ།
ས་སྦྱང་ག་ཆོས་སྐྱེས་སྦྱོན་བྱོན་མཁས་པར་བཞེད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་
གཉིས་ཡིད་འདུག་ལ། བལ་ཆེར་ཞིག་གི་གསུང་དངོས་ལག་ལ་སོན་
དཀའ་བས་ཞིབ་ཤུར་མ་དེས་མོད། རང་གི་སྤངས་སྦྱར་ཤར་ཆོད་ཀྱིས་
དོགས་གཙོད་མདོ་ཅམ་བྱས་ན། ས་པའ་གྱིས་མེད་ཀྱི་རྒྱན་པོར་རྒྱན་
ཆགས་ལ་བཅད་མ་བཅད་གཉིས་ཡིད་པ་དང་ཆོག་ལྷག་ལ་འང་ཡི་གེ་

རྩེ་ཡང་གི་རྟགས་འགྲོ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དེ་ལྟེན་སྦྱར་རིན་
 འབྲུང་དང་སྟན་ངག་མེ་མོང་མ་ཚགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་གཞིར་བཞག་
 རྩེ་བཤད་པ་ཡིན་ན་མཁས་འདུག་དང་ནང་འགལ་ཡོད་པར་མ་ཟད་
 ཡོངས་སུ་གཤགས་པའི་སྟན་གཞུང་དང་ལྟེན་སྦྱར་གྱི་གཞུང་དོན་དང་
 ཡང་མི་མཐུན་ལ། ལྟེན་སྦྱར་གྱི་ཆོགས་བཅད་ལ་རྟེན་བཞེས་མི་དགོས་
 པའི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་དོན་དེ་ཡང་མི་འབྱུང་ཏེ། ལྟེན་སྦྱར་གྱི་ལྷགས་ལ།
 རྟེན་བཞེས་པ་པོ་དེ་གྱི་ཆོག་བྱིས་ལྟ་བུར་གོ་དགོས་པས། རྟེན་བཞེས་ཀྱི་
 པའི་དཔེ་ལ། སྒྲི་མཆོག་ རྩེ་ལྟར། ལྟ་བུ་དང་། རྟེན་བཞེས་ཀྱི་ལྷགས་པའི་
 དཔེར། དཔལ་ལྷན། ཤེས་བྱ། གུན་མཁུན། རྩོད་ནི་ལྟ་བུ་འཛོག་པའི་
 རྩེར་རྟེ། དེའི་རྩེར་དཔེ་དེ་ཡང་ལྟ་དཔེ་ལྟ་མ་འགོ་བརྟེན་མང་འདུག་
 པས། དབྱངས་ཅན་དབྱེས་སྤྱད་དང་གུན་མཁུན་ལྟ་མ་ཆོག་ལས་བཀག་
 པ་གནད་དུ་སྤང་མོད། དཔེ་གྱིས་བསམ་ན། ས་པའི་ལྟེན་སྦྱར་མེ་
 རྟེན་ཆུན་པོར་གསུངས་པ་ནི་རྩེར་རྩེ་གར་ན་ཆུན་ཆགས་མ་བཅད་པ་
 ཞིག་འབྱོར་ལ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་ཆོགས་སུ་མ་བཅད་པས་ཆོགས་བཅད་སྦྱི་
 དང་མི་འདྲ། རྩེ་ཡང་གིས་སྒྲས་པས་རྟེན་བཞེས་ལྟུག་པ་སྦྱི་དང་མི་འདྲ་
 བར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆུན་ཆགས་ནི་པོ་དེ་འབྱུར་གྱི་སྟན་ངག་
 དང་ལྟེན་སྦྱར་དག་དུ་མེད་པ་ལྟ་ཅི། རྩེ་གར་རང་ལའང་ལྟེན་སྦྱར་གྱི་
 གཞུང་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ལ་རྩེ་ལོད་པ་ཅམ་ཡིན་ཚུལ། མེ་
 རྟེན་ཆུན་པོར་རང་གི་གཞུང་དུ་འདྲ། འདི་ལྟ་བུའི་ལྟེན་སྦྱར་ནི། དེང་
 སང་རྩེ་གར་ན་ལྟེན་སྦྱར་བཞེས་ཆེ་བ་མང་དུ་སྤོས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་
 གཤགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི། ཐམས་ཅད་ལ་གཤགས་པ་མ་ཡིན་ལ། རྩེར་
 བའང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བར་སྤང་དོ། །ཞེས་དང་། འདིར་སྐབས་མ་

ཡིན་པས་ན་མ་པར་དབྱེ་བར་མ་བྱས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། ཁམས་
 འགེལ་དུ་སི་དུའི་ལུང་དྲངས་པར། ཤིན་དུ་གཤགས་ རྒྱུ་ཞིང་སྦྱར་བ་
 རྒྱུ་ལ་མ་གཏོགས། དེ་ཁ་ཀར་གཤགས་པའི་ཐེབ་སྦྱར་རྒྱུ་ཆགས་མ་
 བཅད་པ་ཞིག་རྒྱ་གར་ན་འང་ཡོད་པ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། གཞུང་འདི་
 དང་ཐེབ་སྦྱར་རིན་འབྱུང་སྐགས་ལ་ནི་བསྐྱིག་དུ་མེད། ཅེས་གསུངས་
 སོ། ། དེས་ན་ས་པཌ་མུ་ཐེབ་སྦྱར་མེ་ཏོག་རྒྱུ་པར་རྒྱུ་ཆགས་ལ་
 བཅད་མ་བཅད་གཉིས་ཡོད་ཚུལ་གདམས་པ་དེ་རྒྱ་གར་མུ་ཐེབ་སྦྱར་
 བ་ཁ་ཅིག་གི་ལུགས་དང་། ཡང་གཞུང་དེར་ཐེབ་སྦྱར་ལ་རྒྱུ་པས་
 གཙོད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི་ཡོངས་གཤགས་ཐེབ་སྦྱར་མུ་ལུགས་
 རྩར་བཤད་པ་གཞུང་དོན་ཆ་ཆང་ལ་བལྟས་ན་ར་འཕྲད་ཐུབ་པས་
 མཁས་འབྱུག་དང་ནང་འགལ་མེད་པར་མ་ཟད་ཐེབ་སྦྱར་མུ་གཞུང་
 ཤིན་དུ་མང་པོ་ལ་གཟིགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྟགས་སུ་འདུག་གོ་སྟེ། ཡང་
 རྒྱུ་པས་སྐགས་མུ་གཞུང་ནས་བལྟན་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཆོགས་བཅད་
 ཀྱང་ངེས་པར་དུ་རྒྱུ་པ་བཞིན་ལྟོ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་
 དེ། རྒྱ་པོད་མཁས་པའི་བཙམས་ཆོས་ཁྲོད་ན་རྒྱུ་པ་གསུམ་ཅན་དང་
 དུག་ཅན་སྐགས་ཅི་རིགས་ཤིག་འབྱུང་བས། ས་པཌ་མུ་སྦྱར་ཆོགས་
 བཅད་ལ་རྒྱུ་པ་བཞིན་མ་ངེས་པའི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་མངོན་པ་ཀྱན་
 བཟུས་ཀྱི་ལུང་དེ་དྲངས་པར་བྱས་ན་མཁས་མང་གི་དགོངས་པ་གཅིག་
 དུ་འབབ་ཅིང་དོན་དངོས་དང་ཡང་མཐུན་པར་སྟུམ་ཏེ། ཡུན་མུ་བསམ་
 ཚུལ་འདིའི་རྒྱབ་རྟེན་ལ་རིན་སྤངས་པའི་མི་འཇིགས་མང་གའི་ང་ར་སྐགས་ཀྱང་
 ཡོད་དོ། ། ཚུལ་འདིར་མཁྱེན་རྒྱ་ཡངས་ཤིང་མོས་པ་ཡོད་པ་དག་གིས་
 གཟུ་པོའི་སྒོས་དཔུད་པར་འཆལ་སོ། །

རྩུ་གར་ལ་ཕྱེ་བ་སྦྱར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོག་ས་བཅད་
 གྱིག་སྤངས་གྱི་ཆ་ནས་དབང་ས་གྱི་ཡི་གེ་བཟང་བ་དང་གསལ་བྱེད་གྱི་
 ཡི་གེ་བཟང་བ་གཉིས་ཡོད་ལ། ཆ་བ་མེ་མང་མ་ལས། དེ་ཡི་སྒྲིལ་པ་
 མཐའ་དག་ནི། ཕྱེ་བ་སྦྱར་གཞུང་དུ་ངེས་པར་བཟུག་། རིག་དེ་སྟན་
 ངག་རྒྱ་མཆོ་ནི། ཟབ་མོ་བཀལ་འདྲོད་ནམས་གྱི་གྲ། ཞེས་རྒྱ་གར་པ་ལ་
 མཆོན་ན་རིག་པ་དེ་ནི་སྟན་ངག་གི་རྒྱ་མཆོ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་བཀལ་
 བར་འདྲོད་པ་དག་གི་སྤྱད་ངག་གིས་སྟོ་ཡིན་པར་གདམས་མོད།
 བོད་ལ་རྒྱ་གར་རི་བཞིན་དུ་ཕྱི་ཡང་གི་སྟོན་ས་ཆོག་ས་བཅད་གྱིག་སྤངས་
 མེད་པས། གུན་མཁྱེན་སྟོན་ཆོག་འདིར་ཡང་། དང་པོ་རབ་གཅེས་སྒྲིལ་
 པ་གཞན་དུ་ཆོལ། ཞེས་དེ་ཡང་རིག་པའི་སྟོན་འཕེལ་བ་ལ་རབ་དུ་གཅེས་
 པ་ཉེ་བཟང་མོད། བོད་གྱི་སྟན་ངག་བཤད་པའི་སྐབས་ལ་མཁོ་གལ་མི་ཆེ་
 བས་རྒྱས་པར་སྐབས་གཞན་ནས་འཆོལ་ཞིང་ཤེས་དགོས་པར་གདམས་
 པའོ། ཡང་གསལ་སྤང་མཛོད་དུ། ཕྱེ་བ་སྦྱར་གྱི་རིག་པ་དེ་ཡང་སྟན་ངག་
 གི་སྐབས་འདིར་རབ་དུ་གཅེས་ཤིང་མཁོ་བས་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གསུངས་པའོ། །

རྩུར་ཆོག་ཁྱིམ་གསུམ་ལྟན་གྱི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་ནས་ཆོག་
 ཁྱིམ་ལྟ་བུ་དུག་ཅུ་རྒྱུ་དང་བ་གཅིག་དུ་བྱས་པའི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་
 པའང་ཡོད་ལ། དེ་ལ་བོད་རང་གི་ཕྱེ་བ་སྦྱར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྟན་
 ཚམ་གྱི་རྣམ་པའི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་དང་། སྟོ་ཆོག་གི་རྣམ་པ། མགུར་
 ཆོག་གི་རྣམ་པ། འཕེལ་གཏམ་གྱི་རྣམ་པ་སོགས་ནང་གསེས་རིག་ས་

སྐབས་འདྲེན་གཉིས་པའི་མཐའ་རྩུན་འདྲིན་གྲུ་ལ།

མང་དུ་ཡོད།

༥ བོད་འབྲུར་གྱི་ཐེབ་སྦྱར་དང་སྦྱར་དག་གི་སྐབས་ནས་བཏུན་
པའི་ཆོག་ས་བཅད་དམ་ཤོ་ལ་ཀ་ཡིན་ན་རྒྱུ་བ་བཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་
བྱལ། ཆོག་ལྷག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཤོ་ལ་ཀ་གཅིག་ནི་ཆོག་ཁྱིམ་ས་
གཉིས་ལ་བྱེད། བཞེད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་རེ་ཡོད་མེད་གྲགས་ཆེ་བའི་
དབང་དུ་བྱས་ན་ཤོ་ལ་ཀ་སྐུམ་བུ་བམ་པོ་གཅིག་དུ་བཅེས། ། ཤོ་ལ་
ཀ་འཕ་ཤུ་ལྷག་ནི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པའི་དོན་ཏེ། བོད་རང་ལ་ཆོག་ཁྱིམ་
གྱི་གྲངས་ཀ་སྐོག་ས་ཐེབ་ཚུལ་ལ་སྐྱ་ཆོག་ས་ཤིག་ཡོད་ཡུང་། གསར་དུ་
ཚུམ་རིག་ལ་འདུག་པ་པོ་རྣམས་ལ་མཚན་ན་ཤོག་མར་ཆོག་གྲངས་
ཉུང་བའི་རིགས་ལ་འབད་དགོས་ཤིང་། རིམ་གྱིས་ཆོག་གྲངས་མང་པོ་
ལ་འང་གོམས་པར་བྱ་སྟེ། ས་སྐྱའི་བཀའ་འབུམ་ཁྲོད་རྒྱུ་བ་གཅིག་ལ་
ཆོག་ཁྱིམ་གྱིས་བཟུ་ནས་སྐུམ་བུ་འདི་བར་བྱས་པ་འང་ཡོད་དོ། ། བམ་
པོ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཚུགས་གཅིག་དུ་འདུས་པ་འཕ་
བསྐྱམས་པའི་དོན་ཏེ། ཚུན་པོ་དང་རིགས་འདྲའོ། ། རྒྱ་གཞུང་དག་དུ་
བམ་པོ་ཞེས་པའི་བརྟེན་ཆ་འདི་མེད་མོད། བོད་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེ་མ། རྒྱ་
ནག་གིས་མདོ་ཆེ་མ་ཟེར་བ་ལྟར་གཞུང་ལ་བསྐྱེད་སྤྲད་དང་ཆད་ལྷག་མི་
འབྲུང་བའི་ཆེད་དུ་བོད་བཅན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་རང་རེའི་སྔོན་ཕྱོན་
ལ་པཎ་དག་གིས་གསར་དུ་བསྐྱར་པར་བཤད་དོ། ། ཡོངས་གྲགས་སུ་ཤོ་
ལ་ཀ་སྐུམ་བུ་སྟེ་ཆོག་ཁྱིམ་སྐུམ་བུ་དང་གི་ཤུ་ལ་བམ་པོ་གཅིག་
དུ་བཅེས། ཤོ་ལ་ཀ་སྐུམ་བུ་ལྷ་བཅུ་བམ་པོ་གཅིག་དང་བཞི་བཟུ་ལ་
བམ་པོ་གཅིག་དུ་བྱས་པ་འང་ཡོད་དོ། ། སྔོན་ཕྱོན་མཁས་པའི་ཞལ་

སྐབས་འབྲུག་གིས་པའི་མཁས་ཀྱིས་འཛིན་གྲུ་ལ།

ཐུན་དུ། བཅའ་པོ་སྔན་དང་ལེའུ་མཆུག། ཚྫོམ་མིང་གང་ཡིན་སྔན་ལ་སྟོས། །
 ཚྫོམ་མཁན་གང་ཡིན་མཆུག་ལ་སྟོས། ། ཞེས་འབྱུང་སྟེ། ཚུལ་འདི་ལྟ་
 བུའང་ངེས་པར་དུ་ཤེས་དགོས་པའི་གནས་ཡིན་ནོ། །

༥ བོད་མི་རིགས་ནི་ཆོགས་བཅད་སྟན་ངག་ཆེས་ཆེར་དར་ཞིང་
 དེ་ལ་དོ་སྣང་དང་གཅིགས་འཛིན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་གེ་མ་
 དར་བའི་ཡར་སྔན་གྱི་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་སྟགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འདྲ།
 མྱི་བཟང་ནི་རྟ་བཟང་ཞིག ། ཉིན་ཞིང་ནི་སྟག་ཆལ་ན། ། མཆན་ཞིང་ནི་
 མྱིང་བར་མཆིས། ། དགའ་མ་ནི་བྱན་ཅི་ཡང་། ། ཞེས་དང་། ཆབ་ཆབ་ནི་
 ས་རོལ་ན། ། ཡར་ཆབ་ནི་ས་རོལ་ན། ། མྱི་འི་བུ་ནི་མྱི་འི་བུ་སྟེ། ། ལྟ་ཡི་ནི་སྟག་
 ས་བཞུགས། ། ཞེས་སྟགས་མང་དུ་བྱུང་བས་ཀྱང་མཆོན་ཐུབ་པོ། ། འོན་
 ཀྱང་ཁ་ཅིག་གིས་བོད་ཀྱི་སྟན་ངག་ཡིན་ན་ཆོགས་བཅད་ཡིན་པས་བྱབ་
 པ་དང་། ཆོགས་བཅད་དང་སྟན་ངག་གཉིས་བྱབ་མཉམ་དུ་འང་སྒྲ་བར་
 བྱེད་མོད། སྟན་ཚྫོམ་རིག་པའི་ཤེས་བྱ་གནད་བསྟུས་ལས། ཆོགས་
 བཅད་ཡིན་ལ་སྟན་ངག་མིན་པ་དང་། སྟན་ངག་ཡིན་ལ་ཆོགས་བཅད་
 མིན་པ་འང་ཡོད། ། སྟན་ཚྫོམ་ཡིན་མིན་ངོ་བོའི་སྒྲིན་ནས་འབྱེད། ཆོགས་
 བཅད་སྟན་ངག་བྱབ་མཉམ་འདྲིང་པ་འབྲུལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 དེ་གཉིས་བྱབ་མཉམ་དུ་འདྲིང་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་
 གཉིས་བྱབ་མཉམ་ཡིན་མིན་ཐུ་བཞིའི་སྒྲིན་ནས་ཀྱང་ངེས་པ་རྟེན་སྟེ།
 ཆོགས་བཅད་ཡིན་ལ་སྟན་ཚྫོམ་མ་ཡིན་པ་ནི་སུམ་རྟགས་ཅ་བ་ལྟ་བུ།
 སྟན་ཚྫོམ་ཡིན་ལ་ཆོགས་བཅད་མ་ཡིན་པ་ནི་ལྷག་ཚྫོམ་སྟན་ངག་དང་
 (ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ནི་ལྷག་ཚྫོམ་ཡིན་པ་ལས་སྟན་ཚྫོམ་མིན་པར་བརྟེན་བྱེད་མོད། ངས་
 དེ་སྟན་ཚྫོམ་ཡིན་མིན་ངོ་བོའི་སྒྲིན་ནས་འཛིན་པ་ལས་ཆོགས་སུ་བཅད་མ་བཅད་ཅམ་

སྟགས་བཞུག་གིས་པའི་མཁན་བྱུན་འཛིན་གྱིས།

བྱེད་འཛིན་གིན་མེད། དེང་གི་རང་མོས་སྟན་པ་ག་གམ་དེས་མེད་བཅད་
 ཚུམ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀའི་ཡིན་པ། ཞང་ཁྱེད་བས་བཅམས་པའི་རྒྱ་མ་
 རའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་། སྟོབ་དཔོན་དཔལ་བོའི་སྟེན་རབས་ས་བཞི་བ་
 ལྟ་བུ། གཉིས་ཀའི་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ། དབྱངས་གསལ་ལྟ་བུ་འཛིན་
 སྟེན་ཡོད་དེ། དབྱང་པས་འཇུག་པར་འཆལ་ལ། །

* ཆོགས་བཅད་སྟན་པ་ག་འབྲི་སྟེན་སྟོན་ཀྱང་ནག་སྟེན་སྟེན་
 སྟེན་ཆེས་ཆེར་དར་མོད་ད་ལྟ་བོད་མ་གཏོགས་ཀྱི་ཁབ་དང་མི་
 རིགས་གཞན་ན་འབྲི་མཁན་ཆེས་ཁྱེད་བར་སྟངས་ལ། ད་ལྟའི་བོད་ཚུམ་
 ཆོགས་བཅད་སྟན་པ་ག་ཏུ་སྟོན་པ་མང་བོ་ཞིག་ཀྱང་རྒྱུད་བར་བཅད་
 པ་ཚུམ་ལས་ཆད་ལྟན་སྟན་པ་ཅིག་ཏུ་བཟང་ཐབས་མེད་པ་སྟོག་
 རྒྱུད་མཁན་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་བཞིན་ནོ། ། འདི་ནི་ཚུམ་པ་
 བོད་ག་གིས་དེས་པར་ཏུ་དོ་སྟངས་བྱེད་དགས་པའི་གནས་གལ་ཆེན་
 ཞིག་ཡིན་ཏེ། བོད་མཁས་པས། འདི་ན་གྲང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་རང་
 དགར་རྒྱུད་བར་བཅད་པ་ལ། སྟན་པ་ག་མཁན་ཏུ་འཛིན་པ་རྣམས། །
 ཀྱི་མ་འབྲུལ་པའི་མཆང་རེ་ཆེ། ཞེས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མ་རངས་པའི་
 གསུང་གནང་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་ཆོགས་བཅད་ལྟེན་
 སྟངས་དང་། རལ་གསའི་འདེགས་འཛིན་སྟེན་ལེགས་པོར་ཤེས་ན་
 ཚུམ་ལུས་གང་གི་སྟོན་སྟེན་ཚུམ་རིག་ལ་འཇུག་ཀྱང་སྐད་ཆ་མཉེན་ཞིང་
 འཇེབས་པ་སྟེན་ཀྱི་ཁྱེད་ཆོས་ལ་རང་ཐུགས་ཀྱིས་དབང་འབྱོར་བ་
 ཡིན་ཕྱིར། འདིར་དཔེ་མཆོན་འགའ་འགོད་པར་བྱོ། །

ཆོག་ཁྱིམ་གསུམ་པ།

སྒྲོན་ལས་ཟབ།

དམིགས་འདུན་གཅིག།

སྒྲིང་ག་འདིར།

ལྷན་ཅིག་འཛིམས།

ཉ་བུ་དང་།

ཡང་ན།

བརྗོད་བྱ་ཟབ།

རྗོད་བྱེད་ལྷན།

མཛེས་པའི་ཉམས།

ལྷན་གྱིས་བྲུབ།

ཉ་བུ་ལོ།

ཆོག་ཁྱིམ་བཞི་བ།

བྱེ་ཡི་ཆས་གས།

གཅིག་མཚུངས་མིན་ཡང་།

ག་རུས་ཁྲག་རྒྱན།

གཅིག་ལས་བྲུབ་ཡོད།

ཉ་བུ་དང་།

ཡང་ན།

ལྷ་རྒྱས་སྒྲེགས་བམ།

དལ་གྱིས་བསྐྲགས་ཆོ།

སྒྲིབ་ཕྱིན་མེས་པོའི།

མཛད་རྒྱུ་རྟོགས་བྱུང་།

ལྟ་བུའོ།

ཆོག་ཕྱིན་ལྟ་བུ་ལ་རིགས་གཉིས་ཡོད་དེ།

༡ གངས་དཀར་པོའི་སྒྲིབ་ཀྱི།

བོད་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ།

སེམས་མ་ཡོང་སྒྲུལ་གནས།

ངེད་ཤེས་རིག་སྒྲིབ་ཡིན།

ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་ན།

ཆོས་མདོ་རྟོགས་དར་ས།

བྱམས་སྒྲིབ་རྒྱུ་ཆེ་ས།

བོད་ཁ་བ་ཅན་པོ།

སྒྲིབ་མཛད་སྒྲིབ་རྒྱུ་རེད།

ལྟ་བུའོ།

༢ སྒྲུལ་རྒྱུ་མང་གཞི་བཟན།

གསར་བྱུང་རིག་པས་མངོས།

གངས་རིའི་ལྗེ་རྒྱུས་ལ།

དབུ་ལྗེ་གསར་བ་བྱིས།

ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་ན།

སྒྲོན་སྒྲོན་ལས་ཀྱིས་དེད། །
རིགས་ཞེན་ཟབ་མོས་བསྐྱལ། །
སྒྲོབ་གསའི་སྤྲར་ཆེན་དེ། །
རང་རང་སྤག་ཏུ་སྒྲངས། །
ཉ་བུའོ། །

ཆོག་ཁྱིམ་བྱག་པ།

གསལ་བ་ལྟ་ལ་བཏབ་ཡོད། །
འདུན་མ་བོད་ལ་བཅངས་ཡོད། །
གངས་རིའི་དབུ་འཕང་བསྟོད་པའི། །
འཁྱུར་མེད་དམ་བཅའ་བཞག་ཡོད། །
ཉ་བུ་དང་།

ཡང་ན།

དཔྱུས་རིང་སྒྲོན་གྱི་མདངས་ལ། །
བཙེ་ཆེན་གཟི་བྱིན་འཁྱུད་པའི། །
སྒྲོ་སྒྲོན་ཆངས་སྤས་ལྟ་མོ། །
འདབ་བརྒྱད་སྟོང་ལ་བཞུགས་ཤིག །
ཉ་བུའོ། །

7 ཆེལ་གསུམ་གཞིན་སྐྱེས་གཡུ་ཐུང་ཆོགས།

ཐུ་སྟོང་བཅན་པའི་སྟོབས་དཔུང་ཆེ།

ལྷ་པོ་དང་།

མ་ཡུང་པུ་མོ་སྒྲིག་པའི་འགམ།

ཤེས་ཀྱི་གཞི་རྒྱ་ལུ་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟེན།

ॐ नमः ।

ཐུགས་སྟོབས་བྲག་རི་ལ་བཙུལ་འདུག །

གསར་སྐྱེས་སེས་ཡོན་པའི་ཐེ་དཔུང་།

མདུན་སྐྱོད་སྤྲོབས་སེམས་གྱིས་བརྟན་ཡོང།

ཉུ་པ་དང་།

མ་བོས་སྒོ་གསལ་གྱི་བྱང་བ། །

མ་ལུས་ཆོལ་གསུམ་ནས་འཕྱར་ཡང་། །

མ་བཞིགས་ལས་མཐུན་གྱི་དགེ་སྒྲིབ།

མ་བཅས་དམ་ཆོག་གིས་སྒྲེལ་ཡང་།

ཉ་བུའོ།

༡ སྤྱི་ལོ་དག་མངོན་བཤེས་གསུང་།

ཅིས་དཀར་ནག་བཟོ་གསུང་རིག་།

དང་རིག་གསུང་འབྲུམ་ལྟེ་མངར་ཁ།

གང་མཁོ་མཁོ་སྤྱད་ལྷུ་འདི་ཡིན།

ཉ་བུ་དང་།

ཡང་ན།

ནང་ལྷ་ལངས་ཆ་ཆོག་སྤྱད་འཛིན།

དགོང་འཕྱི་ཉལ་དཔེ་མང་བལྟ་སྒྲིག་།

དུས་རྒྱུན་པར་ལུས་སེམས་དོད་མ།

ཁོ་བཅོན་ལྟན་སྤྱོད་མཁུ་བྱུང་ཆོས།

ཉ་བུའོ།

ཆོག་ཁྱིམ་བརྒྱད་པ་ལ་རིགས་གསུམ་ཡོད་དེ།

༡ རིགས་ཞེན་ཁྱག་ཆ་དག་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་།

ལྟག་བསམ་སྒྲུབ་པའི་རང་མདངས་ལྟོགས་པའི།

གཞུང་ལུགས་འབྲུམ་མཁུན་བཤེས་གཉེན་ཏུ་མ།

སྐལ་ལྷན་སྤྱོད་བྱའི་མགོན་ཏུ་བཞུགས་ཡོད།

ཉ་བུ་དང་།

ཡང་ན།

རིགས་ཞེན་མཐོན་པོའི་རི་ཅེར་ཆས་ཆོ།
ལ་རྒྱའི་གི་སྒྲ་རྒྱང་ལ་བསྐྱར་འདྲ།
ངེས་འབྱུང་རྣལ་མས་སེམས་རྒྱད་བརྒྱན་ཏུས།
གཡའ་སྤང་མཚམས་ཀྱི་རི་ཁྲོད་དྲན་འོང་།
ཉ་བུ་འོ།

༢ ཕྱིའི་ཀྱན་སྦྱོད་ཡ་རབས་ཚུལ་དང་ལུན།
ནང་བསམ་སྒྲོ་གནའ་དང་གཞུང་ལ་མོས།
ཏུས་རྒྱན་པར་ཐོས་བཅོན་མི་སྟོད་པའི།
བྱིད་མཐར་ཕྱིན་འཛིན་གྱར་རེ་སྟོས་བཅ།

ཉ་བུ་དང་།

ཡང་ན།

རྩ་ལྷན་ཆགས་སྤོན་གྱི་སྟོད་གོས་ཅན།
ཉ་གཉན་པོ་ཨ་ཕེ་བྱུང་མགོན་རེད།
ཆོས་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱལ་མཚན་མཐོན་པོ་ཅན།
དགོན་དགའ་ལུན་བཀ་ཤིས་འབྱུང་གནས་རེད།
ཉ་བུ་འོ།

༣ མི་རིགས་ཀྱི་དར་རྒྱུད་སྦྱིང་ལ་གཟན།
ནང་འབྲུག་གི་འཁོར་ལྔར་ཞེན་པ་ལྟ།
གཉའ་གཞོན་གྱི་འོག་ནས་ཨ་མ་གཅིགས་བསྐྱམས།
རང་སེམས་ཀྱི་མེ་ལྔ་ཁྲོད་ཆར་བསྟན།

ཉ་བུ་དང་།

ཡང་ན།

དུས་རབས་ཀྱི་འཕོ་འཕྱར་སྒྲིག་ལས་སྐྱེན།
ཚན་རིག་གི་ངོ་མཚར་སྒོ་ལས་འགྲངས།
བོད་པ་ཡི་འགྲུལ་བཞུད་རྟ་ལ་བཅོལ།
རྗེས་ལུས་ཀྱི་མཚང་ངན་ཡང་ཡང་ཐོབ།

ཉ་བུའོ།

ཆོག་ཁྱིམ་དགུ་བ་ལ་རིགས་གསུམ་ཡོད་དེ།
༡ རིགས་ཞེན་གད་རྒྱངས་མཐོ་བ་གདོང་ལེའི་ལྷ།
བདེན་དོན་གངས་དཀར་རི་ལས་སྐྱལ་བའི་སྒྲ།
མ་བཟོད་ཟུག་རྩ་འབྱིན་པའི་སྤྱང་མའི་ཆོགས།
གང་ན་མུ་ངན་ཆོག་གི་སྦྱར་བར་བཅོན།

ཉ་བུ་དང་།

ཡང་ན།

ངོ་མཚར་བརྩ་ཕྱག་རིག་པའི་དབྱིག་གི་ནོར།
གངས་རིའི་བང་མཛོད་རྒྱན་དུ་རྫོགས་པའི་གཏམ།
ཕྱོགས་ཀྱི་བུ་མའི་མགོན་སྐྱར་བརྩས་པའི་མཐུས།
སྤྱིང་བདུན་གཟུར་གནས་དུན་དབང་ཁྱི་འབུམ་བཀུག།
ཉ་བུའོ།

༢ ང་ཆོ་མདུན་སྦྱོད་ཀྱི་ལམ་ལྗེ་སྤོངས།
འགལ་སྐྱེན་སྤྲ་རགས་ཀྱི་བུ་ཕྱག་འཛུབ་ཀྱང་།

སྐབས་འཁྱུག་གིས་བཞི་མཐར་ཕྱིན་འཛིན་གྱི་ལ།

གཞིམ་མེད་སྒྲིབ་ས་སེམས་ཀྱི་གོམ་ཤུགས་བརྟན་ན།

གངས་ལྗོངས་གསར་བ་ཡི་རྩོགས་ལྟན་བསྐྱེད་ས།

ལྷ་བྱ་དང་།

ཡང་ན།

ཕྱི་ནང་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིབ་ས་ཤུགས་ཚོད་པས།

ཆེར་སྐྱོམ་ཆུ་ཕྱིན་འགའ་བག་ལ་ཞ་ཡང་།

ཤུག་དོག་ཟུག་རྩ་ཡི་ཅ་ཅ་གཉིས་པོ།

རིགས་མཐུན་ཁོར་ཡུག་ན་རྟག་པར་སྒྲིག་སྐྱད།

ལྷ་བྱ་ལོ།

༡ གདོང་དམར་བོད་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གཞི་ཅ།

གནའ་དེང་བྱང་འབྲེལ་སྒྲིབ་གསལ་རག་ལས།

འགག་མེད་ཆེ་སྒྲིག་པུ་མི་རྒྱ་བ།

རང་གི་སྐྱད་དང་ཡི་གེ་ལས་མི་འདུག།

ལྷ་བྱ་དང་།

ཡང་ན།

བྱམས་ལྟན་པ་མ་རྒྱུད་རིང་ཏུ་བཞག་ཅིང་།

སྦྱིད་པའི་པ་ས་དྲན་ཡུལ་ཏུ་བསྐྱར་ནས།

ར་རྒྱའི་རྩལ་དམར་འཆུབ་སྒྲོང་ཏུ་འོང་དོན།

མི་ཆེར་མངོས་སྐུག་སྐྱོན་མ་ཡི་ཆེད་ཡིན།

ལྷ་བྱ་ལོ།

ཆོག་ཁྱིམ་བརྩ་བ་ལ་རིགས་གསུམ་ཡོད་དེ།

- ༡ རྩོད་རྒྱུད་གི་ལོ་རྒྱུས་མེ་ལོང་ལ་མང་ལ་ཆོ།
ཁེངས་དྲེགས་ཀྱི་རིན་པ་འབབ་ཐབས་སྤེལ་མི་འདུག།
ད་ལྟ་ཡི་རང་རིགས་ཉམས་རྒྱད་ལ་བརྩས་པས།
འཁྱོད་གདུང་གི་མ་ཁ་ཚས་ཐབས་སྤེལ་མ་རྒྱུད།
ཉ་བུ་དང།

ཡང་ན།

དུས་རབས་ཀྱི་འཕོ་འཕྱར་རིམ་འདྲ་ཞིག་ཆོད་གྱུར།
རང་ནོར་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་སྐྱེད་འཛིན་ལ་བཅོན་བཞིན།
གསར་བྱུང་གི་སྤེལ་རིག་ནང་འདྲེན་ལ་སྒྲིབ།
སྤྱི་ལོ་ཀྱི་གདུང་རྒྱུད་ཐོད་པ་ཡི་ཁྱད་ཆོས།
ཉ་བུ་ལོ།

- ༢ ལག་གསེར་ཐུག་སྤོམ་འཕྲུག་འཕྲུག་གིས་ཅེན་ཏེ།
ཁས་ལ་རྒྱ་སྒྲིང་བའི་རྒྱུ་ཉམས་ཀྱིས་མི་ཆོག།
བྱེད་དག་དཔུང་དམར་ཐོད་ཁ་གཏད་དུ་ལངས་ཤིང་།
ནང་མཐུན་སྤྱི་དཔལ་ལེུའི་གསེར་རིས་ལ་བཅོན་དགོས།
ཉ་བུ་དང།

ཡང་ན།

ཤར་རྒྱ་ནག་ཐང་གི་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱིས་མཆོན་པའི།
རྒྱགས་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་སྤྱོད་པས་དཔུང་གིས་བཅོམ་མཛད།
ཐོད་གདོང་དམར་མི་དབང་སྤྱང་བཅོན་གྱི་ཐུག་རྒྱུ།

བསྐྱབ་མ་བྱུ་བ་མ་བྱུ་ལ་གངས་ཅེན་འཆོར་འདུག།

༥ དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བརྩུ་ཡི་མི་ལུས་རིན་ཆེན་འདི།
རྒྱ་དཔེ་གང་ལའང་བསམ་གྱང་རྟེན་པར་དགའ།
དགོས་འདོད་རིན་ཆེན་གྱི་བཞོ་སྐལ་ཐོབ་པའི་ཆོ།
དོན་ཆེད་རྒྱུ་ཐོས་སྐྱོར་ན་ཡིད་རེ་ཡངས།

ཉ་བུ་དང་།

ཡང་ན།

མི་ཆེའི་སྤྱིང་བ་དེ་མཐའ་མེད་ཡོན་ཏན་ཡིན།
བདེ་སྦྱིད་ཅ་བ་འང་ནང་མེམས་ཉིད་ལས་བྱུང་།
ནང་བསྟན་རིག་གཞུང་ལ་སྦྱངས་པ་ཟབ་པའི་བྱུར།
མ་རྟོགས་ལྷག་རྟོག་གི་སྒྲིལ་རང་འགག་ཡིན།

ཉ་བུ་འོ།

ཆོག་བྱིས་བརྩུ་གཅིག་པ་ལ་རིགས་གཉིས་ཡོད་དེ།

༧ སྤྱི་མཐུན་ལས་གྱིས་བྱུ་བ་པའི་གངས་དཀར་གྱི་ཞིང་ཁམས།
མ་བཅིགས་གནས་ལ་གཟེངས་པའི་རི་ཆོགས་གྱི་རིམ་བཞིད།
མ་ཁིད་རྩྭ་གྱིས་འབབ་པའི་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་རྩྭ་བོ།
སྤྱི་ཅེན་ངོ་མཆར་བརྒྱས་པའི་ཡུལ་མཆོག་དེ་གང་ཡིན།

ཉ་བུ་དང་།

ཡང་ན།

ཕ་མཐའ་མིག་གིས་མི་ཟིན་སྤང་ཐང་གི་རྒྱན་ཆར། །
 ཉ་ནོར་ལྷག་གསུམ་བག་ཡངས་ཅེ་དགའ་ཡིས་སྦྱས་འདུག །
 ཚན་ཅལ་འབྲུལ་གྱིས་བཞེངས་འདུའི་སྦྱབ་སྤྱིང་གི་ཁོར་ཡུག །
 ཡིག་རིགས་ལྷ་ཆོགས་སྒྲིག་པའི་དབྱངས་རྟ་ཡིས་བྲབ་འདུག །
 ལྷ་བུའོ།

༢ ལ་བའི་དར་རྒྱད་ཕྱག་ལ་བབས་པའི་ཕྱི་རབས་པ། །
 སྒྲོ་དང་ལང་ཆོའི་བཀྲག་མདངས་འཆོར་བའི་གཞིན་སྦྱིས་ཆོགས། །
 མ་འོངས་མི་ཆོའི་མཛེས་རྒྱན་འཆོལ་ཞིང་རང་རིགས་ཆེད། །
 ཐག་ཐག་དུས་ཆོད་མདའ་ཅེར་འགྲོགས་ཏེ་སྦྱབ་ལ་བཅོན། །
 ལྷ་བུ་དང་།

ཡང་ན།

ཡུན་རིང་ཤེས་རིག་བདུད་ཅིས་བསྐྱངས་པའི་སྦྱབ་བུ་དག །
 སྐྱངས་འབྲས་རིན་ཆེན་རྒྱན་དུ་ཐོགས་ཏེ་ཐེབས་ལུལ་ན། །
 མི་རྟག་སྦྱ་མའི་རང་མཆང་སྟོན་ལ་ཆེས་དཔའ་བའི། །
 རྒྱང་འཆུབ་ཁྲིད་ཀྱི་སྤང་ལ་མེར་བོས་སྦྱ་བ་བྱིན། །
 ལྷ་བུའོ།

༣ འབད་འབད་དུང་དུང་གིས་བསྐྱབས་པའི་འཁོར་བའི་སྦྱན་ཆོགས། །
 རྩལ་བདེན་ཐོ་རྒྱན་བཞིན་འཁོར་བའི་སྦྱེལ་ཐག་ཡིན་འདུག །
 ཤ་རུས་ཁྲག་རྒྱན་གྱིས་འབྲེལ་བའི་གཉེན་ཏེ་མཛའ་བཤེས། །
 ཐར་བའི་ཐེམ་སྐྱས་ལ་འཛོགས་པའི་འགལ་རྒྱུན་ཡིན་འདུག །
 ལྷ་བུ་དང་།

ཡང་ན།

ཐན་ཐུན་རིག་པ་ཡིས་ཆོས་པའི་སྒྲིུང་གྲགས་པོས།
ཟབ་བསྐྱེད་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོད་པ་མཐའ་མི་མཐོང་།
ཤག་ཤག་འབབ་སྒྲ་ཡིས་ཁེངས་པའི་རྩ་ཆུ་སིལ་མ།
མ་འབྲིའི་མཆོད་ཡོན་གྱི་སྒྲིང་ན་གྲག་མེད་འགྲལ་མེད།

ཉ་བུའོ།

ཆོག་ཕྱིམ་བརྩ་གཉིས་པ་ལ་རིགས་གཉིས་ཡོད་དེ།

- ༡ ལུས་སྐྱུ་མའི་ཕུང་བོར་སྒྲ་ཆོགས་རྒྱུ་ཆ་ཡིས་སྒྲས་ཀྱང་།
ནང་ཡོན་ཏན་མེད་ན་རྒྱལ་མཆོན་ཁོག་སྒྲིང་དང་འདྲ་བས།
ལུས་གཉེན་ཉེ་དུན་པའི་སྒྲིུབ་ར་བཅོད་སྒྲིམ་ཞིག་བྱས་ཏེ།
དུས་ད་ལན་ཡོང་བའི་ཉིང་དགོས་འགྲུབ་པ་ལ་བཙོན་ཅིག།

ཉ་བུ་དང་།

ཡང་ན།

བཀའ་མདྲ་རྒྱུད་ཀྱན་ལ་སྒྲིང་སྒྲ་མེད་པ་ཞིག་མིན་ལ།
ཐོབ་གོ་སའི་ཉེགས་བུར་སྐྱུན་འདྲེན་མ་བྱས་པ་མིན་ཡང་།
མེམས་སྐྱུ་མོ་འཕྱོག་སའི་ཁ་བ་གངས་ཅན་པའི་ཆེད་དུ།
རྟུག་ཐོད་ལ་སྒྲངས་པའི་ལས་ཤིག་ང་ཅག་གིས་བསྐྱབས་ཡོད།

ཉ་བུའོ།

- ༢ གཡུ་རལ་གནམ་འཕང་དུ་གཟེངས་པའི་ལྷེར་ཆགས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ།
སྒྲ་མཐའི་མྱ་ངན་གྱི་ཐང་ན་ངན་གཡོ་ཡིས་བརྒྱངས་སྐད།
མི་རིང་མི་ཕྱང་གི་གཏམ་རྒྱུད་སྒྲིུབ་ཡི་རང་མདངས།

སྐབས་བརྩ་གཉིས་པའི་མཐའ་ཕྱིན་འཛིན་གྲུ་ལ།

གསལ་ལེར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ལྷན་ག་ཆོད་ཅིག་ཡོད་ཡང་།

ཉ་ཁུ་དང་།

ཡང་ན།

ཐྱིན་དཀར་ལེབ་མ་ཡི་བང་རིམ་བཅེགས་པ་ཡི་གདན་ལ།

བཅེ་འཕྲུལ་ལྷག་ལྷག་རྒྱ་ལ་བའི་ཆང་ས་ཆེན་གྱི་སྤུལ་མོ།

དགའ་དད་འགྲན་བཞིན་དུ་འཁེལ་བའི་འདབ་བརྒྱད་གྱི་སྦྱིང་ལ།

ངོ་མཆར་ངག་རིག་གི་དགའ་སྟོན་ཟད་མེད་ཅིག་སྒྲུལ་དང་།

ཉ་ཁུ་འོ།

ཆོག་བྱིམ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་རིགས་གཉིས་ཡོད་དེ།

༡ ལྷ་ཆོགས་ལྷ་བའི་སྒྲོང་ནས་རང་གི་མི་ཆེའི་དམིགས་འདུན་བོར།

རྟོལ་རྒྱུ་ཉུང་བྱིང་ངང་ནས་རང་གི་ཤིས་གཙང་མར་གྱེས་ལྷག་སྤུལ།

ཅི་མེད་ཅང་མེད་བུ་ལོ་རང་ལྗེའི་རིགས་ལ་ཐང་མེམས་འབར།

དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་འདི་ལ་སྐྱེ་གདུང་གཏམ་རྒྱུད་རི་འདུའི་མང་།

ཉ་ཁུ་དང་།

ཡང་ན།

རིགས་པའི་མེད་ཆེན་གང་མང་ཕྲག་དྲིག་དུག་གི་མདའ་མས་བཀྱམ།

རིའ་སྒྲུའི་སྒྲུ་མཆོག་པལ་ཆེར་བཟོད་མེད་བས་མཐའི་ནུ་ལྷ་བསྐྱད།

རིགས་གྱི་དེད་དཔོན་དག་ཀྱང་གཡོ་ལྷན་ཕ་མས་གཡོག་རྒྱ་བཀོལ།

རིགས་མཐུན་ལྗེ་འདི་བསམ་གྱིན་སྐྱེ་བའི་མཆེ་མ་མེམས་ལ་ལྷང་།

ཉ་ཁུ་འོ།

༡ གནའ་དེང་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཐབས་མཆོག་ང་ཆོའི་དམིག་འདུན་ཡིན་ལ།
 མི་རིགས་ཡར་རྒྱས་གྱི་ལས་དོན་ང་ཆོའི་བག་སྐལ་ཡིན་པས།
 ཆོལ་གསུམ་པོ་དམི་ཡི་དཔུང་དང་དམ་ནས་དམ་ཏུ་སྒྲེལ་ཏེ།
 ཆོས་རྒྱལ་སྤང་བཅན་གྱི་སྤྲིང་སྤྲོབས་སྤྲར་བར་འཆོལ་ཏུ་ཆས་འགྲ།
ཉ་བུ་དང་།

ཡང་ན།

ཐག་ཐག་ཏུ་ས་ཆོད་གྱི་འཁོར་ལ་མཚུགས་པ་རྒྱང་ལ་བསྐྱོན་འདྲ།
 ལ་རྒྱ་ཉིན་ཞག་གི་རིས་མོས་ཉག་ཕྱན་སྤྲངས་ནས་ཤོར་འདྲ།
 རྒྱལ་གཡེང་སྒྲུ་མ་ཡི་ཁྲོད་ནས་གསེར་མདོག་མི་ཆོ་བད་ཉེ།
 རྒྱལ་གསུམ་ལེ་ལ་དག་དོར་ནས་མི་ཆོའི་སྤྲིང་པོ་ལེན་རིགས།
ཉ་བུ་ལོ།

ཆོག་ཁྱིམ་བརྩ་བཞི་བ་ནི་གང་གི་ཆོག་ཁྱིམ་བདུན་པ་གཉིས་
 བཟེས་པ་ཉ་བུ་ལས་གཞན་མེད་པས་སྟན་འབྲེལ་དག་ནའང་ལོགས་སུ་
 དཔེ་བརྗོད་བཞག་མེད་དོ།

ཆོག་ཁྱིམ་བཅོ་ལྔ་བ།

རང་གི་ཐོས་བསམ་ཅམ་གྱིས་བཞག་སྟེ་མི་རིགས་སློབ་གསལ་ཆེད་ཏུ་འདུར།
 ཆོལ་མེད་རྒྱ་ཕྱག་ཤར་ལག་ཡུལ་ཏེ་སྤྲང་མོའི་བརྒྱལ་ཞུགས་དང་ཏུ་སྤངས།
 ཆོན་པོ་སྤྲང་གི་ཐུགས་ལ་མ་ཤར་གངས་སྤྲངས་སློབ་གསལ་ཤིང་རྟ་བ།
 འཇིགས་མེད་རྒྱལ་མཆོན་ཕྱག་རྒྱུ་མཐོན་པོ་ཐོ་སྤྲང་མའི་མཆོད་རྒྱར་བཞེངས།
ཉ་བུ་དང་།

ཡང་ན།

ལྷན་སྐྱེས་རིག་པ་སྒྲིག་ལས་སྤྱར་ཁིང་རང་གཤིས་བཟང་བོ་བྲག་ལས་བརྟན།
མཆོད་ལྷན་བཤེས་གཉེན་ཚུ་ལ་བཞིན་བཞེན་ཁིང་མདྲ་རིག་གནས་ཀྱན་ལ་མཇུག།
སྒྲིམ་གསུམ་ཕྱར་གསལ་མིག་བཞིན་སྤྱང་མཛེད་སྐྱད་གསུམ་སྤྱོད་བའི་ལོ་རྒྱུ་བ།
གངས་རིའི་རྒྱན་དང་བདག་གི་འདྲེན་མཆོག་བཟོ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཆོར་བརྟོད།

ཞེས་པས་མཆོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་ཁིང་ཆོག་ས་བཅད་རིང་བོའི་
རིག་ས་ལ་འང་གོ་མས་པར་བྱའོ།།

༥ རྩ་བ་མེ་མང་མ་ལས། གྲུ་ལ་བ་དང་ནི་རིག་ས་དང་མཛོད།།
འདུས་པ་ཞེས་བྱ་དེ་འདྲ་ཡི། ཆོག་ས་བཅད་རྒྱ་ཆེ་ས་ཆས་བཅིངས།། ཆ་
ཤས་རང་བཞིན་བྱིར་མ་བཛོད། ཅེས་བཛོད་བྱ་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་
ཆོག་ས་བཅད་ལ་རིག་ས་གྲུ་ལ་མཛོད་འདུས་བཞི་ཡོད་ཚུ་ལ་ཅ་མ་
གསུངས་པ་ལས། རེ་རེར་དཔེ་བཛོད་བཞག་མེད་དོ།།

དེ་ཡང་དབང་ལ་ཆེན་པོས། གྲུ་ལ་བ་ནི་ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་གིས་
དོན་ཚྡོག་ས་པ་རང་དབང་ཅན་ཆོག་ས་བཅད་གཞན་ལ་མི་སྟོང་པ་སྟེ།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཛོད་བྱའི་དོན་གང་རུང་ཞིག་ཆོག་ས་བཅད་
གཅིག་གི་ནང་དུ་ཚྡོག་ས་པར་སྟོན་སྤྱབ་པ་ཞིག་སྟེ། སྤྱི་མ་སལ་ཆེར་བྱི་
སྤྱོད་བཛོད་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ཅན་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་པས་གཞན་དང་ནོར་
དོགས་མེད།

རིག་ས་དང་འདུས་པ་གཉིས་བཛོད་བྱའི་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་དགོས་

པའི་ཆ་ནས་འདྲ་ཡང་། རིགས་ལ་བྱ་ཆོག་གཅིག་གིས་ཆོག་ཅིང་འདུས་
པར་དུ་མ་ཡོད། རིགས་ལ་རྗོད་བྱེད་ཤོ་ལོ་ཀ་འགའ་རིས་ཆོག་ཅིང་
འདུས་པ་མཆན་ཉིད་པར་སྐྱེས་པ་ལེའུ་འི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞིག་
དགོས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ཡིན་ནོ། །

རིགས་མཛོད་གཉིས་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་དུ་མ་དགོས་པའི་ཆ་ནས་འདྲ་ཡང་།
བརྗོད་བྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་དང་བྱ་ཆོག་དུ་མ་དགོས་མིན་གྱི་ཆ་ནས་བྱེད་
པར་ཆེན་པོ་ཡོད།

མཛོད་འདུས་གཉིས་ལ་བྱ་ཆོག་དུ་མ་དང་ལྟན་དགོས་པའི་ཆ་ནས་
བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་། མཛོད་ནི་དེང་སང་གི་ཐོ་ལ་ཚུལ་ལྟར་བརྗོད་བྱ་ལྟ་
མང་ལ་སྦྱར་རུང་ཞིང་རྗོད་བྱེད་ཤོ་ལོ་ཀ་བརྒྱ་ཡས་མས་ཤིག་འཆམ་ལ།
འདུས་པ་མཆན་ཉིད་པར་ལེའུ་འི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་དགོས་པར་མ་
ཟད་བརྗོད་བྱ་བྱ་ཆེ་བའི་ཆ་ནས་གཅིག་ཡིན་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན།
བརྗོད་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལྟན་ཞིང་རྗོད་བྱེད་ལ་ལེའུ་
བརྒྱ་ཡོད་པའི་སྦྱོད་འཇུག་དང་། བརྗོད་བྱ་ཤིས་རབ་གྱི་ས་རྩ་ལྟ་བུ་
པའི་དོན་ལྟན་ཞིང་། རྗོད་བྱེད་ལ་སྐབས་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་མངོན་
རྟགས་བྱན་ལྟ་བུ་ལོ། །

༥ ཁ་ཅིག་གིས་བྱུ་ལ་དབང་ལྡན་པའི་ལྷགས་ལྟར་འདུས་པར་ལེའུ་ས་
མ་བཅིངས་པའི་དཔེ་བརྗོད་ཅིག་འཛོག་པ་མི་འཐད་ཚུལ་ཡང་
གསུངས་ཡོད། གཞན་གསུམ་དང་མ་འདྲིས་ཤིང་འདུས་པའི་མཆན་
ཉིད་པ་ལ་ཆེར་རྗོགས་པའི་དཔེ་བརྗོད་ཅིག་བཞག་པ་ལ་དགེ་མཆན་
ལས་གཞོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། ། ཅེ་བར་ཡང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོགས་

བཅད་དག་ནི་སྐྱེ་ལུས་ལེའུས་བཅེངས་པའི་བསྟན་པ་ཅོས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་
གནས་པའམ་ཆ་ཤས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཡོད་པས་ཡོགས་སུ་ཡོགས་སུ་
དཔེ་བཟོད་མི་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལས་དཔེ་བཟོད་འཇོག་རྒྱ་མེད་
ཅས་མ་གསུངས་སོ། །

༥ བསྟན་པའི་རྒྱན་མེད་དཔེ་བཟོད་ལས། གྲལ་བའི་སྐབས་ཀྱི་
དཔེ་བཟོད་དང་པོས་དབྱངས་ཅན་མར་བསྟན་པ་ཆ་ཆར་ཞིག་ཆོགས་
བཅད་གཅིག་གིས་ཆོགས་པར་བྱས་པ་དང་། དཔེ་བཟོད་གཉིས་པས་
དབྱངས་ཅན་མར་དངོས་བྱུ་བའི་བཟོད་དོན་ཆ་ཆར་ཞིག་ཆོགས་
བཅད་གཅིག་གིས་ཆོགས་པར་བྱས་པའོ། ། རིགས་ཀྱི་དཔེ་བཟོད་ལས།
བཟོད་བྱ་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་དད་པ་འཕེལ་བའི་ཚུལ་གཅིག་པོ་རྟོག་
ཕྱེད་ཤོལ་ཀ་གསུམ་གྱིས་བཟོད་དེ་མཆུག་རྟུ་དང་བ་འཕེལ་ཞེས་པའི་
བྱ་ཆོག་གཅིག་གིས་གོང་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བྱས་པའོ། །
མཛོད་ཀྱི་དཔེ་བཟོད་ལས། བཟོད་བྱ་དབྱངས་ཅན་མའི་ཞལ་རས་
དང་། ལྷན། ཞལ་གྱི་སྒྲི། ལྷན་ཉམས་སྒྲིལ་སུ་མ་ཞིག་རྟོག་ཕྱེད་ཤོལ་ཀ་
དང་བྱ་ཆོག་རྟུ་མས་བཟོད་པའོ། ། འདུས་པའི་དཔེ་བཟོད་ལ་ལེའུས་མ་
བཅེངས་ཀྱང་། བཟོད་བྱ་འཇམ་དབྱངས་དམར་མེར་གྱི་བྱུག་གཅིག་
བུའི་བྱེད་ཆོས་དེ། རྟོག་ཕྱེད་བྱ་ཆོག་དང་ཤོལ་ཀ་རྟུ་མས་བཟོད་ཡོད་
པས། ལྷ་མ་གསུམ་དང་མི་འདྲ་ཞིང་འདུས་པའི་བྱེད་ཆོས་སལ་ཆེར་
ལྷན་པར་བྱས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

༦ དེ་ཡང་སྐྱེ་ལུས་ལེའུས་བཅེངས་པའི་བསྟན་པ་ཅོས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་
གནས་པའམ་ཆ་ཤས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཡོད་པས་ཡོགས་སུ་ཡོགས་སུ་
དཔེ་བཟོད་མི་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལས་དཔེ་བཟོད་འཇོག་རྒྱ་མེད་
ཅས་མ་གསུངས་སོ། །

མང་མ་ལས། ཤིས་བརྗོད་ཕྱག་བྱ་དངོས་པོ་ནི། རེས་པར་བསྟན་
 བའང་དེ་ཡི་སྒྲི། ཞེས་གསུངས་པ་སྟར་སྟོན་འགྲུ་ཤིས་བརྗོད་ཕྱག་བྱ་
 དངོས་པོ་རེས་བསྟན་གསུམ་མཇུག་རུང་རེ་དང་། (ཐལ་ཚལ་ཙམ་རེ་ལ་
 སྒྲི་གསུམ་སྟགས་སྟར་ན་ཆེར་མི་འཆམ་མོ།) བརྗོད་བྱ་ལྟེ་བཞིས་མཆོན་པའི་
 སྟན་ངག་གི་སྟག་རི་སྟེད། ཆོག་གི་ཉམས་ལས་ཡིད་ཀྱི་འཕྱར་བ་བསྟེད་
 ཅུས་པ། སྟོད་ན་གཤམ་ཆོག་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་ཕྱན་སྟམ་ཆོགས་པས་
 སྟས་པ། ཆོགས་བཅད་རྒྱག་སྟེལ་མ་ཅི་རིགས་དང་ལྟན་ཞིང་ལེན་འི་
 བདག་ཉིད་ཅན་ཞིག་རེས་པར་དགས་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་དག་
 དབང་གི་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་དང་། སྟོབ་དཔོན་
 དཔའ་པོའི་སྟེས་རབས་སྟོབ་ཞི་བ། ས་པའ་བྱི་ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆའི་
 གཏེར། རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་འཇམ་དབྱངས་བསྟོད་སྟོན་རྒྱ་མཆོ། ཞང་ཞུང་
 བའི་རྩ་མ་ནའི་རྟོགས་བརྗོད། བྱང་ཐང་བསྟན་པའི་སྟོན་མའི་ཆུ་ཤིང་
 བསྟན་བཅས་སྟུ་བུའོ། མདོར་ན་སྟན་ངག་ཆེན་པོ་ལ་ནི། བསྟན་བཅས་
 གྱི་སྟོན་མས་ཆང་བ། བརྗོད་བྱའི་དོན་མི་ཉུང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་
 ཆོག་ཏུ་ཅང་རྒྱ་མི་ཆེ་ཞིང་ཉན་སྟོབ་པའི་བྱུང་ཆོས་དག་འཛོམས་དགས་པ་
 ཡིན་ནོ། ། འདིར་ཞར་བྱུང་བྱ་ཤིས་དགས་པ་ཞིག་ནི་གང་བྱ་བསྟན་པའི་
 སྟན་ངག་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་སྟན་ངག་གི་བསྟན་བཅས་ཡིན་གྱི་སྟན་ངག་
 གི་གཞུང་ལུགས་མ་ཡིན་ལ། རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅས་དང་སྟན་ངག་གི་
 བསྟན་བཅས་གཉིས་ལའང་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། །

† ཆངས་སྟས་བཞད་སྟུ་ལས། སྟན་ངག་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
 སྟག་འཇམ་ལེན་བཅིངས་པ་སྟེ། ལེན་གཉིས་ཡོད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་

བཅིངས་པ་ལ་སྟན་ངག་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ལ། མཁས་པ་ལ་ལས་ལེའུ་བརྩ་
བྱུག་གི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་ཡིན་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

༥ སྟན་ངག་གི་དོན་ལས། དགའ་སྦྱོར་སྟགས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱང་གཡོས་
ནས་བྱི་ལུས་ངག་ཏུ་མ་ཤར་བ་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སྟབས་
ཀུས་ནས་བྱིའི་ལུས་ངག་ཏུ་ཤར་བ་ནི་ཉམས་སོ། ། ཞེས་གསུངས།
སྟན་ངག་གི་སྐབས་ཡིན་ན་ཉམས་སྒྲུབ་ཆོག་པ་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ས་
རྒྱལ་སྟོག་པ་པོའི་རྒྱུད་ལ་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །

༥ རྒྱུར་ལྟེ་བཞི་ལ། རྒྱལ་ཐབས་ཀྱི་ལྟེ་བཞི་དང་། ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་ལྟེ་
བཞི། ཉན་ཐོས་ལྟེ་བཞི་བཅས་གྲུབ་མང་པོ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི།
དམག་དང་བྱིམས། དཔལ་འབྱུར་དང་མངའ་ཐང་བཅས་སོ། །
གཉིས་པ། ཆོས་ལོར་འདྲིང་པ་ཐར་བ་བཅས་སོ། ། གསུམ་པ། གཞི་
ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲུབ། བལ་ཆེན་པ། མང་བཀྱར་བ། གནས་
བརྟན་པ་བཞིའོ། ། སྟན་ངག་གི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན་ཆོས་སྤྱིད་དམ་ཀུལ་
ཐབས་ཀྱི་ལྟེ་བཞི་ཁོ་ནར་རྒྱུར་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲུབ་ཆོག་ཏུ་འང་ལྟེ་བཞི་
སྟགས་ཞེས་སྟགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་སྟར་སྟོན་གྱི་བྱུང་བ་དང་། ད་ལྟོ་
གནས་ཐབས། མ་འོངས་པའི་དམིགས་འདུན། དགའ་སྦྱོར་ཆགས་ཐང་
གི་འཆོ་བ། ཏུས་ཀྱི་འགྱུར་སྟེག་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན། རྟག་བརྟགས་
ཀྱིས་བཞེངས་བསྐྱེད་བྱས་པ། རིག་བྱེད་གཏམ་རྒྱུད་སྟགས་མདོར་ན་
འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བརྗོད་བྱ་རི་སྟེད་ཅིག་

མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་སྟན་ངག་གི་སྒྲིག་གམ་བརྗོད་བྱུང་གཟུང་ལོས་
སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སྟན་ངག་པའི་སེམས་ཁམས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཆ་ཆར་ཞིག་
གིས་བྱུང་དགོས་ལ། སྟན་ངག་པའི་སྒྲིག་ཅེར་འཇིག་རྟེན་མེས་པོའི་རྩ་
འབྲུལ་དེ་ཡང་ལྡན་དགོས་པར་འདུག་གོ། །

རྩ་བའི་རྩ་བ་ཉི་ལྔ་པའི་རྩ་བ་མཇུག་དང་ཉེར་གཅིག་པའི་རྩ་བ་
མག་ལྟེ་རྩ་བ་པས་གཉིས་ཀྱི་བར་མཆོམས་ཀྱི་ལྷན་ཟེང་ཆེན་པོའི་གཡོ་
སྒྲིམ་ཁྲོད་ནས། ཆེས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཆད་འདྲར་བའམ་ཡོད་ཆད་
ནིལ་གྱིས་ལེན་དགོས་པའི་འབྲུལ་སྒྲུབ་གིས་བཟི་བར་བྱུར་བས། ད་ལྟ་
ཁ་ཅིག་གིས་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པའི་སྟེ། ༡ བྱིས་བརྗོད་
དང་ཕྱག་བྲ། ༢ རོ་བོ་དེས་བསྟན་ནམ་ལུས་མདྲར་བསྟན། ༣ ཚྭ་པར་
དམ་བཅའ་བ། ༤ རྩོད་ལྡན་ཉན་བསྟུལ། ༥ བསྟན་བཅོས་དེའི་དགོས་
ཆོས་བརྗོད་པ། ༦ བར་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འདྲོད་གསལ་བྱེད་པ་
སྟགས་མི་དགོས་པར་ཐད་ཀར་གཞུང་དོན་གང་ཡིན་ལ་འཇུག་དགོས་
ཏེ། འདི་ནི་སྤྲོ་ལ་ཆེགས་རྒྱུད་བ། དགོས་མེད་ཀྱི་བྱ་བས་རྩ་བ་ཆོད་འཕྲོ་
བཟུག་ཏུ་མི་གཏོང་བ་སྟགས་ཀྱི་དགེ་མཆོན་དང་ལྡན་ཚུལ་ཤེད་ཀྱིས་སྟེ་
བར་བྱེད་མོད། བྱ་བ་གང་ཞིག་བསྟུབས་བྱུང་སྟུར་དངོས་རྗེས་གསུམ་
ཀྱི་ག་རིམ་དང་དེའི་དགོས་པ་རེ་བརྗོད་རྒྱ་ཡོད་པ་བཞིན། གོང་གསལ་
བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དེ་དག་ལ་དགེ་མཆོན་རྩ་མ་
དང་ལྡན་ཞིང་བོད་རིག་པའི་སྟན་མིན་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་ཏུ་འང་བྱུར་ཡོད་
གཤིས་སྟན་ངག་ཆེན་པོའམ་བསྟན་བཅོས་ཆོད་ལྡན་ཚྭ་པ་ལ་འཇུག་
པའི་ཆེ་ནི་དེ་དག་དེས་པར་སྟུར་དགོས་ཏེ།

༡ ཤེས་བརྗོད་དང་ཕྱག་བྱ།

༩ ཤེས་བརྗོད་དང་ཕྱག་བྱ་བ་ལྟེ་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་ལྟ་བུ་ལ་
 བ་སྐྱུ་བཅས་སྦྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་གཞུང་ལུགས་གང་དང་གང་ཞིག་
 ཐོག་མར་བཅུམས་པ་དང་། བར་དུ་སྒྲེལ་བ། ཐ་མར་རྒྱད་འཛིན་
 སྐགས་བྱས་པའི་སྟོན་བྱོན་མཁས་པའི་བཀའ་དྲིན་དུན་པ་དང་། ཤེས་
 བྱས་ཉིད་པའི་དད་དུང་གིས་བཀའ་དྲིན་གཙོ་བོ། ཚུམ་པ་པོ་རང་ཉིད་
 མཁས་པའི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་སྦྱོས་བྱ་དམ་པར་རྟོགས་པ། གཞུང་དོན་
 མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་སྐགས་དགོས་པ་དུ་མ་
 དང་ལྡན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ཕར་ཕྱིན་བསྐྱུས་པ་ལས། སྐབས་སྐར་བསྐྱུས་
 བྱམས་གཟུགས་མཆིས་ན། རྟོང་གསུམ་འདི་ཡང་སྟོད་དུ་རྒྱུང་། ཞེས་
 དང་། མདོ་རྒྱ་ཆེར་རྩལ་བ་ལས། བསྐྱུས་བྱམས་ནམ་མཁུན་བདེ་ལྟོར་
 སྐྱག་བསྐྱུས་ཐམས་ཅད་སེལ། བསྐྱུས་བྱམས་ལྡན་པའི་མི་ཡི་བསམ་པ་
 བྱམས་ཀྱང་འབྱུང་། བདུད་བཅོམ་བྱས་ནི་བྱང་རྒྱུར་དུ་རེག་པར་
 འབྱུར། རྒྱ་དན་ལས་འདས་ཞི་བ་བསེལ་བའི་དངོས་པོ་འཛོལ། ཅེས་
 དང་། ལྟ་ལས་སྐུལ་བྱུང་གི་བརྟོད་པ་ལས། གང་ཞིག་སྦྱིང་བྱས་དད་
 དམ་དགའ་བ་དང་། ཁྱེ་ཚོམ་གྱིས་སམ་གཞན་གྱིས་རྩོམ་ཡང་རུང་། །
 གང་ཞིག་སྐྱབ་དབང་ལ་ནི་ཕྱག་བྱུང་བ། དེས་ནི་ལྟ་ཡི་ལུས་སྐགས་
 དཔག་མེད་ཐོབ། ཅེས་དང་། ས་པཎ་མཁས་འཇུག་ལས། བསྐྱུས་
 བཅོས་བྱེད་པའི་དམ་པ་ཡིས། རྟོན་པ་ལ་ནི་མཚན་བརྗོད་བྱ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། དུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མཚན་བརྗོད་བྱས་པས་
 ཚོགས་གཉིས་སྐྱར་དུ་རྟོགས་ཤིང་དོན་གཉིས་བདེ་སྐྱག་དུ་འབྱུང་བ།
 སྐྱག་པ་པོས་ཀྱང་ཚུམ་པ་པོ་དེ་ཉིད་སྦྱོས་བྱ་དམ་པར་རྟོགས་ཏེ་དགའ་

བཞིན་འཇུག་པས་བསྟན་བཅོས་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གསེར་ཕྱེང་
ལས། ཡུལ་བྱང་པར་ཅན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཕྱག་འཆལ་བས་བསྟན་ནམས་
དཔག་མེད་རྒྱུ་ལ་སྒྲེ་ལ་དེའི་མཐུས་བསྟན་ནམས་མ་ཡིན་པ་ལས་རྣམ་
པར་ཤིག་ནས་བར་ཆད་ཞི་སྟེ་ཚུམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་ཕྱི་ནང་གི་འགལ་རྒྱུན་སྤྱར་གས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ཚུལ་
གསུངས་པ་ལྟར་དག་མཆན་དུ་མ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༢ རོ་པོ་ངེས་བསྟན།

༥ རོ་པོ་ངེས་བསྟན་ནམ་ལུས་མདོར་བསྟན་ནི། མཁས་འཇུག་
ལས། བཤད་སླ་བ་དང་གཟུང་བ་དེ་ཞིང་། །བསྟན་བཅོས་ལའང་ཚད་
བྲལ་ཕྱིར། །མཁས་པ་ལ་ལས་བསྟན་བཅོས་ལུས། །བསྟུས་ཏེ་ཐོག་མར་
འགོད་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་རྣམ་གཞག་ལ།
འཆད་པ་པོས་འཆད་སླ་བ། ཉན་པ་པོས་གཟུང་བ་དེ་བ། བསྟན་བཅོས་
ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་སླ་བཅས་དགོས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་པ་དང་།
བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྒྲིཁོག་འཆར་བའི་མེ་ཁང་ལྟ་བུའང་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་
བྱ་རོས་ཟིན་པ་དང་། གོ་རིམ་མི་འབྲུག་པ་ཤོགས་ཀྱི་དགོས་པ་དང་
ཡང་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

༦ ཤེས་བརྗོད་ཕྱག་བྱ་དངོས་པོ་ངེས་བསྟན་གསུམ་ཀྱི་རོ་པོ་
མདོར་བསྟུས་ཆེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོག་རྒྱན་རིག་པའི་སྒྲི་
འབྱེད་ལས། དང་པོ་ཤེས་བརྗོད་ནི། དག་ལེགས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོགས་

བཅད་སྒྲིན་ཆོག་དང་ཕྱགས་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་པ་
 ཕྱག་བྱ་བ་ནི་རང་རང་ས་སའི་གང་ལ་དད་པ་ཡོད་པའི་ལྷ་དང་སྐྱ་མ་
 ཉུ་བུ་ལ་གུས་འདུད་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་དངོས་པོ་ངེས་པ་ལྟན་ནི།
 རང་གིས་གང་བཅམས་པའི་བལྟན་བཅས་དེའི་བརྗོད་དོན་མདོར་
 བསྟུས་ནས་བལྟན་པ་ཡིན་པས། བལྟན་བཅས་སྒྱུའི་སྒྲིན་འགྲོ་བུན་
 མོང་བ་ཁང་བའི་ནང་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིན་ལྷ་བུ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། ། བོད་མཁས་སྟན་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་བལྟན་
 བཅས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡིན་པས་དང་བོར་བརྗོད་པ་ཡིན། འོ་ན་བལྟན་བཅས་ཀྱི་
 སྒྲིན་དེ་གསུམ་གཙུག་མེད་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་དགོས་སམ་ཞེ་ན་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསུམ་གཙུག་མེད་པར་ཏུ་འགོད་དགོས་
 པའང་མིན་ནོ། ། དེ་ལྷ་བུའི་སྒྲིན་གསུམ་པོ་ཡིན་ན་པན་ཚུན་འགལ་བ་
 ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། ས་པའ་མཁས་འཇུག་ལས། མཚོད་བསྟོད་འདུད་
 བའི་བདག་ཉིད་ཅན། ཤིས་པར་བརྗོད་སྟགས་མི་འགལ་ཏེ། རམས་
 ཅད་ཏུ་ཡང་སྟན་པ་ཡི། ཆེ་བ་འབའ་ཞིག་སྟན་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། དེ་
 དག་ཆོག་ཐ་དད་ཀྱང་དོན་མི་འགལ་ཏེ་སྟན་པའམ་འདོད་པའི་ལྷ་འི་
 ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ།
 སྒྲིན་གསུམ་ཀྱི་ཡིན་པར་ཚད་མ་ནམ་འགྲེལ་གྱི་མཚོད་བརྗོད་ལྷ་བུ་
 འཇོག་ཆོག་གོ། ། སྒྲིན་གསུམ་ཀྱི་དཔེ་བརྗོད་རང་ཅག་གི་ཁྱིད་བྱའི་
 གཞུང་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །

འཆོམ་པར་དམ་བཅའ་བ།

༥ ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི་འཆད་ན་མི་དགོས་ཤིང་མི་

འཆད་ན་དོན་མེད་དོ་སྟེ་མ་ལོན་ཏེ། ཤེས་རབ་སྤངས་པུ་ལས།
 དམ་པ་ནམས་ནི་ཁས་འཆེ་མི་བྱ་ཞིང་། །གལ་ཏེ་དཀའ་བས་ཁས་ནི་
 སྤངས་ཀྱང་ན། །རྩི་ལ་རི་མོ་བྱིས་པ་ལྟ་བུར་ནི། །ཤི་ཡང་གཞན་ཏུ་བྱེད་
 པར་མི་འགྱུར་རོ། ། (ཆོག་ས་བཅད་འདི་ལ་ཆོག་རིས་ཀྱི་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་མང་
 ཅམ་འདུག) ཞེས་དང་། ཡ་རབས་ནམས་ནི་སྟོག་ནི་གཏོང་གི་དམ་
 བཅའ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟན་བཅས་ཀྱི་འགོར་རྩོམ་པར་
 དམ་བཅའ་བ་ལ་ནི། དགོས་དོན། བསྟུས་དོན། ཆོག་དོན་བཅས་
 དགོས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ནི། གཞུང་དེ་
 རྩོམ་པར་སྟོ་བ་རྒྱས་པ། རྩོམ་པ་བོ་དེ་ཉིད་བཅམ་བུའི་དོན་ལ་ནང་
 བུན་ཆུད་པར་ངེས་པ་རྟེན་པས་མཆོག་ཏུ་རྟོགས་པ། གཞུང་དོན་བདེ་
 གྲག་ཏུ་མཐར་ཕྱིན་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། གཉིས་པ་ནི།
 ལས་དང་བྱེད་པོ་བྱ་བ་གསུམ་སྟེ། གང་བཅམ་ན་བསྟན་བཅས། གང་
 གིས་ན་བྱེད་པ་བོའམ་རྩོམ་པ་བོས། རི་ལྟར་བཅམ་ན་རྒྱས་འབྲིང་
 བསྟུས་གསུམ་གང་རུང་གི་སྟོན་ས་སོ། ། གསུམ་པ་ནི། གང་འཆད་རྒྱུའི་
 ཆོག་ལ་འདུག་པ་ནམས་སོ། ། དེའི་ཕྱིར་མཁས་འདུག་ལས། དམ་
 བཅའ་བ་དང་སྟུལ་ཆོག་སོགས། འཆད་ཕྱིར་སྟོ་བ་ལྟན་པ་སྟེ། མཆོག་
 རྟོགས་འགྲུབ་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བས། །ཁས་ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད། །
 ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞན་ཡང་རྒྱ་ཡིག་ཐོག་དང་བོད་ཆོག་
 ཐོག་ཅེས་པའི་མི་རིགས་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་གྱུང་ངང་གིས་
 ཐོན་ཡོད་པར་སེམས་སོ། །

༤ རྩོད་ལྡན་ཉན་སྟུལ།

* རྩོད་ལྡན་གསུལ་བུའི་མཆོན་ཉིད་སོགས་གོང་ཏུ་བཤད་ཐིག་པ་

སྐབས་འདྲུ་གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད་འཛིན་གྲུ་ལ།

ལྟར་ལགས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྣང་ལྟ་གི་སྐྱེས་བུར་བཅས་བུའི་བཟུན་
བཅས་དེ་འཆད་ན་དོན་ཏུ་འགྱུར་མྱེར་གཞུང་དེར་བཅོན་པར་སྐྱལ་བ་
དང་། མཆན་ཉིད་དང་མི་ལྟ་བུ་དག་གྱང་མཆན་ལྟ་གཏུལ་བུར་
འགོད་པ་པ་སྐགས་ནི་སྣང་ལྟ་ཉན་སྐྱལ་གི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

༥ དགོས་ཆས་བརྗོད་པ།

༥ བཟུན་བཅས་ཆས་བཟོད་པ།
ཁམས་ཅད་དང་། ལས་ནི་ཅི་ཡང་བྱུང་བ་ཡི། རི་སྤྱིད་དགོས་པ་མ་
སྐྱེས་པ། རི་སྤྱིད་ཏུ་ནི་ཅི་ཞིག་འཛིན། ཞེས་དང་། མཁས་འཇུག་ལས།
བཟུན་བཅས་དམ་པར་བཟུན་པའི་ཕྱིར། རྟོན་པས་ཐོག་མར་དགོས་
པ་བཟུན། ། ཡངས་སུ་རྟོགས་པས་དེ་མཐོང་ན། དཔྱད་པ་ལ་ཡང་ཅིས་
མི་འཇུག ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བཟུན་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཏུ་དགོས་
འབྲེལ་གྱི་དག་བཀོད་པས། བཟུན་བཅས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཡུན་རིང་མར་
གནས་པ། བཅམས་པའི་དགེ་མཆན་དང་མ་བཅམས་པའི་ཉེས་སྦྱོན་
མཐོང་བ། དཔྱད་ལྟ་དག་གཞུང་དོན་དེར་སྐྱུར་བར་བཅོན་ཅིང་
བཟུག་དབྱུང་བྱེད་པ་སྐགས་ཀྱི་དགོས་པ་དང་ལྟན་ནོ། །

༦ འདོད་གསལ་བྱེད་པ།

༦ བཟུན་བཅས་ཆས་པར་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འདོད་
གསལ་བྱེད་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པ། གཏུལ་བུར་དོན་ཏུ་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་སྐགས་གྱང་ཁ་གཡང་དང་སྟོང་འདྲང་ཅམ་མ་ཡིན་
པའི་རྒྱལ་ལུང་རིགས་གཉིས་ཆར་གྱིས་བརྗོད་ཏུ་ཡོད་མོད། མིན་ཏུ་མང་

བར་འགྱུར་བས་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་དཔལ་ནག་མའི་ཁོལ་སྐྱེས་ཀྱི་བྱུང་བ་
ལས་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱའོ།།

རྩེ་བར། ལུས་ནི་རེ་ཞིག་འདྲ་བ་ཡི། འདྲ་བའི་ནམ་བུ་ཅན་
ཆོག་གི་ཕྱེད། ཞེས་རྒྱུ་ཕྱེད་ཆོག་གི་ཕྱེད་བའི་ཉིད་སྒྲིབ་ངག་གི་ལུས་
ཡིན་ཚུལ་བསྟན་པ་ལས། བརྒྱུད་བྱེད་དོན་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་ཡིན་ཞེས་
དངོས་སྒྲུབ་གསུངས་ཀྱང་། ཟུར་མཁར་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱུ་ལོས། སྒྲིབ་བྱེད་
ལུས་སྒྲིབ་ཀྱི་གསུམ་དཔེར་བྱས་ནས། བརྒྱུད་བྱེད་བཞིས་བསྐྱེས་
པའི་དོན་ནམས་སྒྲིབ་དང་། རྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་ལ་
གསུམ་ལུས་དང་། དོན་ཀྱི་སྒྲིབ་ཀྱི་གསུམ་ཆོག་ནམས་ཀྱི་ཏུ་བསྐྱེས་
པ་ཡིན་ནོ།། འདི་ལྟ་བུའི་འཛིག་མཚམས་ཁོང་ཏུ་མ་ཆུད་པར་རིགས་
པ་གཞན་གྱིས་ཀྱས་བཀའ་ན་བསྐྱེས་བཅས་ཆུད་འཇའ་བར་འགྱུར་
རོ། ཞེས་དང་། དབྱངས་ཅན་དབྱེས་སྒྲུབ་ལས། ལུས་དང་ཀྱི་ཡང་
རབ་ཏུ་བསྐྱེས། ཞེས་པས་སྒྲིབ་སྐྱེས་ལ་བསྐྱེས་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་
སྒྲིབ་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་བྱེད་ལུས་མཛེས་པ་ལ་ཀྱི་གྱིས་སྒྲིབ་པ་བཞིན་ཏུ། རྟེན་
བཞི་སྐྱེས་ཀྱི་བརྒྱུད་བྱེད་སྒྲིབ་དང་ལྟ་བུ་པའི་སྒྲིབ་ངག་གི་ལུས་
བུ་ཅན་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་ལ། དོན་ཀྱི་སྒྲིབ་ཀྱི་གསུམ་ཆོག་གི་ཀྱི་གྱིས་ནམ་
པར་སྒྲིབ་སྐྱེས་ཁོང་པའི་སྒྲིབ་དཔལ་ཀྱིས། བྱངས་ཅན་ལ་སྒྲིབ་
འཇམ་དཔལ་རྒྱུ་རྟེན་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངོམ་བཤད་ཏུ་མཛད་ལ།
ཞེས་བརྒྱུད་བྱེད་དོན་ལ་སྒྲིབ་ཅེས་བཞིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། ཅ་
བར་དངོས་སྒྲུབ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེས་གང་ཡིན་ཡང་སྒྲིབ་ངག་ལ་བརྒྱུད་བྱེད་
རྒྱུ་ཕྱེད་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་མང་ཏུ་སྒྲིབ་མི་དགོས་པའི་དོན་ཞིག་ཡིན་ལ།

ལྷན་གཞུང་ལེ་ཁང་མར་ལྷན་ངག་གི་སྤྱི་ཅེས་དངོས་སྤྱོད་པས་
 སྤྱིར་ལྷན་ངག་ལ་སྤྱི་ཅེས་པས་མ་ཁུབ་པ་ནི་མང་དུ་སྒྲིལ་བའི་དགོས་
 པའི་གནས་ཤིག་གོ། ཚུལ་གྱི་ལེགས་ཉེས་གཙོ་བོ་འང་བསམ་སྒྲིལ་
 བཟོད་བྱའི་སྤྱི་ཅེས་འཇོག་ཅིང་། དེ་ལ་སྤྱི་གི་ཐ་སྤྱད་འདྲིལ་
 མཁན་རང་རེ་བོད་གཅིག་སྤྱི་ཅེས་པར་འཇམ་སྤྱིར་གི་ལྷན་ངག་སྤྱི་ཁ་
 སྤྱི་གས་ཤིག་ཡིན་འདུག་ཟེ། ལུ་ཐ་སྤྱི་གས་གྱི་ཚུལ་པ་པོ་གྲགས་ཅན་
 ཏན་ཏན་གྱིས་ཀྱང་། ཚུལ་གྱི་དགོན་པས་མ་སྒྲིལ་བྱེད་དུ་ཡོད་ཅིང་།
 མཇེས་ཆོས་ནི་ལྷན་ངག་ཆོགས་བཅད་ལྷག་གི་ཐུན་ཐུར་བའི་ཐོག་དུ་
 ཡོད། ཅེས་དང་། ལྷ་དུ་སྤྱི་ཚུལ་རིག་པ་ཀའ་ཞེས་ཅིས། བཟོད་བྱའི་
 སྤྱི་གི་ཚུལ་པ་པོའི་ལག་ལེན་ལས་བྱུང་ཞིང་། འཆོ་བ་དངོས་ཀྱིས་ཁོ་
 ལ་དུན་བསྐངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསམ་སྒྲིལ་ཞིག་རེད། ཅེས་དང་། ཉེ་
 རབས་ཀྱི་ཚུལ་པ་པོ་དག་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་གྱིས་ཀྱང་། བེམ་པོའི་
 ལུས་ལ་སྤྱི་གི་ལྷན་ཆོ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་ལྟོད། ཟོད་
 བྱེད་ཆོག་ལ་དོན་སྤྱོད་ཆོ། སྤྱི་གི་ཅེས་ཚུལ་གྱི་བེམ་པོ་ཉིད། ཅེས་
 བཟོད་པ་ལྟར་རོ། རས་གང་དུ་ཚུལ་ཡིག་ཆད་ལྟོད་ཡིན་མིན་དེ་གཙོ་
 བོ་ཚུལ་པ་པོའི་བསམ་སྒྲིལ་འཇམ་བཟོད་བྱའི་སྤྱི་ཅེས་འཇོག་ཅིས་པ་ལ་
 རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེར་སྐབས་འཇམ་སྤྱིར་ན་མིང་དུ་གྲགས་པའི་ནོ་
 པོ་ལྷར་(諾貝爾) ཚུལ་རིག་གི་གཟེངས་སྤྱོད་ཐོབ་སྤྱོད་མཁན་རྣམས་
 ཀྱིས་ཀྱང་ཚུལ་ཡིག་གི་ལ་སྤྱི་གས་སམ་བཟོད་སྤྱི་ཅེས་ཞི་བདེ་དང་འདྲ་
 མཉམ་སྤྱི་གས་གཙོ་བོར་བྱས་ཡོད་པར་བཤད། ཚུལ་འདིར་བསམ་ན་
 རང་རེ་བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་འདྲའི་གཟེངས་སྤྱོད་ཐོབ་
 འོས་པ་མི་ཁྱེད་བཞིན་ཕྱོད་འདུག་ཀྱང་། དེ་དག་འགྲན་སྒྲོལ་དང་

གཤམ་སྐམ་ལ་སྐགས་ལ་མོས་པ་མེད་ཕྱིར་ཆེད་དུ་འགན་ཚུན་དུ་མ་
 བྱགས་པས་འཛམ་སྤིང་ན་མིང་དུ་གཤམ་པའི་བོད་རིག་ཚུམ་པ་བོ་
 གཟེངས་སྐྱེས་དང་ལག་རྟགས་མཐོན་པོ་ཅན་ཞིག་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་
 ལྟམ།

དེ་ལྟར་ཚུམ་རིག་གི་དག་མཚན་གཙོ་བོ་བརྗོད་བྱའི་ཉེང་ན་ཡོད་
 གྱུར་རྗོད་ཆོག་གི་སྒྲུ་ཚལ་ཡང་མི་མཁོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་
 ལུས་དང་གི་བམ་འགྲགས་པ་དང་རྒྱ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་ལྟར་གཅིག་
 རྒྱགས་སུ་གཅིག་འོང་བ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་དགོས་ཏེ། ལྟན་ཚུམ་རིག་
 པའི་ཤེས་བྱ་གནད་བསྟུས་ལས། ལ་ལས་ཆོག་དང་ལ་ལས་དོན་ལ་
 སྟེད། །འགའ་ཞིག་ཆོག་དོན་གཉིས་ཆར་གལ་ཆེན་འཛིན། །རིམ་
 བཞིན་སྤིང་བུའི་སྒྲུ་དང་གཅེར་བུའི་ལུས། །འཕྱོར་སྐྱེག་རྒྱན་ལྟན་
 མཛེས་མ་དཔེ་དུ་འོས། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་
 རྒྱ་སྟན་ལྟར་གལ་ཆེ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

༥ སྐབས་འདིར་བོད་མཁས་སྟན་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་གར་མཁས་
 པའི་གསུང་རྒྱན་ཅན་གྱི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ལུས་རྒྱན་གཉིས་ལས་
 མི་བཞེད་པར་གསལ་ཡང་། གསོ་རིག་པའི་བག་ཆགས་མཐུ་བརྟས་
 པས་ (ཟུར་མཁར་བ་ལ་གོ་དགོས) ཇི་སྐད་དུ། སྐྱག་གི་དབང་བོས་མ་
 བཟུང་བའི། ཁྱི་རྩ་བཟང་ཡང་སུ་ཞིག་ལེན། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་དགོངས་
 མོད་ཀྱི། ཤིང་རྟ་དང་། ཤིང་རྟའི་རྒྱན། གཞལ་མེད་ཁང་བ་དང་། དེའི་
 རྒྱན་ཞེས་པ་དང་། གཤེར་གྱི་སྐར་གས་ནོར་བུས་བརྒྱན་པ་ཞེས་པ་

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

པའི་མཁས་སྒྲིམ་ཅན་དུ་ཐལ་བ་དང་། གོས་མེད་པའི་གཅིར་བུ་ལ་
 རྒྱལ་ཡང་མི་མངོས་ཤིང་མི་འཆམ་མོ་ཞེས་ལུལ་ཁམས་གཅིག་དབང་
 བཅན་པར་བྱས་པ་སྟགས་གནོད་བྱེད་མང་དུ་འབྱུང་རྒྱུ་ལ། དེས་ན།
 རྒྱལ་མཁུན་སྒྲིམ་ཆོག་འདིར། སྒྲིམ་བྱུང་གཏམ་དང་མེ་བཞི་ལ་སྟགས་
 པ། །བརྗོད་བྱའི་དོན་ནི་སྟག་ཡིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ལུས་ལ་ཆོག་དོན་
 གཉིས་སུ་འབྱེད་རྣམས་འབྱུལ། །ཞེས་འཇམ་ཁ་བ་དང་། སྒྲར་ཐང་བ།
 དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཐེང་བ་སྟགས་ཀྱིས་རྩ་བ་དང་བསྟན་ཅི་བྱ་བ་
 ཀྱིས་སྟག་ཅས་པའི་ཐ་སྟངས་ཅིག་གཏན་ནས་མི་འདོད་ཀྱང་། ཆོག་གི་
 ལུས་དང་དོན་གྱི་ལུས་ཞེས་གཉིས་སུ་བྱས་པ་དེ་ལ་རྩུར་བྲ་གནང་བ་
 བྱི་མདུན་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་ཅིག་སྟེ། ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་སྟན་ངག་
 ལ་རྗོད་བྱེད་ལས་གཞན་པའི་བརྗོད་བྱ་ཞིག་དོན་གྱིས་ཁས་སྐྱོངས་
 འདུག་པས་ལྷ་བ་ཆེན་མོ་སྟགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་རྩ་བའི་ཆ་ནས་
 མཐུན་པར་མ་བྱུར་ཏམ། དེས་ན་སྒྲར་ཐང་བ་སྟགས་ཀྱིས་དོན་གྱི་
 ལུས་དང་སྒྲུའི་ལུས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི་སྒྲུའི་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
 ཅམ་ཡིན་གྱི་དོན་གྱི་ལུས་ཡིན་ན་ལུས་མ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། སྟན་ངག་
 གི་སྟག་དང་དོན་གྱི་ལུས་གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་
 ཞེ་ན་མཁས་མང་དགོངས་པ་གཅིག་དུ་བསྐྱེལ་བའི་དབྱུང་བརྗོད་
 བྱེད་སྟངས་ཤིག་དང་འཇམ་སྒྲིང་སྒྲུའི་རྩོམ་རིག་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཁ་
 རྒྱུགས་དང་ཡང་མཐུན་པ་ཞིག་རེད་སྟམ་མོ། །

* ཁྱོད་ཁྱེད་དང་རྒྱ་མཆོ་སྟགས་ལ་སྒྲར་བའི་དཔེ་བརྗོད་འདི་
 དག་ནི་རྩ་བ་མེ་ཁང་མར་དངོས་བསྟན་བཅུ་དྲུག་གམ་བཅུ་བདུན་

ཞེས་འབྱུང་བ་དག་དང་རྗེས་མཐུན་པར་མཛད་པ་ཞིག་ལྟེ། འདི་ནི་
 ཚུལ་ཚལ་བྱང་ཆུབ་པའི་ཐབས་ཤིག་ཡིན་གཤིས་ངེས་པར་དུ་སྔ་ཉ་
 འགྲོ་འོང་སྐབས་བཅུ་དྲུག་པོར་སྦྱར་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་
 བརྗོད་བྱ་སྒྲ་ཚོགས་ཚོགས་སུ་སྦྱར་ཚོག་ལ། རྗོད་བྱེད་རྒྱུ་དང་པོ་རིང་ཐུང་
 དང་སྒྲ་ཚོག་མགུར་ཚོག་གང་གི་སྒྲ་ནས་བྲིས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དེ། རྩ་
 བ་མེ་ཡང་མ་ལས། གང་ཞིག་ཡན་ལག་འགས་དམན་ཡང་། །གལ་ཏེ་
 སྦྱར་ནམས་སུན་ཚོགས་ཀྱིས། །དེ་རིག་མགུ་བར་བྱེད་པས་ན། །འདི་ནི་
 སྟན་ངག་སྒྲིན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཚོག་རྒྱན་རིག་
 པའི་སྒྲ་འབྱེད་ལས། སྟན་ངག་ཐོག་མར་སྦྱང་བའི་ལས་དང་པོ་བ་
 རྣམས་གོང་གསལ་གྱི་ནང་དོན་དེ་དག་ཚུལ་གཞིར་བབྱང་ནས་སྦྱང་
 བརྒྱུད་བྱས་ན། རིམ་གྱིས་སྟན་ངག་གི་ཉམས་འགྱུར་ལྡན་པའི་ཚོག་
 སྦྱར་སྒྲ་ཚོགས་ཚུལ་པ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཚུགས་གཞན་
 ཞིག་ནས་གོང་གསལ་གྱི་ནང་དོན་དེ་དག་ལ་སྟན་ངག་གི་ཉམས་དང་
 ལྡན་པའི་ཚོག་སྦྱར་རིམ་ལྱེད་ཚུལ་ཐད་སྟན་ངག་ཐོག་མར་སྦྱང་
 བའི་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲི་འབྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བརྗོད་བྱའི་
 རྣམ་གྲངས་ཙམ་ཞིག་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

ཁིད་བུའི་གཞུང་དུ་གསལ་བའི་གྲང་ཁྱེར་རྒྱ་མཚོ་སྐོར་གྱི་

མཆན་འགྲེལ་ཁ་ཤས།

༥ ཉི་མའི་དམག་ཆོགས་—སྐལ་མ་འདིར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་གོ་
དགོས།

༦ རྩ་ལྷང་ཅན་—ཉི་མའི་མངོན་བརྙེན་དེ་ཕྱི་རྩ་ལ་རིག་བྱེད་གྱི་
གཏམ་རྒྱུད་དུ་ཉི་མ་ནི་ཤིང་རྩ་ཞིག་གི་ཕྱིང་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཤིང་རྩ་དེ།
རྒྱང་དང་ཡིད་མཚུགས་མདོག་ལྡ་བ། །དེ་བཞིན་ཐིག་ལེ་ཅན་དང་ནི། །
ངེས་བརྙེན་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་མཆན་དང་། །རི་བོ་འཛོམས་རྣམས་ཉི་མའི་རྩ། །
ཞེས་རྩ་མཆོག་བདུན་གྱིས་འབྲེན་ཞིང་། རྩ་དབུས་མའམ་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་
གྱི་ཁ་དོག་ལྷང་ཁུ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

༧ རྩ་འཛིན་—སྤྱིར་རྩ་འཛིན་དང་རྩ་འཁྱུང་ཞེས་པ་སྤྱིན་གྱི་
མངོན་བརྙེན་ཡིན་ཡང་། སྤྱིན་གནས་ཡུལ་ན་མ་མཁའ་ཡིན་པས་རྩ་
འཁྱུང་ཞེས་པ་ན་མ་མཁའ་ལ་གོ་བའི་སྐལ་མ་གྱུང་ཡོད་དོ། །

༨ སྐོ་ཉི་—རྒྱལ་ཁབ་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བར་སྐོར་པ་ལྟར་ལ་
ངག་འཕྲིན་སྐོར་སྐོར་ལེན་བྱེད་མཁན་གྱི་མིང་ཡིན་ཏེ་བང་ཆེན་པ་
ཡང་ཟེར། ལ་ལས་མདུན་ན་འདོན་དང་དོན་གཅིག་པར་བྱེད་མོད།
མདུན་ན་འདོན་གྱི་ཐ་སྟངས་འདི་རྒྱ་གར་ནས་བསྐྱར་བ་ཞིག་ཏེ་རྒྱལ་
བོའི་མདུན་དུ་སྐར་མའི་ཅིས་དང་རིག་བྱེད་འདོན་མཁན་དག་གི་མིང་
ཡིན། བོད་ཀྱི་སྐོ་བོན་དང་དབུ་སྐོ་ཟེར་བ་དང་ཕྱགས་འདྲ། སྐལ་མ་

འགར་སྒོན་པོ་ལ་གོ་དགས་པའང་ཡོད་དོ།

རྟེན་འབྲེལ——དབུ་མའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་དུ། གཅིག་
ཏུ་བལ་གྱི་གཏན་ཆོགས། རྩ་རྩེ་ཟེགས་མའི་གཏན་ཆོགས། ཡོད་མེད་སྟེ་
འགོག་གི་གཏན་ཆོགས། ལུ་བཞི་སྟེ་འགོག་གི་གཏན་ཆོགས། རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་བཅས་ལྟ་ཡོད་པ་ལས། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་
གཉིས་བསལ་ནས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྒྱད་ལ་སྟེད་པར་བྱེད་པར་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་འདི་ལས་ལྟག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་
རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོའི་གཏན་ཆོགས་ཞེས་བྱའོ། ། གཏན་ལ་
འབེབས་ཚུལ་ནི། ལུ་གུ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྒྱས་པར་གཞུང་ཆེན་མོ་ནམས་ནས་
ཤེས་པར་བྱའོ།

རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བ་——ཐོས་སྒྲིམ་དང་དབུ་མ་སྒྲིམ་བྱུང་གིས་
ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབས་པའི་སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའང་དབུ་མའི་ལྟ་
བ་ལ་བྱའོ།

རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བ་——ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་དངོས་སུ་འདིན་
པའི་བདེན་འདིན་གྱི་སྒྲིམ་།

རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བ་——ཐོག་མའི་ཐེམས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་བདེན་
པར་མ་གྲུབ་པའི་ཐེམས་གྱི་རྩ་བོ་ལ་བྱའོ།

རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བ་——སྟོབ་གཉིས་བྱེད་པར་སྒྲུངས་པའི་ཞི་བ་
ལྟ་བུ་འདས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བྱའོ།

་ སྤྱིར་སྟན་ངག་ལ་ཉམས་འདོན་ཚུལ་དང་སྟུང་ལ་སྟུང་ས་
 ཉམས་སྟུང་ས་ཐོག་ལ་ཤིག་ཡོད་པ་ལས། ཐོག་མར་འདྲེན་པ་ཡོན་ཏན་
 གྱིས། །ཉེ་བར་བཀོད་ནས་དེ་ཡིས་ནི། །དག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་ཅིས་
 པའི། །ལམ་འདི་རང་བཞིན་མཛེས་པ་ཡིན། །ཞེས་ཅུ་བ་མེ་ལོང་མར་
 གསུངས་པ་བཞིན། ཐོག་མར་རང་ཚུགས་ཀྱི་འདྲེན་པ་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་
 ལ་དཔལ་མཛེངས་འབྱུར་སྟུག་སྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟན་སྟུང་ས་ཐོག་ས་
 ཐོག་ལ་དང་ལུན་ཚུལ་ཉེ་བར་བཀོད་ནས། རྒྱལ་པོ་དེ་ཡིས་མ་རྩལ་
 དག་ལྟེ་དཔུང་ཐོག་མ་ཆར་གཅོད་པའི་ཚུལ་བརྟུན་པའི་སྟན་ངག་གི་
 ལམ་ཉམས་འདོན་ཚུལ་འཇིག་རྟེན་ན་རང་བཞིན་གྱི་མཛེས་པ་ཅི་མ་
 པོར་མཆོག་ཏུ་བརྩོན་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་སྟན་ངག་པ་ལྟ་མ་ཉེ་ཞེས་པ་ཞིག་
 རྒྱང་ཞིང་དེའི་རྩིས་འབྲང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་སྟན་ངག་པའང་མང་བོ་ཡོད་ལ།
 རིགས་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཐོས་སྟགས་ཀྱིས། །དག་བོ་ལའང་བསྟགས་
 བྱས་ནས། །དེ་ལས་རྒྱལ་ཕྱིར་འདྲེན་པ་ནི། །ཁྱུང་འཕགས་བརྟུན་
 པའང་བདག་དགའ་སྟེ། །ཞེས་སྟོབ་དཔོན་དབྱུག་པ་ཅན་རང་ཉིད་
 ནི་ཐོག་མར་མ་རྩལ་བོའི་ཆེ་བ་འདོན་པ་གཙུག་བྱེད་པའི་ཚུལ་
 ཉམས་ལ་སྟུགས་དགྲེས་མོད་ལྟ་མ་ཉི་ཚུལ་སྟངས་ཀྱང་མི་བཞེད་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། ། ཚུལ་སྟངས་ཕྱི་མ་གཅིགས་འཇིན་བྱེད་པའི་ཚུལ་པ་
 བོའང་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ། །

་ སྟན་ཚུལ་རིག་པའི་ཤེས་བྱ་གནད་བསྟུས་ལས། རང་ཉམས་མི་
 རིགས་དབང་གིས་ཁྱུང་ཡོད་མིན། །ཆོག་སྤྱིར་སྟན་ངག་པའང་གིས་

རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ལ་ཉམས་འདོན་ཚུལ་འཇིག་རྟེན་ན་རང་བཞིན་གྱི་མཛེས་པ་ཅི་མ་པོར་མཆོག་ཏུ་བརྩོན་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་སྟན་ངག་པ་ལྟ་མ་ཉེ་ཞེས་པ་ཞིག་

བྱད་མེད་མིན། ཁང་ཚོམ་ལ་ནི་གཞན་སྐད་ཤན་ཞུགས་པ། བར་སྐྱོད་
 ལུགས་ལ་སྒྲིམ་གྲོང་ས་པའི་རྟགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བརྒྱད་
 རྟེན་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་སྟོན་པར་མི་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱད་པར་མེད་མོད།
 ཆོག་སྐྱོར་ཐེབ་ལུགས་དང་ཆོག་བྱུན་སྐྱོར་ལུགས་མཉམས་ལ་ནི་མི་རིགས་
 རང་རང་གི་བྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། རྩ་འདྲི་བ་
 དང་། མཛོ་བྱང་དཀར། མེང་དཀར་མོ། བྱི་བྱ་ལ། ལྷག་ཤར། སྐན་བུ་
 མོ། ལྷག་ནག་པོ། སེམས་སྐྱ་མོ་སྐྱས་པོད་ཀྱི་ཐུན་སྐད་ཆའི་སྐྱ་ཅལ་
 མང་པོ་ཞིག་སྐད་རིགས་གཞན་གྱིས་རི་བཞིན་སྐྱོར་དཀར་བ་ལྟ་བུའོ།
 འདིས་སྐད་རིགས་གཞན་དག་ལ་འད་ཐུན་མིན་གྱི་བྱད་ཆོས་ཡོད་པ་
 ལུགས་ལས་རྟོགས་དགོས། དེ་ལྟར་རྩ་མཚར་སྐད་ཆའི་སྐྱ་ཅལ་ལ་བྱང་
 རུབ་པ་ཡིན་ན་རྒྱུད་ཆོག་གི་ཆ་ནས་སྟོག་མཁན་ཁྱི་སྟང་གི་དུན་
 འཛིན་འགྲུགས་པའི་སྟན་ངག་གི་ཉམས་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་རོ།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྩལ་སྐྱན་གཅིག་ལས་རྩལ་ཀུན་གྲུབ་རྩལ་ཤེས།
 མེ་མོང་གཅིག་ལ་གཟུགས་བརྟན་འབྲུམ་སྤྱད་འཆར། རྟོན་གནད་
 རྟོག་འབྱེན་ཆོག་སྐྱོར་གཅིག་གིས་ཀྱང་། ལས་སྤངས་རྩོམ་སྤངས་སྤྱེལ་
 འབྲུམ་ལས་སྤྱད། ཅིས་དང་། མེ་རྟོག་གསར་སྐྱེས་གཅིག་ལས་དབྱར་
 ཏུས་ཤེས། ཤིང་ལ་མེར་བོ་གཅིག་ལས་སྟོན་ཏུས་ཤེས། སྟན་ཚོམ་
 བཟང་པོ་ཆོག་བྱང་རྟོན་འདུས་པ། རྩལ་སྐྱན་གཅིག་ཏུ་གཟུགས་
 ཁམས་འདྲམས་པ་བཞིན། གསུངས་པ་ལྟར་ཆོག་བྱང་ལ་རྟོན་གྱི་
 གནད་འདུས་པ། དཔེ་འབྱུར་ལ་རྟོན་གསལ་བ། ཟར་བྱར་གང་ཏང་
 ཞིག་ནས་དམིགས་འདུན་དང་ཁ་རྩྭགས། དར་བྱད་དང་བདེ་
 ལྷག་ འཕོ་འགྱུར་དང་རེ་སྐུལ་མཆོན་པ། ཁ་དམ་ཞིང་བརྒྱུད་ཉམས་

ཆེ་བ། ལ་གསལ་ཞིང་སྟོང་ཉམས་ཀྱིས་སྤྱག་པ་སྐྱེས་སྟོན་ངག་གི་
 ཉམས་འདྲོན་ཚུལ་ལ་མཐའ་མེད་པ་ཡིད་དོ། ། དགའ་སྤྱོད་སྐྱེས་ཉམས་
 བརྒྱད་ཐོན་ཚུལ་ནི་འོག་གི་དོན་ཀྱན་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །

ཆོག་ལྷག་གམ་ལྷག་ཚུལ་བཤད་པ།

༥ མང་པོ་ཞིག་གིས་རང་རེ་ལ་སྟོན་ལྷག་ཚུལ་ཞེས་པའི་ཚུལ་
 ལས་འདི་མེད་པར་བརྟེན་ཀྱང་། བཅད་ལྷག་སྒྲེལ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་
 ཆོག་ལྷག་ནི་ལྷག་ཚུལ་མ་ཡིན་ཞེས་སུ་ཞིག་གིས་བསྟོན་པར་རུས། དེའི་
 ཕྱིར་གནད་ལྟ་མོའི་དུས་ནས་བོད་ལ་ངག་ཐོག་ལྷག་ཚུལ་བྱུང་བ་སྟོན་
 པོ་དུ་ལས་སྒྲེས་ཀྱིས་རང་གི་མ་ཡུམ་ལ་བརྟོན་པའི་དྲི་བ་དང་། ལྷང་
 ཅང་ཀྱ་སྐྱེས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བའི་བོ་ཆོག་ མང་གོ་མི་ཆེན་དང་ལྷང་པོ་
 ལྷང་ལང་བྱ་ཅེ་གཉིས་ཀྱི་ཤགས་ཆོག་སྐྱེས་ཀྱིས་མཆོན་རུས་ལ། རིམ་
 གྱིས་བོད་ལ་ཡིག་ཡིད་པར་ལྷུར་བས། བོད་བཅོན་པའི་དུས་སུ་བཅོས་
 པའི་ཁྲིམས་ཡིག་སྐྱེས་ཡིག་ཐོག་ལྷག་ཚུལ་ཡང་མང་དུ་བྱུང་ལ་དེ་
 སྟོན་ཕྱེད་གྱི་གཞུང་ཡང་ཡོད་དེ། མེ་ཁང་མ་ལས། ཀླང་མེད་བ་མེད་
 པའི་ཆོག་ཀྱན་ནི། ལྷག་པ་བརྟེན་པ་དག་དང་གཏམ། ཞེས་པ་དེ་ཡི་
 རབ་དབྱེ་གཉིས། ཞེས་དང་། བརྟེན་པ་ཆོག་སྟེང་མང་པོ་ཉིད། འདི་
 ནི་ལྷག་པ་དག་གི་གསུམ། ཞེས་ལྷག་ཚུལ་གྱི་རོ་བོ་དང་ལྷང་ཆོས། མིང་
 ཅམ་གྱི་དབྱེ་བ་སྐྱེས་ཀྱང་ལེགས་པར་བསྟན་ཡོད་པར་མ་ཟད། ལྷག་
 ཚུལ་ལའང་དོན་ཀྱན་སྟོན་ལྟ་དང་། སྤྱ་ཀྱན། གཤམ་ཆོག་གི་ཀྱན་བཅས་

གྲུང་རེ་རེར་སྒྱུར་དུ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། བཅུ་དྲུག་ལང་ཆོའི་དཔལ་
 ཡོན་རྟོགས་པས་ཆུ་སྐྱེས་པ་དང་མའི་མངོས་པ་མཁས་པར་བྱེད་པའི་ཚངས་
 དབང་ལྟ་ཡི་གས་མོ་ལྟ་བུ་རྒྱུའི་དཔེ་དང་། ལུང་རྟོགས་བཟུང་པའི་པད་
 ཚལ་མངོས་པར་བྱེད་པའི་དྲན་དབང་ངང་མའི་བླ་ཆོགས་ལྟ་བུ་བཟུས་
 ཤིང་མ་བཟུས་པའི་གཟུགས་རྒྱན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། ། འོན་ཀྱང་ཆོགས་
 བཅད་རྩོམ་སྟངས་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ཆོག་ལྷག་རྩོམ་སྟངས་ཞེན་ལ་
 བྱང་བར་དགོངས་ཏེ་སྔོན་བྱོན་མཁས་པས་རྒྱས་བཤད་མ་གནང་བར་
 མངོན་ནོ། ། གནའ་བོའི་ལྷག་རྩོམ་དང་ད་ལྟའི་ལྷག་རྩོམ་གཉིས་རྩོམ་
 ལུས་ཀྱི་གཞི་འདྲ་བ་ཅི་ལས་ནང་དོན་དང་ནམ་པ། སྒྱུ་རྩལ་དང་
 ཐབས་བཀོད་སྟགས་ལ་བྱུང་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་མོད། འདི་ནི་འཕེལ་
 རྒྱས་ཀྱི་རྒྱན་མཐོང་སྤང་རྩལ་ཞིག་ཡིན་པས་སྔོན་བོད་ལ་ཅི་ཡང་མེད་
 པར་བརྗོད་པ་ལ་དགའ་བའི་རིགས་དག་འདྲོག་ལངས་དགོས་དོན་ལེ་
 བས་མེད་དོ། །

ངས་སྤར་སྒྲིང་ཆོའི་ལང་ཆོའི་སྐྱེད་བརྗོད་དུ་འང་འབྲི་སྒྱུར་བ་ལྟར།
 ད་ལྟ་ང་ཆོས་འབྲི་བཞེངས་བྱེད་བཞིན་པའི་ལྷག་རྩོམ་ནི་སྔོན་རྒྱན་གྱི་
 རྩོམ་ལུས་ཆོག་ལྷག་གི་ནམ་པར་གཞི་བཅོལ་ཞིང་། ད་ལྟའི་རྒྱལ་ཁབ་
 དང་མི་རིགས་གཞན་གྱི་ལྷག་རྩོམ་འབྲི་སྟངས་ལས་ཀྱང་ལེགས་ཆ་
 བྲངས་པའི་གནའ་དེང་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྱུ་རྩལ་རྩོམ་ལུས་ཤིག་སྟེ། རྗོད་
 བྱེད་ཀྱང་བས་མ་བཅད་ཅིང་ཆོག་ཆོགས་ཀྱང་བ། བརྗོད་བྱ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་
 ཚད་བཀག་མེད་པ། དགའ་སྦྱོའི་ཉམས་འགྱུར་གསལ་ཞིང་རྩོམ་སྟངས་
 ལ་རང་དབང་ཆེས་ཆེར་ལྡན་པ་ཞིག་གོ། ། ཞེས་འདོད་དོ། །

མདོར་ན་སྔོན་བོད་ལ་ལྷག་རྩོམ་འབྲི་སྔོན་ཡོད་མེད་སྟགས་རྩོད་

སྐབས་འཕྲུག་ཉིས་པའི་མཁར་བྱིན་འཛིན་གྱུ་ཡ།

གཞི་ཆེ་ཡང་འདིར་མང་བར་འགྱུར་བས་གཞན་དང་གཞན་ནས་
 ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ལ། ཚུམ་པ་བོ་བྱུ་པའི་ཞེ་ཞེས་པས། སྐད་ཆ་དྲང་
 མོར་བཤད་པ་དང་དོན་དག་ངོ་མ་སྒྲིང་བ། བྱ་དོན་དང་ཆོར་འདྲ་
 བདེན་པར་འབྲི་བ་ནི་གནའ་ནས་ད་ལྟའི་བར་ལྷག་ཚུམ་གྱི་སྒྲུལ་དུ་
 བྱུར་ཡོད། ཅེས་པའི་སྐུ་ཚིག་ལ་བསམ་གཞིག་དང་། དེ་བ་ཐེར་
 དཔྱད་གྱི་ཀླུ་མའི་སྒྲུ་དབྱངས་སྟགས་བསྟགས་ན་བོད་ལ་སྟོན་ལྷག་
 ཚུམ་འབྲི་སྒྲུལ་ཡོད་མེད་གྱི་ཚད་པ་རང་ལྷགས་གྱིས་ཞི་བར་འགྱུར་
 རེས་ཏེ། དགྲ་རྩེད་དོན་ལུབ་ཀླུ་གྱི། མཉེན་འཇམ་ལྟའི་སྒྲུ་སྒྲུ་
 བསྟགས་པའི་འཆར་སྒྲུ་ལས་ཀྱང་། ལྷག་ཚུམ་འབྲི་སྒྲུལ་ནི་རང་རེ་ལ་
 གནའ་མ་མོ་ནས་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་དེར་རབས་གྱི་དུས་དང་མཐུན་
 ལ། མི་རིགས་རང་གི་བྱ་དོན་ཆོས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ལྷག་ཚུམ་ནི་དགོན་
 ཞེས་བརྗོད་འདུག་པ་ལྟར་རོ།

དེར་སྐབས་ལྷག་ཚུམ་ལ་རྗོད་བྱེད་ཆོག་གི་ཆ་ནས། ལྷག་ཚུམ་
 སྟོན་དག་དང་ལྷག་བརྗོད་ལྷག་ཚུམ་གཉིས་སུ་འབྱེད་ལ། བརྗོད་བྱ་
 དོན་གྱི་ཆ་ནས་དོན་བརྗོད་ལྷག་ཚུམ། ཡིད་བརྗོད་ལྷག་ཚུམ། ལྷགས་
 བརྗོད་ལྷག་ཚུམ་གསུམ་དང་། ནང་གཤེས་གྱིས། ཞོར་ཟིན། སྟོན་བྱ།
 སྒྲིང་གཞི་དང་མཆུག་གཏམ། ཉིན་ཤོ། ལྟངས་ལྟའི་ཟིན་ཤོ། སྒྲུ་སྒྲུ་
 ཟིན་ཟིས་ཐོར་བྱ། སྐུ་ཚིག་ བསྟགས་གཏམ། དགོད་གཏམ། ཆོན་
 རིག་ཚུམ་ཐུང་། ལྷག་པ་ཆུང་དུ། ལྷག་ཚུམ་སྒྲེལ་མ་སྟགས་མང་དུ་དབྱེ་
 བཞིན་འདུག་གོ།

ལྷག་ཚུམ་ཚུམ་ལུས་འདིས་དོན་གནད་གཅིག་ཅུལ་དུ་འདོན་པ་ལ་
 གཞན་དང་མི་མཆུངས་པའི་བྱ་དོན་གྱི་སྟོན་ལུབ་སྟེ། དོན་སྟོན་མང་

བོ་མེད་པར་དོན་གྱི་བྱང་རིམ་གཅིག་ཙམ་དུ་འདོན་པས་སོ། དེའི་ཕྱིར་
 ལྷན་ངག་པ་ཡིས་གོང་ཐེན་གྱིས། ལྷན་ངག་འབྲུལ་དགོས་ལ་སྤྱང་ཚྭ་
 དམ་དགོས། ལྷག་ཚྭ་ནི་དེས་པར་དུ་ལྷག་པར་བརྟེན་དགོས། གལ་ཏེ་
 དཔེ་ཞིག་གིས་གསལ་བོར་བཤད་ན། ལྷན་ངག་ནི་ལྷ་ཉིག་ནང་བཞིན་
 གོང་བྱ་ཆ་ཆང་བར་དགོས་ལ། སྤྱང་ཚྭ་ནི་བརྩོད་ཅིག་དང་འདྲ་
 བར་ཆེ་ཆུང་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་སྤྱི་གཞི་ཆ་ཆང་ཞིང་བཞོད་པའི་
 ཆགས་ཞིབ་པ། ལྷག་ཚྭ་ཞེས་པ་ངས་བལྟས་ན། ལྷང་ལྷང་དུ་འབབ་
 པའི་ཆུ་རྒྱན་ཞིག་དང་འདྲ་བར་རི་འབྲུར་ལ་བཟུར་ཞིང་རྒྱག་རང་
 བརྒྱད་ནས་བཞུར་ས་ཐམས་ཅད་ལ་བཞུར་ཞིང་། མཐར་ཁྱུ་མཆོར་
 འབབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད་དོ།

† ལྷ་གར་གྱི་ལྷན་ངག་པ་ལྷ་མ་ཉམ་ཆོག་ལྷག་གམ་ལྷག་ཚྭ་ལ་
 ཚྭ་པ་བོའི་ཆ་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཤེ། ཆོག་ལྷག་གང་ཞིག་རྒྱལ་བོ་ལྷ་
 བྱས་རང་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་བྱས་པ་ནི་བརྟེན་པ་དང་། ཆོག་ལྷག་གང་
 ཞིག་བྱམ་ཟེ་མགས་གཞན་གྱིས་རྒྱལ་བོར་བརྟེན་པ་བྱས་པ་ལྷ་བྱ་ནི་
 གཏམ་དུ་འདོད་དོ། འོན་ཀྱང་སློབ་དཔོན་དབྱུག་པ་ཅན་གྱིས་ནི་དེ་
 ལྷར་མི་བཞེད་དེ། ཚ་བར། དེ་ཕྱིར་གཏམ་དང་བརྟེན་པ་ཞེས། མིང་
 གཉིས་དག་གིས་རིགས་གཅིག་མཆོན། ཞེས་གཏམ་དང་བརྟེན་པ་ནི་
 དོན་གཅིག་མིང་གི་ནམ་གངས་སུ་བཞེད་ལ། ལྷ་བ་ཆེན་མོས་ཀྱང་།
 དེའི་ཕྱིར་གཏམ་དང་བརྟེན་པ་ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན། གདོང་ལྷ་བ་
 དང་ཁ་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་མིང་གཉིས་དག་གིས་མེང་གེའི་རིགས་གཅིག་
 མཆོན་པས་སོ། ཞེས་རྟོག་མཁན་ལ་ལྷ་ས་པའི་དབྱེ་བ་མི་བཞེད་དོ།

འོན་པར་ལྷག་ཚུལ་མཐའ་ཆེན་ལྷག་ལ་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་གཏན་ནས་མི་
 བཞེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། བཅ་ཁི་ཏ་རིག་བྱེད་ཆུ་མཆོའི་
 རྩེས་སུ་འབྲང་བའི་འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེ་བ་དང་། བཅ་ཆེན་དག་
 འདུན་དཔལ་ལྷགས་ཀྱིས་ལྷག་པའི་སྟན་ངག་གང་ཞིག་སྟན་བྱང་
 གཏམ་རྒྱུད་ལས་བཅམས་པ་མ་ཡིན་པའི་རིགས་ནི་བརྗོད་པ་དང་།
 ལྷག་པའི་སྟན་ངག་གང་ཞིག་སྟན་བྱང་གཏམ་རྒྱུད་ལས་བཅམས་ཤིང་
 བརྗོད་པ་ཤས་ཆེ་བ་ནི་གཏམ་ཞེས་དེང་གི་ལྷག་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་ཆ་
 འདྲ་བ་ཞིག་གསུངས་སོ།།

སྟེལ་མ་བཤད་པ།

རྟེན་ངག་གི་ལུས་ལ་གསུམ་དུ་བྱེས་པའི་སྟེལ་མ་ནི། ཅ་བར།
 སྟེལ་མ་རྫོགས་གར་ལ་སྟགས་ཏེ། །དེ་དག་ནམས་ནི་གཞན་ན་རྒྱལ། ལྷག་
 པ་ཆོགས་བཅད་རང་བཞིན་གང་། །ཅ་སྟེལ་(སྟེལ་མ་འམ་འདྲེས་མ) ཞེས་ནི་
 མངོན་པར་བརྗོད། །ཞེས་བཅད་ལྷག་སྟེལ་མ་ལ་སྐད་རིགས་བཞི་ཀ་
 འདུས་པའི་རྫོགས་གར་གྱི་ནམ་བཞག་དང་། སྐད་རིགས་གཅིག་ལ་
 བརྟེན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། ཁམས་འབྲེལ་ལས། སི་སྤྱི་ཏ་
 དང་། རང་བཞིན་དང་། ཟུར་ཆག་དང་། ཤ་ཟའི་སྐད་དེ་སྐད་རིགས་
 བཞི་སྟེལ་བའི་སྟེལ་མ་དང་། ཆོགས་བཅད་ལྷག་སྟེལ་བའི་སྟེལ་མ་ཉི་
 གཉིས་ཀ་འདིར་རྟེན་ངག་གི་ལུས་གསུམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས། སྐབས་འདིའི་བཅད་ལྷག་སྟེལ་མ་ཞེས་པ་ནི་ཆོག་ལྷག་
 སྐབས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཆོགས་བཅད་དུ་བསྟེན་པ་སྟེ། བརྗོད་དོན་གཅིག་

པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱུས་རབས་སྔ་བཞི་བ་དང་། རྒྱ་ཆ་ཡེ་
 ཤེས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་སྟོན་པའི་ནམ་ཐར་ལྟ་བུའོ། ། ཁམས་འགྲེལ་
 ལས། གཞན་པོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་སལ་ཆེར་དུ། ཆོགས་བཅད་དང་ལྷག་
 གྲེལ་མར་ཡོད་པ་གང་ཞིག་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་བཞི་འདྲེས་པ་ཞེས་
 ཆོགས་བཅད་ལྷག་གྲེལ་བ་དང་སྐད་རིགས་བཞི་གྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་གཞི་
 གཅིག་ལ་ཆང་དགོས་ཤིང་། མ་ཆང་ན་ལུས་གསུམ་པ་མི་བྲལ་བ་ལྟ་
 བུའི་བཤད་སྒྲིལ་བྱུང་ཡང་། དེ་འདྲར་མ་དེས་པ་རྒྱུས་རབས་སྔ་བཞི་བ་
 འདིའི་མཚན་གཞིར་འཛིག་པས་ཀྱང་ཤེས་ལ། ཞེས་གསུངས། ཆོགས་
 བཅད་ལྷག་གྲེལ་གསུམ་པོར་སྐད་རིགས་བཞིས་བཅིང་དུ་ཡོད་པའང་
 ཤེས་དགོས་སོ། །

† སྐད་རིགས་བཞི་སྟོན་ངག་གི་ལུས་སུ་བཞག་པ་ལ། རིན་སྤངས་
 སྟོན་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་མཛད་པ་མ་ནམས་ལུས་སྐད་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
 བཞིར་བཤད་པ་དང་། སྦྱར་ཚུལ་གྱི་སྟོན་གཉིས་སུ་བསྟན་པ། ཞེས་
 བཞེད་ཀྱང་། སྐད་རིགས་བཞི་ནི། སྟོན་ངག་རྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་སྦྱ་ཡིན་པས་
 ལུས་སུ་མི་འཁྱུར། ཞེས་གསུངས་པར། ཁམས་འགྲེལ་ལས། རྒྱུད་བྱེད་
 ཀྱི་སྦྱ་ཡིན་པས་ལུས་སུ་མི་འཁྱུར་ན་བཅད་ལྷག་གྲེལ་མ་གསུམ་པོ་ཡང་
 རྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་པས་དེར་ཐལ། ཞེས་གནད་ལ་ཁེལ་བའི་དགག་
 པ་ཞིག་གནང་ཡོད་དོ། །

‡ རྒྱ་གར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐད་རིགས་བཞིའི་རྩ་བ་ནི་རང་
 ཅག་གི་ཁྱིད་བྱའི་གཞུང་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་རྒྱས་བཤད་མི་དགོས་

ལ། ཟུར་ཆག་གི་སྐད་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ཅིག་ཡིད་འདུག་ཏེ།
 ཁམས་འབྲེལ་ལས། ཟུར་ཆག་ནི་རྩོན་ལྷ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱུ་གར་གྱི་
 ཡུལ་ཕུན་ཞིག་ཏུ་བ་ལང་སྦྱང་བའི་ཇི་ཙམ་བྱས་ཤིང་། ཆར་ཆེན་པོ་
 བབས་པའི་ཆེ་རི་ཙམ་བཞེགས་ནས་བ་ལང་གི་ཁྱེད་ཀྱིས་བསྐྱུང་བར་
 བྱས་པས། ཁྱེད་ཀྱིས་དང་བྲམ་ཟེ་རྩམས་གྱིས་བ་ལང་གི་བདག་པོར་
 བསྐྱོས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་། དེས་ཁྱེད་ཀྱིས་མིང་ལའང་གོ་བེན་
 ད་བ་ལང་གི་ཇི་ཞེས་གྲགས་པ་ཏེ། ཏུས་དེར་ཁྱེད་ཀྱིས་བ་ལང་ཇི་འི་
 རྩལ་བཞུན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས། ཡུལ་དེར་བ་ལང་ལ་མགས་པའི་
 ཕྱགས་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། ཡུལ་དེ་བ་རྩམས་གྱི་མི་སྐྱོན་ཞིང་སྐད་ཀྱང་
 ཤིན་ཏུ་མང་དག་པར་སྤྲོ་བས། དེ་ཉིད་སྤྱོད་གར་དང་སྦྱོར་དག་རང་
 ཡུགས་གྱི་ཟུར་ཆག་ཏུ་བཞག་ ཅེས་གསུངས་སོ། །

༥ ཁམས་འབྲེལ་ལས། ཁྱུ་གར་ཏུ་ཡུལ་ལ་སྐད་རིགས་བཞི་ཀ་ཆང་ཞིང་
 སྦྱོར་དག་ཀྱང་དར་བས་དེ་འདྲའི་རྩམ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་ཡིད་
 འདུག་ཀྱང་། བོད་ལ་སྦྱོར་དག་ཏུ་ཅང་མ་དར་ཞིང་། སྐད་རིགས་བཞི་འི་
 དབྱེ་བའང་མེད་པས་དེ་དེར་སྦྱར་བའི་བཞུན་བཅས་འགའ་ཞིག་གི་
 མིང་ཅམ་སྤྱོད་ཀྱང་རྩམ་པ་གསལ་བར་མི་འཆར་བར་སྤང་ངོ་། ། ཞེས་
 གསུངས། དེ་དེར་སྦྱར་བའི་བཞུན་བཅས་དཀོན་པ་བདེན་ཏུ་ཆུགས་
 ཀྱང་བོད་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་སྐད་རིགས་བཞི་འི་དབྱེ་བ་མེད་པར་
 གསུངས་ན་འཐད་པར་མ་མཐོང་ཏེ། ཁྱུ་གར་དང་ཕྱྱགས་ཐམས་ཅད་
 ནས་གཅིག་མཚུངས་མིན་ཡང་། སྐད་རིགས་བཞི་འི་དབྱེ་བ་ཆེས་
 གསལ་པོར་ཡིད་དེ། སྦྱོར་དག་གི་རང་མདངས་གསར་བ་ལས། བོད་

རང་ལ་མཆོན་ན་སྐད་རིགས་ཀྱི་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་དེ་དག་ཡོད་དེ།
 བོད་མཁས་མང་ནམས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་ཞིང་སྤྲེལ་བའི་ (བད་ཆུང་གི་
 དགོངས་དོན་དང་ཆེས་ཆེར་མཐུན་པ་) ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་རིག་གཞུང་
 རྣམས་ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་ཅི་ཞིང་། ཁམས་ཀྱི་དུམ་བུ་གཅིག་གཏོགས་
 པའི་དབུས་གཙང་བ་གཙོར་བྱས་པའི་སྐད་དང་། ཁམས་ཀྱི་དུམ་བུ་
 གཞན་ཞིག་གཏོགས་པའི་ཨ་མདོའི་སྐད་ནི་རང་བཞིན་པའི་སྐད་ཡིན།
 ཞེས་དང་། ཟུར་ཆག་པའི་སྐད་ལ། མི་རིགས་རང་གི་སྐད་ཟུར་ཆག་པ་
 དང་གཞན་གྱི་སྐད་ཟུར་ཆག་པ་གཉིས་ཡོད། ཅས་དང་། རྫོས་གར་དང་།
 གྲོག་བརྟན་གྱི་འཁྲབ་གཞུང་། ཁ་ཤགས་སྐགས་འདྲེས་མའི་སྐད་ཀྱིས་
 བཅམས་པ་མང་། ཞེས་དང་། ཐོན་མའི་ཞལ་ལྷང་ལས། བོད་རང་གི་
 སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་ལའང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དང་། ཡུལ་མི་
 རང་བཞིན་པའི་སྐད། ཟུར་ཆག་གི་སྐད། ཤ་བའི་སྐད་དེ་བཞི་ག་ཙམ་
 རོ་ཞེས་སྔོན་སྔོན་མཁས་པའི་གསུང་རྒྱས་ལས་འབྱུང་རོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། སྙན་ངག་སྐབས་ཀྱི་སྐད་རིགས་བཞི་བར་འདྲེས་
 མའི་སྐད་འཛོག་པ་དང་། སྦྱར་སྐད་རིགས་བཞི་བར་ཤ་བའི་སྐད་
 འཛོག་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཡིན་པའང་ཤེས་དགོས་སོ། །

སྔོན་འགྲོའི་སྐད་ཀྱི་ཐིག་ཐིག་ཆོགས་སོ།། 2008.5.7.ཉིན།

༡༡། ལེའུ་གཉིས་པ།

དོན་རྒྱུ་ལྟུང་བཤད།

༥ ལས་དང་པོ་བ་དག་ལ་བསམ་སྟེ་སྟོན་འགྲེལ་སྐབས་ལ་རྒྱས་
དང་མཆན་འགྲེལ་སྐབས་གང་དགོས་ཆོག་ཆོག་ལ་མ་འདོམས་པར་
རྒྱག་འབྲི་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ད་ནས་བཟུང་ལེའུ་བར་མཐའ་གཉིས་དང་
ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱུ་བཅུ་བཅས་ལ་ཅི་ལྟས་ཀྱིས་རྒྱུ་ལྟུང་དགས་
གཙོད་དང་དཀའ་གནད་གསལ་བཤད། ས་བཅད་ཀྱི་སྟོན་ནས་རྩོད་
པ་ཅམ་ལས་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བཤད་པ་དང་མཆན་འགྲེལ་སྐབས་སྟོ་
སམ་ངོས་སུ་འགྲོད་ཅིས་མིན་པས། སྟོབ་ཁྱིད་དངོས་ཀྱི་སྐབས་སྟོ་ཅེ་
གཅིག་གྲིམ་གྱིས་ཉན་པ་དང་རང་རང་ལ་སྟོ་ཅེན་གང་མཁོ་ཟིན་གྱིས་
སུ་འདེབས་པར་འཆ་ལ།

༥ སྟན་ངག་གི་ལེའུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་ཐུན་མོང་བའི་རྒྱུ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་ལྟུང་པོ་དང་རབ་དབྱེ་སྐབས་ལ་རྒྱ་གར་སྟོ་ཤར་གྱི་
མཁས་པའི་བཞེད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པས་སོ། །
བཀོལ་རྒྱ་ཆེས་ཆེ་བའི་ཆ་ནས་སྟེའི་རྒྱུ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །

༥ ཅ་བར། སྟན་ངག་མངོས་པར་བྱེད་པ་ཡི། ཆོས་ནམས་རྒྱུ་

ཞེས་རབ་རུ་བརྗོད། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་དོན་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་
 ནས་བཅད་ལྷག་སྒྲུལ་གསུམ་གྱི་ལུས་དེ་ཉིད་མཛེས་པར་བྱེད་པ་ལ་
 ལྷ་དག་གི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་ལ། དེར་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མེད་པའི་
 རྒྱུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཐུན་མོང་པའི་རྒྱུ་ལ་དོན་རྒྱུ་དང་། ལྷ་
 རྒྱུ། གཤམ་ཆོག་གི་རྒྱུ་བཅས་གསུམ་ཡོད། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ཉམས་
 མི་འདྲ་བ་གཙུག་པོར་ལྷ་པའི་ཆ་ནས་དོན་རྒྱུ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཆོག་
 གི་ཉམས་མི་འདྲ་བ་གཙུག་པོར་ལྷ་པའི་ཆ་ནས་སྤྲུལ་རྒྱུ། ལྷ་དོན་ཅི་
 རིགས་ཀྱི་སྒྲ་ནས་བརྗོད་དོན་གཤམ་པའམ་སྤྲུལ་ནས་ལྷ་པས་གཤམ་
 ཆོག་གི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་ཞེ། གཤམ་ཆོག་གི་རྒྱུ་འདི་ཡང་དོན་རྒྱུ་དང་སྤྲུལ་
 རྒྱུ་གཉིས་སུ་དོན་གྱིས་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། ། དང་པོ་དོན་རྒྱུ་ལ་ཅ་
 པའི་དབྱེ་བ་སོ་ལྔ་དང་ནང་གསེས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་རྒྱུ་གིས་
 བརྒྱ་དང་གསུམ་ཅམ། (ཅ་བས་དངོས་བཟུང་གི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན།) ལྷ་
 རྒྱུ་ལ་ཁྱོད་དོན་བརྒྱད་ཅམ། གཤམ་ཆོག་ལ་རྒྱུ་བཅུ་དྲུག་བཅས་ཡོད་
 དེ་ལྟར་ལྷ་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མདོ་ཅམ་དོ་སྤྲུལ་ཟིན་ནོ། ། དོན་
 རྒྱུ་སོ་ལྔའི་དང་པོ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་ལ་དྲང་བརྗོད་ཀྱི་
 རྒྱུ་དང་། གཞན་ནམས་ལ་འཁྱོག་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཞེས་གྲང་བྱའོ། །

† རྒྱུ་གྱི་བཟུན་བཅོས་མཆོ་བྱུང་དབྱེས་པའི་འདྲམ་ཟེར་ལས།
 དེར་སང་རྒྱལ་ཁབ་ཁྱིམ་གཅིག་སྤྱོད་ཐོན་གྱི་ཚམ་རིག་ཉིང་བཅུད་
 ཡོད་ཟེར་མཁན་ནམས་ཀྱི་ལྷགས་ཚམ་པལ་ཆེར་གྲང་ཆོག་རྒྱུ་ལྷ་
 དག་གི་རིག་པ་སྤྱི་དང་། ལྷ་པར་དོན་རྒྱུ་གང་ཅུང་གི་བཀའ་དྲིན་
 ལས་ཁ་རྒྱའི་དོ་ཐག་དགྲང་ལ་བསྟེགས་པ་ལས། དོན་རྒྱུ་འདི་དག་

སྤྲུལ་བརྒྱུ་གཉིས་པའི་མཛེས་བྱིན་འཛིན་གྲུ་ལ།

དཔག་ཚད་འབྲམ་ཕྱག་གི་ས་ནས་འཕངས་ཏེ་ཚུགས་ཐུབ་ཀྱི་མཛད་
 རྒྱུ་སྐྱབས་པོ་ཆེ་བཞག་ཡོད་པ་མཐོང་ངོ་། ། རྟོན་རྒྱན་འདི་ཉིད་ཁ་
 གསལ་ཞིང་གོ་ལ། འདྲུ་ཆེ་ཞིང་སྒྲོ་བསྐྱེད་ཉེར་ཕུལ་ཆེ་བའི་དག་
 མཚན་དང་ལྡན་པར་མ་ཟད། བརྗོད་བྱའི་ཆ་ནས་གྲུབ་མཐའ་དང་
 བཏྲན་བཅོས་ལ་མ་སྟོས་པར་གང་ཞིག་བརྗོད་ཀྱང་མི་འཆམ་པ་མེད་
 པས་ན་ཐུན་མོང་ངམ་སྤྱི་ཉི་རྒྱན་ཞེས་པ་དོན་ལ་གནས་པ་ལྟ་བུའོ། །
 ཞེས་མཁྱེན་རྒྱ་ཡངས་པའི་གཏམ་ཞིག་བསྐུལ་ཡོད་པ་ཆེས་ཆེར་
 བདེན་པར་བདག་གིས་སེམས་སོ། །

དང་པོ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་ཀུན།

༩ ཅེ་བར། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། གནས་སྐབས་
 ལྷ་ཆོགས་དངོས་གསལ་བྱེད། །དེ་ནི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ལྟེ། །(དོན་
 ཀུན་མ་ལྟ་ལས) དང་པོའི་ཀུན་ཡིན་རིགས་སྐགས་དཔེར། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། བརྗོད་བྱའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེའི་རང་བཞིན། བྱེད་ལས་ཁྱད་
 ཆོས་སྐགས་སྒྲོ་བཏགས་དང་སྐར་འདེབས་ཀྱིས་མ་གྲིས་ཤིང་། ལྷགས་
 བལྟན་དང་ཁྱད་བརྗོད་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་ལ། དཔེ་འགོད་དང་གཟུགས་
 འགོད་སྐགས་ཀྱང་མི་བྱེད་པར། དྲང་པོའི་ངག་གིས་ཆོག་ཟིན་ལ་སོན་
 པར་བྱས་ཏེ་སྟོན་ངག་གི་ཉམས་དང་ལྟན་པར་བརྗོད་པ་ལ་རང་
 བཞིན་བརྗོད་པའི་ཀུན་ཞེས་བྱའོ། ། འབྲུག་ཁམས་སྤུལ་སྐགས་ཀྱིས་
 མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་རིགས་ཀྱི་ཀུན་ཞེས་ཀྱང་བེར་རོ།

༩ རིགས་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ཞེས་པ་
 རིགས་རྩས་ཀྱི་རིགས་དང་། (འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེབ) རིགས་དང་རང་
 བཞིན་དོན་གཅིག་པ། (འཇམ་མི་མས་པ) རིགས་ཅན་སྤྱི་ལ་ཁུབ་པའི་
 རིགས་ (སྟོན་འཕྲོ་ཡབ་ལྷས) བཅས་བཞེད་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས།
 རང་ལྷགས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱེས་སྤུལ་ས།
 ཆོས་གང་ལའང་དེའི་གནས་ལྷགས་དྲང་པོར་བརྗོད་པས་རང་དང་
 འདྲ་བའི་རིགས་ཅན་ཀྱན་ལ་ཁུབ་ལ་རིགས་རྩས་ཀྱི་རིགས་ནི་མ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་དང་། རིགས་གཏེར་ལས། རིགས་དེ་གཞན་སེལ་ལས་གཞན་

མིན། །ཞེས་དང་། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་རིགས་མཐུན་
པ་རྣམས་ཀྱི་འདྲ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་རིགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་
ཀྱི་དགོངས་དོན་དང་ཡང་མཐུན་པས་སོ། །རིགས་ཀྱི་གོ་དོན་གསལ་
ཞིང་རྒྱས་པ་ཚངས་སྲས་བཞད་སྒྲར་གསུངས་པས་ངེས་པར་དུ་ཉ་
སྟག་བྱེད་དགོས་སོ། །

༥ ༢ བྱ་བ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཚངས་སྲས་བཞད་
སྒྲུ་ལས། འདིར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་དབྱེ་
གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱད་ཅི་རིགས་སྒྲུར་དགོས་ཤིང་།
བྱེད་པ་པོ་དང་། བྱ་བའི་ཡུལ། བྱ་བ་གསུམ་ངེས་པར་དུ་ཚང་བར་བྱེད་
དགོས། ཞེས་གསུངས་མོད། བྱ་བའི་རང་བཞིན་དང་ཐོར་བརྗོད་ཡོད་
ཕྱིན་ཆོག་ཟིན་ལ་ཕྱད་དེ་གཉིས་ངེས་པར་དུ་ཐོན་དགོས་དོན་མི་
འདུག་སྟུང་ཉེ་ཕྱད་དང་རྣམ་དབྱེ་བསྐྱས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་བྱིར་རོ། །

༥ ༣ ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་སྐབས་དབྱེས་སྒྲུར་
གཞུགས་སྒྲིབ་སོགས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་ཁོ་ན་ལ་སྒྲུར་དགོས་
ཚུལ་གསུངས་པར་མཁས་མང་གིས་བྱ་བ་རྒྱུད་པའི་སྒྲིན་ཡོད་པར་
གསུངས་ལ། ཚངས་སྲས་བཞད་སྒྲུར། སྒྲུར་ཡོན་ཏན་འཛོག་ཚུལ་ལ་
དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་སྒྲིན་ཡོན་གྱི་ཡོན་ཏན་
ཁོ་ན་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན་པར་ཆོས་རང་རང་གི་གཤིས་ལུགས་རང་ཆོས་སྲ་
ཐུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་འགྲུར་རམ་རུས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་
དེ་ཐམས་ཅད་འདིར་ཡོན་ཏན་དུ་འཛོག་དགོས། ཞེས་གསུངས།

དཔེར་ན། དུག་བཅན་པ་དང་། རྩ་སྐྱར་བ། འཇམ་མའར་བ། བྱམས་
 སེམས་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་འདིར་ཡོན་ཏན་ནོ། ། རྩན་འདི་ལ་བྱེད་ལས་
 གྱི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པའི་ཕྱད་ཅིག་ཅིག་གིན་
 ལ་ཐོན་དགོས། ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

༥ རྩན་མིན་གྱི་རྣམས་སམ་བྱུང་ཆོས་ཤིག་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་
 བྱས་དེ་ལྟར་གྱི་བྱུང་གཞི་དྲང་བོའི་རག་གིས་གསལ་བར་སྟོན་པར་
 བྱེད་པ་ཞིག་ལ་རྣམས་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཁ་ཅིག་གིས་
 རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྩན་བཞི་ཀ་རིགས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱབ་པའི་རྩན་
 དུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམས་བརྗོད་པའི་དཔེར་། མགིན་སྟོན་ལག་
 བ་ཐོད་པ་ནི། །གནས་པ་རྣམས་པའི་ཅོད་པན་དང་། །རྩམ་ཞིང་དམར་བའི་
 རལ་བ་ཅན། །བྱ་མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་འབྱུངས་པར་གྱུར། །ཞེས་མགིན་
 པ་སྟོ་ཞིང་ལག་བ་ཐོད་པ་ཐོགས་པ། རྣམས་པའི་རྩན་ཆ་སྟེས་པ། རལ་བའི་
 ཁ་དོག་དམར་སེར་དུ་ཡོད་པ། ལག་པ་གཡས་པར་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱོད་
 བྱམས་ལས་འབྱུངས་པའི་བྱ་མཆོག་གི་རྒྱལ་མཆོན་འཆང་བ་བཅས་
 རྩན་མོང་མིན་གྱི་རྣམས་སམ་བྱུང་ཆོས་ལྟས་དེ་ལྟར་གྱི་བྱུང་གཞི་དྲང་བོ་
 རྣམས་གཅིག་བྱུ་ལ་གོ་བ་ལས་དབང་རྣམས་གི་རིགས་ལ་མི་གོ་ལ་དེར་
 རིགས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༦ རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྩན་འདི་ནི་རྩན་ཐོད་གྱི་མཁས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་གཅིགས་འདྲིན་བྱེད་ཅིང་བཀོལ་རྩེ་བའི་རྩན་ཞིག་
 ཡོན་ཕྱིར། ཅ་བར། རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རྣམས། །རང་བཞིན་

བརྗོད་པ་འདི་འདྲ་ནི། །བསྟན་བཅོས་ཀྱན་ལ་རྒྱལ་སྤྱི་དུ་ཉིད། །ཉན་
 དག་ལ་འང་འདི་དག་འདྲོད། །ཅེས་རྒྱལ་པོའི་མངའ་ཐང་རི་བཞིན་ ཏུ་
 བསྟོད་ཅིང་བསྟགས་སོ། །རྒྱན་འདིར་མཁས་པས་བཞེད་ཚུལ་མང་
 ཡང་རྒྱལ་དབང་ལུ་བའི་ལུགས་དེ་ལེགས་པར་བདག་གིས་སེམས་སོ། །
 བཞེད་ཚུལ་ལ་ལ་ལྟར་ན་རྒྱན་བཞི་ག་རང་གི་རིགས་སྤྱི་ལ་བྱལ་བའི་
 རྒྱན་ཏུ་ཐལ་བའི་རྒྱན་འབྱུང་བ་དང་། འཇུ་མི་ཕམ་པའི་བཞེད་ཚུལ་
 ལྟར་རིགས་དང་རང་བཞིན་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་ན་རྒྱན་དང་པོར་བྱན་
 མིན་གྱི་བྱུང་ཚུལ་འདི་ཞེས་ལགས་སུ་འཛིག་རྒྱ་མེད་པ་དང་། ས་རྒྱ་
 དག་ཚུལ་སྟགས་གྱི་ལུགས་ལྟར་རྒྱན་དང་པོར་རིགས་རུས་གྱི་རིགས་སུ་
 གོ་ན་འོག་གི་གསལ་བྱེད་རྒྱན་གྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའི་རིགས་བརྗོད་
 དང་རྒྱས་ཤིང་། ཙ་བ་མེ་ སང་མའི་རིགས་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་
 དཔེ་བརྗོད་ཀྱང་དཔེ་བརྗོད་ཏུ་འགྲོ་དཀའ་བ་སྟགས་གྱི་རྒྱན་དང་ལན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གི་དོགས་གཙང་དང་ཙ་ཆོག་གི་འབྱུར་གང་
 ཞིག་འབྲིག་མིན་སྟགས་རང་ཅག་གི་ཁྱིད་བྱའི་གཞུང་ན་མིན་ཏུ་གསལ་
 བས་འདིར་མང་པོ་འབྲི་མི་དགོས་སོ། །

2008. 6. 23

གཉིས་པ་དཔེ་རྒྱུ།

༥ ཅ་པར། ཇི་ལྟ་ཇི་ཞིག་ལྟར་མཚུངས་པར། གསལ་བ་གང་ཏུ་
 ཉྱགས་བྱེད་པ། ཇི་ནི་དཔེ་ཞེས་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དཔེ་དང་དཔེ་
 ཅན་གཉིས་ཐ་དད་དང་ས་སར་བཞོད་དེ་བྱུང་གཞི་དང་བྱུང་ཚེས་
 སྐགས་དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་ནས་མཚུངས་པར་སྦྱར་བྱེད་མཚུངས་
 གསལ་གྱི་སྦྱ་དང་ལྡན་པ་འཕ་དོན་གྱིས་མཚུངས་པར་སྦྱར་པའི་རྒྱན་
 ཞིག་ལ་དཔེ་རྒྱན་ཞེས་བྱའོ། ཇེ་ལ་བརྗོད་བྱའི་དཔེ་དོན་སྦྱར་ཚུལ་གྱི་
 སྦྱ་ནས་འཁྲིག་པ་མེ་ལྟེ་སྐགཉིས་དང་། མཚུངས་གསལ་གྱི་སྦྱ་སྦྱར་ཚུལ་
 གྱི་སྦྱ་ནས་བྱུང་པ་འི་ལྟེ་དོན་བདུན་ཡོད་དོ།

༡ ཚེས་དཔེ།

༥ དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ལ་ཚེས་དང་ཚེས་ཅན་གཉིས་སུ་
 བྱས་པའི་ཚེས་གཉིས་མཚུངས་པའི་ཚུལ་ཆོག་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་ཐོན་
 ཞིང་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྦྱ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་ཚེས་དཔེ་ཞེས་བྱའོ།

༢ དཛུས་དཔེ།

༥ དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀར་ཚེས་དང་ཚེས་ཅན་གཉིས་སུ་
 བྱས་པའི་ཚེས་ ཅན་གཉིས་མཚུངས་པ་ཅམ་མཚུངས་སྦྱས་བརྗོད་དེ་
 མཚུངས་ཚེས་ཤུགས་ལས་ཉྱགས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་དངོས་དཔེ་ཞེས་
 བྱའོ།

‡ ཚུལ་དཔེ་དང་དངོས་དཔེ་གཉིས་གང་ཡིན་ཡང་དཔེ་དོན་
མཚུངས་པར་བརྗོད་པའི་ཆ་ནས་འདྲ་ཡང་། མཚུངས་ཚུལ་ཆོག་ཟིན་
ལ་དངོས་སུ་ཐོན་མིན་གྱི་ཆ་ནས་མི་འདྲའོ། །

‡ བསྟན་པའི་སྟོན་མེད་དངོས་དཔེའི་དཔེ་བརྗོད་དང་པོའི་
སྐབས་དཔེ་ཅན་གསང་བདག་གི་ཞལ་བྱིས་ནག་པ་དང་། དཔེ་ཆར་
ཐོན་གྱི་རང་མདངས་ནག་པ། སྟོན་དང་སྟོག་དམར་འབྲུག་སྟངས་
སྟུང་ཞིང་དམར་བའི་མཚུངས་ཚུལ་ཤུགས་ལ་སྟོན་པ་དང་། དཔེ་
བརྗོད་གཉིས་པའི་སྐབས་དཔེ་ཅན་རྒྱལ་བའི་གསུང་གིས་སྐྱབ་གཉིས་
འཛམས་པ་དང་། དཔེ་བདུད་ཅིས་ནད་རིགས་སམ་སྐྱམ་པའི་གདུང་
བ་འཛམས་པ། ཡང་། དཔེ་ཅན་ལམ་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་འབྲངས་པ་འཕམ་གོང་
དུ་འཕེལ་བ་དང་། དཔེ་སྟོན་དབང་པོས་བདུད་ཅིར་རྩལ་ཏེ་བདེ་སྦྱིད་
དམ་ལུས་སྟོབས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་མཚུངས་ཚུལ་དག་ཆོག་ཟིན་ལ་
དངོས་སུ་མ་ཐོན་པར་ཤུགས་ལས་གོ་བར་བྱས་པའོ། །

༣ བསྟོན་པའི་དཔེ།

‡ དཔེ་དོན་གཉིས་སྟུར་ཚུལ་གོ་ཚུགས་ཏེ་དཔེ་ཅན་དཔེ་དང་
དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྟུར་ཏེ་བྱུང་ཚུལ་འདྲ་བའི་སྟོན་ནས་མཚུངས་
པར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་བསྟོན་པའི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། ། འདི་ནི་སྟུར་ལུགས་
ཅིམ་ལས་དོན་ལ་དཔེ་དོན་གོ་ཚུགས་པ་མིན་ཏེ། ཚངས་གྲས་བཞད་སྟེ་
ལས། དེ་ཡང་དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱི་སྟུར་ཚུལ་ཅིམ་ལས་དོན་གོ་བསྟོན་པ་

མིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དཔེ་དོན་གཉིས་མཚུངས་
པར་སྟོན་ཕྱིར་དཔེ་དོན་གོ་ཚུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །

༤ བན་ཚུན་གྱི་དཔེ།

༥ དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱིས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མཚན་རེས་བྱས་
པའི་སྟོན་ས་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཚུངས་ཚོས་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ན་སན་
ཚུན་གྱི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །

༥ རེས་པའི་དཔེ།

༦ དཔེ་ཅན་དེ་བཟང་ངན་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྟོན་ས་བྱང་པར་བྱ་
འཕགས་པའི་བྱང་ཚོས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་སྟོན་ཕྱིར། དེའི་མཚུངས་
སྒྲར་འོས་པའི་དཔེ་གཅིག་བཞག་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དཔེ་མེད་པར་
རེས་པ་སྟེ་ཐག་བཅད་པས་ན་རེས་པའི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །

༦ རེས་མེད་གྱི་དཔེ།

༧ དཔེ་ཅན་བྱང་པར་བྱ་འཕགས་པ་དེར་དཔེ་གཅིག་བཞག་པ་དེ་
ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་དཔེ་གཞན་པའང་ཡོད་ཆོག་པའམ་ཡོད་རེས་པར་
བརྗོད་པས་ན་རེས་མེད་ཀྱི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །

༧ བསྐྱས་པའི་དཔེ།

༨ དཔེ་ཅན་དེའི་དཔེ་ཞིག་བཞག་ནས། དེའི་ཆོག་ཟིན་ལ་བྱང་
ཚོས་གཅིག་གིས་མཚུངས་པར་སྒྱུར་བ་ཁོ་ནས་ཆ་ཐམས་ཆད་བྱ་

མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་མིན་པར། བྱད་ཚེས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའི་སྒྲི་
ནས་ཀྱང་མཚུངས་ཚུལ་ཡོད་པ་བྱུགས་ལ་སྟོན་པས་ན་བསྟུས་པའི་དཔེ་
ཞེས་བྱ་ཞེ། མཚུངས་ཚེས་གཞན་དག་བསྟུས་པར། །

༡ རྒྱལ་བྱུང་གི་དཔེ།

༥ དཔེ་ཅན་དེ་ཉིད་ལུ་བྱུང་བའམ་བྱུང་པར་བྱ་འཕགས་
ཚུལ་སྟོན་བྱིར། དཔེ་དོན་གཉིས་གནས་ཡུལ་ལམ་ཁ་དོག་དང་
དབྱིབས་གཟུགས་སྒྲིགས་བྱད་ཚེས་གཅིག་གི་སྒྲི་ནས་མི་མཚུངས་པ་
ཅམ་ལས། གཞན་མི་མཚུངས་པའི་ཚེས་གཏན་ནས་མེད་ཅེས་འདིག་
རྟེན་གྲགས་ཚིད་ལས་འདས་པའི་བྱད་ཆེན་པོས་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་ལུལ་
བྱུང་གི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། ། རྒྱན་འདིར་འགྱུར་ལ་ལར་བྱད་པར་གྱི་དཔེ་
ཞེས་པའང་ཡོད་དོ། ། དཔེ་དོན་གྱི་བྱད་པར་མེད་པ་མ་གཏོགས་ལུལ་
བྱུང་གི་རྒྱན་ཞེས་འག་ཏུ་འང་འབྱུང་ངོ། །

༡ རབ་བཀྲགས་གྱི་དཔེ།

༥ དཔེ་ཅན་དེའི་མཚུངས་དཔེར་གྱུར་བའི་དཔེ་ཞིག་གིས་
མཚུངས་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་མོད། བརྗོད་སྐབས་ཀྱིས་དཔེ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་
བསམ་པ་མེད་བཞིན་བྱ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲི་བཀྲགས་ཏེ་མཚུངས་དཔེ་
གཞན་འདྲེན་པ་ཞིག་ལ་རབ་བཀྲགས་གྱི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། ། འདི་ལ་
རབ་རྟོག་གི་དཔེ་ཞེས་བྲིས་པའང་ཡོད། རྒྱན་འདིར་སྒྲི་བཀྲགས་གྱི་
དབང་གིས་མཚུངས་སྒྲི་ཚིག་གིས་ལ་མ་ཐོན་ན་ཡང་ཆོག་གོ། ། དཔེ་
སེམས་མེད་པེམ་པོ་ཞིག་ལ་སྒྲི་བཀྲགས་ན་ལེགས་པར་གསུངས།

༡༠ མད་བྱང་གི་དཔེ་ཞི།

༥ དཔེ་དོན་གཉིས་པོ་མཚུངས་ཚོས་སྤྱགས་ལས་རྟོགས་ཤིང་།
ཆོག་ཟིན་ལ་དཔེ་ཅན་ངོ་མཚར་བ་ལྟོན་བྱིར་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་
གི་ཆོག་བཀོད་དེ་དཔེ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཁྱད་ཚོས་ངོ་མཚར་བ་དུ་མ་ཞིག་
འདྲོམས་དགོས་པར་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་མད་བྱང་གི་དཔེ་ཞིས་བྱའོ།

༡༡ རྩོམས་པའི་དཔེ་ཞི།

༥ དཔེ་དོན་གཉིས་ཏེ་ཅང་འདྲ་དྲགས་པས་གཉིས་ཀའི་ཁྱད་
པར་འབྱེད་མ་ཐུབ་པར་མགོ་ཚིངས་ཚིངས་སུ་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་རྩོམས་
པའི་དཔེ་ཞིས་བྱའོ།

༥ རྩོམས་པའི་དཔེའི་སྐབས། ཁམས་འགྲེལ་དང་པོ་ད་མཁས་
སྟན་འགྲེལ། རིན་ཐུངས་སྟན་འགྲེལ། ཆོག་རྒྱན་རིག་པའི་སྒྲིལ་བྱེད་
སྤྱགས་གཞུང་འགའ་རེར། དཔེ་ཅན་མཐོང་བས་དཔེ་རུ་འཁྲུལ་བ་
དང་སྐར་ཡང་དཔེ་ཅན་རུ་འཁྲུལ་བར་བརྗོད་པ་ཞིག་དགོས་པར་
གསུངས་མོད། དཔེ་དཔེ་ཅན་རུ་གཉིས་ཏེ་ཅང་མཚུངས་པས་མཚུངས་
ཚོས་སྤྱགས་ལས་རྟོགས་བྱིར་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་མི་སྦྱར་ལ། ཆོག་
ཟིན་ལ་དཔེ་ཅན་དཔེ་རུ་འཁྲུལ་བ་སྐད་གྱིས་བརྗོད་དགོས་པ་རྒྱན་
འདིའི་ཁྱད་ཚོས་ཡིན་པ་ལས། དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀ་གང་ཡིན་ངོ་མ་
ཤེས་པ་ཅམ་ཞིག་རྒྱན་འདིའི་ངོ་མོ་མིན་པས། དབྱངས་ཅན་དགྲེས་སྟེ་
དང་ཀུན་མཁྱེན་སྤྲོམ་ཆོག་སྤྱགས་སུ་གསལ་བའི་ལྷགས་དེ་ཁོ་ན་འཐད་

ད།

‡ མྱེད་པའི་དཔེ་འགྲུ་ལས་ཁམས་འགྲུ་ལས་། ཁ་ཅིག་གིས་
ཕན་ཚུན་དཔེ་དང་དབྱེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲུ་ཏུ་བསམ་པ་བྱུང་
འདུག་མོད། ཕན་ཚུན་དཔེ་ནི་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་བརྗེ་ལེན་གྱི་ཚུལ་ཏུ་
དཔེར་འགྲོད་རེས་བྱས་ནས་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་དང་། འདིར་
(དཔེ་) དཔེ་ཅན་གཉིས་པོ་སྤྲོད་དབྱེ་བ་མ་བྱེད་པར་མྱེད་པ་སྐྱད་
ཏུ་བརྗོད་པའི་བྱུང་པར་ཆེས་ཆེ་བ་མ་གོ་བར་ཟད་ལ། ཞེས་གསུངས།

༡༢ རེ་ཆོམ་གྱི་དཔེ།

‡ དཔེ་དོན་གཉིས་ཏ་ཅང་འདྲ་མཚུངས་སུ་གྱུར་བས་དེ་གཉིས་
གང་ཡིན་ཆ་མ་འཚལ་བར་སྒྲིལ་གཉིས་ལེན་གྱིས་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་ཐེ་
ཆོམ་གྱི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ།

༡༣ གཏན་འབེབས་གྱི་དཔེ།

‡ དཔེ་ལ་མེད་པའི་དཔེ་ཅན་གྱི་ཐུན་མིན་བྱུང་ཆོས་ཤིག་རྟགས་
སམ་རྒྱ་མཚན་ཏུ་བཀོད་ནས་དཔེ་མ་ཡིན་པར་དཔེ་ཅན་ཡིན་ཚུལ་ལ་
ངས་པ་རྟོག་སྐྱད་གྱིས་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་གཏན་འབེབས་གྱི་དཔེ་ཞེས་
བྱའོ། གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དཔེ་དང་། གཏན་ལ་ཐེབས་པའི་དཔེ།
གཏན་ལ་འབབ་པའི་དཔེ། སྒྲིལ་དོགས་གཙོད་པའི་དཔེ། རྟགས་
པའི་དཔེ། ཐེ་ཆོམ་སེལ་བའི་དཔེ། ངས་པ་རྟོག་པའི་དཔེ་སྟགས་མིང་
གི་རྣམ་ གངས་ཡིན་མོད་སྤྲོད་སྐྱད་པའི་འདྲའོ། རྒྱན་འདི་ནི་

སྐབས་ཐུག་གཉིས་པའི་མཚན་བྱིན་འཛིན་གྱི་ལ།

དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཏེ་ཅང་མཚུངས་པས་རྒྱ་མཚན་ཞིག་ལ་མ་
བརྟེན་པར་སོ་སོར་འབྱེད་མི་རུས་པར་སྟོན་པ་དགོས་པས་མཚུངས་
ཆས་བྱགས་ལ་རྟོགས་པར་བྱས་ཀྱང་ཆོག

༥ གང་གི་ཚིངས་པའི་དཔེ་དང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་དཔེ་གཏན་འབེབས་
གྱི་དཔེ་གསུམ་བརྗོད་གཞི་གཅིག་ལ་སྦྱར་ན་ལེགས་ཏེ། ཚིངས་པའི་
དཔེར་དཔེ་དོན་གྱི་བྱང་པར་མ་ཤེས་པར་འབྱུང་བར་ཐག་བཅད་པ་
དང་། ཐེ་ཆོམ་སྐབས་དཔེ་དོན་གཉིས་གང་ཡིན་ལ་ཐེ་ཆོམ་པ། གཏན་
འབེབས་སྐབས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་ངེས་པ་རྟེན་སྐད་གྱིས་བརྗོད་
དགོས་པའི་བྱིར་ར། །

༦ ཐེ་ཆོམ་གྱི་དཔེའི་སྐབས་ཚངས་སྒྲས་བཞད་སྒྲ་ལས། དཔེ་འདི་
དང་གང་གི་མཐད་བྱང་གི་དཔེ་དེ་དཔེ་ཅན་ལས་རྩང་ཟད་དམན་པའམ་
དེ་ལ་མི་དོ་བ་ཞིག་འཛོག་པ་འདྲ་ཡང་། མཐད་བྱང་སྐབས་དཔེ་དེ་ལ་
ཡོན་ཏན་དེ་འདྲ་ཞིག་མེད་པ་གཞིར་བཟུང་བའི་སྟེང་ནས་གལ་ཏེ་ཡོན་
ཏན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མིན་ན་དཔེ་ཅན་དང་མཚུངས་ཞེས་བརྗོད་པ་
དང་། འདིར་དཔེ་དེ་ལ་མི་ལྡན་པའི་བྱང་ཆོས་དཔེ་ཅན་ལ་ཡོད་པར་
ངེས་པ་རྟེན་དེ་ཐེ་ཆོམ་བཅད་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་
པར་ཡོད། ཅེས་གསུངས།

༥ རྒྱུར་མི་རིགས་གང་ཡིན་ཡང་རང་རང་གི་སྐད་ལ་གཞན་དང་མ་
འདྲེས་པའི་ཐུན་མིན་བྱུང་ཆོས་རེ་ཡོད་པས་རྒྱ་གར་སྐད་ལ་ཡོད་པའི་
བྱུང་ཆོས་དག་ཐོད་སྐད་ལ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཐོད་སྐད་ལ་ཡོད་
པ་དག་ཀྱང་རྒྱ་གར་སྐད་ལ་མེད་པ་མང་པོ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་མང་
པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་རྒྱུར་བའི་རྒྱ་ཁེས་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་
སྐད་ཆའི་རྒྱ་ཅལ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་ཆོད་འདུག་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ལ་
ཐུན་སྲུང་ཆོག་པ་ཤིང་འཆར་བའི་བྱུང་ཆོས་རང་སྤྱགས་ཀྱིས་འབྱུང་
བས་དོན་རྒྱ་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བསམ་བཞིན་ཐོན་པར་བྱས་
པའམ་རང་སྤྱགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། ཐོད་སྐད་ལ་རི་
བཞིན་མི་འཆོམ་པས་སྔོན་བྱོན་མཁས་པ་ཆོས་ལུ་འཁོར་ཐགས་ལ་ཟ་
འག་གི་རི་མོའི་དཔེ་རྩ་གསུངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྱགས་མད་དོ། ། དེའི་
ཕྱིར་ཐོད་སྐད་ལ་རྒྱུར་བ་རི་བཞིན་ཞིག་འབྱུང་དཀའ་ཡང་། སྔོན་བྱོན་
མཁས་པ་ཆོས་སྒྲོ་སྒྲོ་འབྱེད་ཕྱིར་རྒྱ་གར་དང་རིགས་འགྲོས་ཀྱི་དཔེ་
བརྗོད་མང་དུ་མཛད་དོ། ། དེ་ཡང་རྒྱུར་བ་ལ་སྒྲ་རྒྱུར་དབ་དོན་རྒྱུར་
གཉིས་ཡོད་པ་ལས།

དང་པོ། རྒྱ་རྒྱུར་ནི་སྒྲ་གཟུགས་གཅིག་གམ་མིང་གཅིག་དཔེ་དོན་
གཉིས་ཀར་རྒྱུར་དུ་ཡོད་པར་མ་ཟད་དེ་གཉིས་ཀའི་དངོས་མིང་ཡིན་
པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། མི་ཡི་མེང་གེ་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་དང་
བྱབ་འབྱུག་གཉིས་ཀའི་དངོས་མིང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་གཟུགས་ཀྱང་
གཅིག་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ། དོན་རྒྱུར་ནི་དོན་ནམ་རྒྱ་མཆོན་ཞིག་བརྗོད་ན་དཔེ་

དོན་གཉིས་ཀར་སྒྱུར་ཏུ་ཡོད་པ་ཅམ་ལས་དེ་གཉིས་ཀའི་དངོས་མིང་
ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། སྤི་བྲལ་དཀར་པོ་ལྟ་བུ། དཔེ་ཅན་
དབྱངས་ཅན་མ་དང་དཔེ་སྒྲ་བ་གཉིས་ཀའི་མཛེས་དཔལ་ལ་སྒྱུར་ཏུང་
བ་ཡིན་ཡང་། དེ་གཉིས་ཀའི་མིང་དངོས་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །

སྒྱུར་བའི་རྒྱན་འདི་འོག་ནས་ཀྱང་ལན་མང་འབྱུང་ཡང་རྒྱན་
རང་རང་གི་རོ་བོ་མི་འདྲ་བ་ལས་སྒྲ་སྒྱུར་དང་དོན་སྒྱུར་བྱེད་ཚུལ་ལ་
བྱད་པར་མེད་པས་སྐབས་འདིར་ངེས་པར་བྱེད་པ་གལ་ཆེའོ། ། བོད་
མཁས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲ་བྱོར་དོག་པའམ་ཆ་བར་བརྟན་ཅི་བྱུབ་ཀྱིས་
སྒྱུར་རྒྱན་པལ་ཆེར་སྒྲ་སྒྱུར་བྱེད་དགོས་པར་འདོད་ཀྱང་། རྒྱལ་དབང་
ལ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲ་བྱོར་ཡངས་པའམ་བོད་སྐད་དང་བརྟན་ཅི་བྱུབ་
ཀྱིས་དོན་སྒྱུར་གཙུག་པོར་བྱེད་དོ། །

༥ དཔེ་དོན་གཉིས་ཀར་སྒྱུར་རྒྱའི་མཚུངས་ཆོས་གཉིས་ལས་མི་
ཉུང་ཞིང་དེ་ཡང་དོན་སྒྱུར་གྱི་སྒྲིན་མཚུངས་སྒྲ་དང་ལྡན་པར་བྱས་
པ་ཞིག་ལ་སྒྱུར་བའི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །

༥ ཆ་བར། བསིལ་ཟེར་ཅན་གྱི་འགྲན་སྒྲ་དང་། །དཔལ་དང་ལྡན་
དང་སྤི་བཟང་གིས། །ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ནི་པར་བཞིན། །ཞེས་པ་འདི་ནི་
སྒྱུར་བའི་དཔེ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཅན་བྱད་མེད་མཛེས་མའི་
གདོང་དེ་དཀར་ཞིང་གསལ་བའམ་མཛེས་པའི་ཆ་ནས་བསིལ་ཟེར་
ཅན་ཏེ་སྒྲ་བའི་འགྲན་སྒྲར་ཀྱུར་བ་དང་། གཞན་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་

པའི་མངོས་དཔལ་དང་ལྡན་པ། ཞལ་སྒྲོམ་ལྡན་སྒྲེས་ཀྱི་དྲི་བཟང་ཉེ་དྲི་
 ཞེས་དང་ལྡན་པ་བཅས་བྱུང་ཆོས་གསུམ་གྱིས་དཔེ་པར་མ་བཞིན་ནོ་
 ཞེས་དཔེ་དོན་གཉིས་དོན་སྦྱར་གྱི་སྒྲོན་ས་མཚུངས་པར་སྦྱར་ཞིང་
 མཚུངས་གསལ་གྱི་སྦྱང་དང་ཡང་ལྡན་པར་བྱས་པའོ། ཞེས་རང་ལུགས་
 ཀྱིས་འདྲ་དེ། སྒྲོམ་ལས། གཉིས་ལས་མི་ཉུང་དོན་སྦྱར་མཚུངས་སྦྱར་
 སྦྱར། ཞེས་དང་། མི་ཉུང་དོན་ལ་སྦྱར་དགོས་སྦྱར་བའི་དཔེ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

༡༥ མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ།

རྟོག་ཅིག་ལ་གཙུག་མཚམས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་དཔེ་
 དོན་གཉིས་པར་སྒྲོམ་སྦྱར་ཏེ་དོན་ཐ་དད་ཏུ་གྲུ་ཡོད་པའམ། ཡང་
 བ་སྦྱར་དོན་གང་རུང་གི་སྒྲོན་ས་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་མཚུངས་ཆོས་
 གཅིག་ཅུ་མཚུངས་སྦྱས་དངོས་སུ་མཚུངས་པར་སྦྱར་བ་ཞིག་ལ་
 མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ།

རྟོག་གི་མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་ནི་སྦྱོར་ཡངས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་
 པ་ཉེ་དཔེ་བཟོད་རང་ཅག་གི་ཁྱིད་བྱའི་གཞུང་ཏུ་བཀོད་པ་ལྟར་དང་།
 རྟོག་མ་ནི་ཅ་བར། སྦྱོང་ཆལ་སྤང་འདི་བུ་མ་བཞིན། མངོས་ལྡན་སྒྲུ་ལ་ཀླ་
 བ་ན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་དཔེ་ཅན་བུ་མ་དང་དཔེ་སྦྱོང་ཆལ་
 གཉིས་ལ་སྦྱར་དགོས་པ་ལས། དཔེ་ལ་སྦྱར་ཆོ། སྒྲུ་ལ་སྦྱས་དཀར་གྱི་
 མིང་། ཀླ་བ་བ་བགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས། སྦྱོང་ཆལ་སྦྱས་དཀར་མིང་གི་
 བགས་ཀྱི་མངོས་ལྡན་པ་ཞེས་པར་འགྱུར། དཔེ་ཅན་བུ་དམེད་ལ་སྦྱར་

ཚོ། ས་བཅས་པ། ཨ་ལ་ཀ་ལན་བུ། ལྷ་ན་ན་གདོང་ལྟེ། བུ་མ་གདོང་ལན་
 བུ་དང་བཅས་པས་མངོས་སོ། ཞེས་པར་འགྱུར། འདི་ནི་སྐྱུ་ཙམ་འདྲ་
 བའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་སྒྱར་བ་ལས་བརྗོད་བྱ་དོན་ལྟར་ན་མཚུངས་
 བའི་ཆོས་མེད་པའི་རྒྱན་ཞིག་གོ་ཞེས་བོད་མཁས་སྐོས་གསུངས་
 སོ། ། ཅུ་བའི་དཔེ་བརྗོད་རིམ་བཞིན་བོད་སྐད་ཀྱི་ལྟར་ནས་འོང་ཐབས་
 མེད་ཀྱང་། བོད་མཁས་སྐོས་གསུངས་རྒྱུགས་འགྲའི་དཔེ་བརྗོད་འོོག་
 གྲུལ་བཏོད་པ་བཞིན། ལྷ་ན་ངག་སྐྱེདོན་ལས། ལང་ཆོ་ཡལ་བའི་མངོང་
 གྲགས་ཆན་པོ་ཁྱོད། །ལོ་མང་ཐལ་བའི་སྤྲོང་སྐྱམ་རྗེས་འགྲོ་ལྟེ། །ཁ་དོག་
 མི་སྐྱུག་གཉེར་མས་ཡོངས་ཁེབས་ཤིང་། །རིགས་མཐུན་གཞན་གྱི་གལ་
 ནས་ཐུང་བས་སོ། ཞེས་གཙོད་མཚམས་ མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་དཔེ་
 ཅན་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཆོག་པུད་ཀྱི་ཤིང་དང་། དཔེའི་སྐྱབས་སུ་ཆོ་ཤིང་གི་
 ཤིང་ལ་གོ་བ་ལྟ་བུའི་དཔེ་བརྗོད་འདི་གསུངས་སོ། ། སྐྱུ་གཅིག་བུ་དེ་
 དཔེ་དོན་གཉིས་ཀར་མཉམ་ཉིད་དམ་ཁྲབ་མཉམ་དུ་འཇུག་པས་ན་
 མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

* མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་དང་སྒྱར་བའི་དཔེའི་ཁྲད་པར་གསུང་
 སྐབས། ཀྱན་མཁྱེན་སྤྲུལ་ཆོག་དུ། ལ་ལས་རྟོག་བཏགས་ཞེས་པ་ནི་
 འཇམ་ཁོ་བ་དང་བྱ་གཤོང་བ་སྐོས་གསུངས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་ལ་ཟུར་བྱ་བ་ལྟེ།
 དེ་ནམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་མར་ (སྒྱར་བའི་དཔེ) མཚུངས་ཆོས་སྤྲོན་ལ་བརྗོད་
 ནས་དཔེ་གསལ་བྱེད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ (མཉམ་ཉིད་ཀྱི་
 དཔེ) གསལ་བྱེད་སྤྲོན་ལ་བརྗོད་པས་མི་འདྲ། ཞེས་གསུངས། གཞན་
 རྒྱལ་སྐད་དོག་དྲགས་ཞེས་པ་བོད་མཁས་སྐོས་གསུངས་སྐྱུ་སྒྱར་དང་

གཙོད་མཚམས་མི་འདྲ་བ་ཁོ་ནས་འབྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལ་
 ཟུར་བུ་བཤོ། ། ཁ་ཅིག་ཉ་ཉུང་བསྐྱེས་ཞེས་པ་ནི་རིན་ཐུངས་པའི་
 བཞེད་པར་ཟུར་བུ་བ་ཤོ། ཁོང་གི་སྟོན་འབྲེལ་ལས། འདིར་མ་ཟད་
 ཐུན་མོང་རྒྱ་གྱི་ཐུར་བ་ཀུན་ལ་འང་ཆོགས་བཅད་གྱི་དབང་གིས་ན་
 རྒྱ་དོན་མཚུངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱང་པ་གཅིག་ལས་མང་བ་ཞིག་ངེས་པར་
 དགོས་ཏེ། ཞེས་ཐུར་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དཔེ་རྒྱ་དུ་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 གསུངས་པས་སོ། ། གཞན་ས་སྐྱ་ངག་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱ་ཐ་མ་མཉམ་ཉིད་
 དང་ཕྱི་མ་ཐུར་རྒྱ་དུ་འདོད་པར་སྤང་ངོ། །

༡༤ རྒྱ་པའི་དཔེ།

༥ དཔེ་ཅན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟོན་ཕྱིར་དཔེ་གཉིས་
 སྐགས་ལ་ (ཅ་བའི་དཔེ་བརྗོད་གཞིར་བཞག) ལ་སྤྲད་པའམ་ཡང་ན་དཔེའི་
 ཁྱད་ཆོས་ལ་སྤྲད་དེ་དཔེ་ཅན་དང་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ངེ་བཞིན་མི་
 མཚུངས་ཚུལ་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་སྤྲད་པའི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། ། ཚངས་སྐྱོང་
 བཞེད་སྐར་འདི་ལ་དཔེ་གཉིས་ངེས་པར་དགོས་སྐྱེས་ཞེས་གསུངས།

༡༥ བསྐྱུགས་པའི་དཔེ།

༥ དཔེ་ཅན་ལུལ་དུ་བྱུང་ཞིང་ངོ་མཚར་བ་སྟོན་ཕྱིར་དཔེ་མཚོག་
 དུ་བྱུར་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་དེ་དཔེ་ཅན་དང་མཚུངས་
 པ་ཆོག་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་ཐོན་པ་ཞིག་ལ་བསྐྱུགས་པའི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །

༡༥ བཟླ་འདྲ་ཁྱིའི་ཁྱེ།

༥ དཔེ་དོན་གཉིས་མཚུངས་ཞེས་བཟླ་ན་སྐྱོན་ཡོན་ཅི་ཡོད་
 པའམ་དཔེ་ལ་སྐྱོན་ཡོན་ཅི་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་མི་ལྟ་བུར་ཁོ་བོས་མཚུངས་
 ཞེས་བཟླ་དེ་པར་འདྲ་ཅེས་སྤྲུགས་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱེ་ཚོས་
 སམ་ཡོན་ཏན་མཚུངས་པར་བཟླ་དེ་པ་ཞིག་ལ་བཟླ་དེ་འདྲ་ཁྱིའི་དཔེ་
 ཞེས་བྱའོ།

༥ འདིའི་དཔེ་བཟླ་ལ་ཅ་བར། ཡོན་ཏན་ལྡན་ནམ་སྐྱོན་གྱི་
 ཡང་། །སྤྱི་བཟླ་དེ་གདོང་མཚུངས་ཞེས་པ། །བཟླ་དེ་འདྲ་བདག་གི་
 ཡོད་ལ་ཡོད། །ཅེས་པ་བཟླ་དེ་འདྲ་དཔེ་ཞེས་རིགས། །ཞེས་གསུངས་
 པར་འགྲེལ་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་བྱང་འདུག་ལྟེ། རྩོན་གྱི་སྐྱོན་
 འགྲེལ་པལ་ཆེར་དང་ཆེང་སྤྱི་བཟླ་སྤྱི་གསུངས་སྤྱི་དཔེ་ལ་སྐྱོན་
 ཡོན་ཅི་ཡོད་ཀྱང་ཞེས་སྐྱོན་ཡོན་ཞེས་པ་དཔེ་ལ་སྐྱོན་བ་དང་། རང་
 ཅག་གི་ཁྱིའི་བྱེད་ཀྱིས་དང་སྐྱོན་དག་སྤྱི་དོན་སྤྱི་གསུངས་སྤྱི་དཔེ་དང་དཔེ་
 ཅན་གཉིས་མཚུངས་པར་སྐྱོན་ཡོན་ཅི་ཡོད་ཀྱང་ཞེས་འགྲེལ་
 ཡོད་ཀྱང་བདག་གིས་མཚན་ཉིད་བཞག་ཆེ་འདམ་ང་ཅན་ཏུ་བྱས་པས་
 གང་ཞིག་འགྲིག་མིན་དཔྱད། བསྐྱོན་པའི་སྐྱོན་མེད་དཔེ་བཟླ་དེ་མ་
 མེད་ལྷགས་ལྟར་བྱས་འདུག་གོ། །ཀྱུན་འདི་བཟླ་དེ་འདྲ་ཁྱིའི་དཔེ་
 བྱས་པ་ཡོན་ཡང་སྤྱིར་དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་རེས་པར་ཏུ་དགས་
 གོ།

༡ དཔེ་དོན་གཉིས་གནས་སའམ་རྟེན་ས་ཐ་དད་པ་དང་། ཡང་ན་
 དབྱིབས་གཟུགས་སྟགས་རྣམ་པ་མི་འདྲ་ཚུལ་བརྟུན་དེ་མཚུངས་པ་
 རྟགས་ལས་རྟེན་པ་འམ་མཚུངས་པ་ཙམ་ཆོག་ཟིན་ལ་ཐོན་པ་ཞིག་ལ་
 འགལ་བའི་དཔེ་ཞེས་བྱ། ། བོད་མཁས་སྟན་འགྲེལ་དང་ཁམས་
 འགྲེལ་དུ་སྐབས་འདིའི་འགལ་བ་དེ་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་འགལ་བའི་སྟེང་
 བསྟན་པ་སྐབས་འདུག་ཀྱང་། སྟར་ཐང་བ་དང་ལྷ་བ་ཆེན་པོ་སྟགས་ཀྱིས།
 དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་པན་ཚུན་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་འཆར་བའི་
 འགལ་བ་ཙམ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། འདི་ལའང་དཔེ་རིགས་མི་འདྲ་བ་
 གཉིས་ཙམ་དགོས་སོ། །

༢ གོང་གི་བསྐྱད་པ་ཐུང་ཐུང་གི་དཔེ་དང་བརྟུན་ཐུ་བ་འགལ་
 བའི་དཔེ་གཉིས་གནས་སའམ་རྟེན་ས་ཐ་དད་པ་དང་། ཡང་ན་
 དབྱིབས་གཟུགས་སྟགས་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་མི་མཚུངས་ཚུལ་
 མེད་པ་སྐད་དུ་བརྟུན་དགོས་པའི་ཆ་ནས་འདྲ་ཡང་། ཐུལ་ཐུང་གི་
 དཔེར་དེ་ལས་གཞན་པའི་མི་མཚུངས་ཚུལ་མེད་པ་ལུང་ཆེན་པོས་
 བརྟུན་དགོས་པ་དང་། འགལ་བའི་དཔེར་དཔེ་དོན་གཉིས་འགལ་བ་
 ཙམ་བརྟུན་དེ་མཚུངས་ཆོས་རྟགས་ལས་རྟེན་པ་འམ་མཚུངས་པ་
 ཙམ་ཆོག་ཟིན་ལ་ཐོན་ཡང་ལུང་བརྟུན་བྱེད་མི་དགོས་པའི་ལུང་པར་
 ཡོད་དོ། །

༡༠ དགག་པའི་དཔེ།

༥ དཔེའི་ཁྱད་ཚིག་འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲུབ་དེ་ཆོག་ཟིན་ལ་ཁྱད་
འཕགས་ཀྱི་དཔེ་ཅན་དང་གཏན་ནས་མི་མཆུང་ས་ཚུལ་བརྗོད་ཀྱང་
མཆུང་ས་པའི་ཁྱད་ཚིག་ཤུགས་ལས་རྟགས་ཐུབ་པ་ཞིག་ལ་དགག་པའི་
དཔེ་ཞེས་བྱའོ།

༥ བཅུ་དྲུག་པ་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་དང་ཉི་ཤུ་བ་དགག་པའི་དཔེ་
གཉིས་གང་ཡིན་ཡང་རྫོག་དོན་ནས་དཔེ་ལ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་བརྗོད་པའི་
ཆ་ནས་འདྲ་མོད། སྒྲུབ་པའི་དཔེར་རི་བཞིན་མི་མཆུང་ས་པ་ལས་
གཏན་ནས་མི་མཆུང་ས་ཚུལ་བརྗོད་མི་དགོས་ཤིང་། དགག་པའི་
དཔེར་ཆོག་ཟིན་ལ་གཏན་ནས་མི་མཆུང་ས་པར་བརྗོད་དེ་མཆུང་ས་
པའི་ཁྱད་ཚིག་ཤུགས་ལས་རྟགས་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་མི་འདྲ་བའི་
ཁྱད་པར་རོ།

༡༡ ར་བསྟོན་གྱི་དཔེ།

༥ དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཚིག་ཚུང་དམན་ཞིང་དཔེའི་ཁྱད་ཚིག་ཁྱད་
འཕགས་ཤིག་བཀོད་ནས། སྒྲུབ་ཡིན་ན་དཔེ་དོན་དམན་ལྟག་ལྟ་བུར་
འདུག་མོད། ཁོ་པོས་ནི་དམན་ལྟག་མེད་པར་མཆུང་ས་ཞེས་བརྗོད་པ་
སྒྲུབ་ཞིག་ལ་རྫོག་གྱི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། ། འདི་ལ་མངོས་པའི་དཔེ་
དང་མཆུང་ས་པའི་དཔེ་ཞེས་ཀྱང་བྱེད།

༢༢ དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་དཔེ།

༥ དཔེ་དོན་གཉིས་ཏེ་ཅང་འདྲ་དུགས་པས་བྱད་པར་འབྱེད་
དཀའ་མོད་བརྟགས་ཤིང་དབྱད་པས་ཆོག་ཟིན་ལ་དཔེ་ཅན་ངོས་ཟིན་
པ་སྐད་ཀྱིས་ཡིན་ལུགས་ལྟར་བདེན་པར་བརྗོད་དེ་མཚུངས་ཆོས་
ལྷགས་ལས་རྟགས་པར་བྱ་བ་ཞིག་ལ་དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་དཔེ་ཞེས་
བྱའོ། ། འདི་ལ་སྦྱར་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མཚུངས་སྒྲ་ཆོག་ཟིན་ལ་
ཐོན་མི་དགོས།

༥ ཉེར་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་དཔེ་དང་བརྟུ་གསུམ་པ་
གཏན་འབེབས་ཀྱི་དཔེ་གཉིས། དཔེ་མ་ཡིན་པར་དཔེ་ཅན་ཡིན་པ་
ངོས་ཟིན་པ་སྐད་ཀྱིས་དཔེ་ཅན་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པའི་ཆོན་ས་
འདྲ་ཡང་། གཏན་འབེབས་ཀྱི་དཔེར་དཔེ་ཅན་གྱི་ཐུན་མིན་བྱད་ཆོས་
ཤིག་རྟགས་སུ་འགོད་དགོས་ལ། དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་དཔེར་མཚུངས་
ཆོས་ལྷགས་ལས་རྟགས་པར་བྱས་ཏེ། ཆོག་ཟིན་ལ་དཔེ་ཅན་གྱི་དེ་ཉིད་
བརྗོད་པ་སྟེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་གོ། །

༢༣ རྒྱན་མོན་མིན་པའི་དཔེ།

༥ དཔེ་ཡལ་བ་ཞིག་བཞོད་དེ་དེས་དཔེ་ཅན་ལ་ངེ་བཞིན་
མཚུངས་མི་ཐུབ་པས་དཔེ་ཅན་དེའི་དཔེར་རང་ཉིད་འགོད་པ་ལས་
འོས་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་འཇམ་ཇེས་འགྲེ་མེད་

པའི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །

༥ བཟུལ་པའི་སྒྲིན་མེད་དཔེ་བཟོད་དུ་དཔེ་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཐུགས་གཅིག་བུ་ལས་དཔེ་པ་ལ་ལོགས་སུ་མི་གསལ་ལ། དཔེ་བཟོད་
གཞན་དང་གཞན་ནའང་དེ་ལྟར་བྱིས་པ་རེ་འདུག་མོད། ཅ་བར། ཇི་
ལྟ་ཇི་ཞིག་ལྟར་མཚུངས་པར། །གསལ་བར་གང་དུ་རྟོགས་བྱེད་པ། །དེ་
ནི་དཔེ་ཞེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དཔེ་རྒྱན་ལ་སྒྲུབ་ལུགས་ལྟ་
ཆོགས་ཡོད་ཀྱང་། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ནི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
ཐ་དད་དང་ས་སར་ཡོད་དགོས་ཏེ། མཚུངས་རྒྱུ་དཔེ་ཅན་དང་
མཚུངས་ལུ་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་མཚུངས་པར་སྒྲིན་པས་དཔེ་རྒྱན་ཞེས་
བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདི་ཅ་བའི་དཔེ་བཟོད་དུ་འང་། ཟླ་
བ་པ་སྒྲ་དག་གིས་ནི། །མཛེས་པ་ལས་འདས་ཚུད་ཀྱི་གདོང་། །བདག་
རང་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་གྱུར། །ཞེས་དོན་གྱིས་སྟེ་བ་དང་པ་སྒྲ་དཔེ་
ཅུ་བཀོད་ཡོད་ཅིང་། རང་ཉིད་ཀྱི་གདོང་དཔེ་ཅུ་བཀོད་པ་ནི་དཔེ་
བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆངས་སྒྲས་བཞད་སྒྱར་ཡང་། དཔེ་
ཁྱད་འཕགས་ཤིག་བཀོད་ནས་དེས་ཀྱང་དཔེ་ཅན་ལ་མཚུངས་མི་ལུས་
པ། ཞེས་དང་། ཆོག་རྒྱན་རིག་པའི་སྒྲ་འབྱེད་ལས། དཔེ་ཅན་དེ་ཡི་
ཁྱད་ཆོས་ལ་བཟུགས་པའི་དཔེ་འགའ་ཞིག་དངོས་སུ་བཀོད་ནས་དེས་
ཀྱང་དཔེ་ཅན་དེའི་ཁྱད་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་མཚོན་མི་ལུས་པས་
ན་དཔེ་ཅན་རང་ཉིད་ཁོ་ན་རང་གི་དཔེར་བཟོད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

༢༤ བྱང་མིན་གྱི་དཔེ།

༥ འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་སྤར་བྱང་མ་སྦྱང་བའམ་འབྱང་མི་
 སྲིད་པ་མངོས་སྤྱག་ཡོད་ཆོད་སྤྱགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ལྟ་བུའི་དཔེ་
 ཞིག་བཞག་སྟེ་དཔེ་ཅན་དང་མཚུངས་པར་སྟོན་པས་ན་འབྱང་མིན་གྱི་
 དཔེའམ་བྱང་མིན་གྱི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ།

༢༥ སྲིད་མིན་གྱི་དཔེ།

༥ དཔེ་ལས་བྱང་བའི་བྱང་ཆོས་མི་སྲིད་པ་ཞིག་དང་དཔེ་ཅན་གྱི་
 བྱང་ཆོས་མི་སྲིད་པ་གཉིས་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་སྲིད་མིན་གྱི་
 དཔེ་ཞེས་བྱའོ།

༥ འདིར་དཔེ་ལས་བྱང་བའི་བྱང་ཆོས་མི་སྲིད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་
 ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཅ་བ་ལས། ཟླ་བའི་གཟུགས་ལས་དུག་བཞིན་
 དང་། ཁེན་དན་ལས་ནི་མེ་བཞིན་དུ། ཁལ་འདི་ལས་ནི་རྩལ་མའི་
 ཆོག་ཁེས་པ་སྲིད་པ་མིན་པའི་དཔེ། ཞེས་བྱང་ཆོས་ཁོ་ནར་སྦྱར་བའི་
 བྱུར་རོ།

༥ དཔེ་རྒྱན་ཉེར་བཞེ་བ་དང་ཉེར་ལུ་བའི་སྐབས་སྟོན་བྱོན་
 འབྲེལ་མཛད་ནམས་ལ་བཞེད་ཚུལ་སྟོ་ཆོགས་ཤིག་ཡོད་དེ། ས་སྦྱང་ག་
 ཆོས་ཀྱིས་སྟེ་མར་སྲིད་མིན་གྱི་དཔེ་དང་ཕྱི་མར་འབྱང་མིན་གྱི་དཔེ་
 ཞེས་གསུངས་ལ། འཇུ་མི་པམ་པ་དང་། བོད་མཁས། རིན་སྤངས་པ།
 འབྲུག་ཁམས་སྤུལ་སྟགས་ཀྱིས་སྟེ་མར་བྱང་མིན་གྱི་དཔེ་ཞེས་དུས་

འདས་པ་ལ་སྒྱུར་ཞིང་། ཕྱི་མར་སྲིད་མིན་གྱི་དཔེ་འཇམ་ཡང་ན་འབྱུང་
 མིན་གྱི་དཔེ་ཞེས་འབྱུང་དངོས་མི་སྲིད་པ་ཞིག་ལ་སྒྱུར་དགོས་ཕྱིར་
 རྣམ་དབྱེ་ལྟ་བུའི་སྤང་ཅིག་ཀྱང་ངེས་པར་ཐོན་དགོས་པར་གསུངས་
 མོད། རྒྱན་འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་གཙ་བོ་ནི། རྒྱན་ལྷ་མ་བྱུང་མིན་གྱི་
 དཔེར། དཔེ་དེ་འདྲ་ཞིག་སྤར་བྱུང་མ་སྒྱུང་ལ། ཕྱིས་ཀྱང་འབྱུང་མི་
 སྲིད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་དཔེ་ཅན་བྱུང་འཕགས་གཉིས་མཚུངས་པར་སྒྱུར་
 བ་ཡིན་ལ། རྒྱན་ཕྱི་མ་སྲིད་མིན་གྱི་དཔེ་ནི། དཔེའི་བྱུང་ཆོས་མི་སྲིད་པ་
 ཞིག་དང་དཔེ་ཅན་གྱི་བྱུང་ཆོས་མི་སྲིད་པ་གཉིས་མཚུངས་པར་སྒྱུར་
 ཕྱིར་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་དང་ལྟ་བུ་སྒྲགས་ཀྱི་སྤང་ཅི་རིགས་རེའང་
 ཚིག་ཐིག་ལ་ཐོན་དགོས་པ་ནི་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་གཙ་བོ་ཡིན་པར་
 རྣམ་ངོ།།

༢༥ མཇུག་པའི་དཔེ།

* དཔེ་ཅན་གྱི་བྱུང་ཆོས་སྤྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་ཤིང་ངོ་མཚར་བ་ལྟོན་
 ཕྱིར་བྱུང་ཆོས་དེ་ལྟན་གྱི་དཔེ་གཅིག་མ་ཡིན་པར་དུ་མ་ཞིག་བཀོད་དེ་
 དཔེ་ཅན་གྱི་བྱུང་ཆོས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་མང་བའི་དཔེ་ཞེས་
 བྱེད།

༢༦ རྣམ་འབྱུར་གྱི་དཔེ།

* དཔེ་ཅན་གྱི་རྣམ་འབྱུར་གསལ་ཕྱིར་དཔེ་བྱུང་འཕགས་གང་
 ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་ནང་ནས་དཔེ་ཅན་དེ་ཚུར་བཏོན་པ་འཇམ་ཐོན་པ་
 འདྲ་བའི་སྐད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་རྣམ་འབྱུར་གྱི་དཔེ་ཞེས་བྱེད།

‡ ཁམས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་འགྲུར་ཞེས་པ་ནི་ངོ་བོ་གསེར་ལྟ་བུ་ལ་
 རྣམ་འགྲུར་གྱི་གནས་སྐབས་ན་རྒྱན་དང་། གཏུབ་བྱ་དང་། སྐར་གས་
 ལ་སྟགས་པའི་བྱ་དང་པར་ཐ་དད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་རྣམ་འགྲུར་གྱི་
 གནས་སྐབས་མི་མའི་གདོང་གི་རྣམ་པར་སྣང་བ་མ་གཏོགས་ངོ་བོ་
 དཔེ་སྒྲ་བ་དང་པད་མ་དག་ཡིན་པར་བརྗོད་པའི་ཆོག་སྒྱུར་རོ། །ཞེས་
 བྲིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

༢༥ རྩེད་བཞི་དཔེ།

‡ དཔེ་ཅན་གཅིག་གི་བྱ་དང་ཆོས་ངོ་མཆར་བ་དེ་སྟོན་ཕྱིར་དཔེ་མང་
 བོ་ཞིག་བཀོད་པ་ཡིན་ཡང་། སྒྱུར་ལུགས་ཀྱིས་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་
 མང་བོས་དཔེ་དག་ལས་ལྷ་མ་ལྷ་མ་དཔེ་དང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དཔེ་ཅན་གྱི་
 ཚུལ་ཏུ་སྤྱང་བར་བཀོད་པ་ཞིག་ལ་སྤྱང་བའི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །

༢༦ དག་དོན་གྱི་དཔེ།

‡ དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་བྱ་དང་གཞི་དང་བྱ་དང་ཆོས་སྟགས་
 རིམ་བཞིན་འཇལ་བའམ་མཆོན་ཏུ་ཡོད་པའི་མིང་ཆོག་ཡིག་འི་བདག་
 ཉིད་ཅན་གྱི་ངག་གི་སྤྱང་བ་རྒྱན་མར་སྤེལ་ཞིང་བྱེད་ཅན་ཏུ་ག་ལས་
 གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་སྤྱད་ཅི་རིགས་གཙོ་བོར་སོན་པར་བྱས་པའི་
 (ཏུག་བརྒྱད་གཉིས་ཀྱི་སྤྱད་ཀྱང་སོན་མི་ཆོག་པ་མ་ཡིན) རྒྱན་ཞིག་ལ་ངག་དོན་
 གྱི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །

‡ སྒྱུར་སྟོན་ངག་གི་རྒྱན་གང་ཡིན་ཡང་ངག་དོན་ཏུ་མ་བྱུང་བ་

སྐབས་འགྲུག་གཉིས་པའི་མཆར་བྱིན་འདིན་གྱི་ལ།

ཞིག་མེད་དེ། མི་ལས་སྟན་འབྲེལ་ལས། ངག་དོན་ཞེས་པ་དཔེར་ན་
 ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་པའི་དཔེ་རྣམས་བརྗོད་བྱའི་དོན་
 ཚན་གཅིག་བརྗོད་པའི་ངག་གི་རྒྱན་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་རྩ་མ་
 འདུས་པ་ལས་མིང་དང་། ཆོག་རྩ་མ་འདུས་པ་ལས་ངག་གི་རྒྱན་འབྲུང་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ངག་དོན་གྱི་རྒྱན་འདིར་
 དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་ཡན་ཚུན་རིམ་
 པ་བཞིན་རྩ་མཚུངས་པར་སྦྱར་རྩ་ཡོད་ལ། དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཕྱ་
 བྱེད་ལས་གསུམ་གྱིས་སྒྲེལ་ཕྱིར་བྱེད་ཅན་རྩ་གཉིས་རྣམས་དབྱེད་དང་པོ་
 དང་གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་བ། བདུན་པ། ལྔ་བ་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་
 སྐོག་ས་གང་རུང་རེ་དེས་པར་ཆོག་ཟིན་ལ་ཐོན་དགོས་ཕྱིར། དགོས་
 ཆོས་ཀྱིས་ངག་དོན་གྱི་དཔེ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། མཚུངས་
 གསལ་གྱི་སྐྱ་སྦྱར་ཚུལ་གྱིས་བཞིན་སྐྱ་གཅིག་པའི་དཔེ་དང་། བཞིན་སྐྱ་
 རྩ་མའི་དཔེ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

༡༠ རྩ་བོ་དངོས་པོའི་དཔེ།

* ཤོ་ལ་ཀ་གཅིག་གི་ཕྱེད་ལྔ་མར་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་
 ཆོས་བཞོད་ཅིང་། ཕྱེད་ཕྱི་མར་དཔེ་དཔེ་རྩ་འགྲོ་འོས་པའི་རྩ་བོ་ཞིག་
 གི་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་བཞོད་ཀྱང་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྐྱ་མི་སྦྱར་
 བར་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་མཚུངས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཤུགས་ལས་རྟོགས་པ་
 ཞིག་ལ་རྩ་བོ་དངོས་པོའི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །

* དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྐུབ་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་གས་ཐེགས་དང་།

རང་རེའི་པོད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཚུལ་རིག་པ་ལ་ཆེ་བ། དམངས་སྤྱོད་ཀྱི་
གཏམ་དཔེ་སྟགས་མང་པོ་ཞིག་རྒྱན་འདིའི་ལམ་ནས་བཅམས་ཡོད་
པས་ཆེས་བཀོལ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ངོ་མཚར་བའི་རྒྱན་ཞིག་གོ།

༡༡ མཚུངས་སྦྱར་གྱི་དཔེ།

༥ དཔེ་ལྟག་པ་དང་དཔེ་ཅན་དམན་པ་ཡིན་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་
བའི་ཆོག་རིགས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ཏེ། མཚུངས་གསལ་གྱི་སྤྱི་མཐུན་པར་
མཚུངས་པའི་བྱ་དུ་ཆོས་སྤྱགས་ལས་སྟོན་སྟབས་པ་ཞིག་ལ་མཚུངས་སྦྱར་
གྱི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ།

༥ མཚུངས་སྦྱར་གྱི་དཔེ་དང་ངོ་བོ་སྟོད་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་གང་ཡིན་
ཡང་དཔེ་མཚོག་ཅིང་དཔེ་ཅན་དམན་པ་ཞིག་འགྲོད་དགོས་པའི་ཆ་
ནས་འདྲ་ཡང་། ངོ་བོ་སྟོད་ཀྱི་དཔེར་དམན་ལྟག་ཡོད་ཀྱང་མཐུན་པ་ལྟར་
མཚུངས་སྤྱི་མཐུན་མཚུངས་སྦྱར་དང་ལྟན་དགོས་ཤིང་། མཚུངས་སྦྱར་གྱི་
དཔེར་དཔེ་དོན་གཉིས་བྱ་བའི་ཆོག་རིགས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ཏེ་
མཚུངས་པ་སྤྱགས་ལས་སྟོན་དགོས་ཕྱིར་དཔེ་དོན་དམན་ལྟག་གི་བྱ་དུ་
པར་ཆོག་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་མི་བརྗོད་ལ། མཚུངས་གསལ་གྱི་སྤྱི་མཐུན་མི་
དགོས་སོ།

༡༢ རྒྱུ་དཔེ།

༥ དཔེ་ཅན་གྱི་དབྱིབས་གཟུགས་དང་བྱེད་ཀྱིས་སྟགས་རྒྱ་མཚན་
འདི་དང་འདི་ལྟ་བུས་དཔེ་དེ་དང་མཚུངས་སྤྱི་མཐུན་མཚུངས་གསལ་གྱི་

སྐྱུ་དཔེ་དོན་གཉིས་མཚུངས་པར་སྦྱར་བ་ལ་རྒྱུ་དཔེ་ཞེས་བྱ། །

༥ རྒྱུ་འདིར་ཅ་བར་ཉེ་རྒྱུ་ཞེས་འབྲུང་བ་རྒྱུ་འབྲས་དང་། རྒྱུ་
མཚན། གཏན་ཚིགས་སྐྱེས་ཀྱི་མ་ལ་འདུག་པས། སེ་རྒྱུ་ཡབ་སྐྱེས་
ཀྱིས་རྒྱུ་འབྲས་དང་། རྒྱུ་འགྲོ་ཡབ་སྐྱེས་ཀྱིས་རྒྱུ་མཚན་དུ་འགྲེལ་རྟོ། །
རྒྱུ་འདིར་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྐྱེ་མེད་ན་འོག་གི་རྒྱུ་གཟུགས་ཅན་
དང་འདྲེས་པར་འབྱུང་རྟོ། །

༦ ཅ་བར་སྦྱར་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས། བསྐྱེས་པའི་དཔེ་དང་། རབ་
བཏགས་གྱི་དཔེ་མཚུངས་པའི་དཔེ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་དཔེ། གཏན་འབེབས་
གྱི་དཔེ། དགག་པའི་དཔེ། དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་དཔེ། སྐྱོ་བ་དངོས་པའི་
དཔེ། མཚུངས་སྦྱར་གྱི་དཔེ་བཅས་རྒྱུ་དགུ་ལ་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྐྱེ་
དངོས་སུ་མེད་དོ། །

༧ ཅ་བར། གཟུགས་ཅན་དཔེ་ཡི་ནམ་ཉོག་ནམས། །མཐའ་ཡོད་
མ་ཡིན་དེ་ཡི་བྱིར། །སྒོ་ལྷན་ནམས་ལ་སྦྱགས་ཅིམ་བཞུག། །མ་བརྗོད་
རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞིབ་རྒྱ་དཔྱད་ན་དཔེ་
རྒྱུ་གཅིག་པུར་དཔྱེ་བ་མཐའ་མེད་པ་འོང་ལ། །ཁམས་འགྲེལ་དུ། རྒྱུར་
རྒྱུ་གྱི་སྐྱོ་བ་དངོས་པའི་དཔེ། མི་མཐུན་པའི་དཔེ། རྒྱུ་མེད་པའི་
དཔེ་ཞེས་རྒྱུ་གསུམ་ལ་དཔེ་བརྗོད་བཀོད་འདུག་ཅིང་། རྒྱུ་རྒྱུ་
མཁས་པ་གཞན་གྱི་བཅའ་སྐྱོད་ཆོས་སྒྲིབ་དུ་འང་དཔེ་རྒྱུ་སྐྱེས་སུ་མ་
འདུས་པའི་དཔེ་རྒྱུ་མང་དུ་འབྱུང་རྟོ། །

སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་མཁར་བྱིན་འཛིན་གྱ་ལ།

དཔེ་ཐུན་གྱི་སྒྲིན་ཡོན་དང་མཚུངས་སྒྲ།

‡ སྒྲ་གཞུང་མེ་མོང་མ་སྐུ་ས་རང་རེའི་སྒྲ་དག་གི་གཞུང་
 ཐམས་ཅད་ཏུ་དཔེ་ཐུན་སྐབས་དཔེ་དོན་ཉག་ས་འདྲིས་དང་། མང་
 ཏུང་། མཐོང་མན་སྐུ་སྒྲ་ཡོན་ངོས་འཛིན་དང་། མཚུངས་
 གསལ་གྱི་སྒྲ་ནམས་དཔེ་ཐུན་གྱི་མཐུག་ཏུ་བཀོད་འདུག་མོད། སྒྲ་
 མཚུངས་སྒྲ་དེ་ནམས་ནི་དཔེ་ཐུན་གྱི་སྐབས་ལག་ལེན་ལ་འདེབས་ཤིང་
 བཀོལ་སྒྲུང་བྱེད་དགས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་གཤིས། ཐོག་མར་དཔེ་དོན་
 སྒྲ་རྒྱུ་ཐུན་ཡོན་ངོས་ཟིན་པ་དང་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་ནམས་
 ཀྱང་ལེགས་པར་ཁོང་ཏུ་རྒྱུང་པར་བྱས་ཤིང་། དཔེ་ཐུན་སྒྲ་རྒྱུ་
 དངོས་ལ་ཞུགས་ན་གོ་རིམ་དང་མཐུན་ཞིང་གསར་སྒྲིབ་དག་ལ་འང་གོ་
 བ་བསྐྱེད་སྒྲ་བ་སྐུ་སྒྲིན་གྱི་དགེ་མཚན་དང་ལྡན་ཞིང་སྒྲ་ལྟོ་བདག་གི་
 མིང་སྒྲིའི་དབང་ཏུ་སྒྲ་ཡོན་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་སོ།

‡ དཔེ་དོན་གཉིས་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་དམ་གྱི་བྱེད་ཏུ་སྒྲ་
 བའི་ཐུན་མིན་གྱི་སྒྲ་འཕྲིན་ཐུན་ཞིག་ལ་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་
 སྒྲ་ཞེས་ཟེར་རོ།

‡ དབྱངས་ཅན་དབྱེས་སྒྲ་རྩ་བས་དངོས་བཟུང་གྱི་མཚུངས་སྒྲ་
 རེ་གསུམ་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་ཀྱན་མཁུན་སྒྲིམ་ཆོག་འདིར་ལྷེ་མཚན་གཉིས་

པའི་མཐུག་གི་ཆོས་མཐུན་དང་། ཆོས་ཐུན་མང་བ། གི་བ་མ་འདྲ་བ་
 གསུམ་སྐྱོ་སྐྱོར་བཟང་ས་པ་དང་། རྩེ་ཆོན་བཞི་བའི་རྩེ་ས་སུ་འགྲོ་འཆིང་
 གཅིག་ཏུ་སྦྱར་བས་རེ་བྲུག་ རིན་ཐུང་ས་པས་བསྐྱན་པའི་ཆ་སྐྱོ་ས་
 བརྩ་གཅིག་བཅས་ཚུན་དོན་བདུན་ཏུ་འདྲིང་ལ། བོད་མཁས་སྐྱོ་ས་
 གིས་ཅ་བས་དངོས་བསྐྱན་རེ་ལྟར་འདྲིང་དོ། །འབྲུག་ཁམས་སུ་ལ་རིན་པོ་
 ཆོས་དེའི་ཉིང་ཏུ་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་དཔེ་བརྒྱུད་ལྟ་བུ་སྐྱོ་ས་
 བདུན་ཅུར་བཞེད་པ་སྐྱོ་ས་གྲངས་འབྲེན་ཚུལ་མང་བོ་ཡིད་དོ། །ཅ་བ་
 མེ་མོང་མར་མཚུངས་སྒྲར་རྩེ་ཆོན་བྱེས་མེད་ཀྱང་རྒྱ་འགྲེལ་ནས་རྩེ་ཆོན་
 གཉིས་དང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆོས་རྩེ་ཆོན་བཞི་ཏུ་བྱེས་པར་གསུངས།
 རྩེ་ཆོན་བཞི་ནི། དཔེ་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉེར་གཉིས། འདྲ་བའི་
 དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཙོ་བརྒྱད་དམ་ཉི་ལྔ། དཔེ་རྒྱན་གསལ་བར་
 བྱེད་པ་བཙོ་ལྔ། རྒྱན་བྱེད་པར་ཏུ་འཕགས་པ་དགུ་འཕྲ་བརྩམས། །

* ལྷོར་སུམ་ཏུ་བའི་ཅ་བ་ལས། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་མཚམས་
 ལྷོར་ནམས། རྒྱུང་བཟང་བསྐྱུས་པ་ཡིད་ནའང་། ཞེས་དང་། ལྷོར་ངག་
 མེ་མོང་མ་ལས། བརྒྱུད་པ་ཆོག་སྐྱུད་མང་བོ་ཉིད། འདྲི་ནི་ལྷུག་པ་དག་
 གི་གསལ། གསུངས་པ་ལྷོར་སྐྱོ་ས་ངག་གི་ཆོགས་བཅད་ལྷུག་སྐྱུ་བས་
 གང་ཡིན་ཡང་ཆོག་སྐྱུད་བྱེད་ཚུལ་ལ་མཁས་དགོས་པ་ཅ་བའི་ཆ་རྒྱུན་
 ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོག་སྐྱུད་ལ་རྒྱ་གར་ཏུ་དབྱེ་བ་བྲུག་གསུངས་པའི་
 བང་གི་འབྲུ་མང་བོའི་ཆོག་སྐྱུད་ནི་དོན་གཞན་སྐྱོ་ས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་
 ཡིན་ཡང་། ལྷོར་ངག་གི་སྐྱུ་བས་འདྲིར་བཤད་པའི་འབྲུ་མང་བོའི་ཆོག་
 ལྷོར་འདྲི་དཔེ་དོན་གཉིས་མཚུངས་པར་སྦྱར་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུ་བསྐྱུས་ཉི་དོན་

སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་མཁས་ཀྱིན་འཛིན་གྱི་མ།

གྲིས་མཚུངས་པར་སྦྱར་བ་ཡིན་པས། བྱད་གཞི་དང་བྱད་ཆོས་གཉིས་
 བན་ཚུན་གཞི་མཐུན་ཏུ་སྦྱར་པའམ་ཡང་ན་མིང་ཆོག་དག་གི་ཆ་ཤས་
 བསྟར་བའི་རྒྱགས་ན་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཁམས་འགྲེལ་ལས་
 རྟོན་གཞན་སྟོན་བྱེད་ཏུ་བསྟར་བའི་བསྟར་བར་གསུངས་སོ། །རྒྱན་འདི་ནི་
 དཔེ་སྟོན་དང་དཔེ་ཅན་མཐུག་ལ་སྦྱར་དགོས་ཏེ། ཚུལ་འདི་དཔེ་རྟོན་
 མཚུངས་པར་སྦྱར་ཆེད་ཡིན་ལ་འོག་གི་གཟུགས་རྒྱན་དང་མིན་པའི་
 བྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། ། རྒྱལ་དབང་ལྷ་བའི་ལྷགས་ལ་
 རྒྱན་འདིར་བདག་སྤེལ་པའི་ཕྱང་ཅིག་ཀྱང་དགོས་པ་ཐུན་མིན་གྱི་བྱད་ཆོས་
 ཡིན་ཚུལ་ཀྱང་མཁྱེན་སྟོན་ཆོག་འདིར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

2008-7-15

གསུམ་པ་གཞུགས་རྒྱུ།

† རྟོན་རྒྱན་གསུམ་པ་གཞུགས་རྒྱན་ནི་བྱད་གྲིས་བརྗོད་པ་ཐལ་
 མི་ཆེ་ལ་སྟོན་དག་གི་ཉམས་ཐུན་སུན་ཆོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱན་
 ཞིག་ལྟེ། རང་རེའི་སྟོན་བྱོན་མཁས་པ་ཐལ་མ་ཆེའི་བརྩམས་ཆོས་ཀྱང་
 གཞུགས་རྒྱན་གྱི་ལམ་ནས་བརྩམས་འདུག་གོ། ། ཚུམ་པ་པོ་གང་ཡིན་
 ཡང་རང་རང་ལ་ཐུན་མིན་གསུམ་པ་དང་བྱད་འཕགས་ཀྱི་ཚུམ་གསུམ་
 རེ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། རྩེ་རིན་པོ་ཆེས། རྒྱ་མཚོའི་སྤྱང་ལྷ་རབ་ཏུ་ཟེབ་
 པའི་ཐུགས། །ལྷ་ཡི་རྩ་བཞིན་ལགས་པར་འདོམས་པའི་གསུང་། །ལྷན་
 པོའི་སྟོ་ལྷ་མངོན་པར་འཕགས་པའི་སྒྲ། །ཞེས་སོགས་དཔེ་རྒྱན་གྱི་
 ལམ་ནས་བརྩམས་པ་མང་ལ། མཁས་གྲུབ་རྩེས། བྱོད་ནི་ནམ་དཔྱད་

ལུས་མཛེས་ཤིང་། །དར་དྲིལ་ལེགས་བཤད་མགྱིན་པའི་དབང་པ། །མ་
 ལུས་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་པ། །རིན་ཆེན་རིག་པའི་དོ་ཤལ་འཆང་། །
 ཞེས་སྟགས་གཟུགས་རྒྱུ་གྱི་ལམ་ནས་བྱིས་པ་མང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་
 ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྩོམ་གཤིས་ལ་རྒྱ་གར་ཤར་
 བའི་རྩོམ་ཉམས་སྤྲུགས་ཆེ་ཞིང་། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་མེད་དབང་
 བའི་རྩོམ་གཤིས་ལ་རྒྱ་གར་སྟོ་བའི་རྩོམ་ཉམས་རང་སྤྲུགས་ཀྱིས་སྟོན་
 པ། གྲང་བྲང་བསྟན་པའི་སྟོན་མའི་རྩོམ་གཤིས་ལ་སྟོག་པ་བའི་ཡིད་
 འགྲུགས་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་འཕྲོལ་རྩོམ་གྱི་རྣམ་པ་གཟེངས་སྟུ་སྟོན་པ།
 སྟོན་སྟེང་སྟོ་བཟང་དཔལ་ལྡན་གྱི་རྩོམ་གཤིས་ལ་རབ་བཏགས་དང་
 སྤུལ་བྱང་སྟགས་ལྟར་ཉམས་ཆེ་ཞིང་། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་
 འཕེལ་གྱི་རྩོམ་གཤིས་ལ་རྒྱ་དྲངས་མའི་ནང་གི་དེུ་བཞིན་བརྗོད་དོན་
 ཁ་གསལ་ཡང་པལ་སྐད་ཀྱིས་མ་གྲོས་པའི་བྱང་ཆོས་ལྡན་པ། མཁས་
 དབང་ཆེ་ཏུན་ཞབས་བྱང་རིན་པོ་ཆའི་ལྷག་རྩོམ་ལ་ལྷང་ལྷང་འབབ་
 པའི་རྒྱ་སྟན་རི་བཞིན་ཆོག་ཉམས་བདེ་ཞིང་ལྷེབ་འཕྲོད་པ། བརྗོད་
 དོན་རྟོགས་པར་སྟོན་སྟབ་པ་སྟགས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་དང་ལྡན་པ། རྟོ་སྟོན་
 དགེ་བཤེས་རྗེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོའི་རྩོམ་གཤིས་ལ་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་མང་ཞིང་། རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་དང་བྱང་པར་དུ་བྱ་དཀའ་བའི་རྩོམ་རྩལ་
 སྟོན་མི་དཔག་པ་ཉྱ་བྱ། སྟོབ་དཔོན་སྟོན་མི་གཉིས་པ་རྗེ་བཙུན་དམུ་
 དགེ་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཆོའི་རྩོམ་གཤིས་ནི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་དང་།
 གཟུགས་རྒྱུན་སྤྲུགས་ཆེ་ཞིང་གཙོ་བོ་བརྗོད་དོན་ཟབ་ལ་ཁ་གསལ་བའི་
 བྱང་ཆོས་དང་ལྡན་པ་སྟགས་རང་རང་གི་སྟན་མིན་གཟི་བྱིན་དང་
 ལྡན་པ་ཤ་ཉྱག་གོ། །རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་གཞན་དག་ལ་འང་

* གཟུགས་ཀྱི་དཔེ་ཅན་དེ་དཔེའི་གཟུགས་སུ་འགྲོད་དགོས་
 ཕྱིར་དཔེ་ཅན་ཐོན་དང་དཔེ་མཁུག་ཏུ་སྦྱར་དགོས་ལ། གང་ཏུ་སྤང་
 ཟུག་པའི་འབྲུ་མང་པོའི་ཆོག་སྟུང་སྐབས་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་མཚུངས་
 གྲུ་བསྟུ་ཕྱིར་དཔེ་ཐོན་དང་དཔེ་ཅན་མཁུག་ལ་སྦྱར་དགོས་པས་ནོར་
 འོགས་མེད། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཀྱི་འདིར་དཔེ་དོན་གྱི་བར་ཏུ་ནམ་
 དཔེ་ཏུག་པའི་ཕྱད་ཅིག་ངེས་པར་ཏུ་འོང་ཡང་ཆོག་གི་སྦྱར་ལུགས་ཀྱི་
 དབང་གིས་སྐབས་འགར་བསྟུས་པའང་ཡོད་དེ་ཐེབ་སྦྱར་གྱི་ཆ་ནས་
 བཤད་ན་གཟུགས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ནམ་དཔེ་ཏུག་པའི་ཕྱད་བསྟུས་མ་
 བསྟུས་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ནི་ཆོག་སྟུང་ཏུག་ལས། ལས་
 འཛིན་གྱི་བསྟུ་བ་ཉེ་བྱུང་གཞི་དང་བྱུང་ཆོས་གཉིས་ཐན་ཚུན་གཞི་
 མཐུན་ཏུ་སྟུང་པའི་བསྟུ་བ་ཡིན་ནོ། ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཏུག་པའི་ཕྱད་
 བསྟུས་མ་བསྟུས་ཞེས་པ་ནི། དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་བར་ཏུ་འོང་བའི་ནམ་
 དཔེ་ཏུག་པ་ཁོ་ན་ལ་གྲོད་དགོས་སོ། །

* དཔེ་ཅན་གྱི་བྱུང་གཞི་དང་བྱུང་ཆོས་གཉིས་ལས་བྱུང་གཞི་
 གང་གི་འང་གཟུགས་སུ་མ་བཞོད་པར་ཆོག་ཟུན་ལ་ཐོན་པའི་བྱུང་ཆོས་
 ཆང་མ་དཔེ་གང་རུང་གི་གཟུགས་སུ་བཞོད་པ་ཞིག་ལ་ཆ་ཤས་
 གཟུགས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། ། སྐབས་འདིར་ཆ་ཤས་དང་བྱུང་ཆོས་དོན་
 གཅིག་སོ། །

* ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན་ལ་ཆ་བའི་ལུགས་བསྟན་ཉུ་ཕུར་ཕུར་
 བའི་ཡན་ལག་གཉིས་གཟུགས་དང་གསུམ་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པས།

མཐའ་དག་གཟུགས་ཅན་དང་འདྲ་བ་ལྟ་བུར་སྤང་མོད། རྒྱན་འདི་
གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། མཐའ་དག་གཟུགས་རྒྱན་སྐབས་དཔེ་ཅན་གྱི་
བྱུང་གཞིའི་རང་གཟུགས་སུ་འགྲོད་དགོས་པར་མ་ཟད་དཔེ་ཅན་དེའི་
བྱུང་ཆོས་ཆོག་ཟིན་ལ་ཐོན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱང་གཟུགས་འགྲོད་བྱེད་
དགོས་ལ། ཡན་ལག་གསུམ་གཟུགས་ཅན་སྐབས་གང་ཡིན་ཡང་ཡན་
ལག་ཅན་ནམ་བུ་དགའི་རང་གཟུགས་འགྲོད་བྱེད་མི་དགོས་ཤིང་།
ཡན་ལག་གསུམ་ཅན་གཟུགས་འགྲོད་བྱས་པའི་ཤུལ་དུ་འང་ཆོག་ཟིན་
ལ་ཐོན་པའི་བྱུང་ཆོས་གཟུགས་སུ་མ་བཞོད་པ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་ཡོད་
དགོས་སོ།

༥ ལྷ་བ་ཆེན་མོ་དང་རིན་ཐུངས་པའི་ལུགས་ལ་ཡན་ལག་
གཟུགས་ཅན་འདིར་བདག་སྐྱའི་སྤྱད་ཅིག་ཀྱང་དགོས་པར་གསུངས་
ལ། དེ་ནི། ཅ་བར། མངོས་མ་ཚུས་པའི་མཁུར་ཆོས་དམར། །མིག་གི་
ལྷུ་ལ་ཐོན་པ་ཅན། །བྱུང་གི་གདོང་གིས་སྐྱེ་བོ་ནི། །འདིར་ཡང་དམར་
བའི་རང་བཞིན་བྱས། །ཞེས་བདག་སྐྱའི་སྤྱད་ཅན་ཞེས་ཡོད་པ་ལ་
དགོངས་པར་མངོན་ཡང་། བོད་མཁས་སྐུ་གསུམ་དེ་ནི་ཆོག་གི་སྤེབ་
སྒྲུབ་ལ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཐོན་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱན་འདིའི་སྤྱན་མིན་བྱུང་
ཆོས་སུ་མི་འཐད་ཚུལ་གསུངས་སོ། ། ཡན་ལག་གཉིས་གཟུགས་གསུམ་
གཟུགས་སྐབས་ནི་ཕྱིས་འབྱུང་མཁས་པས་སྒྲིས་དབྱུང་འབྲས་ཡིན་གྱི་
མེ་ལོང་དངོས་བཟོན་གྱི་གཟུགས་རྒྱན་ཉི་ཤུར་མི་འདུའོ།

༦ ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་དང་ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་

སྐབས་བཟུང་གཉིས་ལའི་མཁུར་བྱིན་འཛིན་གྱི་ལ།

བྱད་པར་ལ་བཞེད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་དག་ཚངས་སྟན་
 བཞེད་སྤྱོད་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བྱིང་། རང་ལུགས་ནི། ཆ་ཤས་གཟུགས་
 ཅན་སྐབས། བྱོད་གདོང་མཚུ་ཡི་ཡལ་འདབ་གཡོ་ལྷ་བུའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་
 ཆོག་དང་ལུན་དགོས་ཤིང་། ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན་སྐབས། མིག་གི་
 བྱད་པལ་སྟོན་པོ་ཅན། ལྷ་བུའི་བདག་སྤྲའམ་ལུན་སྟོན་ཞིག་ངེས་པར་
 རུ་ཡོད་དགོས། ཡང་ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་སྐབས་ཆོག་ཟིན་ལ་སྟོན་
 པའི་བྱད་ཆོས་ཚང་མ་གཟུགས་སུ་འགྲོད་ལ། ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན་
 ཀྱི་སྐབས་ཡན་ལག་གསུམ་གཟུགས་ལྷ་བུ་ཡིན་ཡང་། གཞན་གཟུགས་
 སུ་མ་བཞོད་པའི་ཡན་ལག་ཆོག་ཟིན་ལ་སྟོན་པ་ཞིག་ཀྱང་ངེས་པར་རུ་
 ཡོད་དགོས་པས། ཀྱན་མཁྱེན་སྟོན་ཆོག་ཏུ། ཆ་ཤས་གཟུགས་དང་འདི་
 གཉིས་བྱད་པར་ནི། ཆོག་ངེས་ཡན་ལག་གང་གསལ་གཟུགས་བྱས་
 པ། ཆ་ཤས་གཟུགས་སོ་འདིར་ནི་ལྷག་མི་དགོས། ཞེས་གསུངས་སོ། །
 བོད་མཁས་སོགས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། ཆ་ཤས་ཞེས་པ་དཔེ་ཅན་དེ་
 འི་ བྱད་ཆོས་གང་རུང་ལ་གོ་ཆོག་ཅིང་། ཡན་ལག་ནི་ངེས་པར་རུ་རྒྱང་
 ལག་ལྷ་བུའི་ཡན་ལག་ལ་གོ་དགོས་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ།
 དེས་ན། ཅ་བའི་ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན་གྱི་དཔེ་བརྗོད་དུ་གསལ་བའི་
 མཛེས་མའི་མིག་ཀྱང་རོ་གདོང་གི་ཆ་ཤས་ཅམ་ལས། ཁོང་གིས་བཞེད་
 པའི་ཡན་ལག་དངོས་མ་ཡིན་པའི་བྱུར་རོ། །

‡ འཇམ་གུགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྟོན་མའི་དཔེ་བརྗོད་འབྲེལ་
 སྐབས། འདི་གོང་གི་མཚན་ཉིད་དང་མཐུན་པར་བདག་སྤྱོད་སྤྲའི་སྤྲའི་
 གསལ་བ་ནི། མཚན་ཉིད་མཛད་པ་བོ་དང་དཔེ་བརྗོད་མཛད་པ་བོ་

གཉིས་གང་ཟག་ས་ས་པ་ཡིན་པའི་སྒྲིན་ཡིན་ནམ་སྒྲམ། ཞེས་བརྗོད་
 གུང་། བཏུན་པའི་སྒྲིན་མའི་དཔེ་བརྗོད་ཀྱི་བདེ་ལྡན་ཞིང་གི་གཙུག་ཞེས་
 པས་བདག་པོ་ལམ་ལྡན་པའི་སྒྲིན་གསལ་ཐོར་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །

༥ གཟུགས་རྒྱན་བརྒྱད་པ་དང་དབྱ་བར་འོས་པའི་གཟུགས་ཅན་
 དང་མི་འོས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནམ། ཡང་ན་ལྡན་པའི་གཟུགས་ཅན་
 དང་མི་ལྡན་པའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་ཟེར་རྟེ། དཔེ་ཅན་དེའི་གཟུགས་
 ལུ་འགྲོད་རྒྱུའི་དཔེ་ཉི་འདྲ་དང་པད་མ་དག་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་
 འོས་པ་ལྟ་བུ་གཟུགས་ལུ་བཀོད་པ་ནི་དཔེའི་ཆ་ནས་ལྡན་པ་དང་འོས་
 པ་ཞེས་བྱ་ལ། ལྡང་མིན་གཉིས་དང་མེ་ཆུ་ལྟ་བུའི་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་
 མི་འོས་པ་དག་གཟུགས་ལུ་བཀོད་པ་ནི་དཔེའི་ཆ་ནས་མི་འོས་པ་དང་མི་
 ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེས་ན་རྒྱན་འདི་གཉིས་ནི་གཟུགས་ལུ་འགྲོད་རྒྱུའི་
 དཔེ་ལ་བསམ་སྟེ་མིང་བཏགས་པ་ལོ། །འབྲུག་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ལྔ་ཁ་
 ཅིག་གིས་རྒྱན་འདི་གཉིས་ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འདྲོད་
 གུང་། ཐོད་མཁས་དང་ལྷ་བ་ཆེན་མོ་སྐུ་ལྔ་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་པས་
 འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །

༦ བརྒྱ་བ་མི་མཉམ་པའི་གཟུགས་ཅན་ལ་གཞུང་འགའ་རེར་བརྟེན་
 པ་མི་མཉམ་པའི་གཟུགས་ཅན་ཡང་ཟེར། རྒྱན་འདིའི་ཆ་བའི་དཔེ་
 བརྗོད་དུ། སྒྲིན་མའི་འཁྲི་ཤིང་གར་བྱེད་པ། ཞེས་གཟུགས་ཅན་འཕར་
 མ་ཞིག་ཡོད་པས། འཕམས་འབྲེལ་སྐུ་ལྔ་ཁ་ཅིག་གིས་སྒྲིན་གཞུང་མང་ཐོར་
 ཡང་འཕར་གཟུགས་བྱས་པ་ཡོད་ལ། སྒྲིན་དག་གི་སྒྱིད་ན་ལས་གུང་།

ཆོས་སྤྱོད་གང་ས་རིའི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ཅན་འཕམ་མ་བྱས་
 ཤིང་། འགའ་རེ་གཏན་ནས་གཟུགས་སུ་མ་བཤོད་པར་མཐོ་དམན་གྱི་
 ཚུལ་དུ་བཤོད་པ་ནི་བརྟུ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་མིང་། དབྱངས་ཅན་
 དཀྱིས་སྤྱོད་གས་སུ་འཕམ་གཟུགས་བྱེད་དགོས་ཚུལ་ཟུར་ཅམ་ཡང་མ་
 གསུངས་ཤིང་། འཕམ་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་ལ། རྒྱན་
 འདིར་གཟུགས་འཤོད་མི་མཉམ་པ་བྱེད་པ་གཙུག་པོ་ཡིན་པས་དེས་
 ཅན་དུ་འཕམ་གཟུགས་བྱེད་མི་དགོས་པར་ཐེམས་ཏེ། རིན་ཐུངས་
 ལྟན་འབྲེལ་ལས། འདི་ལ་གཟུགས་ཅན་གཉིས་མཐུད་ཁོ་ན་མ་ཡིན་
 ཡང་འདྲ་ལྟེ། ཞེས་དང་། ཆངས་སྤྱོད་བཞུད་སྤྱོད་ཡང་འཕམ་གཟུགས་
 བྱེད་མིན་འདམ་ག་ཅན་དུ་གསུངས་སོ། །

རྩེ་བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱུའི་གཟུགས་ཅན་སྐབས་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྤྱོད་
 མི་སྤྱོད་ཏེ། རྒྱ་མཆན་གང་དུང་ཞིག་གིས་བསྐྱབ་པའི་ཆ་ནས་རྒྱུའི་དཔེ་
 དང་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། མཚུངས་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་བྱུང་པར་
 འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཆངས་སྤྱོད་བཞུད་སྤྱོད་ལས། འདི་ལ་དཔེ་
 ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་བྱུང་ཆས་ནམས། དཔེ་ཅན་རང་གི་བྱུང་གཞི་གཙུག་
 པོ་གཙུག་པོ་དེ་ལ་འབྲེལ་དགོས་ཤིང་། དཔེ་ལ་དངོས་པོ་གཙུག་གི་སྤྱོད་
 དུ་འབྲེལ་དགོས་པའི་དེས་པ་མེད། ཅེས་གསུངས།

རྩེ་བཅུ་བཞི་བ་སྤྱོད་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི་གཟུགས་རྒྱན་དང་སྤྱོད་
 རྒྱན་གཉིས་བཅུས་པ་ཞིག་ལྟེ། འབྲུག་སྤྱོད་དང་དུང་དཀར་ཆང་
 སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཁོ་ན་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཅུ་བར།

གྲགས་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པད་ནི། ། ཞེས་དཔེ་ཅན་བྱང་མེད་མཛེས་
 མའི་གདོང་པད་མའི་གཟུགས་སྤྱད་གོང་། རྒྱ་ཁྲི་མཁོ་མཁོ་ཞེས་སྤྱད་འོས་
 ཞེས་སྤྱད་ཀྱང་། དྲི་ཞིམ་བྱང་བས་དོན་གཉེར་འོས། ཞེས་དོན་སྤྱད་བྱས་
 ཡོད་པས་རང་ལུགས་ཀྱིས་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་སྤྱོད་དགོས་པར་འདོད་དེ།
 ཀྱན་མཁྱེན་ལྡོམ་ཆོག་ལས། བྱང་ཆོས་འགའ་ཞིག་སྤྱོད་པ་ལས་པར་དོན། །
 སྤྱོད་ནས་དཔེ་དོན་མར་འགྲོད་སྤྱོད་བའི་གཟུགས། ཞེས་གསུངས་སོ། །
 བོད་མཁས་པ་དང་རིན་མུངས་པས་བྱང་སྤྱོད་གཉིས་ཀར་སྤྱོད་
 དགོས་པར་འདོད་དོ། །

† བཙུ་ལ་དཔེའི་གཟུགས་ཅན་དང་དཔེ་བྱན་སྤྱི་སྐབས་གང་
 ཡོན་ཡང་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པར་ལྟན་དགོས་པར་འདྲ་ཡང་།
 དཔེའི་གཟུགས་ཅན་སྐབས་ཚོག་མར་དཔེ་ཅན་དེ་ཉིད་དཔེ་གང་
 རུང་གི་གཟུགས་སྤྱད་གོང་རྗེས། སྤྱོད་པར་གཟུགས་སྤྱད་གོང་པའི་
 དཔེ་མལ་བ་དེ་དཔེ་དངོས་དང་མཚུངས་པར་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་བྱེད་
 དགོས་པས། དེ་འདྲའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཞིག་སྤྱོད་མར་དཔེ་བྱན་སྤྱོད་གཉིས་པ་
 གང་རུའང་མེད་པས་དཔེ་བྱན་སྤྱོད་དང་མི་འདྲའོ། །

† དཔེ་ཅན་དེ་དཔེའི་གཟུགས་སྤྱད་གོང་བྱང་དཔེ་དོན་གཉིས་མི་
 མཚུངས་པའི་བྱང་ཆོས་གང་རུང་ཞིག་བརྗོད་དེ་གཟུགས་སྤྱད་གོང་པ་
 དེ་ཉིད་ལས་བྱུང་ལྡོག་པས་ན་ལྡོག་པའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །

† བཙུ་བྱག་པ་ལྡོག་པའི་གཟུགས་ཅན་སྐབས་ཀྱི་བྱུལ་དབང་ལྡ

བའི་དཔེ་བརྗོད་དེ་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་མེད་པས་དཔེ་བརྗོད་ཏུ་འགྲོ་
 དཀའ་ཞེས་ཆངས་སྟེན་བཞུགས་པ་ལྟར་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་བཞུགས་
 བའི་སྦྱོན་མེད་དཔེ་བརྗོད་ཀྱང་གཟུགས་རྒྱན་ཏུ་མི་འགྲོ་བར་སྒྲུ་མཁན་
 འདུག་མོད། རྒྱལ་དབང་དང་བཞུགས་པའི་སྦྱོན་མེད་དཔེ་བརྗོད་གང་
 ཡིན་ཡང་། འདྲོད་ལྷན་འདྲོད་པའི་དབང་ཏུ་སང་བ་དེ་རི་དྲགས་ཏུ་
 རྒྱར་ཚུད་པ་དང་། རྒྱལ་རྣམས་མཚོད་པའི་དཔལ་ལ་རྩལ་བ་ཡང་ལྟ་
 རྣམས་ལྟའི་དཔལ་འབྱེད་ལ་རྩལ་བའི་གཟུགས་སུ་དོན་གྱིས་བཀོད་
 ཡོད་པས་གཟུགས་རྒྱན་ཏུ་མི་འགྲོ་བའི་དོན་པ་ཡེ་ནས་གནང་མི་
 དགོས་སོ། ། འོན་ཀྱང་ཅ་བའི་དཔེ་བརྗོད་འཛིག་ལྟངས་དང་ཅུང་མི་
 མཐུན་ཞེན་དེ་ནི་བདེན་པའི་གཏམ་ཏུ་ཟེད་དོ་སྟེ།

* ལྟོག་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་འགྲོག་པའི་གཟུགས་ཅན་གཉིས་
 གང་ཡིན་ཡང་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་ཕྱིར་ལྟོག་པའམ་གཟུགས་སུ་
 འགྲོད་མི་འོས་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ཤིག་ཐོན་དགོས་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་འདྲ་
 ཅུམ་ཡོད་ཀྱང་། ལྟོག་པའི་དཔེར་ཅ་བར། འདི་ནི་གང་བ་མ་ཡིན་ཡང་། །
 འདི་ནི་རྟག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས། ཞེས་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྟུན་
 མིན་ཁྱད་ཆོས་རེ་རྟགས་སུ་བཀོད་དེ་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་ཕྱིར་
 ལྟོག་དགོས་པ་དང་། འགྲོག་པའི་གཟུགས་ཅན་སྐབས་དཔེ་ཅན་གྱི་
 སྟུན་མིན་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དེས་གཟུགས་སུ་བཀོད་
 པའི་དཔེ་གཙོ་བོ་དེའི་ཁྱད་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པས་གཟུགས་སུ་འགྲོད་
 མི་འོས་པར་འགྲོག་པར་བརྗོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་
 ཡིན། འགྲོག་པའི་གཟུགས་ཅན་ལ་ཁམས་འགྲེལ་སྟགས་སུ་སྟེད་པའི་

གཟུགས་ཅན་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཅན་གྱི་སྤྱན་མེན་ཁྱད་ཆོས་
 དེར་སྦྱང་པའི་ཚུལ་ (དོན་གྱི་བརྟན་པ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་) གྱིས་དཔེ་དང་མི་
 མཚུངས་པར་བརྗོད་དགོས་པས་སོ། ། འགོག་པའི་གཟུགས་ཅན་འདི་
 ལ་དངོས་སྤྱུགས་ཅི་མེད་ནས་དགག་སྒྲིའི་སྤྱད་ཅིག་ཀྱང་ཐོན་དགོས་
 པར་གསུངས།

༩ དཔེ་དོན་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་སྦྱོན་ཡོད་པ་
 མཉམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་མཉམ་འཛོག་གཟུགས་ཅན་
 ཞེས་བྱ་ཏེ། གཟུགས་འགོད་བྱེད་ཚུལ་ནི་རྒྱན་གྱི་དང་འདྲ་ལོ། ། དཔྱེས་
 སྤྱོད་དཔེ་དོན་གྱི་སྦྱོན་མཉམ་པར་སྦྱོན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

༩ གཟུགས་རྒྱན་ནི་སྤྱ་བ་བསྟོན་དོར་གཟུགས་ཅན་དང་དེ་ནི་ད་
 བརྗོད་པའི་དཔེ་གཉིས་གང་ཡིན་ཡང་དཔེ་དོན་གཉིས་སན་ཚུན་ཉ་
 ཅང་འདྲ་དུགས་པས་ཁྱད་པར་འབྱེད་མི་སྤྱབ་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ཤིག་
 ཐོན་དགོས་པའི་ཆ་ནས་འདྲ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་ད་བརྗོད་པའི་དཔེ་
 བོ། ཅ་བར། འདི་ནི་བཞེན་ནི་ད་པད་མ་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 དཔེ་མ་ཡིན་པར་དཔེ་ཅན་ཁོ་རང་དོས་ཟིན་པའམ་ཡིན་པ་སྐད་ཏུ་
 བརྗོད་དགོས་ལ། མཚུངས་ཆོས་སྤྱུགས་ནས་རྟོགས་སྤྱོད། བསྟོན་དོར་
 གཟུགས་ཅན་ནི་དཔེ་ཅན་ལ་བསྟོན་འདིར་སྟེ་དཔེ་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ་
 དོན་ལ་གཟུགས་འགོད་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་ཤར་ལུབ་ལྟ་
 བུ་ཡིན་ནོ། ། སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་རྒྱན་གཉིས་ཀར་མཚུངས་གསལ་གྱི་
 སྒྲ་མི་དགོས་སོ། །

† ལྷན་ངག་ལ་མཁྱེན་པའི་སྒྲིམ་ཡངས་ཤིང་མཆོག་པ་ཆེ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་དབྱད་ན་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་
 མཐའ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཅ་བར་མ་བཟུན་པའི་གཟུགས་རྒྱན་ཡང་
 མཐའ་མེད་པ་འབྱུང་སྟེ། དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་དུ། རབ་བརྟགས་
 གཟུགས་ཅན་དང་། གཙུག་ན་ནོར་བུའི་རྟེན་པ་བརྗོད་དུ། རྟོན་གཞན་
 བཞོད་པའི་གཟུགས་ཅན། བཟུགས་འོས་བཟུགས་བརྗོད་ལས་སྟོན་
 མེད་གཟུགས་ཅན། རིན་ཐུངས་སྟན་འགྲེལ་དུ་འཇིགས་ཏུང་གཟུགས་
 ཅན་སྟགས་རྒྱན་འདྲེས་མར་བཞོད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ལ། རྩ་མ་གསུམ་ལ་
 ཁམས་འགྲེལ་དུ་དཔེ་བརྗོད་ཀྱང་བཞག་ཡོད་དོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཀྱན་
 མཁྱེན་ཐོས་ཆོག་ལས། དེ་བཞིན་གཟུགས་ཅན་ཉམས་ལུན་ཆོགས། །
 མཁས་པས་བརྟགས་ནས་རབ་ཐུར་བ། །དབང་ཕྱོགས་ས་འཇིག་ཕྱག་
 བོང་གི། །ཉིན་བྱེད་རྩིས་འགྲོ་འབྱུང་བར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །
 གཟུགས་རྒྱན་ནི་སྟན་ངག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤུགས་ཏུ་འབད་ཅིང་སྟོང་
 གི་གཅེས་ནོར་དུ་འཇིག་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

བཞི་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ།

༩ རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྐྱེས་གང་རུང་གསལ་བར་
 ལྷན་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་གཅིག་རྒྱུ་བའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གང་རུང་ན་
 གནས་པ་དེས་ཤོ་ལ་ཀ་གཅིག་པོའི་ངག་སྒྱུར་ལྷག་མ་ནམས་ཀྱང་
 གསལ་བར་བྱེད་ཅུས་པ་ཞིག་ལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཞེས་བྱའོ། ། དེ་ལ་
 ཅ་བས་དངོས་བཟླ་བྱེད་བྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་ལས་མེད་ཀྱང་ཀུན་མཁུན་
 ལྷམ་ཆོག་འདིར་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་དང་། རྣམ་
 བརྗོད་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་གཉིས་བཟླ་བས་ཁྱོན་དབྱེ་བ་བཅུ་བཞི་
 ཡོད་དོ། ། རྒྱུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གནས་གསུམ་གྱི་གསལ་བྱེད་
 དང་། མེད་པོའི་གསལ་བྱེད། འགལ་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད། དོན་གཅིག་
 གསལ་བྱེད། ལྷུར་བའི་གསལ་བྱེད་ལྔའི་ནང་ཏུ་འདུའོ། །

༩ རིགས་བརྗོད་གསལ་བྱེད་སྟེ་དང་ལྷན་པར་ཏུ་རིགས་བརྗོད་
 པའི་ཐ་མའི་གསལ་བྱེད་དང་རིགས་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་གཉིས་འདྲ་
 བ་ལྟ་བུར་སྤང་ཡང་། རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་སྐབས་རིགས་ཅན་ཀུན་
 ལ་ཁྱབ་པ་དང་དྲང་བོར་བརྗོད་པ་གཙ་བོ་ཡིན་ལ། རིགས་ཅན་གསལ་
 བྱེད་སྐབས་རིགས་བརྗོད་ཀྱི་ཆོག་དེས་གཞན་དག་གསལ་བ་དང་
 རིགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ལ་ལྷུར་བ་གཙ་བོ་ཡིན་ཞིང་། འཁྱོག་བརྗོད་ཀྱི་
 ཉམས་ཀྱང་འདྲེས་ཆོག་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཏེ། ཚངས་སྐུས་
 བཞད་སྒྲར། བྱེད་པ་བོ་རིགས་དེའི་བྱ་བ་དང་ལྷན་ཆོས་སྐྱེས་བརྗོད་
 པའི་ཆོག་གི་ཉམས། རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ལ་ལྷུས་ན་རུང་ཟད་འཁྱོག་

པའི་རྒྱན་གྱི་སྒྲིགས་སུ་གཏོགས་པ་ཞིག་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ།

༥ རྒྱལ་པ་བྱ་བ་བརྗོད་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་དང་འག་ནས་
འབྱུང་བའི་ཡུལ་ལ་བསྟན་དོར་གྱི་རྒྱན་གཉིས་ཀར་རྗེ་བོད་མཁས་པ་
སྐད་གས་ཀྱིས་དོགས་སྤང་རེ་གནང་འདུག་མོད་རྒྱན་འདི་གཉིས་ལ་ཆ་
ཐམས་ཅད་ནས་འདྲ་བའི་གནས་མེད་པས་དོགས་གཅོད་མི་དགོས་
པར་སེམས་སོ།

༦ སྤང་བའི་གསལ་བྱེད་དང་སྤང་བའི་དཔེ་གཉིས་དོན་ལྟ་བུའི་
འབྲེལ་བ་སྤང་བའི་ཚུལ་ཏུ་འགོད་དགོས་པའི་ཆ་ནས་འདྲ་ཅམ་ཡོད་
ཀྱང་། དངོས་ཀྱི་གས་ཅི་རིགས་སུ་ཐོན་ཆོག་ཅིང་གནས་ལ་ངེས་པ་མེད་
པའི་གསལ་བྱེད་གྱི་ཆོག་གཅིག་གིས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་པོ་གསལ་བྱུང་བ་
སྤང་བའི་གསལ་བྱེད་དང་། ལྷ་མ་ལྷ་མ་དཔེ་དང་བྱི་མ་བྱི་མ་དཔེ་ཅན་
གྱི་ཚུལ་ཏུ་བཀོད་དེ། དོན་གྱིས་དཔེ་འགས་དཔེ་ཅན་གཅིག་མཆོན་
པར་བྱེད་པ་སྤང་བའི་དཔེ་ཡིན་པས་རྒྱན་འདི་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་
ཆེད།

༧ རྒྱུར་བའི་གསལ་བྱེད་ནི་དོན་གྱིས་རྒྱན་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ཞིག་ལྟེ།
རྒྱུར་གཞི་གཉིས་ལ་རྒྱུར་ཆོས་མཐུན་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་རྒྱུར་ཏུ་ཡོད་ཅིང་།
གསལ་བྱེད་གྱི་ཆོག་གཅིག་གིས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་པོའི་བརྗོད་དོན་གསལ་
བྱུང་བ་ཞིག་ངེས་པར་ཏུ་དགོས་སོ། དེས་ན་བསྟན་པའི་རྒྱན་མེད་
དཔེ་བརྗོད་སྐབས། རྒྱུར་གཞི་ནམ་མཁའ་དང་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ཀར་

ཐུར་ཚེས་ཁ་དྲིག་སྒྲོན་པོ་དང་མཐའ་མེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཐུར་ཏེ།
མཆོག་ཏུ་གནས་ཞེས་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གཅིག་གིས་གསལ་བར་
བྱས་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ།

༥ ཚ་བར། རྣམ་པ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིས། །གསལ་བྱེད་ལ་ཅི་རྣམ་
རྟོག་པ། །ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་མཐུན་པར། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ཡང་
རང་གི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་ཚལ་ལ་བརྟེན་ཏེ་མང་ཏུ་དབྱེ་ཚོག་པས། རྒྱ་
ཤེའི་མཆན་འགྲེལ་ཏུ་དཔེའི་གསལ་བྱེད་དང་། རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད།
འགྲོག་པའི་གསལ་བྱེད་བཅས་རྒྱན་གསུམ་གསུངས་པ་སི་ཏུ་པཌ་ཆེན་
གྱིས་བསྐྱར་ཅིང་ཁམས་འགྲེལ་ཏུ་དཔེ་བརྗོད་དང་བཅས་ཏེ་བཀོད་
ཡོད་པ་བཞིན་ནོ།

ཕ་བ་བསྐྱར་བའི་བྱ་བ།

‡ རྫོང་བྱེད་ཤོ་ལ་ཀ་གཅིག་གི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གང་རུང་
དུ་དོན་གཅིག་ལ་ཆོག་མི་འདྲ་བར་བསྐྱས་པའམ་དོན་མང་པོ་ལ་ཆོག་
འདྲ་བར་བསྐྱས་པ། ཡང་ན་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་བསྐྱས་ཀྱང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་
མི་འབྱུང་བ་ཞིག་ལ་ནི་བསྐྱར་བའི་བྱ་བ་ཞེས་བྱའོ།

‡ བསྐྱར་བའི་བྱ་བ་ལ་ཁམས་འགྲེལ་དུ་བསྐྱས་པའི་བྱ་བ་ཞེས་
ཀྱང་གསུངས་ལ། དེའི་དང་པོའི་དོན་བསྐྱར་སྐབས། ཅ་བར། ཀ་དཔྱ་
ནི་ནམ་པར་བྱས། ཀྱ་ཏ་རྫོག་མ་རབ་གསལ། ཀྱ་ལྷ་ཕྱ་ནི་རབ་དུ་བྱེ། ཀྱ་
ཀྱ་ལ་ཡང་གྲེས་པར་བྱར། ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་བོད་མཁས་དང་
འབྲུག་ཁམས་སྤུལ་སྟགས་མང་པོ་ཞིག་གིས། དོན་མི་འདྲ་བ་དུ་མའི་
ཁྱད་ཆས་གཅིག་ཆོག་མི་འདྲ་བ་དུ་མས་བསྐྱར་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། ཅ་
བའི་ཆོག་ཀ་དཔྱ་ནི་ཆོགས་ཅན་གྱི་ཤིང་ (རིན་ཐུངས་སྒྲན་འགྲེལ་དུ་པད་
མའི་ཆལ་ཞེས་གསུངས) དང་། ཀྱ་ཏ་རྫོག་ནི་དུག་མོ་རླང་གི་ཤིང་། ཀྱ་ལྷ་
ནི་ཆུ་ཤིང་། ཀྱ་ཀྱ་ལ་ནི་ཨ་ཏུ་ན་ཞེས་པའི་ཤིང་དུ་འགྲེལ། དབྱངས་ཅན་
དགྲེས་སྤུ་སྟགས་སུ། ཅ་བའི་ཀ་དཔྱ་སྟགས་བཞི་བོ་ཆོག་མི་གཅིག་ཀྱང་

དོན་དུག་མ་ཉུང་གི་ཤིང་ཡིན་པས། བརྗོད་བྱའི་དོན་གཅིག་མིང་མི་
 འདྲ་བ་དུ་མས་བརྗོད་ཅིང་དེའི་བྱད་ཆས་ལྟ་བུ་དོན་གཅིག་ཀྱང་རྗོད་
 བྱེད་གྱི་ཆོག་མི་འདྲ་བ་དུ་མས་བསྐྱར་བ་ཞིག་ལ་དོན་བསྐྱར་དུ་བཞེད་
 པ་ཡིན་ནོ། ། དུག་མ་ཉུང་གི་ཤིང་ཞེས་པ་ནི་ཤིང་གཞན་ལ་འཁྲིས་ནས་
 རྒྱུ་ཞིང་མེ་ཉོག་མེར་རྒྱུང་། འབྲས་བུ་ནི་ཅའི་ལྗེ་འདྲ་བ། གླུ་དུ་བཀོལ་
 ཆོག་པ། མ་རྒྱུའི་འབྲས་རྒྱུད་སྟགས་སུ་རྒྱུ་བའི་རྩ་ལྷུ་མ་ས་པོན་ནག་པོ་
 ཅན་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་ཞེས་ཆོག་མཛོད་དག་དུ་འབྱུང་ལ། གཞེས་
 ཐང་དུ་དེ་ལས་གཞན་ཞིག་གསུངས་པས་དཔྱད་དགོས།

དུག་པ་འགྲོག་པའི་རྒྱན།

༥ དོན་གང་ཅུང་ཞིག་སྐྱབ་པར་ཐབས་སམ་ནམ་གངས་གང་ཅུང་གི་སྒོ་ནས་དངོས་ཀྱིས་ཅི་རིགས་སུ་འགྲོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་འགྲོག་རྒྱན་གྱི་རོ་ཙེ་ཡིན་ལ། རྒྱན་འདི་ནི་ཙོད་སྐད་བཤད་སྟངས་ཁྲོད་ལན་མང་འབྱུང་ཞིང་སྒྱུ་ཆལ་གྱིས་ལྷག་པ། ཆོད་ཆེ་བ་སྟགས་ཁྱད་ཆོས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་གོ། །

༥ འགྲོག་རྒྱན་དང་ཙོ་འདས་པ་འགྲོག་པར་བཞེད་ཚུལ་གཙ་ཙོ་གཉིས་ཡིད་དེ། ས་སྐྱུང་ག་ཆོས་ཀྱིས་ཅ་བའི་དཔེ་བཟོད་ཀྱི་མདའ་ལྲས་ཀྱན་ལས་རྒྱལ་མི་སྲིད་སྟམ་པའི་སྒྲོ་དེ་ད་ལྟ་བུ་འགྲོག་པར་འབྱུར་ཏེ། ད་ལྟ་རང་རྒྱད་ལ་ཡིད་པའི་ཆོས་མངོན་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་དང་། ཁོང་གི་དྲི་ཆོག་དབྱངས་ཅན་མགྱོན་བརྒྱའི་ང་རོར་ཡང་། ལྷར་བྱུང་འགྲོག་རྒྱན་འཆད་ཆེ་ནམ་བཤད་འགའ། ། མདའ་ལྲས་ཀྱན་ལས་རྒྱལ་གྱུར་མི་བདེན་པར། །འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཉིད་འགྲོག་ཅེས་ཅ་ཅའི་འཁུན། །ཆུ་ཤིང་སྟེ་མའི་ཁྱུར་གྱིས་ནོན་མིན་ནམ། ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་སོ། ། རིན་སྤངས་པ་དང་ལྷ་བ་ཆེན་མོ། ཙོད་མཁས་པ་སྟགས་མཁས་པ་པལ་མོ་ཆེས། དེ་ནི་འདས་པའི་ལྷ་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་སྒྲོ་ཡིན་པས་སྒྲོའི་འཛིན་སྟངས་ལ་འཆར་ཐིན་པའམ་བྱུང་ཐིན་པའི་ཆ་ནས་བཏགས་ཕྱིར་བྱུང་བ་འགྲོག་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཙ་ཙོ་འདས་པའི་བྱ་བར་བརྟེན་པའི་འབྲལ་བའི་སྒྲོ་འགྲོག་པ་ཞིག་གོ། ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱན་དང་ཙོར་བྱུང་བ་འགྲོག་པའང་།

ཟེར་ཏེ་བྱུང་ཟིན་གྱི་བྱ་བ་གང་རུང་ཞིག་མི་བདེན་སྟུང་པའི་སྒོ་འགྲོག་
པས་སོ། ། ལུ་བ་ཆེན་མོ་སྟགས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་འདི་ཤོད་དཔང་རྣམ་
གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པར་གནས་སོ་ཆངས་སྟུང་བཞེད་སྒྲུར་བསྟགས་
བརྗོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་འཛོམ་བའང་ཆེས་ཆེར་དོན་ལ་གནས་པར་སེམས་སོ། །

༥ འགྲོག་རྒྱན་གཉིས་པར་མངོན་གྱུར་རམ་ད་ལྟ་བུ་འགྲོག་པའང་
ཟེར་ཏེ། མིག་གིས་མཐོང་བཞིན་པ་དང་ན་བས་སྟོས་བཞིན་པ་ལྟ་
བུའི་བྱ་བ་མངོན་གྱུར་བ་ཞིག་འགྲོག་པས་སོ། ། འདི་ནི་དོན་གྱིས་
བརྗོད་པ་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཞིག་ཡིན།

༦ འགྲོག་རྒྱན་གསུམ་པར་འབྱུང་འབྱུར་རམ་མ་འོངས་པ་འགྲོག་
པའང་ཟེར་ཏེ། ད་ལྟའི་བྱེད་སྟངས་སྟགས་ལ་བརྟུག་ན་མ་འོངས་པར་
འབྱུང་འབྱུར་རམ་འབྱུང་ངེས་ཀྱི་དོན་ཞིག་འགྲོག་པས་སོ། །

༧ མ་གུས་པ་དང་རྗེས་གནང་གིས་འགྲོག་པ་གཉིས་ལ་དགག་
ཆོག་དངོས་སུ་མ་སྒྲིམ་གྱང་། འགྲོག་བྱེད་ཅི་མ་སྒྲིམ་པའི་བྱགས་ཀྱིས་
དགག་བྱ་དེ་བཀག་པར་གོ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱན་
འདི་གཉིས་ལ་རོག་དོང་ནས་བྱ་བ་དེ་མི་འགྲོག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཡང་།
རྗེས་གནང་གི་སྐབས་དོན་གྱིས་ཐབས་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་བཀག་ཡོད་པ་
དང་། མ་གུས་པའམ་མ་རངས་པའི་ཆོག་གིས་འགྲོག་པའི་རྒྱན་ནི་སྐད་
ཆའི་ཉམས་ལས་བྱ་བ་དེ་བསྐྱབ་པར་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་གསལ་པོར་
སོན་པས་དོན་གྱིས་བཀག་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་
པར་ཡིན་ནོ། ། དཔེར་ན། རྒྱན་དང་པོར། རྩ་བར། གལ་དེ་གསེགས་ན་

སྐབས་ལྟར་གཉིས་པའི་མཐར་བྱིན་འདིན་གྱ་ལ།

གཤེགས་པར་མཛོད། ཁྱོད་ཉིད་བཞུད་པས་བདག་ལ་ནི། གཏུང་བ་
 ཡན་རིང་འབྱུང་མི་འབྱུར། འདི་ལ་ཁྱོད་ནི་དོགས་མི་འཛལ། ཞེས་
 རྗེས་སུ་གནང་བ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཁྱོད་དང་བྲལ་བས་བདག་
 ཡན་རིང་མི་འགྲར་བར་འཆི་བར་ངེས་ཚུལ་གྱི་ཐབས་གཞན་ཞིག་
 བརྗོད་དེ་བཀག་ཡོད་པ་དང་། ཟུན་བྱི་མར། ཚ་བར། བདག་ནི་གསོན་
 རེ་ཚུབས་དང་ལྡན། ཁོར་གྱི་བསམ་པ་ཚུབས་ལྡན་མིན། མཛོད་འ་བ་
 གཤེགས་སམ་བཞུགས་ལགས་སམ། རང་གི་གནས་སྐབས་སྐབས་པ་
 ལགས། ཞེས་བྱ་བ་དེ་བསྐྱབ་པར་མ་གུས་པའི་ཚུལ་འཆི་བ་ལ་མི་
 དགའ་བའི་ཆོག་ཉམས་གྱིས་བཀག་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ།

༥ ཚུབ་མོས་འགྲོག་པ་དང་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོག་པ་གཉིས་གང་ཡིན་
 ཡང་བྱ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་བསྐྱབ་པར་མི་འཐད་པའི་ཆོག་བཅན་པོ་དང་
 ངན་པ་ཞིག་བརྗོད་པའི་ཆ་ནས་འདྲ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། ཚུབ་མོའི་སྐབས་
 བྱ་བ་དེ་འགྲོག་ཕྱིར་ཆོག་ཚུབ་མོ་དང་ཆོད་ཅན་སྐབས་པ་ཅམ་ལས་ཁོང་
 ནས་ཁྱོད་པ་མིན་ལ། ཁྱོད་པའི་སྐབས་བྱ་བ་དེ་བསྐྱབ་པར་སྒྲིང་ནས་མི་
 དགའ་བ་དང་ཁོང་ནས་ཁྱོད་པ་སྐྱེས་ཏེ་འགྲོག་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་
 ཡོད་སྟམ་མོ།

༦ བྱ་བ་ལྱིས་འགྲོག་པར་སྟན་གཞུང་ལ་ལར་སྒྱིང་རྗེས་འགྲོག་
 པ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་། དེ་ནི་ཁྱུ་གར་གྱི་སྐྱད་ལ། ལ་ཅུ་གྲོ་གཞིས་པ་མུ་
 ངན་གྱི་སྐྱད་དོད་དངོས་ཡིན་ལ། སྒྱིང་རྗེས་སྐྱད་དོད་དངོས་མིན་ཡང་
 སྒྱིང་བཅེ་བའི་དོན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པས་ཡིན་པར་གསུངས། འཇམ་
 དབྱངས་ཁ་ཆེ་བས། དབྱ་པའི་ཉེ་དུ་ལ་མོགས་པས་བརྟམ་ན་མུ་ལྷ་
 ཡིན་ལ། བྱ་གས་སུ་མ་ལྟར་བར་གཟུ་བས་བརྟམ་ན་སྒྱིང་རྗེ་ཡིན།

གཤེད་མའི་ཐུགས་ཀྱིས་བལྟས་ན་ནི་ང་རྒྱལ་ལམ་དྲེགས་པས་འགོག་
པའི་གསུངས་པ་སྐབས་དོན་དང་མ་འབྲེལ་སྟམ་མོ།

༥ ཟུང་ན་གྱིས་འགོག་པ་དང་འཁྱུད་པས་འགོག་པ་གཉིས་གདུང་
ཞེས་དང་སྐྱོ་བའི་ནམ་པས་བྱ་བ་དེ་འགོག་པ་ལ་འདྲ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་།
ཟུང་ན་གྱི་ཆེག་དང་འཁྱུད་པའི་ཆེག་གིས་ཁྱད་པར་འབྱེད་དགོས་པ་
ཚངས་སྟས་བཞད་སྒྲར་གསུངས་ལ། སྒྲ་མ་གཞན་གྱི་བྱ་བ་དང་བྱི་མ་
རང་གི་བྱ་བར་སྒྲུར་དགོས་པའང་འབྱེད་ཆོས་གཙུག་ཅིག་ཞིག་ཡིན་སྟམ།

༦ ཐེ་ཆོམ་གྱིས་འགོག་པ་དང་གཏན་འཁེབས་གྱི་དཔེ་གཉིས་ཀར་
བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དོན་དེ་རྩིས་ཟུན་པའམ་རེས་པ་རྟོད་པ་ལྟ་བུའི་ཆ་
ནས་འདྲ་ཡང་། གཏན་འཁེབས་སྐབས་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་
རྟགས་སུ་བཀོད་དེ། དཔེ་དོན་ཁྱད་པར་འབྱེད་ཀྱང་ལྷགས་ལ་
མཚུངས་པར་སྟོན་དགོས་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་གྱིས་འགོག་པར་དོན་གྱི་
ཁྱད་ཆོས་ཤིག་རྟགས་སུ་བཀོད་དེ་ཐེ་ཆོམ་པའི་སྒྲོ་འགོག་དགོས་པ་མི་
འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ།

༧ ཀུན་མཁྱེན་སྟོམ་ཆེག་ལས། སྤྲ་ཞིབ་རིགས་པས་མ་བཤད་པ། །
གཞན་ཡང་བརྟགས་ནས་མཁས་པས་སྒྲུར། །གསུངས་པ་སྟར་ཙམ་
དངོས་བཟུན་མ་ཡིན་པའི་བྱུན་ཅི་ལྟ་གི་འགོག་པ་དང་། རེས་པའི་
འགོག་པ། རབ་དངས་གྱི་འགོག་པ་ཞེས་ཁམས་འབྲེལ་མགས་སུ་
འགོག་བྱུན་གཞན་དང་གཞན་ཡང་བཀོད་པ་མང་ངོ། །

བདུན་པ་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་བྱ་བ།

༥ དོན་གཞན་བཀོད་པའི་བྱ་བ་ནི་སྐད་ཆའི་སྒྲ་ཅལ་དང་ཆོག་གི་
ལུས་པ་ཆེས་ཆེར་ཐོན་པའི་བྱ་བ་ཞིག་ལྟེ། བྱ་བ་འདིར་བསྐྱབ་བྱ་སྒྲ་ལ་
བཀོད་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་ཆོག་ལུས་པ་ཅན་རྗེས་སུ་འགོད་པ། སྐྱབ་
བྱེད་དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ལས་དོན་གཞན་ཞིག་ཡོན་དགོས་པ་བཅས་བྱུང་
ཆོས་གསུམ་ངེས་པར་བྱ་ཆར་དགོས། འདི་ལ་ཅ་བས་དངོས་བསྟན་གྱི་
དབྱེ་བ་བརྒྱད་ཡོད་དོ། །

༥ སྐར་བཤད་ཟིན་པའི་སྐྱ་བོ་དངོས་པོའི་དཔེ་དང་བྱ་བ་འདི་
གཉིས་སྐྱ་མར་བརྗོད་དོན་དངོས་དང་བྱི་མར་དེ་དང་བྱུགས་མཚུངས་
ཤིག་འགོད་དགོས་པའི་ཆ་ནས་འདྲ་ཅུ་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱ་བོ་དངོས་པོའི་
དཔེ་ནི་ཆོག་ཟིན་ལ་མཚུངས་པར་མ་བརྗོད་ཀྱང་མཚུངས་པ་ལྷགས་
ལས་ཉོགས་སྐྱབ་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ལ། དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི་
བསྐྱབ་བྱ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་བྱ་འགྲོ་ངེས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། བྱུང་ཆོས་
མཚུངས་མི་མཚུངས་ལ་གཙ་བོར་མི་སྟོས་སོ། །

༥ འགོག་བྱ་བ་ཉིར་གཉིས་པ་དོན་གཞན་འགོག་པ་དང་ཀྱན་བྱ་བ་
གྱི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་གཉིས་དོན་གང་བྱང་ཞིག་བཀག་པའི་ཆ་ནས་
འདྲ་ཅུ་ཡོད་དེ། སྐྱ་མའི་དཔེ་བརྗོད་ལ། ཅ་བར། ཐམས་ཅད་མནན་
ཡང་བྱུང་གིས་ནི། །རྣམ་གཞོན་ཆོམ་པ་མེད་པ་མཆར། །འོན་ཀྱང་
བསྐྱེད་བྱ་འབར་བ་ལ། །ཆོམ་པ་དག་ནི་རྣམ་ཞིག་མཐོང་། །ཞེས་བྱལ་བོ་

སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་མཇུག་བྱིན་འཛིན་གྱི་ལ།

འདྲ་ཐོན་ཅན་གྱིས་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྐྱུས་ཀྱང་ཡིད་ཚིམ་པ་
 མེད་པ་དགག་བྱ། དེའི་འགྲོག་བྱེད་དུ་མེ་ལྷེས་བྱ་དངོས་གང་ཞིག་
 བཞེགས་ཀྱང་ཚིམ་པ་མེད་ཚུལ་གྱི་དོན་གཞན་ཞིག་བཞོད་དེ་ཡ་མཚན་
 པའི་སྒྲ་བཀག་པར་བལྟན་ལ། རྒྱན་བྱི་མར་ཡང་། ཚ་བར། ལེགས་ལྡན་
 འགྲོ་བ་ནམས་གྱི་མིག་ཉི་མ་དང་ནི་སྒྲ་བ་ཡང་། རྒྱབ་པར་འགྱུར་བ་
 ཉིད་ལ་རྟོག་། རེས་པ་ལ་ནི་སྒྲ་ཞིག་འགོངས། ཞེས་སྒྲེ་དགའི་མིག་དུ་
 བྱུར་བའི་ནི་སྒྲ་གཉིས་ལ་རྒྱབ་པའམ་རྒྱད་པ་ཡོད་པ་དེ་དགག་བྱ་དང་།
 དེའི་འགྲོག་བྱེད་དུ་བྱ་དངོས་ཡོད་དོ་ཅོག་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཚུལ་
 གྱིས་བཀག་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་ས་ཕྱགས་མཚུངས་སྒྲ་བྱུར་ཡོད་དོ། ། འོན་
 ཀྱང་ཞིབ་པར་དབྱད་ན། རྒྱན་འདི་གཉིས་ཀྱི་དོ་བོ་གཏན་ནས་མི་འདྲ་
 ཉི། རྒྱན་སྒྲ་མ་དགག་བྱ་དེའི་འགྲོག་བྱེད་དུ་དོན་གཞན་ཞིག་བཞོད་དེ་
 བཀག་པ་ཡིན་ལ། རྒྱན་བྱི་མ་ནི་འགྲོག་པ་གཙུག་པོ་མིན་པར་སྒྲ་མའི་
 སྒྲ་བྱེད་དུ་ཀྱན་ལ་བྱུང་བའི་སྒྲ་བྱེད་རྒྱས་པ་ཅན་ཞིག་བཞོད་དེ་
 ཀྱན་བྱུང་གྱི་བྱེད་ཆོས་ཐོན་དགོས་པ་གཙུག་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

* ཀྱན་བྱུང་གྱི་དོན་གཞན་བཞོད་པའི་སྐབས་ཚ་བའི་དཔེ་བཞིན་
 གྱི་ཚོག་རྒྱང་སྒྲ་བྱི་རྩེ་བ་བོ་ནི་གྱང་ཐང་བདེ་བའི་སྒྲོ་གྲས་ཚང་ཡིན་ལ།
 མཁས་པ་མང་བོ་ཞིག་གིས་གྱང་ལྷགས་དེ་མཚོག་དུ་འཛིན་ཡང་། ཉི་སྒྲ་
 གཉིས་ལ་འཆར་རྒྱབ་དང་སྒྲེ་འཛིག་ཡོད་པ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲེ་
 འཛིག་ཡོད་པའི་སྒྲ་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཞེན་རྒྱང་འཐད་པར་དཀའ་བས།
 བདག་གིས་ནི་ཉི་སྒྲ་གཉིས་ལ་འཆར་རྒྱབ་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་དེའི་
 སྒྲ་བྱེད་དུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་རང་གཤིས་

ལས་མ་འདས་པར་བཀོད་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་འདོད་དེ། ལྷ་མའི་
བཞེད་སྒྲུལ་ལྟར་ན་ཀུན་ཁྱབ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཆང་དཀའ་ཚུལ། ཁམས་
འབྲེལ་ལས། གཞུང་ཆོག་ལྷ་ཕྱིའི་གས་རྩེ་བ་པོའི་ཐོག་མ་གྲུང་ཐང་བདེ་
སྒྲུ་ཡིན་ཡང། དེ་ལ་ཁྱད་ས་དང་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་མ་བཤད། ཅས་
སྐགས་མང་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་འདིར་ཆོག་མང་བར་འབྱུར་བས་གཞུང་
དེ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

༥ རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅས་མཆོ་བྱུང་དགྲེས་པའི་འདུམ་ཟེར་ལས།
རྟེན་བ་མཐའ་མ་སྟོན་ཏུ་བཀོད་ནས་བཤད་སྒྲུལ་འདི་གྲངས་ཆེན་མོ་
སྤྱོད་པའི་གསུང་རྒྱན་ཡིན་ཞེས་སྒྲིབ་དཔོན་མཁས་པའི་གསུང་རྩོམ་
རོམ་བཤད་གནང་བ་ནི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་བརྒྱ་ལྷག་ལ་ནང་བུན་
ཆུད་པའི་ཉམས་སུ་འདུག་པ་ལས་རྟེན་བ་བཞི་ག་གང་འགོད་ལ་
མྱོངས་པ་ག་ལ་ཡིན་ཞེས་སྐགས་མང་ཏུ་སྒྲུབ་འདུག་མོད། ཡངས་
གྲགས་སུ་གྲུང་ཐང་བདེ་སྒྲུ་དང་རྒྱལ་དབང་ལྷ་བའི་ལུགས་བཞིན་
གཞུང་ཆོག་ལྷ་ཕྱིར་བསྟོལ་ཞིང་དེ་ལྟར་ཏུ་དཔེ་བཅོལ་བཞག་ན་ཀུན་
ཁྱབ་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་ཆང་བར་གསུངས་པས་རང་རང་གི་སྒྲིག་སྒྱུ་
ཅལ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་དབྱེད་པར་བྱའོ།

༦ འགལ་བའི་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་གྱི་སྐབས་བསྐྱབ་བྱ་
སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་ཀ་སྤྱིར་འགལ་ཡང་སྐབས་དེར་མི་འགལ་བའམ་
དེས་པོའི་གནས་ཆེད་དང་མཐུན་པ་ཞིག་དགས་ཏེ། དཔེར་ན།
བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་དཔེ་བཅོལ་གྱི་བསྟན་དོན་ལྟར་གདོད་མ་ནས་

རང་རྒྱུད་ལ་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པའི་བདག་འཛིན་དེ་ཉིད་མཐའ་
 གཤམ་དཔུ་མའི་ལྟ་བུ་གནས་སྒྲིམ་ཅམ་བྱས་པས་ཀྱང་སེལ་ཐུབ་པར་
 བརྗོད་ཆོ། རྒྱུད་རིང་གི་བྱ་བ་ཞིག་དུས་སྤང་དུ་འཕྱུག་ལ་བསྐྱབ་མི་
 ཐུབ་ཀྱང་སྐབས་འདིར་བསྐྱབ་ཐུབ་པས་མི་འགལ་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་
 ཐུང་། རྒྱུད་བྱེད་ལའང་རིགས་འདྲ།

༥ འགལ་བའི་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་སྐབས། ཅ་བར། གཉིས་སྐྱེས་
 དབང་པོ་རྒྱན་ལྡན་ཡང་། ཞེས་སྐྱེས་ཞིག་བྱང་མོད། དེ་ནི་ཁར་རམ་
 རྒྱགས་ལ་ཐོན་པ་ལས་དེས་པར་དུ་སྐྱུར་བ་བྱེད་དགོས་པ་མིན་ཁམས་
 འབྲེལ་དང་ཆོག་རྒྱན་རིག་པའི་སྐོ་འབྱེད་སྐྱེས་སུ་འང་དེ་ལྟར་
 གསུངས་པ་བདག་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་དོ། ། གོང་གི་སྐྱུར་བ་ཡིན་ན།
 བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་ཀར་འཇུག་པའི་སྐྱེས་ཞིག་དེས་པར་དུ་
 དགོས་ཀྱང་། རྒྱན་འདིར་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱན་ཡིན་གཉིས་ལྡན་ཞིག་དང་
 རྒྱབ་བྱེད་ཀྱང་དེ་མཆུངས་ཤིག་བཀོད་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་གོ། །

༦ མི་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་སྐབས་ཉི་ཟེར་གྱིས་གང་
 བ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའི་བསྐྱབ་བྱ་མི་འོས་པ་ཞིག་བཀོད་ནས། རྒྱབ་བྱེད་ནི།
 རྒྱུར་བཏང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་མུར་བཀོད་པའི་ལས་དེ་མི་འོས་ཀྱང་།
 ལས་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་འོས་སྐྱེས་སྐྱབ་བྱེད་ཅིག་འགོད་དགོས་
 པས། བསྐྱབ་བྱ་མི་འོས་ཀྱང་རྒྱབ་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་དུ་དོན་གྱིས་འཇུར་
 རོ། །

བཟུང་པ་ཚུག་པ་ཅན་གྱི་ཁྱུན།

༥ དཔེ་དོན་གཉིས་སྒྲ་དོན་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་ནས་མཚུངས་པར་
བརྗོད་ཀྱང་ཁྱད་ཆོས་གང་ཟུང་ཞིག་གིས་མི་མཚུངས་པར་བལྟན་ཏེ་
མཚུངས་པ་ལས་སྒྲར་ཚུག་པས་ན་ཚུག་པ་ཅན་གྱི་ཁྱུན་ཞེས་བྱའོ།
དཔེ་དོན་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་སྐྱོར་འབྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་ཁྱུན་
འདི་ལ་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཁྱུན་ཞེས་བྱང་བྱའོ།

༥ ཚུག་པ་ཅན་གྱི་ཁྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ། ཅ་བར། སྒྲ་འཇུག་པ་འཇ་
རྟགས་པ་ཡིས། །དངོས་པོ་གཉིས་ནི་མཚུངས་ཟུར་པ། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་
བརྗོད་པ་གང་། །དེ་ནི་ཚུག་པ་ཅན་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།
དཔེ་དོན་གཉིས་མཚུངས་པར་སྒྱུར་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་འཇུག་པ་གཟུགས་
གཅིག་པའམ། མཚུངས་ཆོས་སྤྱགས་ལས་གོ་བའམ་རྟགས་པ། སྐབས་
ཐོབ་ཀྱིས་མཚུངས་པར་རྟགས་ཐུབ་པ་དེ་ནི་ཚུག་ཁྱུན་གྱི་རོ་བོ་ཡིན་ལ།
ཁྱུན་གྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཆོད་དཔེ་དོན་གཉིས་ཆོག་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་མཚུངས་
པར་ལྟན་པའི་སྒྲས་ཟིན་མཚུངས་པའི་ཚུག་པ་ཅན་དང་། མཚུངས་
ཆོས་སྤྱགས་དང་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་རྟགས་པའི་རྟགས་པ་མཚུངས་པའི་
ཚུག་པ་ཅན། མཚུངས་ཆོས་སྤྱགས་དང་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་རྟགས་པ་
འབྱེད་ཆོས་ལའང་འདྲ་བའི་ཆ་ཡོད་པའི་འབྱེད་ཆོས་མཚུངས་པའི་
ཚུག་པ་ཅན་ནམ་མཚུངས་པའི་ཚུག་པ་ཅན། མཚུངས་ཆོས་སྤྱགས་
དང་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་རྟགས་པ་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་འབྱེད་ཆོས་ཀྱང་
རིགས་འདྲ་བས་རིགས་མཐུན་འབྱེད་པའི་ཚུག་པ་ཅན་བཅས་ཅ་བའི་

དབྱེ་བ་བཞི་ཡོད་ལ། དེའི་དང་པོར། རང་གསེས་དབྱེ་བ་ལྔ་དང་།
གཉིས་པར་གཉིས། གསུམ་པར་གཉིས། བཞི་བར་གཅིག་ཉེ་ཆོན་ཅ་
བས་དངོས་བསྟན་གྱི་ལྷོག་པ་ཅན་བརྒྱ་ཡོད་དོ། །

༥ རྒྱན་འདིར་དཔེ་དོན་གཉིས་ངེས་པར་དུ་དགོས་པས་ཁ་ཅིག་
གིས་དཔེ་རྒྱན་ལས་ལོགས་སུ་མེད་དོ་ཞེས། དཔེ་དོན་གཉིས་ཡོད་པ་
ཅམ་གྱིས་དཔེ་རྒྱན་དུ་འགྱུར་ན་གཟུགས་རྒྱན་དང་དོན་གཞན་བཞི་དང་
པའི་རྒྱན་སྟགས་མང་པོ་ཞིག་དཔེ་རྒྱན་དུ་བལ་བས་མི་འཐད་ལ།
དབྱུག་པ་ཅན་ཡང་རྒྱན་གྱི་རབ་དབྱེ་ལ་མཛུངས་པར་འདོད་དགོས་སོ། །
དེས་ན་ལྷོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་སྐབས་དཔེ་དོན་མཛུངས་པར་བརྟུན་
པ་གཙུག་པོ་མེད་པར། མཛུངས་པ་ལས་ལྷོག་པ་ཉེ་མི་མཛུངས་པར་
བརྟུན་པ་ཁྱད་ཆོས་གཙུག་པོ་དང་། དཔེ་རྒྱན་ནི་མཛུངས་པར་བརྟུན་པ་
གཙུག་པོ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་གྱིན་ཏུ་ཆེད། །

༦ གཅིག་ལྷོག་སྐབས་ཅ་བའི་དཔེ་བརྟུན་དུ་སྒྲུབ་བྱས་ཡོད་
ཀྱང་། དེ་ནི་རྒྱ་གར་སྐད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལས་རང་ཤུགས་སུ་ཐོན་པ་ཡིན་
གྱི་རྒྱན་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ། །

༧ འགལ་བའི་དཔེ་དང་གཉིས་གྱི་ལྷོག་པ་ཅན་གང་ཡིན་ཡང་
དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་གནས་སའམ་བརྟེན་ས་ཐ་དད་པ་དང་། ཡང་ན་ངོ་
བོ་དང་ཁྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱིས་མི་མཛུངས་པར་བརྟུན་པའི་ཆ་
ནས་འདྲ་ཡང་། འགལ་བའི་དཔེར་མཛུངས་པ་ཤུགས་ལས་རྟོགས་

སྐབས་ལྟུ་གཉིས་པའི་མཐའ་བྱིན་འདོན་གྱི་ལ།

དགོས་ཤིང་དཔེ་ཡང་འགའ་ཞིག་འགོད་ཆོག་ལ། གཉིས་ཀྱི་ཚུག་པ་ཅན་
ལ་མཚུངས་པ་ཆོག་ཟིན་ལ་ཐོན་ཀྱང་མི་མཚུངས་པའི་བྱང་ཆོས་བརྗོད་
པ་གཙུག་པོ་ཡིན་ནོ། །

༥ དགག་པའི་དཔེ་དང་འགོག་པ་ཅན་གྱི་ཚུག་པ་ཅན་གཉིས་
ཀར་དཔེའི་རྒྱན་བརྗོད་དེ་དཔེ་ཅན་དང་མཚུངས་པ་འགོག་པ་དང་
དགག་སྐྱོད་དང་ཐོན་དགོས་པར་འདྲ་ཡང་། དགག་པའི་དཔེ་ཆོག་ཟིན་
ལ་དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་བཀག་ནས་མཚུངས་ཆོས་ཤུགས་ལས་རྟོགས་
དགོས་པ་དང་། འགོག་པ་ཅན་གྱི་ཚུག་རྒྱན་ལ་ཐོན་མར་དཔེ་དོན་
མཚུངས་པར་སྒྱུར་བ་ལས་ཚུག་དགོས་པ་གཙུག་པོ་ཡིན་པས་བྱང་པར་
ཆོད། །

༦ དཔེ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆོས་ཤིག་རྟགས་སུ་འགོད་པར་གཏན་
འབེབས་ཀྱི་དཔེ་དང་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཚུག་པ་ཅན་གཉིས་འདྲ་ཅུ་
ཡོད་ཀྱང་། གཏན་འབེབས་ཀྱི་དཔེར་ཐེ་ཆོས་པའི་སྒྲི་དེ་བཀག་ནས་
ཤུགས་ལ་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་གཙུག་པོ་ཡིན་ལ། གཏན་ཆོགས་ཅན་
གྱི་ཚུག་པར་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་བྱང་ཆོས་དེས་མི་མཚུངས་ཚུལ་
བརྗོད་དགོས་པ་བྱང་ཆོས་གཙུག་པོ་ཡིན། །

༧ གཅིག་གི་ཚུག་པ་ཅན་དང་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཚུག་པ་ཅན་གྱི་
རྒྱན་གཉིས་དཔེ་ལ་མེད་པའི་དཔེ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆོས་ལྟག་པ་ཞིག་
བཀོད་དེ་མཚུངས་པ་ལས་བྱུར་ཚུག་དགོས་པར་མི་འདྲ་བ་མེད་ཀྱང་།

དཔེའི་སྒྲིན་བརྗོད་པ་དང་གཏན་ཆེགས་སམ་རྒྱ་མཚན་སྒྲིན་པའི་ཆེག་
འགྲོང་དགོས་མིན་གྱིས་བྱང་པར་ཆེན་པོ་ཡིད་དོ། །

༥ འགྲོག་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་པ་དང་གཏན་ཆེགས་གྱི་ལྷག་པ་ཅན་
གཉིས་ཀར། ཐོག་མར་མཚུངས་པར་སྒྱུར་བ། དཔེའི་སྒྲིན་བརྗོད་དེ་
མཚུངས་པ་ལས་ལྷག་པ། དགག་སྒྲིན་དང་ལྷག་པ་བཅས་གྱིས་འདྲ་ཡང་།
འགྲོག་པའི་ལྷག་པར་དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་བཀག་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ལ།
གཏན་ཆེགས་གྱི་ལྷག་པར་རྒྱན་རང་གི་བྱང་ཆོས་ཐོན་ཕྱིར། ལྷུར་ཕྱིར།
ཡིན་སྟབས། ཡིད་གསེས་སྟ་བུའི་རྟགས་སམ་གཏན་ཆེགས་གྱི་སྒྲིན་ངས་
པར་ཐོན་དགོས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་རོ། །

༦ འགལ་བའི་དཔེ་དང་རྟེན་གྱི་ལྷག་པ་ཅན་གཉིས་དཔེ་དོན་
གཉིས་གནས་སའམ་རྟེན་སའི་མཚུངས་པར་བརྗོད་པར་འདྲ་ཅམ་ཡིད་
ཀྱང་འགལ་བའི་དཔེར། དབྱངས་ཅན་སྟ་མའི་ཞལ་དང་སྒྲིན་ཀའི་སྒྲ། །
ཡིད་འོང་མཛེས་སྟུག་རྒྱགས་པའི་ཀྱན་ད་ནམས། །ངོ་མཚར་ཀྱན་
དགའི་དབྱིད་དུ་གཅིག་གྱུར་ཀྱང་། །ཞེས་དཔེ་དོན་མཚུངས་པར་སྒྲིན་
པ་གཙ་བོ་ཡིན་ལ། རྟེན་གྱི་ལྷག་པ་ཅན་ནི། ཅ་བར། བྱོད་གྱི་གདོང་
དང་པར་སྒྲེ། །འདི་གཉིས་གྱི་ནི་བྱང་པར་ཡང་། །པར་རྒྱ་ལས་སྒྲེས་པ་
དང་། བྱོད་གདོང་བྱོད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་གནས་སའམ་རྟེན་སའི་
བྱང་པར་གྱིས་མི་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་གཙ་བོ་ཡིན་ལ་དཔེ་ཡང་
གཅིག་གིས་ཆོག་གོ། །

‡ སྤུལ་བྱུང་གི་དཔེ་དང་རྟེན་ལྡན་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཚངས་
 གྲས་བཞད་སྟེ་ལས། སྤུལ་བྱུང་གི་དཔེ་ལ་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་
 གང་དུ་མཐོང་བའི་གནས་ཐ་དད་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་སྟོན་ཀྱན་ནས་
 མཚུངས་ཞེས་དཔེ་དོན་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པ་གཙུག་པ་དང་།
 འདི་ལ་འབྲེད་བྱེད་རྟེན་ཐ་དད་པའི་བྱུང་པར་བཀོད་ནས། ཕན་ཚུན་
 མཚུངས་པ་བྱགས་བསྟན་དང་མི་མཚུངས་པ་གཙུག་པ་བརྟེན་པ་ཡིན་
 འོ། ། ཞེས་གསུངས།

‡ ལྡན་ཅན་གྱི་ཙུ་བའི་ས་བཅད་བཞི་བ་རིགས་མཐུན་གྱི་ལྡན་
 པར། ཙུ་བར། རིན་ཆེན་སྒྲུང་བས་མི་འཕྲོགས་ཤིང་། རྟེན་མའི་འོད་ཀྱིས་
 མི་བསྟོག་པ། ལང་ཆོ་ལས་བྱུང་ན་ཚུང་གི། ལྷན་པས་ལྟ་བ་འགོག་པར་
 བྱེད། རེས་འདོད་ལྡན་གྱི་སྟེ་བ་ཞིག་མཛེས་མའི་ལང་ཆོའི་མཛེས་སྟུག་
 གིས་ཚུས་ཏེ་ཚོངས་པའི་ལྷན་པར་གྱུར་བ་དང་སྟེ་ལྷན་པ་གཉིས་
 ལྷན་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བ་ཏེ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྟོན་ནས་རིགས་སྟུ་
 མཐུན་ཀྱང་། རིན་པོ་ཆེའི་འོད་སྒྲུང་གིས་ཀྱང་སེལ་མི་ཐུབ་པ་དང་ཏེ་
 མའི་འོད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ལྡན་པའི་བྱུང་ཆོས་དེ་ནི་འབྲེད་བྱེད་དཔེ་སྟེ་
 ལྷན་པའི་མ་ཡིན་པར་དཔེ་ཅན་ཚོངས་པའི་ལྷན་པའི་ཡིན་པ་སྐད་དུ་
 བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་སོ། །

‡ རིགས་མཐུན་གྱི་ལྡན་པ་འདི་དཔེ་ཅན་གྱི་བྱུང་ཆོས་ཀྱིས་མི་
 མཚུངས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་ནས་གོང་གི་གཅིག་ལྡན་དང་གཏན་
 ཆོག་གི་ལྡན་པ་སྟགས་ལ་འདྲ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། བྱུང་ཆོས་རིགས་

མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་མིན་གྱི་ཆ་ནས་བྱང་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། ། བྱང་
 ཆོས་རིགས་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཅ་པའི་དཔེ་བརྗོད་ལྟར་ངེས་པར་
 དཔེ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆོས་དེ་གཟུགས་འགོད་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱེད་མི་དགོས་
 པར་སྐྱེ་མོ། །

༥ རྩིས་ཚིག་ལས། འདིར་ནི་མཚུངས་ཀྱང་འབྱེད་བྱེད་སྒྲ་ཡོད་
 པས། །དཔེ་རྒྱན་སྒྲིན་གྱིས་རིག་མིན་དེ་བས་ན། །ཀ་ཡེ་སྤྱག་འཐུམ་མ་
 མཛད་བྱ་གཤོང་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ས་སྒྱུའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་
 མང་ཐོས་སྤྱུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཟུར་བྱ་གནང་བ་ཞིག་སྟེ། མང་ཐོས་པའི་གསུང་
 དངོས་ལ་མངལ་སྐྱལ་མ་ལྟར་ཡང་། དབྱངས་ཅན་དབྱེས་སྤྱུ་ལས།
 འདིར་སྐྱ་བ་དང་ངང་བ་གཉིས་དཀར་པའི་སྒྲིན་ནས་མཚུངས་ཆོས་སྤྱུ་
 བལྟན་ཀྱང་། (མཚུངས་ཆོས་མ་ཟིན་ལ་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་དངོས་སྤྱུ་ཟིན་པའི་ཅ་
 པའི་དཔེ་བརྗོད་ལ་བཤད་ཀྱིན་ཡོད།) སྤྱར་མི་མཚུངས་པར་སྟོག་ཡོད་པས་
 དཔེ་རྒྱན་གྱི་སྒྲིན་ག་ལ་འཇུག་ སྤྱུ་སྒྲུབ་པ་བྱེད་འདི་སྐྱར་ལ་སྤྱགས་
 འཐུམས་པོ་རང་ཞིག་བྱང་འདུག་པ་བྱེད་རང་གི་སྐྱ་ཆེ་རྩེས་མཛོ་ནང་
 པའི་བལྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ལྟ་སྟོམ་ཐམས་ཅད་བས་གཙང་གི་སྤྱས་
 པོ་དང་མི་མཐུན་པའི་གྲ་ཡངས་པོ་ཞིག་མཛད་པ་ལ་སྒྲིན་ལམ་བཏབ་
 པ་འདྲའོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་མང་ཐོས་པའི་དགོངས་པ་དེ་ཟུར་ཅམ་
 རྟོགས་སྤྱབ་པར་འདུག་གོ། ། འདིར་དཔེ་རྒྱན་དང་རིགས་མཐུན་སྟོག་
 པའི་བྱང་པར་འབྱེད་བྱེད་ལྟ་བུ་ཆེན་པོའི་ལུང་ཅམ་དྲངས་པ་ལས།
 སྤྱན་གྱིས་རྩོ་ནང་པའི་ལྟ་སྟོམ་ཐམས་ཅད་བས་གཙང་སྤྱས་པོ་དང་མི་
 མཐུན་ཚུལ་ག་ལ་ཤེས་ཏེ་མི་ཤེས་སོ། །

དགུ་བ་མིད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན།

༥ བརྗོད་ཚུལ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་མིད་པ་ཅན་ལས་རྒྱ་རྒྱུན་ཞིག་
མེད་པར་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་སྐད་ཏུ་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཞིག་ལ་མིད་པ་
ཅན་གྱི་རྒྱན་ཞེས་བྱའོ། ། སྤྱིར་རྒྱ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་མི་མིད་ཀྱང་།
སྐྱེག་ལྟར་དང་ཤིན་ཏུ་སྐྱེག་ལྟར་གྱི་རིགས་སུ་ལྟར་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་པོ་ལས་
བས་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་མི་ཐུབ་པའི་རིགས་ལ་རྒྱ་མེད་པ་ཞེས་སྟན་
ངག་པས་སྟོ་བྱུགས་པ་ཅན་མོ། །

༥ འབྲུག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེས། མིད་རྒྱན་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་
གཉིས་ལས་མི་འདྲིད་པར། ཅ་བའི་དཔེ་བརྗོད་དང་པོ་གཉིས་ནི་
བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཡང་རྒྱན་ཐ་དད་པ་མེན་པར་རྒྱ་གཞན་ཅུང་
ཟད་སྟོན་པའི་མིད་པ་ཅན་ནམ་རྒྱུ་རི་རོ་བོ་ལ་སྤྱར་བའི་མིད་པ་ཅན་
དང་། གསུམ་པ་འབྲས་བུ་རི་རོ་བོ་ལ་སྤྱར་བའི་མིད་པ་ཅན་ཞེས་འདྲི་
དེ། དཔེ་བརྗོད་ལྷ་མི་འདི་གཉིས་ལ་རྒྱན་ཐ་དད་པའི་དབྱེ་བ་ཅི་ཡང་
མེད། རྒྱན་དེ་གང་ལ་སྤྱར་བའི་ཡུལ་གྱི་སྤྱར་གཞི་འམ་བརྗོད་བྱ་ཐ་
དད་པ་ཅན་ཁོ་ན་སྟེ། རྒྱན་གཅིག་ལ་དཔེ་བརྗོད་གཉིས་མཛད་པ་ཡིན་
པར་གཞུང་རང་ལས་ཀྱང་གསལ་ཞེས་སྐགས་མང་ཏུ་གསུངས་སོ། །

འོན་ཀྱང་པོད་མཁས་དང་ལྷ་བ་ཆེན་མོ་སྐགས་མཁས་པ་སལ་མོ་
ཆེས་རྒྱན་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཏུ་འདྲིད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། སྤྱི་བ་
དཔོན་དབྱུག་པ་ཅན་གྱིས་རྒྱན་གང་ལ་འང་དམིགས་བསལ་གྱིས་དཔེ་
བརྗོད་གཉིས་རེ་མ་བཞག་པར་མིད་རྒྱན་ལ་དམིགས་གྱིས་བསལ་

དགོས་དོན་མེད་ལ། བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་ཅི་རིགས་ཀྱིས་རྒྱན་ཐ་
 དད་པར་མི་འབྱེད་ན་དོན་རྒྱན་མང་བོ་ཞིག་རྒྱན་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད།
 ལན་རྒྱན་འདྲེས་དྲིལ་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཆངས་སྤྱོད་བཞད་སྤྱོད་། རྒྱན་
 རང་རང་གི་ནང་གསེས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་སྒྲིན་ནས། བརྗོད་བྱ་ཅུང་ཟད་
 ཐ་དད་པ་ཅམ་གྱིས། རྒྱན་ཐ་དད་ཏུ་འཛོག་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ལྷག་
 པ་ཅན་གྱི་སྐབས། སྤྱོད་ཐོན་མཚུངས་པའི་ལྷག་པ་ཅན་ལ་བརྗོད་བྱའི་
 སྒྲིན་ནས་རྒྱན་ཐ་དད་པ་ལྟར་བྱེས་པ་དང་། རྒྱན་པ་མཚུངས་པའི་
 ལྷག་པ་ཅན་ལ་གཉིས་དང་། འབྱེད་བྱེད་མཚུངས་པའི་ལྷག་པ་ཅན་
 ལ་རྒྱན་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་སྤྱོད་ཏུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་།
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

དེས་ན་མིད་རྒྱན་གསུམ་ག་འབྲས་ཏུ་རང་གི་རོ་བོ་ལ་སྦྱར་དགོས་
 པའི་ཆ་ནས་འདྲ་ཡང་། རྒྱན་དང་བོར་རྒྱ་མེད་པར་བྱའི་དབྱར་དགུན་
 སྤྱོད་ཏུས་ཀྱི་རོ་བོ་སྟོན་པ་དང་། རྒྱན་གཉིས་པར་རྒྱ་མེད་པར་ནང་
 གི་ལང་ཆོ་སྟེ་ཆན་དར་གཞོན་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་འཕ། བྱམས་སྟེང་རྗེ་དང་
 ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་དོག་སྤྱོད་ཆེ་མོ་གྱི་གཉིས་ལུགས་སྟོན་པ། རྒྱན་གསུམ་
 པ་ནི་བྱི་ནང་གང་ལ་འང་སྟོན་པ་མེད་པར་རྒྱ་མེད་པའི་འབྲས་ཏུ་རང་
 གི་རོ་བོ་ཅམ་སྟོན་པ་ཞིག་དགོས་སོ།

བརྩ་བ་བརྩམ་བཤེད་ཀྱི་ཀློན།

༥ བརྩམ་བཤེད་ཀྱི་ཀློན་དང་གཤམ་ཆོག་གི་ཀློན། ལྷན་པའི་ཀློན་
འགའ་རེ་བཅས་ནི་ཙམ་པ་པོས་གང་བཤེད་པར་འདྲ་བའི་བཤེད་
དོན་དངོས་ཐད་ཀར་མི་སྟོན་པར། བྱད་ཆོས་དབྱིབས་གཞུགས་སོགས་
དང་ཉ་ཅང་འདྲ་མཚུངས་སུ་ལྷན་པའི་དཔེ་གཞན་ཞིག་བཤེད་དེ་ག་
པར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་ཙམ་གྱི་ཆད་རུང་མཐོ་བའི་ཀློན་ཞིག་སྟེ། འདྲ་
གཏམ་དང་གསང་བའི་བྱ་བ། ཀྱ་རེ་དང་ཅེད་མཚར་བཅས་ལ་བསྐོས་
ན་ཤིན་ཏུ་འཚམ་པ་ཞིག་གོ།

༥ བརྩམ་བཤེད་ཀྱི་ཀློན་ལ་ཡུལ་དབུས་འགྱུར་གྱི་མཁས་པ་ནམས་
ཀྱིས་སྐྱེ་ཙམ་གྱི་ཀློན་ཡང་ཟེར་ཞེས་རིན་སྤངས་སྟོན་འབྲེལ་དུ་གསུངས་
སོ། ཙམ་པར་བརྩམ་བཤེད་ཀྱི་ཀློན་ལ་དབྱེ་བ་བཞི་གསུངས་པ་ལས།
ཀློན་དང་པོ་ནི་སྤྱིའི་བརྩམ་བཤེད་དང་། བྱི་མ་ནམས་དེའི་བྱེ་བྲག་གསལ་
ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་རོ། བརྩམ་བཤེད་ཀྱི་ཀློན་དང་གཤམ་ཆོག་གི་ཀློན་
གཉིས་ཀ་བཤེད་བྱ་གཤམ་པ་སྟེ་སྐྱུ་པའི་ཆ་ནས་འདྲ་ཙམ་ཡིད་བྱང་།
གཤམ་ཆོག་གི་ཀློན་ལ་དཔེ་ཙན་ལས་གཞན་པའི་དཔེ་ཞིག་འགོད་དགོས་
པའི་ངེས་པ་མེད་ལ། བརྩམ་བཤེད་ཀྱི་ཀློན་ལ་ངེས་པར་དཔེ་ཙན་ལས་
གཞན་པའི་དཔེ་ཞིག་འགོད་དགོས་ཤིང་དཔེ་ཙན་དེ་བརྩམ་པའི་ཚུལ་
ཀྱིས་བཤེད་དགོས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ཡིན།

བརྩ་གཅིག་པ་ཐུལ་བྱུང་གི་བྱུང།

༩ ཅ་བར། ཐུལ་བྱུང་བར་བརྗོད་པ་འདི། རྒྱལ་གྱི་དམ་པ་
 ཡིན་ཏེ་དཔེར། ཁྱེས་དང་། ངག་གི་དབང་པོས་མཚན་བྱུར་བ། ཐུལ་
 བྱུང་ཁྱེས་འདི་བརྗོད་པ་འདི། རྒྱལ་ནི་གཞན་པ་ན་མས་ལ་ཡང་། །
 གཅིག་བྱུང་བྱུང་གཉེན་མཚན་ཏུ་མཛོད། ཁྱེས་དང་། འཇུ་མི་མས་
 པའི་སྟན་འབྲེལ་ལས། དཔེ་བྱུན་མགས་བྱུན་གཞན་ལ་འང་ཐུལ་བྱུང་
 གི་ཉམས་འདྲེས་ན་ཆེས་མཛོད་པར་འབྱུར་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་ཐུལ་
 བྱུང་གི་བྱུན་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་གནས་ཚུལ་གྱི་མཚམས་
 ལས་བཀལ་བའི་བྱུང་ཉམས་ཆེན་པོས་བརྗོད་དོན་དེ་ཉིད་ཆེས་ཐུལ་བྱུང་
 བྱུང་བར་བརྗོད་དགོས་པས། གང་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་དེའི་
 བྱུང་ཆོས་ཐུན་ཐུམ་ཆོག་གས་ཤིང་རྩ་མཚར་བ་སྟན་བྱེད་ལ་ཐུལ་བྱུང་
 པའི་བྱུན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཅམ་པ་པའི་སྟན་ངག་སྐྱུ་ཅལ་ལ་བྱུང་བའི་
 བྱུང་ཆོས་རྩ་བུ་བྱེད་ཅིག་དང་། སྐྱུ་པ་པོར་ཆད་ལས་འདས་པའི་ཆར་
 པ་དང་སྐྱུ་རྣམས་བྱེད་ཅིག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟའི་དྲག་ཅལ་ལ་སྐྱུར་
 པའི་སྐྱུ་པ་རྣམས་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་བྱུན་འདིའི་ལམ་ནས་འཁྲུག་ཡོད་
 པས་ལྟ་མོ་བ་ཁྱི་སྟང་གི་དྲན་འཛིན་དབང་མེད་ཏུ་འཕྲོག་བཞིན་པ་
 ལྟར་རོ། །

༩ དཔལ་པའི་སྟན་ངག་སྐྱུ་ལས། རང་བཞིན་གྱི་བྱུན་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་གྱི་དངོས་པའི་རྩ་བོ་བརྗོད་པར་ཡང་བྱུང་བར་བརྗོད་པའི་སྐྱུ་
 བས་ཐུལ་བྱུང་གི་བྱུན་དང་ལྟན་ན་མཛོད་གྱི། མི་ལྟན་ན་སྟན་ངག་གི་

ལྷན་ཏུ་མི་འགྱུར་ན། འཕྲིག་པོར་བརྗོད་པ་དཔེ་དང་གཟུགས་ཅན་ལ་
 སྐྱེ་གས་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིལ། ཞེས་གསུངས་པར་རིན་པུང་སྟན་འགྲེལ་ཏུ་
 རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་ལྷན་དང་སྤུལ་བྱུང་གི་ལྷན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་
 པར་འགྲེལ་ཏེ། མཚན་གཞིར་སངས་རྒྱས་བྱང་ལེམས་གྱི་བརྗོད་པ་ལྟ་
 ཏུ་བཞག་པ་དང་། ལྷན་གསུང་ལ་ལར་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ནི་སྤུལ་
 བྱུང་ཅེས་པོ་བར་འདོད་པ་སྐྱེས་བྱུང་བས། ལྷན་མཁྱེན་སྒྲོམ་ཆོག་ཏུ།
 ལྷན་བྱས་ལྷན་བྲལ་འདིར་གཅིག་མ་དམིགས་ཐིམ། །རང་བཞིན་
 བརྗོད་དང་སྤུལ་བྱུང་གཞི་མཐུན་འབྲལ། །ཞེས་བྱར་བྲག་ནང་རྒྱུ།
 དཔང་མའི་དཀོངས་པ་ནི། རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་ལྷན་ལ་འང་སྤུལ་
 ཏུ་བྱུང་བའི་ལྷན་དག་གི་ཉམས་དང་ལྷན་དགོས་ཤིང་། དེས་པོའི་
 ལྷན་པར་གཅིག་ལྟ་བུའང་བརྗོད་ཚུལ་སྟེ་ཆོགས་པས་བརྗོད་དགོས་
 པའི་དོན་ཏེ། ཅེ་བར། དེས་པོ་སྟེ་ཆོགས་དེས་གསལ་བྱེད། །ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

* སྤུལ་བྱུང་གི་དཔེ་དང་སྤུལ་བྱུང་གི་ལྷན་གཉིས་ཀར་ལྷན་
 ཉམས་སྟོན་དགོས་པའི་ཆ་ནས་འདྲ་ཅེས་ཡོད་ཀྱང་། སྤུལ་བྱུང་གི་
 དཔེར་ལྷན་ཉམས་དེ་འདྲ་མི་ཆེ་ཞིང་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀའི་མཚུངས་
 ཆོས་ཏུ་མ་དེས་པར་ཏུ་ཆོག་ཟིན་ལ་སྟོན་དགོས་པ་དང་། སྤུལ་བྱུང་གི་
 ལྷན་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས་དགོས་པའི་དེས་པ་མེད་པར་གཙོ་བོ་དཔེ་
 ཅན་ནས་དོན་གྱི་ལྷན་ཆོས་སྟོན་ཕྱིར་འདིག་རྟེན་གྲགས་ཆོད་ལས་
 བཟལ་བའི་ལྷན་གསལ་བརྗོད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

༥ བེ་ཚོམ་པའི་དཔེ་དང་བེ་ཚོམ་སུལ་བྱུང་གི་ཀྱན་གཉིས་ཀར་བེ་
 ཚོམ་པའི་སྒྲིལ་གྱིས་སྒྲིལ་སྒྲིལ་དུ་བརྒྱུད་དགོས་པའི་ཆ་ནས་འདྲ་ཅམ་
 ཡིད་ཀྱང་། བེ་ཚོམ་པའི་དཔེར་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་མ་ཤེས་
 པར་བེ་ཚོམ་སྒྲིལ་པ་ཞིག་དགོས་ལ། བེ་ཚོམ་སུལ་བྱུང་ལ། དཔེར་ན།
 དཀའ་ཐུབ་པ་ཞིག་གི་ཆེ་བ་བརྒྱུད་ཕྱིར། ཟས་དང་གཉིད་ལ་བརྟེན་
 བཞིན་ཡོད་མེད་ལ་བེ་ཚོམ་སྒྲིལ་པ་སྐད་དུ་བརྒྱུད་པ་ལས་དཔེ་དེས་པར་
 དུ་འགོད་མི་དགོས་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་དོ། །

༥ དེས་པའི་དཔེ་དང་དེས་པ་སུལ་བྱུང་གཉིས་ཀྱང་གོང་དང་
 འདྲ་བར་དཔེ་འགོད་བྱེད་དགོས་མིན་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པར་མ་ཟད།
 དེས་པའི་དཔེའི་སྐབས་སུ་དཔེ་གཅིག་པོ་ལས་གཞན་པའི་མཚུངས་དཔེ་
 ཞིག་མེད་པར་དེས་པ་སྐད་ཀྱིས་བརྒྱུད་དགོས་ལ། དེས་པ་སུལ་བྱུང་གི་
 སྐབས་ལུལ་ཞིག་ལ་འུད་ཆེན་པོས་བེ་ཚོམ་སྒྲིལ་སྐད་དེ་ལ་སྤྲོད་བེ་ཚོམ་
 སྒྱི་མི་དགོས་པར་དེས་པ་རྟེན་ཚུལ་བརྒྱུད་པ་ཞིག་སྟེ་གཏན་འཁེབས་
 གྱི་དཔེ་དང་ཡང་སྒྲིལ་འདྲ་ཅམ་ཡོད་དོ། །

༥ འཇུ་མི་ལམ་པའི་སྟུན་འབྲེལ་དུ། དེས་པ་སུལ་བྱུང་ནི་བེ་ཚོམ་
 སུལ་བྱུང་གི་བྱེ་བྲག་ཏུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་བརྒྱུད་གཞི་
 གཅིག་ལ་སྦྱར་བས་སྒྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཁྱུར་ན། དེས་པ་དཔེ་མཁས་དཔེ་
 ཀྱན་སྟེ་གཅིག་པོ་ཆོས་དཔེའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཁྱུར་ཏེ། བརྒྱུད་གཞི་བྱུང་
 མེད་ཀྱི་མངོས་ཆོས་ཁོ་ནར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

‡ བཞི་བའོ་མཚར་སྤུལ་བྱུང་སྐབས། དགྲེས་སྤྲུལ་ས། གཞུང་གི་
 ཆོག་ཟིན་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གྲགས་པ་སྤུལ་བྱུང་ཞེས་འཆད་འདུག་
 ནའང་། རྒྱ་ཆུང་བར་མངོན་ཞེས་སྟོན་འབྲེལ་འགའ་ལ་ཟུར་བུ་གནང་
 བ་ནི་ཆེས་ཆེར་དོན་ལ་གནས་ཏེ། ཅ་བར། རྒྱུད་ཀྱི་གྲགས་པའི་སྤང་བ་
 བློ། །དཔག་ཅུས་མིན་ཡང་འདིར་ཤོད་བ། །ས་སྦྱང་སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱི་
 བློ། །ཁོངས་དག་ཞེས་ཤིན་ཏུ་ཡངས། །ཞེས་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གི་གྲགས་སྟན་
 ལ་སྦྱར་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་མཚན་གཞི་ཅན་ཡིན་པ་ལས་སྦྱིར་དཔེ་ཅན་གྱི་
 རྒྱུད་ཆོས་དོ་མཚར་བ་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པས་སྟན་གྲགས་ཁོ་ན་ལ་
 སྦྱར་ན་རྒྱ་ཆུང་བར་གསུངས་པའོ། །

‡ སྤུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་གྱི་སྐབས་འདིར། ཀུན་མཁྱེན་སྟོན་ཆོག་ལས།
 མངོས་རྒྱན་སྐབས་སྤྲུལ་ག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཁྱེས་སྟགས་གསུངས་པ་ནི།
 དགྲེས་སྤྲུལ་ས་ལེའུ་དང་བོའི་སྐབས་ཀྱི་མངོས་པའི་རྒྱན་དང་སྐབས་
 འདིའི་དོ་མཚར་སྤུལ་བྱུང་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་བསྟན་པའི་དོན་ཆོགས་
 བཅད་ཏུ་བཞེབས་པ་སྟེ། རྒྱན་འདི་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་ཞིབ་ཕྲ་ལེའུ་
 དང་བོའི་བྱན་མིན་རྒྱན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ན་འབྲིག་པར་མངོན་ནོ། །

‡ ཀུན་མཁྱེན་སྟོན་ཆོག་ལས། རྒྱན་འདིས་སྦྱོར་དཔེ་རྒྱན་ས་
 གཉིས་དང་། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་ནི། དགྲེས་སྤྲུལ་ས་འབྲེལ་བ་ལྟ་
 མ་ནམས་སུ་སྟོན་པའི་སྤུལ་བྱུང་སྟགས་མང་ཏུ་སྦྱོར་བའི་དཔེ་བརྗོད་
 མངོན་འདུག་ཀྱང་། ཆོག་ཆོགས་ཆེ་བ་ཅན་ཏུ་ཟད་ཅིང་། རྒྱན་འདིས་
 པར་སྦྱོར་བར་ཤར་ན་དཔེ་རྒྱན་ས་གཉིས་དང་སྦྱར་བའི་སྤུལ་བྱུང་འོང་

བས་མཆོན་ཏེ། བརྟན་མྱད་གྱི་བྱན་འདྲེས་པ་ཁྱི་སྒྲག་བཀལ་བ་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར་སྒྲ་ཤས་གྱིས་དཔྱགས་པ་ལས་བརྟན་པར་མི་ཅུས་སོ། ། ཞེས་
 དཔང་ཁིག་སྒྲགས་འབྲེལ་བ་ལྷ་མ་ནམས་སུ་བརྟན་པའི་སྤྱལ་བྱུང་།
 དཔེའི་རྗེས་སུ་སང་པའི་སྤྱལ་བྱུང་། གཟུགས་ཅན་དང་ལྷན་པའི་སྤྱལ་
 བྱུང་། རང་བཞིན་བརྟན་པའི་སྤྱལ་བྱུང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཆོས་དང་
 ལྷན་པའི་གྲགས་པ་སྤྱལ་བྱུང་། རྟོན་གཞན་བཞུགས་པའི་སྤྱལ་བྱུང་།
 མེན་མེད་སྤྱལ་བྱུང་། རབ་རྟོག་གི་སྤྱལ་བྱུང་། འགྲོག་པའི་སྤྱལ་བྱུང་།
 རབ་སྤེལ་གྱི་སྤྱལ་བྱུང་སྒྲགས་བྱན་འདྲེས་མ་མང་པོ་སྐྱུར་བའི་ཚུལ་དེར་
 ཐུགས་མ་རངས་པའི་ཚུལ་གསུངས་པའི་དོན་ནམས་ཆོགས་བཅད་ཏུ་
 བསྐྱེདས་པའོ། །

བཅུ་གཉིས་པ་རབ་རྟོག་གི་རྒྱལ།

༥ རབ་རྟེན་གྱི་ཁྱེད་ཀྱི་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐུ་མེད་མ་ལུ་མེད་མེད་ཀྱི་
དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་གནས་ཚུལ་ལམ་རྣམས་པ་དངོས་དེ་
རབ་རྟེན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེད་དང་ལུང་པའི་སྐོར་ནས་རྣམས་པ་གཞན་ཞིག་
གི་དོ་སྤར་སྐྱོ་བ་ཉག་སྐྱེད་ནས་བརྒྱུད་པའི་འཁྱུག་བརྒྱུད་ཀྱི་ཁྱེད་སྐྱེད་དག་
གི་ཉམས་ལུག་སྐྱེད་ཚུགས་པ་ཐོན་བྱེད་ཅིག་ལྟེ། ཅ་བ་མེ་ལོང་མ་ལས།
སྐུ་མེད་ལུག་རབ་རྟེན་དང་། སྐུ་མེད་མེད་རབ་རྟེན་ ཉིང་འཛིན་རབ་
རྟེན་གསལ་བ་ཞིན་སྐྱེ་ཅན་གྱི་རབ་རྟེན་བཅས་གསུམ་གསུངས་སོ། །
ཁྱེད་འདིར་དཔེ་དོན་གཉིས་སུ་འབྱེད་དུ་མེད་ཅིང་། བཞིན་དང་འབྲ་
སྐྱེད་ལུང་ཡང་དེ་ནི་སྐུ་མེད་ཐོབ་སྐྱེད་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་མཚུངས་
སྐྱེ་མིན་ཉེ་རབ་རྟེན་གསལ་སྐྱོ་འདོགས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡུན་ཅན་ཡིན་ནོ། །

[illegible]

‡ ཉིང་འཛིན་རབ་རྟག་གི་དཔེ་བརྗོད་ལ་ཅ་བར། ལུག་པ་ལུས་
 ལ་འབྱུག་པ་བཞིན། །མཁའ་འདི་མིག་སྒྲན་ཆར་འབེབ་བཞིན། །ཞེས་
 འདི་ཡང་ངོ་རབ་རྟག་གི། །མཆན་ཉིད་ལུག་པ་ཤིན་ཏུ་མང་། །ཞེས་
 འབྱུང་བས། །ཁམས་འབྲེལ་ལས། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་ངོ་རྒྱས་སེམས་
 མེད་རབ་རྟག་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། རབ་རྟག་
 གསལ་བྱེད་གྱི་སྒྲུའི་ཁྱད་པར་ཅམ་ལས་སེམས་མེད་གྱི་ཆོས་ཤིག་སེམས་
 ལུག་གྱི་ཆོས་གཞན་ཞིག་གི་ངོ་བོར་སྒྲི་བཏགས་ཏེ་བརྗོད་པ་ལ་བྱུང་
 པར་མེད་པས་སོ། ། རྟོན་འདི་ལ་བསམ་ན་རབ་རྟག་གི་རྒྱན་ཐམས་
 ཅད་ཉིང་འཛིན་རབ་རྟག་ལས་མ་འདས་མོད། ལྷ་མ་གཉིས་ལ་བརྗོད་
 བྱ་རྟོན་དང་བྱི་མ་གཅིག་བྱུར་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོའི་སྒྲི་ནས་མིང་བཏགས་
 པའོ། ། རྒྱན་འདི་ལ་ཉིང་འཛིན་རབ་རྟག་ཅེས་བརྗོད་རྟོན་རྒྱ་གཞུང་
 ཏུ་ས་མ་རྒྱུ་འམ་ས་མ་རྟེ་ཞེས་པ་མཉམ་བཞག་གམ་ཉིང་ངོ་འཛིན་གྱི་
 རྟོན་ཏུ་འབྱུག་པས་ཡིན་ཏེ། སེམས་མེད་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་སེམས་ལུག་
 གྱི་ཁྱད་ཆོས་སུ་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་སྒྲི་བཏགས་ཏེ་བཞག་པའམ་བརྗོད་
 པས་ན་མིང་ཡང་དེ་ལྟར་བཏགས་པའོ། །

‡ ཅ་བ་མེ་ཡང་མར་ཉིང་འཛིན་རབ་རྟག་སྐབས་བཞིན་སྒྲ་ཞིག་
 ཡོད་པས་རྒྱན་དེ་དཔེ་རྒྱན་ཏུ་ཐལ་བར་འདྲོད་པའི་ལྷག་རྟག་འཛིན་
 ཆེད་བཤད་པ་མང་བོ་ཞིག་གནང་ཞིང་། ཀུན་མཁྱེན་ལྷ་མ་ཆོག་སྐུ་གས་
 བྱས་གྱི་སྒྲན་གཞུང་མང་བོར་ཡང་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་དང་རབ་རྟག་
 གི་སྒྲ་གཉིས་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཤད་གྱི་མཐའ་དང་དེ་ཐན་གྱི་
 མཐའ་ཅན་སོ་སོར་ཡོད་པས་མི་འདྲ་ཚུལ་གསུངས་པ་ནི་རྒྱ་གར་སྐད་

གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉེ། དེ་འདྲའི་རིགས་པས་རྟོགས་མཐའ་ཡང་
 ལེགས་པར་མེལ་བྱ་བ་པར་འདུག་མོད། བོད་སྐད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་རྟོགས་མཐའ་མེལ་མི་བྱ་བ་ཉེ། བོད་སྐད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་
 བཞིན་དང་འདྲ་སྟགས་ལ་ཆོག་པ་ཅད་རང་ཉིད་དུ་ཀྱན་བཤད་དང་དེ་
 སན་གྱི་མཐའ་ཟེར་རྒྱ་མེད་པས་རིགས་པ་དེས་བྱུང་བར་འབྱེད་མི་
 བྱ་བ་ཀྱང་། ཆོག་ཀྱགས་སམ་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་དཔེ་རྒྱན་
 སྐབས་དཔེ་རྟོན་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་དུ་ལུས་བ་དང་། རབ་རྟོག་གི་
 རྒྱན་གྱི་སྐབས་སེམས་ལྡན་གྱི་བྱུང་ཆོས་ལྟ་བུ་ཞིག་སེམས་ལྡན་གཞན་
 ཞིག་གི་བྱུང་ཆོས་ལྟ་སྟོང་བྱུགས་པ་གསལ་བྱེད་དུ་ལུས་བས་མི་འདྲའོ།
 དེའི་ཚུར་དོན་འདིར་ཆོག་རྒྱན་རིག་པའི་སྒྲིམ་འབྱེད་ལས། གོང་གསལ་
 རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་གྱི་སྒྲིམ་དགའི་ནང་ནས། བཞིན་འདྲ་རྟོག་གསུམ་
 པ་དེ་དཔེ་རྒྱན་གྱི་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་གྱི་སྒྲིམ་ནང་དུ་འང་ཡོད་
 པས། རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་གྱི་སྒྲིམ་དང་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་གྱི་སྒྲིམ་
 གཉིས་ལ་བྱུང་བར་གང་ཡོད་ཟེར་ན། ཆོག་པ་ཅད་རང་ཉིད་གྱི་ཐོག་ནས་
 བཤད་ན་དེ་གཉིས་ཀར་སྦྱར་ཆོག་ཀྱང་། སྦྱར་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་སྒྲིམ་
 དབྱེ་བ་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་དོན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བྱས་ཏེ། ཆོག་
 པ་ཅད་དེ་གསུམ་གང་རུང་སྦྱར་ན་དཔེ་རྟོན་གཉིས་མཚུངས་པ་གསལ་
 བྱེད་དུ་གོ་བ་ལས། སེམས་ལྡན་སེམས་མེད་གྱི་བྱུང་ཆོས་ལ་སྒྲིམ་བྱུགས་
 པའི་བསམ་ཚུལ་བཀོད་པ་ཡིན། མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲིམ་ཡོད་ཅིང་
 སེམས་ལྡན་དང་སེམས་མེད་གྱི་བྱུང་ཆོས་ལ་སྒྲིམ་བྱུགས་པའི་བསམ་
 ཚུལ་བཀོད་པའི་སྐབས་སུ། ཆོག་པ་ཅད་དེ་གསུམ་གང་རུང་སྦྱར་ན་དཔེ་
 དང་དོན་གཉིས་མཚུངས་པར་སྟོན་མི་ཅུས་པས་ན། རབ་རྟོག་གསལ་
 བྱེད་གྱི་སྒྲིམ་ཡིན་པ་ལས་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་གྱི་སྒྲིམ་ཡིན་པའི་བྱུང་
 པར་ཆེན་པོ་ཡོད། ཅེས་གསལ་ཞིབ་དུ་གསུངས་འདུག་གོ།

བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱུ་ལྟོན།

༩ རྒྱུ་རྒྱལ་དག་དང་སྐར་ཅིས་སྐྱེས་པའི་གཞུང་ལུགས་གང་
 ཡིན་ཡང་འདིག་ཞེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གཏམ་དང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
 རྣམ་བཤགས་སྐྱེས་དངོས་པོའི་གཤིས་ལུགས་དག་ནི་རེས་པར་དུ་ཁས་
 ལེན་དགོས་པ་སྒྲིམ་མེད་ཡིན་མོད། རང་རང་གི་གཞུང་ནས་བལྟན་
 པའི་ཐུན་མིན་བརྟེན་ཆ་དང་ཐུན་མིན་གྱི་བརྟེན་ལྟངས་ཀྱང་ངོ་མཚར་
 བ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་རྒྱ་ནག་སྐར་ཅིས་ནང་གི་ཁྱེད་པའི་བཤད་པའི་
 སྐབས་ལ་དེར་ཁྱེད་པ་མང་ན་ཟས་བཅུད་ཞན་ཅིང་ཁྱེད་པ་ཟས་
 བཅུད་བཟང་པར་བརྟེན་པ་དང་། སྐར་ཅིས་སྐབས་མང་གི་འབྲི་བ་
 དང་བགང་ཆོ་གཡོན་རྒྱགས་ནས་སམ་ལུགས་ལྷག་གིས་བྱེད་དགོས་པ་
 ལྟ་བུ་སྐར་ཅིས་ཀྱི་ཐུན་མིན་ཁྱེད་ཆོས་ཡིན་ལ། རྒྱུ་ལྟོན་གྱི་སྐབས་
 འདིར་ཡང་རྒྱ་མེད་པས་འབྲས་བུ་མེད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་
 དུས་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་པ། རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་རིགས་མི་འདྲ་བ་དུ་
 མ་བསྐྱེད་པར་བརྟེན་པའི་ཚུལ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐར་དག་གི་སྒྲིམ་ལ་སྐྱེ་
 མེད་ཅིག་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས་སོ། །

༩ ཅ་བར། རྒྱུ་ལྟོན་པོ་ཤེས་བྱེད་དེ། །དེ་དག་རྣམ་པ་དུ་མ་དཔེར། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེད་བྱེད་དང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དངོས་བཏགས་
 གང་རུང་ལ་བཞེན་ནས་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བ་འགའ་
 ཞིག་དངོས་སུ་གསུངས་ཀྱང་ནས་ཐོན་པར་བྱེད་པའི་སྐར་ཆོག་ཅིག་ལ།
 རྒྱུ་ལྟོན་ཞེས་ཟེར་ལ། མེ་མང་དངོས་བལྟན་གྱི་རྒྱུ་ལྟོན་ལ་དངོས་

དབེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དོ།

‡ ཁམས་འགྲེལ་ལས། སྤྱིར་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་དབེ་ན་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་
ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་སུ་འདུ། དེའི་རྒྱ་མཆན་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་
མཆར་བའི་རྒྱའི་ལྟེ་ཆན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་དངོས་ཡོད་དངོས་མེད་
གང་ཡིན་དེ་ཉིད་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་པོའི་རྒྱ་རྒྱུན་སུ་
འདུ་བར་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

‡ སྤྱིད་བྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ཁྱད་ཆོས་ལྡེ་ཆང་དགོས་པར་
གསུངས་ཏེ། ཅ་བར། མ་ལ་ཡ་ཡི་རྒྱང་གིས་ནི། ཅན་དན་ལྡན་པ་
གསར་བ་ཡི། །ཡལ་འདབ་སྤྱིད་པར་བྱེད་པ་འདིས། །ཀྱན་གྱི་དགའ་བ་
སྤྱིད་པར་བྱེད། །ཅེས་མ་ལ་ཡའི་རྒྱང་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཅན་དན་གྱི་
ལྡན་པ་ལས། དེ་སྤྱིད་པ་ནི་བྱེད་པ། དགའ་བ་སྤྱིས་པ་བྱ་བ། རྒྱ་རྒྱང་
དེས་འབྲས་བུ་དགའ་བ་དངོས་པོར་གྱུར་བ་བསྤྱིད་པ་བཅས་ཁྱད་ཆོས་
ལྡེ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བཞིན་སུ་བཏུན་པའི་སྤྱིན་མའི་དཔེ་བརྗོད་
འདི་ལའང་ཁྱད་ཆོས་ལྡེ་པོ་ཆང་ལྟེ། རྣམ་འདྲན་བུ་རམ་ཤིང་བ་བྱེད་པ་
པོ། འཕྲིན་ལས་བྱེད་པ། འཕྲིན་ལས་སྤྱི་བར་བྱེད་པ་བྱེད་པའི་ལས།
རྒྱུགས་ལྡན་གྱིས་ཁྱབ་པ་བྱ་བ། ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་ཡུལ་ན་ཐམས་ལས། རྒྱ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་འདིག་ཅེན་དགའ་ལྡན་གྱིས་
ཁྱབ་པ་དངོས་པོར་གྱུར་བ་བསྤྱིད་པའོ། ། ཉམས་བྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་
ལའང་ཁྱད་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་དེས་པར་སུ་ཆང་དགོས་སོ། །རང་ཅག་གི་
ཁྱིད་བྱའི་གཞུང་གི་དཔེ་བརྗོད་འདིར་དེ་ལྟར་བཏོད་མེད་ཀྱང་སྤྱིར་

རྟེན་བྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་དང་ཉམས་བྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་གཉིས་བརྗོད་
 གཞི་གཅིག་ལ་སྦྱར་ན་ལེགས་ཏེ། དབྱངས་ཅན་དབྱེས་སྟུ་ལས། རྟོན་
 འི་ལ་ན་རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ལུགས་ག་ལྟག་པའོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

‡ དབྱངས་ཅན་དབྱེས་སྟུ་ལས། དཔེར་ན། དབྱིད་ཀ་ས་པོན་
 བཏབ་པའི་རྒྱས། ལྟོན་ཀ་སར་མེད་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་
 བྱི་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷམ་བུ་དཀར་པོ་དེ་འབྱུར་བྱ། འབྱུར་
 བྱེད་རམས་གྱིས་འབྲས་བུ་གནས་སྐབས་གཞན་སྟོན་པོར་སང་བ་བྱི་
 ལྷམ་འབྱུར་ཏེ། འབྱུར་བྱེད་གྱི་རོ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་སྟོས་པའི་རྒྱ་ཉིད་དོ། །
 མོབ་པའི་ལས་སལ་ཆེར་བྱི་བྱ་བ་ལ་སྟོས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
 བ། ལས་ཁལ་གཅིག་ལྟ་བུའི་ཡོན་དེ་འབྲས་བུ་མོབ་བྱ་ཡིན་ལ། མོབ་
 བྱེད་བརྒྱད་སྟོང་བ་ལྟ་བུ་བྱི་མ་ཡིན་པར་དེ་སྟོག་པའི་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །
 འདི་དག་གི་སྒྲིར་འབྲེལ་བ་སལ་ཆེར་ལ་མིགས་ལ་ཁྱིང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་
 རྟོག་བཏགས་གྱིས་ལྟག་པར་འབྱམ་པ་ཡང་སྣང་མོད། འདིར་བྱི་སྟོབ་
 དཔོན་མཁས་པའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་དོན་ཉི་མ་ལྟ་བུར་
 གསལ་བར་བྱས་པས། ལེགས་པར་བཤད་དུགས་པའི་སྟོན་གྱིས་ལྟག་
 ལུང་མཁས་པས་མི་བྱིན་པའི་དཔེ་ལྟར། སྟོ་ཆེན་ནམས་སྟུགས་བྱལ་
 བཞེངས་པར་གྱུར་ན་བརྗོད་པར་གསལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 དགོངས་དོན་མདོར་བསྟུས་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་སྟོན་ཆོག་འདིར། དབྱིད་
 གྱི་ས་པོན་རྒྱར་བྱས་སྟོན་དུས་གྱི། ཞེས་པ་ནས། འགའ་ཞིག་སྟོ་ཡང་བྱེ་
 མའི་ཁང་བུ་ཅིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །

† ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལོ་རྒྱ་ལོ་སྐབས་སུ་ཁམས་འགྲེལ་ལས། སྐབས་
 འདིར་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལྟ་མ་ནམས་སུ་དཔེར་བརྟེན་ལྟ་མ་ལ་བྱི་རུས་
 གོ་བ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ནང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཞེས་མིང་
 འདྲིགས་མཛད་པ་དོན་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པས་ལེགས་ཀྱང་། དེ་
 གཉིས་རྒྱ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ཡིན་པར་གོ་ན་མི་རུང་ཞིང་། རྒྱ་
 འགྲེལ་གཉིས་དང་དཔང་རྒྱ་ནང་མིང་འདྲིགས་དེ་མ་མཛད་པས་
 འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་རྒྱ་བཀོད་ལ། དོན་རྒྱ་ནི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་དཔེར་
 བརྟེན་གཉིས་མཛད་པ་བྱི་ནང་གི་བརྟེན་བྱ་ལ་སྟོས་ན་ཐ་དད་ཀྱང་།
 རྒྱ་ཀྱི་རོ་བོ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པར་རབ་བྱགས་ཀྱི་རྒྱ་བརྟེན་པའི་སྲིད་པ་
 ཅན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ཡོངས་བྱགས་ལྟར་རྒྱ་མི་འདྲ་
 བ་གཉིས་སུ་འདྲོད་དེ། སྦྱར་རྒྱ་ལ་དང་དོན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་དང་པར་ཤིན་
 རྒྱ་ཆེ་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱང་རྒྱ་ཡོད་མོད་གོང་གི་
 བྱི་སྲིད་པ་ཅན་དང་ནང་སྲིད་པ་ཅན་གྱི་སྐབས་བཤད་ཐིན་པ་དེས་
 རིགས་བསྐྱེ་བར་བྱེད་ཆོག་པས་འདིར་མང་རྒྱ་མི་སྦྱ་ལ། ཆངས་སྐས་
 བཞད་སྦྱར་ཡང་། འདི་ལ་ཁམས་སྤུལ་གྱིས། ཕྱི་ནང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
 གཉིས་རྒྱ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བར་འདྲིགས་པ་མི་འདྲོད་ཀྱང་། ལྟ་བུ་ཆེན་
 མོ་དང་བོད་མཁས་སྐྱེས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལྟར་བརྟེན་བྱ་ཐ་དད་པ་ལ་
 སྟོས་ནས་རྒྱ་སོ་སོར་འདྲོད་དགོས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

† དངོས་པོ་མེད་པའང་ཡིན་ལ་རྒྱ་ཡང་ཡིན་པས་ན་དངོས་མེད་
 ཀྱི་རྒྱ་ཞེས་བྱ་ཏེ། རྒྱ་འདི་ལྟར་སྐབས་ཁམས་འགྲེལ་ལས། དགག་ཆོག་

གི་སྒྲོན་མ་སྒྲོན་ངག་གི་སྒྲོན་པ་འདིར་དངོས་པོ་མེད་པ་འང་ཡིན་ལ་རྒྱ་
 ཡང་ཡིན་པ་ས་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་བྱ། ཞེས་དང་། ཡོངས་གཤམ་
 ལྟར་ན་རྒྱ་མེད་པ་ལས་འབྲས་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་མི་མིན་ཀྱང་། འདིའི་
 དངོས་མེད་ནི་དགག་ཆོག་ཅམ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་
 པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་དང་། ཆངས་སྒྲུལ་བཞད་རྒྱ་ལས། སྒྱར་
 དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱས་འབྲས་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་བསྐྱེད་མི་མིན་ཀྱང་། འདིའི་
 དངོས་མེད་ཅེས་པ་ནི་དགག་ཆོག་ཅམ་ལ་བཏགས་པ་དང་། མེད་ན་
 མི་འབྱུང་གི་ཐ་སྙད་ཅམ་གྱི་བརྗོད་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་མ། དངོས་
 མེད་ཀྱི་རྒྱས་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་འབྲས་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོག་གི་སྒྱུར་བ་ཅམ་དེ་སྒྲོན་ངག་མཁན་ནམས་ཀྱིས་ཡིད་ཏུ་
 འོང་བའི་རྒྱན་གྱི་གས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས། ལུང་སྒྲ་ཕྱི་
 འདི་དག་གི་གོ་དོན་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ན་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱའི་རྒྱན་གྱི་རོ་
 བོ་བའི་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

༥ དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱན་དང་པོ་ལ་སྒྲ་ནས་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱའམ་
 སྒྲ་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ཞེ། སྒྲ་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ་ཞིག་གིས་
 འབྲས་ལྟ་གཞན་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བརྗོད་པས་སོ། །

༦ དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱན་གསུམ་པ་པན་ཚུན་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱ་ནི་
 དངོས་པོ་གཅིག་ལ་གཅིག་མི་གནས་ཤིང་པན་ཚུན་ཡིན་པ་མེད་པའི་
 དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱས་འབྲས་ལྟ་བུ་གཞན་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་ཉམས་དང་
 ལྟ་བུ་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་རོ། །

‡ ཞིག་ནས་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱ་དང་སྤངས་ནས་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱ་
གཉིས་ལ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཆོག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཆོག་སྦྱར་མིན་གྱི་
ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རྩ་མ་བྱེད་མེད་ལས་ཆོག་དང་ཕྱི་མ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་
ཆོག་གི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པའི་བྱིར་རྒྱ། །

‡ རྒྱ་མེད་པ་ལས་འབྲས་ལུ་མེད་པ་སྐྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱའི་སྐབས་
སྤྱོད་དཔོན་རེན་པོ་ཆེས་སྟོན་འབྲེལ་ཡང་གསལ་སྤང་མཛད་དུ། འདི་
ལྟ་བུ་ལོགས་གྱི་སྐབས་སུ་དཀའ་གནད་གསལ་བཤད་བྱེད་དགོས་མང་
པོ་དང་། དཔུས་སུ་བྱིས་ན་གཞུང་ཉོག་འགྲོ་བས། ཟུར་མཆན་ཞིག་ལོགས་
སུ་འབྲི་བར་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས་འདུག་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུན་དུ་མའི་
དབང་གིས་ཟུར་མཆན་ལོགས་སུ་བྱིས་མེད་པས་འདིར་རང་སྤྱོད་
སྟོགས་ཆོད་ཀྱིས་དབྱུད་པ་ཕྱན་ལུ་བྱས་ན། རྒྱ་འདིའི་དཔེ་བརྗོད་ལ་
ཅ་བར། རྒྱུད་ཆོལ་ས་ཏ་ཀླ་ར་ནམས། རྟེ་མ་མ་འབྲུངས་པ་མིན་ན། །
མཁོན་པོ་ནམས་ཀྱི་ལུད་མེད་ནི། གྲིལ་བཅས་ཁྱོར་རྒྱ་རྒྱུན་བྱར་འབྱར། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟོན་ནི་རྒྱུད་མའི་ཆོལ་གྱི་ཤིང་ས་ཏ་ཀླ་ར་འམ་ཅི་
ཏ་འམ་ཨ་ཕ་ཞེས་རྟོན་གཅིག་མིང་གི་ནམ་གངས་སུ་རྒྱ་གར་བ་ལ་
གཤགས་ཤིང་ཉེ་ཅོད་ཀྱིས་ཨ་འབྲས་སམ་ཤ་འབྲས་སུ་འབོད་པའི་རྒྱ་
ཤིང་(རྒྱ་སྐད་ཀྱི་མང་ཤོའོར་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པར་བཤད) རྟོན་ལས་ལ་གལ་ཏེ་
རྟེ་མ་མ་འབྲུངས་པ་མིན་ན་ཞེས། རྟེ་མ་འབྲུངས་ཡོད་པ་ལ་དངོས་མེད་
ཀྱི་དགག་ཆོག་གིས་བཅེགས་སུ་བྱས་ནས་དགག་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་
དེ་རྒྱ་དང་། འབྲས་ལུ་མཁོན་པོ་ཉེ་ཁྱོ་པོ་ཡུལ་ཐག་རིང་པོར་སྤང་བ་
ནམས་ཀྱི་ལུད་མེད་དག་གིས་དེ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པས་

གཏུངས་ཏེ་ཤིན་པ་ཤི་བའི་རྩ་ལ་ཏིལ་དང་བཅས་པའི་ཁྱོར་རྩ་ཞེས་པ་
 དེ་མྱེན་བྱར་འཁྱར་ངེས་ཀྱང་དེའི་དབང་དུ་འང་མ་སྤང་བས་འབྲས་བུ་
 མེད་པ་སྟེ་མ་འོངས་པ་དངོས་མེད་དེ་བསྐྱེད་པས་རྩ་མེད་པས་འབྲས་
 བུ་མེད་པ་བསྐྱེད་པའི་རྩ་ན་ཞེས་འགྲེལ་ན་ནི་རྩ་བའི་དགོངས་དོན་
 དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པར་སྟེ་མ་ལ། འབྲུག་སྐུལ་གྱིས་ནི་ཤིང་དེ་ལ་སྟེ་མ་
 མ་འཁྱུངས་པ་མེན་པ་ཞེས་མ་འཁྱུངས་པ་དགག་བྱར་བྱས་ནས་སྤར་
 ཡང་དགག་ཆོག་སྤར་བ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་གྱི་བའི་ཕྱིར་
 དོན་དུ་སྟེ་མ་འཁྱུངས་པ་ཡིན་ཡང་། དགག་ཆོག་གི་དབང་གིས་རྩ་
 དངོས་མེད་དུ་བཞག་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། དགག་ཆོག་
 ཡིད་ཀྱང་འབྲས་བུ་འཁྱུངས་པའི་དོན་ཁོ་ནར་སྤང་ན་དངོས་མེད་དུ་
 མི་འཁྱུར་བ་དང་། སྟེ་མ་མ་འཁྱུངས་པ་མེན་ན་ཞེས་པའི་ན་སྤྲས་ཀྱང་
 རྩ་མཆོན་དོན་གྱིས་སྟོན་མ་ཐུབ་པ་སྟེ་གས་ཀྱི་སྟོན་མང་པོ་ཞིག་རང་
 རྟགས་སུ་འབྱུང་བས་སོ། ། འདིར་ནི་དབྱུད་པའི་སྒྲིལ་བཏོད་པ་སྟེ་
 ལྷ་བ་ཆེན་མོའི་དགོངས་དོན་གསལ་བཤད་དང་འབྲུག་སྐུལ་དང་འཇུ་
 མི་པམ་པའི་འགྲེལ་སྤངས་ལ་དོགས་པ་གཅོད་ཚུལ་ཆོངས་གྲས་བཞད་
 རྒྱར་རྩུས་པར་གསུངས་པ་ལས་ཤིས་པར་བྱའོ། །

༩ སྟོན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྤང་མཛོད་ཀྱི་དོན་རྩ་སྟེ་ལྷ་མོའི་ཆོག་
 འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་ལི་མང་ཞེས་པར། དཔེ་བཅོད་འདི་ནི་མེ་ལང་
 མའི་ནང་གི་དཔེ་བཅོད་དང་ཇི་བཞིན་མི་མཐུན་ཡང་མཁས་པ་ཆེན་
 པོའི་གསུང་ཡིན་པས་རྩ་བའི་དཔེ་བཅོད་དུ་བྱང་སྟེ། ཞེས་
 བསྟན་པའི་སྟོན་མའི་དཔེ་བཅོད་དེ་རྩ་བ་དང་མི་མཐུན་ཚུལ་གསུངས་

པ་ནི་བདེན་པར་སྣང་ཞིང། དགག་པ་མ་མཛད་ན་ཞེས་པའི་དགག་སྒྲིའི་
 དབང་གིས་རྒྱ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་དོན་ལ་དགག་
 པ་མཛད་ཡོད་པས་ཁམས་སྤུལ་གྱི་དགོངས་དོན་དང་རྒྱགས་མཐུན་ཏེ་
 རྒྱར་བར་སྟམ།

* མཚར་བའི་རྒྱའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་འབྲས་
 བཏགས་པ་བ་ལས་དངོས་མིན་ཏེ། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་དང་།
 བཏགས་པའི་དགོས་པ། བཏགས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཅས་ཁྱད་ཆོས་
 གསུམ་ག་ཡར་ལྡན་ཏེ་ཆང་བ་ཡིན་ནོ།

* མཚར་བའི་རྒྱའི་དཔེ་བཅོད་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ཅ་བར་གཟུགས་
 རྒྱན་དང་འདྲེས་པར་རྒྱར་བས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཐལ་མ་ཆེས་དཔེ་
 བཅོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཛད་ཡོད། རྒྱན་རང་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་ཆང་ཕྱིན་
 གཟུགས་འགོད་བྱེད་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དབྱེས་སྤུལ་ལས།
 དཔེར་བཅོད་ཕྱི་མ་གཉིས་ཅ་བ་དང་བསྟན་ནས་གཟུགས་རྒྱན་འདྲེས་
 ཀྱང་རྒྱན་མེད་པས། འབྲེལ་བ་ཐལ་ཆེར་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་ཡོད། ཁོ་ཅོས་
 གཟུགས་ཅན་དང་མ་འདྲེས་པའི་ངོས། གཞུང་གི་དགོངས་པར་འགྲེ་
 བའི་དཔེར་བཅོད་བགྱིས་པ་ནི། མངོན་ཤེས་དང་གྲུབ་རྟགས་སྟགས་
 མི་འདུག་ཀྱང་། ཤེས་བྱ་འདི་ཆོ་ལ་བསྐབས་ནས་ཤེས་པའི་ལག་རྟགས་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། ཆང་ས་སྟམ་བཞད་སྤུལ་ལས། རྒྱན་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་
 འདིའི་དཔེར་བཅོད་ཅ་བ་དང་བསྟན་ནས་གཟུགས་རྒྱན་དང་འདྲེས་
 ཀྱང་ཞར་ལ་ཐོན་པ་ཡིན་གྱི། ངེས་པར་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན། གཟུགས་
 རྒྱན་འདྲེས་ཀྱང་རྒྱན་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ།

བརྩ་བཞི་བ་ཕྱ་མོའི་རྒྱན།

༥ སྦྱར་རང་རིགས་ལ་གཞུང་ལུགས་དང་གོམས་གཤིས་ལྟོགས་པའི་ལམ་ནས་བརྩ་མཚོན་ནས་བརྩ་ཐབས་སྦྱ་རལ་མཚོན་ཚུལ་སྦྱ་སྦྱ་མཚོགས་པ་ཞིག་ཡིད་ལ། འདུལ་བ་ལྟང་ལས། བསམ་པ་ནང་ན་ཡིད་པ་ཀྱན། །ཕྱི་རལ་དུ་ནི་ཉེ་བར་དམིགས། །ཞེས་དང་། མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སྦྱ་མེད་ཀྱང་ཉེ་དེ་ལྟར་སྤང་། །ཞེས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་སྦྱ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྩམ་འཁྱར་གྱིས་གདུལ་བྱ་ལ་ཚོས་སྦྱར་བར་གསུངས་པ་བཞིན། ནང་མེམས་ཀྱི་འཆར་སྤང་འགའ་ཞིག་དག་དུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་རྩམ་འཁྱར་མཁས་ཕྱ་བའམ་ཆུང་བ་ཅེས་གྱིས་ས་རལ་པར་གྱི་བ་བསྐྱེད་སྤུབ་པའི་ཕྱ་མོའི་རྒྱན་འདི་ནི་དག་རིག་གི་ལམ་ནས་བརྩ་ཐབས་སྦྱ་རལ་མཚོན་པའི་རྒྱན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཉེ། ཆངས་སྦས་བཞུང་སྦྱ་ལས། འདི་འདྲའི་ཕྱ་མོ་དེ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་རྩམ་འཁྱར་སྦྱ་མཚོགས་དག་གི་སྦྱར་བར་བཀོད་པ་ལ་བཞེན་ནས། མཚོན་བྱ་ལུགས་ལ་རྟོགས་རྩམ་པའི་ཆོག་སྦྱར་གྱི་རྒྱན་ལ་ཕྱ་མོའི་རྒྱན་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས།

༥ ཅ་བ་མེ་མང་མ་ལས། ཟུར་དང་རྩམ་པས་མཚོན་པའི་དོན། །ཕྱི་ཕྱ་མོ་ཞེས་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཟུར་གྱི་ཕྱ་མོ་དང་རྩམ་པའི་ཕྱ་མོ་གཉིས་གང་ཡིན་ཡང་བསམ་བྱའི་དོན་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ཉིད་ཆོག་གི་སྦྱས་ཟིན་གྱི་དག་ལ་མ་སྟོས་པར་བྱེད་ལུས་ཀྱི་ཉམས་འཁྱར་རམ་བརྩ་ཐབས་གཞན་ཞིག་གིས་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཉེ།

མཚོན་བྱའི་དོན་དེ་ཉིད་ཕྱ་ཞིང་རྟོགས་དཀའ་བའི་ལམ་ཏུ་བྱངས་པའི་
 ཆ་ནས་འདྲ་ཡང་ཟུར་གྱི་ཕྱ་མོར་བརྟེན་ཐབས་དེ་འདྲ་སྟོན་འདོད་ཀྱི་
 བསམ་སྒྲིལ་སྟོན་ཏེ་དགོས་ཤིང་ནམ་པའི་ཕྱ་མོར་བསམ་སྒྲིལ་སྟོན་
 བྱང་བ་མ་ཡིན་པར་ནང་གི་དགའ་སྦྱོར་གས་སྒྲིལ་བྱའི་ནམ་
 པའི་སྟོན་མཚོན་པར་བརྟེན་དགོས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་ཡིན་
 ཏེ། འབྲུག་ཁམས་སྤུལ་ཚང་གིས་ཅ་ཚོག་ལ་འགྲེལ་བཤད་གནང་
 སྐབས། ཟུར་ཞེས་པ་ནི་ནང་གི་བསམ་པ་འགའ་ཞིག་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 དོན་ཏུ་དངོས་སུ་མ་བརྟེན་པར་སྒྲིལ་སྟོན་བྱང་བའི་བརྟེན་ཐབས་
 གྱིས་སྟོན་པ་དང་། ནམ་པ་ཞེས་པ་སྒྲིལ་སྟོན་པ་བྱང་ཡང་མེད་ཀྱི་
 འཇུག་བྱང་དང་རྟོགས་སུ་མཐུན་པའི་ནམ་འཇུག་ལུས་ལ་ངང་གིས་གསལ་
 བའི་སྟོན་པ། དག་ཏུ་མ་བརྟེན་པར་མ་ཟད་ཅམ་ཡང་མ་བཟོན་
 པར་པ་རྣམས་ག་ཞིང་རིག་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

‡ ཚངས་སྤྱོད་བཞད་སྒྲུ་ལས། ཡང་བཞིན་གྱི་ནམ་འཇུག་ཅམ་ཕྱ་
 མའི་རྒྱན་ཏུ་འདོད་ན། ཟུར་བཤད་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཡང་ཕྱ་
 མའི་རྒྱན་ཏུ་འཇུག་རྟོགས་ན། འདིར་ནི་གདོང་སྟགས་ལུས་ཀྱི་བྱའི་
 ནམ་འཇུག་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་མོ་ཅམ་བརྟེན་པས་ནང་གི་བསམ་པ་ཕྱ་མོ་དེ་
 སྟོན་པ་ཡིན། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ལ་ནི། ཟུར་དང་ཅན་དན་གྱི་རྒྱ་ལ་
 སྟགས་པས་ཀྱང་མེད་རྒྱས་སམ་མི་རྒྱས་པའི་ལུས་རྟོད་བྱང་པར་ཅན་
 ཡིན་མིན་སྟགས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཚོག་ཟིན་ལ་ཐོན་ནས། དེ་ལ་
 བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་དེ། རྟོགས་སུ་དཔགས་པའི་རྒྱས་འབྲས་བྱ་ཆགས་
 པས་གཟིར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་རྟོགས་དགོས་པས། གཙ་པོར་

སྐབས་འདྲ་གཉིས་པའི་མཚན་བྱིན་འཛིན་གྲུ་ལ།

ཆུ་འབྲས་ལ་སྒྱུར་དགོས་པའི་བྱ་དང་པར་ཡོད། ཅེས་གསུངས་ཏེ་ཁམས་
འགྲེལ་དུ་འདྲ་འདི་དང་མཐུན་པར་འབྲུང་ངོ་། །

༥ རྩ་འགྲེལ་འགའ་ཞིག་དུ་ཕྱ་མོའི་རྒྱན་དང་བསྐྱས་བརྩོན་གྱི་
རྒྱན་གཉིས་ལ་ནོར་དོགས་ཡོད་ཚུལ་བཤད་སྤང་ཡང་། བསྐྱས་བརྩོན་
གྱི་རྒྱན་ནི་བརྩོན་དོན་དངོས་ལ་བསམ་ནས་དེ་མཚུངས་གྱི་དཔེ་ཞིག་
དག་དུ་བརྩོན་དགོས་ལ། ཕྱ་མོའི་རྒྱན་ལ་ནི་བསམ་དོན་སྒྲས་མ་བྱིན་
པར་བྱེད་བརྩོན་ཐབས་ཅམ་གྱིས་མཚོན་ཞིང་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་
ཡིན་པས། གུན་མཁྱེན་སྤྲོམ་ཆོག་ལས། བསྐྱས་བརྩོན་དོན་ལ་བསམ་
ནས་དེ་འདྲ་བའི། །དཔེ་ཉིད་བརྩོན་དགོས་འདིར་ནི་ཆོག་མེད་པར། །
བརྩོན་འམ་མདངས་ཅམ་ཞིག་གིས་དོན་སྟོན་བྱུང། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
གཞན་འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེ་བ་དང་སྤར་ཐང་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྱུར་
སྤང་བ་མེད་ན་སྟོན་ཆོག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཚུལ་བཤད་པ་དང་།
དཔལ་ལ་ཆེན་པོས་གསང་སྤྲུགས་ནང་གི་བརྩོན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐ་
སྟོན་རིག་པའི་དཔེར་བཞོན་པ་སོགས་ཕྱ་མོའི་རྒྱན་གྱི་སྐྱབས་བཤད་
ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མང་ཡང་འདིར་ཞིབ་བརྩོན་དང་མཐའ་དབྱེད་ལ་
དགོས་པ་ཚུང་བར་སྟོམ་ནས་བཞག་པ་སྟེ། གསལ་པོར་མཁྱེན་འདོད་
ན་ཁམས་འགྲེལ་དང་པོད་མཁས་སྟན་འགྲེལ། རིན་ཐུངས་སྟན་
འགྲེལ་སོགས་སུ་གཟིགས་ཤིག

བཅོམ་པ་ཆའི་རྒྱལ།

༥ བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་ཞིག་གི་རང་བཞིན་དངོས་དེ་བརྟན་ན་
 མི་མངོས་པ་དང་མི་འོས་པ་རྒྱུན་མཆང་གི་ནམ་པ་ལྟ་བུར་སྤུར་གཤེས་
 རང་བཞིན་དངོས་སྤྱད་གས་པ་བསྐྱེད་བྱའི་དོན་དང་། སྤྱི་བ་བྱེད་
 སྐབས་དོན་གྱི་ནམ་པ་སྔགས་དང་མཐུན་པ་གཞན་ཞིག་ཏུ་ཁ་བསྐྱར་
 བའི་ཚལ་གྱིས་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་ཆའི་རྒྱན་ཞེས་བྱའོ། ། འདིར་ཆ་ཞེས་
 པ་ལ་ཆ་འགྲིག་གི་ཆ་དང་ཆ་ཤས་གྱི་ཆ་ཞེས་གོ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་།
 ལྟ་བུ་ཆེན་པོས་ཆ་འགྲིག་གི་ཆ་དང་། མི་ཏུ་དང་བོད་མཁས་འབྲུག་
 ཁམས་རྒྱལ་སྔགས་གྱིས་ཆ་ཤས་གྱི་ཆ་ཏུ་བཞེད་དོ། ། ཆའི་རྒྱན་ལ་
 དངོས་པོ་གསལ་བ་ཚལ་གྱིས་སྤེད་པའི་ཆ་དང་། ཚལ་གྱིས་སྤེད་ཅིང་
 བརྗོད་པའི་ཆ་གཉིས་དང་། དེའི་དང་བོར་འོས་པའི་ཆའི་རྒྱན་དང་མི་
 འོས་པའི་ཆའི་རྒྱན་གཉིས། གཉིས་པར་སྦྱད་པའི་ཆའི་རྒྱན་དང་
 བརྗོད་པའི་ཆའི་རྒྱན་གཉིས་ཉེ་ཁྱེད་ཆའི་རྒྱན་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་
 བཞེ་ཡོད་དོ། །

༥ འོས་པའི་ཆའི་རྒྱན་ནི་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་འོས་
 པ་ཞིག་དང་མི་འོས་པའི་ཆའི་རྒྱན་ནི་བསྐྱབ་བྱ་མི་འོས་ཤིང་སྐྱབ་བྱེད་
 འོས་པ་ཞིག་གོ། །

༥ ཁམས་འགྲེལ་ལས། དཔེར་བརྗོད་ལྟ་བུ་གཉིས་གཉིས་པོ་འདི་
 ཡང་རྒྱན་གཅིག་ལ་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་མཛད་པར་རྒྱ་འགྲེལ་དང་

དཔང་རྟེན་ཏུ་འང་གསལ་མི་དུང་། བོད་རྒྱལ་གྱིས་ལྷ་མ་ནི་ཆགས་
 པ་དང་བསེལ་བ་གཉིས་ཀ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་འོས་པས་ན་འོས་པའི་ཆ་
 དང་། ཕྱི་མ་འདི་དགའ་བས་མཆི་མ་འབྱུང་མི་འོས་པས་མི་འོས་པའི་
 ཆའོ། ། ཞེས་རྒྱལ་དབྱེ་དང་མིང་འདྲ་གས་བྱེད་པ་དོན་ལ་མི་འགལ་
 ཡང་། དབྱེ་བ་དེ་ནི་བོད་ལ་གསར་བྱུང་ཞིག་གོ། ། ཞེས་གསུངས་མིང་།
 འོས་མི་འོས་ཀྱི་ཆ་ནས་རྒྱལ་གྱི་རོ་བོ་ཐ་དད་དང་སོ་སོ་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་
 གསལ་བས་རྒྱལ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། ཆངས་སྤྲས་
 བཞད་སྤྲུལ་ས་ཀྱང་། འདི་ལ་འབྲུག་འགྲེལ་ཏུ་རྒྱལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་
 ཀྱི་ཐ་སྟད་བྱས་པ་མི་འདྲ་དཔར་རྟོགས་དཀའ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱལ་
 གཅིག་ལ་དཔེ་བརྗོད་མི་འདྲ་བ་གཉིས་མཛད་པར་བཤད་ཀྱང་།
 དཔེར་བརྗོད་རེ་རེ་ལ་བརྗོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའམ་རྒྱལ་པ་མི་འདྲ་བ་
 རེའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་ཐ་དད་པའི་དཔེ་བརྗོད་རེ་བཞག་པ་མ་གཏོགས།
 དོན་རྒྱལ་རེ་རེ་ལ་དོན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཐ་དད་པ་རེ་དགོས་ན་དོན་རྒྱལ་སོ་
 སའི་དབྱེ་ཞིབ་ལ་དབྱེ་བ་འདི་འདྲ་བ་བཀོད་པའི་ངལ་བ་བཞེན་པའི་
 དགོས་པ་ཆུང་ཞིང་། ཡང་རྟོགས་དཀའ་བའི་རྒྱལ་རེ་རེ་ལ་དཔེ་
 བརྗོད་གཉིས་རེ་འདྲིལ་ན་འང་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །

† ཁམས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་བཟུང་བྱིན་པའི་རྒྱ་དང་ཕྱ་མ་
 ཆའི་རྒྱལ་ཏེ་གསུམ་པོ་འདི་འགྲེལ་བྱེད་འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱ་རྒྱལ་གྱི་བྱེ་
 བྲག་ཏུ་འདྲོད་ཀྱང་། རྒྱ་ཕྱ་ཆ་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་མདོར་བཟུང་མཉམ་ཏུ་
 མཛད་པ་ནི་རྒྱ་འགྲེལ་ཆེ་བར་རྒྱལ་དེ་གསུམ་འབྲུག་བརྗོད་རྒྱལ་གྱི་

236

བཅུ་དྲུག་པ་རིམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན།

‡ དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་སྒྲིན་ལ་གང་བཟུན་པ་རྣམས་གངས་
 དང་རིམ་པ་མ་ལོར་བར་ཁ་དྲིག་དང་བྱེད་ལས་གངས་དང་གནས་
 ཡུལ་ལྟ་བུ་སྐོས་གས་རེ་རེར་སྦྱར་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་རིམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་
 བ་མ་གངས་བཞེན་གྱི་རྒྱན་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱན་འདི་ལ་ཙ་བར། ལྷན་ལ་
 རུར་ནི་རབ་ཞུགས་མ། རྩོད་གྱི་འཇུག་མིག་གཞོང་མཛེས་ནི། ཀྲུ་མུད་
 ལྷུལ་པ་ལྟ་ལས། བརྒྱས་པར་ངེས་སྟེ་གཟུགས་ཅན་མ། ཞེས་མཚན་
 བྱ་དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་ཞལ་གྱི་འཇུག་བག་དང་གཅིག་མིག་དཔུས་
 དང་གཉིས། གཞོང་མཛེས་པ་དང་གསུམ་པོ་དེ་ནི། མཚན་བྱེད་དཔེ་ཀྲུ་
 མུད་དང་གཅིག་ ལྷུལ་དང་གཉིས། པ་ལྟ་དང་གསུམ་པོ་ལས་བརྒྱས་
 པར་ངེས་སྟེ་ཞེས་གཟུགས་ཅན་མ་སྟེ་བྱེད་མེད་མཛེས་མ་ལ་འབོད་པ་
 སྐད་དུ་བྱས་ཡོད་དོ། །དེ་ལས་བརྒྱས་ཞེས་པ་དཔེ་གསལ་བྱེད་དང་།
 ངེས་སྟེ་ཞེས་པ་རབ་ལྟོག་གསལ་བྱེད་གྱི་སྒྲི་ཡིན་པས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་
 ལལ་ཆེར་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དཔེ་རྒྱན་དང་རབ་ལྟོག་གི་རྒྱན། རིམ་པ་
 ཅན་གྱི་རྒྱན་གསུམ་བཞེས་པའི་དཔེ་བརྗོད་མཛད་ལ། དཔེ་རྒྱན་དང་
 རིམ་པ་ཅན་གཉིས་ལ་དྲིགས་གཅོད་ཀྱང་གནང་དགོས་བྱུང་མོད་རྒྱན་
 གསུམ་བཞེས་ན་འོག་གི་རབ་སྟེལ་གྱི་རྒྱན་དང་བྱེད་པར་མེད་འགྲོ་
 ཞིང་། རིམ་པ་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཆང་ཕྱིན་ངེས་པར་དཔེ་འགྲོད་བྱེད་
 དགོས་དོན་མེད་དེ། བཟུན་པའི་སྒྲིན་མའི་དཔེ་བརྗོད་ལྟར་བཞག་ན།
 རྒྱན་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡར་ལུན་དུ་ཆང་ཞིང་རྒྱན་གཞན་དང་ནོར་
 དྲིགས་ཀྱང་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སྟོན་མ། འཇུ་མི་ཕམས་པས་ཀྱང་

རྒྱུན་འདི་ལ་རབ་རྟོག་བསྐྱེད་པ་ལྟོགས་པ་འདི་དེས་པ་མེད་པར་གསུངས་ལ།
 ཆོག་རྒྱུན་རིག་པ་འདི་སྒྲིམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་། འདིར་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་
 གྱི་སྒྲིམ་སྦྱར་བས་རབ་རྟོག་གི་རྒྱུན་ཁར་ལ་ཐོན་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུན་འདི་ལ་
 རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་གྱི་སྒྲིམ་དེས་པར་དུ་སྦྱར་དགོས་པ་མིན་ནོ། ། ཞེས་
 གསུངས། གཞན་དཔེ་རྒྱུན་ཅམ་དང་འབྲེས་ནའང་བྱེད་ཆོས་གཙུག་པོའི་
 སྒྲིམ་ནས་རིམ་པ་ཅན་དུ་འཛོག་མི་ཆོག་པ་མིན་ཚུལ་ཀྱན་མཁྱེན་ཐོམ་
 ཆོག་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བརྩ་བཅུན་པ་དགའ་བའི་རྒྱན།

༩ ཅ་བ་མེ་ལྷང་མ་ལས། དགའ་བ་མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་བཟོད། །
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་པོ་གང་རུང་ཞིག་དངོས་སམ་གཟུགས་
 བརྟན་ཅམ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་མེམས་ལ་དགའ་བ་ལས་
 ཅེས་མཚོག་ཏུ་ལྟར་བའི་དགའ་བ་རྒྱས་ཚུལ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཉམས་དང་
 ལུན་པའི་ཚོག་ཞིག་ལ་དགའ་བའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་ཞྩ། དེར་དབྱེན་དངོས་
 ཐོབ་ཀྱི་དགའ་བ་དང་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་གཉིས་ཡོད་དོ།

༩ དགའ་བའི་རྒྱན་ནི་ནང་མེམས་ལ་སྤྱོད་བ་འཕེལ་བའི་ཚུལ་ལྟན་
 ངག་གི་ལམ་ཏུ་བྱངས་པ་ཅམ་ལས་སྤྱོད་ཉམས་ལུས་ངག་ཏུ་གར་བའི་
 ཚུལ་བཟོད་མི་རུང་ཞྩ། འོག་གི་སྒྲིག་པའི་ཉམས་དང་འདྲེས་པར་
 འཕྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ན་པར་ཆེན་སང་མ་གྱིས་སྒྲིག་ཉམས་ཀྱི་
 རྒྱན་དེ་འདྲིར་བྱངས་ནས་དགའ་བའི་རྒྱན་ལ་དབྱེ་བ་གསུམ་ཏུ་མཛོད་
 པར་གསུངས་པ་ནི་རྒྱན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཤིང་ཉམས་
 ལུན་གྱི་རྒྱན་ལ་བཅུན་ལས་མེད་པའི་སྤྱོད་ཞིག་ཀྱང་རང་བྱུགས་ཀྱིས་
 བྱང་བར་སྤྱང་རོ། ། དགའ་བའི་རྒྱན་གྱི་སྐྱེལ་ས་ཁམས་འབྲེལ་ལས།
 དཔེར་བཟོད་མ་ཕྱི་འདི་གཉིས་ཀྱི་མིང་འདྲིགས་ཀྱང་ཐོད་འབྲེལ་
 རྣམས་སྤྱ་སྤྱ་མ་ལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་དགའ་བ་དང་ཕྱི་མ་ལ་གཟུགས་
 བརྟན་གྱི་དགའ་བ་ཞེས་འདྲིགས་པའང་འབྲེལ་ཚུལ་ཕྱི་ཅི་མོག་པའི་
 ཞེ་འདྲོད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་འདུག་ཅེས་གསུངས་ཏེ།
 རྒྱན་གཉིས་ལ་རེ་བཅས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་རེ་བ་མེད་པའམ་བྱུང་

འཕགས་ཀྱི་དགའ་བའི་རྒྱན་ཞེས་མིང་བཏགས་མོད་རེ་བ་མེད་ཅེས་
བརྗོད་ན་མི་ལེགས་ཚུལ་ཚངས་སྟངས་བཞད་སྒྲར་གསུངས་ལ། ཅ་བའི་
དཔེ་བརྗོད་དང་ཡང་མི་མཐུན་ནོ། ། རིན་ཐུངས་སྟན་འགྲེལ་དུ། ཡབ་
སྟེང་མཇལ་བའི་རྟོགས་བརྗོད་དང་། ལྷ་ཀྱན་ཏུ་དགའ་བའི་རྫོས་གར་
བཏོད་པ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་བ་ན་མས་ཀྱི་ཆོག་དངས་ཏེ། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་
ཆོས་དང་མཐུན་པའི་དགའ་བ། དཔེའི་དགའ་བ། ཐུལ་བྱང་གི་དགའ་
བ་ཞེས་འདྲེས་མའི་རྒྱན་མང་ཅམ་གསུངས་སོ། །

བཙེ་བརྒྱད་པ་ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན།

[illegible]

དེ་མཐུན་གྱི་འགྱུར་བ་དངོས་བསྐྱེད་བྱུང་ཆེ་སྟེ་དག་སྟུ་ཅལ་ལ་ནང་
བྱན་ཅུད་པའི་རྟགས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཆོག་གོ། །

༥ སྤར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱ་མོའི་རྒྱན་དང་ཉམས་ལྡན་གཉིས་
ཀྱི་བྱུད་པར་ནི། མི་འཇིགས་མེད་གཏེ་ང་རྩེ་རྒྱད་ལས། འོ་ན་དེ་དང་
ནམ་པའི་ཕྱ་མོ་ལ་བྱུད་པར་མེད་དོ་ཞེན་ཡོད་དེ། ནམ་པའི་ཕྱ་མོ་ནི་
དངོས་དོན་མ་བརྗོད་ལ། ཉམས་ལྡན་ནི་དངོས་པོའི་རོ་བོ་བརྗོད་པ་ལ་
ཡོད་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་སྟར་རོ། །

༦ ཉམས་བརྒྱད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྟགས་གཞུང་གཞན་དང་
གཞན་ཏུ་འང་གསུངས་མིན་ས་པའི་མཁས་འཇུག་དང་ཁམས་འགྲེལ་
ལས་བསྟན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཏེ། མཁས་འཇུག་ལས། སྟག་པ་དཔལ་
བཅི་སྟག་པ། །དགོད་དང་དག་ཤུལ་འཇིགས་སུ་བྱང་། སྟོང་རྗེ་རམ་
དང་ཞེ་བ་དག། །འཆི་མེད་མཛོད་ལས་བརྒྱད་ཏུ་བསྟན། ཞེས་དབྱེ་
བསྟེ་བྱེད་ཚུལ་ཆོག་ཏུ་དོན་བསྟན་གྱིས་བསྟན་ལ། ཁམས་འགྲེལ་
ལས་བསམ་པ་བརྒྱད་རྒྱས་པའི་ཉམས་བརྒྱད་ཅེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

༧ སྟག་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་མཁས་འཇུག་ལས། སྟག་པ་ལུས་
དག་ཆ་ལུགས་དང་། །ཡུལ་སྟགས་མཛོད་པའི་བྱུད་པར་ཡིན། ཞེས་
གསུངས་ཏེ་གཟུགས་དང་ལང་ཆོ། རྟོབས་དང་མངའ་ཐང་། ཡུལ་དང་
རྟོགས་པ། ཡོན་ཏན་དང་སྟུ་ཅལ། རྒྱ་འབྱོར་སྐྱད་དག་སྟགས་ཀྱིས་ངའ་
སྟམ་ནས་ནང་ཏུ་ཁེངས་དྲེགས་སྟགས་སྟེས་པའི་ཉམས་བྱེད་ལས་དག་ཏུ་

སྟགས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་མཆན་བྱིན་འཇིག་གྲུ་ལ།

ཤར་བའི་ཚུལ་བརྟུན་པ་ཞིག་ལ་སྒྲིག་པའི་ཉམས་ཞེས་བྱ་ཞེས་ཁོང་ནས་
 དགའ་བའི་འགྱུར་བ་འཕེལ་བ་བྱའི་ཉམས་སུ་འཕྲོས་པ་འོ། ། འདི་ལ་
 ཞིབ་པར་བྱ་ན་དང་གི་སྒྲིག་པ་དང་བྱའི་སྒྲིག་པ། ཁོངས་སྦྱོར་གྱིས་སྒྲིག་
 པ། ཚེས་གྱི་སྒྲིག་པ་བཅས་བཞེས་པ། ཡང་ན་དོན་གྱིས་སྒྲིག་པ་དང་
 ཚེས་གྱི་སྒྲིག་པ། འདྲི་བའི་སྒྲིག་པ་བཅས་གསུམ་དང་། བྱི་མ་ལ་འང་
 རིགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས་སྐབས་འདིའི་བསྟན་དོན་ནི་བྱང་མེད་གྱི་
 འགྱུར་བའི་སྒྲིག་པ། དེ་ལ་ཡང་བསྟན་བའི་སྒྲིག་པ་དང་རྟོགས་པར་
 ཁོངས་སྦྱོར་བའི་སྒྲིག་པ་སྟགས་ཡོད་པར་བཤད་ཀྱང་འདིར་རྒྱས་སྟོན་
 གྱིང་ལ་བ་མ་བཞེན་པ་ཡིན་ནོ། ། དགའ་བ་རྒྱས་པའི་ཆ་ནས་གོང་གི་
 དགའ་བའི་རྒྱན་དང་སྒྲིག་རྒྱན་གཉིས་འདྲ་ཡང་། འདིར་ནི་དགའ་བ་
 རྒྱས་པའི་འགྱུར་བ་ལུས་ངག་གང་རུང་དུ་ཤར་བར་བརྟུན་དགོས་པ་
 མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཡིན་ནོ། །

† དག་ལྟལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། མཁས་འབྲུག་ལས། དག་ལྟལ་
 རྒྱབ་པར་སྦྱོར་བ་ཞེ། རྒྱུ་པ་ན་མ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་། བཅས་
 པ་འབད་པས་འཛུམས་པ་སྟགས། ཚེས་ཡིན་པ་རྩལ་གཞོད་པ་དང་། །
 ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་རྒྱབ་པའི་ཆས། འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་དག་ལྟལ་ཡིན། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་བ་དངོས་སམ་བཏགས་པ་བའི་འགྱུར་བ་
 འཕེལ་ནས་མི་མཐུན་སྟགས་ཐིམ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཉམས་བརྟུན་པ་
 ཞིག་ལ་བྱའོ། ། དེ་ལ་རྒྱུ་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཅད་ནས་
 གཞོམ་པའི་ཉམས་བརྟུན་པ་ལྟ་བུའི་ཆས་གྱི་དག་ལྟལ་དང་། དཔའ་
 སྐད་སྟོག་པ་དང་སྟོན་འཆང་བ། མདའ་མདུང་སྟགས་པ་སྟགས་སྟོ་

གསུམ་ནམ་པར་འབྲུགས་པའི་ཞེ་སྒང་གིས་དག་ལྗེའི་དཔུང་ཚྲགས་
ཐལ་བར་སྒྲིག་པའི་ཉམས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དྲག་ཤུལ་
གཉིས་སུ་དབྱེ་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །

༥ རྩོམ་པའི་འབྲུར་བ་འཕེལ་བ་དཔའ་བའི་ཉམས་ཞེས་པ་ནི་དོན་
གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་རྩོམ་པའམ་སྒྲིག་དབང་ཞིག་གིས་ལེགས་པར་
བྲུབ་པ་ལྟ་བུས་ནང་མེས་ལ་རྩོམ་པ་དང་དཔའ་བ་སྒྲིགས་བག་ཆ་བ་
དང་ཉམས་ང་བ་མེད་པའི་འབྲུར་བ་གཞོན་མི་བྲུབ་པ་ཞིག་བྱང་བ་དེ་
ཉིད་ཕྱི་ལས་ངག་གང་རུང་ཤར་བའི་ཉམས་བརྗོད་པ་ཞིག་ཉེ་
མཁས་འབྲུག་ལས། དཔའ་བ་འཇིགས་མེད་བརྒྱལ་བྱུགས་ཡིན། །དབྱེ་
ན་ཕྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲིགས། །དམ་པའི་ཆོས་ཡིན་གཡུལ་ངོར་སྒྲ། །
འཛིན་པ་ལ་སྒྲིགས་འཇིག་རྟེན་པའི། །དཔའ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
བྱ། །ཞེས་གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་ཕྱིན་ལྟ་བུ་ཕྱིན་པའི་དཔའ་བ་དང་།
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་དཀའ་བྲུབ་ལྟ་བུ་ཆོས་གྱི་དཔའ་བ། གཅན་གཟན་
རི་དྲགས་དང་དག་ལྗེ་གླིང་གཞོན་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་འཇིག་
རྟེན་གྱི་དཔའ་བ་ཉེ་གསུམ་དུ་དབྱེ་ཆོག་པར་གསུངས་སོ། །

༦ ཆངས་སྒྲིག་བཞད་སྒྲ་ལས། ནང་གི་མེས་མི་རྩོམ་ཞིང་བྲུམ་
པ་ལྟ་བུ་ལ་དཔའ་བའི་ཉམས་མི་འོངས་ཤིང་། འདོད་པ་ལྟར་འབྲུབ་
པས་མེས་ལ་རྩོམ་པ་འཕེལ་བ་དང་། རྩོམས་དང་ཡོན་ཏན་སྒྲིགས་
འབྲུར་བའི་མེས་གཟེངས་སུ་མཐོ་བ་དྲེགས་པའམ་ང་རྒྱལ་གྱིས་
དཔའ་བའི་ཉམས་འོངས་པས། མེས་དེས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ངག་གི་

ཉམས་འགྱུར་ལ་དཔའ་བའི་ཉམས་ཞེས་ཐ་སྟད་མཛད། ཅེས་གསུངས།

༥ མྱ་ངན་གྱི་འགྱུར་བ་འཁེལ་བ་སྟོང་རྗེས་ཉམས་ནི། མཁས་
འབྲུག་ལས། སྟོང་རྗེ་བཅེ་བ་བསྐྱེད་པའི་མེས་ས། དམན་པ་མཛོང་
དང་བྱལ་སྐྱུ་གྱི། སྐྱུ་གས་རྗེས་སྐྱེད་པ་རྒྱ་མཚར་ནམས། ཁྲིམ་པས་
སྟོང་རྗེ་བྱེད་པར་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། མྱིར་སྟོང་རྗེ་ནི་དམིགས་པ་
རྟུག་བསྐྱལ་གསུམ་ཅི་རིགས་པས་རྟུག་བསྐྱལ་བའི་མེས་ཅན་ལ་
དམིགས་ནས་ནམ་པ་ནི་རྟུག་བསྐྱལ་དེ་དག་དང་བྲལ་ན་སྟམ་པ་དང་
བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པ་དང་། བྲལ་བར་བྱའོ་སྟམ་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་
ཡང་། འདྲིར་རྟུག་བསྐྱལ་ཅི་རིགས་གྱིས་མནར་བའི་དམན་པའི་
མེས་ཅན་ལ་སྟོང་རྗེ་སྟེས་པའི་ཉམས་བཟོད་པ་དང་། བྱལ་བ་བྱལ་
སྐྱུ་གྱི་སྐྱེད་པ་རྒྱ་བས་པ་ཆེ་ཐོས་ནས་མི་བཟོད་ཅིང་། ལུས་ནས་བསྐྱེད་
ལྡང་། མིག་ནས་མཆི་མ་བྱུང་། རྒྱ་མཚར་ཞིང་བཅེ་བ་སྐྱེ་བའི་ཉམས་
དེར་ཡང་མཚེག་ལ་བཞེན་ནས་སྐྱེ་བའི་སྟོང་རྗེ་ཞེས་རིགས་གཉིས་སྟེ་
བྱས་ཏེ་གསུངས་སོ། །

༦ རྟུག་ཁྲོ་བའི་འགྱུར་བ་འཁེལ་བ་མི་རྟུག་པའི་ཉམས་ལ་ནི་
ལུས་སྐྱུར་བ་དང་། ཡན་ལག་དོ་མི་མཉམ་པ་དང་། རག་ཅོག་དང་ག་
འཛེར་མང་བ་ལྟ་བུ་ལུས་མི་རྟུག་པ་དང་། སྐྱད་འཛེར་བ་དང་རག་
ལྷགས་པ། ཆོགས་པར་དབྱེད་བྱ་མི་བྱང་བའི་འདྲིད་གཏམ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་
རག་མི་རྟུག་པ། ལྷག་དོག་དང་འཁོན་མེས་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་ཡིད་མི་རྟུག་
པ། འགྲོ་འདུག་མི་ལེགས་པ་དང་སྐྱེད་པ་མི་མཛོལ་བ་ལྟ་བུ་ཆ་ལྷགས་

སྐུ་གས་འབྲུག་གིས་བའི་མཁས་ཀྱིས་འཛིན་གྱི་སྟེ།

མི་སྤྱུག་པ། གཡང་ས་དང་གཙང་རྩང་མང་བ། ཆེར་མ་དང་སྤང་རུམ་
 མང་བ་ལྟ་བུ་གནས་མི་སྤྱུག་པ་སྟགས་བརྗོད་བྱར་བྱས་ཏེ། གཞན་
 རྒྱུད་ལ་སྤྱུག་ཕྱོད་དང་ཡིད་མེར་བའི་ཉམས་བསྐྱེད་པ་ཞིག་སྟེ། མཁས་
 འབྱུག་ལས། མི་སྤྱུག་པ་ནི་མངོས་པ་འགོག་། དེ་ཡང་ལུས་ངག་ཆ་
 ལུགས་དང་། །ཡུལ་སྟགས་སྟོན་སྟེན་པར་དབྱེ། །ཞེས་གསུངས།

‡ དགོད་ཕྱོད་བའི་འཁྱུར་བ་འཕེལ་བ་བཞད་གད་ཀྱི་ཉམས་ནི།
 མཁས་འབྱུག་ལས། དགོད་པ་བཞད་གད་འབྱེན་པའི་ཆོག་ལུས་ངག་
 ཆ་ལུགས་ནམ་འཁྱུར་དང་། །སྤྱིད་ཚུལ་ཡོན་ཏན་སྤྱོན་ནམས་ཀྱི། །སྟོ་
 བས་གཞན་རུ་འབྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོག་གང་ལ་རང་
 དབང་མེད་པར་གད་མོ་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་ཉམས་སྟོན་པ་ཞིག་སྟེ་
 ག་སྟོལ། །དེ་ལ་ཡང་ལུས་ངག་གི་ནམ་འཁྱུར་དང་འགྲོ་འོང་ལ་སྟགས་
 པའི་སྤྱིད་ཚུལ་གྱིས་གཞན་ལ་འབྱ་བ་འཕེལ་གྱུ་རེའི་ཉམས་ཀྱིས་དགོད་ཁ་
 སྤྱིད་ཚུལ་སྟོ་ཆོགས་ཤིག་ཡོད་དོ། །ཁམས་འབྲེལ་ལས། རང་བཞིན་
 གྱིས་གད་མོ་འབྱེན་པ་ནི་སྤྱོད་པོ་རོ་ཆ་མི་ཤེས་པའི་ནམ་འཁྱུར་ལས་
 ཕལ་ཆེར་འབྱུང་ལ། བསྐྱབས་པ་ནི་སྤྱོད་ངག་མཁན་དང་སྟོས་གར་
 མཁན་དང་བཞད་གད་མཁན་ལ་སྟགས་པ་སྤྱུངས་པའི་བྱུང་པར་ལས་
 བྱུང་བ་སྟེ། འདིར་ཡང་སྐབས་དོན་བྱི་མཁོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འང་ལུས་
 ངག་ལས་བྱུང་བ་ནི་ནང་གི་དང་། ཡུལ་དང་ཡོ་བྱེད་ལས་བྱུང་བ་ནི་
 བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

‡ རོ་མཚར་འཕེལ་བ་མཛད་བྱུང་གི་ཉམས་ནི་བྱི་ནང་སྤྱོད་བཞུད་ཀྱི་

སྐབས་བཅུ་གཉིས་འདི་མཁར་བྱིན་འགྲོགས་ལ།

འཕྱར་བའམ་འཕེལ་འགྱུར་སྟགས་སྟོན་མེད་པ་ཞིག་གྲུབ་པའམ་ཐོབ་
 པའི་ཚུལ་མཛད་ཏུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་སྐྱེས་པའི་ཉམས་
 བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་བྱའོ། ། ཁམས་འགྲེལ་ལས། རྩ་མཚར་འཕེལ་བ་མཛད་
 བྱུང་ངམ་ངམ་པའི་ཉམས། ཞེས་གསུངས། སྤྱིར་རམ་པའམ་ངམ་པ་ནི་
 རག་སྟོན་སྟགས་སྟོན་བ་དང་འཇིགས་བྱུང་། ཡང་ན་ཁེངས་པ་ལྟ་བུའི་
 རྟོན་ཏུ་གསུངས་པས་དེའི་ཉམས་དང་ངོ་མཚར་འཕེལ་བ་མཛད་བྱུང་གི་
 ཉམས་གཉིས་བྱུང་པར་ཆེ་ཞེ། མཁས་འཇུག་ལས་ཀྱང་། རམ་པ་གཞན་
 ལས་འཕགས་པའི་སེམས། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་འཕྱར་བ་དང་། །ལ་རྩལ་
 བྱིས་གནོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། ། འོན་ཀྱང་སྐབས་
 འགར་དམིགས་བསལ་ལྟ་བུས་མཛད་བྱུང་གི་རྟོན་ཏུ་གོ་བའང་ཡོད་ཚུལ།
 ཚངས་གྲས་བཞད་སྟེ་ལས། སྐབས་ལ་ལར་ངམ་པ་དང་རམ་པ་རྩ་
 མཚར་བའི་ཉམས་ལ་འཇུག་པའང་ཡོད་དེ། གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད་
 ལེའུ་དག་བར། རམ་ཞིང་མིག་གདངས་ཉེ་ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་
 སྟོན་གསལ་ལས། མཛད་ཏུ་བྱུང་བའམ་ངོ་མཚར་བ་ཞེས་གསུངས་ཡོད་
 པས། རྩ་མཚར་བ་དང་ཉེ་ལས་པའི་རྟོན་ལ་འཇུག་ཀྱང་། སྐབས་
 འདིར་ཉམས་གཞན་ཏུ་འབྲུལ་ས་ཆེ་བས་མཛད་བྱུང་གི་ཉམས་ཞེས་
 བརྗོད་ན་ལེགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ལའང་རིགས་གཟུགས་
 ཡངས་སྤྱོད་སྟགས་བྱིས་ངོ་མཚར་ཞིང་ཉེ་ལས་པའི་ཉམས་བརྗོད་པ་
 འཇིག་རྟེན་པའི་མཛད་བྱུང་དང་། སྤྱོད་པས་དང་སྤངས་རྟོགས་བྱི་ཡོན་
 ཏན་ངོ་མཚར་བའི་ཉམས་བརྗོད་པ་ཚས་བྱི་མཛད་བྱུང་གཉིས་སུ་དབྱེ་
 ཚེག་པར་གསུངས་སོ། །

རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་ཉམས་ཞི། མཁས་འཇུག་
 ལས། འཕེལ་འགྱུར་བྱེད་པའི་ཚུལ། ལྷན་དག་ནས་འབྱུར་
 མི་བཟད་པ། རྒྱུན་མགས་སྐྱད་པར་དཀའ་བ་ཆོས། རྟོག་པའི་གཞན་པ་
 འཕེལ་ཞེན་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཕེལ་མིང་གི་གཡའ་བར་
 བྱེད་པའི་ལུས་གང་ཅུང་མཐོང་ངམ་ཐོས་པ། དུས་ཞིང་མྱོང་བ་སྐོས་
 རྒྱུ་ཞེན་ལས་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་ཞིང་ནང་བྱེད་པ་བསྐྱེས་པའི་
 རྣམ་འབྱུར་ལས་ལུས་ཀྱི་བ་སྐྱེ་གཟེངས་པ་དང་དག་ནས་འོ་དོད་
 འཛོད་པ། རྒྱག་ཅིང་འདར་བ་སྐོས་ཀྱི་ཉམས་ཐོན་པའི་ཚུལ་གསལ་
 བར་བཟོད་པ་ཞིག་ལ་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་ཉམས་ཞེས་བྱའོ། རྟོག་ཡང་
 རི་རྒྱུད་ཀྱི་འདི་ཡི་ཕྱིར་དུ་བྱེད་ཀྱིས་ནི། ལ་ལར་སྐྱོད་དག་ཞེན་དུ་ཤོག།
 ཅིག་པའི་གཉེན་དང་མེད་སྐྱོད་སྐོས་ཀྱི། བྱངས་མེད་བསྐྱེལ་བར་
 ཡང་ཡང་བཏང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་སྐོས་རྣམས་ཀྱིས་
 བྱ་དཀའ་བ་རྒྱལ་སྐོས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེར་གྲམས་པའི་འཕེལ་
 ཉམས་བཟོད་པ་ཆོས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་། གཙན་གཟན་རི་དྲགས་
 ཀྱི་གདུག་རྒྱུ། འབྱུང་བཞིན་གནོད་པ། དག་པོའི་བྱེད་ལས་སྐོས་
 ཀྱིས་འཕེལ་མིང་བྱེད་པའི་འབྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཉམས་བཟོད་པ་འཕེལ་
 ཞེན་པའི་འཕེལ་འགྱུར་དང་གཉིས་ཡོད་དོ།

རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཉམས་བཟོད་དམ་དགའི་བྱེད་པར་དང་རོ་བོ་འདྲེས་པར་
 རྒྱུར་བའི་ཉེས་སྐྱོན་སྐོས་ཞིབ་ཕྲ་ས་སྐྱེ་པ་ཆེན་གྱི་མཁས་འཇུག་
 ལས་ཤེས་བྱའོ། ལེན་དང་པོའི་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱོན་པའི་ཉམས་དང་ལེན་
 གཉིས་པའི་ཉམས་ལྟན་གྱི་རྒྱུ་གཉིས་ལ་དོགས་གཙན་རི་དྲགས་ཀྱང་
 བོད་ཀྱི་ཐུན་མེན་བྱིད་ལྟར་ས་ལྟར་རྗེས་སུ་ལེན་དང་པོའི་ནང་དུ་
 བཤད་ན་འཆོམ་པར་སེམས་སོ།

བརྩ་དགུ་བ་གཟི་བཞིན་ཅན་གྱི་ཀླན།

༩ གཟི་བཞིན་ཅན་གྱི་དཔེ་བཟོད་ལ་ཅ་བ་ལས། བདག་ནི་གནོད་པ་བྱེད་པོ་ཞེས། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲིང་ལ་འཇིགས་མ་བྱེད། བདག་གི་རལ་གྱི་ཕྱིར་སྒྲུགས་ནམས། ཁྱམ་ཡང་གཞོམ་པར་བྱ་བ་མིན། ། ཞེས་བདག་ནི་དག་ལྟེ་ཐིམ་གྱིས་གནོན་ཞིང་སྒྲུག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲིང་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྒྲུག་པ་བསྐྱེད་པར་མ་བྱེད་ཅིག བདག་གི་རལ་གྱི་ལས་ཁ་ཕྱིར་སྒྲུགས་པ་སྟེ་སྒྲིས་ནས་འགྲོ་བ་ནམས་ནི་ནམ་ཡང་གཞོམ་པའམ་གསོད་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སྐྱེས་བུ་དཔའ་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་ཁེངས་ཤིང་དྲིགས་པ་ཞིག་གིས་བཞིན་ཆགས་ཤིང་གཟེངས་མཐོ་བའི་གཟི་བཞིན་ཅན་གྱི་ཆོག་སྐྱེས་ཏེ་པ་རྒྱལ་བོ་ཉམས་སྐྱོད་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་གཟི་བཞིན་ཅན་གྱི་ཀླན་ཞེས་བྱའོ། ། ཅ་བར། གཟི་བཞིན་ང་རྒྱལ་སྐྱེས་ཏེ་གཅིག་ཞེས་པ་ལྟར་ཀླན་གྱི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་བཟོད་བྱའི་ཆ་ནས་ཅ་བའི་དཔེ་བཟོད་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་དཔའ་ཅལ་གྱི་དབང་གིས་ང་རྒྱལ་གྱི་ཆོག་སྐྱེས་པའི་འཇིག་རྟེན་གཟི་བཞིན་ཅན་གྱི་ཀླན་དང་། བཏྲན་པའི་སྒྲོན་མེའི་དཔེ་བཟོད་ལས། མཁས་བྱུང་སྐྱོད་བང་རིགས་པའི་གད་རྒྱུངས་ཀྱིས། ཁྲིད་པའི་ཁོར་ཡུག་འདར་བར་བྱེད་ན་ཡང་། ཉམ་རྒྱུང་བྱེད་ཅག་སྐྱག་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཁྲིན་སྐྱགས་སྐྱེ་བོ་ཙྏ་པས་གཞོམ་བྱ་མིན། ། ཞེས་དམ་པའི་ལྟ་ཆོས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱི་ཆོག་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཟི་བཞིན་ཅན་གྱི་ཀླན་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཆོག་པ་ནི་ལྟ་བཞེན་མོ་དང་ཀྱན་མཁུན་སྐྱེ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་འབྲུག་གི་ས་མཐི་མཐའ་བྱིན་འཇིག་གྲུ་ལ།

* དགའ་བའི་རྒྱན་དང་ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན། གཟི་བཞིན་ཅན་གྱི་རྒྱན་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་གཙ་བོ་ནི་ཆང་ས་སྲས་བཞད་སྟེ་ལས།
 མདྲོར་ན་དགའ་བའི་ནང་སེམས་ལ་ཆེས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་
 དགའ་བ་སྦྱེས་པ་བཞིན་པ་དང་། ཉམས་ལྡན་ནི་ནང་སེམས་ལ་དགའ་
 བ་སྦྱེས་ལས་བསྦྱེད་པའི་བྱིའི་ལུས་ལ་སྒྲིག་སྦྱེས་ཉམས་བརྒྱད་པའི་
 གང་རུང་ཞིག་གི་རྣམ་འགྲུར་ཐོན་པ་ཆོག་གི་ལམ་ནས་གསལ་བོར་
 བཞིན་པ་དང་། གཟི་བཞིན་ཅན་ནི་ནང་སེམས་ལ་ཁེངས་དྲིགས་སམ་
 ང་རྒྱལ་འཕེལ་བའི་ཆོག་གི་ཉམས་ཐོན་པ་ལྟེ། རྒྱན་དེ་གསུམ་ག་ཡང་
 ཉམས་མི་འདུ་བ་ལས་སྔ་སྔར་བྱེས་པའི་སྟན་པའི་ཆོག་བྱུང་པར་དུ་
 འཕགས་ཤིང་ཆེས་སུ་ལ་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱན་གྱི་དམ་པའམ་མཆོག་དུ་གྱུར་
 བ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

ཉི་ཤུ་པ་རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པའི་རྒྱན།

༥ ཅ་བམེལ་མང་མ་ལས། འདྲོད་དོན་དངོས་སྤྱོད་པར།
དེ་ཉིད་འབྲུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་གཞན་དག་བརྗོད་པ་གང་།
དེ་ནི་རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པར་འདྲོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་
གཞན་གྱིས་མདོན་པར་འདྲོད་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོག་ཟིན་ལ་
དངོས་སྤྱོད་པར། འདྲོད་དོན་དེ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐབས་
མཁས་པ་ཆེན་པོས་དེ་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དོན་གཞན་དག་ལ་ཁ་
གཡར་ནས་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ནམ་བརྒྱད་
ནས་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱའོ། འདི་ལའང་ཅ་བར་རྒྱན་གྱི་རོ་པོའི་ཆ་
ནས་ནང་གཞུས་དབྱེ་བ་མ་གསུངས་མོད། བརྗོད་བྱ་ལ་སྦྱར་ན་དགེ་མི་
དགེ་ལུང་མ་བཟུན་གྱི་དོན་ཅན་གསུམ་དང་། ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ལུགས་གྱི་དོན་ཅན་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཆོག་པ་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་
ཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༥ རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གྱི་སྐབས་སུ་དབྱངས་ཅན་
དབྱེས་སྤྱོད་ལས། འདི་བསྟུན་བརྗོད་པའི་ཆ་གསུམ་དང་འདྲེས་པར་མི་
འབྱུར་ཏེ། དང་པོ་ནི་དཔེ་ཅན་ལ་བསམས་ནས་དཔེས་བསྟུན་པ་ཡིན་
ལ། གཉིས་པ་ནི་བརྗོད་དང་རྣམ་འབྱུར་གྱིས་རྟོགས་དགོས། གསུམ་པ་
ཆའི་སྐབས་བསྐྱེད་བྱའི་རང་བཞིན་དེ་དང་མཐུན་ཞིང་མཚུངས་པར་
སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་ཆོག་ཀྱང་བཀོད་དགོས་ལ། འདིར་བསྐྱེད་བྱའི་དངོས་
པོའི་དོན་དེ་དང་མ་འབྲེལ་ཞིང་མི་མཚུངས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་ཆོག་

གཅིག་ན་མ་གྲངས་ལྷ་བཀོད་པས་མི་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
དགོངས་དོན་དང་མཐུན་པར་ཀུན་མཁྱེན་ལྷ་མིག་འདིར་ཡང་།
དོན་བསམ་མ་བརྗོད་དཔེ་བཀོད་བཅུས་བརྗོད་ཀྱན། །ཞེས་སྐད་ས་
གསུངས་སོ། །

ཉེར་གཅིག་པ་ཀུན་པན་གྱི་རྒྱུ།

‡ བྱ་བ་གང་རུང་ཞིག་བསྐྱབ་པ་ལ་ཉེ་བར་ཕྱགས་པའི་ཆེ། ཆེད་
རུ་འབད་བཙོན་མ་བྱས་ཀྱང་སྟབས་ལེགས་སྟེས་དབང་ལྟ་བུས་བྱ་བ་
དེ་ནམ་པ་གཞན་ཞིག་གི་མཐུན་རྐྱེན་གྱིས་ཀུན་ནས་པན་པར་བྱས་
ཤིང་གྲུབ་པར་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་ཀུན་པན་གྱི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་ཏེ། རྒྱུ་
འདིའི་དཔེ་བརྗོད་ལ། རྩ་བར། ཁེངས་པ་གཞིམ་ཕྱིར་དེ་ཡི་ནི། རྟེན་བ་
དག་ལ་ཐུག་འཆལ་བ། བདག་ལ་པན་ཕྱིར་སྐལ་བ་ཡི། འབྲུག་གི་སྤྱི་
གྲགས་པར་གྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། འདི་ལ་ཡང་གཞུང་དོན་
ཟབ་མོར་དཔྱད་པར་རྩམ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཆོས་
ཉིད་ནམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་སྒྲོ་བུར་བསྟུལ་བས་གཞུང་དོན་ཆེགས་
མེད་རུ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཀྱི་དབང་རུ་བྱས་པའི་ཀུན་པན་དང་།
གང་རུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྩ་བའི་དཔེ་བརྗོད་དེ་ལྟ་བུ་ནི་འཇིག་རྟེན་
ཀྱི་དབང་རུ་བྱས་པའི་ཀུན་པན་ཉེ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཆོག་པར་བཤད་དོ།

ཉེར་གཉིས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན།

༥ མཉམ་པ་ཐོས་གང་བརྗོད་པར་འདྲི་བའི་བསྐྱེད་པ་ལ་དེའི་
 བསམ་པ་འཕྱར་བའི་རོ་བོ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་ཏུ་འཕགས་ཤིང་
 རྒྱ་ཆེ་བར་ཉོན་པའི་ངག་གི་སྒྲུབ་པ་ཞིག་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་ཏེ།
 ཅ་བ་མེ་མོང་མ་ལས། བསམ་པ་འཕྱར་བའི། ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་བླ་
 མེད་གང་། །དེ་ནི་རྒྱ་ཆེ་ཞེས་པ་ཡི། །རྒྱན་ཏུ་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་
 བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །འདི་ཡང་བརྗོད་བྱའི་དབང་གིས་བསམ་
 པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་འཕྱར་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞེས་རྒྱན་གཉིས་སུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་
 འབྲུག་སྐུ་ལ་བྱི་ལུགས་ལྟར་ན། སྤྱིད་པ་ཅན་དང་རྒྱའི་རྒྱན་གྱི་སྐབས་
 བཞིན་ཏུ་དཀའ་བའི་རྒྱན་གཅིག་ལ་དཔེ་བརྗོད་གཉིས་བཞག་པ་ཞེས་
 གསུངས་དགོས་རྒྱ་ལ། དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པར་རྒྱན་གཉིས་སུ་ཁས་
 བླངས་འདུག་པས་ཁོང་རང་གི་རྒྱན་གྱི་རོས་འཛིན་གནང་སྟངས་
 ལའང་ནང་གལ་ཞིག་དོན་གྱིས་བྱུང་བར་མངོན་ནོ། །

༥ ལེའུ་དང་ཐོའི་སྐབས་སུ་འང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་བཞུན་མོད།
 དེ་ནི་བསྐྱེད་པར་ཐོས་པའི་རྒྱ་ཆེ་བ་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པས་རྒྱ་ཆེ་
 བའི་རྒྱན་སྤྱིའི་ཁོག་འབྲུབ་བམ་སྤྱི་དོན་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་
 བསམ་པ་འཕྱར་ཁོན་རྒྱ་ཆེ་ཚུལ་ལ་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་པས་བྱེ་བྲག་ལྟ་
 བའི་རྒྱན་ཡིན་ཏེ། ཤུ་ཆེན་སང་ཟླ་གྱིས། སུར་ལེའུ་དང་ཐོའི་རྒྱ་ཆེ་ནི་
 བསྐྱེད་པར་ཐོས་པའི་བྱུང་པར་དང་ལུན་པ་རི་སྟེད་པ་ཡིན་ལ།
 འདིར་ནི་བསམ་པ་དང་འཕྱར་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཁོན་ར་བསྐྱེད་པ་
 དགོས་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞིབ་སྟེ་ལེའུ་དང་ཐོའི་
 སྐབས་སུ་རོ་སྤྱད་པར་བྱའོ། །

ཉེར་གསུམ་པ་བསྟན་དོར་གྱི་ཁྱད།

༥ ཅ་བར། བསྟན་དོར་དག་ནི་བསྟན་བྱས་ནས། །དོན་གཞན་
རུང་ཟད་བརྗོད་པ་ཉེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བརྗོད་བྱའི་དོན་དེའི་
ཁྱད་ཆས་དང་རང་བཞིན་བྱེད་ལས་སྐོས་གནས་ཚུལ་དངོས་དེ་ལ་
བསྟན་འདིང་བ་ཉེ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་ནས། །དོན་གཞན་
ཆས་དང་ཆས་ཅན་གྱི་རོ་བོ་རུང་ཟད་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
བརྗོད་པའི་ཁྱད་ཞིག་ལ་བསྟན་དོར་གྱི་ཁྱད་ཞེས་བྱ་ཉེ་སྟན་དག་གི་
ཉམས་སྦྱོར་སྐོས་ཆོགས་པ་ཐོན་པའི་ཁྱད་ཞིག་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཅ་བར།
ཆས་ལ་བསྟན་པ་དང་། ཡུལ་ལ་བསྟན་པ། རང་བཞིན་ལ་བསྟན་པ་
བཅས་དབྱེ་བ་གསུམ་གསུངས་སོ། །

༥ ཁམས་འགྲེལ་ལས། འདི་ལ་མཁས་པ་བདེ་པའི་སྒོ་
གྱིས་གསང་བའི་ཁྱད་ཞེས་མིང་འདྲིམས་མཛད་པ་རྒྱ་དཔེར་ཨ་པ་
ཏ་ན་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་སྐབས་འགར་གསང་ཆོག་སྐོས་གྱི་གསང་བ་
ལ་འཇུག་པས་དེ་ལ་དགོངས་པར་འདུག་ཀྱང་། འདིར་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་
ཨ་པ་ཏ་ན་པ་ཞེས་བསྟན་དོར་རང་ལ་བཀལ་བ་བཞིན་གཞུང་དོན་
དང་འབྱུར་བས་ལེགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས།

༥ བསྟན་དོར་ཁྱད་གྱི་ཆས་ཡུལ་རང་བཞིན་ལ་བསྟན་པའི་
ཁྱད་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་ཡང་བརྗོད་བྱའི་དོན་དངོས་དེ་ལ་རྒྱ་ཁྱད་
གང་རུང་གི་དབང་གིས་བསྟན་འདིང་བར་བྱས་ཏེ། བརྗོད་དོན་

དངོས་མ་ཡིན་པར་དེ་ལས་གཞན་པ་ཞིག་ཡིན་སྐད་ཀྱིས་བརྗོད་ཅིང་།
 དོན་དངོས་ཀྱང་ཟུར་ཟུར་གང་རུང་ཞིག་ནས་ཁས་སྐངས་ཡོད་པ་ལྟ་
 བུའི་ཆ་ནས་འདྲ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱན་དང་པོར་དོན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་
 ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་སུ་བྱེས་པའི་ཁྱད་ཆོས་སམ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་
 ཆོས་ལ་བསྟོན་ནས་དེའི་ལྷགས་ལས་ཁྱད་ཆོས་གཞན་ནམ་དོན་གཞན་
 ཞིག་གི་རྒྱས་པ་རུང་ཟད་སྟོན་པའི་ཆོག་ཉམས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ལ།
 རྒྱན་གཉིས་པར་ཡུལ་ཅན་གྱི་ལས་དབང་ངམ་གཞན་རྒྱན་ཞིག་གིས་
 ཡུལ་གྱི་བྱེད་ལས་ལ་བསྟོན་ཀྱང་ལྷགས་ལ་ཁྱད་ཆོས་དངོས་ཁས་སྐངས་
 པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཡུལ་ལ་བསྟོན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་བསྟོས་
 བས་འཛིག་དགོས་ཞེས་དབྱངས་ཅན་དབྱེས་སྟེ་རུང་གསུངས་སོ། །
 རྒྱན་གསུམ་པར་ཁྱད་ཆོས་དང་བྱེད་ལས་སྐྱེས་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་
 གཙུ་བོ་དངོས་པོ་གང་གི་རང་བཞིན་ནམ་གཤིས་ལྷགས་ལ་བསྟོན་ནས་
 དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་བཞིན་ཞིག་ཏུ་བསྐྱར་ནས་བསྟན་ཀྱང་ཁར་ལ་
 དོན་དངོས་ཀྱང་ཁས་སྐངས་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་
 པར་གཙུ་བོ་ཡིན་ནོ། ། ཞིབ་པར་བྱོན་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་
 རང་བཞིན་གྱི་བྱེད་ལས་སྐྱེས་ཡོད་མོད། ཆངས་སྐྱེས་བཞད་སྟེ་ལས།
 དེ་ལྟར་ཆོས་དང་། ཡུལ་དང་། རང་བཞིན་བཅས་སྟོན་དོར་གསུམ་པོ་
 ས་སའི་ཞིབ་ཆ་འདྲན་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་ས་སའི་བཞེད་ཚུལ་རྩ་ཆོགས་
 ཤིག་ཡོད་ཀྱང་། ས་སའི་ཁྱད་ཆོས་རུང་ཟད་ཀྱང་མ་འདྲེས་པར་རིགས་
 ལམ་གྱི་སྟོན་དང་བལ་བ་ཞིག་སྟན་ངག་གི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ལ་འོང་
 དཀའ་བས། སྟོན་སྟན་ངག་གི་དཔེ་བརྗོད་སྐྱེས་ཀྱི་སྐབས་གཙུ་ཆེར་
 འཛིག་རྟེན་བསྟན་རགས་པ་དང་བསྟན་ནས་བརྗོད་དགོས་པ་མཁས་

པའི་གསུང་རྒྱལ་ལས་འབྱུང་། ཞེས་ལེགས་པར་གདམས་པ་དེ་སྐབས་
ཀུན་ཏུ་བྱ་བར་བྱས་ཤིག

༥ ཀམ་ཙེ་དབང་དཔལ་འབར་གྱིས་བཅམས་པའི་འགྲེལ་བ་
བྱར་ཤིང་ཏུ། དཔེའི་བསྟན་དོར་ནི་ལྷན་དཔེ་རྒྱལ་ཉིད་ཏུ། ལུས་ལྷ་
ཚྭ་གདོང་རི་བོང་ཅན། ཞེས་བཏགས་ཚྭ་གདོང་བསམ་པ་ཡིས། །
ཟླ་བའི་རྗེས་སུ་བདག་གིས་བསྟེགས། ཞེས་སྒྲིངས་པ་དང་བསྟན་དོར་
རོ་བོ་གཅིག་པའི་ ཕྱིར་དཔེ་ལ་བསྟན་ཟིན་པ་དེ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད་
པ་མི་འཐད་དེ། སྒྲིངས་པའི་དཔེའི་སྐབས་དཔེ་དོན་གཉིས་ཏེ་ཅང་
འདྲ་བྱས་པས་གང་ཡིན་རོས་མ་ཟིན་པར་སྒྲིངས་པ་སྐད་ཏུ་བརྗོད་
དེ་མཚུངས་པ་ལྷགས་ལས་རྟོགས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། བརྗོད་བྱའི་
དངོས་པོ་དེའི་གནས་ལྷགས་དངོས་ལ་བསྟན་འདིང་བ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁམས་འགྲེལ་ལས། ཤེས་བཞིན་བསྟན་དོར་བ་དང་
མ་ཤེས་ནས་སྒྲིངས་པ་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་པར་ག་ལ་འགྱུར། དེ་ལྟར་
བསྟན་དོར་གྱི་དཔེ་དང་སྒྲིངས་པའི་དཔེ་ཞེས་གཞུང་འདིས་སྐྱོ་སྐྱོར་
བཤད་པ་འང་སྒྲིངས་པའི་སྟུན་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་
ནི་མད་ཏུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་དོ། །

༥ བསྟན་དོར་འདི་སྟན་ངག་གི་ཉམས་མང་བོར་རང་ལྷགས་གྱིས་
ཐོན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་གཤིས་ལྷན་ཡང་གཟུགས་རྒྱལ་སྐབས་སུ་བསྟན་
ལ། རྩ་བུའི་འགྲེལ་བར། ཐམས་ཅད་བསྟན་དོར། རྒྱ་ལ་བསྟན་དོར།
སྟན་པ་གཙུག་པའི་བསྟན་དོར་ཞེས་པའི་དཔེ་བརྗོད་གསུམ་མཛད་པ་

ཁམས་འགེལ་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ། ལྷན་འགེལ་མི་འཇིགས་མེད་གཏི་ང་
རྩོམ་། རང་བཞིན་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་པ། རྣམ་ཐུན་ཐམས་ཅད་ལ་
བལྟན་དོར་ཐུར་དུ་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེར་མཆོན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།
ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ།

ཉེར་བཞི་བསྐྱར་བའི་བྱན།

༥ ལྷ་སྐྱར་བའི་དཔེའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྷ་སྐྱར་བ་
 འདི་བྱ་གར་བའི་སྐད་ཆའི་སྐྱ་ཆལ་གཙུག་པོ་དང་སྐད་དག་གི་སྐྱ་ལྷ་
 བྱར་བྱར་བས་རང་ལྷགས་ཀྱིས་སྐྱར་བ་མང་པོ་ཞིག་འདྲ་བྱེད། དབྱུག་
 པ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་དཔེ་བྱན་དང་། གཟུགས་བྱན། གསལ་བྱེད་ཀྱི་བྱན།
 འགྲོག་བྱན། རྟོན་གཞན་བཞོད་པའི་བྱན། རྟོན་བྱན། འགལ་བའི་བྱན་
 སྐྱེས་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་སྐྱར་བའི་བྱན་ཆེད་དུ་བཞོད་པའམ་
 ཡང་ན་ཁར་ལ་བྱང་བ་ལྷ་བྱའང་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དོ། ། ཆ་བར། སྐྱར་བ་
 གཟུགས་གཅིག་ལྷན་པའི་ཆོག ། དུ་མའི་རྟོན་ཅན་ཉིད་དུ་འདྲོད། ། ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྷན། སྐྱར་བའི་བྱན་གང་ཡིན་ཡང་སྐྱ་རྟོན་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྐྱ་
 བས་དངོས་པོ་ཡན་ཆུན་སྐྱར་གཞི་སྐྱར་ཆོས་དུ་མའི་སྐྱ་བས་སྐྱར་
 དགོས་པ་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་མོད། རང་རང་ལ་བྱན་མིན་གྱི་བྱང་ཆོས་
 ཡོད་དེ། སྐྱར་བའི་དཔེ་དང་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་བྱང་གཞི་བྱང་ཆོས་
 ཅི་རིགས་ཀྱིས་དཔེ་རྟོན་མཆོངས་པར་སྐྱར་བ་ཡིན་ལ། མཆོངས་
 གསལ་གྱི་སྐྱ་ཡང་ངེས་པར་དུ་ཡོད་དགོས་པ་དང་། གཟུགས་བྱན་གྱི་
 སྐབས་བྱང་གཞི་དང་བྱང་ཆོས་ཅི་རིགས་སྐྱར་དུ་ཡོད་པའི་དཔེ་ཅན་
 དེ་དཔེའི་རྩ་བར་བཞོད་པ་ལས་མཆོངས་སྐྱ་སྐྱར་མི་དགོས། སྐྱར་བའི་
 གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སྐྱར་ཆོས་ཐ་མི་དད་པ་ཉེ་སྐྱར་གཞི་གཉིས་ཀ་ལ་
 ལན་ཞིང་། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་དེ་སྐྱར་གཞི་ཆོས་གཉིས་པོ་ལ་འབྲེལ་བ་
 ཉེ་གསལ་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས། སྐྱར་བའི་འགྲོག་པར་དཔེ་རྟོན་གཉིས་

ཀལ་བྱང་ཆོས་ཐུན་མཛད་ཏུ་ཡོད་པ་དག་ཐུར་ནས། དཔེ་ཅན་གྱི་བྱང་
 ཆོས་ཞིག་གིས་དཔེ་དངོས་དེ་མཐོ་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུས་འཛོག་དགོས།
 ཐུར་བའི་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་སྐབས་བསྐབ་བྱ་ཐོན་དང་སྐབ་བྱིང་
 རྒྱ་གཅིག་པོ་དེ་དོན་གཉིས་སྟགས་ལ་འཇུག་པ་ཞིག་དགོས། ཐུར་བ་
 ཅན་གྱི་ཐོག་པ་ནི་དཔེ་དོན་གཉིས་བྱང་ཆོས་གཉིས་ལས་མི་ཉུང་བའི་
 རྒྱའི་སྟོན་ས་མཚུངས་སྐྱ་དང་ལྡན་པར་ཐུར་རྗེས་བྱང་ཆོས་གང་ཏུང་
 ཞིག་གིས་མི་མཚུངས་ཚུལ་བརྟུན་དེ་ཐོག་དགོས། འག་ནས་འབྱུང་
 བའི་ཐུར་བའི་འགལ་བ་ནི་འགལ་བའི་དངོས་པོ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་
 ཆོག་གཅིག་ལ་ཐུར་བས་ཆོག་གཅིག་ལ་དོན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སྟགས་
 ཏུ་མ་སྟེལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་བཅས་གྱི་བྱང་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་ལ་དེ་
 ཐམས་ཅད་དོན་གྱིས་རྒྱན་གྱི་རོ་པོ་གཉིས་བསྟེན་པ་ལས་མ་འདས་སོ། །
 ཐུར་བའི་རྒྱན་གྱི་སྐབས་དཔེ་དོན་གཉིས་ལ་དོན་གྱིས་མཚུངས་ཆོས་
 ཡོད་མེད་ལ་ལྟས་པ་མེད་པར། རྒྱ་དོན་ཅི་རིགས་གྱི་སྟོན་ས་ཐུར་ཏུ་
 ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་ཐུར་བའི་རྒྱན་ལ་ནི།
 ཆོག་ཐ་དད་མིན་པའི་ཐུར་བ་དང་། ཐ་དད་ཆོག་འདྲའི་ཐུར་བ་ཉི་
 རྟེན་བྱིང་ཆོག་གི་སྟོན་ས་གཉིས་དང་། བྱ་བ་ཐ་དད་མིན་པའི་ཐུར་བ།
 བྱ་བ་འགལ་བ་མིན་པའི་ཐུར་བ། འགལ་བའི་ལས་ཅན་གྱི་ཐུར་བ།
 དེས་པ་ཅན་གྱི་ཐུར་བ། དེས་པ་འཛོག་པའི་ཐུར་བ། འགལ་མེད་གྱི་
 ཐུར་བ། འགལ་བ་ཅན་གྱི་ཐུར་བ་བཅས་བརྟུན་བྱ་དོན་འབྲེལ་གྱི་སྟོ་
 བས་བཏུན་ཏེ་ཐོན་དཔེ་བ་དགྲ་ཡོད་དོ། །

* ཆོག་ཐ་དད་མིན་པའི་ཐུར་བའི་དཔེ་བརྟུན་ལ་ཅ་བར། ལྟ་

ད་ཡ་གནས་མཛེས་པ་ཅན། །དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཆགས་ཀྱལ་པོ་འདི། །མི་
 ཏུ་ཀ་ར་མཛེས་ཀྱི་ཡིད་ནི་རབ་ཏུ་འཕྲོག་པར་ཐུར། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། ཟུ་ད་ཡ་ཞེས་པ་དར་བ་དང་འཆར་བ་གཉིས་ཀར་འཇུག་
 པས་སྐྱར་གཞི་དཔེ་ཅན་ཀྱལ་པོའི་སྐབས་ཀྱལ་མིད་དར་བ་དང་། དཔེ་
 སྒྲ་བའི་སྐབས་ཤར་གྱི་རི་པོ་ལས་འཆར་བར་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 ཏུ་མཛེས་པ་ཅན་ཡང་དཔེ་ཅན་ཀྱལ་པོའི་སྐབས་ཀྱན་དང་མཐུན་
 པའམ་གཟུགས་བཟང་བའི་མཛེས་པ་དང་། སྒྲ་བའི་སྐབས་སྒྲ་འོད་ཀྱི་
 མཛེས་པ། ཡང་ཀྱལ་པོའི་སྐབས་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཆགས་པ་
 རྟེ་མངའ་འབངས་ལ་བྱམས་པ་དང་། སྒྲ་བའི་སྐབས་སྒྲ་བ་ཆེན་གས་
 པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐུན་མཆམས་ཀྱི་དམར་བའི་འོད་ཀྱི་མདངས་འཕྲོ་
 བ། མི་ཏུ་ནི་འཇམ་པ་དང་ཀ་ར་ནི་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་ཀྱང་སྐབས་
 འདིར་ཀྱལ་པོ་ལ་སྐྱར་ཆེ་དཔུ་ཁལ་འཇམ་པའམ་ཡང་བ་དང་། སྒྲ་བར་
 སྐྱར་ཆེ་འཇམ་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་འགྲོ་བའི་ཆ་གདུང་མེལ་ཞེས་སྐྱར་
 ཆོག་པ་ཞེ། ཆོག་གི་གཟུགས་གཅིག་ལ་གཅོད་མཆམས་ཀྱང་བ་མི་དད་
 པའམ་གཅོད་མཆམས་གཅིག་གི་སྒྲོན་ས་ཀྱལ་པོ་དང་སྒྲ་བ་གཉིས་ཀྱིས་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་པར་བརྟེན་པའོ། །དཀྱིས་སྐྱ་ལྟར་ན། འདི་
 ལ་སྐྱར་ཆོས་གཉིས་ལས་མི་ཉུང་ཞིང་སྐྱ་དོན་གང་ལའང་སྐྱར་ཆོག་
 པར་བཞེད་ལ། བོད་མཁས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱ་སྐྱར་ཁོན་དགོས་པར་
 བཞེད་དོ། །བཏུན་པའི་སྐྱན་མའི་དཔེ་བརྟེན་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་
 སྐྱར་ཆོས་དང་བོ་སྐྱ་སྐྱར་དང་གཞན་ནམས་དོན་སྐྱར་ཡིན་ཞེས་ཀྱན་
 གྱི་བཏུན་བཅས་མཆོ་བྱུང་དཀྱིས་པའི་འཇུམ་ཟེར་ལས་བཤད་དོ། །

† ལྷ་རྒྱལ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ནི་གཙུག་པོ་རྫོང་ཕྱེད་ཆོག་གི་སྒྲི
 བ་སྒྲིལ་བྱེད་པར་འབྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྒྲིལ་བྱེད་ལྟར་ན་
 གང་ལ་འདྲ་མ་ལྟར་བའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ཅི་ལ་པོ་དོན་གཉིས་ལ་འབྱར་
 འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ཐ་དད་ཆོག་འདྲའི་སྒྲིལ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་
 ལྟར་མེད་ཀྱི་གསུང་བཏོད་ཅིག་དང་རྒྱལ་ལྟ་མ་དང་ཡང་མི་འདྲ་བའི་
 རྒྱལ་ཆོས་ཤིག་སྐོན་ཡོད་པར་སྒྲུང་ཡང་། ཐ་དད་ཆོག་འདྲ་ཞེས་པའི་གོ་
 དོན་དངོས་དེ་སྐོན་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་ལ། དཔེ་བཟོད་གཅིག་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་
 གསུམ་དགོས་པས་ཉ་ཅང་ཡིག་ཆོག་ས་ཆེ་བའི་སྒྲིལ་ཞིག་ཀྱང་རང་
 རྒྱལ་སྒྲིལ་འབབ་པོ། ། དེ་བས་ཅ་བའི་རྒྱལ་འབྲང་གི་པོད་མཁས་
 སྐུ་གས་ཀྱི་ལྷགས་ལྟར་གཙུག་མཚམས་ཀྱི་སྒྲིལ་ནས་དོན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་
 ཀྱི་གོ་ཆོད་པའི་དཔེ་བཟོད་འཛོག་ལྟངས་དེ་ལེགས་པར་མངོན་ནོ། །
 རྒྱ་གར་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་ཆོག་གི་གཞུགས་གཅིག་པོ་གཙུག་མཚམས་
 ཀྱི་སྒྲིལ་ནས་སྒྲིལ་ཏུ་ཡོད་པ་ལས་དོན་ལ་མཚུངས་པའི་ཆ་མེད་ལ། པོད་
 སྐད་ཀྱི་ཉེང་ནས་རྒྱལ་ཆོས་དེ་རི་བཞིན་སྐོན་ཐབས་མེད་མོད། པོད་
 མཁས་སྐུ་གས་ཀྱི་ལྷགས་ལྟར་གཙུག་མཚམས་མི་འདྲ་བ་ཕྱེད་ཆོག་ལྟེ་
 དཔེར་ན། བསྟན་པའི་སྒྲིལ་མའི་དཔེ་བཟོད་དེ་གཙུག་མཚམས་ཀྱི་སྒྲི
 བ་སྐོན་ཤོ་ལོ་ཀ་གཞན་ཞིག་གི་གཞུགས་སུ་བསྒྱུར་ཞིང་དོན་གཞན་ལ་
 སྒྲིལ་ཆོག་པ་ནི། སྤར་གས་སྐྱེ་བ་གཡོགས་ངན་པའི་སྒྲིལ་གྱི་དྲི། །མ་ལུས་
 བྲལ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ཁམས་རྣམས་ཀྱལ། །མཐུན་པར་འཇུག་ཅིང་
 ལུས་ཅན་ཡོངས་ལ་ནི། །སྤང་བ་མཚོག་ལྟེར་གྲགས་ལྟན་གཙུག་ན་
 མཛེས། ། ཞེས་སངས་རྒྱལ་ལ་སྒྲིལ་ཆོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཆོག་ཟིན་
 དངོས་ཀྱི་ཤོ་ལོ་ཀ་དེ་ཟླ་བ་ལ་སྒྲིལ་ཆེ་ཆ་བའི་དཔེ་བཟོད་དང་རྒྱགས་

མཚུངས་ཤིག་ཀྱང་འོང་ཡོད་པར་སྒྲུང་རྒྱུ། ། ལུ་བ་ཆེན་མོའི་ལུགས་
ལྟར་སྒྲུབ་ལའང་ཤོ་ལོ་ཀ་གཞན་ཞིག་མི་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

༥ བ་དད་ཆོག་འདྲའི་སྒྱུར་བ་དེ་གཙོ་བོ་མཚམས་ཀྱིས་འབྲེད་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ཆོ། ལྟར་བཤད་ཟིན་པའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་དང་ཁྱད་
པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ལམས་འགྲེལ་ལས། འདི་དང་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་
གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར། མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ནི། རྒྱ་སྐད་ལ་མཚམས་སྒྱུར་
ཁོ་ནས་བཤད་ལ། འདིར་དེ་གཅིག་ཤུར་མ་དེས་པར་དགག་ཆོག་དང་
ཉེར་བསྒྱུར་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཁྱད་
པར་དང་། རྒྱ་དགཉིས་ཀ་ལའང་མཉམ་ཉིད་དཔེ་ལ་སྒྱུད་ཆལ་དང་བུ་
མོ་ལྟ་བུའི་དཔེ་དོན་མཚུངས་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། འདིར་ནི་ཁྱད་གཞི་བ་
དད་པ་གཉིས་པའི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆས་དག་སྒྲུ་སྒྱུར་བ་ཅེས་ལས་དེ་
གཉིས་འདྲ་བའམ་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་མཚན་དེ་
ལ་བཞེན་ནས་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུ་ཡང་སྒྱུར་མི་དགོས་པའི་
ཁྱད་པར་ཆེར་ཡོད་དོ། ། ཞིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༥ ལྟར་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྒྲུང་མཛད་ཀྱི་དོན་རྒྱན་སྤུའི་ཆོག་
འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་པུ་མང་ལས། ཆོག་བཤད་མིན་པའི་སྒྱུར་བ་དང་
བཤད་ཆོག་འདྲའི་སྒྱུར་བ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ལེགས་སྒྱུར་
ལྟར་བྱས་ཉིད་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀར་གཙོ་བོ་མཚམས་མི་འདྲ་བ་བྱས་ན་
ནོར་ས་མེད་ཀྱང་། བོད་སྐད་ལ་སྒྲུ་བོར་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
ལྟ་མ་ལ་སྒྲུ་དོན་ཅི་རིགས་སྒྱུར་བ་དང་། བྱི་མ་ལ་དོན་བཤད་ཡིན་ལ་

ཆོག་འདྲ་བ་ཞིག་སྐྱར་ན་ཆོག་པ་ནི་མི་འདྲ་བའི་བྱ་དུ་པར་ཡིན་ཞེས་
བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་གང་གིས་གསུངས་སོ། ཞེས་བཀོད་པ་ལྟར་རོ། །

༥ སྐྱར་གཞི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་སོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཡང་སྐྱར་
ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་བྱ་བ་
ཐ་དད་མིན་པའི་སྐྱར་བ་ཞེས་ཟེར་རྟེ། ལཱ་བ་ཆེན་པོས་དོན་སྐྱར་ཁོ་ན་
བྱས་ནས་དཔེ་བརྗོད་མཛད་ཡོད་དོ། །རྒྱན་འདིའི་བསྟན་པའི་སྒྲིན་
མའི་དཔེ་བརྗོད་དེ་སྐྱར་གཞི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྗེའི་ལགས་བཤད་
གཉིས་ལ་སྐྱར་ན་འང་ཆོག་མོད། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་སྐྱར་ན་
གོ་རྒྱ་ཆེ་བར་གསུངས།

༦ དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱར་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཡང་། བྱ་
བ་དེ་ཐན་ཚུན་རྒྱབ་འགལ་མིན་པར་གཞི་གཅིག་ཏུ་མཐུན་པར་སྐྱར་
བ་ཞིག་ལ་འགལ་བ་མིན་པའི་སྐྱར་བ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

༧ སྐྱར་བའི་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་འགལ་བའི་ལས་ཅན་གྱི་སྐྱར་བ་
དང་འགལ་བ་ཅན་གྱི་སྐྱར་བ་གཉིས་སྐྱོད་ན་ཅི་རིགས་ཀྱིས་སྐྱར་བ་
དང་། མིང་ཡང་སྟོགས་འདྲ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་མོད། འགལ་བའི་ལས་ཅན་
གྱི་སྐྱར་བའི་སྐྱབས་ངེས་པར་བྱ་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་འགལ་བ་
རྒྱས་ཐུབ་དང་ཤི་གསོན་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་སྐྱར་དགོས་ཤིང་དཔེ་ཡང་
གཅིག་གིས་ཆོག་པ་ཡིན། འགལ་བ་ཅན་གྱི་སྐྱར་བར་དཔེ་ཅན་གཅིག་
གི་བྱ་དུ་གཞི་དང་བྱ་དུ་ཆོས་སྟགས་དཔེ་བྱ་མ་ཞིག་གི་བྱ་དུ་ཆོས་ལ་སྐྱར་

ནས། དཔེ་ཅན་དང་དཔེའི་བྱ་ངེས་འགལ་བ་སྔ་སྔ་སྔ་ཞིང་།
བྱ་ངེས་ཀྱང་གཙོ་བོ་བྱ་བ་ལ་སྦྱར་དགོས་པ་ལྟ་བུ་སྔགས་ཀྱི་བྱ་ངེས་པར་
ཡོད་དོ།

༥ འགལ་མེད་ཀྱི་སྦྱར་བ་དང་འགལ་བ་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ་གཉིས་
ཀར་དཔེ་ཅན་གཅིག་གི་བྱ་ངེས་དང་བྱ་ངེས་ནམས་དཔེ་དུ་མ་
ཞིག་གི་བྱ་ངེས་དང་བྱ་ངེས་ལ་སྦྱར་དགོས་པའི་ཆ་ནས་མི་
མཚུངས་པ་མེད་ཀྱང་། རྒྱ་མཚན་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་བྱ་ངེས་བྱ་ངེས་
ཆས་ནམས་མི་འགལ་བར་སྔ་སྔ་སྔ་བ་དང་། རྒྱ་ཕྱི་མར་དཔེ་དོན་
གཉིས་ཀྱི་བྱ་ངེས་འགལ་བ་དག་སྔ་སྔ་སྔ་དགོས་པའི་བྱ་ངེས་པར་
གསལ་བོར་ཡོད་དོ།

༦ འགལ་བའི་ལས་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ་དང་སྦྱར་བའི་ཕྱག་པ་ཅན་གཉིས་
གཅིག་ཏུ་འབྲལ་མཁན་ཡོད་འདུག་ཀྱང་། ཀྱན་མཁྱེན་སྔ་མ་ཆོག་ལས།
དཔེ་ནམས་གཉི་དང་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་ནས་ཆོས། འགལ་བ་དག་སྔ་
འགལ་བའི་སྦྱར་བ་འོ། འདིར་ནི་སྦྱར་ཕྱག་ཕྱག་ཅན་ལ་མེད་པས། འོ།
ཕྱག་ཅན་སྦྱར་བར་ཐལ་ཞེས་འཕྲུག་པ་འབྲལ། ཞེས་དོགས་མཐའ་
རང་སེལ་གྱི་ལན་དེ་གནང་དོ།

ཉེས་ལུ་བ་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་བྱན།

༩ ཚུམ་པ་ཐོས་གང་བརྗོད་པར་འདྲི་པའི་དངོས་པོ་དེ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་རྩ་མཆར་བ་ལྟན་གྱིར་དེའི་རྒྱ་འགའ་ཞིག་ལ་རིགས་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྒྱ་རེ་འགའ་བཅས་གང་ཅུང་ཞིག་མ་ཆང་ཡང་། ཆང་བ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བྱལ་ཚུལ་ལྟན་པའི་བྱན་ཞིག་ལ་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་བྱན་ཞེས་བྱའོ། ། དེར་ཡོན་ཏན་མ་ཆང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་དང་། རིགས་མ་ཆང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ། བྱ་བ་མ་ཆང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ། རྣམས་མ་ཆང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ། རྒྱ་མ་ཆང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་བཅས་མེ་མང་དངོས་བསྟན་གྱི་དབྱེ་བ་ལྟ་ཡོད་དོ། །

༩ ཆངས་སྤྲུལ་བཞད་སྒྲ་ལས། དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བྱན་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་གསུངས་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་དེ། ལྟར་ཐང་ལོ་རྩ་བས་འབྲས་བུ་སྟེད་བྱེད་གྱི་རྒྱའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆས་ཁོ་ན་གཞན་ལས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བར་བརྗོད་པ་དེ་འདྲི་པ་དང་། རིན་སྤངས་པས་བརྗོད་པ་འདྲི་པ་ལྷག་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་རྒྱ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བོ་དང་མཁས་པས་རྒྱ་མཆན་གྱི་རྒྱ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ས་སྦྱང་ག་ཆས་གྱིས་དེ་དག་གང་ཡང་མི་འདྲི་པར་ཡོན་ཏན་དང་རིགས་སྤྲུལ་རྒྱའི་ཁྱད་པར་མ་ཆང་བ་ལ་འབྲས་བུ་གཞན་ལས་རྩ་མཆར་བ་བསྟན་པས་ན་ཁྱད་པར་གྱི་བྱན་ཞེས་བྱ་ཞེ། རྩ་མཆར་བ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་

ལྷ་མ་ཏུ་མེམས་པ་ལྟ་བུར་འདྲ་པ་སྟགས་གསུངས་ཚུལ་མང་ཏུ་ཡོད་
 གྲང་། ལྷ་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་རྒྱན་ཏུ་གོང་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་གང་ལ་
 ཡོན་ཏན་དང་རིགས་སྟགས་ཀྱི་བྱུང་ཚེས་མ་ཆང་ཡང་། འབྲས་བུ་
 གཞན་ལས་བྱུང་པར་ཏུ་འཕགས་པ་སྐྱེད་རྒྱས་པར་བརྟེན་པ་ལ་བྱུང་
 པར་གྱི་རྒྱན་ཞེས་བརྟེན་པར་གསུངས། ཞེས་དང་། ཁམས་འགྲེལ་ལས།
 འདིར་རྒྱ་འབྲས་ནི་ཞར་བུང་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་བརྟེན་བྱའི་གཙུག་
 བོའམ་རྒྱན་གྱི་རོ་བོ་ནི་རྒྱའི་རིགས་སྟགས་མ་ཆང་བཞིན་ཏུ་འབྲས་བུ་
 གཞན་ལས་བྱུང་པར་ཏུ་འཕགས་པར་སྟོན་རྒྱས་པའི་ཆོག་སྤྲུགས་ཅན་
 ཏེ། གཡ་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་ཉིད་བརྟེན་བྱའི་གཙུག་བོ་ཡིན་ན་རྒྱ་རྒྱན་ལས་
 སྟགས་སུ་འཆད་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

‡ ལྷ་མ་འགྲེལ་མི་འཇིགས་མེད་གཏེ་ང་རོ་ལས། སྐལ་མ་འདིར་
 རྟེན་མཛད་ལྷ་མ་ནམས་ཡོན་ཏན་སྟགས་བཀག་པའི་རྒྱས་འབྲས་བུ་
 བསྐྱེད་པར་བཞེད་གྲང་། འདིའི་བཤད་བྱ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུས་བྱེད་
 ཚེས་མ་ཡིན་ཞིང་། གོང་ཏུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར། ཡོན་ཏན་སྟགས་མ་
 ཆང་བ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་ནས། བརྟེན་བྱའི་ཡུལ་ཡོན་ཏན་སྟགས་ཆང་བ་
 ལས་བྱུང་བྱུང་པར་ཏུ་འཕགས་པ་ཞིག་སྟོན་པ་གཞུང་དོན་དང་འབྲེལ་
 སོ། །ཞེས་གསུངས།

‡ རིགས་མ་ཆང་བའི་བྱུང་པར་བརྟེན་པའི་དཔེ་བརྟེན་ལ་ཆ་
 བར། འདི་དག་ལྟ་ཡི་བུ་མོ་མིན། །དྲི་བའི་རིགས་ལས་བུང་བའང་མིན། །
 དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཆངས་པའི་ཡང་། །དཀའ་བྱུང་དག་ནི་གཞིམ་པར་

ལུས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མངོས་མ་འདི་དག་ནི་ལྷ་དང་བྱི་བ་གང་གི་
 རིགས་རྒྱད་ལས་ཀྱང་བྱང་བ་མ་ཡིན་པས་རིགས་དེ་དག་གི་ཁྱད་ཚུལ་
 མི་ལྟན་ཡང་། གཟུགས་མངོས་པ་ཁོ་ནས་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཚུལ་དེ་དག་
 ཚང་བ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་འབྲས་བུ་ལྷ་ཚངས་པའི་དཀའ་ཕྱབ་ཀྱང་
 གཞོམ་ཕྱབ་པར་བརྟུན་ཡོད་པས་བྱེད་ལས་ཁྱད་འཕགས་ཅན་ཡོད་
 ཚུལ་བལྟན་པའོ། ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱན་འདིའི་བལྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་
 དཔེ་བརྟུན་ལས་ཀྱང་། དབྱངས་ཅན་མ་ནི་རིག་བྱེད་གཏམ་རྒྱུད་ལས་
 བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉེ་སྤྲའི་རིགས་མ་
 ཡིན་ལ། སང་མ་དཀར་པོའི་སྐབས་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷའི་རིགས་ཀྱང་མ་
 ཡིན་པས་འགྲོ་ཀླན་དགའ་བསྐྱེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་མི་ལྟན་
 ཡང་། འབྲས་བུ་འདིག་ཉེན་གསུམ་གྱི་འགྲོ་ནམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་
 ལུས་ཚུལ་བརྟུན་ཡོད་དོ། ། ལྷ་ཀྱི་རིགས་རང་བཞིན་བརྟུན་པའི་
 སྐབས་རིགས་སྐྱེད་དང་། རིགས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་སྐབས་རིགས་ཀྱི་བྱེད་
 ལས། རྒྱན་འདིར་རིགས་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཁོ་ན་ལ་སྒྱུར་དགོས་པ་མི་
 འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་འདིར་རྒྱ་དཔེར་ཡང་ཀྱུ་ལ་
 ཞེས་འབྱུང་བ་རིགས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ནོ། །

* རྣམས་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བརྟུན་པ་ཞེས་པའི་རྣམས་དེ་ནི། ཉེ་
 བར་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ལག་ཉེ་བདག་དུ་བཟུང་ཞིང་རང་ལ་
 དབང་བའི་དངོས་པོའི་རྣམས་ལྟ་བུ་ཡིན་དགོས་ཚུལ་ཚངས་སྲས་བཞད་
 སྒྲར་གསུངས་སོ། །

‡ ལྷ་ལོ་ལྷ་པར་བཟོད་པའི་སྐབས་ཚངས་ལྷས་བཞད་སྒྲུང་།
 བཟོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་ལྷ་ལོ་ཚོགས་པ་
 རྣམས་མ་ཚང་ཡང་དེ་ཚང་བ་དང་ལྷ་མེད་པའི་དངོས་པོ་གང་གི་
 དངོས་ལྷ་ཁོ་ནའི་གཟི་བཟིད་ལྷ་པར་རུ་འཕགས་པར་བཟོད་ནས།
 རང་འབྲས་ལུན་ལུས་ཚོགས་པ་སྦྱེད་ཅུས་པར་བཟོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།
 ཞེས་དང་། འདི་དང་ལྷ་ན་ལྷ་མ་བཞིའི་ལྷ་པར་ནི། འབྲས་བུའི་ལྷ་པ་
 ཅན་གྱི་ལྷ་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལྷ་དེའི་བྱ་བ། ལྷ་ལོ་རིགས། ལྷ་ལོ་རྣམས་
 མོགས་མ་ཚང་བ་ཞེས་ལྷ་རང་གི་ལྷ་དེ་ཚོས་བྱེ་བྱག་པ་རྣམས་མ་ཚང་
 ཡང་ཚང་བ་དང་ལྷ་མེད་པར་རང་འབྲས་ལྷ་པར་ཅན་ཡོད་པར་
 ལྷ་ན་པ་དང་། འདིར་ལྷ་ལོ་ལྷ་རང་ཉིད་མ་ཚང་ཡང་འབྲས་བུའི་དངོས་
 ལྷ་ལྷ་པར་ཅན་དེས་རང་འབྲས་ལུན་ལུས་ཚོགས་པ་སྦྱེད་ཅུས་པར་
 བཟོད་པ་ལ་ལྷ་མ་ཚང་ཡང་ལྷ་ལོ་ལྷ་པར་བཟོད་པ་ཞེས། ལྷ་མ་བཞི་
 དང་ཅུང་ཟད་རིགས་མི་མཐུན་པའི་དབང་གིས་ལོགས་སུ་བཞོད་པ་
 ཡིན། ཞེས་ལོགས་པར་གསུངས་ཡོད་དོ། །

‡ ཅ་བར། རིམ་པ་འདི་ཡིས་གཞན་གྱི་ནི། །དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱང་
 བཤད་པར་བྱ། ཞེས་གདམས་པ་བཞིན་སྒྲིབ་དཔོན་རྩ་བློས། བྱ་བ་
 འགལ་བ་མེན་པའི་ལྷ་པར་བཟོད་པ་དང་། བྱ་བ་འགལ་བའི་ལྷ་པ་
 ར་བཟོད་པ། ལྷ་ན་པར་སྒྲིབ་པའི་ལྷ་པར་བཟོད་པ་བཅས་དཔེ་བཟོད་
 གསུམ་གསུངས་ཡོད་དོ། །

ཉེར་རྒྱལ་པ་མཚུངས་བརྟུན་གྱི་རྒྱན།

‡ དོན་ལ་མཚུངས་པ་མེད་ཀྱང་བརྟུན་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དེར་
བརྟུན་སྟེན་གང་རུང་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སྟོན་བཏགས་ཏེ་མིང་ངམ་ནམ་
གངས་གཞན་ཞིག་དང་རིགས་མཚུངས་པར་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟུན་
པ་ཞིག་ལ་མཚུངས་སྦྱར་གྱི་རྒྱན་ཞེས་བྱའོ། ། དེར་དབྱེ་ན་བརྟུན་པའི་
མཚུངས་སྦྱར་དང་སྟེན་པའི་མཚུངས་སྦྱར་གཉིས་ཡོད་དོ། །

‡ མཚུངས་སྦྱར་གྱི་རྒྱན་གྱི་སྐབས་སྔ་དམའ་ས་པས། མཚུངས་
སྦྱར་རྒྱན་འདིས་དཔེ་རྒྱན་མཆན་ཉིད་ལས། །ཡོགས་སུ་བྱུར་བའི་བྱད་
ཆས་རི་ལྟར་རྟོན། །གཞུང་འདིར་བཀོད་པའི་དཔེར་བརྟུན་ནམ་གཉིས་
ཀྱང་། །མང་བའི་དཔེ་རྒྱན་ཅམ་དུ་སྤང་མིན་ནམ། །ཞིས་དོགས་སྦྱང་དང་
དེའི་རང་ལན་ཡང་གསུངས་འདུག་མོད། ཆངས་གས་བཞད་སྟེ་ལས་
དོགས་གཙང་གནང་བ་ཁ་ཅུང་གསལ་བར་སྟངས་ལྟེ། དེ་ཉིད་ལས།
མཚུངས་སྦྱར་གྱི་རྒྱན་དང་། དཔེ་རྒྱན་ལས་མཚུངས་སྦྱར་གྱི་དཔེ་སྟགས་
མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ནི། རྒྱན་འདི་དག་མཚུངས་པར་སྦྱར་བའི་ངས་
ནས་འདྲ་ནའང་། དཔེ་རྒྱན་སྐབས་སུ་དཔེ་ཡོན་ཏན་ལྷག་པས་དཔེ་ཅན་
ཡོན་ཏན་དམན་པའི་བྱ་བ་ཆོག་གཅིག་ལ་བསྟུས་ཏེ་ཕན་ཚུན་གྱི་བྱ་བ་
འདྲ་བའི་སྟོན་ས་མཚུངས་པར་སྦྱར་བ་དང་། ཡང་དཔེ་རྒྱན་གྱི་མང་བའི་
དཔེ་ནི། སྦྱར་བའི་ལ་བ་མཆོན་རྩས་པ་ལ་དཔེ་གཅིག་གིས་ཆོག་མོད་ཀྱང་།
དགའ་མའི་རིག་པ་བའི་ལ་བ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་

པའི་ཆེད་དུ་ཅན་དན་ཚུ་དང་སྐྱེ་བའི་ཟེར་ཞེས་དཔེ་མང་དུ་བཀོད་པ་
 ཅམ་དང་། གཞན་ཡང་དཔེ་རྒྱན་ནི་དོན་གྱི་སྒྲིན་ནས་དཔེ་དོན་གཉིས་
 མཚུངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའམ་དོན་དེའི་ཁྱད་པར་མཚན་བྱིར་དཔེ་
 འགོད་པ་ཤ་ལྟག་ཡིན། མཚུངས་སྒྱུར་གྱི་རྒྱན་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་
 གང་ལ་མཚུངས་པར་སྒྱུར་བའི་ཡུལ་དང་། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་
 གཉིས་ཁྱད་འཕགས་ཡིན་མིན་ཏེ་དོན་གྱི་ནམ་པས་མི་མཚུངས་ཀྱང་།
 ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཚུགས་གཅིག་གམ་སྒྲའི་འཇུག་ཡུལ་ཅམ་མཚུངས་པར་སྒྱུར་
 བས་མཉམ་དུ་བརྗོད་པ་དང་། ཡང་ན་སྟོང་པོ་མེད་པའི་བྱ་བ་ཅམ་
 མཚུངས་པར་སྒྱུར་བས་མཉམ་དུ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། བརྗོད་འདོད་
 ཀྱི་རྟོག་པའི་ས་བོན་ཆ་ཅམ་མཚུངས་པར་སྒྱུར་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཁྱད་
 པར་སྒྲིགས་རྒྱན་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྐབས་སུ་གསལ་བར་བཤད་པ་
 ལྟར་མ་འབྲུལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

ཉེར་བདུན་པ་འགལ་བའི་རྒྱན།

‡ གཞི་གཅིག་ལ་ཕྱ་སྡུང་དང་དཀར་ནག དགའ་སྐྱུག་དང་
འཕེལ་ཉམས་ལྟ་བུ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡན་ཆད་ཅིག་ངེས་པར་
དུ་ལྟན་ཅིག་དུ་འགྲོགས་པ་འཕམ་འཛུམས་པ་བརྗོད་པའི་ངག་ཞིག་ལ་
འགལ་བའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་ལ། འགལ་སྐྱེལ་གཅིག་སྡུང་ལ་བསྐྱབ་བྱར་
བཀོད་པ་དང་། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དམ་གྲགས་སུ་སྐྱ་བོ་གཅིག་བྱིན་ས་
འགོད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཆངས་སྐྱས་བཞད་སྐྱར། འདི་ནི་འགལ་བའི་
བྱེད་པར་གཉིས་བྱེད་ཆོས་གཅིག་ལ་ཆང་བའི་རྒྱན་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བྱང་
གསུངས་སོ། ། མེ་ལང་དངོས་བསྟན་གྱི་འགལ་རྒྱན་ལ། གཞི་ཐ་དད་
པའི་བྱ་བ་འགལ་བ། གཞི་གཅིག་གི་བྱེད་པ་འགལ་བ། གཞི་གཅིག་གི་
ཆོས་དུ་མ་འགལ་བ། རྣམས་འགལ་བ། གཞི་གཅིག་གི་བྱ་བ་འཕམ་ལས་
འགལ་བ། སྐྱར་བའི་འགལ་བ་བཅས་རྒྱག་ཡོད་དོ། །

‡ འགལ་རྒྱན་དང་པོའི་བསྟན་པའི་སྡུང་པའི་དཔེ་བརྗོད་དེ་ནི་
གཞི་བྱང་རྒྱལ་གྱིང་དུང་དུ་སྟོག་པ་ཐ་དད་པ་སྐྱབ་པའི་སྐྱགས་དང་
བདུད་ལྗེའི་སྟེང་གཉིས་ལ་བདེ་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འཕེལ་བའི་འགལ་
སྐྱེའི་བྱ་བ་གཉིས་འགྲོགས་པར་བསྟན་པའོ། །

‡ འགལ་རྒྱན་གཉིས་པ་གཞི་གཅིག་གི་བྱེད་པ་འགལ་བ་དེ་
ཁམས་འགྲེལ་དང་ཆངས་སྐྱས་བཞད་སྐྱར་གཞི་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་

འགལ་བར་འདྲ་ཅིང་དེ་ནི་ལྷ་བ་ཆེན་མོའི་བཞེད་པ་འང་ཡིན་ཚུལ་
 གསུངས་མོད། དབྱེས་སྒྱུར་རྒྱུན་འདིའི་མིང་ལ་གཞི་གཅིག་གི་བྱེད་པ་
 འགལ་བ་ཞེས་གསུངས་པར་མ་ཟད། ཅ་བའི་དཔེ་བརྗོད་ལ་འབྲེལ་
 གནང་ཆེའང་། བྱ་བ་ནམ་མཁའ་ཡུལ་མི་དགའ་བ་ངན་པ་ལྟ་བུར་སྦྱང་
 སྟགས་བྱེད་པ་རྒྱ་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་ཁོ་ནར་སྒྱུར་བ་ལས་དེའི་ཡན་ཏན་
 ཡིན་ཚུལ་བྱར་ཅམ་ཡང་མེད་དོ། ། དེ་ལྟར་ཅ་བའི་དཔེ་བརྗོད་དུ་འང་
 བྱ་བར་སྒྱུར་འདུག་པས་ཀྱན་མཁྱེན་སྒྲ་མའི་བཞེད་ཚུལ་ལྟར་གཞི་
 དངོས་པོ་བྱེད་པོ་གཅིག་གིས་བྱ་བ་འཁེལ་ཉམས་ལྟ་བུའི་འགལ་བ་
 གཉིས་འགྲོགས་པར་ལྷན་པ་སྟོན་ཚུལ་དེ་ལོགས་པར་མངོན་ལ། ཡན་
 ཏན་ནམ་ཁྱད་ཆོས་འགལ་བ་ནི་འགལ་རྒྱུན་གསུམ་པར་བསྟན་ཡོད་
 པས་བསྒྱུར་བསྐྱས་ཀྱི་སྦྱོན་ཡང་འབྱུང་དོ། ། རྒྱུན་འདིའི་བསྟན་པའི་
 སྦྱོན་མའི་དཔེ་བརྗོད་ལས། གཞི་དངོས་པོ་བྱེད་པ་པོ་དཔལ་ལྷན་ལྟ་
 གཅིག་བྱས་དག་ལ་འཇིགས་པ་སྟེར་བ་དང་། སྒྱུབ་པ་པོ་རྣལ་འབྱོར་བ་
 ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་འགལ་བ་གཉིས་འགྲོགས་པར་
 ལྷན་པར་བསྟན་ཡོད་དོ། །

‡ གོང་གི་གཞི་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་འགལ་བ་དང་རྒྱུན་འདི་གཉིས་
 ཀར་བྱ་བ་འགལ་བ་གཉིས་འགྲོག་པར་ལྷན་པ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་
 འདྲ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲ་མར་གཞི་གཅིག་དུ་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་པ་གཉིས་
 ལ་བྱ་བ་འགལ་བ་གཉིས་འགྲོགས་ཚུལ་སྟོན་དགོས་པ་དང་། ཕྱི་མར་
 བྱེད་པ་པོ་གཅིག་གིས་འགལ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་བསྐྱབས་པ་དུས་མཉམ་
 དུ་འགྲོགས་ཚུལ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟོན་དགོས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་གཙུ་

སྐབས་ལྟུ་གཉིས་བཅི་མཁར་བྱིན་འཛིན་གྲུ་ལ།

པ་ཡིན་ནོ། །

༥ འགལ་བྱུང་གསུམ་པ་གཞི་གཅིག་གི་ཚུལ་དུ་མ་འགལ་བའམ་
ཡོན་ཏན་འགལ་བར་རྒྱ་མཐོང་གི་འབྲེལ་དང་ཁམས་འབྲེལ། ཚངས་
སྒྲིབ་བཞུགས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆུང་མ་འགལ་བ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ཚ་བའི་
དཔེ་བཞིན་ལས། རྟེན་པ་ལྷ་ཞིང་རྩ་སྤྱོད་སྤྱོད། ཁུ་དམར་མིག་ནི་
དམར་བཅིན། རྟེན་པ་དམར་ཞིང་ཅུ་མ་མཐོ། །བུད་མེད་ལུས་ཀྱིས་སྤྱོད་
བཅོམ། ཞེས་འབྱུང་བས། སྤྱོད་པ་དང་མཐོ་དམར་སྤྱོད་ཀྱི་འགལ་བ་
དེ་དག་ནི་བུད་མེད་དེའི་ལུས་ཀྱི་བྱུང་ཚུལ་སེལ་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལས་
ཆུང་མ་འབྲེལ་ཆུང་མ་མཐོ་དམར་སྤྱོད་ཀྱི་འགལ་བ་དང་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུལ་
སྤྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་མཐོ་དམར་སྤྱོད་ཀྱི་འགལ་བ་ཚུལ་དུ་མ་འགལ་
བའམ་ཡོན་ཏན་འགལ་བར་གསུངས་སོ། །

༦ འགལ་བྱུང་བཞི་པ་ཆུང་མ་འགལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མ་འགལ་བའམ་
འབྲེལ་དུ་ཡོན་ཏན་མང་པོ་འགལ་བ་ཞེས་གསུངས་ལ། བོད་མཁས་
དང་འབྲུག་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཆུང་མ་དང་ལས་འགལ་བ་ཞེས་གསུངས།
འོན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དང་ཆུང་མ་འབྲེལ་དང་ཆུང་མ་འབྲེལ་དུ་བཞུགས་པ་ལྟར་
ལགས་ཤིང་། རྟེན་པ་འདིའི་དཔེ་བཞིན་ལ་ཚ་བར། བད་ཅའི་ལག་པ་ཆུ་
ཤིང་སྤྱོད། བད་ཅའི་གདོང་དང་ལྷན་པ་ལ་མིག་ལྟོད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་
བདག་ཅག་ནམས། གཟུང་ཅུ་མ་མཐོ་ནམས་ལུས་ཅན་མ། ཞེས་བྱུང་
གཞི་བུད་མེད་གཅིག་བྱུང་། བྱུང་ཚུལ་གྱི་ཆུང་མ་དང་མཐོ་དམར་སྤྱོད་
འཇམ་པའི་ལག་པ། ཆུ་ཤིང་ལྟར་དཀར་ཞིང་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད། བད་ཅ་ལྟ་
བྱུང་གདོང་། ལྷན་པ་ལྟ་བུའི་མིག་སྤྱོད་ཀྱི་འགལ་བའི་ཆུང་མ་དང་

ལྟན་པར་བརྟེན་ཡོད་པས་རྣམས་འགལ་ཡིན་ལ། སང་མ་དང་ལྷན་ལ་
 སྐྱེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བྱེད་ལས་ལན་ཚུན་འགལ་བའི་བྱིར་ལས་
 འགལ་བ་ཞེས་ཀྱང་བརྟེན་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། ། དབྱེས་སྤྱུ་ལས།
 རྣམས་འགལ་བའི་སྐྱབས་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་འབྲུ་མང་གི་ཆོག་
 ལྟར་འབྲུ་བ་ཅམ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་གདོང་ཅན་ཞེས་པའི་བདག་པོའི་སྤྱུ་
 ཡོད་པས། འདིར་ནི་གཞི་གཅིག་གི་ཉིང་ཏུ་པད་མ་དང་ཚུ་ཤིང་སྐྱེས་
 རྣམས་མང་པོ་སྤྱངས་པས་མི་འདྲའོ། ། ཞེས་པའི་དོན་ཀྱན་མཁྱེན་སྟོན་
 ཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས་ལ། གཞན་དཔེ་རྒྱན་གྱི་སྐྱབས་
 མཚུངས་གསལ་གྱི་སྤྱུ་བསྐྱེས་ཀྱང་མཚུངས་ཆོས་སྤྱགས་ལ་སྟོན་པ་གཙོ་
 བ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་འགལ་བའི་རྣམས་མང་པོ་གཞི་གཅིག་ཏུ་འཛོམས་
 ཚུལ་སྟོན་པ་གཙོ་བ་ཡིན་པ་སྐྱེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེའོ། ། ཁམས་འབྲེལ་
 ཏུ། ཅ་བར་རྒྱན་གཉིས་ཀར་བདག་སྤྱིའི་ཕྱད་ཡོད་པས་དེས་ཁྱད་པར་
 འབྱེད་མི་ཐུབ་ཚུལ་ཡང་གསུངས་སོ། ། འབྲུ་མང་པོའི་ཆོག་ལྟར་མ་
 བྱས་ན་འང་ཐུན་མེན་གྱི་རྣམས་འགལ་བའི་དཔེ་བརྟེན་འཛོག་ཚུལ་ཡོད་
 ནོ། །

་ ལྟན་པ་གཞི་གཅིག་གི་ལས་སམ་བྱ་བ་འགལ་བའི་སྐྱབས་བྱེད་པ་
 བོ་ཁྱད་གཞི་གཅིག་གི་ཉིང་ཏུ་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མ་བྱས་ཀྱང་བྱ་བ་
 བྱས་པའི་ལས་དང་ལྟན་པའི་འགལ་བ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འགྲོག་པར་
 ལྟན་དགོས་པས་གོང་གི་གཞི་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་འགལ་བ་དང་གཞི་
 གཅིག་གི་བྱེད་པ་འགལ་བ་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། སྤྱི་མཐོང་མཚན་
 ཉིད་ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་པས་དེས་པ་རྟོག་པའོ། ། ས་སྤྱུང་ག་ཆོས་པས་ཅ་

བའི་དགག་ཆོག་ལ་དགོངས་ཏེ་རྒྱན་འདི་ལ་བྱ་མིན་དང་བྱ་བ་འགལ་
བ་ཞེས་གསུངས་སྤང་ཡང་དེའི་དགག་པ་ཚངས་སྟངས་བཞད་སྟུར་
གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

‡ ལྷུང་བའི་འགལ་བའི་སྐབས་འོན་ཏེ་སྤངས་སྤྱོད་འབྲེལ་ལས།
འདི་ལ་སྤྱར་ཐང་བ་སང་སྟ་མྱིས་ནི་རྣམས་འགལ་བར་འདྲི་བྱང་། དེ་
ནི་ལྷུང་བའི་འགལ་བ་དོས་མ་ཟིན་པ་ཅམ་ཏུ་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་
པ་སྤྱར་ལགས་ལ། ཚངས་སྟངས་བཞད་སྟུར། ཐ་དད་ཆོག་འདྲའི་ལྷུང་བ་
དང་། འགལ་བའི་ལས་ཅན་གྱི་ལྷུང་བ། ལྷུང་བའི་འགལ་བ་གསུམ་
ལའང་དྲགས་གཙོ་དམང་ཏུ་གསུངས་བྱང་དེ་འདྲའི་རྣམས་དྲགས་མི་ཆེ་
བར་སྟམ་ནས་འདིར་མ་བཞུད་དེ། མཁྱེན་འདྲི་བ་ཚོས་དེར་
གཟིགས་པས་འཇུག་སོ། །འཇམ་དབྱངས་གཤམ་པའི་འབྲེལ་བར་
བསྟན་པའི་སྟོན་མའི་ལྷུང་བའི་འགལ་རྒྱན་གྱི་དཔེ་བཟོད་དེ། ལྷུང་
གཞི་སངས་རྒྱས་དང་སྟེ་བ་གཉིས་ལ་ལྷུང་བར་བཤད་བྱང་། ཆོག་གི་རྩ་
གདོང་ལ་དཔག་ན་སངས་རྒྱས་སམ་ཡང་ན་དབྱངས་ཅན་མ་དང་གི་
མ་གཉིས་ལ་ལྷུང་བར་མདོན་ནོ། །

‡ ཅ་བར། དེ་སྤྱར་རྒྱན་འདི་རྣམས་པ་ཡི། །ཏུ་མ་ཉིད་ཏུ་རབ་
རྟོགས་བྱ། ཞེས་འགལ་རྒྱན་གྱི་རྣམས་པ་མི་འདྲ་བ་མང་ཏུ་ཡོད་ཆོག་
པར་གདམས་པ་བཞིན། འོན་ཏེ་སྤངས་པས་བསྟུས་རྒྱད་དང་། དྲི་མེད་
འོད། མདོ་སྟེད་པ་བཅས་རྒྱ་གཞུང་མང་པོར་སྤངས་བཅོལ་ཏེ། ཡོན་
ཏན་ཏུ་མའི་འགལ་རྒྱན་དང་། ཉིང་དེ་འདྲི་བ་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་
འགལ་རྒྱན། གཞི་གཅིག་གི་བྱ་བ་འགལ་བའི་རྒྱན་གསུམ་དོས་འདྲི་བ་
གནང་ཡོད་པ་གཞུང་དེ་ལས་ཤེས་པར་བྱས་ཤིག

ཉེར་བརྒྱད་པ་སྐབས་མིན་བརྟན་པའི་བྱན།

༥ དཀའ་ཆོགས་དང་དྲན་གཏུང་ངེས་འབྱུང་དང་བྱམས་བཅེ་
 སྐགས་ཐུ་ཁྱེན་གང་རྩང་ཞིག་གི་དབང་གིས་ཡིད་འབྱུར་ཏེ་བརྟན་པ་
 སྐབས་སུ་མ་བབས་པའམ་བཟུགས་པ་བྱེད་མི་འོས་པ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་
 ཞིག་ལ་བརྟན་བཟུགས་བརྟན་པའི་བྱན་ཞིག་ལ་སྐབས་སུ་མ་བབས་
 པའམ་སྐབས་མིན་གྱི་བརྟན་པའི་བྱན་ཞེས་བྱའོ། ། ཚུལ་སྤངས་འདི་ནི་
 རང་རེའི་སྟོན་བྱོན་མཁས་པ་ཆོའི་བཅམས་ཆོས་ཁྱོད་མང་དུ་མཐོང་བུ་
 ཡིད་པའི་བྱན་ཞིག་ཡིན་ལ། ཅ་བར་ནང་གསེས་དབྱེ་མ་མཛད་ཀྱང་
 ཀུན་མཁྱེན་སྟོམ་ཆོག་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བརྟན་བྱ་དོན་གྱི་ཆ་ནས་
 ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་སྦྱར་བའི་དཔེ་བརྟན་གཉིས་ཡིད་ཆོག་ལྟེ།
 དཔེར་ན། ཀྱང་ཐང་བཟུན་པའི་སྟོན་མེའི་དབྱངས་གསལ་གྱི་མགུར་
 མ་ཞེས་པ་ལས། ཀེ་ལ་གཤམ་ཇ་རི་སྦྱག་པ་ཡི་མགུལ་དུ། ཁེ་འདྲོད་
 གཤགས་འདྲོད་མེད་པ་རི་དྲགས་གྱི་བྱ་བཞིན། ཁེ་སར་དྲི་བསྐྱར་འཁུལ་
 བའི་ཇི་ངད་ལ་སྟོམས་ཤིང་། ཁེ་རང་གཅིག་བྱར་བག་ཡངས་བུ་བ་
 ཞིག་བྱང་ན། ཁེ་སྦྱང་བཞིན་དུ་བས་གྱི་གཏུང་བ་འདི་སྦྱངས་ཤིང་། ཁེ་
 མཐོའི་ཆ་ལུགས་ལྟེ་དཔོན་སྦྱོང་ཚུལ་འདི་དོར་ཏེ། ཁེ་རིང་ཁེ་རིང་
 དཔེན་པའི་ས་མཐའ་རུ་བྱེན་ནས། ཁེ་དུ་མཛོའ་བཤེས་འབྲེལ་ཐག་
 ཆད་པ་ཞིག་བྱང་ན། ཁེ་ལ་རྒྱ་རྩེ་རྩམ་ཐར་འཁྱོང་བ་རུ་དཀའ་ཡང་། །
 ཐེ་གཏོགས་གྲོས་བསུར་མང་པོའི་བྱ་བྱེད་འདི་བཞག་ནས། ཁེ་ན་འདི་
 ན་མེད་པ་སྦྱི་སེར་གྱི་རྒྱང་བཞིན། ཁེ་ལྷ་གསིང་སྦང་སྦྱངས་གང་དགར་

ལྷ་ལ་བ་ཞིག་བྱང་ན། །ལེ་རྟ་དགོར་མཛོད་བསྐྱང་འདྲའི་གཉེར་ཁ་
 ཡང་མ་དགོས། །མེ་ར་རྒྱག་པའི་ཁྱིམ་ས་དཔོན་སྦྱང་པ་ཡང་མ་དགོས། །
 བེའུ་ལྷག་ཚུན་ཆད་པོར་བརྟུག་དྲིག་ས་པ་ཡང་མ་དགོས། །མེ་ཚུ་ཤིང་
 གསུམ་འཛོམས་པས་ཚག་པ་ཞིག་བྱང་ན། །ཅེ་ནེ་ལངས་པ་ཁོ་ནས་
 གཞིས་ཚྭ་གས་ཀྱི་འགྲོ་བདེ། །ཆེ་འདི་གང་སྦྱང་ས་ལྷལ་བྱེད་པ་ཡི་འདུག་
 བདེ། །རྩེ་རེ་ག་པོ་ག་ལྷག་མེད་པར་ཀུན་སྟོམས་ཀྱི་འགྲོགས་བདེ། །མེ་
 ལྟར་གར་ཡི་བ་མི་ཤེས་སྟབས་བདེ་ཞིག་བྱང་ན། །ཞེ་ས་རྩེ་འཛོམ་དགོས་
 པའི་དཔོན་པོ་ཡང་མེད་ལ། །ཟེ་བ་ཡར་འཐེན་དགོས་པའི་གཡོག་པོ་
 ཡང་མེད་ཅིང་། །འེ་གནོད་དྲིག་ས་པ་དགོས་པའི་དག་པོ་ཡང་མེད་པར། །
 ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཚོགས་ཁོ་ནར་བསྟེན་པ་ཞིག་བྱང་ན། །རེ་ཐག་བཅད་པའི་
 མངའ་ཐང་རྒྱང་རྒྱར་དུ་བྱས་ལ། །ལེ་ལོ་སྤངས་པའི་དམ་ཚེས་རྣལ་མ་
 ཞིག་བྱས་ཏེ། །ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྦྱང་པས། །
 མེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཐན་པ་བསྐྱབ་ཅུས་ཤིག་བྱང་ན། །ཉེ་ཉེ་ཡིད་སྟོན་
 ལྟར་ཀྱི་སྐྱལ་བ་ཞིག་ཡོད་ན། །ཞེ་མ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་དགའ་རྒྱ་ཞིག་ཅི་
 ཡོད། །ཞེ་ཀྱེ་དགའ་བ་ཆེན་པོའི་སྤྱད་བྱངས་ཤིག་སྤངས་ཏེ། །ཞེ་ལོ་བྱང་
 འདུག་ས་ལ་བྱོ་བརྒྱང་ཞིག་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྷ་བུའི་ཐལ་ཆེར་ནི་མ་
 བཅུར་སྟོད་ཀྱིས་བཞུར་བའི་ཚེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐྱབས་མེན་
 བསྟོད་པའི་རྒྱལ་རྩེ་མཆར་ཞིག་ཡིན་པ་ལྷ་བུ་སྟེ། འདི་དང་འདི་འདྲ་བ་
 གཞན་ཡང་མང་འོ། །འཛིག་རྟེན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་། ལྷན་རག་
 སྦྱོར་ན་ལས། བེར་ག་ཐོགས་ནས་སྤྱང་མའི་འཆོ་བ་དང་། །གད་ཀྱིག་
 སྦྱོབས་བུའི་མལ་དུ་བསྟེ་བ་ལས། །མལ་བྱི་ཐ་མའི་ཐེམ་སྐྱས་ལ་འགོས་
 བས། །འཛིག་རྟེན་པ་རྩལ་བྱིམ་དུ་འདུག་པ་བཟང་། །ཞེས་དང་།

གཞན་ཆོག གཅིག་ཡིན་ན་བསམ་བྱང་། གཅིག་ཆོག་ཡིན་ན་
བསམ་བྱང་། ཉི་མ་ལྟ་སའི་སྒྲགས་སྒྲ། འཕུར་རྒྱ་བྱང་ན་བསམ་བྱང་། ལྟ་
བྱ་སྒྲགས་མང་ངོ་། །

༩ སྐབས་མིན་བསྟོད་པའི་སྐབས་རིན་ཐུངས་སྟན་འགྲེལ་ལས།
འོ་ན་བསྐྱུས་པ་བརྗོད་པ་དང་འདི་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཞེ་ན། བསྐྱུས་
པ་བརྗོད་པ་ནི། མཚུངས་པའི་དངོས་པོ་སྐབས་ཐོབ་མཐུན་པ་གཞན་
ཞིག་གིས་བརྗོད་བྱའི་དོན་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱེད་ལ།
འདིར་ནི་སྐབས་སྒྲ་མི་བབ་པའི་ཡུལ་ལའང་། རང་གི་འདོད་པས་སྟོན་
ཞིང་བསྟོད་པ་ལས་གཞན་པའི་ཚུལ་དོན་བསྐྱུས་རྒྱ་མེད་པས་བྱད་པར་
ཆེས། ཞེས་གསུངས།

ཉེར་དགུ་པ་སྐུ་བ་སྟོན་གྱི་རྒྱུན།

‡ རོ་པོ་ཡུལ་གང་རུང་གི་མཐུ་ཅུས་དང་དཔའ་སྟོབས་སྟོབས་
དཔུང་གང་རུང་ལ་བསྟོན་པ་སྟུལ་བ་ཡིན་ཡང་། རྣམ་པ་ང་རྒྱལ་བྱ་མི་
རིགས་པ་དང་རོ་མཚར་ཆེ་རྒྱ་མེད་པ་སྟགས་སྟོན་ལྟར་རྣང་བའི་སྟོ་
ནས་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་སྐུ་བ་སྟོན་གྱི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་ཏེ། ཅེ་བར་མཐུ་སྟན་
སྟུམ་ཆོགས་པའི་སྐུ་བ་སྟོན་དང་། དཔའ་བ་སྟན་སྟུམ་ཆོགས་པའི་
སྐུ་བ་སྟོན། སྟོབས་སྟན་སྟུམ་ཆོགས་པའི་སྐུ་བ་སྟོན་བཅས་གསུམ་
གསུངས་སོ། །

‡ སྐུ་བ་སྟོན་གྱི་རྒྱུན་དང་སྐུ་བྱིས་སྟོན་ཅིང་བསྟོན་པའི་ཆའི་
རྒྱུན་གཉིས་རོ་གདོང་ནས་སྟོན་པ་ལྟར་བྱས་ཏེ་དོན་ལ་བསྟོན་པ་སྟུལ་
བའི་ཆ་ནས་འདྲ་ཡང་། ཆའི་རྒྱུན་གྱི་སྐྱབས་འཇམ་པ་དང་མཛེས་པ་ལྟ་
བུའི་ཡོན་ཏན་གང་རུང་རེ་ཆོག་ཟུར་དུ་སྟོན་ཆོག་ལ་བརྗོད་བྱ་གང་ལ་
སྟུར་བྱང་ཆོག་ སྐུ་བ་སྟོན་གྱི་སྐྱབས་རོ་གདོང་དུ་བསྟོན་པའི་ཆས་མ་
གོས་ཤིང་། བརྗོད་བྱ་མཐུ་ཅུས་དང་དཔའ་བ། སྟོབས་མངའ་མང་
གསུམ་པོ་ཁོ་ན་ལ་སྟུར་དགོས་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཏེ། མི་
འཛིགས་མེད་གའི་ང་རོ་ལས། ཆ་ལས་བསྟོན་པ་ནི། བསྟོན་ཚུལ་གྱི་
རང་བཞིན་གསལ་བ་སྒྲིབ་པའི་ཆོག་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སྟོན་ལྟར་རྣང་
བས་ཡོན་ཏན་སྟུལ་བྱུང་བསྟུབ་པའི་ངག་ཡིན་པས་ན། དེ་གཉིས་ཁྱད་
པར་ཆེན། །ཞེས་དང་། ཆངས་སྟུམ་བཞད་སྟུར། རྒྱུན་འདི་དང་བསྟོན་

པའི་ཆ་གཉིས་ལ། ཡུལ་དེར་སྐྱོན་གྱི་ནམ་པ་བརྗོད་ཀྱིས་བྱེད་པ་འདྲ་
ཡང་། ཟླ་བ་བརྗོད་ལ་གཙ་བོར་ཡུལ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྟགས་རྒྱ་ཆེ་བ་
ཤུགས་ལ་སྐྱོན་དགོས་པའི་བྱེད་པར་ཡོད། ཅེས་གསུངས་སོ། །

༥ གསུམ་པ་སྟོབས་སུ་ཆ་ཆོག་གི་ཟླ་བ་བརྗོད་ལ་ཙ་བོར་སྐྱུ་ལྔ་
ཞིག་ཡོད་པས་བོད་མཁས་དང་མི་རྒྱ་ཡབ་སྲས་སྟགས་གྱིས་སྐྱུར་བའི་
ཟླ་བ་བརྗོད་ཅེས་གྲང་གསུངས་པ་དང་། མི་འདིགས་མེད་གེའི་ར་རྩར།
སྐབས་འདིའི་དཔེ་བརྗོད་གསུམ་ཀ་འགྲེལ་གཞི་སྤྲུལ་མར་སྐྱུར་བའི་ཟླ་
བརྗོད་དུ་བཤད་ཅེས་གསུངས་མོད། མཁས་པ་པལ་མོ་ཆེས་སྐྱུར་བ་དེ་
ནི་ཞར་ལ་ཐོན་པ་ཡིན་གྱི་ངེས་པར་དུ་དགོས་པ་མིན་པར་གསུངས་པ་
ནི་ཙ་བོར་དགོངས་པ་མ་མེད་པ་ཉེ། ཙ་བར། སྐྱུར་བ་ཅན་དང་གཞན་
དག་གི། ཟླ་བ་གྱིས་བརྗོད་པའི་ནམ་པ་ནམས། །རབ་རྒྱ་རྒྱ་ཆེ་མཐའ་
དང་བུལ། ཞེས་དངོས་བསྟན་མ་ཡིན་ཚུལ་དང་ཞལ་འཕང་གསལ་
བོར་མཛད་ཡོད་པའི་བྱེད་རྩ། །

༦ ཁམས་འགྲེལ་དུ་རྩ་མཉེན་གྱི་འགྲེལ་ལས་དྲངས་པའི་རང་
བཞིན་བརྗོད་པའི་ཟླ་བ་བརྗོད། རབ་བཏགས་གྱི་ཟླ་བ་བརྗོད། སྐྱུར་
བའི་ཟླ་བ་བརྗོད་བཅས་ལ་དཔེ་བརྗོད་དང་བཅས་ཏེ་བཀོད་ཡོད་ཅིང་།
རྒྱན་གཞན་དང་གཞན་གྱི་ཟླ་བ་བརྗོད་གྲང་མང་དུ་སྐྱུར་ཆོག་པས།
ཀུན་མཁྱེན་སྟོན་ཆོག་རྒྱུ་ཡིད་འདིས་མཆོད་སྐྱུར་ཅན་གཟུགས་ཅན་ལ་
སྟགས་པའི། ཟླ་བ་བརྗོད་མཁས་པས་སྒྲིབ་དབྱེད་གྲངས་འདས། ཞེས་
གསུངས་སོ། །

ཐུམ་ཅུ་པ་དེས་བཟུང་གི་ཀྱན།

‡ བཟུབ་བྱའམ་བཟུན་བྱ་དེའི་དགོས་པ་དང་མཚན་དོན་སྐྱེས་པ་
 དེས་བྱ་དང་། དེས་བྱེད་ཏུ་ཟུབ་བྱེད་གཞན་ཞིག་སྟེ་མར་བཀོད་དེ་རྩ་
 བའི་གནས་ཚུལ་མཚན་དང་མཚན་མིན་གང་རུང་ཏུ་དེས་བཟུན་
 གསལ་བྱེད་གི་སྒྲ་དང་ལྟན་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་དེས་བཟུན་གི་ཀྱན་
 ཞེས་བྱའོ། ། དབྱེན་མཚན་དང་མཚན་མིན་གི་དེས་བཟུན་གཉིས་སོ། །

‡ ཚངས་སྤྱོད་བཞུགས་སྐྱོད་ཀྱིས་ཀྱན་འདི་ནི་
 དཔེ་རང་དང་མཚུངས་པའི་དོན་དེས་བཟུན་པའི་ཀྱན་ཡིན་པས།
 དཔེ་ཀྱན་སྟེ་གཉིས་གི་ནང་ཚན་མ་ཡིན་ཡང་དཔེ་ཀྱན་ཏུ་སྟངས་ཞེས་
 བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། ཀྱན་འདི་དཔེ་ཀྱན་ཡིན་ན་དཔེ་ཀྱན་སྟེ་གཉིས་
 གི་གྲངས་སྤྱོད་བཞུགས་པར་བྱུང་ཏུ་བཀོད་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དོན་ཀྱན་ལས་དཔེ་ཀྱན་གཉིས་བཀོད་ན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་ཀྱན་འདིའི་དཔེའི་འཇུག་པ་སྟོན་ཏུ་བཀོད་པ་ནི་
 དཔེར་སྟོན་པ་གཙུག་པོ་མ་ཡིན་པར། རྩ་མར་བཀོད་པ་དེ་བྱི་མའི་དོན་
 ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཟུབ་བྱེད་ཏུ་གཙུག་པོར་སྟངས་བས་དོན་གཞན་རྗེས་སུ་
 བཟུན་པ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་གི་ཁྱད་ཚུལ་ལ་བཟོས་ནས་རྗོད་
 བྱེད་ཚེག་གི་ཉམས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ལས་དེས་བཟུན་གི་ཀྱན་
 ཞེས་བྱུང་ཏུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། གུན་མཐུན་སྟོན་མཚན་
 ཏུ་འདྲ་། འདིར་ནི་དེས་བཟུན་གི། གསལ་བྱེད་ལྟན་བྱིར་དཔེ་བྱའང་།

འབྲུལ་བས་དབེན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ ལྷ་རྩེ་ཐང་བ་དང་འཇམ་ཁ་བ་སྐྱེས་ཀྱིས་དོན་གཞན་བཀོད་
པའི་རྒྱན་དུ་སང་ཞེས་གསུངས་ལྷང་ཡང་མི་འདྲ་ལྟེ། ལྷ་མ་ལས། གང་
ཞིག་དོན་དོན་དེ་བསྐྱབ་བྱར་ལྷན་བཀོད་ནས། །སྐྱབ་བྱེད་གཞན་རྗེས་
བཀོད་དེ་དོན་གཞན་བཀོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྷར་བསྐྱབ་བྱ་ལྷན་ལ་
བཀོད་པ་ནི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་དང་འདྲར་ནི་དེ་ལས་བསྐྱེད་ལྟེ་
འགོད་དགོས་པའི་བྱེད་རོ། །

༦ མཚོག་མིན་ངེས་བཟུན་སྐབས་ཙུ་བར་རྒྱ་ཁྲི་ཞེས་འབྱུང་བ་
བྱུལ་པོ་དང་རྒྱ་བ་གཉིས་ཀར་སྐྱར་དུ་ཡོད་པས་རྒྱ་སྐྱར་བྱེད་དགོས་
པར་གསུངས་སོང་། དེ་ནི་ཞར་ལ་ལོན་པ་ལས་ངེས་པར་སྐྱར་མི་དགོས་
པར་སེམས་སོ། །

མེ་གཅིག་པ་ལྟ་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱུ།

‡ བརྗོད་དོན་གང་གི་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་ཐ་དད་མི་དད་ཅི་རིགས་
ལྟ་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་འཕ་བྱས་པར་ལྟོན་པ་ཞིག་ལ་ལྟ་ཅིག་བརྗོད་
པའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱའོ། ། དེར་དབྱེ་ན། ཡོན་ཏན་དང་། བྱ་བ་ཐ་དད་པ།
བྱ་བ་གཅིག་པའི་ལྟ་ཅིག་བརྗོད་པ་གསུམ་ཡོད་དོ། །

‡ ལྟ་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་གྱི་དང་པོ་ཡོན་ཏན་ལྟ་ཅིག་
བརྗོད་པའི་སྐབས་རྩ་བར། ད་ནི་མཚན་མོ་འདི་དག་ནམས། །བདག་
གི་དབུགས་དང་ལྟ་ཅིག་རིང་། །སྐབས་རྒྱུ་ལྟ་མ་ནམས་ཀྱང་། །
བདག་གི་ལུས་དང་ལྟ་ཅིག་སྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པར་འགྲེལ་མཛད་
པ་ལ་མོ་ཆེས་རིང་བ་དང་སྒྱ་བ་དེ་ཡོན་ཏན་ཏུ་བཞེད་མོད། རིན་གྲངས་
སྟན་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་མཛད་པ་མ་ནམས་ཀྱིས་རིང་བ་དང་སྒྱ་བ་དག་
ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའོ། །ཞེས་པ་ལས་གཞན་པའི་རྣམས་པ་བསྟན་ཏུ་མེད་
པས་ན། ཡོན་ཏན་གྱི་བརྗོད་དོན་མ་ཟིན་སྟམ་མོ། །ཞེས་མཚན་མོ་དང་
དབུགས་གཉིས་རིང་བ། སྐལ་འདྲེ་གྱིས་ནམ་མཁའ་དང་ཆགས་པའི་སྤྱ་
མང་སྤྱ་མང་དཀར་བའམ་སྒྱ་བ་དེ་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
གསུངས་པར། དབྱེས་སྒྱ་ལས། འདིར་རིན་གྲངས་པས་ཉེས་པར་
བཤད་བཞིན་ཏུ། ལྷར་ཐང་བས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ་སྟན་འཕྱིན་
པ་ནི་མ་དག་པས་དག་པ་ལ་འཕྱ་བའོ། །ཞེས་དགག་པ་མཛད་པ་
བཞིན་ཏུ་རང་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་འདྲོད་དོ། །

* བྱ་བ་ཐོན་པའི་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་ཚུན་གྱི་སྐབས་སུ་འདྲ་
 རིན་སྤངས་སྣན་འབྲེལ་ལས། ལས་རྒྱ་དང་བྱ་བ་འབྲས་ལྷན་ཅིག་
 བརྗོད་པའི་ཚུན་ནོ། ། འོན་ཏེ་འབྲས་ལྷན་ཅིག་པ་མཆར་བའི་ཚུ་དང་
 རྒྱད་པར་མེད་དོ་ཞེ་ན། མཆར་བ་ནི་ཆགས་པའི་ཉམས་ལ་རྒྱར་
 བཏགས་ཤིང་། འབྲས་ཀྱི་འདྲ་བ་སྦྱེས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ཆགས་
 པའི་ལས་ལ་མཐུན་སྦྱེན་གྱི་རྒྱ་དང་། འབྲས་ཀྱི་འདྲ་བ་གཟེར་ལྷན་
 གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པས་རྒྱད་པར་ཆེན་། ཞེས་ཡོངས་གྲགས་དང་མི་
 མཐུན་པའི་འདྲ་བ་ཚུ་ལ་ཞིག་གསུངས་པར། དབྱེས་སྒྲི་ལས། རིན་
 སྤངས་པས་འདི་ལ་རྒྱ་འབྲས་ལྷན་ཅིག་པ་གསུངས་ན་རྒྱ་ཚུན་སྐབས་
 གྱི་དེ་དང་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་དགོས་པས་འོག་རྒྱ་མི་རྟོད་ལ། རྒྱ་
 གྱི་ལེགས་པར་བཤད་པ་འདི་ལ་སྐབས་འགར་བཅད་ཉགས་མ་མཛད་
 ཅིག་ ཅིས་དགག་པ་མཛད་ཡོད་དོ། །

* བྱ་བ་གཅིག་པའི་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ་ནི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་
 གིས་བྱ་བ་གཅིག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱང་། ལྷང་ཐང་བས་
 རྣམ་བརྗོད་ཏུ་འཆད་པ་ནི་ཙུ་བས་དགོངས་པ་ལས་རིང་ཏུ་གྱེས་པ་སྟེ།
 ཙུ་བའི་དཔེ་བརྗོད་ཏུ། སྤྱི་བྱ་སྒྲིགས་པའི་སྐལ་བཟང་དང་། །ནགས་
 གྱི་རྒྱང་ནི་དྲི་བཟང་དང་། །དབྱིད་ཉིན་སྦྱོ་བའི་ཀྱན་དགའ་ཆམས། །
 ལྷན་ཅིག་དག་ཏུ་འཕེལ་བར་གྱུར། ཞེས་དེ་གསུམ་གྱིས་སྦྱོ་བའི་ཡིད་གྱི་
 དགའ་བ་གཅིག་ཏུ་འཕེལ་བར་བྱས་ཚུ་ལ་བསྟན་པ་ལས་རྣམ་བརྗོད་
 པའི་ཚུགས་ཅམ་ནའང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དབྱངས་ཅན་
 དབྱེས་སྒྲི་ལས། ལྷར་ཐང་བས་འདི་ལ་རྣམ་བརྗོད་ཏུ་འཆད་པ་ནི་
 འབྲུལ་བའི་རང་མཆར་དོ་ཞེས་གནད་ལ་ཁེལ་བའི་གསུང་སྦྱེས་ཤིག་
 གནད་དགོས་བྱུང་འདུག་གོ། །

སྔགས་པ་ཡངས་བཞེས་ཀྱི་བྱ་བ།

༩ ཅ་བར། འོན་ནམས་བསྐྱེལ་བ་གང་ཡིན་པ། ཡངས་བཞེས་
ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚུམ་པ་པོས་གང་བརྗོད་པར་འདོད་
པའི་དངོས་པོ་དེའི་ཡིན་ཏེན་དང་ལས་སྐྱེས་ཐོབ་བྱ་གང་རུང་ཞིག་
དང་པན་ཚུན་བསྐྱེལ་བའམ་གོ་ས་བཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པ་ཞིག་
ལ་ཡངས་བཞེས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞེས་བྱའོ། ། འདི་ལ་ཅ་བ་མེ་མང་མར་ནང་
གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་མཛད་ཀྱང་། ཀྱན་བྱེན་སྟོམ་ཆོག་ལས། དེ་ལའང་
དགེ་སྐྱེས་དབྱེ་བ་ཁོ་པོ་འདོད། ། ཅེས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བཟུན་
གསུམ་གྱི་འོན་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་བྱེ་ཆོག་པར་གསུངས་ལ། རང་ཅག་གིས་
ཀྱང་དེར་མཐུན་གྱི་དཔེ་བརྗོད་ཅེ་འཛོག་ཐུབ་མོད་འདིར་མིན་ཏུ་མང་
བར་འགྱུར་རོ། །

སྔགས་པ་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་ཀློང་།

༥ རང་གཞན་གྱི་ཡིད་ལ་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་གང་རུང་
 ཞིག་བསྐྱབ་པའམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྔགས་ལ་བར་ཆད་མེད་པར་བདེ་
 བླག་དུ་གང་བསམ་འབྲུབ་པར་སྒྲོན་པ་ནི་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་ཀློང་གི་ཚ་
 བར། རག་ཡིད་སྦྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི། །ཕྱང་བ་དམ་པས་བྱོད་ལ་
 སྤངས། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་དབང་ལྷ་བ་ཆེན་མོས། རག་གི་འདོད་པ་
 འབད་མེད་དུ། །འཛོལ་འདྲུངས་ཅན་ལྷ་མོ་དེས། །སྒྲོ་སྒྲོས་རྒྱས་པའི་
 དངོས་བྱུང་གྱུར། །སྒྲོལ་བའི་བཟླ་ཤིས་དགའ་སྒྲོན་སྒྲོལ། །ཅེས་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུའོ། །དབྱེན་སྤུལ་བྱུང་གི་ཤིས་བརྗོད་སྔགས་ཀློང་ཐམས་ཅད་
 ལ་སྦྱར་རུང་བས་མང་དུ་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །

༦ སྔགས་པ་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་ཀློང་ནས་བཟུང་སྟེ་རོ་ཙ་ཐ་དང་
 པའི་དོན་ཀློང་གི་མཆོག་བསྐྱབ་པར་འདོད་དེ། །འག་གི་རབ་སྟེལ་ནི་
 བཤད་ཅིན་པའི་ཀློང་འགའ་བསྟེས་པ་ལས་མ་འདས་ལ། དཀོངས་པ་
 ཅན་གྱི་ཀློང་ཡང་ཀློང་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའམ་དེ་ལས་འགས་སུ་
 འཛོག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆངས་སྤྱོད་བཞུགས་ལས། མཆོམས་
 འདིར་ཤིས་པར་བརྗོད་པའི་ཀློང་གིས་མཆོག་བསྐྱབ་ནས་དོན་ཀློང་
 ལྷག་མ་བྱུང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་ཀློང་ལས་འབྱུང་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

‡ ཅ་པར། རྩེས་འགྲུ་མེད་དང་ཐེ་ཚོམ་ཅན། །དག་ནི་དཔེ་
 རྩེས་ཉིད་ལ་བཟུང་། །དཔེ་ཡི་གཟུགས་ཅན་དག་ཀྱང་འདིར། །
 གཟུགས་ཅན་རྩེས་ལ་ངེས་པར་བཟུགས། །རབ་རྟོག་ཆ་ཤས་འདི་
 ཡང་ནི། །རབ་རྟོག་དག་གི་དབྱེ་བ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩེ་
 གར་གྱི་རྟོན་གཞུང་འགའ་རེར་རྩེས་འགྲུ་མེད་པའི་རྩེ་དང་། ཐེ་ཚོམ་
 གྱི་རྩེ། དཔེའི་གཟུགས་ཅན། རབ་རྟོག་ཆ་ཤས་ཞེས་རྩེ་འགའ་
 རྩེས་སུ་གསུངས་མོད། དབྱུག་པ་ཅན་གྱིས་སྤྱོད་མང་མིན་པའི་དཔེ་
 དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་དཔེ། དཔེའི་གཟུགས་ཅན། རབ་རྟོག་གི་རྩེ་དག་ཏུ་
 བཟུང་བྱིན་པར་དགོངས་ཏེ་ལྟགས་སུ་མ་གསུངས་སོ། །

སྔ་བཞི་བ་རབ་སྤེལ་གྱི་རྒྱན།

‡ ལྷ་ར་བཤད་ཟིན་པའི་རྒྱན་དུ་མ་ཆོག་གི་སྒྱུར་བའམ་ངག་གི་
 རྒྱན་གཅིག་ལ་བསྐྱེད་ནས་བརྗོད་དོན་རྒྱུ་གས་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་
 རབ་སྤེལ་གྱི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་ལ། དེར་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ལྟ་བུར་བཤོད་
 པ་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱན་ནམས་ཕན་ཚུན་ལ་
 སྟོན་པའི་སྟོན་ནས་དོན་རྒྱུ་གས་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་གཅིག་ལ་གཅིག་
 སྟོན་གྱི་རབ་སྤེལ་དང་། བརྗོད་དོན་སྟོན་པར་བསྐྱེད་བྱའི་རྒྱན་ནམས་
 ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་མི་སྟོན་པར་རང་དབང་ཐོབ་པའམ་
 སྟོབས་འདྲ་མཚུངས་སུ་གནས་པའི་སྟོབས་མཚུངས་རབ་སྤེལ་གཉིས་
 ཡོད་དོ། ། རྒྱན་བཤོལ་གྱི་རྩ་མ་ཡིག་པལ་ཆེར་ཞིག་རབ་སྤེལ་གྱི་ལམ་
 བས་བྱས་ཡོད་པས་འདི་ནི་ཉ་ཅང་རྒྱགས་ཆེ་བའི་རྒྱན་ཞིག་གོ། །

‡ རབ་སྤེལ་རྒྱན་གྱི་སྐྱབས་མི་འཇིགས་སེང་གའི་ང་རྩ་དང་ཁམས་
 འབྲེལ་སྐྱེས་གཞུང་འགའ་ཤེར་རྒྱན་གཉིས་ཅམ་བསྐྱེད་པས་ཆོག་
 པར་གསུངས་མོད། རྒྱན་གཉིས་ཅམ་བསྐྱེད་པ་ནི་སྐུར་བའི་དཔེ་དང་།
 དཔེའི་གཞུགས་ཅན་སྐྱེས་ལྷ་ར་ཡང་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་དེ་དག་ལ་རབ་
 སྤེལ་གྱི་དོན་མི་ཆང་སྟེ། འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེ་བ་སྐྱེས་མཁས་པ་མང་
 བོས་རྒྱན་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ནི་སྤེལ་མ་ཅམ་དང་། གསུམ་བསྐྱེད་པ་ནས་
 རབ་སྤེལ་གྱི་དོན་ཆང་བར་གསུངས་པ་རི་བཞིན་ལགས་ཤིང་། རྩ་བར་
 ཡང་། ཐ་དད་རྒྱན་ནམས་བསྐྱེད་པ་ཡིས། །ཞེས་མང་ཆོག་འབྱུང་ཞིང་

དཔེ་བཟོད་གྱིས་ཀྱང་ངས་པ་རྟེན་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ།

‡ ཅ་བར་གཅིག་ལ་གཅིག་རྟེན་ལས་སྟོབས་མཚུངས་རབ་སྒྲེལ་ལ་
དཔེ་བཟོད་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཡོད། རྩ་གླིང་གྱུ་འབྲེལ་དུ། ལུས་སྤྲོ་
ཅུ་མ་དུད་པ་དང་། མིག་གཡེ་ཁེངས་བྱེད་བྱེད་མེད་ནམས། རྩ་མ་
འབྱུར་མེད་པ་སྤང་ཅི་བཞིན། རྩ་པ་ཉིད་དུ་སྤྲོ་བར་གྱིས། ཁྱིམ་
སྟོབས་མཚུངས་རབ་སྒྲེལ་གྱི་དཔེ་བཟོད་མཛད་པས་པོད་གྱི་འབྲེལ་
མཛད་ནམས་ལའང་དཔེ་བཟོད་འཛོག་སྤྲོལ་བྱུང་ངོ།

‡ ས་སྤྲོ་ངག་དབང་ཚས་གྲགས་གྱིས། རང་བཞིན་བཟོད་པ་དང་
འཕྲོག་བཟོད་གཉིས་བསྐྱེད་གས་གྱི། འཕྲོག་བཟོད་ཁོ་ན་སྟོང་ཕྲག་
ཅམ་བསྐྱེས་ཀྱང་རབ་སྒྲེལ་དུ་མི་འགྲོ་གསུངས་པ་ནི་ཉིན་དུ་མ་
དགོངས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་བཟོད་པ་ཡིན་ན་རབ་སྒྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་
ཚང་ཞིང་མ་ཡིན་ན་མི་ཚང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་ལ། ཅ་བའི་
དཔེ་བཟོད་དུ་ཡང་། མཛོས་མ་རྟོད་གྱི་བཞིན་གྱི་དཔལ། བད་མ་དག་
གིས་འགོག་པར་བྱེད། མཛོད་དང་ཡུ་བ་སྤྲོ་ཚགས་པ། འདི་ལ་བྱ་
དགའ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་དཔེ་རྒྱན་དང་རྩལ་བསྟོད་དོན་གཞན་
བཞོད་པའི་རྒྱན་གསུམ་བསྐྱེས་པ་ལས་རང་བཞིན་བཟོད་པའི་རྒྱན་
བསྐྱེས་མེད་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ས་ལྔ་བ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན།

‡ ལྷན་ངག་མཁན་པོའི་བསམ་པ་སྟེ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་
ལྷན་ངག་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཚུགས་བསྟོམས་གྱིས་
བསོད་པ་ཞིག་ལ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཞེས་བྱའོ།

‡ རང་ཅག་གི་ཁྲིད་བྱའི་གཞུང་གི་སྟོམ་ཆོག་ལས། རྒྱད་པར་ཆོས་
བཞིའི་བསམ་པའི་དབང་བྱས་ནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མ་བར།
དངོས་པོ་ཡིས་ནི་ཆོག་ནམས་ཀྱན། །ཕན་ཚུན་ཕན་པར་བྱེད་པ་ཉིད། །
དོན་དང་བྲལ་བའི་རྒྱད་པར་ནམས། །མ་བྱས་གནས་སུ་བསྐྱགས་པ་
དང་། །བརྗོད་རིམ་སྟབས་ལས་དངོས་པོ་ནི། །ཟབ་མོ་དག་ཀྱང་གསལ་
བ་སྟེ། །ཞེས་པའི་ཆོས་བཞི་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། །རྗོད་བྱེད་ཆོག་གིས་
བརྗོད་དོན་མཆོན་ཆེ་མེད་བརྩུ་བའི་ངག་རྒྱ་མ་སོང་བར་ཕན་ཚུན་
འབྲེལ་ཞིང་འགལ་སྐྱུ་མ་གོས་པ་ཞིག་དགོས་ཕྱིར་ངག་དེའི་ཆོག་
ནམས་ཕན་ཚུན་སྟོས་ཤིང་འབྲེལ་བ། །བརྗོད་དོན་གྱིས་སྟོང་བ་བྱ་རྟེན་
སོ་རྟེན་ལྟ་བུར་མ་སོང་ཞིང་ཆོག་གི་ཉྱག་མས་མ་བསྐྱད་པར་ཆོག་ཀྱང་
དོན་འདུས་ཁ་གསལ་མཐིལ་རྟོགས་ཤིག་དགོས་ཕྱིར་དགོས་དོན་དང་
བྲལ་བའི་ཆོག་མེན་པ། །བརྗོད་ལུལ་གང་དེར་བརྗོད་སྐྱད་ཐལ་ཆེ་བའི་
མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྟར་བར་དོན་དངོས་ཀྱི་དབུས་ལམ་ཏུ་བྱངས་ཏེ་
སྟོན་དགོས་ཕྱིར་བརྗོད་པའི་གནས་དང་མཐུན་པར་བསྐྱགས་པ། །གོ་
རིམ་འབྲུགས་ཤིང་ཡུང་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ། །མཁས་སྤྱན་སྟུག་

སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་མཐའ་ཕྱིན་འཛིན་གྱ་ལ།

གྲུང་གི་མི་ཐུབ་ལ་བརྗོད་དོན་རི་བཞིན་མཚན་པའི་ཆོག་གི་སྒྲུ་ཆལ་
 མེད་པ་སྐྱེས་མ་ཡིན་པར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བརྗོད་དོན་དག་
 གྲུང་ཐེབ་ལེགས་ཤིང་སྒྲི་སྒྲུང་གི་སྒྲུ་འཕུལ་དང་ལྷན་པར་དངོས་པོ་
 ཟབ་མོའང་གསལ་རྒྱས་པ་བཅས་ཚོས་བཞེ་བོ་ནི་སྒྲན་དག་མཁན་
 རྣམས་ཀྱིས་འབད་ཅིང་བརྗོད་དགོས་པའི་གནས་གཅིག་ཕྱུ་ལགས་སོ།

* དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱི་སྐབས། དབྱངས་ཅན་དགུས་སྒྲུ་
 ལས། མེ་མོང་དང་མཚུངས་མེ་མོང་གཞུང་ལུགས་ལ། །མཁས་པའི་
 གསུང་བཞིན་མཁས་པའི་གོ་འཕང་དག །མངོན་ཕྱར་ཕྱིར་ན་མངོན་
 ཕྱར་ང་རྒྱལ་དག །སྤངས་ཏེ་ལྷག་རྟོག་སྤངས་ནས་འདི་བཅུམས་སོ། །
 ཞེས་དཔེ་བརྗོད་ལྷགས་སྒྲུ་མངོན་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། །རྒྱན་སྒྲུ་མ་
 བམས་ཅད་ལ་སྒྲན་དག་པའི་དགོངས་པ་འཕ་བསམ་སྒྲོས་ཁྱབ་པ་
 བདེན་ཡང་། སྒྲན་དག་པའི་བསམ་སྒྲོ་སྒྲི་སྒྲུ་མེ་མོང་ཕྱེད་པོ་དཔའི་
 རྒྱན་གཞན་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་རྒྱན་སྤྱི་ལྷའི་གྲངས་དང་ཡང་
 མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རིན་སྤངས་སྒྲན་འགྲེལ་ལས་གྲུང་།
 དགོངས་པ་ཅན་ཞེས་པའི་རྒྱན་ནི། ཆོག་ཉི་ཆེ་བ་རང་གང་གི་བརྗོད་བྱ་
 མ་ཡིན་ལ། སྒྲན་དག་གི་བསྒྲན་བཅས་རེ་རེའི་དོན་ཡོངས་སྒྲུ་རྒྱགས་པ་
 ཆོགས་བཅད་གཅིག་གཉིས་ཀྱིས་གྲུང་བརྗོད་རྒྱས་པ་དངོས་པོ་རེས་
 བསྒྲན་ཁོ་ན་དང་། ཤིས་བརྗོད་དང་དངོས་པོ་རེས་བསྒྲན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
 བཤད་པ་ལྟ་བུ། ཞེས་མཁྱེན་ཆལ་རྒྱགས་པའི་གསུང་ཞིག་གནང་
 འདུག་གོ།

* དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ་ལྷགས་སུ་དཔེ་བཟོད་འཛོག་དཀར་
 ཞེས་འབྲུག་སྐུ་ལ་དང་བོད་མཁས་སྐུ་ལ་མང་བོས་བཞེད་ལ། ཁོང་
 རྣམས་གྱིས་དབང་ལོའི་སྟན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་པད་མ་དཀར་བོ།
 སྟན་ངག་མེ་ལོང་གི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་བ་གཞུང་དོན་གསལ་བ་རྣམས་
 ཁོངས་སུ་དངས་མོད། གཞུང་གཞན་གཉིས་ལ་དངོས་སུ་མངལ་སྐུ་
 མ་ལྟན་ལ་རིན་སྲུངས་པས་ནི་རྒྱན་ཀྱན་གྱི་བྱབ་བྱེད་ཏུ་གསུངས་པ་
 ལས་དགོངས་པ་ཅན་ལ་ལྷགས་སུ་དཔེ་བཟོད་འཛོག་མི་ཆོག་ཚུལ་མ་
 གསུངས་སོ། ། དག་གི་དབང་བྱུག་གི་འབྲེལ་བར། འདིར་གཞུང་གི་
 རྒྱན་ལ་ཡོད་པས། ཆོགས་བཅད་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་སྐགས་པའི་
 དུལ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་བསལ་སོ། ། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ནི་
 དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཞེས་པ་ཆོགས་བཅད་ལ་ལར་ཡོད་ལ་ལ་ལར་
 མེད་པར་མི་བཞེད་པར་འབྲེལ་དགོས་པར་སྟུམ་ཉེ། དེ་ལྟར་མིན་ན་ཤི་
 ལ་ཀ་ཅི་ཅུ་ཡོད་ན་དགའོད་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཚོགས་
 པའི་གཞུང་གི་རྒྱན་འབྲུབ་པའི་ས་མཆོམས་ཀྱང་འཛོག་དགོས་པར་
 ཐལ་སོ། །

* དབང་ལ་ཆེན་པོས། འདི་ནི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་རྒྱན་ཏུ་
 རྒྱར་བ་ཉེ། དང་བོ་དང་བར་བ་དང་ཐ་མ་རྣམས་སུ་རྒྱན་ལ་རྗེས་སུ་
 འབྲུག་པའོ། ། ཞེས་དང་། སྟན་ངག་སྐྱིད་ལས། འདི་ནི་ཤི་ལ་ཀ་རེ་
 གཉིས་གཉིས་ཅུ་གྱིས་དཔེ་བཟོད་མི་འབྲུབ་པས། འདིར་སྐུ་མ་དག་
 གི་འགོས་ལྟར་གྱི་དཔེ་བཟོད་འགོད་རྒྱུ་མ་བྱུང་ལ། གལ་ཏེ་མཆོན་གཞི་
 འགོད་ན་སྟན་ངག་སྐྱིད་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་གཞུང་ཆ་ཆང་བར་བཞོད་ན་

ཤིན་ཏུ་འཚམ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས། བཞིན་ཚུལ་འདི་དག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱན་ལྷ་མ་རྣམས་དང་མ་འདྲེས་པ་ཞིག་འཛིག་ཏུ་
 མེད་པའི་དོན་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན། ཤོ་ལྷ་ཀ་གཅིག་གཉིས་
 ཅན་ཞིག་དགོངས་པ་ཅན་མིན་ན་བརྒྱ་ཉིས་བརྒྱ་ཅན་ཡང་དགོངས་པ་
 ཅན་ཡིན་དོན་མེད་པས། དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ན་ལེའུའི་བདག་ཉིད་
 ཅན་ཞིག་གམ་གཞུང་ཞིག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་པའི་རྒྱན་དང་། ཤོ་ལྷ་
 ཀ་གཅིག་ཅན་གྱི་ཚེས་དཔེ་དང་དངོས་དཔེ་ལྟ་བུར་དགོངས་པ་ཅན་
 གྱིས་མ་ཁུབ་པས་རྒྱན་ཀྱན་གྱི་ཁུབ་བྱེད་ཏུ་གསུངས་པ་འང་མི་འགྲིག་
 པ་སྟགས་དཔུང་བྱ་མང་བོ་ཡིད་མིན། བཤེས་གཉེན་རིན་པོ་ཆེས་རང་
 ཅག་གི་བྲིད་བྱའི་གཞུང་ཏུ་མཐའ་དཔུང་ཞིབ་མོ་གནང་འདུག་པ་ལྟར་
 ལགས་པས་འདིར་བདག་གིས་མི་རྩལ་བཞིན་ཏུ་ཉོག་བཤད་བྱེད་མི་
 དགོས། དེས་ན་ཆོགས་བཅད་ཐན་ཐུན་རེ་བྲིས་ནས་སྟན་ངག་པ་དང་
 ཚུམ་པ་བོར་རྫོམ་པའི་ཀའི་མེད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་སྤངས་ཏེ་སྟན་ངག་གི་
 བསྟན་བཅས་ཆེན་པོའི་རྒྱ་མཚོ་ཐོས་བསམ་དང་དཔུང་འཛིག་མྱོང་
 རྟོགས་སྟགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྒྱལ་བར་འདོད་པའི་དཔྱད་ལྡན་
 གཟུར་གནས་དོན་གཉེར་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ཡང་གསལ་སྤང་
 མཛོད་ཏུ་བཀོད་པའི་དོགས་གཅོད་སྟགས་ལ་ཞིབ་མོའི་རྫོགས་དཔུང་དེ་
 ངག་རིག་སྟུ་ཚལ་ལ་ནང་བྱན་རྒྱུད་པར་བྱས་ཤིག

ལེབྱ་གསུམ་ལ།

སྐྱ་རྒྱུ།

༥ རྒྱུ་ཕྱིད་ཆོག་གི་ཉམས་མི་འདྲ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཞིང་རྒྱ་
གར་སྟོ་གར་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་ཐུན་མོང་དུ་རྒྱུར་བའི་
རྒྱན་ཞིག་ལ་སྐྱ་རྒྱུ་ཞེས་བྱའོ། །

༥ སྐྱར་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་སྐད་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་
སྟན་རག་མེ་ལང་མའི་ལེའུ་གསུམ་པར་བཟུན་པའི་སྐྱ་རྒྱུ་འདི་བོད་
སྐད་ལ་དེ་འདྲའི་རྒྱགས་མི་ཆེ་ཞིང་དོན་སྟོན་ཆ་བཤམ་པ་སྟགས་ཀྱང་
ཡོད་མོད། རིག་པའི་སྐྱ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་བྱོན་མཁས་པ་ཆོས་
དཔེ་བརྗོད་ཆ་ཆང་འཛག་པའི་བྱག་སྟལ་ཡོད་པ་བཞིན། རང་ཅག་
གིས་ཀྱང་བྱག་སྟལ་བཟང་བོ་དེ་རྒྱུ་འཛིན་བྱེད་འོས་མོད། སྐྱར་བོད་
ལ་མཆོན་ན་སྟན་རག་གི་གཞི་རྒྱ་ལེགས་པ་ཞིག་ཆགས་མིན་ནི་གཙོ་
བོ་ལེའུ་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་སྟེ་ལྟ་ལ་སྐྱུངས་པ་ནང་བྱན་
རྒྱུ་མིན་ལ་རག་ལས་ཕྱིར། འདིར་དོགས་གཙོ་དུ་སྟགས་ཞིབ་སྟེ་བྱེད་
པའི་ངལ་བ་མི་བཟེན་པར་གཞུང་གི་སྤྱི་ཁྱོད་ལ་གོ་བ་ཆགས་ཐབས་
ཀྱིས་འཐུས་པར་སྟེམས་སོ། །

གཞུང་གི་སྤྱི་ཁྱོད་དེ་ལྟར་ཆགས་པར་བྱེད་ཅིན། ས་བཅད་ནི་
ན་རྒྱགས་པ་ན་ན་ལ་དཔུས་ས་སྟོན་པ་ལྟར་གཞུང་གི་སྤྱི་ཁྱོད་དེས་པར་

མཁོ་གལ་ཆེ་ཞིང་། རྒྱ་གར་དང་པོ་ད་མོགས་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་མི་
རིགས་གཞན་གྱི་རིག་གཞུང་ལ་མེད་པའི་བྱ་བ་མིན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཅན་
ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པར་གསུངས་པས། ལེའུ་གསུམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱ་རྒྱན་
འདི་གཙོ་བོ་ས་བཅད་ཀྱི་སྒྲིན་ས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱའོ།

༥ བྱ་བ་མིང་བའི་རྒྱན་གཉིས་པ་སྤྱ་རྒྱན་ལ། ཟུང་ལྡན་དང་། བྱ་
དཀའ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་དང་། དབྱངས་སོགས་རེས་པའི་བྱ་
དཀའ་བ་དང་བཅས་སྒྲ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་ཡོད།

ཆོག་སྒྱུར་གང་ཏུ་ཡི་གེ་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པ་དང་། བར་མ་
ཆོད་པ་ཅི་རིགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན། ཡི་གེ་མང་ཏུ་འདུས་ཏེ། མགོ་
འདྲིགས་འཕུལ་རྟེན། དབྱངས་སོགས་ཆོག་ཁྱིམ་གཅིག་ལ་གང་ཡོད་
འདྲ་བར་བསྐྱར་བའི་རྒྱན་ཞིག་ལ་ཟུང་ལྡན་གྱི་རྒྱན་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ལྟ་བུའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་རྒྱན་ལ་དབྱེ་ན། བྱ་སྒྲ་བ་རྒྱང་བ་དང་བོ་
ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན། བྱ་དཀའ་བ་གནས་གཞན་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་
ལྡན། མཐའ་ཐོག་སྒྱུར་བའི་ཟུང་ལྡན། ཀྱན་ཏུ་ཟུང་ལྡན། བསྐྱེས་པའི་
ཟུང་ལྡན། བསྐྱེས་པའི་ཟུང་ལྡན་དང་རྒྱག་ཡོད།

ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་གི་རྒྱང་བ་རེ་རེའི་ཐོག་མར་ཆོག་ཁྱིམ་
འདྲ་བ་ཟུང་བསྐྱར་བའམ་ཁྱེད་ཐོན་པར་བྱས་པའི་ངག་གི་སྒྲ་རྩལ་
ཞིག་ལ་བྱ་སྒྲ་བ་རྒྱང་བ་དང་བོ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ལ་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་དང་། ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན། ཆོད་ཅིང་མ་
ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་དང་གསུམ་ཡོད།

རྒྱང་བ་བཞི་གའི་ཐོག་མར་བཞོད་པའི་ཟུང་ལྡན་རིགས་མི་

འདྲ་ཞིང་བར་དུ་ཡི་གེ་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པར་བསྐྱར་བ་ཞིག་ལ་མ་
ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ཞེས་བྱའོ། ། དེ་ལ་ཅ་བས་དངོས་བསྟན་གྱི་ནང་
གསེས་དབྱེ་བ་བཙུག་ཡོད་དོ། །

རྒྱུ་བའི་ཐོག་མར་བཀོད་པའི་ཡི་གེའི་ཆོག་ས་པའམ་བསྐྱར་
བྱ་བུ་ཉེ་གཉིས་གྱི་བར་དུ་ཡི་གེ་གཞན་མང་པོ་འབྱུང་བ་ཞིག་ལ་བྱ་སྤྱོད་
བ་རྒྱུ་བའི་ཐོག་མར་བཀོད་པའི་བར་ཆོད་ཟུང་ལྡན་ཞེས་བྱའོ། །
དེར་ཅ་བས་དངོས་བསྟན་གྱི་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་བཙུག་སུམ་ཡོད་དོ། །

ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་གང་གི་རྒྱུ་བའི་ཐོག་མར་ཟུང་ལྡན་
གཉིས་བསྐྱར་བའི་བར་དུ་ཡི་གེ་གཞན་མང་པོས་བཅད་ཀྱང་ཟུང་ལྡན་
རང་གི་བར་དུ་ཡི་གེ་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པ་ཞིག་ལ་བྱ་སྤྱོད་བ་རྒྱུ་བའི་
ཐོག་མར་བཀོད་པའི་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ཞེས་བྱ་སྤྱོད་ ཅ་
བས་དངོས་བསྟན་གྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད་དོ། །

ཆོག་ས་སུ་བཅད་པའི་རྒྱུ་བའི་དབྱུང་མཐའ་ཅི་རིགས་སུ་
ཡི་གེ་འདྲ་བ་ཉེ་ཟུང་བསྐྱར་བྱར་བྱེད་པའི་ཆོག་གི་སྒྱུ་རྩལ་ཞིག་ལ་བྱ་
དཀའ་བ་གནས་གཞན་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ཞེས་བྱའོ། ། དེར་དབྱེ་
ན་རྒྱུ་བའི་དབྱུང་ན་ཡོད་པ། མཐའ་ན་ཡོད་པ། བར་མཐའ་གཉིས་
ན་ཡོད་པ། ཐོག་བར་གཉིས་ན་ཡོད་པ། ཐོག་མཐའ་གཉིས་ན་ཡོད་པ།
གནས་གསུམ་ག་ལ་ཡོད་པ་བཅས་རྒྱག་ཡོད་ལ། དེ་དག་རེ་རེར་ཡང་
ཆོད་པ་དང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གཉིས་རེ་ཡོད་པས་ཁྱོད་བྱ་དཀའ་
བ་གནས་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་
བཙུག་གཉིས་ཡོད་དོ། །

རྒྱུ་བ་བཀོད་འོག་གི་མཐའ་ཐོག་གཉིས་སུ་ཟུང་གི་ཡ་རེ་བསྐྱར་

ཞིང་རྒྱུ་བ་བཞི་ཀའི་སྐྱོད་ཀྱི་ཆོག་མི་འདྲ་བར་བྱས་པ་ཞིག་ལ་
མཐའ་ཐོག་ཟུར་བའི་ཟུང་ལྡན་ཞེས་བྱ་ཏེ། ཚུན་བྱན་མཁའ་པའི་
བཅའ་སྒྲིལ་ཆོས་ཁྲིད་མང་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཟུན་ཞིག་གོ། ཟུན་འདི་ལ་ནང་
གཞེས་དབྱེ་བ་མེད།

ཆོག་ཁྲིམ་ཟུང་ཙམ་བསྐྱུ་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་བ་གཅིག་གས་
ཆོག་ས་བཅད་བྱེད། ཡང་ན་ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་ཅི་རིགས་ལན་གཉིས་
ཟུ་བསྐྱུ་པ་ཞིག་ལ་ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན་ཞེས་བྱའོ། ། ཚུལ་འདི་གསལ་
འདེབས་དང་བསྟོན་བསྐྱུ་པ་རེའི་སྐབས་ཆེད་དམིགས་ལྟ་བུས་འདྲོན་
པ་ཡོད་མྱོད་པ་ལས་ཐོད་སྐྱོད་ཀྱི་ནང་ཏུ་ཟུན་བཀོལ་དང་། ཐོད་ཀྱི་
མཁའ་པའི་བཅའ་སྒྲིལ་ཆོས་ཁྲིད་ཟུན་མཐོང་གི་ཟུན་ཞིག་མིན་ནོ།

བཞི་བ་ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན་འདི་ལ་རྒྱུ་བ་བསྐྱུ་པ་དང་།
ཆོག་ས་བཅད་བསྐྱུ་པ། ཟུང་ལྡན་ཆེན་པོ་བཅས་ཆ་བའི་དབྱེ་བ་
གསུམ་དང་། དེའི་དང་པོ་རྒྱུ་བ་བསྐྱུ་པར་བྱེད་བསྐྱུ་པ་ཡང་དག་
ཚུར་བ་དང་། གཞན་རྒྱུ་བ་བསྐྱུ་པ་གཉིས། བྱེད་བསྐྱུ་པ་ཡང་དག་
ཚུར་བ་ལ་ནང་གཞེས་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད། གཉིས་པ་རྒྱུ་བ་བསྐྱུ་པ་
ལ་ལན་གཅིག་བསྐྱུ་པ། ལན་གཉིས་བསྐྱུ་པ། ལན་གསུམ་བསྐྱུ་པ་
དང་བཅས་གསུམ་ཡོད། དེའི་དང་པོ་ལན་གཅིག་བསྐྱུ་པར་ནང་
གཞེས་དབྱེ་བ་བྱུག་ ལན་གཉིས་བསྐྱུ་པར་ནང་གཞེས་དབྱེ་བ་
གསུམ། ལན་གསུམ་བསྐྱུ་པར་ནང་གཞེས་དབྱེ་བ་མེད། གྲོང་གི་
གཉིས་པ་ཆོག་ས་བཅད་བསྐྱུ་པ་དང་གསུམ་པ་ཟུང་ལྡན་ཆེན་པོ་
གཉིས་ལ་ཟུན་རེ་རེར་ནང་གཞེས་དབྱེ་བ་མེད། དེས་ན་ཀུན་ཏུ་ཟུང་
ལྡན་འདི་ལ་ཚུན་དཔེ་བརྟེན་འཇོག་དགོས་པའི་ཟུན་མི་འདྲ་བ་བཅུ་

ལྟོད་དོ།

ཀུན་ཏུ་བྱུང་ལྟོད་ཀྱི་ཅ་བའི་གསུམ་པ་བྱུང་ལྟོད་ཆོད་པོ་ལ་ནི་
རྒྱུ་བ་གཅིག་གི་ནང་ཏུ་འདྲ་བསྐྱར་བྱ་བྱུང་ཉེ་གཉིས་བསྐྱར་དགས་
པས་གོང་གི་རྒྱུ་བ་བསྐྱས་པའི་ནང་ཆོད་ལན་གསུམ་བསྐྱས་པ་དང་
ཁྱད་པར་ཆོད་པོ་ཡོད་དེ། ལན་གསུམ་བསྐྱས་པར་རྒྱུ་བ་བཞི་འདྲ་
བར་བསྐྱར་བ་ཅམ་ལས་རྒྱུ་བ་གཅིག་གི་ནང་ཏུ་ལན་གཉིས་བསྐྱར་
མི་དགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་མཁུན་ལྟོད་ཆོད་ལས།

.....དེར་བསྐྱས་ལྟོག་མེད་དོ་འདི་དང་རྒྱུ་བ་གསུམ་བསྐྱས་པའི། །
ཞེས་སྐགས་ཁ་གསལ་གྱི་དོགས་གཅོད་འདི་གསུངས་པ་ལགས་སོ། །

བྱུང་ལྟོད་ལྟོད་པ་བཟེས་པའི་བྱུང་ལྟོད་ནི་དོན་རྒྱུ་མ་ལྟོད་ནང་
གསེས་རབ་སྟེལ་གྱི་རྒྱུ་དང་ཆོད་འདྲ་བར། བྱ་སྟེ་བའི་བྱུང་ལྟོད་དང་།
བྱ་དཀའ་བ་གནས་གཞན་ན་ཡོད་པའི་བྱུང་ལྟོད་གྱི་རྒྱུ་སྐགས་རྒྱུ་
འགའ་བཟེས་མར་བཀོད་པའི་རྒྱུ་ཞིག་ལ་བྱོ། ། འདི་ལ་དཔེ་
བརྗོད་གཅིག་པོ་ལས་ནང་གསེས་གྱི་དབྱེ་བ་མེད།

ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེར་ཡང་ལྟགས་ལྟོག་གིས་བཀོད་དེ་
ཆོགས་བཅད་གཉིས་སྟེ་བྱུང་བའི་སྟོན་ས་དོན་ཐ་དད་ཏུ་སྟོན་པའམ།
ཆོགས་བཅད་ཕྱེད་དམ་རྒྱུ་བ་གཅིག་ཅི་རིགས་ལྟགས་ལྟོག་གིས་
བཀོད་དེ་དོན་ཐ་དད་དམ་སྟེ་སྟེར་གྱི་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ཞིག་ལ་བྱུང་
ལྟོད་ཏུ་ག་པ་བསྐྱོག་པའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱོ། །

རྒྱ་གར་ལ་མཆོན་ན་རྒྱུ་འདི་ཆེས་ཁྱད་པར་ཏུ་འབགས་པའི་
དག་རིག་སྟེ་ཅལ་ཞིག་ལགས་པས། རྒྱུ་འདིའི་ལམ་ནས་བཅམས་
པའི་བཅམས་ཆོས་གྲགས་ཅན་དང་རྒྱུ་འདིར་ཅོམ་ཅལ་འབར་བའི་

ལྟན་ངག་པ་གྲགས་ཅན་ཡང་མང་དུ་བྱོན་ཆུང་བར་གྲགས་མོད། རང་
 རེ་བོད་ལ་ནི་རིགས་པ་འཁེལ་བའི་སྒྲིམ་སྒྲུབ་ཆུན་ཅམ་མི་རུ་བ་པའི་
 ཆེད་དུ་དཔེ་བརྒྱུད་རེ་འཛིག་སྒྲུབ་འདུག་ནའང་། ལྟན་ཅིག་ཅིག་གི་སྒྲུ་
 ཅལ་དང་། ཟད་མཐའ་མེད་པའི་སྟན་ངག་གི་རྩ་མཆོག་ཅིག་ཐོན་ཐོབ་
 ཆུ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་ཀྱང་དཀའ་བར་སྤང་ངོ་། ། འདི་ལ་ཆུན་སྒྲུབ་ལྟར་
 དཔེ་བརྒྱུད་རེ་འཛིག་འདོད་ཆེ། སྤང་དང་ནམ་དུ་མིང་གི་ཆ་ཤས་
 སྐགས་སྤང་ཅི་རུ་བ་ཀྱིས་མིང་ཆོག་དག་མཐར་ཆགས་སུ་བསྒྲིགས་ན།
 ལྷགས་ཤིག་ཏུ་བཀོད་པའི་ཆེ་རུང་ཕན་བསྐྱེད་ཆེ་བར་མངོན། ཆུན་
 འདི་ལ་རྒྱུ་བ་བརྒྱག་པ་དང་། ཆོགས་བཅད་བྱེད་བརྒྱག་ཆོགས་
 བཅད་བརྒྱག་པ་བཅས་མེ་ལོང་དངོས་བསྟན་གྱི་དུཌ་བ་གསུམ་ཡོད་དོ། །
 དེ་ལྟར་སྒྲུ་ཆུན་ལ་ཅ་བའི་དུཌ་བ་གསུམ་བྱེས་པའི་དང་པོ་བྱུང་ལྟན་གྱི་
 ཆུན་ལ་ཁྱོད་ནང་གསལ་རེ་གསུམ་ཅམ་ཡོད་དོ། །

‡ གཉིས་པ་བྱ་དཀའ་བའི་བྱུང་བར་གཞན་བསྟན་པ་ནི།
 ཆོག་གི་སྒྲུར་བ་སྟན་ངག་ལ་མ་སྦྱངས་པ་ནམས་ཀྱིས་ངེ་བཞིན་བརྒྱུད་
 མི་ཤིས་ཤིང་རུང་བྱུངས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲིག་པ་བོད་ཡིད་
 འཕྲུགས་ཤིང་སྟན་ངག་གི་སྒྲུ་ཅལ་མཐོ་ཤོས་སུ་སྒྲིབས་དཀའ་བ། ལྟན་
 ངག་པ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲུར་ན་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་ལ་སྒྲུལ་དང་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཐབ་སྒྲངས་ཀྱི་བརྒྱུད་ཉམས་འཛིམས་པ། ས་དབྱ་
 སྐགས་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་ནམས་སྒྲིག་པར་བྱེད་པ། བཀྲ་ཤིས་རྟེན་འབྲེལ་
 གྱི་རང་བཞིན་འཛིམས་པ། སྒྲིག་པ་བོད་མིག་ཡིད་སྒྲོ་བའི་གསལ་སུ་
 འཕྱུར་བ་སྐགས་ངག་རིག་གི་སྒྲུ་ཅལ་སྒྲུབ་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་ལ་བྱའོ། །

དེ་ལ་རྩ་བ་ས་དངོས་བསྟན་གྱི་དབྱེ་བ། བ་ལང་གཅིན་དང་། བྱེད་
 འཁོར། ཀྱན་འཁོར་བཅས་གསུམ་ཡོད་དོ། ། བ་ལང་འགྲོ་བཞིན་ཏུ་
 གཅིན་བཏང་བའི་རྩེས་ཤུལ་གྱི་རིམ་དང་དབྱིབས་མཚུངས་པས་བ་
 ལང་གཅིན་དང་། རྩུགས་གཉིས་ཅམ་སྒྲ་གཟུགས་གཅིག་པར་འཁོར་
 ཐུབ་པས་བྱེད་འཁོར། རྩུགས་བཞི་གར་སྒྲ་གཟུགས་གཅིག་པར་
 འཁོར་ཐུབ་པས་ཀྱན་འཁོར་ཞེས་བྱའོ། ། བ་ལང་གཅིན་གྱི་ཀྱན་
 འཁོར་ལ་གཞུང་ལ་ལར་སྤང་བའི་འགྲོས་ཞེས་མིང་བཏགས་ཡོད་པ་
 མི་འཐད་ཚུལ། ཁམས་འབྲེལ་ལས། བོད་འབྲེལ་མང་བོར་སྤང་བའི་
 འགྲོས་ཞེས་བཀོད་པ་ནི་མིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། སྤང་བ་ཞེས་པ་སྤང་
 ཆེན་ཁོན་འི་མིང་ཡིན་ན་དེ་ལ་གོའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་སྐབས་གཏན་ནས་
 མེད་པ་ལ། འདིའི་རྒྱ་དཔེར་ག་ཞེས་བ་ལང་གི་སྤྲད་དོད་དངོས་སུ་
 འབྱུང་བ་འགལ་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །

* དེ་ལང་ཀྱན་བཟང་འཁོར་ལྟར་གྲགས་པའི་རྩམ་སྟངས་
 འདི་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡོད་པས་རང་རེའི་
 རྩུན་བྱོན་མཁས་པ་དག་གིས་ཆེས་ཆེར་དོ་སྣང་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཞིག་
 ཡིན། མི་ལྔ་དངོས་བསྟན་ཏུ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཅམ་ལས་མེད་
 ཀྱང་རྒྱན་ཐམས་ཅད་མི་ལྔ་མའི་ནང་ཏུ་འདྲ་བའི་ངེས་པ་མེད་ལ།
 བོད་རང་ལའང་དག་རིག་སྒྲ་བ་མང་ཏུ་བྱུང་བ། མི་རིགས་དང་རྒྱལ་
 ཁབ་གཞན་ནས་ཀྱང་ནང་འདྲེན་བྱས་ཡོད་རྒྱུ་ཀྱན་འཁོར་འབྲི་
 སྒྲུལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཆོགས་ཤིག་བྱུང་ཞིང་། བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་
 ཁང་གྲགས་ཅན་དང་དགོན་ཐེ་རིག་གནས་དར་ས་དག་གི་འདྲེའང་

སྒོ་འབྱེད་སྐྱེད་སྒྲུབ་ཕྱིན་མཁུངས་པའི་སྒོ་གྲས་ཀྱི་ཚལ་ལས་ཐོན་
 པའི་ཀུན་འཁོར་ལྟ་ཆོགས་ཤིག་དང་དུང་ཡང་མཇལ་དུ་ཡོད་ལ། སྒྲ་ཆེན་
 དཔོན་ཆེན་ཁྲི་ལ་འཁོར་པའམ་བཀྲ་ཤིས་དག་འཕྱོན་གྱི་ཡོངས་ཆེན་
 པའི་སྐབས་སུ་དེར་བཞུགས་ཀྱི་ཀུན་འཁོར་འབྲི་སྒྲལ་ཡོད་པ་སྐྱེད་སྒྲུབ་
 དར་ཀུན་འཁོར་འདི་ལ་དབྱུང་གཞིའི་རིན་ཐང་སྒྲ་མེད་ཅིག་ལྟ་ན་
 ལྟམ།

༥ ཤིན་རུ་གྲགས་ཆེ་བ་ནི། བཅ་ཁི་ཏ་རིག་བྱེད་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་
 ལས་རྟེན་པར་གྲགས་པའི་ཀུན་འཁོར་རྒྱལ་པོ་འཁོར་ལ་ཅི་བས་བརྒྱད་
 གྱི་དབྱིབས་ཅན། ཅི་བས་རེ་ རེ་ནས་ནང་དུ་འཁོར་ཞིང་ཕྱ་ལྷུད་རེ་རེ་
 བས་གལས་སུ་འཁོར་ཆོག་པ་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་ཅན། ཤོད་སྟོན་རྟོ་རྟེ་རྒྱལ་
 མཚན་གྱིས་བསྐྱར་བར་གྲགས་པའི་ཀུན་འཁོར་གྱུ་བཞི་བ། (ཁམས་
 འབྲེལ་ལས། འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེའི་འབྲེལ་བར་ཤོད་སྟོན་གྱིས་བཞེད་པར་གྲགས་
 པ་ལེ་དར་ཆའི་ཡུགས་ཡིན་པར་གྲགས་པའི་ཀུན་འཁོར་དབྱིབས་སྒྲུབ་ཞི་བ་ཅན་
 དང་། བཅ་ཁི་ཏ་རིག་བྱེད་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་ལས་རྟེན་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཀའི་རེ་
 ཡུགས་སུ་གྲགས་པའི་ཀུན་འཁོར་དབྱིབས་རྒྱལ་པོ། ཞེས་ཨྱག་ཏེ་གསུངས་པས་
 དབྱད།) ཐོད་གྱི་མཁུངས་པས་སྐྱར་བའི་ཀུན་འཁོར་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་
 བརྒྱད་གྱི་དབྱིབས་ཚང་བ། གཞན་ཡང་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་དང་
 ཏུས་བབས་མི་འདྲ་བ། མིའི་འཆར་སྒོ་མི་འདྲ་བ་སྐྱེད་སྒྲུབ་ལས་ཐོན་
 པའི་ཀུན་འཁོར་ཡང་བགྲང་གིས་མི་ལོང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་གྲགས་
 ཆེ་བ་དགྲུ་ཡོད་ཚུལ་ཆོག་རྒྱན་རིག་པའི་སྒོ་འབྱེད་སྐྱེད་སྒྲུབ་ལས་གསུངས་
 ཤིང་། རེ་རེའི་དཔེ་བརྟན་པར་ཆེན་སྐྱེད་སྒྲུབ་བརྒྱད་པའི་གསུང་ཚངས་

ལྷན་དབྱེས་པའི་རིམ་མོར་གསལ་ཚུལ་གདམས་ཡོད་དོ།

༩ ཁམས་འབྲེལ་ལས། ཀུན་འཁོར་ནི་སྤྱིར་དཔྱད་ཆོག་ས་ཡན་
ལག་བཞི་ལྟ་ལ་འཐབ་སྤངས་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། རྒྱལ་
དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཐབ་སྤངས་ལ་དཔེ་བླངས་པར་གསུངས་ཤིང་།
དེའི་ཚུལ་ནི། འབྲེལ་བ་འདྲོད་འཛའ་ལུང་ཁམས་འབྲེལ་དུ་བྱངས་པ་
ལས། དཔྱད་ཆོག་ས་མཐའ་དག་ཅན་ཚུན་དུ་འགྲུ་ཞིང་འོང་བས་
རྗེས་སུ་འཁོར་ཞིང་འཇུག་པ་ནི་རྒྱལ་ལོ། ། དཔྱད་ཆོག་ས་རྣམས་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བཀོད་པས་བརླུངས་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་ཅིང་
རྒྱལ་གྱི་ལུས་དང་འདྲ་བ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཐབ་སྤངས་ཅན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས། བོད་ཀྱིས་དཔལ་ལེན་འོ་འཐབ་སྤངས་དང་གྲུ་ནག་
གིས་སྤར་ཁ་བརླུད་ཀྱི་འཐབ་སྤངས་ལ་དཔེ་བླངས་པའི་ཀུན་འཁོར་
སྟན་པལ་གྱང་ཡོད་མྱོད་དོ། །

༥ དབྱངས་བཞི་དང་སྟེ་གནས་བརྒྱད་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཅི་
 རིགས་ངེས་པ་ཅན་བྱས་ཏེ་རག་གི་སྟེ་ཅལ་དང་ལྷན་ཁིང་བརྒྱད་དོན་
 ཟབ་མོ་སྟོན་ཐུབ་པའི་རྒྱན་ཞིག་ལ་སྟེ་རྒྱན་གསུམ་པ་དབྱངས་སྟོན་གས་
 ངེས་པའི་བྱ་དཀར་བ་ཞེས་བྱའོ། དབྱངས་ངེས་པ་དང་། གནས་ངེས་
 པ། ཡི་གེ་ངེས་པ་གསུམ་པོར། ནང་གསེས་དབྱེ་བ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ།
 གཉིས་སྟེ་ངེས་པ། གསུམ་དུ་ངེས་པ། བཞི་དུ་ངེས་པ་བཅས་ཁྱོན་བཅུ་
 གཉིས་ཡིད་ཅིང་། སྟེར་སྟེ་རྒྱན་གྱི་ཟུང་ལྷན་དང་། བྱ་དཀར་པའི་བྱ་དང་
 བར་གཞན་བཅུན་པ། དབྱངས་སྟོན་གས་ངེས་པའི་བྱ་དཀར་བ་དང་།

བཅས་ཁྱོད་སྐྱ་རྒྱ་མི་འདྲ་བ་བདུན་ཅུ་དྲུག་བརྒྱད་ཅུ་མ་ཡོད་དོ།

‡ ལྷན་དག་གི་དབྱངས་ངེས་པའི་སྐབས་འདིར་གི་ཁྱ་སྐགས་
བཞི་པོ་གང་ཡང་མེད་པ་ལ་དབྱངས་ཨ་ངེས་པའི་རྒྱ་ཞེས་རང་རེས་
ཀྱང་མིང་འདྲིགས་མཛད་འདུག་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་དབྱངས་བརྒྱ་
དྲུག་གསུམ་བརྒྱ་བཞི་པོའི་ཐོག་མ་ཨ་ཡིག་གིས་ངེས་པར་བྱས་པ་ལ་
དབྱངས་ཨ་ངེས་པ་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་བོད་ཀྱིས་ཀྱང་མིང་དེ་ལྟར་
བཏགས་པ་ཅུ་ལས་བོད་རང་གི་ལྷགས་སམ་སྐད་ཀྱི་གདངས་ལ་
དབྱངས་བཞི་ལས་ལྷ་མི་འདྲི་ཚུ་ལ་དང་། ཨ་སྐག་ལྷགས་དང་ཨའི་
གདངས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་གཉིས་མི་འདྲ་ཚུ་ལ་སྐད་ཀྱི་ཅག་ལ་སྐྱ་ལ་བ་
ཁྱིད་ཆེ་མང་དུ་བཤད་ཐོན་པ་ལྟར་རོ།

‡ དབྱངས་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་ཀ་སྐགས་གསལ་བྱེད་སྐྱམ་
ཅུ་པོ་མགོ་མཐུག་བར་གསུམ་ཅི་རིགས་སུ་ལྷགས་འབྱུང་ལྷག་སྐགས་
གང་རུང་གིས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་བྱ་དཀའ་བའི་ཚུ་སྐྱལ་འདི་ནི་
ལྷན་དག་མེ་ཁོང་མ་བོད་སྐད་ལ་མ་བསྐྱར་བའི་ཡར་ཐོན་ནས་བོད་
རང་ལ་ཚུ་སྐྱལ་ཡོད་པ་ཐོན་མིའི་ཡིག་ཕུད་དུ་གྲགས་པ་སྐགས་ཀྱིས་
ཤེས་ལ། ཁྱད་པར་བོད་ཀྱི་ཀ་ཚུ་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་ཐུན་མེན་ཁྱད་ཆས་
མཆོན་པའི་ཚུ་སྐྱུངས་ཁྱད་པར་བཞིག་ཡིན་པས་རང་ཅག་གིས་ནམ་
ཡང་གཅིགས་འཛིན་དང་དར་སྐུལ་དུ་གཏོང་དགོས་པའི་གནས་ཤིག་
གོ།

་ གནའ་དེང་གི་སྟན་ངག་གང་ལ་སྦྱངས་ཀྱང་རང་གི་སྐད་ཡིག་
 གི་ལམ་ནས་ཚུམ་པ་ལ་འཇུག་ཆེ་མི་རིགས་དེའི་སྟན་མིན་སྐད་ཡིག་
 གས་བར་སྦྱང་གི་ཆོས་ཉིད་གཞིར་འཇོག་དགོས་པ་ནི་གཟུར་དུ་མེད་
 པའི་དོན་དངོས་ཤིག་ལགས་པས། གཉིས་པ་སྟེ་གནས་ངེས་པའི་
 སྐབས་འདིར་ཡང་རང་རེ་ཐོད་ཀྱིས་ཐོད་རང་གི་སྐད་གདངས་སྟགས་
 དང་མཐུན་པར། ཁོག་པ། མགིན་པ། ཀན། ཟེ། ཟ། སྦྱི་པ། ས། མཚུ་
 བཅས་སྟེ་གནས་བརྒྱད་དང་། རྟག་པ། ཟེ་བ། སྤད་པ། བཅུམ་པ། ཟེ་བ།
 ཡང་བ་བཅས་བྱེད་པ་དུག གནས་དང་བྱེད་པ། རྒྱང་དང་ནམ་པ་རྟོག་
 པ་བཅས་ཡིག་སྟེ་བའི་རྒྱ་བཞི་བཅས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་གི་རིམ། སྟེ་གནས་
 སྒྲ་གདངས་དུག་ཞན་ཚུམ་གཞིར་འཇོག་པ་སྦྱས་མེད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་
 གཞིར་བཞག་ན་གོས་ཆེན་ཐང་ལ་བཏིང་འདུའི་ཆོག་གི་སྟོང་ཆ་དང་།
 ཐོད་རིགས་བུ་མའི་འགམ་པ་དམར་བ་ལྟ་བུའི་མི་རིགས་རང་གི་སྟན་
 མིན་སྐད་ཆའི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་ཐོན་རྒྱ་ཡོད་ངེས་མོད། རང་རེའི་སྟན་
 གཞུང་དག་ཏུ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་གར་གི་ཅན་དུ་བའི་གཞུང་
 སྟགས་དང་མཐུན་པར་སྟེ་གནས་ལུའམ་དུག་ཏུ་བསྟུས་པ་སྟགས་ཀྱིས་
 བོ་ཐོད་ཀྱི་སྐད་ཆའི་རྒྱ་ཆལ་ཞིག་ཐོན་དཀའ་བར་སྤང་ངོ་སྟམ་སྟེ་ཆུལ་
 འདིར་དཔྱད་པའི་སྒྲ་མིག་ཡངས་པ་ཆོས་སྟགས་ཞིབ་གནང་བར་
 འཆལ་ལ།

་ ཀུན་མཁྱེན་ཐོས་ཆོག་ལས། མགིན་རྟན་ཟེ་ཅེ་ས་མཚུ་སྦྱི་པ་
 རམས། ཅི་རིགས་སྟེ་གནས་ངེས་ཏེ་གནས་ངེས་ས། ཞེས་གསུངས་པ་
 ནི་གཙོ་བོ་རྒྱ་གར་བའི་ལྷགས་ལྟར་བྱས་པ་ཞིག་སྟེ། སྟན་ངག་གི་སྐབས་

འདིར་དེ་དག་གི་རོ་བོ་ལེགས་པར་སྐོས་པས་པོད་སྐད་ལ་མན་སྐྱེད་དེ་
 འབྲེལ་མི་འདུག་མོད། རང་རེའི་མདོ་རྒྱུད་རིག་གནས་མང་བོ་ཞིག་གི་
 གཞུང་དང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་གཉིས་འབྲེལ་འདུག་པས་སྐད་
 གདངས་དེ་དག་པོར་འོང་བ་མན་བསྐྱེད་ཆེ་བར་མངོན་ནོ། ། དེས་ན་
 ལྷན་ཐང་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཐབས་ལས། མ་གྲུ་ཏ་རྩ་ནས་མཁའི་
 ཁམས། མགྲིན་པའི་གནས་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན། མི་ཚུ་ཡ་ཤ་རྒྱུད་གི་ཁམས།
 རྩེ་ཅེ་སྟེ་རྩ་རྩ་དག་ལས་སྐྱེ། རི་རྩ་ར་ཁ་མེ་ཡི་ཁམས། བྱི་བོ་དག་ལས་སྐྱེ་
 བ་ཡིན། ལྷ་པུ་མ་པོ་རྩེ་ཡི་ཁམས། མཚུ་ཡི་གནས་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན། ལི་
 ཏུ་ལ་ས་ས་ཡི་ཁམས། རྩེ་ཅེ་སྟེ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་ལ་
 བའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་ན་རྒྱ་གར་གྱི་དབྱངས་གསལ་ཞེ་བདུན་དང་།
 ར་མ་རུའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་རྩ་རྩ་གཉིས་དང་། སྐད་ཆེན་རྩ་
 བུམ་དབྱིབས་ཅན་པོ་ལྷོ་གཉིས་བཅས་རྩེ་ཡི་གེ་དག་ཅིག་ལས། མ་ལྷ་
 ཀལ་ག་ལྷ་ད་རྩ་རྩ་ཏ་བཅས་ཡི་གེ་བརྩམ་ནི་འབྱུང་བ་ནས་མཁའི་ཁམས་
 ལས་སྐྱེ་ཞིང་། རྩེ་རྩེ་ལ་མགྲིན་པའི་གནས་ལས་དབྱུགས་བསྐྱེད་པ་དང་
 ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ། མི་ལྷོ་ཅ་ཆ་རྩ་རྩ་ཏ་ཡ་ཤ་བཅས་ཡི་གེ་དག་
 བའི་འབྱུང་བ་རྒྱུད་གི་ཁམས་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། རྩེ་རྩེ་ལ་རྩེ་ཅེ་དང་རྩ་
 གཉིས་སྦྱར་བ་ལས་སྐྱེ་ཏེ། རི་རྩ་ར་ཁ་མེ་ར་ཁ་མེ་བཅས་ཡི་གེ་དག་
 བའི་འབྱུང་བ་མའི་ཁམས་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། རྩེ་རྩེ་ལ་རྩེ་ཅེ་གྱི་བའི་རྩུགས་སྦྱ་
 རྩེ་ད་ཏུ་ཡར་བཀུག་ནས་རྩ་ལ་སྦྱར་བ་ལས་སྐྱེ་ཏེ། ལྷ་ལྷ་པ་མ་བ་ན་
 མ་མ་པོ་ལྷོ་བཅས་ཡི་གེ་བརྩམ་ནི་འབྱུང་བ་རྩེ་ཡི་ཁམས་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། རྩེ་
 རྩེ་ལ་ལས་ལས་ཀྱི་མཚུ་དབྱིལ་སྦྱར་བ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ། ལི་ལྷོ་ཏ་མ་
 ད་རྩ་ན་ལ་ས་བཅས་ཡི་གེ་དག་འབྱུང་བ་མའི་ཁམས་ལས་སྐྱེ་ཞིང་།

སྐྱེ་ཚུ་ལ་ཕྱེ་ཅེ་སྤེལ་སྒྱུར་བའི་གདངས་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཡི་ཡི་གཉིས་
 བོ་ཡི་ཡི་དང་ཁམས་མཐུན་ལ། ཡི་ཡི་གཉིས་བོ་ཡི་ཡི་དང་ཁམས་མཐུན་
 ནོ། ། བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྐྱེ་གནས་སྐྱེ་གནས་འདིར་བཤད་མི་དགོས་ཏེ། ལྷན་
 ལུ་ཉག་གས་ཀྱི་སྐབས་ལུ་བྱེད་ཅག་གིས་མང་ཏུ་སྒྱུར་ས་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །

༥ རྒྱ་གར་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་འང་སྟན་ངག་གི་སྐབས་དང་སྐྱེ་
 རྒྱ་རིག་པའི་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་རིས་འཛིན་ཚུང་མི་
 འདྲ་བར་སྒྲུང་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ལྷན་ཆེས་ཀྱང་སྐྱེ་
 ཉག་གས་དང་སྟན་ངག་གི་སྐབས་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྐྱེ་གནས་དང་བྱེད་ཚུ་
 དྲག་ཞན་གྱི་རིས་འཛིན་མི་མཐུན་པར་གསུངས་པ་ནི་ཏུ་ཅང་བསམ་
 དཀའ་བའི་གནས་ཤིག་ལྟེ། སྟན་ངག་ཀྱང་རྒྱ་རིག་པའི་ཡན་ལག་གམ་
 བན་ སྒྲིང་བྱེད་ཉིད་ལས་མ་འདས་ན་སྐྱེ་གནས་སྐྱེ་གནས་སྐྱེ་གནས་
 དག་གསུམ་གྱི་སྐབས་དང་བྱེད་པར་ཞིག་འབྱུང་དོན་ཡོན་མེད་པས་
 སོ། ། འདི་དག་གི་སྐྱེ་ལ་དབྱུད་པ་རེ་ཟུར་ཏུ་སྒྲོའོས། ལྷན་ལེན་ལ་སྐྱེ་
 གནས་ངེས་པའི་སྐབས་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་པས་
 ཆོག་ལྟེ། སྟན་རྒྱུ་དང་མགོ་འདྲིམས་སྐྱེ་གནས་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པར་
 བཞེད་དོ། ། འདི་ཡང་རྒྱ་གར་བའི་ལྷགས་ལ་བསྟན་པ་འཕ་དེས་ཤན་
 ལྷགས་ཐེབས་པ་ཞིག་ཡིན་སྒྲུང་ལྟེ། བོད་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་སྟན་རྒྱུ་
 མགོ་འདྲིམས་སྐྱེ་གནས་ཡོད་མེད་ཀྱིས་སྐྱེ་གདངས་དང་སྐྱེ་གནས་སྐྱེ་གནས་
 ལ་འང་བྱེད་པར་ཆེ་བ་རང་ཅག་ལ་ཐུན་མོང་སྒྲུབ་ཡིན་པས་སོ། །

༦ ཡང་གསལ་སྒྲུང་མཛོད་ཏུ་བཞོད་པའི་གནས་ངེས་པའི་དཔེ་

སྐབས་ལྷན་གཉིས་མའི་མཁར་བྱིན་འཛིན་གྲུ་ལ།

བཟོད་ནས་འག་གི་གཤམ་ཆོག་སྒྲིབ་སེལ་དང་བཅས་པའི་དཔེ་བཟོད་ནི་
 བཤེས་གཉེན་རིན་པོ་ཆེ་རྩེ་བཅུན་དུ་དག་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཆོ་
 མཆོག་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་ཞིག་ལྟེ། བཏུན་པའི་སྒྲིབ་མེད་དཔེ་བཟོད་
 དེ་ཚུམ་འཕྲུལ་ལུས་ཡིད་པས་སོ། །

༥ གསུམ་པ་ཡི་གེ་དེས་པ་ལ་གསལ་བྱེད་དེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལྟེ།
 རྒྱན་འདིར་རྩོན་གྱི་མཁས་པའི་བྱག་སྒྲུལ་ལ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཁོ་ན་
 དེས་པ་ཅན་དུ་བྱས་པས་ཆོག་པར་བཞེད་ལ། རྩོན་རྩེས་སྒྲིགས་ཅི་ཡང་
 མེད་པར་མིང་གཞི་རྒྱང་བ་དེས་ཅན་བྱེད་དགོས་པར་འདོད་མཁན་
 ཡང་སྤང་མོད། ཆོངས་སྒྲིག་བཞེད་སྒྲུ་ལས། གསལ་བྱེད་དེས་པའི་
 རྒྱབས་ལ་ལས་རྩོན་རྩེས་མགོ་འདོགས་སྒྲིགས་དང་བལ་བའི་མིང་གཞི་
 ཁོ་ན་ཡིན་དགོས་པར་བཤད་ཀྱང་། རྒྱ་སྐད་ལ་དེ་འདྲའོང་ཡང་བོད་
 རྐྱད་ལ་ཆོག་སྒྲིབ་སྒྲིབ་མོ་མི་འབྱུང་ངོ་། ། འོན་ཀྱང་རྩོན་རྩེས་མགོ་
 འདོགས་སྒྲིགས་ཡིད་ཀྱང་དེ་ལ་དེས་པ་མེད་པར་མིང་གཞི་ཁོ་ན་
 དབང་བཅན་པར་བྱས་ན་འགྲིག་ཚུལ་འདི་ནི་ལྷ་བཅེན་པོའི་དགོངས་
 པའང་ཡིན་ཚུལ་སྒྲིགས་གསུངས་ཏེ་རྒྱས་པར་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །

༦ གཞུང་ལུགས་སྤྱི་དང་བྱེད་པར་དུ་སྒྲིབ་དག་གི་གཞུང་ལ་ནང་
 བྱན་མ་རྒྱུད་ཅིང་ཚུམ་རིག་གི་དག་མཆན་ནམ་བྱེད་ཆོས་མ་རྟོགས་
 པའི་སྒྱེ་བོ་ལ་ལས་དབྱངས་གནས་ཡི་གེ་དེས་པའི་ཚུམ་སྤངས་ལ་སྒྲི་
 སྤང་ཞན་ཅིང་བྱེད་ཆོས་མེད་པར་རྫོམ་པ། དོན་གྱི་ཟབ་ཆད་རྒྱང་བ་

སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེན་བརྗེད་པར་བྱེད་མོད། ངག་རིག་རྒྱ་མཚོའི་ས་རྒྱ་ཏུ་
 སྐྱེན་ཅིང་མདོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀར་རང་དབང་ཏུ་མངས་སྐྱེད་པའི་ཀྱན་
 མཁུན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་ཡི་གེ་སྣ་གཅིག་རེའི་ནང་ཏུ་འང་
 མདོ་སྐྱེས་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་བསྟུ་བྱུབ་པར་གསུངས་ལ། བཤེས་
 གཉེན་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་གིས་ཀྱང་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གཅིག་གིས་ངས་
 པར་བྱས་པའི་རྗེད་བྱེད་ཤོ་ལ་ཀ་གཅིག་གི་ནང་ཏུ་བརྗེད་བྱ་བཤེས་
 གཉེན་བཞེན་ཚུལ་གྱི་ཆོས་སྐྱོར་ཆ་ཆང་བར་བསྟུས་པའི་ཚོམ་ཚལ་ཆད་
 ཏུ་བྱང་བ་ཞིག་རང་ཅག་གི་བགོ་སྐལ་ཏུ་བསྟུལ་བ་ནི། འ་འ་འུམ་འུམ་
 འབས་འུ་འུ། འུ་བཞིན་འུ་ཞིང་ཞིམ་ཞིམ་འུ། བཞེད་གཞེད་འུ་ཞེས་ཞི་
 ཞིང་འུ། གཞེད་བཞིན་འུ་ཞིང་ཞིབ་ཞིབ་འུ། ཞེས་པའོ། ། འདྲིའི་ཆོག་
 འགྲེལ་གཞན་དང་གཞན་ཏུ་འང་འདུག་མོད། བཤེས་གཉེན་རིན་པོ་
 ཆེའི་ཞལ་ལྷང་རི་བཞིན་ཆོག་འགྲེལ་ཅམ་བྲིས་ན། རང་ཉིད་མཚན་
 ལྡན་སྤྲེལ་འདྲེད་ཏུ་མང་ཉེ། རྒྱུད་པ་འ་འ་དང་སེམས་ང་རྒྱལ་མེད་
 པར་འུམ་འུམ་གྱི་རྣམ་པས་སྐྱབས་སྐྱེན་སྐྱེས་ཅི་བྱང་ཡང་འབས་འུ་ནི་
 ཚུལ་བཞིན་ཏུ་འུ་ཞེས་སྐྱོར་བས་བཞེན་ཚུལ་གྱི་ཆོས་སྐྱོར་ཆ་ཆང་ཞིག་
 བསྟན། མཚན་ལྡན་གྱི་སྤྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
 བབྱང་ཉེ་མགོའི་འུ་བཞིན་ཏུ་སེམས་གནས་དགའི་བཞེན་ཚུལ་སྐྱེས་
 ཆད་དང་ལྡན་པར་བཅི་བཀྱར་ཆད་མེད་འུ་ཞིང་ཟས་གང་ཞིམ་ཞིམ་
 སྐྱེས་ཟང་བྲིང་གི་མཚན་པའང་ཅི་འབྱོར་སྤུལ་ཉེ་སྐྱེས་མཉེས་པར་
 འུ་བ་ཉེ་བྱེད་ཅེས་གཙོ་བོ་བསམ་པའི་བཞེན་ཚུལ་གྱི་ཆོས་སྐྱོར་ཆ་ཆང་
 ཞིག་བསྟན། སྤྲེལ་བཞེན་ཞེས་པའང་སྐྱེད་ཏུ་བཞེད་པ་དང་བྱག་
 འཚལ་བ་མཚན་པ་སྤུལ་བ་ཅམ་མ་ཡིན་ལ། ཆོས་འུ་ཞེས་པའང་མཉམ་

གཅིག་ཏུ་སྒྲིང་མེད་པུས་པའམ་འདས་སང་གི་ལྷ་རྒྱས་ཅམ་དྲིས་པ་མ་
 ཡིན་པས། མགོན་པོ་ཚྭ་ཀྱི་བཞེད་གཞུང་ངམ་མྱོན་བྱོན་མཁས་པས་
 བཞེད་པའི་མདྲོ་ལྷགས་རིག་གནས་ཀྱི་དགོངས་དོན་རྒྱ་མཚོ་བུམ་པ་
 གང་བྱའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷག་ལུས་མེད་པར་བྱ་ཞེས་ལན་གཅིག་ལན་གཉིས་
 ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཞི་ཞིང་དུལ་བའི་ངག་གིས་བྱ་
 དགོས་སྟེ་ཞེས་བཤེས་གཉེན་བཞེན་ཚུལ་སྦྱིད་དང་བྱུང་པར་དུ་ཆོས་བྱ་
 སྐབས་ཀྱི་རྩོམ་ཆ་ཆང་ཞིག་བཞུག། དཔེ་བྲིད་དམ་ཆོས་བྱ་སྒྲུངས་ཀྱང་
 དཔོན་པོས་འབངས་ལ་བཀའ་བསྩལ་བའམ། རྒྱང་བཞུད་མགོན་པོས་
 ལམ་འདྲི་བ། བསམ་མེད་བྱིས་པས་ལ་མར་གནའ་གཏམ་འདྲི་བ་ལྟ་བུ་
 མ་ཡིན་པར། ཆོད་ལྷན་གཞུང་ནས་ཐོག་མར་བརྟགས་ཤིང་བར་དུ་
 ལུས་ཀྱི་ལོངས་སྦྱིད་དང་བཅས་པ་འབུལ་བའི་ཆོད་མེམས་བརྟན་
 པོས་བྱ་དགོས་པར་གདམས་པ་བཞིན་ལེགས་པར་བྱ་ཞིང་། གང་བྱས་
 པའི་དོན་ཀྱང་མ་སྦྱོས་སྦྱག་ལོང་དུ་འགྲིམ་པ་བཞིན་འཐམ་འཐོམ་དུ་
 མ་སང་ཞིང་ཆོག་གི་རྩོམ་ཆོད་ཅམ་གྱིས་ཡིད་ཆོམས་མ་སྦྱ་བར་དངོས་
 རྟགས་བརྒྱད་གསུམ་དང་དྲང་ངེས་ཀྱི་བྱུད་པར་སྟགས་རིགས་པའི་
 གསང་ཆོག་མཐའ་ཡས་པ་དག་ཞིབ་ཞིབ་སྟེ་ཞིབ་ཅིང་བྱ་བའི་སྟོན་ས་
 བྱ་དགོས་སྟེ་ཞེས་བྱུལ་བའི་གསུང་རབ་ཟབ་ཅིང་བཞིང་བས་སྦྱོབ་
 གཉེར་བྱེད་སྒྲུངས་སམ་དམ་ཆོས་ཀྱི་དགོངས་དོན་འཆོལ་སྒྲུངས་
 སྟགས་སྟེ་ཆོས་སྟུགས་ཀྱི་མེ་རྩང་བར་ཏུ་ཅང་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས་
 ཞེས་བྱགས་བཅེ་བའི་སྟོན་ས་ལེགས་པར་གདམས་པའོ།

གཤམ་ཆོག་གི་བྱ་བ།

༩ སྤྱིར་བྱ་གར་སྣ་གར་གྱི་མཁས་པ་སྤྱི་ལོ་བཞེད་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་
 སྤྱིར་བའི་ཐུན་མོང་བའི་བྱ་བ་ལ། རྟོན་བྱ་བ་དང་། མཐུན་བྱ་བ། གཤམ་ཆོག་གི་
 བྱ་བ་ཅས་ཅ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་གྱི་ཕྱི་མ་གཤམ་ཆོག་གི་བྱ་བ་ནི། དཔེ་
 འགོད་དང་གཟུགས་འགོད། རབ་བཏགས་དང་བསྐྱེད་བརྗེད་ཅམ་
 བྱིས་བསྐྱེད་བྱ་བྱིབ་པ་མ་ཡིན་པར། གཤམ་བྱ་བའི་རྟོན་དེ་ཉིད་གཤམ་བྱེད་གྱི་
 རྟོན་གཞན་ནས་ཆོག་གི་སྒྲུ་ཅལ་རོ་མཆར་བའི་ལམ་ནས་གཤམ་པར་
 བྱས་པ་ཞིག་ལ་གཤམ་ཆོག་གི་བྱ་བ་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྤྱིར་སྤྱིར་བ་བའི་སྒྲུ་བྱས་གྱི་ཅལ་ལ་བཞེན་ཏེ་
 མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་ཆོག་ཅིང་། མོད་གྱི་མཁས་པ་སྤྱིར་བའི་ཐུན་
 མོན་གཤམ་ཆོག་གྱུང་གངས་མེད་པ་ཞིག་མཆིས་མོད། མེ་མོང་དངོས་
 བསྟན་ལ། ༡ ཀུན་ཏུ་ཆོགས་པའི་གཤམ་ཆོག ༢ བསྐྱེད་བྱེད་གྱི་གཤམ་
 ཆོག ༣ རིམ་པ་དང་བྲལ་བའི་གཤམ་ཆོག ༤ རབ་བཅོམ་གྱི་གཤམ་ཆོག
 ༥ མཐུན་གཟུགས་གྱི་གཤམ་ཆོག ༦ རྒྱབ་མའི་གཤམ་ཆོག ༧ གངས་གྱི་
 གཤམ་ཆོག ༨ རབ་བཏགས་གྱི་གཤམ་ཆོག ༩ མིང་ཏུ་འདུས་པའི་གཤམ་
 ཆོག ༡༠ སྤྱིབ་པའི་གཤམ་ཆོག ༡༡ མཐུན་པའི་སྤྱིབ་པའི་གཤམ་ཆོག
 ༡༢ མྱོངས་པའི་གཤམ་ཆོག ༡༣ ཡོངས་འཕྲོག་གི་གཤམ་ཆོག
 ༡༤ གཅིག་སྤྱིབ་གྱི་གཤམ་ཆོག ༡༥ གཉིས་སྤྱིབ་གྱི་གཤམ་ཆོག
 ༡༦ ཡོངས་འདྲེས་གྱི་གཤམ་ཆོག་བཅས་བརྟུ་བྱ་གཡོད་དོ།

‡ འཇམ་མགོན་ས་སྐྱ་པའ་ཉི་ཉའི་ཞལ་ནས། རྒྱ་མཚོ་རྒྱ་ཡིས་མི་
 རོམས་ཤིང་། རྒྱ་ལ་བོད་བང་མཛོད་ནོར་གྱིས་མིན། འདོད་ཡོན་སྤྱད་
 བས་མི་རོམས་ཏེ། རྣམས་པ་ལེགས་བཤད་གྱིས་མི་རོམས། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཡོད་ཚད་རིགས་པའི་ལམ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་
 བར་སྤྱོད་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་གང་ལའང་
 འབད་པས་བཙོན་ཅིང་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ། རི་སྐད་དུ།
 རྒྱ་ལ་ སྤྱན་རླབས་གྱིས་མི་སྤྱོད་པའི། འདོད་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དེ་ལྟར་ན་ཅ་བ་མེ་མང་མ་ལས།
 ཅེད་མོད་མཐུན་སར་བཞད་གད་དང་། ། དེ་ཤེས་ཆོགས་སྐྱ་བ་དང་། །
 བ་རོལ་ཀུན་ཏུ་མོངས་བྱེད་ལ། གཤམ་ཆོག་དག་ནི་ཉེར་མཁོ་ལྟན། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། རིགས་པ་སྤྱོད་པ་མང་བོ་གདན་འཛམས་པའི་དབུས་
 སུ་ཅེད་མོད་རྣམ་པས་ངག་རིག་གི་སྤྱོད་ཅལ་རོལ་ཉེ་དབང་མེད་གྱི་
 བཞད་གད་སྤྱང་བ། གསང་ཆོག་གང་རུང་རང་དང་ཐུན་མོང་བར་
 རྒྱར་བའི་ཕ་རོལ་བོར་ཆོགས་གྱི་དབུས་སུ་ངག་གི་ཐབས་འཕྲུལ་ལ་
 བཞེན་ཏེ་བཙོན་དོན་སྟོན་པའམ་གཤམ་ཆོག་ལ་བྱང་བའི་ཤོགས་དང་
 རིག་པའི་རོལ་ཅེད་སྤྱོད་ལ། སྟན་ངག་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་གཤམ་ཆོག་གི་རྒྱན་
 ལ་མ་བྱང་བའི་ཕ་རོལ་བོ་དག་མོངས་ཤིང་འབྲུལ་བ། རོ་ཆོ་ཞིང་སྤྱི་
 གཡའ་བའི་གནས་སུ་འགོད་པ། རའོ་སྟམ་ཏུ་མཁས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་
 ཆེས་ཆེར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་འཇུ་བྱེད་གྱི་བདུད་ཅི་སྟན་སྟུར་གཅིག་
 ཆོག་གི་རྒྱན་ལའང་རྣམ་དཔྱད་དང་ལྟན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཤ་ཐང་
 ཐང་གིས་བཙོན་ཅིང་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་གཤམ་ཆོག་གི་རྒྱན་འདི་ལ་རོལ་འཛིན་བྱེད་ལྟར་སྟེ་

ཆོགས་ཤིག་འདུག་ཏེ། ལ་ལས་གཤམ་ཆོག་དང་ཁོད་གཉིས་དོན་གཅིག་
 མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཞེད་པ་དང་། འགའ་རེས་ལྡུང་དང་གཤམ་ཆོག་
 གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བྱེད་དོ། །བཤེས་གཉེན་རིན་
 པོ་ཆེས་ནི་སྤྱང་ལྡུང་བོན་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་ལྡུང་ཞེས་པ་དེ་ནི་དེང་སང་
 དམངས་ཁྲོད་དུ་རྒྱན་འབྱམས་སུ་དར་བའི་ཁོད་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་
 ལ། དེ་དང་གཤམ་ཆོག་གཉིས་ནི་བསྟན་བྱེད་གྱི་གཞུང་དང་། ཐ་སྟད་
 འབྱུང་ཁུངས། རོ་བོ་བཅས་ཁྱད་ཆོས་བཞི་འཛིན་ནས་མི་འབྲུ་ཚུལ་དྲང་
 སྤང་ཆངས་ཐིག་ཅེས་པར་གསལ་བཤད་མཛད་ཡོད་པ་ལྟར་ལགས་ཏེ།
 ཁོད་དང་ལྡུང་ནི་བོད་རང་ས་ནས་སྤྱན་བྱོན་མེས་པོ་དག་གི་རྒྱན་རིང་
 འཆོ་བའི་ཉམས་སྦྱང་དང་སྒྲོ་གྲས་གྱི་ཚལ་ལས་སོན་པ་དང་། གཤམ་ཆོག་
 ནི་ཚ་བ་མེ་ལང་མ་ལས་བསྟན། ཆེས་གནའ་མ་མའི་དུས་ནས་བོད་གྱི་
 རིག་པའི་རོལ་ཅེད་འདི་འདི་མིང་ལ་ལྡུང་འཕེལ་ཁོད་ཅེས་པ་ལས་གཤམ་ཆོག་
 མི་ཟེར་ལ། མེ་ལང་མར་གཤམ་ཆོག་ཅེས་པ་ལས་ལྡུང་དང་ཁོད་ཅེས་པའི་
 ཐ་སྟད་བཏགས་མེད། ལྡུང་འཕེལ་ཁོད་འཛོག་སྤངས་འདི་བོད་རང་ས་
 ནས་བྱུང་ཁོད་བྱུང་བའི་དུས་ཀྱང་ཆེས་ཐུབ་ཀྱུལ་རབས་ཉེར་བཏུན་
 གྱི་རིང་ལ་ཆབ་སྲིད་སྤྱང་ལྡུང་བོན་གསུམ་གྱིས་བསྤྱངས་པར་བཤད་
 པས་ཀྱང་དཔོག་ཐུབ་ལ། གཤམ་ཆོག་གི་རྒྱན་འདི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་
 འབྱུང་ཁུངས་རྒྱ་གར་ཡིན་ལ་དེ་བོད་དུ་དར་བའི་ཤོང་མ་ཆེན་པོའི་
 སྐབས་ཡིན་པ་ཀྱན་ལ་གསལ། ལྡུང་འཕེལ་ཁོད་ནི་ཐུགས་རྗེ་དང་བྱིས་པ་
 ཡན་ཆད་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པས་ཤིན་ཏུ་གོ་སྒྲོ་བ་དམངས་ཁྲོད་ཆོས་རིག་
 གིས་རུ་མ་རྩ་བུ་ཡིན་ལ་ཁ་སྐད་དང་ཆོག་ལུག་གཙུག་ཆེ། གཤམ་ཆོག་ནི་
 སྤྱན་དག་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤེར་ཆོས་རྩ་བུར་ལྷུང་ཅིང་རྗོད་བྱེད་གྱི་ཆོག་
 སྤྱན་ལ་བཙོན་བྱའི་དོན་ཟབ་ལ། དེས་པར་སྤྱན་དག་གི་རྒྱན་དུ་འལྱར་
 དགོས་ཤིང་། ཆོགས་བཅད་གྱིས་དེས་པ། བསམ་བཞོད་གྱིས་ཐུག་པ་
 སོགས་སྤྱུ་ཚལ་ཆོས་རིག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཞིག་དེས་པར་དུ་

དགོས་པ་ནི་གཤམ་ཆོག་དང་ཞེ་ཅུ་ (ཁེད) གཉིས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་
གཙུག་པོ་ཡིན་ནོ། །

ཅ་བར་ཡང་། གཤམ་ཆོག་དན་པའམ་ལྟར་སྒྲུབ་བཅུ་བཞི་པོ་
འདྲོར་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི་དེ་དག་བརྗོད་བྱ་དངོས་གཤམ་བྱུང་
གཞན་ཞིག་གིས་སྤྲོས་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཆ་ནས་འདྲ་ཡང་བྱུང་གྱི་
བྱུང་ཆོས་དང་སྐྱེ་ཆལ་མི་ཆོང་བས་གཤམ་ཆོག་རྩ་མ་བཟངས་པ་ཡིན་ལ།
སྒྲུབ་དག་གྱི་དོན་གྱི་མཚུག་རྩའང་དབྱེ་ས་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲོན་སྒྲུབ་མཆོས་
དམངས་ཁྲིད་གྱི་ཁེད་མང་པོ་ཞིག་གཤམ་ཆོག་གི་ལམ་རྩ་བྱངས་པ་
བཞུགས་ཡོད་པ་དེས་ཀྱང་ཁེད་དང་གཤམ་ཆོག་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཆེན་
པོ་ཡོད་པ་ཤེས་བྱུང་པ་ལྟ་བུའོ། ། དེས་ན་མཁས་དབང་ཆེ་ཉན་ཞབས་
བྱུང་རིན་པོ་ཆེས་གཤམ་ཆོག་ཅེས་པ་ནི་སྒྲོས་བཀྲགས་གྱི་འདྲ་བཞག་སྒྲུབ་
ཆོག་ས་པས་སྐྱུང་ཆོག་བཤད་པ་ལ། ད་ལྟ་ལས་སྐད་རྩེ་ཁེད་མེར་བ་འདི་
དང་འགྲུ་བྱུགས་འདྲའོ། ། ཞེས་དང་། བསྐྱུས་བརྗོད་དང་རབ་བཀྲགས།
སྐྱུར་བ་སྐྱུགས་དང་ཆ་འདྲ་བའི་གཤམ་ཆོག་འདི་ཉིད་སྒྲུབ་དག་གི་བྱུང་
གྱི་བྱས་སུ་བཞག་ནས་གཤམ་ཆོག་གི་བྱུང་ཞེས་མིང་བཀྲགས་པ་ཡིན།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྩེ་གཟུང་རིགས་སོ། །

* གཤམ་ཆོག་གི་བྱུང་བཅུ་དྲུག་གི་སྐྱེ་བཤད་དམ་རིས་འཛིན་
དང་ནང་གསལ་དོགས་གཙུག་མོགས་ལ་གསལ་བཤད་བྱེད་དགོས་ས་
རེ་འགའ་འདུག་པོད། སྐད་རྩེ་མང་བར་འཕྱར་བས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། །
དཔེ་བརྗོད་གྱི་ག་དོན་ནི་བྱུང་གྱི་བསྐྱུར་བཅོས་མཆོ་བྱུང་དབྱེས་
པའི་འཛུམ་མེར་དང་། འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པས་བྲིས་པའི་ཡང་
གསལ་སྐད་མཛོད་གྱི་དཔེ་བརྗོད་འབྲེལ་བ་སྐྱུགས་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །

ཕྱུ་རྒྱ་མེད་འབྱུ་

༩ རང་ཅག་གི་ཁྱིད་བྱའི་གཞུང་འདིར་སྐོག་མར་ས་བཅད་
 ཁྱངས་ཅོ། བརྟན་བཅས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དང་། སྒོ་དེ་དང་ལྷན་པའི་
 བརྟན་བཅས་དངོས་བཤད་པ་གཉིས་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ལུས་རྒྱན་རྒྱན་
 གེལ་གསུམ་དུ་བྱས་ཡོད་ཕྱིར་འདིར་རྩ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་རྒྱན་
 གེལ་ཞེས་གསུངས་སོ།

གུན་མཁྱེན་སྒྲིམ་ཆོག་ལས། གང་ཡང་སྤར་བ་གད་ནམས་ལ་
 སྒྲིབ་འདི་བསུ། །སྤངས་ཏེ་ཡོན་ཏན་རབ་རྒྱས་བཟུང་འདོད་ལ། །ཞིས་
 གསུངས་པ་ལྟར། རུན་མོང་དང་རུན་མོང་མིན་པའི་སྟུང་རག་གི་རྒྱན་
 གང་ལའང་འདིར་བསྟན་སྒྲིབ་བཅུ་དང་། དཔེ་རྒྱན་སྐབས་དཔེ་དོན་
 ཏེགས་འདྲེས་མང་ཁུང་མཐོ་དམན་གྱིར་བ་སྟགས་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་
 གཉིས་ཆར་ནས་མི་མཛེས་པ་དང་མི་ལེགས་པ། མི་འཕྲོད་པ་དང་མི་
 འབྱུར་བ་སྟགས་སྒྲིབ་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ངེས་པར་དུ་སྤྲོད་ཅི་ཐུབ་
 ལ་བཙོན་དགོས་ཏེ། ཅ་བར། དེ་ཕྱིར་སྟུང་རག་དག་ལ་སྒྲིབ། །རྒྱུང་བར་
 བྱུར་བྱང་ཅི་ཞིག་ལྟར། །བཏང་སྟུངས་མི་བྱ་ལུས་མཛེས་བྱང་། །སྒྲིབ་
 གཅིག་གིས་ནི་སྐལ་འན་འགྱུར། །ཞིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲིབ་བཅུ་
 བོ་གང་ཡིན་ཡང་རྒྱན་ངོས་འདོན་དང་དཔེ་བརྗོད་འཛེག་པ་སྟགས་
 ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་ཁྱོད་སྤྲོད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་གཤིས། སྟུང་རག་གི་
 སྒྲིབ་འཕྲིའི་སྐབས་ནས་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་
 རྟེ། ཆེས་མཐའ་མཆུག་དུ་སྒྲིབ་བཅུ་ནང་གསེས་དང་བཅས་པ་ཅ་བས་

དངོས་བཟུན་གྱི་སྒྲིན་བཅོ་ལྔ་པོར་སྒྲུང་བ་ལ་ནི་ག་རིམ་ཉམས་པའི་
 སྒྲིན་ནམ་གཏུལ་བྱ་འཁྲིད་པའི་ཐབས་གོ་སྟོན་ཏུ་བྱིན་པ་མིན་ནམ་
 ཉམས་ཉེ་དཔྱད་ཐུག་གཟུ་བོར་གནས་པ་དག་ལ་སྒྲིངས་སྒྲོར་འཆར་ཆོད་
 དབང་བཅན་པར་བྱས་ཏེ་གྲས་གཞི་ཙམ་བཏོན་པ་ལགས་སོ།

‡ འདིར་སྒྲིན་སེལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཙམ་བའི་དངོས་བཟུན་གྱི་
 སྒྲིན་དག་ལ་འར་སྒྲན་དག་པ་མཁས་པས་སྒྲིར་ཚུལ་ཤེས་པའམ་སྟབས་
 ལགས་ཉེས་དབང་གི་ནམ་པར་སྒྲུར་ན་སྒྲིན་ཏུ་མི་འགྱུར་ཚུལ་དང་།
 ཡང་ཙམ་བས་དངོས་བཟུན་གྱི་སྒྲིན་བརྒྱ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཚུད་ལ་
 དམིགས་བསལ་སྒྲིན་མེད་ཀྱི་སྒྲིར་ཚུལ་ཡོད་པས་མ་ཁུབ་པ་སྟགས་
 གཞུང་དངོས་སུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པས་གཞུང་ལགས་ཆ་
 ཆོད་དང་ཞིབ་བྱས་སུ་སྒྲིར་མཁན་དག་ལ་མང་ཏུ་རོ་སྒྲུད་མི་དགོས་
 པར་སེམས་མོད། འདིར་སྒྲི་བཤད་ཙམ་བྱས་ན།

‡ སྒྲིན་སེལ་བརྒྱལ་ས། ༡ བྱ་རོག་སོ་རྟོག་དང་བྱིས་པ་སེལ་བརྒྱ་
 བའི་དག ཡང་ན། སེམས་ནལ་ཏུ་མི་གནས་པ་སྒྲིན་པའི་ལབ་རྟོལ་ལྟ་
 བུར་བུར་བའི་ཆོག་སྒྲིར་དག་ལ་རྟོན་ཉམས་ཞེས་བྱའོ། ཆོག་སྒྲིར་
 དེས་རྟོན་རེ་རྟོན་མིད་ཀྱང་སྟེ་མི་འབྲེལ་བ་དང་སྐབས་རྟོན་མ་ཡིན་
 པ་སྟགས་ཀྱིས་སྒྲིན་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་འབྲེལ་ལས། ལྷགས་ཀྱི་
 བུར་མ་ལྟ་བུ་སྟགས་སོ་སོའི་ཐད་ཀར་རང་རང་གི་རྟོན་ཙམ་རེ་ཡོད་
 ཀྱང་། དེ་ནམས་སན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་མི་སྟོས་པའི་རང་དབང་
 ཙན། སེལ་འབྱུ་བརྒྱ། བུར་བ་བྱག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ། ཞེས་གསུངས། སྒྲིན་
 པ་དང་བྱིས་པའི་ལབ་བརྟོལ་ལྟ་བུ་སྒྲན་དག་པས་སྒྲིན་ཏུ་མི་འཛོན་

ཡང་སྟན་ངག་ལ་དམིགས་བསལ་མིན་ཏེ། ཚིག་རྒྱན་རིགས་པའི་སྒྲ་
འབྱེད་ལས། འདི་སྟན་ངག་ཚུལ་པ་ལ་སྟོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དམིགས་
བསལ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༥ འདི་མ་ཙཱ་གཤམ་ཡིན་དང་སྒྲ་བ་སྒྲུང་བྱེད་མ་སྒྲུང་བ་དག་
མཁས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རང་ཚིག་ལྷ་ཕྱི་འགལ་བ་བརྗོད་བྱས་
བྱས་པ་ལ་ནི་དོན་འགལ་གྱི་སྟོན་ཞེས་བྱའོ། ། འདི་ལ་ཆགས་པ་དང་
ནད། ཡང་ན་སྒྲ་སྒྱུག་སྟགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཚིག་ལྷ་ཕྱི་འགལ་བ་ལྟ་བུར་
བརྗོད་ན་སྟོན་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། དོན་རྒྱན་སྣ་ལྔ་ལས་སྐབས་མིན་
བསྟོན་པའི་རྒྱན་ལྟ་བུའོ། །

༦ དགོས་པ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པར་དོན་དག་གཅིག་སྒྲ་དོན་
གང་བྱང་གིས་ཨ་ལོང་ཡང་ལོང་དང་ཨ་བསྐྱར་ཡང་བསྐྱར་གྱིས་བརྗོད་
པ་ཞིག་ལ་དོན་གཅིག་པའི་སྟོན་ཞེས་བྱའོ། ། འོན་ཀྱང་བརྒྱད་ཉིང་
འགྲེལ་ཆེན་དུ་བྱངས་པ་ལས། རྩ་མཆར་བ་དང་ཚོད་པ་དང་། ཁྲི་དང་
ཁྱམ་དང་རེས་བབྱང་དང་། འདྲ་དང་དགའ་བ་ནམས་ལ་ནི། ཚིག་
གཅིག་ལ་ནི་ལན་གཉིས་བརྗོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགའ་བའི་
རྒྱན་དང་། ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན། ལྷ་དཔར་དུ་བསྐྱར་བའི་རྒྱན་དང་
བྱང་ལྡན་གྱི་རྒྱན་སྟགས་ཀྱི་ལམ་དུ་བྱངས་པ་ལ་ནི་དོན་གཅིག་
པའི་སྟོན་གྱིས་ཁར་ཡང་གོས་པ་མེད་དོ། །

༧ ལྷིར་སྒྲ་ཐག་ཆད་ཅིང་དོན་རེས་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་། ལྷིར་

སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་མཐོང་ལྷིན་འཛིན་གྱི་ལ།

ལྷགས་ཀྱི་སྒྲིན་ས་དེའི་ཚུག་རྒྱར་ལྷུར་ཉེ་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་དྲ་བ་གཙང་མི་
 ཐུབ་པའི་ཁར་ད་དུང་དྲིགས་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་སྤྱང་བར་བྱེད་པའི་ངག་
 རྒྱུར་ཞིག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཀྱི་སྒྲིན་ཞེས་བྱའོ། ། ཅ་བར་ཐེ་ཚོམ་ཀྱི་སྒྲིན་ལ་ས་
 རྒྱ་ཞེས་ཐག་རིང་བ་དང་ཉེ་བ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་པའི་དོན་ཅན་ཀྱི་
 ཚོག་འདམ་ང་ཅན་བཀོད་དེ་ཐེ་ཚོམ་སྤྱང་བ་ལྟ་བུ་ལ་བཤད་ཅིང་
 ད་ཀྱིས་སྤྱ་སྤགས་སྤ་འབྲེལ་པལ་ཆེར་དུ་འང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་གནང་
 འདུག་མོད། འདྲི་བྱེད་རྒྱས་ཤིང་གཉེན་པོ་མ་བཞེན་པའི་སྤྱ་པའི་
 མིག་ལ་མངོས་མའི་བྱད་བཞིན་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ཐེ་ཚོམ་སྤྱེས་པ་
 སྐད་དུ་བརྗོད་པས་ཆོག་ཚུལ་རང་ཅག་གི་ཁྲིད་བྱའི་གཞུང་དུ་གསལ་
 བ་ལྟར་བྱས་ན་པོད་སྐད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དང་ཡང་ཤིན་དུ་མཐུན་པས་
 ལགས་སོ། ། ཐེ་ཚོམ་ཀྱི་སྒྲིན་སེལ་ལམ་དམིགས་བསལ་ལ། དཔེ་དོན་
 གཉིས་ཉ་ཅང་འདྲ་མཚུངས་སྤྱུ་ལྷུར་བས་བྱད་པར་མ་དེས་པར་ཐེ་
 ཚོམ་སྤྱེས་པ་སྐད་དུ་བརྗོད་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཀྱི་དཔེ་དང་། གཞན་རབ་རྟོག་
 གི་རྒྱན་སྤགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཀྱི་ཉམས་དང་ལྷན་ན་སྒྲིན་ངག་གི་རྒྱན་དུ་
 འཁྱར་བ་ལས་སྒྲིན་དུ་མི་འཁྱར་བ་སྤགས་མང་ངོ། ། དེ་ལྟར་དོན་
 ཉམས། དོན་འགལ། དོན་གཅིག་ཐེ་ཚོམ་བཞིན་བརྗོད་བྱ་དོན་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་སྒྲིན་ངག་གི་སྒྲིན་དུ་འཁྱར་ཚུལ་བཞུན་པ་ཡིན་ནོ། །

‡ ༥ ཚོག་དོན་སྤྱ་མར་སྤྱར་བའི་གོ་རིམ་དང་ཁ་དྲིག་ནམ་གངས་
 སྤགས་དང་བྱེ་མར་སྤྱར་བ་གཉིས་མི་མཐུན་པར་གོ་རིམ་འཆོལ་བ་
 ཞིག་ལ་རིམ་པ་ཉམས་པའི་སྒྲིན་ཞེས་བྱའོ། ། དམིགས་བསལ་ལ། ཚོག་
 རྒྱ་བལྟ་བ་དང་ཐེབ་ལགས་པ། བརྗོད་དོན་དེས་སྤྱ་བ་སྤགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་

འབད་པས་དགུགས་ཏེ་བརྗོད་པ་ནི་སྟན་ངག་གི་སྟོན་ཏུ་འགྱུར་བ་ལྟ་
ཅི། སྟུ་ཙམ་གྱི་སྟམ་སྟངས་དོ་མཆར་ཞིག་ལགས་ཏེ། དཔེར་ན་གང་ཏུ་
སང་ཟེན་པའི་རིམ་པ་དང་བྲལ་བའི་གཤམ་ཆོག་གི་སྟན་བཞིན་ནོ། །

༥ སྟུ་ཙམ་ཉགས་དག་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་བརྗོད་སྟངས་གཞུང་
ལགས་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། བོད་གྱི་སྐད་ལས་རིང་ཏུ་གྱུས་པ། སྐད་
གསར་བཅད་སྟགས་གྱི་སྟེག་སྟལ་དང་མི་མཐུན་པར་སྐོབ་ཐང་སྟགས་
སྟངས་གང་དྲན་གྱིས་སྦྱོར་ཞིང་པས་སྐད་ཅི་རིགས་སྦྱར་བ་ཞིག་ལ་སྟུ་
ཉམས་པའམ་སྟུ་དམན་པ་ཞེས་བྱའོ། ། དམིགས་བསལ། དཔེར་ན།
ཆོག་སྟངས་གཞན་དབང་ཅན་ཅིང་སྟགས་གྱི་སྐབས་སྟུ་ས་མཐར་ཤེས་
སྐོབ་བྱུང་། ཁོང་ཏུ་ཆུད་པའི་ཤེས་པ་དང་མི་ནོར་བའི་ཆེད་ཏུ་ཞེས་
སྦྱར་ཆོག་པར་གདམས་པ་ལྟར་སྦྱར་བ་ནི་སྟན་ངག་གི་སྐབས་སྟུ་འང་
ཆོག་སྟོན་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། ། བོད་གྱི་སྟན་འགྲེལ་པས་ཆེར་ཏུ་སྟུ་ཉམས་
དང་དེའི་སྟོན་སེལ་བྱ་གར་བའི་སྟུ་གཞུང་ལྟར་ནམ་དུའང་དང་ཆེན་
བྱིངས་སྟགས་དང་འགལ་ན་སྟོན་དང་དམིགས་བསལ་ལ་བརྟག་པའི་
ཆོག་ལས་བསྟན་པ་བཞིན་སྦྱར་ན་སྟོན་ཏུ་མི་འགྱུར་ཚུལ་གསུངས་
བྱུང་། དེས་བོད་གྱི་སྟུ་ཉམས་དང་སྟོན་སེལ་ལ་དེས་པ་རྟེན་མི་ཐུབ་
པར་འདུག་གོ། །

༦ གང་འོག་གི་ཆོག་ཁྱིམ་ཆ་ཡ་མི་མཉམ་པའམ་རྐང་གུངས་
མང་ཁྱུང་ཤོར་ཏེ་དོ་མི་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ཞིག་ལ་ངལ་གསོ་ཉམས་
པའམ་གཙོད་མཆམས་ཉམས་པ་ཞེས་བྱའོ། ། འདི་ཡང་གཙོ་བོ་ནམ་

དབྱེ་དང་ཆེན་མོར་མིན་གྱི་བྱང་པར་དང་། ཆོག་མཐའི་བྱང་པར་
 སྐྱེས་སྐྱེས་དང་དམིགས་བསལ་གཉིས་ཀ་རྒྱ་གར་བའི་ཐེབ་སྐྱེས་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གསུངས་འདུག་མོད། བོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འང་
 གོང་འག་གི་གཙོ་བོ་མཆོམས་མི་འདྲ་བའམ་རྟེན་གྲངས་མང་ཏུང་
 ཤོར་ཆེ་འདྲིར་བཞུགས་ཀྱི་སྐྱེས་དུ་བཞག་ཆོག་སྟེ། ཆངས་སྐྱེས་བཞག་
 སྐྱེས། རང་ཅག་བོད་ཀྱི་བརྒྱ་མཚན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེབ་སྐྱེས་གྱི་
 གཞུང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ངལ་གསོ་བཞག་དུ་མེད་ཀྱང་། ཆོག་ས་
 བཅད་ལྷག་གི་བར་དང་མཐར་ངལ་གསོ་སྐྱེས་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས།

བོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དམིགས་བསལ་ནི། དཔེར་ན།
 བཞུགས་པའི་སྐྱེས་མེད་ཀེ་ལ་ཤའམ་རྩ་རི་སྐྱེས་པ་ཡི་མགུལ་དུ། སྐྱེས་
 བྱ་དཀའ་བའི་སྐྱེས་ཚུལ་དང་། རྩེ་བཅུན་མི་ལའི་མགུར་འབུམ་པལ་
 ཆེར། སྐྱེས་ངག་སྐྱེ་དོན་དུ་བཀོད་པའི་སྐྱེ་ཅི་ཤིང་གཞོན་ཅུའི་མོན་པ་
 དགུན་མལ་ནས་ལྷང་ཞིང་སྐྱེས་མགུར་སྐྱེའི་རིགས་ལྟ་བུ་གཙོ་བོ་
 མཆོམས་མི་འདྲ་བ་དང་རྟེན་གྲངས་མི་མཉམ་པ་དག་ནི་སྐྱེས་ངག་གི་
 སྐྱེ་ཅུལ་ཞིག་ལས་སྐྱེས་དུ་ནམ་ཡང་མི་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །

རྟོག་ཅིང་། ༡ ཆོག་ས་བཅད་ཀྱི་རྟེན་བར་རིང་ཐུང་ཤོར་ཏེ་འཐེང་བོ་ལྟར་
 རོ་མི་མཉམ་པར་གྱུར་ཅིང་། ཆོག་གི་སྐྱེས་མི་གཙོ་བོ་བ། བརྒྱ་མཚན་གྱི་སྐྱེ་
 འགྲོས་དང་མི་མཐུན་པར་སྐྱེས་བ་ཞིག་ལ་བོད་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་ཐེབ་སྐྱེས་ཉམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ཆོག་རྒྱན་རིག་པའི་སྐྱེ་འབྱེད་ལས། འདི་ཡང་ཆོག་ས་བཅད་

སྒྲ་དག་ལ་སྒྲ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དམིགས་བསལ་མེད་པར་གསུངས།
 རྒྱ་འདི་ཡང་ཕྱ་འབྲེལ་ཆང་མར་རྒྱ་གར་བའི་ཕྱེབ་སྒྲར་གྱི་དབང་ཏུ་
 བྱས་ཏེ། ཡིག་མྱི་ཡང་གི་ཆད་ལྷག་སྒྲུག་བྱང་ན་ཕྱེབ་སྒྲར་ཉམས་པ་
 ཡིན་ཚུལ་འབའ་ཞིག་གསུངས་མོད། ཆང་ས་སྒྲས་བཞད་སྒྲ་ལས། ཕྱེབ་
 སྒྲར་མྱི་ཡང་གི་སྒྲར་བ་འདི་ཐོད་ཀྱི་ཡིག་ལ་མ་བྱང་བས། ཐོད་སྐད་ཀྱི་
 དཔེ་བཟོད་དག་ལ་མཁོ་མི་ཆེད། །ཞེས་གསུངས།

༥ ལ་སྒྲ་གཞུང་དག་ནས་བཏྲན་པ་ཏྲར་དབྱངས་ཨ་ཨ་
 སྒྲུག་མཆམས་སྒྲར་དགོས་སར་རང་འདོད་ཀྱིས་མཆམས་མ་སྒྲར་
 བར་བཞོད་པ་ཞིག་ལ་མཆམས་སྒྲར་ཉམས་པ་ཞེས་བྱའོ།

རྒྱ་བ་གོང་འོག་གི་མཐའ་དང་འོག་མའི་འགྲེམ་ཨ་ཨ་ལྟ་བུའི་
 དབྱངས་འབྱང་ཡང་རྒྱ་བས་བཅད་ཕྱིར་མཆམས་མ་སྒྲར་ཡང་ཆོག་
 པ་ནི་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་དག་སྒྱིད་ན་ལས། འདི་རྒྱ་གར་གྱི་
 དབང་ཏུ་བྱས་ན་ཕྱེབ་སྒྲར་ཉམས་པ་མ་གཏོགས་ཐོད་ལ་ཇི་བཞིན་
 པར་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་བྲགས་ཤིན་ཏུ་མད་དེ། ཕྱར་བཞོད་དཔེ་
 བཟོད་ནམས་ཀྱང་རྒྱ་ཐོད་ཀྱི་སྐད་སྒྲུགས་མ་ཤ་ལྷག་ཡིན་པས་མཆོན་
 ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆང་ས་སྒྲས་བཞད་སྒྲ་ལས། འདིར་ཡང་ཕྱེབ་སྒྲར་གྱི་ཡི་
 ག་མྱི་ཡང་དང་། ཀ་ལྷན་གྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་སྒྲའི་མཆམས་སྒྲར་
 ཚུལ་སྒྲུག་ཐོད་ཡིག་ཏུ་མི་མཁོ་ཞིང་། ཐོད་རང་ལ་ཡོད་པའི་བརྒྱ་སྒྲ་
 པའི་ནམ་གཞག་དང་མི་འགལ་བ་གཞིར་བབྱང་བའི་སྟེང་། ཆོག་སྒྲར་
 ཀང་ལའང་ཆོག་དོན་གྱི་ཆ་ལ་སྒྲ་དང་བྲལ་ཞིང་། རང་ཆོག་སྒྲ་ཕྱི་
 འབྲེལ་ཆགས་པ། ཕལ་བའི་ཡུལ་སྐད་ཀྱིས་མ་བསྐད་པའི་སྒྲ་ཆོག་གི་

སྐྱུར་བ་ལུན་སྐྱུམ་ཆོགས་པ། མི་རིགས་རང་གི་རིག་གནས་ཀྱི་བྱུང་ཆས་
 ལུན་མིང་མ་ཡིན་པ་མཆོན་ལུབ་པ་ཞིག་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 བྱིད་གོངས་དོན་ལ་བཙོན་པར་རིགས་སོ། ། དེ་ལྟར་རིམ་པ་ཉམས་པ་
 དང་། སྐྱ་ཉམས་པ། ངལ་གས་ཉམས་པ། རྟེན་སྐྱུར་ཉམས་པ། མཆོམས་
 སྐྱུར་ཉམས་པ་བཅས་ནི་རྫོང་བྱེད་ཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྐྱུན་ལེལ་
 བྱེད་ཚུལ་བལྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁ ༡༠ སྐྱུན་ལེལ་བཙུ་བར་ནང་གསེས་ཡུལ་དུས། སྐྱ་ཆལ་
 ལུང་རིགས་བཅས་དུག་བྱས་པ་གང་ཡིན་ཡང་སྐྱུན་དང་དམིགས་
 བསལ་གཉིས་ཀ་རྩུང་གོ་སྐྱ་ལ། རང་ཅག་གི་ཁྲིད་བྱའི་གཞུང་དུའང་
 ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པས་འདིར་བྱས་བཤད་དང་བསྐྱར་
 བཤད་ཀྱི་ངལ་བ་བལྟན་མི་དགོས་པར་སེམས་སོ། །

མདོར་ན་ངག་རིག་དམ་པའི་སྐྱ་ཆལ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་
 དགའ་སྐྱོའི་ཆར་བ་སྐྱ་ཏུ་ལེན་ཞིང་། དུས་རབས་གསར་རྒྱུད་ཀྱི་མགྱུན་
 ཆབ་པ་བྱེད་འདོད་པ། ཁོར་ཡུག་གཉིད་ལས་དཀྱོགས་ཤིང་བདེན་
 དོན་གྱི་སྒྲུག་ཅེ་འཁྲུག་འདོད་པ། མིའི་རིགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲའི་ལྗེ་ཁྲིད་
 ཅིང་རང་མི་རིགས་ལ་ངེ་ཁྲིད་བསྐྱེད་པའི་ལ་བྱའི་རྩོམ་པ་བཙན་པོར་
 འཇུགས་འདོད་མཁན་དག་གིས་ནི། ཆོམ་རིག་གི་དཔལ་ལ་རོལ་ཞིང་
 ཆོམ་རིག་ལུགས་ཀྱས་སྒྲིག་མཁན་ཁྲི་སྟོང་གི་དྲན་འདོན་དབང་མེད་
 འགྲགས་པ་ལ་ཁྲུགས་ཆོ། ཆོག་དོན་གཉིས་ཀར་སྐྱུན་གྱི་ཆ་དག་ཅིང་
 བང་འགལ་མེད་ལ། ཆོག་ཀྱང་ཞིང་དོན་འདུས་པ། དོན་ལ་ཟབ་ཆད་
 ཆེ་ཞིང་ཆོག་ལ་སྐྱ་ཆལ་གྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པ་སྐྱེས་ལ་འབད་ཅིང་

བཙན་ནས་རང་སེམས་ཀྱི་མངོས་སྟུག་དང་བྱི་རོལ་གྱི་སྒྲ་ཆལ་བྱང་དུ་
སྒྲེལ་བར་རིགས་སོ་ཞེས་པའི་བཙན་མིན་སྟོང་གི་འཕར་སྒྲ་འདི་རིགས་
དང་ལས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་དོན་གཉེར་ཅན་བྱིད་ཅག་ལ་ལྷག་པོར་སྒྲས་
པ་ལགས་སོ།།

ལེའུ་གསུམ་པའི་ས་བཅད་དང་བྱུན་པལ་ཆེར་གྱི་རོ་བ།
དོགས་གཙོད་དཀའ་འབྱེལ་དང་བཅས་པ་ཁ་གསལ་གྱི་བདེའི་ཚུལ་
གྱིས་བཤད་ཐིག་རྟོ།།

༡༠༠༧. ༤. ༡༡ ཉིན།

སྒྲིག་པ་རྒྱུ་མིང་མིན་པའི་རྒྱུ་བརྒྱ།

༥ རང་རེ་གངས་ཅན་པོད་ཀྱི་སྤངས་འདིར་བྱོན་པའི་རེས་
 འོན་མཁས་པའི་དབང་ཕྱག་ནམས་ཀྱིས་རྒྱུ་གྱི་བཟུན་བཅོས་སམ་
 སྒྲན་ངག་གི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་མེ་མང་མའམ་དེའི་དགོངས་འབྲེལ་
 གྱི་སྒྲན་གཞུང་གང་ཁྲིད་ཀྱང་། ཐོག་མར་རྒྱ་གར་ཤར་སྤོའི་མཁས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་གཅིག་མཐུན་ནམ་ཐུན་མོང་ཏུ་བྱུར་བས་དགག་
 བཞག་གི་སྒྲོས་པ་སྒྲགས་མི་ཆེ་ཕྱིར་གོ་སྒྲུ་ལ། པོད་རང་གི་སྐད་ཆའི་
 ཆོས་ཉིད་དང་ཡང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་ཆབས་ཆེ་བས་སྤྱང་སྤྲ་བ་སྒྲགས་
 དགོས་དབང་ཏུ་མ་ལ་དམིགས་ཏེ་ལེའུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་
 ཁྲིད་ཆར་རྒྱུ་ཕྱིར་འཁོར་ཏེ་སྒྲན་ངག་གི་སྒྲན་འགྲོ་དང་རྒྱ་གར་ཤར་
 སྤོའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་ཐུན་མིན་ཏུ་བྱུར་བའི་རྒྱུ་བརྒྱ་
 སྒྲགས་འཁྲིད་པའི་ཕྱག་སྤྲེལ་ཡོད་དོ། ཚུལ་འདི་ནི་གཏུལ་བྱ་འཁྲིད་
 པའི་ཐབས་མད་ཏུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་ཡིན་པར་གསུངས། འོན་
 ཀྱང་སྒྲན་ངག་གི་རང་མདངས་གསར་བ་ཞེས་པར། རྒྱུ་རིག་དང་
 ངག་རིག་གི་གཞུང་ལ་འཇུག་ཆེ་ཐོག་མར་ལེའུ་དང་པོ་འདི་ཉིད་སྤྱང་
 དགོས། དེ་མིན་ན་གཞུང་འདིའི་བྱེད་པར་རིམ་པ་དང་བྲལ་བའི་རྩོམ་
 སྒྲན་ཡོད་པར་འགྱུར། སྒྲན་ལ་དོན་རྒྱུ་སྒྲགས་སྤྱངས་རྒྱུ་ཕྱིར་
 འཁོར་ནས་ལེའུ་དང་པོ་སྤྱང་བ་ནི། དཔེར་ན་སྒྲན་ལ་སུམ་རྟགས་
 སྒྲགས་སྤྱངས་རྒྱུ་ཕྱིར་ཡང་དབྱངས་གསལ་དག་ལ་སྤྱང་བ་ལྟ་བུའོ། །
 ཞེས་བརྗོད་ཅིང་བཞེད་ཚུལ་འདི་འཐད་ལྟན་ཏུ་འཛིན་པའི་དེང་

རབས་པོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་པའང་རེ་མང་ཞིག་ཡོད་སྐད་རྒྱུ་རྒྱུ་།

ཆང་མས་མཐུན་གསལ་ལྟར་དབྱག་པ་ཅན་ནི་གནང་བོད་ཀྱི་
གར་གྱི་ཚྭ་པ་པོ་གསལ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཁོས་སྟན་ངག་མེ་ལང་
མའང་རྒྱ་གར་བོད་སྐད་ཆའི་སྤྱི་འགྲེས་ལྟར་བཅམས་པ་ཞིག་ཡིན་
གཤིས་རྒྱ་གར་བོད་དབང་དུ་བྱས་ན་ལེའུ་གསུམ་ག་ཐར་ཆགས་སུ་མ་
བྲིད་པར་ག་རིམ་བརྒྱལ་དགས་ན་ཚྭ་པ་པོར་རིམ་པ་དང་བྲལ་བོད་
ཚྭ་སྟོན་ཡོད་པ་བདེན་མོད། བོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཆེ་སྐད་ཆའི་ཆས་
ཉིད་དང་རྒྱགས་ཆེ་མིན། གོ་དཀའ་སྤྲོ་སྤྲོ་གས་གང་ལ་བསམས་ཀྱང་གོ་
རིམ་དཀྱགས་ནས་བྲིད་སྒྲུལ་འདི་ལ་གནོད་པ་ལས་པན་པ་ཆེ་བོད་
དག་མཆོན་ཞིག་ངས་པར་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། རྒྱལ་འདིས་བོད་འཕྱར་
གྱི་སྟན་ངག་མེ་ལང་མ་བྲིད་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་བྲད་ཆས་
ལུན་པོད་སྟན་གཞུང་ཞིག་ཏུ་ཐུར་བེན་པའང་མཆོན་བྱུང་པོ། འོན་
ཀྱང་སྟན་ངག་གསར་སྒྲུབ་པ་ཞིག་ལ་མཆོན་ན་སྟན་འགྲེལ་སྐར་ཐོག་
མར་ངས་པར་དུ་ཤེས་དགས་པར་བསམ་སྟེ་བདག་གིས་སྒྲུབ་སྤྱིང་འདི་
དང་གཞན་དག་ནས་ཀྱང་སྟན་ངག་རེ་བྲིད་སྒྲུལ་བྱས་ཆེ་ཐོག་མར་སྟན་
འགྲེལ་སྐར་བྲིད་ཅིང་། དེ་ནས་ལེའུ་བར་མཐའ་གཉིས་བྲིད་རྩིས་ཕྱིར་
འཁོར་ཉེ་ལེའུ་དང་བོད་ཐུན་མིན་གྱི་རྒྱན་བརྒྱ་པོ་བྲིད་སྒྲུལ་བྱས་པ་
ཡིན་ཉེ། འགྲིག་མིན་ཕྱི་རབས་དཔྱད་ལུན་པ་ཆོས་ཁ་ཆོན་གཙང་
དགས་པ་ཡིན་ནོ། །

༥ དེ་ཡང་ཆ་བ་མེ་ལང་མ་ལས། བསྟན་བཅོས་སྤྲུལ་ནམས་བསྟན་
ཤིང་། སྤྱིར་བ་ནམས་ཀྱང་ཉེར་མཆོན་ཉེ། འི་ལྟར་རྩལ་བཞིན་བདག་

གིས་ནི། ལྷན་ངག་དག་གི་མཆན་ཉིད་བྱ། ཞེས་དང་། འོན་ཀྱང་ནམ་
 རྟོག་ས་ཐོན་ནི། ལྷན་གྱི་སྒྲིབ་དཔོན་ནམས་ཀྱིས་བཏུན། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ལེའུ་དང་ཐོའི་སྐབས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱན་བཅུ་
 བོ་ནི་དབྱུག་པ་ཅན་གྱིས་མེ་ཡང་མར་གསར་དུ་སྒྲུལ་བཏོད་པ་ཞིག་མ་
 ཡིན་པར་ལྷན་ནས་རྒྱ་གར་ཤར་སྟོག་ཉེས་ཀར་གྲགས་ཆེ་ཞིང་རྒྱས་
 པའི་བཏུན་བཅས་སྟར་ཏེ་ཞེས་པར་ཡང་གསལ་བར་བཏུན་ཡོད་པ་
 ཞིག་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ལྷར་བར་བ་དང་མཉམ་ཉིད་ཉིང་དེ་འཛིན། །
 ལྷན་ཉིད་གཟི་བཟིང་ཆོག་ནི་ཤིན་ཏུ་གཞོན། །དོན་ཡང་གསལ་དང་རྒྱ་
 ཆེ་མཛེས་པ་སྟེ། །འདི་དག་ལྷན་ངག་ནམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཅུ། ཞེས་
 མེ་ཡང་མར་བཏུན་པའི་ག་རིམ་མི་འདྲ་བ་ཅེས་ལས་གསལ་བར་
 གསུངས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༥ ད་ལྟ་འཛམ་གླིང་གི་མཁས་པ་ནམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་
 ལྟར་རྒྱ་གར་ནི་ས་སྐང་རིལ་མོ་འདིར་ཤེས་རིག་དར་སྤེལ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་
 ཅིག་ཡིན་གསེས། ར་བར། སན་ཚུན་དབྱེ་བ་སྤེལ་ཅན། ཆོག་གི་ལམ་
 བོ་དུ་མ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷན་ངག་གི་རྒྱན་རོས་འཛིན་
 བད་གཅིག་བུར་ཡང་སྤེལ་བའི་ཀྱིས་བྱེས་ན་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་
 འདུག་པས་མཐའ་དག་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའམ་ལག་ལེན་དུ་བསྐྱར་རྒྱུ་ནི་
 ཆེས་ཆེར་དགའ་མོད། དེ་ལ་ལེ་དར་སྟ་དང་ནི། །གོ་ཏའི་ལམ་ནི་གསལ་
 བར་བརྗོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གྲགས་ཆེ་བའི་རྒྱ་གར་ཤར་
 ལྷའི་མཁས་པའི་བཞེད་ཚུལ་ཅེས་ཞིག་ནི་ལྷན་ངག་མེ་ཡང་མར་གསལ་
 བཤད་གནང་ཡོད་པ་དག་རང་ཅག་གི་སྐབས་བབས་སྤྱང་བྱར་བྱར་ཏོ། །

་ དབུག་པ་ཅན་མ་བྱོན་པའི་ཡར་སྔན་གྱི་ཆེས་སྒྲ་མའི་དུས་ཤིག་
 བས་རྒྱ་གར་གྱི་ཤར་སྔོའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཚྭ་གཤེས་གྱི་ཆ་ནས་
 བཞེད་ཚུལ་མི་མཐུན་པའམ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། དེ་དག་ཚུར་
 བསྟར་བྱུང་བའུ་ཅམ་གྱི་ནང་དུ་འདུ་བྱིར་བྱུན་མང་མིན་པའི་རྒྱན་
 བའུ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱ་གར་ལ་ས་ཕྱགས་གྱི་སྒྲ་ནས་ཚྭ་གཤེས་མི་འདྲ་བ་
 ཡོད་པས། རྒྱལ་བོ་དགོ་དབང་ལྟ་བུ་སྟོ་ཕྱགས་པའི་ལུགས་འཛིན་པ་
 དང་། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོ་ལྟ་བུ་ཤར་ཕྱགས་པའི་སློལ་འཛིན་པའི་
 (ཁམས་འགྲེལ་སྒྲ་གས་ལས་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོ་ནི་སྟོ་ཕྱགས་པའི་སློལ་འཛིན་གྱི་
 སྟན་ངག་པར་གསུངས) སྟན་ངག་པ་གྲགས་ཅན་མང་དུ་བྱོན་པར་སྤང་ངོ་། །
 འོན་ཀྱང་བོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞེད་
 པ་ལྟ་བུ་ཚྭ་གཤེས་ཁ་དམ་ཞིང་བཞིན་ཆེ་བའི་ཚྭ་པ་བོ་དང་། རྗེ་སློ་
 བཟང་གྲགས་པ་དང་། རྒྱལ་དབང་ལྟ་བུ་ཚྭ་གཤེས་ཁ་གསལ་
 ཞིང་སྟོད་ཉམས་གྱིས་བྱུག་པའི་ཚྭ་པ་བོ་དུ་མ་བྱུང་མོད། དེ་དག་ནི་
 ཤར་ཕྱགས་ཅིང་ཁ་བ་དང་རྒྱབ་ཕྱགས་ས་སྐྱ་བ་ཞེས་ས་ཕྱགས་གྱི་སྒྲ་
 བས་བྱུང་པར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ། དུས་ཕྱགས་པའི་ཚྭ་གཤེས་དང་
 མདོ་ཁམས་གྱི་ཚྭ་གཤེས་ཞེས་གཉིས་སུ་འང་འབྱེད་དུ་མེད། ཤོང་
 གསལ་གྱི་ཚྭ་གཤེས་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་བའི་ཆ་ནས་བཤད་པ་ལས་ཚྭ་པ་
 བོ་དེ་དག་ལ་ལུགས་གཞན་གྱི་ཚྭ་སྤངས་ལས་བྲིས་པའི་བཀའ་ཚྭ་
 མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་རྒྱ་གར་
 ཤར་སྔོའི་མཁས་པའི་བཞེད་སློལ་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་ཞིང་སྦྱང་བ་དང་།
 བོད་རང་ལ་ས་གནས་གྱིས་བྱས་པའི་བཞེད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་

འདིས་ཀྱང་ཐོད་འགྱུར་གྱི་སྟན་ངག་མེ་མང་མར་ངོས་འཛིན་དང་དེས་
ཤུགས་སྟེན་ཐེབས་ཚུལ་ཡང་རྒྱ་གར་དང་བྱུན་མིན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་
དང་གིས་ཐོན་འདུག་གོ། །

༥ བེ་དར་ལྷ་ཞེས་པ་ནི་སྟོ་ཕྱགས་གྱི་སྟན་ངག་པའམ་མཁས་པ་
དང་། གློ་ཏེ་ཤར་ཕྱགས་གྱི་ཡུལ་དང་དེའི་མཁས་པའམ་སྟན་ངག་པ་
སྟན་ཕྱིར་ཐོད་སྐྱད་གྱི་བདག་སྒྲིའི་ཕྱད་སྒྱུར་བ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །
ཀྱང་ཐང་བདེ་སྒྲོས་འདི་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་སྟོང་ཐོས་
དཔེན་ཚུལ་ཁམས་འབྲེལ་དུ་གསལ།

༥ ཚ་བར། སྒྱུར་བ་རབ་དུངས་མཉམ་ཉིད་དང་། སྟན་དང་ཤིན་
དུ་གཞིན་པ་དང་། འོན་གསལ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། བརྗེད་དང་མཛེས་
དང་ཉིང་ངེ་འཛིན། ཡོན་ཏན་འདི་དག་བེ་དར་ལྷའི། འདི་དག་པལ་
ཆེར་བསྒྲག་པ་ནི། གློ་ཏེ་བ་ཡི་ལམ་དག་ཡིན། ཞེས་རྒྱ་གར་ནའང་ཁྱབ་
ཆེ་ཞིང་ཀྱན་གྱིས་དགའ་མོས་བྱེད་པ་ནི་སྟོ་བའི་ལུགས་ཡིན་ལ་ཤར་
ཕྱགས་པའི་ཚུམ་གཤིས་འཛིན་མཁན་ཡོད་པའང་དོན་གྱིས་བཟུན་ཏོ། །
སྟན་འབྲེལ་བྱུར་ཤིང་ལས། པལ་ཆེར་གྱི་སྒྲས། སྟན་པ་དང་། དོན་
གསལ་བ་དང་། བརྗེད་པ་ནམས་གྱི་མཆོན་ཉིད་སྟེ་ཅམ་ཞིག་ཐ་མི་དད་
ཅིང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་ལམ་གཉིས་ཀའི་བྱུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་སྟར། ལེའུ་དང་ཐོའི་སྐབས་ནས་བཟུན་པའི་རྒྱན་
བརྒྱ་པོ་གང་དུང་ཡིན་ན། རྒྱ་གར་ཤར་སྟོའི་མཁས་པར་བཞེད་ཚུལ་
བྱུན་མིན་དུ་གྱུར་བས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དོན་གསལ་གྱི་རྒྱན་དང་། (ཤར་བ་ཁ་

ཅིག་གིས་འདྲ་པའི་དོན་གསལ་ཞིག་ཡིད་ ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན་གཉིས་ལ་
སྒྲུབ་ཚུལ་ལམ་བཞེད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མེད་པས་སོ། །

༥ མི་ལམ་སྒྲུབ་འགྲེལ་ལས། དོན་རྒྱན་ནམས་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ཏན་
གྱི་ཁོངས་སུ་འདུ་ཞིང་། ཟུང་ལྡན་སོགས་རྗེས་བྲིད་ལས་འསྐྱེས་པ་ཡིན།
ཞེས་དང་། སྒྲུབ་དག་གི་རང་མདངས་གསར་བ་ལས། ལེའུ་ལྷ་བ་འདི་
ཉིད་ཕྱི་མ་དག་གི་སྒྲུབ་འགྲོ་ཡིན་པས་འདི་ཉིད་སྐྱུངས་པ་ལེགས་ན་
མང་གཞི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ལེའུ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་བདེ་ཞིང་།
མཛུབ་སྟོན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཡིད་པར་འགྱུར། ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་བ་
ཉུང་སྒྲིར་དབྱུག་པ་ཅན་གྱིས་མེ་ཡང་མ་འདི་ཚྭ་ཆོ་ཐུན་མིན་གྱི་རྒྱན་
བརྟུ་བ་ལེའུ་བར་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་སྒྱིད་ན་ལྟ་བུར་གསུངས་པར་མཛོན་
ནོ། །

༡ རྒྱན་བ།

༥ ཐུན་མིན་གྱི་རྒྱན་བརྟུ་ལས་མང་བོ་ཞིག་ཡིག་འཇམ་རྒྱབ་
དང་ཕྱི་ཡང་གི་སྒྲིན་ས་ཤར་སྒྲིའི་བཞེད་ཚུལ་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་
ཤིང་། ཡིག་འཇམ་རྒྱབ་དོན་འཛིན་སྐབས་ཅན་དྲ་བའི་ཡི་གེའི་མདྲོར།
དང་བོ་དང་། གསུམ་པ་དང་། ལྷ་བ་དང་། མཐར་གནས་ནམས་ནི་སྟོག་
རྒྱུང་བ་ནམས་སོ། ཞེས་རྒྱ་གར་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལྷེ་བ་དང་བོ་ཀ་ཅ་ཏ་
པ་ནམས་དང་། ལྷེ་བ་གསུམ་པ་གཙ་ཏ་ད་བ། ལྷེ་བ་ལྷ་བ་ང་ཉ་ན་ང་མ།
མཐར་གནས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡ་ར་ལ་ལ་ལ་ལྷེ་བརྟུ་དགུ་བོ་ལ་སྟོག་རྒྱུང་དང་
འཇམ་པ་དང་སྟོད་པ་དང་མཉེན་པའི་ཡི་གེ་ཞེས་བྱ་ལ། ལྷེ་བ་གཉིས་
པ་ཁ་ཆ་ཐ་ཐ་པ་ནམས་དང་། ལྷེ་བ་བཞི་བ་ལྷ་རྩ་རྩ་རྩ་རྩ། དྲོ་བའི་ཡི་གེ་

ཤུལ་ཏུ་སྤྲོ་བཅས་ཡི་གེ་བཙུ་བོར་སྤྲོ་ཆེན་དང་རྩལ་པ་དང་དཔལ་
པ་དང་ཁྱེད་བའི་ཡི་གེ་ཞེས་བྱའོ།།

རྒྱ་གར་བའི་ཡི་གེ་འཇམ་རྩལ་འབྱེད་ལྟངས་འདི་གཞིར་བཞག་ཏེ།
ཐོད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་སྤྲོ་བཅས་ཀྱི་གཞི་ཏེ། ཅེ་ཅེ་ཏེ། ཏེ་དེ་ན། པ་བ་མ།
ཅེ་ཅེ་མ། འ་ཡ་ར་ལ་ས་བཅས་ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་བོར་འཇམ་པ་དང་སྤྲོ་ཆེན་
གི་ཡི་གེ། ཁ་ཆ་ཐ་ཕ་ཆ་ཞ་ཟ་ཤ་ས་ཏུ་བཅུ་ནི་རྩལ་པ་འདི་གེར་འདྲོད་
དོ། །རང་རེའི་སྤྲོ་བཅས་གི་གཞི་ཐོས་ཐོས་ཅད་ན་ཀ་ཅ་ཏུ་པ་ཅེ་ལུ་ཐོ་
ནི་རྒྱུད་པའི་ཆེན་རྒྱུད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཅིང་རྩལ་པ་འདི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཐོ་
ཡི་གེར་འདྲོད་པར་བཞེད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་སྤྲོ་
པའི་ཆེན་འང་དངོས་སྤྲོ་བཅས་སྤྲོ་བཅས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་
དུ་མ་ནིང་དང་མོ་གཉིས་བྱེད་ཚུལ་རན་ལྟོད་གྱིས་བཞག་པ་ནི་གཞིར་
ཡང་བསྐྱར་དུ་མེད་པའི་རྒྱ་ལྟོ་བའི་སྤྲོ་བཅས་ཆེན་ཅིག་རེད་དོ། །འོན་
ཀྱང་སྤྲོ་བཅས་གི་སྤྲོ་བཅས་འདིར་ཀ་ཅ་ཏུ་པ་ཅེ་ལུ་ཐོ་འཇམ་པ་དང་སྤྲོ་
པའི་ཡི་གེར་བཞག་ཅིང་འཕུལ་འཇུག་འགོ་འདྲོགས་སྤྲོ་བཅས་དང་ལྟོ་
ན་སྤྲོ་བཅས་འགོ་ཚུལ་གསུངས་པ་ནི་ར་མགོ་ལྟག་སྤྲོ་བཅས་ལྟོ་བཅས་
དུ་མ་སྤྲོ་བཅས་སྤྲོ་བཅས་དུ་བདག་གིས་ཐོས་ཏེ། སྤྲོ་བཅས་ནི་བརྒྱ་ལྟོ་
བྱེད་དཔ་སྤྲོ་བཅས་ཆེན་རྒྱུད་ལ་དང་འབྲལ་ཐབས་མེད་པས་ཐོད་ཀྱི་ཡི་གེ་
འཇམ་རྩལ་བཅས་སྤྲོ་བཅས་ཀྱི་དབྱེད་བཟུ་གར་བས་ངོས་འཛིན་དང་
མཐུན་པར་རིགས་འགྲོས་མི་བྱེད་པར། མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་བརྒྱ་
སྤྲོ་བཅས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་པར་མཐུན་པར་སྤྲོ་བཅས་ན་དགེ་མཆོན་ཆེ་བར་མཐོང་
ཏེ། ཁམས་འབྲེལ་ལས། ཐོད་རང་ལྟགས་མཐུན་པོ་སྤྲོ་བཅས་སྤྲོ་བཅས་
ལ་བྱང་བར་བྱས་ཤིང་། ཐོད་རང་གི་ཡི་གེ་བརྒྱུད་པའི་ཆེན་སྤྲོ་བཅས་

རྒྱུ་ཁ་ནས་འབྱེན་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་ལ་སྟོས་པའི་སྟག་ཆེ་ཆུང་གི་དབྱེ་བ་
 བྱས་ནས་དཔེར་བརྗོད་ཐུག་ན་ལགས་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་དང་།
 རིན་ཐུངས་སྟན་འགྲེལ་གྱི་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་ཡིག་དངོས་དང་འདྲ་བ་པོ་ད་
 ཡིག་ལ་མི་འབྱུང་ཡང་། རྒྱ་གནས་དང་སྐྱ་མཆོངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 ཉེ་ཐུག་ཆོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༥ ལེའུ་དང་པོའི་བྱན་བརྒྱ་པོ་པལ་ཆེར་ལེའུ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་
 རོན་ནས་སྟན་འགྲེལ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལྟ་བུའི་ཐུག་བར་ལྟེ་བ་
 མང་ཞིང་ལྟ་བུ་ལ་ཉུང་བ་དང་ཤར་བའི་ཐུག་བར་ལྟ་བུ་ལ་མང་ཞིང་ལྟེ་
 བ་ཉུང་བ། ཡིག་བསྐྱར་བ་རྗེས་ཁྲིད་བྱེད་དགོས་པ་བཅས་བྱུང་ཆོས་
 གཙུག་པོ་རྗོད་བྱེད་ཆོག་གི་སྟེང་ནས་ཐོན་དགོས་པས་ཟུང་ལྟན་དང་
 གནས་ངེས་སོགས་སྐྱ་བྱ་གྱི་ཕྱི་བཤད་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ལེའུ་གཉིས་པའི་
 སྐབས་ཀྱི་ཐུག་བར་དང་སྐབས་འདིའི་ཐུག་བར་གཉིས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་
 མི་འདྲ་ལྟེ། ལེའུ་གཉིས་པའི་སྐབས་སྐྱ་དོན་ཅི་རིགས་ཀྱིས་ཐུག་དགོས་
 ཤིང་། འདིར་ནི་ཡིག་འཇམ་རྩལ་གྱིས་ཐུག་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྐབས་
 འདིའི་ལྟེ་བ་དང་ལྟེ་བ་ཐུག་གི་ལྟེ་བ་གཉིས་མི་འདྲ་ལྟེ། ལྟེ་མ་ཐུག་བ་ལྟེ་
 བ་དང་ལྟེ་མ་ཡིག་ལྟེ་བའོ། །

༦ ལྟན་ངག་གི་རང་མདངས་གསར་བ་ལས། ལི་དར་ལྟའི་ཐུག་བ་
 དང་། ལོ་རྒྱུ་བའི་ཐུག་བ་ཞེས་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱིས་བཏགས་ན། ཕྱི་ཐོག་
 རྣམས་ལ་མིང་གིས་གོ་བ་ལོན་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྟོན་ལྟོན་པོ་འོང་བ་
 དང་། མིང་གིས་འཛོད་དཀའ་བ། ལྟན་ངག་ཡིག་པོ་ད་ཡིག་གི་གྲལ་དུ་མི་

མཛེས་པ་སྟགས་ཀྱིས། རྒྱན་བརྒྱ་པོར་དོན་མཐུན་གྱི་མིང་། ལྷ་བའི་
 རྒྱར་བ་དང་། ལྷ་དཔའི་རྒྱར་བ་སྟགས་སུ་བཏགས་ན་དགེ་མཚན་ཆེ་
 བར་བཤད་པ་ལ་ཆེར་མཁས་པའི་གཏམ་དུ་འདུག་ཀྱང་། ཤར་ལྷ་འི་
 བཞེད་པ་ངོས་འཛིན་དཀའ་བའི་རྒྱན་ཞིག་ཀྱང་རང་ཤུགས་ཀྱིས་
 འབབ་པོ། ། དེའི་ཕྱིར་བདག་གིས་རྒྱགས་གཉིས་ཀའི་ལེགས་ཆ་སྒྲངས་
 བྱལ་གྱིས་ལྷ་བའི་ལྷ་བའི་རྒྱར་བ་དང་། ཤར་བའི་ལྷ་དཔའི་རྒྱར་བ་
 ཞེས་མིང་གསར་དུ་བཏགས་ན་ལེགས་པར་སྐྱམ་ཞེ། ལྷ་བ་དང་ཤར་བ་
 ཞེས་པས་རྒྱ་གར་ལྷ་ཤར་གྱི་བཞེད་པའི་རྒྱན་ངོས་འཛིན་བདེ་ཞིང་། ལྷ་
 བའི་རྒྱར་བ་དང་ལྷ་དཔའི་རྒྱར་བ་ཞེས་པས་མིང་གིས་དོན་མཚན་པ་
 རྟེན་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་རྟགས་སུ་བའི་ཁྱད་ཆོས་དང་ཡང་ལྟན་ནོ། །

༢ རབ་དྲུངས།

༩ ལྷ་བའི་ལུགས་ཀྱི་རབ་དྲུངས་ལ་གྲོང་ཆོག་གིས་མ་བསྐྱད་
 བའང་རྒྱ་དྲུངས་མའི་ནང་གི་དེུ་བཞིན་བརྗོད་དོན་གསལ་ཞིང་གི་སྐྱ་
 བཞིག་དགོས་པས་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་གཙུག་དོན་རྒྱན་གྱི་འགྲུས་
 ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྟན་ཞིང་དེའི་ལྷག་སྐྱ་ཤར་བའི་རབ་དྲུངས་ནི་དེས་ཆོག་
 གིས་བརྗོད་པ་ཅམ་ལས་འཇིག་རྟེན་ན་ཡངས་སུ་མ་གྲགས་པའི་ཐ་
 རྟེན་གྱི་ལམ་དུ་འདྲོན་པ་ཞིག་དགོས་ཕྱིར་རྒྱར་དང་བསྐྱས་བརྗོད་
 གི་རྒྱན། མིད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན། ཁྱད་པར་དུ་གཤམ་ཆོག་གི་རྒྱན་སྟགས་ཀྱི་
 འཕྲས་གཞིར་བརྗོད་ཆོག་ དོན་མཐུན་གྱིས་མིང་བཏགས་ན། ལྷ་བའི་
 གྲགས་དོན་རབ་དྲུངས་དང་། ཤར་བའི་དེས་ཆོག་རབ་དྲུངས་ཞེས་
 བྱའོ། །

३ མཉམ་པ།

‡ ལྟ་བུའི་ལུགས་ཀྱི་མཉམ་པ་ལ་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་ཡི་གེ་བྱེད་
འཇམ་ཞིང་བྱེད་རྩལ་པ་ཉེ་འཇམ་རྩལ་དྲེལ་ཁལ་གྱི་དྲོ་ཡ་མཉམ་པ་ལྟ་
བུ་ཞིག་དགོས་པར་འདྲིའི་ཅིང་ཤར་བའི་ལུགས་སུ་རྒྱུ་བ་གཅིག་རྩལ་
ཅིང་གཞན་གསུམ་འཇམ་པར་འདྲིའི་པས་ལྟ་ཤར་གཉིས་ཀས་རྩལ་
འདི་རྒྱུ་བྱེད་ཆོག་གི་ཉེང་ནས་འཇོག་བྱེད་སྒྲ་རྩལ་སྒྲི་དང་བྱེད་པ་
གནས་ངེས་པའི་སྒྲི་དྲོ་ལྟ་བུར་སྤང་དོ། །དྲོ་མཐུན་གྱིས་མིང་
བཟགས་ན། ལྟ་བུའི་མཉམ་ཉིད་དང་། ཤར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་
སྒྲ་ཞེས་བྱའོ། །

‡ ལྟ་བུའི་ལུགས་ཀྱི་མཉམ་པའི་རྩལ་གྱི་སྐབས་རྩ་བུ་སྤྱི་བྱེད་འགྲེལ་
ལས། འཇམ་པའི་འཇམ་པ། འཇམ་པའི་བར་མ། འཇམ་པའི་རྩལ་པ་
ཉེ་དབྱེ་བ་གསུམ། བར་མ་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པས་དུག་རྩལ་པ་ལའང་བྱེད་
བའི་དགུ་ཉེ་སྤྱི་སྤྱི་དེ་བཞིན་དང་བཅས་པ་མཛད་ཀྱང་། ཁམས་
འགྲེལ་ལས། བྱེད་ཀྱི་སྐད་ལ་སྒྲུར་མི་བཟུང་ཅིང་དྲོ་གཉིས་ཀྱང་བས་
ཉིས་མཐོ་རྒྱུང་བ་དང་། ཡི་གེས་ཀྱང་འཇིགས་ཉེ་འདིར་ཅ་བའི་དབྱེ་བ་
ཅིམ་ལས་མ་བཞོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས། ཤར་བའི་མཉམ་པའི་སྐབས་
ཁམས་འགྲེལ་ལས་དགག་བཞག་མང་པོ་གནང་མོད་བྱེད་བྱེད་དུ་
བྱས་ན་མཐོ་གལ་རྒྱུང་བར་སེམས་པས་འདིར་མི་འགོད་དོ། །

‡ སྤྱིར་སྟན་པའི་རྒྱན་ལ་ཆོག་དོན་གཉིས་ཆ་ནས་སྤུ་བྱང་བའི་
 ཉམས་དང་ལྷན་དགོས་ཚུལ་སྟོ་ཤར་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་ཅིང་། དབྱེ་ན་
 སྤྱི་ཉམས་དང་། དོན་གྱི་ཉམས། གཉིས་ཀ་ལ་གྲང་ཆོག་སྤང་བ་དང་
 གསུམ། དང་པོར་སྟོ་ཤར་གཉིས་ལས། དེ་གི་འགྲུགས་དང་སྤྱི་གནས།
 ཕྱི་མ་སྟེ་དབྱངས། བཅེགས་པའི་ཆོག་བཅས་མཚུངས་ཤིང་རྩེས་བྲིད་
 དང་བཅས་ལྷན་དགོས་པར་སྟོ་བས་འདྲ་ཅིང་། གསལ་བྱེད་གྱི་དེ་གི་
 གཅིག་ཡང་ཡང་བསྐྱར་ཞིང་། དེ་ཡང་སྤྱི་བར་ཐག་ཆེར་མི་རིང་
 བར་རྩེས་བྲིད་གྱི་ཉམས་དང་ལྷན་དགོས་ཤར་བས་འདྲ་པས་ (ཤར་
 བའི་ལྷགས་སྤྱི་ཉམས་དེར་རྒྱང་བར་བསྐྱར་བ། ཆོག་ལ་བསྐྱར་བ། རིང་བར་
 ཐོས་པ། ཤར་བ་ཁོན་པོ་འདྲ་པའི་རྩེས་བྲིད་དང་བཞིར་བྱས་ལ། སྤུ་མ་གསུམ་སྟོ་
 བས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པར་གསུངས།) སྤྱི་རྒྱན་སྤྱི་དང་བྱེད་པར་བྱ་དབྱངས་
 སྤྱི་གས་ཤིས་པའི་སྤྱི་དོན་བྱུ་བ་ལ། དོན་ཉམས་ལ་སྟོ་ཤར་གཉིས་ཀ་ལ་
 སྟན་དག་གི་རོ་ཉམས་སྤུ་སྤུ་ཆོགས་པ་དང་ལྷན་དགོས་པར་མི་
 མཐུན་པ་མེད་པས་དོན་རྒྱན་སྤྱི་ལྷན་འགྲུར་སོང་། གསུམ་པ་གྲང་
 ཆོག་སྤང་ཚུལ་ལས་སྤྱི་གྲང་བར་སྟོ་ཤར་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་གཉམ་
 དང་གསང་ཆོག་ལྟ་བུ་དམར་རྩེན་བཏོན་ནས་བརྗོད་པ་སྤྱི་དང་
 དེ་སྤངས་ནས་སྟན་དག་གི་ལམ་ཡང་དག་པར་བྱངས་དགོས་པར་
 འདྲ་ཅིང་། སྤྱི་གྲང་བ་ལ་འདྲ་སྟོ་ཤར་གཉིས་ཀ་ལ་ཆོག་གི་གཙོ་
 མཆོམས་ལྷག་པ་དང་། དག་ཆོག་གཅིག་ལ་གྱི་དོན་ཐ་དད་པ་

གཉིས་ཡིད་པའི་དབང་གིས་མིང་དེ་གྲང་སྐད་དམ་པལ་སྐད་དང་ཐུན་
 མིང་ཏུ་ཐུར་བ་སྐྱོན་དང་། སྤྱིར་མིང་ཆོག་དེ་དོན་གཉིས་ལ་འཇུག་ཀྱང་
 སྐབས་དེར་དོན་དེ་ལས་འོས་མེད་པས་གྲང་ཆོག་ཏུ་མི་འཐུར་བར་
 འདྲི་དཔ་སོགས་སྐྱོན་དང་དམིགས་བསལ་གཉིས་ཆ་ནས་ལེན་གསུམ་
 པར་བསྟན་པའི་སྐྱོན་ཐེལ་བཅུ་འཛིན་ཏེ་ཐོན་པར་སོང་ཡིད་པ་ཡིན་ནོ།

གོང་གསལ་གྱི་དཔེ་བརྗོད་དག་ལ་དོན་མཐུན་གྱིས་མིང་བཏགས་
 བ། ལྟ་བའི་ཆོག་མཆོངས་ཉེ་བའི་སྟན་པ། ཤར་བའི་རྒྱང་བར་བསྐྱར་
 བའི་སྟན་པ། ཤར་བའི་ཉེ་བར་ཐོས་པའི་སྟན་པ། ཤར་བའི་རིང་ཐོར་
 ཐོས་པའི་སྟན་པ། ཤར་བའི་བསྐྱེད་པའི་སྟན་པ་ཞེས་བྱའོ།

༥ རིང་ཐོར་བསྐྱར་བའི་སྐབས་ཡི་གེ་རིང་ཆ་ཅན་བསྐྱར་ཞིང་རྗེས་
 སྤྱིར་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེ་བ་སོགས་གྱིས་
 འདྲི་མོད། ཐོད་མཁས་སྟན་འགྲེལ་ལས། འདི་ཉིད་གྱིས་རིང་བའི་
 དོན་ནི་ཡི་གེ་རིང་ཆ་ཅན་ལ་མཇུག་ཀྱང་དེ་མིན་ཉེ། ཡི་གེ་མང་ཐོས་
 བར་ཏུ་ཆོད་པ་འགྱུར་རིང་བའི་དོན་ཉེ། ཞེས་གསུངས།

༥ བྱིན་ཏུ་གཞོན་པ།

༥ ལྟ་བའི་ལུགས་གྱི་བྱིན་གཞོན་ལ་འཇམ་པའི་ཡི་གེ་མང་ཞིང་
 རྒྱབ་པ་ཏུང་དགོས་པར་འདྲི་པ་དང་། ཤར་བས་གཙོ་བོ་བརྗོད་
 དཀའ་བའི་རྒྱབ་པ་དག་སྤྱིར་དགོས་པར་འདྲི་པས་སྐྱེ་བྱུང་སྤྱི་ལོག་
 འབྲུབས་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བཤད། དོན་མཐུན་གྱིས་མིང་བཏགས་ན། ལྟ་

བའི་ཤིན་གཞིན་དང་། ཤར་བའི་ཤིན་གཞིན་གྱི་ཚུགས་ཆེས་བྱའོ། །

༤ རྟོག་གསལ།

༥ ལྟ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་དོན་གསལ་ལ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་གསལ་བའི་
དབང་གིས་བརྫོང་བྱ་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་བརྟག་མི་དགོས་པར་བདེ་
ལྷག་ཏུ་རྟོགས་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་པར་འདྲི་པ་ལྟར་ཤར་བ་སལ་
ཆེར་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏུ་བཞེད་མོད། ཁ་ཅིག་གིས་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུ་མི་
གསལ་བར་བརྫོང་དོན་ཏུ་ཅང་རྟོགས་དཀའ་བར་བྱས་པ་ཞིག་ཏུ་འང་
འདྲི་དེ་ལྟ་མ་དོན་རྒྱུ་ལྱུང་བར་འཇུག་པར་བཞིན་བརྫོང་བའི་
རྒྱུ་གྱི་སྒྲུ་དོན་ཏུ་བྱུང་བ་ཅིང་། དེ་ལས་ཚུགས་མེད་ཤར་བ་ཁ་ཅིག་གིས་
བཞེད་པའི་དོན་གསལ་ནི་གཤམ་ཆོག་གི་རྒྱུ་གྱི་འཕྲས་གཞི་ཡིན་ཚུལ་
སྟན་པ་གི་རང་མདངས་གསར་བར་བཤད་དོ། །དོན་མཐུན་གྱིས་
མིང་བཏགས་ན། ལྟ་བའི་དོན་གསལ་དང་། ཤར་བ་ཁ་ཅིག་གི་དོན་
གསལ་གྱི་ཚུགས་ཆེས་བྱའོ། །

༦ བོད་མཁས་སྟན་འགྲེལ་ལས། འདི་དང་གོང་གི་རབ་དྲངས་ཀྱང་
པར། རབ་དྲངས་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ལ།
འདིར་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་མ་གྲགས་ཀྱི་ངེས་བཟུང་མེད་ཅིང་། ལྷ་
དང་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གསལ་བར་རྟོགས་པ་མཆོད་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །ཤར་བའི་ལྷགས་ལ་འང་རབ་དྲངས་ནི་ངེས་ཆོག་ལ་བརྟགས་པས་
འགྲུབ་ལ། དོན་མི་གསལ་བ་འདི་གཏམ་རྒྱུད་མི་ཤེས་ན་བརྟགས་པས་

འབྲུག་རྒྱལ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

༧ རྒྱ་ཆེ་བ།

༥ ལྷ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་བར་ཡུལ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྟགས་ཁྱད་ཆོས་
འགའ་ཞེག་དངོས་སུ་བརྒྱད་པའི་ལྷགས་ལ་བརྒྱད་བྱའི་ཡུལ་དེར་བྱད་
དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྟགས་རྒྱལ་པ་ཞེག་དགོས་པར་འདོད་ཅིང་།
ཤར་བས་ཡུལ་དེའི་བྱད་འཕགས་ཀྱི་ཆོས་འགའ་དངོས་སུ་བརྒྱད་པའི་
ལྷགས་ཀྱིས་བྱད་ཆོས་དེ་ལྷན་གྱི་ཡུལ་དེར་ཡོན་ཏན་སྟགས་རྒྱ་ཆེ་ཆུལ་
རྟགས་དགོས་པར་འདོད་པས་ལེའུ་གཉིས་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་གྱི་སྒྱི་
བཤད་དངོས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ཀར་བཟླགས་ཡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བ།
བཟླགས་པ་པོའི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ། རྟོག་པ་པོའམ་ཉན་པ་པོའི་བསམ་
བྱའི་ཡུལ་ཁམས་རྒྱ་ཆེ་བའི་བྱད་ཆོས་དང་ལྷན་དགོས་པར་ཡང་
གསུངས། རྟོན་མཐུན་གྱིས་མིང་བཏགས་ན། ལྷ་བའི་བྱད་ཆོས་ལྷགས་
རྟགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཤར་བའི་བྱད་ཆོས་ལས་རྟགས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞེས་
བྱའོ། །

༥ ལྷ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་བར་ཡུལ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྟགས་ཁྱད་ཆོས་
འགའ་ཞེག་དངོས་སུ་བརྒྱད་པའི་ལྷགས་ལ་བརྒྱད་བྱའི་ཡུལ་དེར་བྱད་
དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྟགས་རྒྱལ་པ་ཞེག་དགོས་པར་འདོད་ཅིང་།
ཤར་བས་ཡུལ་དེའི་བྱད་འཕགས་ཀྱི་ཆོས་འགའ་དངོས་སུ་བརྒྱད་པའི་
ལྷགས་ཀྱིས་བྱད་ཆོས་དེ་ལྷན་གྱི་ཡུལ་དེར་ཡོན་ཏན་སྟགས་རྒྱ་ཆེ་ཆུལ་
རྟགས་དགོས་པར་འདོད་པས་ལེའུ་གཉིས་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་གྱི་སྒྱི་
བཤད་དངོས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ཀར་བཟླགས་ཡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བ།
བཟླགས་པ་པོའི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ། རྟོག་པ་པོའམ་ཉན་པ་པོའི་བསམ་
བྱའི་ཡུལ་ཁམས་རྒྱ་ཆེ་བའི་བྱད་ཆོས་དང་ལྷན་དགོས་པར་ཡང་
གསུངས། རྟོན་མཐུན་གྱིས་མིང་བཏགས་ན། ལྷ་བའི་བྱད་ཆོས་ལྷགས་
རྟགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཤར་བའི་བྱད་ཆོས་ལས་རྟགས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞེས་
བྱའོ། །

༡ བཞིན་ལ།

༩ ཤར་ བའི་ལུགས་ཀྱི་བཞིན་པར་ཆོགས་ཅད་བྱེད་ལྟ་མར་ཕྱི་
བ་མང་ཞིང་ཡང་བ་ཉུང་ལ་བྱེད་བྱི་མར་ཕྱི་བ་མང་ལ་ཡང་བ་ཉུང་བ།
ཆོག་ལྟར་ཡང་ལྟན་དགོས་པར་འདོད་ཅིང་། ལྟ་བུས་ལྟ་བྱི་གང་དུའང་
ཕྱི་ཡང་དོ་མཉམ་དགོས་པར་འདོད་པས་བཞིན་པའི་རྒྱན་ནི་འཕྲིག་
པོར་བཞིན་པའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ན་ཡིན་པར་བཤད་མོད་གཙོ་
བོ་མཛད་བྱེད་ཆོག་གི་སྒོ་ནས་འཛོག་པས་སྤྱོད་བྱི་སྤྱོད་དོན་དུ་སོང་སྟེ།
དོན་མཐུན་གྱིས་མིང་བཏགས་ན། ལྟ་བའི་མི་མཉམ་པའི་བཞིན་པ་
དང་། ཤར་བའི་མཉམ་པའི་བཞིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

༩ འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ཡང་ནི་རྒྱ་གར་སྐར་ན་ལྟེ་བ་སྤྱོད་བྱི་གཞུང་
བཞིན་སྤྱོད་ལ། བོད་ལ་ཕྱི་ཡང་གི་བྱུང་པར་འབྱེད་དུ་མེད་པས་བོད་
རང་སྐད་དང་མཐུན་པའི་དཔེ་བཞིན་ཅིག་འཛོག་པར་དཀའ་ཡང་།
རིན་ཐུངས་སྟན་འབྲེལ་ལས། བོད་ལ་ནི་ཕྱི་ཡང་གི་ཐ་སྐད་མ་གཤགས་པ་
དང་། རྒྱ་གར་གྱི་རིག་པས་གཞལ་ཏེ། ཕྱི་ཡང་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་
ཅམ་བྱས་ན། འབྲང་བྱ་ཅན། བ་རོ་ཅན་དང་། མཐའ་ཉེན་ཅན་རྣམས་
ཕྱི་བ་དང་། (ཆངས་ལྷས་བཞད་སྐར་བཅེགས་པ་ཅན་ཡང་ཕྱི་བར་གསུངས།) དེ་
ལས་ལྟོག་པ་རྣམས་ཡང་བར་རིགས་པས་འབྱུག། ཅེས་གསུངས་པས་
བྱིས་ཀྱི་འབྲེལ་མཛད་པལ་ཆེར་ཁོང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་དཔེ་བཞིན་
ཀྱང་བཞག་ འདི་ནི་བོད་སྐད་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་དངོས་དང་མི་མཐུན་པས།

འབྲུག་ཁམས་སྤུལ་གྱིས་དགག་པ་མང་དུ་གནང་ནས་ཐོད་གྱི་ཆོག་ཕྱད་
 དང་ཡི་གེ་མ་མ་མ་མ་མིང་གི་ཁྱད་པར་སྐགས་གྱི་སྒྲིན་ས་མྱེ་ཡང་གི་
 རྒྱལ་བཞག་ཅིག་གཏན་ལ་འབབ་དགོས་ཚུལ་གསུངས་མོད། ལག་ལེན་
 ཐོག་དགོས་ཚུལ་དཔེ་བཅོམ་དེ་ཁོང་གིས་ཀྱང་བཞག་མི་འདུག་གོ།

༡ མཛེས་ལ།

༥ ལྷ་བའི་མངོས་པར་ཁྱད་ཉམས་མི་ཆེ་བར་འཛིག་རྟེན་གྲགས་
 ཆོད་དང་མཐུན་པར་སྦྱར་དགོས་ཕྱིར་རང་བཞིན་བཅོམ་པའི་ཁོག་
 འབྲུབས་ལྟ་བུར་བཅོམ་ཆོག་ཅིང་། ཤར་བས་འཛིག་རྟེན་གྲགས་ཆོད་
 ལས་བཀལ་བའི་ཁྱད་ཉམས་ཆེན་པོས་བཅོམ་དགོས་པར་འདོད་པས་
 འཁྱོག་བཅོམ་གྱི་ཁྱད་སྦྱོར་དང་ཁྱད་པར་དུ་སྤུལ་བྱུང་དང་རབ་བཏགས་
 གྱི་སྦྱོར་དོན་དངོས་ཡིན་ནོ། ། ལྷ་ཤར་གཉིས་ཀས་གཏམ་དང་བསྐྱགས་
 པར་སྦྱར་བའི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་འདོད་དོ།

༦ འདིའི་སྐབས་གྱི་གཏམ་ལ་བཞེད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མང་ཉྱེ།
 ཁམས་འགེལ་ལས། འདི་ནི་བྱུང་བའམ་མ་བྱུང་ཡང་དུང་ཉྱེ། ལྷན་ངག་
 མཁན་གྱིས་མི་མན་ཚུན་དུ་གཏམ་སྒྲིང་མོལ་བྱས་པ་སྐད་དུ་སྦྱར་བའི་
 གཏམ་མངོན་པར་བཅོམ་པའི་བྱེ་བྲག་གམ་དུམ་བུ་ཞིག་ལ་དཔེར་
 བཅོམ་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། དཔང་ལྷ་སྤྱོད་བཞེད་མོས། དཀའ་ཐུབ་པ་
 འགའ་ཞིག་གིས་སྦྱོ་བ་ཁ་ཅིག་ལ་གཏམ་དྲིས་པ་ལ་ལན་བཅོམ་པ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་སྤྱོད་བྱུང་བའི་གཏམ་ཞེས་འགེལ་ཞིང་།

དཔེར་བརྟེན་པ་ཀུན་མི་འཐད་དོ། ། ཞེས་སྐད་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་།
ལྷ་བ་ཆེན་མོ་དང་ཀུན་མཁུན་ཡབ་སྐུ་སྐད་ཀྱིས་སྤྱོད་བྱུང་གི་
གཏམ་རྒྱུད་བརྟེན་གཞི་བྱས་པ་ལ་བཞེད་དོ། ། དོན་མེད་ཀྱིས་མིང་
བཏགས་ན། ལྷ་བའི་འཆོམ་པའི་མངོས་པ་དང་། ཤར་བའི་འཕྱང་ཆེ་
བའི་མངོས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

༥ ལེའུ་གཉིས་པའི་ངོ་མཚར་སྤྱུང་དང་། ཤར་བའི་མངོས་པ་
གཉིས་མི་འབྲུལ་ལ། རྩམ་ཆོག་ལས། མངོས་རྒྱན་སྐབས་སྤྱུ་ལག་པ་ལྟ་
བུ་ཞིག ཞེས་སྐད་མང་དུ་བཤད་བྱས་པ་དེ་འདྲིར་ཡང་དཔེར་བརྟེན་བྱའོ། །

༡༠ ཉིང་དེ་འཛིན།

༥ བཅས་ལྟན་གྱི་འཕྱང་ཆོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ཞིག་ལ་
འཛིན་ཉེན་ལྷགས་གྱི་རྩམ་སྤྱུ་འབྲུངས་ཉེ་བཞོད་པ་ཞིག་ལ་ཉིང་དེ་
འཛིན་གྱི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བྱེ་འཕྱོག་བརྟེན་སྤྱི་དང་འཕྱང་པར་རབ་བཏགས་
གྱི་རྒྱན། བསྐྱུས་བརྟེན་གྱི་རྒྱན། སྐྱར་རྒྱན། གཤམ་ཆོག་གི་རྒྱན། གཟུགས་
རྒྱན་སྐད་དང་སྐྱུགས་མཚུངས་ཤིང་དེ་དག་གི་སྤྱོད་འགྲེལ་ལྟར་
བརྟེན་རིགས་སོ། ། ཆངས་སྐུ་བཞད་སྐྱར། རྒྱན་འདི་སྐྱར་དག་སྤྱི་ལ་
འབྱུང་ཅིང་། ཆོག་སྐྱར་མཚོག་ཏུ་བྱུར་བ་ཞིག་ཡིན། ཞེས་ཀྱང་གསུངས་
སོ། །

༥ འདི་ལ་ཆ་བར་དཔེ་བརྟེན་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་ལྟ་ཞུ་ཤར་མཁས་པས་
བཞེད་ཚུལ་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་སྤྱི་དང་བྱེ་བྱག་གི་དབྱེ་བ་ཡིན་

ཞེས་འགྲེལ་མཛད་པལ་མ་ཆེས་འདྲོད་ལ། ཀུན་མཁུན་ཐོམ་ཆོག་ལས།
 འདི་ལ་དངོས་བསྟན་ལུགས་གཉིས་སོ་སོ་རུ། །མི་གསལ་འོན་ཀྱང་བྱད་
 པར་མེད་འདྲོད་ན། །ཞེས་སྟགས་དྲིགས་སྤྱང་གནད་བའི་ འགྲེལ་བ་
 རང་ཅག་གི་ཁྲིད་བྱའི་གཞུང་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་འདིར་རྒྱས་འགྲོད་
 གྱིང་ལ་བ་མི་དགོས་སོ། །དོན་བརྗོད་ཀྱིས་མིང་བཏགས་ན། ལྷོར་
 བརྗོད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན། ཆོས་གཅིག་བཞོད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན། ཆོས་
 ཏུ་མ་བཞོད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །

་ ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན་གསུམ་པའི་བྱད་པར་ནི་རིམ་བཞིན།
 དགོས་དབང་གིས་མེམས་ལྡན་ཏུ་མའི་ཆོས་ཏུ་མ་དགོད་ལྷལ་བཅའ་པའི་
 རྟེན་ཏུ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བཞོད་པ་དང་བོ་དང་། མེམས་ལྡན་གྱི་ཆོས་
 གཅིག་དགོད་ལྷལ་བཅའ་པའི་རྟེན་ཏུ་བཞོད་པ་གཉིས་པ་དང་། མེམས་
 ལྡན་གྱི་ཆོས་ཏུ་མ་མེམས་མེད་གྱི་བཅའ་པའི་ཆོས་ཏུ་མའི་ཆབ་ཏུ་བཞོད་
 པ་གསུམ་པའོ། །ལེན་གཉིས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རབ་བཏགས་སྟགས་
 རབ་བཏགས་ཀྱི་རྒྱན་དེ་ནམས་ལ། བཞིན། འདྲ། ལྷམ། དྲིགས་སྟགས་
 རབ་བཏགས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ངེས་པར་དགོས་ཤིང་འདིར་མི་དགོས་
 པའི་བྱད་པར་ཡོད་དོ། །

་ ལུན་མིན་གྱི་རྒྱན་བཅུའི་མཐུག་ཏུ་སྟན་ངག་སུན་སུམ་ཆོགས་
 པའི་རྒྱ། རྟོད་ཏུ་བྱང་བའི་རྒྱ། རྒྱ་དེ་ལྡན་གྱི་ཕན་ཡོན་བཅས་གསུངས་
 འདུག་མོད། འདི་དག་གི་སྐར་ཐུར་ཐུན་འགྲོའི་སྐབས་སུ་མང་ཏུ་
 བཤད་ཟིན་པས་བསྐྱར་སྒྲོས་མི་བྱེད་དོ། །

སྟགས་ལྟུག་གིས་པའི་མཁར་གྱིན་འཛིན་གྱ་ལ།

མཐར་སྒྲུབ་པ།

ནམ་མཁའ་ལྷ་ཡི་མིང་བུར་མ་འབྲིལ་བའི།
མཁས་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཐུགས་བརུད་བདུད་ཅིའི་ཆབ།
ཁྱེད་སྒྲིའི་ཀུན་བཟོད་དཔལ་དུ་ལེགས་སྦྱབ་པར།
དགའ་གུས་ཡི་རངས་འཛུམ་དཀར་གྲུལ་བར་རིགས།

ལ་ལ་རང་དོན་ཁོ་ནར་བྲེལ་ཞིང་འཇུབ།
ཁ་ཅིག་ཕྲག་དོག་དུག་གི་ཆེར་མར་ལྷང་།
ཕལ་ཆེར་རྟོལ་རྒྱགས་འཇའ་ཆོན་སྟེག་པའི་ཆོ།
རྒྱ་ཆེན་གཞུང་ལ་དཔྱད་པའི་ལས་འདི་བཟང་།

གནའ་དེང་ཆོག་རྒྱན་རིགས་པར་སྦྱངས་པ་ཕྲ།
བཤེས་གཉེན་མཁས་པའི་གསུང་གི་དྲོལ་ཁོལ་ཁུང་།
བཅན་གྱིས་བརྩར་དང་སྦྱབས་པས་བྲིས་པ་ཡི།
ཚྭ་དང་ཚྭ་མཁན་ཁྱི་འབུམ་དགོས་པ་ཆུང་།

མི་ལ་མ་བབས་ལུང་གིས་མ་བྱིན་ཅིང་།

སྒྲིང་རྩ་མ་བརྒྱུ་རང་སྒྲིལ་མ་ཡིན་པའི།

ཐོས་དབྱང་སྒྲིང་བའི་དཔལ་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ནོར།

ཚུལ་འདིའི་སྣང་ལྡན་བྱ་ལ་སྒྲིབས་བྱིན།

བདག་སྒྲིའི་ཁབ་མིག་སྤྱོད་མ་ཤོང་བའི།

ནོངས་བཤད་མ་ལུས་མཁས་མང་སྐྱབ་ལྟར་འཆགས།

ནམ་དཀར་དགེ་བའི་སྒྲིའོ་དེ་ཅི་མཆིས་པ།

ངག་རིག་ཀྱན་ད་རྒྱས་པའི་དབྱིད་རྩ་བཅ།

སྣན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྤང་མཛོད་ཀྱི་ཟུར་རྒྱན་ངག་རིག་སྒྲིའི་འཕྲུལ་
འགྲུགས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཞེས་པ་འདི་ནི་བདག་གིས་གངས་སྤངས་ཤེས་
རིག་ནོར་བུའི་སྒྲིབ་སྒྲིང་ནས་འཛིན་གྲུ་ཐུ་བྱི་དག་ལ་གཞུང་འདི་ཆར་
བརྩུ་ལྷག་ཅིག་བྲིད་ཁྲལ་བྱས་ཆེ་སྒྲིབ་མ་ཆོའི་དགོས་མཁོ་ཁོ་ནར་
དམིགས་ཏེ་སྒྲིལ་མ་རོས་སྒྲིའོ་ཐོག་ནས་བྲིས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། བྲིད་ལྲལ་
གྱི་སྒྲིའོ་ཁ་མཐོ་དམན་དང་རྩས་ཆོད་སྒྲིལ་གྱི་དབང་གིས་བྲིན་བྲིས་
ཀྱང་རྒྱས་བསྐྱས་སྤྱོད་ཆོགས་ཤིག་ཡིད། ད་ལྟར་སྐབས་བརྩུ་གཉིས་པའི་
མཐར་བྱིན་འཛིན་གྲུར་རྩང་རྒྱས་བྲིད་གྱིས་བྲིན་བྲིས་ཀྱང་དེ་ལྷགས་
ཤིག་བཏབ་པར། འཛིན་གྲུ་ཡོངས་དང་གཞན་དོན་གཉིས་ཅན་མང་
པོ་ཞིག་གིས་ངས་པར་དཔར་རྩ་འཁོད་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་ནན་

༡༡། ཡང་གསལ་ལྟར་མཛོད་ཀྱི་ས་བཅད་རྩལ་བསྐྱས་
གཞུང་གི་སྤྱོད་ཀྱི་འཆར་བའི་མེ་མང་།

༥ ས་བཅད་ནི་རྩལ་བསྐྱས་པ་ན་རྩལ་དཔྱད་ས་སྟོན་པ་ལྟར་གྱིན་
རྩལ་ཆེ་ཞིང་གཞུང་དེའི་སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་སྐྱོད་རྩལ་སྤོར་འཆར་བའི་
དགེ་མཚན་སྤོར་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པས་འདིར་སྟོན་འབྲེལ་
ཡང་གསལ་ལྟར་མཛོད་ཀྱི་ས་བཅད་རྩལ་བསྐྱས་གཅིག་རྩལ་བསྐྱས་ཏེ་
འགོད་པར་བྱའོ།

དེ་ཡང་སྟོན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅས་དབྱངས་ཅན་
ཞལ་ལུང་ཉི་མ་འབྱུང་གྱི་འོད་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲེལ་ཡང་
གསལ་ལྟར་བའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བར། ཅ་བའི་ས་བཅད་བསྟན་བཅས་
ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་དང་། སྟོན་དེ་དང་ལྷན་པའི་བསྟན་བཅས་དངོས་
བཤད་པ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚོད་པར་བཟོད་པ་དང་། ཅམ་པར་
དམ་བཅའ་བ་གཉིས། དེའི་དང་པོར་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་།
དབྱངས་ཅན་ལ། རིག་གནས་འདིའི་བརྒྱད་འཛིན་འཕགས་ལྷལ་གྱི་
པར་ཆེན་རྩལ་ལ། རིག་གནས་འདི་ལ་ལྷག་པར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་
པོད་ཀྱི་ལ་ཆེན་རྩལ་ལ། རྩལ་བ་གཉིས་པ། རྩལ་སྐྱས་ཀྱི་ལྷ་པོ་རྩལ་ལ།
རྩལ་དབང་རེ་མ་བྱོན། ལྷན་གཟིགས་ལྷ་བ་ཆེན་པོ། ཆས་འབྲེལ་དངོས་
སྤོབ་ཀྱི་སྤོབ་རྩལ་ལ། བྱེད་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་ལྷ་ཆེན་རྩལ་བཞི་བཅས་
ལ་རེ་མ་བཞིན་མཚོད་པར་བཟོད་དོ། གཉིས་པ་ཅམ་པར་དམ་བཅའ་

ལ། རིག་གནས་འདི་ལ་བསྟགས་པ་དང་། དམ་བཅའ་དངོས། ཞར་
བྱང་ལོག་རྟོག་དགག་པ་དང་གསུམ་ཡིད་དོ།

༥ གཉིས་པ་སྒྲིའི་དང་ལྷན་པའི་བཟུན་བཅས་དངོས་བཤད་པ་
ལ། ལུས་དང་རྒྱན་དང་སྒྲིའི་སེལ་གསུམ། དང་པོ་ལ་མདོར་བཟུན།
དབྱེ་བ། སྐད་ རིགས་བཤད་པ། མཆུག་བསྟུ་བ་དང་བཞི། དེའི་དང་
པོར་དངོས་དང་ཞར་བྱང་འབྲུལ་སེལ་གཉིས་སོ། ། གཉིས་པ་དབྱེ་
བར། ཆོགས་བཅད་བཤད་པ། ལྷག་པ་བཤད་པ། སྒྲེལ་མ་བཤད་པ་
དང་གསུམ། དེའི་དང་པོར་མདོར་བཟུན་པ། རྒྱལ་བ་སྟགས་ས་སར་
བཤད་པ། སྐྱ་ཆེན་པོའི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་དང་གསུམ། དེའི་
གཉིས་པ་རྒྱལ་བ་སྟགས་ས་སར་བཤད་པ་ལ། རྒྱལ་བ། རིགས། མཛོད།
འདུས་པ་བཤད་པ་བཅས་བཞེ་ཡིད་དོ། ། གསུམ་པ་སྐྱ་ཆེན་པོའི་
མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། མཆོན་ཉིད། སྒྲི། སྟག་ ལཔས་པས་བཞེད་
ཚུལ་དང་བཞེ་ཡིད་དོ། ། ༥ གོང་གི་ལུས་ཀྱིས་བཅད་གསུམ་པ་སྐད་
རིགས་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་བ། ས་སར་བཤད་པ། སྐད་རིགས་ཀྱིས་
བཅིངས་ཚུལ་དང་གསུམ། དེའི་གཉིས་པ་ས་སར་བཤད་པ་ལ། ལེགས་
ལྷུར། རང་བཞིན། ལྷུང་ཆག འདྲེས་མའི་སྐད་དང་བཞེ་ཡིད་དོ། །

༥ ར་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་རྒྱན་བཤད་པ་ལ། ཤིས་བརྗོད་དང་
རྒྱན་དངོས་གཉིས། དེའི་གཉིས་པ་རྒྱན་དངོས་ལ་མདོར་བཟུན་དང་
རྒྱས་བཤད་གཉིས། དེའི་གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་རྒྱན་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྒྱན་གཉིས། དེའི་དང་པོར། མདོར་
བཟུན། རྒྱས་བཤད། སྟན་ངག་གི་རྒྱ་བཤད་པ། མཆུག་བསྟུ་བ་དང་
བཞི། དེའི་གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་བརྟུལ་ས། ༥ དང་པོ་ལྷུར་བ་

ཆོས་རྒྱུ་མ་བཞུག་པ་གཉིས་ཡིད་དོ། ། རྟོག་གི་བྱུང་མིང་མ་ཡིན་
པའི་རྒྱུ་བཤད་པའི་གསུམ་པ་སྟུན་དག་གི་རྒྱུ་བཤད་པ་དང་བཞི་བ་
མཆོག་བསྟུ་བ་གཉིས་ལ་ནང་གསེས་བྱིས་བཅད་མེད། འདི་ནས་ལེན་
དང་པོའི་ས་བཅད་རྣམས་སྟེ།

རྟོག་གིས་པ་བྱུང་མིང་གི་རྒྱུ་བཤད་པ་ལ། མཆོད་པར་བརྟེན་ཅིང་
ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་སྟོན་ལྟན་ཉན་པར་བསྐྱལ་བ། གཞུང་
དངོས་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་སྟེ། དེའི་གཉིས་པ་གཞུང་དངོས་ལ་
འཇུག་པར་རྒྱུ་བྱི་དོན་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དེའི་གཉིས་པ་དབྱེ་བར་
དོན་རྒྱུ་སྟེ་ལྟ་དང་སྟུ་རྒྱུ། གཤམ་ཆོག་གི་རྒྱུ་དང་གསུམ་མོ།

རྟོན་རྒྱུ་སྟེ་ལྟའི་དང་པོ་རང་བཞིན་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་ལ། མཆོན་
ཉིད། དབྱེ་བ། སྟེ་སྟེ་དོན་བཤད་པ། མཆོག་བསྟུ་དང་བཞི། དེའི་
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། རིགས་རང་བཞིན་བརྟེན་པ། བྱ་བ་
རང་བཞིན་བརྟེན་པ། ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་བརྟེན་པ། རྟེན་རང་
བཞིན་བརྟེན་པ་དང་བཞི་ཡིད་དོ། ། བཞི་བ་མཆོག་བསྟུ་བར། འགྲེལ་
ཚུལ་འགའ་ཞིག་དབྱུང་མི་བཟོད་པར་བསྟུན་པ་དང་། མཆོག་བསྟུ་བ་
དངོས་གཉིས་ཡིད་དོ། ། རྟོག་གིས་པ་དཔེ་རྒྱུ་ལ་མཆོད་པར་བརྟེན་
ཅིང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། དཔེ་རྒྱུ་བཤད་པ་དངོས་གཉིས།
དེའི་གཉིས་པར། མཆོན་ཉིད། དཔེ་བརྟེན། རྟེན་ཡོན། མཆོངས་པ་
གསལ་བྱེད་བྱི་སྟེ། མཆོག་བསྟུ་བ་དང་ལྟའོ། ། དེའི་གཉིས་པ་དབྱེ་བར་
བརྟེན་བྱའི་སྟོན་སྟུམ་སྟུ་སྟེ་གཉིས་ཡིད་དོ། ། (ས་བཅད་ཟླ་ལངས་པའི་
ཆེད་རྒྱུ་འདི་དང་འོག་གི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུ་རེ་རེའི་གྲངས་འདྲན་དང་ནང་

གསེས་སྒྲིག་སྒྲིག་ཞིབ་ཐུང་མ་བཟང་ངོ།། ཁྱེ་གསུམ་པ་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་
 གྱི་སྒྲིལ། རྩེ་ཚན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ། གསུམ་པ་དང་བཞི་བ། ཞར་
 རྩུང་ཁ་སྒྲོང་བཅས་ཡིད་དོ། ཁྱེ་གསུམ་པ་གཟུགས་རྒྱན་བཤད་པ་ལ།
 ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ། གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་རྩིས་བཟུང་བ། དཔྱེ་བ་
 ས་སའི་དོན། མཆོག་བསྟུ་དང་བཞི། དེའི་གསུམ་པ་དཔྱེ་བ་ས་སའི་
 དོན་ལ་ཉི་ཤུ་ཡིད་དོ། ཁྱེ་བཞི་བ་གསལ་བྱེད་གྱི་རྒྱན་ལ། དཔྱེ་བ་བྱེད་
 རྩུང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ། སྒྱུ་ལྡན་དོན་གསལ་བར་བཤད་པ།
 དཔྱེ་བ་ས་སའི་དོན་བཤད་པ། མཆོག་བསྟུ་བ་དང་བཞི། དེའི་གསུམ་པ་
 དཔྱེ་བ་ས་སའི་དོན་བཤད་པ་ལ་བསྟུ་བཞི་ཡིད་དོ། ཁྱེ་ལྔ་བ་བསྟུ་
 བའི་རྒྱན་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་གྱི་སྒྲིལ་ནས་དཔྱེ་བ་དང་། ས་སའི་
 དོན་བཤད་པ། མཆོག་བསྟུ་བ་དང་གསུམ། དེའི་གཉིས་པ་ས་སའི་
 དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ཡིད་དོ། ཁྱེ་དྲུག་པ་འགྲོག་པ་འཁོར་བའི་རྒྱན་བཤད་
 པ་ལ། ཤེས་པར་བརྟུན་པ། མཚན་ཉིད་དཔྱེ་བ་དང་བཅས་ཏེ་མདོར་
 བསྟན་པ། བྱེ་བ་ས་སའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། མ་བཤད་པ་ཁ་
 འཕངས་སུ་བསྟན་ཏེ་མཆོག་བསྟུ་བ་དང་བཞི། དེའི་གསུམ་པ་བྱེ་བ་ས་
 སའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ཉེར་གསུམ་ཡིད་དོ། ཁྱེ་བདུན་པ་
 དོན་གཞན་བཞུགས་པའི་རྒྱན་བཤད་པ་ལ། མཚན་པར་བརྟུན་ཅིང་ཚུམ་
 པར་དམ་བཅའ་བ། སྒྱུ་ལྡན་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། དཔྱེ་བ་ས་སའི་དོན་
 བཤད་པ། མཆོག་བསྟུ་དང་བཞི། དེའི་གསུམ་པ་དཔྱེ་བ་ས་སའི་དོན་
 བཤད་པ་ལ་བརྟུན་ཡིད་དོ། ཁྱེ་བརྒྱད་པ་ཐོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་
 པ་ལ། མཚན་པར་བརྟུན་ཅིང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ། མཚན་ཉིད་
 གྱིས་མདོར་བསྟན་པ། དཔྱེ་བ་ས་སའི་དོན་བཤད་པ། མཆོག་བསྟུ་བ་

དང་བཞི། དེའི་གསུམ་པ་དབྱེ་བ་སྐྱོད་པ་ལ། ལྷན་ཟིན་
 མཚུངས་པའི་ལྷན་པ་ཅན། རྟོགས་པ་མཚུངས་པའི་ལྷན་པ་ཅན།
 འབྱེད་བྱེད་མཚུངས་པའི་ལྷན་པ་ཅན། རིགས་མཐུན་འབྱེད་པའི་ལྷན་
 པ་ཅན་དང་བཞི། དེའི་དང་ཐོར་ནང་གསལ་ལྟ་དང་། གཉིས་པར་
 གཉིས། གསུམ་པར་གཉིས་རེ་ཡོད་དོ། ། * དབྱེ་བ་མིང་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་
 ལ། ཐུན་མོང་དུ་མཚུངས་པར་བརྟེན་ཅིང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ།
 མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་སྐྱོད་པ་ལ། མཐུག་བསྟུ་དང་བཞི། དེའི་གསུམ་
 པ་དབྱེ་བ་སྐྱོད་པ་ལ། གསུམ་ཡོད་དོ། ། * བཅུ་བ་བསྟུས་བརྟེན་
 གྱི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་སྐྱོད་པ་ལ། མཐུག་བསྟུ་བ་དང་གསུམ།
 དེའི་གཉིས་པ་དབྱེ་བ་སྐྱོད་པ་ལ། བཞི་ཡོད་དོ། ། * བཅུ་གཅིག་
 པ་ལྟུང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་གྱི་མདོར་བསྟན་པ། དབྱེ་བ་སྐྱོད་
 མཚན་ཉིད་པ་ལ། མཐུག་བསྟུ་བ་དང་གསུམ། དེའི་གཉིས་པ་དབྱེ་བ་
 མཚན་ཉིད་པ་ལ། བཞི་ཡོད་དོ། ། * བཅུ་གཉིས་པར་བརྟེན་
 གྱི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་པར་བརྟེན་ཅིང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ། ལྷན་
 མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་སྐྱོད་པ་ལ། རྟོགས་པ་གཅིང་པ། རབ་རྟོག་
 གསལ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་བཤད་པ། མཐུག་བསྟུ་བ་དང་དུག་ དེའི་གཉིས་པ་
 དབྱེ་བ་སྐྱོད་པ་ལ། གསུམ་ཡོད་དོ། ། * བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱུ་རྒྱན་
 ལ། ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ། མདོར་བསྟན་པ། དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ། མཐུག་བསྟུ་བ་དང་བཞི། དེའི་གསུམ་པ་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་ལ། དངོས་པོའི་རྒྱ་དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱ། མཚན་པོའི་རྒྱ་
 དང་གསུམ། དེའི་དང་ཐོར་བྱེད་པོའི་རྒྱ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས།
 དེའི་དང་ཐོར་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། ལས་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས། དེའི་དང་

བར་སྐྱེད་བྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་དང་ཉམས་བྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་གཉིས།
 གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལ། རྣམ་འགྲུར་གྱི་རྒྱ་དང་། མཐ་བྱའི་རྒྱ་གཉིས།
 ཁོང་གི་གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་ཕྱི་ཤེས་བྱེད་དང་ནང་ཤེས་བྱེད་
 གཉིས་ཏེ་ཁྱོན་དངོས་པོའི་རྒྱ་ལ་ནང་གསེས་བྱ་གཡོང་དོ། ། རྒྱ་རྒྱན་གྱི་
 ཅ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ། སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲི་
 རྣམ་མདོར་བསྟན་པ། དབྱེ་བ་སྔ་སྔར་བཤད་པ། རྟོན་བསྟུ་བ་དང་
 གསུམ། དེའི་གཉིས་པ་དབྱེ་སྔ་སྔར་བཤད་པ་ལ་རྒྱ་མེད་པས་འབྲས་བུ་
 ཡོད་པ་སྐྱེད་པ་བཞི་དང་། རྒྱ་མེད་པས་འབྲས་བུ་མེད་པ་སྐྱེད་པ་གཅིག་
 བཅས་ཁྱོན་ལྔ་ཡོད་དོ། ། རྒྱ་རྒྱན་གྱི་ཅ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་མཆར་
 བའི་རྒྱ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། དབྱེ་བ་སྔ་སྔར་རྟོན་བཤད་པ། རྒྱ་རྒྱན་
 སྤྱན་མོང་གི་མཆོག་བསྟུ་བ་དང་གསུམ། དེའི་གཉིས་པ་དབྱེ་བ་སྔ་སྔར་
 རྟོན་ལ་ལྔ་ཉེ་ཁྱོན་རྒྱ་རྒྱན་ལ་ནང་གསེས་བཅུ་བྱ་གཡོང་དོ། ། * བཅུ་
 བཞི་བ་ཕྱ་མའི་རྒྱན་ལ། སྤྱན་མོང་དུ་མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་སྒྲོན་ལྡན་
 ཉན་པར་སྐྱུ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། དབྱེ་བ་སྔ་སྔར་རྟོན་བཤད་པ།
 བསྟུས་བརྗོད་དང་མི་འདྲ་བར་བཤད་པ་དང་བཞི། དེའི་གསུམ་པ་
 དབྱེ་བ་སྔ་སྔར་རྟོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དོ། ། * བཅུ་ལྔ་བ་ཆའི་
 རྒྱན་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། དབྱེ་བ་སྔ་སྔར་བཤད་པ་གཉིས། དེའི་
 གཉིས་པར་དངོས་པོ་གསལ་བ་རྩལ་གྱིས་སྐྱེད་པའི་ཆ་དང་། རྩལ་གྱིས་
 སྐྱེད་ཅིང་བསྟུང་བའི་ཆ་གཉིས། དེའི་དང་པོར་གཉིས་དང་གཉིས་པར་
 གཉིས་ཏེ་ཁྱོན་བཞི་ཡོད་དོ། ། * བཅུ་དྲུག་པ་རིམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ།
 མཆན་ཉིད། རྟོགས་གཙོད། ཕྱ་ཆ་རིམ་གསུམ་སྤྱན་མོང་གི་མཆོག་བསྟུ་
 བ་དང་གསུམ་ཡོད་དོ། ། * བཅུ་བདུན་པ་དགའ་བའི་རྒྱན་ལ། རྩལ་

པར་དམ་བཅའ་བ། མདོར་བཟུང་པ། དབུ་བ་མ་མར་བཤད་པ་དང་
 གསུམ། དེའི་གསུམ་པར་དབུ་བ་གཉིས་ཡོད་དོ། ། * བཅོ་བརྒྱད་པ་
 ཉམས་ལྷན་གྱི་རྒྱལ་ལ། མདོར་བཟུང་པ། རྒྱས་བཤད། རྟགས་གཙོ་
 དང་གསུམ། དེའི་གཉིས་པར་རྒྱལ་བརྒྱད་ཡོད་དོ། ། * བརྒྱད་ཀྱི་བ་
 གཟི་བརྟེན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ལ། རྒྱུར་བཤད་པ། དབུ་བ་རྩ་ལྔ་བཤད་པ།
 རྩ་འགྲེལ་འགྲེལ་ལ་བྱར་བ་བ། རྩ་འགྲེལ་དེའི་བྱར་པར་བཤད་
 པའི་རྩ་ནས་མཆུག་བསྟུ་བ་དང་བཞི་ཡོད་དོ། ། * ཉི་ཤུ་བ་ནས་གངས་
 བརྩོད་པའི་རྒྱལ་ལ། མིས་པར་བརྩོད་ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ།
 དངོས་བཤད་པ། བསྟུས་བརྩོད་ཆ་ལྷགསུམ་དང་མི་འདྲ་བར་བཤད་
 པ་བཅས་གསུམ་ཡོད་དོ། ། * ཉེར་གཅིག་པ་ཀྱན་པན་གྱི་རྒྱལ་ལ་ནང་
 གསེས་ས་བཅད་མེད། * ཉེར་གཉིས་པ་རྒྱུ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ལ། རྒྱུ་འོ་རྟོན་
 དང་དབུ་བ་གཉིས། དེའི་གཉིས་པར་བསམ་པ་རྒྱུ་ཆེ་བ་དང་འཕྱར་བ་
 རྒྱུ་ཆེ་བ་གཉིས་ཡོད་དོ། ། ཉེར་གསུམ་པ་བརྟན་དོར་གྱི་རྒྱལ་ལ། རྒྱ་
 དང་། དབུ་བ། ཐུན་མོང་ཏུ་མཆུག་བསྟུ་བ་དང་གསུམ། དེའི་གཉིས་
 པར་ཆོས་ལུལ་རང་བཞིན་ལ་བརྟན་པ་གསུམ་ཡོད་དོ། ། * ཉེར་བཞི་
 བ་རྒྱུར་བའི་རྒྱལ་ལ། མིས་པར་བརྩོད་ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ།
 རྒྱུ་འོ་མཆོན་ཉིད། གཙོ་མཆོམས་ལ་བརྟེན་པའི་དབུ་བ། བཤད་ཟིན་
 དུན་པའི་རྩ་ལ། རྒྱར་ཡང་བདུན་ཏུ་དབུ་བ། རྟགས་གཙོ། མཆུག་
 བསྟུ་བ་དང་བདུན། དེའི་གསུམ་པར་ནང་གསེས་གཉིས་དང་། ལྷ་བར་
 ནང་གསེས་བདུན་ཡོད་དོ། ། * ཉེར་ལྔ་བ་བྱུང་པར་བརྩོད་པའི་རྒྱལ་
 ལ། མིས་པར་བརྩོད་ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ། མདོར་བཟུང་པ།
 དབུ་བ་བཤད་པ། མ་བཤད་པ་བསྟུ་བ་པ་དང་བཞི། དེའི་གསུམ་པར་

དབྱེ་བ་ལྟ་ཡོད་དོ། ། ཉེར་བྱུག་པ་མཚུངས་སྒྱུར་གྱི་རྒྱན་ལ། མདྲར་
 བཏུན་པ། དབྱེ་བ་བཤད་པ། མཚུག་བསྟུ་བ་དང་གསུམ། དེའི་གཉིས་
 པར་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་དོ། ། ། ཉེར་བྱུན་པ་འགལ་བའི་རྒྱན་ལ།
 ཤིས་པར་བརྟེན་ཅིང་ཚུམ་པར་སྒྱུ་བ་བཏུན་པ། མདྲར་བཏུན་པ། དབྱེ་
 བ། རྟོན་བསྟུ་བ་དང་བཞི། དེའི་གསུམ་པར་དབྱེ་བ་བྱུག་ཡོད་
 དོ། ། ། ཉེར་བརྒྱད་པ་སྐལ་བཟང་མེད་པའི་རྒྱན་ལ། ལུང་མོང་
 རྟེན་ཤིས་པ་བརྟེན་ཅིང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ། རྟོན་བཤད་པ་གཉིས་
 ཡོད་དོ། ། ། ཉེར་དབྱེ་བ་ཐོལ་བཟོད་གྱི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་
 བ། རྟོན་བསྟུ་དང་གསུམ། དེའི་གཉིས་པར་མཐུ་ལྷན་དཔའ་བའི་ཐོལ་
 བཟོད་གསུམ་ཡོད་དོ། ། ། ལུང་མོང་བ་དེས་བཏུན་གྱི་རྒྱན་ལ། མཚན་
 ཉིད། དབྱེ་བ། རྟོགས་ལེལ་གསུམ། དེའི་གཉིས་པར་མཚན་དང་མཚན་
 མེད་གྱི་དེས་བཏུན་གཉིས་ཡོད་དོ། ། ། སྔ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་བརྟེན་
 པའི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དེའི་གཉིས་པར་ནང་གསེས་
 གསུམ་ཡོད་དོ། ། ། སྔ་གཉིས་པ་ཡོངས་བརྟེན་གྱི་རྒྱན་ལ་ནང་གསེས་
 གྱི་སྔ་བཅད་མེད། ། སྔ་གསུམ་པ་ཤིས་བརྟེན་གྱི་རྒྱན་ལ། དཔོན་དང་
 ཞར་བྱང་གཉིས་ཡོད་དོ། ། ། སྔ་བཞི་བ་རབ་སྟེལ་གྱི་རྒྱན་ལ། མཚན་
 ཉིད། དབྱེ་བ། ཞར་བྱང་རྒྱན་གྱི་རིགས་བསྟུ་ཚུལ་དང་གསུམ། དེའི་གཉིས་
 པར་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་དོ། ། ། སྔ་ལྔ་བ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ་
 དཔོན་དང་ཞར་བྱང་སྒྲིལ་གར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རྒྱན་བཏུན་པ།
 རྟོན་རྒྱན་བཤད་པའི་མཚུག་བསྟུ་བ་ནང་གསེས་དང་བཅས་ཡོད་དོ། །
 ལུང་གཉིས་པའི་སྔ་བཅད་རྟོགས་སོ། །

། ལུང་མོང་བའི་རྒྱན་གཉིས་པ་སྒྱུ་རྒྱན་ལ། མཚན་པར་བརྟེན་ཅིང་

རྩིས་པར་དམ་བཅའ་བ། གཞུང་དངོས་གཉིས། དེའི་གཉིས་པར་སྒྱུར་
 བཏུན་པ་དང་། སྔ་སྔར་བཤད་པ་གཉིས། དེའི་གཉིས་པ་སྔ་སྔར་
 བཤད་པར། ཟུང་ལྡན་དང་། བྱ་དཀའ་བའི་བྱ་དང་པར་གཞན་དང་།
 དབྱངས་སྒྲུབ་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བ་དང་གསུམ་ཡོད། དེའི་དང་བོ་
 ཟུང་རྒྱན་ལ་མདྲོར་བཏུན་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་བོ་མདྲོར་བཏུན་
 ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དེའི་གཉིས་པ་དབྱེ་བར་བར་དུ་ཆོད་
 མ་ཆོད་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་རེ་རེར་ཡང་རྒྱང་བའི་ཐོག་མཐའ་བར་
 གསུམ་དུ་བསྐྱར་བ། དེ་རེ་རེར་རྒྱང་བ་གཅིག་ནས་བཞིའི་བར་དུ་
 བསྐྱར་བ་དག་ཡོད་དོ། ། གང་གི་གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། སྒྱིར་བཤད་
 པ་དང་སྔ་སྔར་བཤད་པ་གཉིས། དེའི་དང་བོར། བྱ་སྤྱོད་བརྒྱུད་བ་དང་
 བོན་ཡོད་པའི་བྱང་ལྡན། བྱ་དཀའ་བ་གནས་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་བྱང་
 ལྡན། མཐའ་ཐོག་སྒྱུར་བའི་བྱང་ལྡན། ཀུན་དུ་བྱང་ལྡན། བསྐྱེད་པའི་
 བྱང་ལྡན། བསྐྱེད་པའི་བྱང་ལྡན་དང་དུག་ཡོད། གཉིས་པ་སྔ་སྔར་
 བཤད་པ་ལས་དང་བོ་བྱ་སྤྱོད་བརྒྱུད་བ་དང་བོན་ཡོད་པའི་བྱང་ལྡན་ལ་
 མ་ཆོད་པའི་བྱང་ལྡན་དང་། ཆོད་པའི་བྱང་ལྡན། ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་
 པའི་བྱང་ལྡན་གསུམ་ཡོད། (སྔ་བཅད་འདི་གསུམ་དཔེ་དེ་བ་དུ་ཆད་
 འདུག) དང་བོ་མ་ཆོད་པའི་བྱང་ལྡན་ལ་རྒྱང་བའི་ཐོག་མར་བཞོད་པ་
 རྒྱུན་བཅོ་ལྡོམ་དོ། ། (རེ་རེ་བཞིན་བྱངས་མེད) * གཉིས་པ་བར་དུ་
 ཆོད་པའི་བྱང་ལྡན་ལ། སྒྱིར་བཏུན་པ་དང་སྔ་སྔར་བཤད་པ་གཉིས།
 དེའི་གཉིས་པ་སྔ་སྔར་བཤད་པ་ལ་རྒྱུན་ནང་གསལ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་
 དོ། ། (རེ་རེ་བཞིན་བྱངས་མེད) * གསུམ་པ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་བྱང་
 ལྡན་ལ། སྒྱིད་དང་། དབྱེ་བ། རྣོན་བསྐྱུ་བ་དང་གསུམ། དེའི་གཉིས་པ་

དཔྱེ་བ་ལ་ཁྱོན་ནང་གསེས་གསུམ་ཡོད་དོ། ། (རེ་རེ་བཞིན་དངས་མེད)

༥ ཟུང་ལྡན་གྱི་ཙ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་བྱ་དཀའ་བ་གནས་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ལ། ཤིས་བརྗོད་སྐབས་དང་། གཞུང་དངོས་ལ་འཇུག་པ་གཉིས། དེའི་གཉིས་པར་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དེའི་གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་ཙ་བའི་དཔྱེ་བ་ཚོད་མ་ཚོད་གཉིས་དང་དེ་རེ་རེར་ནང་གསེས་དུག་རེ་ཉེ་ཁྱོན་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དོ། ། (རེ་རེ་བཞིན་དངས་མེད) ༥ ཟུང་ལྡན་གྱི་ཙ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་མཐའ་ཐོག་སྒྱུར་བའི་ཟུང་ལྡན་ལ། དངོས་དང་། ཐུན་མིང་དུ་མཇུག་བསྟུ་བ་གཉིས་སོ། ། ༧ ཟུང་ལྡན་གྱི་ཙ་བའི་ས་བཅད་བཞི་བ་ཀྱན་དུ་ཟུང་ལྡན་ལ། མཐད་གྱི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཤིས་པར་བརྗོད་པ་དང་། ཚུལ་པར་དམ་བཅའ་གཉིས། མོང་གི་གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། ཀྱང་བ་བསྐྱས་པ་དང་། ཆོགས་བཅད་བསྐྱས་པ། ཟུང་ལྡན་ཆེན་པོ་དང་གསུམ། དེའི་དང་པོར་བྱེད་བསྐྱས་ཡང་དག་སྒྱུར་བ་དང་། གཞན་ཀྱང་བ་བསྐྱས་པ་གཉིས། བྱེད་བསྐྱས་ཡང་དག་སྒྱུར་བ་ལ་ཁྱོན་ནང་གསེས་གསུམ་ཡོད། (རེ་རེ་བཞིན་དངས་མེད) གཉིས་པ་གཞན་ཀྱང་བ་བསྐྱས་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དེའི་དང་པོར། ལན་གཅིག་བསྐྱས་པ། ལན་གཉིས་བསྐྱས་པ། ལན་གསུམ་བསྐྱས་པ་དང་གསུམ། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དང་པོ་ལན་གཅིག་བསྐྱས་པར་ཁྱོན་ནང་གསེས་དུག་ཡོད། (རེ་རེ་བཞིན་དངས་མེད) གཉིས་པ་ལན་གཉིས་བསྐྱས་པར་ཁྱོན་ནང་གསེས་གསུམ་ཡོད། (རེ་རེ་བཞིན་དངས་མེད) གསུམ་པ་ལན་གསུམ་བསྐྱས་པར་ནང་གསེས་དཔྱེ་བ་མེད།

སྒྲིལ་གྱི་གཉིས་པ་ཆོག་ས་བཅད་བསྐྱེད་པ་ལའང་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་
 མེད། གསུམ་པ་ཟུང་ལྟ་ཆེན་པོ་ལ། དངོས་དང་། བྱུང་པར་བཤད་པ་
 གཉིས་སོ། ། ༥ ཟུང་ལྟ་གྱི་ཆ་བའི་ས་བཅད་ལྟ་བུ་འདྲེས་པའི་
 ཟུང་ལྟ་ལ་ནང་གསེས་གྱི་ས་བཅད་མེད། ༥ ཟུང་ལྟ་གྱི་ཆ་བའི་ས་
 བཅད་དུག་པ་བསྐྱེད་པའི་ཟུང་ལྟ་ལ། མདོར་བཟུན། རྒྱུ་བཤད།
 རྒྱུ་མོང་དུ་མཆུག་བཟུ་བ་དང་གསུམ། དེའི་གཉིས་པ་རྒྱུ་བཤད་ལ་
 རྒྱུ་བཤད་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོག་ས་བཅད་ཕྱེད་བསྐྱེད་པ། ཆོག་ས་བཅད་
 བསྐྱེད་པ་དང་གསུམ་མོ། ། ༥ སྐྱེ་རྒྱུ་གྱི་ཆ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་
 བྱུང་ཀླུ་འཁོར་བའི་བྱུང་པར་གཞན་བཟུན་པ་ལ། ཤེས་བརྗོད་དང་། ཚུལ་
 པར་དམ་བཅའ་བ། གཞུང་དངོས་གསུམ། དེའི་ཕྱི་མར་བ་ལང་
 གཅིན་དང་། ཕྱེད་འཁོར། ཀླུ་འཁོར་དང་གསུམ་མོ། ། ༥ སྐྱེ་རྒྱུ་གྱི་
 ཆ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་དབྱེད་ས་སྐྱེས་ཤེས་པའི་བྱུང་ཀླུ་འཁོར་བ་ལ།
 རྒྱུར་བཟུན་པ་དང་། བྱེད་བྱ་སྐྱེ་སྐྱེར་བཤད་པ། མཆུག་བཟུ་བ་དང་
 གསུམ། དེའི་གཉིས་པ་སྐྱེ་སྐྱེར་བཤད་པ་ལ། དབྱེད་ས་ཤེས་པ་དང་།
 གནས་ཤེས་པ། གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ཤེས་པ་གསུམ། དེའི་དང་སྐྱེ་
 རྒྱུ་ནང་གསེས་བཞི་ཡོད། (རེ་རེ་བཞིན་དངས་མེད) ༥ གཉིས་པ་
 གནས་ཤེས་པ་ལ་རྒྱུར་བཟུན་པ་དང་སྐྱེ་སྐྱེར་བཤད་པ་གཉིས། དེའི་ཕྱི་
 མར་རྒྱུ་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་བཞི་ཡོད་དོ། (རེ་རེ་བཞིན་དངས་མེད)

༥ གསུམ་པ་གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ཤེས་པ་ལ། རྒྱུར་བཟུན་པ་དང་། སྐྱེ་
 སྐྱེར་བཤད་པ་གཉིས། དེའི་ཕྱི་མར་རྒྱུ་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་བཞི་ཡོད་
 དོ། (རེ་རེ་བཞིན་དངས་མེད)

༥ རྒྱུ་མོང་གི་རྒྱུ་གྱི་ས་བཅད་གསུམ་པ་གསལ་ཆོག་གི་རྒྱུ་

སྐྱེས་པ་ཕྱི་གཉིས་པའི་མཆུག་བཟུ་བ་ལྟ་བུ་ལ།

བཤད་པ་ལ། མཚོད་པར་བརྗོད་པ། ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ། མདོར་
 བཟུན་པ། དབྱེ་བ་སྐྱོད་པ་བཤད་པ། མཆོག་བཟུ་བ་དང་ལ། དེའི་བཞི་
 བ་དབྱེ་བ་སྐྱོད་པ་བཤད་པ་ལ། ཀུན་ཏུ་ཆོག་ས་པའི་གཤམ་ཆོག་ སྐྱེ་བྱེད་
 གྱི་གཤམ་ཆོག་ རིམ་པ་དང་བྲལ་བའི་གཤམ་ཆོག་ རབ་བཅོམ་གྱི་གཤམ་ཆོག་
 མཐུན་གཟུགས་གྱི་གཤམ་ཆོག་ རྩལ་མའི་གཤམ་ཆོག་ བྲངས་གྱི་གཤམ་ཆོག་
 རབ་བཏགས་གྱི་གཤམ་ཆོག་ མིང་དུ་འདུས་པའི་གཤམ་ཆོག་ སྐྱིབ་པའི་
 གཤམ་ཆོག་ མཐུན་པའི་སྐྱེའི་གཤམ་ཆོག་ མྱོངས་པའི་གཤམ་ཆོག་ ཡོངས་
 འཕྲུག་གི་གཤམ་ཆོག་ གཅིག་སྐྱིབ་གྱི་གཤམ་ཆོག་ གཉིས་སྐྱིབ་གྱི་གཤམ་ཆོག་
 ཡོངས་འདྲེས་གྱི་གཤམ་ཆོག་དང་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དོ།

‡ ཅ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་རྒྱུན་སེལ་ལ། ཤིས་བརྗོད། དམ་
 བཅའ། མདོར་བཟུན། རྒྱས་བཤད། མཆོག་བཟུ་བ་དང་ལ། དེའི་བཞི་
 བ་རྒྱས་བཤད་ལ། རྟོན་ཉམས་པ། རྟོན་འགལ་བ། རྟོན་གཅིག་པ། ཐེ་
 ཚོམ་ཅན། རིམ་པ་ཉམས་པ། སྐྱེ་ཉམས་པ། གཙོད་མཚམས་ཉམས་པ།
 རྟེན་རྒྱུར་ཉམས་པ། མཚམས་རྒྱུར་བྲལ་བ་དང་དགུ་ལ་དངོས་དང་
 དམིགས་བསལ་གཉིས་རེ་ཡོད། བཅུ་བ་ཡུལ་འགལ་བ་སྐྱོད་གྱི་རྒྱུན་
 ལ། མདོར་བཟུན་པ། སྐྱོད་པ་བཤད་པ། གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་
 འགལ་ཡང་རྒྱུན་མེད་པར་བཟུན་པ་དང་གསུམ། དེའི་གཉིས་པར་
 ཡུལ་དང་། ཏུས། སྐྱེ་ཅལ། འཛིག་རྟེན། ལུང་། རིགས་པ་དང་འགལ་
 བ་བཅས་དྲུག་དང་། གསུམ་པ་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འགལ་
 ཡང་རྒྱུན་མེད་པ་ལའང་ཡུལ་དང་། ཏུས། སྐྱེ་ཅལ། འཛིག་རྟེན། ལུང་།
 རིགས་པ་བཅས་དྲུག་ཡོད་དོ། ། བཟུན་བཅས་འདི་བཅུ་མས་པའི་
 མཆོག་གི་བྱ་བ་དབྱངས་ཅན་མ་སྟེང་ལ་ཞུགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཟུན་

པ་དང་། རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ་པའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་སྟགས་ལ་གྲ་ལ་ཀ་བཅུ་
གཅིག་ཟུར་བྱང་དང་བཅས་པ་ཡིད་དོ། ། ལེའུ་གསུམ་པའི་ས་བཅད་
རྗོད་སྟེ།

འདི་ཡང་སྟན་ངག་སྐྱབ་དག་ལ་གཞུང་གི་སྤྱོད་ཀྱི་འཆར་བྱིར་བ་སྟན་པ་
སྤང་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་མཚོས་ཚུགས་གཅིག་ཏུ་བཞེབས་པའོ། །

༄༅། །སྟོན་པའི་དམ་ཚུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །
ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །
དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྤྱེད་དང་། །
སྤྱེད་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །